

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

ASOSCONGRESS 2017 CONFERENCE ABSTRACTS

18-19-20 MAYIS/MAY

2017 ALANYA

ALAADDIN KEYKUBAT UNIVERSITY

ISSN: 978-605-82968-6-2

Sempozyum Onursal Başkanı
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Mehmet Ak

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Özcan Bayrak
Doç. Dr. Serdar Yavuz
Yrd. Doç. Dr. Ercüment Okutmuş
Yrd. Doç. Dr. Yavuz Uysal
Yrd. Doç. Dr. Nacide Uysal
Yrd.Doç.Dr.Duygu Koçak
Arş. Gör. Ata Kahveci
Arş. Gör. Esra Bayrak
Arş. Gör. Hatice Handan Öztemiz
Okt. Serdar Bulut
Uzm. Hakan Orhan
Uzm. Muhammet Özcan

Sergi Küratörler

Prof. Dr. Hüseyin Elmas
Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ

Sergi Jüri Kurulu

Prof. Dr. Ariz Eziz
Prof. Dr. Cemile Hesenzade
Doç. Dr. Meliha Yılmaz
Doç. Dr. Cevat Atalay
Assoc. Dr. Usame Abdulrahman
Yrd. Doç. Dr. Ali Düzgün
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sağ
Yrd. Doç. Dr. Gökçen Şahmaran Can
Uzman Bülent Polat

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abdulkadir Baharçiçek
Prof. Dr. Adnan Çelik
Prof. Dr. Ahmet Aksın
Prof. Dr. Ahmet Buran
Prof. Dr. Ahmet Yatkın
Prof. Dr. Aleksandra Vranes
Prof. Dr. Ali Yılmaz Gündüz
Prof. Dr. Bahir Selçuk
Prof. Dr. Bahri Ata
Prof. Dr. Belkacem Boumahdi
Prof. Dr. Candalene J. McCombs
Prof. Dr. Cemal Avcı
Prof. Dr. Choi Han - Woo

Prof. Dr. Cihan Işıkhan
Prof. Dr. Daoud Djefafla
Prof. Dr. Elena Oganova
Prof. Dr. Elif Yüksel Oktay
Prof. Dr. Enver Çakar
Prof. Dr. Enver Töre
Prof. Dr. Ercan Alkaya
Prof. Dr. Erol Asiltürk
Prof. Dr. Flera Sayfulina
Prof. Dr. Gıyasettin Arslan
Prof. Dr. Gwendolyn Alexander
Prof. Dr. H. Birsen Hekimoglu-Örs
Prof. Dr. Hacer Tor
Prof. Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu
Prof. Dr. Hocine Boukara
Prof. Dr. I. Gülsel Sev
Prof. Dr. İbrahim Kavaz
Prof. Dr. İlhan Genç
Prof. Dr. İsmail Bakan
Prof. Dr. İsmail Bekçi
Prof.Dr. Lubov Kopanitsya Kiev
Prof. Dr. Joachim Klose
Prof. Dr. Kathleen Malu
Prof. Dr. Kazuyuki Nagai
Prof. Dr. Khalil Awda
Prof. Dr. Kim Hyo Joung
Prof. Dr. Liptai Kalman
Prof. Dr. Ljiljana Markoviç
Prof. Dr. M. Ali Kırman
Prof. Dr. Mehmet Arslan
Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem
Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz
Prof. Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof. Dr. Moheddin Bananeh
Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan
Prof. Dr. Mukadder Erkan
Prof. Dr. Mustafa Arslan
Prof. Dr. Mustafa Bulat
Prof. Dr. Mustafa Çevik
Prof. Dr. Mustafa Taşlıyan
Prof. Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi

Prof. Dr. Nadir İlhan
Prof. Dr. Nassıra Hedjerassı
Prof. Dr. Nuri Gömleksiz
Prof. Dr. Orhan Çoban
Prof. Dr. Ömer Osman Umar
Prof.Dr.Olena Ivanovska
Prof. Dr. Recep Dikici
Prof. Dr. Roberto Veraldi
Prof. Dr. Sadettin Tombul
Prof. Dr. Sedat Cereci
Prof. Dr. Sevil Mehdiyeva
Prof. Dr. Tahir Balcı
Prof. Dr. Tarık Özcan
Prof. Dr. Tetsuya Sato
Prof. Dr. Woo Chan Duck
Doç. Dr. Ahmet Akkaya
Doç. Dr. Ahmet Kara
Doç. Dr. Altan Doğan
Doç. Dr. Besir Mustafayev
Doç. Dr. Beyhan Kanter
Doç. Dr. Gadir Bayramlı
Doç. Dr. Bülent C. Tanrıtanır
Doç. Dr. Bülent Kırmızı
Doç. Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz
Doç. Dr. Cemal İyem
Doç. Dr. Çiğdem Kan
Doç. Dr. Dündar Alikılıç
Doç. Dr. Elmas Sahin
Doç. Dr. Emin Çelebi
Doç.Dr.Erdal Arlı
Doç.Dr.Elmira Memmedova Kekeç
Doç. Dr. Fadime Suata Alpaslan
Doç. Dr. Fatih Arslan
Doç. Dr. Fatih Kanter
Doç. Dr. Fatih Mehmet Öcal
Doç. Dr. Fatih Özek
Doç. Dr. Ferit İzci
Doç. Dr. Funda Kızıler Emer
Doç. Dr. Gulnara Kanbarova
Doç. Dr. Güldane Araz Ay
Doç.Dr. Lübüv Çimpoeş

Doç. Dr. Halil Tokcan
Doç. Dr. Hasan Güner Berkant
Doç. Dr. Hüseyin Köksal
Doç. Dr. İbrahim Işıtan
Doç.Dr.İrina Pokrovskaya
Doç.Dr. İhsan Erdem Sofracı
Doç. Dr. Kemal Erol
Doç. Dr. Kürşat Çelik
Doç. Dr. Mary Beth Schaefer
Doç. Dr. Muhammet Fatih Alkayış
Doç. Dr. Muhittin Kapanşahin
Doç. Dr. Mustafa Karabulut
Doç. Dr. Mustafa Şenel
Doç. Dr. Mutlu Deveci
Doç. Dr. Nazile Abdullazade
Doç. Dr. Nazmi Özerol
Doç. Dr. Nesrin Deliktaşlı
Doç. Dr. Nevin Özdemir
Doç. Dr. Nurullah Ulutas
Doç. Dr. Onur Köksal
Doç. Dr. Özcan Bayrak
Doç. Dr. Özlem Demirel
Doç. Dr. Sare Şengül
Doç. Dr. Saffet Kartopu
Doç. Dr. Sebahattin Devecioğlu
Doç. Dr. Seçil Fettahlıoğlu
Doç. Dr. Selçuk Balı
Doç.Dr. Selahattin Kaymakçı
Doç. Dr. Sibel Cengiz
Doç. Dr. Sibel Kılıç
Doç. Dr. Şafak Kaypak
Doç. Dr. Kader Sürmeli
Doç. Dr. Tüksel Gögebakan
Doç. Dr. Turan Akkoyun
Doç. Dr. Türkan Erdoğan
Doç.Dr. Tudora Arnaut
Doç. Dr. Ümran Türkyılmaz
Doç. Dr. Ünal Taşkın
Doç. Dr. Yegane Çağlayan
Doç. Dr. Yılmaz Karadeniz
Doç. Dr. Yusuf Şahin

Doç. Dr. Yücel Öksüz
Doç. Dr. Zeki Coşkuner
Yrd.Doç.Dr.Adnan Altun
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Faruk Güler
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Sinan
Yrd. Doç. Dr. Bahar Öcal Apaydın
Yrd. Doç. Dr. Bekir Kayabaşı
Yrd. Doç. Dr. Beyzade Nadir Çetin
Yrd. Doç. Dr. Ebru Onurlubaş
Yrd. Doç. Dr. Duygu Koçak
Yrd. Doç. Dr. Fadime Tosik Dinç
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Gürlek
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz
Yrd. Doç. Dr. Hakan Yalap
Yrd. Doç. Dr. Hüsamettin Karataş
Yrd. Doç. Dr. İzzet Taşar
Yrd. Doç. Dr. Fahri Kılıç
Yrd. Doç. Dr. Kürşat Yusuf Aytaç
Yrd. Doç. Dr. Mesut Gün
Ydr. Doç. Dr. Mustafa Uğraş
Yrd. Doç. Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu
Yrd. Doç. Dr. Ömer Tuğrul Kara
Yrd. Doç. Dr. Sezgin Demir
Yrd. Doç. Dr. Sibel Üst Erdem
Yrd. Doç. Dr. Suat Çapuk
Yrd. Doç. Dr. Taner Namlı
Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ
Yrd. Doç. Dr. Tarık Yazar
Yrd. Doç. Dr. Türkan Askerova

Aday Öğretmenlerin Adaylık Sürecindeki Mesleki Uygulamalara İlişkin Görüşleri

Abdulkadir Sağlam - Arş. Gör. Numan Saylık - Ahmet Saylık

ÖZ

Eğitim sistemi içerisinde en önemli işleve sahip unsur kuşkusuz öğretmendir. Eğitim programlarını uygulayan, öğretimsel süreci yöneten, eğitimsel amaçlara ulaşmada en kritik rolü üstlenen öğretmenler olmuştur. Bu nedenle öğretmen yetiştirmenin etkililiği eğitimin niteliksel gelişiminde belirleyici rol oynamaktadır. Öğretmen yetiştirmede önem taşıyan bu aşamalardan kritik bir dönem olarak ifade edilebilecek "adaylık dönemi" öğretmen adayını mesleğe hazırlamada pratik değeri olan ve uygulama ile en yoğun şekilde buluştuğu bir süreci kapsamaktadır. Türkiye'de aday öğretmenlerin yetiştirilmesinde "MEB Aday Memurların Yetiştirilmesine İlişkin Yönetmeliğe" bağlı olarak bir yetiştirme programı uygulanır. Ülkemizde 2015-2016 eğitim öğretim yılı ikinci döneminden itibaren yeni bir aday öğretmenlik süreci başlatılmıştır. Bu araştırmanın amacı da, adaylık eğitimi uygulanmasında öğretmenlere uygulanan programlardan; aday öğretmenlerin mesleklerini icraları sırasında verim sağlayacağını düşündükleri programlar ile mesleklerini icraları konusunda herhangi bir verim sağlamayacağını düşündükleri programları ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma metodu kullanılmıştır. 2016-2017 eğitim öğretim yılında Van ilinde göreve başlayan 15'i erkek, 23'ü kadın toplam 38 aday öğretmen çalışma grubumuzu oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucu elde edilen bilgiler ışığında uzman görüşü alınarak bir görüşme formu hazırlanmıştır ve veriler bu görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler "içerik analizi yöntemiyle" analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öğretmenler, adaylık sürecinde mesleğinde deneyimli öğretmenlerin derslerini gözlemlemeleri, okul içi gözlemler ve kendilerine rehberlik etmek üzere danışman öğretmen atamasının yapılması programlarının mesleki hayatlarına olumlu yönde katkı sağladığını belirtmektedir. Öğretmenlerin mesleki görevlerini icra ederken uygulamadan ziyade sözel olarak anlatılan seminerlerin, çok fazla evrak ve form doldurulmasının ve değişik kurumlara yapılan ziyaretlerin kendilerine herhangi bir katkı sağlamadığını belirtmektedirler. Ayrıca yoğun ders yükünün yanında hafta içi ve hafta sonu ders dışı adaylık etkinliklerinin sıklığından yakındıkları ve öğrencilerine daha fazla zaman ayırmak istediklerini vurgulamaktadırlar. Bu sonuçlar ışığında; aday öğretmenlerin deneyimli öğretmenlerden daha fazla yararlanmasına olanak sağlanması, evrak-form işlerinin azaltılması ve alanında daha yetkin kişilerin uygulamalı seminerler vermesi adaylık sürecindeki öğretmenlere daha fazla katkı sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Aday Öğretmen, Adaylık Süreci

Bir Kültürel Miras Ögesi Olarak Ayasofya'nın Cami Kimliğiyle Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılması

Abdulkerim Diktaş

ÖZ

Sosyal Bilgiler dersi birden fazla amaca hizmet etmektedir (Deveci, 2009: 2). Kişiyi demokratik değerlerle donatarak tarihine, kültürüne, milletine ve devletine karşı sorumluluklarını bilen ve bunları hayatına tatbik eden özgür bir birey olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bununla birlikte Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarından biri kültür aktarımını sağlamaktır (Akkuş, Küçük ve Örten, 2013: 76). Milli kültür ögelerinin gelecek nesillere kazandırılması, toplumun devam ve sürekliliği açısından hayati öneme sahiptir. Bunu yaparken yerli ve milli unsurların eğitim - öğretim sürecinde ön plana çıkarılması gerekmektedir (Çonoğlu, 2014: 152). Anadolu coğrafyasına ve Türk toplumuna mâl olmuş her türlü görsel, işitsel, mimari, sosyal, felsefi, bilimsel, folklorik, tarihî ve dinsel öge, milli kültür unsuru olarak nitelendirilebilir (Kafesoğlu, 1998: 16). Camiler de mimari özellikleri ve taşıdıkları misyon münasebetiyle milli kültürümüzde önemli bir yer işgal eder. Tarihî, turistik ve manevi değerleri bünyesinde barındıran camilerin, özellikleriyle birlikte gelecek kuşaklara tanıtılması kültür aktarımı olarak değerlendirilmelidir. Anadolu coğrafyası, camiler konusunda sıkıntı yaşamayacak kadar zengin bir alt yapıya sahiptir ve bu konudaki en zengin ilimiz de hiç şüphesiz ki İstanbul'dur. Üzerinde inşa edilmiş onlarca tarihi değeri barındıran İstanbul, camileriyle adeta tekvücut olmuştur. Öyle ki şehrin silüeti camilerin varlığı ile şekillenmiştir. Bu camilerin her biri ayrı bir kıymet taşısa da, Ayasofya diğerlerine göre ayrıcalıklı bir konumdadır. Çünkü Ayasofya büyük fethin en büyük sembolü ve en değerli mirasıdır. 532-537 (Erdoğan, 2012: 3) yılları arasında Bizans İmparatoru I. Jüstinyen (Eyice, 1984: 6) tarafından inşa ettirilen Ayasofya ya da orijinal adıyla Hagia Sophia, İstanbul'un 1453 Mayıs'ındaki fethinden önce 916 yıl boyunca bir Ortodoks katedrali olarak hizmet vermekte iken, fetihten sonra büyük bir islam sembolü olarak 477 yıl cami niteliğiyile varlığını sürdürmüş ve ardından da 1935 yılında müzeye çevrilerek ibadethane olma vasfını kaybetmiştir. Hali hazırda 82 yıldır müze olarak hizmete devam eden Ayasofya, bünyesinde 1480 yıllık bir tarihi barındırmaktadır. Bizans dönemi katedrali Ayasofya ile kültürel bir bağımız bulunmasa da, Osmanlı dönemi camisi Ayasofya'nın milli ve manevi kültürümüzde yeri büyüktür. Bu sebeple gelecek nesillere O'nun taşımış olduğu sembolik anlamı, O'na sahip olmanın avantajlarını ve dezavantajlarını, mimari özelliklerini ve içtimai hayattaki yerini doğru bir şekilde öğretmek gerekmektedir. Formal eğitim - öğretim sürecinde Ayasofya'nın derinlemesine yer almasının bu hususta ihtayacı karşılayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın temel amacı da, Sosyal Bilgiler dersinde kültür aktarımı sağlamak için iyi bir done olan Ayasofya'nın cami kimliğinin önemini vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kültürel Miras, Kültür Aktarımı, Ayasofya

Uşak'ta Yaşayan Roman Öğrencilerin Eğitim Sürecinden Beklentileri

Abdulkerim Diktaş - Yrd.Doç.Dr. Ali Çağlar Deniz - Merve Balcıoğlu

ÖZ

Eğitim, Roman çocukların ve ailelerinin sosyal katılımları ve iyi oluş düzeyleri üzerinde merkezi bir role sahiptir. Çünkü Romanlar, şuan bile diğer etnik gruplara nazaran pazarlanabilir rekabet nitelikleri nispeten az insan toplulukları olarak görülmektedir. Roman çocukların eğitim öğretim sürecinden beklentilerini tespit etmek amacıyla uygulamaya koyduğumuz bu çalışma, meseleyi öğrencilerin penceresinden görebilme imkânı sağlamıştır. Roman çocukları arasında yaygın olarak gözlemlenen eğitim problemleri; okulu terk oranının yüksek olması, çok sık devamsızlık vakasının yaşanması ve okuma-yazmayı sökmede zorluk çekmeleridir. Ayrıca Roman topluluklarının eğitime gereken değeri vermedikleri ve çocuğun okullu olmasının Roman toplumlarında artı bir değer ifade etmediği de öne sürülen iddialar olarak çalışmalara yansımıştır. Bunların dışında Romanların eğitimden kopuş sebeplerinin başında maddi yetersizlik gelmektedir. Ailenin maddi yetersizlikleri sebebiyle Roman çocuklar erken yaşlarda okuldan ayrılıp çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Okul harçlığı bulamamak, okul masraflarını karşılayamamak, okul kıyafetlerinin getirdiği maddi külfet ve kırtasiye giderleri gibi başlıca eğitim masrafları, Roman çocukların okuldan ayrılmasında etkilidir. Roman çocukları eğitim öğretim ortamlarından uzaklaştıran bir diğer sebep ise okulda dışlanmanın yaşanmasıdır. Diğer öğrenciler tarafından dışlanmaya maruz kalan Roman çocuklar okuldan soğumakta ve eğitim için gönülsüz duruma gelmektedirler. Bütün bu problemlerin arasında Uşak'lı Roman çocukların eğitim sürecinden beklentilerini ortaya koymak amacıyla yürütülen bu çalışma, nitel bir özellik taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Romanlar, Eğitim, Beklenti

Öğretmenlerin Okul Kültürü Algıları İle Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelemesi

Abdullah Çevik - Yrd.Doç.Dr. Akif Köse

ÖZ

Çalışmanın amacı öğretmenlerin okul kültürü algıları ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma nicel ve ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemi 2016-2017 yılları arasında Kahramanmaraş merkezinde görev yapan 313 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada Şahin (2011) tarafından geliştirilen "Okul Kültürü Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 37 madde ve beş boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları "okul liderliği, meslektaşlık-kişisel destek, öğretmen işbirliği, gelişme kültürü, öğretim kültürü"dür. Ölçek geliştirme çalışmasında ölçeğin güvenirlik düzeyi ".95" bulunmuş, bu çalışmada da güvenirlik düzeyi ".95" olarak bulunmuştur. Öğretmenlerin motivasyon düzeylerini belirlemek için Gagne (2010) tarafından geliştirilen motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 12 madde ve "içsel motivasyon, özdeşleşmiş düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme ve dışsal düzenleme" olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçek geliştirme çalışmasında ölçeğin güvenirlik düzeyi ".79" olarak bulmuştur. Yapılan araştırmada ise motivasyon ölçeğinin güvenirlik düzeyi ".88" olduğu tespit edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama, standart sapma, t testi, Anova, Pearson korelasyon ve Linear regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırıma sonucunda okul kültürü ile motivasyon değişkenleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında öğretmenlerin okul kültürüne yönelik algılarının branşlarına göre anlamlı bir düzeyde farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Okul öncesi eğitimi öğretmenleri branş öğretmenlerine göre okul kültürünü daha olumlu algılamışlardır. Branş değişkeni dışındaki demografik değişkenlere göre öğretmenlerin okul kültürü algıları ve motivasyon düzeylerinin farklılaşmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin motivasyon düzeylerinin yaklaşık %26'sının okul kültürü tarafından yordandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Motivasyon, Okul Kültürü

Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Dersine Yönelik Algılarının Resim Çizme Tekniğiyle Araştırılması

Yrd.Doç.Dr. Abdullah Coşkun - Arş.Gör. Hakan Tahiri Mutlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı bir devlet ortaokulunun farklı sınıflarındaki 132 öğrencinin İngilizce dersine yönelik algılarını açığa çıkarmaktır. Veri toplama aracı olarak resim çizme tekniği kullanılmıştır. Öğrencilerden boş bir kâğıda İngilizce dersini yansıttığını düşündükleri bir resim çizmeleri ve çizdikleri resimleri bir cümle ile kâğıdın arkasına yazmaları istenmiştir. İçerik analizi yöntemiyle analiz edilen verilere göre, öğrenciler çoğunlukla İngilizce dersini dil bilgisi ve kelime öğrenilen bir ders olarak algılamışlardır. Az sayıda öğrenci ise İngilizce dersinde farklı kültürlerin ve bakış açılarının öğrenildiğini resmetmişlerdir. Sekizinci sınıf öğrencilerinin çizimlerinde ise İngilizce dersi çoğunlukla TEOG sınavına hazırlık yapılan ve çoktan seçmeli soruların yapıldığı bir ders olarak düşünülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ortaokul İngilizce dersi müfredatıyla ilgili bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Resim Çizme Tekniği, İngilizce Dersi Algısı

Madde Ağırlıklandırmasının Testin Yapı Geçerliğine Etkisi

Araştırmacı Abdullah Faruk Kılıç - Nuri Doğan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı madde ağırlıklandırmasının testin yapı geçerliğine etkisinin incelenmesidir. Bu amaçla 2014 yılında uygulanan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavı Türkçe testinin verileri kullanılmıştır. Veri seti (9773) öncelikle rassal olarak 250, 500, 1000, 2500 ve 5000 olacak şekilde bölünmüştür. Ağırlıklandırma sürecinde, her bireyin cevap örüntüsü için eğer bireyin ortalaması ile maddenin güçlük indeksi toplamı 1 ve üzerindeyse bireyin cevabına madde güvenirliği eklenmiştir. Araştırma sonucunda kullanılan ağırlıklandırma yönteminin farklı örneklem büyüklükleri için 1-0 şeklinde puanlanan testlerde ve 5'li Likert tipindeki maddelerden oluşan ölçeklerde yapı geçerliğini artırıcı bir etki yaptığı gözlenmiştir. Yürütülen simülasyon çalışması sonucunda 1-0 şeklinde puanlanan tek boyutlu bir testin yapı geçerliğini artırıcı bir etki yaptığı da gözlenmiştir. Açıklanan varyans oranı en az %5,05 en fazla %6,1 oranında artmıştır. 5'li Likert tipi ölçekte ise açıklanan varyans oranı %4,19, simülasyon çalışmasında %9,1 oranında artış göstermiştir. Elde edilen sonuçlara göre, yapı geçerliğini iyileştirmek (geliştirmek) amacıyla madde ağırlıklandırmada bu araştırmada kullanılan yöntemin kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Madde Ağırlıklandırma, Yapı Geçerliği, Testin Geçerliği

Türkiye'de 4. Nesil Savaş Konseptinin Terör Olayları Üzerinden Yansımalarının Medya Organları Üzerinde Değerlendirmesi

Dr. Abdullah Şengönül

ÖZ

Dünyada son yıllarda görülen ve özellikle bölgesel nitelikli çatışma ortamları gün geçtikçe geniş bir etki alanı yakalamaktadır. Bu bağlamda yapılan bilimsel değerlendirmelerin eşliğinde Ülkemizde yansımalarının da olup-olmadığı analiz edilmelidir. Bu çalışma ile birlikte 1989 yılında William S. Lind tarafından ilk kez ortaya atılan 4. Nesil savaş konsepti çerçevesinde Türkiye'nin terör olayları karşısında medya organlarının durumunun topluma haber sunuş biçimleri genel olarak değerlendirilecektir. Çalışmanın yöntemi ise en çok takip edilen yazılı, görsel ve internet medya organlarının ilk 5 tanesinin olayları sunuş biçimlerinin karşılaştırması olarak belirlenmiştir. Benzer yöntemin 2009 yılında Cambridge Üniversitesi tarafından kabul edilir ölçekte bulunması da referans noktasıdır. Çalışmanın sonucunda medya unsurlarının bahsedilen konsepte haber sunumları, toplumun terör olaylarını takip ederken hangi iletişim teknikleri ile karşılaştığını göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: 4. Nesil Savaş, Terör, Medya

Ali Şir Nevai'yi Nasıl Öğretmeliyiz?

Doç.Dr. Abdumurad Tilavov

ÖZ

Padişah ve şair Hüseyin Baykara Ali Şiir Nevai'yi tanımlarken şöyle demektedir: "Mir Ali Şiir... Türk dilinin ölü cesedine Mesih enfası (nefesi) ile ruh kiyürdü (giydirdi)...". Ünlü Türk bilim adamı Agah Sırrı Levent ise şairin kendine özgü yönüne dikkatımızı çekmektedir: "Nevai hayatını millete vakfeden, ömrünü hayır, hizmet, halka faydalı olmak için geçirmiş, okumayı, yazmayı, fırsat buldukça dostları ve sevenleriyle sohbet etmeyi büyük bir zevk bilen; kamil insan olarak yaşamış bir zattır. İnsanlığı ve insanlara karşı sevgisi – işte onu yükselten en büyük vasıflardan birisidir. Nevai mağrurdur, ancak gururnu tevazü ile birleştirmiştir" Türk dilinin caribesini tüm dünyaya gösteren, kişiliği, hayırseverliğiyle örnek olan, bunun yanısıra şiirleriyle başta Fuzuli, Muhi, Kemalpaşazade, Ahmet Paşa, Ülvi olmak üzere birçok Osmanlı şairlerini etkileyen, Türkçe Tezkirelerde adı saygıyla sık sık anılan bu zatın mühteşem manevi hazinesinden genç nesli daha çok yararlandırmak için neler yapılmalı? Orta okul, lise ve yüksek okul öğrencilerine Ali Şiir Nevai hayatı ve icadını öğretirken nelere dikkat edilmeli, nasıl bir eğitim üslübü güdülmelidir? Konuşmada bu konu imkan dahilinde, somut örneklerle aydınlatılacaktır, edebiyat öğretmenlerine bazı önerilerde bulunulacaktır. Örneğin, Ali Şiir Nevai gazelleri ve gazellerine yazılan tahmisler (muhammaslar) savt diye adlandırılan kendine özgü ahenkle (müzık aletleri katılmaksızın) okunmalıdır. Konuşma sonunda Nevai'nin "melul" radifli gazeline yazılan bir güzide muhamması savt usülüyle okunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ali Şir Nevai, Agah Sırrı Levent, Adap, Öneri, Türk Dili, Tasavvuf, Umut, Vatan

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Akademik Dil Öğretimi Sorunu Üzerine

Yrd.Doç.Dr. Bekir Kayabaşı - Doç.Dr. Ahmet Akkaya

ÖZ

Gerek Türkiye'nin ekonomik performansı gerekse bölgedeki üzücü gelişmeler sonucu aldığımız sığınmacılarla Türkiye'deki üniversitelerde yabancı öğrenci sayısı yüz bine dayandı. Bu durum, ülke içerisindeki Türkçe bilmeyen nüfusun artmasına neden oldu. Göçmenlerin büyük çoğunluğunun okul çağındaki gençlerden oluşmasından dolayı ilkokuldan üniversiteye geniş yelpazede Türk eğitim sistemi bir meydan okumayla karşı karşıya kalmıştır. Dersler yabancı öğrenciler daha iyi uyum sağlasın diye basite indirgenip temel düzey Türkçeyle mi anlatılmalı, yoksa yabancı öğrencilerin Türk eğitim sisteminin talep ettiği akademik dil seviyesine erişmesi için bir yol haritası mı takip edilmelidir? Birkaç bin sözcüğü geçmeyen Türkçe öğretim setlerinde başarılı olmuş bir yabancı öğrenci on bin sözcüğü aşan akademik dille nasıl baş edebilir? Bu çalışmada Türkçenin akademik dil potansiyeli ve Akademik Türkçenin yabancılara öğretilmesi sorunu üzerine durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Türkçe, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Üniversite, Yabancı Öğrenci

Türkiye'de Hazırlanan Okuma Alışkanlığı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yöntem ve Sonuçlarının Değerlendrilmesi

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Balcı - Arş. Gör. Dr Yusuf Uyar

ÖZ

Okuma becerisi basit anlamda kod çözme sürecinden çok anlama becerisinin geliştirilmesidir. Okuma becerisinin en önemli davranışsal göstergelerinden biri ise okuma alışkanlığıdır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de okuma alışkanlığı konusunda 1981-2016 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezlerin; tür, hedef kitle/örneklem, yapıldığı yıl/dönem, yöntem ve ölçme araçları ile sonuçları açısından sınıflandırarak değerlendirilmesidir. Araştırma kapsamında Yüksek Öğretim Kurulu'nun Ulusal Tez Merkezi katalogları taranarak toplam 87 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Katalog taramasında tez adı ve anahtar kelimeler incelenmiş, "okuma alışkanlığı" kavramı çerçevesinde tarama gerçekleştirilmiştir. Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmış, yapılan tarama sonucunda belirlenen tezler araştırmacılar tarafından kodlanarak değerlendirilmiştir. Tespit edilen tezlerin % 90,81'i yüksek lisans, % 9,19'u doktora tezidir. Hazırlanan lisansüstü tezlerin bir bölümü doğrudan okuma alışkanlığını ölçmeyi amaçlamıştır. Tezlerin bir bölümü ise okuma alışkanlığını değişken olarak kullanarak diğer becerileri ölçmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Lisansüstü Tezler, Okuma Alışkanlığı

Türkiye'nin Avrupa Birliği Yolunda Yabancı Dil Eğitiminde Ki Konumu

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Kılınç

ÖZ

Türkiye'nin Mustafa Kemal Atatürk'ün de direktifleriyle muasır medeniyet seviyesine ulaşılabilmesi için Avrupa'ya yöneldiğimizden beri, modern Türkiye'de yabancı dil devamlı önemini koruyarak ve hatta artırarak yerini almıştır. Zamana, ihtiyaçlara ve gereksinimlere göre bu yabancı dil eğitimi bazen Fransızca olmuş ve diğer batı dilleri onu takip etmiş, bazen de İngilizce olmuş ve diğer batı dilleri onu takip etmiş. Günümüzde ise Türkiye'de İngilizce yabancı dil olarak birinci sırada yer almakta Almanca ise onu izlemektedir. Avrupa Birliği şartları arasında bulunan ikinci yabancı dil eğitimi konusunda Türkiye'nin kat ettiği yol acaba ne kadar ve bunun neresinde? Son 10-15 yılda Türkiye'de yabancı dil eğitim yelpazesi de genişleyerek artmıştır, örneğin Milli Eğitim müfredatına Arapça, Farsça, Rusça gibi dillerde yeteri öğrencinin bu dilleri seçmesi durumunda bu dillerinde eğitimi verilebilmektedir. Küreselleşme anlamında giderek küçülen dünyamızda farklı toplumlar arasında iletişim çok önemli hale gelmiştir. Günümüzde, iletişim çok yönlü ve farklı şekillerde gerçekleşebilmektedir. Yabancı dil bilmek başka uluslarla iletişim kurmada kuşkusuz önemli bir yere sahiptir. Ülkelerin, uluslararası ilişkilerini, sosyal, siyasal, ekonomik, eğitim ve kültür alanlarda daha ileri götürmek için yabancı dil bilen insanlara ihtiyacı vardır. Dolaysıyla, günümüz dünyasında çok dillilik özendirilmektedir. Çünkü ülkemizde yabancı dil öğretiminin amacı zaten anadilleri aynı olan Türklerin kendi aralarında iletişim kurmalarını sağlamak değil, Türk vatandaşlarının diğer ülke vatandaşları ile anlaşmalarını sağlamak için ortak bir dili etkin şekilde kullanmalarına hizmet etmek ve bu sayede ülkemizin politik, bilimsel, askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda hak ettiği ileri düzeye çıkmasını kolaylaştırmaktır. Bu bağlamda ülkemizin kalkınmış ülkeler arasındaki yerini alabilmesi için eğitim sistemimizin gelişmiş ülkelerin gerisinde kalmaması gerekir. Bu sunumumda (makalemde) çok geniş bir yelpaze olan yabancı dil eğitiminin bir alt birimi olan Türkiye'de ikinci yabancı dil eğitiminin konumunu, yani birinci yabancı dili başarıyla öğretimini hallettikten sonra ikinci yabancı dil eğitiminin başarı ve sonuçları nasıl bir konumda, sorusuna yanıt vermeye çalışacağım.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi, Avrupa Birliği

Türkçe Derslerinde Değer Aktarımında Deyimlerin Kullanımı

Doç.Dr. Ahmet Zeki Güven

ÖZ

Toplumda birlik, beraberlik ve huzurun oluşturulmasında önemli etkiye sahip olan değer kavramı toplumsal devamlılığın sağlanmasında da büyük bir öneme sahiptir. Ailede başlayan değer aktarımı, sonraki süreçte okulda daha nitelikli ve sistemli bir halde devam eder. Bu nedenle son yıllarda eğitim programlarında değer ve değerlerin aktarımı konusuna yer verilmeye başlanmıştır. 18. Milli Eğitim Şurasında Eğitimin 2023 Vizyonu kapsamında da bu konu ele alınmış, okullarda değer aktarımıyla ilgili etkinlik ve faaliyetler yapılması kararı alınmıştır. Ayrıca öğretim programlarında da değer aktarımı konusuna değerler eğitimi başlığı altında yer verilmeye başlanmıştır. 2015 yılına kadar yayınlanan Türkçe öğretim programlarında değerler eğitimi konusuna ayrı bir başlık altında yer verilmemişken, 2017 yılında taslak olarak yayınlanan Türkçe Dersi Öğretim Programında değerler eğitimi ayrı bir başlık altında değerlendirilmiş, dostluk, arkadaşlık, aile birliğine önem verme, adalet, vefa, eşitlik, özgürlük (bağımsızlık), sadakat, merhamet, güven, saygı, sevgi, hoşgörü, sabır, paylaşma, dayanışma, yardımlaşma, sözünde durma, çalışkanlık, dürüstlük, cömertlik, iyilikseverlik, alçakgönüllülük, misafirperverlik, vicdanlı olma, tarihsel mirasa duyarlılık, cesaret, fedakârlık, vatanseverlik, sorumluluk, paylaşma, iş birliği, temizlik, özgüven gibi değerlere yer verilmiştir. Bu çalışmanın amacı Türkçe derslerinde değer aktarımında deyimlerin kullanım durumudur. Çalışmada öncelikle Türkçe derslerinde aktarımı önerilen değerler verilmiş, ardından Saraçbaşı (2010) tarafından iki cilt olarak hazırlanan, Yapı Kredi yayınlarından çıkmış Örnekleriyle Büyük Deyimler Sözlüğü taranarak değerlerin aktarımında kullanılması önerilen deyimler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Dersi, Deyimler, Değer Aktarımı

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Empatik Eğilimlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Ahmet Zeki Güven

ÖZ

Bireyin, kendisini başkasının yerine koyarak onun hissettiklerini hissetmeye, düşündüklerini düşünmeye çalışması olarak adlandırılan empati kavramı, etkili ve sağlıklı bir iletişim için olmazsa olmaz bir unsurdur. Özellikle eğitim hayatında gerek sınıf içinde gerekse sınıf dışında empati yardımıyla pek çok sorun kolaylıkla çözülür. Nitelikli ve sağlıklı bir eğitim için de özellikle öğretmenlerin öğrencilerine karşı empatik eğilimleri büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı ortaokul Türkçe öğretmen adaylarının empatik eğilimlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın örneklemini Türkçe öğretmeni adayları oluştururken, örneklemini Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada Dökmen (1988) tarafından oluşturulan Empatik Eğitim Ölçeği kullanılmış, verilerin analizi SPSS 21.0 programıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Empati, Empatik Eğilim, Türkçe Öğretmeni Adayları

Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecinde Alınan Eğitimlerin Öğretmenlik Uygulamalarına Katkısına İlişkin Aday Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Akif Köse

ÖZ

Araştırmanın amacı aday öğretmen yetiştirme sürecinde verilen 16 haftalık sınıf içi izleme faaliyetleri ve öğretmenlik uygulamaları eğitimi (staj uygulaması) ile 8 haftalık hizmetiçi eğitimin öğretmenlikteki uygulamalara katkısına ilişkin aday öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Kahramanmaraş İli merkezinde aday öğretmen olarak çalışan ve aday öğretmen yetiştirme sürecindeki toplam 24 haftalık uyum eğitimini tamamlamış 10 öğretmen araştırmanın çalışma gurubu olarak belirlenmiştir. Aday öğretmenlerle görüşme yapılabilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alınmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular aracılığıyla elde edilmiştir. Sorular hazırlanırken alan uzmanı iki akademisyenin görüşlerinden faydalanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmada adaylık sürecinde alınan uyum eğitiminin öğretmenlik uygulamalarına katkısının olduğu, özellikle staj uygulamasının aday öğretmenlere sınıf yönetimi, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme ve değerlendirme, öğrenci-öğretmen ilişkileri başta olmak üzere öğretmenlik ile ilgili alanlarda tecrübe kazandırdığı ve aday öğretmenlerin özgüvenlerini sağladığı ancak hizmetiçi eğitim için ayrılan 8 haftanın uzun olduğu ve bu sürenin kısaltılması gerektiği sonuç ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aday Öğretmen, Rehber Öğretmen, Uyum Eğitimi, Yetiştirme

Mesleki Yükseköğretim Vasıtasıyla Mahkûmların İyileştirilmesi

Öğr.Gör. Mustafa Konuk - Öğr.Gör. Ali Bilgiç - Derya Konuk

ÖZ

Yükseköğretim Kanununda Meslek Yüksekokulları; belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan ve önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumu olarak tanımlanmaktadır. Temel işlevi meslek elemanı yetiştirmek olan bu kurumların genel kabul gören bu temel işlevinin dışında pek bilinmeyen sıra dışı bir işlevi daha bulunmaktadır. Bu sıra dışı işlev toplumsal uyumu eksik olan bireylerin psiko-sosyo-ekonomik olarak iyileştirilmesi anlamına gelen tretman işlevidir. Bu çalışmada da mesleki eğitimin bu sıra dışı işlevinin, mahkûmların iyileştirilme sürecinde nasıl bir etkisinin olduğu açıklanmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda çeşitli suçlardan dolayı cezaevinde yatmakta olan ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Geleneksel El Sanatları programında eğitim gören 13 öğrenci-mahkûm arasından, çalışmaya katılmayı kabul eden 6 öğrenci-mahkûm çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Çalışma grubuna dâhil edilen 6 birey yükseköğretime başladıkları ilk günlerden itibaren sınıf ortamında gözlenmiş ve daha sonrasında bu öğrenci-mahkûmlarla yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımı ile mülakatlar gerçekleştirilmiş ve nitel veriler elde edilmiştir. Elde edilen nitel verilerin yorumlanması sonucu öğrenci-mahkûmların; El Sanatları bölümünü tercih etmelerindeki faktörlerin neler olduğu ve bu süreçte bireylere kimlerin nasıl rehberlik ettiği, yükseköğretim süreci ile birlikte öğrenci-mahkûmların sosyal ilişkilerinin ne yönde değiştiği, toplumsal statülerinde ne gibi farklılıkların olduğu, kişiler arasında ki etki faktörleri ve bu çıktıların tretman sürecine nasıl etkilerinin olduğuna dair bilgiler elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yükseköğretim, Suç, Cezaevi, Tretman

Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Eğitim Kavramlarına İlişkin Algıları: Metafor Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Şahin - Doç.Dr. Ali Sabancı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı pedagojik formasyon öğrencilerinin eğitim, okul ve sınıftan oluşan temel eğitim kavramları ile müdür, müdür yardımcısı, öğretmen, öğrenci ve müfettişlerden oluşan okulun iç paydaşları hakkındaki algılarının değerlendirilmesidir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim çalışması olarak desenlenmiştir. Veri toplama yöntemi olarak mecaz kullanımından yararlanılmıştır. Bu amaçla çalışma grubunun kavramlara ilişkin geliştirdikleri metaforları belirlemek üzere oluşturulmuş yazılı bir soru formu kullanılmıştır. Soru formunun birinci bölümünde katılımcıların demografik bilgileri sorulmuştur. İkinci bölümde ise pedagojik formasyon kursiyerlerin verilen kavramları neye benzettikleri nedenleri ile birlikte istenmiştir. Veriler, (metaforik) betimsel analize tabi tutulmuştur. Çalışma grubu 2015-2016/2016-2017 güz ve bahar dönemlerinde Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde pedagojik formasyon programına katılan kursiyerlerin arasından amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi ile belirlenmiştir. Bu çerçevede 523 pedagojik formasyon kursiyerinden gelen soru formu değerlendirmeye alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Okul, Sınıf, Okul Yöneticisi, Öğretmen, Öğrenci, Müfettiş

Alanyalı Mutasavvıf Şair Kaygusuz Abdal'ın Türkçenin Gelişimine Katkısı

Prof.Dr. Ali Yakıcı

ÖZ

Dillerin var oluşunda, kalıcılığında ve gelişmesinde şairlerin, yazarların ve dil âlimlerinin önemli bir yeri ve katkısı vardır. Bu katkı, Kutadgu Bilig, Divanü Lügati't-Türk, Divan-ı Hikmet gibi eserlerin yazılmasında görüldüğü üzere bir dilin gücünün ne olduğunu belirginleştirmekle birlikte dillerin, o dili sözlü ve yazılı olarak kullanan insan ve insan toplulukları tarafından önemsenmesi, onlarda dil bilincinin oluşturulması, ülke ve toplum kalkınmasında dilin ne derce önemli olduğunun vurgulanması bakımından dil alimlerince dil teorileri üretmek biçiminde de gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu duruma Kaygusuz Abdal da açık bir biçimde tanık olunmaktadır. Kaygusuz Abdal, Türk insanının anlamadığı ve kabullenmediği farklı bir dilin devlet tarafından resmi dil olarak kabul edilmesiyle Türkçenin kaderine terkedildiği bir dönemde insanlarda dil bilinci oluşturmak amacıyla dil teorileri üretilmesinde etkili olmuştur. Kutsal dinlerin ortak bir yaklaşımla ilk insan olarak kabul ettiği Hz. Âdem'in Türk dilini bildiği ve kullandığına dair ileri sürdüğü görüş bunun belirgin bir göstergesidir. Kaygusuz Abdal, ayrıca yazdığı şiir ve eserlerde dönemin güzel ve anlaşılır Türkçesini kullanarak düşüncesini destekleyen somut aktarımlar da bulunmuştur. Böylece döneminde hem dil bilincinin oluşturulmasında etkili olmuş hem de Türkçenin yeni coğrafyalarda varlığını sürdürmesine ve aydınlar tarafından ortaya konan yeni yeni eserlerle gelişmesine önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Kaygusuz Abdal'ın bu yaklaşımını, o dönemde Türkçenin eğitim ve öğretimi bakımından da atılan önemli bir adım olarak kabul etmek mümkündür. Bu çalışmada, Kaygusuz Abdal'ın görüşü, ortaya koyduğu eserlerden hareketle Türkçenin var oluş mücadelesi ve gelişimine katkısı bakımından tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kaygusuz Abdal, Alanya, Mutasavvıf

Kayısı Üretiminin Sosyal ve Ekonomik Faydasının Yanında İnsan Sağlığı Açısından Önemi

Prof.Dr. Ali Yılmaz Gündüz

ÖZ

Türkiye' deki kayısı üretiminin % 85'ini ve yine ihraç edilen kuru kayısının % 95'ini Malatya karşılamaktadır. Ancak yapılan ihracatın hammadde düzeyinde olması Türkiye ve Malatya ekonomisine arzu edilen geliri sağlamamaktadır. Uzmanlara göre kayısı proteinler, vitaminler, yağ ve su gibi zengin besin öğelerine sahiptir. Bölge ekonomisine döviz girdisi sağlayan bu ürünün üretim teknikleri geliştirilerek daha kaliteli ürün elde edilmesi, depolama ve ambalajlama işlerinin en uygun koşullarda yapılarak ürünlerin dünya pazarlarına kalıcı ve daha yüksek fiyattan satılması halinde ürünün getirisi katlanarak artacaktır. Kayısının hem ekonomik getirisi yüksek hem de insan sağlığı açısından yararları çok fazladır. Bugün dünyada kayısıya doymamış bir talep vardır. Kayısının tadı ve özelliği açısından, Malatya toprağının, suyunun ve havasının etkisiyle dünyada eşine rastlanmaz bir özellik taşımaktadır. 1980 sonrasında, kayısı Malatya ekonomisinin en önemli gelir kaynaklarından biri olmuştur. Bunun yanında insan sağlığı açısından, meyvesinden iç çekirdeğine varıncaya kadar saymakla bitmeyecek sayısız faydası vardır. Bu çalışmada insan sağlığına çok büyük yararlarının yanında ekonomik boyutu da dikkate alınarak kayısının önemi ve üretiminden pazarlamasına varıncaya kadar çok çeşitli sorunlar ele alınıp incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kayısı Üretimi, İhracatı, Sorunları ve Önemi

Kimsesiz Çocuklarda Duygu Algılama ve İfade Etmeye Yönelik Müdahale Programının İncelenmesi: Olgu Sunumu

Yrd.Doç.Dr. Anıl Görkem

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; yetiştirme yurdunda büyüyen 15 yaşındaki çocuğun sosyal becerilerini geliştirme ve duygularını ifade etmeye yönelik müdahale programının incelenmesidir. Çalışma, tek denekli deneysel desen modelinde yürütülmüştür. Çocuğa uygulanan psiko-sosyal ve eğitsel müdahale programı, yetiştirme yurdunda ve okulda paralel çalışmalarla gerçekleşmiş olup, çocuğa "Sosyal Beceri Envanteri" uygulanmış, araştırmacı ve öğretmen tarafından gözlem formu doldurulmuştur. Müdahale programı uygulamadan, önce Okul Psikolojik Danışmanına ve yetiştirme yurdundaki yetkiliye (abla) kullanıabilecek yöntem ve teknikler hakkında bilgi verilmiştir. Müdahale programı 2014 yılından itibaren başlayıp, bir yıl, her aylık periyotlarla Okul Psikolojik Danışmana ve yetiştirme yurdundaki yetkiliye gözlem formları gönderilerek müdahale programı üzerinde çalışılmış ve gerekli bilgilendirme toplantıları araştırmacı tarafından gerçekleşmiştir. Araştırmacı, Okul Psikolojik Danışman ve yetiştirme yurdundaki görevli işbirliği içerisinde çalışıp müdahaleleri sürdürülmüştür. Bir yıl sonra yapılan değerlendirme sürecinde bireyin sosyal becerilerinin arttığı, duygu ifadelerinde ise gelişme gözlemlendiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Beceri, Müdahale Programı

Reşit Galip'in Eğitim Alanındaki Faaliyetleri

Ydr. Doç Dr. Arzu Boy - Dr. Meral Metin Göksu

ÖZ

1892'de Rodos'ta dünyaya gelen Reşit Galip, ilk ve orta öğrenimini Rodos'ta tamamladıktan sonra liseyi İzmir'de okudu. 1911'de başladığı İstanbul Tıbbiyeyi 1917'de bitirdi. Balkan Savaşları ve I.Dünya Savaşına katılan ardından Aydın Milletvekilliği yapan Reşit Galip'in asıl hayat mücadelesi eğitim üzerinedir. Tıbbiyede asistan olarak çalışmaya başlayan Reşit Galip, öğretim sisteminin yenileşmesi için "Mekteb-i Tıbbiye" adıyla bir broşür yayımladı. Köy halkını her yönden eğitmek maksadıyla Köycüler derneğinin kurulmasında rol aldı. 19 Eylül 1932-13Ağustos 1933 tarihleri arasında Mili Eğitim Bakanlığı yaptı. Bakanlığı sırasında önemli faaliyetlerde bulunmuştur. İlkokullarda 2013'e kadar okutulan Andımızın yazarıdır. Özellikle köy çocuklarının eğitim seviyesini yükseltmeye uğraşmıştır. Bu amaçla köy yatılı pansiyon okullarının açılmasına vesile olmuştur. Bakanlığı döneminde yapılan en önemli faaliyetlerden biri de Darülfünun kaldırılarak İstanbul Üniversitesinin açılmasıdır. Çalışmada Reşit Galip'in eğitim alanındaki faaliyetleri teferruatıyla aktarılmıştır. Araştırma esnasında konuyla ilgili bütün kaynaklar taranmıştır.

Anahtar Kelimeler: Reşit Galip, Eğitim, İstanbul Üniversitesi, Köy, And

Ebeveynlerin Okul Öncesi Çocukların Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerine Katılımına İlişkin Görüşleri

Öğr.Gör. Nadire Ferah Yavuz - Doç.Dr. Arzu Özyürek

ÖZ

Bu çalışmada, okul öncesi çocukların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımına ilişkin ebeveyn görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 20 anne ve 20 baba olmak üzere 40 ebeveyn oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler not tutularak kaydedilmiş ve içerik analizi yapılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bilgiler, kodlanarak gruplanmış ve temalar halinde ele alınarak tartışılmıştır. Sonuç olarak; ebeveynlerin genellikle çocukların okul öncesi dönemden itibaren beden eğitimi ve spor etkinlikleri yapması gerektiği görüşünde oldukları belirlenmiştir. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin çocukların özellikle bedensel ve sosyal gelişimlerine katkı sağladığı, çocukların spora teşvik edilmesinde öncelikle anne-babaların model olmaları gerektiği görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Hareket Becerileri, Okul Öncesi Dönem

Okul Öncesi Çocuğa Sahip Anne-Babaların Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Görüşleri ve Tutumları Arasındaki İlişki

Doç.Dr. Arzu Özyürek - Arş. Gör. Zuhal Begde - Öğr.Gör. Nadire Ferah Yavuz - Prof.Dr. İsa Özkan

ÖZ

Çocuk yetiştirmeye ilişkin tutumları etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Fakat anne-babaların çocuk yetiştirme ilişkin görüşleri ile gerçek tutumları arasında farklılıklar olabilir. Bu çalışmada, okul öncesi çocuğa sahip anne-babaların çocuk yetiştirmeye ilişkin görüşleri ile tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, okul öncesi 3-6 yaş grubu çocuğa sahip 215 anne ve 215 baba olmak üzere 430 ebeveyn oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Özyürek (2017) tarafından geliştirilen Anne-Babaların Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Görüşleri Ölçeği (ÇOYGÖ) Okul Öncesi Formu ve Anne-Baba Tutum Ölçeği (ABTÖ) Okul Öncesi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-testi, ANOVA ve Pearson Korelasyon katsayısından yararlanılmıştır. Sonuç olarak; anne-babaların çocuk yetiştirmeye ilişkin görüşleriyle anne-baba tutumları arasında tüm alt boyutlarda anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Annelerin babalara göre anlamlı düzeyde daha demokratik görüş ve tutuma sahip oldukları; babaların ise daha baskıcı ve aşırı hoşgörülü görüşe, aşırı hoşgörülü tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca anne-babaların ve babaları çocuk yetiştirmeye yönelik görüş ve tutumlarının öğrenim durumu ve meslekleri değişkenlerinden de etkilendiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne-Baba Tutumları, Çocuk Yetiştirmeye İlişkin Görüşler, Okul Öncesi Dönem

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Vurgu

Doç. Dr. Nesrin Sis - Dr. Ayşe Ateş

ÖZ

Özet Türkçede vurgu çeşitlere ayrılmıştır. Bunlar alan yazın tarandığında genel olarak kelimede, cümlede, duyuşta, ahenkte vb. olmak üzere sıralanabilir. Vurgu, bazen bir hecenin bazen bir kelimenin üzerinde olurken bazen de bir kelime grubunun üzerinde olabilir. Vurgu, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin de karşılaştıkları bir olgudur. Bu araştırmada, yabancılara Türkçe öğretiminde vurgunun önemi üzerinde durulmuştur. "Hâlihazırdaki ders kitaplarında yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere vurgu öğretilmekte midir?" sorusundan hareketle vurgu konusuna açıklık getirmek istenmiştir. Bu bağlamda yabancılara Türkçe öğretiminde vurgu öğretiminin olup olmadığı araştırılmak istenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti, Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti, Gazi TÖMER Yabancılar için Türkçe ders kitapları tüm seviyelerde ve Avrupa Dil Portfolyosu'nda yer alan öz yeterlilik ifadeleri taranmıştır. Elde edilen veriler, doküman incelemesi yoluyla incelenmiştir. Kitaplarda vurgu konusunun öğrenciye öğretilip öğretilmediği tespit edilmek istenmiştir. Doküman incelemesi sonucunda ortaya çıkan bulgular tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Vurgu, Doküman İncelemesi

‘Davranım Bozukluğu Tanısı’ İle İzlenen Çocuğa Müdahale Programının İncelenmesi: Olgu Sunumu

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Bengisoy

ÖZ

Vak.a 7 yaşında (erkek) olup ilköğretime devam etmektedir. Anne babanın tek çocuğudur. Doğum öncesi, sırası ve sonrasında anne herhangi bir komplikasyon geçirmemiştir. Bebek dünyaya geldikten sonra tüm gelişim özellikleri normal seyretmiştir. Okul öncesi kuruma 3 yaşında başlamış ve tam günlük eğitim almıştır. Kreşe gittiği dönemlerde akranları ile uyumsuzluk, oyun kurma ve sürdürmede sıkıntı, oyuncaklara zarar verme gibi ara ara öğretmenden dönüt alınmış ancak herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Evde genel itibariyle sadece annenin kurallarına uyan baba ve diğerlerinin kurallarını hiçe sayan bir tutumu bulunmaktadır. 5 yaşında akranları ile okula başlamış akademik ve gelişimsel olarak bir problem yaşanmamasına rağmen davranışsal olarak sorunlar artmıştır. 5 yaş civarında anne-baba boşanma sürecine girmiş ve baba evden ayrılmıştır. Okulda etütte ve evde artış gösteren sorunlar karşısında aile (anne) çocuk ve ergen psikıyatrisine yönlendirimiş ve yapılan tüm tarama ve incelemeler sonucunda davranım bozukluğu tanısı ile farmakoloji desteği sağlanmıştır. Okulda etütte ve evde psiko-eğitsel müdahale programı için çocuğun ‘davranış değerlendirme’ formu gönderilmiş ve yaşam alanlarında nerelerde ne sıklıkla problemlerin yaşandiği, bu problemler karşısında aile ve öğretmenlerin de nasıl tepki verdiği incelenmiştir. Gözlem sonuçlarına bağlı olarak aileye, okul öğremenine ve etüt öğretmenine ‘davranış müdahale programı’ hazırlanmıştır. Müdahale programı uygulamadan önce aileye, ve öğretmenlere davranım bozuklukları ve kullanıabilecek yöntem teknikler hakkında bilgi verilmiştır. Müdahale programı 2014-2015 öğretim yılından itibaren her 6 aylık peryodlarla ‘davranış değerlendirme’ formları gönderilerek müdahale programı üzerinde çalışılmış ve gerekli bilgilendirme toplantıları ile sürdürülmüştür. Yapılan son değerlendirme sürecinde davranım sorunlarının sıklığının çok azaldığı özellikle uyum, oyun oynama ve sürdürme, paylaşma gibi sosyal becerilerindede artış olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Davranım Bozukluğu, Müdahale Programı

Ayasofya'nın Kubbesi'nde Töz-Form: "aristoteles'in Madde-Form Düalizmini Estetik Felsefesi Bağlamında Okuma

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Eroğlu

ÖZ

Bu çalışma Aristoteles metafiziğinin temelini oluşturan madde-form düalizmini estetik felsefesi bağlamında okuma denemesidir. Aristoteles metafiziğini temel alarak Ayasofya'nın kubbesinde töz-form ilişkisini sorgulamayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada bize Aristoteles'in madde-form düalizmi ışık tutacaktır. Bir sanat eserinin ontolojik olarak varlığı töz ve form çerçevesinde belirlenebilir. Bir eseri her ne şekilde değerlendirmeye çalışırsak çalışalım töz ve form çerçevesinde yapılmayan değerlendirmeler hep yarım kalacaktır. Bu durumda Ayasofya'nın kubbesi de oluşturulurken madde formun dikkate alındığını düşünmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Madde, Form, Töz, Kubbe, Sanat Eseri

Prospective Mathematics Teachers' Perceptions Regard To The Teaching Styles Of Their Mathematics Lecturers

Doç.Dr. Ömer Beyhan - Yrd.Doç.Dr. Ayşe Yavuz - Yrd. Doç. Dr. Selin (Inağ) Çenberci

ABSTRACT

The purpose of this research is to assess the prospective mathematics teachers' perceptions regard to the teaching styles of their mathematics lecturers. This study examines perceptions of prospective mathematics teachers' take into account to the teaching styles of their mathematics lecturers in their department. In addition to this the research investigates if this perception differs in terms of education section, level of their class and gender. Research data were collected using Grasha's Teaching Styles Inventory which was adapted to Turkish by Üredi. The inventory consisted of 40 items. The findings showed that mathematics prospective teachers perceived the teaching style of their mathematics lecturers during their lecture as "expert/authority/personal model and the level of their class significantly changed the prospective teachers' perceptions on teaching styles of math lecturers only in delegator teaching style.

Keywords: Mathematics Teacher, Teacher Education, Teaching Style, Perception

Konik Kesitleri Konusu Üzerinde Matematik Öğretmen Adaylarının Cebirsel ve Geometrik Temsilleri Çift Yönlü Kullanabilme Becerilerine İlişkin Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Yavuz - Yrd. Doç. Dr. Selin (Inağ) Çenberci - Doç.Dr. Ömer Beyhan

ÖZ

Matematik kavramları için farklı temsil yolları mevcuttur. Bunların en bilinen biçimleri kavramın geometrik ve cebirsel temsilleridir. Bir kavramın çoklu temsilleri arasındaki ilişkiler ile birlikte öğretilmesi matematik öğretiminin en önemli bileşenlerinden biri olarak görülmektedir. Bu çalışmada konik kesitlerinin geometrik temsili ile cebirsel temsili kullanabilme becerisi arasındaki ilişkinin çift yönlü olarak incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü İlköğretim Matematik Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 80 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Konik kesitleri konusu üzerinde matematik öğretmen adaylarının geometrik temsil ile cebirsel temsil kullanabilme becerisi arasındaki ilişkiyi çift yönlü olarak incelemek amacıyla araştırmada "Konik kesitlerinin cebirsel temsil ve geometrik temsili kullanabilme becerisi arasındaki çift yönlü geçişin öğretmen adayları tarafından kullanılabilme başarısı nedir? alt problemine cevap aranmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geometrik Temsil, Cebirsel Temsil, Konik Kesitleri, Matematik Öğretmen Adayları

Ortaokul Öğrencilerinin Umut Düzeyini Yordamada Ebeveyn-Arkadaşa Bağlanma ve Depresyonun Rolü

Doç.Dr. Zeynep Karataş - Ayşe Zeybekoğlu

ÖZ

Bu çalışma ortaokul öğrencilerinin umut düzeylerinin anne-baba ve arkadaşa bağlanma ile depresyon düzeyleri açısından ne derece yordanıp yordanmadığını belirlemeye yönelik ilişkisel modelde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin umut puanlarının cinsiyet açısından anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığına da bakılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Konya ili Karatay ilçesinden beş, altı, yedi ve sekizinci sınıflardan 81 kız 56 erkek toplam 137 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu, Araştırmaya veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu, Snyder ve arkadaşları (1997) tarafından geliştirilip Atik ve Kemer (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan Çocuklarda Umut Ölçeği; Kovacs(1981) geliştirilip, Öy (1990)tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çocuklar İçin Depresyon Envanteri; Raja, McGee ve Stanton (1992) tarafından geliştirilip Günaydın, Selçuk, Sümer(20015) (üniversite); Bayraktar, Sayıl, Kumru(2009) (lise) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Ebeveyn ve Akrana Bağlanma Ölçeği kullanılmıştır. Veri analizinde bağımsız gruplar t testi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Veriler 17.0 SPSS paket programı ile analiz edilmiş anlamlılık düzeyinde .05 kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular incelendiğinde öğrencilerin umut düzeylerinin anne bağlanma, arkadaşa bağlanma ve depresyon açısından anlamlı olarak yordandığı, umut puanlarının cinsiyet açısından farklılaşmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Umut, Bağlanma, Depresyon, Ortaokul Öğrencisi

Anne Babaların Oyuncak Seçimine Toplumsal Cinsiyet Rolleri Algısının Etkisinin İncelenmesi

Doç.Dr. Fatma Tezel Şahin - Araştırmacı Ayşegül Akıncı Coşgun - Arş. Gör. Zeynep Nur Aydın Kılıç

ÖZ

Oyun ve oyuncaklar çocuğun yaşamında önemli yer tutmaktadır. Oyun yoluyla edinilen tecrübeler birçok bilgi ve beceri kazanımının yanı sıra çocuğu yetişkin dünyasına hazırlamaktadır. "Çocuğun işi" olarak kabul edilen oyunun önemli özellikleri arasında kültürel değerler, sosyal normlar, toplumsal beklentiler ile toplumsal rollerin öğrenilmesi yer almaktadır. Çocuğun gelişiminde önemli olan oyun, "kendiliğinden ortaya çıkma, eğlence ve esneklik" gibi birtakım özelliklere sahiptir. Oyuna gönüllü olarak katılan çocuk içsel motivasyonunu geliştirmekte, deneyimleri aracılığıyla dünyayı tanımaktadır. Oyun oynamada araç olan oyuncaklarla kurulan "-mış gibi oyunlar", çocuğun diğer çocuklarla sosyal etkileşim kurmasını, toplumsal rollerin farkına varmasını, diğerlerinden öğrenmesini sağlamakta; bilişsel becerilerin gelişimi üzerinde etkili olmaktadır. Yurt içi ve yurt dışı çalışmalar incelendiğinde oyuncakların cinsiyetçi özellikleri ve cinsiyetçi söylemleri üzerine çalışmalara rastlanmakla birlikte anne ve babaların bu konudaki görüşlerini karşılaştırmaya yönelik sınırlı sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Kız ve erkek çocukların genellikle farklı tür oyun ve oyuncaklarla oynamayı tercih ettikleri, bunda da benimsenen cinsiyet rolleri algısının etkili olduğu görülmektedir. Çocuk dünyaya gelmezden önce pek çok ebeveynin geleneksel cinsiyet stereotipine uygun renklerde kıyafet, eşya vb. aldıkları; ilerleyen yıllarda da cinsiyet stereotipine uygun oyuncaklar almaya yöneldikleri ve bu yolla çocuğa toplumsal cinsiyet kalıplarını aktardıkları görülmektedir. Bu noktadan hareketle yapılan çalışmada, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden anne ve babaların benimsedikleri toplumsal cinsiyet rolleri algısının çocukları için seçtikleri oyuncaklar üzerine etkisini incelemek ve anne babaların görüşlerini karşılaştırmak amaçlanmıştır. Betimsel Tarama Modeli olan bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Aksaray İlinde çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 20 anne ve 20 baba olmak üzere toplam 40 ebeveyn oluşturmaktadır. Araştırma süreci devam etmekte olup, toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Toplumsal Cinsiyet Algısı, Oyuncak Seçimi

Konik Kesitler İle Çizim Yapalım, Denklemini Yazalım ve Model Oluşturalım

Doç.Dr. Aytaç Kurtuluş - Doç.Dr. Tuba Ada

ÖZ

Konik kesitleri bir koni ile bir düzlemin arakesiti olan eğriler olup bunlar çember, elips, hiperbol ve elips eğrileridir. Günlük hayatta bir çok yerde karşılaştığımız bu eğrilerin en yaygın kullanım yerlerinden biride farklı firmaların amblemlerinin tasarımlarıdır. Ambleler bu eğrilerin en az birini ya da birkaçını içerir. Bu çalışmada, ortaokul matematik öğretmen adaylarına konik kesitlerin öğretiminde tasarım ile öğretimin uygulaması kullanılmıştır. Bu uygulamanın amacı bireylerin öğrendiklerini farklı durumlarda uygulayabilmesi, tasarım sürecini anlayarak yorumlaması, süreci yönetebilmesidir. Öğretmen adaylarına konu anlatımının sonunda konik kesitlerini içeren bir amblem çizmeleri, denklemlerini bulmaları ve model oluşturmaları istenmiştir. Bu süreçte araştırmacılar rehber olarak görev almıştır. Süreç boyunca yapılan ara değerlendirmeler ve sonunda yapılan değerlendirme ile öğrencilerin varolan eksiklikleri ve yanılgılarının tespit edilip bunlar giderilerek etkili öğrenmeler gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Uygulama süresince öğrencilerin aktif ve derinlemesine katılım sağladığı sorgulama, yaratıcılık, problem çözme gibi üst düzey zihinsel becerileri kullandıkları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konik Kesitler, Öğretmen Adayları, Tasarım, Model

Yabancı Dil Öğreniminde Konuşma Becerisinin Algısal Boyutlarının İncelenmesi

Doç.Dr. Bahar İşigüzel

ÖZ

Yabancı dil öğretim alanında yapılan çalışmalarda öğrenim sürecinde bilişsel faktörlerin yanı sıra duyuşsal ve algısal faktörlerinde önemli olduğu vurgulanmaktadır. Beyin araştırmaları öğrenme esnasında zihindeki yeni bilgiler işlenirken, duyguların etkin rolü oynadığı ve duyguların öğrenme süreçlerinin dışında tutulmasının mümkün olmadığını ortaya koymuştur. Yapılan araştırmalarda daha çok yabancı dil derslerinde konuşma becerisinin gelişim seviyesinin diğer becerilere göre daha geride kaldığı ve çoğunlukla duyuşsal ağırlıklı olarak öğrenenlerin kaygı, stres, panik, hata yapma korkusu, konuşma tutukluğu, bilgi yetersizliği gibi olumsuz algı ve tutumlara sahip oldukları görülmektedir. Yabancı dil derslerindeki sınıf içi etkileşim bağlamında özellikle konuşma becerisi uygulamalarının soyut algısal etkilerini ve kavramsal boyutlarını araştırmak önemlidir. Bu çalışmada üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dilde konuşma becerisine ilişkin sahip oldukları algıların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda yabancı dil hazırlık sınıfına devam eden 148 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre yabancı dil hazırlık sınıfı öğrencileri yabancı dilde konuşma becerisine yönelik 118 adet algısal üretim yapmışlardır. Bu algısal üretimler analiz edildiğinde ortak özelliklere sahip 6 kavramsal boyutta toplandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma Becerisi, Yabancı Dil, Algı, Kavramsal Boyut, Fenomenoloji

Akış Yaşantısının Yazma Becerisi Üretimine ve Başarısına Etkisi

Doç.Dr. Bahar İşigüzel

ÖZ

Bu çalışma yabancı dil öğrenme sürecinde akış (flow) yaşantısının yazma becerisi üretimine ve başarısına etkisini saptamayı amaçlamıştır. Araştırma 2016-2017 eğitim- öğretim yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı 40 öğrenci ile yazma becerisi sınavı esnasında yürütülmüştür. Flow Yaşantısı Ölçeği Kısa Formu ile elde edilmesi hedeflenen flow yaşantısı verilerinin ESM (Experience Sampling Method) yaşantı örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Yabancı dil öğrenme sürecinde yazma üretimi başarısının flow yaşantısıyla ilişkili olacağı görüşü doğrultusunda öğrencilerin, ölçekten aldıkları puanlarla yazma becerisi başarı puanları arasındaki ilişkilere bakılmış ve yabancı dil öğrenme başarısı ile yazma üretimi anındaki flow yaşantısı düzeyi ile olumlu yönde ilişkiler saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akış Yaşantısı, Flow, Yazma Becerisi, Yabancı Dil

Anadolu'da Bulunan Geleneksel Çocuk Oyunlarında Değer Aktarımı

Uzman Banu Akbaş

ÖZ

Geleneksel çocuk oyunları medeniyetin birer ürünü ve kültürün birer parçası olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu oyunlar kültürün aktarımının yanı sıra kültürün benimsediği değerlerin de kuşaktan kuşağa aktarımı hususunda önemli roller üstlenmiştir. Kuşaklar arası aktarılan kültürel kodlar, günümüze kadar hayatiyetini korumuş ve hala toplumun en belirgin özelliği olmayı sürdürmektedir. Bu çalışmada geçmişten bugüne dek Anadolu'da oynanan ve kültürel mirası bünyesinde barındırıp değerlerin aktarımında büyük rol oynayan çocuk oyunlarının, değer aktarımındaki rolünü ortaya çıkarmak üzere yapılmıştır. Bu bağlamda 20 adet oyun listelenmiş ve verilere literatür taraması yapılarak ve kaynak kişilere ulaşılıp derlenerek, rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Geleneksel Oyunlar, Çocuk Oyunları

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Yazdıkları Öyküleyici Metinlerdeki Yazım Sorunları: Bir Hata Analizi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Başak Karakoç Öztürk - Yrd.Doç.Dr. B. Erdem Dağıstanlıoğlu

ÖZ

Yazma becerisi hem ana dili hem de yabancı dil öğretimi sürecinde kazandırılması en zor beceri olarak kabul edilmekte, bu durum geliştirilmesi için çok fazla çaba harcamayı gerekli kılmaktadır. Yazma becerisi öğrenciler tarafından da zor bir beceri olarak algılanmakta, bu algı öğrenci metinlerinin yeterince yetkin ve yeterli bir seviyeye ulaşmasını güçleştirmektedir. Bu bağlamda yapılacak araştırmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazdıkları öyküleyici metinlerdeki yazım sorunlarını belirlemek ve söz konusu sorunları hata analizi bağlamında sınıflandırmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmış, Çukurova Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde öğrenim görmekte olan B1 düzeyindeki 60 öğrencinin yazdığı öyküleyici metinler değerlendirilmiştir. Çalışma grubunun B1 düzeyinden seçilmesinin nedeni, bu düzeydeki öğrencilerin hedef dilde nitelikli bir yazılı anlatım seviyesine ulaşmış olduklarının varsayılmasıdır. Elde edilen veriler içerik analizi yapılarak analiz edilecek, saptanan hatalar ortak kullanımlardan yola çıkarak sınıflandırılacaktır. Araştırma sonucunda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin benzer şekilde yaptıkları hataların saptanabileceği ve sebeplerinin tartışılabileceği umulmaktadır. Böylece dil öğreticilerinin en çok yapılan hatalar üzerinde durabilecekleri ve yazma becerisinin geliştirilmesi sürecinde daha etkili uygulamalar yapabilecekleri düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Yazma Becerisi, Yazım Sorunları, Hata Analizi

Ilahiyat Fakültelerinde Görev Yapan Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Uygulamalarına Bakışı Üzerine Nitel Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Bayramali Nazıroğlu

ÖZ

Uzaktan eğitim, günümüzde yüksek din eğitiminde en çok tartışılan uygulamalardan biridir. Yüksek din eğitimi alanında özellikle son yıllarda artan oranda hem ön lisans hem de lisans tamamlama yoluyla uzaktan eğitim programları açılmaktadır. Bu programlar, bir yandan eğitim kalitesine dair kuşkular taşımakta; bir yandan da öğrencilerine yüz yüze eğitim alanlar aleyhinde olacak şekilde bazı avantajlar sunmaktadır. Bu araştırmanın amacı, ilahiyat fakültelerinde görev yapan akademisyenlerin bu tartışmalara bakışını ele almaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum analizi deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunun tespitinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örneklemesi tercih edilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiştir. Elde edilen veriler, belli bir sistem içinde yoruma tabi tutulmuştur. Verilerin analizinde betimsel ve yorumlayıcı bir yaklaşım takip edilmiş; bunun yanı sıra tüm veriler, tema sonlarında değerlendirilmiştir. Araştırmada katılımcıların neredeyse tamamına yakınının bu uygulamaları kısmen gerekli bulsa da geldikleri nokta itibariyle ciddi anlamda eleştirdikleri görülmüştür. Eleştiriler, özellikle İLİTAM üzerinde yoğunlaşmaktadır. Eleştirilerin nedenleri arasında diploma denkliği, örgün eğitime tehdit, işlevsizlik, eğitim kalitesi, parasal boyut gibi hususlar öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ilahiyat Fakültesi, İlitam, Uzaktan Eğitim

Gagne'nin Teknoloji Destekli Öğretim Etkinlikleri Modelinin Fen Bilimleri Dersinde Başarı Düzeyine Etkisi

Dr. Berna Karakoç - Meb Kevser Kara - Doç.Dr. Erdal Bay

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 5. Sınıf Fen Bilimleri dersinde 'Gagne'nin Teknoloji Destekli Öğretim Etkinlikleri Modeli'nin kullanıldığı Fen Bilimleri dersi ile kullanılmadığı Fen Bilimleri dersi arasında öğrenci başarısı yönünden fark olup olmadığını ortaya koymaktır. Çalışmaya, Gaziantep'te bir ortaokulda 5.sınıfa giden toplam 62 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın deney ve kontrol grubunu belirlerken birbirine eş seviyede iki şube seçilmiştir. Her iki gruba da uygulamadan önce ön-test uygulanmıştır. Daha sonra deney grubunda Gagne'nin Teknoloji Destekli Öğretim Etkinlikleri Modeli'nin kullanıldığı öğretim süreci, kontrol grubunda ise Gagne'nin Teknoloji Destekli Öğretim Etkinlikleri Modeli'nin kullanılmadığı öğretim süreci uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, Gagne' nin teknoloji destekli Öğretim Etkinlikleri Modeli ile yapılan öğretim uygulamalarının daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gagne'nin Öğretim Etkinlikleri Modeli, Teknoloji, Fen Bilimleri Dersi

Türkçe Öğretmen Adaylarının Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algı Düzeylerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Berna Ürün Karahan

ÖZ

Eleştirel okuma; okunan metinde geçen ifadelerin çıkarım yapma amacıyla anlamaya çalışılmasıdır. Burada asıl amaç, yazarın anlattıklarını derinlemesine, sorgulayarak ve bir amaç doğrultusunda değerlendirmektir. Bu bağlamda literatürde eleştirel okuma daha ziyade mantıklı ve değerlendirerek sonuca ulaşma olarak adlandırılır. Öz yeterlik algı ise davranış üzerinde etkisi olduğu düşünülen bir durumdur. Daha ziyade bireyin bir işi yapabilme potansiyelidir. Zira bireyin yapacağı ya da yapmak istediği işlerle ilgili bir ön hazırlığı ve kendini tanıması söz konusudur. Öz yeterlik algı da bireyin bu işlerle ilgili kendine olan inancıdır. Bu çalışmada amaç Türkçe öğretmen adaylarının eleştirel okuma öz yeterlik algı düzeylerini tespit etmektir. Bu amaçla Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı öğrencileri ile çalışılmıştır. Veriler Karabay (2013) tarafından geliştirilen "Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algı" ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmaya 110 öğrenci katılmıştır. Bunlardan 61'i kız, 49'u erkek öğrencidir. Elde edilen veriler ilerleyen süreçte paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Okuma, Öz Yeterlik Algı, Türkçe Öğretmeni

Türkçe Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığı Düzeylerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Berna Ürün Karahan

ÖZ

Hızla gelişen teknoloji ve ona ayak uydurmak isteyen insan için bilgi edinmenin ve hatta eğlenmenin yolu bu teknolojinin ürünleri olmuştur. Bu ürünler arasında en kolay ulaşılabilir durumda olan medya ve internet gelmektedir. Bu süreçte önemli olan bir diğer husus ise bireylerin medyadan edindikleri bilgileri nasıl algıladıkları, doğru ve yanlış olanı ayırt edebilmeleri ve anlatılanları tarafsız idrak edebilmeleridir. Bu nedenle medya okuryazarlığı ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmada amaç Türkçe öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı düzeylerini tespit etmektir. Bu amaçla Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı öğrencileri ile çalışılmıştır. Veriler Korkmaz ve Yeşil (2011) tarafından geliştirilen "Medya ve Televizyon Okuryazarlık Düzeyleri" ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmaya 115 öğrenci katılmıştır. Bunlardan 64'ü kız, 51'i erkek öğrencidir. Elde edilen veriler ilerleyen süreçte paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Medya Okur Yazarlığı, Türkçe Öğremeni, Bilgi Edinimi

6. Sınıf Öğrencilerinin Harflerin Anlamı İle İlgili Düştükleri Kavram Yanılgılarının Aritmetikten Cebire Geçiş Süreci Bağlamında İncelenmesi ve Öğrencilerin Matematik Tutumları ve Öz Yeterlikleri İle Karşılaştırılması

Doç.Dr. Sare Şengül - Berna Yıldızhan

ÖZ

Matematiğin önemli bir konu alanı olan cebir, soyutlama yapabilme gücü gerektirir. Bu nedenle cebir öğrenme alanı ile ilk defa 6. sınıfta karşılaşan öğrenciler için aritmetikten cebire geçiş sürecinin iyi yapılandırılması önem taşımaktadır. Cebirin temelini ise harfli semboller oluşturması nedeniyle araştırmada harfli semboller göz önüne alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, 6. sınıf öğrencilerinin harflerin anlamı ile ilgili düştükleri kavram yanılgılarını aritmetikten cebire geçiş süreci bağlamında incelemek ve bu kavram yanılgılarını öğrencilerin matematik tutum ve öz yeterlikleri ile karşılaştırmaktır. Araştırma örneklemini; 2016-2017 öğretim yılında İstanbul ili Anadolu yakasındaki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 40 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veriler "Harflerin Anlamı Hakkında Kavram Yanılgısı Testi", Tutum Ölçeği ve Öz Yeterlik Ölçeğinden toplanmıştır. Araştırmada hem nitel hem nicel verilerin kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Çalışma bulgularına göre öğrencilerin harfleri anlamlandırmada zorlandıkları görülmüştür. Öğrencilerin harflerle ilgili yanılgı düzeyleri ile tutum ve öz yeterlik arasındaki ilişki değerlendirme sürecindedir. Elde edilen bulgulara göre araştırmacılara çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aritmetikten Cebire Geçiş, Harfler, Kavram Yanılgısı, Matematik Tutumu, Matematik Öz Yeterliği

Ortaokul Öğrencilerinin Okuma ve Dinleme Kavramlarına İlişkin Metaforları

Yrd.Doç.Dr. Betül Keray Dinçel

ÖZ

Düşüncelerin derinine inmede bir yol olarak görülmesinin yanında mevcut düşüncelerin açıklanmasına yön veren metafor çalışmalarına son yıllarda önem verildiği ve ayrıca sayılarının da gittikçe arttığı görülmektedir. Ancak Türkçe eğitiminde sınırlı sayıda çalışmanın olması ve keşfedilecek pek çok yönün bulunması bu araştırmanın yapılması gerektiğini düşündürmüştür. Bu araştırmanın amacı ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencilerinin okuma ve dinleme kavramlarına yönelik belirttikleri metaforları incelemektir. Araştırmaya 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde Kayseri il merkezinde yer alan bir ortaokuldan rastgele seçilen 240 öğrenci katılmıştır. Araştırmada ortaokul kademesindeki bütün sınıf düzeylerine (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) yer verilmiştir. "Okuma ……. gibidir, çünkü ……", "Dinleme …….. gibidir, çünkü ……" cümleleri ikişer kez verilerek öğrencilerden boşlukları doldurmaları istenmiştir. Öğrencilere yirmi dakika süre tanınmıştır. Araştırmada olgu bilim (fenemonoloji) deseni esas alınmıştır. Elde edilen verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Öğrenciler okuma kavramına ilişkin 480, dinleme kavramına ilişkin 480 metafor oluşturmuşlardır. Veriler bilgisayara aktarıldıktan sonra öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar gruplandırılarak kategoriler altına yerleştirilmiştir. Ardından bir alan uzmanı tarafından yapılan incelemeler kontrol edilerek analizlerin güvenirliği test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Okuma, Dinleme

Ortaokul Öğrencilerinin ve Türkçe Öğretmeni Adaylarının Türkçe Dersi ve Türkçe Öğretmeni Kavramlarına İlişkin Metaforları

Yrd.Doç.Dr. Betül Keray Dinçel

ÖZ

Düşüncelerin derinine inmede bir yol olarak görülmesinin yanında mevcut düşüncelerin açıklanmasına yön veren metafor çalışmalarına son yıllarda önem verildiği ve ayrıca sayılarının da gittikçe arttığı görülmektedir. Ancak Türkçe eğitiminde sınırlı sayıda çalışmanın olması ve keşfedilecek pek çok yönün bulunması bu araştırmanın yapılması gerektiğini düşündürmüştür. Bu araştırmanın amacı ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencilerinin ve Türkçe öğretmeni adaylarının "Türkçe dersi" ve "Türkçe öğretmeni" kavramlarına yönelik belirttikleri metaforları karşılaştırmalı olarak incelemektir. Araştırmaya 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde Kayseri il merkezinde yer alan bir ortaokuldaki öğrenciler ve Aksaray Üniversitesinde Türkçe Öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adayları katılmıştır. "Türkçe dersi ……. gibidir, çünkü ……", "Türkçe öğretmeni …….. gibidir, çünkü ……"cümleleri ikişer kez verilerek öğrencilerden boşlukları doldurmaları istenmiştir. Öğrencilere yirmi dakika süre tanınmıştır. Araştırmada olgu bilim (fenemonoloji) deseni esas alınmıştır. Elde edilen verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Ortaokul öğrencileri ve Türkçe öğretmeni adayları "Türkçe dersi" kavramına ilişkin 480, "Türkçe öğretmeni" kavramına ilişkin 480 metafor oluşturmuşlardır. Toplamda 1920 metafor incelenmiştir. Veriler bilgisayara aktarıldıktan sonra öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar gruplandırılarak kategoriler altına yerleştirilmiştir. Ardından bir alan uzmanı tarafından yapılan incelemeler kontrol edilerek analizlerin güvenirliği test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Türkçe Dersi, Türkçe Öğretmeni

Meslek Yüksekokullarında Yabancı Dil Öğretiminin İtalya'da Kullanılan Drama Yolu İle Yabancı Dil Eğitiminin Karşılaştırılması

Uzman Burcu Ören Özer - Serap Dursun Güvenbaş - Uzman Serdar Özer - Öğr.Gör. Özgür Kayapınar

ÖZ

Farklı toplumlar arasında iletişim küreselleşme anlamında giderek küçülen dünyamızda önemli bir yer tutmaktadır. Küresel iletişim araçları olarak günümüzde hem görsel ve yazılı basın hem de bilgisayarlar aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Bu küresel iletişimin ortak dili İngilizcedir. İletişim kanallarının hızla artması ülkemizde de işadamları, parlamenterler, yöneticiler gibi her kesimde çalışan kişilerin yabancı dil öğrenmeyi özellikle İngilizce öğrenmeyi talep etmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda, ülkemizde mesleki ve teknik eğitimi kazandırmaya yönelik en önemli kurumlardan biri olan MYO'larda iş dünyasının beklentilerine cevap verebilecek, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak bir eğitimin verilmesi esastır. Bu eğitimin en önemli alanlarından biri de yabancı dil eğitimidir. Gelişen ve değişen iş dünyasında etkin bir şekilde kullanılan yabancı dil, mezun olan öğrenciler için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'de MYO'lardaki dil öğretimi ile İtalya, Roma'da AB projesi kapsamında verilen 'Drama Yolu ile Dil Eğitim' programı karşılaştırılacaktır. Yabancı dil eğitiminin İtalya örneğinde kullanılan drama yolu ile öğretilmesi ve Türkiye'de MYO'lardaki mevcut yabancı dil öğretimi programı arasındaki farklar kavramsal açıdan incelenip, özellikle konuşma derslerinde drama tekniği kullanımının öneminin ortaya konulması amaçlanmıştır

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi, Drama Yöntemi, İtalya Örneği

L. Tolstoy'un Pedagojik Çalışmaları: Yasnaya Polyana Okulu, Yasnaya Polyana Dergisi ve Azbuka

Arş.Gör. Çağlar Danacı

ÖZ

Rusya'da 18.yüzyıldan –I.Petro'dan– itibaren Batılılaşma amacıyla köklü reformlar yapılır. Bu reformlardan birisi de eğitim sisteminin Alman ekolüne göre düzenlenmesidir. Batılı anlayışa uygun olarak geliştirilen bu eğitim sisteminde amaç, dönemin askerî ve iktisadi alanlarında gereken nitelikli insan gücünü karşılamaktır. Ancak, bu sadece Rus soylu sınıfının yararlanabildiği bir sistem olmakla sınırlı kalır ve 19.yüzyılda mevcut eğitim anlayışı, Rusya'nın o dönem karşılaştığı en önemli toplumsal sorunlardan biri haline gelir. Eserlerinde toplumsal sorunları sıkça dile getiren ünlü yazar Lev Tolstoy 'un, J.J. Rousseau'nun eğitim alanındaki felsefi anlayışından etkilenir ve dönemin Rusya'sında benzer çalışmalar gerçekleştirir. Çalışma, yazarın hayatında önemli bir yer tutan pedagojik çalışmalarını kendi görüşlerinin yanı sıra Türk ve yabancı kaynakların araştırılıp incelenmesi ve edinilen bilgilerin irdelenmesi sonucu ortaya çıkarmayı hedefler. Ayrıca, 19.yüzyıl Rusya'sında Lev Tolstoy tarafından gerçekleştirilen çalışmalar, günümüzde önemi iyice artan pedagoji alanı için ilgi çekici bir konu olmasıyla da önem arz eder.

Anahtar Kelimeler: Tolstoy, Pedagoji, Yasnaya Polyana, Azbuka, Eğitim

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenmeye İlişkin Tutumları ve Algıladıkları Öğretim Elemanı Davranışlarının İncelenmesi

Öğr.Gör. Cem Şenol - Doç.Dr. Ahmet Kara - Yrd.Doç.Dr. Suat Çapuk

ÖZ

Gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi gelişmiş ülkelerde de ara-personel ya da teknik personelin ihtiyacı sürekli artarak devam etmektedir. Teknik işleri başarıyla yapabilen personel ihtiyacı özellikle Meslek Yüksek Okulları tarafından yetiştirilmektedir. Meslek yüksekokullarından (MYO) mezun olan öğrencilerin iş dünyasında başarıya ulaşmalarından öğrenmeye ilişkin tutumları oldukça önemlidir. Hızla değişen dünyaya ayak uydurabilmek için, iş yerinde, pozisyonu ve iş tanımı gereğini yeni durumlara uyum sağlama ve bilgi, becerileri ve tutumlarını değiştirebilmek ve geliştirebilmek için öğrenmeye açık, öğrenmeden beklenti besleyen birer eleman olmak gerekir. Öğrencilerin tutumlarının ortaya çıkmasında şüphesiz öğretim elemanlarının da etkisi vardır. Öğrenciler dersini aldıkları öğretim elemanının davranışlarından da etkilenmektedirler. Böylece algıladıkları öğretim elemanı davranışlarının da öğrencilerin öğrenmeye ilişkin tutumlarını da etkilemesi beklenir. Bu araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin öğrenmeye ilişkin tutumlarının ve ders aldıkları öğretim elemanlarının davranışlarını nasıl algıladıkları incelenmiştir. Araştırmada MYO öğrencilerinin öğrenmeye ilişkin tutumları ve algıladıkları öğretim elemanı davranışlarının cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri programa, sınıf düzeylerine, anne-baba eğitim durumlarına, ortaöğretimi tamamladıkları yerleşim birimine göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Araştırmada betimsel ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Ergani Meslek Yüksekokuluna devam eden 112'si kadın, 89'u erkek olmak üzere toplam 201 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler Kara (2010) tarafından geliştirilen "Öğrenmeye İlişkin Tutum" Ölçeği ve Kara, İzci, Köksalan ve Zelyurt (2015) tarafından geliştirilen "Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları" Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA ve Korelasyon Analizi testlerine başvurulmuştur. Verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin öğrenmeye ilişkin tutumlarında ve algıladıkları öğretim elemanı davranışlarında ilgili bağımsız değişkenler açısından anlamlı farklar gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Öğrenmeye İlişkin Tutum, Öğretim Elemanı Davranışları

Kayıp Balık Dori ve Kaynaştırma

Öğr.Gör. Cemaliye Direktör - Öğr.Gör. Cahit Nuri

ÖZ

Bu çalışmada çocuk filmlerinin normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinimli akranlarına yönelik düşünceleri üzerindeki etkisini incelemek amaçlanmıştır. Özel gereksinimli bireylerin becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar son zamanlarda artmaktadır. Geçmişten günümüze özel gereksinimli bireylerin gelişimini dikkate alan eğitim programları da gelişmiş ve ayrı okul yerine kaynaştırma eğitiminin önemli olduğu vurgulanmıştır. Kaynaştırma eğitimi normal gelişim gösteren çocuk ile farklı gelişen çocuğun bir arada bulunduğu bir sistemi içermektedir. Normal gelişim gösteren çocukların kendisi gibi davranmayan akranlarına ilişkin tutumları da farklı gelişen akranları ile olan ilişkisinin niteliğini belirlemektedir. Anasınıfına devam eden çocuklarların farklı gelişen arkadaşlarını anlamalarında ve kabul etmelerinde öğretmenler etkin rol oynamaktadır. Sürekli gelişen teknolojinin öğretmenlere yardımcı olabilecek birçok materyali ortaya koyduğu düşünülmektedir. Çizgi filmler de bu matreryallerin başında gelmektedir. Araştırmanın amacı doğrultusunda seçilen Kayıp Balık Dori filminin normal gelişen çocukların farklı gelişimsel özelliklere yönelik görüşleri üzerindeki etkisi gözlemlenecektir. Anasınıfa devam eden yaşları 4 ile 5 arasında değişen 20 çocuk ile araştırmanın yürütülmesi hedeflenmektedir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları, film öncesi ve sonrası uygulanacaktır. Buna göre filmin çocuklar üzerindeki etkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, Normal Gelişen Çocuklar, Özel Gereksinim, Sinema

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarının Demokratik Tutum ve Davranışlarına İlişkin Algıları (Ordu, SBMYO Örneği)

Yrd.Doç.Dr. Cemile Bahtiyar Karadeniz - Yrd. Doç. Dr. Saffet Sarı - Yrd.Doç.Dr. M. Ozan Cinel

ÖZ

Bu araştırmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışlarına yönelik algıları cinsiyet, sınıf, öğrenim gördükleri program ve öğretim türü değişkenlerine göre karşılaştırılmıştır. Öğretmen – öğrenci ilişkisi akademik başarı ve öğrenci davranışları üzerinde olumlu veya olumsuz etkide bulunmaktadır. Demokratik bir sınıf ve okul ortamında gerçekleştirilen öğretmen – öğrenci ilişkileri öğrenci kişiliğini ve öğrenmeyi olumlu yönde etkilemektedir. Demokratik bir sınıf ortamı öğrenmeyi olumlu yönde etkilerken, öğrencilerin demokratik tutum ve davranışlar kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Davies (1999) demokratik bir yaşam anlayışının oluşabilmesi, eğitim sistemlerinin ve ortamlarının demokratik oluşuna bağlamaktadır. Sunulan araştırmanın amacı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin, öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışlarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ve seçkisiz (rasgele) belirlenen 485 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini elde etmek için Duman, T. ve Koç, G. (2004) tarafından Likert tipinde geliştirilen ölçek kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde öğrenciye ait demografik özellikler, ikinci bölümde öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışları ne düzeyde gösterdiklerine yönelik ifadeler yer almaktadır. Ölçme aracından elde edilen verilerin istatistik analiz programında veri girişi yapılarak değişkenlerin özelliklerine göre analizler yapılmıştır. Araştırmada yapılan analizlerin sonunda öğretim elemanlarının demokratik tutum ve davranışlarının öğrencilerin algılarıyla orta ve alt düzeylerde olduğu görülmüştür. Cinsiyet ve program değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Demokratik Eğitim, Demokratik Tutum, Öğrenci Algısı

"Göçürülme" Romanında Psikolojik Detay

Öğr.Gör. Çiçek Hüseynova

ÖZ

Araştırmada çağdaş Azerbaycan yazarı Memmed Oruc'un "Göçürülme" romanındakı psikolojik detay konusu üzerinde durulacak. Azerbaycan Türklerinin ezeli topraklarından etnik temizliğe tabi tutulması çağdaş Azerbaycan nesrinin en güncel konularından biridir.19. yüzyılın başlarında Rusya'nın Kafkasya'yı işgali sonucunda Ermeniler aşamalı olarak getirilip Azerbaycan topraklarına yerleştirilmiştir. Ermenilerin bu topraklara yerleştirilmesi ile birlikte halkımıza karşı başlatılan katliam, sürgün ve soykırım siyaseti tarihimizin asla unutulmayan konularıdır.Ermenilerin hayata geçirdiyi katliam, soykırım ve sürgün politikası 1905-1907, 1918-1920,1948-1953 ve 1988 yıllarında tekrarlanmıştır.1988 yılında Ermenilerin Dağlık Karabağ'la ilgili iddialarından kaynaklanan olaylar gemi azıya almış çok kötü olaylar meydana gelmiştir. "Göçürülme" romanının konusu 1948-1953 yıllarında Azerbaycan Türklerinin kitlesel etnik temizliğini içeriyor. Memmed Oruc bu romanda çeşitli detaylarla olayları tasvir ve oluşan psikolojik atmosferi analiz etmişdir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, psikolojik detay, "Göçürülme" romanı, nesir,deportasyon

Psychological Detail In The Novel Of "Deportation"

Öğr.Gör. Çiçek Hüseynova

ABSTRACT

The problem of psychological detail in the roman of "Deportation" by modern Azerbaijani writer Mammad Oruj, will be studied. The deportation of Azerbaijanis from their native lands is one of the important topics of Azerbaijani fiction.In 1905 vandalism realized by Armenians was repeated in 1918-1920, 1948-1953 and 1988.The content of the roman involves in mass deportation of the Azerbaijanis from western lands of Azerbaijan to the low-lying lands and their deportation making them suffer from unbearable privations. M.Oruj demonstrated inner case and psychological condition of the events by means of psychological details. It was considered to highlight partial policy against the Azerbaijanis in the research.

Keywords: Azerbaijan, Psychological Detail, The Roman "deportation", Fiction, Deportation

Bilimsel Süreç Becerilerine Dayalı Laboratuvar Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Kavramsal Anlamalarına Etkisi: Kaldırma Kuvveti

Yrd.Doç.Dr. Çiğdem Şahin - Yrd.Doç.Dr. Fethiye Karslı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının kaldırma kuvveti konusundaki kavramsal anlamalarına bilimsel süreç becerilerine dayalı laboratuvar uygulamalarının etkisini incelemektir. Araştırma deneysel araştırma yöntemlerinden ön test- son test tek deney gruplu basit deneysel desene göre yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini Doğu Karadeniz Bölgesindeki bir üniversitenin eğitim fakültesinde fen bilgisi öğretmenliği 3. sınıfta öğrenim gören toplam 36 öğretmen adayı (N kız =25, N erkek =11) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak için kaldırma kuvveti ile ilgili kavram yanılgılarına yönelik olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan kavram karikatürleri ve öğretmen adaylarının kaldırma kuvvetine yönelik çizdikleri grafik materyaller kullanılmıştır. Bilimsel süreç becerilerine dayalı laboratuvar uygulamalarından önce ve sonra olmak üzere öğretmen adaylarına kavram karikatürleri uygulanmış ve öğretmen adaylarından kaldırma kuvveti ile ilgili grafik materyaller (kavram haritası, zihin haritası vb.) çizmeleri istenmiştir. Kavram karikatürlerinden elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilirken, grafik materyaller içeriksel olarak analiz edilmiştir. Verilerin geçerliğini sağlamak için araştırmacılar verileri defalarca okuyup birlikte tartışarak verileri kodlamışlardır. Ayrıca öğretmen adaylarının ifadelerinden ve çizimlerinden alıntılar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel Süreç Becerileri Yaklaşımı, Kaldırma Kuvveti, Kavramsal Anlama

Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Stem) Eğitimi Etkinlik Örneği: Pıhtı Önleyici İlaç

Yrd.Doç.Dr. Fethiye Karslı - Arş.Gör. Yasemin Hacıoğlu - Koray Kocaman

ÖZ

STEM eğitiminin amacı, küresel bir yarışın içinde ayakta kalabilmek ve bu yarışı en ön sıralarda devam ettirebilmek için bilimsel açıdan okuryazar bireyler yetiştirmektir. STEM eğitim süreci sonrasında, bireylerin fizik, kimya, biyoloji ve matematik gibi temel bilimlerin ortaya koyduğu teorik bilgileri kullanarak, teknoloji ve mühendislik uygulamaları ile bu bilgilerin yoğurulması sonucunda gündelik hayatımıza değer katacak ve problemleri çözmemizi sağlayacak yenilikler yapması beklenmektedir. Bazı araştırmalarda STEM eğitiminin uygulanabilirliği konusunda endişelerin olduğu, bu endişelerin sebepleri arasında sürecin nasıl işletileceği konusunda yeterli kaynaklara ulaşılamaması ve uygulamaların yetersiz olduğu gerekçe gösterilmektedir. Ayrıca yapılan çalışmalarda STEM eğitiminin sadece yap-boz, tak- çıkar, deneme- yanılma ya da materyal geliştirme olmadığı, bu karmaşanın ortadan kaldırılması için somut, uygulaması yapılmış etkinliklerin sunulmasına ihtiyaç duyulduğuna da vurgu yapılmaktadır. Bu nedenle STEM yaklaşımını yansıtan örnek etkinliklerin literatüre kazandırılması, STEM bilgi bankasına önemli bir katkı sağlayabilir. Bu araştırmada, birinci sınıf fen bilgisi öğretmen adaylarıyla 'Genel Kimya Laboratuvarı' dersinde uygulanan bir STEM etkinliğinin ve bu etkinliğin geliştirilme aşamalarının detaylıca sunulması amaçlanmaktadır. Mühendislik tasarım süreci aşamalarına uygun geliştirilen STEM etkinliğinin özellikleri ve süreçte uygulamanın nasıl yapıldığı da tanıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stem Eğitimi, Fen Bilgisi Öğretmen Adayları, Etkinlik Örneği

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına İlişkin Görüşleri

Deniz Ayşegül Söğüt - Mehmet Abir

ÖZ

Bu araştırma öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına ilişkin görüşlerini belirlemek için yapılmıştır. Bu amaçla 2014-2015 akademik yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi; 363 son sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada verileri nicel araştırma yöntemlerinden ölçek kullanılarak yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğretmenlerle KPSS ilişkin görüşlerini belirleme ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16 paket programı ile frekans(f), yüzde(%), aritmetik ortalama(X), standart sapma(ss), ilişkisiz örneklemler ve ilişkili örneklemler için t testi, tek yönlü varyans analizi ve iki yönlü varyans analizi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre; öğretmen adaylarının KPSS'nin geleceklerini etkilediğini, kendilerinin bu süreçte yıprandıklarını, atanamama kaygısı taşıdıkları, sosyal yaşamlarının aksadığı ve ekonomik olarak yıprandıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Personeli Seçme Sınavı, Öğretmen Adayları

Öğretmenlerin Etkili Kaynaştırma Uygulamaları İle İlgili Görüş ve Önerileri

Deniz Ayşegül Söğüt - Emel Özdemir - Yrd. Doç.Dr. Yahya Çıkılı

ÖZ

Özel eğitim gerektiren bireyler yapılan tanılama ve eğitsel değerlendirme süreci sonunda uygun eğitim ortamlarına yerleştirilmektedirler. 1997 yılında yayınlanan 573 sayılı kanun hükmünde kararname ve bu düzenlemeye bağlı olarak çıkarılan özel eğitim hizmetleri yönetmeliğine göre ise özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ortamlarına yerleştirilmelerinde en az sınırlandırılmış eğitim ortamlarından başlanarak yerleştirilmeleri benimsenmiştir. En az sınırlandırılmış eğitim ortamlarının başında ise kaynaştırma eğitimi gelmektedir. Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim gerektiren bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarını ifade eder şeklindedir. Ülkemizde kaynaştırma eğitimine devam eden öğrenci sayısı önemli derecede artış göstermiştir. 2015-2016 öğretim yılı Milli Eğitim Bakanlığı örgün eğitim istatistiklerine göre 173.392 öğrenci kaynaştırma eğitimine devam etmiştir. Kaynaştırma eğitimi ile ilgili yapılan birçok araştırmada kaynaştırma eğitimi ile ilgili öğretmen tutumları, bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması, öğretim süreçleri konusunda problemler olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmanın amacı ise, kaynaştırma eğitimi yürüten öğretmenlerin etkili kaynaştırma uygulamaları ile ilgili görüş ve önerilerini belirlemektir. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi betimsel olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, Etkili Kaynaştırma Uygulamaları, Görüş ve Öneri, Sınıf Öğretmeni, Branş Öğretmeni

Metinler Arasılık Bağlamında İhsan Oktay Anar'ın Kitab-Ül Hiyel'inde Dinî Muhteva

Duygu Kayalık Şahin

ÖZ

Bir metin ile kendinden önce yazılmış olan diğer metinler arasında çoğu zaman bir bağ bulunmaktadır Metinler arasındaki bu ilişki, muhteva ve biçim bakımından birtakım benzerlik veya yakınlık bulunmasıyla kurulmaktadır. Birbirleriyle çeşitli yönlerden etkileşim halinde olan metinlerin incelenip yorumlanmasıyla metinlerarasılık kavramı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, ilk olarak metinlerarasılık kavramı tanımlanarak metinlerarasılık metodunda kullanılan yöntemler üzerinde durulmuştur. Daha sonra, metinlerarası ilişkileri eserlerinde sıklıkla kullanan İhsan Oktay Anar'ın, "Kitab-ül Hiyel" adlı romanında metinlerarasılığı dinî unsurlar perspektifinde nasıl kullandığı incelenmiştir. Söz konusu romanda tespit edilen unsurların sınıflandırılması yapılmış, ardından dinî kitaplardan seçilen şahıs kadrosuyla ve olay örgüsüyle romanda kurgulanan şahıs kadrosu ve olay örgüsü karşılaştırılarak İhsan Oktay Anar'ın metinlerarasılık bağlamında oluşturduğu yapı çözümlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metinlerarasılık, İhsan Oktay Anar, Kitab-Ül Hiyel, Kutsal Kitaplar, Din

Üniversite Yaşamına Uyumun Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Duygu Koçak

ÖZ

Birey değişen yaşam koşullarında çevresindeki değişikliklere karşı geliştirdiği tepkilerle uyum sağlar. Yaşam ve çevre koşullarının değişmesiyle bireyin kendisinden ve çevresinden beklentileri de farklılaşmaktadır. Benzer şekilde üniversite yaşantısının, özellikle üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için, duygusal, sosyal ve akademik alanlarda birçok değişimi beraberinde getirdiği bilinmektedir. Dolayısıyla beklentileri de farklılaşmaktadır. Gelişimsel açıdan bu süreç önemli bir geçiş dönemidir. Çünkü farklılaşan beklentiler bireylerin uyum sağlamada problemler yaşamalarına yol açabilmektedir. Bu nedenle uyum sürecinde etkili olan durumların belirlenmesi bu süreçte sorun yaşanmasını önlemek adına büyük önem taşımaktadır. Yapılan çalışmalar üniversiteye uyumun akademik, sosyal, kişisel, duygusal, kurumsal bağlanma gibi yapılardan oluştuğunu ve üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversite uyumlarının onların sahip oldukları çeşitli psikolojik ve sosyal özelliklere bağlı olarak farklı düzeylerde değişebildiğini göstermektedir. Bu araştırmada, üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerinin ilişkili olduğu değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Alanya Aladdin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 172 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma gurubunda yer alan öğrencilerden "Üniversite Yaşamı Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" ile veriler elde edilmiştir. Üniversite yaşamına uyumun akademik başarı, cinsiyet, öğrenim görülen bölüm gibi değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Yaşamına Uyum, Akademik Uyum, Sosyal Uyum

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırılması: 2015 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve 2017 Hayat Bilgisi Dersi Taslak Öğretim Programı

Arş.Gör. Aslıhan Kılıç - Ebru Ocakcı - Doç.Dr. Osman Samancı

ÖZ

Eğitimin amacı, bireyin içinde yaşadığı çevre ile uyum kurmasını sağlamaktır. Hayat Bilgisi dersi bu uyum sürecinde bireyin çevresini tanımasında önemli bir yere sahiptir. Toplu öğretim anlayışının benimsenmesiyle 1926 İlkokul Programında yerini bulan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, günümüze dek pek çok değişikliğe uğramıştır. Bu değişiklerin en köklüsü davranışçı eğitim felsefesinin terk edilerek öğretim etkinliklerinin merkezine öğrencinin getirildiği, yaparak yaşayarak öğrenmeyi savunan yapılandırmacı eğitim felsefesinin benimsenmesi ile 2005 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim programında gerçekleştirilmiştir. Hayat Bilgisi dersi öğretim programı 2009 ve 2015 yıllarında yeniden düzenmiş; programda yapılan en son değişiklik ise 2017-2018 öğretim yılından itibaren uygulanması planlanan 2017 Hayat Bilgisi Dersi Taslak Öğretim Programında olmuştur. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde doküman analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilecektir. Araştırmada 2015 Hayat Bilgisi Öğretim Programı ile 2017 Hayat Bilgisi Dersi Taslak Öğretim Programı ünite ve kazanımlar bakımından karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi Dersi, 2017 Taslak Öğretim Programı, Kazanımlar

Üniversite Öğrencilerinin Coğrafi İşaret Kavramını Tanımaları (Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Örneği)

Yrd.Doç.Dr. Bilge Gözener - Yrd.Doç.Dr Ebru Onurlubaş - Melek Yüksel - Kübra Çakmak

ÖZ

Belirgin bir niteliği ünü veya diğer özellikleri itibariyle, kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülkeyle özdeşleşmiş bir ürünü gösteren, ad veya işaretlere coğrafi işaret denir. Zengin bir coğrafi ürün çeşitliliğine ve potansiyeline sahip olan Türkiye, her yörenin, il ve ilçenin kendine has bir ürününün üretiminde bulunulduğu, bu ürünlerle de özdeşleştiği nadir ülkelerdendir. Bu nedenle de Türkiye' de halihazırda 200 adet ürün coğrafi işaret ile koruma altına alınmış, bunun yanında 299 adet üründe başvuru sürecinde değerlendirilmektedir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin coğrafi işaret konusundaki bilgileri incelenmek istenmiş ve araştırma popülasyonu olarak Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. 220 öğrenci ile yüz yüze yapılan anket verileri araştırmanın ana materyalini oluşturmuştur. Özellikle üniversiteye farklı illerden gelen öğrencilerin, kendi yörelerine ait bir coğrafi ürün olup olmadığı hakkındaki bilgilerinin öğrenilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin tamamının coğrafi işaret konusunda az çok bir bilgiye sahip olduğu düşünülerek başlanılan bu çalışmada, öğrencilerin % 46,36 'sının coğrafi işaretli ürün hakkında hiçbir bilgiye sahibi olmadığını, bilenlerin ise % 63,64'ünün kendi bölgelerine ait coğrafi işaretli ürünleri tanımadıkları belirlenmiştir. Ayrıca elde edilen veriler kullanılarak uygun analiz yöntemi ile yapılan sonuçları yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi İşaret, Bilgi Düzeyi, Öğrenci, Üniversite

Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Ortam ve Araçların Dil Edinimine Katkısı

Yrd.Doç.Dr. Ebru Yener Gökşenli

ÖZ

Yabanci dil öğretiminde en önemli unsurlardan biri öğrencilerle öğretmen arasında kurulacak iletişimsel bir eğitim ortamının oluşmasıdır. Son yılların yoğun ilgi gören yeni öğretim akımlarından olan "mobil aygıtlarların kullanımı", eğitimcileri bu iletişimsel hedefe daha da yakınlaştırmaktadır. Özellikle internet ortamında blogların bir sınıf aktivitesi olarak yer alması, öğrencinin öğrenim sürecinde aktif bir katılımcıya dönüşmesini sağlar. Öğrenilenler ise pekişme ve güdülenme yoluyla kalıcı bir bilgiye dönüşür. Yabancı dil öğretirken şarkıların kullanımı da Chomsky ve Krashen gibi alanın önemli kuramcılarının savunduğu dil edinim sürecini başlatan diğer bir faydalı iletişimsel öğrenim aracıdır. Horacio'nun docere/delectare (öğretmek/keyif almak) sözleriyle yüzyıllar önce ifade ettiği bu iki unsuru öğretmenler her zaman göz önünde bulundurmalıdır. Bu unsurlar bir arada bulunduğunda yabancı dil öğrenimin kalıcılık kazandığı gözlemlenir. Çalışmamızda sözü edilen iletişimsel dil öğretim araçları bilişsel ve kuramsal yönleriyle irdelenmektedir. Ayrıca yeni internet neslini güdüleyen bu araçlardan nasıl faydalanılabileceği de çalışmanın bir diğer inceleme odağı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Edinimi, Yapıcı Öğrenme Kuramı, Bloglar, Şarkılar

Lisansüstü Öğrencilerin Nepotizm (Kayırmacılık) Algısının Motivasyon Üzerine Etkileri

Öğr.Gör. Anıl Sağlam - Uzman Ece Özdoğan Özbal

ÖZ

Nepotizm (Kayırmacılık), kamu hizmeti yürüten kişilerin aile, akrabalık, dostluk bağları gibi birtakım bağlarını kullanarak kamu işlemlerinin yürütülmesi aşamasında ayrıcalık tanımasıdır. Bazı kişilere tanınan bu ayrıcalık, ayrıcalık tanınmayan kişilerin üzerinde birçok yönden olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu olumsuz etkiler motivasyon, iş stresi, iş tatmini gibi birçok durumu etkilemektedir. Üniversite gibi kamu kurumlarında da bu durum ile karşılaşıldığı görülmektedir. Toplum tarafından rüşvet ve zimmete para geçirme gibi yolsuzluk türlerine göre daha az tepkiyle karşılanan nepotizmin lisansüstü öğrencilerin alımı ve öğrenimleri sırasında da uygulandığı görülmektedir. Bu algının lisansüstü öğrenim gören öğrencilerde oluşması onların motivasyon süreçlerini etkileyebilir. Bu araştırmanın amacı, eğitim bilimleri alanlarında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerinin nepotizm algısının motivasyon üzerindeki etkisini saptamaktır. Bu genel amaç doğrultusunda, araştırma kapsamında lisansüstü öğrencilerinin nepotizm algıları, nepotizm algılarının motivasyonları üzerinde etkisi olup olmadığı incelenecektir. Araştırma kapsamında araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu ile 24 lisansüstü öğrenci ile görüşmeler gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kayırmacılık, Lisansüstü Öğrenciler, Motivasyon

İlkokullarda Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Zorlukların Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Ece Sarıgül

ÖZ

Etkili bir eğitim-öğretim yapılabilmesi için, sınıf yönetimi en önemli etkenlerden birisidir. Bu çalışmanın amacı Konya ilinde ilkokullarda derse giren sınıf ve branş öğretmenlerinin sınıf yönetimi ile ilgili görüşlerini, sınıf yönetiminde karşılaştıkları problemleri, problemlerin sebeplerini sınıf yönetiminde kullandıkları yöntemleri ve problemlerin çözüm önerilerini incelemektir. Çalışmaya 5 bayan 5 erkek olmak üzere toplam 10 öğretmen katılmıştır. Çalışmanın verileri katılımcıların demografik bilgileri formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formlardan elde edilen bulgular ve içerik analizi yöntemiyle toplanmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenlerin en çok sınıf yönetiminde motivasyon, fiziksel ortam, zaman yönetimi, öğrencilerle, velilerle, okul yönetimiyle olan ilişkilerin düzenlenmesi, program-planlama ve davranışların düzenlenmesi ile ilgili problemler yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Yapılan nitel analizler sonucunda, öğretmenlerin sınıf yönetimi yaklaşımları ve problemleri çözme yöntemleri 6 temaya bağlı olarak farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin bu sorunlarla başa çıkabilmek için sınıfın fiziksel ortamını düzenlemeye çalıştıkları, etkili ders planları yaptıkları, ilişkilerin ve davranışların yönetimi için ise grup çalışması, övgü, şefkat gösterme bireysel olarak ilgilenme ve öğrencilere çeşitli sorumluluklar verme gibi yöntemleri kullandıkları gözlemlenmiştir. Bu sunumda çalışmanın sonuçları paylaşılacaktır

Anahtar Kelimeler: Sınıf Yönetimi, Öğretmen, Öğrenci, Eğitim Yönetimi

Beyaz Zambaklar Ülkesinde'ki Çalışkanlık ve Dayanışma Değerlerinin Dkab Öğretmen Adayları Tarafından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Emine Zehra Turan

ÖZ

Grigory Petrov'un Beyaz Zambaklar Ülkesinde kitabı Finlandiya'nın esaret içinde bir bataklıklar ülkesi olmaktan, özgür bir beyaz zambaklar ülkesine nasıl dönüştüğünü anlatır. Eser, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmen adaylarının değer öğretiminde önem verebilecekleri kaynaklar arasında gösterilebilir. Değerler eğitimi konusunda önemli bir işlev gören "din kültürü ve ahlak bilgisi" dersi çoğulcu bir anlayışla programda yer almaktadır. Programlar derslerde öğrenciye kazandırılması istenen değerleri açık bir şekilde vermekte ve bunların kazandırılması sürecinde izlenecek yollarla ilgili yöntemler önermektedir. İlköğretim programında yer alan değerler arasında olan "çalışkanlık ve dayanışma" değeri, DKAB ders kitaplarında çok fazla işlenmektedir. Bu araştırmanın amacı, DKAB öğretmen adaylarının sorumlu tutulduğu, "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabında yer alan "çalışkanlık ve dayanışma" değerlerini ortaya çıkarmak, onların penceresinden görüş almak ve bunları değerlendirmektir. "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabı ile DKAB öğretmenlerinin yeterliliklerinin geliştirilmesi ve materyal geliştirme çabalarının artırılmasına da katkı sağlanabilir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemleri arasından yer alan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak DKAB bölümünde, "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabını gönüllü olarak okuyan DKAB Öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunda toplamda 40 tane öğretmen adayı bulunmaktadır. Veriler açık uçlu sorudan oluşmuş yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veriler gönüllü olan öğretmen adaylarından izinli bir şekilde ses kayıt cihazı ile toplanmıştır. Ayrıca önemli görülen hususlar gerektiğinde not alınmıştır. Görüşmeler tamamlandıktan sonra elde edilen ses kayıtlarının bilgisayar dökümü yapılmıştır. Tümevarım analizi için araştırmacı tarafından veriler incelenerek anlamlı bölümlere ayrılmış ve kodlanmıştır. Kodlanan veriler bir araya getirilerek kategorize edilmiş, temalar saptanmış ve temalar Görüşme Kodlama Anahtarına dönüştürülmüştür. Veriler kodlara ve temalara göre düzenlenmiş, son olarak tanımlanan bulgular yorumlanmıştır. Bu çalışma sayesinde DKAB Öğretmen adaylarının değerler hakkında görüşleri tespit edilebilir ve gerekli mercilere bilgi verilerek DKAB programlarına ders kitaplarında yer alan değerler gözden geçirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Beyaz Zambaklar Ülkesinde, Değerler Eğitimi, Çalışkanlık ve Dayanışma

Çocuğun Kendi Dili İçinden Resmini Değerlendirmek: Duygu ve Renk Çemberi İle Çocuk Resimlerinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Enil Afşaroğlu-Eren

ÖZ

Çocukları anlamada sözel olmayan iletişimin büyük bir önemi vardır. Sözel olmayan iletişim, sözelden çok daha fazla mesaj barındırabilir. Çocuk ve ergenlerle psikoterapötik olarak çalışırken kullanılan projektif resim testleri çocuğun ve ergenin içsel işleyişinin anlaşılmasında oldukça etkilidir. Bu sunumda çocuk resimlerinin değerlendirilmesinde yol haritası olabilecek "Duygu ve Renk Çemberi" çalışmasının olgu örnekleriyle tanıtılması amaçlanmıştır. Klinik gözlemler, literatür ve ailelerden alınan geri bildirimler doğrultusunda üç olgunun Aile Çiz Testleri ve serbest resimleri "Duygu ve Renk Çemberi" desteğinde dinamik olarak yorumlanacaktır. Klinik uygulaması pratik olan "Duygu ve Renk Çemberi" çalışmasının çocuk ve ailelerle çalışan klinisyenlere terapötik çalışmalarda ve değerlendirme sürecinde önemli bulgular sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygu ve Renk Çemberi Çalışması, Çocuk Resimleri, Renkler ve Semboller

Çocukluk Kayıtlarındaki Duygusal Şiddet Olgusunun Yetişkin Döneme Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Enil Afşaroğlu-Eren

ÖZ

Çocuğun en fazla travmatize olmasına ve yetişkinlik dönemine uzanan kalıcı zararlar görmesine neden olan en yakınlarından ve en güvendiklerinden gelen şiddet türleridir. Aile ilişkileri, öğretmenler ve okul çocuğu en fazla etkileyebilecek ortam ve unsurlardır. Erken dönemdeki güvenli, destekleyici, ulaşılabilir bağlanma kişileri ile kurulmuş güçlü bağlar bireyin çok daha dayanıklı, güçlü olmasını ve hayata tutunmasını artırabilmektedir. Çocuğun duygusal gelişimine zarar vererek sürekli uygunsuz davranışlarda bulunulması; değersiz, yetersiz, sevilmediğini, kendi ihtiyaçlarını karşılarsa ancak değerli olabileceğini hissettirmek, gelişim dönemine uygunsuz beklentiler, çocuğun yakınlarına yapılan kötü muameleyi izlettirme gibi davranışlar duygusal istismar olarak tanımlanır. Bu sunumda iki olguyla bireyin çocukluk hayatındaki duygusal ihmal veya örselenmişliğin yetişkin ilişkilerinde ne kadar belirleyici olduğu nesne ilişkileri ve Gestalt kuramı çerçevesinde tartışılacaktır. Yaşamın ilk yıllarındaki bağlanma örüntüsünün ve duygusal örselenmişliğin, yetişkin dönemdeki özerk organismasının tıkanmışlığına neden olabileceği irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Şiddet, Nesne İlişkileri Kuramı, Gestalt Yaklaşımı

6. ve 7. Sınıflarda Kaynaştırılmış Zihin Engelli Öğrencilerin Sosyal Kabullerinin İncelenmesi

Uzman Erdinç Arslan - Doç. Dr. Zeynep Karataş

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, 6 ve 7. sınıflarda kaynaştırılmış zihin engelli öğrencilerin sosyal kabullerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma gurubunu 2014–2015 öğretim yılında Burdur İl merkezinde kaynaştırma uygulaması yapılan 3 ortaokulun 6. ve 7. sınıflarında eğitim gören 153 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kaynaştırma uygulaması yapılan okullarda öğrencilerin sosyal kabullerini incelemek amacıyla, Arslan (2010) tarafından geliştirilen "Sosyal Kabul Ölçeği" ve araştırmacı tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal kabul düzeylerinde cinsiyet ve baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ancak anne eğitim durumu, kardeş sayısı ve aile gelir durumuna göre anlamlı farlılığın olmadığı saptanmıştır. İçerik analizi sonuçlarına göre ise katılımcıların büyük bölümünün engelli akranın cinsiyetini önemsemediği görülmüştür. Engelli akranlarının sinirlenmesi, bağırması, küfür etmesini rahtsız edici davranış olarak ifade ederken çalışkan olma, mutlu etme, iyi bir insan olmayı kabul edici davranış olarak ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Kabul, Kaynaştırma, Zihin Engelli

Fantastik-Gerçek-Ölüm Üçgeninde Ördek, Ölüm ve Lale

Arş.Gör. Erhan Akdağ

ÖZ

Okul öncesi ve ilköğretimde çocukların algılamaya ve anlamlandırmaya çalışacakları önemli kavramlardan birini de 'ölüm' oluşturur. Ölüm olgusunun çocuk tarafından anlamlandırılması oldukça zorlu ve sıkıntılı bir süreci de beraberinde getirir. Soyut bir kavram olan ölümün çocuğa tanımlanmasındaki zorluk, pedagojik kaygı (çocukta yol açabileceği olumsuz algı) ve uygun bir söylem geliştirememekle (yıkıcı üslup) birleşince yetişkin ve ebeveyni daha da çıkmaza sürüklemektedir. Özellikle çocuk kitaplarında ölüm olgusuna yer verilip verilemeyeceği, yer verilecekse bu olgunun nasıl ve ne şekilde dile getirileceği konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Çocuklara ölümün nasıl ve ne şekilde açıklanması gerektiği sorusunun cevabını başarılı bir şekilde veren yayınlardan biri de Wolf Erlbruch'un Ördek, Ölüm ve Lale adlı çocuk kitabıdır. Bu eserde, soyut olan ölüm olgusu çocuklara fantastik unsurlar kullanılarak somutlaştırılmış, ölüm karakterize edilmiştir. Bir ördek ve ölüm arasındaki 'arkadaşlık', 'sevgi' ve 'saygı' gibi değerlerin pedagojik özenle ele alındığı Ördek, Ölüm ve Lale, çocuk okurların zihnindeki ölüm kavramını şekillendirme ve geliştirmede büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Wolf Erlbruch'un Ördek, Ölüm ve Lale adlı çocuk kitabında ölüm kavramının nasıl ele alındığı somutlaştırma, çocuk psikolojisi ve pedagojiden hareketle incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ölüm, Fantastik Çocuk Kitabı, Eğitim, Somutlaştırma, Ördek, Ölüm ve Lale

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının "Telif Hakkı" Kavramı Hakkındaki Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Erhan Görmez

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören görencilerin "telif hakkı" kavramı hakkındaki düşüncelerini ortaya koymaktır. Bu araştırmada, nitel veri toplama araçlarından görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünden 96 öğretmen adayı ile araştırmacı tarafından hazırlanan standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu kullanılarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formunda kullanılan sorular Türkçe Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinde derse giren uzman hocaların görüşleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Araştırmada, öğrencilerle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde: Öğretmen adaylarının çoğunluğunun telif hakkı kavramını "eser sahibine verilen yetki ve eseri koruma" olarak tanımladıkları; telif hakkının amacının "Maddi ve manevi hakları koruma" ve "Korsanı engelleme" olduğu, emeğe saygısızlık ve kul hakkı olduğu düşüncesinden dolayı telif hakkı konusunda hassas oldukları ve telif hakkı konusundaki hassasiyetlerini orijinal ürün alarak, eser sahibine destek olarak ve korsana tepki göstererek ortaya koydukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Telif Hakkı

İlkokul Sosyal Bilgiler Programının Dijital Vatandaşlık ve Alt Boyutları Açısından Yeterliliği

Yrd.Doç.Dr. Erhan Görmez

ÖZ

Bu araştırmanın amacı 2004-2005 yılları arasında yeniden yapılandırılan ilkokul sosyal bilgiler programının dijital vatandaşlık ve alt boyutları açından yeterliliğini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek gerçekleştirilen araştırmanın verileri doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler doküman incelemesi aşamalarına göre analiz edilmiştir. Araştırma sonucu genel olarak değerlendirildiğinde ilkokul sosyal bilgiler programında yer alan "Birey ve Toplum, Kültür ve Miras; İnsanlar, Yerler ve Çevreler;Üretim, Dağıtım ve Tüketim;Bilim, Teknoloji ve Toplum;Gruplar, Kurumlar ve Sosyal Örgütler;Güç, Yönetim ve Toplum; Küresel Bağlantılar gibi öğrenme alanlarında ve ilişkili ünitelerde dijital vatandaşlık alt boyutlarına (dijital erişim, dijital ticaret, dijital iletişim, dijital okuryazarlık, dijital adap, dijital kanun, dijital güvenlik, dijital sağlık, dijital hak ve sorumluluk) hiç değinilmediği ve bu konular açısından yetersiz olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Sosyal Bilgiler Programı, Dijital Vatandaşlık, Alt Boyutlar

Türkçe Öğretmenlerinin Öğrencilere Kitap Önerirken İzledikleri Yaklaşımların Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Arş.Gör. Erhan Şen

ÖZ

Birer model ve yönlendirici olarak öğrencilerin kitap seçimlerinde öğretmenlerin izledikleri yaklaşımların etkisinden söz edilebilir. Öğretmenin kitaba ve edebiyata ilişkin görüşleri, kitap okuma sıklığı, yazınsal tercihleri ya da yeni çıkan yayınları takip etme alışkanlığı gibi bireysel etkenlerle birlikte eğitim sisteminin amacı, öğrencilerin sosyo-kültürel yapısı, kitaba dönük ilgileri ve görev yapılan okul türü gibi birçok dışsal etken okutulması planlanan kitapların belirlenmesinde etkilidir. Farklı bir deyişle eğitim öğretim ortamlarındaki bu değişkenlerin kaçınılmaz varlığı öğretmenlerin kitap önermede izlediği yaklaşımlara yön vermektedir. Bu çalışmada da öğretmenlerin kitap önerme konusunda izledikleri yaklaşımlar farklı değişkenlerle olan ilişkisi çerçevesinde incelenmiştir. Çalışmanın problem tümcesi "Türkçe öğretmenlerinin eğitim öğretim ortamlarında öğrencilere kitap önerirken izledikleri yaklaşımları etkileyen faktörler nelerdir?" biçiminde özetlenebilir. Temel problemle ilgili olarak aşağıdaki alt problemler ise şöyle yansıtılabilir: Türkçe öğretmenlerinin kitap önerirken izledikleri yaklaşımlar; 1. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir? 2. Lisans ya da lisansüstü düzeyde aldıkları çocuk edebiyatı derslerinin niteliğine göre anlamlı bir fark göstermekte midir? 3. Görev sürelerine göre anlamlı bir fark göstermekte midir? 4. Kitap okuma sıklıklarına göre anlamlı bir fark göstermekte midir? 5. Kitap okuma tercihlerine (tür) göre anlamlı bir fark göstermekte midir? 6. Görev yaptıkları okulların sosyo-ekonomik düzeyine göre anlamlı bir fark göstermekte midir? Karma (mixed) yöntem desenlerinden "keşfedici desen"in kullanıldığı bu çalışmada ilk aşamada 10 Türkçe öğretmeniyle görüşme yapılmış ve onların öğrencilere kitap önerirken izledikleri yaklaşımlar belirlenmiştir. İkinci aşamada ise belirlenen bu yaklaşımlara ilişkin hazırlanan anket farklı ortaokullarda görev yapan 50 Türkçe öğretmenine uygulanmıştır. Sonuç olarak Türkçe öğretmenlerinin kitap önerme konusunda izledikleri yaklaşımlar farklı değişkenler (görev süresi, okulun sosyo-kültürel yapısı, kitap okuma sıklığı…) açısından değerlendirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde ise istatistik programı SPSS20'den yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretmeni, Okuma Alışkanlığı, Kitap Önerisi, Karma Yöntem

Okuldaki Yazılı Sınavların Teog Sınavıyla Karşılaştırılması

Yrd.Doç.Dr. Erkan Atalmış - Yrd.Doç.Dr. Akif Köse - Orhan Yıldırım

ÖZ

Eğitim ve öğretimde ölçme ve değerlendirmenin yeri tartışılmaz bir gerçektir. Bu bağlamda, öğrenciler gerek okullarda öğretmenleri tarafından yapılan yazılı sınavlarla, gerekse liseye ya da üniversiteye yerleşebilmek için merkezi sınavlarla ölçülür ve değerlendirilirler. Bu noktada eğitimciler tarafından tartışılan konulardan bir tanesi okulda yapılan sınavların merkezi sınavlara ne derece benzerlik/farklılık gösterdiğidir. Özellikle TEOG (Temel Eğitimden Orta Öğretime) sınavı ortaöğretime geçişte ortak sınav olarak düşünüldüğünde, okulda yapılan diğer sınavlara ne derece benzerlik ve farklılık gösterdiği araştırılması gereken bir durumdur. Bu doğrultuda mevcut çalışmada öncelikle öğrencilerin TEOG puanları ile okuldaki yazılı sınavlardan aldıkları puanlar arasında fark olup olmadığı test edilecek, ardından TEOG ve okul sınav puanları arasında ne derece ilişki olduğu araştırılacaktır. Çalışmada veri olarak Kahramanmaraş il ve ilçelerinden rastgele seçilen 5 okul ve toplam 8.sınıf 833 öğrencinin Matematik, Türkçe, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve İngilizce derslerindeki hem okul sınav puanları hem de TEOG puanları kullanılmıştır. Veri analizinde puanlar arasındaki ilişkiyi hesaplamak için pearson korelasyon analizi, puan faklılıklarını karşılaştırmak için ilişkili örneklemler için t-testi (paired t-test) kullanılmıştır. Pearson Korelasyon analizi sonucunda okulda yapılan sonavların TEOG sınavı ile güçlü bir ilişkili olduğu görülmüştür ($r>0.70$). Örneğin, din kültürü ve ahlak bilgisi dersi için korelasyon 0.72 iken Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, İngilizice ve Fen Bilimleri için sırasıyla 0.75, 0.77, 0.78, 0.70 ve 0.81'dir. Öğrencilerin TEOG ile okul sınavlarındaki başarı karşılaştırılmasına bakıldığında, her bir ders için bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Bu farklar 100 puan üzerinden düşünüldüğünde Fen Bilimleri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler, İngilizce, Türkçe ve Matematik dersleri için sırasıyla 1, 6, 6, 10, 11 ve11 puandır. Sadece Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi hariç öğrenciler okul sınavlarına göre TEOG sınavında daha başarız oldukları görülmektedir. Bu durum genel olarak okul sınavlarının TEOG sınavına göre daha kolay olduğu görüşünü desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Teog, Yazılı Sınavlar, Korelasyon

Lisans Eğitim Sürecinde Yapılan Ara Sınav ve Final Sınavlarının Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Erkan Atalmış

ÖZ

Bu çalışmanın amacı lisans eğitimi sürecinde yapılan ara sınav ve final sınavlarının ölçme ve değerlendrime açısından psikometrik özelliklerinin araştırılmasıdır. Bu bağlamda Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğretim elemanlarının çoktan seçmeli olarak hazırladığı ara sınav ve final sınavlarının öğrenci ve soru tabanlı çıktıları alındıktan, soruların madde psikometrik özellikleri (madde güçlük ve ayırt edicilik indekleri) ve testlerin güvenirlikleri hesaplanmıştır. Madde güçlük indeksi doğru yapılma oranı, madde ayırt edicilik indeksi madde-toplam korelasyonu ve test güvenirliği ise Croacbach Alpha yöntemi ile hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretim üyelerin hazırlamış olduğu ara sınav ve final sınavlarının psikometrik özelliklerinin düşük kalitede olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular özellikle lisans eğitimde güvenilir ve geçerli soru hazırlama eğitimine önem verilmesi gerektiğini ön plana çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikometrik Özellikler, Geçerlilik, Güvenirlik, Soru Hazırlama Teknikleri

Türkiye'de Ortaöğretim Düzeyindeki Mesleki Eğitim İle İlgili Sorun Alanları ve İskandinav Ülkelerindeki Mesleki Eğitimin Türkiye'de Uygulanabilirliği

Doç.Dr. Ersin Kavi - Doç.Dr. Orhan Koçak

ÖZ

Bir ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimi sahip olduğu eğitim sisteminden geçmektedir. Özellikle de mesleki eğitim rekabet gücü açısından oldukça büyük öneme sahiptir. Bunun için de çocuk ve gençlerin yetenekleri doğrultusunda mesleklere yönlendirilmesi gerekmektedir. Ülkemizde özellikle ortaöğretim düzeyinde mesleki yönlendirme ve mesleki eğitim konusunda oldukça köklü değişimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda, ilgili çalışmada da hem ülkemizdeki genel eğitim sorunları hem de ortaöğretim düzeyindeki mesleki eğitim sorunları ele alınmaya çalışılmıştır. Ayrıca, son 10 yılda eğitim konusunda adından söz ettiren Finlandiya ve diğer İskandinav ülkelerindeki eğitim sistemleri genel hatlarıyla ele alınmıştır. Bununla birlikte, bu ülkelerdeki uygulamaların Türk eğitim sistemine uygulanabilirliğinin önünde ne tür engeller olduğu ve bu engellerin nasıl aşılabileceği tartışılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Mesleki Eğitim, İskandinav Eğitim Sistemi

2015 Pisa Yıldızı Singapur'un Eğitim Sisteminin İncelenmesi

Dr. Esen Turan-Özpolat - Doç.Dr. Erdal Bay

ÖZ

PİSA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) sınavı, üç yılda bir yapılan ve uluslararası boyutta 15 yaşındaki öğrencilerin matematik, fen ve okuma alanlarındaki başarısını sınayan, bu bakımdan dünyada önemli kabul edilen bir sınavdır. Bu sınava göre ülkeler eğitim sistemlerinin küresel boyutta yerini görüp ders almaya ve sistemlerini şekillendirmeye yönelebilmektedir. Singapur ise kazandığı yarım asırlık bağımsızlığı ile kısa sürede, tüm dünyada, eğitim gibi önemli bir alanda kendinden söz ettirmeye başlamıştır. Singapur eğitim sistemini farklı kılan ve başarısının arkasındaki temel unsur olarak ise, ülkede öncelikle eğitime ve özellikle de öğretmen eğitimine önem verilmesi belirtilmektedir. Bu çalışmanın amacı son zamanlarda eğitimde adeta bir yıldız gibi parlayan ve 2015 yılı PİSA sınav sonuçlarında zirveye ulaşan Singapur'un eğitim sistemini çeşitli yönleriyle incelemektir. Çalışma literatür taraması yöntemi ile gerçekleşmiştir. Bu bağlamda Singapur'un eğitim sistemi, öğretim programları, öğretmen eğitimi ele alınmış, derlenerek sunulmuş ve son olarak Türk eğitim sisteminin mevcut durumu ile karşılaştırılarak duruma ilişkin çeşitli çıkarımlarda bulunulmuştur. Ayrıca bu çalışmanın, ülkemizde Singapur Eğitim sistemini konu edinen az sayıda çalışma olması ve bu konuda alana katkı sağlayabilmesi sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Singapur Eğitim Sistemi, Pisa, Literatür Taraması

Tüketim Toplumunda Genç Olmak ve Kimlik Arayışı

Yrd.Doç.Dr. Esra Işık

ÖZ

Günümüz toplumlarını tanımlarken en sık başvurduğumuz kavramlardan biri tüketim kavramıdır. Birey ne ölçüde tüketirse toplumsal konumunu o derece sağlamlaştırmaktadır. Kimliklerin ifadesi haline gelen tüketim aynı zamanda bireyi mevcut sistemin içinde tutmakta, ona özgürlük vaat etmekte ve toplumun bir parçası kılmaktadır. Tüketim endeksli hayatlar tüketimin dışında kalan, tüketemeyen kişileri de dışlamakta, etiketlemekte ve toplumun dışına itmektedir. Yani ihtiyaç olgusunun çok daha ötesine geçen tüketim artık toplumsal kategorilerin de bir ölçütü haline gelmiştir. En çok gençler arasında görülen ve bir var olma, kendini ifade etme biçimine dönüşen tüketimin sınırları da her geçen zaman aşındırılmaktadır. Hep daha iyisine ve daha fazlasına sahip olma arzusu gençleri tüketimin en popüler hedefi haline dönüştürmektedir. Bu çalışmada temel tartışma tüketim ve gençlik arasındaki bağımlı ilişkiyi ortaya koyabilmektir. Kimlik oluşturma sürecinin en riskli dönemi olan gençlik döneminde tüketimin gençlerin kendini ifade etme konusunda nasıl bir etkisinin olduğu yapılan görüşmelerle ortaya koyulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Toplumu, Kimlik, Gençlik, Toplumsal Dışlanma

Meb 9. Sınıf Biyoloji Ders Kitabında Yer Alan Bilim İnsanları

Doç.Dr. Esra Özay Köse - Yrd. Doç. Dr. Sibel Sadi - Yrd.Doç.Dr. Şeyda Gül

ÖZ

Ders kitapları, hem öğrencilere hem de öğretmenlere büyük yararlar sağlayan eğitim- öğretim materyallerinin başında gelmektedir. Biyoloji, günümüzde, hem en önemli bilim dallarından biridir hem de tüm dünyadaki okullarda öğretilen ana derslerden biridir. Eğitim-öğretim alanında birçok şey değişse de biyoloji bilimin öğrenilmesinde ve öğretilmesinde ders kitapları önemini korumaktadır. Bilim; çevremizde meydana gelen olayların deney ve gözleme dayalı yöntemlerle sistematik bir şekilde incelenmesi ve sonuç çıkarılması sürecini kapsayan çalışmalar bütünüdür. Bu süreç içerisinde birçok bilim insanı var olmuştur ve derslerde öğrenciler açısından öğrenilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada; ortaöğretim 9. sınıflarda okutulmak üzere Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanmış 2015 basımı biyoloji ders kitabında biyoloji bilimine katkı sağlayan bilim insanlarına ne kadar yer verildiği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyoloji, Ders Kitabı, Bilim İnsanları

Akademisyenlerde Psikolojik Sermaye İle İş Tatmini Arasındaki İlişkiler Üzerine Bire Araştırma

Esra Zeynel

ÖZ

Akademisyenlik mesleği, profesyonel eğitim sürecini içeren, bilimsel anlamda katkı yapma ve topluma ışık tutma gibi misyonlar taşıyan önemli bir meslektir. Akademisyenlerin pozitif psikolojik sermaye düzeyleri ile iş tatmini düzeylerinin yüksek olması, onların ve bulundukları üniversitenin başarısını ve üretkenliğini yönde etkileyecektir. Bu araştırmada, akademisyenlerin psikolojik sermaye düzeyleri ile iş tatmini düzeyleri arasındaki ilişkiler alt boyutları ile birlikte incelenmektedir. Araştırmada, anket metodu kullanılmıştır. Bu amaçla, Luthans vd. (2007)' nin geliştirdiği Psikolojik Sermaye Ölçeği'nin Türkçe formu (Çetin ve Basım 2012) kullanılmıştır. Ölçeğin bu araştırmada güvenilirlik sonucu yüksek çıkmıştır ve ölçeğin boyutlarının orijinal boyutlarına uygun olduğu görülmüştür. İş tatmininin ölçümü için Minnesota İş Tatmini Ölçeği (Weiss vd.1967) kullanılmıştır. Araştırmada, değişkenlerin ilişki ölçümü için, korelasyon, basit doğrusal ve çoklu doğrusal regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bulguları, Psikolojik sermaye düzeyinin iş tatmini düzeyini pozitif yönde etkilediğini göstermektedir. Araştırmanın alt boyutları da kapsayan bütün sonuçları bulgular bölümünde ayrıntılı olarak gösterilmekte ve yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Örgütsel Davranış, Pozitif Psikolojik Sermaye, İş Tatmini, Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi

Ortaokul Öğrencilerinin Kitap ve Okumak Kavramları Üzerine Metaforik Algıları

Eylem Ezgi Özdemir - Serdar Akbulut - Hakan Çıvğın

ÖZ

Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin "kitap ve okumak" kavramları üzerine algılarını metaforlar yoluyla tespit etmek ve ortaokul öğrencilerinin "kitap ve okumak" kavramları üzerine algılarının okudukları kitap sayısı ve türü ile öğrenim gördükleri okulların türü (özel-devlet) ve öğrencilerin cinsiyeti ile farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim-öğretim yılının ikinci yarıyılında beşinci ve sekizinci sınıfta okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada ortaokul öğrencilerinin "kitap ve okumak" kavramlarına ilişkin düşüncelerini metaforlar aracılığıyla ifade etmeleri istenmiştir. Araştırmanın verileri, öğrenciler için hazırlanan ve birinci bölümde okul, sınıf, cinsiyet, yılda okunan kitap sayısı ve okunan kitapların türü şeklinde bilgilerini belirtecekleri ve ikinci bölümde sunulan "benim için kitap...; çünkü..." ve "benim için okumak…; çünkü…" şeklinde verilen ifadeleri tamamlayacakları formlar aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. İçerik analizine tabi tutulan metaforlar adlandırılmış ve zayıf yapıdaki metaforlar ayıklanmıştır. Ayıklama sonucu elde kalan sağlam yapıdaki metaforlar derlenerek bir metafor listesi oluşturulmuş ve yapılan açıklamalar dikkate alınarak çeşitli kavramsal temalar aracılığı ile gruplandırılmıştır. Çalışma analiz aşamasında olduğu için bulgular daha sonra yorumlanacaktır. Elde edilen sonuçların, "kitap ve okumak" gibi bireyin tüm bilişsel ve sosyal gelişiminde etkili olan kavramların öğretimsel açıdan ortaokul öğrencilerindeki algılarının tespiti ve ortaokul öğrencilerine okuma alışkanlığı kazandırmada yol gösterici olma konusundaki katkısı bakımından önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Öğrenci, Kitap, Okumak, Metafor

Using First Language İn Training Non-Native Teachers Of English

Arş.Gör. Eylem Perihan Kibar

ABSTRACT

It is accepted that the success of language learners in the countries where English is not the native language depends on their language teachers. In such contexts where English is taught as a foreign language, most teachers are non-native English speakers, and they have the advantage of sharing the same culture and mother language with the community. On the other hand, using first language (L1) during the time of studying foreign language, among other factors, is a far-reaching effect on possible disadvantages to be encountered. This study, then, aimed to scrutinize the perceptions of post-graduate students on using first language in the classes of language teacher training schools. 30 post-graduate students of Hacettepe University answered the instrument developed by Demirezen (2016). The results show that more than half of the participants thought that first language should not be used in training non-native teachers of English (M=3,44).

Keywords: Language Teaching, Teacher Training, Accent, First Language, Foreign Language

Osmanlı'dan Günümüze Dini Grup ve Cemaatlerin Devletle Olan Simbiyotik İlişkisi Üzerine Eleştirel Bir Okuma

Yrd.Doç.Dr. Faruk Sancar

ÖZ

Tarihten günümüze devlet aygıtını elinde bulunduran iktidarlar ile dini gruplar arasındaki ilişkinin bir takım maliyetleri olduğu bilinmektedir. Siyasi, toplumsal ve dini alanda tezahür eden bu ilişki biçimi kısa vadede iktidarlar açısından bir takım faydalar sunsa da orta ve uzun vadede dini grupların lehine iktidarın aleyhine işleyen asimetrik bir sonuç doğurmuştur. Özellikle Osmanlı tecrübesi göz önüne alınarak yapılan değerlendirmelerde bu ilişki biçimin doğurduğu kazançlar bilhassa menkıbevi tarih anlatıcılığı eliyle taltif edilirken bu mahzurları ise göz ardı edilmektedir. Ülkemizin son birkaç yıl içinde yaşadığı FETÖ krizi bu meselenin bir kez daha soğukkanlı bir biçimde ele alınmasını ve söz konusu dini grup ve cemaatlerle iktidarlar arasında kurulması gereken ilişki biçimin sorgulanmasını elzem kılmaktadır. Çalışmamız bu yönüyle tarihî süreç içerindeki durumu ve cemaatlerin dini düşüncelerini inşa ederken dayandıkları teolojik zemini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarikat, Cemaat, Karizmatik Otorite, İktidar, Masumiyet

Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı Taslağının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi

Uzman Fatih Çelikel - Doç.Dr. Işıl Tanrıseven

ÖZ

Milli Eğitim Bakanlığı, öğretim programlarında güncelleme yapıldığını ve güncellenen öğretim programlarının taslak metinlerini bir aylık "askı" süresi boyunca kamuoyunun ve eğitim paydaşlarının görüş ve önerilerine açık olacak şekilde yayımladığını, 2017 yılının Ocak ayında duyurmuştur. Bu araştırma, MEB tarafından yayımlanan ortaokul matematik dersi öğretim programı taslağına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Mersin ili Silifke ilçesindeki ortaokullarda görev yapmakta olan sekiz matematik öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve toplanan veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma bulguları; öğretmenlerin MEB tarafından yayımlanan matematik dersi taslak öğretim programını genel olarak olumlu bulduklarını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Matematik Dersi, Öğretmen Görüşleri, Taslak Öğretim Programı

Ortaokul Matematik Uygulamaları Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Uzman Fatih Çelikel - Prof.Dr. Tuğba Yanpar Yelken

ÖZ

Matematik uygulamaları dersi, 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokullarda kademeli olarak uygulamaya konulan ve seçmeli bir ders olarak okutulan bir derstir. Bu araştırma, öğrencilerin sıklıkla tercih ettiği bir ders olan matematik uygulamaları dersinin öğretim programının uygulanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmış nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016/2017 eğitim öğretim yılında Mersin ili Silifke ilçesindeki resmi ve özel ortaokullardaki 6 matematik öğretmeni ve 10 sekizinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma verileri, öğretmenlerden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği, öğrencilerden ise odak grup görüşmesi tekniği kullanılarak toplanmış ve betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma bulguları; matematik uygulamaları dersinin çoğunlukla matematik dersinin devamı gibi görüldüğü ve derslerde genellikle konu tekrarı veya test çözümü yapıldığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Uygulamaları, Öğretim Programı, Öğrenci Görüşleri, Öğretmen Görüşleri

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimine Karşı Tutumları

Doç.Dr. Fatih Yılmaz - Gülnur Birol

ÖZ

ÖZET Günümüzde hayatın her alanında hızla gelişen teknoloji, dil eğitiminde de bilgisayarlardan yararlanmayı gerekli kılmaktadır. Bilgisayarların dil öğretimindeki rolü, artık tüm dünyada dil öğretmenlerinin karşılaştığı önemli bir konudur. Bilgisayar destekli dil öğretimi alanı; dil bilim, psikoloji, sosyoloji, eğitim, bilgisayar bilimleri ve doğal dil işleme gibi birçok disiplin üzerine kurulmuştur. Bilgisayar destekli dil öğretimi, dil öğrenimi ve öğretiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin rolünü araştıran, yeni ve hızla gelişen bir alandır. Bilgisayar destekli dil öğrenimi, öğrenilen yabancı dili desteklemek için bilgisayarın değişik yöntemler ve becerilerde kullanılması ve kullanılan bilgisayarlara yüklenmesi gereken birtakım özel dil yazılım programlarını kapsamaktadır. Bilgisayar destekli eğitim sunan çok çeşitli araçlar vardır. Bu araçların kullanılması öğrencilere birçok yarar sağlamaktadır fakat asıl olan öğrencilerin teknolojiye yönelik tutumlarıdır. Teknolojiye yönelik tutum, bu öğretim yönteminin hayata geçirilmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Uygulama aşamasında duygusal değişkenlerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu araştırmanın amacı; yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde bilgisayar destekli materyallerin kullanımına karşı Gaziosmanpaşa Üniversitesi TÖMER öğrencilerinin tutumlarını belirlemektir. Araştırmada öğrencilerin Türkçe öğrenimine karşı tutumları, genel bilgisayar kullanımına karşı tutumları ve bilgisayarla dil öğrenimine karşı tutumlarını belirlemek için öğrencilere 3 farklı konuda tutum ölçeği uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimi, Eğitim Teknolojisi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi

Lise Öğrencileri İçin Etkili Ders Çalışma Ölçeği Geliştirme Çalışması

Doç.Dr. Ayşe Aypay - Uzman Fatma Altınsoy

ÖZ

Bu çalışmanın amacı lise öğrencileri için etkili ders çalışma ölçeğinin geliştirilmesidir. Amaçlı örneklemenin tipik örnekleme tekniği ile iki Anadolu lisesinde öğrenimini sürdüren; 182'si kız, 186'sı erkek öğrencilerin oluşturduğu toplam 368 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin 89'u dokuzuncu sınıf, 150'si onuncu sınıf, 129'u da on birinci sınıf öğrencisidir. Literatür çerçevesinde ve öğrencilerden yazılı olarak toplanan etkili ders çalışma alışkanlığına dair bilgilerden hareketle 19 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Yapılan açımlayıcı faktör analizinde EDÇÖ'ye ait KMO değeri 0.90; Bartlett's Testi sonucu (χ^2 =2447,471, p<.001), manidar bulunmuştur. Toplam varyansın %55'ini açıklayan üç faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçek faktörleri için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları 84-72 arasındadır. Doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen modelin uyum indeksleri incelenmiş Ki-Kare değeri [χ2=202.74, df=87, p<.01] olarak hesaplanmıştır. Modelin diğer uyum iyiliği indeksleri de [CFI=0.97, IFI=0.97, GFI=0.93, AGFI=0.91, NFI=0.95, NNFI=0.972, χ2 /df=2.3, RMSEA=0.06, SRMR=.05] modelin veriye iyi düzeyde uyum sergilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders Çalışma, Öğrenme, Öğrenci

Okula Aidiyetin Yordayıcısı Olarak Öfke Eğilimi

Doç.Dr. Ali Eryılmaz - Uzman Fatma Altınsoy

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, okula aidiyet ile öfke eğilimi arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Çalışmada 15-17 yaşları arasında yer alan 134 kız ve 143 erkek, lise 10 ve 11'inci sınıf öğrencisi yer almıştır. Çalışmada Okula Aidiyet ve Öfke Eğilimi Ölçeği ile veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde basit regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, lise öğrencilerinin okula aidiyetlerini öfke eğilimleri anlamlı ve önemli bir şekilde açıklamaktadır ($R=.39$, $R2=.15$, $F(1, 275) = 48.55$, $p<.01$). Lise öğrencilerinin öfke eğilimleri arttıkça, onların okula aidiyetleri azalmaktadır ($\beta=-.39$; $t=-6.97$; $p<0.01$).

Anahtar Kelimeler: Okula Aidiyet, Öfke, Lise Öğrencisi, Ergen

Dramanın Yabancı Dil Öğretimine Etkisi

Dr. Fatma Karaman

ÖZ

Son dönemlerde yabancı dil öğretiminde yeni yönelimler ve yöntemler ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri de "Drama Yoluyla Öğretim" yöntemidir. Bilindiği üzere öğrenmede yaşantı esas koşuldur. Dolayısıyla öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenciye deneyim ve yaşantı kazandırılması çok önemlidir. Nitekim bu durum yani deneyim ve yaşantı dramada ön plandadır. Bu çalışmada dramanın hedef dildeki kazanımların edinimindeki etkisi araştırılmıştır. Öğrenciye hedef kültürdeki kültürel öğelerin kazandırılmaya çalışılması, kültür aktarımında, dilbilgisi derslerinde, kelime öğretiminde, okuma, konuşma becerisinin geliştirilmesinde ve edebiyat derslerinde drama etkin bir şekilde kullanılabilir. Oynanacak oyun öğretmen tarafından verilen bir edebi metin, hikâye, diyalog veya otantik bir metin olabildiği gibi birebir öğrencilerin kendilerinin kurgulayıp yazdığı bir oyun da olabilir. Bu yöntemle öğrenci ders sürecini etkili kullanarak eğlenerek öğrenir. Öğrencinin empati yeteneği, yaratıcılığı, estetik ve sanatsal yönünün gelişmesine katkı sağlar. Birlikte çalışma becerisi gelişerek öğrenciye sosyal duyarlılık kazandırılır. Beden dilini nasıl kullanacağını öğrenir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Drama, Yaparak Yaşayarak Öğrenme

Öğretmen Adaylarının Sözlü Mülakat Sınavına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Dr. Fatma Torun - Doç.Dr. Yasin Doğan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının ilk kez 2016 yılında uygulamaya başlanan sözlü mülakat sınavına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 27'si erkek, 29'u kadın olmak üzere toplamda 56 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcılar Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Arapça Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği, Fen Bilimleri Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği programlarının 4. sınıfına devam etmektedirler. Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda; öğretmen adaylarının sözlü mülakat sınavına ilişkin hem olumlu hem de olumsuz tutum benimsedikleri, bu tutumda atama yapılacak blölümler açısından değişimin belirli olduğu, sınavın öğretmen adaylarının çalışma motivasyonlarını düşürdüğü, tek sınava göre alternatif şans yarattığını ve sınavın eğitim sistemine olumlu bir katkı sağlamayacağına ilişkin çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Mülakat, Öğretmen Adayı, Yerleştirme

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının ”Oyun” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Doç.Dr. Fatma Ünal

ÖZ

Bu araştırmanın amacı metaforlar aracığıyla okul öncesi öğretmen adaylarının, kendileri ve çocuklar açısından “oyun” kavramına ilişkin algılarını belirlemektir. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği bu çalışmada, var olan durumu ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma grubunu, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programına devam eden (143) öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırma grubundaki öğretmen adaylarından “Benim için oyun … benzer/gibidir. Çünkü …” ve “Çocuk için oyun … benzer/gibidir. Çünkü …” ifadelerini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinde; öğretmen adaylarının kendileri ve çocuklar açısından oyun kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar listelenmiş, metaforlara yönelik açıklamalar doğrultusunda oyun kavramına ilişkin kategoriler oluşturulmuştur. Öğretmen adaylarının kendileri açısından oyun kavramına yönelik algıları ile çocuklar açısından oyun kavramına ilişkin algılarının oyunun” temel ihtiyaç olması” rahatlatıcı ve eğlendirici yönü”açısından benzerlik gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Çocuk, Metafor

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocukların Sanat Çalışmalarını Değerlendirmesi

Doç.Dr. Fatma Ünal

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin çocukların yaptıkları sanat çalışmalarını nasıl değerlendirdiklerinin ortaya konulmasıdır. Araştırma nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Antalya il merkezinde bulunan bir anaokulunda farklı yaş gruplarında (3-4-5 yaş grubu) görev yapan üç öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verileri, araştırmaya katılan öğretmenlerle yüz yüze yapılan görüşlerde sorulan açık uçlu sorularla ve eğitim ortamının bir gün süresince video kayıt yöntemiyle kayıt altına alınmasından elde edilmiştir. Araştırmada veri toplamada kullanılan görüşme ve video kayıt yöntemleri kullanılarak elde edilen verilerin analizi sonuçlarına göre, öğretmenlerin çocukların yaptıkları sanat çalışmalarını değerlendirmeye ilişkin verdikleri cevaplar ile uygulamalarının farlılık gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Sanat Çalışmaları, Değerlendirme, Çocuk

Learning English Vocabulary By Narrow Reading: Readlang

Doç.Dr. Ferit Kılıçkaya

ABSTRACT

Reading is one of the most important skills to be improved in any language since it is widely acknowledged that the more learners read, the more they will face high frequency words as well as learn content knowledge in the text they are reading. Thus, narrow reading in which learners read around the same topic for some time receives attention as it allows both increasing the change of vocabulary on the same topic for several times and recycling the previously learned lexical items. However, it may not be possible for each student to notice the important and frequent words through repeated exposure. Strategies such as guessing from the context may not work, as some of them may appear hard word for learners. Hyperglossing, textual and/or pictorial representations of lexical items, is found to be aiding the development of decoding and is a useful strategy for L2 reading pedagogy. Although the research on glossing provides mixed findings regarding the benefits, it is also acknowledged that glossing improves especially incidental vocabulary acquisition. The current study aims to investigate the perceptions of beginner students of English towards learning English vocabulary by narrow reading on Readlang, a Web 2.0 tool that allows language learners to translate words and phrases into learners' mother tongue. The participants included 55 Turkish learners of English enrolled in the department of Public Administration at Mehmet Akif Ersoy University. The participants were asked to choose five words and/or phrases from a different text on public administration each week during the study, which lasted 12 weeks. The interviews held with the participants at the end of the study indicated that the participants perceived that their reading comprehension improved dramatically since using Readlang. The results also indicated that the spaced repetition through flashcards helped them recycle the previously learnt lexical items.

Keywords : Hyperglossing, Narrow Reading, Vocabulary, English, Readlang

Ailelerin Bakış Açısına Göre Erken Çocuklukta Üstün Zekaya İlişkin İşaretler

Ecenaz Çoşkun - Yrd.Doç.Dr. Feyzullah Şahin

ÖZ

Üstün zekalı çocukların eğitiminde erken ve doğru tanılama ilk adımdır. Söz konusu çocuklar erken yıllardan itibaren akranlarından bir takım özellikleri ile farklılıklar sergilemeye başlarlar. Bebeklik döneminden itibaren bilişsel gelişim dışında gelişimin bir veya birden çok alanında yaşıtlarından ileri düzeyde olma, beş duyuyla ilgili tüm uyaranlara karşı aşırı duyarlılık, aynı anda (aynı zaman dilimi içerisinde) birkaç uyaran veya uyarıcı durumu (görme, işitme, dokunma, tatma ve koklama) algılama yeteneği, yüksek duyarlılık ve/veya tepki verme (Dönmez, 2009), lego vb. açık uçlu oyuncakları daha çok tercih etme bunlardan sadece birkaçıdır. Erken yıllarda tanılama çalışmalarında ebeveyn gözlem ve görüşmeleri en önemli tanılama araçlarından birisidir. Bu çalışmanın genel amacı, erken çocukluk döneminde (0-5 yaş) çocuklarının üstün zeka işaretlerinin aile görüşlerine göre incelenmesidir. Çalışma iki aşamada sürdürülecektir. İlk aşamada, grup zeka testi olan Temel Kabiliyetler Testinin ilk %75'lik dilimi içerisinde yer alan 30 öğrenciye bireysel zeka testi uygulanacaktır. Daha sonra, bu çocuklardan üstün zekalı olduğu tespit edilenlerin aileleri ile bireysel görüşmeler gerçekleştirilecektir. Bireysel zeka testi olarak Wiscar Zeka Testi (WISC-IV) kullanılacaktır. Görüşme formu olarak uzman görüşü alınarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış bir form kullanılacaktır. Çalışmada, veri toplama süreci devam etmektedir. Çalışma sonucunda elde edilen verilerin dökümü yapılarak, betimsel analiz yapılacaktır. Ulaşılan sonuçlar, alan yazın bulgularına göre tartışılarak, bir takım öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üstün Zeka, Erken Çocukluk, Ebeveyn Görüşleri

Üstün Zekalı Çocukların Gelişimsel Özellikleri

Mirza Tamtekin - Yrd.Doç.Dr. Feyzullah Şahin

ÖZ

Üstün zekalı çocuklar akranlarından bilişsel, sosyal, duygusal, dil ve fiziksel gibi gelişim alanlarında farklılıklar sergilerler. Her bir alanın gelişimi karşılıklı etkileşim içerisinde sürmekle birlikte, her bir alan kendi doğasına uygun bir gelişim seyri sergilerler. Bu gelişimin bazen eş zamanlı olarak gerçekleşmeyebilir. Bir diğer ifade ile alanlar arasında gelişimsel farklılıklar ortaya çıkabilir. Bu durum özellikle zeka düzeyi yükseldikçe daha fazla belirginleşir. Bu çalışmanın genel amacı, üstün zekalılarda eş zamanlı olmayan gelişim olgusunun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim bağlamında incelenmesidir. Çalışmada, vaka analizi yöntemi kullanılacaktır. Araştırma, 2017 yılı kesitinde iki üstün zekalı çocuk ile sürdürülecektir. Çalışmada vaka analizi yöntemi kullanılacaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak bireysel zeka testi olarak Wiscar (WISC-IV), Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılacaktır. Ayrıca, öğretmen, ebeveyn ve uzman görüşlerine de başvurulacaktır. Çalışma, ikinci araştırmacının danışmanlığında birinci araştırmacı tarafından sürdürülen tezsiz yüksek lisans çalışması kapsamında bitirme projesi olarak sürdürülmektedir. Çalışmada, bireysel zeka testleri uygulanmış üstün zekalı çocuklar saptanmıştır. Diğer ölçme araçlarının uygulaması ve raporlamasına devam edilmektedir. Çalışma kapsamında elde edilen veriler alan yazın bulgularına göre tartışılacak ve bir takım öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üstün Zeka, Bilişsel Gelişim, Sosyal Gelişim, Duygusal Gelişim

Müze Eğitim İlişkisi Çerçevesinde Atatürk Dönemi Müze Faaliyetleri

Arş.Gör. Funda Arslan Bilgin

ÖZ

Tarih öğretiminde eski eserlerin kullanılması eğitim açısından oldukça önemlidir. Tarih öğretimini monotonluktan çıkarıp daha akılda kalıcı hale getirir. Atatürk döneminde tarih öğretiminde eski eser ve müzelerin kullanılması ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu dönemde pek çok müze açılmış var olan müzeler de zenginleştirilmiştir. 1925 yılında tekke ve zaviyeler kapatılmış 9362 eser müzelere devredilmiştir. 1920 yılında kurulan Hars müdürlüğü çerçevesinde devam eden müze faaliyetleri 1926 yılında Hars Müdürlüğünün alt birimi olarak açılan Müze şubesi ile devam ettirilmiştir. Atatürk döneminde Anadolu'nun farklı yerlerinde müzeler açılmıştır. Adana Müzesi, İtfaiye Müzesi, İzmir Arkeoloji Müzesi, Tire Müzesi, Sinop Müzesi bunlardan bir kaçıdır. Atatürk bu müzelerin çoğunu ziyaret etmiştir. Ayrıca Maarif Vekaleti tarafından, müze kurulamayan yerlerde okulların bir köşesini müze haline getirilmesi ile ilgili bildiri yine bu dönemde okullara gönderilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atatürk Dönemi, Müze, Tarih Öğretimi

Türkiye'de Kayıt Dışı İstihdamın Önlenmesinde Eğitimin Önemi

Doç.Dr. Abdurrahman Benli - Yrd.Doç.Dr Gökçe Cerev

ÖZ

Kayıt dışı ekonominin, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede özellikle son otuz yıl içinde önemli oranda artış gösterdiği gözlenmektedir. Kayıt dışı ekonominin etkilediği en önemli alanların başında ise kayıt dışı istihdam konusu gelmektedir. Kayıt dışı ekonominin günümüzde çalışma hayatına bir yansıması olarak kabul edilen kayıt dışı istihdam toplumların gelişerek ilerlemesi önünde büyük bir engeldir. Türkiye'de son yıllarda kayıt dışı istihdamın azaltılmasına yönelik önemli uygulamalar yapılmaktadır. Bu uygulamalar sayesinde kayıt dışı istihdam oranlarında azalmalar elde edilmiştir. Kişinin eğitimi de kayıt dışı istihdamın önlenmesinde önemli bir unsurdur. Eğitim ile nitelikleri artan bireylerin çalışma hayatına yaklaşımları farklılaşmaktadır. Bu farklılaşma ile kişiler kayıt dışı çalışmaktan uzak durmaktadırlar. Toplumsal kalkınma ve refahın sağlanabilmesi için kayıt dışı istihdamın azaltılmasına yönelik mücadelenin sürekliliği önemlidir. Bireylerin eğitim düzeylerinin artırılması kayıt dışı istihdamla mücadelede önemli bir araçtır. Bu çalışmada konu hakkında ilgili literatür taraması yapılmış ve temel olarak TÜİK ile Sosyal Güvenlik Kurumu verileri kullanılmıştır. Bu verilere bağlı olarak kayıt dışı istihdamın Türkiye'deki genel durumu incelenmiş ve kayıt dışı istihdamın önlenmesinde eğitimin önemi ortaya konulmuştur. Kalkınma ve refahın sağlanabilmesi için kayıt dışı istihdamın azaltılmasının önemli olduğu ve kişilerin eğitim düzeylerinin kayıt dışı istihdamla mücadele de önemli bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, Refah, Kayıt Dışı İstihdam, Eğitim

Meslek Yüksekokulunda Okuyan Kız Öğrencilerin Tüketici Hakları Farkındalık Düzeyi

Dr. Gülden Gök - Eyüp Erdal Yörük

ÖZ

Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler tüketicilere bazı ayrıcalıklar getirmiş olsa da üreticilerin haksız ticari uygulamaları tüketicilerin zarar görmesine, ayıplı ve sağlığa zararlı ürünleri satın almalarına neden olmaktadır. Tüketicinin bu tip uygulamalara karşı korunması amacıyla yürürlüğe konulan yasalardan tüketicilerin haberi olmamakta ve bilinç eksikliğinden ötürü mağduriyet yaşamaktadır. Araştırmanın çalışma evrenini Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'unda okuyan 2818 kız öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini evreni temsil edebilecek güce sahip 300 kız öğrencidir. Çalışmada SPSS 17 paket program kullanılmış ve toplanan verileri değerlendirmek için frekans dağılımı, kikare, t test, Anova, regresyon ve korelasyon analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Hakları, Tüketici Eğitimi, Tüketici Farkındalığı, Tüketicinin Korunması

Pozitif Psikoloji Bağlamında Öznel İyi Oluş ve Spor İlişkisi: Ergenler Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Gülden Öztürk Serter - Okutman Emre Yamaner

ÖZ

Mutluluğu ele almanın tarihi çok eskiye dayanır. Aristo'dan günümüze kadar "İnsan nasıl mutlu olur?" sorusu akılları kurcalamıştır. Psikoloji açısından bakıldığında ise mutluluğu ele almanın tarihi oldukça yenidir. Seksenli yıllardan sonra pozitif psikolojinin gelişimi ile birlikte mutluluk konusunda yapılan çalışmalar giderek artmıştır (Myers & Deiner 1995). Diener'e (1984) göre öznel iyi oluş, bireylerin yaşam doyumlarına ve olumlu-olumsuz duygulanımlarına ilişkin genel bir değerlendirmedir (Akt. Dilmaç, Bozgeyikli, 2009) ve olumlu duygulanım (neşe, coşku, mutluluk, şefkat vb.), olumsuz duygulanım (üzüntü, kaygı, öfke, suçluluk vb.) ve yaşam doyumu olmak üzere üç öğeye sahiptir (Akt. Tuzgöl Dost, 2004). Her bireyin kendini mutlu hissettiği olgular, algısal olarak farklılaşabilmektedir. Ancak genel anlamda mutlu kişilerin; "genç, sağlıklı, iyi eğitim görmüş, alçak gönüllü, ekonomik bakımdan iyi koşullara sahip, iyi bir işe sahip, dışa dönük, iyimser, üzüntüsü az, tasasız, kaygı düzeyi düşük, ılımlı" kişiler olduklarına dair genel bir kanı vardır (Yetim, 2001). Sporun insan metabolizması, sinir sistemi ve psikolojik sağlığı için önemli oranda faydasının olduğu bilinmektedir (Yiğitbaşı, 2002). Son yıllarda, çeşitli düzeylerde ve yoğunluklarda spor etkinliklerinin, zihin sağlık ve öznel iyi olma üzerindeki etkileri ele alınmaktadır. Sporun duygu durumsal yararlarının olduğu, olumlu kendilik kavramını geliştirdiği, özsaygı ve özyeterlikte artışlara neden olduğu, olumlu beden imgesini beslediği, fizyolojik ve psikolojik stresi azalttığı, hoşlanma ve eğlenme duygularını geliştirdiği belirtilmektedir. Hoşlanılan ve haz alınan etkinlik olarak spor, öznel iyi olmayı artırmakta olduğu bilinmektedir (Yetim, 2001). Ancak alan yazında profesyonel spor ile uğraşan ergenlerin öznel iyi oluşlarının incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu amaçla profesyonel spor yapan yüz ergen ve profesyonel ya da amatör olarak sporla ilgilenmeyen yüz ergen çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada Eryılmaz (2009) tarafından geliştirilen Ergen Öznel İyi Oluş ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan Sosyo Demografik Bilgi Formu Kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek sonuçlar paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öznel İyi Oluş, Spor

KKTC'de "okul Sağlığı Projesi" Kapsamında Gençlerin Mevcut Durumu

Yrd.Doç.Dr. Güley Abatay

ÖZ

KKTC'de "Okul Sağlığı Projesi" kapsamında gençlerin mevcut durumu *Dr. Güley B. Abatay Okul çağı, hızlı öğrenme, büyüme ve gelişmenin gerçekleştiği, bilgi ve beceri kazanma dönemidir. Alışkanlıklar bu dönemde oluşmaya başlar. Büyüme ve gelişme sürecinin hızlı olduğu okul çağı döneminde koruyucu önlemler ileriki yaşlarda genel sağlık durumu üzerinde etkili olabilecek yararlar sağlayacaktır. Okul sağlığı hizmetleri; öğrenciler, aileler ve okul personelinin sağlık durumlarının değerlendirilmesi, geliştirilmesi, sağlıklı okul yaşamının sağlanması ve sürdürülmesine yönelik çalışmalardır. Okul sağlığı hizmetleri; • Okul çağındaki tüm çocukların olabilecek en iyi bedensel, ruhsal ve toplumsal sağlığa kavuşmalarını sağlamak ve sürdürmek, • Okul çocuklarının sağlıklı bir çevrede gelişimini sağlamak, • Çocukların, ailelerin ve toplumun sağlık düzeyini yükseltmektir. Sağlık hizmetlerini geliştirmiş ülkeler, 2010 ulusal sağlık hedeflerinde bireylerin içinde bulundukları yaş gruplarına göre sağlık davranışı geliştirmenin önemi üzerinde durmaya yönelmiştir. DSÖ, Avrupa Bölge Bürosu 1984 yılından itibaren sağlık eğitimi ve sağlık düzeyini yükseltme programlarını geliştirmeye başlamıştır. DSÖ, 1990'lı yıllarda Sağlığı Geliştiren Okul çalışmalarını başlatmıştır. Bu proje Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Birleşmiş Milletler, Eğitsel, Bilimsel ve Kültürel Organizasyonu (UNESCO), Avrupa Topluluğu Komisyonu (CEC), Avrupa Konseyi (CE) nin katkılarıyla oluşmuştur. Avrupa' da ilk uygulamalar 1991 yılında Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya'da başlatılmıştır. KKTC'de ilk kez 2010 yılında araştırmacı tarafından "Okul Sağlığı Projesi" geliştirilmiş ve Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Dairesi Müdürlüğü ile 6000 ilkokul öğrencisi bu proje kapsamında taramaya alınmıştır. Bu kapsamda, okul sağlığı hizmetleri üç aşamadan oluşmaktadır. 1. Sağlık taramaları, 2. Durum analizi ve müdahale (sağlık eğitimleri, vb. gibi), 3. Gerekli sevklerin yapılması. Bu araştırma 2016-2017 Öğretim yılında pilot bir ortaokul taramaya alınmıştır. Araştırmaya ortaokulda okuyan 158 gencin tümü alınmıştır. Gençler, araştırmacı tarafından geliştirilen sağlık değerlendirme formu ile, bedensel sağlık göstergeleri, boyu, kilosu, dişleri, tansiyon, nabız, şeker, genel görünüm, bit, deri sorunları, görme, kişisel hijyen alışkanlıklar, seconder seks karakterlerinin değerlendirilmesi, beslenme alışkanlıkları, psikososyal durumu hakkında veriler alınmıştır. Araştırmada elde edilen veriler spss paket programı ile değerlendirilmiştir. Gençlerin %50'ye yakınında görme sorunu, %70'e yakınında diş sorunu ve okulun %13'ünde kilo sorunu, %25'inde tırnak yeme sorunu saptanmıştır.
*KKTC Sağlık Bakanlığı- Psikoterapist-Aile Terapisti

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler; Okul Sağlığı, Sağlık Eğitimi, Sağlık Tarama

Milletinin Selameti mi Evladının Özgürlüğü mü?

Doç.Dr. Gülnisa Aynakulova

ÖZ

Kurbancan Datha büyük cesareti, önderliği ve ince diplomatik kabiliyeti sayesinde Buhara Emiri ve Hokand Hanı tarafından Datha unvanıyla şereflendirmiş bir kadın generaldir. Araştırmacılara göre Datha unvanı Hokant idaresinde en yüksek rütbelerden olup hiyerarşide dördüncü makam, Rus ordusunda ise general rütbesine denk gelmektedir. 1876'da Çar II. Aleksander'in manifestosuyla Hokand Hanlığı ortadan kaldırıldıktan sonra Kurbancan Datha oğulları Abdıldabek, Omorbek, Mamatbek, Asanbek ve Alay Dağlık bölgesinin Kırgızları ile, yetersiz askeri gücü ve silahlarına rağmen Rusya devletinin sömürgecilik siyasetine karşı şiddetli direniş göstermişler, kahramanca savaşmışlardır. Ala Dağları'nın kahraman halkı mevcut imkânlar dahilinde Rus silahı ve Rus savaş teknolojisine karşı daha fazla karşı koyamayacaklarını, direnişin artık fayda sağlamayacağını anladıktan sonra Rus hakimiyetine boyun eğmişlerdir. Güney Kırgızistan topraklarının Rusya İmparatorluğu'na ilhak edilmesi ve bütün Türkistan'ın Rusya'nın sömürgesine dönüştürülmesinden sonra da Kurbancan Datha önemli bir siyasi lider olarak Türkistan Genel Valiliği'nin üst düzey askeri makamlarıyla münasebetlerine devam etmiştir. Fakat Kurbancan Datha'nın Kırgızlar arasındaki büyük itibarı, halk üzerindeki tesiri Rus idarecilerini hep kuşkulandırmıştır. Bundan dolayı Rus idarecileri Kurbancan Datha ve oğullarını cezalandırmak üzere Datha'nın oğlu Kamçıbek'e iftira atarak idama mahküm ettikleri gibi diğer oğullarını da kürek cezasına çarptırıp Sibirya'ya sürgüne göndermişlerdir. Alay Kırgızları, Kamçıbek ve diğer Beyleri bulundukları zindandan Alay dağlarına, oradan da Kaşgar'a kaçırarak Ruslara karşı tekrar savaşmaya hazır olduklarını, Datha'dan emir ve işaret beklediklerini belirtmişlerdir. Fakat Kurbancan böyle zor, karmaşık durumda da hislerine yenik düşmemiş, devlet adamı olmanın getirdiği büyük sorumluluğu üstlenerek öz evladının hayatı söz konusu olmasına rağmen, devleti ve milletinin yüksek çıkarlarını üstte tutmayı bilmiştir. Datha Kırgız halkı ve devletinin bekası, ülkenin huzuru ve selameti için öz oğlunu feda ederek milletini büyük katliamdan kurtarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurbancan Datha, Kırgız/türk Kadın Liderleri, Türkistan'ın İstilası, Hokant Hanlığı, Annenin Fedakarlığı

Seçilmiş Olan Sağlık Göstergeleri Açısından Orta Gelirli Ülkelerin Sınıflandırılması

Arş.Gör. Gülnur İlgün - Arş.Gör. Gülsüm Şeyma Koca

ÖZ

Ülkelerin gelişmişlik seviyesini gösteren sosyo-demografik, ekonomik çok sayıda gösterge bulunmaktadır. Bu göstergeler arasında aşılama oranı, ortalama yaşam süresi ve ölüm oranları gibi göstergeler bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren sağlık göstergelerindendir. Sağlık göstergeleri ülkelerin gelir düzeyi ile doğrudan orantılı olduğundan, ilgili göstergeler açısından ülke karşılaştırılması yapılırken seçilmiş olan ülkelerin gelir düzeyleri de muhakkak göz önünde bulundurulmalıdır. Buradan hareketle bu çalışmada, Dünya Bankası (World Bank, WB) tarafından yapılan gelir sınıflamasına göre orta gelir grubunda bulunan ülkeleri seçilmiş olan sağlık göstergeleri açısından gruplandırmak amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında; doğumdan beklenen yaşam süresi, bebek ölüm oranı, kaba doğum hızı, kaba ölüm hızı, yıllık nüfus artış hızı, sağlık tesislerine erişim yüzdesi, kızamık aşılama oranı, difteri, boğmaca ve tetanoz aşılama oranı ile temiz suya erişim yüzdesi olmak üzere dokuz değişken kullanılmıştır. Yapılan hiyerarşik kümeleme analizi sonucunda 95 ülkeyi temsil eden iki kümenin oluştuğu görülmüştür. Analiz sonucunda orta gelirli ülkeler içerisinde daha yüksek gelir grubunda bulunan, Doğu ve Batı Asya'da yer alan ülkelerin %81'inin birinci kümede, %19'unun ise ikinci kümede kümede yer aldığı bulunmuştur. Araştırmada ayrıca Türkiye'nin birinci grupta olduğu da saptanmıştır. Çalışma sonuçlarının sağlık göstergeleri açısından heterojen bir özellik gösteren orta gelirli ülkelerin karşılaştırılması konusunda yararlı bilgiler sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Göstergeleri, Orta Gelirli Ülkeler, Kümeleme Analizi

Okumaya Adanmışlık Modeli İle 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerinin Geliştirilmesi

Gülşah Mete - Doç. Dr. Nesrin Sis

ÖZ

Bu araştırmada 8. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeylerinin Okumaya Adanmışlık Modeli ile nasıl geliştirilebileceği ortaya konulmuştur. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması ile desenlenmiştir. Çalışma grubunun oluşturulması için amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma, MEB'e bağlı Malatya ili Battalgazi ilçesi Tevfik Memnune Gültekin Ortaokulu 8/A sınıfında Türkçe dersinde yapılmıştır. Bu sınıfta 35 öğrenci vardır. Araştırmada Okumaya Adanmışlık Modeli'nden yararlanılmıştır. Araştırma verileri okumaya adanmışlık endeksi, okuduğunu anlama başarı testi, boşluk doldurma testi olmak üzere farklı veri toplama araçlarıyla toplanmıştır. Araştırma sürecinde (başlangıcında, ortasında ve sonunda olmak üzere) toplam 3 test uygulanmıştır. Her testte hem bilgilendirici hem de öyküleyici metinler uygulanmış ve test sonuçları metin türlerine göre analiz edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS for Windows paket programından yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilere uygulanan Okumaya Adanmışlık Modeli'nin öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerinin gelişmesinde etkili olduğu bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okumaya Adanmışlık Modeli, Okuduğunu Anlama Düzeyi

Ortaokul Türkçe Dil Bilgisi Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Gülşah Mete

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ortaokul Türkçe dil bilgisi öğretimini Türkçe öğretmenlerinin görüşlerinden yola çıkarak değerlendirmektir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniği kullanılmıştır. Araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Malatya'nın Battalgazi ilçesinde bulunan farklı ortaokullarda çalışan 53 Türkçe öğretmeni üzerinde yapılmıştır. Araştırmada görüşme tekniği kullanılmış ve katılımcılara uzman görüşü alınarak önceden hazırlanan sekiz açık uçlu soru sorulmuştur. Görüşme kayıtlarının analizinde içerik analizi türlerinden kategorisel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın ön bulgularına göre Türkçe öğretmenlerinin çoğu, dil bilgisi etkinliklerini genellikle ayrı bir ders saatinde uygulamakta, ders kitaplarındaki dil bilgisi etkinliklerini dil bilgisi kazanımlarını gerçekleştirmede yeterli bulmamakta, dil bilgisi kazanımlarının sınıf düzeylerine göre doğru bir şekilde aşamalandırılmadığını belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilgisi Öğretimi, Öğretmen Görüşleri, Dil Bilgisi Kazanımları

Önlisans Öğrencilerinin Doğrusal Denklem Sistemlerini Günlük Hayat Problemleri İle İlişkilendirme Düzeyleri İle Eleştirel Düşünme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Habip Mehmet Sevgi

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, önlisans öğrencilerinin doğrusal denklem sistemleri ile ilgili günlük hayat problemlerini ilişkilendirme düzeylerinin, eleştirel düşünme becerileri ile olan ilişkisini açıklamaktır. Bu amaç ile Konya ilindeki bir meslek yüksekokulunda öğrenim gören 300 birinci sınıf öğrencisine 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde matematik dersinin bir konusu olan "Denklem Sistemleri" öğrencilere günlük hayat problemleri ile ilişkilendirilmeden örneklendirilmeden anlatılmıştır. Yarı deneysel desenin kullanıldığı araştırmanın nicel bölümünde, öğrencilere araştırmacı tarafından geliştirilen çoğunluğu günlük hayat problemlerinden oluşan başarı testi uygulanmıştır. Ayrıca aynı öğrencilere Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmanın nitel bölümünde ise öğrencilerin doğrusal denklem sistemleri ile günlük hayat problemlerini ilişkilendirme düzeylerini derinlemesine incelemek amacıyla 30 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçların, öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri ve doğrusal denklem sistemlerini günlük hayat problemleri ile ilişkilendirme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu göstermesini beklemekteyiz. Öğrencilerin, ders içi faaliyetleri ile günlük hayat problemlerini ilişkilendirmede ne kadar başarılı olursa, öğrencide eleştirel düşünme düzeyinin o kadar artacağını düşünmekteyiz. Bu sayede öğrencinin öğrenme sürecinin daha bilinçli duruma geleceği, öğrencilerin bilişsel farkındalıklarının artacağı ve öğrenmenin daha kalıcı olacağı görülebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal Denklemler, Günlük Hayat Problemleri, Eleştirel Düşünme, Öğrenme

Nakit Akış Tablolarının İçerik Analizi Yöntemi İle Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Hakan Cavlak - Arş.Gör. Yasin Cebeci - Necati Güneş

ÖZ

Nakit akış tablosu, finansal durum tablosu ve kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile birlikte dikkate alındığında şirket ilgililerine; net aktiflerdeki değişimi, finansal yapıyı ve nakit akışlarının tutarını ve zamanlamasını değerlendirebilmesi için gerekli bilgiyi sağlar. Bu çalışmada BİST 30 şirketlerinin nakit akış tabloları içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Bu kapsamda ilgili şirketlerin nakit akış tablolarında yer alan nakit hareketleri; işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri temelinde oransal olarak tespit edilmiştir. Ayrıca her bir faaliyetin alt kalemleri tespit edilmiş ve bunların da yer aldığı faaliyet içerisindeki oranları saptanmıştır. Bununla beraber ortaya çıkan bu oranlar ile sektör ortalamaları tespit edilmiş ve sektörler arası karşılaştırma yapılmıştır. Bu analiz ile hem BİST 30 şirketlerinin nakit akışlarının durum tespitinin yapılması hem de şirket ilgililerinin nakit hareketlerinin etkili olduğu alanlarda doğru karar almalarına yardımcı olması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nakit Akış Tabloları, Bist 30, İçerik Analizi

Türkçe Ders Kitaplarındaki Metin Türleri Bir Betimleme

Yrd.Doç.Dr Hakan Yalap - Yrd.Doç.Dr. Sercan Demirgüneş

ÖZ

Metin kavramı üzerine pek çok tanımlama yapılmıştır. Metin, dilin sözlü ya da yazılı boyutunun ötesinde, yalnızca dile özgü bir kavram değildir (Van Dijk,1979; Aksan 1991), dilsel olmayan metinler de vardır. Metin tanımlamasındaki boyutsal farklılıklar ona özgü türlerin belirlenmesi ve betimlenmesinde de sorunları beraberinde getirmiştir. Öncelikle metin için tip (type) –tür (genre) tartışmaları ve bu kavramların alt kurgulanışlarındaki tartışmalar halen sürmektedir (Günay, 2016). Türkçe ders kitapları ve içeriğindeki metinler, eğitim öğretim sürecinin en sık kullanılan ve vazgeçilmez ders materyali olarak güncelliğini korumaktadır. Ders kitaplarının yanı sıra, Türkçe dersi programında metinler, "… dil, anlatım ve içerik açısından türün güzel örneklerinden seçilmelidir."; "Aynı temada birden fazla metne yer verilecekse türleri farklı olmalıdır." biçiminde dile getirilmektedir. Bu bağlamda Türkçe dersi için metinlerin önemli bir rol oynadığı ortadadır. Bu çalışmanın amacı 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinleri türlerine göre incelemek ve sınıf düzeylerine göre bir değişimin varlığını gözlemektir. Bu amaç doğrultusunda ders kitaplarındaki metin türleri alanyazındaki tür tanımlamaları doğrultusunda yeniden tür ayrımında gidilmiş, belirlenen tür ayrımı ile ders kitabında belirlenen tür arasındaki benzerlikler / farklılıklar saptanmıştır. Bunun yanı sıra, türlerin sınıf düzeylerine göre farklılıklarının öğretisel taksonomiye uygunluğu betimlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metin Tipi, Metin Türü, Türkçe Öğretimi, Türkçe Ders Kitapları

Questioning Self-Control, Self-Perception, Motivation, Gender And Self-Efficacy İn Relation To Academic Achievement İn Elt?

Doç.Dr. Filiz Yalçın Tılfarlıoğlu - Araştırmacı Nuran Lekealmaz - Araştırmacı Halenur Ocaktan

ABSTRACT

Teaching English as a foreign language starts in early grades and also continues in higher education in Turkey. Although compulsory English education lasts such a long time, most people complain about not reaching a satisfactory level in English. The underlying reason of this reality might be the ignorance of the relationship between student success and some psychological factors. This study aims to reveal the shortcomings of the discussions on foreign language teaching and learning failures in Turkey. The aim of the study is to investigate whether there is a relationship between psychological factors such as self-efficacy, self-perception, self-control, motivation, gender and students' academic achievements. Students from Gaziantep University Department of English Language Teaching participated in this research. The participants were given Personal Language Competence questionnaire consisting of 40 questions.

Keywords: Self-Efficacy, Self-Perception, Self-Control, Motivation, Gender, Academic Achievements

Ortaokul Öğrencilerinini Türk Tarihinde Yer Alan Önemli Kadın Şahsiyetler Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Doç.Dr. Halil Tokcan - Emre Kolyiğit

ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı ortaokul öğrencilerinin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmektir. Araştırmada bu amaçla Türk tarihinde kahramanlıkları ile ön plana çıkmış ve mesleklerde ilk olan kadınlara ait soruların yer aldığı bir başarı testi uygulanmıştır. Araştırma Niğde İli merkezde bulunan üç ortaokulda yer alan 199 ortaokul öğrencisi üzerinde uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS programından yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeylerinin genel olarak düşük seviyede olduğu gözlenmiştir. Öğrencilerin en iyi bildiği kadın şahsiyet ilk kadın savaş pilotumuz Sabiha Gökçen (%84,9) olurken, en az bilinen kadın şahsiyet ise ilk kadın öğretmenimiz Refet Angın (%17.1) olmuştur. Araştırmaya dayanarak öğrencilerin Türk tarihinde yer alan önemli kadın şahsiyetler hakkındaki bilgi düzeylerinin arttırılması için şu öneriler yapılabilir. Sosyal bilgiler ders kitaplarına bu kadın kahramanlar hakkında daha fazla bilgi yer almalı, okul koridorlarına veya panolarına kadın şahsiyetlerin poster, afiş ve temel bilgileri olan çalışmalar asılmalı ve bunlarla ilgili öğretmenler daha fazla araştırma etkinlikleri yaptırmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kadın Kahramanlar, Önemli Şahsiyetler, Türk Kadını, Türk Kadın Kahramanlar

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Atama Sürecine İlişkin Görüşleri (Öabt, Mülakat, Sözleşmeli)

Yrd.Doç.Dr. Remzi Kılıç - Doç.Dr. Halil Tokcan - Arş.Gör. Yusuf Gençer

ÖZ

Öğretmen yetiştirme programları; yetiştirilecek adayların seçimi, belirli bir süre ve program dâhilinde eğitimleri (hizmet öncesi eğitim), görevlendirilecek olan öğretmen adaylarının seçimi (kamu personeli olarak atanma) ve görev başındaki öğretmenlerin eğitimleri (hizmet içi eğitim) aşamalarından oluşmaktadır. Bu denli önemli ve kapsamlı bir konu olarak, öğretmen yetiştirme programları ülkemiz gerçekleri ve beklentileri açısından olduğu kadar gelişmiş ülkelerin benzer programlarıyla karşılaştırılarak da pek çok araştırmanın konusu olmuştur (Başkan, Aydın & Madden, 2006; Demirel, 2000; Akt: Akdemir, 2013). Öğretmen yetiştirme programlarının önemli bir basamağı da kadrolu öğretmen olarak atama sürecidir. Günümüz Türkiye'sinde her geçen yıl farklı atama uygulamaları gündeme gelmektedir.Gündeme gelen bu uygulamalar da farklı tartışmalara yol açmaktadır. Bu bağlamda atama sürecinin birebir muhatabı olan öğretmen adaylarının bu konu hakkındaki düşünceleri, inançları ve beklentileri önemlidir. Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının öğretmen atama süreci (ÖABT, Mülakat, Sözleşmeli)'ne ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada bu amaçla, Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarına (Sınıf eğitimi, Sosyal bilgiler eğitimi, Türkçe eğitimi, Fen bilgisi eğitimi, Resim-iş eğitimi, Psikolojik danışma ve rehberlik eğitimi, Müzik eğitimi) araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanacaktır. Görüşme formundan elde edilen bulgular nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yoluyla analiz edilecektir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının öğretmen atama sürecine ilişkin görüşleri ve beklentileri ortaya çıkarılıp bu bulgular doğrultusunda öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Atama Süreci, Öğretmen Adayı, Öabt, Sözleşmeli Öğretmenlik, Mülakat, Kpss.

Kamusal Hizmet Alanından Sektörel Yatırım Alanına Evrilen Yetişkin Eğitimi ve Kurumları

Araştırmacı Handan Şeker - Doç.Dr. H. Eylem Kaya

ÖZ

Piyasanın iki halkasını temsil eden küreselleşme ve yeni liberal politikalar en temelde; ekonomik, politik, teknolojik vb. pek çok alanı etkilediği gibi bilgiye ulaşmada ekonomik güce vurgu yaparak eğitim alanını da etkilemiştir. Bu etki, yetişkin eğitimine de yansımış olup, başlangıçta farklı nedenlerle eğitim alanına dahil olamayan bireylerin sürece dahil olmasını amaçlayan yetişkin eğitimi zamanla "ekonomik sermaye oluşturma" amacına dönük dayatmalarıyla piyasacı bir dönüşüme uğrayarak, kamusal hizmet alanından sıyrılıp sektörleştirilmiş ve yaşam boyu sürmesi talep edilen bir yatırım alanına doğru evrilmiştir. İşgücü piyasaları da, "nitelikli işgücünün yetiştirilmesi"ne dönük sektörel hedefler belirleyerek yetişkin eğitiminin kurumlarını etkisi altında almıştır. Çalışmada da, "küreselleşme ve yeni liberal politikaların yetişkin eğitimi ve en yaygın hizmet kurumunu oluşturan Halk Eğitimi Merkezleri üzerindeki etkilerinin neler olduğu" sorunu, eleştirel paradigma bağlamında sosyolojik açıdan sorgulanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yetişkin Eğitimi, Küreselleşme, Yeni Liberal Politikalar, Yaşam Boyu Öğrenme, Halk Eğitimi Merkezleri

Öğretmenlerin Kaynaştırmada Yeterliliğinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Mersin İli Örneği

Harun Usanmaz - Hakan Ulum

ÖZ

Özel eğitim öğrencilerinin normal düzeydeki arkadaşlarıyla aldıkları kaynaştırma eğitimleri, bu öğrencilere sunulan eğitim olanakları bakımından çok önemli bir gelişmedir. Fakat bu kaynaştırma eğitimlerinde başarılı olunabilmesi için toplumun, öğretmenlere ve öğrencilere, kaynaştırma programlarına ve özel eğitim öğrencilerine karşı saygılı ve olumlu bir düşünceye sahip olması gerekir. Engelli bireylerin topluma kazandırılmasında en geçerli yaklaşım olan kaynaştırma programını başarısı öğretmenle doğrudan ilişkilidir. Kaynaştırma eğitimini başarılı olması için özel eğitimi verecek olan öğretmenlerin yeterliliklerini değişik açıdan incelemeye çalıştık. Çalışma tarama türü bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Mersin İli ve İlçelerinde bulunan ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 200 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmada MERAL(2017) tarafından geliştirilen "Kaynaştırmada Öğretmen Yeterliliği" ölçeği kullanılmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılan veriler, istatistiksel metodu kullanılarak analiz edilip, yorumlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öğretmenlerin Kaynaştırmada Öğretmen Yeterliği Ölçeği toplam puanlarının düşük olduğu, kaynaştırmada kendilerini yeterli bulmadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca kaynaştırmada öğretmen yeterliği puanları öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, yaş kıdem ve sınıf mevcuduna göre anlamlı şekilde değişmektedir. Öğretmenler genel olarak kaynaştırma konusunda işlevsel bilgiye sahip değildir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, Özel Eğitim, Yeterlilik, Öğretmen

7.Sınıf Kuvvet ve Enerji Ünitesine Yönelik Geçerliliği ve Güvenirliği Sağlanmış Başarı Testi Geliştirme Çalışması

Doç.Dr. Abuzer Akgün - Hatice Gülmez Güngörmez

ÖZ

2013-2014 eğitim-öğretim yılında 5. Sınıf Fen Bilimleri, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 6. Sınıf Fen Bilimleri ve 2015-2016 yılında 7. Sınıf Fen Bilimleri müfredatında bazı değişiklikler olmuştur ve ders kitabında bazı üniteler değiştirilmiştir. Öncelikle dersin adı 'Fen ve Teknoloji' iken 'Fen Bilimleri' olarak değiştirilmiştir. 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Fen ve Teknoloji müfredatında 'Kuvvet ve Hareket Ünitesi' ve alt konuları aşağıda sunulmuştur. 1. Yayları Tanıyalım 2. İş ve Enerji 3. Basit Makineler 4. Enerji ve Sürtünme Kuvveti Ders kitabındaki 'Kuvvet ve Hareket' ünitesi 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 'Kuvvet ve Enerji' ünitesi olarak değiştirilmiştir. Ünitenin içeriğinde de bazı değişiklikler olmuştur. 8. sınıf Fen ve Teknoloji müfredatında yer alan Basınç ünitesi 7. Sınıf Kuvvet ve Enerji ünitesine, 7. Sınıf müfredatında yer alan Basit makineler konusu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı 8. Sınıf müfredatına eklenmiştir. Yapılan son değişikliklerle Ortaokul 7. Sınıf Fen Bilimleri dersi müfredatına bakıldığında 'Kuvvet ve Enerji Ünitesi' dört alt bölümden oluşmaktadır ve bu bölümler aşağıda sunulmaktadır; 1. Kütle ve Ağırlık İlişkisi 2. Kuvvet – Katı Basıncı İlişkisi 3. Kuvvet, İş ve Enerji İlişkisi 4. Enerji Dönüşümleri 'Kuvvet ve Enerji' ünitesi içeğinde, kütle, ağırlık, iş, kuvvet, katı, sıvı ve gaz basıncı, enerji dönüşümleri gibi ortaokul öğrencilerinin alternatif kavramlara sahip oldukları konular yer almaktadır.(Pehlivan, 2004; Nordine, 2007; Polat, 2007; Yıldız, 2008). Bu üniteyle ilgili olarak yapılan çalışmalar genel olarak herhangi bir yöntemin akademik başarıya veya kalıcığa etkisi şeklinde çalışılmıştır (Sarıca ve Çetin, 2012; Ercan ve Şahin, 2015; Aksoy ve Gürbüz, 2013). Fakat müfredatta yapılan değişikliklerle bilimsel araştırmalar için uygun başarı testi bulunmadığı için bu üniteyle ilgili başarı testinin geliştirilmesine karar verilmiştir ve bu amaçla Crocker ve Algina (1986)' nın test geliştirme aşamaları kullanılarak bir test geliştirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Kuvvet ve Enerji, Başarı Testi

Ortaokul Öğrencileri İçin Bilimsel Muhakeme Becerileri Testinin Geliştirilmesi

Doç.Dr. Abuzer Akgün - Hatice Gülmez Güngörmez

ÖZ

Bilimsel muhakeme ilk çalışmalarda "formalreasoning" biçimsel düşünme (Piaget, 1965) ya da "criticalthinking" eleştirel düşünme (Hawkins, & PEA, 1987) olarak tanımlanmıştır (Akt. Han, 2013). Bilimsel muhakeme sistematik bir şekilde problemi keşfetme, formüle etme ve hipotezleri test etme, değişkenleri değiştirme ve kontrol etme, deneysel çıktıları değerlendirme yeteneği olarak ifade edilir (Zimmerman, 2007; Bao vd., 2009). Bilimsel Muhakeme Becerileri Testi' nin geliştirilmesi amacıyla öncelikle alan taraması yapılarak benzer şekildeki ölçme araçlarının geliştirilmesinde kullanılan çalışmalar incelenmiş Gibson (2005) tarafından geliştirilen üç aşama modeli kullanılmıştır. Daha sonra ayrıntılı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu literatür taramasında Lawson tarafından 1987 yılında yapılan Bilimsel Muhakemeleri Becerileri testi bulunmuştur. Bu test 2000 yılında Lawson tarafından revize edilmiştir ve 2013 yılında Jing Han tarafından çevrimiçi (online) ortama uyarlanarak yapılmıştır. Lawson geliştirmiş olduğu Bilimsel Muhakeme Becerileri testini Piaget' in Zihinsel Gelişm Kuramı' nı merkeze alarak geliştirmiştir. Piaget' e göre 11 yaş ve sonrasındaki çocuklar Soyut İşlemler Dönemindedirler (formal Oparetional) ve bir birey Soyut İşlemler Dönemi' nde olursa 5 tane Düşünme Yeteneği ve Korunum yasasını kavraması beklenir. Lawson' un geliştirdiği test 12 tane soru ve 12 tane 'Çünkü …' ile başlayan toplamda 24 sorudan oluşan İki Aşamalı bir testtir. Ve test 6 tane alt düşünme yeteneğinden oluşmaktadır. Bunlar ; 1) Korunum Yasalarını Kavrama 2) Oranlı Düşünme 3) Değişkenlerin Teşhisi ve Kontrolü 4) Olasılıklı Düşünme 5) Korelasyonel Düşünme 6) Kombinezonlu Düşünme Jing Han (2003) yılındaki çalışmasında Bilimsel Muhakeme Becerileri' nin boyutlarını genişletmiştir. Ve bu boyutlar aşağıda sunulmuştur. 1) Değişkenlerin Kontrolü 2) Orantısal Muhakeme 3) Olasılıklı Muhakeme 4) Korelasyonel Muhakeme 5) Tümdengelim Muhakeme 6) Tümevarım Muhakeme 7) Nedensel Muhakeme 8) Hipotetik-Tümdengelim Muhakeme Lawson ve Jing Han' ın çalışmalarının muhakeme becerileri boyutları incelenerek bütün muhakeme becerileri boyutlarını içeren bir test geliştirilmeye çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Bilimsel Muhakeme Becerileri, Düşünme Türleri

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Problem Durumlarında Kullandıkları Başa Çıkma Stratejilerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr Hatice Uysal - Yrd.Doç.Dr. Şenay Özen Altınkaynak - Yrd.Doç.Dr. Devrim Erginsoy Osmanoğlu

ÖZ

Bireyler yaşamları boyunca korku, kaygı ya da stres yaratacak pek çok problemle karşı karşıya kalabilirler. Bu durumlarında bireylerin kullandıkları başa çıkma stratejileri farklılık gösterir. Bazıları problemle doğrudan ilgilenerek çözüm yolları ararken, bazıları görmezden gelerek problem durumdan uzaklaşmayı tercih ederler. Ancak her durumda bireylerin kullandıkları bu stratejiler, yetişkinlikteki rollerini etkileyecek güce sahiptir. Bu bağlamda erken yaşlarda çocukların problem durumlarında kullandıkları stratejilerin belirlenmesi önemlidir. Bu araştırmanın amacı okul öncesi dönemdeki çocukların problem durumlarında kullandıkları baş etme stratejilerinin belirlenmesidir. Tarama modelindeki bu araştırmanın çalışma grubunu Kars il merkezindeki bir okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 25 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Ferit Avcı'nın "Kırmızı Fili Gördünüz mü?" kitabı kullanılarak elde edilmiştir. Çocuklardan bu kitabın sonunda yer alan problem duruma ilişkin çözüm önerileri üretmeleri istenmiştir. Bu problem karşısında çocukların kullandıkları stratejiler, aktif-bilişsel, aktif-davranışsal ve kaçınmacı başa çıkma stratejileri kategorilerine göre incelenmiştir. Verilerin analizi devam etmektedir. Bulgular ve yorum kısmına daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Başa Çıkma Stratejileri, Okul Öncesi

Meslek Yüksekokullarında Mesleki Uygulamaların Giyim Üretimi Teknolojisi Programı Öğrencilerine Faydaları

Öğr.Gör. Hayri Şen

ÖZ

Meslek Yüksekokullarında Mesleki Uygulamaların Giyim Üretimi Teknolojisi Programı Öğrencilerine Faydaları Özet Meslek Yüksekokulları içerinde yer alan öğrenciler, mesleki uygulama eğitimleri ile yeterlilik kazanmaktadır. Meslek Yüksekokullarında eğitim alan bu öğrenciler üniversite sanayi iş birliği ile uygulama eğitimlerini verimli bir şekilde sürdürebilmektedir. Bu öğrenciler bilgi ve beceri düzeylerini teorik eğitimlerinin yanında, uygulama eğitimleri ile sanayinin içinde en iyi şekilde geliştirebilmektedir. Özellikle ara kademe çalışma gücünün yetiştirilmesinde ön planda yer alan meslek yüksekokullarının mesleki eğitimlerinde teorik eğitimin yanında iddialı ve etkili mesleki uygulama eğitimleri verilmesi sağlanmaktadır. Bu sayede; uluslararası rekabet edilebilirliğine katkı sağlayabilecek nitelikli çalışma gücüne sahip elemanların yetişmesine ve desteklenmesine uygulama eğitimleri ortaya çıkmaktadır. Bu da; iş gücünde aranan mesleki yeterliliklerin sağlanabilmesini öğrencilerin daha meslek yüksekokullarında eğitim öğretim hayatında kazanmasına büyük oranda katkı sağlamaktadır. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin mesleki kabiliyetler ile donatılmasını sağlayabilmek onlara şüphesiz katkı ve fayda sağlayacaktır. Bu çalışmada anlatılmak istenen konu öğrencilerin mesleki uygulama eğitimlerinden sağladığı faydaların neler olduğu ve bu faydaların arttırılması üzerine yapılabilecekler üzerinde durulması üzerine şekillendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Planlama Teknikleri, Mesleki Uygulama, Giyim Üretimi Teknolojisi

Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Disiplinler Arası Açıdan İncelenmesi

Hüseyin Erol

ÖZ

Bu araştırmanın amacı ortaokul sosyal bilgiler ders programında yer alan kazanımların hangi disiplinlerle ilişkili olduğunu ortaya çıkarmak ve elde edilen bulgulardan hareketle ortaokul sosyal bilgiler programının "disiplinlerarası olma" özelliğini yerine getirip getirmediği konusunda bir durum tespiti yapmaktır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Her sınıf düzeyinde yer alan kazanımlar ilişkili oldukları düşünülen disiplinlerle birlikte tablolar halinde sunulmuştur. Araştırma sonucunda 5.,6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi kazanımlarının programın öngördüğü disiplinlerarası yaklaşım temel alınarak hazırlandığı tespit edilmiştir. 5. sınıf sosyal bilgiler kazanımlarının eski sosyal bilgiler programında (1998 programı) yer alan tarih, coğrafya ve vatandaşlık ve insan hakları eğitiminin yoğunluğundan kurtulduğu yeni sosyal bilgiler anlayışına paralel disiplinler arası yaklaşımın benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır. 6. sınıf sosyal bilgiler programında yer alan kazanımların dağılımı disiplinler açısından değerlendirildiğinde en fazla tarih (%34,88) ile ilgili kazanımların yer aldığı daha sonra coğrafyaya (%27,90) üçüncü sırada ise vatandaşlık ve insan hakları eğitimi ile ilişkili kazanımların (%20,93) programda önemli bir yer kapladığı tespit edilmiştir. 7. sınıf sosyal bilgiler dersi kazanımlarının da eski sosyal bilgiler program anlayışında yer alan tarih, coğrafya ve vatandaşlık ve insan hakları eğitimi disiplinlerinin yoğunluğundan tam olarak kurtulamadığı ortaya çıkmıştır. Özellikle 6. ve 7.sınıf sosyal bilgiler kazanımlarının disiplinler açısından dengeli bir dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ortaokul, Kazanım

Sanayi 4.0 ve Türkiyede Uygulanabilirlik Analizi

Yrd.Doç.Dr. Canan Erkan

ÖZ

Çalışmada öncelikle Bilgi Teknolojileri ve Bilgi Toplumu bağlamında yaşanan son gelişmeler özetlenmektedir. Burada özellikle robotik, yapay zeka ve bilgi toplumunun ağ örgütlenme kalıpları ve bilgi çağının yeni gelişme aşamasındaki işlevlerine vurgu yapılmaktadır. Bu bağlamda Sanayi 4.0 olarak kurgulanan yeni platform ve bunun temel unsurları tanıtılmaktadır. Ayrıca gelişmenin muhtemel ekonomik ve toplumsal etkileri gündeme getirilmektedir.Daha sonra bu temel unsurların Türkiye'de gelişme durumu değerlendirme konusu olmaktadır. Türkiye'de temel unsurların yeterlilik düzeyleri konusunda yapılan genel değerlendirmeden sonra, Türkiye'nin bu günkü gelişme düzeyinde yaşadığı temel sorunlar ile Sanayi 4.0 'ın bu sorunları çözme yönündeki muhtemel ekonomik ve toplumsal etkilerine değinilmektedir. Ayrıca Türkiye'nin Sanayi 4.0'a uyum sağlayabilmesi yönünde, izlemesi gerekli politika stratejilerinin neler olabileceği üzerinde durulmaktadır. İzlenecek temel stratejik öncelikler; ulusal, bölgesel, sektörel ve firma düzeylerinde ayrı ayrı irdelenmektedir. Kısacası Bilgi Toplumunun ikinci evresi olan yeni gelişme aşamasında Türkiye'nin ve sanayimizin uyum yeteneği değerlendirme konusu olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Toplumu, Ağ Ekonomisi, Nesnelerin İnterneti, Sanayi 4.0.

Sosyal Bilgiler Ders Kitabı İle Eğitim Bilişim Ağı (Eba) İçerik Karşılaştırması: 7. Sınıf Zaman İçinde Bilim Ünitesi Örneği

Okan Çoban - Dr. İbrahim Akşit

ÖZ

Bilişim teknolojisinin tüm alanlarda gelişmesi ve ilerlemesiyle, bilişim teknolojileri eğitim–öğretim süreci içerisinde kullanılmaya başlanmıştır. Bilişim teknolojilerinin, bir araç olarak okullara girmesi, yaygınlaşması ve eğitim-öğretim sürecinde etkili bir materyal olarak kullanılması önemlidir. Son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı eğitimde teknoloji kullanımını geliştirmek için yatırımlarını artırmıştır. Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi adı altında okulların teknolojik altyapısını hazırlarken, diğer yandan da Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile de e-içerik ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır. Çoğu eğitimcide olduğu gibi sosyal bilgiler öğretmenlerinin de ders sürecinde başvurdukları en önemli yardımcı kaynak ders kitaplarıdır. Bu araştırmaya; EBA projesinin, sosyal bilgiler ders kitaplarının yerini alıp alamayacağı sorusundan yola çıkılarak başlanmıştır. Bu araştırmanın amacı, örnek bir ünite üzerinden sosyal bilgiler ders kitapları ile bakanlığın öğretmen ve öğrencilere eğitim sürecinde kullanılmasını önerdiği EBA projesinin sunduğu içeriğin; kazanım, kavram, değer ve beceri yönünden karşılaştırılarak değerlendirilmesidir. Alanyazında ders kitapları ile EBA içeriğin karşılaştırılmasını ele alan herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmada doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi araştırma amacı doğrultusunda araştırma konusu ile ilgili yazılı materyallerin incelenmesi ve analiz edilmesi süreci olarak tanımlanabilir. Araştırma kapsamında 7. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabının Zaman İçinde Bilim ünitesi ile EBA projesinde yer alan ilgili ünitenin içeriği ele alınmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analize tabii tutulmuştur. Betimsel analizi kısaca araştırma kapsamında ele alınan dokümanların araştırmacılar tarafından daha önce belirlenen temalara göre özetlenmesi ve yorumlanması olarak ifade edebiliriz. Araştırmada elde edilen bilgiler doğrultusunda sonuçlar ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ders Kitapları, Eğitim Bilişim Ağı (Eba), Teknoloji

55-72 Aylık Çocuklara Dış Alanda Uygulanan Sorgulama Tabanlı Bilim Etkinliklerinin Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisinin İncelenmesi

İclal Makbule Toprakkaya (Özdoğan) - Yrd.Doç.Dr. Erhan Alabay

ÖZ

Okul öncesi eğitime devam eden 55-72 aylık çocuklara dış alanda uygulanan sorgulama tabanlı bilim etkinliklerinin, çocukların bilimsel süreç becerilerine etkisinin incelenmesidir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desenle gerçekleştirilmiştir. Araştırma amacı doğrultusunda, araştırmacılar tarafından okul öncesi eğitim programına uygun 24 dış alan sorgulama tabanlı bilim etkinliği hazırlanmış olup, 8 hafta boyunca çocuklara kurumlarının bahçesinde uygulanmıştır. Araştırmada İstanbul ili Maltepe ilçesinde bulunan özel bir anaokulu seçilmiş olup, 15 çocuk deney, 12 çocuk kontrol grubunda olmak üzere toplam 27 çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Çocukların bilimsel süreç becerilerinin tespitinde, Büyüktaşkapu (2013) tarafından geliştirilmiş "Okul Öncesi Bilimsel Süreç Becerileri Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, dış alan sorgulama tabanlı bilim etkinliklerinin deney grubu çocuklarının gözlem, sınıflama, tahmin etme, ölçme, verileri kaydetme, sonuç çıkartma ve toplam bilimsel süreç becerileri sontest puanlarının, öntest puanlarına göre anlamlı oranda arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Bilim, Sorgulama Tabanlı Öğretim, Dış Alan Etkinlikleri

Aile Tarihinin Araştırılmasında Sözlü Tarihin Kullanımı: İlkokul Öğrencilerinin Tecrübeleri

Arş.Gör. İlker Dere - Nurgül Kızılay

ÖZ

Sözlü tarih, tarihin veri toplama yöntemlerinden biridir. Bunun yanında bu yöntem, uzun bir süredir bütün okul kademelerinde bir öğretim yöntemi kullanılmaktadır. Bu çalışmalarda, genellikle tecrübeli insanlarla yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçlar, öğrenciler tarafından analiz edilmekte ve bu sonuçların raporları yazılmaktadır. Bu çalışma kapsamında, ilkokul öğrencilerine (4. sınıf) sözlü tarih yöntemi öğretilmiş ve kendi aile tarihlerini araştırmaları istenmiştir. Öğrenciler, kendi aile tarihlerini araştırmış ve kendi soy ağaçlarını çıkarmışlardır. Nitel keşfedici araştırma modeline göre yapılan çalışmanın amacı, sözlü tarih yöntemini kullanarak aile tarihlerini öğrenen ve ailesinin soy ağacını çıkaran öğrencilerin tecrübelerini ortaya koymaktır. Ayrıca amaçlı örnekleme tekniğine göre belirlenen çalışma grubu 30 öğrenciden oluşturulmuştur. Veri toplama araçları olarak öğrencilerin tuttuğu notlar, soyağacı çizimleri ve öğrenciler tarafından doldurulan yapılandırmamış anket kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğrencilerin yöntemi kullanmaktan hoşlandıklarını ve aile tarihleri konusunda farkındalık kazandıklarını ancak soy ağaçlarını hazırlarken zorlandıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Tarih Yöntemi, İlkokul 4. Sınıf, Aile Tarihi, Öğrenci Tecrübeleri, Not Alma, Soy Ağacı

The Importance Of Lınguıstıcs In The Processes Of Language Learnıng And Teachıng

Yrd.Doç.Dr. İrfan Tosuncuoğlu

ABSTRACT

The language teaching process is very important, and it is not a set of easy steps. Each language has its own structure, pronunciation and spelling. Linguistics should play a very important role in the language teaching process because linguistics informs the language teaching process. Linguistics illuminates and diagnoses difficulties in this process and these problems can be dealt with phonetically, morphologically, syntactically and semantically. The linguistic structures of first language (L1) affect the second language learning process. Thus, this study is about how linguistics may reveal and remedy problems in teaching a second or other additional language.

Keywords : Linguistics, Phonetics, Morphology, Semantics

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun Gemilerdeki Uygulamaları ve İlgili Denizcilik Kuralları İle Karşılaştırılması

İrfan Uygul - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Aytaç Çınar

ÖZ

6331 sayılı İSG Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte tüm sektörlerde olduğu gibi denizcilik sektöründe de kanunun uygulanmasına başlanılmıştır. Bu çalışmada, ulusal ve uluslararası sefer yapan gemilerdeki güncel İSG uygulamalarının incelenmesi ve tabi oldukları mevcut denizcilik kuralları ile İSG Kanununun karşılaştırılması amaçlanmıştır. Uluslararası sefer yapan Türk bayraklı gemiler, seferleri esnasında tabi oldukları uluslararası sözleşmelerin bulunması sebebiyle kanun kapsamı dışında tutulmuş, ancak bu uygulama Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Türkiye karasularında sefer yapan gemilerde balıkçı gemileri haricinde İSG'nin nasıl uygulanacağına dair ayrıca bir yönetmelik bulunmamakta ve ÇSGB tarafından planlı bir İSG denetimi yapılmamaktadır. Türk bayraklı gemiler, Uluslararası Emniyet Yönetimi Kodunun Türk Bayraklı Gemilere Uygulanmasına Dair Yönetmelik ve Uluslararası Emniyetli Yönetim isterlerinde İSG Kanunu paralelinde yükümlülüklere sahiptir. Bu yükümlülüklerin İSG Kanunu kapsamında çıkarılacak yönetmeliklerle birleştirilmesi ve gemilerdeki İSG uygulamaları kontrollerinin, denizcilik kuralları ile ilgili kontrolleri yapmakla yükümlü olan Liman Başkanlıkları ile Sahil Güvenlik Komutanlığınca icra edilmesi, sertifikalandırılması kanunun uygulamasında kolaylık sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: 6331 Sayılı İsg Kanunu, Denizcilik Kuralları, Gemiler

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Derslerinde Kazandırılmak İstenen Dijital Vatandaşlığa İlişkin Tutumları

Öğr.Gör. İskender Daşdemir - Yrd.Doç.Dr. Nurhak Cem Dedebali

ÖZ

Sosyal bilgiler öğretiminde vatandaşlık konuları işlenirken günümüz şartlarının gerektirdiği etkinlikleri ve konuları işleyebilmek adına teknolojik gelişmelerin vatandaşlık öğretimine yansımaları dikkati çekmektedir. Dijital vatandaşlık kavramı sosyal bilgiler eğitiminde teknolojiyi kullanırken sorumluluğunu bilen legal, güvenli bir şekilde teknolojiyi etkin olarak kullanan bireyleri ifade etmektedir. Günümüzde değişen ve gelişen teknolojide kitle iletişim araçları, dijital iletişim araçları ve internet yaygınlaşmış ve bireyleri bu teknolojileri etkin kullanabilmek bağlamında dijital vatandaşlığa yöneltmiştir. Bireylere etkin bir dijital vatandaşlığı aktarabilmek adına sosyal bilgiler derslerinde bu konulara değinilmelidir. Öğretmen yetiştirmede öğretmen adaylarının dijital vatandaşlığa karşı tutumları öğrencileri de etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital vatandaşlığa ilişkin tutumlarının belirlenmesidir. Bu çalışmada betimsel tarama modellerinden kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar, bir olayı tümüyle olduğu gibi inceler ve hali hazırdaki varolan durumu belirlemeye çalışan araştırmalardır. Bu tür çalışmalarda ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir şekilde ele alınır ve araştırılır, geçmiş zamanlardaki durumlarla ve olaylarla ilişkilendirilir aralarındaki ilişkinin boyutuna ve ne olduğuna bakılarak betimlenir. Tarama yöntemi, betimsel araştırmalarda kullanılan yöntemlerin başında gelir bu yüzden betimsel araştırmalar çoğunlukla tarama araştırmaları olarakta bilinir (Erkuş, 2005). Bu amaçla 2016-2017 eğitim öğretim döneminde ege üniversitesi eğitim fakültesi sosyal bilimler ve Türkçe eğitimi bölümü, sosyal bilgiler öğretmenliği ana bilim dalında öğrenim gören 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmen adayları ile Sinop üniversitesi eğitim fakültesi, sosyal bilimler ve Türkçe eğitimi bölümü, sosyal bilgiler öğretmenli ana bilim dalında öğrenim gören 4. sınıf sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital vatandaşlığa karşı tutumlarının ortaya çıkarılması amacıyla dijital vatandaşlık tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçme aracının uygulanmasından elde edilen veriler üzerinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve t testi analizleri yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ölçeğin alt boyutları açısından incelendiğinde öğretmen adayları genel olarak dijital vatandaşlığa karşı legallik, sorumluluk, iletişim ve etkileşim gibi özelliklerine ilişkin olumlu algıya sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Dijital Vatandaşlık, Teknoloji

Elektrik Eğitiminde Okul Sanayi İşbirliğinin Önemi

Yrd.Doç.Dr. İsmail Becenen

ÖZ

Günümüzde bilimsel ve teknolojik gelişmeler dünyanın her yerine yayılmakta ve global bilgi toplumunun oluşmasıyla öğrencilerin verimli bir şekilde eğitimi büyük önem taşımaktadır. Teorik bilgilerden oluşan tek yönlü elektrik eğitimi, mesleki anlamda yeterlilik kazandıramamaktadır. Mesleki eğitimin amacı, bir meslek için gerekli teorik bilginin yanında gençleri eğitime katarak mesleki beceri, tutum ve alışkanlıkları kazanmasını sağlamaktır. Ülkemiz de, dinamik bir iş piyasasının gerektirdiği bilgi ve beceriler ile uyuşan, kaliteli eğitim ve öğretimi destekleyecek mesleki ve teknik eğitimde bir reform çabası içindedir. Bu anlamda gençlerin dinamik ve değişen iş piyasasında istihdam edilebilmeleri için nitelik kazanmaya ve bu niteliklerini sürekli olarak geliştirmeye ve yenilemeye ihtiyaçları vardır. Elektrik teknikeri adayı gençlere mesleki ve teknik alanda teknoloji kültürü vermek ve endüstriyel uygulamalara katılmalarını sağlamak eğitimin ana hedefi olmalıdır. Elektrik eğitiminde güncel uygulamalara ağırlık verilerek, gerçek teknolojiler ile öğrenciler karşı karşıya getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Eğitimi, Meslek Eğitimi, Okul Sanayi İşbirliği, Teknoloji

Meslek Yüksekokullarında Uygulamalı Eğitimin Önemi

Yrd.Doç.Dr. İsmail Becenen

ÖZ

Meslek Yüksekokulları ülkelerin kalkınmasında etkili olan, üretimde ihtiyaç duyula teknik insan gücünü karşılayan önemli okullardır. Meslek Yüksekokulları iş dünyası için, iş dünyası da Meslek Yüksekokulları için önemlidir. Çünkü iş dünyası Meslek Yüksekokulları mezunları istihdam olanakları sağlarlar, Meslek Yüksekokulları da iş dünyasının ihtiyacı olan meslek elemanlarını yetiştirirler. Sanayi kuruluşlarının, işletmelerin nitelikli, mesleki yönden iyi yetişmiş teknik eleman ihtiyacının sürekli artması Meslek Yüksekokullarının önemini daha da arttırmaktadır. Dolayısıyla iş dünyası ile Meslek Yüksekokulları arasındaki işbirliğinin çok sıkı olması gerekmektedir. Sürekli olarak bu işbirliğinin dile getirilmesine rağmen maalesef istenilen düzeye ulaşılamamıştır. İstenilen düzeye ulaşılabilmesi için okullardaki derslerin uygulamalarının muhakkak ilgili sanayi kuruluşlarında, işletmelerde yapılması gerekmektedir. Okul sanayi işbirliğinin sürdürülebilir, kalıcı olması için hem okulu hem de ilgili işletmeyi kapsayacak şekilde yasal düzenlemeler yapılmalı. Eğitim ve öğretim programları düzenlenirken İşletmelerin, ilgili sanayi kuruluşlarının da görüşleri alınmalı.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Sanayi, İşletme, Kalite, Meslek Elemanı

Osmanlı Devleti'nin Ortadoğu'da Bir Sulama Projesi: Kasımiye Nehri Projesi

Doç.Dr. Kürşat Çelik

ÖZ

19 yüzyıl Osmanlı Devleti'nin her alanda değişim ve dönüşüm geçirdiği bir yüzyıl yıl olmuştur Bu yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ilk olarak idari ve askeri yenilikler yapılmış, bunları merkez ve taşra da yapılan yatırımlar izlemiştir Osmanlı Devleti 19. yüzyılın ilk yarısında sistem ve müesseseleri yenilemekle geçirmiştir. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise altyapı yatırımlarına ağırlık vermiştir. Bu yatırımlar sadece devletin merkezi ve Anadolu ile sınırlı kalmamış, Osmanlı Devleti'nin hakim olduğu tüm sınırlar içerisinde gerçekleştirilmiştir. Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılın ikinci yarısında ilk olarak ulaşım ve altyapı yatırımlarına ağırlık vermiştir. Ulaşım alanında ise ilk olarak şehirler arasında şöse yollar yapılmıştır. Bu yolların bazılarında araçlarla yük ve insan taşımacılığı için araba şirketleri de kurulmuştur. Yolları, liman ve demiryolu yatırımları izlemiştir. Osmanlı Devleti bu yatırımları tamamlayarak halkın müreffeh bir hayat sürmesi için sulama sistemlerinin yapılmasını da planlamıştır. Bu çalışmada günümüzde Lübnan Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulunan Sayda ve Sur şehirleri arasında bulunan Litani veya diğer adıyla Kasımiye nehrinden kanallarla su getirilmesi 1891'de planlanmıştır. Projede temel hedef yeni sulanacak alanlarla halkın senede üç ürün alabilmesi ve refah seviyesinin yükseltilmesiydi. Kasımiye nehrinden 25 km'lik kanallarla getirilen su Sayda'nın güneyindeki ve Sur'un kuzeyindeki arazilerde sulu tarım yapılmasını sağlayacaktı. Çalışmada Başbakanlık Osmanlı Arşivinden temin edilen kaynaklara göre projenin ne şekilde oluşturulduğu, kimler tarafından yapılmak istendiği ile proje mukavelesinin maddeleri ortaya çıkarılacaktır. Bu çalışmadaki temel amaç Osmanlı Devletinin Ortadoğu'ya bakış açısının anlaşılmasını sağlamaktır. Günümüzde ileri sürülen Osmanlı'nın Ortadoğu'yu sömürdüğü algısının yanlışlığını ortaya çıkarmaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Ortadoğu, Kasımiye Nehri

Grupla Psikolojik Danışmada Direnç: Önleme ve Müdahale Yolları

Yrd.Doç.Dr. Levent Yaycı

ÖZ

Grupla psikolojik danışma, üyelerin grup yaşantısı aracılığıyla duygu, düşünce ve davranış tarzlarında değişiklikler yaratmak, problemleri ile başa çıkmada yardımcı olabilecek daha etkili stratejileri öğrenmek, gündelik yaşamın getirdiği akut ve kronik stresörleri önleme ve ortadan kaldırmada etkili yaşam becerileri kazanmak ve nihayetinde yaşamlarını daha iyi sürdürmek ve öznel iyi oluş düzeylerini artırmak için katıldıkları bir etkileşim sürecidir. Üyelerin davranışsal amaçlarına ulaşabilmelerini engelleyen grubun yapısından, kurallarından, yürütülen kuramsal yaklaşımdan, liderin tarzından kaynaklanan etkenler olduğu gibi üyelerin kendilerinden kaynaklanan etkenler de bulunmaktadır. Bu etkenlerden belki de en önemlisi üyelerin dürüst bir şekilde kendilerini açmamalarıdır. Direnç kendini açmayı, davranışsal amaçlara ulaşmayı ve gruba katkı sağlamayı engelleyen bir faktördür. Bu çalışmada grupla psikolojik danışmada direnç kavramı ve direncin nedenleri tartışılmış ve ilgili literatür ışığında direnci önleme ve oluşan dirence müdahale etme yolları üzerinde durulmuştur. Çalışma uygulayıcılar için pratik öneriler sunması ve uygulama alanına katkılar sağlaması açısından önemlidir

Anahtar Kelimeler: Grupla Psikolojik Danışma, Direnç, Kendini Açma

Grupla Psikolojik Danışmada Çatışma: Nedenler ve Müdahale Yolları

Yrd.Doç.Dr. Levent Yaycı

ÖZ

Genellikle grupla psikolojik danışmanın geçiş aşamasında daha fazla görülmekle birlikte grup sürecinin her aşamasında görülebilen çatışmalar, iyi değerlendirilip uygun müdahale yöntemleri geliştirilebilirse terapötik sürece katkı sağlayan unsurlardır. Çatışmalar grup yönetmede deneyimi az olan liderlerce terapötik süreci ve davranışsal amaçlara ulaşmayı engelleyen bir etmen olarak da değerlendirilebilmektedir. Özellikle çok kültürlü heterojen gruplarda daha fazla rastlanabilen çatışmaların gelişmesine neden olan üye seçiminden, grup kurallarından, bireylerin geçmiş yaşantılarından ve anlık etkileşimlerinden kaynaklanan pek çok neden bulunmaktadır. Çatışmaların fark edilmemesi, nedenlerinin yanlış değerlendirilmesi ve uygun müdahalelerin yapılamaması yeni çatışmalara neden olabileceği gibi terapötik koşulların oluşmamasına, odağın dağılmasına ve nihayetinde grubun amacına ulaşmamasına neden olabilir. Bu çalışmada grupla psikolojik danışmada çatışma kavramı ve çatışmanın nedenleri tartışılmış ve ilgili literatür ışığında çatışmaya müdahale etme yolları üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Grupla Psikolojik Danışma, Çatışma, Terapötik Süreç

Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Uygulama Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Mecit Aslan - Prof.Dr. Mustafa Sağlam

ÖZ

Öğretmen eğitiminde önemli konulardan birisi teori ve uygulama arasındaki boşlukların doldurulması ve gerekli bağlantıların kurulmasıdır. Bu noktada önemli bir işlevi getiren öğretmenlik uygulamasına gerekli önemin verilmesi, öğretim programının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı eğitim fakültelerindeki öğretmenlik uygulaması dersinin uygulama öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda öğretmenlerin öğretmenlik uygulaması dersinin bağlam, girdi, süreç ve ürün boyutlarına ilişkin görüşleri alınmıştır. Çalışmada yöntem olarak nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma araştırma yöntemi, desen olarak ise önce nicel verilerin devamında nitel verilerin toplandığı açıklayıcı karma desen kullanılmıştır. Çalışmanın nicel verileri 4 farklı ildeki (İzmir, Diyarbakır, Konya, Van) milli eğitime bağlı okullarda görev yapan 314 uygulama öğretmeninden, nitel verileri ise Van ilinde görev yapan 18 uygulama öğretmeninden elde edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Uygulaması Dersi Değerlendirme Anketi" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde betimsel istatistikler (aritmetik ortalama ve standart sapma), nitel verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, bağlam, girdi ve süreç boyutlarında aksayan noktalar bulunmakla birlikte öğretmenlik uygulaması dersinin genel olarak faydalı bir ders olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmada ulaşılan sonuçlar neticesinde öğretmenlik uygulamasında yaşanan sorunların çözülmesinin daha nitelikli bir uygulamaya katkıda bulunacağı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Uygulaması, Öğretmen Eğitimi, Program Değerlendirme, Uygulama Öğretmeni, Cıpp

Okul Öncesi Eğitim'de Dijital Teknolojinin Kullanımıyla İlgili Bilimsel Çalışmaların Değerlendirilmesi

Prof.Dr. Adalet Kandır - Arş.Gör. Mehmet Akif İnci

ÖZ

Bu araştırma, okul öncesi eğitimde dijital teknolojinin kullanımıyla ilgili bilimsel çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizinin kullanıldığı araştırmada verilerin toplanması ve yorumlanması iki aşamada yapılmıştır. Birinci aşamada, Google Akademik ve Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında konu başlığı ve çalışmanın amacıyla doğrudan ilişkisi düşünülerek belirlenen ilgili anahtar kelimelerle arama yapılarak okul öncesi eğitimde dijital teknolojinin kullanımıyla ilgili çalışmalar tespit edilmiştir. İkinci aşamada ise, tespit edilen çalışmalar bilimsellik yönünden amaç, yöntem, bulgular, yayınlanma yılı ve konu edinilen teknolojinin kullanım amacı gibi kriterler seçilerek içerik analizi yapılmıştır. Araştırmaya sınırlılıklar getirilmiştir. Araştırma kapsamına alınan çalışmalar yurt içinde yapılan 2010 yılı ve sonrası çalışmalar ile sınırlandırılmıştır. Bilimsel çalışmalar yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları ile makalelerden oluşmaktadır. Bu doğrultuda, 2010-2016 yılları arasında yurt içinde yapılmış 52 bilimsel çalışma, araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma sonuçları öğretmen ve çocuklara yönelik çalışmalar olarak iki başlık altında toplanarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Teknoloji ve Okul Öncesi Eğitim, Bilgisayar Destekli Eğitim, Okul Öncesi Eğitim, Dijital Teknoloji

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti A2 Seviye Yedi İklim Türkçe Ders Kitabında (2015) Okuma Yöntem ve Teknik İncelemesi

Prof.Dr Mehmet Dursun Erdem - Emre Altuntaş

ÖZ

Okuma becerisi dört temel dil becerisinden anlamaya dayalı olan bir beceridir. Okuma çalışmaları ile yazma, dinleme, konuşma becerilerinin ve dilbilgisi konularının öğrenci tarafından ne kadar kazanıldığı tespit edilebilir. Önemli yabancı dil öğretim materyallerinden olan ders kitapları iyi hazırlanmış okuma etkinliklerinden oluşmalıdır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi metoduyla ortaya konulmuştur ve Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı Seviye A2 materyaliyle sınırlandırılmıştır. Çalışmamızda yabancı dil olarak okuma eğitimi, okuma eğitiminin aşamaları verilmiş ve çalışmamızda şu sorulara cevap aranmıştır. Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı Seviye A2'de yer alan okuma etkinliklerinde hangi okuma yöntemleri kullanılmaktadır? Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı Seviye A2'de yer alan okuma etkinliklerinde hangi okuma etkinlikleri kullanılmaktadır? Bu soruların ışığı altında Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı Seviye A2 okuma etkinliklerinin, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisinin kazandırılmasındaki yeterlilikleri ve eksiklikleri saptanmıştır. Bu kitapta toplam 24 adet okuma etkinliği mevcuttur. Bu etkinliklerde öğretici metinleri okuma, okuma tiyatrosu, tam okuma, özetleyerek okuma, işaretleyerek okuma, tahmin ederek okuma gibi yöntem ve teknikler yer almaktadır. Bunlardan en çok okuma tiyatrosu tercih edilmiştir ancak tahmin ederek okuma yöntemine çok az yer verilmiştir. Yedi İklim Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı Seviye A2'de okuma etkinlikleri öğrencilerin daha hevesli ve istekli katılımını sağlayacak şekilde çeşitli tekniklerle zenginleştirilmeli, ısrarla aynı yöntemler kullanılmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Okuma Eğitimi, Okuma Yöntem ve Teknikleri, Okuma Etkinlikleri

Öğrenme Alanlarına Özgü Sosyomatematiksel Normların İncelenmesi: Sayılar ve İşlemler

Mehmet Gülburnu – Prof. Dr. Ramazan Gürbüz

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ortaokul matematik dersinin öğrenme alanlarına özgü olan sosyomatematiksel normlarını incelemektir. Çalışmada özellikle sayılar ve işlemler öğrenme alanına ait olduğu düşünülen sosyomatematiksel normların varlığı ve süreç içinde nasıl farklılaşıp ön plana çıktığı tartışılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden özel durum yaklaşımıyla yürütülen çalışmanın örneklemini 24 (11-12 yaş) ortaokul yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. 7 hafta (14 saat) süren ders oturumları senaryo tabanlı öğretimle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak bireysel öğrenci raporları, alan notları, ders oturumlarını kayıt eden ses ve görüntü kayıtları kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler birbirleriyle ayrı ayrı karşılaştırılarak literatürdeki metodolojik önerilere göre analiz edilmiş ve norm oluşumunda rol oynayan etkileşim kalıpları ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğrenme alanlarına özgü olan sosyomatematiksel normların varlığı ortaya çıkarılmış, sayılar ve işlemler öğrenme alanına ait olduğu düşünülen sosyomatematiksel normlar belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Matematik Dersi, Öğrenme Alanları, Sosyomatematiksel Normlar

Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğreniminde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma

Prof.Dr Mehmet Nuri Gömleksiz - Sibel Aslan

ÖZ

Küreselleşen dünyada en az bir yabancı dil öğrenmek kaçınılmaz hale gelmiştir. İngilizce giderek uluslararası bir dil olmuştur. Ülkemizde de ilkokuldan başlamak üzere üniversite düzeyine kadar İngilizce öğrenimine programlarda yer verilmektedir. Ancak bütün çabalara rağmen İngilizce öğreniminde arzu edilen düzeye ulaşılamadığı da bir gerçektir. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğreniminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu çerçevede, öğrencilerin İngilizce öğreniminde dinleme, konuşma, yazma ve okuma becerilerinde karşılaştıkları sorunların neler olduğuna, İngilizce öğretmenlerinin kullandığı yöntem, teknik ile araç-gereçlerin yeterlilik ve etkililiğine ve sınıfların fiziksel imkân ve donanımlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğrencilerin İngilizce dil öğreniminin gerekliliğine ilişkin görüşleri de saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı Bahar yarıyılında Elazığ il merkezinde bir devlet okulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmada maksimum çeşitlilik örneklemesi kullanılmıştır. Bu doğrultuda çalışmaya 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri dahil edilmiştir. Her bir sınıf düzeyinden İngilizce dil bilgisi düzeyi açısından iki iyi, iki orta ve iki de zayıf olmak üzere altışar öğrenci belirlenmiştir. Araştırmada toplam 24 öğrenci yer almıştır. Öğrenci seçiminde gönüllülük esas alınmıştır. Öğrencilere yarı yapılandırılmış beş soru yöneltilmiş ve görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Çalışma ile öğrencilerin İngilizce öğreniminde; öğretmen, sınıf ortamı, okulun fiziksel imkânları açısından çeşitli sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırma ile ulaşılan bulgular doğrultusunda çeşitli önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, İngilizce Dil Öğrenimi, Ortaokul Öğrencisi

Teog Sınavının Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Dil Öğrenimine Etkisine İlişkin Öğrenci Görüşleri: Nitel Bir Çalışma

Prof.Dr Mehmet Nuri Gömleksiz - Sibel Aslan

ÖZ

Ülkemizde öğrencilerin ortaokuldan liseye geçişlerinde ülke genelinde Temel Eğitim'den Ortaöğretime Geçiş (TEOG) adlı bir sınav uygulanmakta ve bütün 8.sınıf öğrencileri bu sınava girmek zorundadırlar. Öğrenciler bu sınavda aldıkları puanlar doğrultusunda yaptıkları tercihlere göre ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmektedirler. Bu sınavda öğrencilere Matematik, Türkçe, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin yanı sıra İngilizce dersine ilişkin sorular da yöneltilmektedir. Bu araştırmanın amacı TEOG sınavının ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenimleri üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda TEOG sınavının İngilizce bir metni okuma ve anlamalarına etkisine ilişkin öğrenci görüşleri belirlenmiştir. Ayrıca TEOG sınavı kapsamında yer alan kazanımların; öğrencilerin öğretmenleri ve arkadaşlarıyla İngilizce konuşma becerilerini etkileme düzeyine, İngilizce bir şarkı, film, diyalog, drama gibi etkinlikleri dinleme ve anlamalarına etkisine, öğrencilerin kendilerini İngilizcede yazı yazarak ifade etmelerindeki etkisine ve İngilizce kelime hazinelerine ne derecede etki ettiğine dair görüşleri saptanmıştır. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı Bahar yarıyılında Elazığ il merkezinde bulunan üç devlet ortaokulunda öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada maksimum çeşitlilik örneklemesi kullanılmıştır. Okulların belirlenmesinde soyo-ekonomik düzey dikkate alınmış ve iyi, orta ve alt sosyo-ekonomik düzey olmak üzere üç okul belirlenmiştir. Her bir okuldan altışar öğrenci olmak üzere toplam 18 öğrenci seçilmiştir. Okulların sosyo-ekonomik düzeylerinin belirlenirken okulların yerleşim yerleri, öğrenci profili ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinden alınan görüşler dikkate alınmıştır. Öğrencilerin seçiminde gönüllülük esas alınmıştır. Çalışma ile TEOG sınavının İngilizce öğreniminde öğrencilerin daha ziyade okuma ve yazma becerilerini geliştirmelerine olumlu katkısının olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda çeşitli önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Teog, Sosyo-Ekonomik Düzey, Ortaokul, İngilizce Dil Öğrenimi, Ortaokul Öğrencisi

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE HİZMETİÇİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN İŞLEVSELLİĞİ

Doç.Dr. Mehmet Şahin

ÖZ

Hizmetiçi eğitim belli bir görevde çalışan kişilerin işe başladığı günden işten ayrıldığı güne kadar aldığı eğitimlerin tümüdür. Hizmetiçi eğitim kavramı farklı şekillerde tanımlanmakla birlikte genel olarak çalışanlarının mesleki niteliklerinin geliştirilmesidir. Bu anlamda hizmetiçi eğitim tüm meslek mensupları için geçerlidir. Tüm meslek mensupları mesleğini günün koşullarına uygun olarak icra etmek ve etkin bir hizmet sağlamakla zorunludur. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler bireysel ve toplumsal yaşamda sürekli değişiklik meydana getirmektedir. Bu değişiklikler yapı ve işlevini etkilemekte ve sürekli olarak kendini yenileme ihtiyacını doğurmaktadır. Bireyler, kurumlar ve ülkeler varlıklarını sürdürebilmek için çağın gerektirdiği değişime uyum sağlamak zorundadırlar. Bireysel ve toplumsal yönden bu değişime uyum sağlamanın en etkili yolu ise eğitim olarak kabul edilmektedir. Değişimin başlatılması ve sürdürülmesinde en önemli değişken insan kaynaklarıdır. Bu nedenle personeli günün koşullarına uygun olarak yetiştirmenin en etkili yollarından biri hizmetiçi eğitimdir. Çünkü günümüzde dünün becerisi ile yarının işini yapmak imkânsız hale gelmiştir. Başka bir ifadeyle çalışan kişinin mesleğin gereklerini etkili bir şekilde yerine getirmesi için hizmet öncesi eğitimin yetersiz kaldığı yadsınamaz bir gerçektir.Tüm kurumlar amaçlarına ulaşmak için insan kaynaklarını geliştirirken okulun bu gelişmenin gerisinde kalması düşünülemez. Bu nedenle okulun ve eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri olan öğretmenlerin de günün koşullarına uygun olarak yetiştirilmesi kaçınılmaz bir gerçektir. Nitekim sürekli bir biçimde öğrenmeyen bir öğretmenin etkili bir eğitim yapması beklenemez. Ayrıca yaşam boyu eğitimin bir gereği olarak öğrenen okul ve öğrenen öğretmen ilkesi işlevsel hale gelmiştir. Bu nedenle öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim etkinliklerinin geliştirilmesi için öğretmen görüşlerinin önemli bir yer tutmaktadır. Bu araştırmanın amacı öğretmen görüşlerine göre hizmetiçi eğitimin işlevselliğini belirlemektir. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri anketle toplanmıştır. Araştırmanın verilerini toplama amacıyla iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci bölümde öğretmenlerin cinsiyeti, görev yeri, hizmetiçi eğitime katılma durumu ve hizmet yılı ile ilgili çoktan seçmeli 4 soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğretmenlerin hizmetiçi eğitim etkinlikleri ile ilgili 26 maddelik ölçek yer almaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ili Altındağ ilçesindeki 6 ilköğretim okulu (3 ilkokul, 3 ortaokul) ile 4 lise ve dengi okullarda görevli toplam 304 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin analizi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: : Hizmetöncesi eğitim, hizmetiçi eğitim, insan kaynakları

Öğretmen Adaylarının Çevresel Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Arş.Gör. Mehmet Tamer Kaya - Dr. Yunus Emre Yüksel - Tuba Kaya

ÖZ

Özet Canlı yaşamının şekillenmesi ve sürmesi yaşadığı çevrenin şartlarına bağlı olarak şekillenmekte ve etkisi altında değişkenlik göstermektedir. Çevre sorunlarının önlenmez bir şekilde artması çevresel sorunların belirlenmesini, incelenmesini, bireylerde olumlu tutum geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmasını gerektirmektedir. Bu amaçla farklı eğitim kademelerindeki öğrencilerin çevreye ilişkin tutumlarının belirlenerek geliştirilmesi için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda bireylere çevreye yönelik bilinç ve olumlu tutum kazandırılmasında en önemli faktörün çevre eğitimi olduğundan bahsedilmektedir. Bu araştırma öğretmen adaylarının çevresel tutumlarını farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Şama (2003) tarafından geliştirilen "Çevre Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek "21" maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde hazırlanmıştır. Ölçekte yer alan maddelerden 10'u olumsuz 11'i ise olumludur. Orijinal haline ilişkin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı değeri .77 olan ölçek tek boyuttan oluşmaktadır. Verilerin normal dağılım sergileyip sergilemediği Betimsel istatistikler (mod, medyan, aritmetik ortalama, basıklık ve çarpıklık katsayısı) ve Q-Q grafiği kullanılarak incelenmiştir. Verilerin analizinde t testi ve Kurskall Wallis testi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Tutum, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Coğrafya Derslerinde Kullandıkları Öğrenme Stratejileri

Arş.Gör. Mehmet Tamer Kaya - Prof.Dr. Hakkı Yazıcı - Arş.Gör. Evren Ekiz

ÖZ

Özet Günümüzde bilgi çok hızlı değişen ve gelişen bir olgu haline gelmiştir. Bu nedenle öğrenme kavramının geleneksel anlamı yanında çağımızda yeni bir anlayışla ele alınması gereği ortaya çıkmıştır. Tüm bunların sonucunda da öğrenme stratejilerine yaşam boyu gerek duyulmaya başlanmıştır (Ellez, 2004). Strateji genel olarak bir şeyi elde etmek için izlenen yol ya da bir amaca ulaşmak için geliştirilen bir planın uygulanması olarak ele alınmaktadır. Bir stratejinin amacı öğrencinin duyuşsal durumunu etkilemek ve onun yeni bilgiyi seçmesini, edinmesini, örgütlemesini ve bütünleştirmesini kolaylaştırmaktır. Öğrenme stratejisi, bireyin öğrenme sırasında ya da bireysel hazırlıklarında kendisine sunulan bilgileri zihinsel süreçlerinden geçirerek, ona anlam vermesi ve kendine mal etmesi için gerekli olan çabaları ortaya koymasıdır (Weinstein ve Mayer, 1986; Tay, 2004; Meydan, 2004; Aydın, 2011). Bu araştırma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının coğrafya derslerinde kullandıkları öğrenme stratejilerini farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, her sınıf düzeyinden tesadüfî yöntemle seçilen 1, 2, 3 ve 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Toy (2007) tarafından geliştirilen "Öğrenme Stratejileri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 40 maddeden oluşmakta olup Likert tipindedir. Ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,93 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve çoklu karşılaştırma testi (LSD) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Stratejileri, Sosyal Bilgiler, Coğrafya

Enstrümantal Müziği Çalışma ve Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin Doğrulayıcı Faktör Analizi

Doç.Dr. Mehtap Aydıner Uygun - Yrd.Doç.Dr. Özlem Kılınçer

ÖZ

Enstrümantal müziğin daha kolay, kalıcı bir şekilde öğrenilmesinde ve öğrenene bağımsız öğrenebilme niteliği kazandırılabilmesinde çeşitli stratejilerin kullanılması önem taşımaktadır. Bu durum enstrümantal müziğin çalışılması ve öğrenilmesinde kullanılan stratejilerin belirlenmesini gerektirmektedir. Enstrümantal müziğin çalışılması ve öğrenilmesinde kullanılan stratejilerin belirlenmesi, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıyla mümkündür. Bu çalışmanın amacı, Enstrümantal Müziği Çalışma ve Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin faktör yapısının doğrulayıcı faktör analiziyle incelenmesidir. Çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki 4 farklı üniversitenin müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan 273 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteler: Dokuz Eylül Üniversitesi (n=80, %29.3), Marmara Üniversitesi (n=15, %5.5), Ömer Halisdemir Üniversitesi (n=95, %34.8) ve On Dokuz Mayıs Üniversitesi'dir (n=83, %30.4). Çalışma kapsamındaki ölçek "dikkat stratejileri, yineleme stratejileri, anlamlandırma stratejileri, eklemleme-örgütleme stratejileri ve anlamayı izleme stratejileri" olmak üzere beş boyutu içermektedir. Ölçeğin tamamı 39 maddedir. Dikkat stratejileri boyutunda 7 madde, yineleme stratejileri boyutunda 5 madde, anlamlandırma stratejileri boyutunda 6 madde, eklemleme-örgütleme stratejileri boyutunda 7 madde ve anlamayı izleme stratejileri boyutunda da 14 madde bulunmaktadır. Analizler LISREL 8.5 programıyla uygulanmıştır. Çalışma sonucunda ölçeğin maddeleriyle gizil değişkenler arasındaki standartlaştırılmış yükler 0.40 ve üzerinde bulunmuştur. Modelin ki-kare değeri 1138.30, serbestlik derecesi de ss=655 olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar ölçeğin iyi bir uyuma sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Enstrüman, Çalışma ve Öğrenme Stratejileri, Ölçek, Doğrulayıcı Faktör Analizi

Mustafa Fevzi Bin Numan 'ın Mi'râc-Namesinde Motifler

Melike Kapıcıoğlu

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde yaşamış olan Mustafa Fevzi Bin Numan, bir mutasavvıftır. Bu kimliğinin yanında bir de yazarlık kimliği bulunmaktadır. Dönemin önemli dergilerinden biri olan Cerîde-i Sûfiiyye'de kültürel ve siyasal meseleler hakkında yazıları mevcuttur. Bu çalışmada, bugüne kadar eserleri hakkında edebi anlamda bir çalışma yapılmayan Mustafa Fevzi Bin Numan'ı anlatmaya çalışılacak ve "Risâle-i Mir'â'ş- şühûd fî vahdeti'l vücûd " isimli eserinin Temsîl-i Mi'râcı Rûhân Be-Mi'râc-ı Cismânî-i Nebevì Ve Tatbîk-i Mi'râc Be-Ebvâb-ı İlâhî Va Be-Esfâr-ı Erba'aa" bölümünde yer alan mirâc-namedeki motifler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mi'râcname, Mutasavvıf, Manzum, Motif

Görsel Sanatlar Eğitimi Öğrencilerinin Gazi Üniversitesini ve Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenleri

Doç.Dr. Meltem Katırancı

ÖZ

Öğretmenlik mesleği diğer mesleklerden farklı olarak bir neslin niteliğinin biçimlenmesi yönünde bireylerle ilişki ve iletişim halinde gerçekleştirilmektedir. Bu araştırma, Gazi Eğitim Fakültesine bağlı Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında okumakta olan öğrencilerin, Görsel Sanat Öğretmenliği mesleğini ve Gazi Üniversitesini tercih etme nedenlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma betimsel yöntem ile yürütülmüştür. Çalışma grubu, kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yöntemi ile belirlenmiş olup Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinden 196 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın verileri, çoktan seçmeli sorulardan, açık uçlu sorulardan ve üçlü likert ölçeğinden elde edilerek içerik analizi ile yorumlanmıştır. Araştırma sonuçları, hem öğrencilerin meslek tercih sebeplerine dikkat çekmesi bakımından hem de Görsel Sanatlar alanında Türkiye'nin öğretmen yetiştiren en köklü kurumu olan Gazi Üniversitesinin tercih edilme nedenlerinin ortaya çıkması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar Eğitimi, Görsel Sanatlar Öğretmenliği, Öğretmenlik Mesleği, Gazi Eğitim Fakültesi

Hoca İshak Efendi ve Eseri Hakkında Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Meriç Aybar - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Caner Türk

ÖZ

Osmanlı devleti eğitim sistemi II. Mahmut'un saltanatı ile yeni bir döneme girmiş ve köklü değişikliklere gidilmiştir. Medrese ile Sıbyan mektebi arasındaki kopukluğu giderebilmek için iki eğitim kurumunun arasına orta dereceli bir eğitim kurumunun yerleştirilmesi amaçlanmış ve bu doğrultuda Sıbyan-ı Sani olarak adlandırılan Rüştiyeler kurulmuştur. Ülke genelinde Rüştiye sayısını hızlı bir şekilde artırmak için çalışma başlatan devlet bu amacına kısmen ulaşmıştır. Yurt geneline göre Rüştiye sayısı doğal olarak İstanbul'da fazla olmuştur. Bu Rüştiyelerden birisi de Valide Sultan Aliye Hanım'ın yaptırdığı rüştiyedir. Bu Rüştiyenin hocalığına ise İshak Efendi getirilmiştir. İshak Efendi sadece yaptığı hocalıkla değil öğrenci mülakatları için hazırladığı eser ile de ön plana çıkmıştır. Biz de bu çalışmamızda hem Hoca İshak Efendi hakkında hem de eseri hakkında bilgi vermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Hoca İshak Efendi, Sualler ve Cevaplar, Rüştiye, II. Mahmut, Bilim

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı A1 Düzeyinin Diyalog Türleri Açısından Değerlendirilmesi

Doç.Dr Mesut Gün - Buket Seda Pişkin

ÖZ

Bu çalışmada Yabancılara Türkçe Öğretiminde kullanılan İstanbul Yabancılar için Türkçe A1 ders kitabının diyalog türlerinin seçimi ve kullanımı üzerinde durulmuştur. Araştırma İstanbul Yabancılar için Türkçe ders kitabı ile sınırlı tutularak diyalog türlerine dikkat çekmek amacıyla hazırlanmıştır. Yabancı dil öğretiminde öğretici ve öğrenicilerin en sık başvurduğu kaynak, ders kitaplarıdır. Ders kitaplarının sık kullanımı ve ana kaynak olarak kullanımının yaygınlığı bulunduğu için ders kitaplarının büyük bir titizlikle hazırlanması ve bu konu üzerinde derinlemesine araştırmalar yapılması önem arz etmektedir. Yabancılara Türkçe Öğretimi ders kitaplarının temel taşlarından birinin diyalog olduğu görülmektedir. Diyaloglar, dersteki etkileşimi arttırdığından ötürü Yabancılara Türkçe Öğretimi açısından önemlidir. Bu hususta Julia M. Dobson – Effective Techniques for English Conversation Groups – Newbury House Publishers, (1974)'da bulunan diyalog türleri göz önünde bulundurulmuştur. Çalışmada İstanbul Yabancılar için Türkçe A1ders kitabının ünitelere göre diyalog türleri ve kullanım sıklığı tablolar halinde verilmiştir. Çalışmada söz konusu kitaba yönelik eleştiriler ve öneriler bulunmaktadır. Bu eleştiri ve önerilerden hareketle ders kitabını diyalog türleri açısından inceleyerek bu alandaki diğer ders kitaplarındaki diyaloglarında bu açıdan ele alınmasının öğretim açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Anlama, kavrama, yorumlama, sebep sonuç ilişkisi kurma vb. yeterlilikleri sağlamada büyük katkı sağlayacak olan diyalogların, ders kitaplarındaki bütün ünitelerde tüm diyalog türlerinin etkin olarak kullanımını sağlayarak yeniden yapılandırılması gerekliliğine inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Diyalog, Ders Kitabı

Ilköğretim Türkçe Öğretmenlerinin Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitiminin Anadil Eğitimine Etkileri Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Doç.Dr Mesut Gün - İlhami Kaya

ÖZ

Eğitim sistemimizdeki önemli sorunlardan birisi de yabancı dil öğretimidir. Ülkemizde yabancı dil öğretiminin yanında yabancı dille eğitim gibi farklı yöntemlerin de uygulandığı bilinmektedir. Uygulanan farklı yöntemlere rağmen okullarımızdaki yabancı dil öğretiminin amacına ulaşmadığı, ülke genelindeki ikinci dil bilme oranlarına bakıldığı zaman açıkça görülebilir. Eğitim sistemimizde yapılan son değişiklik ile 2. Sınıftan itibaren yabancı dil öğretimine başlanması kararlaştırılmış ve bu değişiklik uygulamaya konulmuştur. Günümüzde anadil eğitimi ile birlikte erken yaşta yabancı dil öğretiminin beraberinde bazı sorunlar doğuracağına yönelik tartışmalar da yaşanmaktadır. Araştırmada Türkçe dersi öğretmenlerinin 2.sınıftan itibaren yabancı dil öğretimine başlanmasının anadil eğitimine etkileri ile ilgili görüşleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın amacı Türkçe Öğretmenlerinin görüşlerinden hareketle erken yaşta yabancı dil öğretimin anadil eğitimine olumlu ve olumsuz katkılarını saptayarak konuya yönelik çıkarımlar yapmaktır. Bu çalışmada görüşme metodu kullanılmış, görüşme esnasında deneklere altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini farklı illerde görev yapan14 öğretmen oluşturmaktadır. Deneklerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda Türkçe öğretmenlerinin düşüncelerinin daha çok erken yaşta yabancı dil öğretiminin yanlışlığı yönünde olduğu,erken yaşta yabancı dil öğretiminin anadil eğitimini olumsuz etkileyebileceği, ülkemizde anadil eğitimine yabancı dil öğretiminden daha çok önem verildiği sağlam bir anadil eğitimi yapılmadan yabancı dil öğretiminin başarısız olabileceği şeklinde olduğu belirlenmiştir. olumsuz duygular geliştirdikleri ve uygulama da çeşitli zorluklar yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırma sonucunda yabancı dil eğitimine yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anadil Eğitimi, Yabancı Dil Öğretimi, Öğretmen Görüşleri

Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Çalışma Süresine ve Çalışma Zamanına Yönelik Metaforik Algıları

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Yaşar Kazu - Mesut Yılmaz

ÖZ

Bu çalışma, Türkiye'deki okul öncesi eğitim sisteminde okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin çalışma süresine ve çalışma zamanına yönelik algılarını öğrenmeyi amaçlamaktadır ve bu algıların değerlendirmesini içermektedir. Araştırmanın örneklemini 42 okul öncesi eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma nitel yöntemlerden olan tarama modeliyle hazırlanmıştır. Veri toplama aracı olarak üç kısımlı bir form hazırlanmıştır. Bu formun birinci kısmı öğretmenlerin kişisel bilgilerini, ikinci kısmı öğretmenlerin okul öncesi eğitim kurumundaki eğitimin günlük süresine, haftalık süresine ve ara tatiline dair algılarını, üçüncü kısmı da ikinci kısma yönelik önerileri içermektedir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metaforlar ikinci kısımda içerik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda okul öncesi eğitim kurumunda eğitim süresinin ve çalışma zamanının (ikili eğitim) yeniden düzenlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği, Metafor, Çalışma Süresi, Çalışma Zamanı

Okul Öncesi Dönemindeki Çocuklara Vatanseverlik Değerini Kazandırırken Öğretmenlerin Kullandıkları Etkinliklerin Tespit Edilmesi

Yrd.Doç.Dr. Mevlüt Gündüz - Yrd.Doç.Dr. Vedat Aktepe - Arş.Gör. Mahmut Taş - Arş.Gör. Ayşegül Büyükkarcı - Arş.Gör. Dudu Duygu Gündüz

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, okulöncesi dönemindeki çocuklara vatanseverlik değerini kazandırırken öğretmenlerin kullandıkları etkinlikleri tespit etmektir. Araştırma nitel boyutta olup var olan durumu ortaya koymaya çalışan betimsel bir çalışmadır. Araştırma Eskişehir ili, Tepebaşı ilçesinde bulunan anaokullarında görev yapan toplam 10 okul öncesi öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Görüşme formunun güvenirliği ve geçerliliği uzman görüşleri ile sağlanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerine vatanseverlik değerini kazandırırken kullandığı etkinlerin ortak özelliği, bu değeri öğrenciye hissettirmeye çalışarak öğretmeleridir. Bu bağlamda ise öğretmenlerin en çok kullandıkları etkinlik türü drama olmuştur. Drama etkinliği öğrenciyi aktif kılma ve değeri somutlaştırıp öğrenciye daha iyi hissettirmede etkili bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Vatanseverlik, Değer, Değerler Eğitimi

Sınıf Öğretmenlerinin Doğa ve Çevreye Yüklediği Değerlerin Tespit Edilmesi

Yrd.Doç.Dr. Mevlüt Gündüz - Yrd.Doç.Dr. Vedat Aktepe - Arş.Gör. Ayşegül Büyükkarcı - Arş.Gör. Mahmut Taş - Öğretmen Burcu Çakır Elbir

ÖZ

Birey, içerisinde bulunduğu doğanın ve çevrenin bir parçasıdır. Doğa gizemli yapısı ile kendi kendini yenileyebilme gücüne sahiptir. Ancak insanların doğaya olan bakışı ve tutumu gelecek nesiller açısından tehdit oluşturmaktadır. Bu bilincin oluşması ve kazandırılması daha küçük yaşlardan itibaren başlamalıdır. Bu noktada sınıf öğretmenleri önemli hale gelmektedir. Sınıf öğretmenlerinin doğa ve çevreye yönelik sahip olduğu değer ve tutumlar öğrencilerine bilinç kazandırma açısından önemlidir. Bu nitel araştırmanın amacı da sınıf öğretmenlerinin doğa ve çevreye yükledikleri değer algılarını ortaya koymaktır. Araştırmada, doğa ve çevreye yönelik algıları ortaya koyabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yöntem tercih edilmiştir. Çalışma kapsamında Isparta il merkezinde görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve toplanan verilere içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın güvenirliğini sağlamak amacıyla 3 uzman görüşüne başvurulmuştur. Güvenirlik, Miles ve Huberman'ın formülü kullanılarak hesaplanmış ve bu araştırma için ise güvenirlik katsayısı 0,92 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında, sınıf öğretmenleri doğayı yaşam alanı ve huzur kaynağı olarak görmekte, çevreyi temiz tutarak ve bilinçli davranarak hareket etmek gerektiğine inanmakta, doğa sevgisinin daha çok içgüdüsel olduğunu düşünmekte, davranışlarıyla öğrencilerine örnek olmak gerektiğini benimsemekte ve insana duyulan saygı gibi doğaya da saygı duyulması gerektiğine inanmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Doğa ve Çevre Sevgisi, Değer Eğitimi, Duyarlılık, Sınıf Öğretmeni

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Stem Uygulamaları ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri

Mihraç Kulu

ÖZ

GİRİŞ: STEM; Science (Fen), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik) ve Mathematics (Matematik) kelimelerinin baş harflerinin birleşiminden oluşan, öğrencinin fen ve matematik derslerinde öğrendiklerini günlük hayatta mühendislik ve teknoloji ile birleştirerek kullanmasını amaçlayan bir eğitim yaklaşımıdır.(1) ABD'de yazan Fared Zakeria da STEM eğitimiyle ilgili yaptığı tespitte sanat ve sosyal bilimlerin önemine vurgu yaparak, bu kavramlar olmadan etkin STEM eğitiminin verilemeyeceğini belirtmiştir.(2) AMAÇ: Çalışmanın amacı STEM eğitiminin 21. yüzyıl becerileri doğrultusunda, müfredat ve kazanımlar dikkate alınarak Sosyal Bilgiler eğitiminde de uygulanmasının olumlu sonuçlar oluşturup oluşturmayacağının gösterilmesidir. YÖNTEM: Sosyal Bilgiler eğitiminde STEM uygulamalarına yönelik müfredat ve kazanımlar dikkate alınarak disiplinlerarası bir ders planı hazırlanmış, plan dahilinde STEM uygulamaları yapılmış (Robotik ve kodlama atölyeleri), öğrencilere tutum, akran değerlendirme, öz değerlendirme ölçekleri uygulanmıştır. SONUÇLAR: STEM uygulamasının başlamasıyla, uygulanan okulda ilk defa bilim alanında bir ödül kazanılmıştır (3.Türk Dünyası Bilim Olimpiyatları'nda Jüri Özel ödülü). TUBİTAK'ın "Bu Benim Eserim" yarışması dahil üç yarışmaya Sosyal Bilgiler kazanımlarına uygun eserler ile başvurulmuştur. Öğrencilere uygulanan ölçeklerin sonucunda derse ilgi ve hazırlıkta ortalama %45 ($p<0.01$), sınav başarısında ortalama %37 ($p<0.05$), okula devamda ortalama %8 ($p>0.1$), diğer derslerle entegre düşünebilmede ortalama %41($p<0.05$), üretken düşünme ve teknoloji kullanmada ortalama %30 ($p<0.05$) artış izlenmiştir. TARTIŞMA: Çalışma STEM uygulamalarının Sosyal Bilgiler eğitiminde de uygulandığında başarılı sonuçlar elde edilebileceğini göstermiştir. Sosyal Bilgiler dersi ve bu dersin kapsamında yer alan sosyal bilimlerin öğretiminde STEM uygulamalarının yapılması, bununla ilgili robotik kodlama gibi teknolojinin kullanılması, çağın gereklerine göre ders uygulamalarının revize edilmesi, bu alanlara olan ilginin ileriki yıllarda da canlı tutulmasını sağlamakla birlikte gelişen ve değişen çağda Sosyal Bilgiler dersi ve Sosyal Bilimlerin kendine bir yer edinmesi bakımından oldukça önemlidir. STEM uygulamasının sonuçları hakkında daha ileri veriler için benzer çalışmaların daha geniş kitlelere uygulanması gerekmektedir 1. Özdemir, S. STEM eğitimi için görüşler [Ankara, 2016] 2. MEB STEM Egitimi Raporu, sayfa 15

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Stem, Robotik, Kodlama

Resmi Ortaokul Müdürlerinin Örgütsel İletişimin Bir Aracı Olarak Okul Whatsapp Gruplarına Yönelik Metaforik Algıları

Muhammed Çelik

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, resmi ortaokullardaki müdürlerin, metafor boyutunda "okul whatsapp grupları"nı nasıl algıladıklarını anlamak amacıyla yapılmıştır. Çalışma 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İstanbul İli'ne bağlı sosyo-ekonomik düzeyi düşük ilçelerinin birinde görev yapan 36 ortaokul müdürüne uygulanmıştır. Müdürlerden "okul whatsapp grubu" kavramına yönelik birer metafor yazmaları talep edilmiştir. Veriler nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılarak elde edilmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda müdürlerin "okul whatsapp grupları" kavramı için 36 farklı metafor ürettikleri ve üretilen metaforlar bağlamında ise bu grupları olumsuz görenler olsa da genelde işlevsel algıladıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Whatsapp Grupları, Ortaokul Müdürleri, Metafor

Cenani Dökmeci'nin Şiirlerinde Varoluş

Uzman Muhammet Özcan - Zafer Şaştım

ÖZ

Dökmeci 1943'te başlayıp, 1981'de ölümüyle beraber son bulan şiir hayatında, 144 şiir kaleme almış ve bu şiirlerde konu olarak geniş bir yelpazede eser vermiştir. Şiirinin ilk dönemlerinde, geleneksel şiirden beslenerek, özellikle Halk edebiyatı çizgisinde dörtlüklerle kurulan ölçülü şiirler yazan Dökmeci, bu çizgide koşma, semai, destan ve mani türünde ürün vermiştir. Bu ilk dönemde yazılan şiirler daha sade bir dille yazılmış, kendine özgü bir imaj dünyası olmayan şiirlerdir. Dökmeci'nin son dönem şiirleri, yaşının ilerlemesi ve fikri anlamdaki olgunlaşma neticesinde ortaya çıkan, ferdi konuların dışında, hayatı anlamaya çalışan varoluşsal sorgulamaların yapıldığı şiirlerdir. Dökmeci bu dönemde yazdığı şiirlerinde, dili kullanma biçimi, zengin imaj dünyası ve alışılmış benzetmelerden uzak yapısıyla bu şiirlerin ustalık dönemine ait ürünler olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Dökmeci'nin varoluş temasını işlediği şiirleri, özellikle kırk yaş sonrası yazdığı şiirlere denk gelmektedir. Daha bireysel ve gündelik kaygılarla yazılan şiirler yerini, şairin yaşadığı tekâmülle beraber, âlemin yaratılışındaki niçinleri ortaya koyan "Işıklı Yol, Sema, Bir Lokma İçin, Düğün, Çizgimiz, İnsanoğlu, Değişim, Tapınak ve Kuşlar" gibi şiirlere bırakmıştır. "Varoluşsal seçimlerini kendi oluş ve bireyleşme üzerine yapılandıran insan yaşamına, kendilik bilinciyle yön verir." (Deveci, 2012: 160) Kırk yaşın derin kırılmalar yarattığını, ölüm temalı şiirlerinde de gördüğümüz şair, yine varoluşu sorguladığı ve anlamlandırmaya çalıştığı şiirlerinde de aynı derin kaygılarla evrendeki oluşumlara, değişimlere ve dönüp duran bu evrendeki insanoğlunun varlığına bir anlam vermeye çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cenani Dökmeci, Şiir, Varoluş

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (Gdo) İle İlgili Algıları Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kışoğlu - Doç.Dr. Özgül Keleş

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ile ilgili algılarının metaforlar aracılığıyla belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'nın 1., 2., 3. ve 4. sınıfında öğrenim görmekte olan toplam 150 (111 kız, 39 erkek) öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomonoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının GDO'ya ilişkin algılarını ortaya çıkarmak için her bir öğretmen adayına "Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) .. gibidir, çünkü.." cümlesinin yazılı olduğu bir kağıt verilmiş ve bu cümleyi tamamlamaları istenmiştir (Uzunkol, 2012; Gürbüzoğlu Yalmancı, 2016). Elde edilen verilerin analizinde NVIVO 11 programından yararlanılmıştır. Verilerin anlamlandırılmasında ve aralarındaki ilişkilerin ortaya çıkarılmasında içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonunda öğretmen adaylarının GDO'ya ilişkin sekiz ayrı kategoride 159 metafor ürettikleri belirlenmiştir. Katılımcıların ürettikleri metaforların nedenlerinin dört kategoride toplandığı görülmüştür. Bulgular sınıf düzeyi yükseldikçe GDO'lu ürün kullanmaya yönelik olumsuz görüşlerin azaldığını göstermiştir. Ayrıca araştırmaya katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla GDO'lu ürünlere yönelik daha olumsuz bir görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir. Çalışma bulguları ışığında GDO konusunun öğretmen adaylarına öğretimine yönelik önerilere de yer verilmiştir. Kaynakça Gürbüzoğlu Yalmancı, S. (2016). Lise öğrencilerinin genetiği değiştirilmiş organizmalara yönelik algılarının belirlenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 37,89-111. Uzunkol, E. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının genetiği değiştirilmiş organizmalara (gdo) ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla analizi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 1(4), 94-101.

Anahtar Kelimeler: Genetiği Değiştirilmiş Organizma (Gdo), Metafor, Algı, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı

Öğreterek Öğrenme Yönteminin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevresel Bilgi, Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilimler ve Sorumlu Çevresel Davranışlarına Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kışoğlu - Safiye Aslan

ÖZ

Yapılan bu çalışmanın amacı öğreterek öğrenme yönteminin fen bilgisi öğretmen adaylarının çevresel bilgilerine, çevreye yönelik duyuşsal eğilimlerine ve sorumlu çevresel davranışlarına etkisinin araştırılmasıdır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan bir üniversitenin Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalı'nın üçüncü sınıfında öğrenim gören ve çevre eğitimiyle ilgili seçmeli dersi alan 16 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada deneysel araştırma modellerinden tek gruplu ön test-son test modeli kullanılmıştır. Çalışmanın verileri uygulama öncesinde ve sonrasında adaylara uygulanan, Fettahlıoğlu (2012) tarafından geliştirilen "Çevre Bilimi Başarı Testi", Yavetz v.d. (2009) tarafından geliştirilen ve Fettahlıoğlu (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan "Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilimler Ölçeği" ile Yavetz v.d. (2009) tarafından geliştirilen ve Timur (2011) tarafından Türkçeye çevrilen "Çevre Davranış Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Çalışmanın sonunda öğreterek öğrenme yönteminin öğretmen adaylarının çevresel bilgi düzeylerini istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde artırdığı ($p<0,05$), çevreye yönelik duyuşsal eğilimler ile sorumlu çevresel davranışlarına ise istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığı ($p>0,05$) görülmüştür. Fettahlıoğlu, P. (2012). Fen bilgisi öğretmeni adaylarının çevre okuryazarlığının geliştirilmesine yönelik olarak argümantasyon ile probleme dayalı öğrenme yaklaşımının kullanımı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara. Timur, S. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının çevre okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Anahtar Kelimeler: Öğreterek Öğrenme Yöntemi, Çevresel Bilgi, Çevreye Yönelik Duyuşsal Eğilim, Sorumlu Çevresel Davranış, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı

Ortaokul Öğrencilerinin Ses Olayı İçeren Özel İsimleri Telaffuz Becerileri Üzerine Bir Durum Çalışması

Prof.Dr. Yusuf Tepeli - Mustafa Uysal

ÖZ

Türkçede kök ya da gövde hâlindeki kelimelere ekler getirilirken ses düşmesi, ses türemesi ve ses değişmesi gibi birtakım ses olayları gerçekleşir. Ses düşmesi veya ses değişmesi görülen özel isimler söz konusu olduğunda bu durum yazılışa yansıtılmaz. Türkçe eğitiminde ses düşmesi veya ses değişmesi olup yazılışa yansıtılmayan kelimelerin doğru okunuşunda sorunlar olup olmadığının araştırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ortaokul öğrencilerinin bu türden ses olayları içeren özel isimleri telaffuz etme becerilerinin ne durumda olduğunu ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül tek durum deseni kullanılacaktır. Bu araştırmanın çalışma grubu Antalya'daki bir ortaokulda 2016-2017 bahar döneminde öğrenim gören 50 öğrencidir. Bu çalışmanın araştırma sorularına cevap bulabilmek için katılımcılara sesli okutulacak bir okuma parçasıyla elde edilen veriler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınacaktır. Bu kaydedilen veriler deşifre edildikten sonra içerik analizi yoluyla sınıf düzeyi, cinsiyet, sosyoekonomik vb. bağlamlarda incelenip betimsel olarak frekans ve yüzdelik gibi niceliksel özelliklerine göre de tablolaştırılarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçede Sesli Okuma, Özel İsimlerin Telaffuzu, Türkçede Telaffuz Eğitimi

Madde-Alkol Bağımlılarında Çocukluk Dönemi Bağlanma Stilleri İle Aleksitimi Düzeyleri Arasındaki İlişki: Ankara Amatem Örneği

Naime Dinç

ÖZ

Madde–Alkol bağımlılığı günümüzün en önemli toplumsal sorunlarından biridir. Bu sorun ergenlik döneminden yetişkinliğe birçok problem durumla baş etmek için kullanılmaktadır. Bu durumun en önemli belirleyicisi kişinin çocukluk dönemi bağlanma stilleridir. Bebeklikten yetişkinliğe temelde ihtiyacımız "güvenli bir üs"e sahip olmaktır. Doğum anında sadece "ben"in farkında olan insan, ilerleyen süreçlerde dünyayı keşfetmeye başlamakta ve nesnelerin farkına varmaktadır. Bebeğin duyguları tanımlama, anlama, düzenleme ve aktarımı gibi aleksitimik ögelerin sağlıklı olması için bakım verenin sevgi ve güven ihtiyacını karşılaması gerekmektedir. Aksi taktirde doyum sağlamayan, kendini yeterince ifade edemeyen çocuk, yetişkinlik dönemine geldiğinde tamamlanmamış ihtiyaçlarını alkol, sigara ve uyuşturucu gibi maddelerle sağlamaya çalışabilmektedir. Bu çalışmada, Ankara ili AMATEM'de madde-alkol bağımlılığı tanısı ile tedavi gören bireylerin çocukluk dönemi bağlanma stilleri ile aleksitimi düzeyleri arasındaki ilişki incelencektir. İlişkiyi saptayabilmek için Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II bağlanma ölçeği, Toronto Aleksitimi Ölçeği ve sosyo-demografik soru formu uygulanacaktır. Veriler değerlendirilirken t testi, korelasyon ve regresyon analizi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Madde-Alkol Bağımlılığı, Aleksitimi, Bağlanma

Bağlam Dışı Dil Kullanımının Okuma ve Yazma Becerilerine Etkisi

Dr. Nazife Burcu Takıl

ÖZ

Bu çalışma, Türkçenin ana dili olarak eğitiminde bağlam dışı dil kullanımının okuma ve yazma becerilerine etkisini ortaya koyma amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın yöntemini nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi oluşturmaktadır. Çalışmada, bağlam dışı dil kullanımının kapsamı ve özellikleri belirlenerek, okuma ve yazma becerisi tanımlarından hareketle bağlam dışı dilin bu becerileri ne yönde nasıl etkilediği sorgulanmıştır. Ana dili ve özellikle yabancı dil öğretiminde dilin bir bağlam içerisinde öğretilmesi geçerlik kazanmıştır. Bu çalışma, bağlam dışı dilin de dil öğretiminde ne gibi yararları olabileceğini vurgulamak açısından önem taşımaktadır. Bu sebeple çalışmada bağlam dışı dil kullanımının okul öncesi dönemden başlanarak, Türkçenin ana dili olarak eğitiminde ne gibi faydaları olabileceği ortaya konmuş ve bu çerçevede hem ebeveynlerin hem de Türkçe öğretmenlerinin ne gibi uygulamalar yapması gerektiği öneriler kapsamında ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bağlam Dışı Dil Kullanımı, Türkçe Eğitimi, Okuma Becerisi, Yazma Becerisi

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Okuma ve Yazma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Bir Etkinlik: "Arkadaş Diktesi"

Arş. Gör. Dr. Nazife Burcu Takıl

ÖZ

Bu çalışmada ele alınan "arkadaş diktesi" etkinliği, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilerin okuma ve yazma becerilerini geliştirmek amacıyla ortaya konmuş ve bu kapsamda etkinliğin öğrencilerin okuma ve yazma becerileri üzerindeki etkisi belirlenmiştir. Çalışmanın hedef kitlesini Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 seviyesindeki öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma, "arkadaş diktesi" etkinliğinin sınıf içinde bir ders saati boyunca (45 dakika) uygulanma sürecini kapsamaktadır. Nitel araştırma yöntemi ile yürütülen çalışma, eylem araştırmasına örnektir. Etkinliğin öğrencilerin okuma ve yazma becerileri üzerindeki etkisinin tespit edilmesi amacıyla da gözlem formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında geliştirilen etkinlik uygulanmadan önce, öğrencilere geleneksel yöntemlerle dikte ile yazma etkinliği yaptırılmış; ancak öğrencilerin güdülenmelerinin düşük olduğu ve isteklerinin yüksek olmadığı tespit edilmiştir. Bunun üzerine "arkadaş diktesi" etkinliği uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda, "arkadaş diktesi" etkinliğinin öğrencilerin okuma ve yazma çabalarında artış, grup bilincinde artış, öğrencide çalışmaya isteklilik, öğrencide dikkat artışı, geri bildirimden memnuniyet gibi unsurlarda başarılı oldukları tespit edilmiştir. Bu tespitlerden hareketle gerekli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dikte, "arkadaş Diktesi", Okuma, Yazma, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi

KKTC ve Türkiye Ders Kitaplarında Ortak Tarih: Ortaöğretim Tarih Ders Kitaplarının Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi

Okt. Dr. Namık Çençen - Yrd.Doç.Dr. Neval Akça Berk

ÖZ

Tarih eğitimi aracılığıyla öğrencilerin dolaylı olarak kişisel ve ulusal bir kimlik kazanmaları beklenmektedir. Ders kitaplarının eğitim-öğretim sürecinde sınıf içinde sık kullanılan bir materyal olarak kullanıldığı dikkate alındığında, tarih ders kitaplarının bilgi aktarmanın yanı sıra bir toplumun siyasal ve toplumsal normlarını da belleklere kazımaya yardımcı olan önemli bir materyallerden biri olduğu düşünülebilir. Ortak tarih bilinci oluşturmada; ortak geçmişin bireylerini ortak davranışlar sergilemesine ve benzer değerleri kabul etmesine zemin hazırlamada ders kitapları önemli bir araç olabilirler. Bu araştırmanın amacı ortak geçmişe sahip KKTC ve Türkiye'de ortaöğretim tarih ders kitaplarında yer alan konuların ortak tarih bağlamında değerlendirmektir. Nitel araştırma deseninde tasarlanan bu araştırmada veri toplama yöntemi olarak doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılacak olan konu ile ilgili basılı materyallerin incelenmesi gerektirir. Bu amaçla her iki ülkenin ortaöğretim tarih ders kitapları incelenerek, ortak geçmişe ilişkin hangi konuların nasıl ele alındığı, ne oranda ele alındığı ve konuların işlenişinde kullanılan üslup analiz edilmektedir. Söz konusu araştırmada veri toplama ve analiz işlemi devam ettiğinden araştırmanın bulguları tam metinde paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, Tarih Ders Kitapları, Ortak Tarih ve Tarih Bilinci

Psikolojik Sağlamlık ve İyilik Hali

Doç.Dr. Fidan Korkut Owen - Yrd.Doç.Dr. Nur Demirbaş Çelik - Doç.Dr. Türkan Doğan

ÖZ

Psikolojik danışmayla ilgili alanyazında bireylerin olumlu özellikleri artırmaya yönelik çalışmalar yapmaya yönelik bir eğilim görülmektedir. Amerikan Psikolojik Danışma Derneği'nin psikolojik danışma tanımında artık iyilik hali kavramına da yer verilmektedir (American Counseling Association, 2010). Buna paralel olarak bireylerin iyilik hallerinin nelerden etkilendiğini ortaya çıkarmaya yönelik çalışmalarda bir artış gözlenmektedir. Her yaş dönemi gibi üniversite eğitimin alındığı dönemin de kendine özgü gelişimsel özellikleri bulunmaktadır. Üniversite öğrencileri akademik ve kişisel yaşamlarının getirdiği talepleri gerçekleştirmeye çalışırken kendi iyilik hallerini gözardı edebilmektedirler. Bu durumda, iyilik halinin hangi değişkenler tarafından yordandığının belirlenmesi, sonuçlarına göre onlara yönelik bazı etkinliklerin yapılması ve gerekli önlemlerin alınması açısından önemli görünmektedir. Bireylerin olumlu özelliklerinden bir diğeri olan psikolojik sağlamlık ile iyilik halini ilişkisine yönelik çalışmaların, ikisinin de birbirini yordayıcısı olup olmadığına yönelik olduğu görülmektedir. Bu araştırmada psikolojik sağlamlık Cowen'in (1994) önerdiği gibi iyilik halinin önemli bir öğesi olarak ele alınmıştır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin cinsiyetleri, yaşları/sınıfları, öznel olarak genel sağlıklarını değerlendirmeleri ve psikolojik sağlamlık düzeylerinin iyilik hallerini yordayıp yordamadığı sorusuna yanıt aranmıştır. Veriler, bir devlet üniversitesine devam eden toplam 244, 181 kadın ve 63 erkek öğrenciden, İyilik Hali Yıldızı Ölçeği (Korkut Owen, Doğan Demirbaş Çelik ve Owen, 2016), Ego-Sağlamlığı Ölçeği (Karaırmak, 2007) ve Kişisel Bilgi Formu aracılığı ile toplanmıştır. Analizler için çoklu ve aşamalı regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre psikolojik sağlamlığın iyilik halini büyük oranda yordadığı, onu yaş/sınıf (% 33) değişkeninin izlediği, diğer değişkenlerin yordamaya katkıda bulunmadığı bulunmuştur. İyilik halinin alt boyutları açısından bakıldığında yaşamı anlamlandırma ve hedef odaklı olma (% 27) ve bilişsel boyutu (% 18) psikolojik sağlamlık ve sınıf; fiziksel alt boyutu (% 6) psikolojik sağlamlık; duygusal alt boyutu (% 26) psikolojik sağlamlık ve genel sağlık değerlendirmesi; sosyal alt boyutu ise (% 6) psikolojik sağlamlık ve cinsiyet değişkenleri yordamaktadır. Bulgular alanyazın ışığında tartışılmış ve üniversitelerdeki psikolojik danışma etkinlikleri için bazı önerilerde bulunulmuştur.
American Counseling Association (2010). 20/20: Consensus definition of counseling, http://www.counseling.org/knowledge-center/20-20-a-vision-for-the-future-ofcounseling/consensus-definition-of-counseling. Cowen, E. L. (1994). The enhancement of psychological wellness: Challenges and opportunities. American Journal of Community Psychology, 22, 149-179. Karaırmak, Ö. (2007). Investigation of personal qualities contributing to psychological resilience among earthquake survivors: A model testing study. (Yayımlanmamış doktora tezi).Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara. Korkut Owen, F., Doğan, T., Demirbaş Çelik, N. ve Owen, D. W. (2016). İyilik Hali Yıldızı Ölçeği'nin geliştirilmesi. Journal of Human Sciences, 13(3), 5013-5031. doi:10.14687/jhs.v13i3.4130

Anahtar Kelimeler: Iyilik Hali, İyilik Hali Yıldızı, Psikolojik Sağlamlık, Sağlığı Değerlendirme

Beynimiz Bizi Kandırıyor mu?

Uzman Oğuzhan Gözek

ÖZ

Hemen hemen herkes görsel algı ve göz kasları ile ilgili problem yaşamaktadır. Hiç kimsenin mükemmel bir görsel sistemi yoktur. Sağ ve sol gözümüz arasında farklılıklar vardır. Aynı şekilde çalışmazlar. Bunun anlamı, beyin her iki gözden iki farklı resim alır ve bu iki resmi birleştirerek görmede netlik sağlar. Beyin, birçok resimle karşılaştığında bunları birleştirmek için çok çaba sarf eder ve çalışması yavaşlar. Eğer gördüğü resimleri hızlı birleştirip algılamak isterse, bu seferde görüş alanını daraltır ve detayları kaçırarak görmesi gerekenin çoğunu göremez Beyin üzerinde en fazla etkisi olan duyu organımız gözdür. Görme ile ilgili sinirler beyinde çok fazla yer kaplıyor. Sinir bilim araştırmalarına göre beynimizdeki verilerin %80 görsel yolla alınıyor. Fotoğraf ve video eklendiğinde %65 hatırlanıyor. İnsanların ismini unutsak da yüzlerini hatırlamamızın nedeni yüz hatlarının göz yoluyla beynimize kaydedilmesidir. Araştırmalar artarak göstermekte ki; beynimiz sürekli gördüğünü çarpıtıp değiştirmekte. Beynimiz hayal ederek cesurca kestirmeden gitmekte. Her seferinde elde ettiğimiz görüntüyü, yeni baştan değerlendirmeye alacağımız yere dışımızda neler olduğunu, geçmiş deneyimlerimizden yola çıkarak tahmin ediyoruz. Gözlerimizi her açtığımız an, beynimiz çok yoğun oranda ek bilgiyle dolmakta. Beyin, dışarıda ne olduğunu görmemize izin vermez, çoğunlukla uydurur durur. On yıldan fazla zamandır nörobilimciler kendi özel dünyamızı nasıl yarattığımızı yavaş yavaş anlamaya başladılar.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Zeka, Beyin, Farkındalık, Görsel Sistem

Erken Yaştaki Çocuklarda Anadili Gelişimine Yönelik Uygulama Önerisi

Doç.Dr. Orhan Hanbay

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 0-3 yaşındaki çocuklarda birinci dil olarak Türkçenin gelişiminin desteklenmesi için bir uygulama önerisi sunmaktır. Son dönemdeki PISA sonuçları, ülkemizdeki eğitim sorunsalının daha özenli bir şekilde ele alınıp çözüm yollarının geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, her yeni doğan çocuğun sürekli sağlık kontrollerinin yapıldığı merkezlerde (sağlıkla ilgili izlemelerin yanında) erken yaşta dil gelişimi uzmanların da istihdam edilerek çocukların dilsel-zihinsel gelişimlerinin erken dönemde desteklenmesi bilimsel veriler de göz önünde tutulduğunda, oldukça katkı sağlayacak bir uygulama olarak görülmektedir. Annelerin uzmanlarca yönlendirilmeleri ile çocukların gerek zihinsel-sosyal, gerekse dilsel gelişimleri hızlı ve etkili bir şekilde ilerleyecektir. Bu durum, okul çağına geldiklerinde söz konusu sorunların aşılmasında önemli katkılar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Gelişimi, Anne-Çocuk İletişimi, Eğitim

10. Sınıf Matematik Ders Kitabının Bağlamsal Açıdan Değerlendirilmesi

Doç.Dr. H. Bahadır Yanık - Arş.Gör. Osman Bağdat

ÖZ

Bağlamlar, soyut matematiksel kavramların somutlaştırılmasında ve günlük yaşamla bu kavramlar arasında ilişki kurulmasında önemli bir yere sahiptir. Bu çalışma kapsamında 10. sınıf matematik ders kitabı bağlamsal açıdan değerlendirilmiştir. Veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Çalışma kapsamında içerik analizi kullanılmış ve PISA (2009) değerlendirilmesinde kullanılan dört bağlama (bireysel, eğitsel/mesleki, sosyal ve bilimsel) bahsi geçen ders kitabında ne ölçüde yer verildiği incelenmiştir. Bulgular ders kitabında yer verilen soruların sadece %17'sinin bağlam içerdiğini ve bu soruların %87'sinde eğitsel, %6'sında sosyal, %4'ünde bireysel ve %3'ünde bilimsel bağlamların kullanıldığını göstermiştir. Bu sonuçlar ders kitabında ağırlıklı olarak eğitsel bağlamlara yer verildiğini göstermekte ve öğrencilerin matematiği çok sınırlı düzeylerde diğer bağlamlarla ilişki kurma fırsatı verdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bağlam, Matematik Ders Kitabı, Pısa

Mesleğe Yeni Başlayan İki Matematik Öğretmeninin Sorgulama Becerilerinin Gelişiminin İncelenmesi

Arş.Gör. Osman Bağdat - Doç.Dr. H. Bahadır Yanık

ÖZ

Öğretmen sorgulaması öğrencilerin düşüncelerini açığa çıkarma, bilgilerini analiz etme ve sınıf içi tartışmalarını yönetmek için önemli bir araçtır. Bu çalışmanın amacı, bir yıl süren bir mesleki gelişim programına katılan mesleğinin ilk yıllarındaki iki matematik öğretmeninin sorgulama becerilerinin gelişimini incelemektir. Çalışmada veriler sınıf içi gözlem, görüşme ve öğrencilerin cevap kâğıtları aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde nitel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda mesleki gelişim programına katılan öğretmenlerin 1) matematiksel anlamları ve ilişkileri keşfetme, 2) öğrencilerin düşüncelerini açığa çıkarma ve 3) tartışma başlatma gibi daha önce sınıflarında gözlemlenmeyen birtakım sorgulama türlerini kullanmaya başladıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmenleri, Mesleki Gelişim, Sorgulama

Ortaöğretim Öğrencilerinin Su Sorunu İle İlgili Algılarının Senaryolar İle Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Osman Çimen - Yrd.Doç.Dr Mehmet Yılmaz - Gamze Karakuş

ÖZ

Günümüzün en önemli sorunlarından birisi çevre sorunlarıdır. Hava kirliliği, küresel ısınma gibi birçok çevre problemi tüm canlıların yaşamlarını etkilemektedir. Canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için suya bağımlıdırlar. Günümüzde su; kirlenme yanlış kullanma gibi birçok olumsuz durumdan etkilenmektedir. Bu çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin su sorunu ile ilgili sahip oldukları algılar senaryolar ile değerlendirilmiştir. Araştırma Ankara'da iki ortaöğretim okulunda 150 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen su sorunu ile ilgili çevre senaryoları kullanılmıştır. Çalışma sonunda ulaşılan verilen içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonunda ortaöğretim öğrencilerinin su sorunu ile ilgili ekosentrik algılılarının daha çok olduğu; su sorunlarının çözümünde çevre merkezli yaklaşımları benimsedikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Su Sorunu, Ortaöğretim Öğrencileri, Çevresel Değerler

Kızılcahamam Halkının Nesli Tükenmekte Olan Kara Akbaba (Aegypius Monachus) İle İlgili Farkındalık Düzeyleri

Bahar Şebnem Eldeniz - Yrd.Doç.Dr Mehmet Yılmaz - Doç.Dr. Osman Çimen

ÖZ

Batı Palearktik bölgesinin ikinci büyük popülasyonuna sahip olan Türkiye'de Kara Akbaba Aegypius monachus türü rahatsız edilme, yaşam alanı tahribatı ve azalan besin kaynakları nedeniyle soyu tehlike altında olan kuş türlerinden biridir. Bu çalışmada Kızılcahamam halkının nesli tehlike altında olan Kara Akbaba ile ilgili farkındalık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın modeli durum çalışması olarak belirlenmiştir. Çalışma grubu Anakara İli Kızılcahamam İlçesinde yaşayan 50 kişiden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen Kara Akbaba Farkındalık Ölçeği Kullanılmıştır. Çalışmada ulaşılan veriler içerik analizi ile çözümlenmiş, frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir. Araştırmaya göre bölgede Kara Akbaba genel olarak tanınmakta ve nesli tehlike altında olduğu bilinmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kara Akbaba (Aegypius Monachus), Çevre Eğitimi, Nesli Tükenmekte Olan Canlılar

Monoton Homojenlik Modeli İle Madde Analizi

Nuri Doğan - Dr. Özge Bıkmaz Bilgen

ÖZ

Eğitim alanında bireyler hakkında bilgi toplamak için başarı, ilgi, tutum vb çeşitli psikolojik yapıların ölçülmesi söz konusudur. Psikolojik yapıların ölçülmesinde Parametrik Olmayan Madde Tepki Kuramı günümüzde, araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır Parametrik Olmayan Madde Tepki Kuramı, tek boyutluluk, yerel bağımsızlık, monotonluk gibi birtakım varsayımlara sahiptir. Parametrik Olmayan Madde Tepki Kuramı sonuçlarının nitelikli olması ancak sıkı varsayımların karşılanmasına bağlıdır. Varsayımların incelendiği ve varsayımlar karşılandığında sonuçların karşılaştırıldığı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada Parametrik Olmayan Madde Tepki Kuramı modellerinden monoton homojenlik modeli ile yapılan madde analizi sonuçları incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Monte Carlo çalışmasıyla 100 tekrar ile simülasyonla desenlenecek çalışmada madde parametreleri ve parametre hataları incelenecektir. Madde parametrelerinden H ve P değerleri kestirilecektir. Değerlere ait standart hatalar hesaplanacaktır. Elde edilen maddelerin standart hatalarına bulgulardan yola çıkarak hangi koşulda madde parametrelerinde değişmezliğin sağlanacağı incelenecektir. Bulgulardan yola çıkarak monoton homojenlik modelinin hangi koşulda hatası yüksek kestirimler yaptığı, hangi koşullarda uygulayıcılar için düşük hatalı hesaplama yaptığı tespit edilecektir. Buradan yola çıkarak monoton homojenlik modelinin hangi koşullar için kullanımının yarar sağlayacağına ilişkin öneride bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mtk, Monoton Homojenlik Modeli

Çok Katmanlı Okur Yazarlık Ölçeğinin Madde Tepki Kuramı İle Analizi

Dr. Özge Bıkmaz Bilgen - Arş.Gör. Berker Bulut

ÖZ

Çok Katmanlı Okur Yazarlık Ölçeğinin Madde Tepki Kuramı ile Analizi Günümüzde okuryazarlık anlayışı gelişen teknolojiyle birlikte yeni anlamlar kazanmaktadır. Okuryazarlık anlayışında kelimelerin, sözlü iletişim biçimlerinin tek başına kullanılmasından ya da yalnızca görsellerin ön plana alınmasından ziyade bu üç unsurun bir arada kullanıldığı çok katmanlı metin yapıları karşısında bireylerin okuryazar olması önem kazanmaktadır. Çok katmanlı okuryazarlık okuma, izleme, anlama, tepki verme yoluyla üretmeyi ve dijital metinlerle ve çoklu ortamla etkileşim oluşturmayı ifade etmektedir. Çok katmanlı okuryazarlık metinleri anlamlandırma, ürün oluşturma süreçlerine ve gerek günlük hayatın çeşitli alanlarında gerekse sosyal ağda iletişim biçimlerine yansımaktadır. Giderek önem kazanan okuryazarlık kavramına ilişkin çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik Bulut, Ulu ve Kan (2015) tarafından geliştirilen çok katmanlı okuryazarlık ölçeğinden elde edilen veriler kullanılacaktır. Araştırmada uygun örnekleme yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören 700 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada ölçeğin uygulanmasından elde edilen verilere Madde Tepki Kuramına dayalı madde analizi uygulanacaktır. Madde Tepki Kuramına dayalı yapılacak analizlerde öncelikle varsayımların test edilmesi gerçekleştirilecektir. Varsayımların test edilmesinin ardından model veri uyumu sağlayan likert tipi ölçeklere uygulanabilen Madde Tepki Kuramı Modeliyle kestirim yapılacaktır. Bu kestirim dahilinde madde parametreleri, madde yanıt eğrileri, madde bilgi fonksyionları elde edilecektir. Bulgular Madde Tepki Kuramı kapsamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okuryazarlık, Madde Tepki Kuramı

Meslek Liselerinde Öğrenci Devamsızlık Nedenleri

Yrd.Doç.Dr. Özgür Önen - Abdullah Kayaoğlu

ÖZ

Özet Bu çalışmanın amacı kamuoyunda 4+4+4 şeklinde bilinen eğitim reformu sonrasında meslek lisesi olarak tanımlanan ortaöğretim kurumlarındaki öğrenci devamsızlık nedenlerinin saptamaktır. Reform sonrasında kesintisiz ve zorunlu olan sekiz yıllık temel eğitim, ortaöğretim sürecini de kapsayacak şekilde 12 yıla çıkarılmış ve zorunlu hale getirilmiştir. Bu reform sonucunda, 2012-2013 eğitim öğretim döneminden itibaren daha önce başarısızlık ve benzeri nedenlerle eğitim sistemi dışına çıkan öğrenciler, eğitim sisteminde zorunlu olarak kalmaya devam etmişlerdir. Sistem değişikliği öğrenci sayılarında ciddi artışlara sebep olmuştur. Bu durumdan meslek liselerinin de etkilenmesi beklendik bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Öğrenci sayılarının artması ve zorunlu eğitim kapsamında olmadığı zaman sistemden çıkmayı tercih edecek öğrencilerin eğitim sistemi içinde kalmaya devam etmelerinin, öğrenci davranışlarında değişliklere sebep olabileceği düşünülebilir. Bu noktada, özellikle meslek liselerinde hali hazırda reform öncesinde yüksek olan devamsızlık düzeylerinin, reform sonrasında artması, devamsızlık nedenlerinin değişmesi beklenebilir. Bu çalışmada, Burdur il merkezinde yer alan meslek liselerindeki öğrencilerin devamsızlık nedenlerini saptamaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki alt problemlere cevap aranmaya çalışılmıştır; 1. Okuldan kaynaklanan nedenler 2. Aileden kaynaklanan nedenler 3. Öğretmen ve derslerden kaynaklanan nedenler 4. Sosyal ve ekonomik nedenler 5. Fiziksel, fizyolojik ve psikolojik nedenler Veriler anket tekniği ile toplanmış olup anket formu toplamda 20 sorudan oluşmaktadır. İlk üç soru öğrencilerin yaş, cinsiyet ve bulundukları eğitim düzeyini belirlemeye yönelik demografik özelliklerini tespit etmeye yönelik iken, diğer 17 soru devamsızlık nedenlerini belirlemeye yöneliktir. Araştırmada kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Toplamda 131 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Öğrenciler Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme, Motorlu Araçlar Teknolojisi, Elektrik-Elektronik Teknolojisi, Bilişim Teknolojileri ve İtfaiyecilik-Yangın Güvenliği Alanlarında 9. 10. 11. ve 12. sınıflarda öğrenim görmektedirler. Veriler tekrarlanma sıklığına göre frekans ve yüzde kullanılarak exel programına işlenmiş, istenen grafik ve tablolar oluşturulmuştur. Frekans sayılarına uygun olarak devamsızlık sebepleriyle ilgili her madde ayrı ayrı ve daha önceden gruplanmış beş alt problem temel alınarak oluşturulan grafikler ışığında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Devamsızlık Nedenleri, Meslek Liseleri, Reform

Yakınçağ Tarihi Öğretimi Üzerine Kısa Bir Değerlendirme

Doç.Dr. Özgür Yıldız

ÖZ

Yakın Çağ Tarihi genelde, Yakın Çağ kavramını ve Şark Meselesinin öğretimiyle başlar. Tabi ki Yakın Çağ Tarihi öğretimi hususunda burada tüm konulara değinmek mümkün olmayacaktır. Sadece belli başlı konular hakkında kısa görüşler vermek yerinde olacaktır. 1830-ve 1848 ihtilallerinin seyri ve Avrupa'da yeni rejim arayışlarının öğretilmesi ve bu arayışların Osmanlı Devletine etkileri değinebileceğimiz diğer bir husustur. Bunların yanında Avrupa'da Yeni Bağımsız Ülkeler, İtalya ve Almanya'nın Milli Birlik Mücadeleleri, Tanzimat Fermanı, Kırım Harbi ve Islahat Fermanı, Ermeni Meselesi, Dünya'daki Bloklaşmalar, Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı gibi Yakın Çağ konularının öğretilmesi ve buradaki tarihi gerçeklerin farkında olunması gerekliliği üzerinde durulmalıdır. Kısaca bu bildiride Yakın Çağ tarihi konularının öğretimi ile ilgili ipuçları verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Yakın Çağ, Öğretim, Tarih

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Duyarlılıkları

Doç.Dr. Özlem Bektaş Öztaşkın - Engin Zabun

ÖZ

Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin sosyal duyarlılık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erzincan il merkez ortaokullarında 6. 7. ve 8. sınıfta öğrenim gören 144 kız (%50.9) ve 139 Erkek (%49.1) olmak üzere toplam 283 öğrenci yer almıştır. Çalışmada betimsel model kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Öcal, Demirkaya ve Altınok (2013) tarafından geliştirilen "Sosyal Duyarlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler SPSS 19.0 istatistik programında, Mann-Whitney U testi ve Kruskall-Wallis H testleri ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin maddelere verdikleri yanıtlara ve alt boyutlara ait ortanca değerlerinin maksimum değerlerle aynı ya da oldukça yakın olduğu görülmüştür. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre sosyal duyarlılıkları karşılaştırıldığında, ne Bireysel Sorunlara İlişkin Duyarlılıklar (BSİD) ne de Toplumsal Sorunlara İlişkin Duyarlılıklar (TSİD) faktöründe gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Benzer bir durum sınıf, ailelerin gelir düzeyleri, anne ve baba eğitim düzeyleri ve kardeş sayıları değişkenlerinde de gözlenmiştir. Araştırmaya katılan tüm öğrencilerin annelerinin meslekleri "ev hanımı" olarak belirtilmiş olması nedeniyle bu durumun etkisi üzerine bir bulgu ortaya çıkarılamamıştır. Baba mesleklerine göre ise, Bireysel Sorunlara İlişkin Duyarlılıklar (BSİD) faktöründe gruplar arasında anlamlı bir fark görülmezken Toplumsal Sorunlara İlişkin Duyarlılıklar (TSİD) faktöründe baba mesleği işçi olanların memur ve emekli olanlara göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Duyarlılık, Sosyal Problem, Duyarlılık Düzeyleri, Değer

Kaynaştırma Sınıflarında Bulunan 5 Yaş Çocuklarının Özel Gereksinimi Olan Çocuklara İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Özlem Ersoy - Yrd.Doç.Dr. Zeynep Kurtulmuş - H. Kübra Özkan - Arş.Gör. K. Büşra Kaynak Ekici

ÖZ

Eğitimde fırsat eşitliği ilkesi ve bireylerin kendileri için en az kısıtlayıcı çevrede eğitilmesi gerektiği görüşünden hareketle kaynaştırma eğitimi, özel gereksinimi olan bireylerin, gereksiniminin tipine, derecesine ve kullanılacak kaynakların tanıdığı olanaklara bağlı olarak, mümkün olduğunca normal okul programlarına yerleştirilmeleri ve yaşıtlarıyla eşit eğitim koşullarında birlikte eğitilmeleri süreci olarak tanımlanmaktadır. Kaynaştırma eğitimi verilen grupta bulunan her bir bireyin bu süreçten olumlu kazanımlar elde etmeleri beklenmektedir. Dolayısıyla katılımda yer alan çocukların tamamının bu sürece hazırlanması, kaynaştırma eğitiminin başarısı açısından önem kazanmaktadır. Bu çalışma, beş yaş çocuklarının kaynaştırmada yer alan özel gereksinimi olan çocuklara ilişkin görüşlerini incelemek amacı ile planlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu, Ankara'da bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir bağımsız anaokuluna devam eden 40 beş yaş çocuğu oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Belirlenen okulda her beş yaş sınıfında tanı almış olan (down sendromulu iki çocuk, otizm spektrum bozukluğu olan bir çocuk ve hafif derecede zihinsel engelli bir çocuk) birer çocuk bulunmaktadır. Her sınıftan tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen onar çocuk ile sınıftan ayrı bir ortamda her biri yaklaşık on beşer dakika süren görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, çocukların özel gereksinimi olan çocukları sınıf ortamında kendilerinden farklı ve yaşça daha küçük gördükleri; onları genellikle yapamadıkları beceriler ile tanımladıkları belirlenmiştir. Ayrıca bu çocukları oyun arkadaşı olarak görmedikleri ve daha çok yardım amacı ile iletişim kurdukları saptanmıştır. Bu iletişim biçimlerinde öğretmenlerinin özel gereksinimi olan çocuğa karşı tutumlarının etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Özel Gereksinimi Olan Çocuk, Beş Yaş Çocuğu

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Özel Gereksinimi Olan Çocukla Çalışma Konusundaki Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Zeynep Kurtulmuş - Yrd.Doç.Dr. Özlem Ersoy - Arş.Gör. K. Büşra Kaynak Ekici - H. Kübra Özkan

ÖZ

Özel gereksinimi olan bireyler, eğitimlerinin hangi basamağında olurlarsa olsunlar kendilerini en az kısıtlayan bir çevrede eğitim alma temel hakkına sahiptirler. Bireyin ailesi ve akranlarıyla en fazla birlikte olabileceği ve aynı zamanda eğitim gereksinimlerinin en iyi şekilde karşılanabileceği ortam, o birey için en az kısıtlayıcı çevreyi ifade etmektedir. En az kısıtlayıcı çevre ise anlamını en iyi şekilde koşulları iyi düzenlenmiş kaynaştırma ortamında bulmaktadır. Bu ortamın önemli bir parçası olan okul öncesi öğretmenleri ise kaynaştırmada olumlu sınıf atmosferi oluşturma açısından sınıfa dahil edilen çocuklar ile diğer çocuklar arasında arabulucu rolü üstlenmektedir. Dolayısı ile başarılı bir kaynaştırma eğitimi için okul öncesi öğretmeninin, özel gereksinimi olan çocuklar ve kaynaştırmaya ilişkin olumlu tutum, bilgi, beceriye sahip olması ve bu konuda istek duyması önemlidir. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada okul öncesi eğitim alanında çalışan öğretmenlerin özel gereksinimi olan çocuk ile çalışma konusundaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla araştırmanın çalışma grubuna Ankara'daki okul öncesi eğitim kurumlarında çalışmakta olan 20 okul öncesi öğretmeni dahil edilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan uygun örnekleme yöntemi kullanılmış ve çalışma süresi içerisinde en az bir kere özel gereksinimi olan çocuk ile çalışmış olma durumu temel kriter olarak belirlenmiştir. Ayrıca araştırmaya dahil edilme sürecinde gönüllülük esas alınmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin özel gereksinimi olan çocuklar ile çalışmaya olumlu baktıkları, ancak sınıf içerisinde zaman zaman çaresizlik yaşadıkları belirlenmiştir. Bu çaresizliğin özellikle ailelerin ve çocukların kaynaştırma sürecine hazırlanması noktasında ortaya çıktığı görülmüştür. Eğitim programlarının hazırlanmasında ise okul öncesi öğretmenlerinin uyarlama konusunda kendilerini yeterli görmedikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşleri, Kaynaştırma Eğitimi

Arkeoloji Kazıntılarda Karapapak Türklerinin Saz, Âşıklık Geleneği Tarihi

Prof.Dr. Rafig İmrani

ÖZ

Türkiye çok milletli halkların toplum şekilde yaşadığı nüfusa sahip olduğu içinonun cok çeşitli kültürü, zengin medeniyeti vardır. Farklı bölgelerin musiki kültürüngelişmesinde Kuzey ve Orta Anadolu bölgelerinden göç ederek oraya yerleşenKarapapak ve Terekeme soyuna mensup Türklerin de mevcut kültürün gelişmesindehususi rolü olmuştur. Zengin Saz sanatı, Âşıklık geleneği, Kafkas ve mahalli danstürleri olan Karapapak Türkleri tarih boyu yaratmış oldukları benzeri olmayangeleneksel kültür örneklerine sahip olmakla Türk kültürünün tarihinin Sümerlere veondan da eski dönemlere dayandığını sağlamış olmuştur. Artık büyük tarihi zamaniçerisinde bunlar Türk milli kültürünün temelini koymuş oldu. Son 200 yılda dünyaarkeologlarının Türkiye'de, Irak'ta, Suriye'de İran'da yaşayan Türklerin ve TürkCumhuriyetleri bölgelerinde yapmış oldukları arkeoloji kazıntılar sonucunda eldeetmiş oldukları kil tabletler, vazolar üzerindeki şekillerde Türk müzik aletleri, danstürlerinin resimleri denenmiş ve araştırılmıştır. Bu araştırmalar ilk olaraketnomüzikopsikoloji ilmi alanda, farklı yöntemlerden: tarihi, psikoloji, müzikoloji,etnografi bakımdan denenmiştir. Tarihi Sümer dönemine dayanan Saz sanatı, Âşıklıkgeleneği, aynı zamanda Kafkas ve Anadolu bölgesine ait danslar çağdaş dönemde tümKafkasya'da, İran'da, Dağıstan'da halk kültüründe geniş yer tutmuştur. Bu sanattürlerinin Karapapak kültürüne bağlı olması araştırmalar sonucunda elde ettiğimizSümer kil tabletler ve eski Sümer vazoları üzerindeki şekillerde kendi tastikinibulmuştur. Sunulacak bildiride Sümer kil tabletler üzerindeki şekiller gösterilecek veadlarını saydığımız sanat türlerinin Karapapak Türklerine ait olması kaynaklarıgösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Karapapak, Saz, Kafkas Dansı, Âşık

Türkçe Öğretmeni Adaylarının "Felsefe" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Doç.Dr. Sadık Erol Er - Yrd.Doç.Dr. Ömer Tuğrul Kara - Yrd.Doç.Dr. B. Erdem Dağıstanlıoğlu

ÖZ

Felsefe, insanın bilinçlenmesinde, evreni, dünyayı ve kendisini anlama ve anlamlandırmasında önemli bir işleve sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin felsefeyle ilişkili olması, Türkçe öğretmenlerinin de dil kullanımı ilkelerini öğreten ve bu vesileyle düşünmeye sevk eden bir alanda olmalarıyla felsefe kavramsal olarak daha da önem kazanmıştır. Türkçe öğretmenleri dil mantığını ve sistematiğini veren, dilin sınırları doğrultusunda düşünceyi şekillendirebilen, dil ile üretilen türleri, bilhassa edebiyat ürünlerini öğrenciye tanıtan kişilerdir. Bu çalışmanın temel amacı Türkçe eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin "felsefe" kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla tespit etmektir. Çalışma gurubunu Çukurova Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında 2, 3 ve 4. sınıflarda eğitim gören öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak her öğrenciye "Felsefe ... gibidir. Çünkü ..." ifadesinin yazılı olduğu pusulalar verilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Araştırmada elde edilen metaforlar farklı kategorilerde toplanmıştır. Araştırmada felsefenin Türkçe eğitiminde okuyan öğrenciler gözünde nerede olduğu ve eğitimde ne şekilde kullanılacağı hususunda ipuçları elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Felsefe, Metafor, Öğretmen Eğitimi

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi Dersine Yönelik Görüşleri (Akdeniz Üniversitesi Örneği)

Seda Alpaslan - Doç.Dr. Yüksel Kaştan

ÖZ

ÖZET Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının Okul Deneyimi dersine yönelik görüşlerini tespit etmektir. Araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılı güz döneminde Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümünde 4. sınıfta okuyan 56 öğretmen adayı üzerinden yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma modeli benimsenerek, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgiler ve ifadelerin yer aldığı anket kullanılmıştır. Araştırma verileri IBM SPSS 20.0 programı ile analiz edilerek, aritmetik ortalama (X); frekans (f) ve yüzde (%) alınmıştır. Sonuç olarak Sosyal Bilgiler Eğitimi programında öğrenim gören öğretmen adaylarının dersin uygulanmasının gerekli ve önemli olduğu, ancak uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanının dersin uygulanmasında isteksiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Okul Deneyimi

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ödül ve Cezaya İlişkin Görüşleri İle Ödül ve Cezaya Yer Verme Durumları

Öğr.Gör. Muhsin Yörük - Doç.Dr. Fatma Tezel Şahin - Öğr.Gör. Seda Eskidemir Meral

ÖZ

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin ödül ve cezaya ilişkin görüşleri ile ödül ve cezaya yer verme durumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada durum çalışması desenlerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Antalya ili Kepez, Muratpaşa ve Konyaaltı ilçelerinde okul öncesi eğitim kurumunda görev yapan 12 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış Görüşme Formu ve Vignette Tekniği (kısa hikayeler) ile hazırlanan form aracılığıyla toplanmıştır. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmenlerin kişisel bilgilerini belirlemeye yönelik sorular ikinci bölümde ise öğretmenlerin ödül ve cezaya ilişkin görüşlerini ve eğitim ortamlarında ödül ve cezaya yer verme durumlarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Vignette Tekniği (kısa hikayeler) ile oluşturulmuş formda ise, ödül ve cezanın kullanıldığı kısa hikayeler yer almaktadır. Bu hikayelerin öğretmenlere okunmasının ardından çalışma grubundaki öğretmenlere hikayedeki öğretmenin yaptığı davranışla ilgili ne düşündükleri ve hikayedeki öğretmenin yerinde olsalar ne yapacaklarına ilişkin sorular yer almaktadır. Öğretmenlerle bireysel görüşmeler yapılarak görüşme formları uygulanmıştır. Birinci aşamada öğretmenlere Öğretmen Görüşme Formu, ikinci aşamada ise, Vignette tekniği kullanılarak hazırlanmış Form uygulanmıştır. Araştırmanın verileri betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına ve elde edilen verilere yönelik öneriler kongrede tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmeni, Ödül, Ceza, Vignette Tekniği

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretme ve Öğrenme Anlayışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öğr.Gör. Seda Eskidemir Meral - Doç.Dr. Fatma Tezel Şahin - Öğr.Gör. Muhsin Yörük

ÖZ

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin öğretme ve öğrenme anlayışlarının çeşitli değişkenlere (yaş, mesleki kıdem, çalıştığı gruptaki çocuk sayısı vb.) göre incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel bir niteliğe sahip olan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Antalya ili Kepez, Muratpaşa ve Konyaaaltı ilçelerinde okul öncesi eğitim kurumunda görev yapan 150 okul öncesi öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, öğretmenleri kişisel bilgilerini belirlemek amacıyla hazırlanan "Genel Bilgi Formu" ve öğretmenlerin öğretme-öğrenme anlayışlarını ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlaması ve geçerlik, güvenirlik çalışması Aypay (2011) tarafından yapılan " Öğretme ve Öğrenme Anlayışları Ölçeği" ile toplanmıştır. Ölçek öğretmenlerin öğretme ve öğrenme anlayışlarını yapılandırmacı ve geleneksel anlayış olmak üzere iki boyutta ölçmektedir. Elde edilen veriler uygun istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına ve elde edilen verilere yönelik öneriler kongrede tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmeni, Öğretme-Öğrenme Yaklaşımı, Geleneksel, Yapılandırmacı

Örgütsel Çeviklik Kavramı Bağlamında "Çevik Okullar"

Prof.Dr. Mukadder Boydak Özan - Seda Gündüzalp

ÖZ

Yönetimsel anlamda yirminci yüzyılın sonlarında ortaya çıkan örgütsel çeviklik kavramı ile çevik örgütler; çevredeki değişime bağlı olarak uyumlu, esnek ve hızlı davranan, yani değişimi hızlı ve kolay bir biçimde yönetebilen, fırsatları saptamada, ele geçirmede ve stratejik karar alabilmede bir adım önde örgütlerdir. Bu çalışmada henüz eğitim kurumlarında yeterli gündem oluşturmayan örgütsel çeviklik kavramının, eğitim kurumlarına yansımasının nasıl olacağı düşüncesiyle yola koyulmuştur. Örgütsel çeviklik ile ilgili yapılan tanımlara bakılarak hız, esneklik, fırsatlara ve tehditlere verilen cevap, değişime uyum sağlama kelimelerinin ön plana çıktığı görülmekle beraber bu kavramın eğitim kurumlarında nasıl algılandığını ve çevik okulların özelliklerini yönetici ve öğretmen görüşlerine göre ortaya koymak bu çalışmada amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Fırat Üniversitesi Tezsiz Yüksek Lisans programında kayıtlı öğretmen ve yöneticilerden oluşan 30 kişi oluşturmaktadır. Katılımcılarda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda istatistiksel işlemlerin ardından ortaya çıkacak sonuçlara göre araştırmacılar tarafından bulgulara ve yoruma yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Çeviklik, Eğitim Kurumları, Çevik Okul

Eğitim Kurumlarında Sosyal Kaytarma

Prof.Dr. Mukadder Boydak Özan - Seda Gündüzalp - Zübeyde Yaraş - Okutman Hakan Polat

ÖZ

Bireysel olarak sergilenen performans örgüt içerisinde değerlendirildiğinde örgüt için önemli bir noktadadır. Bu duruma karşın, örgüt içinde çalışan bireylerin grup içinde üstlendikleri sorumluluklarını daha alt düzeyde yerine getirmeleri durumunda örgüt bu durumdan olumsuz etkilenecektir. Sosyal kaytarma davranışı da bu bağlamda ele alındığında örgütler için olumsuz bir davranış türü olacaktır. Eğitim kurumlarında sosyal kaytarmanın hangi durumlarda ortaya çıktığı ve çalışanların performansını ne yönde etkilediğinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra okul yöneticilerinin hangi durumlarda sosyal kaytarmaya başvurduğu ve önlenmesi için neler yapabileceğine ilişkin önerilerin belirlenmesi de önemli bir konu haline gelmiştir. Eğitim kurumlarında gerçekleşen sosyal kaytarmaya ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmış, verilerin analizinde içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalında tezsiz yüksek lisans öğrenimine devam eden 65 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmenlerin görüşleri alınmak üzere iki açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu hazırlanmıştır. Verilerin analizi devam etmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda sonuç, tartışma ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Kaytarma, Eğitim Kurumları

Matematiksel Modelleme Problemi Mi, Değil mi?

Arş.Gör. Seda Şahin - Prof.Dr. Ramazan Gürbüz - Zeynep Çavuş Erdem - Arş.Gör. Muhammed Fatih Doğan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının matematiksel modelleme problemini nasıl tanımladıklarını ve problemleri değerlendirme kriterlerini incelemektir. 2016-2017 güz döneminde 27 öğretmen adayın katılımıyla gerçekleştirilen çalışmanın verileri yazılı olarak toplanmıştır. Öncelikle katılımcılardan matematiksel modellemeyi tanımlamaları ve ikisi matematiksel modelleme problemi olan dört problem verilerek bu problemleri değerlendirmeleri istenmiştir. Verilerin ön analizleri öğretmen adaylarının matematiksel modellemeyi formal tanıma uygun şekilde tanımladıklarını göstermektedir. Matematiksel modellemenin en önemli özellikleri katılımcılar tarafından gerçek yaşamla ilişkili, düşündürücü, zor ve karmaşık olması şeklinde sıralanmıştır. Verilen problemleri değerlendirirken bu özellikleri birer kriter olarak kullandıkları tespit edilmiştir. Bazı katılımcılar tek bir sonucu olmayan bir matematiksel modelleme probleminin eksik olduğunu, cevabın kişiye göre değişebileceğini gerekçe göstererek bunun bir modelleme problemi olmadığını belirtmişlerdir. Araştırmadan elde edilen bulgular öğretmen adaylarının çoğunun basit bir algoritmayla çözülebilmesine rağmen gerçek yaşamla ilişkili olduğunu düşündükleri her problemin bir matematiksel modelleme problemi olabileceği kanısında olduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Modelleme, Matematiksel Modelleme, Öğretmen Adayları

Yükseköğretimde Kalite Uygulamalarının İş Tatmini Üzerine Etkileri

Sedat Çavlı - Yrd.Doç.Dr. Murat Koç

ÖZ

Bu araştırma, Mersin ve Sakarya Üniversitesi'ndeki kalite uygulamalarının pratik sonuçları ile iş tatmini arasındaki ilişki düzeyini ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Bu doğrultuda analiz birimine, iki ayrı üniversitede görev yapan akademik ve idari personelin tutumları konu edinilmiştir. Likert tipindeki, 20 soruluk minnesota iş tatmin ölçeği ve 32 soruluk toplam kalite yönetimi ölçeği kullanılarak personel tutumları hakkında sayısal değerler elde edilmiştir. Toplanan veriler SPSS20 istatistik programına işlenerek analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılımdan farklılaştığı görüldüğü için analizlerde parametrik olmayan testler kullanılmış olup ayrıca üniversite, cinsiyet, unvan, çalışma süresi ve aylık gelir gibi değişkenlerin standart sapmaları ve aritmetik ortalamaları bulunmuştur. Spearman's Rho Korelasyon analizi sonucunda da kalite uygulamaları değişkenleri ile iş tatmini arasında doğrusal ve pozitif yönde ilişki olduğu görülmüştür. Bu bildiri, "Yükseköğretimde Kalite Uygulamalarının İş Tatminine Etkisinin Karşılaştırmalı Bir Analizi: Mersin-Sakarya Üniversitesi Uygulamaları" isimli yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Toplam Kalite Yönetimi, İş Tatmini

Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarındaki Öykülerde Yer Alan Karakter Geliştirme Yollarının İncelenmesi

Arş.Gör. Sedat Karagül

ÖZ

Türkçe ders kitaplarındaki öykülerde yer alan karakterler, eğitim sürecinde öğrencinin yazınsal kültürle iletişim kurmasına olanak tanıyan ve öğrenciyi metnin anlam evrenine çeken önemli değişkenlerden biridir. Bu nedenle "karakterler", Türkçe derslerinde öğrenciye sunulan öykülerin niteliğini belirleyen önemli bir iç yapı özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda yazarların öykülerde yer alan karakterleri geliştirirken çok dikkatli olması ve farklı yollara başvurması önemlidir. Lukens (1999), karakter geliştirme yollarını "davranışlarıyla ve eylemleriyle, konuşmalarıyla, fiziksel özellikleriyle, diğer karakterlerin yorumuyla ve yazarın yorumuyla" olmak üzere 5 ana başlık altında sınıflandırmıştır. Buna göre, bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları tarafından yayımlanmış olan 5., 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki öykülerde yer alan karakter geliştirme yolları, Lukens (1999) tarafından yapılan sınıflama doğrultusunda incelenecektir. İnceleme sonucunda Türkçe ders kitaplarında yer alan öykülerdeki karakter geliştirme yolları belirlenecek ve karakter geliştirme yollarının frekans ve yüzde değerleri hesaplanıp tablolaştırılacaktır. Çalışmanın bulguları, elde edilen veriler doğrultusunda tartışılacak ve bulgulara uygun öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Ders Kitapları, Öykü Metinleri, Karakter Geliştirme Yolları

Abidelerimizde Kadın

Prof.Dr. Şehrabanı Allahverdiyeva

ÖZ

Kadın anadır, nenedir, bacıdır, kardeştir, evlattır, hayat yoldaşıdır, yardır, aşktır, hayattır. Susuz değirmen dönmediği gibi ev de kadınsız dönmez. Aileni ayakta tutan, aile eden kadın eli, kadın nefesidir. Bir çocuk babasız yetim kalmaz, anasız yetim olur. Tabiata Güneş, hava, su can verdiği gibi, insana da ana sütü, ana sevgisi hayat verir. Kadınlara tarihin tüm zamanlarında hak ettiği değer verilmiştir. Türk dünyasının en kadim eseri olan "Kitabi Dede Korkut" destanlarında kadınlar erkeklerle beraber savaşa gider, güreşir, evleneceği insanı kendisi belirler. Kadının izzeti, namusu yüce tutulur. "Kitabi Dede Korkut" destanlarında kadına verilen değeri şöyle sıralayabiliriz: "Dirse Han oglı Buğaç Han boyını beyan eder, hanım hey" destanında yaralı oğul ağlayan anneye şöyle söyler: Berü gelgil, ağ südin emdiğim , kadunum ana! Ağ birçeklü, izzetlü, canım ana! Oğlan yine aydır: Ana, ağlamağıl, mana bu yaradan ölüm yogdır, gorhmagıl! Boz atlu Hızır mana geldi, üç kere yaramı sığadı . " Bu yarandan sana ölüm yogdır .Tağ çiçeği , anan süti sana melhemdir . " – dedi. Burada biz Ana sütüne ihtiram ve saygını görüyoruz. " Salur Gazanın Evi Yağmalandığı Boyu Beyan Eder " destanında Kazan Hanın hanımı Burla hatun yağılar tarafından esir tutulurken onu tanımak için oğlu Uruz'un etini kebap edip kadınlara yedireceklerini bildiriler. Bunu Burla hatun oğluna söyler: Uruz aydır: "Sagın gadın ana! Menim için ağlamıyasan! Goy meni cengele ursunlar,gara gaurma etsünler. Gırg bek gızının önüne iletsünler. Anlar bir yediginde sen iki yegil! Seni kaferler bilmesünler, tuymasunlar" Oğlu böyle digec bıldır bıldır gözinin yaşı revan oldı. Uruz aydır: Gadın ana! Garşum alub ne bögrersen? Ne bozlarsan, ne ağlarsan? Bağrımla, yüreğim ne tağlaesan? Keçmiş menim günimi ne andırarsan? Sen sağ ol, gadın ana! Babam sağ olsun! Tarih boyunca Türk erkeği anasının, bacısının, hanımının namusunu korumak için ölümü tercih etmiş, onları hakaretten korumuş, ya ölmüş, ya öldürmüştür. Destanın diğer yerinde yağılar Gazan hanın avda olduğunu fırsat bulup her şeyini talan eder, ailesini asır tutarlar. Gazan han kafirin kapısına gelip böyle söyler: Mare Şöklü Melik! Dün yükli altun ban evlerimi götürüb durursan, sana kölge olsun! Gırg ince bellü gızla Burlahatunı götürüb durursan, sana yesir olsun! Gırg yiğitlen oğlum Uruzu götürüb durursan, gulun olsun! Garıcık anam götürüb durursan, mere kafer, anamı vergil mana Savaşmadın, uruşmadın gayudayım gerü döneyim, gedeyim, bellü bilgil,-der. Burada da biz anaya oğuldan da, hanımdan da, mal-mülkten de yüksek değer verildiğini görüyoruz. Göründüğü gibi burada anaya daha yüksek değer verilmiştir. Destanın bir yerinde "Ana hakkı, Tanrı hakkıdır" denilir. "Gam börenin oğlı Bamsı Beyrek boyını beyan eder hanım, hey… " destanında Bamsı Beyrek Banu Çiçeği görmeye gelir. Bunu bilen Banuçiçek onu tanımayan Beyrey'e söyler : " Ol öyle adam değildir kim, sana görüne! Emma ben Banu çiçeğin dadısıyam . Gel indi seninle ava çıgalım. Eger senin atun menim atumı geçerse, onun atunı dehi geçersen. Hem senünle ok atalım. Meni geçersen anı dehi geçersen ve hem seninle güreşelim. Meni basarsan anı dehi basırsan . " – dedi. İkisi atlandılar, Beyrek atı kızın atını geçti . Ok attılar Beyrek kızın ogın yardı. Güreş tuttular Beyrek kızı arkası üzerine yere urdı .gız aydır : " Yiğit, Baybican'ın gızı Banu çiçek menem ." – dedi Beyrek barmağından altun yüzigi çıkardı gızın barmağına geçurdi. Destandan anlaşıldığı gibi Banuçiçek kimseye yenilmemiş. Beyreğe yenildiği için onun yüzüğünü kabul etmiştir. Yani Türk adet örfünde kızları rastgele evlendirme âdeti olmamıştır. "Gazan bek oglı Uruz bekin tutsak olduğu boyu beyan eder hanım, hey! " destanında Gazan Han kâfire yenilir. Kanlar içinde kalan Gazan Han eve dönemiyor. Burla Hatun oğlancığının gelmediğini görünce kırg ince bellü gız – oğlan ile Gara aygırın tarttırdı, Gara gılıncın guşandı " Başım tacım Gazan gelmedü " deyü izin izinledi, gitti. Gelü – gelü, Gazana yağın geldi. Gazan helalını tanıyamadı. Gazan aydır: Gara aygırın cilovasını mana tartğıl, yiğit! Tekiye tutup yüzüme bakğıl, yiğit! Yanındağı gök poladın mana vergil, yiğit! Bugünümde umut olgıl mana! Gala , ülke vereyim sana! – dedi Hatun aydır: Galgubanu yerinden Turan Gazan! Gara göz atın beline yatan Gazan! Yığıyuban gara tağım yığan Gazan! Kölgesince gaba ağacım kesen Gazan! Han gızı helalını tanımıyan gözün olmuş! Bunalmışsen, sana nolmuş? Çal gılıncın, yettim, Gazan! – dedi Şuradan göründüğü gibi Türk kadını gerektiğinde kılıç kuşanıp yağı üzerine gider. Beyine destek olur. Onu savaştan çıkarır. Türk kadını her zaman zaman evinin hatunu, çölün ağası, savaşın eri olmuştu. " Duha goca oğlı Deli Domrul boyını beyan eder hanım, hey! " Destanında Azrail Deli Dumrulun canını almak ister. Deli Dumrul Tanrıya yalvarır ki " Menim canımı alır olsan sen alğıl ! " Allah Teala'ya Deli Dumrul'un sözü hoş geldi . Azrail'e : "Deli Dumrul canı yerine can bulsun" – dedi. Deli Dumrul can için babasına gitmiş. Babası aydır: Altun, gümüş pul gerekse ana harçlık olsun! Dünya şirin , can eziz , canımı gıya bilmem belli bilgül ! – dedi Deli Dumrul can için anasına gider. Anası aydır: Oğul, oğul, oğul ay oğul! Tolma beşiklerde beledügim ogıl ! Dünya şirin, can eziz, canımı gıya bilmem belli bilgül ! – dedi. Deli Dumrul Azraile : "Yâd gızı helalım var, andan sonra menim canım alarsan " – dedi. Deli Dumrul can için hanımına gider.Hanım aydır: Göz açıp gördügim! Gönül verip södügüm ! Koç yiğidim, şah

yiğidim! Gadir tenri tanıg olsun, menim canım senin canına gurban olsun – dedi. Bu destanda ana, baba evladı için kendi canından geçmediği halde, seven bir kadının yâri için kendi canını vermeye razı olduğunu görüyoruz. Burada bir kadının sevgisi, aşkı, sadakati ,yüceliği kendini ispat ediliyor. XII. yy. Azerbaycan şairi Nizami Gencevi "İskendername" eserinde İskender ülkeleri fethederek eski Azerbaycan hanlığı olan Berde'ye kadar gelir. Bu ülkeni kadınlar idare eder, her kes beraber yaşar. Büyük İskender Nüşabe'nin sarayına elçi gibi gelir. Ağıllı bir şah olan Nüşabe İskender'i tanır, ama o ısrarla elçi olduğunu söyler. Nüşabe İskender'in resmini getirtir ve şöyle söyler: Bu resmi onuncun gösterdim ki, sen Benim de resmimi aydın göresin. Erkek tinetliyim, olsam da kadın, Her işi bellidir bana dünyanın. Ben de bir aslanım, düşünsen biraz, Aslanın erkeği, dişisi olmaz. İskender Nüşabe'nin cok akıllı bir şah olduğunu görür ve Berde'ye zor kullanmayacağına, her zaman onu destekleyeceğine söz vererek ülkesine döner. XVI. yy. Azerbaycan şairi Muhammet Fuzuli 'nin " Leyli ve Mecnun " eserinin kökü Arap dünyasında yaygın olsa da tüm Müslüman aleminyle ve Türk Dünyasıyla da özleşmiştir. "Leyli ve Mecnun" halk ürünü ne kadar aşk hikâyesi olsa da Müslümanların adet ve örfleri eserde çok bariz şekilde kaleme alınmıştır. Eserin " Bu bünyadi – binayi beladır ve mügeddimeyi – elemi – iptiladır." bölümünde şöyle yazılır: Megtepte onunla oldu hemdem , Bir nece melek misal kız hem. Bir saf gız oturdu, bir saf oğlan Cem oldu behişte hürü gılman. Payemin bu hissesinde erkekler ve kızların aynı sınıfta saf saf oturduklarını görüyoruz. Yani XVI. yy 'da erkek kadın ayrımı olmamıştır. Aşk olmuş, temiz ruh olmuş, ulvilik olmuş. " Bu Leyli'ye anası hitap ettiğidir ve behari – vesline hezan ettiğidir " nasihatinde Anası Leyliye şöyle söyler: Key şuh nedir bu göftkuler? Gılmak sene tene eybculer? Ne üçün özüne ziyan edisen? Yahşı adını yaman edirsen ? Neçün sene tene ede bedgu? Namusuna layık iş midir bu? Kızsan ucuz olma gedrini bil! Her surete eks gibi bakma! Her gördüğüne su gibi akma! Güzgü gibi katı yüzlü olma! Negiz gibi hiyre gözlü olma! Burada bir ananın kızına kendisine değer vermesi yönünde verdiği nasihati görüyoruz. "Bu İbn-i Selamın Leyli vesline ragib olduğudur ve bu devade süphi – ümidi kazib olduğudur " bölümünde İbn-i Selam Leyli ile evlenir. El uzatıp Leyli'in yüzünden nigabı açmak ister. Leyli der : Gör canu tenimde istirabım, Sor hali – dilim, eşit cevabım! Men mektebe gittiğim zamanlar, Bir şahs mene göründü, nagah. Oldum peri, olduğumdan nagah. Cinliler içinden ol perizat, Ülfet meni bile gıldıbün yad. İbni-i Selam Leyli'nin derdini anlar, gönlünde başkası olduğu halde onun yüzünü açmak istediği için kendinde noksan görür ve onu seveceğini bekler. Meyletmedi mutlak o nigare, Hergiz gılmadı ona nezare. Tedbiri – elace durdu gayim, Derdine deva sorardı daim. Şiirden göründüğü gibi İbn-i Selam Leylinin derdine çare bulmağa çalışır. 19.yüzyılda derlenip toplanmaya başlamış "Koroğlu" destanlarında kadınların öz iradesiyle evlendiklerini görüyoruz. "Köroğlu'nun İstanbul seferi" destanında Hotkar kızı Nigar Köroğlu'nun kahramanlığını ekşitip ona âşık olur ve böyle bir name yazar: Başına döndüğüm ay koç Koroğlu, Eğer yiğitsinse gel apar beni! Hasretinden yoktu sabur kararım, İncidir seraser ahu- zar beni. Men hotkar kızıyım, Nigar'dır adım, Şahlara, hanlara mehel koymadım, Bir sensin dünyada menim muradım, İsterim özüne yar eyle meni Nameni alan Koroğlu Nigar'ın temiz aşkını cevapsız koymuyor ve onu alıp Çenlibel'e götürür. Burada biz Nigar'ın cesaretini ve Köroğlu'nun bir kızın ulvi hislerine karşı saygıyla yanaştığını görüyoruz. "Köroğlu'nun Erzurum Seferi" destanında Cafer paşa Aşık Cunun'un Köroğlu'nu övdüğünü görüp onu astırmak için zindana attırır. Cafer paşanın bacısı Telli hanım Aşık Cunun'u hapishaneden kaçırır ve Aşık Cunun'a: " Köroğlu 'ya söyle bir özünden söyleyende, bir de bizden söylesin" değerek onu Çenlibel'e gönderir. Âşık Cunun'dan Telli hanımın kahramanlığını ve abisi Cafer paşanın onu cezalandıracağını duyan Koroğlu Demircioğlu'nu Telli hanımın ardınca gönderir. Demircioğlu savaşarak Telli hanımı Çenlibel'e götürür. Telli hanım Demircioğlu'nun kuvvetli ve mert olduğunu görüp ona âşık olur. Burada bir kadının mertliğini, gerektiğinde erkek gibi hakkı savunduğunu, ona sahip çıkana sevgi gösterdiğini görüyoruz. Örneklerden göründüğü gibi sözlü ve yazılı abidelerimizde, eserlerimizde, folklorumuzda kadın yüce tutulmuş, hiç zaman arka planda kalmamış, erkeklerle beraber söz sahibi olmuşlar. Peygamberimiz (s.a.v) kadın için, ana için "Cennet anaların ayağı altındadır" demiştir. Sonuç olarak eserlerden göründüğü gibi Türk kadını tarihte namusunu, ismetini korumayı becermiş ve Türk erkeği anasının, bacısının, hanımının, dara düşen her hangi bir kadının namusunu korumak için gerektiğinde ölümü göze almış, onları hakaret edilmekten korumuştur.

Anahtar Kelimeler:Türk Edebiyatı, Kadın, Köroğlu, Dede Korkut

Azerbaycan Türkçesinin Tarihi ve Dil Özellikleri

Prof.Dr. Şehrabanı Allahverdiyeva

ÖZ

Azerbaycan asırların sınavından geçerek günümüze kadar gelen bir devlettir. Yaranışından bereketli toprakları, yer altı ve yerüstü zengin servetleri çok devletleri üzerine çekmiş, toprakları yad elli düşmanlarla savaşa savaşa parçalanmış, küçülmüş, ama hiçbir zaman dilini, kültürünü, adet örfünü elden vermemiştir. Bildiğimiz gibi dil içtimai hadisedir ve her dil zamanla oluşuyor. Dil derin ve gizli sırlara maliktir. Dil insanın fikrini ifade edebilmesi için en kuvvetli vasıtadır. Cemiyette dilin rolünü V.İ. Lenin şöyle ifade etmiştir: "Dil insanlar arasında mühim ünsiyet vasıtasıdır."(Lenin, 1951:408) Dil fikrin ifade aleti gibi tezahür ettiğine göre beynin faaliyeti olan tefekkürle sık alakadardır. Dil tefekkürün ifadesi hadisesidir. Dil birkaç yılın, yahut muayyen bir devrin mahsulü olmayıp, birçok asırlar boyu oluşur ve inkişaf prosesi geçirerek şekillenir, zenginleşir. Beşeriyetin ilk devirlerinden birlikler halinde yaşayan insanlar birden bire halk haline gelmediği gibi, vahit umumi halk dili de birden bire ortaya çıkmamıştır. Adetan kabilelerden tayfalar, tayfalardan halklar, halklardan milletler yarandığı gibi, kabile dillerinden tayfa dilleri, tayfa dillerinden halk dilleri, halk dillerinden de milli diller oluşur. Kabile ve tayfa dillerinin bazen ancak birinin dili esas olur, bazen de kabile ve tayfa dillerinden birkaçının dili ortaklı esas konuşma dili olur. Bir kısmının dili ise bu süreçte iştirak etmez ya aradan çıkar – ölür, ya da çok mahdut dairede kullanılan bir dil gibi kalır – yaşıyor. Azerbaycan Türkçesi'nin- vahit umumi halk dili seviyesine ne zaman, hangi kabile, tayfa dili esasında oluştuğuna nazar salalım. M.Ö Azerbaycan arazisinde Midya kabileleri: Bus – Paratak – Struhat, Arizant, Budi, Mah , Alban – Ağvan gibi 26 muhtelif dilli kabilelerle birlikte Gas, Gassit , Hazar , Sak , Hun , Suvar , Oğuz , Kıpçak adlı kabileler yaşamışlar ki, bunların hepsi Türk Dilli kabileler olmuşlar. Belli ki, Azerbaycan halkı bu etnik terkip esasında oluşmuştur ve bu üç merhale ile bağlıdır: 1 1- Küçük Midya esasında Atropaten – Azerbaycan Devleti oluşmuş ve müstakil Alban Devleti'nin yaranması ve muhtelif dilli tayfalar merhalesi. 2- Atropaten ve Alban arazisinin, yani Azerbaycan'ın Kuzey ve Güney hissesinin bir devlet dahilinde olması, buradaki tayfalar arasında alakaların artması ve yakın akraba dillilik merhalesi. 3- Yabancılara karşı mücadelede müttefikliğin güçlenmesi, Türk Dilli kabile ve tayfaların üstünleşmesi ve vahit umumi halk dilinin oluşması merhalesi. Kaydetmek lazımdır ki, üçüncü merhalede Kafkas'a ve İran'a Oğuz, Kıpçak tayfalarının akın halinde gelmeleri ve bu arazide yaşayan Türk Dilli tayfalarla kaynayıp karışmaları Türk Dilleri'ne mensup vahit umumi halk dili haline gelmiştir. Bu da Azerbaycan Dili'nin hale V-VI asırlardan oluşması prosesini hızlandırmış ve tamamlamış olmuştu. (Demirçizade, 1979:49) Bildiğimiz gibi menşeine göre dünyadaki diller Hint -Avrupa, Çin -Tibet, Ural -Altay, Sami -Hami, Bantu, Kafkas, Amerikan dil aileleri olarak gruplara bölünmektedir. Bizim esas konumuz Ural-Altay dil ailesinin Altay koluna mensup olan Türk dilidir. Türk dilinde konuşan halklar dünyanın değişik coğrafyasına yayılmalarındandır ki, birçok ülkelerin bilim insanları Türk dili ile ilgilenmeye başlamışlardır. Değişik ülkelerin üniversitelerinde Türkoloji bölümleri açılmıştır ki, orada Türk dili, tarihi ve lehçeleri ile ilgili bilgiler öğretilir ve incelenilir. Dünya halkları ve Türkologları Türk dili ve özellikleri hakkında ilk bilgiyi Latin ve Bizans membalarından almışlardır. Merçellinis, Sidanus, Jordanes, Mahmut Kaşgarlı, Alişir Nevai, Bergamalı Kadri gibi bilim insanlarının Türk dilinin gelişmesinde büyük rolü olmuştur. Mahmut Kaşgarlı "Divani Lügati Türk" eserinde Türk dili ve lehçelerinden bahsetmiştir. Türk dilinden oluşan lehçelerse dil özelliklerine göre de gruplaşmaktadır: Batı Türkçesi- Oğuz Dil Grubu Kuzey-Doğu Türkçesi: (Bu Türkçe kendi içerisinde dört gruba bölünür) Kıpçak Dil Grubu, Bulgar Dil Grubu, Karluk-Uygur Dil Grubu, Uygur-Oğuz Dil Grubu. 2 Bu lehçelerden Oğuz dil Grubu üzerinde duracağız. Afat Gurbanov fikrini böyle ifade ediyor: "Azerbaycan Dili Türk Dilleri ailesinde Oğuz Dilleri Grubu'nun Oğuz-Selçuk yarım grubuna dâhildir. Azerbaycan Dili çağdaş dillerden daha çok Türk (Osmanlı) , Türkmen ve Gagavuz dillerine yakındır" Her bir dilin ilmi ve pratik yönden öğrenilmesinin büyük ehemmiyeti vardır. Dil halkın tarihi ile alakadar olur. Dili oluşturan halktır. Buna göre de dilin talihi onu oluşturan halkın talihi ile bağlı olur. Her bir halk kendi dilini oluşturduktan sonra onu tarih boyu korur ve inkişaf ettirir Azerbaycan halkı da uzak geçmişte kendi ana dilini oluşturmuştur. Halkın oluşturduğu hemen dile Azerbaycan Dili denir.(Gurbanov, 1967:9-10) Azerbaycan edebi dilinin vahit umumi halk dili esasında oluşması M.S. VII asrından X asra kadarki devrin içtimai ve medeni şeraiti ili bağlıdır. Takriben M.S. III asırdan IV asrın sonlarına kadar Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan Bizans ve Sasaniler İmparatorluğu esaretinde olmuşlar. IV asrın sonlarında Azerbaycanlılar ve Ermeniler birleşerek Sasanileri arazilerinden kovarlar. VII asrın başlarında Araplar Azerbaycan'ı işgal ederler. VII asrın sonlarından IX asrın evvellerine kadar yabancılarla mücadele eden Azerbaycanlılar daha da sıklaşır ve vahit halk gibi kaynayıp karışırlar. Bu devirde Bakü petrolü de ticaret objesi olmuştur. (Demirçizade, 1979,68-70) Araplar Azerbaycan'ı istila ederken kadim medeniyet izlerini, eski yazılarını mahvetmişlerdir. Lakin Azerbaycan medeniyetinin izleri şifahi halk

edebiyatının muhtelif numunelerinde kalmıştır. Azerbaycan medeniyetinin en eski numunelerinden sayılan "Avesta" eski devirdeki şifahi edebiyatın esas motifleri üzerinde kurulduğu gibi, burada Azerbaycanlıların ateşe tapmalarının birçok izleri de bulunmaktadır. Lakin şifahi edebiyat numunelerinden bir kısmı X-XI asırlardan başlayarak yazıya geçirilmiştir ki, bunlardan "Dede Korkut Destanları" zengin bir dil ve edebiyat abidesidir. (Demirçizade, 1979:70-71) Onu da kaydedelim ki Azerbaycan Türk Dilli halklardan biridir ve bu dil oluşmadan önce Türk Dilli tayfalar Runi ve Soğdi yazılar kullanılmıştır ki, bu 3 yazılar esasında Orhun-Yenisey ve Uygur adları ile tanınan bir çok abideler yazılmıştır.(Demirçizade, 1979:77) Arap istilasından önce Azerbaycan'da Türk dilli halklar değişik alfabeler kullanmışlar. Arap istilasından sonra ise Arap alfabesi esaslı yazıdan istifade etmeye başlamışlar. Burada Arap alfabesi ile yazılmış Türk Dilli ilk abide 1069 yılında Yusuf Has Hacib'in yazmış olduğu "Kutadgu Bilig" ve Mahmut Kaşgarlı'nın "Divani Lügat'ti- Türk" eserini kaydedebiliriz. Mahmut Kaşgarlı eserinde Türk dillerinden bahsederken numuneler, hususi sözler ve ifadelerle beraber folklordan da örnekler vermiştir: Gök bulutlandı, gün tutundi. Tag tagga govuşmas , Kişi kişiye govuşur. Sapanda sındırış bolsa, örütgünde irtiş bolmas. (Şartı tarlada kessen, harmanda yabalaşma olmaz.) (Demirçizade, 1979,81-82) XII asırda Azerbaycan'da konuşulan dile Türk Dili denilmiş ve Arapça üstün dil sayılmıştır. Şirvanşah Axista saraylardan uzak duran Azerbaycan şairi Nizami Gencevi'ye "Leyla ve Mecnun" eserini yazması hakkında ona şöyle bir mektup yazar: Türkçe ifade tarzı bana sadık değil, Türklere mahsus sıfat bana layık değil, Asilzadelerle kim ki neslen uzlaşır, Onlara âli üslup âli dil yaraşır. N.Gencevi şahın bu mısralarına karşı "Leyla ve Mecnun" eserini böyle başlamış: Gulluk halkasına düştü kulağım, Kan vurdu beynime esti dudağım. Bu mektup onu gösteriyor ki, o zaman Azerbaycan yazılı edebi dili oluşmuştur ki, Nizami'ye yazılan mektupta eserin Fars dilinde yazılması vurgulanarak söylenilmiştir. (Demirçizade, 1979,86) Değişik devirlerde Türk dilli halklardan başka diğer millerler de Azerbaycan Dili'nde şiirler yazmaya başlamıştır. Örneğin; XIII asırda Ermeni şairi Hovanes Yerzinkatsi Türkçe şiirler yazmıştır: Sensin ari gız Mariam , Yazıklarime derman, Tangridir senden doğan , Tangrim anası Mariam, Evel atadan oldi , Oğul dünyaya geldi, Egistos Mariamdan doğdi, Tangrim anası Mariam .(Demirçizade, 1979,90-91) Bazı membalardan malum oluyor ki, Azerbaycan Dili XVIII-XIX Asırlarda geniş yayılmış Kafkas'ta ve Orta Asya'da muhtelif dilli halkların kullandığı uluslararası bir dil olmuştur. Lermantov , Abonyan , Lazarev gibi medeniyet hadimleri eserlerinde Azerbaycan Dilini XIX asırda Avrupa'da insanların kullandığı Fransızcayla mukayese ederek Asya'nın her tarafında kullanılan bir dil gibi değerlendirmişler. Hatta XIX. Asırda Dağıstan halklarının Rusya'ya gönderdikleri mektuplar Azerbaycan Dili'nde olmuştur. XV-XVI asırlarda Safaviler devrinde de Azerbaycan Dilinin devlet dili gibi kullanıldığını ve tüm Avrupa ülkeleri tarafından tanınmaya başladığını kaydedebiliriz.(Demirçizade, 1979:18-19) Azerbaycan Türkçesi oluştuğu günden tarihin değişik zamanlarında da, Sovyetler devrinde de Azerbaycan Türkçesi devlet dili olmuş, talim, tahsil, devlet sanatları Azerbaycan Türkçesinde yazılmış ve şu anda da devam etmek tedir. Not: Rus diline gelince Bakü'nün merkezinde yaşayan okumuş ve elit dışında kenar mahalle ve şehir, kasaba ve köylerde Rus dilinde hiçbir zaman konuşulmamıştır ve yüzde seksen insan var ki, Rus dilinde bir kelime bile bilmiyor. Okullarda Rus ve Azerbaycan bölümleri vardı ve var ki, Azerbaycan bölümlerinde haftada bir ve ya iki saat Rus dili, Rus bölümlerinde de Azerbaycan dili dersleri veriliyor. Unutmayalım ki, her dil bir insan demektir. Dillerin oluşması, gelişmesi çok eskiye dayanır. Tarihte kendine has yer tutmuş bir dil kolaylıkla bozulmaz, unutulmaz. Azerbaycan edebi dilinin de çok derin kökleri var. Tabii olarak edebi dilimiz ilk devirlerde çok da zengin olmamıştır. Edebi dilimiz tarih boyu zorlu inkişaf prosesi geçirmiştir. Ayrı ayrı asırlarda yaşamış şair ve yazarlar dilimizin gelişmesinde büyük rol oynamışlar. XIII. Asırda Hasanoğlu, XIV asırda İmamettin Nesimi, XV asırda Şah İsmail Hatai, XVI asırda Muhammed Fuzuli, XVIII Asırda Molla Penah Vagif, Molla Veli Vidadi Azerbaycan edebi dilinin inkişafında önemli rol oynamışlar. XIX asır Azerbaycan edebi dilinin sabitleşmesi devridir. Azerbaycan Türkçesi gelişerek milli edebi dile çevrilmiştir. Azerbaycan dilinin gelişmesinde M.F.Ahundov'un , H.B.Zerdabi'nin , N.B.Vezirov'un rolü büyük olmuştur. XX asırda Azerbaycan Dili'ni birçok kara kuvvetler pislemeye ve sıradan çıkarmaya çalışmıştır. Devrin öncü yazarları o kuvvetlere karşı mücadele ederler. Bunlara büyük şahsiyetlerden C.Memmedguluzade, M.E.Sabir ve E.Hakverdiyev'i gösterebiliriz. Azerbaycan Dili vahit halk dili haline geldiğinden itibaren hem şifahi, hem de yazılı edebi dil kolları gelişmiş, Kafkas'ta, Orta Asya'da, İran'da, Irak'ta, Kuzey Azerbaycan'da kullanılmıştır. Dil kendi kendine oluşmamıştır. Dilin objesi sestir. Tabiatta bir çok sesler var; gök gürültüsü, su şırıltısı, rüzgar vınıltısı, hayvan sesleri, eşyaların sürtünmesi ve insan sesleri... İnsanın yarattığı konuşma sesleri diğer seslerden farklı olarak içtimai mahiyet taşıyor. Buna göre de insan fikrini ifade etmek için muhtelif sesleri telaffuz etmeli oluyor. Dildeki seslerin yaranması, inkişafı ve diğer hususiyetlerini inceleyen ilme fonetik denir. Bu o demek oluyor ki, fonetik umumiyetle sesten değil, ancak konuşma seslerden bahsediyor. (Gurbanov, 1967,34-35) Seslerin yazılı şekline harf-alfabe denir. Yazı görme vasıtası ile derk edilip, fikrin ifadesinde esas ünsiyet vasıtasına yardımcı olan işaretler sistemidir. Yazı insan cemiyetinin inkişafında hususi rol oynamıştır. Asırlar boyu insanların elde ettiği medeni mirasların tarih sayfasında korunup saklanmasında yazı başlıca rol oynamıştır. Yazının oluşması çok eskiye dayanır. Kadim devirlerde insanlar gruplar şeklinde yaşamışlar. Bu gruplar arasında alakalar zayıf olmuştur. Buna göre de böyle bir fikre esaslanmak oluyor ki, yazı mekanla

alakadar olarak insanların sesli ünsiyet sağlamaları mümkün olmadığı zaman çok tedrici şekilde zaruri talep esasında oluşmuştur. Dilin oluşması gibi yazı da ayrı ayrı insanlar tarafından değil, bütün kolektifin mahsulü olarak meydana çıkmıştır. (Gurbanov, 1967,89-90). İnsanlar muasır yazı sistemini şekillendirene kadar dört esas yazı tipi olmuştur: şekli(piktografik, fikri(ideografik) ,hece(sillografik) ,ses(fonografik) Fonografik yazının iki çeşidi vardır: Fonetik ve fonematik Fonematik yazıda dilde olan bütün sesler ifade olunmuyor. Fonetik yazıda ise dilde olan bütün sesler ifade oluyor. Buna göre de dünyadaki birçok halklar fonetik yazıyı esas götürüyor. Azerbaycan yazısı da fonetik yazı üzerine kurulmuştur. (Gurbanov, 1967,95). Türk dilli halklar tarihleri boyunca bir sıra alfabe kullanmışlar ki, en uzun süre devam edeni Arap alfabesi olmuştur. Arap alfabesi Sami dillilerin fonetiğine esasen oluştuğu için Türk dillerine uygun olmadığından dolayı bu alfabe talim tahsil sistemini ağırlaştır, eğitim oranını düşürürdü. Ünlü seslerin azlığı kelimelerin muhtelif şekilde okunmasına sebep olurdu. XVI yüzyılda M. Fuzuli Arap alfabesinin bu yönü hakkında şöyle demiştir: Gâh bir harf sügutıye (düşmesiyle) kılır nadiri nar Gâh bir nokta kusuru ile gözü kör eyler (Fuzuli,1958,46) Arap alfabesinde sözlerin yazılış ve okunuşundan dolayısı bu dilin öğrenilmesi için çetinlik meydana getirdiğini Engels Marks'a yazdığı mektupta şöyle açıklıyor: "Eğer her altı harfi birbirinin aynısını oluşturan ve ünlü seslerden mahrum olan bu Arap alfabesi olmasaydı ben Fars dilinin gramerini 48 saatin içinde öğrenirdim."(Gurbanov,1967:101) İlk defa olarak Azerbaycan yazısını kolaylaştırmak için alfabede değişiklik etmek fikri XIX asırda Azerbaycan'ın büyük mütefekkiri M.F.Ahundov tarafından ileri sürmüş ve böyle demiştir: "Araplar bizim bin yıllık saltanatımızı, şan şöhretimizi veba verdi. Bütün bunlara ilave olarak bizim boynumuza öyle bir alfabe de bağladılar ki, onun sayesinde basit bilgi sahibi olmak bile bizim için en çetin işlerden olmuştur. Bize öyle bir alfabe lazımdır ki, kolay okumak, kolay yazmak, kolay çap etmek mümkün olsun. Bunun için Arap alfabesini değiştirmek, ona ünlü harfler ilave etmek, noktaları atmak yolu ile yeni bir alfabe tertip etmek gerekiyor". Ahundov Avrupa halkları alfabesinden Latin harflerinin kabul edilmesini lazım bilmiş ve buna esasen alfabe hazırlamıştır. Onun alfabesinde 32 ünsüz 10 ünlü ses vardı. Ahundov'un bu çabalarına rağmen Arap alfabesi hüküm sürmüştür. Sovyet hâkimiyetinin ilk yıllarında -1922' de Azerbaycan ziyalıları yeniden alfabe meselesine dönmüşler. Latin alfabesine esasen Azerbaycan alfabesi oluşturulmuş ve yeni alfabe ile gazetelerde küçük çapta makaleler neşredilmiştir. Latin alfabesi esasında hazırlanmış Azerbaycan alfabesinden 1922 yılından 1940 yılına kadar istifade olunmuştur. Dünyada birçok alfabeler vardır. Alfabeler zahiri görünüşüne göre birbirine benzeyen, biri diğerine göre yaratılan muhtelif harflerdir, ama bilmek lazımdır ki, bir dilde olan alfabe aynı ile başkasına tatbik edilmiyor. Çünkü her bir dilin tabii olarak ses sisteminde kendine has farklı hususiyetleri vardır. Buna göre bir dilin mevcut alfabesinden istifade edilirken bu ve başka dilin tabii hususiyetleri nazara alınır ve buna esasen memba gibi istifade edilen alfabenin uygun gelmeyen bir sıra harfleri atılır, aynı zamanda dildeki sesleri bildirmek için lazımı kadar yeni işaret-harf ilave olunur. Örneğin: Yunan alfabesi esasında Kiril, Kiril alfabesi üzerine Rus, Rus Alfabesi üzerine Azerbaycan alfabesi oluşmuştur. (Gurbanov, 1967,98) 1939 yılında Azerbaycan'da Rus grafiği esasında yeni alfabe oluşturulması meselesi kaldırılmıştır ve bir yıl -1940 yılına gibi bu alfabe üzerinde çalışılmıştır. Rus Alfabesindeki birkaç işaret istifade edilmemiş, dilimizin sesleri için Rus Alfabesinden ve başka alfabelerden harfler götürülmüştür. Rus alfabesinde olmayan h ,"e", ö, g harfleri Latin alfabesinden götürülmüş, Latin alfabesindeki "e" harfi başı üzerine koymakla "ə" , o sesinin ortasından çizgi çekerek ɵ-ö , k sesine çizgi koyularak ĸ sesi oluşmuştur. Dilde olan sesleri ifade etmek için Azerbaycan Türkçesi'nin alfabesi 32 harf olarak kabul edilmiştir: a,?, ?, ?, ғ, ?,e ,ə ?, ?, ?, ы, j, k, ĸ , ?, ?, ? ,o, ɵ, ?, p, c, т, y, ɣ, ф, x, h, ч, ҷ, ш. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra - 1992 yılında Azerbaycan Türkiye'de kullanılan Latin alfabesinin üzerine 3 harf ilave ederek 32 harften oluşan alfabe kabul etti: a, ı, o, u, ö, ü,ə, e, i, k, p, s, t, f, x, h, ç, ş, b, v, g, ğ, d, j, z, y, q, l, m, n, r, c. Dünyada birkaç alfabe var ve her bir millet kendi dilinde olan sesleri alfabe olarak bazı işaretleri yazı diline tatbik ediyor. Ayrıca olarak kaydedelim ki, dilde olan seslerin her birinin işaretinin olması yazının düzgün okunmasına, çabuk öğrenilmesine yardımcı oluyor. Sonuç olarak onu kaydedebiliriz ki, Türk dilinin sadeliği, ünlü uyumu, dile yatımlılığı, musikili seslenişi birçok halkların merak noktası olmuştur. Buna örnek olarak bir sıra şahsiyetler Türk dilinin lehçelerinden biri olan Azerbaycan Türkçesi hakkında fikirler söylemiştir. Rus yazarı M.Y.Lermantov demiştir: "Ben bir çok dağlar aştım… Şuşa, Guba ve Şamahı şehirlerinde oldum… Azerbaycan'ca öğrenmeye başladım; hemen dil burada ve umumiyetle Asya'da, Fransız dilinin Avrupa'da olduğu kadar zaruri bir dildir." Tanınmış şahsiyetlerden Bestujev-Marliniski, L.Budagov, Sultan Mecid Ganizade Azerbaycan Türkçesi'nin öneminden bahsetmişler. (Gurbanov, 1967,10) Azerbaycan Dili kadim devirlerden başlayarak bir sıra dillerle karşılıklı alakada olmuş başka dillerden söz almış ve bazı dillere söz vermiştir. Bunun da neticesinde hem kendi zenginleşmiş hem de başka dillerin zenginleşmesinde rol oynamıştır. Ayrı ayrı devirlere Azerbaycan Dili'nden Fars, Lezgi, Agul, Tabasarin, Rus, Gürcü, Ermeni ve başka dillere birçok kelime ve kelime türleri geçmiştir. 1.Fars diline geçen sözler ; alov, araba, bezek, bahça, govurma, gundak, guş, deyenek , döşek , otak, ordu , ocak, sancag, tene, mum, çakmak, çekme, çolak, çubuk, elçi, yaylag, şiş vb. Fars Diline geçen Azerbaycan sözlerinin tarihi çok eskiye dayanır. Safeviler devrindeyse, yani XV asrın sonundan XVIII Asrın ortalarına kadar (1499-1736) Azerbaycanlıların hâkimiyette oldukları zamandan Azerbaycan dilinden Fars diline geçen sözlerin sayısı daha fazladır. 2.Agul Diline

geçen sözler; çöl, gum, dustag, balıg, bulag, yaylag, yağ, köhne, boran, derin, yorgan, boşkab, biçinçi, garga, dul, galın, doğru vb. 3.Lezgi Diline geçen sözler; ad, bahça, gözel, güzgü, derin, düşmen, köhne, garpız, gızıl, guş, serin, çeltik, şirin, turp, paltar, saçag vb. 4.Rus Diline geçen sözler; arbuz(garpız), ambar, başlıg, sarafan, kalpag, saray, ütyug(ütü), kazak, sazan, almaz, kamış(gemiş), garaul(garavul), barsuk(porsuk), tuman, karandaş, aşuk(aşık), çerdak, sunduk(sandık),izyum(üzüm) vb. 5.Gürcü Diline geçen sözler ; gonag, goçag, tutsag, körpe, keçel(kel), ocag, otağ, pul, manat, papak(şapka), polat, toha, çekme, çomag, çolag, ciğer, çekiç, şüşe, yarag(silah), dolma, çığırtma vb.(Gurbanov, 1967:11-12) Fikrimi Güney Azerbaycan şairi H.Şehriyar'ın gönlümde yer tutan şu mısralarıyla bitirmek isterim: Türkün dili gibi sevgili bir dil ola bilmez, Özge dile katsan, bu asil dil, asil ola bilmez.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Azerbaycan Türkçesi, Nizami

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Derslerinde Tanılayıcı Dallanmış Ağaç Tekniği Kullanma Durumunun İncelenmesi

Doç.Dr. Selahattin Kaymakcı - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Akpınar - Yrd.Doç.Dr. Kerem Çolak

ÖZ

Öğretim programının önemli bir boyutunu ölçme ve değerlendirme oluşturmaktadır. Bu bağlamda 2005 sosyal bilgiler öğretim programı da ölçme ve değerlendirmeye önem vermiştir. Programda geleneksel ve sonuç odaklı ölçme-değerlendirme tekniklerinin yanısıra tamamlayıcı ve süreç odaklı ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanılması önerilmiştir. Bu tekniklerden bir tanesi de tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğidir. En genel anlamıyla tanılayıcı dallanmış ağaç; öğrencilerin herhangi bir konuyla ilgili bilgilerinin doğruluğunu ve kavram yanılgılarını bir ağaç diyagramı üzerine yerleştirilen önermelere verdikleri doğru ve yanlış cevaplarla açıkladıkları bir tekniktir. İlgili literatür tarandığında sosyal bilgiler öğretim programında ölçme-değerlendirmeye ilişkin birtakım araştırmaların yapıldığı ancak tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğini doğrudan ele alan bir araştırmayla karşılaşılamamıştır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğini kullanım durumlarını ortaya koymaktır. nitel yaklaşımın esas alındığı araştırmada fenomenolojik yöntem kullanılmıştır. Araştırmaya 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Trabzon il merkezindeki resmi kurumlarda görev yapan toplam 30 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında yarı-yapılandırılmış mülakat kullanılmış, toplanan veriler içerik analizi yardımıyla çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin çoğunluğunun derslerinde bilgi sahibi olmama, faydalı olduğuna inanmama ve şans faktörü gibi gerekçelerle tanılayıcı dallanmış ağaç tekniğini kullanmadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen, Ölçme ve Değerlendirme, Tanılayıcı Dallanmış Ağaç

Temel Eğitimde Sosyal Bilgiler Dersinin Gerekliliği Üzerine Bir Araştırma

Doç.Dr. Selahattin Kaymakcı - Doç.Dr. Hakan Akdağ

ÖZ

En genel anlamıyla sosyal bilgiler; ilk ve ortaokullarda öğrencilere temel vatandaşlık becerilerinin kazandırıldığı bir derstir. 2005 sosyal bilgiler öğretim programının vizyonu "21.yüzyılın çağdaş, Atatürk ilkeleri ve inkılâplarını benimsemiş, Türk tarihini ve kültürünü kavramış, temel demokratik değerlerle donanmış ve insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturan,kullanan ve düzenleyen (eleştirel düşünen, yaratıcı, doğru karar veren), sosyal katılım becerileri gelişmiş, sosyal bilimcilerin bilimsel bilgiyi üretirken kullandıkları yöntemleri kazanmış, sosyal yaşamda etkin, üretken, haklarını ve sorumluluklarını bilen, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını yetiştirmek" olarak belirlenmiştir. Bu ideal temel eğitimi bitiren bir bireyde hangi özelliklerin bulunması gerektiği ve sosyal bilgiler dersinin öğretilme gerekçelerinin neler olduğu hakkında birtakım ipuçları vermektedir. İlgili literatür tarandığında sosyal bilgiler dersinin gerekliliğine ilişkin alanda yapılan çalışma sayısındaki sınırlılık göze çarpmaktadır. Bu araştırmanın amacı ilkokul 4, ortaokul 5, 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinin gerekliliğine ilişkin görüşlerini karşılaştırmalı olarak ortaya koymaktır. Nicel yaklaşımın esas alındığı araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ve Mersin il merkezlerinde üç farklı sosyo-ekonomik düzeye mensup okulların ilkokul 4, ortaokul 5, 6 ve 7. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan anket kullanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi aracılığıyla çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitim, Sosyal Bilgiler, Gereklilik, Öğrenci

Prospective Mathematics Teachers' Preferences For Teachıng Styles

Yrd. Doç. Dr. Selin (Inağ) Çenberci - Doç.Dr. Ömer Beyhan - Yrd.Doç.Dr. Ayşe Yavuz

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the prospective mathematics teachers' preferences on teaching their own ideal styles when they are a teacher in the future. This study reveals preferences of prospective mathematics teachers' on their own ideal teaching styles in their mathematics practices. The research further investigates this preferences for teaching styles differs in terms of education section, level of their class and gender. Research data were collected using Grasha's Teaching Styles Inventory which was adapted to Turkish by Üredi. The inventory consisted of 40 items. There were five sub dimensions. They are expert, authority, personal model, facilitator and delegator teacher stiles. The findings showed that mathematics prospective teachers preferred their own ideal teaching styles in their mathematics practices as expert/personal model and the level of their class significantly changed the prospective teachers' preferences on teaching styles of math lecturers only in delegator teaching style.

Keywords: Mathematics Teacher, Teacher Education, Teaching Style, Preference

Koro Eğitiminde Takım Çalışmasına Dayalı Öğrenmenin Önemi

Doç.Dr. Sema Sevinç - Yrd.Doç.Dr. Vahide Bahar Yiğit

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 3.sınıf Koro dersinde takım çalışmasına dayalı öğrenmenin uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretim yöntemlerinin kullanıldığı kontrol grubu arasındaki akademik başarının anlamlı olup olmadığını belirlemektir. Araştırmada, Koro eğitiminde takım çalışmasına dayalı öğrenmenin önemini inceleyen ön test - son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Deneme modelleri neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir.(Karasar,1994,87)Bu araştırmada, yansız atama ile iki grup oluşturulmuştur. Bunlardan biri deney, öteki kontrol grubudur. Her iki grupta da deney öncesi ve sonrası ölçümler yapılmıştır. Deneyde yapılan uygulamalar sonrasında deney ve kontrol grubu canlı olarak izlenerek değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmeler üç alan uzmanı tarafından daha önceden hazırlanmış beşli likert ölçeği kullanılarak oluşturulan gözlem formu ile yapılmıştır. Değerlendirmeler sonucunda deney grubu öğrencilerin küçük gruplar hâlinde çalışarak ve birbirinin öğrenmesine yardım ederek öğrenmeyi gerçekleştirdikleri, yüz yüze etkileşim sağladıkları, grup üyelerinin birbirlerinin öğrenme sorumluluğunu taşıdıkları, grubun her üyesinin en iyi derecede öğrenebilmesi için üyeler arasında iyi çalışma ilişkisinin olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonucunda takım çalışmasına dayalı öğrenmenin öğrencilerinin akademik başarılarına olumlu yönde etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Koro Eğitimi, Takım Çalışması

Okul Öncesi Eğitimde Etwinning Fen Eğitimi Projesi “Small Scientists Discovering The Sky"

Şerife Serap Mutluay - MEB İbrahim Onur Gökdoğan

ÖZ

Ülkemizin geleceği çocuklarımızın okul öncesi eğitim kurumlarında fen eğitimi ile erken yaşta tanışması büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitimin amaçlarından biri de çocuklara fen etkinlikleri ile bilimsel çalışmaları temele alarak, hayal güçlerini geliştirmektir. Deneysel çalışmalar,yaparak yaşayarak öğrenmeyi mümkün kılar. En iyi öğrenme şekli olan bu yöntemle çocukların erken yaşta bilimsel çalışmalara katılması amaçlanmıştır. Merak ve araştırma döneminde olan okul öncesi eğitim çağına gelmiş çocukların deney ve gözlemlerle buluşması gerekmektedir. Öğretmenin rehber konumunda çocuğun ise araştırmacı olduğu bilimsel çalışmalar neden sonuç ilişkilerini kurma,analitik düşünme,hipotezler de bulunma,tahminlerde bulunma ,analiz,sentez ve değerlendirme gibi üst düzey becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır. Bu amaçlara ulaşmak için eğitimsel çalışmaları içeren projeler yapmak esastır. Small Scientists "Discovering the sky"adlı eTwinning projesi 9 farklı ülkeden 11 okul 287 okul öncesine devam eden çocuklarla yapılmış uluslararası bir fen eğitimi projedir. Altı ay süren projede okul öncesi eğitimde fen deneyleri öğretmen ve öğrencilerle her ay yapılmış ve proje sonucunda e-kitapta deneyler toplanmıştır. Eba portalda e-kitap paylaşılarak yaygınlaştırılması ve tanıtımı yapılmıştır. Proje 11 ülkede Avrupa Kalite etiketi ve Ulusal Kalite Etiketi ödülü almıştır. Ayrıca proje Portekiz, Hırvatistan,Romanya ve Polonya'da okul öncesi eğitim alanında en iyi proje olarak seçilmiş ve ödüllendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Okul Öncesi Eğitim, Fen Eğitimi

Biyoloji Öğretmenlerinin Biyoloji İle İlgili Sosyal Konulara Yönelik Görüşleri

Doç.Dr. Esra Özay Köse - Yrd.Doç.Dr. Şeyda Gül

ÖZ

Biyoloji diğer fen bilimleri dersleriyle kıyaslandığında hem bilimsel hem de sosyal yanı olan bir bilim alanıdır. Bu yüzden sadece bilim adamları ve meslek edinmek isteyenlerin ilgilendiği bir bilim olmaktan çıkıp toplumun her kesimine gerekli olan bir takım bilgileri ve kültürü verebilecek yapıya sahip olması gerekmektedir. Biyoloji alanında elde edilen bilgiler insan yaşamını doğrudan etkilediğinden, toplumda bu konulara yönelik eğitim ihtiyacı artmakta ve bu yüzden biyoloji eğitiminin gün geçtikçe sosyal bir yapı alması önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı biyoloji öğretmenlerinin biyoloji ile ilgili olan günlük sosyal olaylar hakkında görüşlerinin alınmasıdır. Bu amaçla Erzurum il merkezindeki lise okullarında görev yapan toplam 32 biyoloji öğretmenine biyoloji bilimi ile ilgili 32 adet sosyal olay/olgular hakkında bilgiye sahip olup olmadıkları ve biyoloji derslerinde bu konulara ne derece yer verilmesi gerektiği hakkında görüşleri alınmış olup elde edilen veriler yüzde ve frekans olarak tablolar halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Biyoloji, Sosyal Olaylar, Öğretmenler

Lise Öğrencilerinde Gelecek Beklentisi ve Özgüven Algısı

Doç.Dr. Hüseyin Şimşek - Arş.Gör. Şeyma Erbay

ÖZ

Bu araştırma, lise öğrencilerin gelecek beklentileriyle özgüvenleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Betimsel ve ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmada farklı liselerde öğrenim gören öğrencilerin cinsiyet, akademik başarı, okul ve öğretmen memnuniyeti, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi ve eğitim durumu, okulu bırakma eğilimleri değişkenlerine göre özgüven ve gelecek beklentileri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir. Araştırmanın örneklemi 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kırşehir merkez ilçede en yaygın lise türlerinin 11. sınıflarında öğrenim gören 303 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri "Gelecek Beklentisi Ölçeği" ve "Özgüven Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 21.0 analiz programı kullanılmış; t testi, Anova analizleri yapılarak, bağımsız değişkenlerin gelecek beklentisi ve özgüven üzerindeki etkileri incelenmiştir. Ayrıca regresyon analizleri ile gelecek beklentisi ve özgüven arasında bir ilişki olup olmadığı analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre erkek öğrencilerin gelecek beklentisi düzeyi kız öğrencilere kıyasla anlamlı biçimde yüksek çıkmıştır ($\bar{x}$=3.69, p=.02). Ancak özgüven ölçeği sonuçlarında cinsiyete göre bir farklılaşma görülmemiştir (p=.839). Gelecek beklentisi ölçeğinin verileriyle varyans analizleri yapılmış; anne eğitim düzeyi, not ortalaması ve lise türü değişkenlerine göre farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (p<.05). Öğrencilerin barınma yerleri, okul memnuniyetleri, okulu bırakma eğilimleri aylık gelirleri gibi değişkenlerin gelecek beklentileri üzerinde anlamlı bir değişikliğe yol açmadığı saptanmıştır. Bu kapsamda özgüven ölçeği analiz edilmiş okul memnuniyeti, okul bırakma eğilimi, aylık gelir ve lise türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür (p≤.05). Özgüven açısından bakıldığında lise türü, okul memnuniyeti, okulu bırakma eğilimi ve aylık gelir düzeyinin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı gözlenmiştir. Araştırmada özgüven ve gelecek beklentisi arasında ilişki olup olmadığına bakıldığında .032 ile pozitif yönde zayıf ve anlamlı olmayan bir ilişki bulunmuştur (p=.574). Gelecek beklentisi ve özgüven düzeyi arasındaki pozitif yönlü fakat düşük düzeyli ilişkiyi etkileyen etmenlerin lise türü, okul memnuniyeti ve aylık gelir olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özgüven, Gelecek Beklentisi, Lise Öğrencileri

Ana Dili Eğitiminde Dil Bilgisi Öğretiminin Yeri

Yrd.Doç.Dr Sezgin Demir - Ayşe Erdoğan

ÖZ

Dil bilgisi; dilin doğal yapısından kaynaklanırken aynı zamanda bireylerin başta iletişim olmak üzere farklı dilsel işlevlerini ortak kurallar bütününde buluşmasını olanaklı kılan sistemdir. Kullanılan dile hâkim olmak, onu doğru konuşmak ve yazmak aynı zamanda sağlam bir dil bilgisini gerekli kılmaktadır. Ancak sadece kurallarını bilmek bir dili doğru ve etkili kullandığımızın göstergesi olamaz. Dile ait kuralları öğrenen, onu günlük yaşama aktaramayan birey için dil bilgisi öğretimi zor ve sıkıcı olabilmektedir. Dil bilgisi öğretimini Türkçeden bağımsız, soyut bir ders olarak görmek yerine onu diğer öğrenme alanlarıyla birleştirerek gerçekleştirmek ise dil öğretiminin etki ve başarı düzeyini artırabilmektedir. Bu araştırmanın amacı ise Türkçe öğretmenlerinin dil bilgisi öğretimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu 10 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel desende yürütülen bu araştırmada 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma kapsamında NVivo 8 programı kullanılmıştır ve Türkçe öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesinde içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Bulgulara yönelik olarak frekans ve yüzde dağılımları belirlenmiştir. Çalışma sonucunda dil bilgisi öğretiminin çeşitli değişkenler açısından farklılaştığı, ayrıca bazı hususlarda beklenenin altında etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Ana Dili Eğitimi, Dil Bilgisi Öğretimi, Ortaokul

Ana Dili Eğitiminde Çocuk Edebiyatının Yerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Yrd.Doç.Dr Ahmet Turan Sinan - Yrd.Doç.Dr Sezgin Demir - Fatma Döner Doğan

ÖZ

Çocuk ve edebiyat değişkenlerinin bir araya gelmesiyle iki kavramdan farklı bir bütünlük oluşturan çocuk edebiyatı; 2-15 yaş aralığındaki bireylerin gelişim özelliklerine, ilgilerine, ihtiyaçlarına, zevklerine, duygu ve düşüncelerine hitap eden, estetik bir kaygıyla oluşturulmuş sözlü ve yazılı ürünlerin tamamına verilen addır. Çocuksu bir duyarlılıkla oluşturulan bu ürünler kapsamında masallar, öyküler, fabllar, ninniler, bilmeceler, söylenceler, şiirler, çizgi romanlar, gezi gözlem yazıları vs. gösterilebilir. Bahsi geçen çocuk edebiyatı ürünleri çocuğun dil ve kişilik gelişimlerine, anlama ve anlatma becerilerine, kavrama ve yorumlama yeteneklerine, bilişsel-duyuşsal-devinişsel gelişim alanlarına, okuma alışkanlığı ve estetik bakış açısı kazanma yeterliliklerine doğrudan katkısı olan, hem eğlendiren hem de bilgilendiren bir yapıya sahiptir. Bu ürünlerde görülebilecek aksaklıklar veya yetersizlikler yukarıda sayılan niteliklerin kazandırılmasında sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu araştırmayla çocuk edebiyatı ürünlerinin bu nitelikleri kazandırma gücüne ilişkin Türkçe öğretmenlerinin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma Elazığ ilinde görev yapmakta olan 14 Türkçe öğretmeni üzerinden nitel desende gerçekleştirilmiş, yarı yapılandırılmış 10 soruluk bir görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada NVivo 8 programından yararlanılmış ve katılımcı görüşlerinin değerlendirilmesinde içerik analizi gerçekleştirilmiş, frekans ve yüzde dağılımları yapılmıştır. Çalışma sonucunda Türkçe öğretmenlerinin çocuk edebiyatı ürünlerinin etliliğine dair görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından benzeştiği, buna karşılık ana dili eğitimi açısından ciddi aksaklıkların olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Edebiyatı, Çocuk, Yazın Öğretimi, Ana Dili Eğitimi

Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Öğretmenliği Bölümü Programı Hakkındaki Görüş ve Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Sibel Sadi Yılmaz

ÖZ

Özet: Eğitim fakültelerinin ana amacı; okul öncesi, ilk, orta ve liselerde öğretmenlik yapacak bireylerin pedagojik, meslek alan bilgisi, genel yetenek ve genel kültür açısından donanımlı öğretmen adaylarının yetişmesine katkı sağlamaktır. Çalışmanın amacı, öğretmenlerin öğrenimlerini tamamladıkları yükseköğretim programı ve bu programın meslek yaşantılarına etkisi, mevcut halde (ülkemiz genelinde) sınıf öğretmenliği programının içeriği hakkındaki görüş ve önerilerini incelemektedir. Sınıf öğretmenlerinin, meslek yaşantılarındaki deneyimleri doğrultusunda sınıf öğretmenliği programının içeriği hakkındaki görüş ve önerileri, programın ilerleyen dönemlerde geliştirilmesine, güncellenmesine katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Çalışmada verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüş formu kullanılacaktır. Yarı yapılandırılmış görüş formu; araştırmacının dört sınıf öğretmeni adayı ve iki sınıf öğretmeni ile yaptığı görüşmeler çerçevesinde oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği Programı, Sınıf Öğretmeni

Köy Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Gelişimlerini Etkileyen Faktörler

Yrd.Doç.Dr. Suat Çapuk - Mahir Ünsal

ÖZ

Toplumların gelişmesinde, eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürüten öğretmenler önemli rol oynar. Özellikle sınıf öğretmenleri, öğrencilerin temel bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarında hayat boyu etkileri sürecek bir öneme sahiptirler. Bunun yanında, kırsal bölgelerde görev yapan öğretmenler toplumsal değişim ve dönüşüm sürecine önemli katkı sunarlar. Ancak sınıf öğretmenlerinin uzun süre köy okullarında görev yapmak zorunda kalmaları mesleki gelişimlerine olumsuz etki yaptığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı köy okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu araştırmanın evrenini Adıyaman ili Kâhta ve Samsat ilçelerinin kırsal kesiminde çalışan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma verileri köy okullarında görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni ile görüşme yapılarak elde edilmiştir. Görüşme için önceden hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış sorular kullanılmıştır. Görüşme sonuçları betimsel analiz yapılarak tablolar halinde sunulmuş, frekans ve yüzde değerlerine göre yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin mesleki gelişime önemli ölçüde ihtiyaç duydukları görülmüştür. Uzun süre köy okullarında görev yapmanın sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine olumsuz etki yaptığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Köy Okulları, Mesleki Gelişim

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Konuşma Etkililiklerinin Ölçülmesi

Arş.Gör. Talha Göktentürk - Arş. Gör. Nil Ucuzsatar - Emre Yazıcı

ÖZ

Dil, bir toplumun kültürünün en önemli unsurudur. Bir ülkenin kültürünü öğrenmenin en temel yolu dilini bilmektir. Dil yazılı ve sözlü anlatımdan oluşmaktadır. Yazılı ve sözlü anlatım birbirinden ayrı olsa da bağları güçlü olarak birbirini etkilemektedir. Bireyin dili etkili kullanabilmesi de yazılı ve sözlü kültürü etkili kullanabilmesiyle doğru orantılıdır. Bireylerin dili öğrenirken en çok maruz kaldığı beceri de konuşma becerisidir. Konuşma becerisini bireyin iyi kullanması doğrudan bireye dili etkili kullanabilme becerisini kazandırmakta dolaylı olarak da diğer dil becerilerini etkili kullanabilme becerisine katkı sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin etkili konuşma becerisinin ölçülmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Yıldız Teknik Üniversitesi TÖMER'de eğitim gören B1 seviyesi öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğrenciler farklı milletlerden, farklı cinsiyetlerden ve farklı yaşlardan olmak üzere homojenik bir yapı oluşturmaktadır. Araştırmada Derya ÇİNTAŞ YILDIZ ve Mustafa YAVUZ tarafından geliştirilen Etkili Konuşma Ölçeği kullanılmaktadır. Ölçek Sunum, Ses, Üslup ve İfade, Konuşmaya Odaklanma, Dinleyicileri Dikkate Alma olmak üzere beş alt başlıktan oluşmaktadır. Bu beş alt başlıkta da sırasıyla 7, 4, 5, 4 ve 4 soru olmak üzere toplam 24 soru bulunmakta bu sorular ise tamamen katılıyorum, katılıyorum, orta derecede katılıyorum, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum olmak üzere beş sınıflandırmada ölçülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma, Etkili Konuşma, Etkili Konuşma Ölçeği

Türkiye' de 15 Temmuz Darbe Girişiminin Yazılı Basında Temsili (Hürriyet, Milliyet ve Cumhuriyet Gazeteleri Örneği)

Yrd.Doç.Dr Tamer Kavuran - Merve Barut

ÖZ

Kitle iletişim araçları yaşamı sürdüğümüz modern çağda ilettikleri mesajlarla toplum üzerinde önemli etkilere sahiptir. Yaşanan teknolojik gelişmeler sonucu kitle iletişim araçlarının her türlü gruba ulaşması ve önemli bir toplumsallaşma aracı olarak gücünü koruması, bahsi geçen araçları hayatımızın önemli bir parçası haline getirmektedir. Bunların içerisinde geçmişten günümüze süregelen yazılı basının en önemli aracı olan gazetelerin önemi yadsınamaz bir gerçektir. Gazeteler kullandığı dil ve haber kalıpları aracılığıyla kamuoyunun zihnindeki konuların önemlilik algılaması üzerinde belirleyici bir faktör olmaktadır. Bu bağlamda çalışmada küresel çapta yankı uyandıran ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kaderini büyük oranda belirleyen 15 Temmuz Darbe girişiminin yazılı basında temsiline odaklanmaktadır. Çalışmanın amacı 15 Temmuz Darbe girişiminin yazılı basın içerisinde yer alan farklı yayın politikası ve ideolojik yapıya sahip " Hürriyet, Milliyet, Cumhuriyet " gazetelerinin birinci sayfa haberlerinde, 16- 22 Temmuz 2016 tarihleri arasında nasıl temsil edildiği belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma kapsamında ele alınan gazetelerde, konuyla ilgili yayımlanan haberler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmada örneklem gazetelerin 15 Temmuz Darbe girişimi olayına ne kadar öne verdiği, birinci sayfada ne kadar yer ayırdığı, konuyu nasıl ele aldığı gibi sorulara yanıtlar aranmıştır.

Anahtar Kelimeler: 15 Temmuz Darbe Girişimi, Yazılı Basın, Haber

Sosyo-Ekonomik Düzeyin Çocukların Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisi

Uzman Tansen Taygur Altıntaş - Doç.Dr. Müdriye Yıldız Bıçakçı

ÖZ

Bu araştırmada, alt ve üst sosyo-ekonomik düzeye sahip çocukların problem çözme becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ankara ili Çankaya ve Mamak ilçelerinde bulunan, beşinci sınıfa devam eden ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 285 çocuk oluşturmuştur. Bu araştırmanın amacına uygun veriler elde edilebilmesi için nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen "Genel Bilgi Formu", çocukların problem çözme becerilerini ölçmek için Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen ve Kardaş, Anagün ve Yalçınoğlu (2014) tarafından geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan " Problem Çözme Envanteri" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirmesinde, alt ve üst sosyoekonomik düzeydeki çocukların problem çözme becerileri bazı değişkenlerin etkisini belirlemek için Çift Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, sosyoekonomik düzeyin, problem çözme becerilerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Problem Çözme, Bilişsel Beceriler

Erken Çocukluk Dönemindeki Çocukların Oyunlarında Babanın Rolü

Prof.Dr. Aysel Köksal Akyol - Öğr.Gör. Taşkın Taştepe - Uzman Sebahat Aydos - Emrullah Can Yavuz

ÖZ

Çocuk için vazgeçilmez bir yaşama biçimi olan oyun, çocuğun duygu, düşünce ve deneyimlerini ifade etmesine fırsat sunan en doğal araçtır. Çocuklar yaşadıkları dünyanın gerçekliğini oyun yoluyla keşfeder. Oyuna ortam hazırlanmayan ve oyunu desteklemeyen çevrelerde, çocukların öğrenmesi kısıtlıdır. Bu bağlamda, erken çocukluk döneminde çocuğa sunulacak oyun deneyimleri, fırsatları ve oyun alanları ayrı bir önem kazanır. Çocuğun oyun oynaması için zengin uyarıcı bir çevre sağlayarak öğrenme deneyimleri desteklenmelidir. Çocukların kendi akranlarıyla oyun oynadıkları kadar yetişkinlerle de oyun oynaması önemlidir. Yetişkinlerin oyun hakkındaki algıları, inançları ve tutumları çocuğun oyunlarını etkiler. Öğrenmeye temel sağlayan anlamlı oyunların gelişmesinde, çocukların ilk eğitimcileri olan aileleri anahtar rollere sahiptir. Ailelerin yaptıkları ve oyuna karşı olan tutumları, çocuklarının gelişiminin ve eğitiminin kalitesi konusunda belirleyicidir. Çocukların gelişimsel ihtiyaçlarının karşılanmasında, ailelerin oyunlara katılımının önemi büyüktür. Çocuğun gelişiminin desteklenmesi noktasında, çocuğun temel bakımından birincil sorumlu olan anne kadar baba da çocuk gelişiminde benzersiz bir rol oynar. Babaların günümüzde çocuklarıyla yoğun ve yakın bir ilişki kurarak çocuklarının yaşamına etkin bir şekilde katılması, onların ihtiyaçlarının belirlenmesini ve karşılanmasını sağlar. Bu bilgiler doğrultusunda yapılan bu araştırmada, erken çocukluk dönemindeki çocukların oynadıkları oyunlarda babanın rolüne ilişkin babaların görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Şanlıurfa ilinde yaşayan ve araştırmaya gönüllü katılan yedi-dokuz yaş arası çocuğa sahip on baba çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmış ve veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Görüşme formunda; katılımcılara ilişkin tanımlayıcı sorular ve oyun oynama durumu, oyun oynama süreci ile oyuncak-oyun materyali kullanımı başlıkları altında babaların çocuklarının oyunlarındaki rolünü belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Araştırma verilerinin değerlendirme aşaması devam etmekte olup elde edilen sonuçlar sunum sırasında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Babalık Rolü, Erken Çocukluk Dönemi

Sanat Eğitiminin Birey ve Toplum Üzerindeki Olumlu Yansımaları

Öğr.Gör. Tekin Bayrak - Öğr.Gör. Mustafa Konuk - Yrd.Doç.Dr. Oğuzhan Aytar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı bireyin almış olduğu sanat eğitiminin bireyin sosyal yaşantısındaki olumlu yansımalarını vurgulamaktır. Sanat eğitiminin birey açısından sağladığı faydaların genel olarak toplum hayatına pozitif yönde açılım sağladığı görülmektedir. Sanat eğitiminin birey ve toplum açısından önemi toplumsal gelişim için oldukça işlevseldir. Dolayısı ile sanat eğitimi vazgeçilemez ve ikame edilemez bir öneme sahiptir. Çalışmada okul öncesi eğitiminden başlayan ve lisans eğitimine kadar geçen eğitim sürecinde sanat eğitimi almış bireyin spesifik özellikleri değerlendirilecektir. Özellikle eğitim dönemlerini yeterince değerlendirmiş olan bireyin toplumdaki yeri, statüsü ve rolü gibi konumu sembolik detaylar içermektedir. Sonuç olarak sanat eğitimi sürecinin birey ve toplum üzerinde sorgulayıcı, geliştirici ve estetik bir takım fonksiyonları bulunmaktadır. Bu fonksiyonların işlevleri tüm sosyal ve ekonomik alanlara fayda sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eğitimi, Sanat Eğitiminin Faydaları

Ilkokul Öğretmenlerinin Bakış Açısından İdeal Bir Okul

Yrd.Doç.Dr. Temel Topal - Olgunay Yağcı

ÖZ

Okullar, yetiştirilecek insan tipinin ana belirleyici olan öğretim programlarının profesyonel şekilde uygulandığı ve öğrencilere istenilen niteliklerin kazandırılmasının amaçlandığı ortamlardır. Öğretim ve yaşam alanı olan okulların üstlendiği sorumlulukları yerine getirebilmesi büyük ölçüde öğretimsel amaçları gerçekleştirebilecek nitelikte organize edilmelerine bağlıdır. Eğitim-öğretim ortamlarının düzenlenmesi, fiziki alan ile öğrenci, öğretmen, veli ve diğer ilgililer olmak üzere tüm paydaşları kapsayan bir organizasyonu içermektedir. Bu organizasyonun gerçekleşme alanı olan okulların hem toplumun kültürünü koruma ve yaşatma hem de içinde bulunduğu toplumu değiştirme ve geliştirme görevi bulunmaktadır. Bu araştırma, ilkokul öğretmenlerinin bakış açısından ideal bir okulun nasıl olması gerektiği sorusuna cevap bulmak amacıyla Rize il merkezinde görev yapan ilkokul öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Rize il merkezinde farklı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrelerde görev yapan 25 sınıf öğretmeninden görüşme yoluyla elde edilen verilerin içerik analizi yoluyla çözümlenmesiyle şekillenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenler, sınıfların kalabalık olması, yeterince temizlenmemesi ve öğrencilerin bireysel dolaplarının olmamasını öğretimsel açıdan sorun olarak değerlendirmişlerdir. Ulaşılan sonuçlara dayalı olarak ideal bir okulun özellikleri ve öğrenci başarısını artırmaya dönük öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ideal Okul, Okul Ortamı, Öğretmen Görüşleri, Öğrenci Başarısı

Geometride Soyut Kavramların Öğretiminde Manipülatiflerin Kullanılması: Homoteti ve İnversiyon

Doç.Dr. Tuba Ada - Doç.Dr. Aytaç Kurtuluş

ÖZ

Matematikte bazı konular öğrenciler tarafından anlaşılması oldukça zor olduğu için zihinlerinde soyut bir kavram olarak kalmaktadır. Öğrencinin bu zor kavramları soyut olmaktan çıkararak somutlaştırması öğrenme sürecinde büyük bir öneme sahiptir. Öğrencinin bu kavramları somutlaştırması için kendisi deneyerek somut materyalleri kullanması öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu sebepten bu çalışmada matematik öğretmen adaylarının bazı matematiksel kavramların öğretiminde somut materyaller kullanarak bu kavramları öğrenmeleri amaçlanmıştır. Bu amaçla homoteti ve inversiyon kavramlarının öğretiminde manipülatifler kullanılarak bu kavramlar somutlaştırılıp, anlaşılır ve kullanılır hale getirilmiştir. Çalışma bir devlet üniversitesinde ilköğretim matematik öğretmenliği programında öğrenim gören 30 öğretmen adayının almış oldukları bir seçmeli derste gerçekleşmiştir. İlk olarak öğretmen adaylarından Homoteti ve inversiyon kavramlarının günlük hayatta yeri ve önemini araştırmaları istenmiştir. Yaptıkları araştırmalar sonucunda homoteti kavramı ile bir geometrik şeklin daha büyüğünü ya da daha küçüğünü çizme, inversiyon kavramı ile de dairesel bir hareketin doğrusal bir harekete dönüştüğünü keşfettiler. Bu kavramları matematik dersinde daha anlaşılır hale getirebilmek için ise öğretmen adayları pantograf ve peaucellier manipülatiflerini geliştirerek bu soyut kavramların somutlaştırılması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geometri, Homoteti, İnversiyon, Manipülatif

Demokrasinin Serüveni Ünitesinde Sosyal Katılım Becerisinin Yeri

Yrd.Doç.Dr. Tuğba Sömen - Meral Metin Göksu - Zeynep Taşyürek

ÖZ

Araştırmanın amacı, 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders, öğrenci ve öğretmen kılavuz kitaplarında Sosyal Bilgiler dersine ait 5 temel beceriden biri olan Sosyal katılım becerisine yer verilme durumunu tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda sosyal katılım becerisinin kazandırılması hedeflenen ünite olan "Demokrasinin Serüveni" ünitesi incelenmiştir. Araştırma nitel bir çalışmadır. Doküman analizi tekniği ile veriler toplanmaya çalışılmıştır. Betimsel analiz ile de veriler analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda sosyal katılım becerisine ait becerilerin (etkinliklere katılma, yapılan etkinliklerde tek başına çalışma, bir grupla işbirliği içinde çalışma, toplumsal konularda sorumluluk alma, sivil toplum kuruluşlarına yardımcı olma, toplumsal sorunlarla ilgilenme, toplumu ilgilendiren konularda bir grup oluşturma ve insan hakları ve demokrasi ilkelerine saygı duyma) büyük bir kısmına, incelenen ders, çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarında yer verilmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Katılım Becerisi, Ders Kitabı

Müzik Öğretmen Adaylarının Okul Kavramıyla İlgili Bilişsel Yapılarının Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Vahide Bahar Yiğit - Yrd.Doç.Dr Nurtuğ Barışeri Ahmethan

ÖZ

Okullar öğretme ve öğrenmeye adanmış hizmet örgütleri olup insanları sosyal hayattaki çeşitli rollere hazırlar. Bu çalışmanın amacı müzik öğretmen adaylarının okul kavramıyla ilgili bilişsel yapılarını ortaya koymaktır. Bu amaçla çalışmanın örneklem grubu müzik eğitimi ana bilim dalında öğrenim gören dördüncü sınıf lisans ve formasyon öğrencilerinden oluşturulmuştur. Çalışmaya katılan öğrencilerin 27 si formasyon 41 de lisans 4. sınıf öğrencisi olup toplam 68 kişidir. Bu çalışmada, alternatif ölçme- değerlendirme araçlarından biri olan bağımsız kelime ilişkilendirme testiyle veriler toplanmıştır. İlişkili kavramlar tek tek kodlanmış, kodlar uygun ve anlamlı kategoriler başlığı altında verilmiştir. Öğretmen adaylarının okul kavramıyla ilgili zihinsel modellerinin okulun sistem ögeleri ve sosyal katkısına yönelik boyutlarda yoğunlaştığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının yoğun olarak okul kavramını eğitim, öğretmen kavramıyla ilişkilendirdiklerini görülmüştür. Ayrıca öğrenci, ders, sınav, arkadaş, kitap, kantin kelimelerinin de sık olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının okul kavramıyla en az ilişki kurdukları kavramların ise, düzen, sistem, başarı, süreç, not, gibi kelimeler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Müzik Öğretmen Adayları, Bağımsız Kelime İlişiklendirme

Edebi ve Basın Örnekleriyle 17-19.Yüzyılda Gerçekleşen Macar Bağımsızlık Mücadeleleri

Yrd.Doç.Dr. Yasemin Altaylı

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğu'nun Macaristan'daki hâkimiyetinin sona ermesinin ardından Macar topraklarında Habsburg baskısı etkisini giderek arttırmaya başlamıştır. Bu etki karşısında Macarlar ilk olarak Imre Thököly liderliğinde bir hareket başlatırlar. Kendisine "Orta Macar Kralı" unvanı da verilen Thököly'nin bu mücadelesinin başarısızlıkla sonuçlanması üzerine Thököly ve beraberindekiler Osmanlı Devleti'nden himaye görerek İzmit'e yerleşirler. 17. Yüzyılda gerçekleşen bu ilk hareketin lideri Thököly, eşi Ilona Zrínyi ile beraber burada hayata gözlerini yumar. 1703-1711 yılları arasındaki özgürlük mücadelesini II.Ferencz Rákóczi başlatır. Ancak Macarlar, Habsburglara karşı Rákóczi liderliğinde başlattıkları ve uzun süre devam ettirdikleri bu mücadeleyi de kaybederler. II.Rákóczi ve maiyetindekiler Tekirdağ'a yerleştirilir ve Macar edebiyatının bu döneme ait bir ürünü olan Törökországi Levelek, Kelemen Mikes tarafından burada kaleme alınır. II.Ferencz Rákóczi de annesi Ilona Zrínyi ve üvey babası Imre Thököly gibi hayata gözlerini topraklarımızda yumar. 1848-1849 tarihleri ise Macar hafızasında unutulmaz bir yere sahiptir. Lajos Kossuth liderliğinde Viyana politikalarına karşı birleşen Macarlar büyük bir bağımsızlık mücadelesi verirler. Önceleri Macarların taleplerini kabul eder görünen Viyana'nın son olarak Ruslardan destek almasıyla Macarlar özgürlük savaşlarını kaybederler. Kossuth ve maiyeti Osmanlı topraklarına gelerek Kütahya'ya yerleşir. Bir müddet sonra Kossuth, bağımsızlık savaşını devam ettirmek ve siyasi destek aramak üzere dünyanın çeşitli şehirlerine gider, ancak bir sonuç alamaz. Sözünü ettiğimiz tüm bu tarihi süreç çalışmamızın bir bölümünü oluşturmakla birlikte, konuya katkı sağlaması açısından bildirimizde bu dönemde gerçekleşen hadiselerin, edebi ürünlere ve Macar basınındaki yansımalarına da yer verilecektir

Anahtar Kelimeler: Macar, Osmanlı, Kossuth, Thököly, Iı.Rákóczi.

Öğretmen Adaylarının Empatik Eğilimlerinin Geliştirilmesi: Suriyeli Sığınmacı Çocuklar Örneği

Doç.Dr. Yasin Doğan - Dr. Fatma Torun

ÖZ

Türkiye, son yıllarda savaş nedeniyle özellikle Suriye'den kaçan mültecilerin sığındığı bir ülke haline gelmiştir. Bu zorunlu göç dolayısıyla Türkiye'ye yerleşen Suriyeli ailelerin önemli bir kısmı kamplarda hayatlarını sürdürürken bir kısmı da şehirlerde hayatlarını sürdürmektedir. Bu ailelerin çocukları Türk vatandaşlarının gittiği okullarda eğitimlerini devam ettirmektedirler. Hemen hemen her sınıfta ve okulda öğrenim gören Suriyeli öğrencilere rastlamak mümkündür. Toplum hayatına katılan sığınmacıların mülteci olma durumları hem olumlu hem de olumsuz algı yaratabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının sınıflarda mülteci çocukların karşılaşabilecekleri olumsuz durumları fark etmeleri onların yaşadıkları olumsuzlukları anlamalarını sağlamaktır. Bu amaçla sınıf öğretmeni ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarına okullarda öğrencileri gözlemleyerek mülteci çocuk empatisi yaptırılmıştır. Öğretmen adayları empati yaptıkları süreçleri empati raporlarına yazarak yansıtmaya çalışmışlardır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının empati raporları betimsel analiz yoluyla incelenmiştir. Öğretmen adaylarının role girme, grubun sorunlarından bahsetme gibi konularda empati raporlarının daha nitelikli olduğu empatiye davet etme gibi konularda yeterdiz olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Empati Becerisi, Mülteci Çocuk

Kur'ân ve Sünnet Açısından Mûsikî

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Demirtaş

ÖZ

"İslâm'da Mûsikînin Hükmü" konusu, dün olduğu gibi bugün de en önemli tartışma konuları arasında yer almaktadır. Hadîs kaynaklarında, mûsikînin lehinde olduğu gibi aleyhinde de hadîslerin yer almasından kaynaklanan bu tartışmanın, toplumumuzun hemen her kesiminde sürekli olarak meydana geldiği bilinmektedir. Ancak bunun, geleceğimizi şekillendirecek olan üniversite gençleri, özellikle de derslerine girdiğimiz ve meslekleri gereği tam da bu tartışmanın merkezinde bulunan İlahiyat Fakültesi ile Devlet Konservatuvarı öğrencileri arasında cereyan ettiğine bizzat şahit oluşumuz, konuyla ilgili ayrıntılı bir çalışma yapılmasının gerekli olduğu kanaatini bizde uyandırarak harekete geçirmiş ve neticede bu çalışmanın ortaya çıkmasını sağlamıştır. Mûsikînin helallığı-haramlığını konu edinen çalışmamız, mûsikîyle ilgili âyet ve hadîslerin hemen tamamını içine alması; anlaşılır ve akıcı bir üslûba sahip olması; özellikle de mûsikînin hükmü konusundaki kararsızlığı giderecek kesin ve net ifadeler içermesi bakımından, konuyla ilgili daha önce yapılmış çalışmalardan farklılık arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mûsikî, Kur'ân, Sünnet, Helal, Haram

Özel Yetenekli Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersi, Sosyal Bilgiler Öğretmeni ve Bilsem Kavramlarına İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi

Dr. Yeliz Bolat

ÖZ

Bu araştırmanın amacı BİLSEM'e (Bilim ve Sanat Merkezi'ne) devam eden özel yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersi, sosyal bilgiler öğretmeni ve BİLSEM'e yönelik metaforik algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda özel yetenekli öğrencilerden sosyal bilgiler dersi, sosyal bilgiler öğretmeni ve BİLSEM kavramlarına yönelik metaforlar üretmeleri istenmiştir. Bu bağlamda araştırma nitel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde tasarlanmıştır. Çalışma 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Adana BİLSEM'e devam eden 29 kız, 20 erkek toplam 49 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında öğrencilere "Sosyal bilgiler dersi …….gibidir. Çünkü.....", "Sosyal bilgiler öğretmeni …….gibidir. Çünkü....." ve "BİLSEM…….gibidir. Çünkü....." "biçiminde eksik bırakılmış cümlelerin yer aldığı, araştırmacı tarafından hazırlanan formlar dağıtılmıştır. Bu formda ayrıca öğrencilerle ilgili kişisel bilgilere de yer verilmiştir. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilerek raporlaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilsem (Bilim ve Sanat Merkezi), Sosyal Bilgiler, Metafor

Ilkokul 3. ve 4. Sınıf Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeğinin Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Yılmaz Mutlu - Öğr.Gör. İhsan Söylemez

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ilkokul 3 ve 4. Sınıf öğrencileri için Matematik Kaygı Ölçeği geliştirmektir. Çalışmanın katılımcıları Muş il merkezinde bulunan farklı iki okula kayıtlı 256'sı ilkokul 3. sınıfta ve 275'i ilkokul 4. sınıfta öğrenim gören toplam 531 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin 262 tanesi erkek, 269'u kızdır. Araştırmada ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuş alınan dönütler doğrultusundan gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Katılımcılardan elde edilen veri seti üzerinden ölçeğin yapı geçerliği için Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Elde edilen bulgular geliştirilen 19 maddelik ölçeğin ilkokul 3 ve 4. Sınıf öğrencilerinin matematik kaygısını değerlendirmek üzere geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Kaygısı, Matematik Eğitimi, Matematik Başarısı

Geogebra Matematik Yazılımı İle Dönüşüm Geometrisi Konusunun Öğretiminin Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarısına Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Yılmaz Mutlu - Öğr.Gör. İhsan Söylemez

ÖZ

Bu çalışma ortaokul 8. sınıf matematik öğretim programında geometri ve ölçme öğrenme alanının alt öğrenme başlığı altında yer alan dönüşüm geometrisi konusunda GeoGebra matematik yazılımıyla yapılan öğretimin öğrencilerin matematiksel başarılarına etkisini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma ön test-son test kontrol gruplu deneysel yöntemle yürütülmüştür. Çalışmada yer alan katılımcılar 2016-2017 eğitim öğretim yılında Muş ili merkezinde bir ortaokula devam eden deney grubunda 20 ve kontrol grubunda 22 olmak üzere toplam 42 öğrenciden oluşmaktadır. GeoGebra'nın etkisini gözlemlemek amacı ile kontrol grubunda yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına uygun öğretim verilirken, deney grubunda ise sınıf ortamında etkileşimli tahtada araştırmacılar tarafından GeoGebra yazılımıyla tasarlanan materyallerle öğretim gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri topla aracı olarak 9 soruluk bir başarı testi geçmiş yıllarda çıkmış TEOG sınav soruları dikkate alınarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Yapılan güvenirlik testi sonucunda Cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0,74 olarak elde edilmiştir. 7 saat süresince gerçekleştirilen öğretimin öncesi ve sonrasında dönüşüm geometrisi başarı testi ile veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının başarıları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geogebra, Dönüşüm Geometrisi, Bilgisayar Destekli Öğretim

Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti'nde İlköğretimin Tarihi Gelişimi

Doç.Dr. Yüksel Kaştan - Yrd.Doç.Dr Neslihan Demirel

ÖZ

19. yüzyılda Avrupa'da eğitim kurumlarının önemi giderek artmaya başlamıştır. Sanayi Devrimi sonrasında kırsal alandan kent merkezlerine önemli bir göç yaşanmıştır. Kent merkezlerinde oluşan nüfusun melek edinmesinde eğitim kurumları önemli bir işlev kazanmıştır. Doğal olarak bu süreçte ilköğretim kurumları önemini artırarak aileler ve devletler öğrencilerin mutlaka bu öğrenimi yapmasını talep etmişlerdir. İşte bu bağlamda Osmanlı Devleti de modern anlamda eğitim kurumlarını yeniden yapılandırma sürecine girmiş ve zorunlu eğitimin ilk uygulamaları II. Mahmut döneminde başlamış, cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Çağımızda gelişen bilimin ve teknolojinin ışığında eğitimin insanlık için önemi daha da iyi anlaşılmaktadır. Çünkü devletlerin ve çeşitli toplulukların medeniyet seviyesi, kalitesi, başarısı, gelişmişlik düzeyi, üreticiliği gibi önemli meselelerin odak noktasından eğitim geçmektedir. Eğitim artık sadece üst düzeydeki seçilmiş insanlara sağlanan bir imkân olmaktan çıkmış, toplumda yaşayan her bireyin hakkı olarak görülerek, devletler tarafından zorunlu kılınmıştır. Bu çalışmada Osmanlı Devleti'nin son dönemi ile Türkiye Cumhuriyeti'nde ilköğretim alanında yapılan çalışmalar ve gelişmeler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretim, Tarih, Osmanlı Devleti, Türkiye

Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Yöneticilerin Yaşadıkları Problemler: Bir Durum Çalışması

Doç.Dr. Yüksel Kaştan - Yrd.Doç.Dr Neslihan Demirel

ÖZ

Türkiye'de YİBO'lar 1961 yılında 222 sayılı İlköğretim ve Temel Eğitim Kanunu'na göre hazırlanan Bölge Okulları Yönetmeliği'nin 1. maddesindeki "Çeşitli sebeplerle henüz bir ilkokul açılmamış olup, birbirlerine yakın birkaç köyün bulunduğu yerlerde veya evleri ve ev grupları dağınık olan köylerde, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları açılır " hükmü gereğince planlanarak açılmaya başlanmıştır. YİBO'ların kuruluşunda nüfusu dağınık olan yerleri okula ve öğretmene kavuşturmak, belli köylerde Türk dilini ve kültürünü yaymak faaliyetlerine yardımcı olmak, köylerde özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklarla okulöncesi eğitimi için sınıflar açılmasını sağlamak, çevrenin sağlık, tarım, halk eğitimi ve her türlü kalkınma faaliyetlerine bir merkez vazifesi görmek amaçlar yer almaktadır. Bu çalışmada Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki yöneticilerin yaşadıkları kişisel sorunlar, okulları ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar, okulda bulunma (çalışma-okuma-çocuğunun velisi olma) sebepleri, okulda çalışmaktan memnun olup olmadığı ve okulda değiştirilmesi gereken durumlar ile ilgili görüşleri alınarak okul ile ilgili yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yibo, Gündoğmuş, Problem, İdareci

Yabancı Dil Öğrenen Çocukların Anne-Baba Üzerindeki Dilsel Etkileri

Doç.Dr. Yusuf Şahin

ÖZ

Bu araştırmada, 6-9 yaş aralığındaki çocukların yabancı dil öğrenme motivasyonları, öğrendiklerini uygulama biçimleri, aile içi iletişime yansıması ve ailelerin çocuklarının dil öğrenimine davranışsal katkılarının çocuğun dil öğrenme sürecine etkileri araştırılmıştır. Araştırma, Giresun Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından düzenlenen "Çocuklar için Yabancı Dil" kursuna katılan öğrenciler ve velileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler iki gruba ayrılmış; birinci grupta henüz ilköğretime başlamamış öğrenciler, ikinci grupta ise ilkokul 2-3. Sınıf öğrencileri yer almıştır. Araştırmanın verileri, velilere yönelik hazırlanan anket yardımıyla elde edilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından analiz edilmiş ve değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde, oluşturulan dil öğrenme ortamına ve uygulanan yönteme bağlı olarak, çocukların dil öğrenme isteklerinin oldukça yüksek olduğu, öğrendiklerini uygulamada çeşitli öğrenme stratejileri geliştirdikleri, aile içi iletişimde öğrendiklerini göstermenin yanında, aile bireylerine de öğretme ve onları öğrenmeye teşvik etme davranışları gösterdikleri saptanmıştır. Anne-babalar da, çocuklarına yabancı dil öğrenmelerinde destek olmak için, dil öğrenme isteği içerisinde olduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi, Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri, Motivasyon, Öğrenme ve Öğretim, Dilsel Etkileşim

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Ders Kitaplarında Kullanılan Metinlerin Nitelikleri İle İlgili Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Söylemez - Pınar Söylemez

ÖZ

Tarih boyunca edebiyat, içinde oluştuğu toplumun duygu, düşünce, inanç ve kültürel değerlerinin aynası ve taşıyıcısı olmuştur. Bu niteliğiyle edebiyat, toplumdaki bireylerin ortak hafızasını oluşturan önemli bir eğitim alanı ve eğitim sistemlerinin vazgeçilmez bir parçası olarak kabul edilmiştir. Dil ve edebiyat eğitimi, ait olduğu medeniyet ve kültür değerlerinin edebî eserler vasıtasıyla yeni nesillere aktarılmasını sağlar. Bundan dolayı her toplum, dil ve edebiyat eğitimini kendi kültürel temellerini, değişim ve gelişimini dikkate alan özgün bir bakış açısıyla yapılandırmalıdır. Metinlerin bu derece önemli görüldüğü Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programı'nda (2015) ders kitaplarında yer alacak metinlerde bulunması gereken özellikler 16 başlık halinde yayımlanmıştır. İşte bu araştırma Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin mevcut ders kitaplarındaki metinlerin bahsi geçen özelliklere uygunluğuyla ilgili görüşlerini almak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Erzurum ilinde görev yapan Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin evrenini oluşturduğu araştırmanın örneklemini aynı il merkez ilçelerinde görev yapan ve amaçlı örneklem yoluyla seçilmiş 30 Türk dili ve edebiyatı öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler tematik olarak tasnif edilerek içerik analizi yolu ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, ders öğretmenlerinin görüşlerine göre ders kitaplarının beklenen nitelikleri hangi açılardan karşıladığı ve hangi açılardan sıkıntılı olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın yeni programa göre hazırlanan/ hazırlanacak olan ders kitaplarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programı, Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitapları, Ders Kitabındaki Metinlerin Özellikleri, Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Adaylarının Konuşacakları Konuyla İlgili Akademik Bilgi Düzeyi İle Konuşma Kaygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Söylemez - Doç.Dr. Oğuzhan Sevim - Yrd.Doç.Dr. Bünyamin Sarikaya

ÖZ

İnsan sosyal bir varlık olarak çevresiyle sürekli iletişim içindedir. Bir birey, günün % 50 ile % 80'lik zaman diliminde iletişim hâlindedir ve bu zamanın % 45'ini dinleyerek, % 30'unu konuşarak, % 16'sını okuyarak, % 9'unu ise yazarak geçirmektedir. Sosyal hayatta olduğu gibi eğitim ve okul hayatında belli bir başarıyı elde etmek kendini doğru ve etkili ifade etmeye dolayısıyla doğru ve etkili konuşmaya başlıdır. Etkili iletişimi olumsuz etkileyen etmenlerin başında kişilerin konuşmaya dönük kaygılarının olduğu görülmektedir. Bu araştırma, çok farklı değişkenlerin etkilediği bu kaygının konuşulan konuya hâkim olma durumuyla nasıl ve ne derece ilişkili olduğunu tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan ilişkisel araştırma modeline göre planlanmıştır. Araştırmanın evrenini Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı öğretmen adayları oluştururken örneklemi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesinde eğitim gören Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği son sınıf öğrencileri ile pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerden sistematik örneklem yoluyla seçilmiş 150 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için Sevim'in (2012) geliştirdiği "Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Kaygısı Ölçeği" ve ÖSYM tarafından yapılan sınavlarda kullanılan sorulardan oluşan 25 soruluk akademik başarı testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının konuşacakları konuyla ilgili akademik bilgi düzeyi ile konuşma kaygısı arasında negatif bir korelasyon olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Konuşma, Konuşma Kaygısı, Hazırlıklı Konuşma, Konuşma Becerisi

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mentör Öğretmen Algılarının İncelenmesi

Doç.Dr. Zeliha Yazıcı - Dr. Hacer Tekerci

ÖZ

Nitelikli öğretmen yetiştirirken okul uygulama çalışmalarının yapılması aday öğretmenlerin profesyonel gelişimi açısından son derece önemlidir. Öğretmen adayları mesleğe hazırlanırken öğretmenlik becerilerinin geliştirilmesi konusunda kendilerine rehberlik yapabilecek nitelikte mentör öğretmenlere gereksinim duymaktadırlar. Mentör öğretmen, meslekte deneyimsiz olan bireyleri geliştirmek için öğretmenlik, danışmanlık ve yönlendirme yapan kişidir. Mentör öğretmen, danışmalık rolü üstlendiği için mesleğe yeni başlayacak olan öğretmen adaylarına ya da öğretmenlere, kendini tanımasına kendisinde geliştirebileceği alanlarla ilgili hedef belirlemesine rehberlik eder. Ayrıca, mentörler deneyimsiz öğretmenlerin mesleki deneyim kazanmasına ve beraberinde mesleki sorumluluk duygusu geliştirmesine yardımcı olur. Bu çalışmanın amacı, uygulama öğretmenlerinin mentörlük becerilerinin okul öncesi öğretmen adaylarının bakış açısıyla değerlendirilmesidir. Araştırmanın örneklemini, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı Öğretmenlik Uygulaması derslerini tamamlayan 200 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kiraz (2003) tarafından geliştirilen Uygulama Öğretmeni Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenin mentorlük becerileri, öğretimin planlanması, mesleki rehberlik ve uygulamaya hazırlık olarak üç alt boyutta değerlendirilmiştir. Araştırmanın analizleri devam etmekte olup bulgular sunum sırasında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mentörlük, Uygulama Öğretmenleri, Öğretmen Eğitimi

Vaizlerin İş Doyum Düzeyleri (Akdeniz Bölgesi Örneği)

Araştırmacı Zeynep Yüksel

ÖZ

Eğitim hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bireyin aldığı örgün eğitimle birlikte okul dışında aldığı eğitim de bireyler açısından önemli bir yere sahiptir. Yaygın eğitimin etkin olduğu alanlardan biri yaygın din eğitimidir. Yaygın din eğitimi ülkemizde resmi olarak Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı yaygın din eğitimi faaliyetlerini camilerde vaaz ve hutbelerle, cami dışında da konferans ve panellerle basılı ve görsel yayınlarla ve kurslarla yürütmektedir. Bu eğitim faaliyetlerinden vaazlar yaygın din eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Vaazlar, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından görevlendirilen vaizler tarafından verilmektedir. Vaiz, camilerde veya gerektiğinde ceza evleri, çocuk ıslahevleri, güçsüzler yurdu, öğrenci yurdu, hastane, fabrika vb. yerlerde vaaz eden, Başkanlığın hizmet alanlarında irşat, rehberlik, inceleme ve araştırma yapan görevlidir. Vaizlerin görev alanının çeşitliliği vaazlar vasıtasıyla ulaşılan insan sayısının da fazla olmasını sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Alanla ilgili eğitimin etkili bir şekilde yürütülmesinde ise vaizler önemli bir yere sahiptirler. Vaizlerin bilgi becerilerinin yanında iş yaşamlarından beklentileri ve çalışma ortamlarında yaşadıkları onların motivasyonunu olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedir. İş yaşamında karşılaşılan durumlar olumsuz olduğunda veya iş yaşamından beklentiler karşılanmadığında etkili bir öğretim yapılamayacaktır. Dolayısıyla vaizlerin iş doyumu etkili bir yaygın din eğitiminin verimliliği açısından önemlidir. Araştırma 2016 yılında Akdeniz Bölgesinde Diyanet İşleri Başkanlığı'nda görevli vaizlerden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş vaizlerle yapılmıştır. Bu amaçla araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Vaizlerin iş doyumlarını ölçmek amacıyla 'Vazilerin İş Doyum Anketi' kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen sonuçlar SPSS 15 kullanılarak analiz yapılacaktır. Araştırma sonucunda vaizlerin iş doyumuna birçok faktör etki ettiği gözlemlenmekle birlikte iş yaşamında hissedilen bedensel ve ruhsal gerilim iş doyumuna en çok etki eden faktör olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iş Doyumu, Yaygın Din Eğitimi, Vaiz

Gazetelerdeki Tecavüz Haberlerinin Eleştirel Söylem Çözümlemesi Modeliyle İncelenmesi

Doç.Dr. Zihniye Okray

ÖZ

Tecavüz mitleri birer sosyal normdur. Bu sosyal normlar, içinde yaşanılan sosyal çevrenin de etkisi ile toplumsallaşma sürecinde öğrenilirler. Sosyal ya da toplumsal normlar yapıp ettiklerimizi yöneten nirengi noktaları ya da kurallar olarak tanımlanabilirler. Bireyler bu normlara göre davranır veya tavır alırlar bunun sonucunda da yaşadıkları toplumun içerisinde meşrulaşmış olurlar. Toplum içerisinde nelerin normal, nelerin ise sapkın olarak değerlendireceği önceden bu normlar aracılığı ile bilirlenirler (Bozkurt, 2011). Medya sürekli olarak tecavüz haberleri sunmaktadır. Bu haberlerde tecavüzü, tecavüzcünün sapkınlığı olarak nitelendirilmelerine rağmen aslında iktidar eşitsizliklerinin ve erkek üstünlüğü ideolojilerinin yani mevcut düzenin uygulamalarıdır (Erşen, 2015). Bu noktada haberlerin toplumsal gerçekliği inşa ettiğinden bahsedebiliriz. Medyada yayımlanan haberlerin metinleri, toplumsal ve kültürel yapı içerisinde inşa edilir, yeniden üretilir ve bu yeniden üretime bağlı olarak da dönüşebilir (Durur, 2011). Bu araştırmanın amacı, 2016 yılında yazılı basında çıkan ve gazetelerin çevrimiçi arşivlerinde yayımlanan tecavüz haberlerinde; tecavüz kurbanını ve tecavüz failini hangi söylem içerisinde kurguladıkları ile ilgili bir veri oluşturmak ve bunların toplumda var olan tecavüz mitleri ile nasıl meşrulaştırıldıklarını ortaya koymaktır. Araştırmada tecavüz mitleri ile meşrulaştırıldığı düşünülen tecavüz haberleri eleştirel söylem çözümlemesi ile, metin içindeki egemen söylemlerin nasıl kurgulandığı Teun A. Van Dijk'in eleştirel söylem çözümlemesi modeli ile gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tecavüz Mitleri, Tecavüz, Söylem, Eleştirel Söylem, Haber

Türkçe`den Özbekçe`ye Çeviri Meseleleri: R.N.Güntekin'in 'dudaktan Kalbe' Romanı Özbekçe Tercümesinde Çevirmen Maharati

Prof.Dr. Zilola Khudaybergenova

ÖZ

Özbekistan bağımsılığa kavuştuğundan sonra dünyanın ileri gelen devletlerinden ilk olarak Türkiye Cümhuriyetiyle siyasi-ictimai, iktisadi ve kültürel ilişkileri kurdu. Bu dostluk ilişkilerını daha güçlendirmenin yollarından biri olarak Özbekçe'den Türkçe'ye, Türkçe'den Özbekçe'ye çeviri işlerinin kuvvetlendirme işleri meydana çıktı. Nitekim edebi eser insan kalbi üzerinde güçlü etki yapmak, gerçek güzelliği hissetmeğe öğretmekle birlikte, okuyucuda kötülüğe karşı nefret, iyiliğe karşı sevgi duygularını aşılar. Bununla birlikte edebi eserlerin yabancı dillere tercüme edilmesi sonucunda birer ulusun milli karakteri, kültürü, gelenek ve görenekleri, genel olarak özgü özellikleri dunyanın diğer uluslarına takdim edilir. Tarihten ve fenin bugünki gelişmesinden dolayı belli olmaktadır: ilerlemekta olan her cemiyet çevirme işleri için elverişli koşulları yaratmak, bu alanın genişlenmesi için gereken ortamı oluşturmak zorundadır. Zira fen, teknik ve kültürün zenginleşmesi ve yükselmesi tercüme işlerinin gelişimiyle yakından ilişkilidir. Dünyanın çeşitli dillerleride yazılmış olan edebi eserler tercüme edilirken çevirilerin milliy edebiyatların zenginleşmesi için yol açacağına hiç bir kuşku yok. Yanısıra bu yöntemdeki işleri değerlendirmek, tercüman maharetini takdir etmek, çeviri sürecinde kullanılan usulleri belirtmek, çevirmen kendi dikkatinden kaçıran kimi kusurları tayin etmek, tercüme sorunlarını halletmek boyunca tavsiyelerde bulunmak önem taşımaktadır. Özbekistan bağımsızlığa kavuştuğundan sonrakı zamanlarda özbek çevirmenleri tarafından Türk edebiyatinin en güzel örneklerini Özbek'çeye çevirmesi yönünde birçok işler uygulanmiştir. Özellikle ünlü türk yazarı, Özbek okuyucuları tarafından 'Çalıkuşu' romanı vesilesiyle çok sevilen R.N.Güntekin'in 'Dudaktan Kalbe ' romanı Özbek yazarı Miraziz Azzam tarafından çevilerek 'Muhabbat Simfoniyası' adıyle yayınlanmıştır. İşbu bildiride 'Dudaktan Kalbe' romanının Türk ve Özbek Dillerindeki nüshaları kiyaslanarak incelenelir. Bildiride R.N.Güntekin'in eserinin estetik güzelliğini sağlayan yazarın kendine özgü üslubunun çeviride verilmesi meseleleri ve yolları araştırılır, eşdeğeri olmayan kelimelerin tercümede denkliğini bulma ve kullanmasındaki tercüman maharetininden bahsedilir. Bununla birlikle 'Dudaktan Kalbe' romanındaki kelimelerin gerçek anlamı, yan anlamı, mecaz anlamının romanın Özbekçe nüshasında nasıl bir şekilde, hangi yollarla gerçekleştirildiği ortaya çıkarılır. Miraziz Azzam R.N.Güntekin'in romanı Özbekçe tercümesinde ulaştığı başarılar tesbit edilir ve yaptığı hatalar tahlili neticesinde çıkarılan hülasalar sunulur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Özbekçe, Çeviri, R.N.Güntekin, 'dudaktan Kalbe' Romanı, Miraziz Azzam, Eşdeğeri Olmayan Kelimeler, Tercüman, Tercüman Mahareti, Gerçek Anlam, Yan Anlam, Mecaz Anlam

Işitim Engeli Olan Çocukların Okul Eğitimine Hazırlamanın Elverişli Pedagojik Yöntemleri

Doç.Dr. Zulfiya Mamarajabova

ÖZ

Nitekim, dil ve nutuk insan manevi erginliğinin önemli faktörlerinden sayılır. Dolayısıyla daha okul dönemine kadar olan eğitim yaşından işitim engelli olan çocuklar nutkunu doğru biçimlemek yaşam talebidir. Özbekistan'ın ünlü Taşkent Devlet Pedagojı Üniversitesinin Defektoloji fakültesi 30 senedan aşırı müddetçe uyguladığı bilimsel araştırmalar neticesinde bu yöntemde birçok sonuçları ellemiştir. Bildiride böyle tecrübelerin neticeleri tesbit edilecektir. İşitim engelli olan çocuklar çevresindekilerle serbestçe ilişkiye giremezler. Öyle bir koşul yaratmak lazım ki, okul yaşına ermeyen işitim engelli olan çocuklar kendi içinde bir ilişkiye ihtiyaç duymalı. Nutuk gelişimindeki eksiklik işitim engelli olan çocukların çevredekilerle ilişkisini sınırlamaktadır. Bu durum da bilimin sözle uyumlu olan bilgi alma faaliyetini belirli bir anlamda kısıtlar. İşitim engelli olan çocuklarda hem akli, hem şahıs gelişiminin yetersizlikleri ile çok yakından bağlı olan nutkun özgün bozuluşları ekseriyet hallerde daha fazla gözlenir. Bu nedenle işitim engelli olan çocuklar ile yapılan öğrenim ve eğitim iş sisteminde nutuk gelişimindeki eksiklikleri düzeltmeye önemli yer verilmektedir. İşitim engelli olan çocukların bütün grupları için konuşma etkinliğinin bozulması genel özellik sayılmaktadır. İşitim engelli olan çocuğun nutku özümleme özellikleri, akli engelli olan çocukların konuşma gelişimini öğrenme, bu çocuklar ile okul dönemine kadar olan yani nutkun en tez gelişimi döneminnde çalışma içeriği ve metotlarını, yöntemlerini tespit etmek büyük önem ve güncellik taşımaktadır. İşitim engelli olan çocuklar nutkunu geliştirme zor olmasına rağmen eğitim ve öğrenim sürecinde nutuk her zaman dikkat merkezinde olmalıdır. Bu engelle işiten öğrencillerde nutuk materyalını kabullenme yatkınlığını geliştirmenin elverişli yöntemlerini öğrenme meselesinin güncelliğini sağlamaktadır. İşbu bildiride sözkonusu meseleler tartışılır, konu ille ilgili tecrübe-deneyim yöntemleri ve onların sonuçları belirtilir. İşitim engeli olan çocukların konuşma idrakini geliştirme metotları getirilir.

Anahtar Kelimeler: Işitim Engeli Olan Çocuklar, Okul Eğitimi, Pedogojik Yöntem, Nutuk Materyalı, Nutkun Özgün Bozuluşları, Nutuk Gelişimindeki Eksiklikler, Konuşma Gelişimi

Finansal Ekonomi Krizleri: 1929 Büyük Buhran-2008 Mortgage Krizi Karşılaştırması

Doç.Dr Fatih Mehmet Öcal

ÖZ

ABD'nin batı kıyılarında ön ödeme sistemine göre yapılan yazlık evlerin, fırtına nedeniyle yıkılmasının finans sektöründe meydana getirdiği panik sonucu reel ekonomiyi felce uğratmasıyla ortaya çıkan ve Klasik iktisadi sistemin her derde ilaç olarak öne sürdüğü piyasa sisteminin iflas ettiğinin ilk işareti olan 1929 yılındaki "Büyük Buhran" olarak adlandırılan ekonomik kriz, öncelikle ABD ekonomisinde birkaç yıl içinde Gayri Safi Milli Hasıla'nın hızla düşmesi, işsizliğin %25'lere yükselmesi gibi yapısal sorunlara yol açtı. Yine ABD'de 2007 yılında konut orijinli piyasada oluşan balonun patlaması ve bankacılık sektöründe likidite sorununun baş göstermesiyle ortaya çıkan, "Mortgage Krizi" krizi şeklinde de kısaca ifade edilen kriz de, çok kısa süre içinde hızla yayılıp finansal ve reel sektörü etkileyerek, küresel bir niteliğe dönüştü. İki krizinde meydana gelme nedenleri bakımından benzer yanları olmakla birlikte, krizden kurtulmak adına öne sürülen çözüm önerileri ve ortaya çıktığı dönemler göz önüne alındığında ise, ciddi boyutta farklar olduğu görülmektedir. Bu çalışmada, 1929 yılında görülen Büyük Buhran ile, 2008 yılından itibaren tüm ekonomileri ciddi derecede etkilemeye başlayan küresel mortgage krizi, oluşum, gelişim ve etkileri bakımından karşılaştırılarak, farklılıklar ve benzerlikler ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Kriz, Büyük Buhran, Küresel Kriz, İşsizlik

Musa Hornasi (Musa Horanî)'nin Tarih-I Ermenistan Adlı Eseri

Doç. Dr. Ali Cin

ÖZ

Ermeni tarihi üzerine bilinen en eski eser Musa Hornasi'nin Tarih-i Ermenistan adlı eseridir. Eserin yazarı olan Musa Hornasi hakkında yazılı kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak bilim adamları onun yazdıklarına dayanarak Yunan, Süryani ve Pehlevi dillerini iyi bildiğini ve Mısır, Şam ve İran gibi geniş bir coğrafyada 5. yüzyılda yaşadığını söylemektedirler. Eserin önemli hususiyetlerinden biri Ermeni tarihini milattan önceki dönemlerden efsanelerle başlatması ve eserin eski Ermeni diliyle yani Grabarca ile yazılmış olmasıdır. Eser Ermeni tarihi ile ilgili bilgi bilgilerin yanı sıra tarih boyunca Ermenilerin ve Ermenilerle ilişkide olan milletlerin tarihi hakkında da bilgiler vermiştir. Hornasi'nin eseri üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Ermenistan'ın tarihi büyük şahsiyetlerinin şeceresi, Ermenilerin büyük dedesi I. Haik'ten Makedonyalı İskender'e kadar geçen olaylar anlatılır. İkinci bölümde Ermenistan'ın tarihi şahsiyetleri, Ermenistan'da Arşakoni Hükümetinin kurulmasını ve üçüncü Tirdad (M.S. 318) hükümdarına kadarki dönem anlatır. Üçüncü ve son bölümde ise Ermenistan'ın Tarihî büyük şahsiyetlerinin sonu, III. Tirdad döneminden Arşakoni hükümdarlığı (M.S. 428) ve Gerigor'un soyunun ve saltanatının sona ermesine kadar olan dönem detaylı bir biçimde anlatılır.

Anahtar Kelimeler: Ermenistan Tarihi, Musa Horani, Musa Hornasi, Ermeni, Tarih

Anadolu'da XVI. Asra Kadar Türkçe ve Türk İmajı

Yrd.Doç.Dr. Adnan Oktay

ÖZ

Türkçe yazmanın serüveni çok eski dönemlere kadar gitmektedir. Göktürk alfabesi, Türk diline son derece uygun olup kemâle ermiş bir alfabedir. Bu durum bu serüvenin daha da eski olduğuna işaret etmektedir. Fakat özellikle Türklerin Anadolu'ya gelmesinden sonra edebî fetret denebilecek bir dönem yaşanmıştır. Bu dönemde Anadolu'da eser veren, Türkçe metin üreten bazı şair ve yazarlar, Türkçe yazarken özürlerini, mahcubiyetlerini dile getirmiştir. Bu kişilerin Türkçeden uzak durması ya da Türkçeye mesafeli durması, Türkçeyi avamın dili olarak görmesi, Türkçeyle ilgili dönemsel bazı negatif yaklaşımlara işaret etmektedir. Ömrünün uzun bir kısmını 13. yüzyılda yaşamış olan Aşık Paşa, Garibname'sinde Türk diline kimsenin bakmadığından yakınmıştır. Yunus Emre ise şiirlerinde Türkçe yazarken bazı sebepleri dile getirmek zorunda kalmıştır. Sadece bu örnekler bile Anadolu'da Türkçenin yazıda ne kadar az bir seviyede kullanıldığına işaret etmektedir. Ali Şir Nevai, Türkçe yazma gayretini ömrünün sonuna kadar bilinçli ve şuurlu bir dava adamı olarak sürdürmüştür. Muhâkemetü'l-lugateyn gibi büyük bir eseri yazması, onun Türkçe için çırpınışlarını göstermektedir. Bu bilinçte olan bir aydına bile Hüseyin Baykara ya da Molla Abdurrahman Cami gibi büyük şairlerin Farsça yazması hususunda ısrarcı olması ya da telkinde bulunması, aydın üzerinde çevre ya da entelektüel faktörünün ne denli baskın olduğunu göstermektedir. Bu dönemde Hindistan'dan Mısır'a; Orta Asya'dan Anadolu'nun batısına ve hatta Balkanlara kadar geniş bir coğrafyaya dağılıp küçük ya da büyük gruplar halinde yaşamlarını sürdüren Türklerin dilinin bu şekilde, tabir yerindeyse ötekileştirilmesinin, yeteri kadar rağbet görmemesinin temelinde acaba hangi sebepler yatmaktadır? Şair ve yazarlar neden böyle bir algıya sahiptir? Böyle bir düşünüş aslında neye işaret etmektedir? Bu çalışmada bahsedilen bu sorulara cevaplar aranacaktır. Çalışma hazırlanırken metinlerarası okuma yapılmış, başlangıçtan 15. Yüzyılın sonuna kadar olan dönemde yazılmış klasik eserler ve yazma metinler incelenmiştir. Tespit edilen ilgili örneklerden hareketle sonuca varılmıştır. Neticede görülmüştür ki, dönemsel siyasî ve politik olaylar, Arapça ve Farsçanın edebiyat ve bilim mahfillerindeki aktüel gücü, Türklerin yaşam şekilleri gibi sebepler, bahsedilen fikrî yaklaşımların oluşmasında etkili olmuş, hevesli de olsalar şair ve yazarların Türkçe eser yazmasını bastırmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kuruluş Dönemi, Türkçe Eserler, Ali Şir Nevai, Hüseyin Baykara, Molla Abdurrahman Cami, Aşık Paşa, Yunus Emre

Hüseyin Nihal Atsız'ın "Türk Ülküsü" Adlı Eserinde Söz Varlığı -Derlem Temelli Bir Uygulama-

Doç. Dr. Nesrin Sis - Arş.Gör. Ahmet Cihan Bulundu

ÖZ

Hüseyin Nihal Atsız, bir döneme damga vuran, eserleri ve fikirleri hâlâ geçerliliğini koruyan, dil, tarih ve edebiyat alanında günümüze ışık tutan yaklaşımların sahibi güçlü bir fikir adamıdır. Geniş kitleleri etkileyen Atsız'ın yaşam felsefesinin çıkış noktasını ve çalışma alanını ise "Türk"e ait olan her şey oluşturmuştur. Bu çalışmada, Atsız'ın 1 Ocak 1966 yılında ikinci baskısı yapılan "Türk Ülküsü" adlı eseri temel alınmıştır. Eserin muhtevasını, farklı dergilerde ve tarihlerde yayımlanmış 21 farklı konu başlığından oluşan fikir yazıları oluşturmaktadır. Tarihe ve onun kalem mücadelesine ait olan bu eser yazarın kendi ifadesiyle: "ülkünün türlü konularını ilgilendiren" fikir yazılarını içerir. Türk dili, Türk Edebiyatı ve Türk kültürü açısından özellikli bir önemi olan bu eser, söz varlığı açısından derlem dilbilim (corpus) temelli yöntemlerle incelenmiştir. İncelemede, Word Smith Tools version 7 kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda, Atsız'ın söz varlığının daha çok hangi anlam evreninde yoğunlaştığı ve çeşitlendiği üzerinde durulmuştur. Son olarak bu bulgular, söylem analizleri doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Nihal Atsız, Türk Ülküsü, Söz Varlığı, Derlem Dilbilim

Postmodern Dil Felsefesinin Edebiyat Kuramındaki Yansımaları, Çok Dillilik ve Kültürlülük: Fındık Sekiz Örneği

Dr. Ahmet Evis - Okutman Mustafa Karadeniz

ÖZ

Postmodernizm felsefe ve edebiyat alanında boy gösterdiği ilk andan günümüze dek etkilerini gittikçe arttırarak devam ettirmektedir. Postmodernistler, özellikle modernist eleştiri merkezinde rasyonel gerçekliği, tekelci kültür ve dil anlayışını hiçbir şekilde kabul etmeyen radikal söylemlerde bulunurlar. Bu doğrultuda, kuramsal yönden dilin odağa alındığı ve alımlama estetiğine dayanan yeni fakat orijinallikten uzak çok katmanlı bir dil anlayışı geliştirirler. Zira sosyal medya, televizyon, internet gibi kitle iletişim araçlarıyla evrenselleşen, kültürel yönden sınırların kalktığı günümüz dünyasında postmodernist düşüncenin savunduğu çoğulcu anlayışa paralel biçimde dil ve kültürlerde bir melezleşme, zenginleşme görülür. Bu durum doğal olarak kısa süre içerisinde postmodern edebî eserlere de yansıyarak çok dilli ve kültürlerin iç içe girdiği bir yapı ortaya çıkarır. Yapılan bu çalışmayla postmodern felsefe ile belirginleşen çok kültürlü ve çok dilli anlayışın kültürel, sosyal ve edebî yönü Fındık Sekiz eseri üzerinden açıklanmaya ve örneklenmeye çalışılmıştır. Küreselleşen dünyanın ortak değer ve dil anlayışı karşısında postmodernistlerin ortaya attıkları çoğulcu düşünce biçimi, pratik ve teoride tartışılmıştır. Postmodern edebiyat kuramının her türden sınırlandırmayı ve tasnifi reddeden tavrı nedeniyle inceleme esnasında bazen yazar bazen okur bazen de metin odaklı analizlere başvurulmuştur. İncelemeye esas olan Fındık Sekiz romanına yapılan göndermelerle, dil-kültür anlayışında postmodernist tavrın belirgin yönleri vurgulanmış ve elde edilen bulgular ışığında çok kültürlülüğün ve çoğul dilsel kullanımın postmodernist düşünceye büyük oranda uygun olarak eserde tatbik edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Böylece postmodernizmin Türk toplumu ve edebiyatında dil-kültür ilişkisi bakımından ne şekilde ve derecede yer ettiği söz konusu eser etrafında açıklanmıştır

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Postmodernizm, Çok Dillilik, Çok Kültürlülük, Fındık Sekiz

Son Dönem Türk Öykücülüğünde Mekân Algısı

Dr. Ahmet Uslu

ÖZ

Değişik açılımlara, yorumlara imkân tanıyan mekân, insanla arasında kurulan bağ ile özellikle üzerinde durulması gereken bir yapıdır. Toplumsal olaylara, insan hallerine sahne olması, onları barındırması, bu olaylara yön ve şekil vermesi bakımından sosyolojik bir gerçekliğe de sahiptir. Son dönem Türk öykücülüğünde mekân bu önemini devam ettirir. Özellikle 1980 sonrası ülkede yaşanan gerek siyasî gerekse toplumsal olaylar nedeniyle Türk öykücülüğünde mekân ayrı bir öneme sahiptir. Bunalan, sıkılan, yalnız kalan, tutunamayan birey, mekânla bütünleşir, kendisini mekânla birlikte ifade eder. Çocukluğunun geçtiği mekânlar, birey için içinde bulunduğu psikolojik durumdan bir çıkış noktasıdır. Bazen bir nefes alma, bazen yüzleşme bazen de değişimin en açık şekilde görüldüğü mekân, son dönem Türk öyküsünde canlı bir işlevsellikle yer alır. Bazı öykülerde sentezi hızlandıran bir katalizör olarak da kullanılan mekân, öykü kişilerinin hayatı sorguladığı, anlayış farklılıklarını ortaya koyduğu bir araç olarak kullanılır. Kapalı mekânların sıklıkla tercih edildiği son dönem Türk öyküsünde, öykülerin yazıldığı dönemin insan yapısını görmek mümkündür. Bu çalışmada 1980 sonrası Türk öyküsünde mekânın işlevsel özellikleri, mekân – insan, mekân – toplum, mekân – hayat gibi açılardan ele alınarak Türk öykücülüğünün mekân algısı ortaya konmaya çalışılacaktır. Çalışmada bu dönemde kitap olarak yayımlanan öykü kitaplarından özellikle öne çıkan öykücülerden yola çıkılarak, mekânın kurguya olan etkisi üzerinde durulacaktır. Çalışma sonucunda Türkiye'nin siyasî ve toplumsal yaşantısında mekânın etkisi, öyküler üzerinden açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mekân, Öykü, Kurgu, Son Dönem Türk Öykücülüğü, Öyküde Mekân Algısı

Demokrasi Değeri Bağlamında Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler Romanlarının Çözümlenmesi

Ahmet Yılmaz

ÖZ

Kişilerin iyi ve kötü davranışlar arasında ayrım yapmasına olanak sağlayan kabuller ve inançlar olarak tanımlanan değerler, yirmi birinci yüzyılda önemli konulardan bir haline gelmiştir. Özellikle demokratik değerler; istenen, arzu edilen ve kazandırılmak istenen davranışlar olarak görülmüştür. Yaklaşık iki bin beş yüz yıl önce Antik Yunan'da ortaya çıkan demokrasi kavramı, halkın yönetimi anlamına gelmektedir. Bugün ise demokrasi sadece yönetim biçimi anlamında değil, bir yaşam felsefesi anlamında da kullanılmaktadır. Demokrasi değeri, ancak eğitim ile kazanılabilir. Okullar bu eğitimi gerçekleştirirken edebi eserlerden de yararlanır. Bu araştırmanın amacı, Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar, Süper Gazeteciler 3 Likörlü Çikolata, Süper Gazeteciler 4 Belalı Davetiye romanlarındaki demokrasi değerlerini tespit etmek ve demokrasi değerinin nasıl işlendiğini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yaklaşımı esas alınarak yapılan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış ve tespit edilen değerler yorumlanmıştır. Araştırmanın sonunda farklı yıllarda yayımlanan "Süper Gazeteciler" romanlarındaki demokrasi değerleri tespit edilmiştir. En çok demokrasi değerine serinin ikinci cildi olan "Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar" romanında rastlanılmıştır. Bu romandaki demokrasi değeri; çoğulculuğu, çok sesliliği, kişilerin haklarına ve yaşamlarına saygıyı, kişi hürriyetini ön plana çıkarmayı, yönetim biçimi olarak demokrasiyi tanımayı ve demokrasi eğitimini konu edinmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Demokrasi, Aytül Akal, Süper Gazeteciler

Yolsuzluk ve Hukuksuzluk Algısı Oluşturulmasına Yönelik Bir Söylem Çözümlemesi

Doç.Dr. Akif Arslan

ÖZ

Resmi bir makamı ve/veya görevi kötüye kullanma gibi anlamları ihtiva eden yolsuzluk ve hukuksuzluk dünyanın bütün ülkelerinde toplumların en hassas olduğu konulardan biri olarak kabul edilmektedir. Yolsuzluk ve hukuksuzluk kavramı çerçevesinde zaman zaman birçok ülkede hükümetlere veya hükümet yetkililerine karşı ciddi güven bunalımları yaşanabilmekte hatta güven duygusunda oluşan sarsıntı sonucunda devletlerden bile nefret edilebilmektedir. Toplumlardaki yolsuzluk ve hukuksuzluk hassasiyetinden dolayı dördüncü kuvvet olarak kabul edilen basın, bazı sanal yolsuzlukları ve hukuksuzlukları bile kendi amaçları/ideolojileri doğrultusunda kullanıp post modern darbeler yapabilmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın temel amacı hükümet/devlet karşıtı ve/veya terör yanlısı birtakım haber sitelerindeki (aktifhaber, zaman gazetesi) yolsuzluk/hukuksuzluk konulu haber başlıklarını analiz etmektir. Bu bağlamda bu araştırmada öncelikle ilgili haber sitelerinin yolsuzlukla/hukuksuzlukla ilgili 2014-2016 yıllarındaki haber başlıkları incelenmiş ve incelenen bu başlıkların bir kısmı random yöntemiyle seçilmiş ve örneklem olarak kabul edilmiştir. Çalışmanın sonunda araştırma kapsamındaki haber sitelerinin (Bakan Onayıyla Verilen Taltiflere Algı Operasyonu, Saray Hala Kaçak, Saray TV Kuruluyor, Erdoğan'ı Eleştirince Fahri Hemşerilik Gitti, MHP Afişleri Toplatılıyor gibi haber başlıklarını kullanarak) adlandırma-tanımlama, dışlama, farklılıkları reddetme, kontrol, baskılama ve cezalandırma stratejileri ile toplumda yolsuzluk/hukuksuzluk algısı oluşturma, hükümet ve devlet yetkililerini cezalandırma ve yok etme gibi amaçlarla dili kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada incelenen haber sitelerinin bütüncül olarak incelenmesinden elde edilen bir diğer sonuç ise yıllarca kendini devlet yanlısı ve/veya terör karşıtı gösteren bazı haber sitelerinin 17/25 Aralık 2013 öncesi ve sonrasındaki haber başlıklarında objektif olmayan ciddi ideolojik söylem farklılıkları olduğudur. Diğer bir ifadeyle ilgili haber sitelerinin 17/25 Aralık 2013 sonrasındaki haberlerinde ima gibi gramatik dil unsurlarını kullanarak çok önemli gelişmeleri bile ideolojik amaçlarla servis ettiği ve gelinen nokta itibariyle darbeye zemin hazırlayacak kaos ortamının oluşmasına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Söylem Analizi, Basın

Göstergelerarası Çeviri Örneği Olarak "Yaban" Romanının Filme Uyarlanması

Prof.Dr. Arsun Uras Yılmaz - Araştırmacı Didem Pamuk

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Rus dilbilimci Roman Jakobson'un Göstergelerarası çeviri yaklaşımı çerçevesinde Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Yaban (1932) adlı romanının 1996'da TRT kanalında aynı adla filme uyarlanmasının incelenmesidir. Bu amaçla, Türk köylüsüyle Türk aydını arasındaki düşünce uçurumunu ele alan romanın filme uyarlanmasında romandaki kahramanların ve mekânın aynı niteliği taşıyıp taşımadığı, romanla filmin aynı mesajı verip vermediği araştırılacaktır. Ayrıca romandaki dilsel göstergeler, filmde dil ve dildışı göstergeler boyutunda daha geniş bir yelpazede incelenecektir. Bütüncemizi (corpus) oluşturan, Kurtuluş Savaşı'nda laik ve antilaik çatışmayı anlatan bu romanının filme uyarlanmasının 96 yılında şeriatçılarla laiklerin çatıştığı bir döneme denk gelmesinden dolayı bir mesaj vererek yaşanılanlara bir göndermede bulunduğunu söylemek mümkündür. Bu film, TRT açısından sosyal bir uyarı niteliğinde kullanılmış olabilir çünkü görsel medyanın ulaşacağı kitle bir romanın ulaşacağı kitleden çok daha fazladır. Böyle bir uyarlama çalışması, çeviribilim alanında Göstergelerarası (intersemiotics) çeviri kapsamına girmektedir. Bu çeviri türü Jakobson tarafından "sözel bir iletiyi farklı bir gösterge sistemi aracılığıyla yeniden ifade etmek" olarak tanımlandığı için bu çalışma da aynı kapsamda ele alınacaktır. Bütüncemize konu olan roman ve romanın filmi, tematik açıdan Umutsuzluk-Çaresizlik, Teslimiyet ve Kabullenme, Eğitimsizlik, Heyecan-Hüzün, İhanet, Aldatma, Kimlik Bilinçsizliği, Hayal Kırıklığı-Umudun Yitirilmesi ve Aydın Kesime Eleştiri kategorileri altında incelenecektir. Roman ve film karşılaştırmasını yaparken romandaki dilsel göstergeler, filmde ise dil ve dildışı göstergeler (ses, kostüm, arka plan, beden dili) daha geniş bir yelpazede incelenecektir. Romandan filme uyarlama çalışması, bir çeşit çeviri etkinliği olarak nitelendirilirse, izleyici kitlesine vermiş olduğu mesajını da çeviri sosyoloji kapsamında değerlendirmek mümkündür. Aydın kesimi eleştirmenin yanı sıra şeriatın getirebileceği olumsuz sonuçlar doğrultusunda bir uyarı mesajı ilettiğinden, toplumsal bir yönlendirme olarak kabul edilebilir. Bu nedenle yeni gelişmekte olan Göstergelerarası çeviri çalışmaları, diğer tüm çeviri etkinliklerinde olduğu gibi sosyoloji ile disiplinlerarası bir etkileşim içerisinde, toplumsal yansımalar sayesinde bu alandaki çalışmalara yeni bir yön vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Göstergelerarası Çeviri, Çeviri Sosyolojisi, Dilsel ve Dildışı Göstergeler, Uyarlama, Yaban Romanı

Albert Camus'nun Yabancı ve Zülfü Livaneli'nin Kardeşimin Hikayesi Adlı Romanlarında Yabancılaşmanın Farklı Boyutları

Okutman Arzu Özyön

ÖZ

Bu çalışmada Albert Camus'nun Yabancı ve Zülfü Livaneli'nin Kardeşimin Hikayesi adlı romanlarındaki Meursault ve Mehmet (Ahmet) adlı karakterler yabancılaşmanın farklı boyutları bağlamında karşılaştırılacaktır. Her iki eserde de yabancılaşma kavramı kişinin kendine yabancılaşması ve kişinin çevresine ya da topluma yabancılaşması şeklinde iki farklı düzeyde görülmektedir. Yabancılaşma kişinin kendisini herhangi bir yere ait hissetmemesi, bir anlamda aidiyetsizlik duygusudur. Kişinin kendine yabancılaşması kendini tanıyamaması, kendini farklı bir bedene bürünmüş olarak görmesi şeklinde gerçekleşirken, çevresine veya topluma yabancılaşması kendisini toplumdan soyutlayarak çevresine duyarsızlaşması, kendisini içinde yaşadığı topluma ait hissetmemesi şeklinde görülebilir. Bu bağlamda bu çalışmada yabancılaşmanın bu iki düzeyi Camus'nun Yabancı ve Livaneli'nin Kardeşimin Hikayesi adlı romanlarından örneklenerek analiz edilecektir. Bu çalışma karşılaştırmalı bir analiz olduğundan, iki karakter, dolayısıyla iki roman arasındaki yabancılaşma kavramı bağlamındaki benzerlik ve farklar da tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Albert Camus, Yabancı, Zülfü Livaneli, Kardeşimin Hikayesi, Yabancılaşma

Lorca'nın Yerma Adlı Oyununda Yaratıcı/Yıkıcı Bir Güç Olarak Kadın

Okutman Arzu Özyön

ÖZ

Camille Paglia Cinsel Kimlikler adlı kitabında doğayı ve doğa ile özdeşleştirdiği kadını hem yaratıcı aynı zamanda da yıkıcı bir güç olarak tanımlar. Paglia'nın bu fikrinin temelinde Apollon/Dionysos dikotomisi yatar. Bu dikotomide Apollon mantığın ve kültürün simgesi iken Dionysos duygunun ve doğanın temsilcisidir. Aslında Apollon/Dionysos, kültür/doğa, erkek/kadın ve mantık/duygu gibi ikilikler evrende uyumlu bir şekilde birbirini tamamlamalıdır. Ancak, Batı dünyasında bu uyum ve denge bir türlü yakalanamamıştır, aksine bunların sürekli bir mücadele içinde oldukları görülmüştür. Dolayısıyla metne dayalı bir yöntemin benimsendiği bu çalışmada Paglia'nın bu fikrinden yola çıkarak Federico Garcia Lorca'nın Yerma adlı oyunundaki kadın/erkek mücadelesi üzerinde durulacak, oyun ile aynı adı taşıyan kadın karakter hem yaratıcı hem de yıkıcı bir güç olarak analiz edilecektir. Yerma, çocuk özlemi dinmeyince tıpkı bir kasırga gibi yıkıcı bir güce dönüşerek evine felaket getirecektir. Böylece Paglia'nın kadın ve erkek arasındaki uyum yokolduğunda, kadının değişerek yıkıcı bir güce dönüşebileceği yolundaki görüşü de bu oyundan örneklerle ortaya konmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Camille Paglia, Cinsel Kimlikler, Yerma, Kadın, Yıkıcı Güç

Tragedya Işığında Modern Trajedinin Tahlil Unsurları: Mezopotamya Üçlemesi'nde Trajik Ögeler

Asiye Çığrı Yıldırım

ÖZ

M.Ö. 6. yüzyılın sonuna doğru doğan ve en parlak dönemini M.Ö. 5. yüzyılda yaşayan tragedyaya ait bilgileri, büyük ölçüde, yine aynı döneme ait metinlerden öğrenmek mümkündür. Aristoteles'in Poetika'da şiir türü olarak ele aldığı ve türün örneklerinden hareketle tanımladığı tragedya, Dionysos törenlerinde söylenen Dithriambos'tan ortaya çıkmış, zamanla, Dithriambos'tan doğan tragedya, Dithriambos'u kendi bünyesinde koro tarafından söylenen bir ilahiye dönüştürmüştür. Büyük Dionysos törenlerinde kurbanlar kesilir ve etlerden yoksulların da faydalanması sağlanır; ardından "Yarışmak üzere seçilen üç tragedya şairi, festivale üç tragedya ve bir satir oyundan oluşan bir 'dörtleme' ile katılmaktadır." Nietche 'nin Tragedyanın Doğuşu adlı eserinde, ortaya çıkışının -özellikle bir toplumun psikolojisine dayandırılarak- açıklandığı tragedya, tarihi süreçteki değişime paralellik göstererek evrilecektir. En parlak dönemini M.Ö. 5. yüzyılda yaşayan ve daha sonraki süreçte, özellikle Ortaçağ Avrupa'sında, her türlü özgürlüğünü Tanrı'ya ve dolayısıyla kiliseye teslim etmiş insanların dünyasında seçme özgürlüğünü yitirmiş toplumun tragedyası ve trajik kahramanları -aslında diğer birçok sanat dalının uğradığı akıbete uğrayarak- sessizleşir. "Ortaçağ Avrupası'nda Hıristiyanlığın öbür dünyanın kapılarını açmasıyla birlikte 'trajik insan' da silinir. Öbür dünyaya yönelik 'kurtuluş' vaatleri, bu dünyada herhangi bir çıkışsızlığın doğumuna olanak tanımaz." Din karşısında ve dinin buyrukları içinde yer alan kader karşısında, insanoğlunun seçiminin de bir önemi kalmamıştır artık. Trajik insan ancak Ortaçağın Rönesans'la birlikte sona ermesinin ardından kilisenin gücünü yitirmesi ile yeniden dirilecektir. "Bu dirilişin kaynağı, Rönesans insanının akılcılığıdır. Yeni dönem insanı somut tanrılarıyla aynı dünyada baş başa yaşamış Antik Çağ Yunan dünyasının insanının aksine, varlığı benimsenen tek ve soyut Tanrı'nın elini eteğini çektiği bir dünyada, artık kendisiyle baş başa yaşadığının bilincindedir." Bu durum her ne kadar trajik görüngüsünü değişimine yol açmışsa da trajiğin özü varlığını sürdürecektir. Sanatın kendisi kadar uzun bir geçmişe sahip olan tragedya türünü tanımlama çabaları, benimsenen kuramın penceresinden görünenin ne olduğuna bağlı olarak, farklı nitelikleri ön plana çıkarır ve bu maddelerin altını çizer: "Özellikle seyirciye olan etkisi, acıma, korku, katharsis ve sonrasında duyulan haz vs. bağlamında tragedyayı açıklama eğilimleri; trajik kahramanı merkeze alan romantik kuramın tercih ettiği yaklaşımlar; biçimsel kuramın esas çerçeve kabul ettiği olay örgüsü içinde yer alan tanınma, baht dönüşü, kahramanın zaafı gibi unsurların varlığı üzerinden yapılan tanımlama eğilimleri ve bunlara ilaveten daha çok felsefe sahasında yapılan çalışmalarla ortaya konan değerler ve etik üzerinden değerlerin çatışması olarak görme eğilimleri bunlar arasında sayılabilir." Aristoteles'ten bu yana tragedya ve trajik olarak nitelediğimiz şey, bize insanı anlatmaktadır: İnsanın sahip olduğu güçleri, özgürlüğünü, aynı zamanda onun âcizliğini ve kendi elinde olmayan, müdahale edemediği kaderini." Her zaman seçimleri ile yoluna devam etmek durumunda olan insan, dünyanın ve insan olmanın özünün farkına varması ile tragedyalarda var olan trajik'in, görünümünü değiştirmiş olsa da, trajik olanın, dünyanın ve insanın özünde her daim mevcut olduğunun farkına varacaktır. Tragedya çoğu zaman Antik Yunan'a hapsedilmiş bir tür olarak ifade edilirken, her metin türünün zaman içinde evrimleşmesi gerçeği göz önüne alındığında -biçimsel değişikliklere rağmen- tragedyayı yaratan trajik olgular, ait olduğu zamanın koşullarıyla yeniden var olur. Çünkü tragedya özünde, insan olmanın zorunlu bir sonucu olarak zamandan bağımsız bir gerçeği anlatır. İnsana ve dünyaya ait bir özü: çelişkiyi ve çatışmayı. İnsanın trajedisi, varlığını, görünümünü değiştirmiş olsa da, devam ettirecektir ve bu defa onu trajik duruma sürükleyecek olan, bünyesinde taşıdığı nitelikleri ve özgür seçimleri olacaktır. "Aristoteles'ten bu yana tragedya ve trajik olarak nitelediğimiz şey, bize insanı anlatmaktadır: İnsanın sahip olduğu güçleri, özgürlüğünü, aynı zamanda onun âcizliğini ve kendi elinde olmayan, müdahale edemediği kaderini." Her zaman seçimleri ile yoluna devam etmek durumunda olan insan, dünyanın ve insan olmanın özünün farkına varması ile tragedyalarda var olan trajik'in görünümünü değiştirmiş olsa da, trajik olanın, dünyanın ve insanın özünde her daim mevcut olduğunun farkına varacaktır. "Modern Dönem'deki tragedya'da söz konusu olan, bu dönemin bilinciyle çok yakın ilişkili olan insan hayatı kavramı ve anlayışıdır. Hegel, Kierkegaard ve Nietzsche Rönesans'taki didaktik olma düşüncesinin ötesine giderek, hayatın trajik durumundan bahsederler." Modern trajediler, başka bir deyişle modern döneme ait tragedyalar, biçime hapsedilmeden içeriğe özgü özellikleri ile değerlendirildiğinde, bu türün bugüne ait güçlü örnekleri daha görünür hale gelecektir. Son dönem Türk edebiyatında farklı türlerde vermiş olduğu eserleri ile bu alanda güçlü bir yer edinen Mungan'ın tiyatro ile olan ilişkisi ve tiyatro metinleri başlı başına bir inceleme alanı olmuştur. "Mungan'ın, oyun yazarlığını, biçimle değil içerikle alakalıdır ve Shakespeare'le değil, antik Yunan oyun yazarlarıyla birlikte, yani trajik olan kavramı bakımından okumak gerekir." Bu sebeple çalışmada, Murathan Mungan'ın Mezapotamya Üçlemesi'nde yer alan Mahmud ile Yezida, Taziye, Geyikler Lanetler trajik olgular

açısından değerlendirilmiş ve bu değerlendirme, trajedi türünün değerlerle ilişkisi göz önüne alınarak değer çatışmaları, trajedinin kendine özgü karakter özellikleri, masum olan suç ve suçlusu, kendine özgü hazzı ve estetik bir değer olarak yüce kavramı çerçevesinde yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda söz konusu metinlerin Türk edebiyatında modern trajedi türünün güçlü örnekleri olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tragedya, Modern Trajedi, Murathan Mungan, Mezopotamya Üçlemesi

Ilkçağ Kültürlerinde Sudan Çıkan Kurtarıcı Motifi (Musa Mitleri)

Yrd.Doç.Dr. Aslı Kahraman Çinar

ÖZ

İlkçağ toplumlarının bazı mitolojik ögeleri, ilahi dinlerdeki bazı mitolojik ögeler ile benzerlik göstermektedir. Bu ögelerden bir tanesi hz. Musa ile özdeşleşmiş olan küçük bir bebeğin düşman saldırısından korunması için sandık veya bir sal içerinde nehre bırakılması motifidir. Nehirde sürüklenen bebek birileri tarafından bulunur ve ileride toplumun kurtarıcısı olur. Her ne kadar hz. Musa ile özdeşleşmiş olsa da bu motif ve benzer anlatılar Hititlerde, Akadlarda, Roma da ve uzak doğu mitolojilerinde karşımıza çıkmaktadır. Zaman, mekan, toplum yapısı ve inançlar değişse de suya bırakılan çocuk ve sudan çıkan kurtarıcı motifi değişmemiş toplumların kültürel ögeleri içinde yaşamaya devam etmiştir. Bu bildiride Musa mitlerini bir diğer ifade şekliyle sudan çıkan kurtarıcı motifini ilkçağ toplumlarında geçtiği şekliyle mitolojik anlatılar ele alınarak karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, Sudan Çıkan Kurtarıcı, Hz. Musa

Sohrab Sepehrî ve Şiirlerinden Seçmeler

Yrd.Doç.Dr Asuman Gökhan

ÖZ

Diğer dünya edebiyatları gibi Fars edebiyatı da, gerçekte kültürel gelişmeler, düşünce ve bilgi aktarımı gibi etkenlerin yanı sıra çeşitli alanlarda değişik dönemlerde yaşanan karşılıklı etkileşimlerin ortaya çıkardığı insanlığın ortak kültür mirasının parçalarından biridir. Bu bildiride İranlı modern şair kimliğinin yanı sıra ressam olan Sohrab Sepehri'nin hayatı ve edebî kişiliği hakkında bilgi verildikten sonra sanatının muhteşemliğiyle kaleme aldığı şiirlerinden örnekler verilecektir. Sohrâb'ın şiirlerini anlamak için onun sıklıkla kullandığı yeni ifadelerin, yeni hayal resimlerinin altyapısını oluşturan ışık, karanlık, alacakaranlık, yokluk, varlık, renk, renksizlik, suskunluk, hareketsizlik, kıpırtı, hâlvet, yalnızlık, düşler âlemi, gam, hüzün, ölüm, zaman, zamansızlık, an, nakış, doku" gibi unsurlar hakkında genel bir bilgi sunulacaktır. Modern İran şiirinin dünya dillerine en çok aktarılmış şairlerinden olan Şiire ve resme ilgisi erken yaşlardan itibaren gelişen Sepehrî, İran şiirinde ölçü ya da ritme bağlı olmayan "Yeni Şiir" akımının beş ünlü şairinden biridir. Diğerleri Nima Youshij, Ahmad Shamlou, Mehdi Akhavan-Sales ve Füruğ Ferruhzad'dır. Vezin ve kafiyeyi reddeden İran Yeni Şiir'inin önde gelen isimlerinden olan Sohrâb'ın ressamlığı da şiirinde yeni bakış açıları kazanmasına yol açmıştır. Bazı şiirlerinde soyut kavramlardan sıkça yararlanarak tablolar çizer. Resim ile şiir Sohrâb'da iç içedir. "Gündüz yaptığım resimleri / Gece geldi sıvadı dumanla" gibi dizelerinde bunu açıklıkla görürüz. Şiirinde insancıllık hâkimdir. Doğayı sever ve şiirlerinde sıkça yer verir. Şiirleri Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, İsveççe, Rusça ve Türkçe gibi birçok dile çevrildi.

Anahtar Kelimeler: Sohrab Sepehrî, Modern İran Edebiyatı, Şiir, Resim, Yeni Şiir

Stanislaw Ignacy Witkiewicz'in "Doyumsuzluk" Adlı Romanı Üzerine: Bozguna Uğratılan Kültür

Arş.Gör. Aybike Kılık

ÖZ

20. yüzyıl Polonya Edebiyatının en önemli kişilerinden Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885-1939) sanatla iç içe yaşayan bir ailede büyümüş, kendisi de -ressam, kuramcı ve roman yazarı olmak üzere- çok yönlü bir sanatçı olarak tanınmıştır. Yazarın 1930 yılında yayımlanan Doyumsuzluk (Nienasycenie) adlı romanı fantastik bir distopyadır. Olay örgüsü gelecekte, 1990'lı yıllarda gerçekleşir. Polonya hariç tüm Avrupa komünizmle yönetilmektedir. Bu durumun nedeni de Polonya'da yaşanan kültürel yozlaşmadır. Toplum, geleneklerinden uzaklaşmış, ahlaki bir çöküş yaşamaktadır. Dünyadaki nüfusu oldukça artmış olan Çinliler ise Avrupa'yı ele geçirip buradaki insanları köleleştirerek yönetmeyi hedeflemişlerdir. Murti-Bing narkotik haplarıyla da kolayca bu emellerine ulaşmaktadırlar. Bu hapları içen insanlar kayıtsız şartsız yeni inançları, yeni ideolojileri kabul eder hale gelmektedir. Witkiewicz yazarlık yaptığı dönemlerde çağdaşlarınca anlaşılamayan adam olarak görüldüyse de sanatçının çalışmaları aslında evrensel sorunlara değinmekteydi. Bu çalışmada da Doyumsuzluk adlı roman üzerinden yazarın dünya ve sanat görüşünün günümüz dünyasıyla ne derece örtüştüğü tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Witkiewicz, Polonya, Edebiyat, 20.Yy., Distopya, Roman

Yesevi'nin Fakr-Nâmesindeki Deyim-Fiiller Üzerine

Arş.Gör. Aybüke Betül Doğan

ÖZ

Bu araştırmada, ilk olarak ilgili inceleme metni olan Fakr-nâme dolayısıyla "fakr" kelimesinin sözlüksel anlamı ve tasavvuftaki karşılığı verilmiştir. Daha sonra bu eser üzerinde kimlerin çalışmış olduğuna değinilerek eserin muhteviyatı hakkında bilgi verilmiştir. Her ne kadar eser, Ahmet Yesevi'ye atfedilse de aslında eserin daha sonradan Ahmed Yesevi'nin müritleri tarafından yazılmış olduğu gerçeği kaynaklarda belirtilmiştir. Bu nedenle, Yesevi'nin adı belirtilmesine rağmen, eserin dilinin 16. yüzyıl olmasına şaşırmamak gerekmektedir. Eserle ilgili gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra deyim ve deyim-fiilin ne demek olduğu üzerinde durulmuştur. Farklı araştırmacıların deyim-fiil için nasıl açıklamalar getirdiği dile getirilmiş ve devamında Fakr-nâmede geçen deyim-fiiller tespit edilmiştir. Fakr-nâmede hangi fiillerle deyim-fiillerin kurulduğu alt başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Çok zengin bir hacme sahip olmamakla beraber, Fakr-nâme ile 16. yüzyıl Orta Türkçesinin bir kolu olan Çağatay Türkçesi metinlerinde isim+yardımcı fiil kuruluşunda hangi deyim-fiillerin var olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu amaçla Orta Türkçede yer alan deyim-fiillerle ilgili söz varlığı incelemesine bir katkı sağlanması hedeflenmiştir. Deyim-fiil kuruluşunda hangi fiillerden sıklıkla veya daha az yararlanılmıştır? Deyim-fiil içerisinde bir defa geçtiği gözlemlenen fiiller hangileridir? Söz dizimsel açıdan bakıldığında fiil yanında tek mi ya da daha fazla unsurlu kuruluşlar mı bulunmaktadır? Bu gibi sorulara yanıt verilmeye çalışılmaktadır. Deyim-fiiller transkripsiyonlu metin incelenerek fişlenmiş; kullanılan fiillerin alt başlığında ilgili deyim-fiiller örneklendirilmiştir. Neticede, Türk dilinin zengin ifade gücünü yansıtan deyim-fiillerin Orta Türkçe dönem metinlerinden Fakr-nâmedeki karşılıkları ve bunların kaç unsurdan oluştukları gösterilerek söz varlığı ve söz dizim çalışmalarına küçük de olsa katkı sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Yesevi, Fakr-Nâme, Deyim-Fiiller, Söz Dizimsel İnceleme

Anthony Burgess'in Otomatik Portakal'ında Şiddet ve Sosyal Öğrenme

Yrd.Doç.Dr Ayla Oğuz

ÖZ

Şiddet, ortaya çıkış şekliyle insanların yaşamlarını gölgeler ve çevrelerindeki etkinliklerini sınırlar. Jean Marie Domenach'e göre şiddet bir çeşit ölümcül güç patlamasıdır. Bu anlamda Vittorio Di Martino şiddeti psikolojik ve fiziksel olarak iki biçimde sınıflandırır. Ayrıca şiddetin zihinsel, cinsel, ekonomik, yargısal şiddet biçimleri de vardır ve bütün bunlar sosyal yaşamın düzenini hoşlanılmayacak ölçüde olumsuz etkiler. Anthony Burgess'in A Clockwork Orange (1962) (Otomatik Portakal) adlı romanı kendilerini tecavüz, işkence, hırsızlık ve cinayete adayan ve bundan zevk alan bir grup gençliğin ve İngiltere'deki gençlik kültürünün panoramasını verir. Burgess şiddeti başkarakter Alex'in sokaktan hapishaneye kadar uzanan süreç içerisindeki yıkıcı davranışları yoluyla ele alır ve eğitim psikolojisinde teorik açıdan 'kışkırtıcı' ve 'tepkisel'olarak olarak tanımlanan şiddet ve saldırı biçimlerine göndermede bulunur. Çalışmada şiddet ve şiddetle ilgili kavramlar Albert Banduras'ın sosyal öğrenme teorisi ışığında incelenerek Burgess'in anlatı evreni belirginleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Sosyal Öğrenme, Gençlik Kültürü, Tecavüz, Güç, Saldırganlık, Aşağılama, Kışkırtıcı, Tepkisel, Anthony Burgess

Anonymus ve Simon Kézai'nin Kroniklerinde Hun-Macar Akrabalığı

Arş.Gör. Ayşe Öz

ÖZ

Macar tarihinde geçmişten günümüze değin tartışılagelen Macarların kökeni meselesi Orta Çağ'dan itibaren pek çok çalışmaya konu olmuştur. Macarlar erken dönem yabancı kaynaklarda ekseriyetle Türk adıyla ya da başka Türk kavimlerinin adlarıyla nitelenmiş yahut Türk olduğu varsayılan Hunlarla özdeşleştirilmişlerdir. Bu Hun-Macar benzerliği düşüncesi 11. yüzyıl dolaylarında Macar kaynaklarında da yoğun bir biçimde işlenmiş ve bu dönemden itibaren Hun-Macar akrabalığı ve Hun-Macar ilişkileri tasvir edilmeye başlanmıştır. Hun-Macar akrabalığı ile ilgili düşüncelerin yansıtıldığı Macar kaynaklarının başında ise Latince yazılmış kronikler gelmektedir. XI. yüzyılda yazıldığı düşünülen ve Hun ve Macar kavminin aynı olduğuna işaret eden ilk Macar kroniği Gesta Ungarorum'dur. Anonymus ve Simon Kézai de kroniklerini bu en eski Macar kroniğini temel alarak oluşturmuş ve bu çalışmalarda da Hunların ve Macarların ortak atadan geldikleri düşüncesi işlenmiştir. Daha sonraki kroniklerde de bu geleneğin geliştirilerek sürdürüldüğü görülmektedir. Bu çalışmada sözü edilen bu kronikler hakkında bilgi verilecek ve kroniklerde işlenen Hun-Macar akrabalığına dair görüşler yansıtılacaktır. Ayrıca Macar ortak bilincinde yaşayan Hun-Macar efsaneleri de sözü edilen bu kronikler doğrultusunda aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Çağ, Hun-Macar akrabalığı, Macar kronikler, Hun-Macar efsaneleri

Sözlü Kültürün Yazılı Kültüre Etkisi: "Toprak"ı Ekmek

Yrd.Doç.Dr. Aysun Dursun

ÖZ

Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin, genel bir ifadeyle insanların doğada bıraktıkları iz olarak değerlendirilebilecek kültür, geçmişten gelen deneyim ve birikimlerin gelecek kuşaklara aktarılmasında etkin bir rol oynar. Walter J. Ong'a göre sözlü kültür, birincil sözlü kültür ve ikincil sözlü kültür olmak üzere ikiye ayrılır. Birincil sözlü kültür dönemi insanlarının yazı gibi bir teknolojiye sahip olmamaları bilgi ve deneyimlerini bir sonraki kuşağa sözlü kültür ürünleri yoluyla aktarmalarını gerektirmiştir. Bu süreçte toplum, kolektif bilince hitap eden ürünleri akılda tutma ve aktarma yolunu tercih etmiştir. Yazılı kültüre geçildiğinde toplumların bakış açısı aynı kalarak metinlerde toplumları bir arada tutan kültürel kodların yer alması söz konusu metinlerin benimsenişini ve kabullenilişini kolaylaştırmıştır. Günümüz Türk romancılığının önemli temsilcilerinden biri olan Buket Uzuner, Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları- Su ve Toprak olarak yayımladığı, Hava ve Ateş adlarıyla bir dörtleme olarak kaleme almayı planladığı romanlarında kadim kamanlık geleneği başta olmak üzere Türk kültürüne ait pek çok unsura yer vermiştir. Bu çalışmada sözlü kültürün yazılı kültüre etkisi bağlamında söz konusu roman dizisinin ikincisi olan Toprak adlı eserin gelenekten beslenen ve geleceğe taşınmasına zemin hazırlayan sözlü kültür unsurları ve bu unsurların romandaki işlevleri tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Buket Uzuner, Toprak, Sözlü Kültür, Yazılı Kültür, Roman

Hz. Mevlana'nın Mesnevi Adlı Eserinden Yararlanılarak Oluşturulmuş Çocuk Hikâye Kitaplarının Dış ve İç Yapısal Olarak İncelenmesi

Öğr.Gör.Dr. Gülay Temiz - Uzman Banu Akbaş

ÖZ

Günden güne insanların daha da fazla ilgi gösterdikleri Hz. Mevlana, insanlara doğru yolu göstermeyi amaçlayan eserleri ve fikirleriyle canlılığını korumaktadır. Öyle ki UNESCO 2007 yılının üye ülkelerde "Uluslar arası Mevlana Yılı" olarak ilan etmiştir. Hz. Mevlana'nın eserleri ve bu eserlerinde işlediği konular geçmiş dönemlerde olduğu gibi günümüz insanları için de önemli mesajlar ve nasihatler içermektedir. 800 yıla yakın bir süreci içine alan bu fikirler Hz. Mevlana'nın sadece kendi dönemine sıkışıp kalan bir mutasavvıf değil, asırlar boyu muhatap bulabilen bir mana eri, mutasavvıf, fikir ve bilim adamı olduğunu göstermektedir. Hz. Mevlana Mesnevi eserinde yer verdiği hikâyelerle küçük büyük ayrımı yapmadan her yaştan insanı kucaklamıştır. Bu çalışmanın amacı, Hz. Mevlana'nın "Mesnevi" adlı eserindeki bazı hikâyelerinden yararlanılarak oluşturulmuş çocuk hikâye kitaplarını yayınlayan kuruluşların kitaplarının, bir çocuk kitabının taşıması gereken dış yapı ve içyapı ölçütlerini ne ölçüde taşıdığını ortaya koymaktır. Bu amaçla 7 yayınevinden elde edilen 19 çocuk kitabı, Demircan (2006) tarafından hazırlanan ve çocuk kitaplarının içyapı ve dış yapı ölçütlerini saptamaya yarayan 5 farklı araçla incelenmiştir. İnceleme sonucunda, tasarım ve düzenleme başlığı altında 15 yapıt, yazar ve kitap bilgileri başlığı altında 14 yapıt, dil ve anlatım başlığı altında 16 yapıt, konu-plan başlığı altında 19 yapıt, resimlendirme başlığı altında ise 18 yapıtın yeterli ölçütleri taşıdığı bulunmuştur. Bu sonuçlara dayanarak Hz. Mevlana'nın "Mesnevi" eserinden yararlanılarak oluşturulan çocuk hikâye kitaplarının, iç ve dış yapı özellikleri açısından çocukların gelişim seviyelerine uygun basıldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesnevi, Çocuk Kitapları, Mevlana

Italo Calvino'nun Edebiyatta Hafiflik Kuramının Emlak Vurgunu Hikayesi Üzerinden İncelemesi

Arş.Gör. Barış Yücesan

ÖZ

Italo Calvino İtalyan edebiyatının XX. yüzyılda yetiştirdiği en önemli yazarlardan biridir. Türkçe'ye de pek çok yapıtı çevrilen yazar, edebiyat dünyasına Neorealizmden Postmodernizme farklı kuramlar içeren yapıtlar kazandırır. Bir Kış Gecesi Eğer Bir Yolcu, Görünmez Kentler, Marcovaldo ya da Kentte Mevsimler en çok tanınan yapıtlarındandır. Ölümünden sonra 1988 yılında ilk basımı yapılan Amerika Dersleri adlı denemesinde İtalyan yazar, sanayi sonrası teknolojik çağda edebiyatın ve kitabın yazgısıyla ilgili sorgulamaların sıklık kazanması üzerine edebiyatın geleceğine olan güvenini altı başlık altında açıklamaktadır. Gelecek bin yıl için edebiyatın gelişimi açısından altı önerisini sunduğu Amerika Dersleri adlı denemesinde, ilk başlık olan hafiflik konusu, Calvino'nun 1963 yılında yayınlanan Emlak Vurgunu adlı öyküsü üzerinden bu bildiride açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Italo Calvino, Emlak Vurgunu, Hafiflik Kuramı, İtalyan Edebiyatı

Kutadgu Bilig'de Kavramsal Deyim Aktarmaları

Yrd.Doç.Dr. Bayram Çetinkaya

ÖZ

11. yüzyılda Yusuf Has Hacib tarafından kaleme alınan Kutadgu Bilig, Türkçenin Karahanlı dönemine ışık tutması açısından önemli bir yere sahiptir. Sahip olduğu söz varlığı ile zengin bir eser olan Kutadgu Bilig, dilin kullanımına yönelik somut örnekler vermesi yanında dönemin kavram dünyası ile ilgili bilgileri de barındırmaktadır. Varlık, durum veya hareketler ile ilgili edinilen tecrübeler, toplumun farklı alanlardaki kavramlarla ilişki kurmasını sağlayabilmektedir. Kavramlar arası benzetmeye dayalı olarak kurulan bu ilişkiler, toplum zihninde kavramsal deyim aktarmalarını oluşturmaktadır. Bu kavramsal deyim aktarmaları sayesinde toplum karmaşık yapıya sahip, soyutluk arz eden kavramları dilde kolayca anlaşılabilecek şekilde karşılayabilmektedir. Dilde sözcüklerin eşdizimsel yapılar içerisinde, deyimlerde görebildiğimiz deyim aktarmaları toplumun kavramlara olan yaklaşımını da ortaya koyması açısından da öneme sahiptir. Bu çalışmada Kutadgu Bilig'deki deyimler esas alınarak kavramsal deyim aktarmaları tespit edilecek ve toplumun kavramlara olan yaklaşımı ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kavramsal Deyim Aktarması, Deyim, Kutadgu Bilig

Erec ve Dede Korkut Kitabı'nda Erdem ve Kazanımlar

Arş.Gör. Betül Yalçınkaya Akçit

ÖZ

Klasik Orta Yüksek Almanca dönemi yazarlarından Hartmann von Aue'nin Erec adlı eseri Almanca dilinde yazılmış ilk artus roman olarak kabul görmektedir. 12. yüzyılda kaleme alınan Erec'teki şövalye tipi, karşılaştığı zorluklar neticesinde erdemler kazanarak saygınlığını kanıtlamış ve unvanının devamlılığını sağlamıştır. On iki hikâyeden oluşan Dede Korkut Kitabı ise Oğuzların yaşam biçimlerinden inançlarına kadar çeşitli konularda bilgi sağlayan bir sözlü gelenek ürünüdür ve 15. yüzyılın ikinci yarısında yazıya geçirildiği tahmin edilmektedir. Eserdeki alp tipi türlü sınanmalardan geçerek kazandığı erdemler sayesinde toplumda saygın bir yer edinmiştir. Bu çalışmada, bahsi geçen eserlerdeki şövalye tipi ile alp tipi karşılaştırılacak ve kazandıkları ortak erdemlerle elde ettikleri farklı kazanımlar, genelde insani değerler açısından, özelde ise Alman ve Türk toplumunun değer yargıları ve kültürü açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Erec, Dede Korkut Kitabı, Şövalye, Alp, Erdem

Bir Devrin Panoraması ve Cemal Amca Şiiri

Yrd.Doç.Dr Birol İpek

ÖZ

Cemal Amca, Lütfü Şehsuvaroğlu'nun bir şiiridir. Bu şiir, Lâ Havle-Lütfî Divânı- isimli şiir kitabında yer almaktadır. Şiir, on üç bölümden oluşan uzun bir manzumedir. Toplam 193 kıtadan oluşan şiirin her bir kıtası beş mısradan oluşmaktadır. Şiir, 11 hece vezniyle yazılmıştır. İlk üç mısra kendi, son iki mısra kendi içinde kafiyelenmiştir. Şair, şiir içinde 145 dipnot vererek çeşitli açıklamalarda bulunmuştur. Şiire adını veren Cemal Amca yaşamış bir şahsiyet ve bir dönemin simge ismi, 1980 öncesi idealist genç kuşağın amcası ve yol arkadaşıdır. 1980 ihtilali sırasında hayattan ayrılmıştır. Şehsuvaroğlu, Cemal Amca'ya hitapla aslında bir dönemin panoramasını anlatmaya çalışmıştır. Şiirde, Cemal Amca ile beraber kimi değerlerin, ilişkilerin, karakterlerin yok olup gitmesi anlatılmaktadır. Bu manzumede Şehsuvaroğlu, kendi meramını şiir formatı içinde didaktik bir şekilde anlatmaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Cemal Amca, İhtilal, Eylül

Şiirimizde Ko(Y) Morfeminin İzin Vermek, Serbest Bırakmak, Ellememek Anlamında Kullanılması

Yrd.Doç.Dr Birol İpek

ÖZ

Ko(y) Eski Türkçeden beri kullanılan geçişli bir fiildir. Eski Türkçe "bırak" anlamında kullanılmıştır. Bugün Türkiye Türkçesinde bir çekimli fiil olarak yaklaşık 14 görevde kullanılmaktadır. Biz bu çalışmamızda ko(y) morfeminin daha çok "izin vermek, serbest bırakmak ve ellememek" görevinde kullanımı üzerinde durduk. Bu kullanımda ko(y) morfemi daha çok başta kullanılmaktadır. Özellikle "gitsin" fiilinden önce kullanılarak yeni bir kalıp ifade gibi bir bütünlük oluşturmaktadır. Metin olarak günümüz Türk şiirinden örnekler seçtik. Şiir, güzel sanatların bir dalı olması sebebiyle ko(y) zamanla mısra başlarında kullanılarak anlamı kuvvetlendirme işlevinde kullanılmıştır. Bu kullanımda ko(y) morfemi yargı bildiren çekimli bir fiil değil daha çok, asıl bir fiilden önce gelerek anlamı kuvvetlendirme göreviyle kullanılmaktadır. "ko gitsin gülünü, sözün' yele ver!", "Ko, gitsin bre gönül ko gitsin" örneklerindeki kullanımlar buna örnektir.

Anahtar Kelimeler: Gramer, Ko(Y), Morfem, Şiir, İzin Vermek

Barbara Kıngsolver'ın Hayvan Düşleri ve Uçuş Davranışı Adlı Romanlarında Çevre Eleştirel Yaklaşımlar ve Endişeler

Doç.Dr Bülent Cercis Tanrıtanır

ÖZ

Kingsolver'ın romanları akademik anlamda çok popüler olmuş ve büyük başarı kazanmıştır. Bunun en büyük nedeni kuşkusuz ki onun eğlenceli, olay örgüsü ağırlıklı sembollerle dolu öyküler yazması kadar, edebi anlamda yenilikçi ve toplumsal konulara ince ve anlamlı dokunuşlarıdır. Hayvan Düşleri ve Uçuş Davranışı adlı romalarında ekoloji ve şirketlerin atıklarıyla zehirlediği ve kirlettiği suların daha asitli hale gelmesiyle başta ağaçlar olmak üzere bütün doğaya ne denli büyük ve ölçüsüz zarar verdiğini dile getirme çabaşındadır. Özellikle Uçuş Davranışı'nda bir kelebek grubunun ekosistemdeki yerlerinin ve rollerinin değişmesinden kaynaklı saldırılarının nedeninin de aynı ekosistemin bozulmasından kaynaklı davranış bozulmasına bağlar. Bu çalışmada Barabara Kingsolver'ın Hayvan Düşleri ve Uçuş Davranışı adlı romanlarında bir postmodern çevre eleştirisi bağlamında okuyucularında çevre farkındalığı uyandırma çabasını ele almaktır

Anahtar Kelimeler: Çevre, Postmodernizm, Kelebek, İnsan, Hayvan

The Portraıt Of A Lady And The Wıngs Of Dove: Lıes And Deceıts

Doç.Dr Bülent Cercis Tanrıtanır

ABSTRACT

Henry James is an international novelist. He portrays the stories of American young girls in Europe being an internationally acclaimed and experienced novelist in two countries. His novels are considered an influential reason for moving and making American people approach to Europe. In both The Portrait of A Lady and The Wings Of Dove, James shows the world is shared between honest and deceiving people. The two protagonists are deceived by Europe people. In The Portrait of A Lady, Isabel is deceived by her husband because her marriage is a kind of arranged marriage based on material power. In The Wings of Dove, Milly lies and deceives her lover because Merton pretends to love her by heart but he attempts to get her money. So the actual story is in fact not about love stories but about the illegitimate ways of gaining material power. This paper seeks to stake out lies and deceit to gain a social status and power in society in both novels

Keywords: America, Europe, Money, Lie, Deceit, Honesty

Iö 215 Yılında Roma'da Seçimler ve Rahipler

Yrd.Doç.Dr. Çağatay Aşkit

ÖZ

İÖ 217 yılındaki Trasimenus savaşında Hannibal karşısında alınan yenilgi sonrası Roma'da yaşanan kargaşa ve umutsuzluk ortamında Quintus Fabius Maximus dictator seçilmiş ve kendisine Roma'yı koruma görevi verilmiştir. Hannibal karşısında hem askeri hem de psikolojik bakımdan yenilgiye uğramış olan kent halkını toparlamak ve içinde bulundukları yılgınlıktan kurtarmak zorundadır. Başarının zeka ve erdem sayesinde elde edileceğini bilen Fabius meydan savaşından kaçınarak, oyalama ve vur-kaç taktikleriyle Hannibal'i durdurmaya çalışmıştır. Fabius, uyguladığı bu taktik nedeniyle gelen "Cunctator" lakabını alan Fabius altı ay dictator olarak görev yaptıktan sonra muhtemelen Kasım ayında görevinden ayrılmıştır. İÖ 216 yılında, savaşta ölen Aemilius Paullus'un yerine pontifex, İÖ 215 ve 214 yıllarında da arka arkaya iki kez consul seçilmiştir. Bu seçimlerde Fabius'un rahiplik yetkilerini siyasi çıkar amaçlı kullanıp kullanmadığı modern kaynaklar tarafından da tartışılmıştır. Bu çalışmada Fabius'un seçimlere etkisi hakkındaki antik ve modern kaynaklar incelenmektedir. v

Anahtar Kelimeler: Fabius Maximus, Augur, Augur'lar Kurulu, Hannibal, Roma Seçimler

Amin Maalouf'un Türkçeye Yapılan Çevirilerinin Çoğuldizge Kuramı Çerçevesinde İncelenmesi

Dr. Ceylan Yıldırım

ÖZ

Lübnan asıllı, halen Fransa'da yaşayan Amin Maalouf, Fransızca kaleme aldığı yapıtları aracılığıyla Doğu-Batı arasında köprü kurmakla birlikte, Osmanlı'dan günümüze, Türk Kültürü'ne değin unsurları işleyerek kültürel ve tarihsel düzlemde toplumumuza ayna tutmaktadır. Yabancı dilde kaleme alınan bir yapıtın çeviri aracılığıyla diğer dillere çevrilerek kültürel etkileşime katkı sağladığı göz önünde bulundurulduğunda, temelde "çeviri-edebiyat-kültür" dizgeleri arasındaki ilişkiyi irdeleyen çoğuldizge kuramının önemi açığa çıkar. Çeviriler aracılığıyla farklı ulusların edebiyatları etkileşime girer ve bu etkileşim kültüre yansıyarak kültürlerarası etkileşime katkı sağlar. Even-Zohar, geliştirdiği çoğul-dizge kuramıyla toplumsal değişim ve dönüşümlerde edebiyatın rolünü vurgular zira çeviri yazın aracılığıyla edebiyatta yaşanan değişim ve dönüşümler ulusal kültürlerin şekillenmesinde büyük bir rol oynar. Bu çalışmanın amacı, Maalouf'un yapıtlarının Türkçe çevirilerini çoğuldizge kuramı çerçevesinde inceleyerek genelde çeviri yazının bir ulusun edebiyatındaki etkisini, daha özelde çeviri yazının Türk edebiyatında postmodern tarihsel roman türünün gelişimine etkisini açığa çıkarmaktır. Maalouf, edebiyatımızda postmodern tarihsel roman türünün gelişimine nasıl katkı sağlamıştır? Yazarın, edebiyatımızda yüksek tirajlar elde ederek postmodern tarihsel roman türünde yerli yapıtlarla aynı kategoride yer almasının ardında yatan sebepler nelerdir? Çalışmamızda, yazarın Türkçe çevirilerinde benimsenen çeviri yöntem ve stratejilerinin açığa çıkarılması için Newmark'ın kültürel unsurların çevirisinde önerdiği belli başlı çeviri yöntemleri temel alınmış ve Venuti'nin "Yerlileştirme-Yabancılaştırma" yaklaşımları çerçevesinde Fransızca-Türkçe çeviri örnekleri incelenmiştir. Maalouf'un yapıtlarında yoğun olarak işlediği doğulu kültürel öğelerin Türk-Osmanlı kültür ve tarihiyle kısmen örtüşmesi ve romanlarının Türkçe çevirilerinde genel olarak erek dil ve kültür normlarını ön planda tutan "yerlileştirme" yaklaşımının benimsenmesi, yazarın edebiyatımızdaki alımlanışını etkilemiştir. Maalouf'un, çevirileriyle Türk Edebiyatında postmodern tarihsel roman örneklerini destekleyip türün gelişimine katkı sağlayarak Türk yazın çoğuldizgesinin şekillenmesine katkı sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Maalouf, Çeviri Yazını, Çoğuldizge Kuramı, Türk Edebiyatı, Postmodern Tarihsel Roman

Herta Müller'in 'yürekteki Hayvan' Romanında Diktatörlük

Araştırmacı Davut Dağabakan

ÖZ

Diktatörlük, tarihin her anında yer bulmuştur. Diktatörlükle yönetilen ülkelerde oluşan tahribatlar toplumun birçok alanına etki etmektedir. Çalışmamızda Alman asıllı Romanya yazarlarından Herta Müller'in 'Yürekteki Hayvan' romanında diktatörlüğün Romanya'da insanlar üzerinde bıraktığı olumsuz yansımaları incelenmektedir. 2009 yılında Nobel Edebiyat ödülü alan Herta Müller romanlarında otobiyografik kesitlere de yer vermektedir. Çavuşesku döneminde Romanya'da yaşamış olan Herta Müller yaşadığı güçlükleri romanlarına yansıtmaktadır. Çavuşesku rejiminde izlenen yanlış politikaların sosyal hayatta oluşturduğu izler genel olarak eserlerinde ele alınmaktadır. Genel olarak metin odaklı yöntemle sürdürülecek çalışmada, diktatörlükten kaynaklanan izlerin bireylerin hayatlarının tüm evrelerinde insan psikolojisine verdiği kalıcı hasarların gözden geçirilmesi düşünülmektedir. Gizli polis servislerinin diktatörlüğe katkısı ve toplumda meydana gelen travmalar örnekler verilerek çalışmada irdelenecektir. Elde edilen bulgular sosyal anomi bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Herta Müller, Diktatörlük, Çavuşesku, Yürekteki Hayvan, Sosyal Anomi

Doğa, Eşyazarlık ve Meta-Şiir: Tintern Abbey'i Bildungsgedicht (Gelişim Şiiri) Olarak Okumak

Arş.Gör. Derya Benli - Petru Golban

ÖZ

Bildungsroman'ın gelişim tarihinde Goethe Bildung terimini ilk ortaya atan kişi olarak kabul edilir ve Wilhelm Meister'in Çıraklık Yılları adlı eserinde gelişim veya olgunlaşma olgusunu bir kurgusal gerçeklik yoluyla yansıtır; yine de Romantik akımın varlığı ve önemi inkâr edilemez. Romantiklerin bireyin kişisel gelişimine olan edebi yaklaşımları zaten önceden beri "olgunlaşma" temeli üzerine kuruluydu ve bu temayı Bildungsroman geleneğine çok benzer bir şekilde kullandılar. William Wordsworth Tintern Abbey adlı şiirinde kişinin ilk gençlik yıllarını bir Bildungsroman karakterinin olgunluğa geçiş süreciyle eşdeğer bir biçimde anlatır. Buradaki olgunlaşma teması doğa ve kırsal yaşamla iç içedir ve özellikle doğa bu olgunlaşmanın ve şairliğin kaynağı olarak yansıtılır. Şairin gençlikten olgunluğa geçiş ve edebi yapıtı oluşturma sürecinde doğa önemli bir destekçidir. Neticede, bir çeşit ortak çalışma içerisinde doğa şiirin ortaya çıkış sürecinde şairin yardımcısı rolündedir. Bu da şairin gelişimini tamamladığı anlamına gelir. Çalışmamızın amacı, bu şiirin kendi oluşum ve yazım aşamasını nasıl tersyüz ettiğini ve doğa temasının şairin gelişim sürecindeki önemli rolünü ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Romantizm, Doğa, Yapısöküm, Olgunlaşma, Bildungsroman, Bildungsgedicht

18. Yüzyıldaki İnfantisid Olgusunun Alman Edebiyatına Yansımaları

Arş.Gör. Derya Perk

ÖZ

Literatürde çocukların ebeveynleri tarafından yaş gözetmeksizin öldürülmesi anlamına gelen infantisid farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Kuşkusuz bu kavram toplumsal bir etki yarattığından edebiyatta çok sayıda eserde motif olarak işlenmiştir. Alman Edebiyatında da bu vakanın işlendiği örneklere rastlanmaktadır. Bunların arasında, evlilik dışı bir ilişkiden doğan çocukların anneleri tarafından namuslarını temizlemek için öldürülmesini konu alan Heinrich Leopold Wagner'in "Kindermörderin" (Çocuk Katili), Karl Friedrich Stäudlin'in "Seltha, die Kindermörderin" (Çocuk Katili Seltha), Johann Wolfgang von Goethe'nin "Vor Gericht" (Mahkemede) ve Patrick Süskind'in "Das Parfum" (Koku) adlı eserleri yer almaktadır. 18. yüzyılda gerçekleşen ya da o dönemi anlatan bu eserler, bu çalışmanın örneklerini teşkil edecektir. Kısaca Almanya'da bu olayın toplumda ve hukuk sisteminde nasıl karşılandığına değinilerek edebiyatta nasıl işlendiği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alman Edebiyatı, 18.Yüzyıl, İnfantisid, Evlat Cinayeti

Kurgulanmış Hayatın Kurmacaları: Üstkurmacanın Sığınağında Türk Romanında Mehmed Siyahkalem

Yrd.Doç.Dr Dilek Çetindaş

ÖZ

Bilinmeyenden doğan tedirginlik hâline işaret eden tekinsizlik, psikanalitik edebiyat kuramı ile fantastik edebiyatın yollarını kesiştiren bir kavram olarak dikkati çeker. Çizmiş olduğu kaotik minyatürler ve demon figürleri ile Mehmet Siyahkalem, hem tekinsiz hem de fantastik türün içerisinde yer alırken, tüm dünyada geniş bir ilgi uyandırmış; gerek çizimleri ve gerekse hayatı noktasında yaşanan bilinmezlik ise ona dair merakı artırmıştır. Yurtdışında Siyahkalem hakkında yapılan çalışmaların ve ustanın sergilerine gösterilen ilginin yoğunluğu, onun hayatı ve çizimleri hakkında çeşitli edebî eserlerin de doğmasını sağlar. Roman türünde kaleme alınan ve üstkurmacaya yaslanan bu eserler, Mehmet Siyahkalem'in çizimleri üzerinden onun hayatını ayrıntılandırmak yanında, dikkat çekici figürleriyle ilgili söylenceler oluşturmak gayesini de güder görünmektedir. Bu bildiride, hayatı hakkındaki bilgilerin azlığı nedeniyle, gerçek hayatı ancak tahminlerden, dolayısıyla kurgudan oluşan olan Mehmet Siyahkalem'in, üstkurmaca ekseninde ve fantastik edebiyat ile yan yana oluşturulan iki romanda nasıl kurmacaya dönüştürüldüğü ve resim okumanın bu kurmacalardaki yeri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üstkurmaca, Mehmet Siyahkalem, Fantastik Edebiyat

Popüler Polisiye Roman Geleneği İçerisinde Bir Soylu Eşkıya Örneği: Fakabasmaz Zihni ve Maceraları

Yrd.Doç.Dr Dilek Çetindaş

ÖZ

Osmanlı dönemi içerisinde polisiye romanlar, Tanzimat devrinden itibaren artan bir önemle kaleme alınırlar. Polisiye romanlar, çeşitli kuramsal çerçeveler ekseninde değerlendirildiğinde bu dönem polisiyelerinin popüler edebiyatın özellikleri taşıdıkları görülür. Polisiye roman başlığı içerisinde yer edebilecek suç romanları ise tür içerisinde önemli bir konumdadır. Dönemde, Hobsbawm tarafından ortaya atılan soylu eşkıya kalıbını işletebileceğimiz bir polisiye suç romanı olarak Fakabasmaz Zihni'nin maceralarını görürüz. Hüseyin Nadir'in ürettiği Fakabasmaz Zihni dizisinde bir çete vardır ve onlar, haksız kazançla zengin olanları, millî manevî değerler bakımından zayıf kalanları hedef seçerek onlara zarar verirler. Polis memurlarını seven Zihni, asla onlarla çatışmaya girmez ve polislerin menfaatlerine çalışır. Bildiride Fakabasmaz Zihni'nin henüz Osmanlı Türkçesinde bulunan maceraları hakkında ilk inceleme yapılacak; kahraman, soylu eşkıya kalıbı içerisinde değerlendirilecektir. Popüler polisiye roman kavramı ve Osmanlı polisiye romanlarının genel çerçevesi içerisinde Fakabasmaz'ın yeri tartışılacak ve dünya edebiyatındaki örnekleri ile mukayesesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Popüler Edebiyat, Polisiye Roman, Fakabasmaz Zihni, Soylu Eşkıya Kalıbı

Popüler Bir İmge Olarak Mevlana

Uzman Dilşad Nağme Akbaş

ÖZ

Popüler kültüre dair iki ayrı görüş bulunmaktadır. Birincisi, popüler kültürü kitle kültürüyle ele alır ve yüksek kültür ile kitle kültürü ikilemi içerisinde inceler. Marx, Gramsci, Althusser ve Frankfurt Okulu temsilcileri bu görüş açısından kitleleri yanlış bilinçlendirdiği ve yönettiği için popüler kültüre olumsuz yaklaşmaktadır. İkinci görüş ise, popüler kültürü kitle kültüründen ayrı tutar ve halkın tüketim esnasında bilinçli tercihine vurgu yapar. Bu görüşe mensup İngiliz Kültürel Çalışmalar Okulu temsilcilerini takip eden John Fiske, popüler kültüre olumlu bir yaklaşım sergilemektedir (Arık, 2004: 328-329). Bu bağlamda Fiske (1992: 40), popüler kültürü, sanat nesneleri ve imgelerinin bir kültürü olmaktan çok, sanatın gündelik işler ve yaşam koşulları içine yerleştiği bir kültürel pratikler dizisi olarak tanımlamaktadır. Popüler kültür çalışmalarıyla öne çıkan Fiske, söz konusu endüstriyel sistemin yalnızca mal üretimi ve metaların yeniden üretimini sağlamakla kalmadığını, aynı zamanda ideolojik bir yeniden üretimin de söz konusu olduğunu ilave eder. Ona göre, kaçınılmaz olarak yeniden üretilen şey bizzat kapitalizmin kendisidir (Fiske, 1992: 30). Dini hayatın popüler kültürdeki yansımasına baktığımızda ise, dikkati ilk çeken isim Mevlana Celaleddin-i Rumi'dir. Mevlana Celaleddin-i Rumi, yüzyıllar öncesinden günümüze dek tüm dünyaca kabul ve ilgi görmüştür. Mevlana'nın eserlerinin günümüze dek farklı dillere birçok çeviri ve şerhi yapılmıştır. Mevlana'nın öğretileriyle kurulan Mevlevilik, özellikle son yıllarda tarikat olmanın dışında da anlamlar kazanarak toplumun birçok kesimini etkisi altına almıştır. 2007 yılının UNESCO tarafından Mevlana Yılı ilan edilmesiyle birlikte, Mevlana'ya ilgi daha da yoğunlaşmış ve ona ait eserler yeniden orijinal ve sadeleştirilmiş metinler olarak basılmış, popüler kültür alanda yankı uyandıran romanlar ile kurgusal-kurgusal olmayan deneme, hikaye, kişisel gelişim, psikoloji, gezi türlerinde kitaplar rafları doldurmuştur. Kitapların yanı sıra, belgeseller, sema mukabeleleri, müzik ya da şiir albümleri artmış; semazen, Mevlana ve Mevlevi sikkesi imgeleri her yerde üretilir ve tüketilir bir hal almıştır. Tüm bu bağlamlar çerçevesinde şekillenen bu araştırma, Mevlana ve Mevlevilik kültürünü, popüler kültür bağlamında irdelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Popüler Kültür, Popüler-Kültürel İmgeler, Mevlana Celaleddin-I Rumi, Mevlevi Kültürü

Ara Güler'in Öykücülüğü: "Babil'den Sonra Yaşayacağız"

Dr. Doğanay Eryılmaz

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, fotoğraf sanatının önemli isimlerinden olan Ara Güler'in öykücülüğünü değerlendirmektir. Bu bağlamda öncelikle, çalışmamızda yararlanacağımız kuram olan psikanalitik edebiyat kuramı hakkında kısa bir bilgi verilecek ve daha sonra Ara Güler'in kaleme aldığı "Babil'den Sonra Yaşayacağız" adlı öykü incelenecektir. Söz konusu öyküdeki tekrarlar, yazarının fotoğraf sanatındaki ustalığından getirdiği özellikler, zaman ve mekanda belirsizlik, metinlerarasılık, okuyucunun metne sıklıkla dâhil edilmesi gibi nitelikler irdelenerek psikanalitik edebiyat kuramına göre yaratıcı kişi özellikleri taşıdığı tespit edilen Ara Güler'in öykücülüğü mercek altına alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ara Güler, Psikanalitik Edebiyat Kuramı, Edebiyatta Fotografik Teknikler, Metinlerarasılık, Yaratıcı Kişi

Tarihi Roman ve Karakterleştirme Üzerine: 'Hilal Görününce'den 'Gözyaşı Çeşmesi'ne Bir İnceleme

Arş.Gör. Duygu Oylubaş

ÖZ

Tarihi roman kurgulanırken daha önceden kurgulanmış bir tarihe ihtiyaç vardır. Bu tarih gerçeklikle, bıraktığı boşluklarla yazar ve okuyucu arasında oluşacak meselesini çözmüş olmalıdır. Tarihçi tarihi roman yazarından daha büyük bir sorumluluğa sahiptir. Aynı olayı pek çok tarihçi anlatır; ancak hiçbir tarihçi aynı olayı tam olarak anlatamaz. Bu durum da metin karşısındaki okuyucuyu bazı anlatılar konusunda şüpheye düşürür. Tarihi roman yazarı işte bu kısımdan hareket ederek kendi tezi doğrultusunda kurguya katılır. Tarihçinin bıraktığı boşluklar özneldir. Yani bütün mesele anlatı haline gelen ve gelmeyen kısımlar ile olayların oluş hali arasındaki ön yargılardır. Lukacs bunu 'olgular tapıncı' kavramıyla karşılar. Tarihi roman bu 'olgular tapıncı'ndan hareketle 'yeniden' kurulur. Sevinç Çokum'un Hilal Görününce ve bu eserden otuz iki yıl sonra yayımlanan Gözyaşı Çeşmesi romanı Kırım Türklerini anlatmaktadır. Çalışma tarihi roman ve karakterleştirme bakımından değerlendirilecek, iki roman arasındaki motif ve kahramanların sunumu arasındaki benzerlikler ve farklılıklar tespit edilecektir. Böylece tarihin kurguda yazara sunduğu olanaklar, yazarın da roman kahramanlarına ve okuyucuya yaklaşımı değerlendirilmiş olacak ve tarihi romanın kanon karşısındaki durumu sorgulanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karakterleştirme, Tarihi Roman, Kanon

Polisiye Romanda Modern Birey: Dedektif Remzi Ünal

Arş.Gör. Ebru Açık Turğuter

ÖZ

Edebiyatın eğlenceli bir türü olarak görülen polisiye XIX. Yüzyıl modernleşmesinin insanlığa bir armağanıdır. Geleneğin sultasında kurtulma ve rasyonelleşme, demokratikleşme ve insan haklarına saygı, girişimciliğin gücü ve değişen yaşam standartları gibi faktörlerin toplamı olarak görülen modernleşme 'normal/düzen sahibi' toplumların hedeflendiği projelerin üretilmesine de sebep olmuştur. Böyle projeleri hayata geçirmeye çalışan toplumlarda düzenin sağlanması, suç ve suçlulukla mücadele önemlidir. Bu durum edebiyata ve özelinde polisiyeye de sirayet etmiştir. Modernleşme hedefinde olan toplumlarda polisiye sadece vakit geçirmek için değil aynı zamanda bozulan düzenin tekrar sağlanıp okuyucuya güven telkin edilen roman türleridir. Genel olarak bu türde; zeki, ayrıntıcı, pozitif bilimlerin yönteminden yaralanan ve maceranın sonunda suçluyu adalete teslim eden dedektif örnekleri gözlenmektedir. Okuyucusuna rahatlatıcı ve güven verici modernite mitlerini sağlayan bu türde dedektif, maceranın sonunda suçluyu kim olursa olsun yakalar; böylece suçlu hak ettiği cezayı almış ve gerçek yaşamda 'olması gerekenler' gerçekleşmiş ve bozulan düzen yeniden tesis edilmiş olur. Edebiyatımızda Türkiye'de bir kurumsallaşması olmayan dedektifliğin profesyonel ve amatör pek çok örneğine rastlanmaktadır. Bunlardan biri olan Celil Oker'in kahramanı Remzi Ünal eski bir pilot ve 'nevhuzur' özel detektiftir. Bu çalışmada Remzi Ünal'ın maceraları, başta türe olan katkıları dikkate alınarak Türkiye modernleşmesi ve özelinde hedeflenen 'modern birey' bağlamında eleştirel bir şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Modernleşmesi, Modernleşme, Modern Birey, Polisiye Roman

Italyan Gerçekçi Yazar Giovanni Verga'nın Malavoglia'lar Adlı Romanında Nesil Farkları ve Aile Kavramının Önemi

Yrd.Doç.Dr. Ebru Balamir

ÖZ

19. yüzyılın ikinci yarısı ve 20. yüzyılın ilk yıllarında İtalyan Edebiyatında Gerçekçilik akımı olarak ortaya çıkan Verizm akımının en önemli temsilcilerinden biri olan Giovanni Verga'nın görüşlerini en iyi yansıttığı romanı Malavoglia'lardır. Roman yoksul balıkçı bir ailenin yaşam mücadelesi üzerine kuruludur. Aile dededen toruna birkaç neslin bir arada yaşadığı kalabalık bir ailedir. Bu nedenledir ki, nesiller arası farklar oldukça çoktur. Dedenin ailenin bir arada tutulması konusuna verdiği önem, torunun ise özgürlüğüne ve zengin olmaya olan düşkünlüğü, ailenin diğer fertlerinin dedenin sözünden çıkmak istemeyişi, diğer yandan genç neslin modern yaşama olan merakı, geleneklerden uzaklaşma arzuları, aile içerisinde bir sürü çatışmanın çıkmasına neden olur. Kendi yollarına gitmekte ısrar eden gençlerin aileyi soktukları güç durumlar, toplumun onlar üzerlerindeki baskısı, yaşamda kalabilmek için birlikte verdikleri mücadele ve başlarına gelenlerden ötürü yazgılarına duydukları öfke ama aynı zamanda yazgıya boyun eğme romanın konuları arasında yer alır. Bu çalışmada Giovanni Verga'nın temsilcisi olduğu Verizm akımının romandaki yansımaları ve bunun yanı sıra eserde ön plana çıkan aile kavramı, ailenin önemi, aile içerisinde nesiller, nesillerle birlikte değişen zamanın neden olduğu farklılıklar ve çatışmalar incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Gerçekçilik, Verizm, Roman, Aile, Nesil, Verga

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Kaleminde Ahlak Kavramı

Okutman Ece Serrican Kabalcı

ÖZ

"Halk için sanat" anlayışına bağlı kalan Hüseyin Rahmi Gürpınar, doğal ve gerçekçi üslubuyla Türk romanının önde gelen isimlerinden biri olarak kabul edilir. Ahmet Mithat Efendi'nin çıkardığı Tercüman-ı Hakikat gazetesinde 1887'de tefrika edilen ilk romanından, hayata gözlerini yumduğu 1944 yılına dek roman ağırlıkta olmak üzere farklı türlerde eserler verir. Romanlarında Batılılaşma, kadın-erkek ilişkileri, evlilik, aldatma, batıl inançlar, hayat mücadelesi, toplumsal düzen, ahlaki değerler ve bu değerlerin yozlaşması gibi konular ön planda yer alır. Bu konular içerisinde yer alan ahlak kavramı ve onun etrafında şekillenen değerler; Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın özellikle üzerinde durduğu, romanlarında farklı olaylar üzerinden işlediği unsurlardandır. Eserlerde çift yönlü olarak ele alınan ahlak kavramının roman içerisindeki tezahürleri de farklılık gösterir. İlki sadakatsizliğin neden olduğu ahlak bozukluğu, ikincisi açlık ve yoksulluk sonucu sürüklenilen ahlak değişimi şeklindedir. Tüm romanlarında takip edilebilen bu izlekleri en iyi yansıtan eserleri: Kokotlar Mektebi (1929), Gönül Bir Yeldeğirmenidir, Sevda Öğütür (1943), Dünyanın Mihveri Kadın mı, Para mı? (1948), Kaderin Cilvesi (1964), Can Pazarı (1968) ve Namuslu Kokotlar (1973)dır. Kaderin Cilvesi ve Can Pazarı adlı romanları geçim sıkıntısının sürüklediği ahlak bozukluğunu; Kokotlar Mektebi, Gönül Bir Yeldeğirmenidir, Sevda Öğütür ve Namuslu Kokotlar adlı romanları kadın-erkek ilişkilerinin ahlaka yansımalarını; Dünyanın Mihveri Kadın mı Para mı? adlı romanı ise her iki durumu karşılaştırmalı olarak ele alır. Çalışmamızda Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın, bu romanlarda ahlak kavramını nasıl ele aldığı ve ahlakın bozulmasına yol açan etmenleri nasıl sınıflandırdığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Roman, Ahlak

Toplumcu Gerçekçi Yazar Kemal Bilbaşar'ın "Cemo" Adlı Eserinden Yansıyan Anadolu

Yrd.Doç.Dr. Elif Kaya

ÖZ

Toplumcu gerçekçilik, Marksist ideolojinin sanatçıya ve onun oluşturduğu esere yansımasıdır. 20. Yüzyılda ilk örneklerini gördüğümüz bu kuram sanatı toplum için olması gerektiğine inanır. Temeline insanı koyması, Marksizm olan ilişkisi bu kuramın siyasal/ideolojik yönünün ön plana çıkarır. 1930 yıllarda Sovyet Rusya'da etkin olan akım hemen aynı yıllarda Türk edebiyatına da yeni soluk getirmiştir. 1930 yıllarından sonra bu akımı yaşama felsefesini haline getirip eser veren bir yazar da kemal Bilbaşar'dır. Bu çalışmamızın ilk kısmında "toplumcu gerçekçilik" genel özellikleri itibariyle ele alınmış, ikinci kısımda ise Kemal Bilbaşar'ın Cemo romanı toplumcu gerçekçilik bakımından değerlendirilmiş ve yazarın toplumcu gerçekçi eğilimlerinin romanına nasıl yansıdığı üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Toplumcu Gerçekçilik, Marksizm, Kemal Bilbaşar, Anadolu

Samuel Beckett'ın Godot'yu Beklerken ve Leylâ Erbil'in Clinton Godson Adlı Eserinde Hayatın Anlamsızlığı

Doç.Dr Elmas Şahin

ÖZ

İngiliz Edebiyatının tanınmış ismi Samuel Beckett'in Waiting for Godot (Godot'yu Beklerken 1948) adlı eseri absürt (saçma) bir oyunken; Türk edebiyatının önde gelen kadın yazarlarından Leyla Erbil'in Clinton Godson (1970)'u ise kısa absürt bir öyküdür. Modern olmalarından ziyade postmodern eserler olarak kabul edebileceğimiz bu iki eser de mizahi, yıkıcı, şizofrenik, ironik, psikolojik, varoluşsal, nihilist ve absürt yaklaşımlar gibi birçok postmodern özelliğe sahiptirler. Godot'yu Beklerken, hiçlik ve absürdizmin kıyılarında, tenha bir yolda, bir ağacın yanında, asla gelmeyecek olan Godot'yu bekleyen Vladimir ve Estragon isimli iki ana karakterin, hiçbir çözüme ulaşmayacak olan anlamsız bekleyişleri, varoluşsal ve kimliksel çıkmazları üzerine odaklanırken; Clinton Godson ise, bir akıl hastanesinin bahçesinde ya da avlusunda bir sıranın üzerinde durup bekleyen mizahi ve ironik sohbetlere dalan, isimlerini bilmediğimiz iki çıplak akıl hastasının; Clinton Godson adındaki bir adamın yaşamı ve ölümünü ironi ve mizah yüklü bir dille sorgulayışlarını anlatır. Bu çalışmada, hiçliğin kıyısında varoluş sancısı çeken bireylere, karakterlerin felsefi derinlikler içeren "saçma ve anlamsız" konuşmalarına, beyhude bekleyiş ve sorgulayışlarına ve ironi yüklü söylemlerine dikkatleri çeken Beckett ve Erbil'in eserleri; postmodern yönleri dikkate alınarak karşılaştırmalı edebiyat ışığında tartışılıp değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anlamsızlık, Absürt, İroni, Mizah, Varoluşçuluk, Nihilizm

İnternet Haberciliğinde Dil Sorunu: Argo Kullanımı Üzerine Bir İçerik Analizi

Arş.Gör. Emine Arduç Kara - Arş.Gör. Hayrullah Yanık

ÖZ

Haberde yalın/anlaşılır bir dil kullanılması gerektiği olgusundan yola çıkılarak belirlenen araştırma konusu, haberciliğin yeni versiyonu haline dönüşen internet haberciliği ve bu habercilik alanında kullanılan argo kelimelerin habercilik dili üzerinden incelenmesini içermektedir. Hıza dayalı yeni habercilik anlayışı olan internet haberciliğinde bu durumu incelemek çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Ayrıca habercilikte dilin doğru kullanımı çoğu eserde vurgulanmasına rağmen haberde (özellikle de internet haberciliğinde) bir dil sorunu olarak değerlendirilen argo kullanımına ilişkin çalışmaların yeterli olmaması bu konu üzerine eğilmemizi gerekli kılmıştır. Konu dahilinde 1 aylık bir dönemde incelenecek olan www.ensonhaber.com haber sitesi, manşet haberler üzerinden değerlendirilmeye alınacak ve bulgular içerik ve söylem analizi yöntemleri kullanılarak ortaya koyulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Haber, Haber Dili, İnternet Haberciliği, Argo Kullanımı

Ege'de Milliyetçilik, Homojenlik ve Göç

Yrd.Doç.Dr. Emine Yeşim Bedlek

ÖZ

24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşmasıyla birlikte, Osmanlı İmparatorluğu'nun vatandaşları artık bir imparatorluğun vatandaşı olmaktan çıkıp Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı olmuşlardır. Türkiye'nin gayrimüslim azınlığı ise Türkiye Cumhuriyeti'nin uyguladığı tek tipleşme politikasının etkisi altında kalmışlardır. 1923'teki zorunlu göç milyonlarca Müslüman'ın ve gayrimüslimin hayatını oldukça değiştirmiştir. Milliyetçiliğin yükselişe geçişi ile Yunanistan'ın ve Türkiye'nin nüfusu büyük ölçüde değişikliğe uğramıştır. Türk yazar ve politikacı Yılmaz Karakoyunlu'nun tarihi romanlarından biri olan Mor Kaftanlı Selanik: Bir Mübadele Romanı Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi'ni konu almaktadır. Karakoyunlu Türkiye'nin siyasi tarihini ele alan romanları ile ünlüdür. Mor Kaftanlı Selanik adlı romanda yazar okuyucunun dikkatini mübadeleye çekerken bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde milliyetçi bir söylem oluşturmuştur. Rumlar olumsuz resmedilirken, Türkler ahlaki değerleri yüksek ve olumlu kişiler olarak resmedilmektedirler. Bu bildiri Karakoyunlu'nun milliyetçi üslubu ile Yunanistan'ın ve Türkiye'nin sosyal, tarihi ve politik olaylarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Mor Kaftanlı Selanik, Yılmaz Karakoyunlu, Lozan Anlaşması, Mübadele, Ege

Çeviride Ölçme ve Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Emra Durukan

ÖZ

Çeviriyi araştırma alanında çeviri eğitimine ilişkin de bazı çalışmalar mevcut olsa da, çeviride ölçme ve değerlendirme konusuna ilişkin araştırmalar yok denecek kadar azdır. Ancak çeviride ölçme ve değerlendirme, çeviri eğitimi niteliğini doğrudan etkileyen bir unsurdur. Sağlıklı ölçme ve değerlendirme, ölçülecek bilgi ve becerilerin somut bir şekilde tanımlanmasını gerektirdiği için, dersin niteliğini ve şeffaflığını artırmaktadır. Çeviribilim verileriyle eğitim bilimleri verilerini birleştirmeyi hedefleyen bu çalışmanın amacı, yazılı ve sözlü çeviri eğitiminde ölçme ve değerlendirmenin anlam ve önemini ortaya koymanın yanı sıra, uygulamaya dönük yazılı ve sözlü çeviri derslerinde ölçülecek olan çeviri becerileri için olası ölçme ve değerlendirme ölçütlerini irdelemektir. Bu bağlamda öncelikle, çeviri derslerinde öğrencilere kazandırılmaya çalışılan yazılı ve sözlü çeviri becerileri, çeviribilimsel yaklaşımlar da kullanılarak tanımlanacaktır. Bu becerilerin nasıl ölçülebileceği sorunsalının çözümlenmesinde, eğitim bilimlerinin ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çeviri, Ölçme, Değerlendirme, Çeviri Becerisi

Juliusz Słowacki ve Kordian

Arş.Gör. Emrah Gaznevi

ÖZ

Juliusz Słowacki (1809-1849), üç büyük Polonyalı romantik şairden biridir, ayrıca Polonya dramasının babası olarak da görülür. 1833 yılında Cenevre'de Polonya edebiyatının başyapıtlarında biri sayılan 'Kordian' adlı üç perdeden oluşan şiirsel dramasını kaleme almıştır. 1834'de Paris'te basılan bu yapıtın Słowacki tarafından başta üçleme olarak tasarlandığı bilinmektedir, ancak ilk bölümden sonra devamı gelmemiştir. Söylentilere göre diğer kısımlar şair tarafından yok edilmiştir. 'Kordian', Polonya tarihinin çok önemli ayaklanmalarından biri olan, Polonyalıların esaretten kurtulmaları için başlattıkları, ancak halkın tam olarak katılımından yoksun kaldığı için başarısız olan 1830 Kasım ayaklanmasının başlaması, gelişim süreci ve yenilgiyle sonuçlanmasının eleştirel bir yankısı olarak değerlendirilebileceği için ayrıca bir öneme sahiptir. Yapıtın başkahramanı, aynı zamanda yapıta adını veren Kordian'dır. Kordian'ın yaşadığı karşılıksız aşk, sürdürdüğü melankolik yaşam sonucu intihar girişimi, dünyayı tanımak için Avrupa'ya seyahate çıkması, sonrasında Polonya topraklarına geri dönerek aşık kimliğini bırakıp savaşçı kimliğe bürünmesi yapıtın konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada üç perdeden oluşan yapıttaki başkahraman Kordian'ın yaşamının üç temel evresi incelenecektir. Yapıtı romantik drama kılan motiflerin yanında, bu tip dramaların Polonya edebiyatı için karakteristik olan özellikleri de örneklerle ele alınacaktır. Bu örneklerin daha önce Türkçeye çevrilememiş olmasının çalışmayı özgün kılan bir özellik olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Polonya, Edebiyat, Romantizm, Polonya'nın Bağımsızlığı, Kordian

Şairin Açmazı

Araştırmacı Emre Vural

ÖZ

Klasik Türk edebiyatının içerisinde, şiirlerde kullanılan redifler önemli bir yer tutar. Şairler kullanmış oldukları rediflerle hem şiirdeki ahengi sağlamakta hem de şiirin anlam bütünlüğünü oluşturmaktadır. Parça-bütün ilişkisinde oldukça önemli bir yer sahip olan redif, şairin şiirine hem anlam bakımından zenginlik katmakta hem de şairin çeşitli sanatları kullanarak yeteneğini gösterme imkanı sağlamaktadır. Şairler, birçok zaman bir başka şairin kullandığı redifi, bir bakıma nazire yaparak kendi şiirinde de kullanmış ve böylece hem redifi aldığı şairi takdir etmiş, hem de şiir sanatındaki hünerini göstererek diğer şairleri geçmeye çalışmıştır. Çalışmamızda, Klasik Türk edebiyatı içeresinde gerek beyit gerekse şiir formatı içersinde birçok farklı anlamda kullanılmış olan açmazdan redifli beyitler ele alınacak, açmaz kelimesinin şiirde oluşturduğu mana zenginlikleri üzerinde durulacak ve şairlerin açmaz kelimesi ile oluşturdukları çeşitli sanat uygulamaları gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, Açmaz Redifi, Nazire

Gülistan Bağlamında Klasik Edebiyatta Çocuğun Eğitilebilirliği

Yrd.Doç.Dr. Emrullah Yakut

ÖZ

Çalışmamızda kendisi de aynı zamanda bir eğitimci olan Sâdî-yi Şîrâzî'nin Gülistan adlı eserindeki bir hikâyede ortaya konulan eğitime dair iki farklı anlayıştan yola çıkılarak klasik Türk ve Fars edebiyatında bu meselenin tezahürleri ele alınacaktır. Bildirinin amacı eğitimle ilgili her hangi bir yaklaşımın doğruluğunu veya yanlışlığını savunmak veya ispatlamak değil, konunun klasik edebiyattaki bazı yansımalarını tespitinden ibarettir. Bu çerçevede Klasik Fars ve Türk edebiyatlarında Mevlânâ, Sâib-i Tebrîzî, Nâbî gibi şairlerin eserlerinden örneklere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gülistan, Sâdî-I Şîrâzî, Mevlânâ, Nâbî, Eğitim

Türkiye'deki Aydın Sınıfın Sosyal ve Politik Yapısı Üzerine Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu'nun Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Ensar Yılmaz

ÖZ

Aydın tabakanın sosyal, kültürel açıdan önemi ve siyasal açıdan etkinliği göz önüne alındığında toplumlar açısından büyük bir yere sahip olduğu açıktır. Tanzimat'tan günümüze Türkiye'deki aydın sınıf ile toplum/halk/ahali arasında sadece bir mesafe yoktur aynı zamanda bir çatışma da söz konusudur. Günümüzde zaman zaman görünürlüğü devam eden bu çatışmayı Hacıeminoğlu birçok yazısında bir toplumsal sorun olarak ele alır. Hacıeminoğlu bu çalışmalarında Türkiye'deki aydınların genel nitelikleri için şu tespitleri yapmaktadır: Türk Milletinin geri kalmasından birinci derecede sorumlu ve suçlu olanlar, onu idare etmek mevkiinde bulunan aydınlardır. Öyle ise, her şeyden önce kendilerine «aydın» denen bu idareci, siyasetçi ve bürokrat zümresinin mahiyetini bilmek gerekir. Osmanlı devletinin son asırlardaki idarecileri büyük çoğunlukla, «devşirme ve dönme»lerdir. Bu sebeple de onlar hiç bir zaman Türk Devletinin bekasını düşünmemiş, Türk Milletinden yana çıkmamışlardır. Osmanlı devletinin kaderine hâkim olan bir kısım idareciler ise, kendileri Türk olmakla beraber, halktan tamamiyle koptukları ve Avrupa'yı yanlış tanıdıkları için, ülkeyi kurtarmak niyetiyle hep hatalı hareket etmişlerdir. Her iki zümre, Cumhuriyet devrinde de bertaraf edilememiştir. Hatta, bunların bir kısmı, her türlü millî değer ve kültürden mahrum kaldığı için gittikçe millete tamamiyle «yabancılaşmış»tır. Diğer bir kısmı da Türkiye üzerinde kötü emeller besleyen yabancı güçlerin emrine girmiştir. İşte aşağı yukarı iki asırdan beri, aynı toplumsal kategorinin farklı iki versiyonu toplumun ve devletimizin kaderinde bazen doğrudan doğruya, bazen de dolaylı yollardan söz sahibi oldukları için ülkemiz her geçen gün, biraz daha gerilemiş, zayıflamış ve küçülmüştür. Hacıeminoğlu bu aydınların nitelikleriyle ilgili şu değerlendirmeleri de yapmaktadır: Bu aydın ve idarecilerin bir kısmının ilk vasıfları Kendini Türk saymamak, Türk'ten yana çıkmamak. Dönme ve devşirme olmak. İkinci vasıfları Türk olsalar bile, her türlü millî değer ve kültürden mahrum kalıp millete «yabancılaşmış» olmak.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Milliyetçilik, Necmettin Hacıeminoğlu

Yusuf Atılgan'ın "Aylak Adam" Adlı Romanı İle Albert Camus'un "Yabancı" Adlı Romanın Yabancılaşma Bağlamında Karşılaştırılması

Okutman Enser Yılmaz

ÖZ

Karşılaştırmalı Edebiyat en az iki yapıtın çeşitli yönleriyle birbiriyle mukayese edilmesi olarak tanımlanabilir. Yeni bir alan olan Karşılaştırmalı Edebiyat farklı ulusların edebiyat noktasında hangi aşamada oldukları merakından doğmuştur. İlk önce çeviri eserlerle başlayan bu durum zamanla aynı ulusa ya da farklı uluslara ait eserlerin incelenmesi şekline dönüşmüştür. Bu çalışmamızda yabancılaşma kavramının iki farklı ulusa ait yazarlarda nasıl ele alındığını incelemeye çalıştık. Bireyin toplumsal değerlerden, normlardan ve kendi "ben"inden uzaklaşması olarak tanımlanabilir. Yabancılaşmaya neden olan faktörler değişkenlik arz edebilir. Monoton hayat, değerlerden kopuş, fıtrattan uzaklaşma, modern hayatın götürdükleri, tüketim toplumu ve benlik yitimi bunlardan bazılarıdır. Ele aldığımız iki romanda da ortak konu yabancılaşmadır. Hem Yusuf Atılgan'ın C.'si hem de Albert Camus'un Meursault'u yabancılaşan karakterlerdir. Her ne kadar farklı uluslara, kültürlere ait olsalar da yaşadıkları ıstırap aynıdır: Anlaşılmamak. Hem C. hem de Meursault toplumun dışına itilmiş ya da bilinçli bir şekilde bunu tercih etmiş, toplum ile aralarına kalın duvarlar çekmiş bunun yanında toplumsal normlara, değerlere ve en temel ilkelere başkaldıran kişilerdir. Fakat her ne kadar her iki romanda da yabancılaşma işlenmişse bile özelde yabancılaşma farklı boyut ve bakış açılarıyla eserlere yansımıştır. Çünkü bir eseri yazarından bağımsız düşünmek imkânsızdır. Bu açıdan yabancılaşma esere yazarların hayat görüşleri doğrultusunda yansımıştır. Yani her iki yazar da baktığı pencereden gördüğü yabancılaşmayı anlatmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Edebiyat, Yabancılaşma, Aylak Adam, Yabancı

Almanya'da Yaşayan Türk Kökenli Yönetmenlerin Filmlerindeki Mekân – Kadın İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Erkan Zengin

ÖZ

Toplumsal cinsiyet kavramı, bireysellik ve bireyin içinde bulunduğu toplumsal bağlamdaki bireysel kimlik ve kültür kavramı açısından ele alınıp, somut analiz düzeyinde Almanya'da yaşayan Türk kadınların sinemaya yansıması irdelenecektir. Türk-Alman sinemasındaki kadın izleğinin şimdiye kadar incelenmemiş olması bu konuyu seçmemin en büyük etkenidir. Zira Almanya'ya göç denilince akla ilk gelen şey, daha çok kol gücüne sahip erkeklerin, yani erkek işçi kesimlerinin yaşantısıdır. Aynı şekilde Almanya'daki yaşamın edebi eserlere yansıması denildiğinde de daha çok erkek yazarların bulunmasından ötürü kadınlar hep arka planda kalan sessiz taraf olmuştur. Emine Sevgi Özdamar gibi sayılı yazarların eserlerinde Almanya'da yaşayan Türk kadınlarının hayatları biraz olsun yansıtılsa da gerek edebi eserlerde gerekse bilimsel çalışmalarda hep Türk erkeklerinin ön planda olduğu görülmektedir. Bu çalışmada sinemada yansıtılan Türk kadınını belirginleştirmeye çalışmamızın nedeni, sinemanın en yaygın ve en önemli iletişim araçlarından biri olarak çok etkili olmasıdır. Sinema özü gereği birebir yansıtmak yerine roman gibi kendi bakış açısını yaratmaktadır. Farklı perspektifler yansıtan ve buna bağlı olarak farklı açılardan ele alınabilen sinema/film günümüz dünyasında yaşanan birçok gelişme hakkında da ipucu vermektedir. Çalışmada seçilen filmler çıktıkları döneme damgasını vuran yapıtlar arasından seçilmiştir. Tevfik Başer'in 1986 yılında çekilen 40m2 Almanya, Fatih Akın'ın 2004 yılında çekilen Duvara Karşı ve Yasemin Şamdereli'nin 2011 yılında çekilen Almanya – Almanya'ya Hoşgeldiniz filmleri hem dönemlerini hem dönemin kadınlarını yansıtmaları açısından önemli filmlerdir. Farklı zaman dilimlerinde çekilen bu filmler kronolojik olarak incelenecek ve kadınların hayatlarında zamanla mekân arasındaki bağ üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Almanya, Göç, İmge

Aşık Kul Ahmet'in Şiirlerinde Türk Halk Kültürü Unsurları

Yrd.Doç.Dr. Erol Eroğlu - Yrd.Doç.Dr. Yavuz Köktan

ÖZ

Bu çalışma; Hayrettin İVGİN tarafından "Bir Şah Olsam Hükmeylesem Cihana, Âşık Kul Ahmet Hayatı ve Şiirleri" adıyla 1997 yılında yayımlanan eserle sınırlıdır. Bu eser; tamamen Kul Ahmet'in şiirlerinden oluşan ve kapsamlı bir çalışma olduğu için seçilmiştir. Ozanın eserlerinde yer alan deyimler, atasözleri, yerel ifadeler, eşya adları, bitki ve hayvan isimleri, hastalık ve ilaçlar, dinî öğeler, masal-hikâye motifleri, müzik aletleri, etnik kimlikler, giysiler, argo kullanımlar, şairler ve ozanlar tablolar halinde gösterilmiştir. Âşık Kul Ahmet 1932 yılında Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Bozlar Köyünde doğmuştur. Adı Ahmet, soyadı Kartalkanat'tır. Kul Ahmet mahlasıdır. "Kul Ahmet ile Şah Zeynep", "Zalimin Zulmüne Ha Dayan", "Gelin Dostlar Bir Olalım", "Güzel Anadolum", "Gelin Dostlar Barışalım", "Dünyanın Sesi", "Atatürk'ün İzindeyiz", "Gelin Atatürk'ün Yoluna Dostlar", "Bir Şah Olsam Hükmeylesem Cihana", "Benim Kâbem İnsandır" Âşık Kul Ahmet'in kitaplarından bazılarıdır. Kul Ahmet'in yetiştirdiği âşıklar arasında; Âşık Kul Mehmet, Âşık Kul Kenan, Âşık Coşkun Gönüllü, Âşık Süleyman Demir, Âşık Garip Bektaş, Âşık Biçarî gibi isimler yer almaktadır. Üretken bir âşık olan Kul Ahmet, eserlerinde Anadolu insanının günlük konuşma dilini kullanarak eserler verir. Yeterli derecede eğitim almamış olmasına karşın, dile hâkimiyeti dikkat çekicidir. Eserlerinde hece ölçüsünü kullanan Kul Ahmet'in, sekiz ve onbir heceli şiirleri çoğunluktadır. Halk şiirinin çok yaygın kullanılan onbirli hece ölçüsünü oldukça akıcı bir tarzda kullanmıştır. Çevreye duyarlı her şair gibi, toplum içinde var olan bütün problemleri ele almış, vatan ve millet sevgisi, barış, kardeşlik konularında ustaca eserler vermiştir. Kul Ahmet şiirlerinde Karacaoğlan'ın, Âşık Kerem'in, Pir Sultan Abdal'ın, Şah Hatayi'nin, Fuzuli'nin ve Âşık Veysel'in etkileri görülür.

Anahtar Kelimeler: Aşık, Kul Ahmet, Halk Kültürü

Hint Ateş Tanrısı Agni'nin Yakarılma Biçimleri

Arş.Gör. Esra Büyükbahçeci

ÖZ

Ateş eski çağlardan beri bilinen ve kullanılan bir cisimdir. Bu çağlarda insanlığın en eski tanrılaştırılmış biçimidir. Böylece Hindu inanışında da en eski ve en kutsal unsurlardan biri olmuştur. Kurban ateşinin antroformik halidir. Hindular'ın kutsal kitapları olan Rgveda'da adına sunulmuş yaklaşık olarak iki yüz ilahi vardır. Bu ilahilerde ateşin değişik formları ve dünya üzerinde görünüş biçimleri anlatılmaktadır. Cennette güneş olarak, havada parlaklık ve yerde ateş olarak üç biçimde bulunur. Bu biçim ve şekillerdeki form farklı isimlerle anılmıştır. Örneğin, ateş yandığında kırmızı dumanları göğe yükselttiği için ona dhumaketu (bayrağı duman olan) ya da kurban törenlerini belli bir düzende yürütülmesini sağladığı için adhvaryu (tören yöneten din adamı) olarak seslenilmiştir. Biz bu çalışmamızda bu adların anlamına ve neden böyle adlandırmaya ihtiyaç duyduklarını incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Agni, Ateş Tanrısı, Agni'nin İsimleri, Vedik Tanrısı Agni

Pançatantra'da Yer Alan Balıkçıl ve Yengeç Masalının Tahlili

Arş.Gör. Esra Büyükbahçeci

ÖZ

Hint masal edebiyatının dünya üzerindeki masal birikimlerine sağladığı katkı herkes tarafından bilinmektedir. 'Beş kitap' anlamına gelen Pançatantra bu masal birikiminin en önemlileri arasında yer alır. Hindistan'da olduğu kadar dünyada da tanınan bu eserin Sanskrit aslının kaybolmasına rağmen Pehlevi dilinden yapılan çevirisi aracılığıyla günümüze kadar ulaşmıştır. Bu masallar fabl türünün de ilk örnekleri arasında gösterilir. Ancak masalların çocuklar için değil, büyükler için anlatıldığı ve onların yaşamlarına yön verecek masallar olduğu birçok kez kanıtlanmıştır. Öğüt vermek amaçlı halka bilgiler veren bu masalların sonunda da masalın ana fikri yer almaktadır. Bizim inceleyeceğimiz Balıkçıl ve Yengeç masalında ise hayvanlara atfedilmiş bir takım özellikler işlenerek anlatılmış bir masaldır. Örneğin yengeç açıkgözlülüğü ile tuzağı fark edip hemen önlem almıştır. Biz bu çalışmada ilgili masalın tahlilini yaparak toplumsal gerçekleri erdemlilik çerçevesinde irdeleyerek örneklendirmeye çalışacağız. La Fontaine masallarında da aynı başlıkla yer alan bu masalın, kültürler arası etkileşimdeki yerinin bir ispatı olarak açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hint Masalları, La Fontaine, Pançatantra, Balıkçıl, Yengeç

Maksim Gorki'nin "Ayaktakımı Arasında" İsimli Oyununda Hümanizm

Arş.Gör. Esra Elmacıoğlu

ÖZ

Maksim Gorki, 1902 yılında kaleme aldığı "Ayaktakımı Arasında" isimli oyunuyla edebiyat dünyasında ün kazanır. Yazar, sanat hayatına toplumun en alt tabakasındaki insanları betimleyerek girer. Gorki'den daha önce Dostoyevski ve Gogol'ün de ele aldığı bu insanlar, yazarın kendine özgü kaleminde hayat bulur. Yazar, herhangi bir kahramanına hakkındaki kişisel fikrini ortaya koymadan, onların yaşamını iki farklı yaklaşımla ortaya koyar. İnsanın kaderini belirleyen iki gerçeği, eserdeki Satin ve Yaşlı Luka karakterleri üzerinden aktarır. Devlet düzeninin çöküşe geçtiği 1900'lü yılların başında, toplumun en dibindeki, umudunu kaybetmiş bu insanların hayatlarına karşı farklı bir bakış açısı ortaya koyulur. Çalışmamızda, Maksim Gorki'nin ilk eserlerinden biri olan "Ayaktakımı Arasında" oyunu insani değerler açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Ayaktakımı, Maksim Gorki, Piyes, Hümanizm

Türkçe ve Almanca Sosyal Medyada Gençlik Dili

Doç.Dr. Fatma Öztürk Dağabakan

ÖZ

Her toplumda toplumun bireyleri tarafından oluşturulmuş çeşitli gruplar bulunmaktadır. Bu grupların oluşum süreçleri yaş, cinsiyet, iş, çevre, sosyal- kişisel ilişkiler vb. gibi birçok farklı düzlemde gerçekleşebilir. Bu grupların her birinin kendi özellikleri bağlamında kendilerine ait bir iletişim yolu bulunmaktadır. Bu oluşum süreçlerinden birisi olan yaş, toplumda üç temel dil grubu meydana getirmektedir. Bunlar erken yaş seviyesindeki gençlik dili, orta yaş seviyesindeki yetişkin dili ve ileri yaş seviyesindekilerin dili olan yaşlı dilidir. Bu çalışmada, Türk ve Alman sosyal medyalarındaki gençlik dilinin ele alınması amaçlanmaktadır. Günümüzde internet toplumun her kesimindeki bireylerin vazgeçilmez bir alışkanlığı haline gelmiştir. Toplum bireyleri iletişimlerini büyük oranda internet aracılığı ile gerçekleştirmekte, sosyal medya takibi ile merak ettikleri konuları açıklığa kavuşturmaktadır. Toplumda özellikle genç kesim günün her anında sosyal medya üzerinden iletişim kurmaktadır. Bu çalışma, gençlerin dilsel davranışlarını içermektedir. Gençlerin fiziksel ve sosyal gelişimleri davranışlarını ve dil kullanımlarını da etkilemektedir. Gençlerin dili sosyal medyadaki kullanımlarına da yansımaktadır. Bunun sonucunda da sosyal medyada farklı bir dil ortaya çıkmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünü oluşturan kuramsal kısımda, gençlik dilinin tanımından yola çıkılarak konunun detayları ortaya konacaktır. Çalışmanın uygulama bölümünde, Türkçe ve Almancadaki sosyal medya söylemleri her iki dil açısından karşılaştırılarak incelenecektir. Elde edilen bulgular gençlik dilinin iki dildeki kullanımı bağlamında değerlendirilecektir. Bu değerlendirme sonucunda Türkçe ve Almanca gençlik dilinin ne tür bir kullanım alanının olduğu görülecek, Türkiye ve Almanya'daki gençlik dilinin sosyal medya açısından ne tür benzerlik ve farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılacaktır. Çalışmada Türkçe ve Almanca metinlerin karşılaştırılması söz konusu olduğundan, inceleme genel olarak kontrastif söylem analizi yöntemi ile yürütülecektir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Dili, Toplumdilbilim, Sosyal Medya, Türkçe, Almanca

Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesinde Birleşik Kelimeler

Arş.Gör. Fatma Şenyüz

ÖZ

Türkçede kelime yapma yollarından biri de birleştirmedir ve kelimelerin birtakım kalıplara girmesiyle birleşik kelimeler oluşmuştur. Birden çok kelimenin kendi anlamlarını koruyarak ya da değiştirerek yeni bir anlam oluşturacak şekilde bir araya gelmesiyle birleşik isimler, birleşik sıfatlar ve birleşik zarflar kurulmuştur. Tarihî Kıpçak Türkçesinin önemli bir kolu olan Ermeni Kıpçakçası XIII. yüzyıldan XV. yüzyılın sonlarına kadar konuşma dili ve din dili olarak varlığını sürdürmüş, XVI.-XVII. yüzyıllar arasında batı Ukrayna'da önemli yazılı belgeler bırakacak düzeye ulaşmıştır. Kıpçak Türklerinin konuşma dili Ermeni harfli Kıpçakça metinlerde yazı dili olarak kullanıldığından önem arz etmektedir. Çalışmada Aleksandr Garkavets'in Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesi metinlerinin tamamını esas alarak hazırladığı Kıpçakskoye Pismennoye Naslediye III, Kıpçakskiy Slovar adlı Kıpçakça sözlüğü taranmış ve Ermeni harfli Kıpçakçada tanıklanan anlamca kaynaşmış birleşik kelimeler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ermeni Harfli Kıpçakça, Morfoloji, Birleşik Kelime

Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesinde İkilemeler

Arş.Gör. Fatma Şenyüz

ÖZ

Tarihî Kıpçak Türkçesinin önemli bir kolu olan Ermeni Kıpçakçası XIII. yüzyıldan XV. yüzyılın sonlarına kadar konuşma dili ve din dili olarak varlığını sürdürmüş, XVI.-XVII. yüzyıllar arasında batı Ukrayna'da önemli yazılı belgeler bırakacak düzeye ulaşmıştır. Kıpçak Türklerinin konuşma dili Ermeni harfli Kıpçakça metinlerde yazı dili olarak kullanıldığından önem arz etmektedir. Bir ifadeyi daha güçlü kılmak, kavramı zenginleştirmek amacıyla ikilemeye ihtiyaç duyulur. İkileme aynı sözcüğün tekrar edilmesiyle oluşabildiği gibi yakın veya zıt anlamlı kelimelerin yahut ses benzerliği olan iki sözcüğün yan yana getirilmesiyle de oluşur. Türkçenin tarihî seyri içinde "İkileme" konusu ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir; fakat çalışmaya kaynak teşkil eden Ermeni harfli Kıpçakçada ikilemeler detaylı bir incelemeye tabi tutulmamıştır. Çalışmada Aleksandr Garkavets'in Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesi metinlerinin tamamını esas alarak hazırladığı Kıpçakskoye Pismennoye Naslediye III, Kıpçakskiy Slovar adlı Kıpçakça sözlüğü taranmış ve Ermeni harfli Kıpçakçada tanıklanan ikilemeler oluşumları ve anlamları açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ermeni Harfli Kıpçakça, Morfoloji, İkileme

“Sokaktaki Adam” Romanında Aydın Sorunsalının Başkişi Merkezli Psikolojik Yansımaları

Arş.Gör. Ferhat Çetinkaya

ÖZ

Batı karşısında yaşanan sorunlar, yozlaşmalar ve ikircikliklik romanımızın ana temalarından biri haline gelmiştir. Bu sorun sadece Tanzimat dönemi romanlarında değil, Cumhuriyet dönemi ve Modernizm etkisinde gelişen Türk romanı ile Postmodernizm etkisinde gelişen Türk romanında da işlenmiş, irdelenmiş, çözüm aranmıştır. Ne var ki, çözüm bekleyen bu ciddi mesele Modernizm döneminde işin içinden çıkılmaz hale gelinmiş, yozlaşan toplumla beraber "uyarıcı" ve "yönlendirici" görevini üstlenen aydın tipi de "karamsar"lığa bürünmüştür. Çalışmamıza aldığımız Attila İlhan’ın Sokaktaki Adam adlı eserinde de aydın tipini temsil eden başkişi Hasan’ın karamsar bir ruh haline büründüğünü ve halkın kültür dairesinden ayrılan aydının nasıl yabancılaşarak yok olduğunu görmekteyiz. Modernizm etkisinde gelişen Türk romanının ilk örneklerinden olan Sokaktaki Adam, bu yönüyle çalışmamızın ana konusu olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sokaktaki Adam, Attila İlhan, Roman, Modernizm

Edebî Roman: Çalıkuşu ve Popüler Roman: Piraye'nin Sosyal Psikolojik Açıdan Karşılaştırılması

Araştırmacı Feriştah Funda Arı

ÖZ

Türk edebiyatının 'roman' türüyle karşılaşması Tanzimat'la birlikte olmuştur. Yazılması ve okunması belli bir süreç ve kültür birikimi gerektiren 'edebî roman'a karşılık; her kesimden insanlara hitap eden, okunması fazla zaman almayan, hatta çoğu zaman da hızlı tüketilen 'popüler roman'ın da edebiyatımızda yadsınamayacak bir yere sahip olduğu kabul edilen bir gerçektir. Edebî romanlarda estetik kaygı ve sanat endişesi söz konusuyken, popüler romanda çoğunlukla ticarî kaygı ön plandadır, bununla beraber estetik ve sanat endişesi çok fazla yoktur, hatta okurun fikrinden çok duygu ve heyecanını harekete geçirmeyi hedefler. Anlatıcının ve hitap ettiği kesimin toplumun bir parçası olması nedeniyle, romanı toplumdan ayrı düşünmek imkânsız gibidir. Dolayısıyla toplumun değerlerinin, sorunlarının ve hayallerinin romana yansımaması düşünülemez. İster edebî ister popüler olsun durum farklılık arz etmez. Farklılık konuyu işleyiş ve sunuş itibariyledir. Bu cihetle romanların sosyal psikolojik açıdan incelenmesi, büyük önem arz etmektedir. Cumhuriyet döneminin önemli anlatıcılarından biri olan Reşat Nuri Güntekin, Çalıkuşu adlı romanında kendi döneminin eğitimle ilgili problemlerini edebî bir roman hüviyetine büründürerek işler. Anlatıcı, Cumhuriyetin yeni kurulduğu yıllarda eğitimli ve modern bir kadına toplumun bakışı gibi toplumsal bir durumu eserinde işlemiştir. Canan Tan'ın Piraye'sinde ise yine ana kahraman eğitimli bir kadındır. Farklı kültürden olan eşinin sosyal çevresiyle ilgili yaşadığı psikolojik durum okuyucuya sunulur. Her iki romanda olması gerekenle olanın çatışması yaşanır. Olması gereken romanların kahramanıyla somutlaşan, dolayısıyla anlatıcının iletmek istediği mesajdır. Bunun karşısında, toplumsal sorun bulunur. Her iki roman da bu ikisi arasındaki gerilimden doğar. Bunun yanında her iki romanda konuyu ele alış biçimleri, ifade ediş tarzları gibi edebî romanla popüler romanı birbirinden ayıran unsurlar yer alır. Bu makalede, adı geçen eserlerin konusu olan sosyal tipler, grupların davranışları, ana karakterlerin rolü incelenmiş ve popüler roman - estetik roman açısından sosyal psikoloji yönüne bir açıklama getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sosyal Psikoloji, Popüler Roman, Estetik Roman

Ömer Seyfettin'in Mensur Şiirleri Üzerine

Dr. Fikri Aydemir

ÖZ

Mensur şiirin 19. yüzyıl ortalarında Fransa'da ortaya çıktığı ve Baudelaire'in eserleriyle bir tür haline geldiği kabul edilmektedir. Türün edebiyatımıza gelişi ise Tanzimat dönemi ile olmuştur. Kaplan ve Tansel'in görüşleri doğrultusunda, Sinan Paşa'nın Tazarru'name'si bizdeki ilk mensur şiir örneği olarak kabul edilmektedir. Ardından Ekrem ve Hamid'le birlikte hem teoride hem de pratikte örnekleri verilmeye başlanır. Servet-i Fünun dönemiyle birlikte ise Halid Ziya'nın Mensur şiirleri türün gelişimine önemli katkı vermiştir. Ömer Seyfettin, edebiyatımızda Yeni Lisan makalesi ve hikâyeleri ile tanınmış bir şahsiyettir. Hikâyelerinin dışında şiir, mensur şiir, fıkra ve hatıra türlerinde de eserler kaleme almıştır. Edebiyata meylettiği yıllarda Namık Kemal'in şiirlerini ezberlediğini söyleyen Seyfettin'in şiirlerinde Servet-i Fünun ve Fikret'in etkisi vardır. Şiirleri dışında yine bu etkiyle Mensur şiir örnekleri vermiştir. Ömer Seyfettin, ilki 1902 yılı, sonuncusu da 1919 yılında olmak üzere yirmi beş mensur şiir yazmıştır. Bu çalışmada Ömer Seyfettin'in mensur şiirleri üzerine bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ömer Seyfettin, Şiir, Mensur Şiir

Nazım Hikmet ve Mayakovski'nin Şiirlerinde Makineleşme

Arş.Gör. Funda Temur

ÖZ

XX. yüzyılın başında Avrupa'da etkin olan gelecekçilik akımı (fütürizm) düşünce ve sanat alanında tüm geçmiş öğretileri reddeden, yenilikçi ve özgürlükçü bir anlayışı savunmaktadır. Benzer şekilde modern dönemin ürünü olan konstrüktivizm de ekonomik kalkınma için sanayileşmenin gerekliliğini ve önemini vurgulamaktadır. Bu çalışmada, söz konusu iki akımdan etkilenen ve kendi ülkelerinde bu akımların önde gelen temsilcileri olarak kabul edilen Vladimir Mayakovski ile Nazım Hikmet'in sanat anlayışlarındaki "makineleşme" olgusu incelenecektir. Bu suretle hem fütürizm ve konstrüktivizm akımlarının iki şair üzerindeki etkisi, hem de Nazım Hikmet'in ele alacağımız şiirlerinde düşünsel ve sanatsal anlamda özellikle Rus çağdaşı ve meslektaşı olan Mayakovski'den esinlenişi ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fütürizm, Konstrüktivizm, Nazım Hikmet, Mayakovski, Makineleşme

Meşale'den Varlık Dergisine Uzanan Serüven: Yedi Meşale Topluluğu

Yrd.Doç.Dr. Hatem Türk - Gamze Bulut

ÖZ

Çağdaş Türk edebiyatında süreli yayınların önemli bir yeri vardır. Özellikle mecmualar, edebiyat tarihi açısından önemli veriler sunar. Bunlara en önemli örneklerden biri Servet-i Fünûn dergisidir. Servet-i Fünûn ve Fecr-i Âti gibi edebi toplulukları içinden çıkaran dergi, Yedi Meşale grubunun da çıkış noktasıdır. 1928'de edebiyatın çıkmazda olduğunu düşünen yedi azimli genç, önce duygularını Servet-i Fünûn'da ifade edip sonra da "Meşale" adlı ortak kitabı yayınlarlar. Yedi Meşaleciler, daha sonra 1 Temmuz 1928 - 15 Teşrin-i Evvel 1928'e dek süren sekiz sayılık "Meşale" adlı dergiyle edebî faaliyetlerini sürdürürler. Alfabe değişikliği nedeniyle yayını sona eren dergiden sonra topluluğun kapandığı genel kabul görse de topluluk üyelerinden Yaşar Nabi'nin kurduğu Varlık dergisinde yazmaya devam ederler. 15 Temmuz 1933'te ilk sayısı çıkan dergide Yedi Meşale grubunun pek çok yazı ve şiiri yayınlanmıştır. Bu çalışmada Yedi Meşale grubu üyelerinin Varlık'taki faaliyetleri üzerinde durulacak, yazı ve şiirleri hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yedi Meşale, Meşale, Varlık, Edebiyat

Çin Kaynaklarına Göre Türk Devlet İdaresinde Kullanılan Unvanlar

Arş.Gör. Gökçen Kapusuzoğlu

ÖZ

Türk tarihinin erken dönemlerine ait bilgi edinmek için kullanılan Çince kaynaklardan Türklerin; gelenekleri, ceza uygulamaları, askerî sistemleri ve sosyal hayatlarına dair pek çok bilgi elde edilmektedir. Resmî Çince kaynakların tamamında Türklere ait unvanların yirmi sekiz kademe olduğu bilgisi kaydedilmiştir. Fakat harici kaynaklardan Cefu Yuangui, Taiping Guang Ji, Tong Dian ve Tong Zhi'ya göre, kağanlığın kurulduğu ilk yıllarda Türklerin kullandığı unvanlar on kademe olarak belirlenmiş, daha sonra yirmi sekiz kademeye yükseltilmiştir. Türklerin bu unvanları adlandırırken nelere dikkat ettikleri, hangi durumları göz önüne alarak unvan verdikleri kaynaklarda belirtilmiştir. Kaynaklarda görüldüğü kadarıyla, metinlerde geçen unvanların çoğu eski Türkçeden Çinceye ses çevrimidir. Eldeki veriler sayesinde bazıları Türkçe açıklanabilen sözcüklerin, bazıları için ileri düzey eski Türkçe bilgisi gerekmektedir. Bu çalışmada alanın ilgili veri tabanları kullanılarak, hali hazırda bilinen "Erkin, İlteber, Şad" gibi unvanların dışında kalan diğer unvanların Türkçe karşılıkları aranarak, sesletim önerileri getirilmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Unvanları, Türk Kağanlığı, Çin Kaynakları

Orhan Pamuk'un "Kırmızı Saçlı Kadın" Adlı Romanının Sosyo-Psikolojik Açıdan İncelenmesi

Okutman Gökşen Yıldırım

ÖZ

İnsan, sosyal bir varlıktır ve ontolojik gelişimini bir toplum içerisinde sürdürmektedir. Bu açıdan insan ile toplum arasında dinamik bir ilişki bulunmaktadır. Nasıl ki toplumsal bir davranışın oluşumu insandan bağımsız değilse aynı şekilde insan davranışı da toplumsal olgu, olay ve ortamdan bağımsız değildir. Yani, psikolojik bir varlık olarak insan (birey psikolojisi), toplumdan daha doğu bir ifade ile toplum psikolojisinden ayrı düşünülemez. Orhan Pamuk'un son romanı "Kırmızı Saçlı Kadın" da bu açıdan birey psikolojisi ile toplum psikolojisinin etkileşimini ilginç bir şekilde gözler önüne sermektedir. Romanda sevgi, aşk ve en önemlisi baba-oğul ilişkisi sosyo-psikolojik bir odaklanma ile işlenmektedir. Romanda bireyin toplumla ilişkisine değinilmekle birlikte esas olarak bir davranışın oluşumundaki sosyo-psikolojik etkiler/itkiler ön plandadır. Bireysel korkuların sosyal kılığa bürünerek açığa çıktığı romanda toplumsal koşulların ve toplumların psikolojik yapılanmalarının bireysel korkuların oluşumundaki etkisi yoğun olarak işlenir; Kral Oidipus ile Rüstem ve Sührab anlatıları üzerinden Batı ve Doğu medeniyetlerinin kendine özgü sosyo-psikolojik yapılanmaları sorgulanır; tarihsel bir varlık olarak insanın medeniyet ile ilişkisi bir "yineleyiş" olarak değerlendirilir ve sosyo-psikolojik veraset, içgüdüleri harekete geçirmede etkili olarak kullanılır. Yine romanda başkarakter Cem'in ve oğlu Enver'in neredeyse bütün davranışları toplumsal olay ve olgulara bağlı olarak şekillendirilir ve bu ilişkinin sağlam temellere oturtulması uğruna yer yer bazı kurgusal kusurlar baş gösterir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Psikoloji, Birey Psikolojisi, Baba-Oğul İlişkisi, İnsan, Toplum

Felsefe-Edebiyat İlişkisi Bağlamında Albert Camus

Yrd.Doç.Dr. Gül Eren

ÖZ

Hangi dilde olursa olsun, sanat biçiminin görünümlerinden biri olan edebiyat ile karmaşık imgelerle düşüncenin kavramlarını aydınlatmaya çalışan felsefe arasında sürekli bir etkileşim söz konusu olmuştur. Bu etkileşim edebiyattaki felsefenin ve felsefedeki edebiyatın anlamını kavrayabilmek için hakikate varma arzusu içinde içselleşmiş olan kurgusallığa dayalı yaratıcı dil kullanımlarını açığa çıkarır. Dili kullanarak dünyayı biçimlendirmeye çalışan insan, edebiyatla, kelimelere hâkim bir alanda, kurgusallığın vermiş olduğu estetik bir zevkle kişisel sesin dönüşümünü sağlar. Bu metnin asıl amacı da kendilerine anlatım biçimi olarak edebiyatı seçmiş filozoflardan olan Albert Camus'nün eserleri üzerinden varlık kavramına odaklanmış felsefe edebiyat ilişkisini açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Edebiyat, Varoluş, Özne, Saçma, Estetik, Yabancılaşma, Duygu ve Kavram

Albrecht Altdorfer'in 'Die Alexanderschlacht' İsimli Eserinde Doğu Batı İmgesi

Uzman Gülru Bayraktar

ÖZ

Bu çalışma Albrecht Altdorfer'in 'Die Alexanderschlacht' isimli eserinde 16. yüzyılın Avrupa'sında Islama-Osmanlıya karşı hâkim olan önyargılı imgelerin tespit edilmesini amaçlamaktadır. Almanya'nın Baverya eyaletinde prens olan IV. Wilhelm'in emriyle 'Die Alexanderschlacht' (Iskender'in muharebesi) isimli eseri oluşturan Altdorfer, Büyük İskender'in Pers İmparatoru Darius'a karşı gerçekleştirdiği meydan muharebesini resmetmiştir. Anadolun'un Tarsus bölgesinde gerçekleşen bu meydan muharebesinin tarihi 333 yılıdır. Muharebe Perslerle Yunanlılar arasında yaşanmıştır. Buna rağmen Altdorfer Persleri birer Osmanlı askeri, Iskender'in ordusunu da Baverya'nın renkleri olan mavi beyaz kıyafetli askerler olarak göstermiştir. Eserde geçmişte gerçekleşmiş olan doğu ile batı arasındaki çatışma güncel olaylara uyarlanmış ve IV. Wilhelm'in Osmanlıya galip geleceğinin propagandası yapılmıştır. Günümüz dünyasında hala varlığını sürdüren İslamofobik söylemin 16. yüzyıldaki ilk örneği olarak görebileceğimiz bu eser, pek çok doğu-batı imgesini içermektedir. Bu imgeler batının ezelden beri sahip olduğu doğu korkusuna örnek teşkil edebilir.

Anahtar Kelimeler: İmge, Stereotipi, İslamofobi

Mısır'da Öykücülük

Arş.Gör. Gülyaşar Demirci

ÖZ

MISIR'DA ÖYKÜCÜLÜK Kısa hikâyeler, gerçek ya da kurgulanmış olayları anlatan, genelde iki ya da üç kişi arasında geçen, tek bölüm halinde olan ve ahlak dersi veren bir anlatı türüdür. Araplar ilk hikâyelerde örf, adet, gelenek, görenek, kahramanlık, savaş ve aşk macerası gibi konulara ağırlık verirken, İslam'ın doğuşuyla Kur'ân kıssaları, hadis-i şerifler ve seyahatnamelere ağırlık vermişlerdir. Mısır'da Nahda dönemi Rönesans'ın ilk temellerini 1826 yılında Fransa'ya gönderilen Mısır kültür heyetleri atmıştır. Avrupa'dan dönen bu eğitimli kesim, okullarda çeviri ve eğitim faaliyetleriyle uğraşmışlardır. Mısır'da modern anlamda hikâyecilik 1917-1944 yılları; 1945-1967 yılları ve 1967'den günümüze olmak üzere üç aşamada gerçekleşmiştir. İkinci Dünya Savaşı yıllarında meydana gelen siyasi, dini ve ekonomik sorunlar yazarları tüm edebi türlerde olduğu gibi kısa hikâyede de gerçekçiliğe yöneltmiştir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Arap âleminde matbaanın canlanmasıyla edebi eserlerde bir artış görülmüştür. 1950'lerden sonra yeni edebi akımlar sayesinde klasik türdeki eserlerin yanı sıra, modern Arap hikâyeciliği ve romancılığı da gelişme göstermiştir. Ancak 1960'lı yıllarda tiyatroya ilginin artmasıyla kısa hikâye türünde bir gerileme görülmeye başlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kısa Hikâye, Arap Hikâyesi, Mısır, Modern Mısır Öykücülüğü

Arapçadan Türkçeye Yapılan Şiir Çevirilerinde Ara Dil Kullanımı Problemi

Dr. Gürkan Dağbaşı

ÖZ

Araplar ve Türkler arasındaki ilişkiler derin ve uzun bir geçmişe sahiptir. İki millet arasındaki kültürel bağın oluşmasındaki en önemli faktörlerden biri de çeviridir. Arapçadan Türkçeye yapılan çeviriler dini metinler ekseninde başlasa da günümüzde edebiyat çevirileri önemli bir yer teşkil etmektedir. Şiir, yapılan çeviriler arasında öne çıkan türlerden biridir. Özellikle son kırk yılda Arapçadan Türkçeye çevrilen şiir sayısı günden güne artmaktadır. Arapçadan Türkçeye yapılan şiir çevirilerinin çoğunluğu kaynak dil Arapçadan yapılmakla birlikte azımsanmayacak sayıda şiir de Fransızca ve İngilizce ara dilleri vasıtasıyla Türkçeye çevrilmiştir. Yalnız bu çevirilerde gerek biçimsel, gerekse biçemsel ve anlamsal açılardan bir takım problemler bulunmaktadır. Bu çalışmada, Arapçadan Türkçeye ara dil vasıtasıyla yapılan çeviriler kaynak metinle eşdeğerlik, kabul edilebilirlik ve yeterlilik bağlamında karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Arapça, Şiir Çevirisi, Ara Dil, Eşdeğerlik

Kur'an'da Lisan Kavramı ve Lisanın Kökeni

Yrd.Doç.Dr Hacı Önen

ÖZ

Lisan kavramı, Kur'an'da kullanılan önemli kavramlardan biridir. Lisan veya dilin kökeni meselesi ise Kur'an'da Hz. Adem'e isimlerin öğretilmesi çerçevesinde ele alınmıştır. Bu tebliğimizde Kur'an perspektifinde lisan kavramının semantic tahlili ve dilin kökeni meselesi ele alınacaktır. Lisan kavramı ve lisanın kökeni ile ilgili bilgi ve görüşler özet niteliğinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Lisan Kavramı, Lisanın Kökeni

Suriyeli Sığınmacılara Sağlanan Yazılı ve Sözlü Çeviri Hizmetleri: Türkiye Örneklemi ve Küresel Bakış

Dr. Halil İbrahim Balkul

ÖZ

Suriye'deki iç savaşın ardından milyonlarca insan vatanından ayrılmış ve başka ülkelerde yaşamak zorunda kalmıştır. Bu insanlar misafir edildikleri ülkelerde ya sığınma talebinde bulunmakta ya da güven içerisinde evlerine dönmeyi hayal etmektedirler. Şüphesiz, dünyadaki Suriyeli sığınmacıları misafir eden ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Avrupa ülkelerinin Suriyeli sığınmacı krizini daha yaklaşık bir buçuk yıldır tartışmaya başlamasına karşın, Türkiye Suriye'deki iç savaşın olumsuz etkileri ile 2011 yılından bu yana yüzleşmektedir. Birçok açıdan bölgesel benzerlik olmasına rağmen, Suriyeli sığınmacıların büyük bir bölümü Türkiye'deki ilk günlerinde birkaç kelimenin ötesinde Türkçe konuşamıyorlardı. Dil engeli, günlük iletişim açısından çözülmesi gereken önemli bir problem konumundaydı. Suriye iç savaşının yedinci yılına girdiğimiz günlerde bu çalışma; Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Türk gönüllü kuruluşlarının ve Türk halkının Suriyeli sığınmacılara yönelik faaliyetlerini çeviribilim perspektifinden incelemektedir. Ayrıca çalışmanın ilerleyen bölümünde, diğer ülkelerde Suriyeli sığınmacılara yönelik sunulan yazılı ve sözlü çeviri hizmetleri, Türkiye örneklemiyle reel veriler baz alınarak karşılaştırılmaktadır. Betimleyici bir araştırma modelinin temel alındığı bu çalışmanın son bölümünde ise, sığınmacılara yönelik sunulan çeviri hizmetlerinin geliştirilmesi adına tavsiyeler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sığınmacı Krizi, Toplum Çevirmenliği, Suriye İç Savaşı, Çeviri Politikaları

Intihal, Tevarüt, Nazire, Tazmin, Metinlerarasılık Kavramları Arasından Klâsik Türk Şiirinde Ortak Malzemenin Kullanımına Bir Örnek

Yrd.Doç.Dr. Haluk Aydın

ÖZ

İntihal, tevarüt ve son zamanlarda metinlerarasılık kavramları, edebî çevrelerce çokça tartışma konusu edilmiş kavramlardır. Bu kavramların anlam sınırları ana çizgileriyle belirlenmiş olmasına rağmen, edebî eser üzerinde bu anlamda bir değerlendirme söz konusu olduğunda, kesin bir yargıya varmaktan kaçınıldığı görülmektedir. Bu çekincede pek de haksız olunmadığı, söz konusu hususlarda varılmak istenen yargıya etki eden değişkenlerin fazlalığından anlaşılabilir. Bu çalışmada, değişik yüzyıllarda yaşamış klâsik Türk şairlerinin eserleri içerisinde tespit edilen benzer bir söyleyişin, bu anlamda bir değerlendirmesi yapılmış ve klâsik Türk şiir geleneği içerisindeki yeri üzerine tespitlerde bulunulmaya çalışılmıştır. Söz konusu benzer ifadenin, klâsik Türk edebiyatının zirve şahsiyetleri kabul edilen isimler tarafından da dile getirilmiş olması sebebiyle, duruma ayrı bir boyut getirdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Intihal, Metinlerarasılık, Tazmin, Klasik Türk Edebiyatı

Remzi'nin Kerbelâ Mersiyesi

Yrd.Doç.Dr. Haluk Aydın

ÖZ

Kerbelâ hadisesi, İslâm tarihinin hafızalarda yer etmiş en önemli olaylarından biridir. Peygamber soyundan gelen ve İslâm'ın ilk dört halifesinden biri olan Hz. Ali'nin oğlu Hz. Hüseyin'in şehit edildiği bu olay, inananların gönüllerinde derin izler bırakmıştır. Zamanla edebiyatımızda "Maktel" veya "Maktel-i Hüseyin" olarak bilinen bir türün de konusunu oluşturan bu olay üzerine çokça eser yazılmıştır. Bunlardan biri de 19. yüzyılın ilk yarısında, bugünkü Makedonya sınırları içerisinde yaşadığı tahmin edilen Remzî'dir. Kaynaklarda hakkında henüz bir bilgiye rastlayamadığımız şairin, elde bulunan ve bilinen tek eseri olan Divan'ındaki manzumelerden bazı bilgilere ulaşabiliyoruz. Bektaşî tarikatına mensup olan şairin Divan'ında yer alan Kerbelâ mersiyesi, kaside nazım şeklinde yazılmış ve 41 beyittir. Daha önce bu anlamda yapılmış çalışmalarda yer almayan ve Balkan coğrafyasında, Kerbelâ hadisesine dair şairinin görüşlerini dile getiren bu manzume incelenmiş ve diğer Kerbelâ mersiyeleriyle şekil, muhteva ve üslup özellikleriyle benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mersiye, Kaside, Kerbelâ, Hz. Hüseyin, Remzî

Kur'an Tercümelerindeki Dinî Terim Çevirilerinin Bulundukları Dönemin Söz Varlığına Yansımaları

Arş.Gör. Hanife Gezer - Murat İmdat

ÖZ

Karahanlılar zamanında İslâmiyet'in kabulüyle yaşanan geçiş dönemi, Türk kültürünün yanında Türk dili açısından da bir dönüm noktası olmuştur. Türkler, İslamiyet'e büyük önem vermiş ve saygı göstermiştir. Bu nedenle İslamiyet'in yayılmasında önemli rol oynamışlardır. İslamiyet'in daha iyi anlaşılması, uygulanması ve yayılması konusunda yapılan çalışmalardan biri de Türkçenin tarihî dönem eserleri arasında yer alan Kur'an tercümeleridir. Birebir olarak kelimelerin Türkçeye aktarılmasıyla yapılan bu çeviriler, Türk dilinin tarihî dönemlerinin söz varlığını ve kelimelerin anlam zenginliğini takip etmemiz açısından önemli kaynaklardır. Bu tercümelerde Kur'an'ın daha iyi anlaşılması için dinî terimlerin mümkün olduğunca Türkçe kelimelerle çevrilmeye özen gösterilmesi dikkat çekicidir. Dinî terimlerin Türkçe kelimelerle çeviri çabası, eserlerin bulundukları dönemin söz varlığı içerisindeki kelimelerin anlam zenginliğini bize göstermektedir. Bu çalışmada Karahanlı, Harezm ve Eski Oğuz Türkçesi dönemlerini temsil eden Kur'an Tercümeleri taranacak ve sahip oldukları dinî terimler karşılaştırılacaktır. Çalışma için Karahanlı Türkçesi dönemini temsilen Türk İslam Eserleri Müzesi nüshası ve John Rylands Kitaplığında bulunan Rylands nüshası, Harezm Türkçesi dönemini temsilen Süleymaniye Kütüphanesi Hekimoğlu Ali Paşa nüshası ve Eski Oğuz Türkçesini temsilen M. 1401 tarihli Satırarası Kur'an Tercümesi nüshası seçilmiştir. Çalışmada yöntem olarak yazılı eser taraması ve tespit edilen malzemelerin karşılaştırılması yöntemleri kullanılacaktır. Böylece üç farklı dönemde de Kur'an'da sabit olan kelimeleri çevirmek için hangi dönemde hangi kelimelerin kullanıldığı karşılaştırmalı olarak ortaya koyulacaktır. Bu çalışmayla Türk dilinin bu üç tarihî döneminde aynı amaca yönelik olarak yapılan Kur'an Tercümelerinde, dinî kelimelerin çevrilme tekniğindeki benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte, bu dönem geçişleri sırasında Türkçe kelimelerin anlam zenginliğinin nasıl değiştiği de tespit edilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an Tercümesi, Karahanlı Türkçesi, Harezm Türkçesi, Eski Oğuz Türkçesi, Dinî Terimler

Behçet Necatigil İle Asfalt Ovalarda Abdal Musa Dergâhı'na Doğru İki Başına Yürümek

Yrd.Doç.Dr. Hasan Aktas

ÖZ

Behçet Necatigil eski ile yeni, doğu ile batı arasında bir mühredir. Necatigil, asfalt ovalarda gölgesiyle birlikte iki başına yürüyen bir şairdir. Necatigil, bedeninin gölgesiyle çoğaldığı, gölgesinin bedeniyle birlendiği vahdet-kesret ikileminde Abdal Musa dergâhına doğru yürüyen modern bir abdaldır. Abdal Musa şiirinde geçen "piston" kelimesi çağa karşı direnişin bir sembolüdür. Kendisi bir yönüyle yaşadığı modern çağa direnen eski bir insandır. Bu, onun içinde yaşadığı çağdan kaçtığı anlamına gelmez. Bilakis geleneksellik ile modernliğin ortasında çağının tanığı bir şairdir. Bu yüzden asfalt ovalardan eskiye doğru, eskiden de yeniye doğru yürümüştür. Bu, yaşanılan çiğçağ anında geçmişi tadımlamaktır. Necatigil'in, üzerinde hiç durulmayan Abdal Musa şiiri, geçmişten kopmadan geleceğe bağlanan bir manifestodur. Abdal, dünya işlerini bedel ödeyerek aşmış bilge bir kişidir. Kapitalizmim inşa ettiği asfalt ovalarda abdal gibi yürümek nasıl bir şeydir? Geçmişe ve geleceğe rağmen var olmaktır. Necatigil de asfalt ovalarda yürüyen çağının Abdal Musa'sıdır. Bu bildiride, bu bağlamda Necatigil'in Abdal Musa şiiri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Abdal Musa, Piston, Çağ, Behçet Necatigil, Manifesto, Modern

Bursalı Lamiî Çelebi'nin Münşeât'ındaki Arapça Sözler ve Şiirler

Prof.Dr. Hasan Ali Esir

ÖZ

Bursalı Lamiî Çelebi (öl. 1532) XVI. yüzyılda yaşamış bir şair ve yazardır. Manzum ve mensur 40 civarında eseri bulunmaktadır. Terceme-i Nefahatü'l-Üns, Şevâhidü'n Nübuvve Tercümesi, Ferhâd ile Şîrîn ve Münşeât onun en önemli eserleri arasındadır. XV. yüzyıldan itibaren başlayan münşeât yazma geleneği, sürekli bir aşama kaydetmiş ve bu aşamasını sonraki yüzyıllara da taşımıştır. Bursalı Lamiî Çelebi Münşeât'ında döneminin çeşitli olaylarını anlatırken deyimler, atasözleri, hikmetli sözler ve Farsça şiirlerin yanında çok sayıda Arapça söz ve şiire de yer vermiştir. Bu çalışmada temel amaç, Münşeât'taki söz konusu Arapça söz ve şiirleri değerlendirmektir. Bu değerlendirmeler yapılırken bu söz ve şiirlerin tercümelerine de yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bursalı Lamiî Çelebi, Klasik Türk Edebiyatı, Münşeât, Arapça Sözler, Arapça Şiirler.

Cannibales Romanında Kaçak Göçmenler ve Sessizlik Sorunu

Arş.Gör. Hasan Atmaca - Okutman Fahriye Çakır

ÖZ

1959 yılında Fas'ın Marakeş şehrinde doğan Mahi Binebine dünyaca tanınmış bir ressam ve yazardır. 1999 yılında yayımlanan Cannibales, yazarın en çok bilinen romanlarından bir tanesidir. Bu roman tematik açıdan iki boyutlu bir romandır. Birinci boyut, Akdeniz'de giderek büyük bir probleme dönüşmüş Afrika'dan Avrupa ülkelerine kaçak göç konusundan bahsetmesidir. İkinci boyut ise, bir gece Tanca şehri yakınlarında bir grup tuhaf, kaçak göçmenin Cebelitarık boğazında yaşadıkları trajedinin çarpıcı bir şekilde anlatılmasıdır. Her yıl binlerce insanın yeni bir hayat umuduyla ölümü göze alarak yola çıkması, kaçak göçmen gerçekliğini gözler önüne sermektedir. Dolayısıyla yazar bu romanın kurgusunda gerçek hayattan esinlenmiştir. Günümüzde, Akdeniz'e kıyısı olan tüm Afrika ülkeleri artık bir fenomene dönüşmüş kaçak göç ile karşı karşıyadır. Çok güncel olan bu konu, bugünün büyük adaletsizliklerinden biri haline dönüşmüş; basın ve medya araçları sayesinde belki her gün ya da her hafta yeni bir kaçak göçmen trajedisi haberi kulaklarımızda yankılanır olmuştur. Bu çalışmada, Binebine'nin romanı iki açıdan ele alınmıştır. İlk olarak, Afrika'nın çeşitli ülkelerinden Fas'a gelerek, oradan da Avrupa'nın farklı ülkelerine, yeni bir başlangıç umuduyla, göç eden kaçak göçmenlerin hikâyesi romandan hareketle sorgulanmıştır. Romanda önem arz eden ikinci konu ise sessizliktir. Bu bağlamda romandaki olaylardan hareketle sessizlik konusu ve sessizlik türleri irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cannibales, Kaçak Göçmen, Sessizlik

Bağlam Anlamları Bakımından Hamdullah Hamdî Divanı'ndaki Deyimler

Doç.Dr. Hasan Şener

ÖZ

Klasik Türk edebiyatı, Arap ve Fars edebiyatlarından etkilenerek oluşmuş bir edebî gelenektir. Etkileşimin doğası gereği bu edebî gelenek üzerinde Arap ve Fars dillerinin yoğun etkisi görülmüştür. Bu etkide Osmanlı devletinin dinî, tarihî, coğrafi, siyasi ve kültürel ilişkilerinin de katkısı büyüktür. Klasik edebiyatımızda Arapça ve Farsça kelimelerin sıkça kullanılmasına karşın bazı şairlerimiz, şiirlerinde Türkçe kelimelere, özellikle de halk söyleyişlerine, deyim ve atasözlerine yer vererek adeta bu duruma tepkilerini göstermişlerdir. Edebiyat araştırmacılarınca "mahallileşme hareketi" olarak adlandırılan bu durum 15. yüzyıldan itibaren edebiyatımızda daha belirgin bir şekilde görülmeye başlamıştır. Kaynakların bize bildirdiği kadarıyla ilk örneklerini Sâfî mahlaslı Cezerî Kasım Paşa'da gördüğümüz atasözleri ve deyimleri şiirlerinde kullanma eğilimi, başta Necâti olmak üzere birçok divan şairinde iyiden iyiye kendini göstermiş ve zamanla bir tarz olmuştur. Üslubunun bir parçası olarak şiirlerinde atasözü ve deyimleri kullanarak, dilin en önemli unsurları olan ve halkın dil zevkini, hayat felsefesini, yaşam tarzını yansıtan kalıplaşmış ifadeler olan bu atasözü ve deyimlerin günümüze aktarılmasını sağlayan şairlerimizden biri de Hamdullah Hamdî'dir. Bu bildiride Hamdullah Hamdî'nin divanından derlenen deyimler, bağlam anlamları bakımından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Divan Şiiri, Hamdullah Hamdî, Deyim, Bağlam Anlamı

Bir Vicdan Romanı: Kusma Kulübü

Doç.Dr. Hasan Yürek

ÖZ

Mehmet Eroğlu, 1970'lerde roman yazmaya başlamış ve günümüz itibarıyla roman yazmaya devam eden yazarlarımızdandır. İlk romanını Issızlığın Ortasında'yı 1984'te yayımlayan yazar 2017 itibarıyla toplamda 14 romana ulaşmıştır. Bu romanlardan biri de 2004 yılında yayımlanan Kusma Kulübü'dir. Kusma Kulubü yazarın sekizinci romanıdır. Başkişi olan Umut'un yaşadıkları neticesinde aşama aşama vicdanının hayatın merkezine koyan bir insana nasıl dönüştüğü anlatılmaktadır. Bir başka ifadeyle bu roman, insanın en önemli değerinin vicdan olduğu üzerinde duran ve insanın vicdanlı olması gerektiğini vurgulayan bir eserdir. Buradan hareketle bu çalışmada roman içerik özellikleri öncelenerek ele alınacak ve değerlendirilecektir. Romanın teması, temanın nasıl aktarıldığı verilmek istenen mesajlar kapsamlı olarak değerlendirilecektir. Böylece romanın yazılış amacı ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Roman, Mehmet Eroğlu, Kusma Kulübü, Vicdan

Çankırı Yâran Kültürüne Geleneksel Türk Tiyatrosunun Yansımaları

Hatice Sargın

ÖZ

Ülkemizin farklı yerlerinde farklı etkinlikler içinde biraz da modernleşmiş şekli ile geleneksel Türk tiyatrolarını görmekteyiz. Bu oyunlar, günümüze gelene kadar doğal olarak değişimler geçirmiş olup günümüze uyarlanarak bugün hâlâ güncelliğini korumaya devam etmektedir. Bu geleneği yaşatan kültürel etkinliklerin başında Çankırı yâranı gelmektedir. Köklü bir geçmişe sahip olan Çankırı yâran geleneği, bireylere güzel ahlâk kazandırmanın yanında halk edebiyatı içinde görmüş olduğumuz sözlü verimleri (tekerleme, mani, bilmece vb.) bünyesinde taşımaktadır. Yâran geleneğinde gördüğümüz bu verimler, yâranda oynanan geleneksel Türk tiyatrosundan köy seyirlik oyunları ve ortaoyunları içinde yer almakta ve bireyi eğitme amaçlı olarak farklı şekillerde oynanmaktadır. Çankırı yâran geleneği içindeki ortaoyunu ve köy seyirlik oyunlarının her birinin bireyi eğitme yönünde farklı amaçları bulunmaktadır. Ayrıca bu oyunlar, günümüze geleneksel tiyatroların nasıl yansıdığını göstermektedir. Her bir oyun farklı başlıklar altında oynanış şekliyle incelenmiştir. Yâran geleneğinin bireyi eğitme amacı dışında toplum içinde var olan problemleri çözme gibi toplumsal hizmet sunma görevleri de bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ortaoyunu, Köy Seyirlik Oyunu, Ocak, Yâran

Gösterge Bilim Unsuru Olarak Mühür Yüzük Taşları

Arş.Gör. Hilmi Güney - Doç.Dr Sibel Kılıç

ÖZ

Hemen hemen tüm sanatsal olgular için geçerli olduğu üzere, mücevher sanatının kaynağı da din ve büyüye dayanır. Nitekim ilkel dönemlerde, henüz evrimini tamamlamamış ve bilgi bağlamında donanımsız olan insanoğlu, gizemini koruyan şimşek, yağmur, deprem vb. gibi tabiat olaylarını anlamak ve tabiatın ürkütücü gücü ile baş edebilmek için, büyüsel pratiklere başvurmuşlardır. Taşlar, büyüsel pratikler için ön önemli ve etkin araçlardan birisidir. Taşlara büyüsel ve tılsımlı anlamlar yüklenerek metafiziksel güç atfedilmiş ve dolayısıyla alternatif birer pasif savaş aracı olarak kullanılmışlardır. Daha ziyade savunma aracı ve korunma kalkanı fonksiyonuna sahip olan taşlar, genel olarak dönemin estetik anlayışına göre tasarlanarak takı formatında beden üzerinde taşınmıştır. Bunun dışında, bulunulan mekanda işlenmemiş olarak tutulmak suretiyle gökten ve yeraltından gelen kötü güçlerin yaklaşması ve zarar vermesinin önüne geçildiğine inanılmıştır. İnsanoğlunun, zaman içerisinde evrimleşmesine ve sosyalleşmesine paralel olarak, mücevher taşları da farklı anlamlara ve fonksiyonlara sahip olmuştur. Bunlardan bazıları ve en önemlileri, statü göstergesi, kabilesel imleme özelliği, sözsüz iletişim aracı, sosyo-kültürel okuma aracı, iktisadi meta aracı ve elbette ki süslenmedir. Dini, sosyo-kültürel, iktisadi açıdan son derece önemli birer maddi kültür unsuru olan taşların, antik dönemlerde, dönemin bilgi düzeyini ve teknolojik koşullarını hayli aşan yüksek tasarım özelliklerinin mühür yüzükler nezdinde analizi, bu çalışmanın önemli bir tematiğidir. Zira bu mevzu, insanın asgari imkanlar ile azami düzeyde yüksek yaratıcı potansiyelini ve teknik dehasını, entelektüel zekasını ortaya çıkarabilme imkanına dikkat çekmesi bakımından önem arz etmektedir. Bahsi geçen ilkel yöntemlerin, çalışma prensipleri günümüzde dahi halen geçerliliğini korumakta olup mevcut tüm teknikler, bahsi geçen ilkel ve geleneksel yöntemlerin üzerine oturmaya devam etmektedir. Çalışmanın ana temalarından biri ise; söz konusu mühür yüzüklerin, teknik ve kurgusal özelliklerinin yanı sıra antik çağdan günümüze değin estetik, süsleme ve sosyo-kültürel bağlamda analiz ve yorumlamalarıdır. Söz konusu yüzüklerin, oldukça küçük yüzey çalışma sahasına rağmen, geleneksel yöntemler ile günümüzde dahi henüz tam olarak sırrı anlaşılamayan mikro çözümleme yöntemlerine dikkat çekilmiştir. Çıplak gözün imkanları ile üretilen el işçilikli ince detaylı yüzey süslemeleri, yüksek ve alçak kabartmalı mühür yüzükler oldukça yüksek maliyetli olması nedeni ile döneminin varlıklı ve aristokrat insanların imtiyaz unsurlarından birisi olmuştur. Sonuç olarak; mühür yüzükler bu çalışmada bir yandan teknik ve kompozisyon özelliklerinin irdelenmesinin yanı sıra, döneminin iktisadi, dini, sosyo-kültürel yaşamına ışık tutan ikonografik birer gösterge bilim unsuru olarak ele alınmış, geçmişten geleceğe uzanan önemli bir kültür mirası olduğuna önemle vurgu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mühür Yüzük, Süstaşı, Süstaşı İşleme Yöntemleri, Gösterge Bilimi

Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Makber Adlı Eserinde Eşi Fatma Hanım

Prof.Dr. İhsan Safi

ÖZ

Abdülhak Hâmid Tarhan'a Makber'i ilham eden Fatma Hanım, onun ilk eşidir. Hâmid, Fatma Hanımla 1872 yılında evlenmiştir. Evlendiklerinde Hâmid 20, Fatma Hanım ise 13 yaşındadır. Fatma Hanım 24 yaşında iken yani Hâmid'le 11 senelik evli iken verem hastalığına yakalanır. Hâmid tedavi için her yolu dener fakat eşini kurtaramaz. Fatma Hanım iki yıl sonra 1885 yılında vefat eder. Mezarı Beyrut'tadır. Hâmid, Fatma Hanım'ın ölümünden çok etkilenir. Makber adlı eserini onun ölümü için yazar. Aynı şekilde Hacle ve Ölü adlı eserlerini de yazar. Fatma Hanım'ın ölümü, Hâmid'in sanatını önemli bir şekilde etkilemiştir, geliştirmiştir, değiştirmiştir. Makber, edebiyatımızda büyük ses getirir. Hâmid, bu eserle edebiyat çevrelerinde kendini kabul ettirmiştir. Abdülhak Hâmid, eserin "Mukaddime"sinde Makber'i eşi Fatma Hanım için yazdığını kendisi de açıkça söylemektedir: Makber onun hali, onun resmi, onun hayali, onun heykeli, onun mezarıdır; onun hiçbir beğenilecek yeri kalmayan hayatıdır. Yine tekrar edeyim: Makber O'dur. Bunun için severim. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere Türk edebiyatında önemli bir yere sahip olan Makber'in büyük bir bölümünü Fatma Hanım oluşturmaktadır. Bu bildirimizde şimdiye kadar çalışılmamış olan Makber'de Fatma Hanım konusunu bütün yönleriyle inceledik. Eserde Hâmid, Fatma Hanım'a nasıl yer vermiş, onu nasıl anlatmış ortaya koymaya çalıştık. Hâmid'in hayatında önemli bir yeri olan, onun sanatını önemli bir şekilde etkilemiş, Makber gibi hem Türk edebiyatının hem de Hâmid'in önemli bir eserinin yazılmasına sebep olan Fatma Hanım'ı eserde yer aldığı şekliyle yani Hâmid'in anlatımıyla ortaya koymaya çalıştık. Gerçekten Fatma Hanım, kendisine Makber gibi bir eser yazılacak kadar özellikleri olan bir kadındır. Hâmid'in hayatını ve sanatını büyük bir şekilde etkilemiştir, Hâmid onu gerçekten çok sevmiştir.

Anahtar Kelimeler: Makber, Yeni Türk Edebiyatı, Abdülhak Hamid Tarhan, Türk Edebiyatında Ölüm

Elsa Morante ve İnsan

Yrd.Doç.Dr. İlhan Karasubaşı

ÖZ

İtalyan Gerçekçilik akımının önde gelen yazarlarından Elsa Morante, İtalyan toplumunun II. Dünya Savaşı sonrasında yaşadığı sorunları öyküsel ve gerçekçi bir dil ve üslupla okuyucuya aktarmaktadır. İnsana vurgusu önemli yer tutmaktadır. Elsa Morante için insan olmak bir ayrıcalık olup ırk din ayrımına asla gitmez. Kendi düşüncesine göre insan tesadüfen zenci, beyaz ya da farklı bir renkte, Hıristiyan, Müslüman ya da Yahudi olarak doğar, ancak her şeyden önce insandır. Yapıtlarında yer alan kişiler yazar tarafından ayrıntılı biçimde tasvir edilirken yaşadıkları ortamın tasviri de yapılmaktadır. Roma kentinin alışılagelmiş pitoresk tasviri yaşadığı dönemin ağırlığı ve topluma hüküm süren buhran karanlık ve koyu renklerin kullanımıyla aktarılırken umudun yerini umutsuzluğa bıraktığı vurgulanmaktadır. Tüm yapıtlarında kadının varlığı, yaşadığı dönemdeki sorunlar ve toplumun baskısı ayrıntılı biçimde dile getirilirken aslında yazar insana vurgu yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elsa Morante, İtalyan Gerçekçilik Akımı, Iı. Dünya Savaşı, İtalyan Edebiyatı

Halîm Berekât ve Eserlerinde Öne Çıkan Sosyal İmgeler

Yrd.Doç.Dr İlknur Emekli

ÖZ

Suriye asıllı olan ve hayatının büyük bir kısmını başta Amerika olmak üzere diğer birçok yabancı ülkede geçiren Halîm Berekât, yirminci yüzyılın önemli çağdaş Arap yazarlarından biridir. Toplumcu gerçekçi bir anlayışla kaleme aldığı romanlarında başta kimlik arayışı, sürgün, vatan özlemi ve vatan teması gibi sosyal meseleleri en ince ayrıntısına kadar ustalıkla ele almıştır. Yazarla yapılan söyleşilerde dile getirdiği şu cümleler yazarın nasıl bir ruh hali içerisinde bulunduğunun açık bir göstergesidir: "Söğüt ağacını seviyorum, çünkü o, hem kendisine hem de köklerine aynı anda yetebiliyor. Aynı şekilde ben de yaşlandıkça, dallarımın köklerime doğru giderek daha da yaklaştığını hissediyorum. Vatanımdan ayrıldığım zaman, ben henüz sekiz yaşında küçük bir çocuktum. Kitaplarımın birçoğunda kendi tecrübelerimden faydalandım. Öyle ki, her yaz ülkeme geri dönmeyi biraz daha çok arzular oldum." Bu çalışmamızda yazarın hayatı ve edebî kişiliği hakkında genel bir bilgi verildikten sonra, yazarın bütün bu sosyal meselelere karşı olan tutumunu, izlenimlerini ve bu konu hakkındaki düşüncelerini metne dayalı inceleme yöntemi ışığında ele almayı hedefliyoruz.

Anahtar Kelimeler: Halim Berekat, Suriye, Roman, Vatan, Sürgün, Vatan Özlemi

Hatiboğlu Muhammed'in Bahrü'l-Hakâik Eseri ve Anlambilim Açısından Değeri Üzerine

Dr. İsmail Taş

ÖZ

Bahrü'l-hakâik, Hacı Bektâş-ı Velî'ye ait olan Makâlât-ı erba'în adlı eserin Hatiboğlu Muhammed tarafından yapılan manzum tercümesidir. "Mefâ'îlün/mefâ'îlün/fa'ûlün" (bahr-i hezec-i müseddes) vezniyle, mesnevî tarzında yazılmış olup 1400'e yakın beyti ihtiva etmektedir. Müellif eserini henüz otuz beş yaşlarında iken 812 (1409) yılı Muharreminin sonlarında tamamlamıştır. Eski Anadolu Türkçesi'nin en eski mahsullerinden olan Bahrü'l-hakâik'ın dili sade ve akıcıdır. Kelime kadrosu ve gramer yapısı bakımından birçok arkaik unsur ihtiva etmektedir. İncelemesini yaptığımız Bahrü'l-hakâik eseri, devrin dil yapısını, kelime hazinesini, anlam dünyasını ve düşünce yapısını en güzel şekilde bizlere sunmaktadır. Bu bakımdan, sözcükleri anlam yönünden karşılaştırmalı olarak ve bu anlamların zaman içindeki değişim ve gelişimlerini göz önünde tutarak inceleyen bilim dalı olan anlambilim açısından da incelenmesi Türk dilinin tarihi seyrini ve zenginliğini görmek açısından son derece faydalı olacaktır. Çalışmamızda, Bahrü'l-hakâik eserinin genel değerlendirmesi, üzerinde yapılan çalışmalar ve söz varlığı üzerine tespitlere değinilecek ve anlambilim açısından değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hatiboğlu Muhammed, Bahrü'l-Hakâik, Anlambilim, Söz Varlığı, Türk Dili

Umberto Eco'nun "Yorum ve Aşırı Yorum" Anlayışına Göre Bazı Klâsik Şiir Şerhlerinin Değerlendirilmesi

Doç.Dr. İsrafil Babacan

ÖZ

Çağımızın önemli dil ve metin bilimcilerinden Umberto Eco, metinlerin anlamlandırılmasında ve yorumlanmasında göstergebilimle birlikte felsefik, psikolojik ve sosyolojik etkenleri de dikkate alan bir araştırmacıdır. Onun "Yorum ve Aşırı Yorum" anlayışı günümüzde, özellikle klâsik metinlerin yorumlarının değerlendirilmesinde önemli bir anlayış olarak dikkat çekmektedir. Eco'nun, "Klâsik tartışma, bir metinde ya o metnin yazarının söylemek istediği şeyi ya da metnin yazarının niyetlerinden bağımsız olarak metnin ne söylediğini bulmayı amaçlıyordu. Ancak ikilemin ikinci kısmını kabul ettikten sonra, kişi şunu sorabilir: Bulunan şey, metnin metinsel tutarlılığına ve bunun ardındaki özgün bir anlam sistemine bağlı olarak söylediği şey midir, yoksa alıcıların kendi beklenti sistemlerine bağlı olarak buldukları şey midir?" sorgulamasıyla kurguladığı "aşırı yorumlama", bizim klâsik şiir şerhlerimiz için de söz konusu edilebilir. Çünkü bilindiği gibi klâsik şiir şerhlerimizde, birçok terim, kavram, mazmun ve imge, bazı geleneksel ön kabullerle ve şârihin değer sistemi çerçevesinde ele alınarak metnin bağlamından uzaklaştırılmaktadır. Biz bu incelememizde, söz konusu bağlam uzaklaştırılmasının nasıl ve hangi sebeplerle/amaçlarla gerçekleştirildiğini ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Umberto Eco, Aşırı Yorum, Şerh, Klasik Şiir

V. M. Şukşin'in "Kızıl Kartopu" Adlı Eserinde Sovyet Rejiminin İzleri

Arş.Gör. Jale Kartal

ÖZ

Sovyet yazar, sinema yönetmeni ve oyuncusu olan V. M. Şukşin, 25 Haziran 1929 tarihinde köylü bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çocukluk yıllarında, Sovyet rejiminin bir projesi olan, ağır çalışma şartlarını dayatan ve kolektif tarım olarak nitelendirilen Kolhoz sisteminde çalışır. Çocukluğundan itibaren gözlemlediği bu köy yaşamı ve rejimin insanlar üzerinde, özellikle de köylüler üzerindeki baskısı, yazarın eserlerinin ana temasını oluşturur. Bu çalışmada, Sovyet edebiyatında köy nesrinin öncülerinden olan Şukşin'in "Kızıl Kartopu" adlı eseri, dönemin koşulları doğrultusunda sosyolojik inceleme yöntemi çerçevesinde ele alınacaktır. Edebi eseri toplumsal olayların bir tezahürü olarak gören bu yöntem ışığında, dönemin koşullarının birey ve yaşamı üzerindeki etkisi ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Şukşin, Sovyet, Rejim, Köy

Zileli Ceyhunî'nin Bilinmeyen Dîvânı

Yrd.Doç.Dr. Kadir Güler

ÖZ

Türk halk şiiri geleneği, Türkistan'dan Anadolu'ya getirdiğimiz en önemli kültür kodlarımızdan biridir. İslamiyetten önce Türkistan coğrafyasında şaman ve kam tarafından kopuz eşliğinde okunan koşuk dediğimiz Türk kügleri Anadolu'ya taşınmış ve Anadolu'da ozanlar tarafından söylenilmeye devam edilmiştir. Coğrafyamızda geleneksel tasavvuf inancının etkisiyle âşık adını alan Türkmen ozanları, geleneklerini geliştirerek farklı türler oluşturdular. Bu âşıkların bir bölümü yeniçeri ocaklarında yetişti. Önemli bir kısmı köy ve oymaklarda ortaya çıktı. Atalık ve dedelik geleneğini devam ettiren bir bölümü de tasavvufî inançla birlikte tekke çevrelerinde yer aldı. Bu aşıklar on yedinci asırdan sonra da şehirlerde var oldu. Anadolu'da kopuz eşliğinde halk ve tasavvuf şiir geleneğine ait koşmalar ve nefesler okuyan bu şâirlerin Doğu'da Kars ve Erzurum, Orta Anadolu'da Sivas ve Tokat çevresinde yoğunlaştığı görülmektedir. On yedinci asırdan itibaren şehirleşen halk şiirine aruzla şiir yazma geleneği eklendi. On sekizinci asırdan sonra çoğu halk şairi hecenin yanında aruzu da kullanmaya başladı. Bu geleneğin usta şairlerinden biri de Zileli Ceyhunî Baba'dır. Bu bildiride on dokuzuncu asırda yaşayan halk şiirimizin usta şairlerinden Ceyhunî'nin "Âşık Ceyhunî Baba Sakin-i Zile" adlı yazma Divânı tanıtılacak; koşma, destan, kalendâr/kalenderî dîvân, müseddes semâî, kalendâr ve satranç türündeki şiirlerinden örneklere yer verilecektir. On dokuzuncu asırda hem hece hem de aruzla şiir yazan usta şairlerimizden biri olan, hayatı ve şiirleriyle ilgili çeşitli yayınlar yapılan Ceyhunî'nin elimizde bulunan bu divanında kendi şiirlerinin yanında Meftûnî, Mir'atî, Perverî, Tahir Baba, Tâlibî Baba'nın destanları da yer almaktadır. İlk defa ilim âlemine tanıtılacak bu şiirlerin, Zileli Ceyhunî'nin yaşadığı asra ve halk şiirine yeni bakış açıları getireceği düşüncesindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: 19.Asır, Âşık, Dîvân, Zile, Ceyhunî Baba

Yıkım: Euripides'in Medeası ve Ayckbourn'un Anne Figürü

Yrd.Doç.Dr. Kağan Kaya

ÖZ

Yunan mitolojisinde Medea, Colchis Kralı Aeëtes'in kızı, Circe'nin yeğeni ve güneş tanrısı Helios'un torunu ve en önemlisi kahraman Jason'un eşidir. Eurupides'in Medea isimli oyununda Medea, Corinth Kralı Creon'unun kızı Glauce'ı ona önerdiğinde Jason tarafından terk edilir. Bu mite bağlı olan oyun Medea'nın çocuklarını katletmesini ve kocasından öç almasını anlatır. Diğer taraftan, İngiliz oyun yazarı Sör Alan Ayckbourn'un Karmaşıklıklar isimli oyunun bir halkası olan Anne Figürü ise modern bir kadın olan Lucy'nin travmatik evliliğini yansıtır. Oyun yazarı, modern ancak sıradan İngiliz kadınının evlilik ve aile sorunlarını yansıtmada en önemli İngiliz oyun yazarlarından biri olarak görülür. Bu çalışma, başkahramanları açısından Euripides'in Medea'sı ile Ayckbourn'un Anne Figürü arasında yakın bir bağ olduğunu öne sürer. Terk edilme karşısında iki annenin eylemlerini analiz etmeyi amaçlar. Çalışma aynı zamanda eşleri tarafından terk edildikten sonra Medea ve Lucy'nin bazı mental ve duygusal farklılıklarının olduğuna da işaret eder. Neticede bu çalışma her ne kadar farklı kültürlerin ve dönemlerin ürünleri de olsalar Medea ve Anne Figürü'nün arasında ayırt edici bazı özelliklerin olmasına karşın, bazı derin düşünsel bağların olduğunu ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne ve Kadın, Anne Figürü, Ayckbourn, Euripides, Medea

Yabancı Dilde Okumada Eleştirel Düşüncenin Önemi

Prof.Dr. Leyla Harputlu - Chimedkhalam Erbatur

ÖZ

Günümüzde çoğu üniversitelerin amaçlarından biri öğrencilerinin kendi alanlarında eleştirel düşünme becerilerinin geliştirmelerini sağlamaktır. Eleştirel düşünme günümüz eğitim programlarının bir hedefidir. Ancak eleştirel düşünmeyi yaşamlarında etkili biçimde kullanabilen bireyler eleştirel düşünme becerilerine ve eleştirel düşünme eğilimlerine sahip bireylerdir. Öğrenme sürecinin önemli bir parçası olan eleştirel düşünme özellikle okuma yaparken öğrencilerin kavramları analiz etmelerini, değerlendirmelerini ve açıklamalarını sağlamaktadır Diğer bir deyişle, metni anlamak ve karmaşık etkileşimi kolaylaştırmak için öğrencilerin eleştirel düşünebilmesi gerekir. Bu çalışmanın amacı, eleştirel düşünme, okuduğunu anlama, eleştirel okuma ve eleştirel düşünme becerilerini literatür incelemesine dayanarak analiz edip eleştirel düşünme becerilerini belirlemek ve okuduğunu anlama ile okuma stratejilerinin ilişkilerini belirlemektir. Bu araştırma koralasyonel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak yapılandırılmıştır. Araştırmanın grubu, 2015-2016 öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nin İngilizce öğretmenliği bölümünde öğrenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinden çalışmada yer almak isteyen gönüllü öğrenciler arasından seçkisiz olarak oluşturmuştur. Bu çalışmada dört temel veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar okuma anlama testi, üst bilişsel okuma stratejileri ölçeği, Cornell Eleştirel Düşünme Testi ve Oxford'un dil öğrenenler için kişisel bilgi formlarından oluşmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS (2015) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanında bağımsız t-testi ve korelasyon teknikleri kullanılmıştır. Sonuçlar öğrencilerin akademik materyalleri okurken birçok Problem Çözme Stratejisi ve Destek Stratejileri kullandıklarını ortaya çıkarmıştır. Çalışma sonuçlarına göre öğrencilerin okuma stratejilerinin farkındalığı yüksek ve orta düzeyde gerçekleşmiştir. İkincisi, Üst Bilişsel Okuma Stratejilerini kullanma algıları ile okuma anlama testi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Üçüncü olarak, İngilizce öğretmenliği adaylarının eleştirel düşünme becerileri ile okuma strateji kullanımı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya konulmuştur

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Okuma Anlama, Okuma Stratejileri, Küresel Okuma Stratejisi, Problem Çözme Stratejisi, Destek Stratejisi, Yaratıcı Düşünme, Eleştirel Okuma

Başlangıçtan 1917 Yılına Kadar Rusya'da Slavca Dilbilim Tarihine Genel Bir Bakış

Yrd.Doç.Dr. Leyla Şener

ÖZ

Rusya'da Slavca Dilbilim tarihini belli başlı birkaç dönem altında inceleyebiliriz. Söz konusu bu dönemler araştırma konusu ve kapsamı açısından olduğu kadar kullanılan yöntemler açısından da farklılık göstermektedir. Erken olarak nitelendirebileceğimiz XVI-XVII Yüzyılları arasını kapsayan dönemin ana araştırma konusu Eski Slavcadır. XVIII. Yüzyılda edebi Rusça araştırmalarına ağırlık verilmiştir. Rusya'da Slavistik çalışmaları içerisinde ayrı bir araştırma alanı olarak Slavca Dilbilimi XIX. Yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. XIX. Yüzyılın Altmışlı-Yetmişli Yıllarına kadar süren ilk dönemde Slavca Dilbilimi alanında önemli çalışmalar ortaya konulmuş, kıyaslamalı Slavca dilbiliminin temelleri atılmıştır. Bu zamandan 1917 Ekim Devrimine kadar süren Slavca Dilbilim tarihinin ikinci dönemine Moskova, Kazan ve Harkov üniversitelerinde yürütülen çalışmalar damgasını vurmuştur. Rusya'da ilk Slavca dilbilimi çalışmalarının yapıldığı XVI. Yüzyıldan itibaren 1917 Ekim devrimine kadar söz konusu alanda yaşanılan gelişmeleri ana hatlarıyla ortaya koymayı amaçlayan çalışmamızda Rusya'da Slavca Dilbilim tarihinin belli başlı dönemleri ve bu dönemlerde öne çıkan önemli dilbilimciler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Slavistik, Dilbilim, Slavca Dilbilim

Eski Türk Edebiyatında Şairlerin Türk Dili Zevki

Yrd.Doç.Dr. Lokman Taşkesenlioğlu

ÖZ

Tanzimat döneminden günümüze Türk dili üzerine pek çok çalışma gerçekleştirilmiş, hatta 20. yüzyılın başından itibaren milliyetçilik akımının temeline milli dil şuuru yerleştirilerek devlet politikası haline getirilmiştir. Fakat bu şuur Tanzimat ile başlamamış, kadim edebiyatımızda da bu konuda fikir beyan eden pek çok önemli isim olmuştur. Eski edebiyatımızda Kaşgarlı Mahmut, Ali Şir Nevai gibi bazı örnekler hariç mevcudiyeti çok bilinmeyen Türkçe hassasiyeti nadir rastlanan bir durum da değildir. Pek çok şair gururla Türkçe şiir söylediklerini ifade etmişler; Türkçe şiir yazmanın zahmetli olsa da sonucun eşsiz olduğunu, sade Türkçe ile de üstün şiir yazılabileceğini söylemiş ve göstermişlerdir. Hatta Türkçeyi hor gören ve yetersiz bulan şairleri eleştirmiş ve Türkçenin Türkler arasında dahi değerinin yeterince bilinmediğinden şikayet etmişlerdir. Bu çalışmada İslami Devir edebiyatımızın ilk ürünlerinden divan şiirinin en şaşaalı dönemlerine kadar pek çok söz üstadının Türk dili ile ilgili görüşleri, dil konusundaki hassasiyetleri ve Türk dilinin edebiyat dili oluşundaki hizmetleri örneklerle ifade edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eski Türk Edebiyatı, Divan Şiiri, Türk Dili

Halveti Şeyhlerden Dört Kuşak Uşşaki Şair

Yrd.Doç.Dr. Lokman Taşkesenlioğlu

ÖZ

Halvetilik, Türk-İslam dünyasının en yaygın tarikatlarından biridir. 14.yy'da Azerbaycan'dan yayılmaya başlayarak Osmanlı coğrafyasına ulaşan tarikatın zaman içinde pek çok farklı kolu oluşmuş, bu nedenle "tarikatların anası" olarak nitelendirilmiştir. Tarihsel süreç içerisinde Anadolu'daki yüzlerce Halveti tekkesinin mevcudiyeti, bu tekkelerde yetişen pek çok mutasavvıfın düşüncelerini şiirle ifade etmesi ve Türkiye'nin hemen her yerindeki kütüphanelerde Halvetiliğe mensup şairlerin yazmalarının olması göz önünde bulundurulduğunda tarikatın edebiyat için, edebiyatın da tarikat için değeri anlaşılmış olur. Bu çalışmada Halvetiliğin en önemli kollarından olan Uşşakilik silsilesi içinde mevcut dört kuşak şeyhin; Hasan Hüsameddin Uşşaki, Memi Can Saruhani, Ömer Karibi ve Cahidi Ahmed Efendi'nin hayatları, dünya görüşleri ve eserleri hakkında bilgi verilecek, şiirlerinden güzide örnekler sunularak edebi değerleri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halvetilik, Uşşakilik, Divan Şiiri, Tasavvuf

Murathan Mungan'ın Dokuz Anahtarlı Kırk Oda Eserinde Masal İzlekleri

Yrd.Doç.Dr. M. Abdulbasit Sezer - Arş.Gör. Fırat Taş

ÖZ

Özet Çağdaş Türk edebiyatının üretken, özgün ve renkli simalarından Murathan Mungan'ın yazarlık hayatı boyunca tamamlamaya çalıştığı "kırk oda" serisinin dördüncü kitabı "Dokuz Anahtarlı Kırk Oda" Şubat 2017'de okurlarıyla buluşur. Kırk oda dizisini, kendisinin binbir gece masalları olarak değerlendiren yazar, daha önce yayınlanan Kırk Oda, Üç Aynalı Kırk Oda, Yedi Kapılı Kırk Oda eserlerinde halk biliminin önemli konusu olan masallar hakkında önemli tespitlerde bulunur. Kurmaca masal kavramının edebiyatımızdaki en etkili ve özgün örneklerini sunan Lal Masallar'ın yazarı; Yedi Cücesi Olmayan Pamuk Prenses, Zamanımızın Bir Külkedisi gibi öykülerde, okuyucunun hayal dünyasında arketip'e dönüşen önemli masal kahramanlarını yepyeni kimlik ve değer yargılarıyla kurmaca evreninde tekrar tasarlar. Dokuz Anahtarlı Kırk Oda'da, önemli masalları, masal kahramanlarını ve masal motiflerini yeni bakış açısıyla çağımıza taşıyan Mungan, edebiyatta neden böyle bir yol izlediğini şu şekilde açıklar: Yalnızca tipolojik anlamda bir arketip'ten söz etmekle yetinmeyiz; ilişki biçimlerinin, değer dizgelerinin, yanılgıların da bir arketipi var. Ve bunlar çok büyük ölçüde ideolojik belirlemeler ve belirlenmelerle çağdan çağa toplumdan topluma kılık değiştirerek sürüyorlar (Mungan, 1996: 114) Bu çalışmada Murathan Mungan'ın Dokuz Anahtarlı Kırk Oda eserinde kurguladığı öykülerdeki masal izlekleri ve motifleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Murathan Mungan, Rapunzel, Motif, Masal, Masal Mekanları, İzlek

Kültürel Devam Veya Geleneğin İntikalinde İki Yol: Anlatı ve Anma

Dr. M. Emir İlhan

ÖZ

Bu tebliğde intikal ettirilen bir "birikim" olarak geleneğin, iki yolla kuşaklar arası bir köprünün kurulmasını sağladığı ileri sürülecektir. Bu yollardan biri anlatıdır. Anlatı, "antikite" denilebilecek dönemlerde, başlangıcı itibariyle "sözel" olmakla birlikte, daha çok "modern" dediğimiz zamanlarda; günümüz veya yakın dönemlerde "yazın" olarak geleneğin aktarılmasının ana yolu olarak görülür. Bununla beraber, bu ana yolu kesen veya bu ana yolla birleşen bir başka yol ise "anma" nosyonudur. Anlatı, nasıl antik-modern ayrımında sözlü-yazın olarak farklılaşmışsa, anma da bu farklılaşmaya dayanarak çeşitlenmiştir. Buradan hareketle bu bildirinin ana savı, anlatı odaklı sözlü-yazın farklılaşma, anma odaklı geleneğin aktarılma biçimini de sözel-yazınsal olarak değişime uğratmıştır. Diğer bir deyişle, geleneğin aktarılma yolu olarak, antik dönemlerdeki "söz" odaklı anlatı ve anma, "modern" dönemlerdeki "yazı" odaklı bir dönüşüm yaşamıştır. Bu dönüşüm, bir "yenilik" olarak geleneğin geçmişten ayrıldığı sınırlarda çiçeklenen ama "süreklilik" nosyonunu da dışlamayan bir "kültürel devam" olgusudur. Özetle, kültürel olarak "devam" olgusu, geleneğin intikalinde kullanılan yollardaki izlerden çıkarılabilir.

Anahtar Kelimeler: Gelenek, Anlatı, Anma, Süreklilik ve Kültürel Devam

Adana-Yumurtalık Sugözü Köyünde Günler Etrafında Oluşan Halk İnanışları

Dr. Mehmet Alptekin - Tuğba Koyuncu

ÖZ

Günler, insan hayatının vazgeçilmez parçalarıdır. Öyle ki günler etrafında sınırsız inanışlar ortaya çıkmıştır. Bu inanışların kaynağı Türk kültüründe Şamanizm'e kadar inmektedir. Günler etrafında Türklerin kabul ettikleri dinler ve komşu oldukları milletlerin kültürleriyle etkileşimleri sonucunda çok farklı inanışlar bir araya gelmiştir. Günler, tarihin ilk dönemlerinden beri insanların zamanı kendilerine göre şekillendirip adlandırması sonucunda ortaya çıkmıştır. İnsanların uzun tecrübeleri sonucunda günler etrafında değişik inanışlar ortaya çıkmıştır. Özellikle toplumların kabul ettikleri dinler, komşu oldukları milletlerin kültürü bunda etkili olmuştur. Çalışmamızda Adana Yumurtalık'a bağlı Türkmen Yörüklerinin yaşadığı Sugözü köyünde günler etrafında oluşan halk inanışları üzerinde duracağız. Böylece bugün hâlâ sözlü gelenekte günler etrafındaki inanışları ortaya çıkarmış olacağız.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Adana, Sugözü Köyü, Günler, İnanış

Gülten Dayıoğlu'nun Fadiş Romanında Anne-Çocuk İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Bakır Şengül

ÖZ

Çocuk edebiyatı, çocuklar için yazılmış eserlere karşılık olarak kullanılır. Bu tanımlama beraberinde yeni tanımlamalara ihtiyaç duysa da genel olarak 2-14 yaş aralığındaki çocukların anlam dünyasına hitap eden eserler çocuk edebiyatı kapsamında değerlendirilir. Gülten Dayıoğlu, Türk edebiyatında çocuk edebiyatının yetkin isimlerinden biri olarak kabul edilir. 1971 yılında yayımlanan ilk romanı Fadiş, onun en başarılı çocuk romanlarından birisidir. Romanda hikâyesi anlatılan küçük kız Fadiş, daha çok annesiyle geliştirdiği ilişki biçimine göre varlığı anlam kazanan bir çocuktur. Annesiyle geliştirdiği olumlu iletişim, onun birey olarak çevresine daha sağlıklı bir şekilde açılmasına kaynaklık eder. İdeolojik bir önermenin söz konusu olmadığı romanda, 'anne-kız çocuğu' ilişkisinin çocuk dünyasındaki izdüşümleri yalın bir biçimde yansıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gülten Dayıoğlu, Çocuk Edebiyatı, Fadiş, Anne, Baba, Toplum

Luis García Montero Şiirinin İmgeler Dünyası

Yrd.Doç.Dr. Mehmet İlgürel

ÖZ

Çağdaş İspanyol edebiyatının en önemli şairlerinden, edebiyat eleştirmeni ve akademisyen Luis García Montero, ayırt edici özelliği kişisel benliğin toplu deneyim içinde çözülüşü olan Deneyim Şiiri akımının başlıca temsilcilerindendir. Kurmaca düzeyde sıklıkla otobiyografik ve mahrem bir aktarım biçiminin belirleyici olduğu bu edebi akım, yaşamın kendisi ile ilgili öğelere ve olağan olana odaklanmasının yanı sıra temelde ahlaki bir arayışı yansıtmaktadır. Bu çalışma Montero'nun şiirlerinin, çoğu şehir olgusu ile ilgili olan imgeleri temel alınarak sembolik imgelem bakış açısından çözümlenmesini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, söz konusu yapıtlara bütünsel bir yaklaşım sağlayabilmek için ağırlıklı olarak Gilbert Durand ve Gaston Bachelard gibi yazarların imgelem ile ilgili kuram ve yaklaşımları benimsenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Luis García Montero, Deneyim Şiiri, Şiir, İmgelem, Gilbert Durand

Yazar ve Okur İlişkisi Bağlamında: Bir Tereddüdün Romanı

Arş.Gör. Mehmet Ragıp Ete

ÖZ

Bir Tereddüdün Romanında Peyami Safa, yazdığı romanların okuyucuları konumunda olan iki kadın karakter Mualla ve Vildan ile yazarlık serüveni hakkında konuşmalar yapmaktadır. Romancı, kadın okuyucularına; romanını yaratım süreci, eserini oluştururken göz önünde bulundurduğu kıstaslar, romanlarındaki olmazsa olmazları, hedeflediklerine ulaşmadaki başarısı veya başarısızlıkları gibi konularda sanatını tanımlayacak nitelikte ipuçları vermektedir. Bu samimi paylaşımları, aynı zamanda yazarın kendi romancılığını kritiğe tabi tutması olarak da değerlendirmek mümkündür. Romancı ve okurları arasında cereyan eden bu konuşmalar; Edebiyat bilimi ve roman sanatı adına oldukça önemlidir. Bunlardan hareketle; Peyami Safa'nın roman türü ile ilgili düşünceleri ve kendi romancılığının karakteristiği hakkında çıkarımlarda bulunmak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Roman Sanatı, Yazar, Okur, Yaratım Süreci

Felâhî'nin İstinsah Ettiği İki Eser ve Bu Yazmalarda Bulunan Şiirleri

Doç.Dr. Mehmet Sarı

ÖZ

XV. Yüzyıl ahlâk ve tasavvuf şâiri Abdurrahîm Karahisarî, Fâtih'i ve İstanbul'un Fethini görmüş, Akşemsettin'in müridi ve halifesi olmuş, "Vahdetnâme"yi yazmış bir şahsiyettir. Afyonkarahisar'ın tarihi, edebiyatı, folkloru üzerine araştırmalar yapan Edip Âli Bakı, Abdurrahim Karahisari'yi anlatan çalışmasını "Büyük Ozan Abdurrahim" başlığı ile "Taşpınar Dergisi"nin 29 (19 Mart 1935) ile 65 (Mart 1938) sayıları arasında Latin harfleri ile tefrika eder. Afyonkarahisar'da "Felâhî Hoca" diye tanınan hattat ve şâir Felâhî, önce "Vahdetnâme"yi sonra Abdurrahim Karahisarî'nin anlatıldığı Edip Âli Bakı'nın çalışmasını -yer yer müdahalelerde bulunarak-Latin harflerinden Arap harflerine aktarıp kütüphanesine kazandırır. Arap harfli iki yazmada da Felâhî'nin şimdiye kadar bilinmeyen bazı şiirleri bulunmaktadır. Bildiride Abdurrahîm Karahisarî, Edip Âli Bakı ve hattat şâir Felâhî-Halil Genel kısaca tanıtılarak, söz konusu yazma defterler ve Felâhî'nin yazmalarda bulunan bilinmeyen şiirleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Abdurrahîm, Edip Âli Bakı, Felâhî ve Şiirleri

Divan Şiirinde Vatan Hasreti Üzerine

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ünal - Yrd.Doç.Dr. Nurettin Çalışkan

ÖZ

Klâsik Türk edebiyatı, dünyanın en zengin ve renkli kültür kaynaklarından beslenen bir edebiyattır. Bu edebiyatın bir parçası olan Divan şiirini gerçek manada anlayabilmek için mazmun, motif ve benzetme unsurlarını iyi bilmek gerekir. Birçok divan şairinin şiirlerinde rastlayabileceğimiz bazı mazmun ve motiflerin divan şairlerinin şiirlerinden, örnek metinlerden yola çıkılarak tespit edilmesi, divan şiirinin kendine özgü benzetme dünyasının ortaya çıkması açısından son derece önemlidir. Ayrıca, bu tür belirli benzetme öğelerinin tespitine dayalı çalışmalar divan şairlerinin ortak şiir malzemesini nasıl kullandıklarını ve şairler arasındaki üslûp benzerliklerini ya da farklılıklarını gösterecektir. Farklılıkların tespiti şairlerin divan şiiri geleneğini ne kadar yansıtıp yansıtmadıkları konusunda fikir verici olacaktır. Osmanlı klâsik şiirini meydana getiren şâirlerin en göze çarpan özelliği, çevresinde gördüğü ve kullandığı her unsuru şiirine yansıtmasıdır. Aklımıza gelebilecek her unsuru özelliklerine göre değişik bir hayâlin içinde görmeniz mümkündür. Bunun yanında Müslüman Türk toplumunun en kati vazgeçilmez temelini oluşturan vatan, bayrak ve namus gibi kavramlar birçok defa şairler tarafından enine boyuna işlenmiştir. Osmanlı coğrafyasında yaşayanlar vatan kavramına, aidiyet unsuru olarak vazgeçilmez bir değer atfetmişlerdir. Vatan hasreti halk edebiyatında olduğu gibi, Divan şiirinde de şairlerin feveranını yansıtan simgelerden biri olmuştur. Bu çalışmada seçilmiş divan şairlerin şiirinde, vatan sevgisinin ve hasretinin hangi mazmunlara karşılık olarak kullanıldığı ve dönemin edebiyatında nasıl yansıtıldığı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vatan Sevgisi, Osmanlı Edebiyatı, Hasret, Daü's-Sıla

Yahya Kemal'in Şiirlerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr Mehmet Yılmaz - Remziye Çölgeçen

ÖZ

Değer, bir milletin kültürel hayatı içinde sosyal ilişkilere bağlı olarak geliştirdiği davranış modelleridir. Sosyal ilişkilere bağlı olarak oluştuğu için değer, aynı zamanda toplumun kimliği olarak da görülebilir. Sosyal hayat içinde değerler, bireyin geçmişiyle bugünü arasında bir köprüdür. Değerler, bireylerin toplumsal yaşamda özlerine yabancılaşmalarına engel olan bireye milli bir kimlik kazandıran unsurlardır. Sahip olunan değerler, bireyin gelecekte kişiliğini, bakış açısını, davranışlarını, hatta hayatını belirleyecek etkenler olduğu için, bireyin belli başlı değerlerin farkına varması, gerekli değerleri kazanması, yeni değerleri benimsemesi; bütün değerleri kişiliğinin temel taşı haline getirerek davranışa dönüştürmesi gerekir. İnsan, doğup büyüdüğü toplumun değerlerini eğitim yoluyla alır. Değerler eğitimi bireylere eğitimin her kademesine yayılarak verilir. Buradaki amaç çocukların özüne yabancılaşmalarına engel olmaktır. Özüne yabancılaşmayan bireyler toplumsal yaşam içindeki zorlukları daha kolay atlatır. Yahya Kemal'in şiirlerine bakıldığında özellikle milli duyguları kazandırma ve canlı tutma açısından genç nesillere kazandırılacak birçok değeri içinde barındırdığı görülecektir. Bu sebeple, çalışmada Yahya Kemal'in şiirleri değerler eğitimi açısından ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Milli Edebiyat, Ahlak, Yahya Kemal, Şiir

Behçetü'l-Hadâyık'ta –daç Eki ve Kullanımı

Arş.Gör. Melike Uçar

ÖZ

Behcetü'l-hadâyık fi mev'izeti'l-halâyık 669/1270-658/1286 tarihleri arasında Fahrüddîn bin Mahmûd ibni'l-Hüseyn ibni Mahmûd et-Tebrizî tarafından Kayseri'ye bağlı Karahisar Develi ilçesinde kaleme alınmıştır. Eserin bilinen 5 nüshası bulunmaktadır: Bursa'da 1 adet (Bursa Bölge Yazmalar Kütüphanesi, Kurşunluoğlu bölümünde, no. 99), İstanbul'da 2 adet (Süleymaniye Kütüphanesi, İbrahim Efendi bölümünde, no. 354; Yazma Bağışlar bölümünde no. 4040), Ankara'da 1 adet (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, no. 35879), Almanya'da 1 adet (Berlin, Staatsbibliothek kütüphanesi no. 1076). İncelemede esas alınan nüsha İbrahim Efendi nüshası olup metinde Eski Türkçenin kalıntısı olan -DAç ekinin kullanım alanı gözler önüne serilecektir. Bilindiği gibi -DaçI gelecek zaman eki sadece Eski Türkçe döneminde kullanılmıştır. Bu ek daha sonraki dönemlerde kullanılmayıp Behçetü'l-Hadâyık'ta kullanılıyor olması dikkat çekici bir hususiyettir. Ek metinde sadece gel- fiili ile kullanılmıştır. Bu ek kalıplaşmış bir ifadenin içinde gelecek zaman sıfat-fiil eki görevinde kullanılmıştır. Metinden bazı örnekler şunlardır: Bu yıldan geldec yıla dek gökden yėre nice yaġmur yaġası durur. (49a / 5). Cebrā'il eline vėrür ışmarlar bu yıldan geldec yıla degin niçe kimseler ṭā'at ḳılasıdur. (49a / 15). Arkaik bir durum arz eden bu ekin metinde geçtiği bütün cümleler verilecek ve bu ekin geçtiği cümlelerdeki kullanım alanı hakkında bilgi sunulacaktır. Sonuç olarak Behcetü'l Hadayık'ın 1476 senesinde istinsah edilmiş Oğuzcalaşmış nüshası Türkoloji camiasına imla ve ses özellikleri ile tanıtılacak ve bu camiadaki arkaizm ile ilgili çalışmalara küçük bir katkı sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Behcetü'l Hadâyık, -Daç Eki, Arkaik

Klasik Türk Şiirinde Ye'cûc ve Me'cûc

Arş.Gör. Merve Menteşe

ÖZ

Klasik Türk şiiri din, tasavvuf, tarih, mitoloji, gelenek, efsaneler vb. bir çok kaynaktan beslenmektedir. Bu kaynakların yanı sıra insan, insan toplulukları, kavimler ve halklar da Klasik Türk şiirine katkı sağlayan unsurlardandır. Klasik Türk şiirinde gerçek yaşamda var olan insanın idealleştirilmiş kopyası olarak karşımıza çıkan insan unsuru, tipler ve kişilikler olarak ikiye ayrılmaktadır. Tip, gerçek yaşamda var olmamış, eserde toplumun temel değerlerini temsil eden insan görüntüsüdür. Kişilik ise gerçekte belli bir coğrafyada yaşamış insanları temsil etmektedir. Ye'cûc ve Me'cûc de kişilikler kategorisinde yer alan grup isimlerindendir. Ye'cûc ve Me'cûc, Nuh peygamberin oğlu olan Yâfes'in soyundan olan iki kabilenin adıdır. Bu kabileler dünyada fesat çıkarma, kıyamete yakın bir zamanda ortaya çıkma vb. özellikleri ile bilinmektedirler. Bu çalışmada Klasik Türk şiirinde kişiliklerin yerine değindikten sonra, grup isimlerinden olan Ye'cûc ve Me'cûc hakkında bilgi verilip, Klasik Türk şiirinde başka hangi kişiliklerle ilişkilendirildiği, hangi özellikleriyle ele alındığı ve hangi olaylar ile anıldıkları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Ye'cûc, Me'cûc

Osip İvanoviç Senkovski'nin Dergicilik Faaliyetleri

Arş.Gör. Mesude Arkım

ÖZ

Polonya asıllı bir yazar ve doğubilimci olan Osip İvanoviç Senkovski, Rus edebiyatında ikinci derecede bir yazar olarak yer edinmiştir. Akademik ve edebi çalışmalarının yanı sıra dergicilik faaliyetlerinde de bulunan Senkovski, editörlüğünü yaptığı "Biblioteka Dlya Çteniya" adlı dergi ile büyük ses getirmiştir ve bu dergi, döneminin yüksek tirajlı dergileri arasında yerini almıştır. Dergide, A. S. Puşkin, V. F. Odoyevski, M. Yu. Lermontov, A. A. Bestujev-Marlinski gibi dönemin ünlü yazarları da eserlerini yayımlamışlardır. Sadece belirli bir kesime değil, toplumun her kesimine hitap etmeyi amaçlayan bu dergi, programı ve içeriğiyle dikkat çekmiş, dönemin ünlü yazarlarının ve eleştirmenlerinin olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerini almıştır. Çağdaşları tarafından aldığı eleştiriler ışığında, Senkovski'nin ve Biblioteka Dlya Çteniya'nın Rus dergiciliğindeki yeri bu çalışmada incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Senkovski, Gazetecilik, Biblioteka Dlya Çteniya

Kelile ve Dimne ' de Kullanılan Arkaik Kelimeler ve Bazı Çift Dilli Kullanımlar

Arş.Gör. Metin İlhan

ÖZ

Hindistanlı yazar Beydaba tarafından kaleme alınmış, orijinal adı Pança-Tantra olan ilk olarak Sanskritçe yazılmış, fabl tarzı hikâyeler barındıran bir öğüt ve ahlâk kitabıdır .Asıl metin (İng. hypertexte), beş bölümden oluşmakla birlikte daha sonra yeni bölümler (İng. hypotexte) eklenerek zaman içerisinde Kelile ve Dimne'ye dönüşmüştür Ketebe kayıtlarından edindiğimiz bilgilere göre eserin Sultan Beyazid Hanı'nın türbedarının oğlu Süleyman Efendi'ye ait olan bir tercüme olduğu anlaşılmaktadır. Eserde Arapça, Farsça kökenli kelimelerle beraber Eski Türkçe Dönemi'ne (arkaik) ait sözcüklere rastlanılmaktadır. Ayrıca eserin çift dilli (olga-bolga) olma özelliğine sahip olduğu da görülmektedir. Yukarıda zikredilen durumlardan hareketle çalışmamızda eserde bulunan Eski Türkçe kelimelerin (arkaik) kullanıldığı beyitler tespit edilip, sözlük anlamlarıyla verilmeye çalışılmıştır ve çift dilli (Oğuzca) olma özelliği de dikkatlere sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Arkaik, Kelile ve Dimne, Oğuzca

Aleksandr Soljenitsın'ın "Matriyona'nın Evi" Adlı Eserinde Rusça Tamamlanmış- Tamamlanmamış Eylemlerin İncelenmesi

Arş.Gör. Miray Türker

ÖZ

Aleksandr İsayeviç Soljenitsin (1918- 2008) Rus yazar. 20. yy Rus edebiyatı yazarlarından A. Soljenitsın 1970 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür. 1945 yılında tutuklanan yazar daha sonra sürgüne gönderilmiştir. Yazar hapishane ve hastane imgelerini eserlerinde sıkça kullanır. 1959'da yazdığı "Matriyona'nın Evi" adlı öyküsü 1963 yılında yayımlanır. "Matriyona'nın Evi" yazarın çevresinde tanıdığı insanların yaşamlarına dayanan otobiyografik bir öyküdür. Kentin koşuşturmasından uzak insanların kaderlerini ve yaşamlarının acımasız yanlarını ortaya koyan bir öyküdür. Yazar, ana kahramanı Matriyona'nın karakteri ve yaşamını öykünün merkezine yerleştirmiştir. Matriyona'nın kaderi aslında Rus köylü kadınının konsantre trajedisidir. Çalışmada eserin Rusçası üzerinde çalışılmıştır. Eserde metne bağlı inceleme yöntemi kullanılarak eylemler incelenmiştir. Rusçada eylemler, hareketin sonuçlandığını bildiren sonuç odaklı tamamlanmış eylemler ve süreç odaklı tekrarlanan hareketleri belirten tamamlanmamış eylemler olmak üzere iki farklı türe ayrılır. Çalışmadaki amacımız yazarın eserde kullandığı eylemleri Rusça tamamlanmış- tamamlanmamış tür bakımından incelemek ve anlambilim açısından değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Aleksandr Soljenitsın, Eylem, Matriyona'nın Evi, Rusça, Tamamlanmış- Tamamlanmamış Tür

Doris Lessing'in "On Dokuz Numaralı Oda"sı: Aydınlanma Düşüncesine İlişkin Bir Eleştiri Denemesi

Prof.Dr. Mukadder Erkan

ÖZ

Arka planında Aristoteles'in "Evrendeki hiçbir şey amaçsız değildir" fikrinin bulunduğu, "Cehaletin insanın bütün sefaletinin ana kaynağı olduğu ve cehaletin ortadan kaldırılıp yerine bilimsel bilginin ikame edilmesi" düşüncesiyle hareket eden Aydınlanma, on sekizinci yüzyılda ortaya çıkmış ve modernitenin felsefi temelini oluşturmuştur. Kant'ın "Sapere Aude!" (Aklınla düşünmeye cesaret et ya da bilmeye cesaret et) sözü Aydınlanmanın parolası olmuştur. Aydınlanma akıl yoluyla insan ilerlemesine inanır ve bu yüzden iyimserdir. Nihayetinde "bilim, sağduyu ve akıl sayesinde çözümlenemeyecek sorun yoktur." Aydınlanma düşüncesinin özünde şu ilkeler vardır: Hakikate ancak akıl ve mantıklı düşünce ile ulaşılabilir. Doğal olan her şey iyi ve mantıklıdır. Mutluluk öbür dünyada değil, bu dünyada aranmalıdır. Toplum ve insanlık ilerleyebilir. İnsan özgürleştirilmelidir. Yaşam, özgürlük ve mülk sahibi olma hakları insanın doğal haklarıdır. Ancak aklın ve bilimselliğin böylesine ön planda tutulması, Aydınlanmanın destekçilerinin yanında karşıtlarının da ortaya çıkmasına yol açmış ve özellikle Romantiklerden günümüze bu düşünce sorgulanmıştır. Esasen bu sorgulama Aydınlanma düşüncesi içinde bir krize işaret etmektedir ve bu kriz Aydınlanmanın tek yönlülüğünden (akıl) kaynaklanmaktadır. Aydınlanma düşüncesi hayal gücüne, bireyselliğe, duyguya, yaratıcılığa ket vurmuş ve insanı ruhsuz bir robota, düşünen bir makineye indirgemiştir. Yirminci yüzyılın önemli Britanyalı romancılarından olan ve 2007'de Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan Doris Lessing'in "On Dokuz Numaralı Oda" adlı öyküsü bireyi sadece düşünen bir makineye indirgeyen Aydınlanma düşüncesinin çöküşünü, kişisel mutluluğu, özgürlüğü ve ilerlemesini sadece akla bağlayan insanın yıkılışını sergileyen önemli bir kurgudur. Nitekim öykünün giriş cümlesi de bu tespiti ispatlar niteliktedir: "Bu, sanırım, aklın [intelligence] boşa çıkmasına ilişkin bir hikâye: Rawlingslerin evliliği akıl üzerine kuruluydu." Çalışmada Aydınlanma ilkelerinin insanı sanıldığı gibi özgürlük ve mutluluğa değil, aksine bireysellik kavramının kapsadığı unsurların çöküşüne sevk edişi, özellikle M. Foucault'dan hareketle incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doris Lessing, "On Dokuz Numaralı Oda", Aydınlanma, Akıl, Foucault

Ingilizceyi Özel Amaç Olarak Öğrenen Türk Öğrenciler Tarafından Kullanılan Okuma Stratejilerine İlişkin Bir Araştırma

Doç.Dr. Murat Hişmanoğlu - Raşit Çolak

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, İngilizceyi Özel Amaç olarak öğrenen Türk öğrencilerin akademik metinleri İngilizce okuduklarındaki okuma stratejilerini araştırmaktır. Bu amaca ulaşmak için, Türkiye'nin batısındaki bir devlet üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde Ekonomi, İşletme, Kamu Yönetimi, Maliye, Ekonometri okuyan 286 üniversite öğrencisi araştırmaya katıldı. Bu çalışmada Okuma Stratejileri Anketi (SORS) (Mokhtari & Sheorey, 2002) kullanılmıştır. Bulgular, katılımcıların yüksek düzeyde okuma stratejileri kullanıcıları olduklarını ortaya koydu. Elde edilen bulgular ayrıca yaş, cinsiyet, akademik alan, başarı gibi bireysel değişkenler ve öğrencilerin okuma stratejilerini kullanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki ortaya koymuştur. Son olarak, ÖAİ öğretme / öğrenme alanında ÖAİ öğrencileri, öğretmenler ve materyal geliştiriciler için bazı pedagojik sonuçlar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okuma Stratejisi, Global Okuma Stratejileri, Destekleyici Okuma Stratejileri, Problem Çözme Stratejileri, Öai Öğrencileri

Bir Gerçek İki Hayal: Yaşar Kemal İle Kemal Tahir'in Romanlarına Yansıyan Doğu İnsanı

Yrd.Doç.Dr Mustafa Aydemir - Nusret Yılmaz

ÖZ

Benzer sosyal temaları işlemelerine rağmen farklı bakış açılarına sahip iki yazarımızdan Yaşar Kemal ile Kemal Tahir'in Doğu insanına yaklaşımı da aynı değildir kuşkusuz. Doğu insanıyla karşılaşması Türk köylüsüyle tanışmasından sonraki sürece rastlayan Kemal Tahir'in eserlerinde Doğu insanı olumsuz bir imaja sahiptir. Kemal Tahir'in natüralist tutumuna karşın Yaşar Kemal'in romantik gerçekçiliği, yazarların eserlerindeki temel kurgunun yanı sıra yazarların üslubunu da belirlemiştir. Kemal Tahir'in bakış açısını şekillendiren devletçi bakış, Yaşar Kemal'de daha sivil, daha aykırı bir renge bürünür. Kemal Tahir'in eserlerine yansıyan çapulcu, cahil, menfaat düşkünü, derbeder Doğu insanı, Yaşar Kemal'de beylerin zulmüne karşı çıkan, kendi kültürel köklerine bağlı, cesur kimselere dönüşür. Bu çalışmada, iki farklı bakış açısının romanlardaki yansımaları, belli başlıklar altında incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşar Kemal, Kemal Tahir, Doğu İnsanı, Roman

Varoluşçuluk Bağlamında Savaşın Edebiyata Yansıması: Özgürlük Yolları

Yrd.Doç.Dr Mustafa Aydemir

ÖZ

Kendine ve topluma yabancılaşmış, mutsuz ve huzursuz insanı dile getiren varoluşçuluk, bireyin tehdit altında olduğunu ve anlamsız bir varlık hâline geldiğini ortaya koymaya çalışır. I. ve II. Dünya Savaşı'nı geçiren Avrupa'nın yaşadığı katliamlar ve işkenceler sonucunda kaybettiği manevî değerlerin alt üst olmasıyla ortaya çıkan felsefî bir arayıştır varoluşçuluk. Bunun yanı sıra tekdüze hayatın nesnesi olan bireyi, yeniden inşa etme çabasıdır. Büyük savaşların egemen olduğu XX. yüzyılın yıkıntıları arasından yükselen varoluşçuluk, gerçek anlamda insana özgü her tür değer ve yargının yıkıldığı bir dönemde ortaya çıkan bir felsefedir. Bu nedenle, varoluşundan bu yana insana bir yararı dokunmayan, onu kötülüklerden koruyamayan ve baskı altında kalmasını sağlayan bir takım inanç ve önyargıların inkârı ortaya çıkar. İnsanın kendi özünü oluşturmasını, seçimlerini tam bir özgürlük içinde yapmasını sağlayan bu düşünce dizgesi, varlığını kaybetmiş insanın yalnızlığına, tek başına bırakılmışlığına ve karamsarlığına çözüm bulmaktan çok, sorunlar karşısında insanın yılgınlığını, pes etmişliğini ve intiharı ön plâna çıkarır. Yani insanlara umut aşılamak yerine, onları umutsuzluğa düşüren bir felsefe olur. Bu çalışmanın giriş kısmında, varoluşçuluğun genel çerçevesi çizildikten sonra, Sartre'ın savaşı ve varoluşçuluk felsefesinin ana ilkelerini ortaya koyduğu Akıl Çağı, Yaşanmayan Zaman ve Yıkılış romanlarından oluşan Özgürlük Yolları üçlemesi üzerinde durulmuştur. Bu romanlardaki varoluşsal özellikler; kişiler ve temalar bazında olmak üzere iki ana başlık şeklinde irdelenmeye çalışılmıştır. Sonuç bölümünde ise çalışmanın genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Varoluşçuluk, Sartre, Yabancılaşma, Bireysellik, Özgürlük Yolları

Ömer Polat'ın Romanlarında Kadının Konumu

Dr. Mustafa Yiğitoğlu

ÖZ

Köy ya da kasaba yaşamı, 1950'li yıllardan sonra Türk romanında muhteva olarak daha çok yer edinmeye başlar. Ömer Polat da 1970'li yıllardan sonra yayımladığı romanlarında taşrayı, köyü, kasabayı ele alır. Yazar, kendine özgü kuralların hüküm sürdüğü taşra düzeninde kadınların konumunu anlatmayı ihmal etmez. Bir "kişi"den ziyade bir "dişi" olarak algılanan kadın, Polat'ın ilk romanlarından itibaren işlenegelir. Romancı, kendi yaşam serüveninden de istifade ederek taşradaki kadını anlatır. Bu açıdan kurgusal dünya ile gerçek dünya arasında bir paralellik söz konusudur. Yani romandaki kadınlar, ilgili dönemlerde gözlemlenebilen kadınlardır. Bu durumun bugün bile, sınırlı da olsa, geçerli olduğu söylenebilir. Bu çalışmada Ömer Polat'ın yayımlanan beş romanı incelenmiş ve kadının konumuyla ilişkilendirilebilecek hususlar tespit edilmiştir. Bir taraftan kadının toplumsal statüsü değerlendirilmiş diğer taraftan birey olarak kadın anlatılmaya çalışılmıştır. Yazarın, özellikle ilk üç romanı, kadına dair zengin izlekler taşır.

Anahtar Kelimeler: Ömer Polat, Kadın, Roman, Çok Eşlilik, Taşra

Türk Dili ve Edebiyatı Öğrencilerinin "şiir" Kavramına Yönelik Metaforik Algıları

Yrd.Doç.Dr. Nagehan Uçan Eke

ÖZ

Eski Yunancadaki méta (üzerine) ve phrein (taşımak, aktarmak, nakletmek) kelimelerinin bir araya gelmesinden oluşan metafor (métaphore), bir "şey"in birtakım yönlerinin başka bir "şey"e aktarıldığı zihinsel/dilbilimsel süreçleri ifade eder. Metafor, bireyin etkili ve hızlı bir biçimde bir kavramı, başka bir kavramla açıklamasından daha mühim ve güçlü bir zihinsel üretimdir. Nitekim ilgili kavrama yönelik bireyin sahip olduğu derinliği ve deneyimleri de içinde barındırır. Bu araştırmanın temel amacı, Türk Dili ve Edebiyatı öğrencilerinin "şiir" kavramına ilişkin sahip oldukları algıları, ürettikleri metaforlar aracılığıyla tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 öğretim yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde lisans öğrenimi gören 165 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, nitel araştırma yöntemi ile elde edilmiş ve elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Veri toplama aşamasında öğrencilerin "şiir" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları belirlemek üzere katılımcılara "Şiir …… -dır/-dir; çünkü ……" cümlesi iletilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Bu çalışmada araştırmanın bulgularına göre, Türk Dili ve Edebiyatı öğrencilerinin "şiir" kavramına ilişkin olarak ürettikleri metaforlar, gerekçeleri incelenerek ortak hususiyetleri doğrultusunda çeşitli kategoriler altında toplanarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, Şiir, Metafor

Sait Faik Abasıyanık'ın Medarı Maişet Motoru Romanında Ütopya

Doç.Dr Nazmi Özerol - Arş.Gör. Necla Dağ

ÖZ

Bu çalışmada Sait Faik'in Medarı Maişet Motoru adlı romanından hareketle ütopya konusu üzerinde durulacaktır. Medarı Maişet Motoru'nda yazar, özellikle yoksul insanların yaşadıkları karşısında yılmayıp umuda sarılmalarını, emeklerini, yeni bir dünya için yeniden çabalamalarını işler. Toplumsal sınıfların birey hayatında yol açtığı problemleri, yoksul insanların hayatlarından örneklerle irdeleyen yazar, kahramanları aracılığıyla insanların yaşama tutunma çabalarını, hayallerini ve umutlarını dile getirir. Haksızlık ve dolandırıcılıktan, işsizlik ile dilencilikten arınmış bir dünya isteyen Sait Faik'in özlem duyduğu dünya; eşit, adil, özgür bir dünyadır. Sait Faik, Medarı Maişet Motoru'nda Hikmet, Fahrettin Asım ve Fahri isimli üç kahramanın ideal bir dünyaya dair ütopik özlemlerine yer verir. Bu kahramanların insanlardan kaçma isteği arttıkça ideal bir toplum kurmak için çabaladıkları görülür. Fahri, mütevazı bir çiftlik hayatı kurarak ortak yaşam alanı yaratmaya çalışırken Fahrettin Asım, herkesin eşit kazanca sahip olduğu adaletli bir dünya kurmak ister. Sait Faik'in alternatif bir dünya olarak sunduğu bu toplum tasarıları, ideal toplum düşüne dair ayrıntıları içerir.

Anahtar Kelimeler: Sait Faik, Medarı Maişet Motoru, Ütopya, İdeal Toplum

Saray Şairi Mesture Mahşerefer Hanım (1804-1847)

Yrd.Doç.Dr. Nesim Sönmez

ÖZ

Mesture Mahşerefer Hanım, Senence (Sine) şehri ve civarında uzun sayılabilecek bir sürede hüküm süren Erdelan Hanedanlığı'nın beylerinden olan Hüsrev Han'ın hanımıdır. Kendisinin içinde doğup büyüdüğü aile söz konusu Erdelan Hanedanlığı'nın hazine nazırlığını yapmış olan bir ailedir. Dolayısıyla Mesture Mahşerefer Hanım, Erdelan Hanlığı içinde doğup büyümüş bir kadın saray şairidir. Ortadoğu ve Anadolu coğrafyasında bu dönemlerde kadın şair ve edebiyatçıların sayısının azlığı göz önünde bulundurulduğunda Mesture Mahşerefer Hanım'ın önemi bir kat daha artmaktadır. Kendisi, sadece şairliği ile değil ayı zamanda tarihçiliği ile de birçok araştırmacının dikkatini çekmiştir. Mesture Mahşerefer Hanım, 43 yıllık kısa denilebilecek ömründe kendisinden söz ettirmeyi başarmış ender kadın edip, şair ve tarihçilerdendir. Bu tebliğimizde Mesture Mahşerefer Hanımın edebi kişiliği üzerinde durup Farsça olarak yazdığı divanını tanıtımını yapacağız.

Anahtar Kelimeler: Mesture Mahşerefer Hanım, Divan, Kadın Şairler, Erdelan, Mecmau'l-Udeba

Yemin Metinlerinin Dilsel Özellikleri

Doç.Dr Nesrin Deliktaşlı

ÖZ

Bu çalışmada ülkemizde farklı meslek gruplarının göreve başlamadan önce yaptıkları yemin metinlerinin dilsel özellikleri gösterilmeye çalışılacaktır. Yemin etme ya da ant içme bir göreve başlamak için ön şart olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de birçok meslek grubu göreve başlamadan önce yemin etmektedir. Bu yemin metinleri sözdizimsel ve anlamsal bağlamda nasıl düzenlenmiştir? Bu metinlerin dilsel özellikleri nelerdir? Neden yemin edilir ve bu metinlerin hukuki bağlayıcılığı var mıdır? Yapısal ve anlamsal olarak ne tür benzerlik ve farklılıklar gözlemlenmektedir? Metni ifade eden kişi ve alıcı kitle arasındaki ilişki nedir? Araştırmanın amacı yemin eden kişinin (yemin ederim, andiçerim) alıcıya yaklaşımı ve alıcı üzerinde etki yaratmak için nasıl bir dil kullanımına başvurduğunu çözümlemeye çalışmaktır. Ayrıca konuşmacının kullandığı dilin hitap ettiği kitle ile kurulan iletişimde etki yaratma amacı taşıyıp taşımadığı araştırmanın konularından birini oluşturmaktadır. Araştırmada söylem çözümlemesi yöntemi kullanılacaktır. Sözcelem kuramı çerçevesinde "yemin ederim", "andiçerim" diye konuşmasını tamamlayan konuşucunun konuşması karşısındaki tutumu ele alınacaktır. Konuşma hangi ortamda ve ne zaman gerçekleşmektedir, konuşmacı ve alıcı arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır? gibi konular incelenecektir. Benveniste'in deyimiyle sözcelem bağlamında "konuşucu-dil-bağlam arasındaki karşılıklı ilişki" nasıl gerçekleşmektedir? gibi sorulara yanıt bulunmaya çalışılacaktır. Yemin metinlerinin incelenmesi sonucunda bu metinlerin kendine özgü bir düzenleniş şeklinin olduğu, yemin eden kişinin konumuna (Cumhurbaşkanı, milletvekilleri vb.) ve amacına göre sözcük seçiminde titizlikle davranıldığı gözlemlenmiştir. Her bir yemin metni belirli bir kesim tarafından dile getirilmekte ve bu metinlerin amacı da konuşmacının söylediklerinin inandırıcı olması ve alıcıda önemli bir etki yaratmasıdır. Bu nedenle toplumda önemsenen sözcükleri kullanarak (namusum ve şerefim üzerine, kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine, vb.) konuşmacı görevine başlarken aldığı sorumluluğu yerine getireceğine topluluk karşısında söz vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yemin Metinleri, Sözcelem Kuramı, Söylem Çözümlemesi

Maria Kuncewiczowa'nın Cudzoziemka (Yabancı Kadın) Başlıklı Romanında Yabancılaşma Motifi

Arş.Gör. Nevra Vardal Atak

ÖZ

İki dünya savaşı arasındaki yirmi yıl, Polonya edebiyat tarihinin en önemli dönemlerinden birini oluşturur. Kısa bir dönem olmasına karşın, birbirinden farklı birçok stili, türü, sanatsal ve felsefi eğilimi içinde barındırır. Bu dönemde ortaya çıkan gerçekçi anlatılarda, karakterin iç çekişmelerine ve ruhsal durumuna daha geniş yer veren psikolojik roman türü önem kazanır. Dönemin önemli kadın yazarlarından Maria Kuncewiczowa, bu çarpıcı konuyu kendisine büyük ün kazandıran Cudzoziemka (Yabancı Kadın) başlıklı romanında ele almıştır. Polonya edebiyatının psikolojik romanları içerisinde önemli rol oynayan Cudzoziemka (Yabancı Kadın) topluma yabancılaşmış ve kendini yalnızlaştırmış bir odak figürün öyküsünü anlatır. Odak figür, Róża Żabczyńska içindeki ruhsal çatışmaların arasında yaşayan, kendiyle ve dünyayla uzlaşamayan mutsuz bir kadındır. Bu çalışmada yabancılaşma sorunsalı ekseninde Cudzoziemka (Yabancı Kadın) başlıklı roman incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Polonya, Maria Kuncewiczowa, Psikolojik Roman, Yabancılaşma, Yalnızlaşma

Lâmi'î'nin Vâmık U Azrâ'sında Mahallîleştirme Yöntemleri

Yrd.Doç.Dr. Nilüfer Tanç - Süleyman Yiğit

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğu'nda kendileri de sanatın çeşitli alanlarında eserler veren padişahlar ve devlet adamları devrin sanatçılarını teşvik etmiş ve korumuşlardır. Bu destek, Klâsik Türk edebiyatında birçok önemli şairin yetişmesine ve yeni eserlerin kaleme alınmasına zemin hazırlamıştır. Yapılan araştırmalarda manzum ve mensur olmak üzere toplam 46 eseri ve iki hamse oluşturacak kadar mesnevîsi tespit edilen Bursalı Lâmi'î Çelebi (1472-1533) de bu isimlerin arasındadır. Özellikle Câmî'den yaptığı tercümelerden dolayı "Câmî-i Rûm" lakabıyla anılan Lâmi'î'nin eserlerinden bir kısmını devlet adamlarının da teşvikiyle Arap ve Fars edebiyatlarından yapılan çeviriler oluşturmaktadır. Yunan asıllı bir hikâyeden Sehl b. Harun Destemeysânî (ö. 830) tarafından Arapçaya; Unsûrî (ö. 1040) tarafından Farsçaya çevrildiği düşünülen Vâmık u Azrâ bunlardan biridir. Klâsik Türk edebiyatının iki temel kaynağından ilki, Arap ve Fars edebiyatlarına kadar uzanan bir şiir geleneği; diğeri de edebiyatın içinde doğup geliştiği kültürel ve maddî ortamdır. Eserini Kanuni Sultan Süleyman'ın arzusu ve Kazasker Kadirî Çelebi'nin teşviki ile yazan Lâmi'î, eserini oluştururken Unsurî'nin Farsça Vâmık u Azrâsını doğrudan doğruya tercüme etmemiş, içinde bulunduğu maddî ve kültürel ortamdan da faydalanarak telif bir eser ortaya koyarak kökleri Yunan edebiyatına kadar uzanan bir hikâyeyi yerlileştirmiştir. Bu çalışmada, Lâmi'î'nin Vâmık u Azrâ mesnevîsinde hikâyeye kattığı yerli unsurlar ile eseri mahallîleştirirken kullandığı düşünülen değiştirme, soyutlama, mecazlaştırma, örnek gösterme gibi yöntemler tespit edilmiş ve eserden seçilen örneklerle incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesnevî, Lâmi'î, Vâmık u Azrâ, Mahallîleştirme (Yerlileştirme)

Necâtî Bey'in Gazellerinde Hüsn-I Ta'lîl Sanatının İşlevi

Yrd.Doç.Dr. Nilüfer Tanç - Jülide Erken

ÖZ

Klâsik Türk şiirinin üstatları arasında yer alan Necâtî Bey, kafiye ve rediflerinde Türkçe kelimeleri tercih etmesi, deyim, atasözü ve yerli unsurları sıkça kullanması ile tezkirecilerin dikkatini çekmiş ve döneminde melikü'ş-şuarâ olarak kabul edilmiştir. Necâtî'nin gazelleri belâgat unsurları açısından ele alındığında şairin edebî sanatları ve özellikle hüsn-i ta'lîli başarıyla kullandığı görülmektedir. Bu sanatın esasını, bir olayın gerçek sebebini inkâr ederek, bu gerçek sebep yerine hayalî ve şairane bir sebep yaratmak teşkil etmektedir. Hüsn-i ta'lîl, şairin hayal gücünü ve şiir kabiliyetini ortaya koyarken aynı zamanda sanatçının inşa ettiği şiirin dünya hayatından kopuk olmadığını da gözler önüne sermekte; alımlayıcıyı etkileyerek estetik bir haz uyandırmaktadır. Estetik haz, hüsn-i ta'lîl sanatıyla ortaya konulan ibdâ' ve i'câz ile meydana gelmektedir. Necâtî, bu sanatı kurarken mecazlaştırma, soyutlama ya da somutlama gibi tekniklerle memdûhu yücelterek, anlamı yerlileştirerek, alımlayıcıyı şaşırtarak veya güldürerek orijinal söyleyişler ve ince hayaller yaratmıştır. Bu çalışmada, Necâtî'nin gazellerinde hüsn-i ta'lîlin kullanıldığı beyitler tespit edilecek, şairin bu sanatı işleyiş şekli, bu sanatın işlevi; okuyucuyu nasıl etkilediği ve şiire kazandırdığı anlam boyutu değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Necâtî Bey Dîvânı, Hüsn-I Ta'lîl, Gazel

Elif Şafak'ın Aşk Romanında Taassup-Tasavvuf Çatışması

Nurullah Esendemir

ÖZ

Toplum hâlinde yaşayan insanlar, bu birlikte yaşama ve birlikte varlıklarını sürdürme süreçlerini, toplumun diğer fertlerine saygıya göstermek suretiyle mümkün kılarlar. Saygı, insani ilişkilerin temelini oluşturup daha gelişmiş münasebetlere kapı aralar. Saygıdan yoksun toplumlarda gelişim, başarı ve huzur aramak mümkün değildir. Bu yüzden toplumun her katmanındaki hayat kalitesi, farklılıklara saygı, fikirlere saygı, değişime saygı gibi saygının çeşitli boyutlarının varlığına bağlıdır. Son dönem Türk edebiyatının en çok okunan yazarlarından Elif Şafak'ın 2009 yılında yayımlanan "Aşk" adlı romanı, büyük ses getirerek ciddi bir satış başarısı getirmiş, yılın en çok satan kitabı unvanını kazanmıştır. Yazar, bu eserini, postmodern edebiyatın anlatım imkânlarından biri olan iç ve dış roman şeklinde kurgulamıştır. İç romanda olaylar, 13. Yüzyılda Konya şehrinde geçer, Şems ile Mevlana'nın arasındaki olaylar anlatılır. Bu çalışmada Aşk romanında yer alan taassup olgusu incelenmiş, taassup ve tasavvuf çatışması irdelenmiştir. Eserin incelenmesi sonucunda tasavvufi öğelerden sıkça yararlanıldığı, hoşgörü ve bağnazlık kavramlarının sık sık karşı karşıya getirildiği, kişiler ve olaylar aracılığıyla bu çatışma kurgulandığı tespit edilmiştir. Romanda bağnazlık eleştirilirken farklılıklara saygı, diğer düşünce ve inanışlara hayat hakkı tanıma, insanlara önyargılı yaklaşmama, gibi alt boyutlara sahip olan hoşgörü kavramı çözüm olarak sunulur.

Anahtar Kelimeler: Elif Şafak, Aşk, Hoşgörü, Bağnazlık, Roman, Eleştiri

Paul Auster'ın Yalnızlığın Keşfi Adlı ve Diğer Otobiyografik Kurgu Eserlerinde Travma Etkisi

Arş.Gör. Ömer Aytaç Aykaç - Yrd.Doç.Dr. Aydın Görmez

ÖZ

Eserlerinde üst kurmacayı kullanma konusunda çok özel bir yeteneği olan Amerikalı yazar Paul Auster şans, tesadüf, travma ve kimlik arayışı gibi önemli temaları kullanması ile de bilinir. Yahudi asıllı bir ailenin mensubu olarak New Jersey'de doğan Auster, göçmen ailelerin büyük kentlerdeki yaşamları hakkında da önemli anılar taşıyan eserler vermiştir. Göçmenlerin ve kendisinin de çokça yaşadığı acı, yoksunluk, ölüm gibi acı tecrübeler eserlerinde de yer bulmuştur. Onun karakterleri de ailesel problemler yaşamış, ekonomik sıkıntılardan geçmiş ve hayata tutunma noktasında ciddi problemler yaşamıştır. Kendi adını sadece kitaplarının kapağında tutmakla sınırlı kalmayan Auster, otobiyografik eserlerinde yaşadığı travma ve sorunları kimi zaman kendi adıyla kimi zaman kurgu karakterleri ile gerçek ve kurgu arasına başarı ile yansıtmıştır. Bu çalışmada da Auster'ın gerçek ve kurgusu arasındaki yaşanmışlıkları ve hayat hikayesi göz önünde bulundurularak gerçek hayatta yaşanılan olumsuzlukların nasıl bir travma etkisi yarattığı Yalnızlığın Keşfi adlı kitap başta olmak üzere diğer otobiyografik kurgu eserleri çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Travma, Paul Auster, Aile, Kimlik, Yaşanmışlıklar

The Irony Of Socıal Realısm: Sots-Art As An Early Stage Of Russıan Postmodernısm

Arş.Gör. Orçun Alpay

ABSTRACT

Socialist Art, which is shortly known as Sots-art is an art movement derived from the reality of Social realism by the late 1950's. The term was first used in 1972 by the artists Vitaly Komar and Alexandr Melamid to define the brand-new Russian pop-art as an alternative to American pop art. Sots-art is an ironic expression of oppresive social realism, therefore, allegorically approaches to Soviet totalitarism using typical Soviet discourses. In this respect it is regarded as an essential component of Russian conceptualism and postmodernism Moreover, the reflections of Sots-art can be seen both in art and literature; especially in the works of Ilya Kabakov, Erik Bulatov, Dmitrri Prigov, Lev Rubinstein and Vladimir Sorokin. The history of Sots-art movement, its' features and correlation with Russian postmodernism are examined and discussed in this paper.

Keywords: Sots-Art, Social Realism, Soviet Art, Russian Literature, Postmodernism

Milli Edebiyat Dönemi Romanlarında Anadolu'ya Bakış ve Anadolu'nun Bakışı

Doç.Dr Özcan Bayrak

ÖZ

Değişim düşüncede başlar. Düşüncenin eyleme dönüştürülmesiyle değişim şekillenir. Osmanlı İmparatorluğu gelişen Batı karşısında geri kaldığını fark edince değişim sürecini başlatır. Birçok alanda Batı örnek alınarak değişim şekillendirilmeye çalışılır. Batılılaşma süreci olarak adlandırdığımız bu dönem temelleri düzgün şekillendirilmediğinden birçok sorunu da beraberinde getirir. Yapay biz zeminde sürdürülen bu değişim toplumda ve bireyde farklı bakış açılarının şekillenmesine yol açar. Bu bakış açılarından biri de Anadolu'yla alakalıdır. Dönemin romanlarında ele alınan bazı konular Anadolu'yla ilişkilendirilerek verilir. Anadolu insanını ve bakış açısını vermesi bakımından bu hususlar oldukça önemlidir. Romanlarda öne çıkan Anadolu-İstanbul-Batı üçlemesi oldukça dikkat çekicidir. Bu üçlemeden hareketle giyim, komşuluk, değerlere saygı, Anadolu'nun yaşadığı sıkıntı, Anadolu'ya bakış gibi başlıklar belirginleşir. Olayların değerlendirilmesinde İstanbul odak noktası olarak alınmıştır. Çünkü İstanbul, Batı medeniyeti için doğu; Anadolu insanı için batının ta kendisidir. Anadolu'dan uzak bir İstanbul, batının temsilcisi olarak Anadolu insanın zihninde ve dönemin romanlarında oldukça belirgindir.

Anahtar Kelimeler: Milli Edebiyat, Batı Medeiyeti, Anadolu'ya Bakış

Tevfik Fikret'in Şiirlerinde Bellek Mekânlar

Doç.Dr Özcan Bayrak - Öğretim Görevlisi Tahsin Yaprak

ÖZ

Bireylerin varoluş süreçleri, toplumların şekillenmesinde ve toplumsal varoluşun belirginleşmesindeki en önemli etkendir. Bireysel süreç şekillenirken bu hususun gelecek kuşaklara aktarımı ise "bellek" ile mümkündür. Bireysel ve toplumsal yaşamda bütünlük oluşturmak için, bireylerin ve toplumların belleklerini canlı tutması gerekir. Bellek ne kadar canlı tutulursa toplumun ilerleyişi ve nesillerin zamandaki yolculuğu o kadar sağlıklı ilerler. Birey nasıl ki geçmişten aldığı birikimle geleceğe doğru yöneliyor¬sa; toplum da köklerini dayadığı geçmişe bağlı olarak ilerler. Bu nedenle birey günlük yaşamını devam ettirirken, sürekli geçmişe yönelimler yaparak belleğini tazeler. Zaman/mekân ve bellek birlikteliğine baktığı¬mızda, aynı düzlemde devam eden zaman ve mekân bütün¬lüğü dikkat çekecektir. Bu birliktelik sürekli geçmişe yönelik göndermeler yapmaktadır. Gönderimler, bazen bireysel bazen de toplumsal düzeyde gerçekleşir. Geriye dönüş, her türlü yaşanmışlıkları kapsadığı gibi, bu yaşanmışlıklara zemin olan mekânları da kapsar. Bu mekânların toplumsal açıdan önemi, bellek mekânları şekillendirmesidir. Bu mekânlar, gerek fert gerekse toplumsal düzeyde olsun, geçmişe ve aynı zamanda içe dönüştür. Dönüşün oluşturduğu bütünlük süreci, birey ve toplum açısından kendini tamamlamanın ilk aşamasını oluşturur. Bunun için bireyin iç dünyasına yönelip bellekle yaşamayı öğrenmesi, toplumsal belleğin canlı tutulmasına ve korunmasına imkân vermesi açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Tevfik Fikret, Şiir, Mekân, Bellek-Mekân İlişkisi

Bir Ruhta İki Kadın: Sylvıa Plath ve Nilgün Marmara

Özge Karip

ÖZ

Bu çalışma değişik zamanlarda değişik ülkelerde yaşamış iki farklı kadının, Sylvia Plath ve Nilgün Marmara'nın yaşamlarındaki ve sanatlarındaki paralelliği incelemektedir. Farklı kültürlere sahip bu iki kadının yaşam öyküleri hakkında kısa bilgi verilmiş, şiirlerinden örnekler verilerek kullandıkları ortak temalar incelenmiştir. Kadın olmanın iyi bir eş ve anne olmakla eş tutulduğu ataerkil toplumlarda, farklı ve yaratıcı bir kadın olmanın yarattığı sorunlar her iki şairi de derin bir yabancılaşmaya ve yalnızlığa itmiştir. Marmara ve Plath erkek egemen toplum tarafından kendilerine dayatılan kimlikleri ve rolleri reddetmişler, toplumsal beklentiler, cinsel eşitsizlik ve kendi arzuları arasında sıkışmışlardır. Çalışmada her iki şairin de ölüme karşı duydukları obsesyonu ve iç çatışmalarını nasıl sanata dönüştürdüklerine değinilmiştir. Hayatları boyunca yaşadıkları "öteki" hissinden kurtulamayan Plath ve Marmara içinde bulundukları umutsuz durumdan kurtulmak için intiharı seçmişlerdir. Her iki şairin de şiirlerinde kullandıkları yoğun imgeler ve dişil dil çağdaşları tarafından anlaşılamamalarına neden olmuştur. Bu çalışmada ölüm ve intihar olgusunu yaşamlarının merkezine yerleştiren Plath ve Marmara'nın yaşamlarına son vererek, varlıklarını anlamlı kılma çabaları ve bunun sanatlarındaki yansımaları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nilgün Marmara, Ölüm, İntihar, Ataerkil Toplum, Yaratıcı Kadın

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Hikâyelerinde Karakterler

Yrd.Doç.Dr. Özlem Kayabaşı

ÖZ

Yakup Kadri Karaoğmanoğlu, siyasî ve sosyal pek çok değişimin yaşandığı bir dönemde yetişmiş ve bu dönemin içinde hem yazar hem siyasetçi olarak yer almıştır. Yaşadığı farklı coğrafyalar da yazarın meslek hayatındaki birikimin ve çeşitliliğin sebebi olarak gösterilebilir. Dolayısıyla Yakup Kadri zengin bir gözlem şansına sahip olmuş ve bu gözlemlerini romanlarında, hikâyelerinde ve anılarında anlatma şansı bulmuştur. Bu bildiride Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Bir Serencam, Hikâyeler ve Millî Savaş Hikâyeleri başlıkları altında kitaplaşmış olan hikâyeleri incelenecektir. Gençlik yıllarında yazdığı hikâyeleri Bir Serencam, Kurtuluş Savaşı yılları hikâyeleri Millî Savaş Hikâyeleri, diğerlerini Hikâyeler adlarıyla yayımlanmıştır. Yazıldıkları döneme ışık tutan bu hikâyelerde, özellikle karakterler üzerine yoğunlaşılacaktır. Böylece yazarın romanlarında ele aldığı konuların nasıl bir gelişim ve değişim sürecinden geçtiği de açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yakup Kadri Karaosmaoğlu, Hikâye, Karakter Tahlili

Ali'den Muazzam Bir Mansûrnâme Örneği: Manzûme-yi Hikâye-yi Mansûr

Dr. Özlem Şahin

ÖZ

Hallâc-ı Mansûr Ene'l-Hak sözünü söylediği gerekçesiyle öldürülmüş tasavvuf dünyasının en tanınan ve en etkin yüzlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Döneminin mutasavvıflan üzerinde etkisi olmakla birlikte; onun asıl tesiri, halen çok değişik coğrafyalarda yaşayan insanlar üzerinde devam etmektedir. Gerek halk, gerekse divan şairlerimizin birçoğu Hallâc-ı Mansûr'un fikirlerini savunmuş ve şiirlerinde onunla ilgili kavramlara yer vermiştir. Hatta bazı şairlerimiz onun hayatını ve fikirlerini işleyen manzumeler nazmetmişler ve böylece edebiyatımızda "Mansûr-name" adı verilen bir tür doğmuştur. Bildirimizde bu türe ait bir çalışma olan "Manzûme-yi Hikâye-yi Mansûr" adlı eser, bilim dünyasının istifadesine sunulacaktır. Milli Kütüphane'de Yazmalar Koleksiyonunda yer alan ve Ali tarafından yazılmış olan bu yazma eser yaklaşık 30 varaklık bir manzumedir. Eser, Hallâc-ı Mansûr'un hayatını ve kerametlerini işleyen bir eserdir. Hallâc-ı Mansûr hakkında henüz gün ışığına çıkmamış bir el yazması olan bu manzumenin yayınlanmasının Hallâc-ı Mansûr ile ilgili yapılan çalışmalara ciddi katkılar sağlayacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Hallac-ı Mansur, Ali, Hikâye-yi Mansûr, Tasavvuf

Kadın Halk Şairlerinin Şiirlerindeki Mizahi Unsurlar

Araştırmacı Özlem Ünalan

ÖZ

Mizah; olaylar ve durumların gülünç yönlerini algılayabilme becerisi, komik şeylerin ortaya konulma biçimidir. Ait olduğu toplumun dünyayı ve evreni algılayış biçimini, düşünce sistemini, varlıklara yüklediği anlamları yansıtır. Hayata dair her türlü husus mizahın konusu olabilir. Bu sebepten mizahın içeriği ve anlatılma alanı oldukça geniştir. Mizahı yalnızca gülmece amacı ile sınırlamak yanlış olur çünkü bir yerginin bir öfkenin içinde de mizah bulunabilir. Mizahi şiirler âşık tarzı şiir geleneğinde önemli bir yere sahiptir. Âşık edebiyatındaki her şiirde mizahi öğeler kullanılabilir. Âşıklar gördükleri toplumsal aksaklıkları, rahatsızlık duydukları durumları mizahi şiirleri ile ortaya koyar; insana, topluma, bulundukları devre ve yönetime mizah penceresinden bakarlar. Bu bağlamda âşıklar, mizah şiirleri ile bir taraftan gülümsetirken diğer taraftan inceden inceye eleştiride bulunurlar. Âşıklık geleneğinin devamında önemli bir görev üstlenen kadın halk şairlerinin birçok konuda olduğu gibi mizah içeren şiirleri de vardır. Bu çalışmada kadın halk şairlerinin mizahi destanları incelenecek ve şiirlerindeki mizahi unsurlar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Âşıklık Geleneği, Mizah, Kadın Halk Şairleri

Italyancada Türkçenin Seyri

Yrd.Doç.Dr Perihan Ölker - Doç.Dr. Gökhan Ölker

ÖZ

Türkçe, tarihi boyunca aynı dil ailesinden olsun ya da olmasın gerek sözcük gerekse şekil açısından pek çok dille alışverişte bulunmuştur. Coğrafi, dinî, siyasi, ticari etmenlerin sözcük alışverişinde etkili olduğu genel kabul görmüştür. Şimdiye kadar hem Batı kökenli dillerden hem de Doğu kökenli dillerden Türkçeye yerleşen sözcük ve şekiller hususunda pek çok çalışma yapılmıştır. Aynı şekilde Türkçeden bu dillere de sözcük ve şekillerin yerleştiği ve bunlar üzerinde de çeşitli çalışmaların yapıldığı bilinmektedir. İtalyanlar İstanbul'a hem ticaret hem de misyonerlik faaliyetleri için X. yüzyılda gelmiştir. İtalyanca en azından XVIII. yüzyıla kadar Osmanlı'da taltif edilmiş ve öğrenilmiş ve Türkiye Türkçesinin tarihî gelişim sürecinde yer almıştır. İtalyanların Osmanlı sınırlarında İtalyancayı öğretmek için Dil Oğlanları Okulu sistemini oluşturduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, Türkçe Verintiler Sözlüğü'nden hareketle, Türkçeden İtalyancaya geçmiş kelimelerin, Türkçe üzerinden, hangi dönemde geçmiş olabileceğine ve seyrine ışık tutulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Italyanca, Türkçe, Eski Anadolu Türkçesi, Anadolu Ağızları

“Kötü Son”la Neticelenen Tahkiyevî Metinlerde Kelebek Etkisi -Yaprak Dökümü Örneği-

Arş.Gör. Ramazan Arı

ÖZ

Kelebek etkisi, ilk bakışta birbiriyle bağlantılı görünmeyen küçük olayların zincirleme bir etkiyle büyüyüp öngörülemeyen, kaotik sonuçlar doğurmasıdır. Benzer bir durumu, olay örgüsüne dayanan edebi metinlerde görmek mümkündür. Sanat kaygısı sanatçıyı, edebi gerilim oluşturma noktasında olumsuza, yani kaoslar üretmeye iter. Kurmaca metinlerde bu, olay örgüsü üzerinden gerçekleştirilir. Ana karakterin yaşadığı çıkmazlar, bu kurgunun bir gereğidir. Olay akışı esnasında, birbirine bağlanan olay örgüleri, küçük olayların da eklemlenmesiyle, kartopu misali büyüyerek bir çığ etkisi –kaos ortamı- yaratırlar. Kelebeğin kanat çırpması gibi küçük bir olayla başlayıp daha sonra zincirleme bir etkiyle büyüyerek kaosla neticelenen edebi metinlerdeki bu etkiye kelebek etkisi denilebilir. Reşat Nuri Güntekin’in Yaprak Dökümü romanı için kelebek etkisini başlatan olay, Ali Rıza Bey’in Leman’ın annesiyle konuşmasıdır. Bununla başlayan olaylar, birbirini tetiklemek suretiyle Ali Rıza Bey’in işinden olması, ardından evlatlarını yaprak dökümü misali tek tek kaybetmesiyle, tüm ailenin dağılmasına kadar gider. Çalışmada, romandaki olaylar, yukarıdaki bakış açısıyla mercek altına alınacak, bahsedilen etki izaha çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kaos, Kelebek Etkisi, Yaprak Dökümü, Roman

Göçmen Şair Raisa Bloh ve Şiirlerinde Peterburg İmgesi

Doç.Dr. Reyhan Çelik

ÖZ

Rus Göçmen edebiyatı, yirminci yüzyıl Rus edebi sürecinin bir kolu olarak tanımlanabilir. Tarihi ve toplumsal olaylarla paralel olarak gelişen üç dönemden oluşur. Her dönemde birçok yazar ve şair yer alır. Bunlar arasında N.Teffi, İ.Bunin, A.Ahmatova, M.Tsvetayeva, A.Soljenitsın vb. birçoğu yer alır. Yahudi bir aileden gelen Raisa Noevna Bloh da birinci dalga Rus göçmen şairleri arasındadır. 1921 yılında Rusya'dan ayrılmak zorunda kalan şair, önce Berlin'de ardından da Paris'de yaşar. Özellikle ortaçağ tarihi ve çeviri üzerine eğitim aldığı için bu alanlardaki çalışmaları oldukça beğenilir. Kaleme aldığı şiirlerinde ise vatan düşüncesi, özellikle de doğduğu şehir olan Peterburg'a olan özlemi dikkat çeker. Bu çalışmada, şairin zorlu yaşamı ve bununla birlikte şiirlerinde Peterburg imgesinin nasıl yansıtıldığını ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Çalışmada çoğulcu yöntem kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Raisa Bloh, Göçmen Edebiyatı, Peterburg

L.Ulitskaya'nın "Medeya ve Çocukları" Romanında Kadın Karakter: "Medeya"

Doç.Dr. Reyhan Çelik

ÖZ

Lyudmila Ulitskaya Rus kadın edebiyatının en önemli temsilcilerinden biridir. Ulitskaya'nın yirminci yüzyılın ikinci dönemine denk gelen yazarlık yaşamında kendi ülkesinden önce Batı ülkelerinde okuyucunun hayranlığını kazandığı ve bununla birlikte birçok yabancı kuruluş tarafından ödüllendirildiği görülür. Fransızların Medici ödülü, İtalyanların Penne ve Guisippe Acerbi ödülleri bunlardan bazılarıdır. Yahudi asıllı bir yazar olan Ulitskaya, edebi sanatını "sessiz edebiyat" olarak tanımlar. Bunun nedeni, günlük yaşamda sıradan olan ve geçmişten günümüze insanlık tarihinde yaşanmış ve hala yaşanan belli başlı temalara ve konulara değinmesidir. Söz konusu temalar ağırlıklı olarak farklı etnik gruplara mensup kadın figürler üzerinden ele alınır. Ulitskaya'nın edebi sanatındaki bir diğer önemli özellik de eserlerinde mitolojik unsurların yer almasıdır. Yirminci yüzyıl kadın edebiyatında dikkat çeken bu özellik mitolojik figürlerin ve olayların yeniden yorumlanması olarak tanımlanabilir. Yazarın "Medeya ve Çocukları" (Medeya i yiyo deti) olarak Türkçe'ye çevrilen romanında da söz konusu özelliğin varlığı ve romana adını veren baş figür Medeya'nın, Yunan mitolojisindeki Medeya figürünün farklı bir yorumu olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada, yazarın Medeya figürü üzerinden, günümüzde hangi etnik gruba mensup olursa olsun, kadın dünyasına bakışı ortaya çıkarılmaya çalışılacak ve çoğulcu yöntem izlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, L.Ulitskaya, Kadın Edebiyatı

Roma Yazınında Aşk Elegeiası Ozanları ve Birbirleriyle Karşılaştırılması

Öğr.Gör. Rukiye Arık

ÖZ

Yunanca yas tutmak ağıt etmek anlamlarına gelen elegeiv fiilinden türeyen Elegeia başlangıçta öz anlamına uygun şekilde ağıt vezniyken Roma yazınında sadece aşk şiirleri ve epigramlar için kullanılan bir vezin haline gelmiştir. Elegeia bir dizesi hegzametron (6'lı ayak) bir dizesi pentametrondan (5'li ayak) oluşan ölçüdür. Dolayısıyla elegeia denildiği zaman hem ölçü hem de bu ölçüyle yazılmış şiirler, Roma yazını için de özellikle aşk şiirleri akla gelmektedir. Roma yazınında aşk elegeiaları yazan dört tane erkek ozan bulunaktadır: Gallus, Tibullus, Propertius ve Ovidius. Bu dört ozanın birbirleriyle pek çok ortak noktası olduğu gibi pek çok farklı yönü de vardır. Söz gelimi Tibullus ile Propertius şiirlerinde sevgiliye boyun eğmeye, köle olmaya razı romantik aşık rolünü üstlenirken, Ovidius aşkın ne olduğunu tümüyle bilen, duruma göre her kılığa girebilen kentli bir aşk cambazı (casanova) tipini canlandırmaktadır. Tibullus, ideal düzeyde köy yaşamına ve kır ortamında yaşanacak aşka ağırlık vermektedir. Böylece aşk şiirleri bukolik özellik göstermektedir. Propertius ile Ovidius'un şiirlerinde ise aşk kent çerçevesindedir. Propertius ve Ovidius bir durumu örnekleme yoluyla açıklamak, renklendirmek ya da bir düşünceyi desteklemek amacıyla mythoslardan yararlanırken, Tibullus'un şiirlerinde bunlar yok denecek denli azdır. Dil ve biçem bakımından Ovidius, Tibullus'a yakındır. Bunun nedeni aynı yazınsal çevreden olmalarıdır. İkisi de konuşma diline yakın olmakla birlikte, özenle kurulmuş tümceler kullanmıştır. Propertius ise üyesi olduğu Maecenas çevresinin dil ve biçemini sergilemekte, eski sözcükleri ve uzun tümceleri yeğlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Roma Şiiri, Elegeia, Tibullus, Ovidius, Propertius

Apolloncu ve Dionysosçu Sanat Yaklaşımında Herbert'in Apollon ve Marsyas Şiiri

Arş.Gör. Saadet Büyük Güler

ÖZ

Polonya edebiyatının önemli şairlerinden olan Zbigniew Herbert, 1961 yılında Studium Przedmiotu adlı şiir kitabını yazmıştır. Bu kitapta bulunan Apollon ve Marsyas adlı şiirde mitolojik bir efsane konu edinilir. Apollon ve Marsyas efsanesi olarak bilinen bu efsanede kaval ustası tanrı Apollon ve satir Marsyas'ın kaval çalma konusundaki düelloları vardır. İkisinin de kaval çalma ustalıkları birbirinden farklıdır. Ancak yapılan düelloda Marsyas kaybeder. Aslında Antik çağa ait öğeler ve hikâyeler bu şiirde sadece bir araçtır. Şair, şiirini daha iyi ifade edebilmek ve dönemin koşulları altında yayınlayabilmek için efsaneyi bir araç olarak kullanmıştır. Apollon ve Marsyas efsanesi şairin sanata olan yaklaşımını gösteren bir araçtır. Kaval çalma, sanatın göstergesi olarak düşünüldüğünde şiirde birbirine zıt iki sanat anlayışı göze çarpar. Şiirdeki bu iki karakter zıtlıklar prensibi üzerine yaratılmıştır. Şiirde bu açıdan Apolloncu ve Dionysosçu sanat anlayışını bulmak mümkündür. Zıtlıklar prensibine (zıt karakterler) dayanan bu şiirde yine birbirine zıt iki sanat algısının ortaya konulduğu düşünülürse, şiir Friedrich Nietzche'nin Apolloncu ve Dionysosçu sanat öğelerine göre nasıl değerlendirilebilir? Bu çalışmada Nietzche'nin Tradegyanın Doğuşu kitabı temelinde Herbert'in adı geçen şiirinde yer alan sanata bakış açısı değerlendirilecektir. Apolloncu sanat algısını şiirdeki tanrı Apollon'un sanatında, Dionysosçu sanat algısını ise satir Marsyas'ın sanatında görmek mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Polonya Edebiyatı, Zbigniew Herbert, Apollon ve Marsyas Şiiri, Friedrich Nietzsche, Apolloncu ve Dionysosçu Sanat

Slanting – Haberde Yönlendirme

Yrd.Doç.Dr. Safiye Genç

ÖZ

Metin türü olarak haberlerin sahip olması gereken özellikler ve nitelikler gazetecilikte belirlenmiştir. Bu özellikler haberin nesnel olmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Slanting, haberde olması gereken özelliklere uyulduğu halde nesnellikten uzaklaşma eğilimidir. Bu çalışma, bir spor haberi metnini bu yönde incelemektedir. Haberde yönlendirme özellikleri, 12 Ekim 1998 yılında yayımlanan Alman Süddeutsche Zeitung gazetesinin spor sayfasında bulunan bir haber üzerinden gösterilecektir. Söz konusu haber bir Türkiye – Almanya milli maçı ardından yazılmıştır. Metnin içerik ve yapı özelliklerinden yola çıkılarak yönlendirici unsurların tespiti gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Slanting, Haber, Metin Türü, Metin Analizi

Virginia Woolf'un Av Partisi ve Lappin ve Lapinova Adlı Öykülerinde Ataerkil Toplumda Kadın İmgesi

Yrd.Doç.Dr. Şahin Kızıltaş

ÖZ

İnsanlığın özellikle I. Dünya Savaşı sonrasında yıkıma uğrayıp bireyin neredeyse dünyadakiyerini kaybettiği Modernist çağda, kadınların dünyadaki yerini sorgulayan yazarlardan biri Virginia Woolf'tur. Gerek toplumda gözlemlediği erkek egemen kültürün kadın üzerindeki baskısı gerekse kendi aile ilişkilerinde yaşadığı deneyim, yazarın kadın ve kadının toplumsal konumu gibi konuları yapıtlarında irdelemesine yol açar. Bu çalışmada yazarın Av Partisi ve Lappin ve Lapinova adlı öykülerinde kadının yaşamın her alanında toplumsal hiyerarşi bakımından ikincil konuma itilmesini ne şekilde sorunsallaştırdığı tartışılacaktır. Ayrıca, yazarın feminist bir reaksiyonla ele aldığı bu öykülerinde, toplumsal cinsiyetin kadına biçtiği rol(ler)e nasıl tepki verdiği ele alınacaktır. Öte yandan toplumda ikincil konumunda bırakılmış olmanın kadının iç dünyasında nasıl karşılık bulduğu üzerinde de durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Virginia Woolf, Feminizm, Toplumsal Cinsiyet, Ataerkillik

Amin Maalouf'un Doğu'dan Uzakta Romanında Sürgündeki Bireyin Doğu – Batı Paradoksu

Yrd.Doç.Dr. Şahin Kızıltaş

ÖZ

Dünya yazın tarihine bakıldığında sürgün ve göç temasının ilk örmeklerinin kutsal kitaplarda ortaya çıktığı görülür. Sürgün ve göç, kutsal kaynaklarda ilk insan olarak kabul edilen Hz. Adem'in, işlediği bir günahtan ötürü cennetten kovulmasıyla yazına dahil olur. Dolayısıyla bu iki olgu, insanlık tarihinin başladığı zamandan beri yazarların vazgeçemediği ana temalardandır. Bu açıdan bakıldığında özellikle roman türünün ilk örneklerinin 'yolculuk' metaforu ekseninde şekillenmesini, yazarların bu zorunlu yolculuğa bilinçli ya da bilinçsiz yaptığı bir gönderme olarak okumak mümkündür. Bu çalışmada, Amin Maalouf'un Doğu'dan Uzakta adlı romanında, anavatanından göç etmek zorunda kalan ve bir bakıma sürgünde sayılan karakterlerin iç dünyalarında yaşadığı anavatan ve yeni vatan ikilemi üzerinde durulacaktır. Ayrıca anavatanı Doğu, yeni vatanı Batı olan karakterlerin anavatan algısının romana nasıl yansıdığı ve bu algının ne ölçüde oryantalist ne ölçüde oksidentalist eğilimler içerdiği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğu'dan Uzakta, Oryantalizm, Oksidentalizm, Sürgün ve Göç

Nadine Gordimer'ın "The Conservationist" Adlı Romanında Toprak Etiği

Yrd.Doç.Dr Seda Arıkan

ABSTRACT

Nadine Gordimer, the Nobel-prize winner South African writer, examines the life of a rich white businessman living in South Africa in her novel The Conservationist (1974). The protagonist of the novel, Mehring, who wants to make a change in his life, buys a farm as a consequence of his search for a meaning in life. Though he knows nothing about to run a farm, he tries to make a connection with his land in which the corpse of a black man is found. The burial and reappearance of the body represent the buried problematics in Mehring's mind in particular and South African colonized society in general. To dig the source of those problems, Gordimer depicts the relation between the colonizer man and the physical landscape using the relationship between Mehring and his land. In this respect, this study aims to analyze The Conservationist in terms of land ethic that is first named by Aldo Leopold. As a part of environmental movement, land ethic aims to talk about an ethical view to human's relation to land including its animals and plants as its habitat. This ecologic-based ethical approach is related to the criticism of colonization in Gordimer's novel in many ways. As a criticism of consumption of South Africa, Gordimer gives her ideas on how human being should treat the land besides the people living on it. Problematizing the issues such as liberalism, utilitarianism, and ecology, The Conservationist, includes the idea of land ethic, which can be accepted as a global solution to the problems of colonization of social, cultural, economic, and environmental structures.

Keywords : Ecology, Land Ethic, Nadine Gordimer, The Conservationist

Howard Brenton's Thirteenth Night: A Contemporary Path To Tyranny

Yrd.Doç.Dr. Sedat Bay

ABSTRACT

Howard Brenton's dream play, Thirteenth Night, is the relocation of Shakespeare's Macbeth in a near-future left-wing totalitarian Britain for a Labour government. It is generally regarded to be a criticism of tiptoeing tyranny and attenuation of socialism. In the opening part, Jack Beaty, the socialist idealist, is hit over the head and dreams of a new world in which he himself is able to direct people to revolt against corrupt forms of government and American dominance through his socialist discourses. Nonetheless, the dreams of a genuine socialist turn into nightmare for the society in the course of time. Driven by the taut, clawing invective of Jenny Gaze, cabinet minister Jack Beaty murders his PM with a fire-axe in a hotel and takes the control of the country and just like the way that three women in an underground car park demand and thus the journey on a contemporary path to tyranny begins.

Keywords : Thirteenth Night, Tranny, Dream Play, Macbeth

Bir Fransız Yazını Çevirisinde Dil ve Söylem Çözümlemesi (Emile Zola'yı Türkçeye Çevirmek)

Prof.Dr. Selim Yılmaz - Sultan Arzu Ay

ÖZ

Edebiyat, dil ve çeviri yüzyıllar boyunca etkileşimde bulunmuş, topluma yön veren önemli sosyal alanlardır. Bu disiplinler, geçmişten günümüze kadar başta eğitim ve araştırmanın yararı olmak üzere, insan ve topluma daima hizmet etmiştir. Bu bağlamda, edebi bir metnin çevirisi, yazarın yazım üslubu, iletisi ve metinsel unsurları farklı bir dile aktarmayı kapsadığından oldukça zengin bir araştırma sahasıdır. Bir diğer önemli unsur ise, "kültürlerarası iletişim" bağlamında, çevirinin bir kültür aktarımı olarak nasıl bir işlev üstlendiğini irdelemektir. Çeviri sürecince, çevirmen yapısal olarak birbirinden farklı iki dil, dolayısıyla iki kütür ile karşı karşıya olduğundan, bir takım çeviri sorunları ve zorlukları ortaya çıkmaktadır. Bir çeviri eleştirisi bağlamında ele alacağımız bu çalışmada, çevirmenin hedef dil ve kültüre uygun bir aktarımda bulunup bulunmadığını sorgulayacağız. Çevirmen kararları çerçevesinde yapılan bir takım kelime seçimi ve cümle yapısı oluşturma gibi dilsel hususların yanı sıra, kültürel ve pragmatik hususlara da temas edeceğiz. Amacımız, yazarın edebî söyleminin diğer dile aktarılması sürecinde çeviride karşılaşılan sorunlara ışık tutarak yazın çevirisi alanına mütevazi bir katkıda bulunmaktır. Araştırmanın veri tabanı, Emile Zola'nin « La Confession de Claude » başlıklı romanı ve « Claude'un itirafları » başlığı altında yapılan Türkçe çevirisidir. Çalışmanın kuramsal çerçevesine gelince, temel olarak Fransız çeviribilimci Lederer'in (1994), çeviri amaçlı yorum veya yorumlayıcı çeviri adı verilen ve çeviride dilbilimsel yaklaşımı odaklayan kuramdan yararlanacağız.

Anahtar Kelimeler: Çeviri Sorunları, Dilbilim, Roman, Söylem Çözümlemesi, Yazın Çevirisi

Rusçadaki İncil Kaynaklı Deyimlerin Oluşumları Üzerine Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Selin Tekeli

ÖZ

Bir dilin söz varlığı içinde önemli bir yere sahip olan deyimler milli bir özgünlüğe sahiptir. Sözcüklerden farklı olarak yapılarında bir milletin kendi tarihine, kültürüne, sosyal yaşantısına, mitolojisine, dinine, dünya görüşüne ait özellikler bulundururlar. Deyimler, bir toplumun oluşumunda en önemli kültür ögelerinden olan dinle ilgili sözcüklerin ortaya çıkarılmasında en önemli kaynaklar arasında yer alır. Rusçada din ve kültür alanına ait manevi değerler denildiğinde ilk olarak İncil'le olan ilişkileri akla gelir. İncil'de deyimler geniş şekilde yer almaktadır. Rusçada İncil'le ilgili deyimler toplumun büyük bir çoğunluğunun Hıristiyanlığı kabul etmesiyle ortaya çıkmıştır. İncil kaynaklı deyimler Rus kültürünün tanığıdır, bunlar ya İncil'de yazılan alıntılardan ya da İncil'deki konuların temelinde ortaya çıkan ifadelerdir. İncil'deki konuların anlaşılması ve aktarılması Rusçadaki deyimlerin de açıklanmasını gerekli kılmıştır. Bu bağlamda çalışmamızın konusu İncil'de geçen deyimlerin araştırılmasıdır. Din ve kültür alanına ait olan manevi değerleri deyimler aracılığıyla ortaya çıkarmanın ve İncil kaynaklı deyimlerin anlamsal olarak analizinin amaçlandığı çalışmamızda deyimleri hikayeleriyle birlikte vererek ne anlama geldikleri ve neden bu şekilde ifade edildikleri açıklanmıştır. Çalışmamızda İncil kaynaklı deyimler K.N. Dubrovina'nın "Entsiklopediçeskiy Slovar' Bibleyskih Frazeologizmov" sözlüğünden taranarak tespit edilmiştir. Tespit edilen deyimler oluşum süreçlerine göre sınıflandırılarak Rusçadaki yerleri açısından değerlendirilmiş, ortaya çıkmasının kaynakları araştırılmış ve Rusça deyimlerde din anlayışlarının etkisi ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Rusça, Deyim, Din, İncil, Söz Varlığı

Nezihe Meriç'in "Yandırma" Adlı Romanındaki Deyimlerin Kavram Özellikleri

Yrd.Doç.Dr Ahmet Turan Sinan - Semra Cintosun

ÖZ

Türk Edebiyatının önemli kadın yazarlarından olan Nezihe Meriç Yandırma adlı romanı ile 1998 Sedat Simavi edebiyat ödülü almıştır. Bildirinin konusu Türkçeyi iyi kullanan kadın yazarlarımızdan olan Meriç'in Yandırma adlı romanındaki deyimleri saptayıp yapı ve kavram alanlarına göre sınıflandırmaktır. Deyimler bir dilin söz varlığı içinde atasözleri, ikilemeler, ilişki sözleri gibi kalıp ifadelerdir. Deyimlerin oluşumunda en az iki kelime aranır. Deyimi meydana getiren kelimelerden en az biri zamanla asıl anlamının dışına taşarak yan anlam kazanıp kalıplaşır. Deyimler bir ulusun yazılı tarihinden önce farklı toplum katmanları tarafından kullanıla kullanıla estetik bir hal almışlardır. Birçok kültür inancı, geleneği deyimlerde bulmak mümkündür. Birçok araştırmacı tarafından bir dilin ileri ögeleri olarak kabul edilen deyimler sanatlı anlatımlardır. Onlarda hem Türk halk şiirinin duraklarını, hem de estetik ritmini ses tekrarlarında bulmak mümkündür. Deyimler konuşma esnasında da yazıda da vazgeçilmez dil unsurlarıdır. Birçok kelimenin bir araya gelerek oluşturduğu yeni bir anlamdır. Bir kavram alanıdır. Düşüncenin oluşması ve iletilip aktarılmasında işlevsel bir yönü bulunur. Bu bağlamda adı geçen metin taranarak deyimler saptanmış yapı ve kavram alanı bakımından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nezihe Meriç, Yandırma, Söz Varlığı, Deyimler, Kalıp İfadeler

Haõâ Kitâb-I Äanâyiè-I Òafiyye

Yrd.Doç.Dr Serdal Kara

ÖZ

Çalışma konumuzu değerli maden ve taşların yapımını konu alan "HaõÀ KitÀb-ı äanÀyiè-i Òafiyye" adlı eser oluşturmaktadır. Tek nüshasını tespit ettiğimiz eserin yazarı ve yazılış tarihi belli değildir. Toplam on sekiz fasıldan oluşan eser konusu itibariyle dikkat çekicidir. Altın, gümüş ve değerli taşların taklidinin yapılmaya çalışıldığı ancak bunların gerçek olduğunun iddia edildiği eserde, tabiatta bulunan maddelerin birbirine karıştırılarak yeni maddeler elde edilmeye çalışılması yönüyle bilim tarihi için önemli veriler sunmaktadır. Ayrıca içerdiği terim ve kavramlar yönüyle de yapılacak bir maden sözlüğü için de önemli veriler taşımaktadır. Bilindiği üzere bir dilin tarihi gelişiminin ortaya konulabilmesi, farklı alanlarda farklı dönemlere ait eserlerin incelenmesi ile mümkün olabilmektedir. İncelemeye esas aldığımız metin de Türkçenin bu alandaki durumunu göstermesi bakımından ayrı bir değere sahiptir. Metinle ilgili yapılacak çalışmada ilk olarak metnin dil özelliklerinin de yer aldığı eserle ilgili genel bilgilere yer verilecek daha sonra metnin çeviri yazıya aktarılması ve gramatikal dizinin oluşturulması sırasında izlenen yöntemler üzerinde durulacaktır. Bu bölüm sonrası çeviri yazının yapıldığı metin bölümü ile gramatikal dizine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Haõâ Kitàb-I Ãanàyiè-I Òafiyye, Dil Özellikleri, Değerli Taşlar

Serik ve Alanya İlçeleri Ağızlarından "Derleme Sözlüğü"ne Katkılar

Okutman Dr. Serdar Bulut

ÖZ

Türkiye Türkçesi ağızlarının dil özellikleri, derleme çalışmaları sayesinde yok olmaktan kurtulmaktadır. 1932 yılında kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin önderliğinde "Türkiye'de Halk Ağzından Söz Derleme Dergisi" ortaya çıkarılmıştır. Kurum çalışmalarına devam etmiş ve eski ile yeni malzemeleri birleştirerek 1963-1979 yılları arasında "Derleme Sözlüğü"nü meydana getirmiştir. Bu sözlük günümüzde Türkiye Türkçesi ağızları söz varlığını ortaya koyan en temel eser hüviyetindedir. Özellikle ağızların zamana ve mekâna karşı dirençsiz olduğunu varsayarsak, ağızlarla ilgili çalışmaların artarak devam etmesi neticesinde "Derleme Sözlüğü" de zenginleşecektir. Çalışmamızda Antalya'nın Serik ve Alanya ilçeleri ağızlarında yer alan fakat "Derleme Sözlüğü"ne kazandırılmayan yöresel dil malzemeleri kendi içinde sınıflandırılarak verilecektir. Bu ağız malzemelerinden "Derleme Sözlüğü"nde yer alıp eğer Serik ve Alanya ağızlarındaki anlamları verilmeyenler veya "Derleme Sözlüğü"nde yer almasına rağmen Antalya ağzına ait oldukları gösterilmeyenler var ise bunlar da ilgili başlık altında verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Antalya, Serik Ağzı, Alanya Ağzı, Derleme Sözlüğü, Türkiye Türkçesi Ağızları

Alanya Ağzında Atasözleri ve Deyimler

Okutman Dr. Serdar Bulut

ÖZ

Alanya, Antalya'nın güzide ilçelerinden biri olarak kendine has dokusu, tarihi, doğası ve kültürüyle bünyesinde önemli zenginlikler barındırmaktadır. Alanya ağzında açık ve örtülü anlamlar taşıyan birçok atasözü, deyim, yöresel kelime, dua, beddua ve kalıp söz yer almaktadır. Bu kullanımlar hem yörenin kültürünü yeni kuşaklara taşımakta hem de sohbetleri hem kolaylaştırmakta hem de zevkli hâle getirmektedir. Türkiye Türkçesi standart dilinde herkes tarafından bilinen atasözleri ve deyimler dışında sadece yöresel boyutta bilinen atasözleri ve deyimler de mevcuttur. Bu yöresel atasözleri, yöresel kelimeleri bünyesinde taşıyabileceği gibi bazen de mecazlı ve küfürlü kullanımlarla da karşımıza çıkabilmektedir. Alanya ağzı, Antalya ağzı içinde yer alsa da kendine has özellikler taşıyan önemli dil merkezlerinden biridir. Çalışmamızda Türkiye Türkçesi için önemli bir yere sahip olan atasözleri ve deyimlere yöresel düzeyde katkılar sağlanmaya çalışılacaktır. Alanya ağzında yer alan fakat Türkiye Türkçesinde bilinmeyen veya farklı kullanımlara sahip olan atasözleri ve deyimler anlamlarıyla beraber verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antalya, Alanya Ağzı, Atasözleri, Deyimler, Türkiye Türkçesi

Türkiye Örneğinde Toponimi Kavramına Genel Bir Bakış

Doç.Dr. Serdar Yavuz - Kemal Şenel

ÖZ

Tarih süreci içerisinde meydana gelen olaylar hiçbir şekilde tesadüfî olarak vuku bulmamıştır. Ortaya çıkan her vakanın mutlak surette bir tarihsel zemini, zamanı, gelişim süreci ve alt yapısı mevcuttur. Adlandırma; canlı ve cansız olan varlıkları anlatmaya, ifade etmeye, onu diğerinden ayırmaya yarayan bir eylemdir. İnsanoğlu yaratıldığından beri daha doğrusu insan, yeryüzüyle tanıştığından beri hep bir adlandırma eylemi içerisinde olmuştur. Gerçi ilahi kaynaklara göre ilk insana bütün eşyanın ismi öğretilmişti (Bakara Süresi …); ama sonuç itibariyle durağan olmayan yaşamla birlikte hep yeni yeni adlandırma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Toplumların maddi ve manevi servetleri vardır. Bu maddi ve manevi servetler o topluluğu ayakta tutan, toplumun geleceğe güvenle bakmasını sağlayan, geçmiş ve gelecek arasında köprü vazifesi gören unsurlardır. İşte toponim, halkların manevi servet yönünü oluşturur. Bu çalışmada toponimi kavramına Türkiye ölçeğinde bakmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Toponimi, Yer Adları

Şah-Nâme Yazma Geleneği, Şelçuklu-Osmanlı Sahasına Ait Şah- Nâmeler ve 18. Yüzyılda İstinsah Edilen Derviş Mustafa Şah- Nâme Çevirisi

Doç.Dr. Serdar Yavuz - Dr. Serdar Bulut

ÖZ

Hükümdarların vasıflarını, şan ve zaferlerini kayıt ve tasvir eden eserlere Şah-nâme, bunu yazana da, Şah-nâmeci veya, Şah-nâme-nüvis isimleri verilmektedir. Türk Edebiyatında Arapça ve Farsça tercümelere dayalı hikâyeler anlatan meddah tipindeki hikâyecilere Firdevsî'nin Şah-nâme'sinden hareketle "Şah-nâmehân / Şehnâme anlatıcısı" denildiği de görülmektedir. Şah-nâme'nin Firdevsî tarafından X. Yüzyıl'ın sonunda kaleme alınmasından sonra, Doğu Edebiyatlarında Şah-nâme yazma geleneği başlamıştır. Pek çok şair, Şah-nâme kahramanları etrafında oluşturdukları müstakil eserlerle bu geleneğin yerleşmesini ve devamını sağlamıştır. Selçuklu ve Osmanlı sahasına bakıldığı zaman birçok şairin de bu Şah-nâme geleneğinden fazlasıyla etkilendiği görülür. Özellikle Divan Edebiyatı'nın kuruluş ve gelişme yıllarından bu etkinin daha fazla olduğunu söylemek hiç de yanlış bir yorum olmaz. Bazı şairler Şah-nâmeyi manzum ve mensur olarak Türkçeye tercüme etmeye çalışmışlardır. Şah- nâme'nin Türkçeye yapılan ilk çevirisini Tatar Ali Efendi, Kansu Gavri adına 1510 yılında yapmıştır. Daha sonraki dönemlerde tercümeler devam etmiştir. Bu tercümeler içerisinde özellikle 18. yüzyılda Derviş Mustafa tarafından 3 cilt olarak istinsah edilen 1778 varaklık Müstensih Derviş Mustafa Şah-nâmesi müstensihin kendine has yaptığı eklemelerle ön plana çıkan bir eserdir. Çalışmamızda Selçuklu-Osmanlı sahasında yapılan Şah-nâme tercümeleri, Şah-nâme yazma geleneği, Selçuklu-Osmanlı sahasına ait Şah-nâme yazarları ve 18. yüzyılda istinsah edilen Müstensih Derviş Mustafa Şah-nâmesi hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Şah-Name, Firdevsi, Müstensih, Derviş Mustafa

Olga Berggolts'un Şiirlerinde Leningrad Kuşatması

Arş.Gör. Sevgi Ilıca

ÖZ

Sovyet şair Olga Fedorovna Berggolts özellikle II. Dünya Savaşı'nda Leningrad Kuşatması süresince şehir radyosundaki çalışmalarıyla tanınmıştır. Şehirden tahliye edilmeyi kararlı bir şekilde reddeden Berggolts kuşatmanın 872 gününün tamamını Leningrad'ta geçirir. Radyo programında mikrofonundan şiirlerini okur, şehirdeki bombardıman hakkında haberler verir ve aç ve üzgün Leningradlılara konuşmaları ve şiirleriyle cesaret verir. Berggolts'un milli birliği savunan şiirleri Leningradlıların umut ve inancını canlı tutmayı hedefler. Şiirleri kuşatmanın tüm acı gerçeklerine ayna tutar. Bunun yanı sıra, Berggolts'un şiirlerinde Sovyet kadınının savaş döneminde gösterdiği olağanüstü sabır, direnç ve kararlılık tasvir edilir. Bu çalışmanın amacı Olga Berggolts'un Leningrad Kuşatması döneminde 1941-1944 yılları arasında kaleme alınan şiirlerinin özelliklerini açıklamaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Leningrad Kuşatması, Olga Berggolts, Sovyet Şiiri

18. ve 19. yy Rusya'sında Sosyalleşme Mekânı Olarak Kadın Edebiyat Salonları

Prof.Dr. Sevinç Üçgül

ÖZ

İmparatoriçelerin yönettiği 18. yüzyıl Rusya'sında sosyo-kültürel yaşamda kadınlar açısından bir hareketlenme izlenmektedir. Kadının imparatoriçe konumuna gelmesi toplumun genelinde kadınlara cesaret verir. Ev ortamında yüksek düzeyde eğitim almış, yabancı dillere hâkim, Avrupalı yazarları orijinalden okuyarak onların düşünceleriyle tanışmış Rus soylu kadınları edebiyat ve sanat dünyasına katılarak Rusya'nın kültür başkentleri Moskova ve Peterburg'da edebiyat gecelerinde fikirlerini aktarma, kendilerini tanıtma fırsatları bulurlar. Bu edebiyat salonlarının kültürel ilişkileri geliştirmekte ve toplumda sosyal ilişkileri artırmakta rolü büyüktür. 18. yy başlarında ilk olarak I Petro'nun kız kardeşi Natalya Alekseyevna'nın isteğiyle açılan kadın edebiyat salonu büyük rağbet görür ve kısa sürede bu türden salonlar yaygınlaşır. Ev sahipliğini kadınların yaptığı, dönemin edebiyat ve sanat dünyasından tanınmış kişilerinin katıldıkları bu edebiyat gecelerini entelektüel diyalogların yuvası niteliğindeki kültürel paylaşım mekânları olarak tanımlanabilir. Bildirimde Rusya'da kadın edebiyat salonlarının oluşum ve gelişim süreci kronolojik olarak takip edilerek bu salonların toplumun sosyo-kültürel gelişiminde rolü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rus Edebiyatı, Kadın ve Sosyalleime Mekanları, Moskova Kadın Edebiyat Salonları, Peterburg Kadın Edebiyat Salonları

Rus Edebiyatında Modernizm Hareketleri

Arş.Gör. Seyhan Uçar

ÖZ

Modernite, 'geleneksel' olanı reddetme yönünde bir eğilimdir. Modern olan kendi içinde değişim, yenilik, yenilenme ve çağa ayak uydurma gibi anlamlar taşır. Sanatı irrasyonel bir karaktere büründüren modernistler, tüm eski fikir ve normların üzerinde yeni biçemler geliştirirler. Rus edebiyatında 19. yüzyıl sonu realizme karşı toplumsal ve kültürel yaşamda en etkin akım modernizmdir. Bireyselciliğin savunucusu modernistler gelenelsel kültüre ait değerlerin karşısında durarak farklı sanatsal idealleri yansıtmışlardır. Bu çalışmada Rus edebiyatında 19. ve 20. yüzyılların kesişiminde ortaya çıkan ve geleneksel olandan kopuşu ifade eden modernizm kavramını, dönemin edebi akımlarını ve bu unsurların 100. yılını yaşadığımız 1917 Devrimi'ne etkisini ve devrimden sonraki durumlarını ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Rus Edebiyatı, Modernizm, Realizm, Devrim

Mütercim-Tercümanlık Bölümlerinde Tıp Çevirisi Eğitiminin Değerlendirilmesi: Hacettepe Üniversitesi'nde Okutulan Tıp Çevirisi Dersleri Örneklemi

Yrd.Doç.Dr. Sezai Arusoğlu***

ÖZ

Üniversitelerimizin Mütercim-Tercümanlık ya da Çeviribilim Bölümlerinde okutulan çeşitli alan derslerinin yanı sıra Çevirmenler İçin Tıp, Tıbbi Çeviri ve Tıp Terminolojisi derslerinde, daha ilgili ve yetkin çevirmen adayları yetiştirerek eğitimin kalitesini artırmak için aşağıda belirtilen belli başlı hususları tıp çevirisi eğitimine entegre etmek kaçınılmaz olarak gereklidir: Fransızca temelinde, "adli tıp" gibi, tıp alanının doğrudan ya da dolaylı ilişkide olduğu diğer alanları tanıtmak, tıp dilinin özelliklerinden hareketle, öğrencilere tıp alanında metin türlerinin çeşitliliğini anlatmak, dil kullanımı açısından çeşitli metin türlerinin çeşitli çeviri yöntemleri ile ele alınabileceğini öğretmek ve mutlak surette alanda sözcük üretmede kullanılan, çoğu Latince ve Yunancadan gelen önek ve sonekleri vermekten geçmek… Çalışmamızın amacı, gittikçe küçülen dünyamızda, farklı dilleri konuşan toplumlar arasında özellikle tıp özel uzmanlık alanında iletişimi sağlamak için tıp çevirisi eğitiminde temel koşulları eğitimbilimsel çerçevede değerlendirmek ve açığa çıkarmaktır. Kuşkusuz çeviri eğitimi alan öğrencilere çeşitli alanların tanıtılması büyük bir zorunluluktur. Tıp alanında çeviri ihtiyacının karşılanması için tıp çevirisi eğitimindeki temel koşullar nelerdir? Tıp alanında çeviri yapacak öğrencilere verilecek tıbbi bilginin sınırları nasıl çizilebilir? Hacettepe Üniversitesi Fransızca Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı'nda, Anabilim Dalı'nın kuruluş yılı olan 1993 yılından bu yana; bu çalışmanın araştırmacısı tarafından sürdürülmekte olan Tıp Alanında Çeviri, Tıp Terminolojisi ve Çevirmenler İçin Tıp derslerinden doğan deneyimlere ve gözlemlere dayanan bu değerlendirme, sayılan bölümlerin öğrencilerinin başarılarını artırmak için çeşitli öneriler sunmaktadır. Eğitimbilimsel yöntemlere ve Fransızca Türkçe çeviri örneklerine dayanan bu çalışma, çeviri açısından, birbirinin dilini bilmeyen uzmanlar arasında etkili iletişimi ve bilgi alışverişini sağlamaya olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıp Dili, Fransızca-Türkçe Tıp Çevirisi, Tıbbi Terminoloji, Çeviri Eğitimi Açısından Tıp

Ludwıg Wıttgenstein: Tractatus'un Dil Dünya Bağlantısı Üzerine Bir İnceleme

Arş.Gör. Sibel Gökçe

ÖZ

Ludwig Wittgenstein erken dönemini temsil eden Tractatus Logico-Philosophicus ile felsefe sorunlarını ele alarak, bu sorunların soru olarak ortaya çıkmalarına neden olan şeyi, dilin mantığının yanlış anlaşılması üzerinden okuyordu. Dilin mantığından hareketle temellendirdiği bu sorunsallaştırma nihai olarak bir "ideal dil" tasavvuruna dönüşüyordu. Bu arayış, üzerine konuşulamayan şey konusunda susmayı öğütleyerek dilin ve dolayısıyla da düşüncenin sınırlarını imlerken, dünyanın ne olduğuna dair söylemleri belirleyen "resim teorisi"ne de kaynaklık ediyordu. Wittgestein bu yöntem ile erken döneminde felsefenin tüm sorunlarını çözdüğüne inanıyordu. Elinizdeki çalışma, Wittgenstein'ın erken döneminde dilin -yapısal ve mantıksal çözümlemeleriyle- dünya ve düşünce ile nasıl bir bağlantı kurduğunun tespitine yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Tractatus, Dil-Dünya, Resim Teorisi, İdeal Dil.

Osman Cemal Kaygılı'nın "Çingeneler" Romanında Çingenelerin Art Zamanlı Olarak Toplum Dilbilimsel Durumları

Talat Şafak

ÖZ

Romanlar yazıldıkları dönemin sosyal, kültürel, dilsel özelliklerini taşıyan önemli edebi eserlerdir. Yazar anlattığı olay çerçevesinde, yaşadığı dönemin bir ferdi olarak bize sadece dönemin kültüründen, toplumsal yapısından kırıntılar sunmakla kalmaz, kullanılan dil ile ilgili ipuçları da vermektedir. Çalışmamızda Osman Cemal Kaygılı'nın yazmış olduğu ve 1938 yılında basılan "Çingeneler" adlı Romanı esas alınarak o dönemdeki Çingenelerin toplum dilbilimsel durumları hakkında çıkarımlar sunulmaktadır. Bu çalışma art zamanlı (dichronique) bir dil bilimi çalışmasıdır. Kaygılının yazdığı romana göre aşağıdaki sorunsallara cevap aranmaktadır; Romanın yazıldığı dönemde romanın kahramanları olan Çingenelerin konuşmalarında dizge değişimini (alternance codique) içeren konuşmalar var mı? Çingenelerin kullandığı ve Çingene argosu ile ilgili romandaki dizgeler nelerdir? Kaygılı'nın yapıtında Romanes dilinin (Çingenelerin konuştuğu Sanskritçe temelli diller) kullanım alanı nerede ve nasıldır? Romanda Çingene kahramanların konuşmalarında kullandıkları Türkçenin kullanım alanı nerede ve nasıldır? Ayrıca yukarıdaki sorunsalların çözümü esas alınarak Osman Cemal Kaygılı'nın Romanı yazarken Çingenelerle çok yakın temasta bulunduğu, onlar arasında katılımcı gözlemci olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çingeneler, Dil Durumu, Osman Cemal Kaygılı, Dizge Değişimi,

Krzysztof Kieslowski "Dekalog" : Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi

Tuğba Kula

ÖZ

Geçmişten günümüze sinemanın asli görevi dünyayı,yaşamı ve insanı yeni bir açıdan görme, idrak etme, yorumlama ve değerlendirme biçimi sunmasıdır.Kuzey Avrupa'nın en güçlü sinemalarından olan Polonya sineması da içinde bulunduğu 1980 dönemine ve toplumun gelgitlerine ışık tutmuştur.Polonyalı yönetmen Krzysztof Kieslowski Dekalog serisinde ise,siyasal bir söylem yerine Tevrat'ta geçen 10 emirden esinlenip her bölümde insana ve değerlerine dair içsel sorular yöneltmiştir. Buradan hareketle çalışmanın amacını Dekalog tv filmi bölümlerinin göstergebilimsel analizi oluşturmaktadır.Kieslowski, Dekalog serisinde insanların hayatlarını mercek altına alarak bu asli görevi yerine getirmektedir."On Emir"in gündelik yaşamımızda taşıyabileceği anlamlar üzerine aykırı bir çeşitleme niteliğindeki bu filmler,kameranın ardında bir düşünür bulunduğunu kanıtlar. Kendi içinde bütünlük taşıyan,bağımsız "Dekalog" filmlerinin ortak özelliği Varşova 'da geçmeleri ve gizemli bir karakterin her birinde ortaya çıkmasıdır.Bu veriler kapsamında çalışmada nitel araştırma yaklaşımı tercih edilecektir.Elde edilen veriler göstergebilimsel analize tabii tutulacaktır. Anahtar Kelimeler : Polonya Sineması, Krzysztof Kieslowski, Dekalog

Anahtar Kelimeler: Polonya Sineması, Krzysztof Kieslowski, Dekalog

Sanal Dilin Evrilmesi

Yrd.Doç.Dr. Göksel Göker - Tülay Cengiz - Tuba Adıgüzel

ÖZ

ÖZET İnsanların bilgi paylaşmak ve kendilerini ifade etmek için çıkardıkları sesler ve bu seslere eşlik eden beden hareketleri iletişimin temelini oluşturmaktadır. Gelişen teknoloji ile birlikte medya iletişim sürecinde önemli bir yer edinmiştir. İletişim alanında, tek taraflı iletişimi mümkün kılan geleneksel medya ile birlikte teknolojinin ve internetin gelişmesiyle etkileşimli iletişime imkan veren yeni medya kavramı da literatürde yerini almıştır. Her şeyin hızla tüketildiği tüketim toplumlarında, yeni medya ile birlikte hayatımıza giren ve yazılı iletişimi mümkün kılan uygulamalarda da hız önemli bir etkendir. Bu nedenle yazılı iletişimde duyguları kelimelerle uzun uzun anlatmak yerine semboller kullanılmaya başlanmıştır. Perice'in sembol olarak tanımladığı, temsil niteliği yorumlayanına bağlı olan göstergeler her geçen gün gelişerek yeni medya platformlarında kendilerine önemli bir yer edinmişlerdir. Her şeyin tüketim boyutunda anlam kazandığı tüketim toplumunda, duygular ve manevi değerler de metalaştırılarak tüketime sunulmaktadır. Marcuse göre, bireyleri farklılaştıracağını vaat eden kültür endüstrisinin ürünleri bireyleri aksine tek tipleştirmektedir. Yeni medya platformlarındaki etkileşimli ve yazılı iletişimde kullanılan sınırsız sayıdaki bu semboller yazılı iletişimde jest ve mimiklerimizin yani duygularımızın yerini aldı. Duygularımız üretilen sınırsız sembollerin sınırlı anlamları kadar olmaya başladı. Bu çalışmada etkileşimli iletişimde başlangıçtan bu güne kadar kullanılan duygu sembolleri incelenerek bireylerin duygularının da tek tipleştirildiği ortaya konulmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, İletişim, Emoji

Trabzon Yöresi Geleneksel Çocuk Oyunlarının Halk Bilimsel Çözümlemesi

Yrd.Doç.Dr. Turgay Kabak - Dr. Mustafa Açа

ÖZ

Trabzon ili, genelde ülkemizin özelde de Doğu Karadeniz bölgesinin tarihsel ve kültürel süreçleri açısından önemli illerinden birisidir. Doğu Karadeniz bölgesi sözlü kültürünün ve etnografyasının temsili noktasında Trabzon'un önemli bir yeri vardır. Bu konumu elde etmesindeki en önemli sebeplerden birisi, yüzyıllardır bölgenin kültür merkezi olmasından kaynaklanmaktadır. İl, hem köklü geçmişi hem işlek bir liman kenti olması hem de bölgenin ekonomik olarak en gelişmiş ili olması sebebiyle daima bir kültür merkezi olmayı başarmıştır. Türk halkbilimi araştırmalarının kapsamına giren konulardan biri olarak 1990'ların başlarından itibaren daha çok ilgi gösterilmeye başlanan çocuk folklorunun kapsamı ve bu kapsama dâhil türlerin inceleme biçim ve tekniklerine dönük ortak ve bütüncül bir yaklaşım henüz ortaya konulabilmiş değildir. Yapılan öncü çalışmalarda da, inceleme yöntem ve teknikleri açısından benzer karakterli müteakip çalışmalarda da çocuk oyunlarının, çoğunlukla karakteristik özellikler ve materyaller bağlamında incelendiği görülmektedir. Çalışmada, geleneksel çocuk oyunları daha önce bütüncül biçimde çalışılmayan Trabzon yöresi örneklem sahası olarak belirlenmiştir. Yörede alan araştırmaları ile tespit edilen çocuk oyunları tarihsel ve kültürel süreçleri, karakteristik özellikleri, işlevleri ve popüler kültür karşısındaki süreklilik potansiyelleri gibi açılardan çok yönlü olarak değerlendirilecektir. Çocuk folklorunun önemli temsil alanlarından biri olan çocuk oyunlarının modern halk bilimi yaklaşımları çerçevesinde incelenmesine dönük teklif ve öneriler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Trabzon, Çocuk Folkloru, Halk Bilimi, Çocuk Oyunları.

Vedat Özdemiroğlu'nun Eserlerinde Otoritenin Güç Kaynakları

Doç.Dr. Uğur Keskin

ÖZ

Bu çalışmada, Vedat Özdemiroğlu tarafından kaleme alınan eserler, yönetim bilimleri bakış açısıyla incelenmiştir. Özdemiroğlu, mizah yazarı olmasına karşın, eserlerinde yönetim bilimlerinin çeşitli alanlarına konu olabilecek anlatımlar yapmıştır. Bu çalışmada; yazarın özellikle otorite, otoritenin kullanımı ve otoriteyi tesis etmek üzere başvurulan güç kaynaklarını ne şekilde ele aldığı üzerinde yoğunlaşılmıştır. Mizah yazarları sahip olmuş bulundukları farklı bakış açıları sayesinde, olay ve durumlara ilişkin çarpıcı bazı saptamalarda bulunabilmektedirler. Bu tarz bakış açısı, çarpıcı tespitler ve öznelci yorumlar, Özdemiroğlu'nun eserlerinde belirgin bir şekilde ön plana çıkmakta olduğu için yazara ait eserler incelemeye değer bulunmuştur. Bu çalışmada, Özdemiroğlu'nun otorite konusu özelinde yapmış olduğu kişisel yorum ve değerlendirmeler aktarılarak söz konusu anlatımlara çerçeve teşkil eden kavramsal ve kuramsal arka plan açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vedat Özdemiroğlu, Otorite, Mizah, Yönetim.

Bir Deneme Yazarı Olan Suut Kemal Yetkin'in Şair Kişiliği

Ümit Akın

ÖZ

ÖZET Suut Kemal Yetkin, Türk edebiyatında isim yapmış önemli eleştiri ve deneme yazarlarından birisidir. O, edebiyat, estetik, sanat felsefesi ve sanat tarihi konularında eserler vermiştir. Şairsel özelliği çok ön plana çıkmasa da şiir denemelerinde bulunmuş ve şiirle ilgili birçok deneme kaleme almıştır. Onun sanata olan sevgisi henüz çocukluk yıllarında şiirle başlamıştır. Edebiyata 1921'de Suut Saffet adıyla yayımladığı şiirle girdi. İlk şiiri 1922'de Yarın dergisinde çıktı. 1923'te on üç şiirinin yayımlandığı Şi'r-î Leyâl adlı kitabı çıkardı. Şiirlerinde Servet-i Fûnun ve Fecr-î Âti döneminin özellikleri görülür. Biz, Yetkin'in, biraz arka planda olarak görünen şairsi özelliğini dikkate alarak yapacağımız çalışmamızda, onun şiir dünyasını ve şiir hakkındaki düşüncelerini ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Suut Kemal Yetkin, Şiir, Şair

"Öl" Sözcüğü Üzerine Etimolojik Bir İnceleme

Okutman Ünal Yıldırım

ÖZ

Yunanca "sözün gerçek içeriği" anlamına gelen "etymon" ile yine Yunanca "doktrin, çalışma alanı" anlamına gelen "logia" kelimelerinin birleşimiyle oluşan "etymologia" sözcüğü dilimize köken bilim olarak geçmiştir. Etimoloji, sözcüklerinin kökenini, sözcük aileleriyle önek ve sonek gibi yapım öğelerinin tarihini, bunların neticesi olarak da o dilin diğer dillerle ve o dili konuşan toplulukların geçmişten bugüne diğer topluluklarla olan kültürel bağlarını araştıran bilim dalıdır. Türk Dil Kurumu'nun sözlüğünde; "nem", Milli Eğitim Bakanlığının hazırlamış olduğu sözlükte; "toprağın nemi, yaşlık, nem" olarak açıklanan "öl" sözcüğü, bazı Türk şivelerinde (Özbek, Uygur) ve Anadolu ağızlarında "höl" şekliyle de kullanılmaktadır. "Öl" sözcüğüne ilk olarak, Uygurlar dönemi yazılı kaynaklarında rastlanmaktadır. Ancak karşılaştırmalı dil alanında önemli bir yere sahip olan ve Sümerlerle Türkler arasında dil bakımından tarihi bir ilgi bulunduğunu 168 kelimeyle ortaya koymaya çalışan, Türk dilini günümüzden en az 5500 yıl öncesine götüren Osman Nedim Tuna'nın denklik kanunuyla ortaya koyduğu bu kelimeler arasında "öl" sözcüğü de yer almaktadır. Muharrem Ergin de "Orhun Abideleri" çalışmasında kitabelerde geçen "ödüş" sözcüğünü zaman ve vakit olarak anlamlandırmış ancak sözlük kısmında sözcüğü vakit ve zaman anlamlarının yanında ıslak, yaş, nemli, rutubetli şeklinde açıklamıştır. Biz de bu çalışmamızda "öl" sözcüğünü etimolojik açıdan incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Etimoloji, Dil, Öl.

Arapça Türkçe Karşılıklı Çevirilerde Eşdizim Yapılarının Önemi

Yrd.Doç.Dr. Yaşar Daşkıran

ÖZ

manevi varlıklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Dile zenginlik katan sözcük, tabir, deyim atasözü gibi unsurlar geçmişten miras kalan zenginliklerdir. Dilin evi olan sözcükler ne kadar yerinde kullanılırsa evin dizaynı o kadar başarılı olur. Sözcüklerin anlamlarını kullanıldıkları kelime birliktelikleri, bağlam ve gramatik yapıların belirlediği gerçeği dilbilimin ulaştığı ilkeler arasındadır. Birkaç hususla özetlenen bu temel ilkeler son dönem dil çalışmalarında çokça üzerinde durulan noktalardır. Sözcüklerin birlikteliklerinden doğan eşdizim konusu anadil kullanıcıları dahil yabancılar içinde önem arz eden bir durumdur. Arap dili çalışmalarının tarihine bakıldığında dilin doğru kullanımına dikkat çekmek, bu konuda bir anlamda kılavuz olabilecek sözlük örnekleri vardır. Günümüz önemli Arap dilcilerinden, dünya dilleri arasında yaygın kullanılmasının bir sonucu olarak yabancılar için bu tür sözlüklerin hazırlanması gerekliliğine işaret eder. Müstakil Mütercim Tercüme bölümlerinin kurulduğu günümüzde, çeviri alanına ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Hedef dil ve çeviri dil arasında başarılı çeviri yapılabilmesinin şartlarından biri de eşdizim yapılarının iyi bilinmesi ve doğru kullanılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Arapça, Türkçe, Eşdizim, Çeviri, Hedef Dil.

1492'den Bugüne Ladino Dilinin Serüveni ve Yazılı Edebiyatı

Okutman Yasemin Taşdemir

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye'de yaşayan Sefarad Yahudilerinin 1492 yılından bugüne değin olan süreçte yaşamış olduğu toplumsal değişimlerle ilintili olarak Ladino (Djudeo-Espanyol / Yahudi İspanyolcası) dilinin ve bu dildeki yazılı edebiyatın geçirmiş olduğu serüvenin anlatılması amaçlanmaktadır. Araştırmalar ışığında, İspanya ile bağları kopan Sefarad Yahudileri'nin, Osmanlı İmparatorluğu'nun çok kültürlü ve çok dilli yapısını benimsedikleri ve dillerine Türkçe, Yunanca, İtalyanca, İbranice kelimeler ekleyerek İspanya'dan geldikleri yıllarda konuştukları diyalektten oldukça uzaklaştıkları görülmektedir. Matbaayı ilk kullananlar arasında olan Sefarad Yahudilerine ait en ünlü eser olan ve Tevrat yorumlar ile midraş örneklerinden oluşan Me'am Lo'ez, 1728 yılında, Yaakov Kuli tarafından İstanbul'da yazılmıştır. XIX. yüzyılda popüler olan Batılılaşma ile Yahudi Aydınlanması olarak bilinen bir toplumsal hareket olan Haskala'nın etkisiyle Sefarad toplumunda sınıflar arası büyük farklar oluşurken, Batılı okullarda okuyan gençler kendi aralarında Fransızca konuşmaya ve sadece Ladino dilini bilenleri ise alt sınıf olarak görmeye başlamışlardır. XX. yüzyıla gelindiğnde I. Dünya Savaşı ve İmparatorluğun kötü gidişatı, ticaret ve endüstri ile uğraşan burjuva sınıfının işlerini büyütmek ve çocuklarını Batılı üniversitelerde okutmak istemesi Sefarad Yahudilerini Batı Avrupa'ya ve Amerika'ya göçe zorlamıştır. 1948 yılında İsrail'in kurulmasıyla Sefarad Yahudilerinin sayısında büyük bir azalma olurken, Cumhuriyet'in ardından Türkçe konuşma zorunluluğunun getirilmesiyle isimlerini Türkçeleştirmeye başlayan Türkiye Sefaradları dillerini de büyük ölçüde unutmaya başlamışlardır. Bugün sadece 65 yaş üstü kişilerin bildiği Ladino dilini yaşatmak adına Klara Parehya tarafından Ladino-Türkçe sözlüğün, bu dili konuşan son jenerasyon olan değerli isimlerin kaleme aldığı edebi eserlerin ve Sefarad Yahudilerinin yayına hazırladığı süreli yayınların incelendiği bu çalışmanın sonunda, son derece kıymetli bir kültürel miras olan Ladino dilinin yaşatılmasının önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sefarad Yahudileri, Ladino, Djudeo-Espanyol

Adıyaman Halk Kültüründe Evlilik ve Evlenme Törenleri

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Uysal

ÖZ

Toplumun en küçük birimi olan aile, iki insanın birlikteliği ile oluşan ve toplumun çekirdeği konumundaki en küçük sosyal yapıdır. Bir milletin geleceğini tayin eden bu sosyal yapı, kültürel boyutta incelendiğinde Türkler arasında kutsallık derecesinde önemli görülen ve dinî inançlarla da tamamlanarak önemi arttırılan bir yapıya dönüşmüştür. Aile kavramının oluşmasının ilk basamağını oluşturan evlilik, dünyanın bütün milletlerinde görülen bir uygulama şekli gibi görülse de bu törenin oluşumu, öncesi ve sonrasında yapılan törenler, hemen hemen bütün milletlerde hatta bir milletin kendi içerisinde bile farklılık göstermektedir. Eş seçimi, eş sayısı, kız isteme, kına gecesi vb. uygulamalar, her kültürde kuralları ve sınırları belirlenerek insanların kültür mirasına işlenmiştir. Evlilik, insanların bireysellikten kurtularak yeni bir sosyal statü kazandıkları hem toplumsal hem de bireysel sorumluluklarıyla yaşam şekillerini değiştirdikleri, önemli dönüm noktalarından birisidir.Geleneksel yapı içerisinde uygulanmakta olan evlilik adına düzenlenen törenler, gün geçtikçe yok olmakta ve insanlar geleneksel uygulamaları, toplumsal yükümlülük statüsünden çıkarmaktadırlar. Bu çalışmada, Adıyaman ili ve çevresinde unutulmaya yüz tutmuş evlenme gelenekleri, evlilik çağı gelmiş iki insanın, tanışmalarından, düğün sonrası el öpme ziyaretine kadar geçirdikleri evreler, detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adıyaman, Düğün Geleneği, Evlenme, Kız İsteme, Kına Gecesi

(U)mutsuz Bir Kadın Olarak Edith Hope

Yrd.Doç.Dr. Yıldırım Özsevgeç

ÖZ

Anita Brookner,1984 yılında yayınladığı ve Booker ödülünü kazandığı başyapıtı Hotel du Lac'da orta yaşlı, yalnız, zeki, bazen sorgulayan, zarif fakat ilgiye muhtaç kadınları kahramanı olarak seçer. Ataerkil toplum tarafından çok ta hoş karşılanmayan bu kadınlar genellikle mutluluğu ve sevgiyi arayan tiplerdir. Hotel du Lac'ın ana kahramanı olan Edith Hope, Brookner'ın geleneksel kadın karakterine uyum gösterir. Edith, diğer bütün karakterler gibi tek başınadır. Brookner'ın bu romandaki anlatıcısı Edith 39 yaşındadır ve Hotel du Lac'a son romanını bitirmek ve aynı zamanda duygusal sorunlarını aşmak için gelmiştir. Oldukça ilginç bir karaktere sahip olduğu izlenimi veren Edith, evli bir adama âşık olmasıyla tamamen '(u)mutsuz' bir kadına dönüşür. Bu sebepten dolayı da kendisini mantık evliliği yapmaya zorlar. Çünkü kendisinden beklenen Hotel du Lac'a giderek sorunlarından kurtulmasıdır. Bu çalışmada kadının toplumdaki yeri tartışılacak ve erkek egemen toplumu ters düze etmeye çalışan Edith'in zaman içerisinde geçirdiği dönüşüm ele alınacaktır. Ayrıca, Hotel du Lac'ın Edith'in hayatındaki önemine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anita Brookner, Ataerkil, Mutsuzluk, Cinsiyet, Edebiyat

Arap Dili Öğretiminde; Riyad İslam Üniversitesi Yabancılara Arap Dili Öğretim Enstitüsü Modeli

Yrd.Doç.Dr. Yüksel Çelik

ÖZ

Bu çalışmada, önce Riyad İslam Üniversitesi Yabancılara Arap dili Öğretim Enstitüsünün süresi, okutulan dersler, müfredata ait kitaplar, bu kitapların içeriği, Arapça öğretim yöntem ve teknikleri, öğretimde kullanılan araçlar üzerinde durulacak. Sonra, Enstitünün öğretim yöntemleri ile ülkemizdeki Arapça öğretim yöntemleri arasında mukayese yapılacak. Ülkemizde Arapça Öğretiminde yapılan yanlışlar dile getirilecek. Son olarak, kaliteli bir Arapça öğretimi için önerilerde bulunulacak.

Anahtar Kelimeler: Arapça, Öğretim, Metod, Enstitü, Riyad

Edebi Eserlere Yansıması Eşliğinde Yeni Dünya Amerika Algısı: "franz Kafka-Amerika, Demir Özlü-Amerika 1954"

Yrd.Doç.Dr. Yüksel Ersan

ÖZ

Bu çalışmada Alman Edebiyatından Franz Kafka'nın Amerika'sı ve Türk Edebiyatından Demir Özlü' nün Amerika 1954 adlı eserleri karşılaştırılacaktır. Çalışmada konu, kahramanlar, yazarların Amerika'ya karşı bakış açıları, eserlerdeki Amerika algısı, kahramanların yenidünya da karşılaştıkları sorunlar, bunalımlar, kültür farklılıkları, eserlerdeki otobiyografik unsurlar ele alınacaktır. Sonuç bölümünde eserlerdeki durum tespiti yapıldıktan sonra yeni bir ülke, yeni bir dünya, orada yaşanan farklı tarihsel olaylar ve anlatıcının çizdiği atmosferden geniş bir değerlendirmeye gidilecektir.

Anahtar Kelimeler: Alman Edebiyatı, Karşılaştırmalı Edebiyat, Amerika Algısı, Franz Kafka, Demir Özlü,

Tanzimat'ta Çocuk Kütüphanesi Oluşumu Ekseninde Ahmet Mithat Efendi'nin Bilinmeyen Bir Antolojisi: Çiçekler

Arş.Gör. Yunus Alıcı

ÖZ

Tanzimat döneminde "yazı makinesi" olarak anılan Ahmet Mithat Efendi'nin günümüze dek neredeyse bütün eserleri basılmış, edebiyat tarihinde yerini almıştır. Ancak yazarın Çiçekler isimli antolojisi şimdiye kadar dikkatlerden kaçmış ve belki de doğrudan edebiyat tarihi içerisinde değerlendirilemeyeceği için dikkate alınmamıştır. Eser, Mithat Efendi'nin çiçek sevgisi ve bir hâce-i evvel olarak toplumuna duyduğu sevgiyle birleştiğinde Tanzimat devri içerisinde bir çocuk kütüphanesi oluşturma gayretlerinin de önemli örneklerinden birini teşkil eder. Bu bildiride Ahmet Mithat Efendi'nin anılan eseri latinize edilerek kültür tarihimiz içerisindeki önemli yerine kavuşacak ve Tanzimat devrinde çocuk edebiyatı içerisinde bu eserin önemi tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Mithat Efendi, Çocuk Edebiyatı, Antoloji, Türk Çiçek Kültürü.

Mai ve Siyah'ta Melankolik Erkeklik: Duyumsanmaktan Vazgeçilmeyen Kayıp

Yrd.Doç.Dr. Ferda Zambak

ÖZ

Halid Ziya Uşaklıgil'in Mai ve Siyah adlı romanında, hem anlatıcı hem de ana karakter konumundaki Ahmet Cemil, şimdiye kadar okuru pek de alışkın olmadığı bir erkeklik inşası ile karşı karşıya bırakır. Romantik ve sessizliği ile dikkat çeken ana karakter Ahmet Cemil'in yüksek ideallerin peşinde olan zengin düş dünyası ile hayatın katı gerçekleri ile yüzleşmek zorunda kalan içe dönük mizacı, gerek kurgusal gerek toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında yeni bir erkeklik deneyimini ortaya çıkarır. Ahmet Cemil'in bireyleşme serüveninde şiir ve aşk söz konusu olduğunda romantik ve idealist olan erkeklik deneyimi, yaşanan hakikatlerin trajedisi ile yerini sürekli yoksunluk çeken ve mücadele etmek için kendisine bir neden bulamayan melankolik erkeklik bilincine bırakacaktır. Çalışmada, toplumsal cinsiyet çalışmaları etrafında çok karşılaşılmayan melankolik erkekliğin nedenleri, böyle bir erkeklik bilincinin yaşam pratiklerine getirdiği özellikler, sanatla ve ona dair yaratıcılıkla olan ilişkisi, Mai ve Siyah romanı etrafında çözümlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halid Ziya Uşaklıgil, Mâi ve Siyah, Melankolik Erkeklik, Hayal ve Hakikat, Sanat.

Ilk Edebi Roman "Intibah"taki Ebedi Çatışma: Kadın Psikolojisi, Anneden Kopma ve Oğulun Bireyleşme Mücadelesi

Arş.Gör. Zehra Kaplan

ÖZ

Namık Kemal'in İntibah adlı romanı Türk edebiyatında ilk edebi roman olma sıfatını taşır. Bu haklı ünüyle birlikte roman, pek çok açıdan incelemeye müsait bir panorama sunar. Dönemin sosyo-kültürel durumu, insan ilişkileri, toplumun yaşam pratikleri ve alışkanlıkları, aile yaşantısı hakkında çıkarılabilecek pek çok bilginin yanında, bu çalışmada odak noktası olarak seçildiği üzere anne-oğul ilişkisi bağlamında önemli vurgular içeren bir yapıya sahiptir. Namık Kemal, romanın ana karakterleri olarak anne Fatma Hanım, oğlu Ali Bey, hizmetçi kız Dilaşup, zekâsı ve güzelliğiyle erkekleri etkisiz kılmayı başaran Meypeyker'i karşımıza çıkarır. Erken dönem romanlarının cariye/köleler, kötü/meşhum kadınlardan sonra en çok kullanılan kadın figürü, anneliktir. Genel anne figürünü fedakâr, çocuklarına aşırı bir hassasiyetle düşkün, güçlü bir duruşa sahip olmasa da annelik hisleri yoğun kadınlar oluşturur. Söz konusu romanlardan biri olan İntibah'ta Fatma Hanım, oğluna düşkünlüğü ama aynı oranda mesafeli duruşuyla gerçekten dikkat çekicidir. Annenin oğluna aşırı düşkünlüğü adeta tutku boyutundadır, çünkü eşini kaybettikten sonra eşine dair hislerini, arzularını ve gelecek planlarını oğlu üzerinden yaşatır. Oğlu, onun için temel arzu nesnesi olmakla birlikte, arzularının gerçekleşmesi için de gereklidir. Romanın olay örgüsünün şekillenmesinde Mehpeyker, Dilaşup gibi karakterlerin rollerine karşın, romanın asıl kurgusunu anne-oğul çatışması, genel anlamda da Osmanlı'nın medeniyet çatışması üzerinden okumak mümkündür. Dikkatimizi bu yönde toplamamızı güçlendiren bir husus, romanda bu derece hayati bir role sahip olmasına karşın, anne Fatma Hanım'ın adının ilk kez 17. bölümde kullanılmasıdır. Bu gerçek, çalışmamızın da üzerinde yoğunlaşacağı üzere dönemin ikincil kadın algısına, güçsüz ve iradesiz anne modeline, baba otoritesi ortadan kalktıktan sonra bir türlü kurulamayan anne-oğul ilişkisine ve annenin bireysel olarak var olamayışına yönelik ipuçlarını içerir. Erken dönem roman yazarları, yarattıkları annelerin bireysel bir duruş sergilemesine çok da müsaade etmemiştir. Dolayısıyla modernleşmenin getirdiği bireyleşme girişiminde dönemin annesi sınıfta kalmış görünür. Fatma Hanım'ın da kendisi güçlü bireysel bir duruş gösteremezken, oğlunun birey olma yolundaki adımlarına bilerek ya da bilmeyerek engel olması, dikkat çeken noktalardan biridir.

Anahtar Kelimeler: Intibah, 19. Yüzyıl Türk Romanı, Anne-Oğul Çatışması, Modernleşme, Bireyselleşme

Edebiyat ve Felsefe İlişkisi – Sünbülzade Vehbi'nin Şiirlerinde Felsefî Unsurlar

Yrd.Doç.Dr. Zehra Öztürk

ÖZ

Şair ve yazarların zaman içinde felsefi akımların etkisinde kaldıkları ve eserlerinde beğendikleri düşünürlerin izlerini yansıttıkları bir gerçektir. Klasik Türk edebiyatı dediğimiz divan edebiyatı şairleri de eserlerinde felsefeye ve filozoflara yer vermişlerdir. Bu konuya bir örnek olarak18. yüzyıl divan edebiyatı şairlerinden Sünbülzade Vehbi'yi ve onun bazı mısralarını ele almak istedik. İyi tahsil görmüş, ilmî yönü kuvvetli bir şair olan Sünbülzade Vehbi'nin şiirlerinde teknik bakımdan sağlamlık ve şekil mükemmeliyeti görülür. Vehbi şiirlerinde Aristo, Eflâtun gibi eski Yunan filozoflarının yanında İbni Sina ve Razi'ye hayli yer vermiş, ayrıca bazı mısralarında Muhiddin-i Arabî ve Gazali'den de söz etmiştir. Şair genelde felsefe ve hikmet kelimelerini birbirinin müteradifi olarak kullanmış, ara sıra da irfan kelimesini de bu anlamda kullanmıştır. Felsefî bir kavram olarak "heyulâ, İşrâk, İşrakiyyûn, feylesof, akıl, zekâ" gibi kelimelere de şiirlerinde yer vermiştir. Felsefî düşünce ve kavramların edebiyata yansımasına Sünbülzade Vehbi'nin beyit ve mısraları birer örnek teşkil eder.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Felsefe, Şiir, Sünbülzade Vehbi

Ilyada Destanı'ında İda Dağı (Kaz Dağları)

Dr. Zeliha Kapukaya

ÖZ

Destanlar; savaşların, kahramanlıkların, yiğitliklerin anlatıldığı, insan hafızasının en eski ürünleridir. Batı Edebiyatı'nın ilk edebî metinleri bilindiği gibi Homeros'un İlyada ve Odyssey destanlarıdır. İlyada Destanı'nda, Balıkesir- Çanakkale sınırları arasında yer alan, antik dönemdeki adıyla İda, bugün Kaz Dağları olarak bilinen bölge önemli bir mitolojik mekân olarak karşımıza çıkar. İlyada Destanı, olay örgüsü, zaman, şahıs kadrosu ile birlikte Yunan mitolojisinin şehir ve mekânlarını anlatması açısından dikkate değer bir edebi metindir. Destan metninin en belirgin mekânları; Truva şehri, kentin yakın çevresi ve özellikle İda Dağı'dır. Dağın yüceliği, tanrısallığı, bitki örtüsü, su kaynakları, insanlar ve diğer canlılar için yaşam kaynağı olma vasfı destanın çeşitli kısımlarında bahsedilir. İda Dağı, Truva Savaşı'nın öncesinden başlayarak savaşın sonuna kadar geçen bütün olaylara şahitlik eder. Antik dönemden günümüze kadar pek çok mitolojik ve folklorik hikâyeye kaynaklık etmesi İda Dağı'nın dünya kültür envanterinde özel bir yer edinmesini sağlar. Bilhassa İlyada Destanı'nda; Zeus, Hera, Aphrodite gibi tanrı ve tanrıçaların birbirleriyle mücadelelerinin, insan hayatına ve olayların seyrine olan müdahalelerinin ve Truva Savaşı'ndaki olayların azımsanmayacak sayıda İda Dağı ile ilgili olması dağın mitolojideki önemini gösterir. Kaz Dağları'nın, İlyada Destanı başta olmak üzere antik dönemden bu yana mitolojik, tarihi ve kültürel değeri bir süreklilik içinde var olmaya devam etmektedir. Bugünün Kaz Dağları sakinleri; folkloruyla, yaşantısıyla, dilden dile dolaşan söylenceleri ile bu devamlılığın örneklerini sergilemektedir. Halen bölgede anlatılan "Sarıkız" ve Afrodit Söylenceleri" bu örneklerden sadece ikisidir. Günümüzde de Türk Edebiyatı'nın seçkin ozanlarının eserlerine konu ettikleri İda, insanlık hafızasının değerli bir özetidir. Bu bildiride İlyada Destanı'nda İda Dağı'nın nasıl işlendiği anlatılacak, İda'nın tarihi, kültürel ve coğrafi zenginliği süreklilik arz eden yönleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ida Dağı, İlyada, Truva, Kaz Dağları, Çanakkale-Balıkesir

Illüstrasyondan İlhamla Şiir Yazmak

Yrd.Doç.Dr. Açelya Betül Gönüllü

ÖZ

Resim, TDK sözlüğüne göre 'varlıkların, doğadaki görünüşlerinin kalem, fırça gibi araçlarla kâğıt, bez vb. üzerinde yapılan biçimleri' şeklinde tanımlanır. İllüstrasyon sözcüğünün TDK sözlüğündeki tanımı ise 'resimleme' olarak yer almaktadır. Aynı sözcük kökünü paylaşmaları bu iki kardeş sanatın birbirine karıştırılmasına ve birbirlerinin yerine kullanılmasına neden olur. Bu iki sanatı birbirinden ayıran özellik; illüstrasyonun yazılı bir metine bağlı kalarak resimleniyor olmasıdır. Bu nitelik, öncelikle bir metnin var olmasını gerektirir. Bunun tam tersi olarak; önce var olan bir illüstrasyon üzerine, yani illüstrasyonun verdiği ilhamla metin yazıldığı da görülmüştür. Bunun en iyi örneğini ise 19. yüzyılın sonlarında, gazete ve dergilerde yayınlanmış olan klasik Türk şiirlerinde gözlemlemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Resim, Resimleme, İllüstrasyon, Şiir, Ekphrastik Şiir

1960'lar Türk Sineması'nın Ulusallaşma Çabaları

Yrd.Doç.Dr. Afif Ataman

ÖZ

Türkiye'de 1960 anayasasından sonra görece güzel sanatlar alanında büyük bir özgürlük ortamı oluşmasına rağmen Türk Sineması bu geniş haklardan faydalanamamış ve devletin kontrolünü hep üzerinde hissetmiştir. Ama bir yandan Türk Sinemasının en yetkin örnekleri de bu dönemde yapılmış ve Türk Sinemasının bir sanat dalı olarak uluslararası platformda kabulü de aynı yıllarda sağlanmıştır. İşte 1960'ların bu hararetli döneminde Ulusal Sinema ve Sinematek kavgaları üzerinden sinemanın yeni bir dil oluşturma çabaları bu çalışmada ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Türk Sineması, Ulusal Sinema, Sinematek, Sami Şekeroğlu, Metin Erksan, Halit Refiğ,

Almanya'da Yaşayan Türk Yönetmenlerin Filmlerinde Göçmen Olgusu

Arş.Gör. Akil Fikret Tosun

ÖZ

İnsanlık tarihiyle paralellik taşıyan göç hareketlerinin öznesi olan göçmen, 1950'li yıllardan itibaren savaş sonrası Avrupa'nın kapitalist ekonomilerinin işgücü talebini karşılayan ekonomik nesne olarak görülmüştür. Türkiye'den Almanya'ya işçi göçüde aynı genel mantık çerçevesinde değerlendirilmiştir. Kendilerini, köy ve kasaba kökenli, feodal-geleneksel değerlerle yüklü bir yaşamdan modern Alman kentlerinde farklı bir değerler sisteminde bulan ve birinci kuşak olarak adlandırılan Türk göçmen işçiler, izleri günümüze kadar gelen bir kültürel şok yaşamışlardır. Alman toplumu ile iletişim kurabilecekleri en önemli araç olan dil sorununu çözemeyen birinci kuşak Türk göçmenler, Türkiye eksenli geleneksel kimlik ve kültür yapılarını korumak amacıyla genelde gettolarda konumlanmışlardır. Bu içe kapanma onları Alman toplumundan ve hâkim kültürden soyutlamıştır. Alman toplumu tarafından uyumsuz yabancılar olarak görülmeye başlayan Türk göçmenler iki Almanya'nın birleşmesi ve yaşanan ekonomik sorunlardan dolayı artan ırkçılık hareketleri ve yabancı düşmanlığı ile karşılaşmışlardır. Birinci kuşağın aksine Alman okullarında eğitimlerine devam edebilen ikinci kuşak Türk göçmen çocukları Almanca'yı öğrenmeleri ile birlikte Alman toplumu ile iletişim kurabilmişlerdir. Evde Türkiye'yi okulda Almanya'yı yaşayan ve kayıp kuşak olarak ta adlandırılan bu kuşak kimlik ve kültür algılamalarını Türkiye'nin yanı sıra Almanya üzerinden de kurgulamaya başlamıştır. Fakat asıl dönüşüm üçüncü kuşakla birlikte yaşanmıştır. Almanya'nın kültürel değerler sisteminin etkisi ile büyüyen bu kuşak çifte kimlik ve çifte bilinç ile Türklük-Almanlık ikilemini kendileri için bir avantaja dönüştürmüştür. Alman Türk'ü olarak ta tanımlanan bu kuşak kültürel üretim araçlarını özelliklede sinemayı kendilerini ifade edebilmek amacıyla kullanmıştır. Üçüncü kuşak yönetmenlerince çekilen filmler büyük ilgi görüp katıldıkları festivallerde önemli başarılar kazanmışlardır. Bu filmler üçüncü kuşağın göçmenlik deneyimlerini, gündelik hayatlarını, geleneksel Türk göçmen ailesi içerisindeki kültür ve kimlik çatışmalarını, kuşaklar arasında yaşanan zihinsel kopuşu anlatmıştır. Bu çalışmada üçüncü kuşak yönetmenlerden Fatih Akın'ın kısa ve acısız filmi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sinema, Göç, Çok Kültürlülük, Kimlik

Magnum Fotoğraf Ajansı ve Basın Fotoğrafçılığı Tarihindeki Önemi

Arş.Gör. Aslı Erciyeş Tosun

ÖZ

MAGNUM FOTOĞRAF AJANSI VE BASIN FOTOĞRAFÇILIĞI TARİHİNDEKİ ÖNEMİ Ar.Gör.Dr. Aslı Erciyeş Tosun Yüzüncü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğraf Bölümü Gerek fotoğrafın gerekse basın fotoğrafçılığının tarihine baktığımızda karşılaştığımız gerçek, insanlığın günümüze dek yaşadığı deneyim, bilgi ve düşüncelerini başkaları ve evren ile paylaşmak için görüntülerden faydalandığıdır. Göz ardı edilemeyecek olan bir diğer gerçek ise fotoğrafın basında ve fotoğraf ajanslarında yer almasının teknik gelişmeler ve ilerlemeler doğrultusunda paralellik göstermesidir. Fotoğraf basım teknikleri ve iletişim alanında yaşanan ilerleme ve gelişmeler sayesinde birçok yönden etkilenmiş stüdyolarda ve karanlık odalarda yaşanan bu teknik ilerlemeler sayesinde yaşamın içine taşınmıştır. Başlangıçta insanların kendi görüntülerine sahip olma tutkusu yüzünden portre alanında kendısine yer edinen fotografi daha sonra basınında vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Basında görsel malzemeyi 18. yy. basınında da görmek mümkündür. O dönem itibarı ile pek çok önemli olay, ressamlar tarafından tasvir edilmiştir. Fotoğrafın yaygınlaşmasından önce insanlar gidemedikleri yerleri, göremedikleri olayları öğrenmek ve anlamak için resimlerden faydalanmışlardır. Dönemin gazetelerinde ise daha önce olmuş bir olayı anlatan tasvirlere yer verilmiştir. Herhangi bir olay olduğu zaman ise ressamlar olay yerine gidip olay ile ilgili taslak hazırlamışlardır. Özellikle iki büyük dünya savaşı ve bir çok iç savaşın yaşandığı milyonlarca insanın öldüğü ve yaralandığı yaşadığı topraklardan ayrılmak zorunda kaldığı ve televizyonun henüz insan yaşantısına girmediği yüzyılın ilk yarısında fotoğraf farklı bir misyon üstlenmiş ve fotoğrafçılar yaşamın en büyük felaketlerinden olan savaşı ve savaş görüntülerini kareleri ile tüm dünya ya taşımışlardır. Belge ve kayıt olarak fotoğrafın dünyayı anlama ve aktarma yolunda bir araç haline geldiği, basında kullanılmaya başlanması ile de bu işlevin basın fotoğrafçılığı yani fotojurnalizm olarak adlandırıldığı görülmektedir. 20 yy. ın ilk yarısının dünyanın farklı toplumsal ivmelerinin yaşandığı bu sürecin ardından 1947 yılında savaş sonrası bir araya gelen dört fotoğrafçı H. Cartier Bresson, Robert Capa, David Seymour ve George Rodger' ın yüzyıla damgasını vuran Magnum Fotoğraf Ajansı'nı kurmasıyla uluslararası bir fotoğraf birliğinin ilk adımı atılmıştır. Bu çalışmada basın fotoğrafçılığı tarihi ve estetik yapılanması içerisinde önemli bir yere sahip olan Magnum fotoğraf Ajansı ve fotoğrafçılarının dönemin kültürel ve ideolojik panoramasını fotoğrafları aracılığı ile nasıl inşa ettiği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fotoğraf, Fotojurnalizm, Magnum Ajans

Joseph Haydn No. V Do Majör Viyolonsel Konçertosu Çalışılması İçin Öneriler

Doç.Dr. Asu Perihan Karadut

ÖZ

JOSEPH HAYDN NO. V DO MAJÖR VİYOLONSEL KONÇERTOSU ÇALIŞILMASI İÇİN ÖNERİLER Joseph Haydn No. 5 Do Majör Viyolonsel Konçertosu David Popper tarafından, eserin taslakları üzerinde çalışılarak yeniden düzenlenmiştir. Konçerto, legato ve staccato yapılardaki viyolonsel tuşesinin uzak bölgeleri arası pozisyon geçişleri; sekizlik, üçleme, on altılık, otuz ikilik dizilerin icrası için gerekli sol el hızlı çalış becerilerinin kazanılması gerekliliğini içeren teknik ve müzikal özellikleri ile bu enstrüman eğitimi repertuarının kullanılagelmiş eserlerinden olmuştur. Bu çalışmada, Joseph Haydn No. 5 Do Majör Viyolonsel Konçertosu, eserin öğretilmesi sırasında karşılaşılmış sorunlar kapsamında ele alınmıştır. Konçertoda sergilenmiş tematik malzemeler esas alınarak viyolonsel çalış egzersizleri hazırlanmış ve kayıt edilmiştir. Sözü geçen viyolonsel çalış egzersizlerinde, melodik yapılardaki lirik ve teknik kısımlar farklı ele alınmıştır: Lirik yapılar arşe egzersizleri, teknik yeterlilik gerektiren pasajlar sol el egzersizleri ile çalışılmıştır. Eserin öğrenilmesi süresince, konçertodaki temalar esas alınarak hazırlanmış viyolonsel çalış egzersizlerinin, eserin icrası için gerekli enstrüman çalış becerilerinin kazanılmasında yararlı oldukları anlaşılmıştır. Bu çalışma, sözü geçen egzersizlerin, Konçerto No. 5 Do Majör'de sergilenmiş tematik malzemelerin icrası için gerekli enstrüman çalış becerilerinin kazanılmasına olan katkılarını tartışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyolonsel Öğretme Metotları, Viyolonsel Çalış Egzersizleri, Joseph Haydn Viyolonsel Konçertosu No. 5

Resim Sanatı ve Gelenek

Doç.Dr. Gültekin Akengin - Dr. Asuman Aypek Arslan

ÖZ

Geleneksel kültür, tüm dünya sanatlarında olduğu gibi Türk resim sanatında da her dönemde etkili rol oynamaktadır. Ülkemizde özellikle taklide dayalı batı resmi karşısında ulusal bir sanat yaratma çabası ile yer almıştır. Türkiye'de 1923 yılından itibaren bir yandan evrenselliği yakalamaya çalışma diğer yandan da ulusal sanatı oluşturma çabaları görülmektedir. Türk sanatında çağdaşlaşma sürecinin başlangıcından itibaren gelenekten ve kültürel dokudan yaralanma sanatçıların resimlerinde imgelenmiştir. Resim sanatında geleneksel etkilerin güncel sanatla olan bağları 1950 sonrasında bir değişim yaşamıştır. Bu değişim; dünya sanatında süreçler ve resim eğitiminin evrensel boyutlara taşınması, sanatımızdaki zenginlik ve özgünlüklerin değer görmesi geleneksel olanın sanatımıza yansımasının sonucunda gerçekleşmiştir. Dünya, kültürel olarak küresel birliktelik ve ahenk içindedir. Gelişmiş medeniyetlerin kültürleri diğer kültürleri etkileyebilir. Geleneğin özümsenmesi geçmişte ortaya konan eserlerin etkilerinin geleceğe taşınmasında önemlidir. Sanatçı ve eleştirmenlerin tespitlerinde de yer aldığı üzere, binlerce yıldır devam eden ve birçok farklı geçmiş medeniyetin izlerinin harmanlandığı geleneğin sanatçıları etkilemesi olağandır. Araştırmada; geleneksel kültür temalarının resimlenmesi, dönemler ve sanatçılar açısından ele alınmış ve önemi üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Resim Sanatı, Geleneksel Kültür, Gelenek.

"16. Yy. Osmanlı Tuğralarının Tezhip Yönünden İncelenmesi"

Arş.Gör. Atilla Yusuf Turgut

ÖZ

16. yy. Osmanlı Tuğralarının Tezhip Yönünden İncelenmesi* Türkçe de kelime olarak padişahın ismini simgeleyen özel bir işaret ve imzası anlamına gelen tuğralar; ferman, berat, vakfiye gibi belgelerin yanı sıra mühürlerde, paralar da, pullarda ve kitabelerde de kullanılmıştır. Fermanların tuğralı kısımları hükümdarlığı ve saltanatı temsil ettiği için; altın, renk ve motiflerle itinayla süslenmişlerdir. Tuğralar; ilk başlarda sade iken zamanla daha ihtişamlı bir görünüm kazanmışlardır. Başlangıçta dönemin ağır başlı zevkini yansıtan sadelikteki tuğralar siyah mürekkep ile çekilirdi.En çok bilinen Kanuni Sultan Süleyman Tuğralarının süslemelerindeki çiçek motiflerinden oluşan kompozisyonlar dönemin ünlü müzehhibi Saray Başnakkaşı Karamemi'nin devreye girmiş olmasından sonra büyük değişikliklerin olduğunu işaret eder. 16. yy. ortalarındaki tuğra süslemesindeki çiçekler, laleler, sümbüller, karanfiller, güller ve bahar dalları büyük ihtimalle Karamemi 'nin elinden çıktığı tahmin edilir.Bu yüzyılın sonlarına kadar, özellikle Kanuni döneminde "Haliç İşi" denen tarzdaki süslemelerin çoğunlukla uygulandığı görülür. Kendine özgü yaprak ve çiçek desenlerinden oluşan Haliç İşi'nin kırmızı ve lacivert renklerde yapıldığı görülmüştür.Bu görkemli ve zarif bezemelerin hiçbirisinin birbirine benzememesi dikkat çekicidir.Ayrıca rumi, hatai, çintemani, bulutlu desenler, lale, gül, karanfil, sümbül,bahar dalları ve sazyolu gibi çiçek motifleri de bolca kullanılmıştır. Uyumlu çizgileri ve eşsiz zerafetiyle klasik dönemin bütün ihtişamını görmek mümkündür. Kanuni, II. Selim ve III.Murat tuğralarında 16.yy.ın tüm sanatlara yansıyan muhteşemliği göze çarpar.Çiçek açmış bahar dalları, naturalist tarzdaki karanfil ve sümbüller, bulutlar, Rumiler, şakayık ve hatailer, kıvrımlı dallar süsleme unsurları olarak tuğralarda yerini almışlardır. Dönemin en belirgin süsleme tarzı Haliç İşi dir. 16. yy. Osmanlı sanatının her dalında olduğu gibi, Tuğra süslemelerinde de en olgun dönemidir. Anahtar Kelime: Tuğra, Tezhip, Ferman, motif, çiçek *Atilla Yusuf Turgut Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Araştırma Görevlisi

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime: Tuğra, Tezhip, Ferman, Motif, Çiçek

Melezlik, Çoğulluk, Bireysellik: 12 Eylül Darbesi Sonrası Sanatın Siyaseti

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Nahide Yılmaz

ÖZ

Çağının ruhunu taşıyan her sanat yapıtına, toplumların özgürleşmesini ve demokratikleşmesini sağlama potansiyeline sahip bir hesaplaşma olarak bakılabilir. Gerek mevcut siyasal düzenle, gerek mevcut sanatsal sistemle, yerleşik sanat yapma pratikleriyle hesaplaşan, bunların dışına çıkmaya özen gösteren, ezber bozucu her sanat ve sanatçı, özü itibariyle siyasaldır. Çoğunluğun kurallarına gösterilen direnç toplumu özgürleştirir ki, öncü sanatçılar bunu yaptıklarını iddia ederler. Meydan okuyucu sanat, demokratik ve özgür bir toplumun yaratılması ve geliştirilmesinde yaşamsal önemdeyken; karşılık olarak, sanatın sürekli canlı kalması için de gelişen bir demokrasiye ihtiyaç vardır. Tarihindeki darbelerle ağır aksak ilerleyen Türkiye'Cumhuriyeti rejimi, devlet ve ordu tarafından tasarlanan toplumsal sistemi dayatan bir nitelik göstermektedir. Özellikle 12 Eylül darbesinin öncekilerden farklı olduğu görülmektedir. Her ne kadar bu darbeyi ordu yapmış görünse de, uluslararası çapta uygulamaya konan yeni liberal siyasetin önündeki ulus-devlet geleneğiyle bağlantılı engellerin ortadan kaldırılması da bu süreçle mümkün olmuştur. Diğer darbelerde hedeflerin toplumsallaşması sağlanamamış ama zalimlikleriyle toplumu muhatap alan 12 Eylül hukuku, okulu, camiyi, sokağı ve pazarı aynı anda düzenlemiştir. Yakın geçmişin acı olaylarının sürekli anımsatılması suretiyle, toplum siyasetten soğutulmuş; tabii bu arada yeni liberal siyaset tüm alanlara şırınga edilmiştir. Kültür alanında, bir yandan Atatürkçülük adı altında Türk İslam sentezi uygulanırken, bir yandan da medya aracılığıyla ABD kaynaklı bir kültür pompalanmaya başlanmıştır. Bu da plastik sanatlardan sinema, müzik ve edebiyat alanlarına dek, kültürel algıda bir dönüşüme yol açmıştır. Bu bildiride, 12 Eylül siyasetinin özellikle plastik sanatlar alanında yarattığı bu dönüşüm örnekler aracılığıyla açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat ve Siyaset, 12 Eylül, Yeni Dünya Düzeni, Bellek. Belirsizlik

Yörük Göçlerinde Deve

Yrd.Doç.Dr. Ayşegül Koyuncu Okca - Yrd.Doç.Dr. Mustafa Genç

ÖZ

Anadolu'daki göç ve iskân tarihi incelendiğinde Türk kültürünün oluşmasında çok önemli görevleri yerine getiren Yörüklerin yaşamını etkileyen en önemli unsurları arasında coğrafi şartlar, yüzey koşulları ve hayvan yetiştiriciliği olduğu fark edilmektedir. Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ile geçimlerini sağlayan Yörükler hayvanlarına daha verimli otlaklar bulmak amacı ile yaylak ve kışlak arasında bir yaşam sürerler. Bu yüzden Yörüklerin asıl üretim yerleri olan yaylalara göç etmek ve göç esnasında yaşananlar Yörükler için özeldir. Yörük göçlerinin vazgeçilmezi olan develer aslında Yörük kimliği açısından büyük önem taşımaktadır. Yörük yaşamında taşımacılık, beslenme gibi etkinliklerin temel aracı olarak kabul gören deve ve buna bağlı gelişen devecilik kültürü günümüzde çeşitli sebeplerden dolayı farklılaşmıştır. Yörüklerin yerleşik yaşama, iskâna zorlanmaları ve motorlu taşıtların taşımacılıkta yaygınlık kazanması ile birlikte deve yetiştiriciliği düşüşe geçmiştir. Sürdürdükleri yaşam içerisinde güçlü ve dayanıklı olmak zorunda olan Yörükler ile güçlü ve dayanıklı bir hayvan olan deve arasında birebir bir özdeşleşme bulunmaktadır. Bu özdeşleşme zaman içinde develerin özel olarak yetiştirilmesi, deveye dair sözlü gelenek ürünlerinin oluşması, yaygınlaşması ve deve sahibi olmanın bir prestij haline gelmesi gibi sonuçları ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmanın amacı gün geçtikçe sayıları azalan Yörüklerin yaşantısında ve göç olayının merkezinde bulunan deve üzerinde durularak geleneksel Yörük kültürü kapsamındaki yeri ve önemine dikkat çekmektir. Yörük yaşamının gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için Yörük göçlerindeki deve ve özelliklerinin belgelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca göç sırasındaki uygulamaların değişimi ve bu değişimlerin nedenleri üzerinde de durulmuştur. Çalışmanın gerçekleşmesi için gerekli bilgi ve bulgulara ulaşmak için günümüzde Yörüklerin en fazla bulunduğu Mersin, Karaman, Konya, Muğla, Aydın, Antalya, Bursa, Denizli ve İzmir yörelerinde yaşayan Yörükler ile çeşitli tarihlerde görüşmeler yapılmıştır. Yöntem anlayışımız ışığında gerekli araçlar olan gözlem, söyleşi ve yerinde inceleme tekniklerinden faydalanılmıştır. Belgeleme işleminin gerçekleşmesi için çekilen fotoğraflar metin kısmını destekleyecek şekilde yerleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Yörük, Yayla, Göç, Deve.

Türk Çizgi Filmlerinde Nasreddin Hoca İmgesi: Evvel Zaman İçinde (1951), Nasreddin Hoca (1990)

Arş.Gör. Bahadır Uçan

ÖZ

Çizgi filmler görsel belleğimizde yer edinen kuvvetli sanat ve tasarım unsurlarındandır. Bu bağlamda hem görsel hem işitsel anlatımların tümü, çizgi filmlerde uygulanmaktadır. Çizgi filmler metin, resim, sinema, müzik gibi çoklu disiplinlerin bileşkesi olarak izleyiciye sunulmaktadır. Dünya çizgi filmlerinin yararlandığı temel kaynaklar ise toplumların kültürel hazineleri olmaktadır. Günümüzde ilgi ile izlenen yapımların büyük çoğunluğu masallar, sözlü gelenek, destan ve efsaneler gibi toplumların kültürel miraslarını çıkış noktası kabul eder. Nasreddin Hoca ise, Türk mizahının ve somut olamayan kültürünün şüphesiz en büyük miraslarındandır. Bu çalışmada, iki örnek üzerinden Nasreddin Hoca imgesinin çizgi filmlerimizde nasıl karşılık bulduğu incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Film, Nasreddin Hoca, Sanat, Kültür

2010-2017 Yılları Arasında Türkiye'de Müzik Alanında Yapılan Çalışmalar (Bir Bibliyografya Denemesi)

Yrd.Doç.Dr. Banu Geboloğlu

ÖZ

Bu araştırma; 2010 - 2017 yılları arasında Türkiye'de müzik alanında bilimsel yayın yapan süreli yayınlardan 36 üniversite dergisi ve bu dergilerde yayımlanmış makalelerin taranması sonucu elde edilen verilerin oluşturduğu bir bibliyografya çalışmasıdır. araştırmanın amacı, 2010-2017 yılları arasında müzik alanında yapılan yayınları bir araya getirmek ve bu alanda çalışacak olan araştırmacılara yardımcı olmaktır. Betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modelinin kullanıldığı araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda toplam 276 müzik makalesi, araştırma konuları, dergi adları, araştırmacı, yayımlandığı derginin sayısı ve yayımlanma yılına göre değerlendirilmiştir. Dolayısıyla bu araştırma, Türkiye'de müzik alanında yapılan çalışmalara bir bütün olarak bakılması, bu araştırmaların eğilimlerinin görülmesi ve yeni araştırmalar için veri oluşturması açısından önemlidir. Bu bağlamda, hazırlanan bibliyografyanın, müzik alanında çalışacak olan ilgili araştırmacılar için temel bir başvuru kaynağı olacağı ve araştırmacıların daha bilinçli çalışmalar yapmaları hususunda yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Bibliyografya, Müzik Bibliyografyası

Müzik Terapide Kültürel Çalışmaların Analitik Yöntemlerle Açıklanması

Yrd.Doç.Dr. Kutup Ata Tuncer

ÖZ

İnsan müziği nasıl duyar, nasıl algılar? Anne karnından itibaren ve dünyaya geldikten sonra fizyolojik ve bilişsel gelişimini sürdüren insanoğlu, ses frekanslarını duyumsar, algılar ve gelişimini olgunlaştırma aşamasında duygularla onları anlamlandırmaya başlar. Yapılan müzik terapi araştırmaları ile ortaya çıkan sonuçlar, genel olarak duyuşun analitikten kültürel bir duruma dönüştüğü üzerinedir. Bu nedenle beyin ile müzik arasındaki işlevsel bağın bulunduğuna yönelik yapılan çalışmalar, aynı zamanda müziğin dil ve zekâ gelişimini olumlu yönde etkilediğine dair bağlar bulunduğuna işaret etmektedir. Müzik terapi çalışmalarının ve uygulamalarının varlığına ilişkin arka plan, bu sürecin antik çağlara kadar uzandığını göstermektedir; ancak bu çalışmaların bilimsel araçlarla ölçülebilirliğinin ilk adımları 20. yüzyılın ikinci yarısına tekabül etmektedir. Bu çalışmada özellikle müziğin zihinsel gelişmeyi etkilemesi ve bir takım psikolojik bozuklukların tedavi edilmesine yönelik çalışmalar, batıda yapılan çalışmaların yöntemini de değiştirmektedir. Örneğin terapi gurubuna ne tür bir müziğin dinletileceği ya da nasıl bir müzik öğesinin kullanılması gerektiği tecrübeler arttıkça şekillenmeye başlamıştır. Bu sebeple Türkiye'de de gitgide tercih edilmeye başlanan müzik terapi yöntemleri, Osmanlı'ya, Selçuklulara, Orta Asya'ya ve kültür odaklı çalışmalara dayanmaktadır. Buradaki temel sorgu, değişen yaşayış biçimleri ve tercihler ile tedavi yöntemlerinin alternatiflerinin keşfi, Türkiye'de yapılan müzik terapi yöntemleri üzerinde de bir düzenleme gereksinimi oluşturabilir mi? Bizim müzik kültürümüzün ölçülebilirliği ve bir takım teknik araçlarla sınıflandırılması ile daha sonuç alınabilir ve fonksiyonel müzik terapi çalışmaları hayata geçirilebilir mi? Bu çalışmanın amacı işte bu analitik araştırmalara destek verecek atılımları ortaya koyup tartışmaya açmak.

Anahtar Kelimeler: Müzik Terapi, Duyuş, Algı

Ekol Kadın Tiyatro Yapılanmaları

Bengi Heval Öz

ÖZ

Bir tiyatro aynı zamanda ticari bir mecradır. Bu, tiyatroda çalışanların maaşlarından, tiyatronun mekanına, ödenen vergilerden satılan biletlere kadar çok geniş bir alanı kapsar. Tiyatrolar çağlar boyu kimi zaman ödenekli kimi zaman da ödeneksiz olarak kurumsal yapılarını sürdürmüşlerdir. Ülkemizde de çeşitli kamu ve özel kuruluşlardan destek alan ödenekli çok sayıda tiyatro vardır. Bunlara ek olarak ödenek almadan kendi gişe gelirleriyle kendi bütçesini oluşturan tiyatrolar da bulunmaktadır. Tiyatroların ödenek almaları kadar sanat yönetimleri ve genel olarak yönetimleri ayrı ve karmaşık bir konudur. 2000 sonrası Türk Tiyatrosu'na bakıldığında özel tiyatro topluluklarının sayı ve etkinlik olarak arttığı görülmektedir. Bu topluluklarda dikkati çeken bir konu, topluluklardaki kadın liderliğidir. Yeşim Özsoy, Şahika Tekand, Nesrin Kazankaya, Zeynep Kaçar, Jale Karabekir gibi isimlerin kendi tiyatro topluluklarını kurdukları, yönettikleri, oyun sahneledikleri, oyunculuk yaptıkları, zaman zaman da sahnelenmek üzere oyun yazdıkları görülmektedir. Bu isimlerin tiyatro anlayışları etrafında şekillenen toplulukları dikkat çekici birer örnek oluşturmaktadır. Bu çalışmada ismi sayılan sanatçıların tiyatro toplulukları ele alınacak ve böylesi bir tek kişilik tiyatro topluluğu örnek plarak sunulacaktır. Çalışmada görüşme, oyun metinlerinin ve ilgili tiyatro haberlerinin taranıp derlenmesi gibi nitel araştırma yöntemine ilişkin veri toplama araçları kullanılacaktır. Araştırmanın sonucunda bir yandan estetik diğer yandan ticari sorunlarla başa çıkan kadın tiyatro yöneticilerinin, ortak özellikler taşıyıp taşımadıkları, hangi ortak sorunlarla karşılaştıkları ve çözümlerinde ortaklıklar olup olmadığı araştırılacaktır. Sanatın gittikçe özelleştiği günümüzde tek bir sanatçı ile anılan küçük ölçekli tiyatrolar çoğalacak mıdır.. Geçirdiğimiz on yılda olduğu gibi önümüzdeki on yıl için de böyle bir tahayyül ortaya konulabilir mi?

Anahtar Kelimeler: Yeşim Özsoy, Zeynep Kaçar, Şahika Tekand, Jale Karabekir, Nesrin Kazankaya

Rubens'in "kral Leucippus'un Kızlarına Tecavüz" İsimli Eserinin Biçim-Içerik Olarak İncelenmesi

Dr. Betül Serbest Yılmaz

ÖZ

RUBENS'İN "KRAL LEUCİPPUS'UN KIZLARINA TECAVÜZ" İSİMLİ ESERİNİN BİÇİM-İÇERİK OLARAK İNCELENMESİ Betül Serbest Yılmaz 17. yüzyıl Barok sanatın önemli temsilcisi Flaman ressam Rubens'in "Kral Leucippus'un Kızlarına Tecavüz" adlı yapıtı dönemin Hollanda'sının İspanyol'lara karşı verdiği siyasi mücadele ve başkaldırış ile yakından ilişkilidir. Flaman sanatının gelişimi ve ilerlediği yol, bu ülkenin sıcak siyasi gündemi ile önemli bir dialektik içinde olmuş, bu gelişmelerin resim sanatına yansıması ise kadın bedeni üzerinden kendini göstermiştir. Bu bağlamda Hollanda resim tarihindeki söz konusu tecavüz sahnesi, eril politik bir söylemin cinsiyetler üzerindeki ayrımcı bakışını ortaya koyacak önemli bir penceredir. Erkek karşısında pasif, güçsüz, eksik görülen kadının sanat platformunda uğradığı bu saldırı mizojiniyi ortaya koyabilecek güçlü argümanlar barındırmaktadır. 1568-1648 tarihleri arasını kapsayan ve Hollanda'nın inanç ve siyasal açıdan İspanyol İmparatorluğu'na karşı verdiği özgürlük mücadelesinin sembolik bir anlatımı olarak düşünülen bu sahne Yunan mitolojisinden alınmış bir öyküyü içermektedir. İki zorba erkek kardeş olan Castor ve Polydeuces, onayı ve rızası olmadığı görülen kız kardeşleri kaçırmaya çalışmaktadırlar. Çaresizce direnen kadınlar savaş meydanında öldürülen düşmanlar gibi acı çeker bir halde kıvrılmış vücutları ile yenilgiyi simgelemektedirler. Bununla birlikte iki kız kardeşin hakkından geliniyor olması, öteki olarak konumlandırılan ve kadından üstün olarak görülen erkek kimliğini işaret eder nitelik taşımaktadır (Leppert, 2009). Hollanda'nın özgürlük mücadelesinin başarılı sonucunun cinsiyetler üzerinden yansıtıldığı bu resimde erkek figürler, devrimin kazanan patriarkal gücünü temsil ederken tecavüze uğrayan kadınlar ise İspanyol İmparatorluğu'nun mağlubiyetini izleyiciye iletmektedir. Hollanda'nın özgür ve güçlü bu yeni konumunu, öne çıkarmayı sağlayacak görsel bir kanıt olarak nitelendirilebilecek eser, erotik göstergeler sunmasına rağmen dönemin katı ahlaki öğretileri çerçevesinde kabul görmüş ve yüceltilmiştir (Wise, 2011). Rubens'in "Kral Leucippus'un Kızlarına Tecavüz" adlı resmi dönemin patriarkal bakışını tarihsel bir belge niteliğinde bugüne aktarırken çıplak betimlenmiş kadın bedenleri siyasi çağrışımları akla getirecek bir araç konumunda olmuştur. Eril-dişil, avcı-av, sahip-köle gibi karşıtlıkların vurgulandığı sahnede zafer ve barış alegorik bir dil aracılığı ile anlatılmış, isyan sonrası elde edilen politik güç ve galibiyet, erkeğin kadına cinsel olarak boyun eğdirmesi biçiminde yorumlanmıştır. Bu tarihsel olaylar ile beslenmiş Rubens'in "Kral Leucippus'un Kızlarına Tecavüz" adlı eseri, görünenin altında yatan alegorik anlamın ortaya çıkartılması için bu anlamı besleyen plastik değerlerin çözümlenmesini, resmin biçim ve içerik açısından analiz edilmesini gerektirmektedir. Görünenin altında yatan bu alegorik anlam, resmin elemanları ve imgeler yolu ile izleyiciye siyasi, ideolojik ve mizojini barındıran mesajlar iletmektedir. Kadınların kontrol edilmesi gereken varlıklar olmasının yanında doğuştan gelen eksiklikleri ile erkekle eşit olamayacağı ve ona itaat etmesi gerektiği gibi patriarkal fikirler, kadına şiddetin yüceltilerek olağanlaştırılmasını ve dolayısıyla cinsiyet ayrımcılığını beslemektedir. Bu bağlamda resimde güncelliğini koruyarak bugüne kadar aktarımı sağlanmış kadın düşmanlığı, biçim-içerik çözümlemesi ile görünür hale getirilerek irdelenecektir. Anahtar kelimeler: 17. Yüzyıl, Rubens, Patriarkal, Barok, Resim, Kadın. Kaynakça: Leppert, R. (2009). Sanatta Anlamın Görüntüsü. (2. Baskı). (Çev. İ. Türkmen). İstanbul: Ayrıntı Yayınları. Wise R. E. (2011). Rubens's Rape of the Daughters of King Leucippus: Reassessing the Political and Moral Thought of the Early Dutch Republic as Depicted in the Female Nude, NEH Summer Seminar for School Teachers, The Dutch Republic and Britain, 1-13.

Anahtar Kelimeler: 17. Yüzyıl, Rubens, Patriarkal, Barok, Resim, Kadın.

Hun Sanatına Ait Buluntuların Günümüz Türk Plastik Sanatlarında Sembol Olarak Kullanımı

Dr. Ahmet Hakan Yılmaz

ÖZ

HUN SANATINA AİT BULUNTULARIN GÜNÜMÜZ TÜRK PLASTİK SANATLARINDA SEMBOL OLARAK KULLANIMI Ahmet Hakan Yılmaz ÖZET Türk sanatçısının dünya sanatında iz bıraktığı eserlerin temelinde içinde bulunduğu toplumun sahip olduğu inanç sistemi ile geçmişten günümüze süregelen görsel aktarımların ve bağlı olduğu inanç sistemlerinin yansımaları görülmektedir. Günümüz plastik sanatlarında özellikle de Türk Resmine ait imge ve sembollerin, gerek biçim olarak, gerek plastik bir ifade unsuru olarak yer alması geçmiş sanatlarımız ile olan güçlü bağların bir göstergesi sayılmaktadır. Günümüz Sanatçılarının geçmiş kavram ve kültürlerden ne denli beslendiği eski inanmalar ile buna bağlı bulgu ve buluntuların sanat eserlerine yansıyan örnekleri incelenerek, ortaya konabilir. Türk Kültür ve medeniyetini şekillendiren belli inanç sistemleri ve buna bağlı gelişen imgelerin yansıması olan sanat eserlerine ait bulgular, günümüzde de görsel imgeye dönüşerek yeni bir sembol anlatımıyla karşımıza çıkmaktadır. Kadim sembol ifadeleri ile yaygın olarak yeniden yorumlanan motif, sembol ve imge kullanımı Türk Sanatı içerisinde önemli örnekler vermiştir. Çalışmanın temelini oluşturan Hun Sanatına ait bulgu ve buluntuların sembol olarak kullanımında sanatçılara etkisini belirlemek önem arz etmektedir. Bu bakımdan günümüz plastik sanatlarında ve Türk resminde eski inanmalara bağlı gelişen sembol ya da imgelerin göstergebilimsel açıdan incelenmesi gerekmektedir. Bu göstergelerin incelenmesinde sözü edilen Hun Sanatına ait buluntuların Çağdaş Türk sanatına yansımalarının araştırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda birçok Türk sanatçısının resimleri incelenmiş, literatür taraması, eser analizi yöntemiyle sonuca varılmıştır. Buna göre; kimi sanatçılar ele aldıkları sembol ya da imgeleri bir bilinç içerisinde, kim sanatçılar ise plastik açıdan biçim ve form kaygısı ile ele alırken, kadim anlam ve ifadelerine yeni yorum ve yaklaşım getirmişlerdir. Yeni malzeme ve gelişen teknik imkânların katkısı ile farklı ifade alanları da geliştiren günümüz sanatı bu sembolik anlatımları yeniden göz önüne sermiştir. Günümüz Türk Sanatına ait eserlerde kullanılan birçok sembol, motif ya da imgelerin kaynağının tespiti, Türk kültürünün tanınması, anlam ve öneminin gelecek kuşaklar tarafından bilinmesi ve benimsenmesinin Türk sanatçısının dünya sanatındaki yerini koruyabilmesi adına önem arz ettiği bilinmektedir. Konunun Türk sanatında ele alınışı ve yansıması bulgu ve buluntular dahilin de incelenmiş, sanatçıların eserlerindeki imge ve sembollerin göstergebilim açısından çözümlemeleri yapılmıştır. Anahtar Kelimeler: Hun Sanatı, kurgan bulguları, Plastik sanatlar,Türk resmi, sembol, göstergebilim.

Anahtar Kelimeler: Hun Sanatı, Kurgan Bulguları, Plastik Sanatlar,türk Resmi, Sembol, Göstergebilim.

Johann Sebastian Bach: Solo Flüt İçin La Minör Partita'nın (Bwv 1013) Flüt Eğitim Repertuvarındaki Önemi

Yrd.Doç.Dr. Burçin Barut Dikicigiller

ÖZ

Bu çalışmada barok dönem müziğinin önemli bestecilerinden olan Johann Sebastian Bach'ın flüt için yazdığı La minör solo Partita'nın eğitim repertuvarındaki önemi üzerinde durulmuş, eser teknik ve müzikal yönden incelenerek elde edilen bilgilerin lisans seviyesi öğrenciler ve profesyonel icracılar için bir kaynak oluşturması amaçlanmıştır. Bach'ın 18. yüzyılda bestelediği La minör Partita Barok dönem eşliksiz flüt eserleri arasında dönemin müzikal özelliklerini aktarması bakımından oldukça önemli bir yere sahiptir. Eser dört bölümden oluşur. Birinci Bölüm Allemande, İkinci Bölüm Courante, üçüncü bölüm Sarabande, dördüncü bölüm ise Bourrée anglaise'dir. Solo Partita orijinalinde barok flüt için yazılsa da günümüzde hem barok flüt hem de modern flütle sıklıkla seslendirilir. Parmak tekniği, ton hâkimiyeti ve nefes kontrolü açısından oldukça zorlayıcı olan bu eser profesyonel bir icracılık seviyesi gerektirir. Bu Araştırma, Johann Sebastian Bach'ın besteci kimliği, flüt repertuvarına katkıları, Barok dönem müziğinin stil özellikleri ve performans pratiği için gerekli olan teknik bilgileri içermektedir. Elde edilen bu bilgilerin günümüz lisans seviyesi flüt öğrencilerine ve profesyonel flüt icracılarına eserin yorumlanmasında yeni bir bakış açısı getirebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: J.S. Bach, Barok Dönem, Flüt, Partita, Solo Eser

Çoklu Disiplinli Sanat'ın Kaynağı Olarak Postmodern Görüş

Uzman Canan Güneri

ÖZ

Bu çalışmanın amacı: Günümüzde gerek felsefi ve gerekse sanat alanında tartışma konusu olan ve disiplinler arası olarak da vazedilen "çoklu disiplinli" sanat anlayışının postmodern kaynaklarının olup/olmayacağı çerçevesinde bir tartışma başlatmaktır. Çoklu disiplin ve disiplinler arası kavramları genellikle birbirine karıştırılmaktadır. Bizim savımıza göre; disiplinler arası kavramı özellikle sosyal bilimler ve doğa bilimleri arasındaki çatışmayı ortadan kaldırmak ve bu iki alan arasındaki uçurumu kapatmak, bu iki alanın uygulayıcıları arasında bir işbirliği sağlamak amacıyla üretilmiş bir kavramdır. Ancak çoklu disiplinli sanat kavramı, 19.yüzyılda sanatlar arasında bütünlüğü ve kaynaşmayı hedefleyen, Richard Wagner tarafından ortaya konulan "gesamtkuntwerk" (total art; bütüncül sanat) kavramı çerçevesinde sorgulanmaya başlamıştır. Bu sorgulamanın etkileri 20. yüzyılda ortaya çıkmaya başlamış, Fütürizm, Dadaizm, Sürrealizm gibi avangart sanat akımlarının – bunlara kısmen Kübizm ve Alman Ekspresyonizmi eklenmelidir - ve Marcel Duchamp ve John Cage gibi sanatçıların işlerinde, farklı üretim biçimlerinin bir araya getirilip, kullanımında görülmüştür. Öte yandan, disiplinler arası kavramının ortaya çıkışı 20. yüzyılın ikinci yarısında özellikle 1960'ların Fluxus, Oluşumlar (Happenings) ve Performans Sanatı gibi sanat akımları ve sanat üretim yöntemleri arasındaki boşluğu kapatmak amacıyla 'disiplinler arası kavramı' altında (interdisciplinary) bir üretim biçimini benimseyerek oluşmuştur. Burada amaç; sanat ile hayatın diğer olguları arasındaki sınırları sorgulayarak, bu sınırları "sanki yokmuş" gibi göstermeye çalışılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Çoklu Disiplin, Postmodernizm

Anadolu Selçuklularının Uluslararası Ticarete Yönelik Politikaları ve Alanya Tersanesi

Prof.Dr. Canan Parla

ÖZ

13. yüzyılın başında Kıpçak ve Kırım'a yönelen Moğol akınlarının, uluslararası ticaret yollarının güvenliğini sarsması bu bölgelerden Anadolu'ya gelen tacirleri ve ticareti zora sokması üzerine, Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykubad, Sinop Tersanesi'nde yapılan gemilerden oluşan Selçuklu donanmasını Karadeniz, Kırım seferine göndererek 1224 yılında Suğdak'ı almıştır. Bu sefer sonucunda, deniz yoluyla Kırım'dan Sinop'a gelen ticari malların kuzey-güney kara yolu üzerinden Akdeniz limanlarına ulaştırılması Anadolu Selçuklularının denetimine geçmiştir. Sultan I. Alaeddin Keykubad, Karadeniz ve Akdeniz'de söz sahibi olabilmek ve uluslararası ticaretten daha fazla yararlanabilmek için Suğdak'ın alınmasının hemen ardından liman kenti Alanya'da bir tersane inşa ettirmiş ve yapının kitabesinde, iki denizin sultanı unvanını kullanmıştır. Bu çalışmada, denize doğru alçalan eğimli bir arazi üzerinden sivri kemerlerle Akdeniz'e açılan tonoz örtülü beş birimden oluşan Alanya Tersanesi ve kuzey-güney kara yolu üzerine inşa edilen han yapılarının mimari özelliklerine odaklanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Selçukluları, Sultan I. Alaeddin Keykubad, Alanya Surları, Alanya Tersanesi, Kızıl Kule.

Rengin Arkeolojisi Kırmızının Simge Tarihi

Öğr.Gör. Ceren Yıldırım

ÖZ

Demir (hematit) cevherli topraklardan elde edilen aşı boyası kırmızısı, renkler arasında insanlık tarihi kadar eski ilk simgedir. Paleolitik Dönem avcı göçerlerde, Neolitik Dönem tarımcılarında ve Mezolitik Dönemde büyü ritlerinin en önemli parçasıdır. Din mitolojilerinde en başat öge olan yeniden-doğum arketipi ile ilişkilidir. Kırmızının ışık ile moral bağıntısı 19. yüzyılda Romantik Simgecilik'te yer alır. Kökleri Ortaçağ'a ve Paganizm, Mısır, Çin ve Hint mithoslarına geri gider. (Portal, 1845) Günümüz sanatının doğaya, bedene, toprağa duyarlı performans ve arazi sanatçıları kan ve toprağı yeniden yoğun duyarlılık malzemesi yapmaktadırlar. Sanatın yaşamsal bağından kopmuşluğu insanlığı yeniden dünya, toprak ve bedenle ilgili anlam bağını oluşturmaya yöneltmiştir. Sanayi sonrası kapitalist düzen içerisinde onun eleştirisi olarak ortaya çıkan yeni sanatın primitif ile yakınlaşması, Jung (1875-1961)'un ortak-bilinçdışı teoremindeki mitsel olanın evrenselliği fikrini doğrular görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: : Kırmızı, Antropoloji, Arketip, Toprak Sanatı, Beden Sanatı

Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Kitaplığı,nr.3874 de Bulunan Murâdî Dîvânının Tezhip Açısından İncelenmesi.

Öğr.Gör. Ceyda Gülsever

ÖZ

Türk süsleme sanatlarının büyük bir bölümünün en zengin örneklerini, kitap sanatlarında görmekteyiz. Kitap sanatlarımız, geçmişten bugüne, bugünden yarınlara, yüzyıllar boyunca her türlü bilgiyi, her dalda bilimi, edebiyat ve yazıya dönüşmüş sanat eserlerini tesbit edip koruyan kitaba, özellikle el yazması kitaba verilen değerin, duyulan saygı ve ilginin ifadesi olarak gelişmiş, birer ata yadigârı olarak günümüze ulaşmıştır. Sultan II.Selim ve özellikle Sultan III. Murâd devrinde kitap sanatlarındaki özgünlük doruğa çıkmıştır. Şüphesiz bu durumu hazırlayan etkenlerin başında Kanunî'nin uzun süren istikrarlı ve disiplinli süreci ile Sultan III.Murâd'ın çok kültürlü ve entelektüel yapısı gelmektedir. Diğer Osmanlı Sultanları gibi derin bir kültüre sahip olan Sultan III. Murâd'ın kitap merakı, Osmanlı sanatının kitap alanında zirveye taşınmasına vesile olmuştur. Devrinde hazırlanıp usta hattatlar tarafından istinsah edilen ve son derece zengin şekilde tezhiplenen Mushaf'ların dışında hususi olarak yazılıp tezyin edilen kitapların sayısı hayli fazladır. XVI.yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Sultanları arasında minyatürlü ve tezhipli ilk dîvân Sultan I.Selim'e aittir.(1512-1520), daha sonra Kanûnî Sultan Süleyman (1520-1566)'ın, Sultan III.Murâd'ın(1574-1595), Sultan II.Osman'ın(1618-1622) dîvân nüshalarının mahir müzehhipler tarafından hazırlanmış nüshaları günümüze gelmiştir. Sultan III. Murâd Dîvânının altısı İstanbul'da, ikisi de Paris'te olmak üzere sekiz yazma nüshası vardır. "Murâdî Dîvânları'ndaki Bezeme Özellikleri"nin araştırıldığı bu çalışmada, Sultan III. Murâd'ın SK.Fatih Kitaplığı, Nr.3874 de bulunan divanı tezhip açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iıı.Murâd,dîvân,tezhip

Piyano Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmalar

Doç.Dr. Damla Bulut - Uzman Yasemin Gülsoy

ÖZ

Araştırmanın amacı, Piyano Eğitimi alanında yapılmış olan lisansüstü araştırmaları incelemektir. Araştırmanın örneklemini Türkiye'de yapılmış olan tüm Piyano Eğitimi alanındaki lisansüstü tezler (yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezleri) oluşturmaktadır. Araştırma durum tespitine yöneliktir ve betimsel niteliktedir. İlgili veriler 2017 yılında Yükseköğretim Kurulu'nun web sayfasında yer alan tez arşivi linkinden yararlanılarak toplanmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda Piyano Eğitimi alanındaki lisansüstü araştırmaların; Yapılış tarihi olarak 1987-2016 yılları arasında dağılım gösterdiği; Yüksek lisans tezlerinde 1997-2002-2004, doktora tezlerinde 2009, sanatta yeterlik tezlerinde ise daha çok 2002 yıllarında yoğunlaştığı; Çoğunlukla Gazi Üniversitesinde yapıldığı; Tamamının piyano eğitimi ana konu alanında yürütüldüğü; Yüksek lisans tezlerinde çoğunlukla betimsel, doktora tezlerinde ise çoğunlukla deneysel yöntemi benimsediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano, Piyano Eğitimi, Lisansüstü Tez, Araştırma.

Türbe-Mescid İlişkisi İçinde Akşebe Sultan Mescidi

Arş.Gör. Demet Turgut

ÖZ

Farklı işlevli yapıları bir arada yapma geleneği Türk İslam mimarisinde erken dönemlerden itibaren görülmektedir. Türbe ile mescidin ilişkilendirilerek yapılması 623 tarihli Mescid-i Nebevi ile bu yapı grubunun İslam mimarisindeki en erken örneğini oluşturmakta, daha sonraki dönemlerde de türbelerin hem mescitlerle hem de farklı işlevli yapılarla ilişkilendirilmesi yaygınlaşarak devam etmektedir. Anadolu Selçuklu Dönemi'nde de türbe - mescit ilişkili yapıların özellikle 13. yüzyılın ikinci yarısında yapıldığı bilinmektedir. I. Alâeddin Keykubad'ın saltanat günlerinde, Alanya'da Akşebe tarafından yapılan Akşebe Sultan Mescidi, 1230-31 tarihi ile türbe-mescit ilişkisinin görüldüğü Anadolu'da yapılmış, erken örneklerden biri olarak dikkat çekmektedir. Alanya Kalesi içinde Bedestenin batısında yer alan yapı, kare bir alana oturan tek birimli kubbe örtülü mescidinin doğusuna kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alana oturan iki bölümlü türbenin eklenmesiyle oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mescid, Türbe, Akşebe Sultan Mescidi.

Slayt Tasarımlarında Tipografik İyileştirmeler

Arş.Gör. Deniz Kürşad

ÖZ

Eğitim ve profesyonel iş yaşamında sunumlar önemli bir yere sahiptir. Bu sunumlar anlatılanların can alıcı yerlerinin akılda kalmasını sağlamak ve izleyicileri konuya dahil edebilmek adına slaytlarla desteklenmektedir. Slayt gösterilerinde tipografi ve tasarım konusunda daha duyarlı olunması gerekirken, sunumları için slayt hazırlayan kişiler tarafından bu tür kuralların göz ardı edildiği görülmektedir. Günümüzde bilgiyi paylaşmak adına bir kişi, eğitimci ya da tasarımcı olsun - olmasın bilgisayar haricinde artık, tablet bilgisayar ve hatta akıllı telefonlar üzerinde sunum hazırlayabilmelerine imkan tanıyan uygulama ve yazılımlar bulunmaktadır. Böylece, slayt paylaşma sitelerinde ve hatta sosyal medyada bu slaytlar paylaşılabilmektedir. Bu da slaytların artık kapalı mekanlardan çıkarak, yüzbinlerce kişiye ulaşması demektir. Bu doğrultuda, sunumların önemli bir parçası olan slaytları hazırlarken tipografi çerçevesinde uyulması gereken kurallar dahilinde, profesyonel, anlaşılır ve akılda kalıcı etkiye sahip olmalarını sağlamada daha bilgili ve estetik anlamda hassas olmayı gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etkili Sunum, Slayt Tasarımı, Sunum Yazılımları, Eğitimde Teknoloji

Ahmed Adnan Saygun'un "Köroğlu" Operasında Niyazi Tağızade'nin Yeri

Dr. Derya Ağca

ÖZ

Köroğlu Destanının Türk Dünyasında büyük önemi vardır. Köroğlu, ezilenleri koruyan büyük bir halk kahramanıdır. Bu kahraman yalnızca destan ve hikayelere değil, Ahmed Adnan Saygun' un aynı adı taşıyan operasına da konu olmuştur. İlk kez I. Uluslararası İstanbul Festivalinde 23 Haziran 1973 tarihinde sahnelenen eseri SSCB'den Türkiye'ye gelen Azeri besteci ve orkestra şefi Niyazi Tağızade yönetmiştir. Ünlü şef, "Köroğlu" operasını yalnızca yönetmekle kalmamış, eser henüz sahneleştirme aşamasında katkıda bulunmuştur. Bu pek dillendirilmeyen bir husustur. A. Adnan Saygun eserine olan bu yardıma Tağızade'ye yazdığı bir mektupta minnetle değinmiştir. Aynı opera Niyazi yönetiminde 1977 yılında İstanbul'da yeniden sahnelenmek istenmişse de son anda gerçekleşmemiştir. Bu durum, A. Adnan Saygun ve Niyazi ile ilgili çeşitli hatıralarda üzüntü ile dile getirilmiştir. "Köroğlu" operası Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ilk kültürel dayanışmanın kayda değer örneklerinden birini oluşturmasına ve müzik tarihimizdeki önemine rağmen rafa kaldırılmış görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: "köroğlu" Operası, Ahmed Adnan Saygun, Niyazi Tağızade

Görsel İletişim ve Etkileşim Bakımından Kitap ve E-Kitap Tasarımının İncelenmesi

Uzman Dilek Erdogan Aydın - Melike Taşçıoğlu

ÖZ

Bu bildiride kitap ve e-kitap, görsel iletişim ve etkileşim bakımından incelenmektedir. Kitap, yüzyıllardır süregelen ömrü boyunca sürekli değişime uğramış bir nesnedir. Bu değişimin kitabı taşıdığı son biçim, e-kitap biçimidir. Formu ya da türü nasıl olursa olsun, kitap bir tasarım ürünüdür ve üretim amacı, kullanıcı ya da okuyucusuyla iletişim kurarak içindeki bilgiyi, fikri ya da duyguyu paylaşabilmesidir. Kitap ve e-kitap, kullanıcısı veya okuyucusu üzerinde istenilen etkiyi bıraktığında sağlıklı bir iletişim kurabildiği söylenebilmektedir. Bu çalışmanın ana konusu kitabın ve e-kitabın iletişim ve görsel iletişim olanakları ve hareket, zaman, ses, his ve üçüncü boyutun kitap ve e-kitap tasarımı üzerindeki varlığı ve iletişimlerine olan katkılarının incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Kitap Tasarımı, E-Kitap Tasarımı, Grafik Tasarım, Görsel İletişim, Etkileşim.

Antropolojinin Güzel Sanatlara Etkisi Üzerine

Doç.Dr. Ebru Elpe

ÖZ

Antropoloji, kısaca "insan bilimi" olarak tanımlanır. İnsanları ve toplumları biyolojik , fiziksel , kültürel olarak inceler, benzerlik ve farklılıklarını ortaya koyar. İnsan toplulukları biyolojik , fiziksel ve kültürel olarak inceler. Antropolojik araştırmalar, bize dünya üzerinde farklı farklı insan toplulukları olduğunu göstermektedir. Aydınlanma çağı ile birlikte antropoloji önem kazanmış, 20 yüzyılda ise etnoğrafya çalışmaları ile birlikte iyice gelişmiştir alt dalları oluşmaya başlamıştır. Güzel sanatları ilgilendiren kısmı ise kültürel antropoloji dalıdır. Antropolojinin bir alt dalı olan kültürel antropolojiye isim veren kültür kavramı, "insanın, doğa dışında oluşturduğu ve ona eklediği maddi ve manevi her şey" olarak tanımlanır . Kültür kapsayıcı , evrensel olması, nesilden nesile aktarılması , sürekli olması, öğrenilebilmesi gibi özelliklerinden dolayı insan yaşamına , estetik anlayışına ve sanatına erki etmektedir. Antropoloji, bir çok bilim ve sanat dalını, sunduğu farklılıklarıyla, etkilemiştir. Güzel sanatlar üzerine etkisi ,de bu sanat dallarına ilham kaynağı olmasıyla kendini göstermektedir. Müzik alanına bakıldığında farklı ses yapıları, müzik türleri, kültürlerin getirdiği müzikal çeşitlemeler dikkati çeker. Heykel ve resim sanatlarına bakıldığında ise farklı anatomik yapıları insanlar, bu iki sanat dalına esin kaynağı olur. Heykelde fiziki özellikler daha ön planda iken resimde ise hem fiziki hem de kültürel antropolojinin çalışma konuları , tema olarak işlenir. Bu bildiride, antropolojinin ve antropolojik araştırmaların , güzel sanatları etkileyip etkilemediği , eğer etkilemiş ise hangi yönde etkilediğini hususu değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler : Antropoloji, Güzel , Sanatlar , Tema , Etki

Görsel Çeviri Yoluyla Uyarlama: Ahmet Zeki Kocamemi'nin Nü Çalışmaları

Arş.Gör. Ebubekir Sıddık Ata

ÖZ

Cumhuriyet döneminin önemli sanatçılarından biri olan Ahmet Zeki Kocamemi, Avrupa'ya gidip dönemin usta sanatçısı Hans Hofmann'dan eğitim almıştır. Ülkeye döndükten sonra da Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği'ne dahil olup, batının çağdaş ve modern sanat temelinde ulusal modern bir sanat dili oluşturmak için çaba göstermiştir. Bu makalede; sanatçının o dönemde üretmiş olduğu "nü" çalışmaları ele alınmış, bu çalışmaların ustası Hofmann'ın üslubunu ve "nü" konulu çalışmalarını ne ölçüde yansıttığı irdelenmiştir. Bunun yanında, sanatçının o dönem Türkiye'sinde geleneksel ve dini anlayışa zıt olan bu temayı neden bu kadar çok ele aldığı ve bu temayı üslup ve konu açısından nasıl işlediği sanatçının nü konulu bazı çalışmaları üzerinden analiz edilmiştir. Bu sayede, Kocamemi'nin dönemin çağdaşlaşma ideali doğrultusunda oluşturulmak istenen ulusal modern sanat açısından ne derece öneme sahip olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, sanatçının bu denli tepki alan bir temayı kendi sanatına hangi yöntemle ve nasıl kazandırdığı sorgulanmış ve sanatçının bu bağlamdaki çalışmalarının konu ve biçim dili açısından ne derece özgün olduğu analiz edilmiştir. Sonuç olarak, sanatçının bu çalışmalarının aslında ustası Hofmann'ın bu konudaki çalışmalarının görsel resim dilinden çeviri yapılarak uyarlanmış oldukları yapılan görsel analizler sonucunda desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Çeviri, Uyarlama, Resim, Türk Resmi, Nü, Zeki Kocamemi, Hofmann

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Ankara Romanının İzinde: Erken Dönem Türk Resmine Dair Eleştirel Bir Okuma Önerisi

Öğr.Gör. Elif Dastarlı Dellaloğlu

ÖZ

Avrupa'da modern dünyayı doğuran düşünsel, toplumsal ve politik değişimleri açıklayan "modernite"yi esas almak, önce Osmanlı ardından Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinde zamanla biçimsel bir "benzeme", "gibi olma" olarak algılanmış, önce "Batılılaşma" sonra "modernleşme" şeklinde formüle edilmiştir. 19. yüzyılda gelişip 20. yüzyılda kurumsallaşan Batılı anlayıştaki sanatta, özellikle de resim sanatında ise toplumsal dönüşümün karakteri rahatlıkla izlenebilmektedir. Öte yandan Tanzimat sonrası Türk edebiyatının yine Batılı bir formu olarak roman türü de dönemin anlayışının izlenebildiği bir alandır. Örneğin Kemalist Cumhuriyet'in ideologlarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Ankara romanı, erken Cumhuriyet yılları başkentinin yaşam tarzını hikâye etmesiyle önemlidir. Bu çalışmada, yazılı ve görsel imge üretmenin iki önemli alanı resim ile edebiyat ilişkisinden faydalanarak, Ankara romanı örneği ile dönemin ressamlarının eserleri araştırılacak, değer yargılarıyla yüklü "medenileşme" kavramı, önerilen "imge çözümlemesi yöntemi" ile tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Batılılaşma/modernleşme, Edebiyat, Resim, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Ankara Romanı

Antalya Müzesi Etnografya Bölümü'nde Sergilenen Ahşap Kaşıklar ve Süsleme Özellikleri

Öğr.Gör. Elif Tüba Akçay - Prof. Dr Sema Etikan

ÖZ

Tarih boyunca el sanatı üretiminde ahşap, hem fonksiyonel hem de dekoratif amaçlı birçok ürünün ana hammaddesi olmuştur. Ahşap işçiliği ile üretilen mihrap, kapı, dolap kapakları, pencere kiriş, sütun başlığı, tavan gibi mimari elemanlar, sehpa, konsol, yazı takımı, çekmece, sandık, kaşık, taht, rahle gibi kullanım eşyaları yoğun emek ve ustalık barındırmaktadır. Günümüzde de Anadolu'nun bazı yörelerinde ahşap el sanatları sürdürülmekte ve bu el sanatları ile uğraşanlara gelir getirmeye devam etmektedir. Bu ahşap el sanatlarından biri de kaşıkçılıktır. Geçmişte özellikle Selçuklular döneminde Konya'da yaygın olarak sürdürülen ahşap kaşık yapımı bugün birçok ilimizde devam etmekte mutfak eşyası, süslemede dekoratif obje olarak ya da halk oyunlarında kullanmak amacıyla üretilmektedir. Dekoratif amaçlı üretilenler boyanarak ve üzerine çeşitli süslemeler yapılarak satışa sunulmaktadır. Türk mutfak kültüründe önemli bir yeri olan, Selçuklular ve Osmanlılar Döneminde en güzel örnekleri üretilen kaşıkların bu dönemlere ait en eski örnekleri günümüzde müzelerde sergilenmektedir. Bu çalışmada da Antalya Müzesi Etnografya Bölümü'nde teşhirde bulunan süslemeli 10 adet ahşap kaşık incelenmiş ve eserler ait oldukları dönem ve süsleme özelliklerine göre açıklanmıştır. Eserlerin Osmanlı döneminden kaldığı ve süslemelerinde ağırlıklı olarak bitkisel motifler ve geometrik şekillerin kullanıldığı, bununla beraber yazı ve Mevlana Türbesi, ay, minareler ve bayrak gibi sembolik motiflerin de yer aldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antalya Müzesi, , Ahşap El Sanatları, Ahşap Kaşık, Süsleme

Toplum Müzik Yaşamını Etkilemede Kitle Medyası Kültürünün Yükselişi

Yrd.Doç.Dr. Esin de Thorpe Mıllard

ÖZ

Müzik tarihçileri bir ülkede kuram ve kuralları zenginleşmiş kültür ana yurdu Çin'dir derler. Çin'den başlayan Hindistan, Mısır, Yunan ve Hırıstiyanlığın ilk çağlarındaki kilise müziğine varan bir etkileşimden bahsedilebilir. Bütün bu çağlar boyunca müziğin toplumu etkileyişinde ana unsurun din kurumları olduğu görülmektedir. Türü ve düşünüşü ne olursa olsun bütün dinlerde tapınaklar, ibadet yerleri birer iletişim kaynağı sayılmıştır. Bildiride, kitlelerin müzikle etkileme düşüncesinin Ortaçağ sonlarında güçlenmesi sonucu Eski Yunan harfli nota "neuma"ların geliştirilmesi ile yazılı iletişime de geçilmesinden başlanacaktır. Buradan küreselleşme sürecinde iletişim ağları ve ağ toplumunun yükselişi ile toplumun müzik yaşamındaki etkilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kitle Kültürü, Kitle Medyası, Küreselleşme, Müzik Yaşamı

21. Yüzyıl Mimari Pratiği Içerisinde Seramik Ekztrüzyon Yöntemi Ile Oluşturulmuş Yüzey Uygulamaları

Prof.Dr. Emel Şölenay - Arş.Gör. Ferda Tazeoğlu

ÖZ

21. yüzyıl mimari pratiği içerisinde seramik, şekillendirme kolaylığı, kimyasal ve fiziksel dayanımı, renklendirmedeki sınırsız alternatifleriyle, yenilikçi tasarım çözümleri sağlama noktasında oldukça zengin bir kaynaktır. Seramik üretiminde en önemli basamaklardan biri hiç şüphesiz şekillendirmedir. Şekillendirme sadece ürünün son geometrisinin ve fonksiyonunun belirlenmesi için değil aynı zamanda üretim sürecinin sonraki basamaklarının da doğru bir biçimde sürdürülmesi için önemlidir. Seramik üretiminde birçok farklı yöntem kullanılmakta olup bu yöntemler zaman içerisinde malzeme endüstrilerinde ki teknolojik gelişmeler ve sürekli değişen tüketici beklentileri doğrultusunda evrilmiştir. Bu gelişimi tetikleyen diğer bir unsur ise 21. yüzyılda ivme kazanan kişiye özel tasarım anlayışıdır. Mimar ve tasarımcıların yenilikçi tasarım arayışları seramik üretim yöntemlerinin geliştirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Seramik üretiminde pres, döküm ve ekstrüzyon yöntemleri karo ve tuğla üretiminde kullanılan yöntemlerden olup son yıllarda mimari yüzey uygulamalarında ekstrüzyon yöntemi sıklıkla kullanılmaktadır. Bu yöntem istenilen uzunlukta ve kompleks geometriye sahip seramik birimlerin üretimi için oldukça elverişlidir. Araştırmada seramik ekstrüzyon yöntemiyle oluşturulmuş dış cephe kaplama uygulamaları incelenerek, bu yöntemle üretilmiş seramiklerin yüzeye kattığı biçimsel ve teknik olanaklar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ektürzyon, Seramik, Mimari

Xv. Yüzyıl Müzik Nazariyatçılarından Abdülaziz B. Abdülkadir Merâgî'nin Nekavetü'l-Edvâr'ında Enstrumanlar

Doç.Dr. Ferdi Koç

ÖZ

Türk müziği XV. Yüzyılda nazariyat açısından oluşum sürecini tamamlamış, icrâ alanında gelişmeye başlamıştır. IX. Yüzyıldan itibaren El-Kindî'nin yazdığı müzik nazariyatı eserleri ile başlayan bu süreç, X. Yüzyılda Fârâbî, XI. Yüzyılda İbn Sînâ ve XIII. Yüzyılda Safiyüddîn Urmevî'nin yazdığı ile müzik nazariyatı sistemiyle sistemci bir okula dönüşmüştür. XV. Yüzyılda Abdülkadir Merâgî ve Abdülaziz b. Abdülkadir Merâgî'nin yazdığı nazariyat eserleriyle müzik nazariyatı bütün unsurlarıyla sanatın yanında bir bilime dönüşmüştür. Türk müziğinde icrâ geleneğinin en baştaki ilk dönem temsilcisi Abdülkadir Meragî ve talebeleridir. Merâgî'nin oğlu Abdülaziz de müzik tarihimizde Abdülkadir Merâgînin tanınmasında müzisyen olarak önemli bir rol oynamıştır. Abdülaziz babası Merâgî den öğrendikleri Nekâvetü'l-Edvâr isimli edvarında toplamıştır. Bu eserde müzik nazariyatına dair bütün unsurlara yer verilmiş, ayrıca Abdülaziz'in müziğe yaptığı katkılar anlatılmıştır. Abdülaziz bu eserinde icâd ettiği yeni makam, usûl, enstrumanları da anlatmıştır. Araştırmamızın konusu Abdülaziz'in Farsça yazdığı Nekâvetü'l-Edvâr isimli eserindeki enstrumanları ve kendi icadı Tervîh isimli enstrumanı hakkında bilgileri ortaya çıkarmaktır. Bu enstrumanlar telli, üflemeli ve vurmalı olarak üç başlık altında incelenecektir. Enstrumanların fiziksel özellikleri, geldiği coğrafya, akord, organolojisi ve icrası hakkındaki yeni bilgilere ulaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Türk Müziği, Enstruman, Çalgı, Edvar

Xv. Yüzyıl Müzik Nazariyatçılarından Abdülaziz B. Abdülkadir Merâgî'nin Nekāvetü'l-Edvâr'ında İkā' Devirleri

Doç.Dr. Ferdi Koç

ÖZ

Eski müzik âlimlerinden İbn Sînâ ilimleri dörde ayırmaktadır. Bu ilimlerin birincisi riyâzî ilimler yani matematiksel olup, bunların içinde müzik dördüncü sırada zikredilmektedir. Kendi içerisinde bir matematiğe sahip müzik, nağme ve ritim üzerine kurulmuş bilim ve sanattır. IX. yüzyılda El-Kindî tarafından yazılmış risâlelerden, X. Yüzyılda Fârâbi, XI. Yüzyılda İbn Sînâ, XIII. Yüzyılda Safiyüddin Urmevi ve XV. yüzyılda Abdülkadir Merâgî ve Abdülaziz b. Abdülkadir Merâgî'nin yazdığı müzikle ilgili risale ve edvarlara kadar da müzikteki ritim, usûl ve zamanlar konusu ikā' kavramı ile ifade edilmiştir. Eski edvâr kitaplarında ikā', müziğin zaman ve vuruş unsurlarını içeren bir husus olarak dile getirilmiştir. İkā''nın eserin güftesinin vezniyle de muhakkak bir münasebeti vardır. XV. Yüzyıl müzik âlim ve sanatkârlarından Abdülkadir Merâgî ve oğlu Abdülaziz edvarlarında İkā''yı, aralarında belir ve sınırlı zamanlar olan vuruşlar topluluğu olarak tanımlamaktadır. Esasen ikā' belirli ritim kalıpların bir araya gelerek oluşturduğu ölçüler grubudur. Bu gruba da devir ismi verilmektedir. XV. yüzyıl yazma eserlerinde özellikle Abdülkadir Merâgî'nin eserleri ve oğlu Abdülaziz'in Nekāvetü'l-Edvâr'ında bundan dolayı bu konu İkā devirleri olarak ele alınmıştır. Devir denmesinin sebebi bir eserin icra edilirken bir ikā' devrinin devamlı tekrarı yani belirli zaman topluluğunun tekrar tekrar çalınmasıdır. XV. yüzyıl ve eski dönem ikā' devirlerini detaylı bir şekilde incelemesinden dolayı çalışmamız, Abdülaziz b. Abdülkadir Merâgî'nin Farsça yazdığı Nekāvetü'l-Edvâr isimli nazariyat eserindeki ikā' devirleri konusuna odaklanacaktır. Bununla birlikte çalışmamızda İkā' yı oluşturan unsurlar, temel ikā' devirleri, XV. yüzyıldaki ikā devirleri, Abdülkadir Merâgî ve Abdülaziz b. Abdülkadir Merâgî'nin tertip ettiği ikā devirleri incelenecektir. Anahtar Kelimeler: Müzik, Türk Müziği, İka, Ritm, Edvar

Anahtar Kelimeler: Müzik, Türk Müziği, İka, Ritm, Edvar

Interdisiplinerlik ve Tasarım

Arş.Gör. Gaye Poçan

ÖZ

Bilim ve teknolojinin de etkisiyle hızla gelişen dünyada edinilen bilgi birikimi pek çok farklı yaklaşım ve uzmanlık alanı doğurmaktadır. Ayrı birer disiplin olarak adlandırdığımız tüm bu alanların sınırları bulanıktır ve bunlar birbirleriyle sıkı bir ilişki içerisindedir. Dolayısıyla günümüzde tek bir alanda düşünme ve değerlendirme yeterli olmamakta; uzmanlaşılan alanda edinilen derinlemesine bilginin ötesinde, bütüncül bir yaklaşım ve birlikte çalışma becerisi gerekmektedir. Bu çalışmada pek çok disiplinle etkileşim halinde olan tasarım ve tasarımcı disiplinlerarasılık açısından ele alınmış, bu bağlamda tasarımcının hem birey hem ekip olarak durması gereken konum araştırılmıştır. Farklı beceri ve bakış açılarının bir araya getirilmesiyle kişisel becerilerin ötesine geçilebileceği görüşünün giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Bu yaklaşımla çalışmalarını gerçekleştiren tasarım ekiplerinden ve programlarını bu doğrultuda düzenleyen eğitim kurumlarından örnekler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Intersisiplinerlik, Tasarım

Modern Dönemde Yaratma Sorunsalı ve Sanat

Yrd.Doç.Dr Gökçen Şahmaran Can - Yrd.Doç.Dr. Tahir Çelikbağ

ÖZ

Ekonomik, toplumsal, siyasal hayatın modernleşmesiyle, sanatın da paralel düzlemde modernleştiği görülmektedir. Geleneksel olan sanatın veya ideolojinin, modernitenin getirdiği yeni kalıplarla geleneksellikten çıkıp bireyin tek ve özgür olduğu daha farklı bir alana konumlandığı gözlemlenmektedir. Yaratmak artık bireyin - öznenin- iradesindedir. Dolayısıyla sanat, özgür bireyin imgeleminin, mizacının, duygularının temsili olmalıdır. "Eski" silinmeli, "yeni" hükmetmelidir. Kilisenin, sarayın himayesindeki klasik estetik ve bu estetiği dayatan akademinin otoritesi son bulmalı, miras bıraktıkları kanon ve normlar yıkılmalıdır. Bu bağlamda, Modernlik, dinin, felsefenin, ahlakın, hukukun, tarihin, ekonominin ve politikanın bir eleştirisi biçiminde başlar. Şu halde eleştiri onun ayırıcı özelliği, doğum belirtisidir. Modern çağı tanımlayan her şey bir araştırma, yaratma ve eylem yöntemi anlamında eleştirinin eseridir. Dolayısıyla, Modernizm sanatta devrimler çağıdır. Ancak modernizm olarak adlandırılan dönemde - Modernizm olarak adlandırılan bu dönemi Romantizm'den başlatıp ikinci dünya savaşı sonrasına 1960'lara kadar alabiliriz - durum her zamankinden farklı olmuştur. Kökten bir değişimden, yok et ve yarat arasındaki güçlü bağdan söz edilmektedir. Sanatın hayat pratiğinden, toplumdan, siyasetten vb. aşırı yalıtılması sonucunda estetize olması, sanatın özerkleşmesi; avangardın ortaya çıkmasında önemli rolü üstlenir. Bu çerçevede, sanatın özerkleşmesi, sanatın içeriğinin formunu belirlemesi ve böylece kendi içine kapanmasına karşılık, sanatla hayatın buluşması, yakınlaşması zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Anahtar Kelimeler: Sanat, Yaratmak, Eleştiri, Avangard, Modernizm

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sanat, Yaratmak, Eleştiri, Avangard, Modernizm

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/thmfns'nin Eğitsel/öğretisel Uygulamalara Aktarım/adaptasyon Süreçlerinde Kullanılması Öngörülen Modeller: Kaypentax®: Gerçek Zamanlı Spektogram Model 5129

Dr. Gonca Demir

ÖZ

Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi/THMFNS ulusal/uluslararası platformlardaki dilbilimsel/müzikbilimsel uygulamalara paralel bir uygulama başlatabilmek amacıyla İTÜ SBE Türk Müziği Programı yüksek lisans tezi kapsamında ilk temelleri atılan, İTÜ SBE Müzikoloji ve Müzik Teorisi Programı doktora tezi kapsamında geliştirilecek olan, ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde yerel/evrensel ilintilerle birlikte Standart Türkiye Türkçesi/STT (bir toplulukta bölgeler üstü anlaşma aracı olarak tanınıp benimsenen, konuşulan lehçeler/ağızlar içerisinde yaygınlaşarak hâkim duruma geçen, dil türleri/kullanıldığı saha içerisinde en geniş işleve sahip olan yerel/sosyal tabakalara has izler taşımayan, ağızlar üstü/norm oluşturucu/varyasyon azaltıcı standart/prestij varyant/standart dil), Türk Dil Kurumu Çeviriyazı İşaretleri/TDKÇYİ (Anadolu diyalektolojisi üzerine yapılan kapsamlı derleme çalışmaları aracılığıyla derlenen yöresel ağız metinlerinin kuramsal/icrasal altyapısında ses bilgisi/şekil bilgisi/söz varlığı ölçütleri ekseninde varlığını sürdüren yöresel ağız özelliklerini transkript edebilmek amacıyla kullanılan transkripsiyon işaretleri)-Uluslararası Fonetik Alfabe/IPA (ses değerlerini uluslararası standartta yazıya dökebilme, tüm dillerdeki konuşma seslerini örnek bir biçimde kodlayabilme, dillerin doğru telaffuz edilmesini sağlayarak çok sayıda transkripsiyon sisteminin doğurduğu karışıklıkları önleyebilme, her bir ses için ayrı bir sembol geliştirebilme amacı ile işaret ve simgelerden oluşturulmuş standart alfabe türü) sesleri üzerinde yapılanan notasyon sistemi örneğidir. KayPENTAX® (Konuşma, Ses ve Yutkunma Cihazlarında Dünya Liderleri: Kay Elektrik Şirketi & PENTAX Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Spektogram Model 5129; akustik fonetik ve ses bozuklukları semptomlarına özgü klinik/akustik/kinematik/aerodinamik özellikleri animasyon ve seslerle interaktif bir formatta sunan, fonetik/konuşma bilimi alanı bireysel/toplumsal/sınıfsal eğitsel/öğretisel uygulamaları için pedagojik bir araç olarak tasarlanan model örneklemidir. Eğitsel/öğretisel uygulamalarda kullanışlı bir referans olarak hizmet veren program deneysel fonetik ve konuşma bilimi kurslarında eğitim/öğretim gören öğrencilere temel fonetik/konuşma bilimi ilke ve esaslarını öğretmek için tamamlayıcı kurs materyali olarak tasarlanmış olan alternatif programdır. Konuşma biliminin kuramsal/icrasal altyapısında varlığını sürdüren prensiplerin benimsenebilmesi için güçlü ve kullanımı kolay interaktif bir kaynak/veritabanı/model sunmaktadır. Bu interaktif modeller aracılığı ile fonetik bilimi karmaşık ilke ve esasları daha somutlaştırılmış bir biçimde analiz edilebilmektedir. II. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu/USBS 17 kapsamında sunulacak olan bildiri aracılığıyla; sesbilimsel/müzikbilimsel yasalar ekseninde yapılanan konuşma/ses analiz özelliklerinin Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/THMFNS V'nına aktarım/adaptasyon süreçleri KayPENTAX® (Kay Elektrik Şirketi & PENTAX Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Spektogram Model 5129 model örneklemi üzerinden gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kaypentax® (Kay Elektrik Şirketi & Pentax Medikal Şirketi) Gerçek Zamanlı Spektogram Model 5129, Türk Halk Müziği Fonetik Notasyon Sistemi Veritabanı/thmfns V

Resimde Doğal Işıktan Resmin Işığına Doğru Çağdaş Sanat

Prof.Dr. Güldane Araz Ay

ÖZ

Doğal ışığı kullanarak geleneksel anlayıştaki gerçekçi resim yapma geleneği, post-empresyonist resim anlayışında başlayan değişim süreciyle "resmin ışığı" kavramına ve dışavurumcu resme doğru evrilmiştir. Özellikle Paul Gauguin'in eserlerinde belirginleşen ayrımı, Lautrec'in eserlerinde leke ve ışık anlayışında biçimleme tavrı olarak görmekteyiz.Bu süreç sanata anlam-konu ve gerçeklik kavramının değişim süreci ile paralellik göstermektedir. Monet'in "Kırda Piknik" tablosu ile sanatçının konu seçimi ve ele alışında başlayan özgün tavır, artık resmin biçimlenmesinde önemli olan ve beklenen görünür gerçekliğin de değişmesine giden yolu açmıştır. Görünür gerçeklik kavramı yerini içselliğin dışlaştırılması ile biçim bozmaya doğru giden ifadeci/ dışavurumcu gerçeklik kavramına bırakmıştır.Bu tavır değişimi ve resmin ışığı kavramının gündeme gelmesi ise sanatın özgün biçimlenmesinde önemli bir aşama kaydetmesini sağlamıştır. Alman dışavurumcu sanatçılardan Kirchner ve Matisse'e giden yolu açan bu süreç, resmin biçim – içerik - anlam ilişkisini, çağdaş resimde bedenin temsil sorunuyla birlikte gündeme taşımıştır.Resimde beden - ifade ve biçimleme anlayışındaki değişim süreci, resmin anlamını da etkilemektedir. Bu bağlamda ele alınan yazı, doğal ışık olarak kullanıldığında resimde iki boyutlu yüzeyde üç boyutlu yanılsama yaratan ışığın, gelişen ve değişen sanat anlayışları ile resmin ışığına doğru geçirdiği sürece (sanatçıların eserlerini ve tavırları üzerinden) odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Güncel Sanatta Sunum - Anlam İlişkileri

Prof.Dr. Guldane Araz Ay

ÖZ

Özellikle 1950 sonrası güncel sanat, sanatta felsefi sorgulamaların eser - sunum - anlam bağlamında ilişkilendirmesini ve bu ilişkilerin ise geleneksel sanat dilinden kopuşunu ifade etmektedir. Sanatçı - iş(art work) - malzeme - sunum - mekan bağlamında yeniden ele alınan eser artık biricik değildir. Bu bağlamda güncel sanat eserlerinde, sanatçıların çoklu anlatım ve tekrar ürünlere yönelmesi ile de mekan ve sunum ilişkisi tamamen değişmiştir. 1900'lerin başında Dada ve Sürrealist sanat tavırları ile başlayan nihilist yaklaşımlarım da bir sonuçu olarak başlayan bu anlatım dili multiply kavramını sanatta karşımıza çıkarmıştır. Çokla anlatım, tekrarlar olarak dilimizde yer bulan bu kavram sanatın geleneksel olandan tamamen kopuşunun da ifadesi gibidir. 1950'lerde contempeorary art ile tanımlanan sanat, özgün üretim ve anlatım aracı olarak dadacı, sürrealist yaklaşımın güncel mirası olarak görülmektedir. Bir başka açıdan ise 1950 sonrası sanatta sunum ve kendini ifade etme sürecinde malzeme belirleyici olmuştur. Öyle ki bazı eserler mühendislik işlerine yaklaşmıştır. Denebilirki 1950 sonrası malzeme kullanımı, sunum ve kendini ifade etme sürecinde yaşam ve sanat etkileşimini önemseyen sanatçı, disiplinlerarası sanat örneklerini güncel sanat örnekleri olarak izleyen ile buluşturmuştur. Bu eserlerin ortak yönü ise izleyeni pasif olmaktan çıkarıp aktif hale geçirmektir. Sanatçı - iş - malzeme - sunum - mekan bağlamında tasarlanan güncel sanat ürünleri, izleyen buluştuğunda anlam ve işlev kazanmaktadır. Bu makalede güncel sanatta sunum- anlam ve çokla anlatımın, anlama etkileri incelenirken, bu etkilenmenin dadacı ve sürrealist yaklaşım ile ilişkisi, sanatın avangard tavır sorunsalı üzerinden irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Güncel Sanat, Multiply, Sürrealizm, Dada, Kavramsal Sanat

Rock Müzik İdeolojisinin Kapitalizmle Yumuşatılması: Rock'n Coke Festivali Örneği

Güncel Gürsel Artıktay

ÖZ

Giriş ve Amaç: Çalışmada, temelinde özgürleştirici ve devrimci bir ideoloji barındıran Rock müziğin, 1960'lı yıllardan itibaren kapitalist ekonomi sisteminin gençlik kültürünü sistematik olarak duyarsızlaştırma girişimleri sonucu sosyal içeriğinin zayıflatılması anlatılmıştır ve bu duyarsızlaştırma girişimleri, Türkiye özelinde Rock'n Coke festivali ile örneklendirilmiştir. Rock'n Coke isminde "Rock" kelimesini bulundurmasıyla ve kendini bir Rock festivali organizasyonu diye tanımlamasıyla, anlatılmak istenen "güdümleme" bağlamında araştırma alanı olarak alegorik bir önem taşımaktadır. Yöntem: Araştırmada öncelikle Rock müziğin politik olarak ele alındığı kitaplar incelenerek, dünya üzerindeki ideolojik önemi vurgulanmıştır. Daha sonra değişen ekonomi düzenleriyle beraber dönüşen gençlik kültürünün ne gibi güdümlemelere maruz kaldığından bahsedilmiştir. Bu değişim ve dönüşümün Türkiye özelinde kısa bir tarihinden sonra Rock'n Coke festivalinde kullanılan DJ sahnesi ile çalışmanın temel görüşü örneklendirilmiştir. Sonuç: Çalışmada kapitalist ekonomi yapısının son 50 yılda Rock müzik ideolojisi üzerindeki etkilerinin belirgin saptaması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rock Müzik, Rock'n Coke, Kapitalizm, Festival

Sosyal Medya ve Marka İletişimi: Banka Şirketlerinin Twitter Kullanımına Yönelik Bir Araştırma

Doç.Dr. Güven Arıklı

ÖZ

Sosyal medya, markaların hedef kitleleri ile iletişim kurdukları yeni ve aktif bir mecradır. Sosyal medya ağları aracılığıyla, markalar istedikleri yer ve zamanda hedef kitlelerine seslenmekte ve onlarla daha samimi ilişkiler kurmaktadır. Bu çalışmanın amacı, popüler bir sosyal medya mecrası olan Twitter üzerinden, markaların sosyal medyayı nasıl kullandıklarına ilişkin bir değerlendirme sunmaktır. Çalışmanın kuramsal bölümünde, ilk olarak, sosyal medya kavramı, özellikleri ve ortamlarına değinilmiştir. Ardından, marka iletişimi kavramı, önemi ve sosyal medyanın marka iletişimi üzerindeki işlevleri ele alınmıştır. Çalışmada, KKTC'de aktif olan ve Twitter üzerinden kullanıcılar tarafından en çok takip edilen banka şirketleri olan, "Kıbrıs Vakıflar Bankası", "Kıbrıs İktisat Bankası" ve "Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası" örnek markalar olarak belirlenmiştir. Belirlenen markaların 1 Şubat 2017 ile 31 Nisan 2017 tarihleri arasını kapsayan üç aylık bahar döneminde yayınladıkları tweetler, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma sonuçları, Twitter'da en fazla takip edilen markanın "Kıbrıs Vakıflar Bankası" olduğunu, her üç banka şirketinin de daha çok kredi ve hesap işlev yapılarını teşvik etmek amacı ile iletiler paylaştıklarını, Kıbrıs Vakıflar Bankası'nın paylaştığı iletilerin daha çok doğrudan tweet gönderimi biçiminde olduğunu, "Kıbrıs İktisat Bankası" ve "Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası" paylaştıkları iletilerin daha çok URL içerdiğini ve üç markanın da ağırlıklı olarak tek yönlü iletişim biçimini benimsediklerini göstermektedir. Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, sosyal medyanın marka iletişimi açısından önemli bir rol üstlendiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Banka, Marka İletişimi.

Grafik Tasarımda Tipografinin Deneysel Tavrı

Öğr.Gör. Harun Türkmenoğlu - Yrd.Doç.Dr. Dilek Çulha

ÖZ

En bilindik anlamda tipografi, anlamlı bütünü okunur kılan, kelimeleri ve sesi temsil eden, görsel bir dil olarak tanımlanmaktadır. Denebilir ki; tipografi, sözel metinleri anlamlı yapıya dönüşteren temel yapı taşıdır. Geleneksel tasarım yapısından günümüze değin, tipografinin teorik yapılanmasını etkileyen düşünsel dönemler gelişmiş ve tipografiye yüklenen anlamlandırma modelleri değişime uğramıştır. Geleneksel tipografinin yazıya yüklediği okunma misyonu, Mallarme'nin sembolist şiirlerinde gerçekleşen dizge ve hareket başlangıcıyla yıkılmaya başlandığı kabul edilebilir. Böylece tipografi ses-duygu-kavram yapılarıyla eşzamanlı tek yüzeyde tasarlanarak okunaklılığın dışında da hissedilebilirlik, okunabilirlik düşüncesiyle varlık gösterebilmiştir. Bu yazının amacı; tipografinin duygusunu resmetmeye dönüştüren deneysel tipografinin tarih içerisindeki retorik rolünü ele alan örnekler ile deneysellik tanımlarının ilişkisini açıklayabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım, Tipografi, Deneysellik, Okunabilirlik

Vakıflar Genel Müdürlüğü Kültür Tescil Daire Başkanlığı Arşivinde Bulunan 092 Envanter Numaralı Beyhan Sultan Vakfiyesi ve Tezyinatı

Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Elitok

ÖZ

Vakıflar tarihi kökleri İslam hukukuna dayanan yardım ve hayır müesseseleridir. Müslüman milletlerin sahip olduğu tarihi ve kültürel mirasın en önemli kaynaklarından olan vakıfları her yönüyle tanıtıp belgeleyen ve ona resmiyet kazandıran vesikalar olmaları açısından vakfiyeler de önem arz etmektedir. Vakıf kurumuna duyulan saygı ve sadakatin bir göstergesi olarak vakfiyeler çok büyük özen gösterilerek düzenlenmiş ve korunarak günümüze kadar gelebilmişlerdir. Bu belgeler İslam hukuku, tarih ve sanat tarihinin alanına girdiği gibi sanatsal açıdan incelenmeye değer çok sayıda yazma eser Türk kitap sanatlarının da ilgi odağı olmuştur. Ülkemizdeki kütüphanelerde, müzelerde ve arşivlerde, sanat değeri bakımından oldukça önemli fakat incelenmemiş, bilim ve sanat dünyasına kazandırılmamış binlerce yazma eser bulunmaktadır. Bunlar arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü Kültür Tescil Daire Başkanlığı arşivi çok önemli bir yere sahiptir. Yüzlerce yazma eserin bulunduğu arşivde hanım sultanlar ve padişahlara ait çok sayıda vakfiye mevcuttur. Yaptığımız çalışmada Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'nde bulunan ve bugüne kadar ele alınmamış incelenmeye değer görülen Beyhan Sultan'a ait 92 envanter numaralı vakfiye tanıtılarak kitap sanatları bakımından incelenmiştir. Ayrıca motif, desen ve üslup özellikleri bakımından da ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Vakfiye, Beyhan Sultan, Hat, Tezhip, Cilt

Gılgameş Destanı'nın Tiyatro Oyunu Olarak Yazılması

Arş.Gör. Hüseyin Şen

ÖZ

Gılgameş; bilindiği üzere, ölümsüzlüğü arayan insanın öyküsüdür. 'Ölüm' her insanın karşı karşıya olduğu bir olgudur ve bu da Gılgameş destanını evrensel yapar. Bu çalışmada, Gılgameş Destanı'nın tiyatroda sahnelenmek üzere bir sahne metnine dönüştürülme süreci paylaşılacaktır. Oyunun metnini oluştururken Enkidu'nun ölümüne kadar olan kısımlar atılarak, Enkidu'nun ölüm döşeğinde bulunduğu andan başlandı. Böylece anlatının eksenine ölüm yerleştirildi. Dostu Enkidu'nun ölümü ile yıkılan Gılgameş, böylelikle korkuyu tadar. Dostunun ölümü için ağlarken aslında yaklaşmakta olan kendi ölümü için ağlamaktadır. Ölümün demir gibi sert ve buz gibi soğuk varlığı, Gılgameş'in kendini sorgulamasına neden olur. Bu sorgulama sonucunda, elindeki hiçbir şeyin anlamı olmadığı sonucuna varır. Bir gün ölecektir ve bu, yaptığı, yapacağı, sahip olduğu, olacağı her şeyi anlamsız kılmaktadır. Gılgameş, bunun üzerine radikal bir karar verir ve tacı tahtı terk ederek yola revan olur. Ölüm gelip de kendisini yere sermeden, o ölümsüzlüğü bulacaktır. Bunun için de önce, giysilerini değiştirir. İlk adım, tacı tahtı (yani dünyalıkları, makamı mevkiyi) terk etmek ise, ikinci adım ise kıyafetleri değiştirmektir. Gılgameş aslan postu kuşanır, bir daha sakallarını kesmeme kararı alır. Tanrılara sunular sunup, yola revan olur. Bu yolculukta türlü zorluklarla karşılaşacak ve her zorlukla birlikte kendini biraz daha tanımaya, bilmeye başlayacaktır. Oyun metni, YKY den Orhan Suda çevirisiyle basılan Gılgameş Destanı (Yazan: Jean Bottero) , Muazzez İlmiye Çığ'ın "Gilgameş" ve Danny P. Jackson'un "Gılgamış Destanı" eserlerinden derlenerek oluşturuldu. Kaynakça: Gılgamış Destanı, Jean Bottéro, Çev:Orhan Suda, YKY, 2008, İstanbul Gılgamış Destanı, Danny P. Jackson, Çev: Ahmet Antmen, Arkadaş, 2013, Ankara Gilgameş, Muazzez İlmiye Çığ, Kaynak, 2006, İstanbul Gılgamış Destanı, Bilgin Adalı, YKY, 2008, İstanbul Uruk Aslanı Gılgameş, Harald Braem, Yurt, 2011, İstanbul Tanrılar ve İnsanlar, Orhan Asena, M.E.V , 1959, Ankara Gılgameş, Nevit Kodallı, D.T , 1965, Ankara

Anahtar Kelimeler: Gılgameş, Ölümsüzlük, Tiyatro, Oyun Yazma

Saraydaki Otello: Siyahi Haremağası Sümbül'ün Trajedisi / Bir Kahvehane Operası

Araştırmacı İbrahim Şevket Güleç

ÖZ

Besteci Mehmet Ali Sanlıkol'un W.Shakespeare'in Otello'sunu 17.yüzyıl Osmanlı İmparatorluğuna taşıdığı "Othello in The Seraglio: The Tragedy of Sümbül The Black Eunuch" adlı operası dünya prömiyerini 8 Nisan 2016\National Sawdust\New York'da yapmıştır. Operada 17. yüzyıl İstanbul'unun kahvehanesinde bir meddah; aşk ve kıskançlığın, özgürlerin ve kölelerin, beyaz ve siyahın, Müslüman ve gayrimüslimlerin yer aldığı bir efsaneyi anlatır. Bu, Osmanlı sarayında güç ve servet kazanan siyahi bir esirin tutkulu aşk ve kıskançlık hikâyesidir. Eser, bir epilog, 5 sahne ve 1 prologdan oluşmaktadır. 12 kişi ile icra edilip, Türk müziği enstrümanları ve sesleriyle, erken dönem Batı müziği enstrümanları ve seslerini bir araya getirmektedir. Librettoya "The Tragedy of Othello, the Moor of Venice" (William Shakespeare (1603), "Un Capitano Moro" (Giovanbattista Giraldi (Cinzio) (1565), Kızlarağasının Piçi (Reşad Ekrem Koçu (1933)) kaynaklık etmiştir. Çalışmada; eserin künye bilgilerinin (yazılış tarihi, librettistin özgeçmişi, rol dağılımı, enstrümantasyon, süre ve konu) yanı sıra müzik ve tarihi arka planı hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Ali Sanlıkol, Othello İn The Seraglio, Türk\barok Müzik

Müzik Öğretmeni Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına İlişkin Zihinsel İmgeleri

Doç.Dr. Ilgım Kılıç - Öğr.Gör. Şefika İzgi Topalak

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, müzik öğretmeni adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ile ilgili algılarının zihinsel imgeler (metaforlar) yoluyla belirlenmesidir. Araştırmada çalışma grubunu İnönü Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi (KATÜ) Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2014-2015 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan 173 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın verileri boşluk doldurmayı gerektiren ve tek sorudan ibaret olan bir formla toplanmıştır. Her öğrencinin, "KPSS …. gibidir, çünkü …." cümlesini tamamlamasıyla veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde ve yorumlanmasında içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulguları öğretmen adaylarının 55'inin olumlu, 106'sının olumsuz görüşte olduğunu göstermiş ve genel olarak KPSS hakkında olumsuz tutuma sahip olduklarını ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, öğretmen adaylarının ifadeleri incelendiğinde 114 geçerli metofor ürettikleri görülmüştür. Metafor sayısına göre sırasıyla ruhsal gerginlik, sınavın işlevi, sınav kaygısı, fiziksel gerginlik, gelecek kaygısı, anlamsızlık, özgürlük, yaşamın tadı, sıkıntı sonrası rahatlama, zorunluluk ve belirsizlik kavramsal kategorileri olmak üzere toplam 11 kategori altında toplanabildiği görülmüştür. Elde edilen bulgular ışığında bu konuda farklı illerde öğrenim görmekte olan öğrencilerle de araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Yerleştirme, Öğretmen Seçimi, Kpss

Müzelerde Aydınlatma Kriterlerinin Sergideki Malzemelerin Korunmasına Etkisi: Çengel Han Rahmi Koç Müzesi

İlkyaz Ariz Yöndem - Yrd.Doç.Dr. Ali Akın Akyol

ÖZ

Özet Tarihi ve kültürel birikimin kavranması ve yansıtılması bakımından geçmişle bugün arasında sağlam bir bellek oluşturma mekanı olarak insana, doğaya, canlı ve cansız nesnelere ait bilim, sanat ve zanaat yoluyla ortaya konmuş eserlerin korunduğu ve sergilendiği, kuşaklar ve kültürler arası etkileşimin sürekliliğini sağlayan müzelerin başarılı ve amacına yönelik doğru hizmet eden bir yapı olarak değerlendirilmesinde aydınlatmanın vazgeçilmez bir unsur olduğu kabul edilir. Dünyada birçok gelişmiş ülkenin müze ve galerilerinde eserlerin sergilenmesinde eserin malzeme türüne yönelik standartlar geliştirilmiştir. Ülkemizde müze aydınlatmasına yönelik çalışmalar bulunmasına rağmen uygulamada sorunlar görülmektedir. Bu bildiride müzelerde teşhir edilen eserlerin aydınlatılması açısından dikkat edilmesi gereken temel unsurlar üzerinde durulmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak Ankara'da sanayi müzesi olarak hizmet veren Çengel Han Rahmi M. Koç Müzesi uygulama alanı olarak seçilmiştir. Sergilenen eserlerin ışığa duyarlılıklarına bağlı olarak ayrılan/benzeşen malzeme nitelikleri için uygun görülen aydınlık düzeyleri, müzelerde aydınlatmanın koruma bağlamında kullanılan aydınlatma çeşitleri ve bunların uygulama kriterleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çengel Han Rahmi Koç Müzesi, Müzelerde Aydınlatma, Aydınlatma Kriterleri, Eser Koruma ve Aydınlatma.

Lisansüstü Öğrenim Gören Bireylere Yönelik Estetik ve Kiç Beğeni Bağlamında Bir Araştırma

Arş.Gör. Kerim Laçinbay - Prof.Dr. Meliha Yılmaz

ÖZ

Beğeni, herhangi bir konuda güzeli çirkinden ayırma yetisi; estetik ise, sanatsal yaratının sanatta ve hayatta güzelliğin kuramsal bilimi olarak tanımlanmaktadır (TDK). Kitsch ise, tüketim kültürünün seri olarak ürettiği, estetikten yoksun biçimlerin endüstri sayesinde çoğaltılmasıdır. 21. yüzyılda, sanatın birçok disiplinini de kapsayan estetik değerlerden yoksun ve endüstrileşmenin getirdiği tek düze birçok sözde sanat nesnesi (kitsch), bireylerin sosyal yaşantılarının birer vazgeçilmezi haline gelmiştir. Estetik beğeniden yoksun bu kitsch ürünler; mimari, resim, heykel vb. disiplinlerde görsel kimliğiyle bireylerin karşısına sürekli olarak çıkmakta ve beğeni düzeylerini örtük (gizil) bir öğrenmeyle etkilemektedir. Bununla birlikte, bireylerin eğitim düzeyleri ve yaşadıkları sosyal çevre de beğeni düzeylerini şekillendirmektedir. Çalışma nicel verilere dayalı olup, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formuyla veriler toplanacaktır. Bu araştırma, herhangi bir sanat disiplininde lisans eğitimi almamış, çeşitli lisansüstü programlarda öğrenim görmekte olan bireylerin beğeni düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, dünya sanat tarihine mâl olmuş sanat eserlerini ve kitsch ürünleri kapsayan bir anket formu geliştirilmiştir. Bu form, 2016 – 2017 eğitim – öğretim yılında Gazi Üniversitesi'nin çeşitli programlarda öğrenim gören lisansüstü öğrencisine uygulanacak, elde edilen bulgular karşılaştırmalı şekilde değerlendirilecek ve bu bağlamda sonuca gidilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kisch, Estetik, Görsel Sanatlar

Bilgisayar Oyunlarının İnternet Üzerindeki Canlı Yayın Kanallarında Marka ve Kurumsal Kimlik Algısı: Twitch Örneği

Doç.Dr. Birsen Çeken - Arş.Gör. Kübra Çiçekli

ÖZ

Bilgisayar ve internet teknolojilerinin gelişmesiyle ortaya çıkan bilgisayar oyunlarının günümüzde büyük bir pazar payına sahip olduğu bilinmektedir. Sadece geliştiricilere değil, aynı zamanda kullanıcılara para kazandıran bu oyunlar, canlı yayın (livestream) yapan internet sitelerinde kendini göstermeye başlamıştır. Kullanıcıların ve oyun geliştiricilerinin kanal sahibi olduğu ve çevrim içi oyun oynayarak veya tanıtarak yayın yaptığı, bu alanlarda bir marka gibi yer edinmeye başlanmış, kazanç sağlandığı gözlemlenmiştir. Kanal sahiplerinin logo, banner, emojiler veya kendi yüzlerini kullandığı çeşitli unsurlar yaygınlaşmaya başlamış ve kullanıcıların başlı başına bir kurumsal kanal oluşturduğu görülmüştür. Bu çalışmada twitch.tv adresli canlı yayın kanalları bulunan internet sitesindeki kişisel ve oyun kanalları marka, kurumsal kimlik, reklam ve görsel tasarım ögeleri çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Livestream, Oyun, Marka, Çevrim İçi

Işitme Engellilerde Piyano/Klavye Öğretimi

Doç.Dr. Mehmet Ali Özdemir

ÖZ

Ülkemizde çalgı çalarak veya şarkı söyleyerek müzik yaşamına katılanların sayısı da gün geçtikçe artmakta ve nicelik olarak ortaya çıkan bu artış, gelecek süreçte niteliği daha önemli hale getirecektir. İster çalgı çalsın, ister şarkı söylesin, müziği icra edenlerin yaptıkları edimlerinde işitme düzeyi belli bir seviyede olmaktadır. Müzikle ilgili alanlara yetenek ile seçim yaparken de adaylardan aranan en önemi özelliklerin başında yine işitme düzeyleri gelmektedir ve söz konusu düzeyler belirleyici olmaktadır. Gerek tek tek seslerin işitilebilmesi, gerek çok seslerin (akor) işitilebilmesi veya ritimlerin işitilebilmesi temel ölçeklerdir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Mart 2015 raporuna göre dünya nüfusunun %5'i işitme engellidir ve yaklaşık 360 milyon kişidir. Ülkemizde de bu rakam 3 milyon kişiyi aşmaktadır. 90'lı yılların ortalarından tarafımca geliştirilen "Renkler ve Şekillerle Çalgı Öğretimi Metodu" ile 2004 yılında İşitme Engellilere çalgı çaldırıla bilinmiştir. Söz konusu metot piyano/klavye öğretim sürecine aktarılarak işitme engelli bireyler üzerinde yapılan çalışmalar bu bildiride sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler; İşitme Engelliler, Çalgı Öğretimi, Müzik Eğitimi, Piyano Öğretimi, İşitme Engelliler Orkestrası

Tarihsel Süreç İçerisinde Plastik Sanatlarda Mimesis

Prof.Dr. Meliha Yılmaz - Arş.Gör. Kerim Laçinbay

ÖZ

Mimesis, doğa ve insan davranışının sanatta ve edebiyatta taklide dayanan temsilidir. Araştırmada, plastik sanatlarda mimesis, yani taklit ve kopya konusu üzerinde durulacak, sanatta değişen anlayışlarla birlikte mimesis konusuna bakışın da nasıl değiştiği irdelenmeye çalışılacaktır. Araştırmada amaç, tarihsel süreç içerisinde plastik sanatların Mimesis konusuna bakış açısındaki gelişim ve değişimi, bu anlayıştaki dialektik yapılanmayı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Mimesis bağlamında özellikle günümüz sanatı ile sanat eğitimi anlayışı arasında yaşanan çelişkilerin tartışılması da amaçlar arasında yer almaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi, veri toplamada literatür tarama ve dokümantasyon tekniği kullanılacak, elde edilen veriler ışığında sonuçlar ortaya konmaya çalışılacaktır. Antik çağdan itibaren genellikle "gerçekliği yansıtma" ya da "taklit" dendiğinde belli başlı üç görüşle karşılaşılır. Bunlardan ilki, görüneni olduğu gibi yansıtma (yüzey gerçekliği), ikincisi özü ya da geneli (tümeli) yansıtma, üçüncüsü ise ideal olanı, olması gerekeni yansıtmadır. Bu bağlamda Platon ve Aristo'nun taklit kuramlarından başlayarak, sanatçı adaylarına verilen eğitim yaklaşımını da kapsayacak şekilde Modernizm'e kadar olan süreçteki taklit ve kopya anlayışı, Modernizm'in taklit ve kopya konusuna karşı aşağılayıcı tutumu ve ardından gelen postmodern süreçte sanatta taklit ve kopya konusuna yaklaşımın da tersi istikamette nasıl evrildiği örnekler eşliğinde açıklanmaya çalışılacaktır. Son olarak, günümüz sanat anlayışının mimesis konusuna bakış açısıyla, eğitimin ilkeleri bağlamında bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mimesis, Taklit, Kopya

Adnan Saygun'un Halk Müziği Çalışmaları ve Halk Müziğine Katkıları

Mert Kopuz

ÖZ

ADNAN SAYGUN'UN HALK MÜZİĞİ ÇALIŞMALARI VE HALK MÜZİĞİNE KATKILARI Cumhuriyetin kurulmasının ardından gerçekleştirilen yenilikler kuşkusuz müzik alanına da yansımış ve bu alanda da yeni bakış açıları geliştirilmiştir. Bu çalışmalar doğrultusunda oluşturulmak istenen "Ulusal Müziğin" halk müziğinden yararlanarak yaratılan yeni eserlere temel alındığı gözlenmiştir. Ayrıca halkın kültür seviyesini arttırmak amacıyla kurulan kurumların (özellikle halk evleri) müzik şubelerinde halk müziğine büyük önem verilmiş, çeşitli derleme çalışmaları, icra çalışmaları da bu kurumlarda yapılmıştır. Yapmış olduğumuz araştırmada Cumhuriyet'in müzik yapılanması sürecinde yapılan halk müziği çalışmalarına, besteci kimliği ile ön plana çıkmış olan Ahmet Adnan Saygun'un katkılar incelenmiştir. Yazmış olduğu makalelerde halk müziğinin derlenmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar, halk ezgilerinin notaya alınması, halk müziğinin eğitim müziğinde nasıl kullanılması gerektiği gibi durumlar ile ulusal müziği yaratma sürecinde halk müziğinin etkisi gibi birçok önemli konu işlemiştir. Bildirimizde, yapmış olduğumuz araştırmanın sonuçları tartışma ortamına getirilecektir. Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi, Yüksek Lisans Öğrencisi

Anahtar Kelimeler: Ahmet Adnan Saygun, Halk Müziği, Halk Müziği Derlemeler

Logo Tasarımında Kaligrafik Yaklaşımlar

Doç.Dr. Birsen Çeken - Arş.Gör. Merve Ersan

ÖZ

Her markanın özgün bir kimliğe ve bu kimliği görsel açıdan en iyi şekilde yansıtabilecek bir logoya ihtiyacı vardır. Yazı temelli logolarda hazır fontlar kullanılabileceği gibi, harfler sıfırdan tasarlanabilir ya da el yazısı ve kaligrafi kullanılabilir. Kaligrafi sanat dallarına yansıdığı kadar bir görsel iletişim unsuru olarak da çeşitli grafik tasarım ürünlerinde karşımıza çıkmaktadır. Grafik tasarımda kaligrafik formlar logo, ambalaj tasarımı, afiş gibi grafik tasarım ürünlerinde sıklıkla kullanılmaktadır. Kaligrafi logoda marka imajının görsel açıdan etkili bir biçimde ifade edilebileceği bir araçtır. Bugün sayısal ortamda kullandığımız yazı karakterlerinin birçoğu geçmişte kaligrafi ile oluşturulmuştur. Logo tasarımında kaligrafi, geleneksel yöntemle oluşturulup bilgisayar ortamına aktarılmış, doğrudan bilgisayarda oluşturulmuş ya da el yazısı (script) fontlar temel alınarak tasarlanmış olabilir. Bu araştırmada kaligrafik formların logolarda kullanımı görsel iletişim açısından incelenmiş ve kaligrafik yaklaşımla oluşturulmuş logoların marka algısına etkisi araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Logo, Kaligrafi, Script Fontlar, Marka Algısı

Kültürel Mirasın Korunmasında Müzelerin Önemi

Doç.Dr. Muna Silav

ÖZ

Müzeler, geçmişten günümüze aktarılan, kültürel miras olarak kabul edilen eserlerin sergilendiği, saklandığı ve toplumların gelenek-göreneklerinin devamlılığını sağlayan kurumlar olmasının yanı sıra; toplumun bilimsel ve kültürel özelliklerini yansıtan, araştıran, koruyan, belgeleyen, yaşatan eğitim kurumlarıdır. Geçmiş ve gelecek kuşaklar arasında bağlantı kurarak, toplumların ortak kültürel mirasını yansıtan, kültürel kimliği koruyan müzeler, yaşayan mekanlardır. Bu mekanlarda yer alan eserlerin, uygun sergi ve depo ortamında korunarak, gelecek nesillere aktarılması işlevi ile koruma bilincinin oluşturulması önemlidir. Ancak; müzelerde yer alan eserlerin bozulmasına neden olan olumsuz çevresel faktörler belirlenerek, kontrol altına alınması ve eserlerin korunması sağlanmalıdır. Bu çalışmanın amacı, kültürel mirasın korunma sürecinde etkin rol oynayan müzelerin, günümüzdeki önemi belirtilerek, kültürel sürdürülebilirliği sağlamak için eserlerin sergi ve depo alanlarının korunmasına yönelik uygulanan yöntemler açıklanarak, geleceğe yönelik müze tasarımında kültürel mirasın korunmasına ilişkin hedeflerin belirlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Müze, Koruma

Yörüklerin Geçim Kaynağı ve Dokumalarında: Keçi

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Genç - Yrd.Doç.Dr. Ayşegül Koyuncu Okca

ÖZ

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine bağlı olarak şekillenen bir yaşama sahip olan Yörükler hayvanlarına verimli otlaklar bulmak amacı ile yaylak ile kışlak arasında sürekli yer değiştirmişlerdir. Yörüklerin asıl üretim yerleri olan yaylaların sürdürülen yaşam içerisinde yeri ve önemi büyüktür. Ekonomisi ve geçim kaynağı keçi ile özdeşleşmiş olan bu yaşamda gerek beslenme alışkanlıkları gerekse sanatsal üretimler keçi ürünleri ile gerçekleşmiştir. Beslenme alışkanlıkları arasında ağız, süt, yoğurt, çökelek, peynir, kurutulmuş keçi eti ve tereyağının önemli bir yeri vardır. Yaylak ve kışlak arasında süren yaşam içerisindeki üretimlerin birçoğu da keçi kılına dayanmaktadır. Yörük dokumalarında özellikle su heybesi, tohum heybesi, harar, yem çuvalı, kara çul vb. dokumalarda çözgü ve atkı ipliği olarak çoğunlukla keçi kılı kullanılır. Bu yaşama ait olan birçok ritüel de keçi üzerine kurgulanmıştır. Örneğin süt vuruşturma, devşik, yolbacılık, yanaşık, kesik, çeltik, katım, yavrulama, kırkım, damgalama, tuzlama, sağma, bağcak tutma, yatı, örü, emişme, askı, yanıtma gibi uygulamalar. Yörük yaşamı içerisinde keçinin bu kadar yaşam içinde yer alması ve önemini koruması nedeni ile keçi özel bir hayvan olarak atfedilir. Bu yüzden keçilere özelliklerine göre isim verilir. Yanal, akkeçi, halep, küpeli, karadoğu, akkız, sürmeli, yaprak kulak, yazman boynuz, ger, kır yanal bunlardan bazılarıdır. Kadınların günlerinin tamamı keçiler ile birlikte geçer. Bu yüzden Yörükler keçi güdemeyecek duruma düştüklerinde çok üzülürler. Yaylak ve kışlakların azalması ile yok olmak üzere olan Yörük yaşamı ve bu yaşama bağlı olarak sürdürülen üretimlerin genel bir değerlendirilmesinin yapılacağı bu çalışma Silifke, Mut, Gülnar, Karaman, Akseki ve Anamur Yörükleri ile yapılan alan araştırması etrafında temellendirilmiştir. Yüz yüze görüşme tekniği uygulanmış ve isimlerin doğrulanması için en az 60 yaş üzeri 3 kişi ile görüşülmüştür. Ayrıca literatür taraması yapılarak çalışmanın bilimsel bir tabana oturtulması sağlanmış ve Yörük yaşamına ait keçi etrafında şekillenen üretimler fotoğraflanarak belgelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Yörük, Yayla, Keçi, Halı-Kilim.

Insan Yetiştirmede Türk İslam Sanatlarının Rolü

Doç.Dr. Mutluhan Taş - Ali Kemal Kakan

ÖZ

İnsanlar sadece gündelik hayatlarındaki sıradan tutumlarını ve davranışlarını değil, daha özsel daha deruni kavrayışlarını ve algılarını da tasavvufa bırakmaya hazır hale gelmişlerdir. Elbette bu hususta yaklaşık yirmi yıldır yabancı müelliflerin ve yorumlayıcıların kaleminden çıkmış eserlerin tercüme edilmesiyle gündeme taşınan özsel algı ve kavrayışların; yerli, konusunda uzman kişilerce gözden geçirilmesi, bu toprakların gerçek insanları ve aydınlarınca yeniden ve doğru bir biçimde okunması gerekir. Tam bu noktada geleneksel ve modern sanatların öğretildiği, icra edildiği fakülte, yüksekokul, enstitü, lise v.b öğretim kurumları, yerel yönetimlerin meslek edindirmek gayesiyle hizmete soktuğu çeşitli Ancak ülkemizde, sanatın ne olduğu, "ne olması gerektiği", araçları, gerekçeleri, amaçları, kavramları ve ahlakı, yerli ve milli kaynaklar ve gelenek açısından yeterince araştırılmamıştır. Bu konuda Türkçe'de kaynak yok denecek kadar azdır. Son on yıl içinde alana dair yürütülen sempozyum, kongre, konferans, bienal gibi katılımlı çalışmaların yanı sıra te'lif ve tercüme eserlerde de tekrara düşüldüğü gözlemlenmektedir. Ayrıca konuyla ilgili merkezler, lobiler; bir oryantalist ve yabancı antropolog tutumunu terk ederek konuyu yerli ve milli geçmiş açısından bugüne taşıyacak argümanları seslendirmek, sanat ve estetiğe dair Türkçe bir literatür kazandırmak hususunda oldukça yetersiz kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk-Islam Sanatları

Çağdaş Seramik Sanatında Kavramsal Süreçte Minimalistik Unsurlar ve Bireysel Uygulamalar

Öğr.Gör. Naile Çevik

ÖZ

Sanat ve sanat yapıtının iç ve dış dinamikleri düşünüldüğü zaman onun içinde doğduğu/geliştiği koşullardan bağımsız olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Ancak seramik üretiminde bu değerlendirme sistemi çok katmanlı bir dinamiği içinde barındırır. Bu anlamda günümüzdeki çağdaş ve disiplinlerarası tanımlarının bile çok ötesinde ilk seramiklerin en temel tekniklerle yapılması kültürleri tanımlamada arkeolojik buluntuların değerlendirilmesi bu dinamik yapının somut ve zaman tanımayan bir göstergesi olarak değerlendirilebilinir. Bu anlamda sosyal ve kültürel açılardan da değerlendirilecek olursa seramik üretimleri ve insanlığın yerleşik düzene geçmesi arasında binyıllara yayılan bir sentezin oluşturduğu oldukça güçlü bağlar bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında tarihsel süreç içerisinde Seramik Sanatı'nın gelişiminin yanı sıra kavramsal süreçte Modern Sanat Akımları ele alınarak Çağdaş Seramik Sanatı içerisinde değerlendirilebilecek olan sanatçıların Minimal seramik üretimleri örneklendirilecektir. Ayrıca bireysel olarak uyguladığım ve Minimalist unsurlar içeren seramik çalışmalarımdan örnekler ve bu örneklerin okumaları yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Seramik, Minimalizm, Sanat

Geçmişten Günümüze İpek Üzerine Bölgesel Renklendirme ve Çeşitleri

Doç.Dr. Naile Rengin Oyman

ÖZ

Giyim maddeleri arasında yer alan İpek, yüzyıllardır önemi ve güzelliğini korumaktadır. İpek tarihte ilk önce Uzak doğu'da bulunmuştur. Zamanı kesin olarak bilinmemekle birlikte, Hotan adındaki Türk kenti, ilk ipekli kumaşların yapıldığı yer olarak kabul edilmektedir. Çok eski Çin yazılı kaynakları, ipeğin ve ipekli kumaşların Çin'de öteden beri bilindiğini göstermektedir. İpek boyama da ilk olarak, 2. Yüzyılda, mumlu boyama tekniği kullanılarak Hindistan'da görülmüştür. Hindistan'daki ipek boyama 17.-19. Yüzyıllarda Moğol yönetimi sırasında doruk noktasına ulaşmıştır. Türkiye'de yapılan gözlemler sonucunda Doğu Anadolu ve Orta Anadolu'da çok basit ve ilkel batik parçalarına rastlanmıştır. Bu yörelerdeki insanlar, süpürge ve kiraz dallarının balmumuna batırarak kendi dokumuş oldukları ipekli ve pamuklu kumaşlar üzerine bezemeler yapmışlardır. Kullandıkları boyalar ise doğadan elde edilmiş, bugün bile değeri çok yüksek bitki boyalarıdır. Kumaşların kraliçesi olarak isimlendirilen ipeğe ham renginin dışındaki renk ve renkler olgusu ile gerek görsel açıdan, gerek ticari sürüm açısından çeşitli efektler sağlanır. Bu efektler yersel renklendirme teknikleri ile oluşur. Tarihsel gelişimi içerisinde incelendiğinde, Rezerve Boyama (Batik, Plangi, İkat), tarihsel süreci yeni sayılan Güta (Gutta) tekniği (Kontur, Sulu boya, Tuz teknikleri), Baskı (El, Makine baskısı) teknikleri olarak çeşitlendirilebilir. İpek boyama, çok sayıda ipek ürünleri ve kumaşlara çok uygulanabilir. Günümüzde, hem saf, hem sentetik ipekte kullanılabilen, renkleri birbiriyle karışabilen, su esaslı boyalar ipek boyamada kullanılmaktadır. Bugün sentetik boyaların çeşitli zararları ön plana çıktıkça, insanlarda boyama konusunda da eskiyi arama eğilimi artmaya başlamıştır. Uzunca bir süredir ülkemizde ve Avrupa da birçok işletme bitkilerle boyama tekniklerini tekrar gündeme almışlardır. Bildiride, tarihsel süreçte, ipek üzerine özellikle elle yapılan yersel renklendirme çeşitleri, örneklerle teknik ve sanatsal özellikleriyle açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ipek, Bölgesel Renklendirme, İpek Boyama.

Amasya II. Bayezid İlhalk Kütüphanesi'nde Bulunan 5 Adet Elyazması

Öğr.Gör. Neşe Ağkurt

ÖZ

Yazma eserler, bilimsel bilginin yanı sıra bilginin etkili bir biçimde sunulmasına dair estetik düzenlemeler ile de el yazması eserleri sanat değeri açısından önemli kılmaktadır. Her türlü bilgiyi içerisinde barından el yazmaları, insanoğlunun bilgiye olan ihtiyacını karşılaması bakımından geçmişten günümüze değerini korumuştur. Bu bakımdan kütüphaneler bilginin saklandığı, yaygınlaştırıldığı ve sürekliliğinin sağlandığı yerler olarak önem kazanmıştır. Bugün gerek yurt içinde gerekse yurt dışındaki kütüphanelerde bulunan el yazması eserler döneminin sanatsal zevklerini, edebiyat anlayışını ve bilimsel çalışmalarını gösteren birer belge olma özelliğine sahiptir. Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi barındırdığı eşsiz el yazması eserlerle önemli bir yere sahip olan kütüphanelerden biridir. Kütüphanede Osmanlıca, Farsça ve Arapça el yazması eserleri bir arada görmek mümkündür. Yaklaşık olarak 2340 adet el yazması bulunan kütüphanede başta Kur'an–ı Kerîm'ler olmak üzere astronomi, tıp, edebiyat, felsefe, tarih, psikoloji, divan ve dini konularda el yazması mevcuttur. Her biri gerek cilt, hat gerekse; tezhip, minyatür ve ebru sanatları bakımından önem taşımaktadır. Bu makalede, Amasya Bayezid İl Halk Kütüphanesi bünyesinde yer alan beş adet el yazması eserin hat, cilt ve müzehhep sayfaları kompozisyon, desen, motif, renk, üslûp ve kullanılan teknikler bakımından tek tek incelenerek ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: El Yazması, Kütüphane, Estetik

17. Yüzyıl Topkapı Sarayı Çini Panolarında Yer Alan Çiçek Motifleri

Öğr.Gör. Neşe Arda Onar

ÖZ

17. yüzyıl Topkapı Sarayı çini panoları dönemin tasarımını yansıtması açısından çok önemlidir. Çini panolarda kullanılan renkler bir önceki yüzyıla göre farklılık gösterirken, motif ve kompozisyonlarda benzerlik söz konusudur. Harem dairesindeki çini panolar, 1665 yılında sarayda çıkan yangın sonucunda büyük hasar görmüştür. Restore edilen çini panolar, teknik, renk ve kompozisyon olarak 17. yüzyıl Kütahya ve İznik çinilerinin karakteristik ve bazen de sıra dışı örneklerini yansıtmaktadır. Budönemde İznik ve Kütahya önemli çini merkezleridir. Bu atölyelerde dönemin yapıları için tasarlanan motifler üretilmiştir. Sadece İznik ve Kütahya değil aynı zamanda Topkapı Sarayı'ndaki Ehl-i İref Örgütü de tasarımın gelişmesi açısından çok önemlidir. Çalışma kapsamında Topkapı Sarayı 17. yüzyıla ait çini panolardaki motifler 16. yüzyıl örnekleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çini Pano, Motif, İznik ve Kütahya, Topkapı Sarayı.

Jean Baptiste Vanmour'un Resimlerinde Türk Kahvesi

Öğr.Gör. Neşe Arda Onar

ÖZ

Türk Kahvesi, 18. ve 19. yüzyıllarda Batılı ressamlar tarafından, Türklerin günlük yaşamlarında önemli bir yer tutan içecek olarak ve sosyolojik bir simge olarak resmedilmiştir. Jean Baptiste Vanmour, Jean Leon Gerome, Carle Van Loo, Pierre Desire Guillemet gibi sanatçıların resimlerinde Türk Kahvesi temaları görülmektedir. Vanmour da Fransız Elçisi Marquis de Ferriol maiyetinde 1699'da İstanbul'a gelmiş ve 38 yıl İstanbul'da yaşamıştır. Sanatçının, Recueil de cent estampes representant differentes nations du Levant 1714, (Levant'ın Çeşitli Milletlerini Tanıtan Yüz Gravürlük Derleme), adlı eserinde Osmanlı, Yunanistan, Eflak ve Macaristan'daki farklı dinleri, yaşayanları resmettiği gravür dizisi bulunmaktadır. Vanmour'un resimleri 18. Yüzyıl Osmanlı yaşantısının fragmanları olarak yorumlanmaktadır. Sanatçı, İstanbul'da yaşadığı süre içinde Türk kültürünü yakından incelemiş ve hayranlık duymuştur. Türk Kahvesi'nin Türklerin günlük yaşamında bir içecek olmaktan ziyade sosyolojik simgesinin sorgulanması açısından Vanmour'un resimleri önemlidir. Türk Kahvesi, ikram olarak sofralara girmesinin yanı sıra Türklerin gelenek ve göreneklerinde önemli yer tutan "misafirperverlik" kavramının da önemli bir simgesi haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kahvesi, Türkler, Günlük Yaşam.

Alternatif Bir Uzam Olarak 'Duvar'

Doç.Dr. Neslihan Kıyar

ÖZ

Duvar üzerine bir şeyler çizme bilinmeyen tarihin gizemli eylemlerinden biri olmuş, günümüze kadar süregelmiştir. Biz buna ister büyü/din etkisi, ister sanat, ister mesaj kaygısı diyelim, öngörümüz illa ki bir amaç uğruna yapılmış olduklarıdır. Taşınabilir yüzeyler dışında (kil tabletler, el yapımı kağıtlar, kıyafetler vs.) farklı coğrafyalardaki taşınamaz mağara yüzeyleri ve kayalara kazınan damgalar/petroglifler bize herhangi bir mesajı iletmenin ilk örneklerinin varlığını kanıtlar niteliktedir. Araştırmada duvarlara yazılan bu yazı ve çizimlerin kayıt ya da mesaj kaygısı ile günümüze kadar ulaşması dışında, sanatsal ve politik iletilere nasıl dönüşüp devamlılığını sürdürmüş olduğu aydınlatılmaya çalışılacaktır. Bu çerçevede, sosyal yaşam içinde, cadde/sokaklardaki duvarlarda, köprü ayaklarında, tren istasyonlarında vb. yüzeylerde sıklıkla karşılaştığımız grafiti ve diğer örneklerin nasıl bir anlatıyı temsil ettiği ana problem durumunu ifade etmektedir. Söz konusu bulgulara dayanarak alternatif, evrensel ve popüler bir dışavurum dili haline gelen grafitinin semiyotik bağlamına dair sonuçlar sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Damga, Petroglif, Grafiti, Semiyotik

Kültürün Endüstrileştirilmesi Bağlamında Sanatın Üretimi ve Tüketimi

Doç.Dr. Neslihan Özgenç

ÖZ

Kültür, insanlığın maddi ve manevi değerler çerçevesinde var olabilme çabasıyla başlamıştır. Çok geniş anlamda kullanılan kültür; toplumsal kimlik oluşturabilmek gereği ile değer ve inanışları tanımlamak adına, yaşam biçimlerini şekillendiren tarihsel bir süreçtir. İnsan gücüne dayanan bu tarihsel süreç, Sanayi Devrimiyle birlikte yaşam biçimlerini ve toplumun kültürel yapısını temelinden değiştirmiştir. Endüstrileşme sonucu her şeyin tüketilebilir olduğu algısı yaratılırken kültür de bu bağlamda üretilip tüketilebilen bir metaya dönüşmüştür. Kültürel üretim günümüzde kapitalist yapının endüstrileştirilmiş vazgeçilmez bir parçasıdır. Sanat alanı da endüstrileşen kültür ile pazara çıkan tüketim üretiminin etkisinden kurtulamamıştır. Küreselleşme ile birlikte sanat politikaları piyasa yönetimi ile ilişki içindedir. Müze, fuar, bienal, festival, müzayede, galericilik gibi girift kültür ve sanat yönetim ağları sanatı sosyal sermaye olarak kullanmaktadırlar. Bu çalışmada amaçlanan; sanat üretimi ve tüketiminde tespitlerde bulunmak ve endüstrileşen kültür kapsamında sanata yapılan politik ve ekonomik müdahaleleri analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Üretim, Tüketim, Sanat

Geleneksel Mardin Takıları ve Alternatif Malzemelerle Çağdaş Takı Örnekleri

Prof. Dr. S. Sibel Sevim - Arş.Gör. Nesrin Yeşilmen

ÖZ

Mezapotamya ovası binlerce yıldır birçok medeniyete ev sahipliği yapan, içerisinde barındırdığı zengin kültürü ile önemli yerleşim bölgelerinden biridir. Her bir medeniyetin bu topraklara bıraktığı miras ile oluşan zenginlik, Mezopotamya Ovasını değerli kılan en büyük unsurdur. Mardin ise bu bölgenin en önemli kentlerinden biridir ve takı alanında telkari tekniği ile adını dünyaya duyurmuştur. Telkarinin M.Ö. 3000 yılından itibaren Mezopotamya'da M.Ö. 2500'den bu yana da Anadolu'da kullanıldığı bilinmektedir. Takılar çağlar boyunca güç göstergesi, zenginlik, dini inanış, statü, ritual ve süslenmek amacıyla kullanılmıştır. Bu bağlamda bakıldığında takıların geçmiş kültür ve uygarlıklardan günümüze belgesel niteliği taşıyan bir tür bilgi aktarım aracı olduğu düşünülebilir. Geleneksel takılaradan esinlenerek farklı malzeme, çağdaş yaklaşım ve yorumlarla yeni takılar oluşturulması, geleneğimizi yaşatma, gelecek kuşaklara miras bırakma anlamına gelmektedir. Bu makalede ise Geleneksel Mardin takıları incelenmiş olup, gelenekselin çağdaş yorumlamaları ile ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mardin, Geleneksel, Takı, Çağdaş, Sanat

Mavi Dünya: Yves Klein'ın Resim ve Heykelleri

Doç.Dr. Nurbiye Uz - Yrd.Doç.Dr. Ayfer Uz

ÖZ

Fransa'nın Nice şehrinde dünyaya gelen Yves Klein'ın sanatçı bir anne babanın çocuğu olması sanatla erken yaşlarda tanışmasına vesile olmuştur (1928-1962). Bir yolculuğu sırasında keşfettiği gökyüzünün mavisi, mavi döneminin başlangıcıdır ve patentini aldığı 'International Klein Blue' onun adeta üniforması gibidir. Tek renk kullanarak yaptığı resimleri, başlarda sanat çevrelerinden onay alamasa da yaşam felsefesini anlattığı çalışmalarındandır. Kişisel araştırmalarını devam ettirirken yeni gerçekçilik akımına katılan sanatçı, güzelliğin zaten havada, suda ya da insan bedeninde var olduğunu, sanatçının işlevinin de bunları diğer insanlara göstermek olduğunu düşünür. Maneviyat ve doğanın güçlerini birleştirdiği çalışmaları kendinden sonra gelen genç sanatçılara ilham vermiş ve daha çok resimleriyle tanınmıştır. Bu araştırmanın öncelikli amacı, Yves Klein özellikle heykellerinde kullandığı malzeme, teknik, biçim, anlatım şekli vb. açılardan incelemek olmuş, konuyla ilgili kitap, makale, biyografi, eleştiri yazıları ve internetten elde edilen veriler kullanılmıştır. Yöntem olarak yaşamı, sanat anlayışı kısaca anlatıldıktan sonra çalışmaları üzerinde durularak sanatçının tanıtılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Heykel, Resim, Sanat, Yves Klein

Bıo-Couture: Giyilebilir Gelecek

Öğr.Gör.Nurcan KUTLU YAPICI

ÖZ

Giysi tasarımında amaç kumaş ve bedeni saran üç boyutlu nesne olan giysiyi; estetik görünüm, mühendislik bilgisi ve tasarım problemlerinin çözümüyle gerekli başarıya ulaştırmaktır. Deneysel bir düzlemde gelişen giysi-giyinme ve moda olgusu, yeniçağda değişen dönemin ruhunu yorumlarken, yeni materyal ve tekniklerde bu süreçte hızlı değişimine tanıklık etmektedir. Yeni teknolojiler yaratıcılığı kullanırken öncelikle tasarımcılara yenilikçi, kalıcı imkânlar ve hayal edilemeyen yollar sunmaktadır. Geleceğin giysilerinde yeni teknolojilerin ve materyallerin etkili olacağı bu dönemde giysilerde kullanılan materyalleri; tasarımcılar, kimyagerler, mühendisler gibi farklı disiplinden gelen kişilerin şekillendireceği ortak çalışmaların belirleyeceği öngörülmektedir. Günümüzde giysi tasarımı ve üretiminde konvansiyonel teknikler, yerini hayal gücünü zorlayan yenilikçi materyal ve tekniklere bırakmaya başladığından, tasarımcının daha az sanatçı daha fazla teknolog olma yolunda ilerlediği görülmektedir. Teknolojik çalışmalar, laboratuvar araştırmacılarınca yürütülmekte ve moda dünyasına eskiye göre yeniden umut vermekte, öncü olmaktadır. Bio Couture tanımlaması; bir kıyafeti yapmak için gereken kumaş, bitkiler veya petrokimyasal hammaddeler yerine mikroplar, yosunlar veya laboratuvar ortamında çoğaltılan dokular vb. materyallerden elde edilmiş yüzeyler kullanılarak tasarlandığı bir kavramı içermektedir. Bu materyaller ve yeni teknikler oldukça zor ve caydırıcı görünse de özellikle çevre dostu ve sürdürülebilir olması bakımından dikkate değer çalışmaları oluşturmaktadır. Bu çalışma; geleceğin modasını hayal gücünün sınırlarını zorlayıcı materyaller ile laboratuvar araştırmacıları, akademisyenler ve moda dünyasınca şekillendirileceği görülmektedir. Geleceğin modası kavramı, yarının giysi dolaplarında yerini alacak ilham verici giysilere rehber olmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Materyal Arayışları, Materyal-Form İlişkisi, Disiplinler arası Etkileşim.

Türk Çini Sanatında Kullanılan Motifler ve Anlamları Üzerine Bir Derleme

Yrd.Doç.Dr. Nursel Karaca

ÖZ

Köklerini Uygur, Karahan, Gazneli, Fatımi ve özellikle İran Büyük Selçuklu sanatından alan Türk Çini sanatı, farklı kültür çevrelerinden aldığı etkileri sentezleyerek yüzyıllar boyu eşsiz örnekler ortaya koymuştur. Türk çini sanatı, Türk süsleme sanatlarının en güzel örneklerini oluşturan alanlardan biridir. Türk süsleme sanatlarının özünü motif oluşturur. Motif desenlerin en küçük birimi olup, bir anlamda yapıtaşıdır. Türk süsleme sanatlarında genelde ortak bir motif repertuvarı kullanılır. Çini sanatında kullanılan motifler de diğer süsleme sanatlarında kullanılan motiflere paralellik arzeder. Soyut biçimlerdeki motiflerin dışındakiler kaynağını doğadan alırlar. Geleneksel sanatlarımızda sanatçılar doğayı birebir taklid etmekten sakınmış, o nedenle de çoğu motifler usluplaştırılarak uygulanmışlardır. Bu çalışmada, Türk Çini sanatındaki desenlerde en çok kullanılan motiflerden bir derleme sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çini Sanatı, Bitkisel Motifler, Figürlü Motifler, Geometrik Motifler, Desen, Kompozisyon.

Dramatik Yazarlık Eğitiminde Yeni Eğilimler

Doç.Dr. Özlem Belkıs

ÖZ

Yaratıcı yazarlık ya da oyun yazarlığın öğretilebilirliği ve eğitim programlarının içeriği daima tartışma konusu olmuştur. Yazarlıkta yeteneğin önemi olduğu kadar teknik bilginin, sahne donanımlarına ilişkin teknik hâkimiyetin de önemi vardır. Bugün metin üretmek için çeşitli teknikler önerilmekte, çok çeşitli metin yazma stratejileri ortaya konmaktadır. Online eğitim paketleri, 'iyi bir senaryo' için gerekli püf noktalar gibi popüler yaklaşımlardan, dramatik sonrası öykünün zamandizinini kıran yaklaşımlara kadar çok çeşitli yazma yönelişi önerilmekte, uygulanmaktadır. Bunlardan birisi de etnodrama veya etnotiyatro adıyla literatürde yerini alan nitel araştırma metoduna dayanan bir yöntemdir. Son yirmi otuz yıl içinde yaygınlık gösteren Nitel Araştırma Yöntemine dayanan etnodrama, oyun yazmak için kullanılacak malzemeyi nitel araştırmanın bir verisi olarak görmeye, bu bağlamda oyun metnini düzenlemeye dayanmaktadır. Bu çalışmada farklı yazarlık eğitimleri ve şablonları, online eğitim programları incelenecek, yeni yöntemler ve yazarlık eğitiminin muhtemel geleceği araştırılacaktır. Bunlara bir örnek olarak etnodrama üzerine bilgi verilerek örnek sunulacak, oyun yazarlığı bağlamında tartışmalar aktarılacaktır. Araştırmanın sonucunda, oyun yazarlığı eğitiminde hangi eğilim ve yöntemlerin ağırlıklı olarak kullanıldığı ortaya konmaya çalışılacaktır. Bu araştırma nitel bir araştırma anlayışıyla şekillendiğinden net ve kesin sonuçlara ulaşmak yerine bir çerçeve çizmeyi, tek bir odak yerine pek çok farklı yaklaşımın bir arada varoluşunu sergilemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yazarlık, Dramatik Yazarlık, Etnodrama, Nitel Araştırma Yöntemi

Tiyatro Sanatında Oyun Metninin Yeri

Doç.Dr. Özlem Belkıs - Arş.Gör. Hatice Şaşmaz

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, sahne sanatları eğitimi alan öğrencilerin tiyatro sanatı ve uygulama alanı içinde oyun metninin yeri hakkındaki görüş ve düşüncelerini öğrenmek ve irdelemektir. Bu çalışma nitel veri araştırma yöntemi ile gerçekleştirilecektir. Pek çok tanım ve değerlendirmeye sahip olan Nitel araştırma yöntemi, pek çok başka alt yöntemi barındıran bir şemsiye kavramdır. Olguları ve durumları, ele alınan konuyu anlamaya, deneyimleri kavramaya ve tanıklık etmeye dayanan nitel araştırma yöntemlerinin gözlem, yarı yapılandırılmış veya yapılandırılmamış görüşme, odak grup görüşmesi gibi veri toplama yöntemleri vardır. Bu çalışmada odak grup görüşmesi kullanılacaktır. Dramatik Yazarlık ve Dramaturgi Ana Sanat Dalı, Sahne Tasarımı Ana Sanat Dalı ve Oyunculuk Ana Sanat Dalı'nda eğitim alan dörder öğrenci ile toplam 12 öğrencinin katılacağı iki ayrı oturumda gerçekleşecek odak grup görüşmeleri planlanmıştır. Bu görüşmelere ilişkin katılımcılarda gönüllülük esası temel alınacaktır. Odak grup görüşmesi kaydedilerek deşifre edilecek, her iki araştırmacı da toplanan veriler üzerinde ayrı ayrı içerik analizi yapacaklar, böylece araştırmanın güvenilirlik ve geçerlik çerçevesi de kontrol edilecektir. Çalışma, NVivo Nitel Veri Analiz Programı ile analiz edilerek sonuçlar tartışmaya sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metin, Odak Grup, Tiyatro Eğitimi, Sahne Metni, Oyun Yazarlığı Eğitimi

Antonio Vivaldi: Op. 10 Flüt Konçertolarının Flüt Repertuvarındaki Önemi Üzerine Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Özlem Koçyiğit

ÖZ

Barok dönem müziğinin en önemli bestecileri arasında yer alan Antonio Vivaldi, 400 den fazla solo enstrüman için yazmış olduğu konçertolarla çalgı müziğinin etkin ve verimli bir simgesidir. 1700'lü yıllarda ortaya çıkan konçerto biçiminin en iyi örneklerini veren Vivaldi bu formun gelişimine de büyük katkı sağlamıştır. Özellikle duyarlı ve geniş soluklu ezgilerin yer aldığı opera aryalarını çağrıştıran ağır bölümler, orkestra ve solo enstrüman arasındaki diyaloglar, parlak ve virtüözite gerektiren pasajlar, bestecinin konçerto formunda gösterdiği gelişmeler arasındadır. Ayrıca Vivaldi, doğa betimlemeleriyle ilk empresyonist besteci olarak da anılır. Vivaldi'nin Op. 10 numara içinde yer alan 6 flüt konçertosu 1728-1729 yılları arasında yayımlanmıştır. Bu konçertolardan özellikle ilk üçü Fa Majör "La tempesta di mare" Deniz fırtınası, Sol Minör "La Notte" Gece ve Re Majör "Il Gardellino" Saka Kuşu flüt repertuvarında en çok yorumlanan eserler arasındadır. Diğer 3 konçerto ise Sol Majör, Fa Majör ve Sol Majör tonalitelerinde yazılmıştır. Çalışmada bu konçertoların flüt eğitimindeki önemi incelenmiş, icracıların performans uygulamasında karşılaşabileceği sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir. Araştırmanın bu yönü ile günümüz flüt icracılarına yararlı bir kaynak oluşturacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Vivaldi, Flüt, Konçerto

Işlevsel ve İşlevi Dışlanan Özgün Sofra Seramikleri Üzerine Değerlendirmeler

Prof. Dr. S. Sibel Sevim - Arş.Gör. Öznur Yıldırım

ÖZ

Tarihsel süreçte seramik insanoğlunun ihtiyaçlarına göre şekillendirilmiştir. Bu ihtiyaçlardan en önemlisi beslenme ihtiyacı olmuştur. Beslenme ihtiyacı beraberinde yiyeceklerini saklama, pişirme, servis gibi gereksinimleri de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda sofra seramikleri tarih öncesi çağlardan beri kullanılmış ve insanoğlunun hayatında her daim gelişerek var olmuştur. Özel üretim mantığı ise 19. yy. sonlarında endüstrileşmeye karşı tepki olarak doğan Art and Craft hareketi ile ortaya atılmıştır. Kullanılabilir-fonksiyonel ancak seri üretime girmeyen ürünler özel üretim olarak adlandırılmaktadır. İster artistik olsun ister işlevsel sofra seramikleri 21. yy.'da değişen dünyanın sanata bakış açısı içinde tutunmaya çalışmaktadır. Araştırma kapsamında endüstri ürünü bir nesne olarak karşımıza çıkan sofra seramikleri hangi şekillerle sanat eserine dönüşebilir tartışılırken örneklerle desteklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Seramik, Tasarım, İşlev, Özel Üretim, Sofra Seramikleri

Resim Sanatında Figürün Kullanımı ve Figüratif Resimleriyle Lucıan Freud

Doç.Dr. Pelin Avşar Karabaş - Merve Özkan

ÖZ

Geçmişten günümüze kadar sanatta kompozisyonun temel öğelerinden birisi olan figür; toplumların içinde bulunduğu sosyo-ekonomik durumlar, teknolojik gelişmeler, hızlı kentleşme ve kültürel yapıdaki değişimler gibi birçok etkene dayalı olarak çeşitli biçim ve yorum farklılıklarla sanatçıların eserlerinde yer bulmuştur. Özellikle 1940'lı yıllar sonrasında yaşanan gelişmelerle birlikte sanatçılar; figürü günlük rutin işlere yönelik konuları içerisinde sunmuşlar ve zaman zaman ise dramatik etkiler yakalayabilmek için anlatım yalınlığını tercih etmişlerdir. 1960 Yılları sonrasında resimlerinde ilginç bir yol izleyen Lucian Freud; gerek fırça vuruşları, gerek nü'leri, gerekse ele aldığı kompozisyonlardaki sanatsal tavrı ve özgün üslubu ile 20. yüzyılda oldukça dikkat çeken sanatçılarından birisi olarak tanınmıştır. Bu araştırma; figüratif resmi ve ünlü ressam Lucian Freud'un figürlü eserlerini ele alan tarama modelinde bir çalışmadır. Figürün bedeninin her türlü ayrıntısını eşsiz bir bakış açısı ile gözlemleyen sanatçı, resimlediği canlı modellerini içerisinde bulundukları ruh halleriyle izleyiciye aktarmaya özen göstermiş ve eserlerini benzersiz yorumu ile renklendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Figür, Figüratif Resim, Resim Sanatı, Lucian Freud.

Kavramsal Sanat Süreci İçerisinde Öncü Sanatçıları ve Eserleriyle Yoksul Sanat

Doç.Dr. Pelin Avşar Karabaş - Rabia Sena Tuğ

ÖZ

Başlangıcı yaklaşık olarak 1960'lı yıllara dayanan ve özünde, sanatçıların fikirlerini çok çeşitli malzemelerle yansıtmalarını hedefleyen geleneksel olmayan anlatım biçimleriyle ortaya koyulan kavramsal sanat süreci; ucuz, atık, doğal, gelip geçici malzemelerin kullanılmasını temel prensip edinen ve başlı başına avangard bir anlatım biçimi olarak kabul edilen "Yoksul Sanat"ın da başlangıç noktasıdır. 1967 Yılından itibaren İtalya'da gelişim gösteren, "Arte Povera" ya da "Fakir Sanat"ı olarak da bilinen yoksul sanat; anti-elitist anlayışı benimsemekte ve başlıca Mario Merz, Jannis Kounellis, Pino Pascali, Alighiero Boetti, Michelangelo Pistoletto, Giovanni Anselmo ve Gilberto Zorio gibi sanatçılar tarafından temsil edilmektedir. Tarama modelinde yapılan bu araştırmada yoksul sanat; sanatın tarihsel süreci içerisinde çığır açan temsil biçimleriyle, bu felsefeye uygun olarak çalışan sanatçıların anlayışları bakımından irdelenmiş ve öne çıkan eserlerden örnekler sunularak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kavramsal Sanat, Yoksul Sanat, Arte Povera, Fakir Sanat.

Sanatçı ve Akademisyen Bağlamında Türkiye'deki Kadın Kanun İcracıları

Doç.Dr. Pınar Somakcı

ÖZ

Kanun, Türk Müziğinin önemli ve temel çalgılarından biridir. Ülkemizde tarihi açıdan uzun bir geçmişi olan kanun çalgısı, hem erkek hem de kadınlar tarafından icra edilmiştir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de yetişmiş kadın kanuniler araştırılarak bunlardan sanatçı ve öğretim elemanlarının yaşamları, ülkemizde illere göre dağılımı ve icra tarzları hakkında bilgiler vermektir. Bu alanda yapılan ilk çalışma olması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada kadın kanunilerin, ülkemizdeki tarihçesinden kısaca bahsedilerek, ulaşılabildiği kadarıyla sanatçı, akademisyen, öğretmen, öğrenci, serbest meslekte olan kanunilerin isim listesi verilmiştir. Bunlardan özellikle resmi kurumlarda (trt radyo-tv-kültür bakanlığı vb) kanun sanatçısı ve üniversitelerde akademisyen olarak çalışanlarının, kısa özgeçmişleri, sanatçı kişilikleri ve çalış stilleri hakkında kısaca bahsedilerek, resimli ve icra dinletileriyle örneklendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kanun, Kadın Kanuniler, Kanun Eğitimi

Osmanlı Döneminde Müzik Eğitimi ve Kurumları

Doç.Dr. Pınar Somakcı

ÖZ

Tarihimize bakıldığında yaklaşık 600 yılı aşkın bir süreyi kapsayan Osmanlı döneminin uzun süre tarih sahnesinde kalmasının en önemli nedenlerinden biri, kurmuş olduğu kendine özgü eğitim sistemidir. Hayat boyu eğitim prensibine dayanan bu sistemin yine önemli unsurlarından biri de müzik eğitimidir. Kültür ve eğitim alanlarından biri olan "müzik", Türkler için çok eski yıllardan beri önemli olmuş, dini ayin, savaş, barış, cenaze, düğün gibi çeşitli etkinlik ve kutlamalarda müzik her zaman kullanılmıştır. Tarih boyunca başa geçen hükümdarlar tarafından, sanatçı ve müzisyenler, teşvik ve himaye edilerek desteklemiştir. Osmanlı Döneminde müzik eğitimi "meşk" usulü denilen "usta-çırak" ilişkisiyle yürütülmekteydi. Yani meşk usulü, müziğimizi oluşturan makamları, usulleri, repertuvar vb. bilgileri ve inceliklerini üstatdan dinleyerek öğrenme, tekrarlama, ezberleme esasına dayanan, böylelikle söz ve saz eserlerinin yüzyıllar boyu nesilden nesile intikalini sağlayan bir yöntem olarak, 19. yüzyılın ilk çeyreğine kadar sürdürülmüştür. Daha sonra Batı etkisiyle kurulan konservatuvarlarda da kısmen de olsa bu yöntem uygulanmıştır. Osmanlı devletinde müzik eğitimi ülke çapına yayılmış çeşitli kurumlar tarafından verilmiştir. Bunlar içinde "Enderun-i Hümayun", "Mehterhane-i Hümayun", ve "Musika-i Hümayun", saray içinde olan başlıca müzik eğitim kurumlarıdır. Bunların dışında "Mevlevihaneler", "özel meşkhaneler", sivil yapılanmalar (esnaf loncaları, cemiyet ve dernekler), "Tanzimat sonrası açılan müzik okulları" ise, saray dışında yürütülen başlıca müzik eğitim kurumları arasındadır. Bu çalışmada tarihimizde uzun bir süre hüküm sürmüş olan Osmanlı Dönemindeki müzik eğitimi ve kurumları incelenerek özellikle ders işleyiş, içerik gibi genel yapılarının müzik eğitimindeki yeri ve önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada, kaynak tarama yöntemi kullanılarak özellikle orijinal Osmanlı arşiv belge ve kayıtlarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak Osmanlı'daki müzik eğitim kurumlarının yapısal özellikleri ve önemi hakkında bilgiler verilerek, kurumların işleyiş ve düzeni açısından genel değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Müzik Eğitimi, Müzik Eğitim Kurumları, Meşk

Arkeoloji'de Türk Halay Dansları'nın Tarihi ve Özellikleri

Ayten Ceferova

ÖZ

Türk medeniyeti çeşitli, kendine özgü bir ses veya şarkı söyleme, halay dansları özelliklerinin zenginliği ile farklılık arzeder. Bu danslar tarihde göçebe aşiretlerden, çeşitli kültürlerden yararlanarak ortaya çıkmış ve zamanla gelişerek bugünkü şeklini almıştır. Bu dans türlerinde İslamdan önceki Türk kültürünün kalıntılarını da görebiliriz. Türk folklör örnekleri okuma, dans etme açısından bu zenginliği korur. Türkiye medeniyetinden, dans geleneğinden bahsederken halaylara değinmeden geçemeyiz. Türkiyede yaşayan halkların geleneksel olarak yaşatmış oldukları dans türleri T.C. halk yaratıcılığı hazinesidir. Türkiye de mevcut halayların çok farklı türleri vardır. Bu dans türleri zengin Türk milli manevi kültürünü kendinde korumaktadır. "Papuri", "Tersbar", "Üçayak", "Zeybek", "Temürağa", "Deliloy", "Laçınbarı" gibi halayların bazıları tek oyunlar, bazıları ise bar oyunları grubuna aittir. Hafif hareketlerle yapılan danslarda yer alan halayların icrası zamanı bazı oyun öğeleri artar, basit dans hareketleri zamanı ise belirsiz bir sayıda azalma görülür. Genellikle bazı halay dansları zamanı şarkı da söylenilir. Halay yaparken, dans edenlerin ortada ve sonda bulunanları sessizce dans ederler. Bu şarkıları, genellikle halaybaşılar okurlar. Halaybaşılar yorulduğu zaman yerine başkaları geçer. Fakat, bazı halay örnekleri de vardır ki, onlarda hızlı hareketlilik gereklidir. Halaylar içeriğinde Üçayak hareketli bir dans türüdür. Toplum şekilde danseden kişiler aynı zamanda ayaklarını üç defa yere vurur ve üç defa yerinde saymaya başlar. Dansın ismi de bu üçlükden alınmıştır. Genellikle, halaylar Türk dünyasında çok geniş bir coğrafyayı kapsamakla beraber, Türk'ün yaşam tarzının aynasıdır. Ritüel kökene bağlı olan bu danslarda şenlik, bolluk ve bereket motifleri de karşı karşıyadır. Türkiyede mevcut dansların, hususile de halayların aynı hareketlerini arkeoloji kazıntılardan bulunan Sümer kil tabletler üzerinde de görebiliriz. Bildiride bu dansların bazıları hakkında araştırma yaparak onların tarihi ve özelliklerini göstermeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Halay, Müzik, Dans, Öğe, Hareket

Halkla İlişkilerde Görsel Ürünler ve Sokakların Dili

Yrd.Doç.Dr. Gonca Yayan - Rüveyda Gümüşsoy

ÖZ

Halkla ilişkiler, kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir. Diğer bir değişle; örgütlerin, toplum ve hedef kitleleriyle bütünleşme çabaları olarak bilinen halkla ilişkiler çevreyi tanıma ve bir örgütün kendini çevreye tanıtması, imajının güçlenmesi amacıyla, iletişim tekniklerinin planlı ve programlı olarak kullanılması sonucunda ortaya çıkan çift yönlü bir etkileşimdir. İnsanlarla etkileşimde öncelikle görsel ürünler ve imgeler yardımcı olmaktadır. Nitekim insanların büyük bir kısmı okudukları kitaplar üzerinde konuşmaktansa; gazetede gördükleri fotoğraflar, sokaklarda ki afişler veya televizyonda izledikleri videolar hakkında konuşmayı tercih etmektedirler. İnsan zihni bu görsel ürünlerle daima bir iletişim kurmaktadır. İnsan beyninin içyapısında oluşan bilişsel süreçte algılama devam etmekte ve insan beyni bunu çözümleyerek anlamlandırmaktadır. Bu görsel ürünlerle insanlar görmek istediklerini görürken imgelerle de görmek istemedikleri de bilinçaltına işlenmektedir. Dolayısıyla bu görsel ürünler adeta bir silah kadar etkileyici olmaktadırlar. Bu çalışmamızda konumuz itibariyle sokaklarda gördüğümüz bu görsel ürünlerin insanlar üzerinde ki etkileşimini incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Görsel Ürünler, Etkileşim

Carl Maria Friedrich Ernest Von Weber: Andante Rondo Hungarian Opus.35, Üzerine Müzikal İnceleme

Doç.Dr. Sabriye Özkan

ÖZ

Genellikle gelişmekte olan orta sınıf kitleye hitap eden Carl Maria von Weber besteci, şef ve piyanist olarak Romantik dönem müzik geleneğinde önemli bir yer almıştır. Weber fagot için iki önemli eser yazmıştır; bunlar Fa Majör fagot konçertosu Opus.75 ve Andante Rondo Hungarian Opus.35'dir. Bu çalışmada, Weber'in fagot ve orkestra için bestelediği Andante Rondo Hungarian Opus.35 adlı eseri müzikal olarak incelenmiştir. Andante Rondo Weber 'in kardeşi Fridolin için 1809 yılında yazdığı bir viyola solosudur ve 1813 yılında fagot için tekrar düzenlemiştir. Weber'in döneminin önemli yeniliklerini ustaca kullandığı bu eserin fagot icracıları için önemi tartışılmazdır. Andante Rondo Hungarian Opus 35'te, erken romantik dönemin müzikal öğelerinin geleneksel armonik yapı ile kullanıldığı gözlemlenmiştir. Parmak tekniği, ton hâkimiyeti ve nefes kontrolü açısından oldukça zorlayıcı olan Andante Rondo Hungarian Op. 35'te, icracı zengin melodik yapıda yazılmış hızlı teknik pasajlarla oldukça sık karşılaşır, bu nedenle icracının teknik olarak kusursuz olması önemlidir. Aynı zamanda enstrümanın üst oktavlarında yazılan pasajlardaki ton hâkimiyeti de icracı açısından önemle dikkat edilmesi gereken unsurlardandır. Tüm bu dikkat gerektiren unsurların yanı sıra günümüz icracıları için belki de en belirgin zorluk, bestecinin eserinde vermek istediği her şeyi yansıtma ve performans uygulamasında hem dönemsel sitili hem de bestecinin ayırt edici yönünü esere aktarma çabasıdır denilebilir. Bu çalışma, Carl Maria Friedrich Ernest von Weber'in besteci kimliği, fagot repertuvarına katkıları, Romantik dönem müziğinin stil özellikleri ve bu eserin performans pratiği için gerekli olan teknik bilgileri içermektedir. Çalışmanın günümüz fagot icracılarına bu eseri yorumlama adına yeni bir yaklaşım getireceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Carl Maria Von Weber, Fagot, Andante Rondo Op. 35

Doğanşehir (Polat) Müzik Kültürü

Okutman Şakir Orçun Akgün - Yrd.Doç.Dr Derya Karaburun Doğan

ÖZ

Doğanşehir (Polat) Müzik Kültürü Malatya'nın Doğanşehir ilçesine bağlı olan Polat mahallesinde icra edilen türküler kendisine has ağız ve uslubu ile az sayıda da olsa Türk Halk Müziği içerisinde önemli bir yere sahiptir. Polat, Arguvan ve Akçadağ Ören gibi Alevi-Bektaşi kültürünü yaşayan köylerle olan etkileşimi nedeni ile dinsel ve dünyasal türküleri müzik kültüründe bulundurmaktadır. Bugüne kadar bu bölgeyle ilgi çok fazla araştırmaya da rastlanmamıştır. Ancak 13 Şubat 2010 tarihinde Ankara'da, Doğanşehir Kültürünü Yaşatma Derneği tarafından yapılan Polat Türküleri Paneli'nde yöre türküleri tüm özellikleriyle tartışmaya açılmıştır. Araştırmada "Nitel Araştırma" yöntemi kullanılmıştır. Çalışma ayrıca kültür analizi çalışmasıdır. Kültür analizine yönelik çalışmalarda amaç belirli bir grubun kültürünü tanımlama ve yorumlamadır. Çalışma Polat Müzik Kültürünü çok yönlü olarak araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın 1. bölümünde yörenin coğrafi yapısı, kültürü, geçim kaynakları, kültür etkileşimi içinde olduğu diğer yöreler ve yöre ile ilgili yapılan önceki çalışmalarla ilgili olarak kuramsal bilgiler anlatılmaya çaılışılacaktır. 2. bölümde ise Polat türkülerinin melodik yapısı(seyir motif uslup, ritim) ile sözlerinin hikayeleri ve konuları ayrıntılı olarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Malatya, Polat, Müzik, Türkü.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin 'Türk Halk Müziği' Kavramına İlişkin Algıları

Sami Emrah Gerekten - Doç.Dr. Nurtuğ Barışeri Ahmethan

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümü öğrencilerinin 'Türk Halk Müziği' kavramına ilişkin algılarının metaforlar aracılığı ile ortaya çıkarmaktır. Araştırma verileri, 2016-2017 güz döneminde Antalya Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümünde öğrenim gören 108 öğrenciden toplanmıştır. Öğrencilerin 'Türk Halk Müziği' kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri ortaya çıkarmak amacıyla 'Türk Halk Müziği ……gibidir; çünkü…….'' ifadesindeki boşlukların doldurulması istenmiştir. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, GSL Müzik bölümü öğrencileri 77 adet geçerli ve farklı metafor üretmiştir. Bu metaforlar sekiz farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler çoktan aza doğru şöyledir; 1) duygular üzerindeki etkisi, 2) beğenilere hitap etmesi, 3) birleştirici-bütünleştirici rolü, 4) eğitici rolü, 5) olguları temsil etme rolü, 6) anlaşılmaz, karmaşık ve zor olma durumu, 7) korunması gerekliliği, 8) geçmişle bağ kurma rolü.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Halk Müziği, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.

Aksaray-Gülağaç İlçesinde Sele Sepet Örmeciliğin Günümüzdeki Durumu

Öğr.Gör. Semra Kılıç Karatay - Doç.Dr. N. Rengin Oyman

ÖZ

ÖZET Yüzyıllardır Aksaray ilinin Gülağaç İlçesinde "hasır otu" olarak adlandırılan, sazlıklarda yetişen yumuşak otun yapraklarıyla sele sepet örme sanatı devam etmektedir. Yöreye has örgü tekniği ve çeşitli motiflerle de süslenebilen sepetler oldukça uzun ömürlü olup, yüz yılı aşkın sepetlerin hala sağlam olarak günümüzde bulunmaktadır. Bu örgü tekniği çok zor ve zahmetli olup küçük bir kalemlik bile yaklaşık yarım günde tamamlanabilmektedir. Hasır otundan sepet örme işi, diğer pek çok el ürünü gibi modern çağın gereçlerine yenilse de sepetçilik bölgede artan turizm faaliyetleriyle de canlı tutulması sağlanmaktadır. Bu selelerin en büyük özelliği, kamışların yöreye has bağlama tekniği ile örülmesidir. Dünyada sadece Gülağaç'ta örülen seleler, günümüzde unutulmaya yüz tutmuş eserler arasında yer almaktadır. Yüzlerce yıllık bir geleneğin ürünü olan seleler, Gülağaç'taki göl kıyısında bulunan ve yöreye özgü olan Hasot adı verilen bir kamış türünden yapılmaktadır. Bu yaş kamış parçaları, kurutulup yeniden ıslatılarak, sonrasında da elde örülerek sele haline getirilmektedir. Genellikle yöre halkı tarafından bakliyat saklama amacıyla kullanılan hasır sepetlerin son yıllarda plastik kullanımının artmasıyla unutulma tehlikesi ile yüz yüze gelmektedir. Gülağaç hasır sepetleri, özellikle doğal yapısı ve örgü tekniği nedeniyle içine konulan bakliyatı uzun süre bozulmadan saklayabilmesi, taşıdığı kültürel değer nedeniyle tercih edilmektedir. Bir el sanatı olan hasır sepetleri, ebeveynlerin çocuklarına öğretmeleri ile günümüze kadar gelen Aksaray yöresel el sanatlarımızdan biri olup daha çok kadınlara özgü bir sanat dalıdır. Genellikle mutfak, kiler ve samanlıklarda zahire ve ürünlerin depolanmasında kullanılmaktadır. Silindir biçimli bu seleler yalın, ya da üzerine renkli kumaşlarla işlenen geometrik desenlerle bezenmektedir. Her motifin kendine özgü bir adı bulunmaktadır. Bu çalışmada; Alan araştırması yöntemi ile, Aksaray-Gülağaç ilçesinde Sele Sepet örme sanatının işlem basamakları, kullanılan malzemeler, kompozisyonlar, motifler ve bu el sanatının günümüzdeki durumu hakkında bilgi toplanılması ve toplanan bilginin paylaşımı amaç edinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: El Sanatı, Sepet Örmeciliği, Aksaray-Gülağaç İlçesi, Sele-Sepet

Kültürlerarası İletişim Eğitiminde Öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık Gelişiminin Değerlendirilmesi

Dr. Serdal Işıktaş

ÖZ

Kültürlerarası iletişim eğitimi insanları farklı kültürlerden bireylerle etkileşim kurarken daha etkin kişilerarası ilişkilere hazırlayan formal çabalar olarak ifade edilmektedir. Genel çerçeve olarak kültürlerarası eğitimin bir parçası olarak planlanan kültürlerarası iletişim eğitiminin amacı bireylerin kültürel farklılıklara ilişkin temel kuramsal ve pratik bilgiye sahip olmaları, kültürlerarası duyarlılık kazanmaları ve iletişim becerileri geliştirmeleridir. Küreselleşme ile birlikte, yaşama ve çalışma ortamlarının çokkültürlü unsurlar taşır hale gelmesi; bireyler, gruplar, toplumlar arasında ekonomik, politik ve sosyal ilişkilerin artması kültürlerarası eğitimi gerekli hale getirmektedir. Üniversite öğrencilerinin kültürlerarası iletişim dersleri almaları bu gerekliliğin bir parçası olarak görülmektedir. Bu nedenle son yıllarda gerek yurtdışında gerekse ülkemizde pek çok üniversitede kültürlerarası eğitime yer verilmeye başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, kültürlerarası iletişim dersi alan öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık Gelişim Modeli üzerindeki öz algılarını keşfetmek ve kültürlerarası iletişim eğitiminin duyarlılık gelişimine katkı sağlayabilecek biçimde geliştirilmesi için öneriler ortaya koymaktır. Kültürlerarası iletişimin önemi, uluslararası ve ulus ötesi ilişkilerin yoğunlaşması ile birlikte her geçen gün artmaktadır. Dolayısıyla insanların farklı kültürlerden gelen bireylerle etkileşime açık ve hazır olması bir gereklilik haline gelmektedir. Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin, günlük ve mesleki yaşamlarında gerekecek kültürlerarası iletişim becerileri ile donatılması amacıyla kültürlerarası iletişim eğitimi ders programlarına dâhil edilmeye başlanmıştır. Bu çalışmada Girne Amerikan Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde, kültürlerarası iletişim dersi kapsamında gerçekleştirilen kültürlerarası duyarlılık alıştırması üzerine bir değerlendirme yapılmaktadır. Milton J. Bennett'in Kültürlerarası Duyarlılık Gelişim Modeli üzerinde gerçekleştirilen sınıf içi etkinlikte öğrencilerin yazdığı öz değerlendirme metinlerinin tematik analizi gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların çoğu kendisini kültürlerarası duyarlılığın kabul etme basamağında algıladığını belirtmekte ve uyum sağlama basamağına geçme konusunda çekimser kalmaktadır. Bu bulgular ışığında kültürlerarası iletişim eğitiminin farklı tekniklerle geliştirilmesi üzerine öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Iletişim, Kültürlerarası İletişim Eğitimi, Kültürlerarası Duyarlılık

Halkla İlişkiler Aracı Olarak Sosyal Medya: KKTC Turkcell ve Telsim Markalarının Kurumsal Hesapları Üzerine Bir İnceleme

Melahat Arıklı - Dr. Serdal Işıktaş

ÖZ

Geçmişten günümüze doğru gelindiğinde iletişim teknolojilerinde sürekli bir gelişimin olduğu görülmektedir. Bu gelişimin küreselleşmenin de etkisiyle farklı alanlarda hızlı değişimler yaşanmasına neden olduğu görülmektedir. Bu alanlardan birisi de halkla ilişkilerdir. 21. yüzyıl, kuruluşların kısa sürede daha fazla kişiye mesajını ulaştırma, çift yönlü bir iletişime olanak sunma, diğer kitle iletişim araçlarına göre hızlı ve düşük maliyet sağlayabilme özelliğiyle halkla ilişkiler uygulamalarında yeni bir mecra ortaya çıkarmaktadır. Sosyal medyada aynen gerçek hayatta olduğu gibi konuşmalar, ilişkiler, karşılıklı bilgi alış verişleri, paylaşılmış düşünceler ve genel ilgi çeken şeylerde yerleşip kökleşmektedir. Günümüzde sosyal medya, yöneticilerden danışmanlara, internet liderlerinden reklamcılara, blog yazarlarından gazetecilere kadar geniş bir kitlenin, fikir alışveriş yaptığı bir ortamı kapsamaktadır. Aynı zamanda, hedef kitlenin olaya dahil edilerek onların düşünceleri hakkında bilgi edinme olanağını sunması, kuruluşları farklı sosyal medya araçlarını hakla ilişkiler aracı olarak kullanmaya mecbur kılmaktadır. Bir kurum ya da kuruluşun belli bir sosyal medya yönetim stratejisi olmaksızın yalnızca kurumsal Twitter hesabı açması farkındalığı sağlama ve sosyal medyanın avantajlarının elde edilmesi konusunda yeterli olmamaktadır. Burada değinilmesi gereken önemli bir noktada kurumsal Twitter hesap yönetimi konusunda yukarıda belirtilen hususların gereğinin yerine getirilmesi kuruma olumlu geri dönüşler sağlayabilirken aksi durumda büyük sorunlara da neden olabileceğidir. Bu çalışmada, KKTC markalarında yer alan Turkcell ve Telsim markalarının kurumsal Twitter ve Facebook sosyal ağ hesaplarını ne amaçla ne kadar yoğunlukta kullandığından yola çıkarak halkla ilişkiler açısından hedef kitlesiyle olan iletişiminde dinamikliği sağlayıp sağlayamadıkları konusu üzerine bir analiz işlenmektedir. Araştırma verileri, 1 Ocak- 30 Mart 2017 tarihleri arasında içerik analizi uygulanarak elde edilen üç aylık bir zaman dilimini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Sosyal Medya, Facebook, Twitter.

Halk Aşıklarının Dilinden Kadın Olgusu: Yoksul Derviş Örneği

Yrd.Doç.Dr. Serenat İstanbullu

ÖZ

Yoksul Derviş, 4000'e yakın beyitinin olduğu bilinen irticali kuvvetli, bağlama çalan bir halk aşığıdır. Deyişler, destanlar, ağıtlar, güzellemeler yanında aşk ve sevda şiirleri, bilim, eğitim, milli ve kültürel bayramlar, kadın, toplum, insan hakları vb. birçok konuda şiirleri vardır. Panel, sempozyum ve konferanslarda yer almıştır. Onlarca şiiri antoloji, ansiklopedi, dergi, gazete ve kitaplarda yayınlanmıştır. 150'den fazla şiiri Fransızca 'ya çevrilmiş; âşıklar bayramı, şairler etkinliği ve şölenlerinde ödüller almıştır. Çok kültürlü bir topluluğun içinde, kadından ilham alarak felsefesini oluşturduğu sevgi, hoşgörü ve barışçıl duygularla yetişen Yoksul Derviş'in kadın ve kadın hakları üzerine şiirleri ve görüşleri bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Araştırmada Yoksul Derviş'in kadın hakkındaki şiirleri incelenmiş ve konu ile ilgili görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle alınarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Halk Aşığı, Yoksul Derviş, Halk Kültürü

Sosyal Medyanın Grafik Tasarım Sürecine Yaratıcı Katkısı

Öğr.Gör. Serkan Vural

ÖZ

Her canlının varoluşundan itibaren birlikte yaşama ihtiyacında olması sosyal güdünün bir arada bulunma çabasını ortaya çıkarmaktadır. Sosyalleşme ve paylaşımda olma durumundaki insanlığın, diğer toplumlar ile iletişime geçmesi bilgi toplumu olgusunun alt yapısını oluşturmaya başlamaktadır. Geçen zamanla gelişen teknolojik faaliyetlerin görsel ve işitsel iletişim biçiminde de yapılanması ile sosyal paylaşım ortamında değişimler görülmüştür. Günümüzde sosyo-kültürel iletişim, teknolojik yapıda dinamik bir ortama dönüşmüştür. Sürekli gelişim gösteren iletişim teknolojileri insanlığın yer ve zaman fark etmeksizin istenilen şekilde sosyalleşebilmesini sağlamaktadır. Sosyalleşmenin ve bilgi paylaşımının sonsuz döngüsünde ilgili ortamların kullanıcıların kendilerini geliştirmeye yönelik ihtiyaçları giderebilmektedir. Fotoğraf ve video paylaşımlarının yanı sıra gerçek zamanlı iletişim kurulabiliyor olması, bilginin hızla yayılması ve yararlanılması noktasında önemli bir imkân sunmaktadır. Grafik tasarım sürecinin oluşunda ve gelişiminde ihtiyaç duyulan kaynakların evrensel sosyal içerik ortamı olan internette yer alması yeni nesi tasarımlarda yaratıcılığı etkilemektedir. İnternet ortamında görsel içerik paylaşımları ile yeni tasarımların ortaya çıkma sürecinde sanatsal açıdan etkileşim söz konusu olabilmektedir. Tasarımların görsel gelişimini de destekleyen internet üstü sosyal paylaşım sitelerinin aynı zamanda tasarımcıların çalışmalar üzerinde tartışmalar ve fikir alışverişleri yaptıkları ortamlar olmaktadır. İletişim çağında bilgiye erişimin ve görsel uygulamalara dönük faaliyetlerin sosyal medyanın sınırsız dünyasında yer alması, tasarım sürecinde yaratıcılığa katkı sağlama ve vizyon gelişimi noktasında kaynak teşkil edebilmektedir. Bu çalışmada, sosyal medyanın grafik tasarım sürecinde yer almaya başladığı konumu değerlendirilmiştir. Çeşitli konularda oluşturulmuş sosyal ağlar kapsamında paylaşım ve tartışma ortamı bulan tasarımcıların vizyon gelişimlerini arttırabilecekleri internet içerikleri incelenmiştir. Yenilikleri takip edebilmeleri yaratımı canlı tutmaya yönelik sosyal medya algısı irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Grafik Tasarım, Yaratıcılık, İnternet, İletişim

Aşk ve Ayrılık Üzerine: Kent Şarkılarının "Tatlı Kanaryası" Roza Eşkenazi

Doç.Dr. Sibel Paşaoğlu

ÖZ

Bu bildiride, aşk ve ayrılık şarkılarının "tatlı kanaryası" olarak adlandırılabilecek, bir başka deyişle 19.yy sonu 20.yy. başı kent eğlence müziği hayatında önemli yer tutan kadın şarkıcılardan birinin, Roza Eskenazi'nin çarpıcı yaşam öyküsü ve şarkıcı kimliği üzerinde durulmaktadır. Osmanlı üst kimliğini benimsemiş, Osmanlı vatandaşı etnik azınlıklardan birine mensup bir ailede dünyaya gözlerini açan, asıl adı ile Sara Skinazi (sonradan Roza Eskenazi) başta Türkçe, sonra Rumca, Ladino gibi farklı dillerde, ustaca yorumladığı ve ilgi çekici dansı eşliğinde popülerleştirdiği şarkılarla, Osmanlı kent eğlence repertuvarına önemli katkılarda bulunmuştur. Sanat yaşamını, sosyo-politik gelişmelerin etkisi ile farklı coğrafyalarda sürdüren, eşlik grubu ile Amerika'da önemli plak kayıtları gerçekleştiren Eskenazi'nin İzmir tarzı (Smyrnaki) rebetikoların usta yorumcuları arasında kabul edildiği bilinmektedir. Bu çalışmada, her yönü ile sıradanlıktan uzak, olağan dışı, kadın-şarkıcı-dansçı portresine olabildiğine farklı açılardan bakabilmek ve çalışma süresince ulaşılabilen az sayıda da olsa belli kayıt ve bilgilerin ilgililerle paylaşılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzikal-Kültürel Kimlik, Etnik Aidiyet, Roza Eskenazi, Smyrnaki, Rebetiko

Kaybolmaya Yüz Tutmuş Bir Geleneğin İzinde: Teke Yüzü

Araştırmacı Aydan Erdoğan - Doç.Dr. Sibel Paşaoğlu

ÖZ

Bu bildiride, Ankara ili Çubuk ilçesi Yukarıemirler Köyü geleneklerinden olan ve zamanla kaybolan Tekeyüzü adlı pratik ve farklı kültürlerdeki uzantıları üzerinde kısaca durulmak istenmiştir. Bu bağlamda, söz konusu pratiğin eskiden uygulandığı bilinen Yukarıemirler köyünden kaynak kişilerle çeşitli tarihlerde yapılanmış ve yapılanmamış görüşme metodları uygulanarak röportajlar gerçekleştirilmiş ve bunlar görsel-işitsel kayıt altına alınmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular ışığında söz konusu pratiğin detayları ortaya çıkarılmak istenmiş, bu doğrultuda saha araştırması ve betimleme yöntemlerinden yararlanılmıştır. Gerçekleştirilen bu araştırmada kaybolmaya yüz tutmuş folklorik-kültürel değerlerimizden biri olan "Teke Yüzü" geleneğinin tanıtılması amaçlanmıştır. Ayrıca (varsa) farklı etnik grup, kültür ve coğrafyalarda bağlantılı bulunduğu benzer pratiklerin olası ortak/farklı etno-müzikal ve kültürel kodları üzerinde durulmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teke Yüzü, Gelenek, Etno-Müzikal-Kültürel Kod, Yukarıemirler Köyü

Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplu Olarak Verilen Bağlama Dersinin Verimliliğinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Soner Algı

ÖZ

Bilindiği üzere geleneksel çalgıların eğitimi ve öğretiminde meşk (usta-çırak) yöntemi, başka bir tabirle göstererek yaptırma yöntemi ön plandadır. Bağlama eğitimi öğretiminde eseri notasından deşifre ettikten sonra gerek bağlamadaki düzeni, gerek eserin yorumlanması, gerekse yörenin özelliklerine göre çalınması tamamen meşk yöntemi ile sağlanır. Ayrıca bir çok halk ezgilerinin günümüze kadar ulaşması meşk yöntemi ile olduğu bilinmektedir. Bu yöntemle yapılan geleneksel çalgıların eğitiminin verimliliği ispatlanmış durumdadır. Dolayısıyla bağlama eğitimi ve öğretiminin bireysel olarak verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda bağlama eğitimi ve öğretimi Bireysel Çalgı, Okul Çalgıları veya Seçmeli Çalgı vb. isimlerle verilmektedir. Bu derslerden Bireysel Çalgı dışındaki bağlama ile ilgili tüm derslerin çoğunlukla toplu olarak verildiği bilinmektedir. Yukarıda bahsi geçen sebeplerle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda toplu olarak verilen bağlama eğitimi ve öğretiminin incelenmesi gerekliliği önem arz etmektedir. Bu çalışma müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda toplu olarak verilen bağlama dersinin öğrencilerin bağlama çalmayı öğrenebilme ve çalım performanslarının gelişimi konusunda yeterlilik ve verimlilik bakımından incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışmayla ilgili ülkemizde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda toplu olarak verilen bağlama derslerini yürütmekte olan ve ulaşılabilen öğretim elemanlarına açık uçlu sorulardan oluşan anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında sonuç ve öneriler oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Halk Müziği, Çalgı Eğitimi, Bağlama, Bağlama Eğitimi ve Öğretimi

Dans ve Kostüm Tasarımı

Pınar Olgaç - Yrd.Doç.Dr. Songül Kuru

ÖZ

Sözden ve yazıdan öce var olan dansın kökeni tarih öncesine dayanır. Dans, vücut eşliğinde vücut hareketleriyle duyguları, verilmek istenen mesajı veya bir temayı ifade etmeye olanak sağlayan sanat dallarından biridir. Kendisini ifade etmeden yaşamını sürdüremeyen insanoğlu için en eski ve ilkel anlatım biçimi olan dans, insanın toplumsallaşmasıyla değişerek varlığını bu güne kadar devam ettirmiştir. Dans kostümü dansın çok önemli bir öğesidir. Dans kostümünün, dansla verilmek istenen mesajla uyum içinde olması gerekir. Dans kostümü dansçının rolü gereği kullandığı giysiler olup, dansın içeriği ve seyirciye vermek istediği mesajla bir bütünlük oluşturmalıdır. Dans kostümü, dansı sahneleyen dansçıların, danslarının özelliğine uygun kullandığı giysilerdir. Betimsel yöntemin kullanıldığı çalışmada dansın tarihçesi ve dans kostümleri hakkında bilgi verilerek farklı temalara uygun dans kostümü tasarımları yapılmış ve her bir köstüm irdelenerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dans, Kostüm, Dans Kostümü, Kostüm Tasarımı

21. Yüzyılda Sanat ve Sanat Eğitimi Yönsemeleri

Yrd.Doç.Dr. Süleyman İrgin

ÖZ

21. Yüzyıla doğru gelindiğinde sanatta elle tutulamayacak değişimler ve gelişmeler ortaya çıkmış ve çıkmaktadır. Günümüzde "sanat" denilen kavramın etrafında sonu gelmez anlayışlar ve paranoyak tartışmalar devam etmektedir. Kimi sanatın gerekliliğinden övgüyle bahsederken kimi de sanatın gereksizliğinden bahsedebilmektedir. Modern, modernizm, modernist, postmodern, postmodernizm, postmodernist, çağdaş, güncel gibi kavramlar kargaşası günümüz sanatını anlaşılmaz kılmanın yanında sanatçıyı çeşitli uçuk fikirleri ve ürünleri sergilemeye sürüklemiştir. Kültürel dönüşümler ve dinamiklerin mevcudiyeti kadar hayatiyetinin de büyük oranda görselleştirildiği bir postmodern çağda yaşamaktayız. Kültürü kendi ideolojisi ve tasavvurlarını meşrulaştırma alanı olarak gören bir postmodern dünya aynı zamanda, meşrulaştırmanın da motivasyonlarını önemseyen tacir kimliği ile sanatı taşeron kılma gayretinde olduğunu görmekteyiz. Kültürel ekonomiler kendi yarattığı kültürel yeni potansiyellerden beslenmekte, kültürel metinleri ya da sanat eserlerini "değer"i ile "eder"i arasında sıkıştırmakta ve yeni stil yaratımlarını kutsamaktadır. Diğer bir deyişle kültür, sanat ve sanat eğitimi "fetih" ile "işgal" arasındaki ayrımın küresel anlam kargaşasını insanileştirmek için yeni bir sosyoloji alanı yaratmaktadır diyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl, Sanat, Postmodernizm, Kültür

Sanatın Resmini Yapabilir Misin Abidin ? Soyutlama Sanatında "Abidin Dino"

Öğr.Gör. Süleyman Özderin

ÖZ

Türk resim sanatının özgün yeteneklerinden biri olan Abidin Dino çok yönlü kişiliğiyle sadece resim sanatıyla uğraşmamış, dergi yönetmenliği, oyun yazarlığı, edebiyat, heykel ve sinema ile de çok yakından ilgilenmiştir. Abidin Dino'nun sanatçı kişiliğindeki yaratıcı ilgilerin yansıma biçimleri, onun eserlerini sanatın ne'liği konusunda çağdaşlarından çok daha farklı noktalara taşır. Bu makalede, yaşam öyküsü içerisinde Dino'nun sanata karşı göstermiş olduğu yaratıcı ilgilerin hangi noktalarda fark yarattığı, tüm uğraşlarındaki asıl çabanın sanatın özünü "sanat" yapan değerleri nasıl meydana getirdiği üzerinde durularak, ayrıca günümüz sanat yazarları arasında ismi pek de anılmasa da, Abidin Dino'nun sanatçı kişiliğine dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Abidin Dino, D Grubu, Sanat, Desen, Resim, Yaratıcılık, Soyutlama

Kitlelerin Kültür Endüstrisine Uyumunu Kolaylaştırmada Grafik Tasarımın Rolü

Mithat Yılmaz - Arş.Gör. Sümeyye Özbek

ÖZ

Kültürün kendisinin bir endüstri ve kültürün yarattığı, ortaya çıkardığı ürünlerin de alınıp satılabilen metalar olduğu iddiası kültür endüstrisi kavramının ortaya çıkışına kaynaklık eder. Kavram ilk olarak 1947 yılında kullanılmış ve o günden beri kapitalizmin ağır şartlar altında çalıştırdığı insanları denetim altında tutup tepki gösterme ve başkaldırma ihtimaline karşı bilgiyi ve neredeyse bütün hayatımızı denetleyen popüler kültür öğelerini manipüle etmek suretiyle varlığını devam ettirmiştir. Kültür endüstrisinin hayatta kalmasını sağlayan birçok faktör vardır ve bunlar arasında en önemlilerinden biri grafik tasarımdır. Grafik tasarımın bu anlamda en önemli rolü, şirketlerin kurumsallaşmasıyla birlikte logo, kurumsal renk, slogan gibi kimlik göstergelerinin tüketicide yönlendirilmiş bir algı oluşmasında belirleyici rol oynamasıdır. Bu makalede kültür endüstrisine uyum ve kitlelere kültürü satın aldırmada grafik tasarımın rolü ele alınacaktır. Yönlendirme ve etki altına alma gibi daha çok zihinsel faaliyetleri açıklamada kullanılan manipülasyon kavramının grafik tasarımda kullanılarak tüketici üzerindeki etkisi tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür Endüstrisi, Grafik Tasarım, Tüketim Toplumu

16. Yüzyıl Osmanlı Minyatür Sanatında İkonografik Çözümlemeler

Yrd.Doç.Dr. Tahir Çelikbağ

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğunda resim sanatının başlaması Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi sonrasıdır. Fatih Sultan Mehmet'in sanata büyük önem vermiş olmasından dolayı, imparatorluğun tüm bölgelerinden ve yurt dışından sanatkârları İstanbul'a davet etmiştir. Yine bu dönemde İtalyan ressamlarından Venedikli Costanzo da Ferrara 1477-1478 yılları arasında İstanbul'a gelmiş ve Fatihin büstü yapmıştır.1479 yılında Gentile Bellini İstanbul'a gelip 1480 yılı son çeyreğine kadar Osmanlı sarayında ikamet etmiş ve bu dönemde Fatih Sultan Mehmet'in portresini yapmıştır. Bu gelişme Osmanlı Minyatür ustalarının portreye olan ilgisini artırmıştır. Nakkaş Sinan Bey ve öğrencisi Ahmet Şiblizade minyatür portreciliğinde gelişme göstermişlerdir.Yavuz Sultan Selim, Osmanlı İmparatorluk Nakkaş hanesinde büyük değişiklere yol açacak, 1514 yılında Çaldıran savaşından sonra Safevî devletini yenilgiye uğratmış ve Safavi başkenti Tebriz'i ele geçirmiştir. Yavuz Sultan Selim Tebriz'den önemli sayıda sanatçı ve elyazmaları İstanbul Topkapı sarayına getirtmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Döneminde Osmanlı minyatürü nihayet kişiliğini bulmuş ve en verimli dönem olmuştur. Bu dönemde fethedilen ülkelerin sanatçıları Osmanlı Topkapı sarayına geçiyor ve Osmanlı nakkaşlar üzerinde etkili olduğu ürettikleri minyatürlerde görülmektedir. Osmanlı resim sanatı denince çoğunlukla elyazmaları içinde yer alan minyatürler akla gelir. Bu minyatürleri diğer resim türlerinden ayıran en önemli özelliklerinden biri metne bağlı kalarak tasvir edilmiş olmasıdır. Elyazmaların içinde yer alan tasvirlerin görüntüyü çevreleyen ikonografik özelliklerini çözümlemek için belirli bir metin olsa da nakkaşlar bazen metnin dışına çıkarak minyatürlere farklı bir yorum kattığı sıklıkla karşılaştığımız bir durum olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Minyatür, Nakkaş, Osmanlı

Ahmet Haşim'in "O Belde" Şiirinin Ontolojik Tahlil Yöntemiyle İncelenmesi

Öğretim Görevlisi Tahsin Yaprak

ÖZ

Temel esaslarını Roman Ingarden ve Nicolai Hartman'ın oluşturduğu, edebiyatımızda ise İsmail Tunalı'nın "Sanat Ontolojisi" isimli eseriyle dikkati çeken ontolojik tahlil yönteminde eserler "ön yapı ve arka yapı" olmak üzere iki ana tabakaya ayrılır. Ön yapı eserin görünen yüzüyken, arka yapı eserin görünmeyen ancak araştırılarak fark edilebilen kısmıdır. Bu arka yapı da kendi içinde alt katmanlara ayrılır: Anlamsal tabaka, nesne tabakası, karakter tabakası, alınyazısı tabakası. Çalışmada, ontolojik tahlil yöntemiyle incelenecek olan "O Belde" şiirinin öncelikle ses ahengini sağlayan ön yapı özellikleri tespit edilecek; daha sonra metnin arka yapı özellikleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ontolojik Tahlil Yöntemi, O Belde

Türk Düz Dokumalarında Kullanılan Hayat Ağacı Motifleri

Öğr. Gör. Tevhide Aydın

ÖZ

Türk Düz Dokumalarında Kullanılan Hayat Ağacı Motifleri Tevhide Aydın taydin@kmu.edu.tr 1Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, El Sanatları Bölümü, KARAMAN ÖZET Hayat Ağacı, insanlık tarihinin çeşitli dönemlerinde en fazla kullanılan simgesel temadır. Çeşitli toplumların mitolojilerinde sözü geçen ağaç, kimi zaman yaşamı, kimi zaman da evreni betimlemek için kullanılır. Evrenin üç elementi; toprağın derinliğine inen kökleriyle yeraltını, alt dalları ve gövdesiyle gökyüzünü, ışığa yükselen üst dallarıyla cenneti birleştirir. Yeryüzü ve cennet arasındaki iletişimi sağlar. Hayat Ağacı yüzyıllar boyu Türk kültüründe yer almıştır. İnsanlar ölümsüzlük isteklerini farklı simgelerle ifade etmeye çalışmışlar, çinilerde, dokumalarda, duvar resimlerinde, mezar taşları çeşmelerde ve daha birçok yerde çokça kullanmışlardır. Hayat ağacıyla birlikte görülen su kabı, vazo veya kupa temizliği simgeler. Bazı kullanımlarda Hayat Ağacı'nın dallarına konmuş kuşlar betimlenir. Servi ağacının minarelerle olan benzerliği de, bu ağacın Türk- İslam kültüründeki yerini sağlamlaştıran etkenlerden biridir. Kilim, Türk insanının semboller dünyasını, gelenek, görenek, inanç ve estetik yönünü, kültürünü yansıtmış, Orta Asya'dan Anadolu'ya değerli kültür mesajları taşımıştır. Bu çalışmada; Türk düz dokumalarında kullanılan hayat ağacı motifleri, sembolik anlamları, motifin kullanıldığı yöreler, motiflerin form açısından incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düz Dokuma, Motif, Hayat Ağacı, Sembol, Kültür.

"Istanbul Eyüp Sultan Türbesi'nden 16. Yy'a Ait Bir Çini Panonun Restorasyonu"

Öğr.Gör. Timur Bilir

ÖZ

İstanbul Eyüp Sultan Türbesi'nden 16. yy'a Ait Bir Çini Panonun Restorasyonu* Eyüp Sultan Türbesi, İstanbul'da kendi adını taşıyan semtte bulunmaktadır. İstanbul'un ve İslam dünyasının en önemli ziyaret mekanlarından biri olan türbe, Osmanlı sultanlarının kılıç kuşanma törenlerinin yapıldığı yer olarak da ayrı bir öneme sahiptir. Fetihten sonra ilk inşa edilen yapılardan biri olan türbe,sekizgen planlıdır (1458). İlk yapıldığı dönemde çini süslemeye sahip olmayan yapıdaki çiniler, saray deposundan ve zamanla tahrip olmuş mekanlardan getirilerek buraya monte edilmiştir. Türbe, Osmanlı döneminde sırasıyla I. Ahmet, III. Selim ve II. Mahmut dönemlerinde restorasyon görmüştür. Cumhuriyet döneminde 1956-57 yıllarında tekrar restore edilen mekanın son ve geniş kapsamlı restorasyonu 2011 yılının ocak ayında başlamış ve 2015 yılında tamamlanmıştır. Bu çalışma kapsamında türbede bulunan 7678 parça çini sökülerek konservasyon ve restorasyonları yapılmıştır. Bildirimize konu olan pano, İznik çinilerinin en parlak dönemi olan 16. yy'ın ikinci yarısına aittir. Mihraplı denilen tarzdaki panonun ortasında vazodan çıkan şemse formunun içi hatayi üslubu ve natüralist tarzdaki çiçek motifleriyle bezenmiştir. Vazonun içinde rumi, köşebentlerde stilize bulut motifleri yer almaktadır. Bunlardan kalan kısım ise yine hatayi üslubunda stilize çiçeklerle dolgulanmıştır. Daha önce türbenin çıkış holü olarak kullanılan alanda pencere altında yatay konumda bulunurken, restorasyon sürecinde buradan sökülerek mekanın ziyaret kısmı cephesine dikey olarak yerleştirilmiş ve eksik kısımları, eldeki belgeler ile alınan rölöve çizimlerine göre tamamlanarak görsel bütünlüğü sağlanmıştır. Panonun restorasyon aşamaları, restorasyon ve restitüsyon çizimleri, ölçüleri ile bildiride sunulacaktır. Anahtar Kelimeler: İznik, Çini,Restorasyon, Eyüp Sultan Türbesi *Timur Bilir, Öğretim Görevlisi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Anahtar Kelimeler: Iznik, Çini,restorasyon, Eyüp Sultan Türbesi

James Bond Filmlerinde Erkeklik Temsili: Sean Connery Örneği

Arş.Gör. İhsan Koluaçık - Araştırmacı Tolga Gürocak

ÖZ

Ataerkil toplumsallık bağlamında erkeklik, kültür temelli, güç, rasyonellik gibi olumlu kavramlar üzerinden tanımlanırken, kadınlık ise doğaya indirgenip, fiziksel ve duygusal bir zayıflık, irrasyonellik gibi olumsuz kavramlar üzerinden tanımlanmaktadır. kitle iletişim araçları da toplumsal cinsiyet eşitsizliğini körükleyen, ataerkilliği ve egemen heteroseksüelliği ön plana çıkaran yayınlar yapmaktadır. Böylelikle kitle iletişim araçları aracılığıyla sunulan temsiller izleyiciler tarafından doğrudan kabul görmekte ve egemen söylemin yeniden üretimine katkıda bulunmaktadır. Özellikle Konvansiyonel sinema ataerkil toplumun erkeklik imajını önemli bir biçimde yansıtmaktadır. Sinema erkek iktidarının etkin bir biçimde görüldüğü uygulama alanlarının başında gelmektedir. Filmler erkek karakter üzerinden özdeşleşmeyi, büyük, güçlü, hakim olma duygularını öne çıkararak sağlamakta ve ideolojik bir tavır sergilemektedir. Filmlerdeki ideolojik işlevinin gerçekleşmesi erkek kahramanların kişiliğinde yatmaktadır. Bu kahraman ideal birey olarak, kendine yeten, özgüveni sağlam… bir beyaz erkektir. Western, ganster veya polisiye filmlerde ideal kahramanı görmek mümkündür. Genellikle James Bond filmleri ataerkili erkeklik tipolojisini yansıtmaktadır. Bununla birlikte ilk James Bond filmlerinde Sean Connery bir ikon haline gelmiş ve erkeklik temsilinde bir kırılmaya yol açmıştır. Bu çalışmanın amacı Sean Connery'nin canlandırdığı James Bond ile 2000 sonrası çekilen James Bond filmlerindeki erkeklik temsilleri arasındaki değişimi göstermektir. Çalışmada karşılıklı içerik analizi yöntemi uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erkeklik, Kadınlık, Sinema, Hollywood, İdeoloji

Rembrandt' In İçselliği ve Yaratım Olgusu

Yrd.Doç.Dr. Ümran Özbalcı Aria

ÖZ

Büyük bir sanatçının eserinin karşısına geçtiğimizde, biçimlerin mükemmelliğine hayranlıkla bakmakla ya da tek tek her imgenin anlamını soruşturmakla yetinmeyiz; insan etkinliklerinin en büyüleyici sırlarından biri hakkında biraz aydınlanmayı da umarız: Yaratım süreci sıradışı bir sanatçıda nasıl işler? Genel takdir kazanacak bir eserin ortaya çıkmasını hangi koşullar mümkün kılmıştır? Yaşamak ile yaratmak arasındaki en elverişli ilişki nedir? İmgeler ve yaratıcıları arasındaki ilişkiyi gözlemlemek bizi başka yönlerede götürür. Rembrandt'ın uyguladığı evrensel özdeşleştirmenin bir bedeli var gibi gözüküyor: Bireyler türsel bilginin sunağında kurban edilir. Rembrandt'ın sanatının en değerli yanı içinde taşıdığı gerçek inançtır.Rembrandt için insanoğlunun temel özelliği fani oluşudur,İnsanoğlu zamana ve mekana bağımlıdır ,bunlardan kendisine değin imgeler yaratır ve yine zamana ve mekana döner. Gündelik hayatı canlandırışında Rembrandt çevresindeki dünyayı gözlemleyip onu görülebilir formlara tercüme etmekle yetinmez; insan hayatına dair kavrayışını paylaşmamızı sağlar. Rembrandt'ın bir tablosuna özelliklede son dönem tablolarından birine baktığımızda gördüğümüz şey ,bir resimden daha fazlasıdır, bir hayat bir insanlık dersidir. Rembrandt'ın çizgilerinin her yerde mevcut olması ressamın kendi ben'ine saplanmış olmasından çok, bu ben'in tümel insanlık içinde çözünmüş olduğu anlamına gelir: O herkes olmuştur,dolayısıyla artık kimse değildir.

Anahtar Kelimeler: Rembrandt,sanat,resim.Ressam,sanatcı,yaratım Süreci,

Müzik Öğretmen Adaylarının Bağlama Kavramıyla İlgili Bilişsel Yapılarının Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Vahide Bahar Yiğit - Doç.Dr. Sema Sevinç

ÖZ

Bu çalışmanın amacı müzik öğretmen adaylarının bağlama kavramıyla ilgili bilişsel yapılarını ortaya koymak ve alternatif kavramlarını belirlemektir. Bu amaçla, veriler çalışmanın örneklem grubunu oluşturan müzik bölümüne kayıt yaptıran 1, 2, 3, ve 4.sınıf öğretmen adaylarından toplanmıştır. Kayıt yaptıran öğrencilerden bir kısmı çalışmaya katılmamıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin toplam sayısı 105, katılanların yaş aralığı ise 18-22 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu çalışmada, alternatif ölçme- değerlendirme araçlarından biri olan kelime ilişkilendirme testiyle veriler toplanmıştır. Bunun için A4 kâğıdına bağlama kavramı 5 kez alt alta yazılarak öğretmen adaylarından bağımsız bir kavram üzerinden ilişkili kelimeler yazmaları istenmiştir. İlaveten katılımcılardan bağlama kavramıyla ilgili bir cümle yazmaları da istenmiştir. Toplanan veriler öncelikli olarak, 1'den 105'e kadar numaralandırılmıştır. İlişkili kavramlar tek tek kodlanmış, kodlar uygun ve anlamlı kategoriler başlığı altında toplamıştır. Öğretmen adaylarının cevap kelimelerinden "Türk Halk müziği ifadeleri", "Müzikal kimlik ifadeleri", "Coğrafi ifadeler", "Sezgisel ifadeler" ve "Kültürel ifadeler" kategorilerine ulaşılmıştır. Baskın kategori olarak "Türk Halk müziği ifadeleri " ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının yoğun olarak bağlama kavramını türkü kavramıyla ilişkilendirdikleri görülmüştür. Ayrıca Anadolu, Neşet Ertaş, tel ve yöre kelimelerinin de sık olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının bağlama kavramıyla en az ilişki kurdukları kavramların ise huzur, hüzün gibi kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının bağlama kavramıyla ilgili yazmış oldukları cümleler analiz edildiğinde, öğretmen adaylarının farklı alternatif kavramlara sahip olmadıkları görülmüştür. Elde edilen sonuçlardan öğretmen adaylarının bağlama kavramıyla ilişkili kelimeler yazmada zorluk çekmedikleri fakat bağlama kavramını müzikle yeterli düzeyde ilişkilendiremedikleri belirlenmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkılarak, müzik öğretmen adaylarının müzikle ilgili kavramları doğru şekilde yapılandırmaları ve anlamlandırmaları için müzik eğitimi alanında önemli kavramların kapsamlı bir şekilde ele alınması önerilmektedir. Anahtar Kelimeler: Bağlama, müzik eğitimi, müzik öğretmen adayları

Anahtar Kelimeler: Bağlama, Müzik Eğitimi, Müzik Öğretmen Adayları

Konservatuarda Kanun Egitiminde Çoklu Ögrenme Ortamlarının Kullanımının Kanun İcrasina Etkileri

Yrd.Doç.Dr. Volkan Gidiş

ÖZ

Bu çalışmada kanun egitiminde video, ses kaydı gibi teknolojik gelişmelerden yararlanarak konservatuar öğrencilerinin farklı icraları takip etmelerini sağlamak ve yenilikçi icraların öğrenciler üzerindeki etkilerini gözlemlemek amaçlanmıştır. Günümüzde her alanda teknolojinin gelişmesiyle birlikte video ve ses kayıtlarından yararlanarak çoklu öğrenme ortamlarından yararlanılabilmektedir. Gelişen teknoloji ürünlerinden eğitim ortamlarında yararlanmak eğitim ve öğretimin kalitesini arttırarak öğrencilere katkı sağlayabilir.Çoklu öğrenme ortamlarının kullanılması kanun icrasinda öğrencilere farklı bakış açısı kazandırabilir; öğrencilerin yenilikçi icrayı görmesini ve uygulamasını ders sürecine etkin katılmasını ve öğrenme sürecindeki istekliliginin artmasını sağlayabilir. Bu araştırmada tek gruplu ön test son test deneysel yöntemin kullanılmasına karar verilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kanun icrasını ölçme gözlem formu kullanılmıştır. Deneysel süreç devam etmektedir. Araştırma sonuçlarının kanun icrasına katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanun İcrası, Kanun Eğitimi, Çoklu Öğrenme Ortamları

Ölümün Fotoğraf Yoluyla Estetize Edilmesi

Öğr. Gör. Dr. Yeliz Tuna

ÖZ

Yaşam ve ölüm kavramları tarih boyunca üzerinde en çok düşünülen, yazılan, eserler ortaya konulan, özellikle de bu bağlamda, pek çok kez sanata konu olan kavramlardan olmuşlardır. Özellikle ölüm kavramı yüzyıllardır yeni yaratımlar konusunda insanoğlunu harekete geçiren heyecanlandıran unsurların başında yer almıştır. Bu bağlamda ölüm ve yaratma arasındaki ilişki fotoğraf ile doğrudan ilişkilendirilebilecek türdendir. Yaşamın içerisinden alınmış bir an ve hayatın bir parçasını ölümsüzleştirmekle eş tutulan fotoğraf doğal olarak hayatın son bulması olarak görülen ölüm kavramı ile tezatlık göstermektedir. Ölüm gibi soğuk ve kabullenilemeyen bir son buluş kavramının fotoğrafın doğası ile yaşadığı bu karşıtlık, fotoğraf ve ölüm arasındaki bu yoğun ilişki, pek çok sanatçıyı ve fotoğraf üzerine çalışan birçok eleştirel kuramcıyı bu noktada çalışmalar yapmaya sevketmiştir. Ölüm kavramının orjinalliğinin keşfedilmesi ile çalışmalarını bu noktaya çeviren pek çok fotoğraf sanatçısı ölümü her yönüyle tepkisel bir sunumla ele almışlardır. Bu çalışmada Paul Frecker London, Walter Schels ve Beate Lakotta, Elizabeth Heyert, Daniela Edburg gibi sanatçıların fotoğrafları üzerinden modern ve postmodern dönemde ölüm kavramının nasıl farklı bir şekilde estetize edildiği araştırılmıştır. Bu inceleme yapılırken postmodern olanın, modern olana başvurması ve sanatçıların kendi hayat hikayelerinin bu fotoğraflara nasıl yansıdığı gibi konular üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fotoğraf, Ölüm, Post-Mortem Fotoğrafçılık

Tasarım Bölümlerinde Estetik Dersinin Önemi ve Öğrencilere Katkısı

Yıldırım Onur Erdiren

ÖZ

Estetik, sanat ve güzellikle ilgilenen bir felsefe dalıdır. Estetik dersi tasarım bölümlerinde diğer derslerden farklı nitelikler taşır. Özellikle üniversitelerin sanat eğitimi içerisinde estetik dersinin öğrencilere olan katkısı bakımından son derece önemlidir. İsmail Tunalı'nın estetik kitabında da belirttiği gibi estetik süje, estetik obje, estetik değer ve estetik yargı gibi kavramları algılamalarında ve bu kavramları tasarımlarında nasıl yorumlayacakları konusunda yardımcı unsurlar olmaktadır. Bir diğer önemli nokta ise, bir sergiye katıldıklarında inceledikleri eserleri yorumlarken, estetik kavramları kullanarak doğru bir şekilde yorumlayabilmeleri son derece önemli olup, öğrenciye ayırıcı bir nitelik kazandırmaktadır. Bu çalışmada, üniversitelerde estetik dersinin önemi, öğrencilere nasıl bir katkı sağladığı mülakat tekniği kullanılarak irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Estetik, Estetik Unsurları

Yaşayan Bir El Sanatı, Zonguldak İşlemeleri ve Düşündürdükleri

Doç.Dr. Yüksel Şahin

ÖZ

Bu bildiride Zonguldak kent merkezinde yaşayan bir el sanatı olarak tespit edilen işlemecilik ele alınacaktır. Bildiri kapsamında Zonguldak ve çevresinde yaygın görülen işlemecilik geleneğine tarihsel süreçte kısaca değinilerek, günümüzde yaşayan biçimi ele alınacaktır. Çalışmanın verileri; Zonguldak ve çevresinde tekstil el sanatları, giyim kuşam ve işlemecilik üzerine yapılan alan araştırmaları ve 22 yıldır çalışmalarını yürüten işleme atölyesi kurs öğretmeni ve atölye kursiyerleriyle yapılan sözlü ve anket çalışmalarından oluşmaktadır. Çalışmanın sonucunda verilerden elde edilen bulgular ışığında geleneğin ve geleneksel becerinin devam ettirilmesinin sonuçlarına değinilerek günümüz yaşam biçimlerinde işlemecilik örneğinde el sanatlarının terapi olarak yeri işaret edilecektir. Ayrıca, zengin bir tekstil tarihi ve geleneğine sahip Bölgede bir Enstitü kurulması önerisi sebep, sonuç ve kapsamı ile yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zonguldak İşlemeleri, Replikalar, Hesap İşi, Tel Kırma.

Türk Kültüründeki Çadır Geleneğinin Osmanlı Minyatür Sanatına Yansımaları

Kamile Akın - Doç.Dr. Yusuf Keş

ÖZ

Türk göçebe yaşam tarzını mekâna yansıtan çadır ve otağ kültürü, Osmanlı döneminde değerinden hiçbir şey kaybetmeden hatta daha görkemli bir şekilde sürdürülmüştür. Eski Türklerden başlayarak bugün hala Orta Asya'nın ve Anadolu'nun birçok yerinde bir yaşam tarzı olan konar-göçerliğin, çadır geleneğini başlattığı söylenebilir. Türkler, konargöçerliğin belli başlı gereklilikleri ve sabit bir mekânlarının bulunmaması nedeniyle kolay nakledilen, çabuk kurulabilen barınaklara ihtiyaç duymuşlar ve şartlara en uygun çadırı kullanmışlardır. Yaşam koşulları, iklim şartları ve çeşitli ihtiyaçlar ise farklı tiplerde ve boylarda çadırların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yapılan araştırmalarda Osmanlı döneminde çadırın çok yönlü ve çok amaçlı olarak kullanıldığı görülmektedir. Dönemi belgeleyen minyatürlerde, nakkaşlar genellikle günlük olayları resmederek çadıra sıkça yer vermişlerdir. Çadır geleneği en mükemmel hâlini Osmanlı Devleti'nde padişaha mahsus kurulan otağ-ı hümayun ile almıştır. Osmanlıda sürdürülen bu geleneğin en iyi kanıtı günümüze ulaşmış minyatürlerdir. Bu araştırmada Döneme ait minyatürler incelenerek çadırların hangi amaçlarla ve estetik kaygılarla üretildiği incelenip Osmanlı kültüründen yansımalar tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kültüründe Çadır, Osmanlıda Çadır, Çadır Minyatürleri.

Güncel Konuların Reklam Kampanyalarına Yansımalırı

Sıla Aydoğan - Doç.Dr. Yusuf Keş

ÖZ

Çağımızda reklam sektöründe oluşan rekabet, firmalara hizmet veren reklam ajanslarını hedef kitleye uygun reklam oluşturma telaşına sokmuştur. Bu sebeple birçok farklı mecra ve yeni yöntemler kullanılarak reklamlar hazırlanmaktadır. Marka hedeflerinin yerine getirilmesi için tüm ayrıntılar planlanıp, bir dizi tanıtım etkinliği bir araya getirilerek reklam kampanyası oluşturulmaktadır. Reklam kampanyası oluşturma, firma ya da kuruluşların tanıtım hizmetleri için bir karar verme ve problem çözme sürecidir. Reklam yaşamımızda büyük bir yer almaktadır. Reklamda sonucun etkili olması için, kampanya mesajlarının doğru seçilmesi oldukça önemlidir. Kampanya oluşturulurken, güncelliğin ve zamanın dinamiğinin yakalanması reklam üzerinde etkiye sahiptir. Günümüz Reklam dünyası kültürel ve sanatsal açıdan postmodern bir çağı yaşamaktadır. Bu bağlamda reklam kampanyaları ve görsel anlatım dilleri çağa uygun özellikleri göstermektedir. Reklam kampanyası tasarım süreci belli unsurlara bağlı kalsa da kendi içerisindeki farklı dinamiklerden yararlanarak güncel düşünme ve tasarlama yapısını içerisinde barındırmaktadır. Bu araştırmada; reklam, reklam kampanyaları ve hedef kitleye ulaşırken içinde bulunduğu zamanın dinamiğini yakalayacak güncellik etkisi reklam ve tasarım yönüden incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Reklam Kampanyası, Mesaj, Hedef Kitle, Güncellik, Postmodernizm

Türkiye Çukorava Romanlarında Sosyo Kültürel Yapı ve Müzik Uygulamaları

Zafer Kılınçer - Yrd.Doç.Dr Derya Karaburun Doğan

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye'de yaşayan 'Çukurova Romanları' olarak adlandırılan etnisitenin, sosyo-kültürel yapı içerisinde müzik uygulamalarının nasıl şekillendiğinin yanıtları aranmaya çalışılmıştır. Çalışmanın ilk safhasında Roman halklarının kökeni, genel özellikleri ve Türkiye'deki durumları üzerinde durulduktan sonra, ikinci safhasında Çukurova'da yaşayan Romanlara geçilmiştir. Çalışmada Çukurova bölgesi ile sınırlı kalınmasının nedeni, bölge bazında daha detaylı olarak veri toplanmasının sağlanmasıdır. Çukurova'da yaşayan Romanları ele almadan önce çalışmada Türkiye'de yaşayan Romanların tarihleri ve demografik dağılımları ile ilgili ön bilgi verilecektir. Böylelikle, Çukurova Romanlarının Türkiye'deki konumu, daha net olarak görülebileceği ve müziksel uygulamalarının daha rahat anlaşılabileceği düşünülmüştür. Çalışmada Çukurova bölgesinde yaşayan Roman müzisyenlerin, yaşadıkları şehirlerin eğlence müziklerini icra ettikleri, bunun yanında Türk müzik kültürüne de olumlu katkılarda bulundukları tespit edilmiştir. Çukurova Romanlarının yaşadıkları bölgelerin müzik kültürü içerisinde, özellikle musiki cemiyeti ve okul korolarında gerek çalgıcı olarak gerekse korist ve solist olarak yer aldıkları gözlemlenmiştir. Çukurova'da yaşayan romanların Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşayan diğer romanlarla bağlarının bulunduğu söylenebilir. Bu durumun da müzik kültürüne, çalışma mekân durumlarına ve çalgı türlerine yansıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-Kültürel Yapı, Roman, Çukurova, Müzik.

6750 Sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunundaki Taşınır Varlık Kavramına İlişkin Sorunlar

Yrd.Doç.Dr. Bahar Öcal Apaydın - Yrd.Doç.Dr. İdil Tuncer Kazancı

ÖZ

6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu (TİTRK) 20 Ekim 2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilmiş ve 1 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanun ile 1447 sayılı Ticari İşletme Rehni Kanunu (TİRK) yürürlükten kaldırılmıştır. Kanun ile ticari işlemlerde taşınır rehni, teslimsiz taşınır rehni özelliği gösteren bir rehin türü olarak düzenlenmiştir. Kanunun amacı öncelikle "taşınır rehni hakkının güvence olarak kullanımının yaygınlaştırılması ve bu surette teslimsiz rehne konu taşınırların kapsamının genişletilmesi ve aleniyetin sağlanması" ve "rehnin paraya çevrilmesinde alternatif yolların sunulması suretiyle finansman erişiminin kolaylaştırılması" şeklinde ifade edilmiştir. Rehnin kapsamını genişletmek amacıyla, TİTRK m. 5'de taşınır varlıklardan ne anlaşılması gerektiği anılan varlıkların tahdidi olarak sayılmak suretiyle ifade edilmiştir. Rehin hakkının, sayılan varlıklardan biri ya da birden fazlası üzerinde kurulabileceği öngörülmüştür.Türk Medeni Kanunu (TMK) sistematiğinde ise taşınır rehni, rehinli taşınırın İcra İflas Kanunu (İİK) uyarınca cebri icra yoluyla paraya çevirtilmesi suretiyle değerlendirilmesini sağlayan bir sınırlı ayni hak olarak düzenlenmiştir. Nitekim 6750 sayılı kanun uyarınca da ticari işlerde taşınır rehninin paraya çevrilmesinde, hüküm bulunmayan hallerde İİK hükümlerinin uygulama alanı bulacağı hükme bağlanmıştır. Takip hukukuna hakim olan "paraya çevirme ilkesi" ve buna bağlı olarak lex commisoria bakımından ayrık bir düzenleme getiren 6750 sayılı Kanun, rehinli alacaklının tatmin edilmesi yöntemi olarak rehinli malın mülkiyetinin alacaklıya devrini; buna aykırı hareketlerin adli para cezası ile cezalandırılmasını öngörmüştür. Rehne konu edilebilecek varlıkların çeşitliliği de, bunların paraya çevrilmesi aşamasında hangi hükümlerden faydalanılması gerektiği sorununu beraberinde getirmektedir. Tebliğin amacı, TMK ve İİK çerçevesinde söz konusu varlıklar üzerindeki rehin hakkını ve rehnin paraya çevrilmesi yöntemini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Taşınır, taşınır rehni, ticari iş, paraya çevirme, lex commisoria

Hükümsüzlük Yaptırımları: Medeni Hukuk Karşılıkları Bakımından Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Bahar Öcal Apaydın - Arş.Gör. Emine Aslı Küçükaydın

ÖZ

Hükümsüzlük kurumu, sadece medeni hukuk bakımından değil; neredeyse özel hukukun tamamı bakımından büyük bir önem arz etmektedir. Hükümsüzlük yaptırımları, bir hukuki işlemin tabiri caizse kaderini belirlemektedir. Hükümsüzlük yaptırımları, klasik anlamda yokluk, mutlak butlan ve nispi butlan şeklinde karşımıza çıkmakta ve aile hukukunda tam da bu kavramlarla ele alınmaktadır. Oysa Borçlar Hukukunda hükümsüzlük yaptırımları klasik anlamda, "kesin hükümsüzlük" ve "iptal edilebilirlik" şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Miras hukuku kapsamında ise, kanun genel hükümsüzlük yaptırımı olarak iptal edilebilirlik yaptırımını benimsemiştir. Bunun yanı sıra hukuk düzenimizde hükümsüzlük yaptırımları bakımından, yeni birtakım yaklaşımların olduğu da yadsınamaz. Örneğin, Türk Borçlar Kanununda genel işlem koşullarına ilişkin "yazılmamış sayılma" olarak ifade edilen bir düzenleme bulunmaktadır. Bundan başka, özellikle tüketici sözleşmeleri alanında esnek hükümsüzlük nitelendirmeleri yapılmaktadır. Tebliğin amacı, aile hukuku, borçlar hukuku ve miras hukuku bakımından söz konusuyaptırımları çarpıcı örneklerle sınırlı olarak ele almak ve söz konusu hukuk alanlarına hâkim olan temel prensiplerin ve diğer hukuk dallarıyla ilişkilerinin hükümsüzlük yaptırımları üzerindeki etkisini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Butlan, Mutlak Butlan, Nisbi Butlan, Kesin Hükümsüzlük, İptal Edilebilirlik

Yükseköğretim Öğrencilerinin Vergi Farkındalığı ve Vergiye Gönüllü Uyuma Yönelik Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Emine Koban - Jale Bulu

ÖZ

YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN VERGİ FARKINDALIĞI VE VERGİYE GÖNÜLLÜ UYUMA YÖNELİK YAKLAŞIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ Vergiye karşı gösterilen davranış ve eylem biçiminde, bireylerin ödedikleri vergilerin farkında olup olmadıkları ve verginin mali, iktisadi ve sosyal amaçları ile temel özelliklerine ilişkin sahip oldukları bilgilerin yeterliliği önemli görülmektedir. Vergiye gönüllü uyum, kamu hizmetlerinden yararlanan toplum bireylerinin kamu hizmetlerinin finansmanının önemli bir kısmının vergiler ile karşılandığı gerçeğini bilerek ve durumu içselleştirerek, vergilemeye ilişkin ödevlerini ve yükümlülüklerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmesi ile gerçekleşmektedir. Yapılan çalışmada vergiye gönüllü uyumda etkisi olduğuna ilişkin ön fikre sahip olunan vergi farkındalığının düzeyi, yükseköğretim öğrencilerinin demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri alt açılımında olmak üzere ortaya çıkarılarak vergiye gönüllü uyumu etkileyen faktörler ve etkisine ilişkin bulgulara ulaşmak amaçlanmaktadır. Literatürde daha önce yapılmış yurt içi ve yurt dışı çalışmalardan faydalanılarak, Türkiye'nin önemli şehirlerinden biri olan Gaziantep ilinde bulunan Yükseköğretim öğrencileri üzerinde ampirik araştırma yapılacak ve bulgular SPSS ortamında veri girişi ile uygun testler kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergiye Gönüllü Uyum, Vergi Farkındalığı

Türk Ailesi ve Kadının Hukuki Durumunun Değişim Süreci

Araştırmacı Eşe Çağlar

ÖZ

Özet İlkel toplumlardan gelişmiş toplumlara kadar farklı isimlerle telaffuz edilen aile kurumu, tarihi süreçten geçerek köklü bir değişikliğe maruz kalmış ve değişen sosyal yapı içerisinde kendini yenilemiştir. Türklerde aile "ilk sosyal birlik" olarak, içtimai bünyenin çekirdeği kabul edilip, "kan akrabalığı" esasına dayandırılmıştır. Türk toplumu, süreç içerisinde meydana gelen değişim ve gelişimlerden etkilenerek aile yapısını şekillendirmiştir. Eski Türklerde aile sosyal yapının ve aynı zamanda devletin temel yapı taşı olarak görülmüş, töreye göre düzenlenerek, devletin lokomotifi olmuştur. Türklerin İslamiyet'i kabulü ile Türk toplum yapısında değişimler meydana gelmiştir. Osmanlı ailesi de Türk kültürü ve İslam hukuku bünyesinde şekillenmiştir. Osmanlı modernleşmesi ve ıslahat hareketlerine paralel olarak meydana gelen sosyo-kültürel değişimler aileye de yansımıştır. Yenileşme hareketleri ile birlikte eski Türk aile yapısı, büyük şehirler kadar kırsal alanlarda da yavaş yavaş değişim geçirmeye zorlanmıştır. Türk ailesi Tanzimat, Meşrutiyetler dönemi ve Cumhuriyet ile birlikte yeniden şekillenmiş, hukuki düzenlemeler yapılmıştır. Türk kadının aile içinde her zaman çok önemli bir yeri olmuştur. Tarihi süreçte meydana gelen değişimler, kadının sosyal hayattaki etkisini arttırmıştır. Buna dayalı olarak, özellikle Meşrutiyetlerle birlikte kadınların hukuki hakları yükseliş göstermiştir. Tebliğimizin amacı, Türk ailesini bir bütün olarak, tarihi bakış açısıyla değerlendirip değişim ve gelişimlerini ele alarak Türk kadınının hukuki haklarının değişim sürecini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkler, Aile, Kadın, Hukuk, İslamiyet

Çevre Kirlenmesi ve Denizlerin Hukuk Yoluyla Korunması

Yrd.Doç.Dr. Esmeray Alacadağlı

ÖZ

Yüzyılımızın son çeyreğinde tüm toplumların gündemindeki en önemli konulardan biri çevre sorunlarıdır. Ozon tabakasının delinmesinden kuraklığa, dünyanın giderek ısınmasından hava kirlenmesine, deniz kirlenmesinden ormanların yok olmasına kadar uzanan pek çok sorun insanın çevresiyle olan ilişkisinin doğal bir sonucu olup, bu ilişki dünyanın ekolojik dengesini de bozmuştur. Çevre sorunlarının bu denli olumsuz bir noktaya gelmesinin nedeni, bu konulara 1970'li yıllara kadar gereken önemin verilmemesidir. 1972 yılında 113 devletin katılımıyla Stockholm'de toplanan "İnsan Çevresi Konusunda Birleşmiş Milletler Konferansı'nda çevre sorunları ilk defa evrensel boyutta ele alınmış ve bu Konferans bundan sonraki gelişmeler için lokomotif görevi görmüştür. Ancak çevre sorunlarını çözüme bağlayacak önlemleri almaya ve uygulamaya, ekonomik nedenlerle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin pek yanaşmaması bu konuda başarıyı engellemiştir. Diğer çevre kaynakları gibi denizler de kirlenmeye devam etmiştir. İnsanoğlunca çöplük olarak görülüp pek çok atık ve artığın boşaltıldığı ve yine insanların sonu gelmeyen gereksinimlerini karşılamak üzere hoyratça kullanıldığı denizlerde, birçok deniz canlısı ortadan yok olmuş, denizler de büyük ölçüde özümleyebilme kapasitesini yitirmiştir. Denizler, önemli bir ekonomik gelir kaynağı, temel yaşam destek sistemidir. Dünya yüzeyinin yaklaşık %70'ini oluşturan ve 130 kadar ülkenin kıyısının bulunduğu denizler, dünya ortak mirasının da bir parçasıdırlar. Bu nedenle denizlerin kirlenmesi ve korunması ulusal düzlemde düzenleme konusu olduğu kadar uluslararası düzlemde de birçok konferansın gündem maddesidir. Bunun yanında denizler pek çok bilim dalının çalışma alanını oluşturmakta ulusal-uluslararası hukukun ilgi alanına girmektedir. Bu çalışmanın amacı; çevreyle ilgili ulusal ve uluslararası düzenlemelerin denizlerin korunmasındaki etkisini ortaya koymaktır. Bu kapsamda; denizlerin kirlenmesine yol açan kirleticilerle, ulusal ve uluslararası mevzuata dayalı kirlenmenin önlenmesi ve hukuki korumanın sağlanmasına yönelik veriler literatür, mevzuat, örnek olay taraması yoluyla sağlanmıştır. Hukuksal düzenlemelerin denizleri korumada ne kadar etkin olduğu, iç deniz Marmara ve kıyıdaşı olduğumuz Karadeniz örneklerinde ayrıntılı olarak değerlendirilerek sonuç ve öneriler oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Denizler, Kirlilik, Hukuk, Koruma

Vergi Algısı ve Bilinci Üzerine Bir Araştırma: Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinde Vergi Bilinci

Öğr.Gör. Esra Gür - Prof.Dr. İlkay Yıldız

ÖZ

Vergi devletin egemenlik gücüne dayanarak kamu hizmetlerini yerine getirmek amacıyla mükelleflerden aldığı zorunlu ve karşılıksız kamu geliridir. Vergi gelirleri toplam kamu harcamalarının giderilmesinde önemli bir paya sahiptir. Dolayısıyla devletler vergi gelirlerini artırıcı ve vergi kaybını engelleyecek sayısız tedbirler almak durumundadır. Vergilerin, anlaşmazlık hususu olmasının önemli sebeplerinden birisi de mükelleflerin vergi karşısındaki negatif yaklaşımı ve davranışlarıdır. Bu gibi anlaşmazlık durumlarının ortadan kaldırılmasına yönelik uygulanabilecek metotların başında vergiye uyum ve vergi bilinci gelmektedir. Günümüzde özellikle vergi gelirlerinin azalmasına sebebiyet veren vergi kaçakçılığı, vergiden kaçınma ve kayıt dışı ekonomi gibi durumların engellenebilmesi için mükelleflerde vergi uyum ve bilincinin geliştirilmesi ehemmiyet arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, 2016-2017 eğitim öğretim yılında, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin vergi ve vergi bilinci hakkında ne düşündüklerini ortaya koymaktır. Bu amaçla öğrencilerin, verginin ne olduğu, neden vergi alındığı ve vergilerin kullanıldığı alanlarla ilgili cevapları kapsamında vergi bilinci durumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmaya toplam 520 öğrenci katılmıştır. Veriler hazırlanan anket formu tarafından elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Bilinci, Vergi Uyumu, Mükellef Davranışları, Bingöl Üniversitesi

Sekülerizm, Post-Sekülerizm ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Yrd.Doç.Dr. Gül Ceylan Tok

ÖZ

Sosyoloji disiplinden sekülerizasyon tezine gelen yoğun eleştirilerle birlikte din meselesinin uluslararası politikada ne kadar göz ardı edildiği ortaya çıkmıştır. Hurd (2012) bu nedenle son yıllarda uluslararası ilişkiler disiplininde de dine yönelik ` onarıcı bir dönüş` yaşandığına dikkat çeker. Din hem yasal olarak hem de idari olarak ulusal ve ulus ötesi seviyede `seküler gücün kurumları` tarafından regüle edilmektedir. Bu çalışmada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi`nin Avrupa`da dini özgürlükler meselesine yaklaşımı tartışılacaktır. Mahkeme düşünce, vicdan ve din özgürlükleriyle ilgili gelen başvuruların birçoğunu ülkelerin takdir hakkına bırakıp reddetmektedir Bu bildiride mahkemenin ulus ötesi bir yargı kurumu olarak inşa etmeye çalıştığı tarafsız pozisyonu sorunsallaştıralacak ve Avrupa da artan Islamfobiyle mücadele etmede oynayabileceği rol tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sekülerizm, Avrupa`da Islam

Vergi Kayıp ve Kaçaklarının Önlenmesinde Muhasebe Meslek Mensuplarının Rolü: Niğde İli Örneği

Yrd.Doç.Dr. İncilay Erduru

ÖZ

Vergi gelirleri, tüm Dünyada olduğu gibi ülkemizde de kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde kullanılan önemli bir finansman kaynağıdır. Bu nedenle devletin sosyal, eğitim, askeri, yatırım ve diğer hizmetlerini yerine getirebilmesi için vergi gelirini mükelleflerden zamanında ve eksiksiz tahsil etmeleri gerekmektedir. Vergi gelirlerinin zamanında ve eksiksiz şekilde sağlanması bir başka ifadeyle vergi kayıp/kaçaklarının önlenmesi konusunda muhasebe meslek mensupları, vergi idareleri ile mükellefler arasında köprü görevi görmektedir. Dolayısıyla muhasebe meslek mensuplarının vergi kayıp ve kaçaklarının nedenleri ve önlenmesi konusundaki görüşleri son derece önem arz etmektedir. Bu kapsamda çalışmada, Niğde ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının vergi kayıp ve kaçaklarının nedenleri, önlenmesi ve bu konuda kendilerine verilmesini istedikleri yetki ve sorumluluklara ilişkin görüşleri ile bu görüşlerin muhasebe meslek mensuplarının demografik durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada anket yöntemi kullanılmış olup elde edilen 76 ankete ilişkin veriler, SPSS 18 paket programında Kolmogorov Smirnov, Levene, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testleri kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına çalışmanın uygulama bölümünde geniş bir şekilde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Vergi Geliri, Vergi Kayıp/kaçağı, Muhasebe Meslek Mensubu Niğde

Vergi Hukukunda Yorum ve Kıyas Yasağı

Öğr.Gör. Mutlu Yoruldu

ÖZ

Vergi; yetkili kılınan kamu kurumları tarafından, devletin mali, ekonomik ve sosyal amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerçek ve tüzel kişilerden karşılıksız olarak ve cebren alınan parasal değerlerdir. Gerçek ve tüzel kişilerin vergi mükellefiyetleri anayasal düzenleme ile getirilmiş olup anayasa hükmü uyarınca vergisel yükümlülükler ancak kanunla düzenlenebilecektir. Vergi hukuku temelde vergi alacaklısı (devlet) ile vergi borçlusu (kişiler) arasındaki vergiye ilişkin işlemleri düzenler. Verginin konusu, mükellefiyet, verginin tarh, tahakkuk ve ödenmesi, uygulanacak cezalar, mükelleflerin ve vergi idaresinin yetki ve sorumluluklarının sınırı ve bunlarla ilgili olaylar vergi hukukunun konusuna girmektedir. Vergileme sürecinde devletle vergi borçlusu arasında devletin üstünlüğü bulunmaktadır. Vergileme sürecinde devletin işlemleri hukuki sınırlar çerçevesinde gerçekleştirilir. Anayasanın 73. maddesinde düzenlenen verginin kanuniliği ilkesi, devlete karşı kişilere hukuki güvence sağlamaktadır. Anayasanın 73. maddesiyle düzenlenmiş kanunilik ilkesi, hukuk devleti kavramıyla bağlantılıdır. Vergi, iktidarların elinde, ekonomiye ve bu yolla bireylerin temel hak ve özgürlüklerine müdahale aracı olabilmektedir. Ekonomik ve sosyal hayatı düzenleyen kanunlarla, kişilerin temel hak ve özgürlükleri alanında yer alan vergiyi doğuran olaylar önlenebilir veya caydırılabilir. Bu nedenle vergilerin kanuniliği ilkesi, kişilerin çalışma ve sözleşme hürriyetleri ile mülkiyet ve miras haklarının zedelenmemesi için hukuk devletinin belirleyici unsurlarındandır. Açıklanan nedenlerle vergi hukuku diğer hukuk dallarından farklılık göstermekte, bunun sonucunda vergi hukukunun kendine özgü kavram ve mekanizmaları oluşmaktadır. Vergi hukuku tartışılır ve yorumlanırken bu özelliği gözden kaçırılmamalı, sadece kendi içinde değerlendirilmelidir. İşte bu nedenlerden dolayı vergi hukukunun yorumlanması ve vergi hukukunda kıyas yapılmaması önem arz eder. Bu çalışmanın amacı, vergi hukukunda yer alan yorum ve kıyas yasağı kavramlarının değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Hukuku, Yorum, Kıyas Yasağı

Mücbir Sebep Halleri ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Mutlu Yoruldu - Arş. Gör. Nilüfer Zeybek Yoruldu

ÖZ

Vergi mükellefleri ve sorumluları, vergilendirmeye ilişkin ödev ve sorumluluklarını, vergi kanunlarında hükme bağlanan veya vergi idaresince tayin edilen süreler içerisinde yerine getirmek zorundadırlar. Aksi takdirde usule uygun hareket etmemelerinden dolayı cezai müeyyide ile karşı karşıya kalırlar. Fakat vergi mükellefi ve sorumluları, iradeleri dışında meydana gelen ve önceden bilemeyecekleri ve önüne geçemeyecekleri bazı olaylar nedeniyle, ödev ve sorumluluklarını zamanında yerine getiremezler ve bu yüzden sorumlu tutulamazlar. Söz konusu bu haller, mücbir sebepler olarak tanımlanmaktadır. Vergi Usul Kanunu'nun 13. maddesinde, mücbir sebep hallerinin neler olduğu (Vergi ödevlerinin herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık, tutukluluk, vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler vb.) ve mücbir sebebi tanımlayan unsurlar belirtilmiştir. Mücbir sebepler, vergi hukukunda sürelerin uzamasına sebep olan en önemli hallerdir. Mücbir sebep, vergileme ile ilgili olarak kanunen veya idarece tayin edilmiş olan süreleri durdurur. Duran süre, mücbir sebep sayılan durumun ortadan kalkmasından sonra yeniden işlemeye başlar. Bu çalışmanın amacı, Vergi Usul Kanunu'nda yer alan mücbir sebep hallerinin ve hukuki açıdan ortaya çıkan sonuçlarının değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Mücbir Sebep Halleri, Vergi Hukuku

Kaldor Tipi Vergileme:teorik Bir Yaklaşım

Yrd.Doç.Dr. Pelin Mastar Özcan - Doç.Dr. Gül Kayalıdere

ÖZ

Vergiler, kamusal hizmetleri finanse etmek için kullanılan en önemli kamu geliridir. Vergi politikaları uygulanırken iki temel amaç dikkate alınmaktadır. Bu amaçlardan ilki, vergi kayıp ve kaçaklarının en aza indirilerek vergi tahsilatının arttırılması diğer amaç ise vergi yükünün mükellefler arasında adil dağılımının gerçekleştirilmesidir. Literatürde, elde edilen vergi gelirleri içerisinde dolaysız vergilerin payının dolaylı vergilere oranla yoğun olması vergi adaleti açısından önerilmektedir. Ancak, özellikle gelişmekte olan ülkelerde vergi tabanının ve vergi bilincinin yetersizliğinden ötürü dolaylı vergilere daha fazla ağırlık verilmektedir. 1955 yılında Nicholas Kaldor "An Expenditure Tax" isimli çalışmasında tüketimin gelirden daha uygun bir vergi matrahı olduğunu savunmuştur. Kaldor'a göre tüketim ödeme gücünü daha iyi temsil etmektedir. Ayrıca gelir vergisinin özellikle yüksek gelir dilimlerinde etkin olmayan bir artan oranlılığa sahip olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla vergi adaletinin gerçek anlamda sağlanabilmesi için gelir vergisine ilave olarak kişisel bir harcama vergisi önermiştir. Bu sayede bir taraftan tasarruf eden kişiler üzerinde vergi yükü hafiflerken tüketimi tercih eden üst gelir grubundaki mükelleflerin vergi yükü de artacaktır. Çalışmada, Kaldor Tipi harcama vergisi teorik olarak ele alınarak verginin, işleyişi ve uygulama yöntemleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Harcama Vergisi, Vergi Politikası.

Vergi Politikaları ve Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları İlişkisi

Öğr.Gör. Serkan Ercoşkun

ÖZ

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak haberleşme, ulaşım ve iletişim maliyetlerindeki düşüşler ve serbest piyasa ekonomisi sisteminin küresel ölçekte uygulama alanının genişlemesi sonucu hız kazanan ekonomik küreselleşme sürecinin ortaya çıkardığı en önemli unsurlardan birisi ülkelerarası sermaye hareketlerinin sınır ötesi akışkanlık kazanması ve hacimce büyümesi olmuştur. Çeşitli sektörlere yönelik olarak yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımları gelişmekte olan ülkeler açısından incelendiğinde, sözkonusu ülkelerde ülke içi tasarruf açığına ve yetersiz sermaye birikimine bağlı olarak ekonomik etkinliğin arttırılmasında yabancı sermaye ihtiyacının ortaya çıktığı görülmektedir. Bu nedenden dolayı doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını ülke içine çekmek için düzenlemeler yapılması ve politikalar uygulanması gelişmekte olan ülkelerde yatırım ikliminin geliştirilmesi açısından önemli konular haline gelmiştir. Bu amaç doğrultusunda vergi politikaları doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını etkilemeye yönelik uygulanan önemli bir politika aracı olarak görülmektedir. Bu çalışmanın amacı literatür taraması yolu ile vergi politikası ile doğrudan yabancı sermaye yatırımları arasındaki ilişki ile ilgili tespit ve değerlendirmelerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Üretimin Küreselleşmesi, Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları, Vergi Politikası

Vergi Güvenlik Önlemleri Açısından Emlak Vergisinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Taha Emre Çiftçi - Yrd.Doç.Dr. Doğan Bakırtaş

ÖZ

Vergiler, toplumsal ihtiyaçların giderilmesinde devletler açısından en önemli kaynaklardan biridir. Bu nedenle vergileme sürecinin net bir şekilde ortaya konulması ve uygulanması önem arz etmektedir. Söz konusu sürecin temel hedefi ise vergi hasılatında optimal düzeye ulaşmaktır. Optimal vergi hasılatına ulaşabilmek, vergi mükelleflerinin vergilerini tam olarak ödemeleri ile mümkün olmaktadır. Mükellef davranışları göz önüne alındığında vergi kanunlarında belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi ve vergi kayıplarının ortadan kaldırılmasında vergi güvenlik önlemleri ön plana çıkmaktadır. Vergi denetiminin yanında vergi sistemi içinde oluşturulacak vergi güvenlik önlemleri, istenmeyen mükellef davranışlarını engellediği gibi toplam vergi hasılatının da artmasına olanak sağlayacak niteliktedir. Bu kapsamda çalışmada, Türkiye'de servet üzerinden alınan vergilerinden biri olan emlak vergisinin güvenlik önlemlerine yönelik yasal hükümleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Güvenlik Önlemleri, Emlak Vergisi

Tutum, Hukuksal Yapı ve Etnik Değişkenlerin Gelir Üzerindeki Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Taner Güney

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ülkelerin hukuk sistemi, tutum ve etnik göstergelerinin kişi başına düşen milli gelir üzerindeki etkisini analiz etmektir. 1990-2012 yıllarını kapsayan dönemde 146 gelişmiş ve gelişmekte olan ülke verisiyle elde edilen tahmin sonuçlarına göre hukuk sistemi ve tutum kişi başına düşen gelir üzerinde pozitif yönlü ve istatistiksel olarak oldukça anlamlı bir etkiye sahiptir. Etnik değişkenler kişi başına düşen milli gelir üzerinde negatif yönlü ve istatistiksel olarak oldukça anlamlı bir etkiye sahiptir. Ancak etnik değişkenlerin gelişmiş ülkelerde gelir düzeyi üzerindeki etkisi pozitif yöne dönmektedir ve bu etki istatistiksel olarak anlamlıdır. Diğer değişkenlerden tutum gelir üzerinde negatif yönlü, hukuksal yapı pozitif yönlü etkiye sahiptir. Gelişmekte olan ülkelerde de hukuk sistemi ve tutum kişi başına düşen gelir üzerinde pozitif yönlü etnik değişkenler negatif yönlü bir etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Tutum, Hukuksal Yapı, Etnik Farklılık, Gelir

Iş Hukuku Mevzuatında Yapılan Düzenlemelerin Kadınlar ve Engelliler Açısından Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Uğur Doğru - Prof.Dr. Ayşen Yılmaz

ÖZ

Anayasa md. 10'a göre "herkes kanun önünde eşittir". Bu hükme 07.05.2004 tarihinde eklenen fıkra ile kadınlar ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğu belirtilmiş, devlete bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla ilgili olarak yükümlülük verilmiştir. Bununla birlikte, 2010 yılında yapılan değişiklikle kadınlar ve erkekler arasındaki bu eşitliğin sağlanması amacıyla yapılacak düzenlemeler ve çocuklar, yaşlılar, özürlüler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı belirtilmiştir. Kadınlar, çocuklar, özürlüler ve yaşlılar bakımından onların lehine kanunlarda yapılacak düzenlemeler, anayasal güvence altına alınmış ve buna ilişkin olarak anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık itirazlarının önü kapatılmıştır. Çalışmanın amacı; 2004 yılı sonrası İş Mevzuatı'nda dezavantajlı gruplar (kadınlar, çocuklar-gençler, yaşlılar, özürlüler, eski hükümlüler, göçmenler) lehine yapılan değişiklikler saptanarak, özellikle kadınların ve engellilerin işgücüne katılım oranlarındaki olumlu yansımaları belirlemektir. Bu bağlamda, 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunu temel alınarak, mevzuattaki diğer düzenlemeler ile ilgili makroekonomik değişkenlere bakılarak lehine etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Özellikle 4857 sayılı İş Kanunu sonrası kadınların ve engellilerin işgücüne katılım oranında önemli bir artış olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Iş Hukuku Mevzuatı, Kadın, Engelliler

Kütüphanelerde Kullanılan Dewey Onlu Sınıflandırma Sisteminin İslami İlimler Tasnifi Açısından Değerlendirilmesi - İsam Kütüphanesi-Neü İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi Örneği

Arş.Gör. Abdullah Muaz Güven - Necati Şahin

ÖZ

Dewey onlu sınıflandırma sistemi, Melvil Dewey isimli bir öğrencinin okul kütüphanesini düzenlemek amacıyla oluşturduğu ve sonraki zamanlarda tüm dünya kütüphanelerinde kitap tasnifi konusunda kullanılmaya başlanan bir sistemdir. Bu tasnif sisteminde İslam dini literatürü, 10 farklı temel disiplin başlığıyla 297 sayısı içerisinde yer bulur. Bu çalışmada, ülkemizde İslami İlimler sahasında yoğun şekilde tercih edilen iki farklı kütüphanenin sınıflandırma sistemi örneğinden hareketle bu sistemin İslami ilimlere yönelik literatür açısından kullanımındaki olumlu ve olumsuz yönler ifade edilecek, karşılaşılan problemler ve bu problemlere yönelik çözüm önerileri tartışılacaktır. Kütüphanelerde kitap tasnifi, hem kütüphane personeli açısından hem de okuyucu açısından sorun teşkil eden bir meseledir. Dewey sistemi, tüm alanlarda olduğu gibi İslami ilimler açısından da gelişen şartlara göre farklı ve sürekli güncellenen sürümlerle cevap vermeye çalışmaktadır. Tebliğimizde konu eksenli bir tasnife dayanan bu sistemin, birbiriyle bağlantılı ve yakın içerikli pek çok ilim dalına sahip olan İslami ilimler sahasında uygulanışı üzerinde değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kütüphane, Tasnif, İslami İlimler

Ergenlik/Gençlik Dönemi Din Eğitimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Ali Çanakcı

ÖZ

Günümüzde eğitim, kabul gören en yaygın tanımıyla bireylerin duygularında, düşüncelerinde, tutumlarında, davranışlarında istendik değişiklikler meydana getirme sürecidir. Din de insanların davranışlarının olumlu yönde değişimini ve toplumun bu yönde şekillenmesini amaçlamaktadır. Buradan, ortak paydada birleşen bu kavramların bilimsel/teknolojik gelişmelerin yaşandığı güzümüzde, hızlı gelişim ve dönüşümlerin beraberinde getirdiği bireysel/toplumsal problemlerle birlikte çok daha fazla önem ve öncelik kazandığı anlaşılmaktadır. Bu süreçte bireylerin ihtiyaçları/durumları onlara verilecek eğitimi belirlemektedir. Dolayısıyla bireylere verilecek din eğitiminin de niteliği, onların gelişim dönemlerinin çok iyi bilinmesiyle doğru orantılıdır. Bilhassa din eğitiminde kritik/hassas dönem diyebileceğimiz ergenlik/gençlik dönemi ve bu dönemdeki bireylerin gelişim özellikleri (fiziksel/bilişsel/duygusal/dini/ahlaki vb.), üzerinde durulması gereken en önemli hususlardan biridir. Buradan hareketle çalışmada, ergenlik/gençlik döneminin özellikleri (fiziksel/zihinsel/duygusal/sosyal/dini/ahlaki) üzerinde durularak bireylere verilecek din eğitiminde etkili olan aile, okul, sosyal çevre, kitle iletişim araçları gibi faktörlerin etkileri ele alınacak ve bu süreçte karşılaşılan sorunlar tespit edilecektir. Ayrıca bunların çözümünde etkili olabilecek (ebeveyn/öğretmenler için) yöntemler ortaya konularak milli/manevi değerlerine bağlı, şahsiyetli, yüksek karakterli, kişisel gelişimi güçlendirilmiş bireylerin yetiştirilmesi yönünde çözüm önerileri getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik/gençlik, Ergenlik/gençlik Dönemi, Eğitim, Din Eğitimi

Kadınların Siyasete Etkisi Bağlamında Hayzüran Örneği

Doç.Dr. Ahmet Güzel

ÖZ

özet Tarihin hemen her devrinde kadınların siyasette etkin rol oynadıklarına dair rivayetlerle karşılaşmamız mümkündür. Bu bağlamda İslâm siyaset geleneğinde en çok dikkatimizi çeken simalardan birisinin, Abbasîlerin üçüncü halifesi Muhammed el-Mehdî'nin eşi, Hâdî ve Hârûnüürreşîd'in annesi Hayzüran olduğu söylenebilir. Esas isminin "Hezerân" olduğu, daha çok Hayzüran olarak anıldığı, aslen Hazarlı olduğu, güzelliği, kültürü ve edebî yetenekleriyle Halife Mehdî'nin gözdesi hâline geldiği rivayet edilir. O, edîbe ve şâire bir kadın olarak dikkati çekmektedir. Nüfuz sahibi, sözü geçen ve Mehdî üzerinde büyük tesiri olan Hayzüran, devlet işleriyle ilgili emir ve yasaklarda bulunurdu. Halk, ihtiyaçlarını gidermesi için gruplar hâlinde onun kapısına gelir, ondan yardım isterdi. Onun kabul salonları devlet ileri gelenleriyle, makam mevki umanlarla dolup taşardı. Senelik 260.000 dinar harcama yaptığı, vefat ettiği zaman 160.000.000 dirhemden daha çok mala sahip olduğu nakledilir. Hayzüran, oğulları Hâdî ve Hârûn'un veliaht tayin edilmesini sağlamıştır. Abbasî devletinde Hayzüran'ın dışında iki oğlu da halifelik yapan başka halife annesi yoktur. Onun eşi Halife Mehdî'nin ölümünde dolaylı yoldan, oğlu Hâdî'nin ölümünde doğrudan tesiri olduğuna dair muhtelif rivayet ve görüşler vardır. Bu çalışmada kadınların siyasete tesiri bağlamında Hayzüran örneği, temel kaynakların referansları ve çağdaş araştırmacıların tahlil ve yorumları ışığında ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Abbasîler, Mehdî, Hayzüran, Hâdî, Hârûnürreşîd

Osmanlıda Alanyalı Fâkih ve Devlet Adamı: Minkârîzâde Yahyâ Efendi(1609-1678)

Yrd.Doç.Dr. Ali Aslan Topçuoğlu

ÖZ

Osmanlıda Alanyalı Fâkih ve Devlet Adamı: Minkârîzâde Yahyâ Efendi(1609-1678) Bu çalışmada Osmanlı döneminde Minkârîzâde ailesinin tanınmış ilk üyesi ve Mekke kadısı iken vefat eden Alanyalı Ömer Efendi'nin oğlu olan Yahya Efendi'nin hayatı ve eserleri ele alınacaktır. Yahya Efendi, küçüklükten itibaren o dönem eğitim sistemi içinde farklı âlimlerden ders almış, bunun akabinde meslekî hayata başlamıştır. Bu çerçevede Osmanlı eğitim kurumları olan Yavuz Sultan Selim ve Süleymaniye medreselerinde müderrislik görevi ifa etmiş ve bunun akabinde kadılığa atanmıştır. 1649'dan itibaren göreve başlamak üzere Mekke kadılığına tayin edilmiş, bu görevi iki yıl sürdürdükten sonra 1652'de Kahire kadılığına getirilmiş, ancak 1653 yılında bu görevinden azledilmiştir. Bu azledilme süreci bitiminde yeniden Kahire kadılığına atanmış ve bu görev esnasında kendisine Edirne pâyesi verilmiştir. 1662 yılında ise IV. Mehmed tarafından şeyhülislamlığa tayin edilmiştir. Osmanlı döneminde dinî konularda en yüksek yetkiye sahip olmayı ifade eden bu makamda bulunan kişi, gerektiğinde dinî sorunlarla ilgili görüşlerini fetva yayınlayarak açıklamıştır. Böylece halkın dinî –hukukî sorunlarına bu makam sayesinde çözüm getirilmiştir. İşte Yahya Efendi de böylesine önemli görevleri deruhte eden bir makama getirilmiştir. Bununla 1424 yılında Mola Fenarî ile başlayan şeyhülislamlık makamına 17. Yüzyılda getirilenlerden biri de Yahya Efendi olmuştur. Yahya Efendi, hem fakih hem de devlet adamı olarak değişik vazifelerde bulunduğu sırada halkın din-hukukî sorunlarının çözümünde fetvalar vermiş ve bu alanda "Fetâvây-ı Minkârîzade" diye meşhur eseri oluşmuştur. Bunun yanında yetiştirmiş olduğu öğrenciler vasıtasıyla önceki dönemlerden almış olduğu dinî- hukukî birikimi sonraki nesillere aktarmış; devletine, milletine ve İslâm'a yaptığı hizmetler, sonraki dönemler için ilham kaynağı olmuş Osmanlı döneminin önemli simalarından biridir. Bu kişinin biyografisi yanında eserlerine de ayrıca yer verilerek kısaca değerlendirmeler yapılacak olması da ele alacağımız konu açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, İslâm Hukuku, Fâkih, Fetvâ

Hayatı Anlamlandırma Sürecinde, Boşanmanın Ortaokul Çocukları Üzerindeki Psiko-Sosyal Etkileri - Fevzi Çakmak Ortaokulu Örneği

Dr. Ali Baz Bilici

ÖZ

Çocukların anne babalarının boşanma durumundan ne ölçüde etkilendiklerini anlama açısından İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden izin alınarak, İzmir- Karabağlar ilçesinin akademik başarısı en iyi ortaokullarından biri olan Fevzi Çakmak Ortaokulunda bir Eğitim-Öğretim yılı boyunca 28 sınıf rehber öğretmeni, 1 okul rehber öğretmeni, 1 müdür yardımcısı ve yine aynı okulun Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olan araştırmacı tarafından 28 sınıfta toplam 1008 öğrenci arasından, anne babası ayrılmış 76 öğrenci okul bahçesinde, sınıfta gözlemlenmiş ve takip edilmiş, yer yer bu öğrencilere problemleri konusunda yardımcı olmaya çalışılarak, bu çalışmalar raporlanmış ve grafiklere yansıtılmıştır. Bununla birlikte çocukların hayata bir anlam yükleme ve dengeleme dönemlerinde, anne babanın boşanma sürecinin çocukların okul kurallarına uyumu ile genel uyumunu, arkadaşlık ilişkilerini, başarı durumlarını, psikolojik etkilenmeleri ve hayata anlam yükleme gibi hususlarda ne ölçüde etkilendikleri hususu gözlemlenmiş, çocuklara yardımcı olmaya çalışılmış ve araştırmamıza konu edinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Boşanma, Uyum, Psikoloji, İlişki, Başarı, Anlam

Ibnu'l-Mukaffa ve İslami İlimlerin Oluşumundaki Rolü

Doç.Dr. Ali Kuzudişli

ÖZ

Hicri ikinci yüzyılın başında (yaklaşık 102/724) yılında dünyaya gelmiş olan Ebu Muhammed Abdullah b. el-Mukaffa ed-Dadeveyh İran asıllı mütercim, edebiyatçı ve kâtip biri olarak tanınmaktadır. Bedevi kabilelerden fasih Arapça öğrenmiş olan İbnu'l-Mukaffa, döneminin Arap, Fars, Hint, Yunan kültürleri hakkında derin malumat sahibidir. İbnu'l-Mukaffa başta Basra olmak üzere çeşitli merkezlerde kâtiplik yapmış 142/759 tarihinde öldürülmesine yakın yıllarda Müslüman olmuştur. İbnu'l-Mukaffa Abbasilerin ilk dönemlerinde yazdığı telif ve tercüme eserlerinde Arap, Fars, Yunan ve Hint kültürlerini bir araya getirmiş, döneminin siyasi ve kültürel kazanımlarını Abbasilerin hizmetine sunmuştur. Kelile ve Dimne, Siyeru'l-müluk, Kitabu'l-âyin gibi İslam edebiyatını etkileyen çevirilerinin yanı sıra el-Edebü'l-kebir, el-Edebü's-sağir, el-Edebü'l-veciz, Risaletü's-siyase gibi telif eserleri bulunmaktadır. İbnu-l-Mukaffa'nın eserleri, İslami ilimlerin oluşum aşamasında yazılmış olmasından dolayı, ilgili dönemi aydınlatmak açısından büyük önem taşımaktadır. Kelîle ve Dimne'nin çevirisi, birçok müellif tarafından taklit edilmiş, İhvan-ı Safa risâlelerinde ondan alıntılar yapmıştır. Birçok müellif onun nesir üslûbundan etkilenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ibn Mukaffa, Erken Dönem İslami İlimler, Erken Dönem İslam Edebiyatı

Mantık Tarihi Açısından Platon'u Konumlandırmak: Aristoteles'ten Önce Mantık Bilimiyle İlişkili Sorular Soruldu Mu?

Yrd.Doç.Dr. Ali Tekin

ÖZ

Mantık Bilimini tarihte ilk defa Aristoteles (ö. m.ö. 322) kurmuştur. Belirli varlık alanlarına yönelik düşünce üretme yanında bizzat düşüncenin kendisini konu edinen ve düşüncenin tümel yasalarını ortaya koyan filozof Aristoteles'tir. Ancak daha önceki süreçte, mantık biliminin alt dallarıyla ilişkili bir takım temel soruların sorulup sorulmadığı açıklığa kavuşturulması gerekli bir problemdir. Fârâbî (ö. 950) Platon Felsefesi adlı çalışmasında Platon'un (ö. m.ö. 348) bazı eserlerini mantık biliminin bazı alt dalları ile ilişkilendirir tarzda yorumlamıştır. Fârâbî'ye göre Theaitetos'ta, İkinci Analitikler'de konu edilecek olan "bilgi"; Parmenides'te, Topika'da ele alınacak olan diyalektik araştırma; Sofist'te, Sofistik Çürütmeler Üzerine'de ayrıntılı bir şekilde incelenecek olan sofistik sanat; Gorgias'ta, Retorik'te tümel yasaları inşa edilecek retorik ikna sanatı; son olarak Ion'da, Poetika'da felsefî incelemeye tâbi tutulacak sözlü taklit sanatına yönelik bir takım ön araştırmalar ve sorularla karşılaşılmaktadır. Bu çalışmada Aristoteles'in Organon'unun beş kitabında kâmil bir şekilde ortaya koyduğu tümel teorilerin bazı kısımları ile ilgili olarak Platon'un bir takım ön araştırmalar yapmış olup olmadığı meselesi açığa kavuşturulmaya çalışılacak ve Platon'un çabaları klasik mantık tarihi açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aristoteles, Platon, Organon, Düşünce, Mantık Tarihi

Semavi Dinlerin Oluşturduğu Kültürlerde Kudüs ve Kutsallık Kavramı

Arş.Gör. Arzu Cebe

ÖZ

Kudüs, neredeyse beş bin yıllık tarihi ile dünyanın en eski kentlerinden biri olarak bilinmektedir. Kudüs, farklı din, medeniyet ve kültüre ait mirasa ve değerlere sahip toplulukların bir arada bulunduğu önemli şehirlerden biridir. Kaynaklarda Yeruşalayim, Jerusalem, Uruşelim, Yerusalim, Makdis, Beyt-ül-Mukaddes, Beytül-Makdis, isimleriyle anılan bu şehir tarih boyunca semavi dinler açısından "kutsal mekân" olarak önemini korumayı başarmıştır. Kudüs'ün Yahudilik için önemi, Hz. Süleyman'ın babası Hz. Davut'un İsrail Krallığı'nın başkenti olarak belirlediği Kudüs'te Beyt HaMiktaş (Beytül Maktis) tapınağını yaptırmış olması ve tapınağın kalan son parçası ve Yahudilerce Ağlama Duvarı olarak adlanan Batı Duvarı'nın burada bulunmasından kaynaklanmaktadır. Müslümanlar için Kudüs, Mekke ve Medine'den sonra kutsal kabul edilen üçüncü şehirdir.. Bunun sebebi, Müslümanların ilk kıble olarak inandıkları Mescid-i Aksa'nın ve Hz. Muhammedin Miraç'a yükseldiği Kubbet-üs-Sahra'nın burada bunmasıdır. Hıristiyanlar için Kudüs'ün kutsallığı, İncil'e göre İsa'nın çarmıha çekildiği ve gerçek mezarının bulunulduğuna inanılan Kutsal Kabir Kilisesi'nin burada bulunmasından ileri gelmektedir. Çalışmamızda Kudüs'ün geçmişten bugünümüze kadar olan tarihi ışığında, Yahudilik, Hıristiyanlık ve Müslümanlık için Kudüs'te bulunan kutsal mekânların dini, sosyal ve kültürel açıdan değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Kent, Kültür, Kutsallık

Mehmet Feyzî Efendi'de (Ö. 1989) Türk-Islâm Sentezi Düşüncesi

Doç.Dr. Bekir Tatlı

ÖZ

Son dönem İslâm âlimlerinden ve Türk vatanı ve milletinin yanık bir sevdalısı olan merhum Mehmet Feyzi Efendi'nin, özellikle millî konulara olan ilgisi, onu diğer İslâm ulemâsından ayıran önemli bir noktadır. O İslâm ahlâk ve faziletinin nadide bir örneği olmasının yanı sıra, aynı zamanda hayatı boyunca Türklük gurur ve şuuruna da daima vurgu yapan ve bu yönünü dile getirmekten asla geri durmayan büyük bir düşünürdür. Ne var ki, ilim dünyasında Mehmet Feyzi Efendi'nin yeterince incelendiği ve görüşlerinin gereği gibi tartışıldığı henüz söylenemez. Tabiri câizse onun topluma mâl olan fikirlerinin, bilinmeyen yönlerine göre büyük bir buz dağının görünen kısmı kadar olduğunu düşünüyoruz. Gerekli ilmî platformlarda ve üniversitelerde onun ilmî şahsiyetinin ve fikirlerinin tartışılması, bu konularda tezler, makaleler ve kitaplar hazırlanması, böylece onun düşüncelerinin bütün Türk milletine mâl edilmesini zaruri görüyoruz. İşte bu çalışmamızda Mehmet Feyzi Efendi'nin Türk-İslâm sentezi konusundaki fikirleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Feyzî Efendi, Din, Vatan Sevgisi, Millî Şuur

Kur'an'da Ma'rûf ve İhsân Temelli Aile Anlayışının Değeri Üzerine

Yrd.Doç.Dr. Duran Ali Yıldırım - Yrd.Doç.Dr. Ali Bayer

ÖZ

Kur'an'a göre insan, diğer varlıklar gibi eşler halinde yaratılmıştır. Eşler arasında, sevgi, dostluk ve merhamet Allah'ın bir ayetidir. Evliliğin bir amacı bireyin aile ortamındaki mutluluğu ve bu mutluluğun kalıcı ve sürekli olmasıdır. Dolayısıyla evliliğin temelini oluşturan sevgi ve merhamet ilâhî bir nimet olarak eşlerin gönlüne Allah'ın koyduğu manevi bir bağ ve bağlılık vesilesidir. Hakikatte birbirini tanımayan iki insanı evlilik yoluyla birbirlerine sevdiren ve merhamet ettiren duygu manevî bir duygudur ve ilâhî kaynaklıdır. İlâhî bir kudretin kalplere koyduğu sevgi ve merhamet desteğiyle kurulan ve yürütülen aile bu duyguların kaybolmasıyla büyük bir yara almakta ve yıpranmaktadır. Ailenin ve evliliğin temellerinin sarsılması sadece bir kurumu değil iki insanın duygu dünyasını, hayallerini, beklentilerini sarsan bir manevî yıkımı da beraberinde getirmektedir. Aile maddî bir takım şartlar çerçevesinde kurulan bir beraberlik olsa da manevî sebep ve desteklerle yürüyen bir yaşam birlikteliğidir. Maddî hiçbir sebep olmadan da aileler dağılabilmekte, evlilikler sarsıntı yaşayabilmektedir. İnsan ruh ve bedenden oluşan sosyal bir varlıktır. Bedenî ihtiyaçlarının karşılanmasından haz ve mutluluk duyduğu gibi, manevî gereksinimlerinin karşılanmasına da ihtiyaç duymaktadır. Sosyal çevrenin hem pozitif hem de negatif anlamda aile ve evlilikler üzerinde çok büyük etkisi vardır. Modern söylemiyle mahalle baskısı olarak ifade edilen çevresel ve toplumsal etki, aile ve evlilikleri derinden etkileyen bir manevî güce sahiptir. Bu etkiye karşı aile ve evlilikleri korumanın yolu manevî kaynaklardan güç ve destek almaktır. Bu kaynakların da en başında Kur'an- ı Kerim gelmektedir. Aile hukukî bir müesseden öte ahlâki esaslara dayalı yürüyen bir sosyal yapıdır. İnsanların vicdanlarına ve ahlâk anlayışlarına bırakılan aile müessesesinin manevî dinamiklerle beslenmesi ve desteklenmesi önemlidir. Aile ilişkilerinin sağlıklı yürüyebilmesi aile bireylerinin adâletle davranmalarına bağlıdır. Bu sebeple aile ve evliliğin sağlıklı sürdürülebilmesi adâlet zemininde değerlendirebileceğimiz ma'rûf ve ihsân temelli davranışlarla mümkündür. Kur'an'ın öngördüğü aile, 'ma'rûf' ve 'ihsân' temelli ahlâk anlayışına dayalı bir sosyal yapıdır. Biz bu tebliğimizde Kur'an'ın sunduğu bu iki temel değer üzerinde inşa edilecek bir aile anlayışının en etkili manevî terapi olduğunu ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Aile, Maruf, İhsan, Toplumsal Dayanışma, Ahlak, Adalet

Hayvanlarla İlgili Metaforlar Özelinde Hz. Peygamberin Üslubunda Somutlaştırma

Dr. Duran Ekizer

ÖZ

Somutlaştırma özellikle teşbih, istiare ve mecaz-ı mürsel gibi anlatım teknikleri kullanılarak ortaya konan önemli bir üslup özelliğidir. Bu özelliği sebebiyle Hz. Peygamber mesajını daha etkili ve çarpıcı bir şekilde muhataplarına aktarmak amacı ile zaman zaman teşbih ve mecaz gibi ifade üslupları ile soyut alanlar ile somut canlı ve nesneler arasında anlam bağlantıları kurarak somutlaştırma tekniğini kullanmıştır. Bu metaforların en önemlilerinden birisi de o dönemde yaşayan Arapların en çok haşır neşir oldukları hayvanlar kullanılarak ortaya konan metaforik anlatımlardır. Bu bildiride ilgili konuda örnek olarak verilebilecek bazı hadisler üzerinde yapılan edebî tahlil ve değerlendirmeler yapılmıştır. Bu analiz ve değerlendirmeler sonucunda Hz. Peygamberi'in üslubunun en önemli sac ayaklarından birisini oluşturan metaforik ifade üslubunda özellikle hayvanlar kullanılarak yapılan somutlaştırmanın Hz. Peygamber'e özgü ifade teknikleri içerisinde önemli bir yere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Metafor, Teşbih, Mecaz, Somutlaştırma, Üslup

Ilahiyat Fakültesi Öğrencilerinin 15 Temmuz Darbe Girişimine İlişkin Algıları

Yrd.Doç.Dr. Emine Zehra Turan

ÖZ

15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi her yönüyle Türkiye Cumhuriyeti tarihinin önemli dönüm noktalarından birisidir. 15 Temmuz darbe girişimi toplumun her kesimini farklı etkilemiştir. Toplumun geleceğini şekillendirecek olan üniversite öğrencilerinin darbe girişimine bakış açıları önem arz etmektedir. Gelecekte önemli ve hassas konumları nedeniyle İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin darbeye bakış açıları, toplumu derinden etki edebilecek potansiyele sahiptir. İlahiyat Fakültesi öğrencileri üzerinde darbenin bıraktığı etkiler arasında en dikkat çekici olanı, tahmin edildiği üzere dini boyutudur. Bu araştırmanın amacı, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin 15 temmuz darbe girişimine ilişkin algılarını belirlemektir. Bu çerçevede özellikle şu sorulara cevap aranacaktır: 1. İlahiyat fakültesi öğrencilerine darbe ne ifade ediyor? 2. 15 Temmuz darbesinin dini boyutlarının olup olmadığı? 3. 15 Temmuz darbesi dine zarar verip vermediği? Verdiyse ne gibi zararlar verdiği. 4. İlahiyat fakültesi öğrencilerinin 15 Temmuz darbe girişiminden etkilenip etkilenmedikleri? 5. Bu tarz olayların yaşanmaması için din eğitiminde dikkat edilmesi gereken noktalar. ele alınacak hususlar nelerdir? Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın grubunu 2016-2017 öğretim yılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İlahiyat bölümünden gönüllü olan 27 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak 5 açık uçlu sorudan oluşmuş bir görüşme formu kullanılmış ve elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Öğrenciler her soruya birden fazla cevap verdikleri için, frekans hesaplarında öğrenci sayısı değil de, verilen cevap sayısı dikkate alınarak yüzdeler çıkartılmıştır. Sonuçlar darbe girişiminden öğrencilerin etkilendiklerini, darbenin dine ve din anlayışına zarar verdiğini, İslam dininin doğru algılanmasının önemini göstermiştir. Yine din eğitiminde dikkat edilecek hususlar ortaya konulmuştur. Anahtar Kelimeler: darbe, İlahiyat, öğrenci, algı

Anahtar Kelimeler: 15 Temmuz, Darbe, İlahiyat, Algı

Gençlik ve Özgürlük İlişkisinde Güncel Dini Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Ersan Özten

ÖZ

Gençlik ve Özgürlük İlişkisinde Güncel Dini Sorunlar ve Çözüm Önerileri İnsanın yaratılışından itibaren fiziksel gelişimiyle beraber birçok konuda olduğu gibi dini konularda da çeşitli istek ve ihtiyaçları olduğu görülmektedir. Bireyin dini ihtiyaçlarının sağlıklı ve doğru bir şekilde karşılanmaması durumunda, hem birey hem de toplum için çeşitli problemler ortaya çıkmaktadır. Dini değerlerden uzak tek taraflı yetiştirilen bir bireyin/gencin eğilimlerinin de o yöne doğru ağırlık kazanması doğaldır. Bu nedenle bu çalışmamızda sadece maddi dünyayı ela alıp onun için çalışan, ancak manevi ihtiyaçları yok sayan düşüncelere karşı din ve ahlak eğitiminin bir gence; dolayısıyla topluma olan katkısını, bu konuya eğitimciler ve ilgililer tarafından özel bir hassasiyet gösterilmesi gerektiğini izaha çalıştık. Hayata atılan gençlerimiz, psiko-sosyal ve kültürel açıdan maalesef yetersiz olarak atılıyorlar. Yani yirmili yaşlardaki birçok gencimizde hâlâ kendisini nereye ait hissedeceğine, kültürel olarak hangi kültürün temsilcisi olduğuna karar verememe çelişkisi yaşadığını görüyoruz. Kimlik problemi: Bu siyasal kimlik değil, dini ve kültürel kimlik. 15-25 yaş arası gençlerimize biraz daha yakından baktığımızda, onların dünyasına biraz daha yakından girdiğimiz zaman karşımıza henüz dini ve kültürel kimliği oturmamış, kendi içerisinde derin çelişkiler ve çatlaklar yaşayan bir profil çıkıyor. Müslümanlığı bir üst kimlik olarak kabul etmiş olsa bile yeterli derecede İslam ve din hakkında bilgi sahibi olmadığı için pratikteki mezhebi ve fikri uygulamalar noktasında sokakta beraber zamanı paylaştığı diğer kültürlerin temsilcisi olan arkadaşlarının etkisi ile med-cezirler yaşamaktadır. Bunun yanı sıra, diğer bir kısmında da Müslüman üst kimliği içerisinde bir yabancı/bir gayr-i müslim gibi helal-haramlardan bağımsız yaşayabilme arayışları içerisinde olduğunu gözlemlemekteyiz. Nikâhsız beraber yaşama, içki kullanımı vb. hususlar büyük çelişki oluşturmaktadır. Bu çelişki bazen ana haramları bile inkâr noktasına varabilmektedir. Ebeveynlik, sadece olunan bir şey değil, yapılması gereken bir görevdir. Anne-baba olmak, eylemi gerektirir. Ebeveynlik; İslam, yaşam, ilişkiler, dürüstlük ve saygı gibi konularda çocuğunuzun neleri bilmesi gerektiğine karar vermenizi de içerir. Kendi kişisel karakterlerini oluştururken çocuklarımıza belli konularda yardım etmeyi kapsar. Anne baba olmak, çocuğumuza nasıl bağımsız ve sorumluluk sahibi iyi bireyler olacağı hususunda örnek olmayı gerektirir. İslam'a ve insanlığa hizmet eden, huzurlu bir dünya ve aile için sağlıklı nesillere ihtiyaç vardır, bunun için de kadınlarımıza çok büyük görevler düşmektedir. Kadınlarımız, çocuklarının elbiselerinin temizliğine gösterdikleri özenden daha çok kalplerinin temizliğine, çocuklarının midelerini doyurmaya gösterdikleri özenden daha fazlasını kafalarını doyurmaya özen göstermek zorundadır, aksi halde çocuklarımız bir canavar olarak yetişecektir. İnsanın yaratılışında kendi dahli olmamakla beraber, büyüdükçe kabiliyetlerinin geliştirilmesi ve kullanılması yönünde serbestliği vardır. Dolayısıyla davranışlarının huy haline gelmesi, adeta meleke kazanması, aile ve çevresinin onu yönlendirmesiyle oluştuğu bir gerçektir. İnsanın kişiliği, ailesinin, yaşadığı toplumun, mensup olduğu dinin katkılarıyla olumlu veya olumsuz yönde gelişmektedir. Din, ahlak ve hukuk kuralları, bu noktada olumlu gelişim için devreye girmektedir. Bütün ilahi dinlerin ana esaslarından biri nesli muhafazadır. Bunun gerçekleşmesi de sadece eğitim ve öğretimle sağlanabilir. Eğitim ve öğretim denince ilk akla gelen doğal olarak insandır. Bu ortam içerisinde unutulmamalıdır ki çocuklarımızın ve bizlerin cennete girmesi, çocuklarımızın iyi bir lise ya da üniversiteye girişinden daha önemlidir. Elbette çocuklarımız okuyacak, ilim tahsili yapacaktır, ama her şeyden önce imanlı ve kâmil bir Müslüman olmaları gerekir. Bunun için de kafalarının ve gönüllerinin, önce ebeveynleri sonra da eğitimciler tarafından doyurulmuş olması gerekir. Biz bu çalışmamızda Yurtdışı Cami merkezli olarak yaptığımız örnek çalışmanın sonuçlarını değerlendirip, Din Görevlilerinin aileler ve gençler üzerindeki olumlu etkileri ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Özgürlük, Aile, Sorun, Çözümler

Emir ve Nehiy Bağlamında Sahabe'nin Kur'ân Bilinci

Yrd.Doç.Dr. Eyüp Yaka

ÖZ

Vahyin inişine şahit olan sahabe, Kur'ân'ın gelişiyle ümmilikten kurtulup her anlamda bir aydınlanmaya doğru hızla yol almıştır. Vahyin değiştirip dönüştürdüğü bir toplum olan sahabe, adeta tüm irade ve yönelimleri ilahi irade doğrultusunda gelişmiş ve istikamet bulmuş bir nesildir. İşte bu dönüşüm, değişim ve gelişim; inançlarının kaynağı olan Kur'ân'a dair algıları ile ondaki ilahi emir ve nehiy anlayışlarından kaynaklanmaktadır. Tebliğ konusu; sahabenin Kur'ân'daki ilahi emirlerle nehiyler karşısında takındıkları tavırların, onlardaki Kur'ân algısının boyutlarına ve derinliklerine bakmayı zorunlu kılmaktadır. İlahi buyruklar karşısında hiçbir beklenti ve endişe taşımaksızın tam bir teslimiyetle onları yerine getirmeleri ve tüm benliklerini ilahi iradeye bırakmaları, Kur'ân'ın sahabedeki yerini, değerini ve onlardaki ilahi kelam algısını da gözler önüne sermektedir. Bu tebliğ konumuzu daha çok örneklerden hareketle oluşturmaya ve incelemeye çalışacağız. Sahabedeki Kur'ân bilincine baktığımız zaman onların Kur'ân'ı daha çok pratiğe aktarma ve uygulamaya odaklandıkları görülmektedir. Yani kuru bir öğrenme değil, ilahi emir ve nehiyleri "yaparak öğrenme" merkezli bir Kur'ân bilincine sahip idiler. Hz. Osman, İbn Mes'ud ve Ubey b. Ka'b''dan şu rivayet edilmiştir: "Rasûlullah (s.a) onlara Kur'ân'dan on âyeti öğretirdi. Onlar ise bu âyetlerdeki amel ile ilgili hususları öğrenmedikçe bir başka on âyete geçmezlerdi. Böylelikle Hz. Peygamber, bizlere hem Kur'ânı ve hem de onunla amel etmeyi birlikte öğretirdi." Bu rivayetler, Kur'ân'ın yaklaşık 23 yıl süren tedrîcî eğitim metodunun sahabede pratiğe döküldüğünü göstermektedir. Kur'ânın inişi esnasında yaşanmış birçok olayda sahabenin ilahi emir-nehiy telakkisini görmek mümkündür: Mesela "Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinden fazla yükseltmeyin..." (Hucurât, 49/2) ayetinden sonra, fıtraten yüksek sesli olan Sabit b. Kays: 'Allah Rasûlü (s.a.)'nün huzurunda sesini yükselten benim, benim amelim boşa gitmiş ve ben cehennemliklerden olmuşumdur,' deyip kendisini eve hapsetmesi; "Mü'min kadınlara da söyle:. Başörtülerini yakalarının üstüne salsınlar."(Nur, 24/31) ayeti inince Ensar kadınlarının nakışlı elbiselerini yırtıp başlarını örtmeleri; İçkiyi yasağına dair özellikle son ayet inince sahabenin gösterdiği tavır; Daha birçok örnek, Sahabenin emir ve nehiy hassasiyetleri; İslam toplumunun ilk kurucu nesli olarak onlardaki Kur'ân algısı, bilinci ve değerinin boyutları yanında sonraki İslam nesilleri için de çok büyük bir dindarlık örneğidir. Bu hassasiyetlerin duygu ve karakter eğitimine aktarılması büyük önem arzetmektedir. Bu tebliğde Kur'ân'da bahsi geçen diğer din saliklerinin ilahi emir ve nehiyler karşısında sergiledikleri tavırlara da sahabenin tutumuyla mukayese bağlamında değinilecektir. Bu tebliğde dini duyarlılıkların tuttum ve davranış hale gelmesine yardımcı olmak, çok geniş yelpazede ortaya çıkan çeşitli Kur'ân Tefsir/yorum ve yaklaşımlarının bulunduğu çağımızda doğru, saf ve orijinal Kur'ân algısı ve bilincini bir miktar günümüze taşımak ve en azından bir yaşam metodu sunmaya yardımcı olmak gibi noktalar amaçlanmaktadır. Sahabedeki bu Kur'ân algısı ve bilicinin kaynaklarına, Kur'an'daki İman-Amel ikilisinin onlardaki pratik yansımalarına, ayrıca "Kim bildiğiyle amel ederse, Allah ona bilmediğini de öğretir" hadisi çerçevesinde ortaya çıkan sahabedeki Fıkhi Dirayetin kaynağına değinilecektir

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Emir-Nehiy, Kur'ân Bilinci, Sahabe

Alî Şîr Nevâî'nin Mecâlisü'n Nefâyis Adlı Tezkiresinde Şairlerin Din Duygusu ve İnançları

Arş.Gör. Faruk Sönmez

ÖZ

Türk edebiyatında şairler hakkında bilgi veren en önemli kaynakların başında tezkireler gelir. Tezkire yazarları, şairlerin hayatları, eserleri ve sanat anlayışları hakkında önemli bilgiler verirler. Bununla beraber tezkirelerde dönemin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapısı hakkında da bilgiler aktarılır. Tezkireci, şairin hayatı ve edebi kişiliği hakkındaki bilgileri ön planda tutar. Bazı tezkire yazarları, bu bilgiler dışında şairler ile ilgili çeşitli değerlendirmelerde de bulunurlar. Türk edebiyatının ilk tezkire yazarı Alî Şîr Nevâî de Mecâlisü'n Nefâyis adlı eserinde şairler ile ilgili önemli değerlendirmelerde bulunur. Bu bakımdan Nevâî şairlerin pek çok vasfına işaret eder. Alî Şîr Nevâî, Mecâlisü'n Nefâyis'te bazı şairlerin dinleri, mezhepleri ve tasavvufi anlamda ulaştıkları mertebeler hakkında çeşitli bilgiler aktarmıştır. Bu bilgiler ışığında Mecâlisü'n Nefâyis'te şairlerin dini kimlikleri ve inanç dünyaları ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alî Şîr Nevâî, Mecâlisü'n Nefâyis, Şair, İnanç

Hz. Peygamber ve Tarım

Yrd.Doç.Dr. Fatih Oğuzay

ÖZ

Tebliğ görevini en iyi şekilde yerine getirebilmek amacıyla hayatı boyunca mücadele eden Hz. Peygamber, bir taraftan da İslam toplumunun idari, sosyal ve iktisâdi yönlerden güçlü bir yapılanmayla kuvvetlendirilmesini amaçlamaktaydı. Bu nedenle Hz. Peygamber'in, Cahiliye kabilelerinden, çok güçlü ve yeni bir toplum inşa etmesindeki başarısını farklı açılardan ele almak gerekir. Mekke Döneminde büyük baskılara maruz kalan Müslümanlar, hicretten sonra yurt edindikleri Medine'de güçlü ve sistematik bir toplum inşa etme fırsatı buldular. Hz. Peygamber'in önderliğinde İslam toplumu inşa edilirken Müslümanların iktisadî kalkınmaları da hedeflenmişti. Zira Medine'de toplanmaya başlayan Müslümanların ilk problemlerinden biri geçim teminiydi. Medine ise kuruluşundan itibaren bir tarım kentiydi. Bu nedenle Hz. Peygamber, çeşitli düzenlemeler yaparak Müslümanları tarıma yönlendirmiş, ihtiyaçların giderilmesi ve kalkınmada tarımsal üretimi bir çözüm olarak görmüştü. Bu çalışmanın amacı bir tarım kenti olan Medine'de Hz. Peygamber'in bu sahadaki uygulamalarını tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Hz. Peygamber Dönemi, Tarım, İktisat

Kurtûbi ve Taberî'ye Göre Kur'an'ın İstinsahının Kıraatla İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Hacı Önen

ÖZ

Taberî ve Kurtûbî, tefsirlerinde Kur'an'ın istinsahı meselesini kıraatlar ile ilişkili olarak ele alıp değerlendirmiştir. Taberî ve Kurtûbî, tefsirlerinin mukaddimlerinde bahsi geçen konuyu genişçe ele almıştır. Biz de tebliğimizde bu iki müfessirin Kur'an'ın istinsahının kıraatlarla ilişki hakkındaki görüşlerini mukayeseli bir şekilde ele almaya çalışacağız. Taberî ve Kurtûbî'in konuyla ilgili görüşleri özet niteliğinde aşağıda aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurtûbi ve Taberî'ye, Kur'an'ın İstinsahı, Kıraat

Çocuklara Kur'an yada Çocuk Kur'an'ı Üzerine Çalışmalar

Yrd.Doç.Dr Halise Kader Zengin

ÖZ

İslam eğitim tarihi incelendiğinde Kur'an-ı Kerim'in öğrenilmesi ve öğretilmesine hem yetişkinlerde hem de çocuklarda büyük önem verilmiştir. Kaynaklar incelenip geriye doğru gidildiğinde Hicri 3. asırda İbn. Sahnun'un rivayetleri arasında çocuklara verilen eğitimin muhtevasının, ağırlıklı olarak Kur'an'ı Kerim olduğunu öğrenmekteyiz. Bu sebeple çocuklara verilecek mükâfat ve cezanın şekli, ders materyali, öğretmenin ücreti vb. konular da kutsal kitabın ehemmiyetine göre belirlenmektedir. Eğitim tarihimizde yer alan çocuklar için Küttab'ların da yine okuma yazma öğreten ve dini ilimler öğreten küttablar şeklinde tasnif edildiğini kaynaklar bildirmektedir. Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte Kur'an'ı Kerim'in öğretilmesine yönelik eğitim faaliyetleri Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredilmiş, örgün eğitim kurumlarından alınmıştır. Günümüze gelindiğinde çocuklara Kur'an'ın sevdirilmesi ve onları Kur'an'ı Kerim'e yaklaştırmak üzere çeşitli eserler ortaya konulmuştur. Özellikle Avrupa ve Amerika'da farklı din mensuplarının Çocuk İncil'i ve Çocuk Tevrat'ı çalışmaları Müslümanları da harekete geçirdiği kanaatindeyiz. Zira çağlar boyu çocuklar Kur'an'ı Arapçasından okumayı öğrenip ve onu ezberlemekle meşgulken Kur'an'ın muhtevasının öğretilmesine yönelik hedeflerin olmadığı görülmektedir. Modern pedagojinin verileri, çeşitli eğitim yaklaşımları ve teknolojik gelişmelerle birlikte Müslüman çocuklara Kur'an'ın içeriğini öğreten eserler ortaya konulmuştur. Bu çalışmada, çocuklara Kur'an/Çocuk Kur'an'ı çalışmaları din eğitimi bakış açısıyla incelenerek bu tür çalışmalardaki yöntem ,içerik, zorluklar, olumlu ve olumsuz yönler değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda; Lamya Kaddor, Rabeya Müller'in hazırladığı Der Koran, für Kinder und Erwachsene, C.H.Beck, München 2008; Süheyl Seçkinoğlu'nun hazırladığı Sevgili Kitabım, Timaş yay., İstanbul 2010 ve Seyyid Kutub, Abdülhamid Cude es-Sahhar'ın hazırladığı, Kur'an'ı Kerim'den Çocuklar İçin Resimli Dini Hikayeler/Peygamberlerin Hayatı, Çev: Ebubekir Sıddık, 2001 incelenecektir. Araştırma nitel desenli bir yapıda gerçekleştirilecektir. Elde edilen veriler içerik ya da söylem analizi yoluyla değerlendirilip yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Kur'an'ı, Çocuklara Kur'an, Din Eğitimi, Çocuk

Mormonlar İle Müslümanlar Arasında Karşılıklı Hoşgörüye Dayanan İlişkilerin Nedenleri

Arş.Gör. Harun Çelik - Yrd.Doç.Dr Mustafa Ulu

ÖZ

Mormonluk ve İslam dünyada en hızlı büyüyen dinlerdendir. Mormonluk, müntesip sayısı nispeten az olduğu için yıllık olarak yeni katılanların oranına göre en hızlı büyüyen dinlerdendir. İslam ise hem toplam müntesip artışının oranı hem de mühtedi sayısının yıllık artışı göz önüne alındığında en hızlı büyüyen dinlerdendir. Böylece her ne kadar bu iki dinin müntesipleri arasında bir rekabetin varlığı ilk olarak akla gelse de, aksine, iki taraf arasındaki ilişkiler çoğu zaman karşılıklı anlayış ve hoşgörü çerçevesinde gelişmiştir. Şüphesiz bu hoşgörü nedenlerinin başında Mormonların İslam Peygamberini de bir peygamber olarak kabul etmekte bir mahzur görmemeleri gibi dini itikat esasları gelir. Karşılıklı hoşgörünün bir diğer nedeni olarak iki dinin pratikleri arasında benzer kuralların olması sayılabilir. Örneğin batı dünyasının en fazla eleştirdiği çok eşliliğe Mormonlar ve Müslümanlar benzer şekilde yaklaşmaktadırlar. Yine Mormonların, tüketilmesinden veya kullanılmasından uzak durdukları birçok şey Müslümanlara göre de haramdır. Bir diğer hoşgörü vesilesi olarak da iki dinin müntesipleri arasında ön yargılı veya olumsuz düşüncelere sebebiyet verecek tarihsel ciddi bir olayın meydana gelmemiş olması eklenebilir. Sonuç olarak özetle bu çalışmada, Mormonlar hakkında genel bilgilere yer verilecek, Mormonlar ile Müslümanlar arasındaki ilişkilere değinilecek, iki dinin müntesipleri arasındaki ilişkilerin karşılıklı hoşgörü ve anlayış çerçevesinde yürütülmesine temel oluşturabilecek nedenler irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mormonluk, Karşılıklı Hoşgörü, İkili İlişkiler

Budizm'de Ahlak Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş

ÖZ

Sakyamuni Budda (M.Ö. 560-480) tarafından kurulan Budizm, uzun tarihsel süreç içerisinde dünyanın çok farklı bölgelerine yayılmış ve varlığını günümüze kadar sürdürmüştür. Budizm günümüzün en çok taraftara sahip dinlerden biridir. Bu din, ortaya çıktığı dönemin hakim unsuru olan Hinduizm(Brahmanizm)'deki bazı konuların yanı sıra özellikle aşırı çileci veya hazcı ahlak ilkelerine tepki göstermiştir. Bu meyanda ahlaka dair meseleler veya ahlaki anlayışlar, Budda'nın inşa ettiği dini ve felsefi öğretilerin en temel konuları arasındaki yerini almıştır. Nitekim Sakyamuni Budda, hayatın her alanını kapsayan, ahlak temelli doğru yollar takip edilmesi gerektiğini savunmuş, bu çerçevede sadece kendisini düşünmeyen, ahlâkî düzeyi gelişmiş fertlerden oluşan bir toplum oluşturmanın önemini vurgulamıştır.Budizm'deki ahlak anlayışını incelerken, temel meselemiz, bize kadar ulaşan ahlaki normları tespit ederken, toplumlara özgü geleneksel inanç ve uygulamalar özelinde ortaya çıkanlardan daha ziyade genel manada evrensel değerler üretip üretmediğini izah etmeye çalışmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Budizm, Sakyamuni Budda, Ahlak, Budizm'de Ahlak, Etik, Değer, Sila, Samandhi, Panna

Hint ve Doğu Kökenli Dinlerde, Dini Bir Sembol: Mandalalar

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş

ÖZ

Mandalalar, Hint ve Uzak Doğu kökenli dinlerde, özellikle gizemli inançları ön plana çıkaran ve daha çok tantrik ve esoterik anlayışları savunan gruplar tarafından kullanılan dua veya tapınım çarklarıdır. Mandaralar, bu din ve dini gruplarda tapınmak yahut yüce varlıklardan bazı taleplerde bulunmak maksadıyla kullanıldığından, inancın ve ibadetin en kutsal değerlerinin temsili sayılmaktadır.Mandalalar genellikle daire ya da köşeli bir düzlem üzerine, harf, şekil, resim veya bazı özel işaretlemelerle oluşturulmuş tablolardır. Çoğunlukla daire, kare veya dikey dikdörtgen şekillerin tercih edildiği bu tablolar, kutsalı sembolize eden figürleri içerdiğinden dolayı tapınılacak objeler olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dini Sembol, Kutsal, Ritüel, Mandala, Dua Çarkı, Tantrik, Esoterik

Öteki İnanç Sistemlerinden Ayırdedici Özellikleriyle İslâm İnanç Esasları

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Kaplan

ÖZ

Din, kısaca yaratanla yaratılan arasındaki ilişkileri düzenleyen kanunlar bütünü şeklinde tanımlamak mümkündür. Bu anlamda din, Hâlık ve mâbud olan Allah'a nispetle hâkim olma, itaat altına alma, hesaba çekme, ceza-mükâfat verme; mahlûk ve âbid olan kula nispetle bo¬yun eğme, aczini anlama, teslim olma, ibadet etme." anlamlarına gelmektedir. Fakat bu, dinin sadece yaratanla yaratılanlar arasındaki ilişkiyle sınırlı kaldığı anlamına gelmez. Zira ceza ve mükâfattan bahsedilen yerde insanın diğer varlıklarla ilişkileri de ayrıca önem kazanmaktadır. Bu anlamda din, insanın diğer varlıklarla ilişkilerini de düzenleyen kurallar belirlemiştir. Buna ilave olarak, Kur'an'da din kavramının; hak din, fıtrat ve hanif dini, dosdoğru din, halis din ve dinde samimi olma ya da dini Allah'a has kılma şeklindeki vurgularıyla birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu vurgular dinin özellikle zihnî ve içe ait olan yönleri ile ilgili olan esas ve asıllar olarak, vahye dayanan bütün dinlerin değişmezlerini ifade eden kavramları olarak değerlendirilmektedir. Kelimenin Kur'an'daki tanımlayıcı veya içerik belirleyici bu vurguları aslında öteki dinler de göz önünde bulundurularak, özellikle yapılmış vurgular gibi görünmektedir. Nitekim Kur'an, doğru ve yanlış bütün inançları ve Ehl-i Kitab'ın dinlerini ifade etmek için de din kelimesini kullanır. Hak din ya da dosdoğru din zorunlu olarak batıl olanları, halis din kavramı da zorunlu olarak bozulmuş, tahrif olmuş ya da insan eli değmiş din anlamlarını çağrıştırmaktadır. Bu çalışmada, Kur'an'ın sunduğu inanç esaslarının daha önceki inanç sistemlerinden farkını ortaya koymaya çalışacağız. Çalışmamız, sadece İslâm inanç esaslarının, diğer inanç sistemlerinden ayırdedici özelliklerini tespitle sınırlıdır. İslâm'ın ibadet ve ahlak esaslarının özelliklerine konumuzu ilgilendirdiği ölçüde değineceğiz. Özellikle, insanlığa hem dünya hem de ahiret saadeti iddiasıyla ortaya çıkan İslâm'ın inanç esaslarının insanın karakterini nasıl değiştirdiği, davranışlarına nasıl yön vermek istediği bu farklılıklarda kendini gösterecektir. Çünkü inanç, toplumu iyi ya da kötü yönde şekillendirme potansiyeline sahiptir. Bu güç, insanların her türlü davranışlarına şekil vermektedir. Bu bağlamda çalışmanın temel problematiği, İslâm inanç esaslarında daha önce benimsenen inanç esaslarında olmayan, onu diğerlerinden ayıran özelliklerin neler olduğudur. Başka bir ifadeyle, İslâm inanç esaslarının nasıl temellendirildiği çalışmamız açısından temel tartışma konusudur. Anlaşılan o ki, İslâm inanç sistemi, mesajının evrensel ve tüm insanlığı mutluluğa ulaştıracak nitelikte olduğu iddiasını, insanın fıtratına ve akl-ı selîme uygunluğu ile ispatlamaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Islam İnanç Esasları, Tevhid, Fıtrat, Akl-I Selim, Fıtrat ve Akıl Dini

Facebook Ravilerinde Hadis Problemlerine Dair Bazı Tespitler ve Çözüm Önerileri

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Tozlu

ÖZ

Din bir kabul meselesidir. Bu kabullenme "nas" adıyla bilinen dini metinleri esas alır. İslam dininin en önemli nassı Kur'an'dır. Kur'an'ı açıkladığı için İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in hadis adı verilen sözleri en önemli ikinci kaynaktır. Hadislerin sünnet haline gelebilmesi metodoloji gerektirir. Bunun için yorum, fikir ve düşünce alt yapısı ile toplum arasında bir bağ kurulur. Hadisler, Hz Peygamberin vefatıyla ve mezheplerin teşekkülünde tecrübe edildiği gibi söz konusu alt yapıyı en güçlü şekilde sağlamıştır. Bilinçli İslam aydını ve halkı, her dönemde Hz. Peygambere bağlılıkları sayesinde hadislerle güncel problemlere arayış gayretinde başarılı olmuştur. Günümüzde bir Müslümanın sosyal medya aracılığıyla peygamberine bağlılığını ifade etmesi elbette en doğal hakkıdır. Ancak burada bir tespitte bulunmamız gerekir. Toplumun inşasıyla başlayan süreçte olduğu gibi günümüzde de hadislerin -ama bu kez sosyal medya üzerinden- bir arayış ürünü olarak paylaşıldığı görülmektedir. Bu durum birçok dinî ve fikrî alt yapıda toplumsal probleme sebep olabilmektedir. Bunun sonucu "Hadisler" dolayısıyla İslam Peygamberinin sözleri gereği gibi anlaşılamamakta ve farklı sonuçlar doğurmaktadır. Dahası, toplumun düşünsel yapısına sistematik bir katma değer sağlayamadığı iddiasıyla reddedilmektedir. Zira din, müntesipleri tarafından aklî, fikri ve ilmî bir kabul gerektirir. Sosyal medyada daha yaygın kullanımı sebebiyle "Facebook Râvîleri" şeklinde adlandırabileceğimiz kimi hadis paylaşımcıları, aslında toplumun dinî ve fikrî yapısını ilmek ilmek örmekle sosyal hayatın en güncel örneklerinden birini teşkil eder. Peki, bu durum ne denli sağlıklıdır? Bir problem veya çözüm odaklı mıdır? Bu paylaşımlar birçok Müslümanın zihinsel arka planında nasıl bir din olgusu meydana getirmektedir? Birçok kurum ve kuruluşun hatta insanımızın ülkemizde çözüm bulabilmek için Diyanet İşleri Başkanlığından fetva sormak suretiyle bir arayış içine girdiği görülmektedir. Din üzerinden yürütülecek veya kurgulanacak olası problemlerin önüne geçebilmek, "Hadise Sistematik Yaklaşım" bilincini fertlere kazandırmakla mümkün görülebilir. Zira hadisleri kendi şartları içinde ve kültürel değerleri bağlamında değerlendirmeye tabi tutmadan olduğu gibi almak ve topluma mal etmek, İslam toplumunun bu gün en önemli sorunlarından biridir.

Anahtar Kelimeler: Facebook, Hadis, Ravi, Sistematik Yaklaşım, Çözüm, Medya.

Işari Tefsirlerde Doğu ve Batı Aklı Karşılaştırmaları/Ideal Akıl Arayışları

Yrd.Doç.Dr İsmail Bayer

ÖZ

Kur'an'ın tasavvuf, felsefe ve özel anlamıyla hikmet ekseninde yorumlandığı işârî, remzî, tasavvufî tefsirlerde, dikkat çeken konulardan biri, doğu ve batı aklı karşılaştırmalarıdır. Doğu ve batı dünyasında görülen düşünce ve eylem alanlarındaki farklardan hareketle ideal akıl betimlemeleri, özellikle işârî tefsirlerde sembollerden yola çıkarak işlenmiştir. Bu iki dünyanın algılanışında zaman, mekân, tabi olunan inanç ekolü ve etnik köken gibi değişkenlerin rolleri, üzerinde durulması gereken diğer bir husustur. Böylece objektifliğin izi sürülerek, toplumsal ve bireysel gelişmeye engel olan sorunların çözümüne nasıl katkı sağlanacağı bu çalışmanın ulaşmak istediği asıl hedeftir. Anahtar Kelimeler: İşârî Tefsir, Sembol, Akıl, Doğu, Batı.

Anahtar Kelimeler: Işârî Tefsir, Sembol, Akıl, Doğu, Batı.

Islam Düşüncesinde Vahiy ve İlham Kavramlarının İlişkisi

Doç.Dr. İsmail Şık

ÖZ

Vahiy, İslâm düşüncesinde Allah'ın âlemle kurduğu ilişkiyi anlamamız için önemli bir kavramdır. Allah-âlem ilişkisi dikkate alındığında O'nun kullarıyla konuşması, Kur'an'ın verdiği bilgiye göre ancak vahyetmek, perde arkasından veya elçi göndermek yoluyla gerçekleşir. Bilindiği üzere vahyetmek çeşitli şekillerde gerçekleşir. Kur'an'da bununla ilgili bilgiler mevcuttur. Ancak unutulmamalıdır ki Kur'an'da geçen her vahiy ifadesi, Allah ile peygamber arasında kurulan risalet ilişkisini, peygamberlik vazifesi gereği Allah'ın elçisine bildirdiği ilahî kelâmı ifade etmek için kullanılmamıştır. Şeytanların birbirine vahyetmesi, insan ve cinlerden şeytanların süslü laflar fısıldamaları ve Zekeriya peygamberin ümmetine vahyetmesinden bahseden ifadeleri bu bağlamda değerlendirmekte fayda vardır. İlham, vahiy bağlamında çoğu zaman alan karmaşası içerisinde değerlendirilmiş bir kavramdır. İlhamın neliği, vahiyle olan ilişkisi bu tebliğin temel problemi olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ilam, Vahiy, Kitap, Melek

Peygamberlerlik Anlayışı Açısından Ulü'l-Azm Kavramı

Doç.Dr. İsmail Şık

ÖZ

Kur'an'da bazı peygamberler hakkında "ulü'l-azm/أولوالعزم" terkibi kullanılmıştır. Bu terkipteki "a-z-m/عزم" kavramı, ayetlerde işi ciddiye almak, zoru başarma hususunda kararlı olmak gibi anlamlara gelir. Ayrıca kavram, sabır, gayret, takdir edilen iş gibi anlamları da barındırmaktadır. Ulü'l-Azm ifadesi hadislerde de hemen hemen aynı anlamlarda geçmektedir. Istılahî olarak "ulü'l-azm" kelimesi, meşakketlere dayanan, sıkıntılara sabreden, kararlılık gösteren, zoru başarmak için mücadele eden anlamlarına gelir. Nitekim Süleyman ve Davud gibi mülk ve saltanat sahibi peygamberler, risaletleri sürecinde çoğunlukla bu tür sıkıntı ve zorluklara göğüs germe durumuyla karşılaşmadıkları için onlar hakkında bu ifade kullanılmaz. Kavramsal düzlemde "ulü'l-azm"i değerlendirdikten sonra peygamberler tarihi açısından kelimenin kullanımını ele alıp bazı değerlendirmeler yapmakta, insanlık tarihinde yer alan olay ve olgular üzerinde bazı önemli kırılmaların da bu vasfı taşıyan şahıslarca yapıldığı vurgusunda bulunmakta da fayda buluyoruz.

Anahtar Kelimeler: Peygamber, Hz. İbrahim, Tarih

Henri de Lubac'ın Sosyal Kilise Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. İsmet Eşmeli

ÖZ

Henri de Lubac, 20. yüzyılda Katolik ilahiyatına birçok açıdan katkı sağlamıştır. Özellikle o, kilisenin mahiyeti, misyonu ve kurtuluş konularında II. Vatikan Konsili sürecinde, öncesinde ve sonrasında Katolik İlahiyatına yeni yaklaşımlar getirmiştir. O, Kilise Babalarının yazılarına dayalı olarak yeniden tanımlayarak kilisenin, inananların gündelik hayatında daha etkin olması; modern dönemlerde sosyal ortamda karşılaştıkları problemlerle baş edebilmeleri açısından günlük hayatın içerisinde inananlar için çok daha pratik çözümler sunması gerektiğine vurgu yapmıştır. Henri de Lubac, hiçbir zaman kilisenin zaman dışı, inananların kendi dönemlerinden uzak, onların hayatlarıyla hiçbir ilgisi olmayan, modern zamanlarda inananların hayatlarına yön vermede aciz kalan uzaklarda duran bir kilise anlayışını benimsememiştir. Aksine o, kilisenin tam da toplumun içinde, inananların arasında, günlük ve modern zamanlarda etkili olması gerektiğini savunmuş ve kilise teolojisini bu çerçevede oluşturmuştur. Henri de Lubac'ın kilise anlayışı II. Vatikan Konsilindeki kararlarda; kilisenin tabiatının ve modern dönemdeki misyonunun belirlenmesinde etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Henri de Lubac, Kilise, Hıristiyanlık, Katolik, Iı. Vatikan Konsili

İslam'ın Irkçılık Karşısındaki Tutumu ve Kardeşlik Eğitimi

Yrd.Doç.Dr. Mahmut Dündar

ÖZ

Kavminin zulmüne yardım edip Yüce Allah'ın uygun görmediği özelliklerle kavmiyle övünmeyi ırkçılık olarak gören Yüce dinimiz İslam, ırkçılığı şiddetle reddetmiştir. Nitekim Yüce Allah(c.c.),ırka değil inanca vurgu yaparak müminlerin kardeş olduklarını belirtirken, faklı millet ve kavimlikte olmanın tanışıp kaynaşma ve ümmet olma aracı olarak belirtmiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed(s.a.v.) de ırkçılığı savunanın ve ırkçılık için savaşıp ölenin Müslümanlardan sayılmadığını belirtirken her fırsatta, "Kendi nefsi için istediğini mümin kardeşi için istemeyen mümin olamaz" hadisi şerifinde ifade ettiği gibi, kardeşliği tesis etmeyi teşvik etmiştir. Muhacirler ile ensâr arasında cereyan eden örnek uygulamalarla Müslümanları eğiterek İslami kardeşliğin temel yapısını oluşturmuştur. İslam'a göre Müslümanlar arasında kardeşlik tesis edilirken, "can, mal ve ırz" ları güvencede tutularak gayri Müslim toplumların insani ilişkilerinin gereklerini de teminat altına alınmıştır. Ancak günümüz modern dünyada Avrupa ülkeleri, kullandıkları "eşitlik, özgürlük, bağımsızlık ve adalet" kavramlarının içerikleriyle tamamen zıt bir uygulama içerisinde oldukları halde, bu uygulamalarının faturasını da Müslümanlara kesmektedirler. Tebliğimizde İslam'a göre ırkçılığın anlamı ve zararları ile yasaklılığı üzerinde dururken, İslam'ın kardeşlik uygulamalarıyla oluşturduğu bireysel ve toplumsal bilinçlendirme ile olumlu sonuçları üzerinde duracağız.

Anahtar Kelimeler: Islam'da Irkçılık, Kardeşlik, Kardeşlik Eğitimi, İslam, Ümmet

Kur'an'da Bireysel ve Toplumsal Açıdan İyiliğin Önemi

Dr. Mehmet Akın

ÖZ

İnsan ontolojik olarak sosyal bir varlıktır. Yaratılış itibariyle insana verilmiş olan başkalarıyla iletişim halinde kalma isteği davranışları yönlendiren önemli etkenlerdendir. Bu yönlendirmeyle birlikte zaman zaman insanda ortaya çıkan tutum ve davranışların bencil yaklaşımlar sebebiyle olumsuz etkilendiği görülmektedir. İnsanı merkeze alan hayatın tüm alanlarında insanlara yol gösteren Kur'an'ı Kerim'de insanlar arası ilişkilerin düzenine dair birçok ayet zikredilmektedir. Farklı surelerde geçen bu ayetlerde hep iyilik telkin edilmekte, kötülükten kaçınılması emredilmektedir. Kur'an'ı Kerim'in tek muhatabı olan insan onun uyarılarını dikkate alarak hareket ettiğinde karşılıklı güven, barış ve huzur ortamına kavuşulmuş olacaktır. Bireysel bir şekilde başlayan bu çaba, toplumların da dolaylı olarak ıslahına katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Bireysel, Toplumsal, İyilik

Tasavvufta Kanaat Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. M. Mansur Gökcan

ÖZ

Kanaat, verilene razı olmak ve elde olanla yetinmek demektir. Kanaat sahibi, çalışmayan ve tembellik gösteren bir kimse olarak da algılanmamalıdır. O, çalışan, gayret eden, fakat neticede eline geçen rızka razı olan, çoğa sevinip aza üzülmeyen, her iki durumda da mutlu olan kimsedir. Kanat, nefsin kalbe girmesine engel olan önemli bir faktördür. Hucvirî'nin ifade ettiği gibi "Nefsin isteklerinin sınırı yoktur, hedefleri de belli değildir." Nefs, doyumsuzdur. Bir isteği yerine getirildiğinde hemen diğer isteğini kalbe dayatır. Kuşeyrî, kalbi nefsin elinden kurtarmanın çaresinin kanaat olduğunu ifade etmiştir. Eğer kalp, kısmete razı olarak aza kanaat ederse, nefsin kalp üzerinde fonksiyonu kalmayacaktır. Nefsin argümanlarından olan hırs ve tamah, kanaatin zıddıdır. Hırs ve tamah, doyumsuzluğa götürür. Hırslı ve tamahkâr kimse, neticede ne kadar zengin olursa olsun, hangi makama ulaşırsa ulaşsın tatmin olmaz ve daha fazlasını ister. Hz. Peygamber'in dediği gibi, "İnsanoğluna iki vadi dolusu mal verilse, üçüncüsünü ister." Nefsin, gerçekleşen her isteğin sonunda tatminsizlik yaşanacağı için, hırs ve tamah, sahibini daima mutsuzluğa sevk eder. Hz. Peygamber'in ifade ettiği gibi, "Kanaatkâr olmak, nimetin kıymetini en çok bilen kimse olmak" demektir. Kanaatkâr kişi, nimetin nasıl kazanıldığını bilen, israftan kaçınan ve tutumlu olan kimsedir. Gelirine göre harcama yapmayan, lüks ve israf içerisinde olan nice kimselerin varlıklarını kaybedip başkalarına muhtaç hale geldikleri malumdur. Hz. Peygamber'in ifade ettiği gibi, "Kanaat, bitmez tükenmez bir hazinedir." Böyle bir hazineye sahip olan kişi, başkalarına muhtaç olmadan, onurlu ve huzurlu bir şekilde hayatına devam eder. Kuşeyrî, "Senin olacak şeye sevinme, senin olmayan şeye de üzülme." diyerek kanaat ve rıza ile donatılmış mükemmel bir strateji çizmiştir. Eğer bu stratejiye göre hareket edilirse, günümüzün hastalığı olan stresten kurtularak mutlu bir hayat yaşamak mümkün olur. Unutulmamalıdır ki, geçmişe üzülmek ve geleceğin kaygısını çekmek, bu günü kaybetmek demektir.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Kanaat, Nefs, Sufi

Tamamen Dünyaya Bağlanmamak-Dünya ve Ahiret Dengesini Gözetmek

Yrd.Doç.Dr. M. Mansur Gökcan

ÖZ

Dünya sevgisinin ağır basması, insanı dünyaya bağlayarak Hak ve hakikatten uzaklaştırır; dünya metaının ve zevklerinin temel hedef haline gelmesini sağlar. Böyle kimseler maddî hazlar peşinde koşarken manevî hazlardan da tamamen uzaklaşırlar. Dünya metaı, fizyolojik ihtiyaçları gidermek için elbette gereklidir, fakat insanın yaradılış gayesi sadece bu değildir. Eğer böyle olsaydı, insanın hayvandan farkı olmazdı. Fizyolojik ihtiyaçların giderilmesi önemli olduğu gibi kalbin ihtiyaçlarının giderilmesi de önemlidir. Tasavvufta zühd, dünya malına önem vermemek olarak tanımlanır. Bazı sûfiler, zühdü, dünya malına sahip olmamak şekliyle algılarken büyük bir kısmı ise, dünya malına sahip olduğu halde ona kalpte yer vermemek olarak algılamışlardır. Abdülkadir Geylânî: "Dünyayı kalbinden çıkar, ister onu elinde tut, ister cebine koy sana zarar vermez." diyerek, dünya malının değil, sevgisinin kalpten çıkartılmasının önemine vurgu yapmıştır. Dünya sevgisinin kalbi kaplaması ve kalpte ahirete yer bırakmaması tehlikelidir. Müslüman, dünyadan el etek çekerek başkasına muhtaç olan ve miskin bir hayat yaşayan kişi değildir. Dünya malına sahip olmak, güç ve hürriyet ile de ilgilidir. Maddi gücü olmayan kimseler başkalarına muhtaç olduğu gibi, maddi gücü zayıf milletler de başka milletlere muhtaç ve mahkûm olurlar. İslâm'ın böyle bir neticeyi doğuracak anlayışı öngördüğü düşünülemez. Mevlânâ, dünyaya bağlanmanın ne demek olduğunu şu sözlerle açıklamıştır: "Suyun geminin içinde olması geminin helakidir. Gemi altındaki su ise, gemiye, geminin yürümesine yardımcıdır." Dünya malını elinde bulundurmak değil, dünya malı elindeyken Allah'tan gafil olmak ve O'nu unutmak dini anlayışa uygun değildir. Geminin yüzebilmesi için altında su bulunmasına ihtiyaç olduğu gibi, kişilerin ve milletlerin de varlıklarını sürdürebilmeleri için mala ve güce ihtiyaçları vardır. Kur'an'da, tamamen dünyaya bağlanmayarak dünya ve ahiret dengesini gözetmek tavsiye edilmiştir. Dünya nimetleri yasaklanmamış, fakat israf yasaklanmıştır. Miskin miskin oturup geçimini başkalarının üzerinden temin etmek değil, çalışmak ve elinin emeğini yemek tavsiye edilmiştir. Unutulmamalıdır ki, ahiret, dünyadaki çalışma ve gayretler neticesinde kazanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dünya Ahiret, Tasavvuf, Zühd

Akifzâde'nin Mühimmâtu's-Sûfiyye Adlı Eserinde Tasavvufî Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Saki Çakır

ÖZ

Amasya'da müftülük de yapmış olan Abdürrahim b. İsmail b. Mustafa Akif el-Amasî(Akifzade), Mühimmatu's-sufiyye adlı eserinde sûfîlerin önemsediği konuları ele almıştır.Tartışma konusu olmuş bu meselelerde genelde ilk önce tasavvuf klasiklerine müracaat etmiş ve nakiller yapmıştır. Farklı görüşlere yer verdikten sonra kendi görüş ve yorumlarını belirtmiştir. Dolayısıyla Akifzade'nin bu eseri, onun tasavvufî görüşlerini yansıtmak bakımından önem arz etmektedir. Bu çalışmada mezkûr eser çerçevesinde Akifzade'nin belli başlı tasavvufi meselelere bakış açısı ele alınmıştır. Bu konular arasında vahdet-i vücud, velâyet ve şathiyye yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler:

"Sınırsız İtaat" Probleminin Kur'ân Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Salmazzem

ÖZ

Tarih boyunca formel yapıları farklı olmakla birlikte neredeyse bütün kültürlerde itaat eden ve edilenler hep var olmuştur. Ontolojik olarak itaat olgusun; düzeni inşa etmek, işlerin idamesini sağlamak ve hesap vermeyi işler kılmak için makul düzeyde olması gereklidir. Fakat itaatin kayıtsız, şartsız ve sınırsız düzeyde olması birçok probleme kaynaklık edeceği inkar edilemez. Birey ya da toplumların beklentileri, algı dünyaları ve yetişme tarzlarına göre itaat edilen unsurlar muhtelif olabilmektedir. Ataların yanlış yapabileceklerini sorgulamadan kendilerinden miras kalan her şeye sıkı sıkıya bağlı kalmak ya da benimsediği ideolojinin yanlış yönlerini hesaba katmayarak fanatik düzeyde söz konusu ideolojinin savunucusu olmak, sınırsız itaatin çeşitlerindendir. Zihin dünyaları esir alınan ve düşünceleri kalıplaştırılan insanların, dini ya da dünyevî meseleleri sağlıklı şekilde sorgulaması, akıl süzgecinden geçirmesi mümkün değildir. Öte taraftan böylesi insanların her türlü menfi eylem için yönlendirme potansiyelini haiz olduğu yadsınamaz. Aklın, iradenin ve benlik algısının işlevsizleştirilmesinin diğer adı olan sınırsız itaat türünü Kur'ân, şiddetle reddetmektedir. Onlarca âyette akla ve akılla yapılan tercihe vurgu yapan Kur'ân, ancak Allah ve onun elçisine tam itaati savunmaktadır. Hemen belirtelim ki bu itaat türünde akıl ve irade devre dışı değildir, zoraki bir itaat söz konusu değildir. Aksine sorumluluk bilinci içinde ve ferasete dayanarak edilen itaat makbul görülmüştür. Günümüz İslam dünyasında yaşanan önemli sorunların arka planında yatan "sınırsız itaat" problemini Kur'ânî açıdan kritize etmeyi hedefleyen bu çalışmamızda nitel araştırma yönteminin araçlarından doküman analizi metoduna başvurulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, İtaat, Birey, Din

Tarihçi Olarak Şükrullah Amasyavî ve "Behcetü't Tevârîh" Adlı Eserinde Diğer Dinlere Dair Vediği Malumatın Bir Eleştirisi

Yrd.Doç. Dr. Mesut Can - Arş.Gör. Talha Fortacı

ÖZ

Şükrullah Amasyavî (ö. 1488), Osmanlı Devleti'nin XV. Yüzyılda yaşamış olan önemli devlet adamlarındandır. Hayatıyla ilgili çok fazla bilgiye sahip olamasak da bugüne gelen bazı eserleriyle kendisinin ilmi yönünü de tanıma fırsatı bulmaktayız. Şükrullah Amasyavî'nin en önemli eseri, Sadrazam Mahmud Paşa'ya ithâfen yazdığı Behcetü't-Tevârîh adlı eseridir. Eser, Farsça olarak kaleme alınmış genel bir "İslam Tarihi" özelliği göstermektedir. Diğer taraftan dinlerlerle ilgili birtakım önemli bilgiler de içermektedir. Eser aynı zamanda coğrafya, anâsır-ı erbe'a ve melekût âlemi gibi çeşitli konuları da ihtiva etmektedir. Bu tebliğimizde önce müellifin hayatı ve eserleri hakkında kısaca bilgi verecek, daha sonra Şükrullah Efendini'nin tarihçilik yönü ile Behcetü't Tevârîh adlı eserinde İslam dışındaki dinlerle ilgili verdiği bazı bilgileri tarih ve dinler tarihi açısından inceleyeceğiz. Özellikle kitabın ilk bölümde, Zerdüştilik, Musevilik ve Hıristiyanlık ile ilgili verilen bilgilerin bir kritiğini yapacağız. Sonuç olarak, müellif ve eseri bağlamında XV. asır Osmanlı ilmiyesinde İslam dışı dinlerle alakalı sunulan malumatın, bugünkü verilerle ne denli benzerlik arz edip etmediği ve sebepleri husunda bir kanaate ulaşmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Şükrullah Amasyavî, Behcetü't-Tevârîh, Dinler

Hadis Usûlü Kavramlarından Münker Hadisin Tarihi Süreçte Kazandığı Anlamların Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Muhammed Aslan

ÖZ

Hicri birinci asırdan beri fiilen uygulanan ve ikinci asrın sonlarına doğru kayıt altına alınan hadis usûlü, hadislerde kullanılan sened ve metin ile ilgili kural ve yöntemleri, râvilerin vasıflarını ve hadis kavramlarını değerlendirmektedir. Hadis usûlünde değerlendirilen önemli kavramlardan birisi de münker hadis kavramıdır. Sözlükte "çirkin, kötü, yadırganan, inkâr edilen ya da sahih aklın çirkin gördüğü her fiil " gibi anlamlara gelen münker hadis kavramı, hadis usûlü açısından pek çok şekilde tanımlanmıştır. Yine İslam'ın temel kaynaklarında dini bir anlam kazanarak pek çok kez kullanılmıştır. Hadis çeşitlerinden mahfûz hadis, şâz hadis, muallel hadis, garip hadis gibi pek çok hadis çeşidi ile doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantısı olan münker hadis, hicri ikinci asrın sonlarında kullanılmaya başlanmıştır. Terim anlamında zamanla bazen anlam genişlemesi bazen de anlam daralması yaşayan münker hadis kavramı, en çok tanımlanan hadis çeşitlerindendir. Kaynaklarda ulaşabildiğimiz kadarıyla Yahyâ b. Saîd el-Kettân (ö. 198/813) ile başlayan münker hadis tanımı, İbn Hacer'in (ö. 852/1449) "münker hadis: zayıf râvinin sıka râvilere muhalif olarak rivâyet ettiği hadistir." şeklinde yaptığı tanımıyla son şeklini almıştır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Münker Hadis, Râvi, Rivâyet, Mahfûz Hadis.

Savaş Kurallarını Konu Alan Ayetler Bağlamında Kur'an'da Tabiatın Korunması

Yrd.Doç.Dr. Muhammed Ersöz

ÖZ

Kur'an tabiatın korunması oldukça önem vermektedir. Ona zarar vermeyi asla onaylamamaktadır. İnsanların sorumsuz davranışları nedeniyle tabiatta ortaya çıkan birtakım olumsuzları fesat olarak nitelemektedir. Tabiatın korunması ile ilgili ilkeleri savaş ortamında bile gözetmektedir. Nitekim savaşla ilgili ayetlerin tefsirlerine bakıldığında bunun hassas bir biçimde gözetildiği görülür. Biz de çalışmamızda bu kapsama giren ayetlerin tefsirlerini bu açıdan ele almaya çalışacağız. Bu sayede Kur'an'ın tabiata verdiği değeri anlamanın yanı sıra bir de insanı aşırılık ve insan tabiatına da yakışmayacak davranışlara karşı nasıl bir tavır takınılacağı yönündeki prensiplerini de tespit etmeye çalışacağız. Çalışmamızda gerek klasik tefsirlerden gerekse de yakın tarihte yazılmış tefsirlerden faydalanacağız.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Savaş, Tabiat, İlke

Bağdatlı Rûhî'nin Divanında Peygamberler

Arş.Gör. Muhammed Felat Aktan

ÖZ

Din ve tasavvufun, divan edebiyatının oluşumunda ve biçimlenmesinde önemi yadsınamaz bir gerçektir. Yaratıcı tarafından konulmuş evrensel kanunları içeren din, peygamberler aracılığıyla insanlara tebliğ edilmiştir. Bu hususta hareketle peygamberlerin çeşitli vasıfları, mucizeleri, telmihler ve teşbihler yoluyla bir çok divan şairine muhteva bakımından ilham kaynağı olmuştur. Bu çalışmamızda klasik şiirimizin önemli şahsiyetlerinden olan ve 16. yüzyılda yaşayan Bağdatlı Rûhî'nin, gazellerinde geçen peygamberleri inceledik. Şairin divanındaki 1115 gazel baştan sona tetkik edildi ve bu gazellerden yola çıkılarak Rûhî'nin şiirlerinde nebilerin nasıl ele alındığı, divanda kaç defa zikredildikleri, peygamberlerin hangi özellik ve mucizeleriyle beyitlerde geçtiği tespit edildi ve değerlendirilmeye çalışıldı. Gazellerde Âdem, Nuh, Yakub, Yusuf, Süleyman, Eyyüb, İbrahim, Musa, Şuayb, İsa, ve son peygamber Hz. Muhammed üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gazel, Din, Nebi, Divan, Klasik Edebiyat

Tasavvufun İslam Sanatlarının Gelişimindeki Nazarî Etkisi: Türk Tasavvuf Mûsikîsi Örneği

Yrd.Doç.Dr Muhammet Fatih Kılıç

ÖZ

İslam medeniyetlerinde, özellikle de Osmanlılarda, mûsikî, ebrû, hüsn-ü hatt gibi birtakım sanatlara, nefsin terbiyesi ve hakikati bütüncül olarak kavrama ödevlerini kendisine meslek edinen tasavvuf erbabının; yani sûfîler ile irfan ehlinin özel bir ilgisi olmuştur. Dahası, bu sanatlar arasında "tasavvuf mûsikîsi" örneğinde olduğu gibi, tasavvufun adını nakşettiği ve geliştirdiği sanat dalları ortaya çıkmıştır. Bu tebliğde, İslam nazarî gelenekleri içinde sanatla bu denli iç içe olması bakımından eşsiz bir konuma sahip olan tasavvufun sahip olduğu nazarî ilkelerin sanat intaç eden boyutları tartışmaya açılacaktır. Bunların başında, varlığın Hakk'tan nüzulünü ifade eden bütün güzelliklerin kaynağı ilâhî sıfatların tecellisi düşüncesi ile mevcudatın, güzelleşmek ve yetkinleşmek yani ihsan boyutuna yükselmek için yeniden O'na yönelmesini ifade eden urûc düşüncesi gelir. Tasavvuf mûsikîsinin dayandığı ve Safiyyüddin el-Urmevî (ö. 1294) ile takipçisi Abdülkâdir el-Merâğî'nin (ö. 1435) büyük ölçüde inşa ettiği sistemci gelenekte tiz ve pes sesler, ses lokasyonları, ses aralıkları, aralıklar arasındaki nispetler, uyumlu ve uyumsuz aralıklar gibi makamların dayandığı matematik-fizik zeminin keşfi nüzul süreciyle ilişkili olarak okunabilir. Öte yandan bu zemin üzerinde yükselen makamların terkibi ve bu makamlarda eserlerin bestelenmesi ise varlığı güzel kılma ve yetkinleşme çabası olarak urûc süreciyle ilişkilendirilebilir. Bu tebliğde böyle bir okuma/yorumun imkânı, mûsikî nazariyatçılarının yanı sıra felsefî-irfânî gelenek içinde yer alan ve mûsikîyle ilgili felsefî açıklamalarda bulunan Celâleddin er-Rûmî (ö. 1273) ve İbnü'l-Arabî (ö. 1240) gibi isimlerin düşünceleri eşliğinde tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Felsefesi, Tasavvuf, Mûsikî Nazariyatı, Sanat-Metafizik İlişkisi

Tüketim Toplumu'nda Gençliğin Var Olma Biçimi Olarak Sanallaşma ve Bir Ahlâkî Değersizleşme Biçimi Olarak Sanal (Imajinal) Değerlenme

Yrd.Doç.Dr. Muhammet İrğat

ÖZ

Yaşamın kendisi, var olma ve dik durma mücadelesidir. Bu mücadele, hem bedenen (varlıksal) hem de ruhen (varoluşsal) yapılır. Bedenen ayakta kalabilmek için beyin, kalp ve ele; ruhen ayakta kalabilmek içinse bu organların fonksiyonu olan akıl (düşünce üretme), vicdan (ahlâkî değer üretme) ve sanat (zanaat, teknik üretme) gücüne ihtiyaç vardır. Beyin, akılla; kalp, vicdanla; el, sanatla desteklendiği takdirde bu mücadele kazanılabilir. Aksi takdirde düşünce üretmeyen bir beyin, vicdan geliştirmeyen bir kalp ve sanat (zanaat, teknik) icra edemeyen bir el, insanı ancak bedenen ve niceliksel olarak var kılabilir. Böyle bir yaşam ise ancak sanal (imajinal) olarak mümkündür. Küreselleşme olgusu, insanın, bu varoluşsal niteliğine yabancılaşmasına sebep olmuş ve insan, yüzyıllardan beri sahip olduğu geleneksel değerlerden uzaklaşarak tüketim ahlâkının değerler dünyasında var olma mücadelesine girişmiştir. Nitekim bireysel varoluşunu tamamlayamayan gençlerin çoğunlukta olduğu tüketim toplumunda iletişim çağının fenomeni olan internet ve onun sunduğu sosyal medya alanı, gençlerin, sanal (imajinal) var olma mücadelesine sahne olmaktadır. Sanal var olma, marka ve imaj esasına dayalı, tüketme idealine sahip, mahremiyet düşüncesinin olmadığı, değerlerden bağımsız bir var olma biçimidir. Bu tarz bir var olma biçiminin en belirgin aktörleri ise tüketim toplumu gençliğidir. Bu bildirinin amacı, tüketim toplumunda gençliğin var olma biçimi olarak sanallaşmayı ve sanallaşma ile birlikte ortaya çıkan ahlâkî bir değersizleşme biçimi olarak sanal (imajinal) değerlenme kavramını eleştirel olarak ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Toplumu, Gençlik, Değersizleşme, Sanallaşma, Sanal Değerlenme

Değer Krizi: Bir Değer Varlığı Olarak İnsanın Doğal ve Yapay Değerlerinin Çatışması

Yrd.Doç.Dr. Muhammet İrğat

ÖZ

Kozmik varoluşta insanı ruh-beden-akıl boyutlarıyla ele alıp düşündüğümüzde onu tanımlarken bu çok yönlülüğüne vurgu yapmalıyız. İnsan için homo sapiens (bilen insan), homo faber (alet yapan insan), homo economicus (ekonomik düşünen insan) ve homo socius (sosyal varlık) sınıflamasını anımsarsak insan, bu özellikleri sayesinde doğal varlık olmaktan çıkıp bilen, eyleyen, fail varlık konumuna yükselmiştir. Düşünce tarihi açısından insan ve eylemleri üzerine düşünme, Sokrates (ö. M.Ö. 399)'la başlamıştır. O, sofistlerin doxa (sanı) temeline dayalı rölativizm anlayışına karşı episteme (sağlam, objektif bilgi)'yi koyarak diyalog yöntemiyle insanlara önce "kendini bil" demiştir. "Doğru yaşam hangisidir?" problemi üzerinden ahlâkı öne çıkaran filozof düşünce tarihinde bir problemin sistematik olarak ele alınmasına öncülük etmiştir. Antik Grek felsefesinde insan aklı teorik ve pratik olmak üzere ikiye ayrılarak değerlendirilmiştir. Çağın filozofları teorik akılla insanın olguları anladığını ve onlarla ilgili kesin bilgiler edindiğini; pratik akılla da bilinene uygun olarak iradesini kullanıp eylemde bulunduğunu ileri sürmüşlerdir. İnsan tarih sürecinde doğa, toplum ve kendisiyle olan ilişkilerinde, yaşama biçim vererek kültür ve uygarlık üretir. Aynı zamanda yaşama anlam verir. İşte bu anlam verme işi ile değerler üretilir. Bu nedenle, uğruna yaşamaya değer inanç, fikir, eylem ve idealler değerleri oluştururlar. Değerler, üretildikleri kültür ve uygarlıklara damgasını vururlar. İnsanın düşünsel, psişik, toplumsal ve tinsel (manevî) yaşamı; seçip, üretip ve bağlandığı değerler çevresinde oluşur. Benimsenen değerler töre ve eğitim yoluyla gelecek nesillere aktarılır ve toplumlar bu değerler yoluyla yoğrularak toplumsal ve bireysel tini oluştururlar. Bu bildirinin amacı insana özgü doğal değerler ile onun tarihsel süreç içerisinde yaşadığı zaman dilimi ve toplum özellikleri bağlamında oluşturduğu yapay değerler arasındaki çatışmanın felsefi analizini yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değersizleşme, Geleneksel Toplum, Modern Toplum, Değer Krizi

Halvetî Postnîşin Şâirlerin Divânları Işığında Bir Çetin Yol 'Seyr U Sülûk'

Uzman Murat Ayar

ÖZ

Kur'ân'da hedeflenen sistemin tam merkezinde 'insan' vardır. İnsanın fıtratına uygun ahlakî bir yapıya kavuşması Kur'ân'daki temel gayedir. İnsanın kendini keşfetmesi ve kendinin farkında olması, fıtrata uygun ahlâkî yapıya kavuşması demektir. İnsandaki bu dönüşüm çabasının modellendiği yapılardan biri de kurumsallaşmış İslâmî mistik tecrübe de denilen tarîkatlardır. Tarikat denilen bu irfan merkezlerinin yolbaşıları (post-nişîn), zamanın kişiler için getirdiği ihtiyaçlar çerçevesinde değişik metodolojiler dener. Bu metedoloji, literatüre seyr u sülûk adıyla girmiştir. Coğrafyamızdaki en önemli tasavvuf okullarından biri olan Halvetiyye'deki sülûk, nefsânî yol adıyla isimlendirilir. Bu yolun özelliği, kişinin; amel, zikir, halvet, riyâzet ve mücâhede şartının zorunluluğu içinde olmasıdır. Çalışmamızda Halvetiyye'nin dört kolunun değişik şubelerinden toplam dokuz post-nişîn(şeyh) şâirin divânlarından hareket edilecek. Sâlikin seyri sırasında uyması ve kaçınması gereken ahlakî tutumlar, yaşadığı hâller, manevî makâmlar ve mertebeler terminoloji esaslı incelemeye tâbi tutulup, genelde mutasavvıfların; özelde Halvetiyye yolu erlerinin bu süreci ve sürece dair terminolojiyi nasıl kullandıkları, kendi divânlarından hareketle araştırmacıların dikkatine sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halvetiyye, Seyr U Sülûk, Tasavvuf, Şeyh, Derviş

Salih Akdemir ve “Son Çağrı Kur'an”ın Mukaddimesi

Yrd.Doç.Dr. Mürsel Ethem

ÖZ

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tefsir anabilim dalında yaklaşık otuz beş sene görevini hakkıyla ifa etmiş olan merhum Salih Akdemir eğitim-öğretim hayatı boyunca tefsir alanına kıymetli katkılar sunmuştur. En değerli çalışmalarından birisi hiç şüphesiz ki “Son Çağrı Kur’an” isimli Türkçe Kur’an çevirisidir. Akdemir bu mealini 1999 yılında yazmaya başlamış ve dört yılı aşkın bir süre içerisinde tamamlamıştır. Söz konusu mealine başlamadan önce geniş bir “Giriş” bölümü yer almaktadır. Bu bölümde hem tefsir ilmi için hem de Kur’an’ın farklı dilleri tercüme edecek meal yazarları için kıymetli bilgiler yer almaktadır. Söz konusu mukaddimede ağırlıklı olarak “Çeviribilim, Kur’an’ın kendine mahsus bazı dil özellikleri, Hz. Mu-hammed’in dönemindeki Arapçaya vakıf olabilme sorunu ve çözümleri, Kur’an’ın anlaşılma-sında önceki vahiylerin konumu ve değeri, Sami Dil Ailesi” gibi konular üzerinde durulmuştur. Belki de bazı sebeplerden dolayı mezkûr meal Türkiye’de yeterince tanınmamaktadır. Bu çalışmamızda merhum Salih Akdemir’in kaleme aldığı Kur’an çevirisinin mukaddimesini inceleyeceğiz. Mukaddimesinde sunduğu görüşler üzerinde incelemelerde bulunup bazı mülahazalarımızı beyan edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Kur’an, Tefsir, Meal, Salih Akdemir, Çeviribilim, Sami Diller

Selçukludan Cumhuriyete Medreseler (Kırılma Noktası Osmanlı Modern Döneminde Medreseler)

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Çoban

ÖZ

SELÇUKLUDAN CUMHURİYETE MEDRESELER (Kırılma Noktası Osmanlı Modern Döneminde Medreseler) Mustafa ÇOBAN Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yrd.Doç.Dr./mcoban6@hotmail.com Özet Selçuklu ve Osmanlı eğitim tarihi içerisinde adından sıkça söz edilen, bugün bile zaman zaman tartışmaların odağında yer alan, eğitim tarihimiz içerisinde bazen başarılar bazen da başarısızlıklarda atıflar yapılan medreseler, ilk olarak 1040 yılında Nişabur'da Tuğrul Bey zamanında kurulmuş olsa da, medrese tarihi kurumsal bir yapı olarak genellikle 1060 yılında Sultan Alpaslan tarafından Bağdat'ta kurulan Nizamiye medreseleri ile başlatılır. Medreseler sadece eğitim amacıyla kurulmuş müesseselerdir. Medreselerin neden kurulduğu ya da neden medresenin bilgisine ihtiyaç duyulduğu konuları üzerinde tartışmalar olsa da Şiilik ve Batınîliğe karşı Sunnî inançları savunmak, o güne kadar eğitim mekânı olarak kullanılan camilerin ders için gelenlerin kalabalık olması sebebiyle yetersizliği ve ibadet edenlerin hissettikleri rahatsızlık, devletin büyümesi, devlet adamı ve memuru ihtiyacının karşılanmasındaki zorluklar medreselerin açılış sebepleri arasında sayılmaktadır. Müslüman hayatın merkezinde yer alan ve İslam medeniyetinin önemli ögelerinden olan camilerin etrafında inşa edilen medreseler, hem Selçuklu hem de Osmanlı dönemi için eğitim hayatına önemli katkılar sağlamış, ihtiyaç duyulan kalifiye eleman yetiştirilmesinde hep önde olmuşlardır. Zamanın değişikliklerinden ve kargaşasından ya da idarecilerin eğitim anlayışlarından doğrudan etkilenen medreseler bazen gözde olmuşlar, bazen gözden düşmüşler, bazen de gözden çıkarılarak inhitatına göz yumulmuştur. Medreselerdeki eğitimle ilgili bir çok konuda çalışmalar yapılmış olup genellikle zamanın ihtiyaçlarına cevap veren bir eğitim kurumu olduğu vurgulanmış olsa da özellikle Batı aydınlanmasından sonra şartlara uygun olarak kendisini yenileyememesi, öğretim elemanı konusunda istismara varan uygulamalara meydan verilmesi ve son tahlilde Tanzimatla başlayan Osmanlı modern döneminde açılan yeni okulların öncelenerek medreselerin gözden çıkarılması bu eğitim kurumlarını tarihin sayfalarında yer almak üzere kapatılma sürecine taşımıştır. Başlığından da anlaşılacağı gibi bu çalışma ile medreselere tarihi bir perspektiften bakılacak anakronik anlayıştan uzak durularak, ilgili literatür taraması sonucunda objektif bir bakış açısıyla bu kurumun tarihi süreçte, özellikle de Osmanlı modernleşmesi ile uğradığı kesintiler ve geriye düşme üzerinde durulacaktır. Medreseler Osmanlı modernleşmesinden ilk önce ve en çok etkilenen eğitim kurumudur. Her ne kadar Tanzimat fermanında eğitimle ilgili tek bir madde yoksa da medreseler ilerleyen zamanda modernleşme yanlıları tarafında ötekileştirilen ve göz ardı edilen bir eğitim kurumu olmuştur. Medreselerin ötekileştirme süreci bazı uygulamalarda olduğu gibi birden olmamış, ulemanın baskısı ve toplumdaki yeri de göz önüne alınarak medreselerle ilgili uygulamalar uzun zamana yayılmıştır. Medreseler yakın tarihimizde de zaman zaman kasıtlı çabalarla değersizleştirilmiş, bilim tarihimize katkısı göz ardı edilerek, Cumhuriyetle başlayan bir sosyal, siyasal, din ve ilim hayatı nesillerimize aktarılarak gerçeğin üzeri örtülmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Selçuklu, Osmanlı, Cumhuriyet, Modernleşme, Medreseler

Seyyid Ahmet Arvasi'nin İhmal Edilmiş Bir Eseri: "Ilm-I Hal" ve Düşündürdükleri

Yrd.Doç.Dr. Nail Karagöz

ÖZ

Seyyid Ahmet Arvasi 1932-1988 yılları arasında yaşamış, çok yönlü bir ilim adamıdır. O, dinin psikolojik ve sosyal yönüne değinen nitelikli eserler kaleme almıştır. Özellikle "İlm-i Hal" adını verdiği eseri, bir insanın doğumundan ölümüne kadarki "hallerine" dinden üretilmiş çözüm önerileri getirmesi bakımından ilmihal geleneğimize yenilikler getirmiştir. Zira o, klasik ilmihallerimiz gibi konu merkezli bir tertip oluşturmamış, eserini insanın doğumundan ölümüne her "hal"ini dikkate alarak düzenlemiştir. Bu manada İlm-i Hal'ini 3 ana bölümden oluşturmuştur. "Allah ve Âlemlar" adındaki birinci bölümde Allah'tan, mahlukattan ve insanın yaratılmasından söz eder. İkinci ve asıl bölümün ana başlığı "İslam ve Doğumundan Ölümüne Kadar İnsan"dır. Bu bölüm eserin orijinalliğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Arvasi bu bölümde insanın doğum öncesinden kabir hayatına kadar geçirdiği evrelerde kendisine gerekli olan dini bilgileri sistematik bir biçimde verir. 3. Ana bölüm ise "Kıyamet ve Yeniden Diriliş" başlığını taşımaktadır. Bildirimizde Arvasi'nin İlm-i Hal'i değerlendirilecek ve yeni bir ilmihal anlayışına zemin oluşturup oluşturamayacağı tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Seyyid Ahmet Arvasi, İlmihal, Din

Dkab Öğretmen Adaylarının Topluma Hizmet Uygulamaları Dersine Yönelik Algıları İle Mental İyi Oluş Durumları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Nurten Kımter

ÖZ

DKAB ÖĞRETMEN ADAYLARININ TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİNE YÖNELİK ALGILARI İLE MENTAL İYİ OLUŞ DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Nurten KIMTER* "Topluma hizmet kavramından ilk kez 1960'lı yıllarda ABD'de söz edilmeye başlanmıştır. Tecrübeye dayalı öğrenmenin olumlu geri dönütlerinden hareketle zaman içerisinde ABD'de üniversite mezunu olabilmek için Topluma Hizmet Uygulaması zorunlu hale getirilmiştir. Daha sonra "Topluma Hizmet" diğer ülkelerde de uygulanmaya başlanmıştır. Gençlerin üniversite öğrenimleri esnasında değişik şekillerde topluma hizmet etmeleri, toplumla kucaklaşabilmeleri üniversitelerin toplumla bağlarını kurmada önemli bir işlev gördüğü gibi öğrencilerin topluma hizmetleri esnasında pratik hayatla ilgili pek çok tecrübe ve öğrenmeleri kazanmalarına ve bunları ilerideki kariyer yaşamlarına taşımalarında da son derece etkili bir faktördür. Bilindiği üzere ruh sağlığının en önemli kriterlerinden birisi kişinin asıl icra ettiği işin veya uğraşın dışında spor, sanat, toplumsal yardımlaşma vb. gibi kendisini kişisel anlamda geliştiren ve sosyal ilişkilerini güçlendiren, özgüven duygusunu besleyen, onu üretken ve girişken hale getiren bir takım aktiviteleri icra ediyor olmasıdır. Ayrıca gerçek iyi oluş ya da mutluluk başkalarının iyi oluş veya mutluluğuna katkıda bulunabilmekle elde edilmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, DKAB öğretmen adaylarının Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi'ne yönelik algıları ile Mental İyi Oluş durumları arasında bir ilişkinin olup olmadığı incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini 2015-2016 öğretim yılında ÇOMÜ ilahiyat fakültesi İDKAB Bölümü'nde öğrenim gören 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Öğretmen Adaylarının Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi'ne İlişkin Algıları Ölçeği" ve "Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma verilerinin bilgisayar ortamına girilmesinde ve analiz işlemlerinde SPSS 18 paket programı kullanılmıştır. Tarama (survey) yöntemi ve anket etkniği ile gerçekleştirilen ilişkisel (korelasyonel) nitelikteki bu araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi'ne İlişkin algı düzeyleri ile Mental İyi Oluş düzeyleri arasında pozitif yönde ve istatiksel olarak anlamlılık düzeyinde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dkab Öğretmen Adayları, Topluma Hizmet Uygulamaları, Mental İyi Oluş

Islam Hukukunda Ödünç Rehni

Yrd.Doç.Dr Recep Özdemir

ÖZ

İslâm hukukunda klasik fıkıh kitaplarında zikredilen rehin çeşitlerinden biri, bir malın rehin verilmek üzere ödünç alınması şeklinde teşekkül eden müstear (ödünç) rehindir. Müstear rehin diye isimlendirilen bu rehin çeşidinin farklı hükümlere tâbi ve sadece İslâm hukukuna ait olduğu görülmektedir. İslâm hukukuna göre rehnedilen malın râhinin malı olması şart olmadığı için başkasına ait bir malın rehin verilmek üzere ödünç alınması câizdir. Çünkü İslâm hukukunda başkasına ait bir malın bir alacağa karşılık temînât gösterilmesinin önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ödünç rehni, mutlak ve mukayyet olmak üzere iki şekilde teşekkül eder. Kural olarak ariyet verildiği esnada ödünç veren (muîr) tarafından ödüncün karşılığında rehin verilecek borcun miktarı, cinsi, vadesi ve sıfatları; rehin verilen kişinin belli bir kişi olması; rehin verilen yerin belli bir yer olmasını şart koşabilir. Ödünç rehninin hangi durumlarda câiz olacağı, müçtehitler arasında tartışma konusudur.

Anahtar Kelimeler: Rehin, İslam Hukuku, Borç, Akit, Teminat

Aile ve Dini Rehberlik Büroları Ekseninde Aile İçi Şiddet ve Boşanma

Yrd.Doç.Dr. Salih Aybey

ÖZ

Modernleşme sürecinde yaşanan değişim ve dönüşümler aile yapı ve fonksiyonları üzerinde önemli değişiklikler yapmıştır. Ne var ki, bu değişimlerin büyük çoğunluğu aile yapımızın bütünlüğü aleyhine olmuştur. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de aileyi kuşatan, sebep ve sonuçları açısından ilk sıralarda yer almaya başlayan önemli sorun alanlarından biri kuşkusuz boşanma olgusudur. Boşanma nedenleri arasında da en önemli yer tutan konulardan biri aile içi şiddettir. Şiddet, farklı bilimsel disiplinlerin ilgi alanlarında yer alan ve bu özelliğiyle farklı anlamsal çerçevelere sahip olan bir kavramdır. İnsan yaşamının her alanında görülebilen ve dünyada giderek artan önemli bir toplum sağlığı sorunu olan şiddetin, en yaygın görülen biçimi erkeğin kadına ve çocuğa karşı uyguladığı aile içi şiddettir. Ülkemizde özellikle kadına yönelik şiddete karşı pek çok kurum ve kuruluş ciddi çalışmalar yapmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı da 2006/17 sayılı Başbakanlık genelgesiyle "çocuğa ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda toplumu bilinçlendirmek ve çeşitli etkinlikler düzenlemek…" konusunda sorumlu kuruluş olarak gösterilmiştir. Başkanlık, üzerine yüklenen bu sorumluluğu yerine getirebilmek, aile yapımızı güçlendirmek ve problem yaşayan ailelere dini danışmanlık yapmak için 2011 yılına kadar 81 il müftülüğü bünyesinde Aile ve Dini Rehberlik Bürolarını kurmuştur. Bu araştırmada Ege Bölgesinde yer alan Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına 2007-2014 yılları arasında gelen 2256 soru analiz edilmiştir. Bu sorulardan 146'sı 'boşanma nedenleri' ile ilgilidir. Boşanma nedenleriyle ilgili sorular analiz edilerek hem günümüz boşanmalarında mahkeme kayıtlarında yaklaşık %95'i "şiddetli geçimsizlik" olarak belirtilen boşanmaların arka planında yatan nedenleri açığa çıkarmayı hem de aile içi şiddetin boşanmalara etkisi belirlenmeye çalışılacaktır. Bürolara gelen sorulardan hareketle alanında yapılan ilk çalışmalardan biri olan bu araştırmada, boşanma nedenleri arasında ilk sırada %24.66 ile "erkeğin olumsuz karakteri" (içki, kumari ilgisizlik vs.) nin yer aldığı görülmektedir. Bunu %21.92'le "Aldatma", %12.33'le "aile içi şiddet" takip etmektedir. Bu çalışmada önce şiddet ve aile içi şiddetin ne olduğu üzerinde durularak, aile içi şiddetin boşanmalara etkisi örneklerle açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Aile İçi Şiddet, Boşanma, Aile ve Dini Rehberlik Bürosu, Ege Bölgesi, Şiddetli Geçimsizlik

Engellilik Teolojisi'nin Engellilik Konusunda Hıristiyan Düşüncesinde Meydana Getirdiği Değişim

Yrd.Doç.Dr. Süleyman Turan

ÖZ

Hıristiyanlık tarihi incelendiğinde engellilerin ya ilahi olarak kutsandıkları ya da lanetlendikleri şeklinde bir anlayış yaygın olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte 1960'lardan itibaren bu anlayışa meydan okuyan "Engellilik Teolojisi" adı verilen yeni bir akım ortaya çıkmıştır. Engelli insanların tarihsel ve çağdaş tecrübelerinin arka planından hareketle, içlerinde engellilerin de bulunduğu bir grup Hıristiyan araştırmacı ve teolog tarafından ortaya konulan bir teşebbüs olarak "Engellilik Teolojisi", geniş kapsamlı ve disiplinlerarası bir bakış açısını yansıtmaktadır. Engellilik Teolojisi'nin doğuşu ve gelişimine rehberlik eden Hıristiyan teolog ve araştırmacıların yaklaşım ve bakış açıları incelendiğinde genellikle temel vurgunun, tarihsel süreçte engellilerin yanlış algılandığı, yorumlandığı, kötü muamele gördüğü ve ihmal edildiği gibi negatif hususlar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bildiride, Engellilik Teolojisi'nin ve bu teoloji ışığında çağdaş Hıristiyan düşüncesindeki yaklaşımların anlaşılmasına katkı sağlayacak aşağıdaki sorulara yanıt aranmaya çalışılacaktır: Engellilik Teolojisi'nin zeminini hazırlayan süreç nasıl ilerlemiştir? Böyle bir teolojiye niçin ihtiyaç duyulmuştur? Engellilik Teolojisi'nin temel vurgusu nedir? Bu teolojinin istek ve beklentileri karşısında kiliseler tarafından ne tür yaklaşımlar benimsenmiş ve hangi adımlar atılmıştır? Modern dönemde engelliliği anlamlandırmaya dönük üretilen temel model ve yaklaşımlar hangileridir? İleri sürülen teolojiler aslında geleneği tekrar mı etmektedir yoksa yeni ve farklı anlayışlar mı sunmaktadır?

Anahtar Kelimeler: Hıristiyanlık, Engellilik, Engellilik Teolojisi

Islam Fetihleri Döneminde Orta Asya'da Nasturiler

Yrd.Doç. Dr. Mesut Can - Arş.Gör. Talha Fortacı

ÖZ

İslam'ın VII. asırda Orta Asya'ya girmeye başlaması, bölgede siyasi, askeri, ekonomik, sosyokültürel, etnik ve dini çok yönlü değişimlerin yaşanmasına sebep olmuştur. Özellikle diğer din mensuplarının fetihler karşısındaki tavırları, tercih ettikleri yeni sosyal düzen içerisindeki konumları, aynı zamanda bölgede hakimiyeti ele alan yeni sistemin siyasi ve askeri politikaları yanında dini yaklaşımları sözkonusu farklı inanç gruplarının bölgedeki kaderine tesir eden etmenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, çalışma kapsamında yukarıda bahsettiğimiz etkileri de görmemize yardım edeceğini düşündüğümüz, Nasturilik'in İslam'ın bölgeye girdiği yüzyıllardaki durumu, fetihler karşısındaki konumu, yeni düzen içerisindeki yeri ve tarihi gelişimi hakkında birtakım tespitlere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Islam Fetihleri, Orta Asya, Nasturilik

Reenkarnasyon İnancı

Araştırmacı Tuğba Taşdemir

ÖZ

Bu çalışmada, çok eski zamanlardan beri farklı coğrafyalarda varlığını sürdüren Reenkarnasyon inancı çeşitli açılardan ele alınmaktadır. Bu çerçevede özellikle Reenkarnasyona benzeyen tenasüh inancı da değerlendirilmekte ve her iki inanç arasındaki ilişki sadece kavramsal tanımlama ya da fenomenolojik açıdan değil aynı zamanda da mukayeseye tabii tutulmak suretiyle aktarılmaktadır. Bunun yanı sıra reenkarnasyon konusunda yapılan çalışmalar ile yaşandığı iddia edilen olaylar özelinde; inanca dair psişik meseleler, özellikle de hipnoz ve rüyalar ele alınarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Reenkarnasyon, Tenasüh, Hipnoz, Rüyalar

Osmanlı Resmî Dinî Düşüncesinin Alevî(Kızılbaş) Zümreler Üzerindeki Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Ümit Erkan

ÖZ

Makâlat ve Fırak geleneği kendine özgü metodu ve yaklaşım tarzı ile İslam düşünce sisteminde belirleyici bir konumdayken zamanla değeri görmezden gelinmektedir. Bu minvalde, erken dönemden başlamak üzere günümüze kadar yapılan çalışmalara baktığımızda özellikle Osmanlı döneminde ortaya çıkan siyasî ve itikadî gayelerle vücud bulmuş düşünce yapılarının ve bunları harekete geçiren saiklerin tam anlamıyla ortaya konulmadığı görülmektedir. Biz de tebliğimizde İslam düşünce sisteminde,mezheplerin ortaya çıkmasıyla devam eden farklılaşmanın Osmanlı dinî düşünce geleneğindeki etkisine, Osmanlı siyasal iktidarlarının Kızılbaş gruplara yönelik politik reflekslerine ve o dönemde vücut bulmuş mezhebî söylemlerin arka planındaki ideolojiye değinilecektir. Döneme ait eserler ve fetvalarla pekiştirilen bu anlayışın arkasında, Maturidî makâlât ve fırak geleneğinin olduğu ortaya konulacaktır. Bu gelenekten gelen Nureddin Hamza Saru Görez'in, Kemalpaşazâde'nin ve Ebu's- Suud'un fetva ve risalelerinde Kızılbaş zümrelere yönelik ifadelerinin üzerinde durularak, bu söylemlerin Osmanlı-Kızılbaş ilişkilerini ne aşamaya getirdiği döneme ait tarih kaynakları, arşivler ve yazma eserler ışığında değerlendirilecektir. Bu bakış tarzının aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin Şiî eğilimlere yönelik sert politikasının bir ayağı olduğu da görülmüş olacaktır. Nitekim Ebu's-Suud Efendi kızılbaşlarla savaş yapmayı en büyük gaza olarak görerek onları 73 fırka içinde Ehl-i Sünnet inancı dışında olan diğer fırkalar arasına sokmuş onların cehennemlik olduklarını ifade etmiştir. Bu durum kızılbaşları kötüleme adına her türlü ithamlara maruz kalmalarına neden olmuştur. Şah İsmail ve kızılbaş taraftarları İslam ve Ehl-i Sünnet karşıtı söylem ve fiilleriyle her türlü cezayı hak eder konuma gelmiştir. Artık Osmanlı merkezi yönetimi bu yöntemle yalnız Anadolu'da yaşayan halka değil aynı zamanda Müslüman dünyaya da Râfizî ve Sünnî şeklinde bakarak dış siyasetini belirlemiş,böylece Safevî destekli her türlü faaliyet takip edilerek, sorumlular çeşitli şekillerde ithamlara ve cezalara maruz kalmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Allah'ın Müslümanlara İrade Mutluluk ve Asalet Emri

Doç.Dr. Yalçın Kaya

ÖZ

Allah insanlara Kurandaki ayetlerle ve hadislerle birçok emir ve yasak bildirmektedir. Fakat özet olarak bildirilen emir ve yasaklarla insanlara kendinden başka her şeye karşı iradeli olmayı, ancak Allah'a karşı mutlak bir acziyet içerisinde olmayı emretmektedir. Bütün sureler namaz kılarken değişebilirken, Elham suresi değişmemekte ve her rekkatte okunmaktadır. Elham suresinde ise, Allah'a söz veriyoruz. "Ancak sana kulluk eder, her şeyi ancak senden isterim" diye. Bu sözün arkasındaki gerçek, Allahtan başka hiçbir güç karşısında aciz, çaresiz ve silik duruma düşme hakkımızın olmamasıdır. Allah insanlardan mutlu ve huzurlu yaşamalarını istiyor. Hatta emrediyor ve diyor ki "Allah dostları için ne bir hüzün ne bir korku vardır." (Yunus Suresi, 62-63) diyor. Elbette bu dünyada hüzün ve korku olmadan yaşamak gerçek mutluluğun ve huzurlu bir hayatın ta kendisidir. Asrımızda insanların en büyük başının belası strestir. Fakat insanları strese sokan dolayısıyla kanser, ülser, inme, kalp krizi gibi bütün hastalıkların kaynağı da sadece Allah'ın takdir ve tasarrufuna adeta kafa tutmaktır. Onu sorgulamaktır, işine karışmaktır, o'nun takdir ve tasarrufundan memnun olmamaktır. Allah insanlara asil bir hayat yaşamalarını istiyor. Asil bir hayat, yaşam kalitesidir. Yaşam kalitesi de maddi imkânların üst düzey olmaları değil, karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı bir hayattır. Sevgi ve saygıya dayalı bir hayatın yaşanabilmesi için de eşlere Allah'ı memnun etmek için birbirlerini memnun etmek için memnun etmeleri gerektiğini, anne ve babalara evlatlarına Allah'ı memnun etmek için şefkat göstermelerini, çocuklara ise anne-babalarını Allah'ı hoşnut edebilmek için hürmet göstermeleri gerektiğini emrediyor. Mümin kardeşleri de kendi nefsinden daha üstün tutmaları ve bir şey yerken veya paylaşırken mümin kardeşine daha iyisini vermeleri isteniyor. Karşılıklı olarak bu sevgi ortamından daha asil bir hayat ortamı da olmayacaktır elbette.

Anahtar Kelimeler: Islam, Asalet, Mutluluk, Huzur, İrade

Mısır'da İlk Dönem Türk İdari Uygulamaları, Ahmed B. Tûlûn Örneği

Yrd.Doç.Dr. Yunus Akyürek

ÖZ

Kuzey Afrika'nın Asya ile birleştiği stratejik bir noktada yer alan Mısır toprakları tarihte önemli hadiselere sahne olmuştur. Hz. Peygamber, İslâm öncesinde Arapların ticari faaliyetler çerçevesinde tanıdıkları bu kadim medeniyete ilgisiz kalmamış, bir elçi göndererek dönemin Mısır hükümdarını İslam'a davet etmiştir. Fethi Hz. Ömer döneminde gerçekleşen Mısır, sonraki dönemde Kuzey Afrika fetihleri için önemli bir üs olmuştur. Abbasîler döneminde idarî, siyasî, askerî alanlarda etkinlikleri artan Türkler bir tarihten sonra Mısır'da şeklen Halife'ye bağlı fakat bağımsız ve yarı bağımsız siyasî teşekküller oluşturmuşlardır. Bunlar arasında ilk olma özelliği taşıyan Tûlûnoğulları'nın kurucusu Ahmed b. Tûlûn, aslında Mısır'a atanan yedinci Türk valisidir. Ahmed konumunu güçlendirdikten sonra bazı imtiyazlar elde etmek için Halife ile mücadeleye girmiş ve başarılı olmuştur. Döneminde muazzam rakamlara ulaşan ülke gelirleri eğitim, sağlık, tarım, bayındırlık ve imar faaliyetlerinde kullanılmış, halkın refah seviyesi artmıştır. Adına para bastırması, hutbede adının geçmesi bağımsızlık yolunda attığı önemli adımlardandır. Yeşkur dağı eteklerine Katâi semtini inşa ettirerek merkezi buraya taşımıştır. Yine Katâi'de yaptırdığı cami, bugün Mısır'da aslını koruyan en eski cami olarak bilinir. Cami bünyesinde bir eczane açmış ve buraya bir doktor vazifelendirmiştir. Halkın ücretsiz tedavisi için de ayrıca bir bîmâristan inşa ettirmiştir. Çok sayıda su kanalı açtırarak ekilebilir arazileri arttırmış, yeni köprüler yaptırmış, Nil üzerindeki mikyasları modernize ettirmiş ve "Dâru't-Tırâz" isimli bir dokuma evi kurdurmuştur. İdarî yapıda hânedan mensuplarını, önemli görevlerde ise Türk kökenlileri tercih edildiği görülür. Donanmaya önem veren Ahmed, Akkâ Kalesi ve Limanı'nı inşa ettirmiş, ülkenin farklı tersanelerinde yapılan binlerce savaş ve ticaret gemisi suya indirilmiştir. Ahmed'in, Türk idari geleneğiyle örtüşen uygulamaları olduğu bilinse de Bağdat'ta doğduğu, Samerrâ'da eğitim gördüğü, Abbasi ordusunda ve bürokrasisinde tecrübe kazandığı unutulmamalıdır. Âlim ve edipleri koruduğu, kültürel faaliyetleri teşvik ettiği bilinen Ahmed hastalandığında her dinden ve milletten insan onun için dua etmiştir. Onun Mısır'da bıraktığı izler ileride burada kurulacak olan İhşidîler, Memlüklüler ve Osmanlılar gibi Türk devletlerine de referans olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mısır, Ahmed B. Tûlûn, Nil Nehri, İbn Tûlûn Camii, Türk İdari Yapısı, Vergi, Ziraat

Din Eğitiminde Sosyal Bilimler Felsefesinin İşlevselliği

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Ceylan

ÖZ

Din eğitimi ile sosyal bilimler felsefesi arasında iki yönlü etkileşim söz konusudur. Birincisi, daha çok teorik karakterde olup, din eğitimi biliminin temel alacağı bilimsel paradigma (pozitivist, öznelci) ve bu paradigmanın temel kabulleri ve kavramları ile alakalıdır. Burada, din eğitimi bilimin metodolojik olarak dayandığı insan ve bilgi anlayışı ile bunları esas alarak kullanacağı araştırma yöntemi öne çıkan konular arasındadır. İkincisi ise, sosyal bilimlerin bakış açısıyla okullarda dinin nasıl öğretim konusu yapılacağına dair, uygulama boyutuyla kurulan ilişkiyi kapsar. Bu perspektifte, din eğitiminde hedeflerin ve müfredatın teolojiden çok sosyal bilimlerin etkisiyle şekillendirilmesi, bireysel bir din anlayışı geliştirme amacıyla uyumlu öğrenen merkezli bir eğitim anlayışı tartışılan temel meseleler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bildiride, din eğitimiyle sosyal bilimler arasında yukarıda iki boyutuyla sözü edilen etkileşimin etkili ve verimli bir şekilde nasıl gerçekleştirileceği tartışılacaktır. Aynı zamanda bu etkileşimin verimli bir şekilde gerçekleşmesini engelleyen faktörlere değinilecektir. Bu bağlamda sosyal bilimlerdeki paradigmatik farklılıkların din eğitimi bilimine yansıtılma şekilleri, bilgi ve insan anlayışı açısından uzanımları analiz edilecektir. Ayrıca din eğitiminin kabulleri arasında yer alıp eğitim ve din anlayışını şekillendiren kalıtım-çevre, sosyalleşme vb. kavramların sosyal bilimler çerçevesinde yeniden güncellenmesi önerilecektir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Sosyal Bilimler Felsefesi, Paradigma

Islam İktisadının "Adil Gelir Dağılımı" İlkesi ve Bunun Sosyal Refaha Katkısı

Yrd.Doç.Dr. Zeki Yaka

ÖZ

İhtiyaçlı bir varlık olarak yaratılan insan, ömrünün sonuna kadar ihtiyaçlarının temini için çalışmak zorundadır. Ancak insan tek başına tüm ihtiyaçlarını karşılayamaz. Bunun için çevresindeki pek çok eşya ve insanla iletişim ve etkileşim halinde olmak durumundadır. Toplum hayatının düzeni, fertlerin huzur ve mutluluğu için bir takım hukuki, ahlaki ve iktisadi kurallara uyulması da bir zorunluluktur. Bu kurallar fertleri ve toplumu birbirine bağlayan en önemli unsurlardır. Fertlerin başarısı ve toplumların güçlü olması, herkes için vazgeçilmez olan bu ilkelerle kurulan bağın kuvvetine bağlıdır. Huzurlu bir toplum hayatı için, hukuki, ahlaki ve iktisadi ilkeleri birbirinde kesin çizgilerle ayırmak mümkün değildir. Ancak ticari hayatın çok hızlı, karmaşık ve yoğun yaşandığı günümüzde, kapitalizmin de etkisiyle, iktisadi ilkeler ön plana çıkmaktadır. Dünya üzerinde mevcut ve yaygın olan kapitalizm, liberalizm ve komünizm gibi iktisadi sistemler toplumsal huzur, güven ve mutluluğu sağlamakta yetersiz kalmaktadır. Bir takım polisiye tedbirler de toplumda güven, barış ve istikrarı sağlayamamaktadır. İnsanlığın yeni arayışlara girdiği bu ortamda, tarihte "Asr-ı Saadet" dönemini yaşatan, sonraki dönemlerde de insanlığa huzur kaynağı olan İslam'ın, iktisadi esaslarının bilinmesine ve uygulanmasına ihtiyaç vardır. Biz de bu çalışmamızda hayatı gerçek anlamda huzura kavuşturan ilkeler üzerinde duracağız. Öncelikle "vahiy" kaynaklı bir sistem olan İslam iktisadı, insan fıtratına en uygun ilkelerden oluşmaktadır. Günümüzde birçok toplumda var olan hukuki, ahlaki ve iktisadi problemler gelir dağılımındaki eşitsizliklerden kaynaklanmaktadır. Biz de İslam'ın her türlü eşitsizliği giderdiği, fert ve toplumda iktisat kaynaklı problemleri çözümlediği, kalıcı olarak huzur ve barışı tesis ettiği iktisadi ilkeleri biraz daha yakından inceleyeceğiz. Servetin belirli ellerde toplanmasıyla oluşan gelir adaletsizliğini gidermek için İslam, geliri tabana yayıcı zekât, sadaka, fıtra, vakıflar, miras paylaşım esasları, şirketleşme, üretim ve tüketim ilkeleriyle kalıcı çözümler sunmuştur. Toplumda kurulan istikrarı korumak için de faiz karaborsacılık, haksız rekabet ve kazanç yollarını yasaklayıcı tedbirler almıştır. Söz konusu ilkelerin gelir dağılımına etkisi ve bunların toplumsal refaha katkısını bu çalışmamızda ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Islam İktisadı, Gelir Dağılımı, Sosyal Refah

Hizmet İşletmelerinde İnovasyon: Sağlık Kurumları Çalışanlarının İnovasyon Algısı

Yrd.Doç.Dr. Nahit Yılmaz - Doç.Dr. Vural Çağlıyan

ÖZ

İnovasyon, ağırlıkla üretim işletmeleri ve teknoloji odaklı işletmelerde gündeme gelen bir kavram olmasına rağmen, hizmet sektörünün ekonomilerde yükselen payından dolayı farklı işkollarındaki işletme ve kurumların da konusu olmaktadır. Rekabetçi ortamda hizmet işletmeleri de inovatif yönleriyle avantaj kazanmak arzusundadırlar. Bu açıdan, inovasyon geniş bir bakış açısıyla ele alındığında kar amacı güden ya da gütmeyen tüm organizasyonların konusudur. Ayrıca pazarlama literatüründe mal baskın mantıktan hizmet baskın mantığa olan evrilme inovasyon gibi kavramların hizmetler bağlamında da ele alınması gerektiği görüşünü desteklemektedir. Hizmet sektöründe rekabet avantajı sağlayıcı faktörlerin genellikle kolay ölçülebilir olmaması inovasyon algısının ölçülmesini de zorlaştırmaktadır. Biz bu çalışmada Hogan vd. nin (2008) ortaya koymuş olduğu Professional Service Firm Innovation (PSFI) ölçeğini ,Türkiye bağlamında sağlık kurumlarında uygulayacağız. Bu açından hizmet işletmelerinde inovasyon alt boyutlarıyla ele alınacak ve her bir alt boyut çalışılan kurum ve çalışanların özelliklerine göre sınıflandırılarak değerlendirilecektir. Böylelikle söz konusu ölçeğin farklı bir ülkede ve sağlık kurumları özelinde uygulanması gerçekleştirilecektir. Bu durum ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin sınanması adına önemlidir. Çalışmamızın orijinal katkısı, daha önce literatürde farklı hizmet işletmelerinde uygulanan ölçeğin, diğer hizmet işletmelerine göre kompleks bir yapı arz eden sağlık kurumlarında uygulanması ve analiz edilmesi olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet İşletmeleri, Sağlık Kurumları, İnovasyon Algısı, Türkiye

Banka Mobilyalarının Tarihi Gelişimi ve Banka Mobilyalarının Tasarımını Etkileyen Ergonomi Faktörünün İncelenmesi

Ansu Yetiz Özden

ÖZ

Günümüz bilgi ve iletişim çağında, bankalar gerek özel gerekse kamu kuruluşlarında işlerin yürütülmesinde önemli bir yere sahiptir. Bilgilerin toplanması, değerlendirilmesi, saklanması, işlerin akıcı bir şekilde yürütülmesi için bankaların çalışanların fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını en verimli şekilde karşılaması gerekmektedir. Hızla değişen teknoloji, iş dünyası, iş organizasyonları, yönetim biçimleri doğrultusunda bankaların da işlevleri değişmiştir. Toplum yaşantısında hizmet sektörünün önemi vurgulanmış ve geçmişten günümüze kadar banka çalışma ortamları sürekli geliştirilerek bu günün ofis anlayışına ulaşılmıştır. Bu çalışmada, bankaların tanımı, tarihsel gelişimi, banka mobilyalarının tanımı, tarihsel gelişimi ile ergonominin tanımı, tarihi, insan-araç ve insan-mobilya sistemi içerisindeki ergonomi faktörü ele alınmıştır. Bankalarda çalışanların verimliliğini etkileyen mobilyaların ve araçların ergonomik olarak nasıl olması gerektiği üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonucunda, banka mobilyalarının tasarımını etkileyen ergonomi faktörü kriterleri doğrultusunda ergonomik mobilya tasarımına veri olacak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Banka Binaları, Banka Mobilyaları, Ergonomik Mobilyalar

Tıp Fakültesı Hastanelerının Borçlanma Sebeplerının Hastane Bılgı Sıstemlerı Ile İlışkısının İncelenmesı

Arş.Gör. Büşra Kutlu - Öğr.Gör. Mehmet Can Hanaylı - Yrd.Doç.Dr. Özel Sebetci - Dr. Gizem Gürel Dönük

ÖZ

Günümüzde tüm hastanelerin sağlık hizmetlerinin kalitesini iyileştirmek ve maliyetleri düşürmek için bilgi teknolojilerine yatırım yapmaları kaçınılmazdır. Hastane bilgi sistemleri (HBS); bilgi alışverişinin elektronik ortamda yapılması ve bilgilerin bir enformasyon sistemi ile kayıt altına alınması olarak tanımlanmaktadır. HBS'lerin ana işlevi; ait olduğu kuruluşun bilgi taleplerini doğru, zamanında ve eksiksiz bir biçimde karşılamaktır. Bu kapsamda, bir hastanenin günlük rutin işlemleri, hastalara konulan tanı ve tedaviye ilişkin uygulamalar, mali işlemler ve genel yönetim işlemlerinin gerçekleştirilmesinde yoğun olarak kullanılmaktadır. HBS'lerin sağlık kuruluşlarında kullanılmalarıyla birlikte bilgiye erişim ve karar verme hızı, hastanelerin güvenilirliği, çalışanların verimliliği ve hasta memnuniyeti artmaktadır. Tıp Fakültesi Hastaneleri (TFH'ler) özel sektör ve diğer tüm sağlık kurumlarından mevzuat ve uygulama anlamında farklılık göstermektedir. Tıp Fakültesi Hastanelerinin başlıca ana gider unsurları; anabilim/bilim dallarını kapsayan esas üretim gider yerleri, hastanenin hizmet üretiminde önemli rol oynayan yardımcı üretim gider yerleri, hizmet üretimine destek veren yardımcı hizmet gider yerleri ve yönetimsel giderleri içeren genel yönetim gider yerleridir. Ülkemizdeki diğer sağlık kuruluşlarına göre Tıp Fakültesi Hastanelerinin gider kanallarının daha fazla olduğu görülmektedir. Bu kanalların verimli yönetilmesi için hastane bilgi sistemlerinin yapısal uygunluğu önemli bir rol oynamakta ve borçlanmaları azaltacağı öngörülmektedir. Türkiye'de TC Sağlık Bakanlığından alınan verilere göre Tıp Fakültesi Hastanelerinde dış borçlanma son zamanlarda hızla artmaktadır. Günümüzde TFH'lerde büyük oranlarda gerçekleşen mali kayıpların sebebi Kurumsal Kaynak Planlamasının doğru veya tam yapılmamasına ve Malzeme Kaynak Yönetiminin eksik yapılmasına bağlıdır. Tıp Fakültelerindeki borçlanmaların Hastane Bilgi Sistemleri ile ilişkisinin incelenerek, tespit edilen bulgular ışığında Kurumsal Kaynak Planlaması (KKP) ile bağdaştırılması ve borçlanmayı minimum düzeye indirecek çözüm önerilerinin sunulması bu çalışmanın temel araştırma konusudur. Bu çalışmada öncelikle hastanelerde sıklıkla kullanılan hastane bilgi sistemleri hakkında kapsamlı bir literatür araştırması yapılarak hastane bilgi sistemlerinin birbirlerine karşı üstünlükleri ve zayıflıklarını belirtilecek ve hastane bilgi sistemlerinin Türkiye'deki Tıp Fakülteleri Hastanelerinin borçlanmaları üzerindeki etkileri araştırılacaktır. TFH'lerin borçlanmalarını daha aza indirebilmeleri için kullandıkları HBS'lerin yapısal eksikliklerinin ortadan kaldırılması adına bir takım çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tıp Fakültesi Hastaneleri, Hastane Bilgi Sistemleri, Hastane Borçlanmaları

Denizli'de Konut Alanlarında Yaşanan Sosyal ve Mekansal Değişim

Arş.Gör. Dilek Avsan - Prof.Dr. Gülçin Pulat Gökmen

ÖZ

Denizli kentinde zaman içinde yaşanan ekonomik, mekansal, sosyal ve kültürel değişim kentte ve konut alanlarındaki gündelik yaşamı etkilemiştir. Bu bildiride Denizli'deki değişim ve gelişim kentte üretilen konut tipolojisi ve kullanıcı profili üzerinden okunmaya çalışılacaktır. Denizli'de kent dokusu ve konut kültürü gelişimi, tarihsel süreçte, temel olarak üç dönemde gruplanmaktadır; i) yapı ustaları tarafından inşa edilen Geleneksel Denizli Evlerinin bulunduğu geleneksel dönem, ii) endüstrileşmenin etkisiyle üretim ve ticaretin geliştiği, nüfusun artmasıyla kentleşme hızının arttığı ve 1960'lı yıllarda mimar tarafından tasarlanan ilk az katlı apartman örneklerinin görüldüğü modernleşme dönemi ve iii) modernleşme dönemi sonrasında yeni yerleşim alanlarının oluşturulduğu, yüksek apartman blokları ve kapalı sitelerin inşa edildiği 1980'lerden günümüze kadar uzanan dönem. Çalışma İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yapılan bir tez çalışmasına dayanmaktadır. Yöntem olarak karma literatür araştırması, belediyede arşiv taraması, alanda gözlemler-tespitler ve seçilen yapıların mimarları ile görüşmeler yapılmıştır. Bildiride üç farklı dönemde üretilen konutların özellikleri plan şemaları ve cepheler üzerinde değerlendirilmekte ve karşılaştırılarak tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Konut, Denizli, Değişim

Hastane Tasarımında Malzeme Kriterleri: Helsingor Psychiatric Hospital

Arş.Gör. Elif Özgen

ÖZ

İnsanlık tarih boyunca varlıklarını, ihtiyaçlarına ve isteklerine cevap verecek mekanlar kurgulayarak tanımlamaya ihtiyacıyla varolmuştur. Bu mekan yaratma çabası insanlar için, malzemeyi şekillendirerek fiziksel karşılığını bulmaktadır. Malzeme ise, mimari ifadenin vazgeçilmez bir parçasıdır. Tarihsel süreçte malzemenin kullanımı gelişmiş ve çeşitlenmiştir. Gelişme ve çeşitlenmenin başlıca nedeni; sürekli "yeni" olanın arayışı olarak görülebilir. İşlevsel gereklilikler, teknolojik gelişmeler, teknik zorunluluklar gibi ihtiyaçlar mimari yapının biçimlenişinde bir takım zorunlu uygulamaları doğurmaktadır. Sağlık yapıları özellikle de hastaneler oldukça karmaşık yapı türleridir. Bu nedenle planlama aşamasında fonksiyonellik, düzen, hijyen ve estetik gibi unsurlar önem taşımaktadır (Uzunay, 2011). , Hastanelerin, diğer bina tiplerinden farklı olarak, sağlık, güvenlik, psikolojik ve duygusal durum gibi bazı çok temel insan gereksinimlerine duyarlı olması ve cevap vermesinin yanı sıra, örneğin cerrahi birimler gibi, yüksek derecede özelleşmiş tıbbi ortamların bulunduğu yerlerde optimum teknik doğruluk ve verimi sağlamak zorunda olmalarıdır (Ergenoğlu, 2006, s. 7). Kısacası mekansal ve fiziki yeterliliklerin sağlanması zorunluluk olarak görülebilir. Çalışma sağlık yapılarında malzeme kullanımına ilişkin yüzey kaplama elemanlarına ilişkin bilgi çerçevesinde şekillenmektedir. Malzemelerin sağlık yapıları için tercih edilme durumları, tercih edilme sebepleri, uygulamalarına dair duvar, tavan, döşeme ve zemin kaplamaları olarak ele alınmaktadır. Sonuç olarak yapılan araştırma doğrultusunda , Helsingor Psychiatric Hospital yapısına ait malzeme analizi gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Yapıları, Hastane Tasarımı, Hastane ve Malzeme, İç Mekan Tasarımı

Tbf Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası İçin Konya'ya Gelen Takım Kafilelerinin Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Hicran Hanım Halaç - Fikret Bademci - Öğr.Gör. Mehmet Ali Çeliksoy

ÖZ

Çalışmanın amacı; Spor organizasyonlarının bir amacı da şehirdeki kültürel mirasların tanıtılmasıdır. Bu bağlamda TBF Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası için Konya'ya gelen takım kafilelerinin Türkiye'deki ve Konya'daki kültürel mirasa ne kadar temas ettiklerini araştırmak, turnuvalar kapsamında sporcuların dinlenme günlerinde kültürel mirasa daha fazla temas edebilmeleri için öneriler sunmaktır. Amaç doğrultusunda literatür araştırması yapılmıştır. Türkiye Basketbol Federasyonu ve takımlarla irtibata geçilerek kafilelerin nereleri gezdikleri bilgisine ulaşılmıştır. Kafilelerdeki kişilere anket yapılmıştır. Çalışmada önce şehirlerin uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmak istemelerinin nedenleri anlatılacak, ardından Konya hakkında genel bir bilgilendirme yapılarak Konya'nın bu tür organizasyonlardaki yeri hakkında bilgi verilecek ve son olarak da 2017 yılında düzenlenen TBF Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası için Konya'ya gelen kafilelerin bölgedeki hareketlilikleri üzerine değerlendirme yapılarak kültürel mirasa daha fazla etki edebilmeleri için öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Uluslararası Spor Organizasyonları, Tbf Uluslararası U16 Yıldız Erkekler

Kültür Endüstrileri/yaratıcı Endüstriler Çatısında Kentsel Yeniden Canlanma ve Kültür Eksenli Kentsel Stratejiler

Uzman Gülçinay Başdoğan

ÖZ

ÖZET Yirminci yüzyılda küreselleşmenin ve sanayisizleşmenin etkisiyle üretime dayalı ekonomiden bilgiye dayalı ekonomiye geçiş yapan kentler; ortaya çıkan sosyo-ekonomik problemleri, Kentsel Yeniden Canlandırma (Urban Regeneration) uygulamalarıyla aşmaya çalışmakta ve bu sorunları aşmakta bilgi-kültür-yaratıcılık kavramlarını birbirine entegre eden kültür endüstrilerini kullanmaktadır. Bilgi-kültür-yaratıcılık çatısında sektörel yapılanma olarak tanımlanan kültür endüstrileri/yaratıcı endüstriler, ekonomiyi ve mekânı yeniden yapılandırmakla beraber; sermayeyi, yatırımı ve nitelikli işgücünü çekebilmek için araç olarak kullanılmaktadır. Bunun sonucunda, kentler içinde bulundukları ekonomik krizden bu şekilde çıkmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda kültür endüstrileri, kentsel mekânın yeniden organizasyonunda kültür politikaları aracıyla uygulanmaktadır. Üretimden bilgi ekonomisine geçişte ve bu süreçte yaşanan ekonomik krizi aşmada kültür eksenli kentsel politikalar, kültürel düzenlemeler ve bu yapıyı oluşturan kültür endüstrilerinin etkili bir çözüm sağlayacağına inanılmaktadır. Ancak bu politikaların kentlerde etkili çözüm oluşturma ve ekonomik krizi aşmadan çok, giderek artan sosyal-mekânsal-kültürel eşitsizliği arttırdığı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı kentsel mekânın yapılandırılması sürecinde, kültür eksenli politikaların rolünü ve mekândaki sosyo-ekonomik yapıyı nasıl etkilediğini ortaya koymaktı

Anahtar Kelimeler: Kentsel Mekanın Yeniden Organizasyonu, Kentsel Yeniden Canlandırma, , Kültür Eksenli Kentsel Stratejiler, Kültür Endüstrileri/yaratıcı Endüstriler

Çevre Bilincinin Geliştirilmesinde Çevre Eğitiminin Önemi

Doç. Dr. Gülşad Uslu Şenel - Nilüfer Nacar Koçer

ÖZ

Çevre sorunlarının küresel gündemde daha çok yer almasıyla, bu sorunların ortaya çıkışında temel etken olan insanın çevresine karşı tutumu ve farkındalığı daha fazla sorgulanır hale gelmiştir. Çevre duyarlılığı ve bilincinin geliştirilmesinin çevresel sorunların çözümü ve azaltılmasındaki öneminin anlaşılmasıyla beraber, çevre eğitiminin sürdürülebilirlik kapsamındaki rolü de ağırlık kazanmıştır. Ülkemizde yükseköğretime ilişkin, ulusal olarak benimsenmiş ya da uygulanan belirli bir çevre eğitimi politikası bulunmamaktadır. Üniversiteler, ders programlarını ve içeriklerini kendi kurumsal yapıları çerçevesinde çözümlemektedirler. Bu nedenle yükseköğretimde, çevre ile ilgili konularda, ulusal ölçekte standart bir eğitim altyapısından ya da uygulamasından bahsetmek mümkün değildir. Oysaki yükseköğretim kurumları, küresel toplumun yaşam kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunacak, gerekli bilgiye, yeteneğe ve değerlere sahip bireylerin yetiştirilmesinden sorumludurlar. Çevre eğitiminde hedef kitle tüm insanlar olup temelinde doğayı ve doğal kaynakları koruma yatmaktadır. İnsanlara çevre sorunlarının arkasında yatan gerçek nedenlerin ne olduğunu gösterebilecek ve onlara çevre sorunlarının çözümünde aktif rol almalarını sağlayabilecek bir bilinç ve sorumluluğun verilmesi gerekmektedir. Bu bilinç ve sorumluluğun küçük yaşlardan itibaren kazandırılması ise büyük önem taşımaktadır. Çünkü bugünün küçükleri küçük yaşlarda edinmiş oldukları çevre bilinçleriyle yarınların büyükleri olarak çevre sorunlarına ışık tutabileceklerdir. Bu çalışmada öğrencilerinin çevre bilinci konusundaki tutumları ve duyarlılıkları ile bunlara etki eden faktörleri tespit etmeye yönelik yapılan anket çalışmasında; fakülte ayırımı yapılmaksızın Fırat Üniversitesi öğrencileri seçilmiştir. Araştırmaya katılan 120 öğrencinin yaş ortalaması 24'dür. Bu öğrencilerin % 65'i bayan, % 35'i ise erkektir. Öğrencilerin % 65'i kent merkezlerindeki hava kirliliğinin kaynaklarını ve doğada parçalanması en uzun süren maddeleri, % 60'i ise su kirliliğine sebep olan faktörleri doğru cevaplandırmıştır. Öğrencilerin yaklaşık %10'u da fosfatların su ekosistemine verdiği zararlar ve ağır metallerin kritik seviyelerde bulunduğu gıda maddelerini bilemeyerek yanlış cevap vermişlerdir.Yapılan çalışmanın sonuçlarına göre; çevre bilincinin çevre kirliliği ve çevre sorunlarının önlenmesi konusunda etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Çevre bilincinin üniversite öğrencileri arasında fazla önemsenmediği sonucuna varılmıştır. Çevre eğitiminin çevre bilinci konusundaki etkinliğinin fazla olduğu düşüncesiyle bu konudaki etkinliklerin artırılarak hem örgün öğretim kurumlarında hem de yükseköğretim kurumlarında ulusal strateji ve politikaların uygulaması gerekliliği konusu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci, Çevre Duyarlılığı, Çevre Eğitimi, Çevre Sorunları

Eğitim Yapılarında Çelik ve Betonarme Strüktür Karşılaştırılması

Halenur Kutsal - Öğr.Gör. Asena Soyluk

ÖZ

Çalışmanın amacı, eğitim yapılarında taşıyıcı sistem olarak çelik kullanımının, eğitim yapılarındaki mimari avantaj ve dezavantajlarının incelenerek yeni yapılacak okul binaları için referans olmaktır. Ayrıca, Türkiye genelinde uzun süredir uygulanan betonarme sistemli eğitim binalarının yeniden sorgulanmasında ve eğitim yapıları için strüktür sistemi seçimi konusunda yeni bir ufuk oluşturmaktır. Çalışma kapsamında, Türkiye'deki zorunlu eğitimin ortaöğretim seviyesi olarak bilinen ve Anadolu Lisesi, Meslek Lisesi ve İmam-Hatip Lisesi gibi çeşitleri bulunan lise okul yapıları ele alınacak olup, herhangi bir lise türünün özeline değinmeden liselerden genel olarak bahsedilecektir. Lise yapılarında strüktür malzemesi olarak çelik kullanımının avantajları başlığı altında; tasarım esnekliği, hızlı inşa süreci, deprem dayanımı ve hafiflik, sürdürülebilirlik, bakım-onarım ve uzun vadede maliyet konuları ele alınacak olup lise yapılarında strüktür malzemesi olarak çelik kullanımının dezavantajları başlığı altında ise; yangın ve korozyon konularına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yapıları, Çelik

Endüstrileşme Sürecinde Kadının Rolü

Arş.Gör. Hatice Kübra Arıkan

ÖZ

Kadının çalışma hayatında varlığı ve etkisi üzerine yapılan sosyolojik tartışmalar hayatın her döneminde güncelliğini koruyan bir konudur. Kadın varlığı sosyolojik olarak bir çok açıdan incelenmiş fakat endüstrileşme dönemindeki varlığından ve bu döneme etkisinden bahsedilmemiştir. Sosyal hayatta çalışma alanı ev olarak algılanan kadınlar, teknolojinin gelişim sürecine katkısından soyutlanmış ve ikinci planda bırakılmıştır. Endüstri devrimi ile ortaya çıkan büyük teknolojik gelişmelere ait kadın çalışmalarına dair söz konusu olmamıştır. Bu bağlamda endüstrileşme sürecindeki toplumsal yapılarda meydan gelen değişikliklerde doğrudan veya dolaylı bir şekilde kadının üreten değil tüketen bir varlık olarak görülmesine neden olmuştur. Oysa bu önemli ve büyük devrimlerin esin kaynağı olan kadınların kendilerini ifade etme, oyalanma ya da ev ekonomisine katkıda bulunma amacıyla gerçekleştirdikleri aktiviteler daha sonraları endüstride sektör haline gelip büyük istihdam sağlayan işletmeler haline gelmişlerdir. Kadının yaşamdaki varlığı, üretim sektörlerinin ürün yelpazesinin genişlemesine ve farklı ürün ve üretim tekniklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca günümüz şartları ile yeniden değerlendirildiklerinde kadınların yaptıkları bireysel çalışmalar, 'Kendin yap' (DIY) akımının öncüsü oldukları ifade edilmektedir. Aslında batıda ortaya çıkan değişim ve dönüşüm süreci kadının toplum içerisindeki rolünün ve algısının değişmesinde önemli bir dönemi yansıtmaktadır. Tasarımsal ve endüstriyel çalışmaların oluşmasında önemli bir etken oluşturan ve endüstri devriminin gizli kahramanları olan kadın çalışmaları göz ardı edilmiştir. Bu sebeple endüstri ürünleri tasarımı bölümünün oluşmasında önemli bir etken oluşturan endüstri devriminin ilham kaynağı olan kadın çalışmalarının endüstriye dönüştürülmesi üzerine bir inceleme yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, endüstrileşme süreciyle birlikte öncelikle batıda gerçekleşen teknolojik gelişmelerin ve dönüşümlerin kadın üzerinden tarihsel sürecini ve üstlenilmiş çalışmanın doğası gözden geçirilerek, endüstrileşme sürecindeki kadının rolü, bu sürece nasıl yansıtıldıkları ve yaptıkları çalışmalarının günümüzdeki yansımalarının örnekler ile araştırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Endüstri, Endüstri Devrimi, Kendin Yap (Dıy), Tasarım, Endüstri Ürünleri Tasarımı

Eısenman Mimarlığının Deleuze'ün Kıvrım Kuramı Üzerinden İncelenmesi

Araştırmacı Işıl Başaran - Doç.Dr. Yasemen Say Özer

ÖZ

Mimari tasarımda karşılaşılan eğrisel formlar ve geometrilere duyulan ilgi, yapılan çalışmanın temelini oluşturmuştur. Fakat bu ilgi, matematiksel analizlerinden ziyade, sebep olduğu duygulanım ve algılanımlar yönüyle merak uyandırmıştır. Bu bakış açısıyla, kıvrım kuramı ile karşılaşılmış, mimari tasarım sürecine ve form oluşumuna nasıl bir etki yarattığı konusu incelenmiştir. Çalışma, bu bağlamda mimarlık ve felsefe disiplinlerinin arakesitinde kendine zemin bulmuş, Deleuze ve Eisenman üzerine yapılan çapraz okumalar sayesinde kuramın mimari ile ilişkilenen nüansları ortaya çıkarılmıştır. Mimarlık disiplini, yaratıcı sürecin deneyimlendiği birçok disiplinden etkilendiği gibi felsefeden de ilham alabilmektedir. Disiplinler arası etkileşimin araştırıldığı bu çalışma ile görülmüştür ki; kıvrım kuramını geliştiren Deleuze'e ait eserlerin okunması ve yorumlanması, yaratıcı süreçte birçok tasarımcıya esin kaynağı olmuştur. Mimarlık alanında bu etkilenimin en açık şekilde gözlendiği eserler, Amerikalı mimar Peter Eisenman'ın tasarımlarıdır. Çalışma kapsamında Eisenman'ın tasarım yaklaşımındaki Deleuze yansımaları ortaya konmak istenmiştir. Bu ilişkiselliğin açığa çıkarılmasında Eisenman'ın yazılı metinleri yapılan çalışmaya ışık tutmuştur.

Anahtar Kelimeler: Deleuze, Eisenman, Kıvrım

Doğaya Saygı Doğa(N)ın Hakkı

Yrd.Doç.Dr. Nurhan Kocan

ÖZ

İnsanların doğa ile ilişkisi, ondan yararlanma çabaları ile başlamış, daha sonra bilimin ve teknolojinin gelişmesine paralel olarak insanlar doğada üstünlük kurma ve doğayı sorumsuzca kullanma yarışı içine girmişlerdir. Ancak doğanın sahip olduğu alan ve kaynaklar sınırlı olup doğanın insanların sınırsız taleplerine cevap vermesi mümkün değildir. Bütün canlı ve cansız çevreyi yaratıp şekillendiren ve çevrenin nasıl kullanılıp korunabileceğine dair ahlaki ve hukuki prensipler ortaya koyan yaratıcının uyarılarını dikkate almayan insanoğlunun çevresel sorunlar tarafından tehdit edilmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle doğanın dengesini bozacak yaklaşımlardan kaçınmak, doğal alan ve kaynakları dengeli kullanmak gerekmektedir. Özellikle çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu ülkemizde veya ülkelerde, çevre eğitimi ile insanları bilinçlendirmek, çevre üzerinde tüm canlıların ve hatta gelecek nesil ve canlı topluluklarının haklarını gözetmek gerekmektedir. Bu insani bir istek ve haktır. Bu çalışmada ilgili literatür ve Kuran'da geçen ayet ve hadislerle doğanın korunmasının ahlaki yönü çevresel ahlak bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmada peyzaj mimarlığı, mimarlık ve şehir bölge planlama gibi meslek disiplinlerinin temel plan kararları ve tasarım ilkeleri olarak ele aldığı konuların çevre ahlakı ile uyuştuğu görülmüştür. Bu konuların temelinin doğa koruma, sürdürülebilir kullanım ve çevre sorunlarını önleyici tedbirler ile çevresel hak ve hukuklardan oluştuğu ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Çevre Ahlakı, Doğa Koruma, Sürdürülebilir Kullanım

Mimarlıkta İç-Dış İlişkisinde Geçirgen Bir Arayüz Olarak Işıklık (Skylıght)

Arş. Gör. Semiha İsmailoğlu - Yrd.Doç.Dr Serap Durmuş

ÖZ

Mimarlıkta gün ışığı kullanımı, binaların özellikle tepe noktalarındaki açıklıklar ve yüzeylerindeki boşluklar yoluyla tarihsel süreçte farklı yapı tipolojileri ile birlikte karşımıza çıkmaktadır. Bir mimari öge olarak ışıklık (skylight), bu kullanım türleri içinde tasarımın parçası olarak ele alınabilme potansiyeline sahip bir elemandır. 'Tepe penceresi', 'aydınlık' ve 'gök ışığı' anlamlarına gelebilen ışıklık (skylight), Antik Roma'da Panteon ile başlayan ve 20. yüzyılın ikinci yarısına kadar sıklıkla kullanılan bir pencere düzeni/boşluk arayışı olarak tanımlanabilir. Tarihsel süreçteki kullanımının yanında ışıklık, önemli bir tasarım ögesi olarak son yıllarda yeniden gündeme gelmiştir. Mimarlıkta iç mekan ve dış mekan arasındaki ayrım, katı duvarlardan ziyade geçirgen ve şeffaf ögelerle sağlanma eğilimindedir. Hem işlevsel hem de estetik bir geçirgen arayüz olarak ışıklık ise, iç mekan ve dış mekan arasında sınırlayıcı bir görev üstlenerek iç-dış arasındaki ilişkinin eriyerek kaygan hale gelmesinde önemli bir araç haline gelmiştir. Tam da bu nedenle bu çalışmanın amacı, gün ışığı kullanımı ve iç-dış ilişkisini Ferran Vizoso mimarlığının farklı yapı tipolojileri üzerinden değerlendirmektir. Bu doğrultuda mimarın, İspanya'da yer alan "4 Porches and 4 Skylights House" (2010) adlı konut projesi ve restorasyonu yapılan "Sant Pere" (2011) adlı kilise projesi incelenmiştir. Mimarlıkta iç-dış ilişkisinin ışıklık (skylight) ögesi üzerinden yorumlanacağı çalışma, bir mimarın anatomisini iki farklı yapı tipolojisi ile ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık, Mekan, Ferran Vizoso, İç-Dış İlişkisi, Işıklık

Kentsel Mekan Tasarımı Sistemindeki Dönüşüm Gerekliliği ve Sürdürülebilir Bir Model Önerisi

Arş.Gör. Taki Can Metin - Doç. Dr. Sayen Nihan Çabuk - Yrd.Doç.Dr. Halil Cem Sayın - Ayşe Can Akşit - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Suriyeli mülteciler için (benzer şekilde toplumla bütünleşemeyen ve dezavantajlı olanlar dahil) kalkınma, bölgesel kalkınma, kırsal kalkınma ve sürdürülebilirlik konularının kesişim noktasında yer aldığı bütünsel bir modelin ortaya konulması bir zorunluluktur. Bu çalışmada; sürdürülebilir kalkınmanın insan ve çevre ile doğrudan ilişkili olduğu bir dönüşüm ve kalkınma hareketi olarak, fiziksel öğelerin yanı sıra sosyal, ekonomik ve ekolojik öğeleri de barındıran ve mülteciler başta olmak üzere toplumda farklı dezavantajlı grupların da toplumsal ve ekonomik hayata katılımlarını sağlayacak bir model önerisi ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda bu çalışmada; • Uygulama örneklerinin güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulacaktır. • Temel ihtiyaçlar, sosyal ihtiyaçlar ve ekonomik gelişme programlarında yapılması gereken düzenlemelerle ilgili temel kriterler ortaya konulacaktır. • Bu düzenlemeleri içeren farklı bölge veya gruplara uygulanabilecek model tasarımları net olarak ortaya konulacaktır. • Farklı politika hedefleri için farklı modellerin geliştirilmesine çalışılacaktır (ticari model, kooperatif modeli vb.; hangi bölgesel özelliklere göre hangi modeller uygun olduğu; bina yapısı, büyüklüğü, enerji gereksinimi).

Anahtar Kelimeler: Köy-Kent Modeli, Kırsal Kalkınma, Eko-Mimari, Sosyal Politika

Yere Dair - Yeri Tanımlı Olmayan Ekolojik Yaşam Birimleri Tasarlamak

Yrd.Doç.Dr. Halil Cem Sayın - Ayşe Can Akşit - Arş.Gör. Taki Can Metin - Doç.Dr. Saye Nihan Çabuk - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Gelişen teknolojiyle dijitalleşen ve küreselleşen Dünya'da sınırlar kalkmakta ve ihtiyaçlar değişmektedir. Değişen bu ihtiyaçlar, yaşanan çevre sorunları, politik problemler, göç ve mültecilik sorunları, temel ihtiyaçlardan olan barınma ihtiyacının karşılanabilmesi için acil ve pratik çözümler arayışına sebep olmuştur. Bu çözüm arayışında geliştirilecek herhangibir modelin nüfusun ani azalmasına ve artışına çözüm olarak eklemlenebilir ve sökülebilir yani esnek olması gerekmektedir. Esnek olan bu çözümün aynı zamanda taşınabilir olması gerekmektedir. Taşınabilen, esnek yaşam üniteleri çözümü, iklimsel koşullara ve yere ait parametrelere adapte edilebilerek yere ait olmayan yaşam birimleri, acil barınma ihtiyacına bir çözüm önerisidir. Değişen küresel dinamikler sonucu geleneksel barınma çözümleri yetersiz kalmaktadır. Bu modeli gerekli kılan unsur; pek çok insanın, çevresel ve politik sorunlarla temel ihtiyaçlardan olan barınma hakkına sahip olamamasıdır. Barınma ihtiyacını karşılayamayan bu nüfusa yönelik acil bir yaşam birimleri üretilmesi gerekmektedir. Bu çalışma acil olan barınma ihtiyacına bir çözüm olarak kendi kendine yetebilen yaşam birimlerinden oluşan taşınabilir esnek bir model önerisi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yere ait olmayan bu model çözümü, taşınabilir, esnek, ekolojik, sürdürülebilir enerji besin gibi kendi ihtiyaçlarını kendi bünyesinde üretip, bertaraf edebilen kısaca kendi kendine yetebilen birimlerinden oluşan yaşam modüllerini içermektedir. Kendi kendine yetebilen bu yaşam birimleri nüfus hareketlerine büyüyüp küçülerek adapte olabilmektedir. Haraket edebilen bu yaşam modülleri, yapılabilen değişikliklerle farklı iklim koşullarına adapte olabilmektedir. Kullanıcı yaşam birimini yaşamak istediği yere taşıyabilmektedir. Böylece ihtiyaç kadar üretim yapılarak, konut ihtiyaçtan fazla konut üretimi sorununun da önüne geçilmiş olunur. Yere ait olmayan, taşınabilen bu yaşam birimlerinden oluşan model, güncel sorunlara çözüm arayışında yeni bir kentsel modelin temelleri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Esneklik, Sürdürülebilir, Ekolojik Kent Modeli, Acil Barınma İhtiyacı, Kendi Kendine Yetebilen Konut

Küreselleşen Dünya'da Öncelikli Olarak Barınma İhtiyacını Karşılayamayan Göçmenler İçin Barınma, İstihdam ve Mekansal Çözümleri Kapsayan Yeni Yerleşim Modeli

Prof.Dr. Verda Canbey Özgüler - Araştırmacı Ayşecan Akşit - Yrd.Doç.Dr. Halil Cem Sayın - Doç.Dr. Saye Nihan Çabuk - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Gelişen teknolojiyle küreselleşen ve dijitalleşen Dünya'da dinamikler değişmekte ve problemler artmaktadır. Bu problemlerden birisi yaşamını devam ettirme kaygısıyla göç ederek temel ihtiyaçlardan olan barınma ihtiyacının karşılayamaz hale gelen kesimdir. Küreselleşen ve dijitalleşen Dünya'da hem göç sorununa bir çözüm arayışı hem de yerleşmelerin daha sürdürülebilir olması için yeni bir yerleşim modeline ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma; süregelen süreçte ortaya çıkan problemlere bir çözüm arayışında değişen dinamikleri gözeterek, sürdürülebilir kalkınmanın insan ve çevre ile doğrudan ilişkili olduğu bir kalkınma hareketi olarak, mekansal çözümlerin yanı sıra altyapı, enerji, istihdam alanları, sosyal kültürel yaşamı yönlendirici öğeleri içeren esnek bir yerleşim modeli önerisini içermektedir. Bu çalışma kapsamında göç problemi ele alınmıştır. Bu model öne sürülürken hem Dünya'da yerleşim alanlarına yönelik politikalardan hem de Türkiye'de 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planındaki Akıllı Kentlere yönelik içeriğinden destek alınmıştır. Kent kır kavramlarının iç içe geçtiği ve buna göçebelik kavramınında eklenmesiyle barınma ihtiyacını karşıyan üç ayrı formu özdeşleştirmek çalışmanın hedefleri arasındadır. Yaşanabilir yerleşmelerin elde edilebilmesi için mevcut sorunun anlaşılması ve yeni bir tanımlamayla çözüm önerisinin ortaya konması gerekmektedir. Çalışma kapsamında öncelikli olarak barınma, korunma, beslenme, geçim sağlama gibi temel ihtiyaçlar sonrasın da sosyal ihtiyaçlar ile ilgili yapılması gerekenler ortaya konulacak, konulan bu gereklilikler çerçevesinde ortaya çıkan modelin ardından ekolojik yapıların tasarım ve üretim olanakları ile bu yapılarda kullanılabilecek hızlı şekilde üretilebilen, konforlu, ekonomik ve ekolojik yapı tasarımları önerileri geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Modüler Kent, Eko-Mimari, Akıllı Kent, Göç, Dayanıklı/esnek Kent

Velazquez'in Nedimeler Tablosuna Postmodern Estetik ve Yeni Medya Açısından Yeni Bir Yaklaşım

Araştırmacı Ezgi Tokdil

ÖZ

Bu araştırmada, değişen toplumsal sistem ve teknolojik gelişmeler etkisinde sanat eserlerinin çağlar boyunca geçirdiği felsefi söylem dili (biçimsel dil ve estetik söylem) analiz edilmektedir. Velazquez'in Nedimeler tablosunun bu birbirine paralel dönemler ve toplumsal sistemler dahilinde geçirdiği başkalaşım, temelde dönemin sanat anlayışını ortaya koymasının yanında sosyolojik açıdan incelendiğinde 20. yüzyıl ve sonrasında toplumsal beğeni ve estetik yargıların değişimini de ortaya çıkarmaktadır. Sanatta postmodern dönemde ortaya konulan Nedimeler tabloları, Velazquez'in tablosunu postmodern yöntemlerle yeniden yorumlamıştır. 1990 sonrası yeni bir vizyona sahip olan fotoğraf postmodernizmin montaj tekniği ile geçmişin görüntüsel özelliklerini tek bir çerçeveye yerleştirmiştir. Bunun yanında kurgu ve yerleştirmeler yapılmış, popüler kültür kapsamında ortaya çıkan yeni estetik reklam alanında da yeni bir değişimi beraberinde getirmiştir. Alışveriş reklam afişlerinden coca cola reklamlarına kadar Velazquez'in Nedimeler tablosunun farklı görüntüsel göstergeleri popüler kültür ve postmodern estetik kapsamında yeniden yorumlanmıştır. Sinema alanında da tablonun görüntüsel özelliklerinin yeniden ele alındığı görülmektedir. Bu değişim Velazquez'in tablosunun popüler kültür alanına taşınması, değişen dünyanın değişen diline yeniden uydurulmasıdır. Çağlar ve değişen toplumsal sistemler boyunca her dönem sanat alanında kendi talebini dile getirmiş, ortaya konulan sanat eserleri bu değişimin göstergeleri ve estetik yansımaları olmuştur. Her yeni paradigma yeni bir değişimin göstergesidir, bu dönüşüm toplumun psikolojik ve sosyolojik yapısı doğrultusunda gelişmiştir. Tüm bu incelemeler sonucunda örnekleme alınan tek bir resim üzerinden farklı toplum ve kültürlerin hem estetik beğeni yargıları, hem de temsil ettikleri gerçeklik hakkında genel bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın amaçlı örneklemini Velazquez'in Nedimeler tablosu ve süreç içerisinde üretilen farklı görüntüsel versiyonları oluştururken, araştırmanın yöntemi betimsel biçim ve içerik analizi yoluyla ortaya konulan ilişkisel tarama modelidir.

Anahtar Kelimeler: Velazquez, Nedimeler, Sosyolojik Yaklaşım, Popüler Kültür, Estetik Beğeni, Postmodernist Yaklaşım, Yeni Medya, Paradigma Değişimleri

Üniversite Öğrencilerinin Facebook Kullanma Alışkanlıkları İle Mutluluk Düzeyi ve Sosyal Destek Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hatice Taşkıran

ÖZ

Araştırmanın genel amacını, üniversite öğrencilerinin facebook kullanma alışkanlıkları ile mutluluk düzeyi ve sosyal destek algıları arasında ilişkinin olup olmadığını ortaya koymaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için araştırmanın temel problem cümlesi;"Üniversite öğrencilerinin facebook kullanma alışkanlıkları ile mutluluk düzeyi ve sosyal destek algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir.Araştırmanın Önemi:Dünyadaki tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de sosyal paylaşım sitelerinin kullanımı son dönemlerde giderek hız kazanmıştır.Sosyal paylaşım sitelerinden facebookta hemen hemen her yaş grubundan insanı etkisi altına almıştır. Böylesine etkilere sahip olan facebook kullanımının, bir nesli yetiştirecek olan öğretmen adayları üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğunu bilmek, ileride yetiştirecekleri öğrenciler açısından oldukça önemlidir. Araştırma Modeli: Bu araştırma Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında okuyan öğrencilerin facebook kullanma alışkanlıkları ile mutluluk düzeyi ve sosyal destek algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilen bir araştırmadır.Verilerin Toplanması:Araştırma verileri öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı ve danışmanı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ile araştırmanın amacına yönelik olan toplam üç ölçekten elde edilmiştir. Araştırma için kullanılan ölçeklerden biri mutluluğu ölçmek amacıyla Hills ve Argyle tarafından geliştirilen "Oxford Mutluluk Ölçeği (OMÖ)" dir. Ayrıca araştırmada algılanan sosyal desteği ölçmek amacıyla Zimmet ve arkadaşları tarafından 1988 yılında geliştirilmiş, Eker ve Arkar tarafından da Türkiye'de geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış olan Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (MSPSS) ile Dr. Kimberly Young tarafından 1998 yılında geliştirilen Facebook Bağımlılık Ölçeği kullanılmıştır.Verilerin Analizi:Verilerin analizinde betimsel istatistik kullanılmıştır.Sonuç:Çalışmada facebook kullanımının üniversite öğrencilerinin mutluluk düzeylerini büyük ölçüde etkilemesi düşünülmektedir.Çalışma devam etmektedir.Uygulama sonucunda bulgular bu etkiyi daha net gösterecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Paylaşım Sitesi, Facebook, Mutluluk, Sosyal Destek Algısı

Seramik Atölyesinde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasında Önleyici Uygulamaların Önemi

Öğr.Gör. Ali Bilgiç - Öğr.Gör. Tekin Bayrak - Yrd.Doç.Dr. Aysel Çimen

ÖZ

Sağlıklı ve güvenli iş ortamı yaratmak ve sürdürülebilir kılmak için işletmelerde, önleyici iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının hayata geçirilmesi gerekir. İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının yeteri kadar uygulandığı toplumlarda iş kazaları ve meslek hastalıkları azalacak ve toplumun refah seviyesinin yükselmesine katkı sağlanacaktır. Günümüzde iş sağlığı ve güvenliği istenen konuma gelmemiş olsa da, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin Yönetmeliklerin kısaca ilgili mevzuatların yürürlüğe girmesiyle birlikte belli bir düzene kavuşmuştur. Bu çalışmada seramik atölyesinde çalışan kesimin karşılaştığı en önemli sorunlardan biri olan iş sağlığı ve güvenliği hakkında bilgiler verilecektir. Çalışanların ve seramik atölye ortamından ve çevresinden kaynaklanabilecek tehlike ve risklerden korunabilmeleri için gerekli olan, önleyici iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkileri incelendi.

Anahtar Kelimeler: Iş Sağlığı ve Güvenliği, Seramik Atölye, Çalışan, Sanatçı

Genel Sağlık Sigortası ve Üniversite Öğrencilerinin Sağlık Hizmetlerinden Yararlanımı Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Ali Ünal

ÖZ

Türkiye'de Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte sağlık hizmetlerinde ve sosyal güvenlik sisteminde çok kapsamlı bir değişim yaşanmıştır. Sağlık Bakanlığı'nın yapısında, hizmet sunum şeklinde, sağlık kurumlarının organizasyonunda, bakış açısında yeni uygulamalar hayata geçirilmiştir. Bu yeni uygulamalar içerisinde sosyal güvenlik sistemi de yer almış, ülkenin tamamını kapsayan bir sosyal güvenlik sistemi hedeflenmiş ve sistemde, mevzuatta ve kurumsal yapılanmada değişiklikler yapılmıştır. Sağlıkta Dönüşüm Programı'nda Sağlık Bakanlığı'nın rolü, sosyal güvenlik sistemi, sağlık hizmetlerinin ulaşılabilirliği, temel sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, sevk zinciri, sağlık kurumlarının özerkleşmesi, kurumsallaşma, sağlık insan gücü, kalite ve akreditasyon, ilaç ve malzeme kullanımı ve sağlık bilgi sistemleri konularına odaklanılmış ve hedefler programın bileşenleri şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefler doğrultusunda yeni kurumlar kurulmuş, mevcut kurumların yapısı ve teşkilatları değiştirilmiş, sistem değişiklikleri yapılmış ve sağlık sisteminin geneline yönelik bir anlayış farklılığı yaratılmaya çalışılmıştır. Sosyal güvenlik sistemine yönelik uygulamalarda mevcut olan sosyal güvenlik kuruluşları birleştirilmiş ve Genel Sağlık Sigortası hayata geçirilmiştir. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre sigortalının kendisinin yanı sıra anne babası ve eşi ile çocuklarını içeren ailesi de mevzuatın gerektirdiği şartları taşımak kaydıyla sigortalı üzerinden sosyal güvenlik hizmetlerinden yararlanabilmektedir. Bağımlı nüfus olarak adlandırılan bu kişilere sunulan hizmet sosyal devlet anlayışının bir getirisidir. Sosyal devlet anlayışı doğrultusunda kendisi herhangi bir sosyal güvenlik programına dahil olmayan genç nüfusun da sosyal güvence altına alınması için uygulamalar geliştirilmiştir. Bu kapsamda 18 yaşını doldurmamış çocuklar ile lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış genç nüfus sosyal güvenlik sisteminden ve bu sistem dahilinde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir. Araştırmanın amacı, ilgili mevzuat doğrultusunda sosyal güvenlik sisteminden ve sağlık hizmetlerinden yararlanan üniversite öğrencilerinin sisteme dair görüşlerinin, algılarının ve değerlendirmelerinin tespit edilmesidir. Araştırma kapsamında öğrencilerin sistemden yararlanırken karşılaştıkları sorunlar, sistemden elde ettikleri kazanımlar ve olumlu veya olumsuz yönlerine dair değerlendirmelerine yer verilmiştir. Sonuç olarak sistemin işleyişi, yaşanan aksaklıklar ve yararlananların memnuniyetine dair değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmeti, Sosyal Güvenlik, Öğrenci, Bağımlı Nüfus

Türkiye'de Aile Hekimine Başvuranların Sağlık Okuryazarlığı Konusundaki Yaklaşımları

Öğr.Gör. Asiye Uğraş Dikmen - Dr.Araştırmacı Aslı Kılınçkaya - Prof. Dr Seçil Özkan - Eda Ödün - Arş.Gör. Hakan Tüzün

ÖZ

Sağlık okuryazarlığı DSÖ'ye göre, bireylerin sağlığını korumak ve geliştirmek için bilgiye ulaşma, anlama, bu bilgiyi kullanma konusunda bilişsel-sosyal becerileri ve motivasyon düzeyleridir. Bu araştırmada aile hekimine başvuranlarda sağlık okuryazarlığı ile ilgili davranışların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. GEREÇ VE YÖNTEM Bu araştırma Türkiye'nin başkentinde yapılmıştır. Aile hekimine başvuran 600 kişi olasılıksız örnekleme ile seçilmiş, yüz yüze görüşme yöntemi ile hekimler tarafından anket uygulanmıştır. Tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Yaklaşım skorları 20 önermenin her birine 4 puan verilerek hesaplanmıştır. BULGULAR Katılımcıların %68,5'i kadın, % 27,2'i 29yaş ve altında, %82,0'ı evli, %96,0'nın genel sağlık sigortası vardır. Araştırmaya katılan bireylerin %44,6'ı diğer kişilerle karşılaştırdıklarında genel olarak sağlıklarının iyi olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %95,7'i aile hekimlerinin söylediklerini dikkatle dinlediklerini düşünme durumuna çoğu zaman ve daima cevabını vermiştir. Katılımcıların %9,3'ü aile hekimlerinin anlamadıkları tıbbi terimler kullanma durumuna çoğu zaman ve daima cevabını vermiştir. Katılımcıların sağlık okuryazarlığı ile ilgili yaklaşım skorunun ortalaması 59,99, ortancası 62,00(0;80) olarak hesaplanmıştır. SONUÇ Türkiye'de sorunlu bir alan olarak kabul edilen sağlık okuryazarlığı; bireylerin kendi sağlığı üzerindeki sorumluluğunu artırmak için müdahale edilmesi gereken en önemli konulardan biridir.

Anahtar Kelimeler: Birinci Basamak, Sağlık Okuryazarlığı, Sağlık Eğitimi

Prematüre Bebeğe Sahip Annelerin Doğum Sonrası Süreçteki Duygularının İncelenmesi

Arş.Gör. Aybüke Yurteri Tiryaki - Bağdagül Sarıtaş - Prof.Dr. Gülen Baran

ÖZ

Gebelik dönemi için oldukça fazla değişimin yaşandığı, zorlu bir süreçtir. Bu dönemde özellikle anne adayı belirgin düzeyde fiziksel, hormonal, nörokimyasal değişiklikler yaşar; ancak özellikle riskli gebeliklerde ve erken dönemde gerçekleşen doğumlar sonucunda annelerin bebek ile ilgili üzüntü, kaygı ve korkuları artabilmektedir. Beklenmeyen bir erken doğum ve prematüre bebeğe sahip olma, annenin sağlığını ve duygusal yaşamını etkileyebilmektedir. Prematüre doğum ve düşük doğum ağırlığı, hayatta kalanlar için riskli gelişimsel sonuçlar doğurabilmekte, bebek ile ilgili yaşanan süreç annenin duygusal durumunu, bu durumun ise bebeğin gelişim sürecini doğrudan etkileyebileceği düşünülmektedir. Hem bebek, hem de anne açısından çok önemli olan bu süreçte annenin yaşadığı duyguların anlaşılması, annenin duygusal yaşamını iyileştirmek, dolayısıyla annenin bebeğin gelişimine sağlayacağı desteği artırmak açısından önemli görülmektedir. Ülkemizde prematüre bebeklerin sağlıkları ve gelişimleri ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Ancak prematüre bebeklerin annelerinin duygu süreçleri ile ilgili nitel desende çalışmalar yapılmadığı dikkat çekmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, prematüre bebeğe sahip annelerin doğum sonrası süreçteki duygularının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında; annelerin gebeliği ilk öğrendiği süreçteki duyguları, bebeğin erken doğum nedeni hakkındaki düşünceleri, erken doğum gerçekleştiğinde hissettikleri duygular, bebeğin yoğun bakımda yatış sürecinde yaşadıkları sorunlar, bebek taburcu olduktan sonra evdeki ilk on günlük sürede hissettikleri duygular ve son olarak şu anki duyguları sorulmuştur. Çalışmada nitel araştırma yöntemi ve nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu; Ankara ilinde bulunan hastanelerin, gelişimsel pediatri ünitesine başvuran, düzeltilmiş yaşları 6-7 ay arasındaki 20 prematüre bebeğin annesi oluşturmaktadır. Araştırmada prematüre bebek ve annesi hakkındaki bazı genel bilgileri elde etmek amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu ile annelerin prematüre doğum sonrasındaki duygularını değerlendirmek amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Her bir anne ile bireysel olarak gerçekleştirilen görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Elde edilen bilgilerle araştırmanın amaçları doğrultusunda temalar ve alt temalar oluşturulmuştur. Alt temalar görüşme kayıtlarından alıntılar yapmak sureti ile bulgular bölümünde açıklanmıştır. Elde edilen sonuçlar literatür eşliğinde tartışılarak sonuç ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Prematüre Doğum, Düşük Doğum Ağırlığı, Doğum Sonu Dönem

Çocuk Psikiyatrisi Hastalarının Davranış İdaresi Problemleri, Diş Fırçalama ve Kötü Ağız Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Ceylan Çağıl Yetiş - Prof.Dr. Zuhal Kırzıoğlu

ÖZ

Son yıllarda, çocuk psikiyatrisi polikliniklerine ruhsal yardım amaçlı başvuru sayısının ve ilaç kullanımının artış gösterdiği bildirilmektedir. Bu çalışmada, çocuk psikiyatrisinde tedavi gören hastaların diş tedavilerinde davranış idaresi problemleri görülme sıklığının, diş fırçalama ve kötü ağız alışkanlıklarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. YÖNTEM: Çalışmada, 7-12 yaş aralığında, psikiyatrik ilaç kullanmaya yeni başlayacak olan (1.grup), uzun süredir ilaç kullanmakta olan (2.grup) ve sağlıklı çocuklar (3.grup) olmak üzere toplam 241 hasta değerlendirilmiştir. Hastaların anamnez bulguları, Frankl Davranış Skalası skorları, diş fırçalama alışkanlıkları ve kötü ağız alışkanlıkları kaydedilmiş ve ağız-diş muayeneleri yapılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, Kruskal-Wallis testi ve Man-Whitney U testi kullanılmıştır. BULGULAR: Gruplar arasında, ebeveyn eğitim seviyeleri ve çocukların diş fırçalama sıklıkları açısından istatistiksel anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). 1. ve 2. grupta hiç diş fırçalamayan çocukların sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Davranış idaresi problemleri 2. gruptaki çocuklarda istatistiksel anlamlı olarak daha fazladır ($p<0,05$). Bebeklikte uzamış biberon kullanımının ve tırnak yeme, kalem ısırma gibi kötü ağız alışkanlıklarının 1. ve 2. gruptaki çocuklarda istatistiksel anlamlı olarak daha fazla olduğu görülmüştür ($p<0,05$). SONUÇ: Çocuk psikiyatrisi hastaları diş hekimliğinde özel ilgi gereksinimi olan hastalar arasında değerlendirilmelidir. Araştırmada tespit edilen problemlerin önlenmesinde; çocuk psikiyatristleri, çocuk diş hekimleri ve eğitimcilerin birbirleriyle iletişim halinde çalışmasının etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Psikiyatrisi, Ağız-Diş Sağlığı, Diş Fırçalama

Genetik Geçişli Bir Dişsel Bozukluğun Çocuk-Genç Erişkin ve Ebeveyn Yaşam Kalitesi Üzerine Etkileri

Yrd.Doç.Dr. Derya Ceyhan - Prof.Dr. Zuhal Kırzıoğlu - Tolga Emek

ÖZ

Amaç: Amelogenezis İmperfekta; genetik geçiş gösteren, süt ve daimi dişlerin yapısını, miktarını ve bileşimini etkileyen, nadir görülen bir durumdur. Estetik görünüm, fonksiyon, okluzyon, fonasyon ve dişeti sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri, hastaların yaşam kalitesini ve sosyal yeteneklerinin gelişimini etkilemektedir. Hastanın ve ebeveynin bu durum ile ilgili sıkıntılarının ve psikolojik açıdan etkilenme derecelerinin bilinmesi ve tedaviden beklentilerinin önceden öğrenilmesi önemlidir. Bu çalışmada, Amelogenezis İmperfekta durumunun hastaların ve ebeveynlerinin yaşamındaki etkilerini farklı açılardan değerlendirerek uygun tedavi yaklaşımlarını belirlemek ve psikolojik, sosyal yönden sağlıklı gelişime katkı sağlamak amaçlandı. Materyal ve Metot: Amelogenezis İmperfektalı 15 erkek ve 9 kız toplam 24 çocuk ve genç erişkin hastada, Modifiye Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Etki Profili anketi uygulanarak sonuçları yorumlandı. Bu hastalardan tedavisi yapılmış olanlarda, tedavilerin etkileri de değerlendirildi. Bulgular: Hastaların; %71'inin dişlerinin görünümlerinden memnun olmadığı, %75'inin dişlerinin renginin beyazlatılmasını ve daha rahat gülebilmeyi istediği, %42'sinin sosyal ilişkilerde özgüven sorunu yaşadığı, %29'unda parmak emme, tırnak yeme, diş sıkma gibi alışkanlıkların olduğu belirlendi. Ebeveynlerin %58'inin çocuklarının dişsel görünümleri ve arkadaşlık ilişkileri için endişelendiği ve %75'inin çocuklarının tedavi gerekliliğini ifade ettiği görüldü. Tedavisi yapılan ve takip edilen hastaların dişlerinin görünümlerinden memnuniyet dereceleri, özgüvenleri ve tedaviye devam etme motivasyonlarının yüksek olduğu saptandı. Genç hastalarda estetik beklentilerin ön plana çıktığı, dolayısıyla, hassasiyet ve ağrının azaltılması, konuşmanın düzeltilmesi, daha rahat yemek yiyebilme gibi beklentilerin giderilmesinden ziyade estetik beklentileri ön plana alan tedavilerin yapılması gerektiği anlaşıldı. Sonuç: Amelogenezis İmperfektalı çocuk hastalarda estetik yaklaşımları içeren tedavilerin başlangıç tedavileri olması, bu hastaların protetik uygulamalar yapılabilecek yaşa özgüvenli, mutlu ve sağlıklı ulaşmalarında önemli rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amelogenesis İmperfekta, Estetik, Sosyal Yetenek, Yaşam Kalitesi

Nitel Araştırmaların Eczacılık Alanındaki Yeri

Arş.Gör. Elif Ulutaş Deniz - Yrd.Doç.Dr. Bilge Sözen Şahne - Prof. Dr Selen Yeğenoğlu

ÖZ

Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı, sağlık bilimlerinde yer alan eczacılık alanının sosyal yönüyle ilgilenmektedir. Türkiye'de; Hacettepe, Ankara, İstanbul, Ege, Marmara, Anadolu, Kemerburgaz, Yeditepe, Atatürk, Ağrı İbrahim Çeçen ve Erzincan Üniversitesi Eczacılık Fakülteleri'nde Eczacılık işletmeciliği Anabilim Dalı bulunmaktadır. Fakat, söz konusu anabilim dalı, Hacettepe, Ankara, İstanbul, Ege, Marmara ve Erciyes Üniversiteleri'nde aktif olarak faaliyet göstermektedir. 1993 yılında kurulan Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı bünyesinde yürütülen çalışmalarda, nicel analizlerin yanı sıra nitel analizler de yer almaktadır. Anabilim Dalı bünyesinde yürütülmüş olan çalışmalar taranmış ve incelenmiştir. Yapılan çalışmalara; yaşlıların ilaç kullanımına ilişkin odak grup görüşmesinin yapıldığı çalışma, değişik grupların madde kullanımına ilişkin yaklaşımlarını inceleyen çalışma örnek gösterilebilir. Bunun yanı sıra yurt dışı ortaklıklarıyla yapılan ve derinlemesine görüşmelerin kullanıldığı, reçetesiz ilaç kullanımı hakkında eczacıların görüşlerine yönelik çalışmalar da bulunmaktadır. Ayrıca, ülkemizde gittikçe önem kazanan konuşma çözümlemesi yönteminin kullanıldığı ve eczacı-hasta etkileşimini inceleyen çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışma kapsamında, nitel çalışmalardan örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nitel Analiz, Eczacılık, Eczacılık İşletmeciliği

Hastane Tekrar Yatışlarının Toplum ve Sağlık Sistemi Açısından Önemi

Öğr.Gör. Emine Çetin - Prof. Dr. İsmail Ağırbaş

ÖZ

Hastane tekrar yatışları; hastanın ilk hastane yatışından belirli bir süre sonra tekrar hastaneye yatması olarak tanımlanmaktadır. Son dönem sağlık politikalarının önemli araçlarından kabul edilen tekrar yatışlar, sağlık hizmet kalitesi göstergesi ve geri ödeme kurumlarının ödeme düzenleme araçlarından birisi olarak kullanılmaktadır. Her ne kadar tekrar yatış oranlarının sıfır olması gerekli ve mantıklı olmasa da yüksek oranlar, hastanın yeterli kalitede bakım almadığı, dolayısıyla sağlık sisteminin ana amacı olan toplumun sağlık statüsü ve yaşam kalitesini geliştirme hedefinde başarısızlık olarak değerlendirilmektedir. Hasta açısından, hastalığının tedavi edilememiş olması ve yeniden hastane bakım sürecinde yaşayacağı sıkıntılara ve tedavi risklerine katlanmasını gerekmesi nedeni ile insani bir sorundur. Diğer taraftan sağlık kaynaklarının gereksiz kullanımı, işgücü kayıpları ve geri ödeme kurumlarına getirdiği yük nedeni ile önemli bir finansal sorundur. Bu nedenler ile izlenme ve değerlendirilme mekanizmaları geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hastane Tekrar Yatışları, Hastane Tekrar Yatışlarının Toplumsal Önemi, Sağlık Hizmet Kalitesi

Sağlık Eğitimi Alan Öğrencilerinin Sosyal Kaygılarının Şiddet Eğilimleri Üzerine Etkisi

Öğr.Gör. Fatma Hastaoğlu - Öğr.Gör. Rahime Bıçakçıgil - Yrd.Doç.Dr. Sevda Hastaoğlu Örgen - Yrd.Doç.Dr. Gülşen Boztepe Güçlü

ÖZ

Sağlıkta şiddetin önemli bir gündem olduğu günümüzde Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin sosyal fobilerinin şiddet eğilimleri üzerine etkisi araştırılmıştır. Sağlıkta şiddet; tüm sağlık çalışanlarının ortak sorunu olarak her gün sıkça karşımıza çıkmaya devam etmektedir. Yaşadığımız toplumda şiddet içeren olaylar giderek yaygınlaşmakta, sağlık alanında da tüm çalışanların ortak problemi olarak önem arz etmektedir. Toplumda yaygınlaşma eğilimi gösteren şiddet eylemleri çalışanların tükenmişliğine ve verimsizliğine neden olmaktadır. Sağlık alanında, 24 saat kesintisiz hizmet verilmesi, stresli aile üyelerinin varlığı, hastaların uzun süre beklemesi ve bakım hizmetlerinden yeterince yararlanamaması gibi durumlar çalışanlara şiddete sebep olsa da, bu durumu engelleyebilecek olan çalışanların şiddet eğilimlerinin de belirlenmesi gerekmektedir. Henüz çalışma hayatına başlamadan, öğrencilerin şiddete karşı tutumlarının belirlenmesi, hasta ve yakınlarına karşı tutumlarını da etkileyecek ve öfke kontrolü kazanmalarını sağlayacaktır. Buna göre, okulumuz öğrencilerinden hastalara kesintisiz bakım verilen, kronik hastalıkları bulunan ve ani sağlık değişimlerine müdahale gerektiren bölümlerinden Çocuk gelişimi, Diyaliz, Yaşlı Bakım, İlk / acil yardım ve Tıbbi Dökümantasyon bölümlerinde okuyan öğrenciler araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Veriler, literatür doğrultusunda hazırlanan ve 10 sorudan oluşan kişisel bilgi formu, geçerlilik ve güvenilirliği yapılmış olan Sosyal Kaygı Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Çalışmamıza 200 öğrenci katılmıştır. Sonuç olarak, sağlıkta şiddetin önlenebilmesi için sağlık eğitimi alan öğrencilerin şiddet eğilimlerinin belirlenmesi, sosyal fobilerinin şiddet eğilimini tetiklediği öğrencilerin sosyal olanaklarının artırılarak aktifleştirilmesi, sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik seminerlerin düzenlenmesi ve ders müfredatlarında konuyla ilgili eğitimlerin verilmesi uygun olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Öğrenci, Şiddet, Sosyal Fobi

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Genetik Hastalıklar Hakkındaki Bilgilerin Değerlendirilmesi

Dr. Kürşat Kargün - Yrd.Doç.Dr. Zafer Cambay

ÖZ

Bu araştırma, Fırat Üniversitesi'nde öğrenim gören sağlık alanında yetişen öğrencilerin sağlık alanın bir parçası olan genetik ve genetik hastalıklar hakkındaki bilgi ve fikirlerini belirleme amacını taşımaktadır. Sağlık bilimleri Fakültesi üç farklı bölümde 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında öğrenim gören son sınıf öğrencilerinden 200 kız 62 erkek öğrenci ve sağlık alanı dışında farklı bölümlerde öğrenim gören 250 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmanın verileri, öğrencilerin sosyo-demografik bilgileriyle beraber genetik ve genetik hastalıklar ile ilgili soruları da içeren anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler ve ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu çalışma da Araştırma kapsamında örneklemi oluşturan öğrenciler; "sağlık ile ilgili bölümde okuyan" ile "sağlıkla ilişkili bölümde okumayanlar" olarak iki farklı gruba ayrılmıştır. Buna göre "düzenli spor yapma" ve "sigara kullanma" değişkenleri açısından her iki bölümde öğrenim gören öğrencilerle (Sağlıkla ilgili Bölümler) diğer bölümlerde öğrenim gören öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Öğrenciler bir bütün olarak değerlendirildiğinde büyük çoğunluğunun genetik ve genetik hastalıklar hakkında bilgi birikiminin olmadığı (%66,4), fakat sağlık bilimleri öğrencilerinin bilgi düzeylerinin yeterli olduğu (%59) belirlenmiştir. Bu nedenle üniversitelerde sağlıklı ve düzenli beslenme yanında sportif aktiviteye katılma konularında sıkça eğitici konferans ve bilimsel etkinlikler yapılmalı, aynı zamanda sağlık bilimlerinde okuyan öğrencilere genetik ve genetik hastalıklar hakkında daha detaylı bilinçlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Bilimleri, Genetik, Genetik Hastalıklar

Fırat Üniversitesi Öğrencilerinin Madde Bağımlılığı Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranış Düzeylerinin Belirlenmesi

Dr. Kürşat Kargün - Yrd.Doç.Dr. Zafer Cambay

ÖZ

Araştırmanın amacı, Fırat Üniversitesi öğrencilerinin madde bağımlılığı konusundaki bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemektir. Araştırmanın evrenini, Elazığ Fırat Üniversitesinde okuyan 876 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise çalışmaya gönüllü katılan Elazığ merkezli okumayan 93 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın bulguları ilgili literatür incelemesi ve bu literatüre dayalı olarak madde bağımlılığı sorunu ve çözüm önerilerine ilişkin katılımcılara uygulanan anketten elde edilen veriler aracılığıyla toplanmıştır. Bu öğrencilerin %43.10'sı kız, %56.89'ü erkektir. %41'ünün 19-24 yaşlarında, %59'sinin ise 23-29 yaşlarında olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcı öğrencilerin %50.80'inin sigara, %12.90'ı alkol, %6.45'inin uyuşturucu kullandığı ve %29.85'in madde kullanamadığı belirlenmiştir. Aile sosyal destek puanları düşük olan öğrencilerin sigara ve uyuşturucu madde kullanma sıklığının yüksek olduğu saptandı. Belirli bir kısmın öğrencilerinin sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanım durumlarının düşük olduğu, aileden aldıkları sosyal desteğin iyi düzeyde olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda; Gençlerin sigaraya karşı korunması ve bağımlılığın gelişmesini engellemek için görsel (film, afis vs.), eğitsel önlemlerin alınması ve eğitim programların uygulanması gerekmektedir. Üniversite müfredat programlarında tütün (sigara), alkol ve madde kullanımını önleme ile ilgili başlıklar bulunmalıdır. Ayrıca madde bağımlılığı konusunda yalnızca genç değil, gencin yaşantısında önemli bir rol model olan ailenin de bilinçlendirilmesi ve bu konuda her iki grupta da farkındalık yaratılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sigara, Alkol, Öğrenci, Bağımlılık

Gılgamış'tan Crıspr'a: Ölümsüzlük Arayışında Tıbbi Uygulamalara Eleştirel Bir Bakış

Prof.Dr. M. Murat Civaner - Filiz Bulut

ÖZ

Canlılığın sonlu olması, insanı tarih boyunca bir yandan temel ontolojik problemlerine yanıt bulmaya, diğer yandan kendisini çevreleyen doğayı anlamak ve değiştirmek için çaba göstermeye itmiştir. Gılgamış'tan Lokman Hekim'e pekçok mitolojik öykü ölümlülük karşısında insanın varoluşsal korkusunu ve bu durumu değiştirmeye yönelik arayışını sembolize eder. Bu epik uğraş içinde tıbbi araştırmalar ve uygulamaların özel bir yeri bulunur. Özellikle 20. yüzyılda organ nakli, hibernasyon ve beden yetilerinin kimyasal, genetik ve elektronik müdahalelerle geliştirilmesi gibi uygulamalar yaşamı uzatma ve ölümsüzlük arayışında anlamlı gelişmeler vaat etmektedir. Bununla birlikte, bu yöntemlerin ve benzerlerinin bedene müdahaleleri etik açısından sorunlu alanlar yaratmaktadır. Yöntemlerin başarısız olması ile oluşacak zararlar bir yana, başarılı olmaları durumunda eşitsizliklerin artması, metalaşma, bilgi mülkiyetinin monopolleşmesi, kontrolsüz genetik modifikasyonun olumsuz sonuçlara yol açması gibi bazı önemli riskler de söz konusudur. Bu bildiride söz konusu yöntemler kısaca tanıtılmakta, etik sorunlarından söz edilerek tıbbi araştırmalar ve uygulamalarda gözetilmesi gereken değerlere ilişkin bir çerçeve çizilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Etiği, Tıp Tarihi, Tıbbi Gelişmeler, Ölümsüzlük Arayışı, Bedenin Geliştirilmesi

Tıbbi Gelişmelerle Kadının Bedeni Üzerindeki Kontrolünün Etkileşimi

Filiz Bulut - Prof.Dr. M. Murat Civaner

ÖZ

Kadına olan bakış ve algının tarih boyunca yaşanan toplumsal gelişmelere bağlı olduğu gözlemlenmektedir. Avcı-toplayıcı toplumlardan Antik döneme, oradan günümüze, kadının toplumsal konumu temel olarak biyolojik özellikleriyle belirlenmiş, kadın ikincil bir varlık olarak algılanmıştır. Bu temele dayanan bir nitelemenin kadının yalnızca üreme, cinsel ilişki ve çocuk yetiştirme nesnesi olarak görülmesine ve bedeni üzerindeki kontrolünü kazanamamasına neden olduğu söylenebilir. Bu süreçte toplumsal bir kurum olarak tıbbın, genel olarak, statükonun ve iktidar ilişkilerinin korunması ve devamına hizmet ettiği görülmektedir. Özellikle yirminci yüzyılda, her ne kadar doğum kontrol yöntemlerinin geliştirilmesi gibi yeniliklerle kadının bedeni üzerindeki denetimi artmışsa da, modern tıp hastalık tanımlamaları, yaratılmasına katkıda bulunduğu estetik algılar ve genel olarak kadına yaklaşımıyla kadının bedeni üzerindeki hegemonyayı sağlamlaştırmıştır. Bu bildiride, modern tıpta yaşanan gelişmeler ile kadının kendi bedeni üzerindeki kontrolü arasında nasıl bir etkileşim olduğu incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Beden, İktidar, Tıbbi Gelişmeler

Sağlık Alanında Öğrenim Gören Ön Lisans Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumları

Dr. Merve Kolcu - Öğr.Gör. Mümine Kalındemirtaş Küçük

ÖZ

Tüm dünyada doğum oranlarının azalması ile sağlık ve teknoloji alanındaki gelişmeler beklenen yaşam süresinin uzamasına ve yaşlı nüfusun artmasına neden olmuştur. Artan yaşlı nüfus ile birlikte sağlık, ekonomik, toplumsal ve sosyal alanlarda da bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Yaşlı bireylerin toplum içerisinde yaşadığı sorunlar yaşlı ayrımcılığı kavramını ortaya çıkarmaktadır. Yaşlı ayrımcılığı; yaşlı bireylere karşı, olumsuz ve ön yargılı tutum veya davranışa doğru giden bir durum olarak tanımlanmaktadır. Yapılan çalışmalarda yaşlı ayrımcılığının en çok yapıldığı yerlerden birinin sağlık hizmetleri olduğu ve çoğunlukla gençler tarafından yapıldığı belirtilmektedir. Bu nedenle gençlerin yaşlı kişilere yönelik olumlu tutum ve doğru bilgiye sahip olması, yaşlılara yönelik tutumlarının ve düşüncelerinin belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma sağlık alanında farklı bölümlerde öğrenim gören ön lisans öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında araştırmaya katılmayı kabul eden, iki farklı üniversitede yaşlılıkla ilgili eğitim alan (61 öğrenci) ve almayan (86 öğrenci) 147 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında tanımlayıcı soru formu ve Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Değerlendirmede Mann-Whitney U Testi, Kruskal Wallis Testi ve Sperman's rho istatistiksel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Yaşlılıkla ilgili herhangi bir eğitim almayan öğrencilerin %51.2'sinin 65 yaş ve üzeri yaşlı bireylerle aynı evde yaşadığı, %88.4'ünün ailesi veya yakınlarında yaşlı birey olduğu, %60.5'inin aile büyüklerinden başka bir yaşlıya bakım ihtiyaçlarını karşılamada destek oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin ölçek toplam puan ortalaması 70.34±7.35 olarak saptanmıştır. Yaşlılıkla ilgili eğitim alan öğrencilerin huzurevi ziyareti gerçekleştirme oranları yaşlılıkla ilgili eğitim alamayan öğrencilere göre istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur. Ayrıca yaşlı bireylere hizmet sunma durumu bazı ifadelerle incelenmiş olup, yaşlılıkla ilgili eğitim alan öğrencilerin yaşlı hastaların tercihlerine ve kararlarına saygı gösterme ve yaşlı hastaları bilgilendirme puanlarının diğer gruptan istatistiksel olarak anlamlı yüksek olduğu saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar, yaşlılıkla ilgili eğitim alan ön lisans öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumlu tutum sergilediğini göstermektedir. Tüm öğrencilerde yaşlılık ile ilgili farkındalık oluşturulması, yaşlı nüfusun giderek arttığı toplumumuzda yaşlı ayrımcılığını önlemede yararlı olacağını düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Yaşlı Ayrımcılığı, Tutum, Öğrenci

Gelişimsel Mine Defekti Görülen Çocuk ve Genç Erişkin Bireylerde Estetik Kaygının Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Mihriban Dudu Gizem Ozbay - Prof.Dr. Zuhal Kırzıoğlu

ÖZ

Amaç: Günümüzde estetik görünümün iyileştirilmesi tüm bireyler tarafından arzu edilmektedir. Dişler, gülümsemenin temel unsurudur ve bireyler için diş estetiğinin sağlanması önem kazanmaktadır. Çalışmamızda, çocuk ve genç erişkinlerde estetik kaybına yol açan farklı düzeylerde florozis ve hipomineralizasyon görülen opak lezyonlar ve farklı renklenmelerin, estetik kaygıya etkisi araştırılmıştır. Gereç ve Yöntem: Çalışmaya; 8-17 yaş arası, benzer özelliklere sahip ön dişlerinde gelişimsel mine defekti bulunan hastalar dahil edilmiştir ve çalışma 2 grupta yürütülmüştür. 1. grup florun fazla alımına bağlı dişlerde görülen opak-sarı renklenme (florozis) grubu olup Florozis Diş Yüzey İndeksi (TSIF) 1-4 skor aralığındaki ve 2. grup dişlerin gelişim döneminde mineral içeriğinin azalması ile görülen opak/sarı renklenme (hipomineralizasyon) grubu olup Modifiye Gelişimsel Mine Defekti İndeksi (MGMDİ) 1-5 skor aralığındaki 100 hasta(128 florozis ve 161 hipomineralizasyon görülen diş) belirlenen kriterlere uygun bulunmuştur. Çalışmaya dahil edilen hastaların estetik kaygılarını belirlemek için Modifiye Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Etki Profili anketi uygulanarak anket sorularının ortalaması alınmış, TSIF ve MGMDİ faktörünün seviyeleri dikkate alınarak tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmıştır. Bulgular: Estetik kaygı değerlendirildiğinde florozis grubunda TSIF gruplarının ortalamaları arasındaki fark önemli bulunmamıştır ($p>0,05$). Hipomineralizasyon grubunda ise, MGMDİ gruplarının ortalamaları arasındaki fark önemli bulunmuştur ($p<0,05$). Sonuç: Estetik kaygının daha az etkilediği florozis grubu hastaların florozisin endemik olarak görüldüğü yerleşim yerinden seçilmesi, benzer sosyodemografik yapı ve diş defektlerinin benzer olması nedeniyle hipomineralizasyon grubundan farklı sonuç elde edilmiştir. Çevrenin genç bireyler üzerinde estetik açıdan etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Estetik Kaygı, Gelişimsel Mine Defektleri, Florozis, Hipomineralizasyon

Acil Sağlık Hizmetlerinde Geriatrik Aciller

Öğr.Gör. Mümine Kalındemirtaş Küçük - Dr. Merve Kolcu

ÖZ

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, 65 yaş ve üzeri bireyler yaşlı olarak kabul edilmektedir. Dünyada (2015) 65 yaş ve üstü bireyler toplam nüfusun % 8.5'ini, Ülkemizde ise (2015) 65 yaş ve üstü bireyler toplam nüfusun % 8,2'ini oluşturmaktadır. Yaşlı nüfusun artması, yaşlıların sorunlarını daha iyi algılamayı gerektirmektedir. Geriatrik acil başvuruları arasında gelişmiş ülkelerde ilk sırada serebrovasküler, kanser ve kardiyak hastalıklar yer alırken, ülkemizde metabolik, kardiyovasküler ve serebrovasküler hastalıklar yer almaktadır. Yaşlıların çoğunda belirtilen hastalıkların yanı sıra birden fazla sağlık sorununa da sıklıkla rastlanmakta ve tüm sağlık kurumlarının kullanımı gibi acil servislerin kullanımı da oldukça fazladır. Acil servis başvurularının sürekli olarak arttığı ülkemizde yapılan çalışmalarda, acil servis başvurularının % 9 ile % 50'sini geriatrik hastalar oluşturmakta, 112 acil yardım sistemine yapılan acil çağrıların ¼'ü geriatrik hastalar için olmaktadır. Acil servis hizmetlerinin kullanımına yönelik yapılan çalışmalarda özellikle yaşlı bireylerin acil servisleri gereksiz kullanımının daha yaygın olduğu, yaşlı hastaların % 71 ile % 93'ü arasında değişen oranlarda acil serviste ayakta tedavi edilerek taburcu edildikleri belirtilmiştir. Geriatrik acil oranının yüksek olması, kronik hastalıkların varlığı ayrıca yaşlanmayla birlikte gelişebilen genel durum bozukluğu, mevcut hastalık tablolarına bağlı düşmeler, bakım eksikliği, hastaya refakat eden kişilerinde yaşlı olması, iletişim güçlüğü gibi acil sağlık hizmetlerinde farklı sorunları da beraberinde getirmektedir. Yine yaşlılıkla birlikte polifarmasi ve ilaç yan etkileri sık görülmekte olup, travma olgularında morbidite ve mortalite, gençlere göre daha yüksektir. Bu nedenlerle geriatrik acil olgularda, acil sağlık hizmetlerinin gereğine uygun olarak kullanılması, özellikle birinci basamak sağlık hizmetleri açısından önem taşımaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında yapılacak; kronik hastalıkları olan yaşlı hastaların izlemi, koruyucu önlemlerin alınması ve sağlık kontrolleri ile acil servislere sık başvuruların önüne geçilmesi, gereksiz sağlık harcamalarının önlenmesi ve dolayısıyla aciliyeti olan geriatrik acillere öncelik verilmesi sağlanacaktır. Bu çalışmada, acil sağlık hizmetlerinde geriatrik acillerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geriatrik Acil, Acil Servis, Yaşlı Sağlığı

Balık Yağı Tüketimi ve Sağlık Üzerine Etkisi

Prof.Dr. Suzan Yalçın - Mustafa Akturfan

ÖZ

Sağlıklı, dinç ve hareketli bir yaşam, ancak yeterli ve dengeli beslenme ile mümkün olabilmektedir. Yapılan araştırmalar insanların beslenme alışkanlıkları, tüketmiş oldukları besin maddelerinin kaliteleri ile hastalıklar arasında bir bağ olduğunu göstermektedir. Balık, balık yağı ve diğer su ürünleri çoklu doymamış yağ asitleri yönünden zengindir. Omega-3 yağ asitleri günlük hayatın sağlıklı sürdürülebilmesi ve vücut foksiyonları için önem taşımaktadır. Vücudumuzda omega-3 sentez edilemediğinden "esansiyel yağ asitleri" olarak kabul edilmektedir. Omega-3 yağ asitlerinin insan beslenmedeki önemi, günlük tavsiye edilen miktarları, sağlığın sürdürülmesi, kalp damar hastalıklarının önlenmesi, romatoid artrit, alzheimer gibi hastalıklara karşı korunmada, hamilelik ve bebeklik döneminde beyin ve göz gelişiminin desteklenmesinde katkı sağladığı yapılan çalışmalarda belirtilmektedir. Kronik hastalıklarda deniz ürünlerindeki omega-3 yağ asitleri alındığında gerek bedensel, gerek ruhsal yönden de iyileşme görüldüğü bildirilmektedir. Bu tür hastalıkların oluşum riskini azaltmada ve sağlığın korunmasında omega-3 yağ asitlerinin olumlu yönde etkilerinin olduğu çeşitli araştırmalarla belirtilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Balık Yağı, Omega 3 Yağ Asitleri, Sağlık

Sağlık Çalışanlarının Problem Çözme Becerilerinin Kanıta Dayalı Tutum Algısı Üzerindeki Etkisi

Öğr.Gör. Mustafa Durmuş - Öğr.Gör. Abdullah Gerçek

ÖZ

Kanıta dayalı hemşirelik (KDH), kaynakların elde edilebildiği bakım ortamlarında, hemşirelerin klinik uzmanlıklarını, hasta tercihlerini ve eldeki en iyi kanıtları kullanarak karar almaları sürecidir. Kanıta dayalı uygulama konusunda yapılan çalışmalar, en iyi uygulama kanıtının üretilmiş olmasının tek başına uygulamaların değiştirilmesi için yeterli olmadığını göstermektedir. Problem çözme, bireyin amaç, ihtiyaç, değer, inanç, beceri, alışkanlık ve tutumları ile ilgilidir. Problem çözme, bir amaca erişmekte karşılaşılan güçlükleri yenme sürecidir, bu da bilgiyi kullanarak ve buna orijinallik, yaratıcılık ya da hayal gücünü ekleyerek çözüme ulaşma süreci olarak açıklanabilir. Bireyin problem çözmeye yönelmesi, cesareti, isteği ve kendine güven duygusu problem çözmede etkilidir. Bu çalışma hemşirelerin problem çözme becerileri ile kanıta yönelik tutum algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Muş ilinde çalışan 150 hemşire çalışanı oluşturmuştur. Araştırma, Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesi, Muş ilinde bulunan Muş Devlet Hastanesinde Ekim 2016-Aralık 2016 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veri toplamada "Hemşirelerin sosyo- demografik özelliklerine ait sorular ", "Problem Çözme Envanteri'' ile ''Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği " kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra hemşirelere açıklamalar yapılarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans ve yüzdelik hesaplama, verilerin dağılımı, bağımsız gruplarda t testi, spearman koreleasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır. Problem çözme becerileri ile kanıta dayalı tutum algıları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Bu çalışmada, bazı değişkenlerin problem çözme becerileri ile kanıta dayalı tutum algılarını olumlu etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Kanıta Dayalı Uygulama Problem Çözme Becerisi

Üniversite Öğrencilerinin Algılanan Stres Durumları, Biyo-Psiko Sosyal Durumları ve Stresle Baş Etme Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma

Öğr.Gör. Mustafa Durmuş - Öğr.Gör. Abdullah Gerçek

ÖZ

Hemşirelik eğitimi, bireylerin bilgi, tutum ve becerilerini kullanarak öğrencilere hemşirelik mesleğini kazandırmayı amaçlayan teorik ve klinik alt yapısı olan planlı bir eğitim programıdır. Hemşirelik öğrencileri bu eğitim yaşantılarının ilk anlarından itibaren akademik performansı ve yaşam kalitesini etkileyen stres faktörleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Klinik alana ait ortak stres kaynaklarının; eğitim yaşantılarının ilk anlarından itibaren olum ve ölmek üzere olan hasta ile karşılaşma gibi travmatik deneyimleri, eğitimlerinin erken dönemlerinden itibaren hasta bir insanın bakım sorumluluğunu almaları, klinik aktivitelerinde öğretmen tarafından yeterince desteklenmemeleri, pratik uygulamalar sırasında kendilerine güvenlerinin az olması, yanlış yapma korkusu, tıbbi aletleri kullanma sorunları, ölüme yakın veya acı çeken hastadan negatif cevap alma korkusu ve kurumdaki diğer kişilerle ilişkiler (doktor, hemşire vb) olduğu ortaya çıkmıştır. Bu Çalışma hemşirelik bölümünde eğitim gören öğrencilerin algılanan stres düzeyleri, biyo-psiko sosyal durumlarını ile stresle baş etme davranışlarının arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 200 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma, Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesi, Muş ilinde bulunan Muş Alparslan Üniversitesinde Eylül 2016-Kasım 2016 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veri toplamada "Öğrencilerin sosyo- demografik özelliklerine ait sorular ", "Hemşirelik öğrencileri için Algılanan Stres, Biyo-Psiko-Sosyal Cevap ve Stresle Baş Etme Davranışları Ölçekleri " kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra sınıf ortamında öğrencilere açıklamalar yapılarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans ve yüzdelik hesaplama, verilerin dağılımı, bağımsız gruplarda t testi, spearman koreleasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır. Hemşirelik öğrencileri için algılanan stres düzeyleri ve biyo-psiko sosyal cevapları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Bu çalışmada, bazı değişkenlerin algılanan stres, biyo-psiko-sosyal cevap ve stresle baş etme davranışları olumlu etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan Stres, Biyo-Psiko-Sosyal, Hemşirelik, Stresle Baş Etme

Hemşirelik Öğrencilerinin Kanser Hastalarına Yönelik Problem Çözme Eğitimi Sonrası Yaptıkları Psikososyal Müdahalelerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Birgül Özkan - Arş.Gör. Reyhan Eskiyurt

ÖZ

Hemşireler, hemen hemen hergün hasta bireylerin problemleri ve psikososyal alana ilişkin krizler ile karşı karşıya kalabilmektedirler. Hemşireler genellikle hasta bireylere; hastalığa yoğun duygusal tepkiler, bakımı zorlaştıran kişilik özellikleri, psikiyatrik hastalıklar ve hasta bireyin hastalık veya tedavi sürecine yönelik tepkilerini etkileyen stresleri ve aile problemleri alanında bakım verebilmektedirler. Psikososyal problemleri ortaya çıkaran davranışları tanıma becerisi ve onları etkili bir şekilde yönetme becerisi geliştirmek hem hastaların tedavi sürecini olumlu etkilemekte hem de hemşirelerin iş alanında daha fazla doyum almalarını sağlayabilmektedir. Bu çalışma 2016-2017 eğitim öğretim güz döneminde, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü dördüncü sınıf öğrencilerinden Ruh Sağlığı ve Hastalıları Hemşireliği dersi kapsamında onkoloji kliniğinde klinik uygulamaya çıkan öğrencilerle (n=36) yürütülmüştür. Klinik uygulamanın ilk günü öğrencilere problem çözme becerisi eğitimi verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde öğrenci bakım planları raporları ve hasta eğitim görüşme raporları incelenmiştir. Öğrencilerin hasta bakım sürecinde "Bireysel baş etmede yetersizlik" hemşirelik tanısını alıp hemşirelik müdahalesinde problem çözme becerileri aşamalarını kullanarak hemşirelik girişimleri planlayabildikleri görülmüştür. Klinik uygulamanın sonunda öğrencilerin hasta bireye uygun bilgi verme, dinleme, empati becerilerini kullanabilme ve hasta bireyin psikolojik gereksinimleri tanımlayabilme becerilerinin hasta bakım sürecinde olumlu etkisinin olduğuna ilişkin farkındalıklarının geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikososyal Beceriler, Hemşirelik Öğrencileri, Kanser Hastaları, Problem Çözme Eğitimi

Otistik Çocuklarda Ağız Sağlığı İle İlişkili Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Dr. Seda Önol - Prof.Dr. Zuhal Kırzıoğlu

ÖZ

Ağız sağlığı ile ilişkili yaşam kalitesi, oral hastalıkların fonksiyonel ve psikososyal etkilerini değerlendiren bir ölçüttür. Çalışmamızda, otistik ve sağlıklı çocukların, ağız ve diş sağlığı ile ilgili yaşadıkları problemlerin sıklığının, düzenlenen ağız sağlığı ile ilişkili yaşam kalitesi soruları aracılığı ile, ebeveynlerin bakış açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Oluşturulan anket formları, Batı Akdeniz Bölgesi'nde bulunan, 7 Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'ne ve aynı bölgede bulunan bir İlköğretim Okulu'na gönderilmiş ve ebeveynler tarafından eksiksiz olarak doldurulan toplam 237 adet form, çalışmaya dahil edilmiştir. Otistik ve sağlıklı çocukların, ebeveynlerinin bakış açısından, ağız sağlığı ile ilişkili yaşam kalitelerini değerlendirmek amacıyla sorulan, tüm sorulara verilen cevapların ortalama değerleri hesaplanmıştır. Otistik çocuklar için 1,07±1,17, sağlıklı çocuklar için ise 0,57±1,01 olarak bulunan bu değerler arasındaki farklılık, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p=0,000). Bu durum, otistik çocukların ağız sağlığı ile ilgili daha çok sıkıntı yaşadığına ve yaşadıkları sorunların yaşam kalitelerini çok daha fazla etkilediğine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Ağız Sağlığı, Yaşam Kalitesi

Yaşlısına Bakan Bireylerin Bakım Verme Yükünü Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Doç.Dr. Seher Ersoy Quadir - Öğr.Gör.Dr. Gülay Temiz

ÖZ

Bu araştırma, yaşlı akrabasına bakım veren bireylerin bakım yüklerine çeşitli faktörlerin (bireyin demografik özelliklerinin, iletişim becerilerinin ve yaşlısının özbakım becerisinin) etki düzeyini incelemek amacıyla yürütülmüştür. Çalışmanın örneklem grubunu Konya ilinin üç merkez ilçesinden (Meram, Selçuklu, Karatay) tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 115 bakım verici yaşlı birey oluşturmuştur. Elde edilen bulgularda örneklem grubunun yaşlısına bakım vermekten dolayı hissettiği bakım yükü ortalama 37.0 bulunmuş olup; ölçek puanının düşük olması (en az 0, en fazla 88 olması beklenir), yaşanılan sıkıntının düşük olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte yaşlı bakım yükünün bazı faktörlere bağlı olarak artabildiği tespit edilmiştir: Örneğin, örneklem grubunun yaşlı bakım yüklerinin, bakımını üstlendikleri yaşlı bireyin bazı özbakım yetenekleriyle ilişkili olduğu belirlenmiştir. Özellikle yeme/içme ($p<0.0001$), giyinme/çeki düzen ($p<0.01$), tuvalete girme ($p<0.01$) ve yürüme-gezinme ($p<0.0001$) becerilerindeki yetersizlik düzeyi arttıkça, bakım verme yükünün daha çok hissedildiği bulunmuştur. Yaşlısına bakım verenin demografik özelliklerinin hissedilen bakım verme yükünün düzeyiyle ilişkisi incelendiğinde; örneklem grubundaki bireyler arasında yaşça küçük olanların, yaşça büyük olanlara göre bakım verme yükünü daha çok hissettikleri tespit edilmiştir ($p<0.05$). Ayrıca bakım yükü ile iletişim becerisinin negatif ilişkili olduğu; iletişim becerisi arttıkça, hissedilen bakım yükünün azaldığı ortaya çıkmıştır ($p<0.05$).

Anahtar Kelimeler: Yaşlıya Bakım Verme Yükü, Bakım Verenin İletişim Becerisi, Yaşlının Özbakım Becerisi

Üniversite Öğrencilerinin Uyku Alışkanlıkları ve Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi

Prof.Dr. Yasemin Aydoğan - Doç.Dr. Gülümser Gültekin Akduman - Gözde Balaban

ÖZ

Uyku; dış uyaranlara karşı bilincin tamamen ya da kısmen kaybedilerek, tepki gücünün zayıfladığı ve her türlü etkinliğin büyük ölçüde azaldığı doğal dinlenme durumu olarak tanımlanabilir. Uykuyla ilgili tüm mekanizmalar henüz tam olarak keşfedilmemiştir. Bu nedenle dünyada pek çok ülkede uyku konusunda pek çok araştırma yapılmaktadır. Uyku sağlık ve yaşamımızın iyi bir şekilde devamı için önemli bir role sahiptir. Kaliteli uyku zihinsel sağlığımızı, fiziksel sağlığımızı, hayat kalitemizi korumamıza yardım eder ve güvenliğimiz için gereklidir. Yaşam kalitesi ve sağlık ile doğrudan ilişkili olan uyku, bireyin en temel gereksinimlerinden biridir. Bireyin uykudan sonra kendini zinde ve formda hissetmesi, uyku kalitesi olarak tanımlanır. Yapılan çalışmalara göre bireylerin uyku kaliteleri, yaş, cinsiyet, iş, sosyo-kültürel durum, stres ve çevresel faktörlerden önemli ölçüde etkilenmektedir. Ancak bu faktörler belirli yaşlarda daha önemli hale gelmekte ve bireyin kendisini olduğu kadar çevresini de olumsuz şekilde etkilemektedir. Uyku bozuklukları konusundaki çalışmalar son yıllarda giderek artmaktadır. Çeşitli ülkelerde yapılan çalışmalar her 100 kişiden 70 inin uyku bozukluğu yaşadığını göstermektedir. Araştırmalara göre özellikle üniversite öğrencilerinin uyku kalitelerinin kötü olduğu, yoğun uyku problemleri yaşadıkları ve çevresel faktörlerden farklı düzeylerde etkilendikleri vurgulanmaktadır. Mevcut bulgular öğrenim görülen bölümün özelliklerinin de öğrencilerin uyku kalitesi ve alışkanlıkları üzerinde farklı etkileri olduğuna işaret etmektedir. Bu doğrultuda öğretmenlik programı öğrencilerinin özellikle de okul öncesi öğretmen adaylarının gelecekteki mesleki yeterlilikleri ve rol model olma düzeyleri dikkate alındığında uyku alışkanlıklarının, problemlerinin ve etkilerinin incelenmesi önemli hale gelmektedir. Amaç: Çalışma Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğrencilerinin uyku alışkanlıklarını ve etkileyen faktörleri değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda okul öncesi öğretmen adaylarına kaliteli uyku ve uyku problemlerinin çözümü konusunda eğitim semineri düzenlenmesi hedeflenmiştir. Yöntem: Çalışma grubuna, 2016-2017 öğretim yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören tüm öğrenciler (N: 212) dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen "Uyku Alışkanlığı ve Kalitesi" anket formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde sayı, yüzde, ilişkisiz örneklemler için t testi ve tek yönlü varyans analizi ve pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmada, yaş ortalaması 20 ve çoğunluğu kız olan öğrencilerin, % 48'inin günde 6-7 saat, %25'inin 8-9 saat uyuduğu, öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça yatma sürelerinin geciktiği buna bağlı olarak da uyku sürelerinin azaldığı, özellikle dördüncü sınıf öğrencilerin geç yatmalarında uygulamalı dersler için hazırlıklarının önemli bir faktör olduğu, kız ve erkek öğrencilerin uykuya hazırlık sürecinde farklı tercihler içinde oldukları, uyku öncesinde beslenme ve teknolojik araç gereç kullanımı olan öğrencilerde uyku sorunlarının daha yoğun şekilde görüldüğü, arkadaş gruplarında uyku düzeni konusunda benzer etkileşimlerin yaşandığı, öğrencilerin uyku kalitesi ve süreleri ile akademik başarıları arasında pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük bölümünün küçük yaşlardan gelen kaliteli bir uyku alışkanlıklarının olmadığı, uykuya hazırlık ve uyku sonrasında yanlış tercihler içinde oldukları ve sağlıksız uyku süreçleri konusunda arkadaşlarını etkiledikleri, tüm bunlara bağlı olarak uyum sorunları yaşadıkları ve uyku problemlerinin derse devamlarını ve akademik başarılarını olumsuz olarak etkilediği saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında, öğrencilerin yaşam kalitelerini etkileyen uyku konusundaki bilgi, beceri ve alışkanlık düzeylerinin desteklenmesinin zorunlu olduğu ortaya çıkmış ve öğrencilerin uyku kalitelerinin artırılması konusunda girişimlerde bulunulması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uyku, Üniversite Öğrencileri, Uyku Kalitesi, Uyku Sorunları

3-36 Aylık Okul Öncesi Dönem Çocukların Uyku Alışkanlıklarının İncelenmesi

Doç.Dr. Gülümser Gültekin Akduman - Prof.Dr. Yasemin Aydoğan - Gözde Balaban

ÖZ

Uyku; dış uyaranlara karşı bilincin tamamen ya da kısmen kaybedilerek, tepki gücünün zayıfladığı ve her türlü etkinliğin büyük ölçüde azaldığı doğal dinlenme durumu olarak tanımlanabilir. Uykuyla ilgili tüm mekanizmalar henüz tam olarak keşfedilmemiştir. Bu nedenle dünyada pek çok ülkede uyku konusunda pek çok araştırma yapılmaktadır. Uyku sağlık ve yaşamımızın iyi bir şekilde devamı için önemli bir role sahiptir. Kaliteli uyku zihinsel sağlığımızı, fiziksel sağlığımızı, hayat kalitemizi korumamıza yardım eder ve güvenliğimiz için gereklidir. Çocukların gelişimsel fonksiyonlarını başarabilmeleri için yeterli düzeyde uyumaları ve dinlenmeleri gerekmektedir. Uyku çocuğun fiziksel gelişimi ve görevlerini en iyi şekilde gerçekleştirmesinde önemlidir. Uyku yoksunluğunun, çocuk ve ergenlerin dikkatsiz davranışlarını arttırdığı ve davranış problemlerini etkilediği belirtilmektedir. Bu nedenle okul öncesi dönem çocuklarda uyku kalitesi sağlıklı büyüme ve gelişme ile fizyolojik ve psikolojik sağlığın korunması, verimliliğin artması açısından önemlidir. Uyku bozuklukları konusundaki çalışmalar son yıllarda giderek artmaktadır. Çeşitli ülkelerde yapılan çalışmalar her 100 kişiden 70'inin uyku bozukluğu yaşadığını göstermektedir. Uyku ile ilgili erken yaşam deneyimleri, uyku bozuklukları konusunda oldukça önemli görülmektedir. Bu nedenle araştırmanın okul öncesi dönem çocukları ile yürütülmesi literatüre oldukça önemli veri sağlayacağı ve bu konuda tartışma olanağı sunacağı için oldukça önemlidir. Ayrıca ebeveynlerin çocuklarına uyku alışkanlığı kazandırırken yaptıkları uygulamalar, bilgi ve beceri düzeylerini ortaya koyması açısından da araştırma oldukça önemlidir. Amaç: Çalışma, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 3-36 aylık çocukların uyku alışkanlıklarını etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu genel amaç doğrultusunda çocukların uyku kalitesindeki farklılıklar, ev ve okul ortamında çocukların uyku süreci konusundaki tercihleri, yetişkinlerin (ebeveynler-öğretmenler) bu tercihlere ve uyku problemlerine yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır. Yöntem: Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden Odak (Focus) grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubuna, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi kreşinde görev yapan öğretmenler ve kreşte 3-12 ay, 13-24 ay ve 25-36 ay grubunda çocukları olan 9 anne dahil edilmiştir. Görüşmeler, moderatör başkanlığında ve iki gözlemci eşliğinde anneler ve okul öncesi öğretmenleri ile 60'ar dakikalık iki ayrı oturumda gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara görüşmenin amacı açıklandıktan sonra daha önceden hazırlanan açık uçlu sorular yöneltilmiş ve aktif katılıma özen gösterilmiştir. Görüşmeler katılımcıların izni ile kameraya kaydedilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Bulgular: Odak grup toplantısı görüşmeleri sonucunda çocukların uyku konusunda ev ve okul ortamında farklı bireysel tercihleri ve problemleri olduğu, aynı şekilde anneler ve öğretmenlerin konuya ilişkin farklı tutumlar sergiledikleri, çocukların ev ortamında özellikle gece uykularında daha yoğun problemler yaşadıkları, öğretmen ve ailenin eğitim, özellikle de beslenme konusunda sergiledikleri işbirliğini uyku konusunda gerçekleştiremedikleri, öğretmenlerin uyku konusunda daha tutarlı davranışlar sergiledikleri ve çocukların uyku sürecinde sınıf kurallarına uymada daha başarılı oldukları belirlenmiştir. Ayrıca çocukların uyku kalitelerinin, günlük aktiviteleri ve katılım düzeyleri üzerinde önemli bir faktör olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, 3-36 aylık çocukların ev ve okul ortamında uyku sürecine ilişkin farklı tutum ve davranışlar sergiledikleri ve bu konuda yetişkinlerin bilgi ve deneyimlerinin etkili olduğu görülmüştür. Erken dönemde kazanılan alışkanlıkların bireyin gelecekteki yaşam kalitesi üzerindeki etkileri dikkate alındığında, anne-baba ve öğretmenlerin uykuya hazırlık aşamasından başlayarak tüm süreç konusunda bilgilendirilmesi, ev ve kurum arasında benzer uygulamaların teşvik edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uyku, Uyku Kalitesi, Uyku Sorunları, Okul Öncesi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kan Bağışı İle İlgili Bilgi Düzeyleri

Yrd.Doç.Dr. Zafer Çambay - Dr. Kürşat Kargün

ÖZ

Ülkemizde halkımızın büyük bir kısmının kan bağışında bulunmadığı kan bağışı konusunda bilinçlendirilmesi gerekliliği sağlık açısından önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı sağlık hizmetlerinde çalışacak ve ilerde sağlık personeli olarak görev yapacak olan öğrencilerin kan bağışı konusunda bilinçlendirmek ve değerlendirmek için yapılmıştır. Çalışmaya 2015-2016 yılında 198 kız 126 erkek toplamda 324 öğrencimiz katılmıştır. Yaş ortalamaları 21 ± 3.6 olup katılan öğrencilerin %38.2 daha önce kan bağışında bulunmuştur. %18.4' ü kan grubunu dahi bilmemektedir. Özellikle öğrencilerin yaşlarının genç olması hangi yaş aralığında kan bağışı yapıldığının bilinmediği %19.6 özellikle kız öğrencilerin anemi gibi rahatsızlıklarının %10.8 olduğu ve ilaç kullanan öğrenciler %5.4 daha önce kan ihtiyacı ile karşılaşmadıkları %6.8 gibi konularda kan bağışı konusunda yeterince bilgi sahibi olmadıkları %32.6 ve önemsemedikleri saptanmıştır. Kan bağışında bulunanların vatandaşlık görevi olması %43.2 yakınlarının bu konuda sıkıntı çekmesinden dolayı dikkat ettiği %26.4 diğer öğrencilerinde rutin olarak kan ihtiyacını duyduğu anda kendileri de aynı durumla karşılaşmak istemediği için %29.4 bağışta bulundukları ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak kan bağışı konusunda toplumuzun yeterince bilinçlendirilmediği bu konuda ilk olarak sağlık personeli olacak öğrencilerimizden genç yaşta bilinçlendirme ve bilgilendirme yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kan Bağışı, Sağlık Hizmetleri, Bilgi Düzeyleri

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Uygulama Derslerinde Hastane Enfeksiyonları Konusunda Bilinçlendirilmesi ve Anket Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Zafer Çambay - Dr. Kürşat Kargün

ÖZ

Çalışmada Fırat Üniversitesi Hastanesinde uygulama yapan öğrencilerin hastane enfeksiyonlarının kendilerine bulaşmasını önleme ve bilgi düzeylerinin saptanması amacıyla yapılmıştır. Anket çalışması 20 sorudan oluşmuştur. Çalışmaya 2015-2016 yılında Nisan ayında 198 kız 126 erkek toplamda 324 öğrencimiz katılmıştır. Yaş ortalamaları 21 ± 3.6'dir. Öğrencilerimizin %88,2 si hasta olan kişilere fazla yakın olmadığı ve önlem almaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. % 65,8 'i el hijyenine önem verdiği ve eldiven, önlük ve maske kullanarak tedbir aldığını vurgulamıştır. % 49.2 sinin hastanedeki tıbbi atıklar konusunda bilgi eksikliği olduğu saptanmıştır. Hastane enfeksiyonları ve enfeksiyonlardan kurtulma yollarından akılcı ilaç kullanımı konusunda bilgi düzeylerinin yüksek olduğu fakat önlem alma noktasında eksiklik olduğu gözlenmiştir. Öğrencilere bu konularda gerekli eğitimin verilmesi ve hastane uygulamalarında kontrollerin yapılması ve dikkat edilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastane Enfeksiyonları, Anket, Bilinçlendirme

Üçlü Enerji Açmazı (Paradoksal Enerji Üçlemesi) ve Sosyal Yansımaları

Prof.Dr. A. Beril Tuğrul

ÖZ

Ülke kalkınması için yadsınamaz önemi bulunan enerji, ülkeleri her bakımdan etkileyen önemli bir argüman durumundadır. Nitekim ülkelerin enerji tüketimi ve kişi başı enerji tüketimi, ülkelerin değerlendirilmesinde indikatör olarak kullanılan parametre durumundadır. Oysa ülkeler için böylesi öneme sahip enerji için paradoksal üçleme (trilemma) veya daha yalın nitelemeyle "Üçlü Enerji Açmazı" söz konusudur. Bu ifade ile sürdürülebilirlik, güvenlik ve enerjiye erişim arasındaki bağlantının paradoksal çelişkili durum oluşturması kast edilmektedir. Bu çalışmada, öncelikle üçlü enerji çıkmazı (paradoksal enerji üçlemesi veya enerji trilemması) detayları ile ele alınarak incelenmekte ve dünya ülkeleri için çözümlemeleri yapılmaktadır. Dünya değerlendirmesi çerçevesinde farklı ülkeler ve Türkiye incelenmektedir. Bu bağlamda, ülkelerin durumları ve birbirine göre durumları irdelenmektedir. Buradan hareketle ülkelerin memnuniyet-mutluluk göstergeleri ile birlikte durum incelemesi yapılmakta ve üçlü enerji açmazının toplumsal ve sosyal yansımaları değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üçlü Enerji Açmazı, Mutluluk Göstergesi, Trilemma

Türkiye'de En Büyük 1000 Sanayi Firmasında Toplam Katma Değer İçinde Emek ve Sermaye Gelirlerinin Politik İktisat Bağlamında Analizi (1982-2015)

Yrd.Doç.Dr. Abdilcelil Koç

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, emek ve sermayenin birlikteliği sonucunda oluşturulan katma değerden işgücünün payına düşen, ücret ve maaş gibi emek gelirleriyle, kâr-faiz ve kira gibi sermaye gelirlerinin Neo-liberal dönemi oluşturan 1982-2015 yılları arasındaki gelişimini analiz etmektir. Çalışmada oluşturulan veri seti İstanbul Sanayi Odası'nın Birinci ve İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmalarının verilerine dayanmaktadır. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde çalışan başına düşen reel emek gelirleriyle, çalışan başına düşen reel katma değer arasındaki ilişki ele alınmaktadır. İkinci bölümde, reel katma değer içinde işgücünün payı ile sermaye gelirlerinin payı incelenmektedir. Üçüncü bölümde ise, sermaye gelirleri, esas faaliyetlerden elde edilen kâr, faaliyet dışı kâr ve faiz-kira gelirleri olarak ayrıştırılarak analiz edilmektedir. Çalışmada endeksleme metodu ve diğer temel istatistiksel yöntemler kullanılmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre; dönem başı ile dönem sonu arasında çalışan başına reel ortalama işgücü verimliliği 3,99 kat artarken, reel ücret ise ancak 0,87 kat artmıştır. Dolayısıyla bu dönem içinde ücret artışları işgücü verimliliğinin çok altında kaldığı saptanmıştır. Ayrıca toplam katma değer içinde dönem başında %40,2 olan işgücünün payı dönem sonunda %8,8'e gerilerken, sermayenin payı ise, %59,7'den %91,1'e yükselmiştir. Sermaye gelirlerinin ayrıştırılması sonucunda elde edilen bulgular ise şöyle özetlenebilir: Dönem başından dönem sonuna kadar esas faaliyet kârı 3,93 kat artarken, faaliyet dışı kâr(spekülatif kazançlar) 22 kat artmıştır. Bu dönemde reel katma değer ise 6,7 kat artmıştır. Özellikle 1980'lerden 2001 krizine kadar sanayi firmalarının esas faaliyetler dışında faaliyet dışı kârlarının olağanüstü artmış olması, Türkiye Ekonomisinde yaşanan finansallaşmanın sanayi firmalarına olumsuz etkisini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Politik İktisat, Emek ve Sermaye Gelirleri, Ortalama İşgücü Verimliliği, Sanayi İşletmelerinde Finansallaşma

Türkiye'de Neo-Liberal Dönemde Sendika Üyeliği İle Ücretler Arasındaki İlişkinin Analizi (1982-2015)

Yrd.Doç.Dr. Abdilcelil Koç

ÖZ

Politik iktisat yazınında; işçi sendikalarının üye sayısının artmasıyla toplu sözleşmelerde işçilerin pazarlık gücünün artacağı, dolayısıyla reel ücret düzeylerinin yükseleceği, tersine pazarlık gücünün azalması sonucunda ise reel ücretlerin düşeceğine ilişkin varsayımlar yapılmaktadır. Bir başka varsayım ise Neo-liberal dönemde sendikalı işçilerin toplam işçiler içindeki payının giderek azalmakta olduğudur. Dolayısıyla bu çalışmadaki amaç, bu varsayımların Türkiye'de test edilmesidir. Çalışmada bağımlı değişken olarak yer alan ücret serisi, İstanbul Sanayi Odasının Türkiye'nin en büyük 500 Sanayi Firması ve İkinci 500 Büyük sanayi Firması araştırmasındaki verilerden üretilmiştir. Ayrıca yıllık asgari ücret serisi de alternatif olarak çalışmada kullanılmıştır. Modelde bağımsız değişken olarak yer alan sendika üyeliğine ilişkin veri seti, OECD ve Çalışma Bakanlığından elde edilmiştir. Çalışmada yöntem olarak ekonometrik zaman serisi analizi yapılmaktadır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Girişi takip eden birinci bölümde, ücret serilerinin zaman içindeki gelişimi değerlendirilmektedir. İkinci bölümde, sendika üyeliğinin toplam içiler içindeki payının tarihsel olarak gelişimi, önemli ekonomik ve politik gelişmeler bağlamında irdelenmektedir. Üçüncü bölümde ise ekonometrik zaman serisi model tahmini yapılmaktadır. Sonuç bölümünde ise elde edilen bulgular değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Neo-Liberal Dönem, Sendika Üyelerinin Toplam İşçiler İçindeki Payı, Reel Ücretler, Zaman Serisi Analizi, Eş-Bütünleşme Analizi

Xx. Yüzyılın Başında Bitlis'te Bir Aşiret Reisi: Hacı Musa Bey

Yrd.Doç.Dr. Abdulaziz Kardaş

ÖZ

Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başlarında büyük olaylara şahit olmuştu. Bu dönemde ülkede yaşanan siyasî ve sosyal gelişmeler arasında Sultan II. Abdülhamit'in daha önceki dönemlerde etkisi iyice azalmış olan aşiretlerin Hamidiye Süvari Alayları ile yeniden canlandırması önemli bir yer tutmuştu. Özellikle Doğu Anadolu'da büyük devletlerin kışkırtmalarıyla çıkan Ermeni isyanlarının bastırılmasında ve Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermeni-Rus birliklerine karşı aşiretler önemli görevler ifa etmişlerdi. Bu aşiretler arasında Hacı Musa Bey'in Huytu Aşireti önemli yer tutmuştu. Aşiret, Bitlis'in savunulması ve Mustafa Kemal Paşa'nın komutasında düşman işgalinden kurtarılmasında da önemli bir yer almıştı. Milli Mücadele döneminin başında Mustafa Kemal Paşa'nın isteğiyle Erzurum'da toplanan kongreye çağrılan Hacı Musa Bey, kendisine düşman olan aşiretlerin fenalık yapmalarından çekindiği için katılmamıştı. Kongreye katılmadığı halde Heyet-i Temsiliye üyeliğine seçilmişti. Cumhuriyet'in ilk yıllarında doğuda patlak veren Şeyh Said İsyanı'nın hazırlanmasında etkisi olduğu ileri sürülmüş ve hükümetin güvenlik tedbirleri dolayısıyla Batı Anadolu'ya yerleştirdiği bölgenin ileri gelenleri arasında Hacı Musa Bey de bulunuyordu.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Aşiret, Hacı Musa Bey, Mustafa Kemal Paşa.

Günümüz Siyasetinde C. Schmitt'in "Siyasal Kavramı" ve Alternatif Çözüm Arayışları

Arş.Gör. Abdulbaki Kınsün

ÖZ

Özet İlginç bir yaşam serüvenin ürünü olan 'Siyasal Kavramı' Alman düşünür ve hukukçu Carl Schmitt tarafından ortaya atılmıştır. Hukuk ve siyaset alanında ciddi yankılar uyandıran Schmitt'in bu kavramı hakkında Jünger: "Siz özel bir savaş tekniği icat ettiniz. Sessizce patlayan bir mayın. Enkazın gözlerimizin önünde sihirli bir biçimde yerle bir olduğunu görüyoruz; henüz kokusu burnumuza gelmeden yıkım vuku bulmuş oluyor." Şeklinde ifadelerde bulunmuştu. Siyasalın analizi olan bu kavram dost-düşman ayrımı temelli kurgulanmıştı. Yazılarının omurgasını oluşturan 'Siyasal Kavramı' dönemin yönetim krizini aşmaya yönelik bir çözüm taslağıydı. Bir taraftan siyasetle siyasalın ilişkisini belirlerken diğer yandan siyasetin temelinde dost-düşman ayrımının bulunduğunu ifade etmektedir. Schmitt'in bu kavramı siyaset bilimcileri oldukça etkilemiş ve birçok siyasal analizciye yönetim krizini aşma konusunda veri oluşturmuştur. Siyaset bilimcilerinden birisi olan Mouffe; yönetim krizini aşma hususunda dost-düşman ayrımı yerine 'Hasım' kavramını geliştirir ve çözüm önerisi olarak da 'Paradoksal Demokrasi'yi önerir. Bir başka isim olan Habermas ise 'Tartşımcı Politikayı' öne sürer. Günümüzün siyaset anlayışı rakip ve dost-düşman anlayışı üzerinde şekillendiği için 'Siyasal Kavramı' günümüzün siyaset sorunlarına ve yönetim sorunlarına ışık tutacak düzeyde olduğundan bu çalışmanın temelinde bu sorunsalı irdelemek yatmaktadır

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Siyasal Kavramı, Dost-Düşman, Mutabakat, Hasım, Tartışımcı Politika,

Finansal Firma Performanslarının Farklı Ağırlıklı Topsis Yöntemiyle Karşılaştırılması: Demir Çelik Sektöründe Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Abdulhamit Eş - Arş.Gör.Dr Cihan Çobanoğlu - Arş.Gör. Hakan Tahiri Mutlu - Öğr.Gör. Bülent Ordu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı TOPSIS yöntemiyle Borsa İstanbul'da işlem gören demir çelik sektöründeki şirketlerin 2013 – 2015 dönemleri Finansal performanslarını değerlendirmektir. Bu değerlendirme eşit ağırlıklar, Entropi ağırlıkları ve doğrusal olmayan programlama ağırlıkları olmak üzere üç farklı ağırlık ile yapılmış ve şirketlerin performans değerleri sıralanmıştır. 16 finansal oranın kullanılarak elde edilen sıralama, piyasa değerindeki reel değişim sıralaması ile karşılaştırıldığında Entropi ağırlıklarının, eşit ağırlıkları kullanmaktan daha iyi sıralama vermediğini göstermiştir. Ayrıca kriterlerin fayda maliyet niteliği bütün yıllar için sabit tutulmayıp 2015 yılında sektörün yaşadığı olumsuz durum dikkate alınarak bazı kriterlerin niteliği değiştirilmiştir. Performans değerlerine göre şirketler farklı yıllarda farklı sıralamalar elde etmiştir. Piyasa değerindeki değişime en yakın sonuçların yapılan korelasyon analizi sonucunda doğrusal olmayan programlama ağırlıklarıyla elde ettiği görülmüştür. Bu çalışma şimdiye kadar sabit kabul edilen fayda maliyet niteliklerinin de öznel bir veri olabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme, Oran Analizi, Topsıs, Entropi, Demir Çelik Sektörü

Metal Üretim Sektöründe Tedarikçi Seçimi İçin Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinin Karşılaştırılması ve Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Abdulhamit Eş - Öğr.Gör. Gülriz Hande Yılmaz

ÖZ

Günümüz küresel pazarında her geçen gün rekabetin yoğunluğu artmaktadır. Bu yüzden pazardaki firmalar yaşamlarını devam ettirmek ve ürünleriyle rekabet edebilme yeteneklerini sürdürmek için üretim ve ürün maliyetlerini azaltma yolları aramaktadırlar. Bu çalışma 31.12.2016 tarihi itibariyle Bolu Ticaret ve Sanayi Odası verilerine dayanılarak 231 adet sanayiciden sadece 14.komite (sac-metal üretim) sınıfında il merkezi bazında metal sac üretimi yapan 8 firmadan; yirmi yılı aşkın süredir sektörde var olan, yoğun üretim yapan ve tedarikçi sayısı fazla bulunan bir firma seçilerek; 3 tane üst düzey satın alma yöneticisine anket yöntemi uygulanarak yapılmıştır. Amaç, metal üretim sektöründe faaliyet gösteren bir firmanın tedarikçi seçim sorununun çok kriterli bir yaklaşım ile değerlendirilmesi ve tedarikçi seçim kriterlerinden hangilerinin sektörde ayırt edici olduğunu göstermektir. Mevcut değerlendirme ölçütleri, literatür araştırması ve satın alma yöneticileri ile oluşturulan çalışma grubu faaliyetleri kapsamında oluşturulmuştur. Ölçüt değerlendirilmesi aşamasında ise, TOPSIS, VİKOR, MAUT, COMPROMİSE ve COPELAND yöntemleri uygulanmış ve elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Son aşamada ise, işletmenin benzer ürünler tedarik ettiği, altı farklı tedarikçi firma analiz edilerek performans sıralaması ortaya konulmuştur. Bu tedarik firmalarından 1.Tedarik firması en ideal derecede bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri (Çkkv) , Topsıs , Vikor, Maut, Compromise, Copeland, Tedarikçi Seçimi, Hafif Metal Sac Üretimi ,tedarik Zinciri Yönetimi

Proje Tabanlı Yerel Kalkınma Çalışmalarında Proje Alanında İnceleme, Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri

Öğr.Gör. Abdulkadir Dağlı - Doç.Dr. Birol Akgül

ÖZ

Günümüzde Türkiye genelinde gerçekleştirilen proje uygulamalarının büyük bir kısmının başarısız olmasının nedeni; projelerin alan inceleme, ölçüm ve değerlendirme çalışmalarının etkin şekilde yapılamamasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle; Proje tabanlı yerel kalkınma çalışmalarının başarılı olabilmesi için proje alanında gerçekleştirilecek inceleme, ölçüm ve değerlendirme yöntemlerinin uygulanması gerekmektedir. Proje uygulamalarının başarılı olabilmesi için izlenecek en etkin yöntemlerden birisi de belli bir modele dayalı inceleme, ölçüm ve değerlendirme tekniklerinin uygulanmasıdır. Bu çalışmada Odaklı Yerel Kalkınma (OYKA) Modelinden faydalanılmıştır. OYKA Modeline göre; belirlenen yörenin sahip olduğu kaynak, imkan ve eserlere göre nicel çeşitlilik ve farklılık gösterebilmektedir. Örneğin açık alan (arazi), mağaralar, sanayi tesisleri, tarımsal işletmeler, tehlikeli kimyasal tesisler ve tarihi mekânlar gibi farklı alan inceleme, ölçüm ve değerlendirme çalışmaları olabilmektedir. Proje alanında gerçekleştirilen inceleme ve ölçüm çalışmaları kapsamında; proje ekibinin kıyafet seçiminden ilk yardım uygulamalarına, ölçü aletleri kullanılmasından numunelerin fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerini belirleyebilmek için laboratuvar analizlerin yapılmasına kadar tüm çalışmalar bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Proje Alanında İnceleme, Alan Ölçüm Teknikleri, Proje Alanı, Teknik Proje, Ölçme ve Değerlendirme

Aile İşletmelerinde Yönetim Sorunları: Van İlinde Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Abdullah Oğrak - Okan Karakaş

ÖZ

Aile şirketleri, dünya ekonomisinin kalkınmasında bel kemiği görevi görmektedir. Aile şirketlerinin önemi, ülkenin gelişimine ve ekonominin kalkınmasına katkısı her geçen gün artmaktadır. Aynı zamanda aile şirketleri ülkemizde de ülke ekonomisinde önemli paya sahiptirler. İş dünyasında rekabet koşulları, çalışma koşulları ve ekonomik şartlar sürekli değişmektedir. Değişen, çalışanlar arasında uyum sağlayan,aile üyeleriyle çalışanlar arasında adaletli bir ilişki kuran, çevre koşullarına uyum sağlayan profesyonel yöneticilerle çalışan, teknolojiye ayak uyduran ve kendini yenileyen aile şirketleri ayakta kalmayı başarabilmektedir. Bunu gerçekleştirmeyen aile şirketleri ciddi yönetim sorunlarıyla karşı karşıya kalmakta ve şirketin devamlılığı sıkıntıya girmektedir. Bu şartlar altında, aile şirketlerinin gelişip büyümesi ve varlığını sağlıklı bir biçimde devam ettirebilmesi için günümüz şartlarına ayak uydurması gerekmektedir. Yapılan çalışmanın ilk bölümünde aile şirketlerin tanımı, gelişimi avantajları dezavantajları kavramsal olarak açıklanmış, ikinci bölümde yönetim, aile şirketleri yönetimi ve yönetimdeki sorunlar hakkında bilgiler verilmiştir.Son bölümde ise, Van İlinde aile şirketlerinde yönetim sorunların neler olduğu anket tekniği ile yapılan uygulamaya yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile Şirketleri, Yönetim, Yönetim Sorunları

Çıkarımsal İstatistiki Yöntemlerle Üniversite Öğrencilerinin Çalışma Hayatı Beklentilerinin Karşılaştırılması

Doç.Dr. İrfan Ertuğrul - Arş.Gör. Abdullah Özçil - Arş.Gör. Tayfun Öztaş - Arş.Gör. Gözde Sarı

ÖZ

İnsanların bireysel ekonomik amaçları yerine ortak ekonomik amaçlara yönelmeleri ancak örgütlü bir işgücü yardımıyla gerçekleştirilebilir. Normal şartlar altında bir ülkedeki işgücünün tamamının istihdam edilmesi beklenirken; çeşitli nedenler bu beklentinin gerçekleşmesine engel olur. Bu nedenle işsizlik oranı gibi göstergeler tam istihdam hedefinin ne düzeyde gerçekleştiğini belirlemek için kullanılırlar. Geliştirilen ekonomik politikalar doğrultusunda Sanayi - Üniversite işbirliği ile işgücü arzı ve talebinin karşılaştırılarak işsizlik oranının düşürülmesi hedeflenmektedir. Sanayi-üniversite işbirliği açısından üniversite öğreniminin temel amaçlarından biri, nitelikli işgücü için öğrencilerin çalışma hayatına hazır ve donanımlı olmalarının sağlanmasıdır. Bu nedenle üniversitelere iş gücü temininde önemli bir görev düşmektedir. Bu çalışmanın amacı ise üniversite öğrencilerinin çalışma hayatı beklentileri ile ilgili farkındalıklarının arttırılmasına ve iş seçim sürecine hazırlıklı ve donanımlı olmalarının sağlanmasına dikkat çekmektir. Çalışmanın verileri Pamukkale Üniversitesi-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde farklı bölüm ve yaş gruplarına ait öğrencilerden anket yöntemiyle elde edilmiştir. Öğrencilerin mezuniyet sonrası katılabilecekleri kariyer alanları ile ilgili bilgi ve beklentileri, ANOVA ve Post-Hoc (Çoklu Karşılaştırma) testleri ile karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğrenci grupları arasındaki temel farklılıklar ve mevcut durumun iyileştirilebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çıkarımsal İstatistik, Çoklu Karşılaştırma Testleri, Üniversite Eğitimi, Kariyer Beklentisi

Sosyal Devlet ve Sosyal Güvenlik Anlayışında Meydana Gelen Değişiklikler Bağlamında ABD ve Türkiye'deki Sağlık Reformlarının Karşılaştırılması (2005-2015)

Yrd.Doç.Dr. Abdunnur Yıldız

ÖZ

Bireylerin ve toplumun sağlık hakkı, özellikle sanayileşme sonrası, 1929 Ekonomik Buhranı ve İkinci Dünya Savaşı sonrası en temel insani hak olarak kabul görmeye başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrası sosyal devlet anlayışının yaygınlaşmasıyla birlikte sağlığın korunması, sağlık sorunlarının ortadan kaldırılması, sağlıklı yaşam koşulların oluşturulması ve sürdürülmesi, kamusal bir hizmet niteliği kazanarak devlet tarafından üstlenilmiştir. Bu kapsamda devletler bireylerin ve toplumun sağlık sorunlarına karşı güvence altına alınması için, sosyal güvenlik sistemleri içerisinde sağlık sistemlerini oluşturmuştur. Sosyal devlet anlayışı, 1970'li yıllarda meydana gelen petrol krizleri sonrası küreselleşme hareketleri ve uygulanan neo-liberal politikalar sonucu kamusal hizmetler yeniden yapılandırılmıştır. Sosyal ve ekonomik gelişmeler beraberinde sağlık harcamalarını artmasına yol açtığı için devletler, söz konusu harcamaların maliyetleri ve finansmanı noktasında yeni düzenlemelere gitmiştir. Bu çalışmada 2008 küresel ekonomik krizi sonrası ABD ve Türkiye'deki sosyal güvenlik anlayışındaki değişiklikler ile uyguladıkları sağlık reformları incelenmiştir. Bu bağlamda her iki ülkenin sağlık hizmetlerinin kalitesi ve sağlık harcamaları göstergeleri dikkate alınarak, ülkelerin bütçelerinde meydana getirdiği mali etkilerin benzerlikleri ya da farklılıklarının, karşılaştırılarak ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Refah Devleti, Sosyal Güvenlik, Sağlık Harcamaları

Özgürlük yada Baskı: Nijerya Sinemasında Kadının Yeniden Sunumu

Abubakar Muhammad Yahaya

ÖZ

Afrika sineması Afrika'nın bağımsızlık dönemi öncesinden günümüze kadar bölgede yer alan yabancı sinemanın etkisiyle karakterize olmuş ve şekillenmiştir. Bir Afrika ülkesi olarak Nijerya da bu sömürgeci etkiye maruz kalmıştır. Diğer taraftan, bugünün sineması insanların farklı kesimlerden insanların temsiline dair kalıplarla doludur. Feminist eleştirmenler her düzeyde sinemadaki kadın kalıbını kınıyor ve böyle bir ataerkil kavramın düzeltilmesini hedefliyorlar . Bu araştırma çalışması Nijerya sinemasını ve onun izleyiciye kadını nasıl sunduğunu inceler. Nijerya film endüstrileri iki filmi; Nollywood ve Kanywood'dan seçilmiş göstergebilim yaklaşımı kullanılarak analiz edilmiştir. Bu iki filmin analiz sonuçlarına göre , Nijerya sinemasında kadın; şeytansı, materyalist, cinsel nesne, yuva yıkıcı ve Nijerya toplumlarının kültürel ataerkilliğinin kurbanları olarak tanıtılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nijerya Sineması, Kanywood, Nollywood, Postkolonyalizm, Feminizm

Bir Korku Kültürü Sosyolojisi Denemesi: Korkular, Riskler ve Yabancılar

Doç.Dr Adem Sağır - Zeynep Aktaş

ÖZ

Küreselleşmeyle birlikte risk toplumu, korku kültürü, güven olgusu gibi kavramlar sosyoloji literatüründe sıklıkla karşılaşılan ve üzerinde tartışılan toplumsal durumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bahsi geçen kavramların üçü de modern çağın getirdiği değişimlerle birlikte geleneksel algıda meydana gelen değişimleri ve bu değişimlerden sonra insanlığın geldiği süreci ifade etmek için kullanılmaktadır. Teknolojik gelişmeler ve küreselleşme, beraberinde getirdiği değerlerle hem insanı hem de toplumları dönüştürmüş ve onları risklerle ya da korkularla karşı karşıya getirmiştir. Bu bağlamda devletlerin ve güç merkezlerinin de zaman zaman korkular üzerine insanı ve kimlikleri yeniden inşa ettikleri ve özellikle küresel korkular üzerinden anlamlar ürettikleri görülmektedir. Bu korkuları sağlıkla, ekonomiyle, kültürle ilişkilendirerek sıralamak mümkündür. Sağlıkla ilişkili olarak küresel grip vakalarını, ekonomiyle ilişkili olarak küresel yoksulluk vakalarını, kültürle alakalı olarak da 11 Eylül 2001 terör olaylarından sonra dünyayı biz-öteki şeklinde haritalayan küresel kimlik algılama biçimlerini örneklendirmek mümkündür. Bunlardan daha makro düzeyde toplumların üzerinde bir baskı aracı gibi duran küresel ısınma gibi ekolojik korkular ise başlı başına bir durumdur. Bütün bu olayların salt ilişkili oldukları alanlar dışında sosyolojik bağlamda analiz edilmesi gereken noktaları bulunmaktadır. Burada kuşkusuz kitle iletişim araçlarının da kullanılış biçimleri oldukça önemlidir ve dikkate alınması gereken bir noktadır. Hazırlanacak olan bu çalışma temelde küreselleşmenin getirdiği risk ve korku kültüründen hareketle iki aşamalı tasarlanacaktır. Çalışmanın ilk kısmında risk ve korkular, bunların toplumsal yansımaları ve küresel çapta korkular ve risk kaynakları sosyolojik açıdan değerlendirilecektir. Bu bağlamda sağlıkla ilişkili korkular, ekonomik korkular ve kültürel korkular ele alınacaktır. Sağlıkla ilişkili korkular içerisinde küresel hastalık vakaları ve bunların yarattığı toplumsal tutumlar ve yansımalar; ekonomik korkular içerisinde küresel yoksulluk vakaları ve bu tartışmaların yarattığı etkiler; kültürel korkuların merkezine yerleştirilen temel bağlam ise Suriyeli mülteciler ve onlar etrafında yaşanan tartışmalar olmuştur. Çalışmanın nihai hedefi, küresel bir risk dünyasında korkuların yarattığı toplumsal etkileri "yorgun toplumlar" imgesiyle ilişkilendirerek ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Korku Kültürü, Risk Toplumu, Yorgun Toplum, Kaygı.

Din ve Gelenek Bağlamında Kadın ve Kadınlık Tartışmaları : Diyanet Hutbeleri Örneği (2006-2016)

Doç.Dr Adem Sağır - Hülya Demirağ

ÖZ

Kadının ve kadınlığın tarihine bakıldığında görülür ki kadın, gelenek, ritüel ve kültürel pratiklerin baskın bir şekilde etkilediği olgusal gerçekliğe sahiptir. Sosyal bilimler literatüründe kadın ve kadınlık tartışmaları, sıklıkla ataerkillik tartışmaları içerisinde yer alır ve feminist damardan beslenen argümanlarla analiz edilir. Ataerkilliğin din ve gelenekten türediği gibi bir varsayım, kadının toplumsal konum ve statüsünü değerlendirirken oldukça belirleyicidir. Ancak bu kabul, çoğu zaman yapılan çalışmaların sonuçlarını tartışmalı hale getirmektedir. Örneğin bu sonuçlardan birisi Doğu toplumlarında kadının ikincil plana atılmasının temel kaynağının "İslam dininin kadına biçtiği ikincil rol"e bağlanmasıdır. Hazırlanmış olan bu çalışma, bu varsayıma karşıt bir parantez açma çabasını yansıtmaktadır. Çabayı besleyen damar, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yaygın din eğitimi kapsamında kullandığı "hutbeler"de yer alan "kadın" ve "kadınlık" olgusu olmuştur. Araştırmada, 2006-2016 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından camilerde okutulması için hazırlanan ve yayınlanan hutbelerde "kadın olgusu"nun hangi söylemlerle ifade edildiğini saptamak amaçlanmıştır. Araştırma için 2006-2016 yılları arasında Türkiye genelinde yayınlanmış olan 42 hutbe değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmada içerik ve söylem analizi teknikleri kullanılmıştır. Hutbeler, kadın ve kadınlık tartışmalarının sıklıkla ilişkilendirildiği "mahremiyet ve iffet", "aile rolleri" ve "şiddet" başlıklarında değerlendirilmiştir. Sosyal ve dini bilgilerin yer verildiği hutbeler, toplumun her kesiminden insanı bir arada toplayan camilerde kitlesel bir sosyalleştirme biçimi olduğundan araştırma için önemli bir konumdadır. Bu yüzden hutbelerde kadın söylemlerinin nasıl olduğu, dinin kadına vermiş olduğu önemi camiye gelen cemaate nasıl aktardığını belirlemek ve belirtmek amaçlanmıştır. Diyanet'in yayınlamış olduğu hutbelerde zaman zaman kadın konusuna yer verildiği, kadınlara yönelik olarak yapılan haksızlıkların önüne geçilmeye çalışıldığı görülmektedir. Hutbelerde kadına değer verilmesinin "İslam dini açısından zorunlu" olduğundan bahsedilerek topluma, "kadının önemli olduğunu ve hak ettiği değeri görmesi gerektiği" mesajı verilmeye çalışılmaktadır. Çalışma tamamlandığında İslam dininin kadına vermiş olduğu değer ve atfetmiş olduğu gerçeklikler analiz edilmiş olacak, böylece bu konuda toplumun nasıl bir değişim ve gelişim yaşadığı/yaşamakta olduğu tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Din, Gelenek, Kadın, Diyanet İşleri Başkanlığı, Yaygın Din Eğitimi, Hutbe

XII. Yüzyıl Sonlarında Eyyubîler-Muvahhidler Devleti İlişkileri

Doç.Dr. Adnan Adıgüzel

ÖZ

Selahaddin Eyyubî, 1187'de Hıttîn Savaşında elde ettiği zaferle Kudüs Krallığı'nı ortadan kaldırarak yaklaşık bir asır boyunca Hıristiyanların elinde bulunan Kudüs'ü geri almıştır. Bu durum İslam dünyası tarafından büyük bir sevinçle karşılanırken, Papa'nın başını çektiği Hıristiyan dünyası ise, Kudüs'ün Müslümanlardan tekrar alınması için bütün gücünü kullanarak yeni Haçlı Seferleri başlatmıştır. Selahaddin Eyyubî, yeni Haçlı Seferleriyle sıkıştırıldığı bir dönemde, Haçlılarla baş edebilmek için çareler aramıştır. Bu anlamda başta Abbasî hilafet merkezi Bağdat olmak üzere çevredeki Müslüman hükümdarlara mektuplar göndererek yardım talebinde bulunmuştur. Bu çerçevede Muvahhidlere (1121-1269) de iki defa Eyyubi heyeti gönderilmiştir. Muvahhidler halifesi Yakup Mansur bu heyetleri çok iyi karşılamış olmakla birlikte Selahaddin Eyyubi tarafından istenilen destek verilmemiştir. Bu tebliğde onun Muvahhidlerden yardım talep eden mektubuyla, bu yardımın verilemeyiş sebepleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Selahaddin Eyyubi, Hıttîn Savaşı, Muvahhidler Devleti, Yakup Mansur, Haçlı Seferleri

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Kadınların Temsiliyet Oranı ve Siyasi Partilerdeki Yeri

Ahmet Ali Ugan

ÖZ

Türkiye'de nüfusun yarısını oluşturan kadınların TBMM'de benzer oranda olmadığı bilinen bir gerçektir. Kadınlar birçok alanda olduğu gibi siyasette de geri planda kalmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de kadınların TBMM'deki ve siyasal partilerdeki yerini değerlendirmek ve bunu özellikle 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 genel seçimleri üzerinden incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, Türk kadınının siyasetteki durumunun kısa tarihsel süreci ile cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar parlamento ve siyasi partilerdeki temsil durumları incelenecek, kadınların siyasete aktif olarak katılımlarını engelleyen faktörler, siyasete katılımlarını arttırıcı uygulamalar ile öneriler üzerinde durulacaktır. Kadınlar için "pozitif ayrımcılık" olarak ifade edilen cinsiyet kotasının Türkiye'deki ve diğer ülkelerdeki uygulamalarını, Türkiye'deki siyasi partiler ile siyasilerin cinsiyet kotasına bakışını, onu destekleme ve ona karşı çıkma nedenlerini inceleyeceğiz. İlk kez 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde TBMM'de kadın temsil oranı % 18'e ulaşmıştır ancak yeterli değildir. Sonuç olarak, kadınların daha aktif bir şekilde siyasette yer alması için çeşitli yollar denense de henüz istenilen orana ulaşılamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Tbmm, Siyasi Partiler, Genel Seçimler, Cinsiyet Kotası

Selfie (Özçekim) Olgusunun Narsisizm Üzerinden Mcluhan ve Meyrowitz'e Dayalı İncelemesi

Araştırmacı Ahmet Ender Uysal

ÖZ

Selfie (özçekim), diğer insanlarla internet ortamında paylaşmak için çoğunlukla bir dijital kamera veya bir telefon kamerası tarafından çekilen, kişinin kendi fotoğrafı anlamına gelmektedir. Kameralı telefonların küresel olarak yayılması, ön taraftan çeken telefon kameralarının ve çevrimiçi fotoğraf paylaşım sitelerinin geliştirilmesi kavramın popülerlik kazanmasını sağlamıştır. Özçekim, internetteki sosyal paylaşım ağları üzerinden paylaşılması gerektiğinden hem teknolojik hem de bireyden kültüre doğru yayılan bir duygu ve davranış biçimi olarak düşünülebilir. Bu yüzden narsisizm kavramıyla bütünleştirmeye çalıştıracağım olgu, çalışmalarında özellikle televizyon medyasının insanlar üzerindeki etkisine odaklanan Meyrowitz ve McLuhan üzerinden ele alınacaktır. Böylece kamusal alanda, genelde kültürel aşırılıklarla birlikte tartışılan özçekimin sadece belirli sosyal beklentilere sahip kuşaklara has bir olgu olmadığı, farklı bireysel yaşamların çoklu dünyasına açılan bir kapı olduğu varsayımı gerçeklik ve kimlik algımıza etkileri bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özçekim, Meyrowitz, Mcluhan

Antik Anadolu Kafataslarında Şekil Varyasyonları: Geometrik Morfometrik İnceleme

Dr. Ahmet İhsan Aytek - Prof.Dr. Ayla Sevim Erol

ÖZ

Giriş: Anadolu, coğrafî konumu itibariyle, üç büyük kıtanın geçiş noktasında yer almaktadır ve bu yüzden bir çok antik medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu topluluklar Anadolu'nun farklı coğrafyalarına, farklı zaman dilimlerinde yerleşerek bu çevrelere uyum sağlamışlardır. Amaç: Bu çalışmada Kalkolitik-Tunç Geçişi, Helenistik, Roma ve Bizans dönemine ait farklı coğrafyalarda bulunan kafatasları incelenerek şekil farklılıklarına bakılacaktır. Materyal ve Yöntem: Sekiz farklı arkeolojik alanda bulunan toplam 120 kafatasının 2 boyutlu fotoğrafları üzerinde geometrik morfometri yöntemi ile sekiz seri analiz gerçekleştirilmiştir. Belirlenen anatomik noktalar Procrustes Superimpozisyon yöntemi ile istatistiksel analizlere hazır hale gelecek şekilde hazırlanmış ve temel bileşenler analizi, tek yönlü ANOVA ve MANOVA ile istatistiksel olarak incelenmiştir. Sonuç: Araştırmanın sonuçları farklı zaman dilimine ait kafatasları arasında belirgin şekil farklılıkları olmadığını ortaya koymaktadır. Bununla beraber, örneklemde bulunan ve farklı zaman dilimine ait kafataslarının çoğunun aynı bölgelerden gelmiş olması sonucun geçerliliği önünde bir engeldir. Bu sebeple coğrafî olarak uzak bölgelerden gelen örnekler üzerinden yeniden test edilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geometrik Morfometri, Kafatası Şekli, Antik Anadolu Toplumları

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Tarihsel Serüveni

Yrd.Doç.Dr. Ahmet İlyas - Ebru Gül Çoban

ÖZ

Bu çalışmanın amacı yükseköğretim kurumlarının bütün fakülte ve yüksekokullarında okutulan zorunlu derslerden birisi olan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersinin okutulması sırasında yaşanılan sıkıntı ve sıkıntıların çözümüne yönelik değerlendirmeler bulunmaktadır. Zira 6 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4. ve 5. maddeleri gereğince, yükseköğretim kurumlarında, eğitim ve öğretim süresince, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi adı altında okutulması zorunlu bir ders olarak kabul edildikten sonra dersin içeriğine yönelik bir değişiklik yapılmasına rağmen öğrenciler arasında halen rağbet görmemesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersinin nasıl okutulması sorusunu gündeme getirmiştir. Bu çalışmanın ana omurgalarından biri de İlk olarak 1925 yılında Ankara Adliye Hukuk Okulu'nda Mahmut Esat(Bozkurt) Bey tarafından, İhtilaller Tarihi adıyla verilen dersin geçmiş günümüze geçirmiş olduğu dönüşümü de içermektedir. Türk İnkılâp Tarihi dersinin sorumluluğu 15 Nisan 1942'de kabul edilen 4204 Sayılı Kanunla Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsüne verilmiştir. Dersin adı da İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi olarak değiştirilerek fakülte ve yüksekokullarda zorunlu ders haline getirilmiştir. 27 Mayıs 1960 ihtilalinden sonra dersin içeriğinde bir takım değişiklikler yapılmış, Fakültelerde iki sömestri, Yüksekokullarda bir yıl olarak okutulması kararlaştırılmıştır. 20 Mart 1968'de toplanan Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü danışma kurulu kararıyla dersin adı bu kez Türk Devrim Tarihi olarak değiştirilmiştir. Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü,1 Şubat 1971'de, Devrim Tarihi dersinin amacını, niteliğini, özelliğini yeniden düzenleyerek bu dersi halka benimsetmek ve daha verimli hale getirmek için yeni bir kanun tasarısı hazırlamıştır. 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında dersin adı tekrardan değiştirilmiştir. Ardından 6 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kurumu Kanunu'nun 4. ve 5. maddeleri uyarınca, bütün Yüksek Öğretim Kurumlarında, tüm eğitim ve öğretim süresince okutulması zorunlu bir ders olması kabul edilmiştir. Yine Yüksek Öğretim Kurumu tarafından da bir ders kitabı hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Tarih Dersi, Öğrenciler, Yök, Darbe

Bankacılık Bölümü Öğrencilerinin Aldıkları Bankacılık Eğitimine Yönelik Beceri Gelişim Algısı

Öğr.Gör. Ahmet Şahin - Öğr.Gör. Aydın Özdemir - Öğr.Gör. Mert Özgüner

ÖZ

Bankacılık sektörü; 2016 yılında; 2.730.942 milyon TL aktif toplamı, 11.747 adet şubesi ve 210.910 adet personel sayısı ile Türkiye ekonomisi içerisindeki en önemli sektörlerden birisidir. Türk Bankacılık Sektörünün aktif büyüklüğünün GSYH'ye oranı 2015 yılsonu itibariyle 1,01 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre 0,03 birimlik bir artış göstermiştir. Ayrıca sektör 2016 yılı Aralık döneminde hem toplanan mevduat tutarı (1.454 milyon TL) hem de kullandırılan kredi tutarı (1.734 milyon TL) ile bir önceki yıla göre %17'lik bir artışla ülke ekonomisine yön veren bir sektör olma özelliğini sürdürmüştür. Tüm bu gelişmelere rağmen sektörde şube ve personel sayılarında azalış yaşanmıştır. 2015 yılına göre 2016 yılında sektördeki şube sayısı 522 adet, personel sayısı ise 6.594 adet azalmıştır. Bu durumu "bankalar için ne kadar az maliyet o kadar çok kardır ve eğitim de bir maliyet unsurudur" varsayımıyla birlikte düşündüğümüzde; sektörde iş bulabilmek için bankacılık alanında eğitim almanın büyük bir avantaj sağladığı sonucuna ulaşmak mümkündür. Bankacılık sektörüne kalifiye personel yetiştirmek amacıyla ülkemizde lisans ve ön lisans düzeyinde eğitim veren bölümler yükseköğretim kurumları bünyesinde yer almaktadır. Söz konusu bölümlerde öğrencilere karşılaşacakları zorlukları çözebilme imkanı sağlayan ve meslek için gerekli olan temel becerileri kazanacakları dersler verilmektedir. Bu çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerine verilen seçmeli ve zorunlu bankacılık derslerinin bankacılık mesleği için gerekli temel becerileri kazandırmaktaki katkısını tespit etmektir. Bu katkıyı ölçebilmek için; Erdoğan ve Uşak (2005) tarafından geliştirilen Beceri Gelişimi Ölçeği kullanılmıştır Çalışmanın evrenini; Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu'nda Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü'nde eğitim görmekte olan öğrenciler oluşturmakta iken örneklemini ise ankete gönüllü olarak katılım sağlayan 260 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri ile bankacılık eğitimi beceri gelişim algısı arasındaki farklılıkları tespit etmek amacıyla farklılık testlerinden (Independent T-Tests, One-Way Anova Test) yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular öğrencilerin demografik özellikleriyle bankacılık eğitimi beceri gelişim algısı arasında çeşitli farklılıkların olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Finans, Beceri Gelişim Algısı, Üniversite Öğrencileri

Avrupa Birliği Politikaları Bağlamında Büyükşehir Belediyelerinin Stratejik Planlarında Yer Alan Sürdürülebilir Kent Önceliklerinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Sühal Şemsit - Doç.Dr. Ahmet Uçar - Yrd.Doç.Dr. İsmail Başaran

ÖZ

Günümüzde kentlerin gelişimi konusunda dünya ölçeğinde büyük bir değişim olduğu görülmektedir. Bu değişimin başlıca etkenleri arasında küresel rekabet ve sürdürülebilir gelişme gelmektedir. Genelde küreselleşme dünyada çeşitli konularda etkili olurken, özelde ise bilhassa kentlerin sürdürülebilir gelişme ve rekabet edebilirlikleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Kentlerin kendilerine has çeşitli sürdürülebilir kentsel gelişme politikalarını üretebilmesi yaşanabilir kentler olmalarına ve gelişmelerine yardımcı olabilir. 2000'li yıllardan sonra Avrupa Birliğine uyum sürecinin hızlanmasıyla birlikte yerel yönetimlere yönelik bir takım gelişmelerin olduğu ve buna bağlı olarak Avrupa ve dünyadaki yerel yönetimlerin sahip olduğu kriterlere uyum sağlayacak reformların yapıldığı bilinmektedir. Bu çerçevede, Türk yerel yönetim yasalarının çoğu yenilenmiş ve yasalarda stratejik yönetim konusu da düzenlenmiştir. Bu anlamda çalışmada, 1970'den sonra önem kazanan sürdürülebilir gelişme ile sürdürülebilir kent kavramları ve bu alandaki AB politikaları incelenecek, ardından stratejik yönetim ve planlamadan bahsedilecek, son olarak seçilmiş bazı büyükşehirlerin stratejik planları incelenerek sürdürülebilir kentlerin oluşturulmasına ilişkin öncelikleri belirlenecek ve değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Kentler, Büyükşehir Belediyesi, Stratejik Planlama

Anamur İlçesinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Kırsal Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Akif Altınbıçak

ÖZ

Günümüzün yerel kalkınma anlayışı, her bölgenin kendi ekonomik, sosyo-kültürel ve fiziksel çevre ile ilgili bileşenlerini göz önüne alarak, bu kaynakları en etkin şekilde kullanıp ekonomik değer oluşturmayı hedefler. Her ülkenin kendine özgü gerçekleri olduğu gibi, her bölgenin de kendine özel değerleri vardır. Bölgelerin ekonomik düzeyleri, kültürel ve tarihi birikimleri, coğrafik konumları her bölgeyi birbirinden ayıran temel özellikleri oluşturur. Bu farklılıkların kalkınma adına kullanıma girmesi için farklı sektörlerden ve bu sektörlerin alt sektörlerinden yararlanmak mümkündür. İşte bu noktada kırsal kalkınma için en güzel seçenek kırsal turizm olabilir. Son yıllarda, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de sürekli gündemde olan kırsal turizm, dünyada turistik arz kaynaklarının kırsal turizme doğru yönelim göstermesiyle, bu konuya olan ilgiyi de arttırmıştır. Anamur ilçesi tarımsal üretim açısından oldukça önemli bir ilçe görünümünde olması yanında sahip olduğu kırsal turizm kaynakları ile de turizm açısından da önemli bir ilçe durumundadır. Turizm ve özellikle kırsal turizm, ilçede sahip olduğu potansiyele rağmen ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkı sağlayan bir sektör olmaktan uzak görünmektedir. Son yıllarda Anamur'da kıyı turizminde gözle görülebilir düzeyde olumlu gelişmelerin görülmesi, buna paralel olarak kırsal turizmin geliştirilmesi konusunu da gündeme getirmektedir. Anamur'da kırsal turizmin gelişmesi, turizm hareketinin desteklenmesi yanında, kırsal kalkınmaya yapacağı katkılar açısından da oldukça önemli görülmektedir. Anamur, kırsal turizm için gereken pek çok girdiyi, farklı yörelerinde, farklı bileşenleri ile yoğun bir şekilde barındıran bir ilçe görünümündedir. Kırsal turizmin alternatif turizm içerisinde yer alan pek çok turizm türünün yanı sıra, klasik turizm türlerini de içine alan özel ve çok yönlü bir yapısı bulunmaktadır. Bu bağlamda da Anamur'un mevcut kültürel, coğrafik, tarihi, sosyal ve beşeri pek çok değeri; bu turizm dalı için ekonomik katma değer yaratabilecek özellikler gösterir. Anamur'un sahil ve koylarının yanı sıra, doğa, kültür ve tarih turizmine yatkınlığı, yaylaların ormanlarıyla beraber müthiş uyumu, üretim çeşitliliği, doğal yaşamı, Anamur'un kırsal turizmdeki zenginlikleri olup, bu turizm türünün güçlü yönleri olarak ifade edilebilir. Anamur'un kırsal turizmdeki zayıf yönleri ise, özellikle kırsal alanlardaki eğitim düzeyi, ekonomik olanaksızlıklar, girişim isteksizliği, merkezi ve yerel yönetimlerin zayıf etkinliği olarak ifade edilebilir. Kırsal turizmden istenilen olumlu sonuçları almak için bilinçlenmenin arttırılması, merkezi yönetimin gücü ile yerel yönetimin olanaklarının birleştirilmesi, kırsal turizm projelerine yönelik iç ve dış finansal desteklerin ilçeye yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Anamur'un kırsal kalkınma çabalarında kırsal turizm potansiyelinin ve katkı olanaklarının yöreye, bölgeye ve ülkeye yapacağı katkılar açısından değerlendirilmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Kırsal Turizm, Anamur

Finans Alanında Yapay Sinir Ağlarının Kullanımı ve Finansal Analizlerde Sağladığı Avantajlar

Yrd.Doç.Dr. Alev Dilek Aydın

ÖZ

Birçok alanda yapay sinir ağlarının kullanımındaki inanılmaz artışa paralel olarak, finans alanında da yapay zeka teknolojisinin kullanımı yaygınlaşmaktadır. Özellikle bilgisayar teknolojisi ve veri toplama kapasitesindeki artışla birlikte bu verilerin işlenerek enformasyon haline dönüştürülmesi giderek önem kazanmaktadır. Enformasyonun bilgiye ve karara dönüştürülmesinde yapay zeka teknolojisi son yıllarda giderek ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni ise geleneksel yöntemler olarak nitelendirilebilecek olan matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin, araştırmacılara birtakım önemli sorunlar yaşatmasından kaynaklanmaktadır. Matematiksel ve istatistiksel yöntemler çoğunlukla doğrusal nitelikteki ilişkileri modelleyebilmektedir. Modellenecek ilişkinin doğrusal olmadığı durumlarda ise bu yöntemlerden istenilen verim alınamamakta ve bu yöntemler tahminlerde başarısız olmaktadır. Bu yöntemlerin başarısız olmasının bir diğer nedeniyse, bu tekniklerin hata ve eksiklere karşı oldukça duyarlı olmasıdır. Yapay sinir ağları ise enformasyon bombardımanı altındaki kullanıcılara ve işletmelere bilgi kirliliğinden kurtulma imkanı ve enformasyonu bilgiye dönüştürmek için en iyi araçları sunmaktadırlar. Finans alanında yapay zeka kullanımının artmasıyla birlikte işletmelerde maliyetlerde önemli ölçüde düşüşler yaşanmıştır. Ayrıca hizmet kalitesinde görülen iyileşmeyle birlikte yapay zeka kullanan finans firmalar önemli ölçüde rekabet avantajı sağlamışlardır. Yapay zeka teknolojisi finans alanında daha çok, çeşitli finansal analiz uygulamalarında kullanılmaktadır. Bu uygulamalar şu ana başlıklar altında kategorize edilebilir : (1) Hisse senedi seçimi, (2) Finansal planlama ve performans düzeyi ölçümü, (3) Endeks tahmini, (4) İflas tahmini, (5) Kredi ve tahvil değerlemesi, (6) Kar tahmini, (7) Devralmalar ve birleşmeler ve (8) Halka arz. Yapay sinir ağlarının finansal alanda kullanımıyla birlikte finansal analizler yüksek doğrulukta, etkili ve güvenilir bir şekilde yapılabilmektedir. Son olarak belirtmek gerekirse, analizi yapılacak finansal uygulama alanında ilişkiler doğrusal olmasa ve matematiksel olarak açıklanamayacak kadar karmaşık özellikler gösterse bile, yapay sinir ağları yeniden öğrenme özelliğiyle bu problemleri etkin ve en doğru şekilde çözebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Sinir Ağları, Finans, Enformasyon, Yapay Zeka Teknolojisi, Finansal Analiz

Macar Türkolog Ármin Vámbéry ve Türkoloji

Alev Duran

ÖZ

19. ve 20. Yüzyılda Macar biliminin ve doğu ilimlerinin araştırmacısı, dünyanın en ünlü Türkologlarından olan Ármin Vámbéry,Doğunun gizemine ve dillerine olan ilgisi küçük yaşlardan itibaren kendini göstermiş olan Vámbéry, Türkolojinin öncüsü olacağı yola öncelikle İstanbul'da 5 yıl 1857-1862 yılları arasında verimli bir zaman geçirdikten sonra, Orta Asya'ya uzanan yola 1862'de başlayıp 1864'te geri döndüğünde Orta Asya raporunu önce Londra'da sonra Budapeşte'de yayınlamıştır. Vámbéry 1862 Temmuz ve 1864 Nisan ayları arasında iki defa yaklaşık on aylığına İran'a gitmiştir. Orada edindiği tecrübeleri hakkında iki yıl sonra, Macar anlaşması yılında 1867'de Budapeşte'de, Macar kültür tarihinin ünlü ismi, Gusztav Heckenast'ın yerinde Macarca olarak ve sonra Leipzig'de Almanca olarak İran seyahatnamesinde yayımlanmıştır. Türk tarihini, kültürünü ve edebiyatını, özellikle de Türk dilini inceleyen bilim dalı olan Türkolojiye böylesi katkıları olan ve doğu araştırmalarının yegâne temsilcisi sayılan Vámbéry'yi araştıran sınırlı sayıda kaynak bulunmaktadır. Elbette yetersiz olan bu pencereye Macar kaynaklarının da katkısı ile karşılaştırmalı bir bakış açısı geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimesi: Macar, Türkolog, Türkoloji, Doğu

Beyaz Yakalıların İşlediği Suçların Muhasebe Perspektifi Açısından Tespiti: Adli Muhasebe

Yrd.Doç.Dr. Ali Altınbay - Eyyüp Göv

ÖZ

Sürekli olarak değişen ve dönüşen küresel bir ortamda teknoloji, bilim, ekonomik çevre ve bilgi teknolojilerinin de birbiriyle etkileşim halinde olup hızlı bir gelişim gösterdiği gözlenmektedir. Küreselleşmeyle birlikte işletmeler arasındaki rekabet fevkalade artmış ve artan bu rekabet koşullarında karını maksimize etmek isteyen bazı işletmeler ise hile, yolsuzluk ve kara para aklama gibi yollara başvurmaya başlamıştır. Bu bağlamda Beyaz yakalıların işlediği suçlar nedeniyle ortaya çıkan finansal skandallar ve mali niteliklerdeki büyük hataların kontrol ve denetim altına alınması bir zaruret haline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye de yeni fakat Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa da uzun zamandan beri var olan ‘‘Adli Muhasebe’’ kavramının irdelenmesi ve Adli Muhasebenin diğer bilim dalları ile ilişkisinin ele alınması aynı zamanda da Adli Muhasebe bilim dalının hukuk ve muhasebe üzerindeki etkisinin incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Adli Muhasebe, Beyaz Yakalıların Suçları, Muhasebede Hata ve Hileler

Sürdürülebilir Kalkınma Odaklı Çevre Muhasebesi

Yrd.Doç.Dr. Ali Altınbay

ÖZ

İnsanlığın yaşam standardını yükseltmek ve ekonomik refahı arttırmak için günümüzün Dünyasında devasa yatırımlar yapılmaktadır. Ancak sınır tanımaz ekonomik büyüme ve gelişmenin artık uzun dönemde sürdürülemez olduğu ortaya çıkmıştır. Küresel ısınma başta olmak üzere yaşanan çevresel felaketler bunun kanıtıdır. Gelecek nesillere yaşanabilir bir Dünya bırakma arayışı Sürdürülebilir Kalkınma Kavramını ortaya çıkarmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma Kavramı da Çevre Muhasebesinin doğuş sürecini tetiklemiştir. Çevre Muhasebesi muhasebe biliminin alt dalı olup Sürdürülebilir Kalkınmayı ölçme çabalarının bir sonucudur. Çevre Muhasebesi hem kurumsal düzeyde hem de ülke düzeyinde gerçekleştirilebilir. Bu çalışmanın amacı işetmelerin iyi bir ekonomik performans gösterirken aynı zamanda iyi de bir çevresel performans gösterip göstermediğini ortaya koymak şayet işletmeler iyi bir çevresel performans gösteremiyorsa bunun parasal maliyetini saptama yollarını irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Muhasebesi, Yeşil Muhasebe, Sürdürülebilir Kalkınma

Ikna Teorileri Çerçevesinde Yapı Reklamlarına Yönelik Söylem Analizi

Öğr.Gör. Ali Arıcı - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Alkara - Öğr.Gör. Tufan Yayla

ÖZ

Bilgi vermek, dikkat çekmek, etkilemek, tanıtmak, hatırlatmak, pazarlama iletişimi çabalarını desteklemek, ürün veya markaya değer eklemek gibi standart işlevleri olan reklam, imaj tesis ederek ürünlerin/markaların algı yönetimine katkıda bulunmaktadır. Söylem olarak irrasyonel çekicilik öğeleri içeren -özellikle yüksek ilginlik isteyen ürünlerin yer aldığı- reklamlarda yaşam tarzına yönelik transformasyonel dilin kullanıldığı görülmektedir. Sınıflandırma bağlamında ürün ve hizmet reklamlarından olan yapı reklamları Puto ve Wells'in ifade ettiği "kullanıcı imajı" ve "marka imajı" gibi transformasyonel mesaj stratejisine uygun iletişim unsurları taşımaktadır. Söz konusu reklamlarda duygusal satış vaadi (ESP) diline uygun olarak inşa edilen söylem, ikna teorileri temelinde araştırılmaya değer görünmektedir. Yaratıcı stratejisi bakımından dile getirdiği savlar ve imaj söylemiyle dikkat çeken yapı reklamları "Ethos-Pathos-Logos (Aristo)", "İhtiyaçlar Hiyerarşisi (Maslow)", "Gizil İhtiyaçlar (Packard)", "Azlık Prensibi (Cialdini)" gibi ikna literatüründe yer tutan teoriler/kavramlar çerçevesinde okunabilir görünmektedir. Dilin kullanım birimlerine ilişkin tanımlamalarını; diyalojileri analiz etmeyi amaçlayan söylem analizi (Van Dijk), "gösterenler (signifiers)", "gönderge sistemleri" ve "analiz" başlıklarında (yapı) reklamları(nı) anlamlandırmada yardımcı olabilmektedir (Şener & Dal, 2006: 3-7). Bu doğrultuda araştırmada -kitle iletişim araçlarından biri olan- ulusal televizyon kanalları ve kanalların prime time kuşağı temel alınmaktadır. En çok izlenen beş kanalın prime time aralığında ilk kuşakta gösterilen yapı reklamları araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Sistematik örneklemle söz konusu zaman diliminde gösterilen ilk sıradaki yapı reklamları gösteren, gösterge ve gösterilen denklemi bağlamında sahip olduğu söylem beraberinde analiz edilerek değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ikna, Yapı Reklamları ve Söylem Analizi

Hızın Toplumsal Rolü Üzerine Bir Tartışma: Hız Toplumu Modern Toplum Yaratır Mı?

Öğr.Gör. Ali Arıcı - Öğr.Gör. Tufan Yayla - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Alkara

ÖZ

Modern kavramının (önce) felsefe, (sonra) sosyoloji, ekonomi ve iletişim açısından taşıdığı anlam, 18. yüzyıl ve sonrasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel yaşayış biçimindeki gelişmelerle birlikte değişmiştir. Bu değişim modernitenin sürekli gelişmekte olan; kendiyle iddialaşan doğasını desteklemektedir. Modernizmin "geleneksel olmayan" şeklindeki sözlük anlamı, "geleneksel" kavramının karşılığını sorgulatarak modern, modernite, modernizasyon ve postmodern gibi "modern" türevindeki sözcükleri hatırlatmaktadır. Modernitenin "örgütlenme"; modernizmin "kültür"; modernleşmenin "gelişme"; postmodern kavramının ise "kötümser modernizm" anlamı, hız kavramını da içine alır şekilde güncellenmektedir. "Temiz Sayfa Miti" şeklinde kabul gören modernite, yanında getirdiği "hız" kavramıyla Weber'in ifade ettiği dini kökenini (Kalvinizmin Kapitalizme dönüştüğü savı) ve Marx'ın tespit ettiği "ihtiyaç yaratan sistem" iddiasını koyulmaktadır. Ortodoks modernite görüşünün yalnızca "kesinlik arayışı ve rasyonalitenin formel mantığa saygıyla eşitlenmesi"ne dayanmadığı, aynı zamanda "rasyonalistlerin problemlerle modern ve rasyonel tarzda meşguliyetin gelenekten miras kalan karmaşayı temizleyerek sayfayı temizlemek ve tekrar baştan başlamak olduğu inancı"nda devraldığı ifade edilmektedir. Fransa'nın entelektüel, İngiltere'nin daha pragmatik olması ve ABD ile Rusya'nın rekabete dayalı hızsal modernizasyonları, tarihi her daim sıfırlamaktadır (Toulmin, 2002: 241-250). Öte yandan moderniteyi insanın kendine yabancılaşma süreci olarak da nitelendiren Marx, sınıf sisteminin (klasse) modernite ile birlikte geliştiğini, üretim ilişkilerinin tüketim ağlarına dönüştüğünü dillendirmektedir (Giddens, 2009: 295-297). Modernitenin getirdiği hızlanma gerekliliği, "modern" etkiketini hız kavramı ile eşdeğer konumlamaktadır. Modern nitelemesine layık görülen toplumların hız yarışına girdiği ve bu yarışın teknolojiye indirgendiği günümüz sosyalitesi, bireyin -hatta toplumun- kendini gerçekleştirme tutkusuna hizmet ederek, modernizasyonun yarışçıl anlamını yüceltmektedir. Modernitenin geldiği son noktada hız ile elde edilen avantajlar, birey ile bireyin ait olduğu topluluk/toplum arasındaki bağı etkilemektedir. Çalışma bu etkinin hangi boyutta olduğunu sorgulamakta ve hızın yarattığı efektin hızlı toplumsallaşmayı getirip getirmediğini yaş kuşakları, tüketim kültürü ve kitle iletişim kuramları temelinde tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modernite, Hız Toplumu, Tüketim Kültürü ve Kitle İletişim Kuramları

Yükseköğretim Yönetişiminde Öğrenci Konseylerinin Rolü

Öğr.Gör. Ali Balkan

ÖZ

Kamu yönetiminde büyük bir değişim ve dönüşümün yaşandığı son yıllarda Türk kamu yönetiminin de bu değişim ve dönüşümden etkilendiği görülmektedir. Yeni Kamu Yönetimi (YKY) olarak adlandırılan bu süreç ve bu süreç içinde önemli bir yeri olan yönetişim yaklaşımı kamu yönetimi anlayışını derinden etkilemektedir. Türk kamu yönetiminde son yıllarda yapılan birçok hukuki düzenlemede yönetişim yaklaşımının etkileri açıkça görülmektedir. Yönetişim yaklaşımı genel olarak devletin sivil toplum ve özel sektör ile beraber yönetilmesini ifade etmektedir. Yönetişim yaklaşımın etkilediği alanlardan bir de yükseköğretim alanıdır. Yükseköğretimin en önemli paydaşı olan öğrencilerin yönetime katılabilmesi demokratik bir üniversite anlayışının yerleşmesinde büyük bir öneme sahiptir. Yönetişim yaklaşımı öğrencilerin de üniversite yönetimine katılmasını gerektirir. Bu anlayışla yükseköğretim alanında hukuki düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. 2005 yılında 2547 sayılı yükseköğretim yasasına dayanılarak çıkarılan "Yükseköğretim kurumları öğrenci konseyleri ve yükseköğretim kurumları ulusal öğrenci konseyi yönetmeliği" ile öğrencilerin kendi aralarında kurdukları öğrenci konseyleri hukuki bir zemine kavuşmuştur. Bu çalışmada öncelikli olarak öğrenci konseylerinin hukuksal yapıları incelenmiş ve öğrenci konseylerinin pratikteki rolleri çeşitli üniversiteler örneğinde incelenmiştir. Sonuç olarak öğrenci konseylerini hukuksal temel ile kuruldukları ve yükseköğretim yönetişiminin gerçekleşmesinde kilit bir öneme sahip oldukları görülmüştür. Öğrencilerin meşru temsilcileri aracılığı ile üniversite yönetimlerinde söz sahibi olmaları demokratik üniversite anlayışının gelişmesinde önemli bir faktördür. Öğrenci konseylerinin olumlu rolüne karşılık pratikte pek etkili olmadıkları, öğrencilerin yönetime katılmada isteksiz oldukları, öğrenci konseyi seçimlerine ilginin zayıf kaldığı görülmüştür. Pratikteki bu durum öğrenci konseylerinin kısa bir geçmişe sahip olması, öğrencilerin konu hakkında yeterli bilgilerinin olmamasına bağlanabilir. Öğrenci konseylerinin gerekli etkinlik seviyesi ulaşması için öğrencilerin bilinçlenmesi, üniversite yönetimlerinin yönetime katılmayı özendirmesi ve hukuksal altyapının güçlendirilerek öğrenci konseylerinin haklarını güçlendirmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetişim, Öğrenci Konseyleri

Eşlerarası Şiddet ve Din: Şiddetin Önlenmesinde Erkeğin Rolü

Yrd.Doç.Dr. Ali Bayer - Yrd.Doç.Dr. Duran Ali Yıldırım

ÖZ

Şiddet sosyal bilimcilerin birkaç yıldır ilgilendiği temel konulardan biridir; ancak, şiddet hakkında birçok şey yazılmasına rağmen şiddetin tanımı, boyutları, din ve gelenekle ilişkisi gibi birçok konu hakkında çözülmemiş sorunlar bulunmaktadır. Diğer yandan şiddet, evde, okulda, sokakta, sinemada, radyo-tv. haberlerinde hatta reklamlarda sıkça gözlenen bir davranış biçimi haline gelmiştir. Bu durum özellikle gençleri ve çocukları olumsuz etkileyebilmektedir. Söz konusu etki, zihinsel, duygusal ve sosyal alanlarda önemli sonuçlar doğurabilecek boyuttadır. Bu nedenle, bu araştırma şiddet kavramının tanımlanmasını, şiddet ile ilgili kuramların ele alınmasını, birey ve toplum tarafından algılanışını ve konuyla ilgili farklılıkları inceleyecektir. Bu araştırmada eşler arası şiddet, fiziksel, ekonomik, cinsel, psikolojik ve sözel yönleriyle ele alınmış olup, araştırmanın temel konusu ve amacı, dinin eşler arası şiddet üzerindeki etkilerinin incelenmesidir. Ataerkil toplum yapısı içerisinde erkeğe yüklenen sorumluluklar aile içerisinde kimi zaman gerginlik ve çatışmaların yaşanmasına neden olmaktadır. Sosyal öğrenme teorisi bağlamında baba modeli olan kişinin modellemesiyle sonraki kuşağa aktarılan problem çözme yöntemi sonraki kuşak içerisinde de tekrar şiddet ortamının çıkmasına yol açmaktadır. Durumun değişmesi bakımından erkeğin eğitilmesi ve farkındalık kazandırılması hayli önemlidir. Aile içi şiddet çok karmaşık bir sorundur. Aile içi şiddet farklı sosyo-ekonomik, dini, kültür ve toplumlarda görülmekte olup, aile üyelerini ve diğer grupları etkilemektedir. Aile içi şiddet sadece kadınları etkilememekte, aynı şekilde erkeği de etkilemektedir. Eşler arası şiddetle ilgili birçok yanlış kanaat ve inanç bulunmaktadır. Esasında din, hem eşler arasında hem de diğer insanlar arasında şiddete izin vermez. Şiddet, eşler arası ilişkilerde kadın ve erkek taraflarca ortaya konabilen karşılıklı bir davranış biçimidir. Dolayısıyla eşler arası şiddet çift yönlü ve karşılıklıdır. Din, şiddetin ortaya çıkmasını engellemede etkili olduğu gibi, şiddetin neticesi olarak ortaya çıkabilecek evliliğin ve ailenin parçalanması gibi olumsuz durumların engellenmesinde de etkili olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Şiddet Türleri, Din, Aile, Ataerkil Teori, Feminist Teori, Medya

Haber Söylemi: Sağlık Sektörüne Yönelik Haberlerin Sunumu "karaman'daki 'kızın Öldü!' Haber Örneği"

Doç.Dr. Ali Büyükaslan - Arş.Gör. Ahmet Serkan Okay

ÖZ

Sağlık sektörü, sadece sektördeki gelişmelerle kendisinden bahsedilen bir sektör olmanın ötesinde, doktor-hasta, hasta-doktor ilişkilerine, kurumsal iletişimden, paydaşlarla ilişkilere kadar birçok alanda da kendisinden söz ettirmektedir. Son yıllarda ülkemizde sıkça tekrarlanan sağlıkta şiddet olayları, toplumsal ya da bireysel birer olay olarak anılmanın ötesinde, iletişim eksikliği olarak da adlandırabileceğimiz sonuçların oluşmasına sebep olmaktadır. Yaklaşık bir yıl önce Karaman'da meydana gelen, tarla sularken, tarla sahibinin 12 yaşındaki kızının boğazının, sulama hortumuyla kesilmesi sonucu Karaman Devlet Hastanesi'nin âcil servisine getirilmesinin yazılı ve görsel medyaya yansıması bildirimizin konusunu oluşturacaktır. Söz konusu olayı medyanın ele alış biçimi ve olayda yer alan aktörlerin olaya bakışları ve yaklaşımları bildirimizde ele alınacaktır. Bildirimiz, sağlık sektöründe sıkça meydana gelen ve birçoğu gerek kurumsal gerekse kişilerarası iletişim eksikliğinden kaynaklandığını düşündüğümüz ve medyada "Kızın Öldü!" başlığı ile kamuoyuna yansıtılan haberin sunumunu, Van Dijk'in "Haber Söylem Analizi" bağlamında ele alıp değerlendirecektir. Bilindiği üzere söylem analizi, "söylemin incelenmesiyle sosyal dünyanın anlaşılabileceği" ve "olguların, kavramların, sosyal gerçekliğin ve sosyal dünyanın" içinde yaşayan insanlar için ne anlama geldiğini araştırmaktadır. Bildirimizde Karaman'da bir hastanenin âcil servisinde meydana gelen olayın medyaya yansıması, medyanın haberi veriş biçimi ve doktorun olaya bakışı, Van Dijk'in makro ve mikro yapı olarak ikiye ayırdığı söylem çözümlemesi yöntemiyle incelenecektir. Van Dijk'in haber metinlerinde retoriğin çözümlenmesi hususunda aşağıda belirttiğimiz vurgular, bildirimizde haber metnini incelerken üzerinde duracağımız başlıkları oluşturacaktır. 1) Olayın açıkça ifade edilmesi 2) Metin içerisindeki olaylar arasında güçlü bir biçimde sebep sonuç ilişkilerinin kullanılması 3) Metnin duygusal bir biçimde ifade edilmesi Van Dijk'in haber söylem analizine göre ele alıp incelenecek Karaman Devlet Hastanesi'ndeki olayın sadece medyaya yansıma biçimi değil aynı zamanda kurumsal iletişim ve kişilerarası iletişim açısından da incelenmesi gereken bir olay olduğu, ancak bunun bir başka çalışmanın konusu olduğu da aşikârdır.

Anahtar Kelimeler: Van Dijk, Haber Söylem Analizi, Karaman Devlet Hastanesi, Medyada Sağlık Haberi, Sağlıkta Kurumsal İletişim

Marka İletişimi Açısından Etkin Bir Kanal Olarak Sosyal Medya: Vodafone Freezone Örneği

Dr. Ali Fikret Aydın

ÖZ

Markalar açısından sadece ürün ve hizmetlere ilişkin özelliklerin müşterilere anlatılması tek başına yeterli değildir. Hedef kitle ile samimi ilişkilerin sağlanması ve onlarla duygusal bir bağın oluşturulması daha önemlidir. Böylece müşterilerin markaya yönelik olumlu tutum geliştirmesi ve bunun da satın alma kararında etkili olması söz konusu olacaktır. Bu noktada marka iletişimi faaliyetleri kilit rol oynamaktadır. Bu faaliyetler kapsamında, geleneksel kitle iletişim araçlarının yanı sıra sosyal medya da markalar tarafından yoğun şekilde kullanılmaktadır. Doğru bir sosyal medya stratejisi izleyerek müşterileri ile etkin bir iletişim sağlayan markalar, böylelikle kendilerini rakiplerinden farklılaştırabilecektir. Çalışma kapsamında, Türkiye'de faaliyet gösteren mobil iletişim şirketi Vodafone'a ait gençlik markası Vodafone FreeZone'un sosyal medyayı kullanarak hedef kitlesi ile nasıl iletişim kurduğunu betimlemek amacıyla bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka, Marka İletişimi, Sosyal Medya, Vodafone Freezone

Iktisat Eğitiminin Kişisel Çıkar -Toplumsal Fayda İlişkisi Üzerine Etkisi

Doç.Dr. Ali Şen

ÖZ

Küresel krizle birlikte çok sayıda banka/şirket iflas ve skandallarının ortaya çıkması, kişisel çıkar odaklı iktisat eğitimi ile ilgili eleştirilerin artmasına neden oldu. Kişisel çıkarların ekonomiye ivme kazandıran bir motivasyona mı yoksa negatif dışsallığa neden olan açgözlü aşırılıklara mı yol açtığı daha çok tartışılır hale geldi. Literatürde iktisat eğitimi alanların kişisel çıkar algılarının diğer disiplinlere nazaran farklılaştığına işaret eden çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışma, öğrencilerin aldıkları eğitimin kişisel çıkar algıları üzerine etkisini inceleyerek yerli literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, bir anket çalışması tasarlanmış; anket Dumlupınar Üniversitesinde öğrenim gören beş farklı disiplinden 435 öğrenciye uygulanmıştır. Bu disiplinler, iktisat, işletme, uygulamalı bilimler, sosyoloji ve ilahiyattır. Anket verileri, yapısal eşitlik modellemesi ile analiz edilmiş; disiplinler arasında bazı anlamlı farklılıkların olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Küresel Kriz, İktisat Eğitimi, Kişisel Çıkar, Anket Çalışması

Kent Mekânında Sosyal Dışlanma ve Güvencesizleştirme

Arş.Gör. Aliye Bilge Certel - Arş.Gör. Ayşe Kalav

ÖZ

Kapitalizmle birlikte tarımsal yapının parçalanması, kırsal alanda iş olanaklarından yoksun kalanların kentlere göç etmesi, kentlerde istihdam sorunu yaratan yoğunlaşma, güvencesiz işlere yönelme, kentlerde zamanla enformel sektörün büyümesi, kentlerdeki mekânsal ve toplumsal farklılaşma gibi gelişmeler kentsel yoksulluğu tanımlamada önemli faktörlerdir. Özellikle 1980'li yıllardan itibaren, post-fordist üretim tarzının getirdiği esnek çalışma koşulları, kent mekânlarının küresel sermayenin kontrolü altına girmesi ve devletin mekânsal gelişmelere müdahale olanaklarının sermaye lehine tırpanlanması, kentlerde toplumsal ve mekânsal parçalanmayı derinleştirmektedir. Günümüzde kent yoksulluğu; güvencesizleştirme ve dolayısıyla sosyal dışlanmayı önlenemez bir boyuta taşımaktadır. Bu çerçevede araştırmanın amacı, süreklilik kazanan sosyal dışlanma ve güvencesizleştirmenin kent mekânı bağlamında tartışılması, bu iki kavramın yoksulluk sorunsalı üzerinden açıklanmasıdır. Çalışmanın temel problemi, sosyal dışlanma ve güvencesizleştirmenin, kent yoksulluğunun bir sonucu olarak ortaya çıkması ve güvencesizlik ile sosyal dışlanmanın da yoksullukla birlikte birbirlerini yeniden üretmeleridir.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Yoksulluk, Sosyal Dışlanma, Güvencesizleştirme

Üniversite Öğrencilerinin Vergi Kaçırma Konusundaki Algıları: Giresun Üniversitesi İibf'de Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr Alper Karavardar

ÖZ

Vergi ödeme istekliliği ve vergi kaçırma konuları incelendiğinde ahlaki ve toplumsal dinamiklerin bu kavramlar üzerinde büyük etkileri olduğu görülmektedir. Vergi mükelleflerinin vergileme konusundaki davranışları, hem mükelleflerin psikolojilerini etkileyen dâhili etmenlerden hem de ulusal vergileme rejimleri gibi harici etmenlerden etkilenmektedir. Vergi ahlakı, mükelleflerin vergiyi nasıl tanımladıklarına bağlı olarak şekillenen bir tanımdır. Bir diğer deyişle vergi ahlakı ekonomik, demografik, sosyo-kültürel faktörlerin bir fonksiyonudur. Vergi mükelleflerinin vergi etiği konusundaki algıları vergi uyumunu etkilemekte olup vergi kültürü ile ilintilidir. Etik perspektif, vergileme süreci içinde yer alan en önemli sorunlarından biri olup vergi idaresi bakımından toplumda vergi ahlakının oluşturulması ve güçlendirilmesi açısından önemli bir konu başlığıdır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin vergi kaçırma konusundaki tutum ve davranışlarının incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Kaçırma, Etik, Vergi Ahlakı

Muhasebe Eğitiminin Sorunları ve Çözüm Yolları: Tra-2 Bölgesi Meslek Yüksekokullarında Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Alper Tazegül - Yrd.Doç.Dr. Savaş Durmuş

ÖZ

Mesleki eğitim, bireyin belirli bir meslek alanında o mesleğin gerektirdiği bilgi, yetenek, mesleki formasyon ve genel anlamda söz konusu mesleğin kültürüne sahip olmayı sağlayan bir eğitim sürecidir. Bireyin bu süreci, mesleğin gerektirdiği donanıma sahip olarak tamamlaması amaçlanır. Muhasebe eğitimi de mesleği eğitimin bir parçası olup hızlı küreselleşmenin doğal sonucu olarak önemi her geçen gün artmaktadır. Bu kapsamda bu çalışma ile mesleki eğitiminin dünyadaki gelişimi ve bunun Türkiye'ye yansımaları muhasebe eğitimi özelinde değerlendirilmiştir. Çalışma TRA-2 bölgesinde yer alan üniversitelerde muhasebe eğitimi veren öğretim elemanlarından "standartlandırılmış açık uçlu görüşme formu"nu doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna göre özellikle muhasebe eğitiminde staj uygulamalarının oldukça yetersiz olduğu görülmüştür. Ayrıca muhasebe eğitiminde programların iş hayatının beklentilerini karşılamaktan uzak olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Eğitiminin Sorunları

Lisans Düzeyinde Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Ders Çalışma Yaklaşımlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Tra2 Bölgesi Üniversitelerinde Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Alper Tazegül - Arş.Gör. Bekir Gerekan

ÖZ

Bilginin ve buna bağlı olarak da öğrenmenin sınırlarının kalktığı günümüzde, bilim her geçen gün hızlı bir şekilde gelişmektedir. Bilgiye ulaşımın geçmiş zamanlara nazaran çok daha kolay olduğu bu dönemlerde, öğrenenlerin ihtiyaç duydukları bilgiyi; ne zaman, nasıl ve ne şekilde elde edecekleri hususunda eğitilmeleri gerekmektedir. Bu sebeple öğrenenlerin, sahip oldukları ders çalışma yaklaşımlarının belirlenmesi ve öğrenme konusunda yeterince bilgi sahibi olmaları kalıcı bilginin elde edilebilmesinde önemli hale gelmektedir. Özellikle mesleki bir eğitim olan muhasebe eğitiminde bu durum daha da önemlidir. Çünkü mesleki eğitimin temel özelliklerinden birisi kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilerek söz konusu mesleğin gerektirdiği donanıma sahip bireyler yetiştirmektir. Bu kapsamda bu çalışma ile lisans düzeyinde muhasebe dersi alan öğrencilerin ders çalışma yaklaşımları, farklı değişkenler açısından Kars, Ardahan, Ağrı ve Iğdır illeri Üniversitelerinde uygulanan bir anket ile tespit edilerek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders Çalışma Yaklaşımları, Muhasebe Eğitimi, Derin Yaklaşım, Yüzeysel Yaklaşım

Küresel Bakışla Rusya Federasyonu'nun Enerji Politikası ve Rus Arktika Bölgesi

Öğr.Gör. Anıl Çağlar Erkan

ÖZ

Küreselleşme olgusu, uluslararası ilişkileri şekillendirmekte ve devletlerin dış politikaları da bu doğrultuda dönüşüme –değişime- uğramaktadır. Uluslararası ilişkilerin işleyişini etkileyen söz konusu dönüşümler –değişimler-, dış politika aktörleri bakımından göze çarpmaktadır. Devletlerin dışında uluslararası ilişkileri etkileyen unsurların varlığı da bu noktada ortaya çıkmaktadır. Çeşitli alanlarda (enerji gibi) faaliyet gösteren bu unsurlar, devletlerin dış politikalarına önemli ölçüde etkilemekte ve devletlerce dış politika aracı olarak kullanılabilmektedirler. Birçok örnekte olduğu gibi Rus dış politikasında da küreselleşmenin etkileri gözlemlenmektedir. Enerji odaklı bir dış politika anlayışının benimsenmesi, bu bağlamda Rus dış politikasında gözlemlenen değişimin ilk sinyallerindendir. Rusya Federasyonu, dış politikada söz konusu anlayışla farklı bir aşamaya ulaşmış ve küreselleşmenin neden olduğu dönüşümle önemli değişimleri gerçekleştirmiştir. Sahip olduğu nitelikler dolayısıyla büyük öneme sahip olan Arktika Bölgesi, dönüşüm geçiren Rus dış politikasının önemli uygulama alanlarındandır. Rus enerji şirketleri dış politikada araç olarak ön plana çıkmakta ve bölge ilişkilerinde etkili rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rusya Federasyonu, Arktika Bölgesi, Transnasyonalizm, Enerji, Küreselleşme

Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları Ölçeği Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Öğr.Gör. Anjelika Hüseyinzade Şimşek

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Guedes, Pereira, Pires, Carvalho ve Canavarro (2013) tarafından geliştirilen Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları Ölçeğini (Childbearing Scale), Türkçeye uyarlamaktır. Ölçek Olumlu Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları ve Olumsuz Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları alt ölçeklerden oluşmaktadır. Ölçek Lefke Avrupa Üniversitesi Psikoloji bölümünde öğrenim görmekte olan 107 (56 kadın ve 51 erkek) üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre, ölçekte bulunan 35 maddenin tamamının 3 faktörde toplandığı ve bu 3 faktörün toplam varyansın %72,8 karşıladığı saptanmıştır. Ölçekteki maddelerin faktör yüklerinin 0,56 ile 0,85 arasında değiştiği görülmüş, ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,92 olarak bulunmuştur. Benzer ölçek geçerliği için Duyan ve Gelbal (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan Barnett Çocuk Sevme Ölçeği kullanılmıştır. Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları Ölçeği ve Barnett Çocuk Sevme Ölçeği arasında Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu .73 ($p<.01$) olarak bulunmuştur. Çalışma sonucunda Guedes, Pereira, Pires, Carvalho ve Canavarro'nun (2013) Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları Ölçeği'nin Türk toplumundaki genç bireyleri için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Sahibi Olma Motivasyonları Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik

Akademik ve İdari Personelin Gözünden Yöneticiler(I): Ankara Üniversitesi Tömer Örneği

Yrd.Doç.Dr. Arcan Tuzcu - Prof.Dr. Dilber Ulaş - Esra Satıcı

ÖZ

Yönetici kime denir? Bu basit gibi görünen sorunun cevabını vermek için çok sayıda tanım yapılabilir. Bunlardan biri "Yönetici; kar ve riski başkalarına ait olmak üzere, mal ve hizmet üretmek için üretim elemanlarını bir araya getiren ve işletmeyi çalıştırma sorumluluğu olan kişidir." Başka bir tanıma göre yönetici "başkaları vasıtasıyla işgören kişidir." Son olarak yönetici "işi yapan değil yaptıran kişidir." Bu tanımları artırmak mümkündür. Bu tanımların yapılma amacı; yöneticilere yönelik açıklamaların "Yönetici kimdir?" sorusunu cevaplamak için yeterli olmadığına işaret etmek içindir. Bugün toplumsal, kültürel, politik, ekonomik ve teknolojik gelişmelerle evrilen iş yaşamı öyle bir noktaya gelmiştir ki, yönetici ve yöneticilik anlayışı örgütlerde çalışanlar tarafından sorgulanabilir bir hal almıştır. Günümüzde "emir veren" yönetici anlayışı ve "emirin demiri kestiği" bir bakış açısı belki de askeri örgütlenmelerde veya örgütü mekanik bir şekilde yönetmeye çalışan yöneticilerin dünyasında geçerlidir. Modern dünyada çalışanların yöneticilerinin; adalet gözeten, iletişime açık olan, astlarına güven veren, çalışanlarının düşünceleri dikkate alan, onları bilgilendiren, çalışanlarının iş doyumuna önem veren, onların sorunları dikkate alan, çalışanların sorunlarının çözümü konusunda onlara yardımcı olan, çalışanlara geri bildirim sağlayan, çalışanlarıyla belli sıklıkta bir araya gelen, çalışanlarına değer veren, yenilikçi, çalışanlarını takdir eden, alınan ve alınacak kararlar konusunda çalışanlarına yönetimle tartışma fırsatı veren veya çalışanlarını karar sürecine dahil eden vb. özelliklere sahip olmalarını beklemeleri bir "lüks" değildir. Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Diller Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde (TÖMER) akademik ve idari personelin üst, orta ve alt kademelerdeki yöneticilerine yönelik bakış açısı ve farklı kademelerde görev yapan bu yöneticilerin yönetim tarzları arasındaki benzerlik ve farklılıklar belirlenmeye çalışılacaktır. TÖMER'de Alanya, Ankara, Antalya, Bursa, Samsun, İstanbul ve İzmir şubelerinde toplam 435 kişi çalışmaktadır. Araştırmada nitel ve nicel yöntemler birlikte kullanılmıştır. İlk aşamada, tüm şubelerde odak grup çalışması yürütülmüştür. Bu yolla 150'ye yakın kişi ile yüz yüze görüşülmüştür. İkinci aşamada yapılan ankete 241 kişi katılmıştır. Çalışanların yöneticilerine yönelik görüşleri; yukarıda belirtilen 15 faktör kullanılarak ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çalışanların Gözüyle Yöneticiler, Yöneticilerin Yönetim Şekli, Yönetsel Kademeler, Tömer

Girişimci, Gaeteci ve Eğitimci Tarihi Bir Şahsiyet: Afyonkarahisarlı Hacı Ali Bey

Arife Cibil Yıldırım

ÖZ

Biyografi araştırmalarının tarih bilimi açısından önemi oldukça büyüktür. Genelden özele baktığımızda durumu anlamak ve açıklamak daha kolay bir hale gelir. II. Abdülhamit' ten başlayarak 27 Mayıs İhtilaline kadar ki sürede yaşamış olan Afyonkarahisar' lı Hacı Ali Emre 'nin hayatı; sosyal, ekonomik, kültürel, siyasi açıdan daha geniş araştırmalara katkı yapacak niteliktedir. II. Meşrutiyet dönemindeki yenilikçi girişimleri, Milli Mücadele dönemindeki kahramanca yaptığı gazeteciliği, Cumhuriyet dönemindeki eğitimci kimliği tarih biliminde araştırılmaya değer konular içerisinde yer almaktadır. Karahisar-ı Sahip Liva matbaasını işletmesi, Tarım alanında biçer döğeri getirmesi, mütareke ve Milli Mücadele dönemlerinde şehirde çıkarmış olduğu Sözbirliği Gazetesi göz önünde bulundurulduğunda, o günün zor şartlarında yirmi ay kadar yayınladığı gazete, şehirdeki etkisini sonraki dönemde de sürdürmüştür. Girişimci, eğitimci ve gazeteci şahsiyetini tarih biliminin usullerine göre açıklayacağımız Hacı Ali Bey dönemin sorunlarına kayıtsız kalmayan, hassasiyet sahibi aydın bir kişiliğe sahiptir. Tebliğimiz ülkesine farklı alanlarda katkı sağlamayı amaçlayan bir Türk'ün şahsında tüm topluma yönelik muhtemel çalışmalara da kaynaklık edecek bilgileri ortaya koymaya çalışırken konunun özelliğinden dolayı süreli yayınlardan daha fazla yararlanacak hatıra ve araştırmalara da yer verecek şekilde hazırlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Basın, Afyonkarahisar, Hacı Ali Bey, Sözbirliği

Belgeler ve Tanıklar Işığında Çanakkale Savaşlarını Zafere Dönüştüren Etkenler

Yrd.Doc.Dr. Arzu Boy

ÖZ

1914'te başlayan I. Dünya Savaşı, çok geçmeden büyük bir coğrafyaya yayıldı. Osmanlı Devleti, Almanya ile birlikte savaşa girdi. 30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi ile savaştan ayrılan Osmanlı Devleti için Çanakkale Savaşları ayrı bir yere sahiptir. Çanakkale Savaşları, devlet ve millet adına zafer ışıklarının yandığı ve geleceğe dair umutların yeşerdiği bir mücadeledir. Çanakkale mücadelesini birkaç yıl önceki Balkan Savaşları'ndan ve I. Dünya Savaşı'nda meydana gelen diğer mücadelelerden farklı kılan birçok etken vardır. Bu etkenlerin bir araya gelmesiyle mücadele zafere dönüşmüştür. Çanakkale'de iyi bir liderin bulunması, askerin vatan millet sevgisinin mücadeleye yansıması, sürekli konuşulan manevi güç, ve Çanakkale Savaşlarının vatanın varlığı için son şans olarak görülmesi gibi etkenlerin bir araya gelmesi beraberinde zaferi getirmiştir. Çalışmada zaferde rolü olan etkenler sıralanarak bu etkenlerin başarıya katkısı anlatılmıştır. Araştırma yapılırken yazılı kaynaklardan ve arşiv belgelerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal, Lider, Çanakkale, Zafer, Savaş

Insanoğlunun Hiç Eskimeyen Medyası: Dedikodu'yu Anlamak

Arzu Bozdağ Tulum - Yrd.Doç.Dr. Yelda Sevim

ÖZ

Çalışmanın temel amacı; toplumsal hayatta, sonuçları itibarıyla önemli etkileri olan dedikodunun ne olduğu ve bireylerin demografik özellikleri ile bireylerin dedikodu yapmaları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Dedikodunun medya boyutunun tespiti ise araştırmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır. Dedikodu, hayatımıza son derece önemli etkileri olan ve insanoğlunun tarih sahnesinde yer aldığı günden beri kullanılan bir iletişim aracıdır. Toplumların, ülkelerin, bireylerin hayatında kurulan sosyal ilişkileri başlatan veya bitiren önemli bir etkendir. Dedikodu toplumsal yönü olmakla birlikte psikolojik yönü de olan bir olgudur. Bu doğrultuda değerlendirildiğinde dedikodu iki veya daha fazla insan arasında sosyalleşmeyi sağlayan, iletişime dayanan bir olgu olarak karşımıza çıktığı gibi, hedef kitleyle iletişim kurmayı sağlayarak bir tür rehabilitasyon imkanı da sağlamaktadır. İnsanlar dedikodu vasıtasıyla dertlerini karşı tarafa aktararak bu dertlerin verdiği ağırlıktan bir nebze de olsa kurtulmuş ve böylece rahatlamış olmaktadır. Ancak bu bakış açısı dedikodunun küçük bir olumlu yanını görmekten ibarettir. Dedikodunun olumsuz yanı değerlendirildiğinde isyanları ve savaşları başlatıcı bir etki dahi yapabildiğini görmekteyiz. Ayrıca insanlar arası ilişkilere zarar veren ve iletişimi bozabilen bir etken olabilmektedir. Olumsuz sonuçlara yol açabilen dedikodu kimi zaman psikolojik bunalım ve depresyonlara ve hatta ölümlere (intihar, cinayet vb.gibi) sebep olabilmektedir. Böylesine önemli bir konu olan dedikodunu ne olduğu, dedikoduya etki eden kişilerin demografik özellikleri ve medyanın dedikoduya etkisinin araştırılması olarak tespit ettiğimiz amaçlarımız doğrultusunda toplam 300 kişiye anket uygulanarak ve yine 30 kişi ile yüz yüze görüşmeler yapılarak konuya açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda, araştırmanın amaç bölümünde belirtilen sorulara cevap bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dedikodu, Medya, İletişim

Macbeth Yöntemine Dayalı Aras Yöntemi İle Tedarikçi Seçimi

Doç.Dr. Arzu Organ - Barış Can Turfanda

ÖZ

Tekstil işletmelerinde, üretilen modellerin aksesuarlarının tedarik süreci oldukça önemlidir. Özellikle modele göre aksesuar çeşidi, tipi oldukça fazla olabilmekte ve bu durum sürecin takibini zorlaştırmaktadır. Konfeksiyon üretiminin başlayabilmesi için aksesuarların tedariğinin zamanında, doğru miktar ve istenen kalitede olması istenmektedir. Tüm bunları sağlarken işletmelerin asıl amacı olan karlılık için maliyetler minimum seviyede gerçekleşmelidir. Tüm bu kriterleri karşılayan doğru tedarikçiyi seçmek satınalma personeli için oldukça kritik bir görevdir. Bu çalışmada, çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemlerinden ARAS (Additive Ratio Assesment) ile bir tekstil işletmesinde üretilen siparişin aksesuar materyallerinin tedariği için tedarikçi seçimi yapılmıştır. Çalışmada,tedarikçi seçiminde kriterler olarak; kalite, teslim tarihine uyum, termin (özellik) uyumu, sipariş miktarına uyum ve tedarikçinin önerdiği fiyat olmak üzere 5 kriter ele alınmıştır. Alternatifler olarak 4 tedarikçi seçilmiştir. Tedarikçi seçiminde dikkate alınan kriterlerin ağırlıklarının belirlenmesinde MACBETH (Measuring Attractiveness by a Categorical Based Evaluation TecHnique) yönteminden yararlanılırken, tedarikçi alternatiflerinin değerlendirilmesinde, ARAS yöntemi kullanılarak alternatif tedarikçiler sıralanmıştır. Çalışmanın sonucunda en uygun tedarikçi seçimi yapılmıştır

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme, Macbeth, Aras Yöntemi, Tedarikçi Seçimi

Bulanık Electre ve Bulanık Topsis Yöntemlerinin, Tekstil Sektöründe Makine Seçim Problemine Uygulanması

Doç.Dr. Arzu Organ - Erhan Kalaycı

ÖZ

Hızlı ve değişen rekabet ortamında İşletmeler için, kaliteli ürün üretebilmek, çevik ve zamanında üretim yapabilmek gibi bir çok nedenden dolayı makine seçimi çok önemlidir. işletmeler için büyük bir yatırım kararı olmasından dolayı yanlış bir makine alım kararı, hem maliyet hem zaman kaybı olacaktır. Bu çalışmanın amacı, Kritik bir süreç olan makine seçimi konusunda geleneksel yaklaşımların dışında, nitelikten çıkıp daha bir nicel olarak karar vermek ve bu niceliği de oluştururken de nitel ifadelerden yararlanmaktır. Böylelikle belirlenen kriterlerin karar verme esnasında sonuca olan etkilerini arttırmaktır. Tekstil sektöründe tekstil makineleri seçim sürecinde oluşan karar verme durumuna bulanık yaklaşım getirerek seçimin sayısal verilere dayandırılıp seçim işleminin daha sağlıklı olması amaçlanmıştır. Çalışmamızda bulanık sayılar kullanılarak, seçim sürecinde karar vericilerin kişisel görüşlerinin seçim sonuca etkileri arttırılmıştır. Seçim işlemi yapılırken bulanık ELECTRE ile bulanık TOPSİS kullanılmıştır ve bu iki karar verme yöntemlerinin sonuçları karşılaştırılmıştır Uygulamada tekstil fabrikaları için alınacak dokuma tezgâhlarının seçimi esnasında öncelikli olarak dikkat edilecek kriterler neler, önemli olan kriterler belirlenmiştir. Böylece makinelerin seçiminde maliyet, üretim hızı, yedek parça ve servis hizmetleri, dokuma kalitesi ve makinenin kullanım ömrü kriterleri ele alınmıştır. Alternatif olarak 4 farklı makine belirlenmiştir, belirlenen bu kriterler sonucunda ve bulanık mantık çerçevesinde seçim işlemi incelenmiştir. Seçim işlemi yapılırken bulanık ELECTRE ile bulanık TOPSİS kullanılmıştır. Sonuçta kullanılan yöntemlerin karşılaştırılması yapılmış ve en uygun makine belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Electre, Topsis, Ahp , Makine Seçimi

Marka ve Ambalajın Tüketici Satın Alma Tutumları Üzerine Etkisi: Avm Müşterileri Üzerinde Bir Çalışma

Arzu Uysal - Yrd.Doç.Dr. Zührem Ergün

ÖZ

ÖZET Markalar ürünleri birbirinden ayırabilme görevini üstlenmişlerdir. Tüketici açısından kaliteli markalar avantaj oluştururken firma açısından 'iyi marka' algısı oluşturabilmek kolay bir iş değildir. Bu algıyı uyandırabilmek için özenle tasarlanmış markaya ihtiyaç vardır. Marka tasarımında en önemli unsurlardan biri de ambalajdır. Başarılı bir ambalajlama; müşteri bağlılığını artırarak reklam ve promosyonlar kadar etkili bir pazarlama aracı olmuştur. Bu çalışmada günümüzde oldukça önemli hale gelen marka, ambalaj ve tüketici satın alma tutumları ele alınmıştır. Tüketicinin fikirlerini ortaya koymaya yönelik uygulama çalışması yapılmıştır. Anket metodu kullanılarak, Konya ilindeki, Kule Site AVM tüketicileri üzerinde yapılan çalışma SPSS programında analiz edilerek önemli tespitler yapılmıştır. Demografik özelliklerin de konu üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu çalışmayla ambalajın, ürünün markalama üzerindeki etkisi bir kez daha ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Marka, Ambalaj, Tüketici Satın Alma Tutumları

Kıyı Ardı Orta Karadeniz Bölümünün İklim Özellikleri ve Yıllara Göre Sıcaklık İle Yağış Dağılışının Analizi

Doç.Dr. Asım Çoban

ÖZ

Özet İnsanoğlunun dünya serüveninin başlangıcından beri oluşturduğu devamlı yerleşmelerin arazi seçiminde birincil çekicilik oluşturan iklim faktörü, değişen iklim koşullarına sebebiyle de toplumları daha uygun coğrafi sahalara yönelten itici faktörlerin başında yer almıştır. İçinde yaşadığımız çevrenin doğal boyutu üzerinde iklimlerin doğrudan veya dolaylı belirleyici olmasının yanında, çevrenin beşeri elemanlarının oluşturulmasında da en başta gelen etken tereddütsüz iklimdir. Sadece insan yaşamının tüm safhaları değil, diğer canlıların yaşamlarının da her safhasında en önemli etken olan iklimler, kaçınılmaz olan insan-çevre etkileşimi süresinde zamanla insana zarar verecek sonuçları beraberinde getirir ve doğal afet olarak nitelendirilir. Zorunlu etkileşim sürecinde bazen de insan faaliyetleri iklim koşullarını olumsuz etkileyerek günümüzde çevre sorunları olarak bilinen sonuçlara yol açabilmektedir. Dünya nüfusunun giderek artması, fosil enerji kaynaklarının tüketiminin artışı, ekonomik üretim sistemlerinde görülen değişime bağlı olarak yeni sorunların ortaya çıkması, orman tahribinin giderek yoğunlaşması, yanlış iskan politikaları ve arazi kullanımından doğan olumsuzluklara bağlı olarak atmosferdeki emisyon artışı iklimlerde değişikliğe yol açmaktadır. Sera gazlarının salınımını kontrol altına almak için tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çeşitli önlemler alınmakta, muhtemel iklim değişiklikleri ve olası sonuçları ile ilgili de iklim senaryoları oluşturulmaktadır. 2011 yılında Meteoroloji Genel Müdürlüğü, dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemizin iklim değişikliğinin olası olumsuz etkilerine karşı daha donanımlı ve hazırlıklı olması gayesiyle Hükümetlerarası İklim Değişikliği Panelinin (IPCC)değerlendirme raporu kapsamında geliştirilen yeni nesil konsantrasyon senaryolarından yararlanılarak ülkemiz ve çevresi için 20 km çözünürlüklü bölgesel iklim projeksiyonları üretme çalışmaları başlatmıştır. Bu çalışmada Merzifon, Amasya ve Çorum Meteoroloji İstasyonunun yıllar boyunca yaptığı özellikle sıcaklık ve yağış verileri incelenerek, araştırma sahasında zaman içinde sıcaklık ve yağış değerlerinde ortaya çıkan farklılıklar ve nedenleri ortaya konulacaktır. Muhtemel farklılıklar ile küresel ısınma olasılığı arasında bir ilişkinin olup-olmadığı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Merzifon, Amasya, Çorum, İklim, Sıcaklık ve Yağış Dağılışı, Küresel Isınma

Yem Sanayisinde Faaliyet Gösteren İşletmelerde İş Sağlığı Güvenliği Kriterlerinin Ağırlıklandırılması

Emel Erol - Yrd.Doç.Dr. Aşır Özbek

ÖZ

Günümüzde iş kazalarının ve meslek hastalıklarının artması dolayısıyla iş sağlığı ve güvenliğine verilen önem artmıştır. Ancak önceden çok üzerinde yeterince durulmayan bu konunun son yıllarda önem kazanması hem işvereni hem de çalışanları uyum sağlama konusunda zorlamıştır. Ayrıca iş güvenliği hakkında yeterli bilgi ve bilince sahip olmamak bu konudaki gelişimi yavaşlatmıştır. İşletmelerde bu kültürün sağlanması çalışanlar için bir gereklilik haline gelmiştir. İş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşması hem çalışan hem de işveren için avantajlar sağlayacak, işletmedeki iş kazası ve meslek hastalığı oranlarını düşürecektir. Bu çalışmada yem sektörü ele alınmış ve bu sektörde iş sağlığı güvenliği konusunda dikkat edilmesi gereken 11 adet kriter, uzmanlar tarafından belirlenmiştir. Kriterlerin ağırlıkları Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile değerlendirilerek sıralama yapılmıştır. Böylece ilgili sektörde iş sağlığı güvenliği konusunda başta işveren olmak üzere bu konunun parçası olan bireylerin öncelikli olarak hangi kriterlere daha çok önem vermeleri gerektiği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çok Ölçütlü Karar Verme, Analitik Hiyerarşi Süreci, İş Sağlığı Güvenliği

Öğrenci Otomasyon Seçiminde Kriterlerin Önem Katsayılarının Belirlenmesi

Merve Engür - Yrd.Doç.Dr. Aşır Özbek

ÖZ

Devlet ve Vakıf Üniversitelerinde öğrenci, akademisyen ve idari personel üçlüsünün koordinasyonunu sağlama görevini üstlenen otomasyon sistemleri her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Değişen mevzuat, yönetmelik ve kanunlar çerçevesinde otomasyon yazılımlarının güncel olması gerekmektedir. Her üniversitenin kendi ihtiyaçlarına göre sistemi kendileri üretebildikleri gibi farklı firmalardan da temin edebilmektedirler. Üniversitelerde öğrenci işleri zaman alıcı, iş yükünü ve bürokrasiyi artırıcı faaliyetlerdir. Öğrenci otomasyon sistemi; tamamen web tabanlı olarak geliştirilen ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora, hazırlık, formasyon gibi farklı bir çok yapıdaki öğrencilerin, üniversite hayatı boyunca ilk kayıt zamanından mezun oluncaya ve mezuniyetinden sonraki süreçte belge işlemleri, ders kayıt, ders seçimi, transkript gibi tüm akademik süreçlerini yürütülmesini sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı öğrenci otomasyon sistemi seçiminde gerekli olan kriterleri belirlemek ve bu kriterleri önem katsayılarını belirlemektir. Bu amaçla literatür taraması ve uzman görüşü doğrultusunda belirlenen yetmiş bir kriter otuz dokuz kişiden oluşan uzman ekip tarafından DELPHİ yöntemi ile değerlendirilerek on beş kritere düşürülmüştür. Kriterlerin önem katsayılarının belirlenmesi ise Analitik Hiyerarşi Süreci yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Böylece öğrenci otomasyonunda öncelikli olarak hangi kriterlere daha çok önem verilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Delphi Yöntemi, Analitik Hiyerarşi Süreci, Öğrenci Otomasyonu

Doğu ve Batı Toplumlarında Çeviri Çalışmalarına Bir Bakış

Yrd.Doç.Dr. Aşkın Çokövün

ÖZ

Doğu ve Batı Toplumlarında Çeviri Çalışmalarına Bir Bakış Çeviri etkinliğini tarihsel ve kuramsal açıdan ele alarak kuramların ve kavramların çeviri çalışmalarında ele alış biçimleri ve uygulamalarını inceleyerek, doğu-batı odaklı çeviri araştırmalarına bir bakış ortaya konmuştur. Bu bakış açısını oluştururken de çevirmenin, içerisinde bulunduğu kültürel ve toplumsal yapının bir yansıması olduğu gerçeği de göz ardı edilmemiştir. Bu çalışmada, çeviri tarihi ve çağdaş kuramların gelişiminde doğu-batı arasındaki bağlar ve çeviri tarihinde araştırma yöntemleri ele alınmıştır. Kuram-Tarih ilişkisine değinen söylemler çerçevesinde André Lefèvere ve José Lambat'ın yöntemsel yaklaşımları ele alınmıştır. Çevirinin kültür boyutunu doğu-batı toplumlarıyla karşılaştırarak kültürel farklılıklar ve değişimlerin çevirinin kuramsal ve tarihsel yönleriyle bağdaştırarak analiz yoluna gidilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çeviri Tarihi, Kuram Tarih İlişkisi, Doğuda ve Batıda Çeviri, Çevirmenin Toplumsal Rolü

Batı Siyasal Düşüncesinde Erdemlilikten Erdemsizliğe

Yrd.Doç.Dr. Aslı Arslan

ÖZ

Genel anlamda ahlakın övdüğü iyi olma, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk vb. niteliklerin genel adı ya da fazilet dediğimiz kavramla açıklayabileceğimiz, insana ait ruhsal olgunluğu ifade eden "erdem" kavramı, birçok kavramla ilişkilendirilerek günümüze kadar çeşitli evrelerden geçerek gelmiştir. Antikçağdan itibaren düşünürlerin erdeme verdiği anlamlar tüm zamanlar ve mekânlar içerisinde, ahlak öğretileriyle birbirinden farklı zamanlarda farklı anlamlar taşıyabilmiştir. Felsefe tarihinin başköşesine oturan "insanın ve yaşamın anlamı nedir" sorusuna düşünürlerin verdiği cevapta "mutlu olmak", mutluluğa ulaşabilmek için ise "erdemli olmak" ifadesi, özelde insanın kendisine indirgenen, genelde ise toplum ve devlete, yöneten ve yönetilen ilişkisinde ele alınabilecek bir kavramdır. Mutluluğa erişebilmenin tek yolunun erdemli olmak olduğunu ifade eden Antikçağ düşünürleri zamanla yerini erdemsizliği öven bir modern düşünceye bırakmıştır. Bu düşünce özellikle siyasette kendine yer edinmiştir. Çalışmamızda insandan topluma, kent-devletten, ulus-devlete, erdemin salt dinde veya insanla mı sınırlı kaldığı, siyaset içinde yerinin olup olmadığı, siyasetin kirliliği ve karmaşıklığı imajını veren düşüncelerin hangi kaynaklardan çıktığı, tarih süzgecinden geçirilerek verilecektir

Anahtar Kelimeler: Erdemlilik, Erdemsizlik, Batı, Siyasal Düşünce, Siyaset

Oynak Ekonomik Koşullar Altında Para Politikası Faiz Oranı ve Döviz Kuru Oynaklığı Arasındaki Etkileşim: Türkiye İçin Dinamik Zaman Serisi Analizi

Yrd.Doç.Dr. Aslı Güler

ÖZ

Mal ve sermaye hareketlerini global çapta özgürleştiren küreselleşme ve piyasa liberalizasyonu, faiz oranları ve döviz kurunu birbirine bağımlı iki kavram haline getirmiştir. Faiz oranı ve döviz kurunda meydana gelen değişimler hem yurtiçi hem de yurt dışı yatırım ve tüketim kararlarını etkileyerek hem reel hem de finansal sektör üzerinden ekonomiyi bir bütün olarak etkilemektedir. Bu nedenle, döviz kurunda meydana gelen dalgalanmaların kontrol altında tutulmaya çalışılması parasal otoritenin sorumluluk alanına girmektedir. Bununla ilintili olarak, para politikası yapıcıları para politikasını oluştururken politika adımlarının döviz kuru üzerinde meydana getirebileceği olası etkileri hesaba katmak zorundadır. Özellikle parasal otoritenin döviz kuru üzerindeki kontrol yeteneğinin iyiden iyiye zayıfladığı global ve yurt içi volatilitenin yüksek olduğu konjonktür ortamında parasal otoritenin bu konuda daha dikkatli davranması gerekmektedir. Bu bağlamda gerek iç gerekse dış kaynaklı istikrarsızlıkları yoğun olarak yaşandığı Türkiye'de para politikasının normalleşme süreci içerisinde atılan sadeleşme adımlarının özellikle de faiz koridorunun üst sınırının aşağıya çekilmesi uygulamasının döviz kurunu daha oynak hale getireceği yönünde bir takım eleştiriler söz konusudur. Bu çalışmada para politikası faiz oranı ile döviz kuru oynaklığı ve seviyesi arasındaki ilişkiler ampirik olarak test edilecek ve elde edilen bulgular para politikasının ekonomiye yansımaları açısından değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Para Politikası Faiz Oranı, Döviz Kuru, Para Politikası, Merkez Bankası

Yetkinlik Yeterlilik Paradoksunda Sağlık Yöneticiliği Eğitimi

Öğr.Gör. Aslı Köse Ünal

ÖZ

Yaşadığımız yüzyılda değişim etkisi kuşkusuz her alanda farklı yeniliklerle etkisini göstermektedir. Sağlık sektörü de değişimin yaşandığı sektörlerden biridir. Sağlık alanında hasta algı düzeyindeki değişiklikler, hastaların memnuniyet düzeyleri ve kaliteli hizmet beklentileri politika yapıcıları yeni arayışlara yönlendirmiştir. Sağlık hizmetlerinin sunumu açısından önemli bir paya sahip olan kamu hastanelerinin son dönemde yaşanan bu gelişmelerle kamu hastane birliklerine dönüşmeleri ve sağlıkta dönüşüm projesi uygulamalarından biri olarak gelecekte özerk birer işletme haline dönüşecekleri düşünüldüğünde yönetimin etkinliği ön plana çıkmaktadır. Sağlık yöneticilerinin yetkinliklerinin ölçme uygulamaları sağlık yönetimi eğitimi tasarımı için önemlidir. Sağlık alanında temel yetkinliklerin belirlenmesi diğer alanlara göre daha fazla gereklidir. Diğer sektörlerde olduğu gibi sağlık sektöründe de yönetim kalitesi büyük farklılık oluşturmaktadır. Bu farklılıklar sağlık boyutu nedeniyle daha da önemli hale gelmektedir. Türkiye'de son yıllarda sağlık yönetimi alanında eğitim veren üniversite sayısının artışı sağlık yönetimi eğitiminin yetkinliğini tartışılır duruma getirmiştir. Bologna süreci kapsamında eğitim programlarının yeterlilikleri değerlendirilse de eğitim çıktıları açısından sonuçları değerlendirmek zordur. Bu çalışmanın amacı ülkemizde mevcut durumda sağlık yönetimi eğitimi lisans programları yeterliliğini ve sağlık yöneticiliği yetkinlik alanlarını değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Yetkinlik, Sağlık Yöneticiliği, Sağlık Yöneticiliği Eğitimi

Iletişim Teknolojilerinin Gelişmesiyle Değişen İş Yaşamında Kullanılan Mobil Uygulama Örnekleri

Öğr.Gör. Aslı Öztürk - Öğr.Gör. Yakup Öztürk

ÖZ

Teknoloji alanında yaşanan hızlı değişimler sonucunda, iş yaşamında kullanılan araç gereçler ve çalışma yöntemleri de değişmektedir. Iletişim teknolojilerinin yaygın olarak kullanılmasıyla birlikte, akıllı telefon, tablet ve bilgisayarlarda kullanılan bazı uygulamalar sayesinde çalışanlar zaman ve mekandan bağımsız olarak iş yapabilmektedir. Gelişen teknoloji ile geleneksel telefonlar yerini akıllı telefonlara bırakmıştır. Özellikle bilgiye erişmek için, akıllı telefonların kullanımı çok yaygınlaşmıştır. Bu araştırmanın amacı, iş yaşamında çalışanların ve yöneticilerin günlük faaliyetlerini daha planlı ve programlı bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için tasarlanmış mobil uygulamaları ve özelliklerini ortaya çıkartmaktır. Bu araştırmada kuramsal araştırma yöntemi kullanılmıştır. Mevcut araştırmalar ve çalışmalar gözden geçirilerek, iş yaşamında en sık kullanılan mobil uygulamalar ele alınmıştır. Zaman yönetimi, proje yönetimi, görev ve kontrol listesi, not defteri, kart vizit okuma, şifre saklama, dosya yöneticisi uygulamaları ve profesyoneller için geliştirilmiş sosyal ağlar ile ilgili bilgiler ortaya konulmuştur. Çalışmanın en önemli sınırlılığı teorik boyutta ele alınmış olmasıdır. Bu sınırlılığa rağmen çalışmanın, gelecekte yapılacak olan çalışmaların kavramsal yapısının oluşturulmasında önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Toplumu, Mobil Uygulamalar

Sekreterlik Mesleği İmajının, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programı Öğrencileri Tarafından Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Aslı Öztürk - Öğr.Gör. Yakup Öztürk

ÖZ

Gelişen teknoloji ve çalışma koşullarının değişmesiyle birlikte, bilgiye ulaşan, bilgiyi tasnif eden, gerekli zamanda yöneticisine ve çalışma arkadaşlarına ileten sekreter ve yönetici sekreterlerin önemi artmıştır. Sekreterler, büro hizmetlerini organize eden, yöneticilerin çalışmalarının destekleyen, örgüt içerisinde yazışmaları sağlayan, randevuları organize eden, örgütsel ve yönetsel görevlerini yerine getirirken yöneticisine destek olan, yönetici yardımcılarıdır. İmaj ise, kişilerin ya da kurumların, başkalarının zihninde bıraktıkları düşüncelerdir. Bu çalışmanın amacı, büro yönetimi ve yönetici asistanlığı programı öğrencilerinin, sekreterlik mesleği imajı ile ilgili algılarını ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklem grubunu, 2016-2017 öğretim yılında Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programına kayıtlı 175 öğrenci içerisinden rastgele seçilmiş 150 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilere uygulanan anket sonuçlarına göre katılımcılar, sekreterlerin görevleri gereği sürekli bakımlı olmaları ve güzel giyinmeleri gerektiğini düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Sekreter, Sekreter İmajı

Türkiye'de İklim Değişikliğiyle Mücadelede Barajların ve Hidroelektrik Santrallerin Yeri

Yrd.Doç.Dr. Aslı Yönten Balaban

ÖZ

Toplumun farkındalığının özellikle son yıllarda arttığı iklim değişikliği konusu, çevresel etkilerin yanı sıra bunlara zincirleme olarak yaşanacak sosyo-ekonomik etkilerle birlikte sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında önemli engellerden biridir. İklim değişikliğinden en çok etkilenecek risk grubu ülkelerden birisi de Türkiye'dir. Su ve enerji sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasından iki önemli alandır. Türkiye'de sanayileşme ve hızlı nüfus artışına bağlı olarak suya ve enerjiye olan ihtiyacın giderek artması, iklim değişikliğine bağlı olarak azalan su kaynaklarının stratejik önemini artırarak, su kaynaklarının geliştirilmesi projelerinden baraj ve hidroelektrik santralleri (HES) iklim değişikliğiyle mücadelede stratejik bir duruma getirmektedir. Türkiye'de baraj yapımı, Cumhuriyet'in ilanıyla beraber devlet politikası olarak benimsenmiş ve hükümetlerce desteklenmiş, ekonomik ve toplumsal kalkınmanın temel araçlarından biri olarak, tarımsal sulama, içme- kullanma suyu ve hidroelektrik santraller ile enerji üretimi açısından önemli depolama tesisleri ve altyapı yatırım araçlarından biri olmuştur. Günümüzde de Türkiye'de, ekonomik ve toplumsal kalkınmanın simgesi olarak görülmeye devam eden baraj yatırımlarının, özellikle insan çevresine negatif etkilerinin değerlendirilmesi ve hesaplanması zor olmaktadır. Barajların mekânsal etkileri, eleştirileri beraberinde getirmektedir. Çalışmada, yerli ve yabancı literatür taraması yapılarak iklim değişikliğinden etkilenen risk grubu ülkeler arasında yer alan Türkiye'nin iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik politikaların geliştirilmesinde baraj ve HES'lerin yeri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Iklim Değişikliği, Sürdürülebilir Kalkınma, Su Kaynakları, Baraj, Hidroelektrik Santraller

Eğitim İle Eğitimin Net Çıktıları Arasındaki İlişkinin İl Bazında İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Atalay Çağlar - Yrd.Doç.Dr. Ferda Esin Gülel

ÖZ

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2015 yılı İnsani Gelişme Endeksi Raporu'na göre Türkiye'nin 2014 İnsani Gelişme Endeksi (İGE) değeri 0.761'tir. Bu sonuçla Türkiye, düşük (45 ülke), orta (38 ülke), yüksek (56 ülke) ve çok yüksek (49 ülke) insani gelişme grupları içinde 188 ülke arasında 72. olarak yüksek insani gelişme kategorisinde yer almıştır. Ayrıca, Türkiye Dünya ortalamasının (0.711) üzerinde iken, Avrupa Birliği ortalamasının (0.867) ve OECD ülkeleri ortalamasının (0.882) altındadır. Ülkelerin kalkınmışlık düzeyleri, milli gelir miktarı yanında; eğitim, sosyal, kültürel ve politik durumları ile de ölçülmektedir. Bütün bunlar kalkınmanın merkezine insanı yerleştirmektedir. İnsanın düşüncesi, yetenekleri, eğitim düzeyi ile oluşan ekonomik ve kültürel ortam yenilik ve yaratıcılığı gerçekleştirerek üretim sürecinin girdisi olarak ekonomiye katkı sağlamaktadır. Eğitim ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkilerin incelendiği pek çok çalışmanın yanında eğitimin sosyal faydaları ile ilgili de çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bunlardan bir tanesi olan ve oldukça kapsamlı yürütülen 2000 yılındaki OECD-Avrupa Yatırım Bankası çalışmasında 22 OECD ülkesi ve 56 Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesi olmak üzere toplam 78 ülkede eğitimin neden olduğu çeşitli faydalar incelenmiştir. Bu çalışmada eğitimin dokuz net çıktısından bahsedilmektedir: gelirlerdeki artış, daha iyi birey ve halk sağlığı, düşük doğurganlık oranı, demokratikleşme, siyasi istikrar, yoksulluğun ve eşitsizliğin azaltılması, artan çevre bilinci, suç oranındaki düşme, toplumsal suçlarda ve mülkiyet suçlarında düşme. Bu çalışmada eğitimin yukarıda verilen net çıktılara etkisi Türkiye'deki iller üzerinden incelenecektir. Eğitim girdisi olarak 1996 yılı Öğrenci Seçme Sınavı sonuçlarından il bazında elde edilen sınav ham puan ortalamaları kullanılacaktır. Eğitimin sonuçlarının alınması zaman alan bir süreç olduğu düşünülürse, dokuz net çıktıya ilişkin bulunabilen en son yıllara ilişkin veriler ele alınacaktır. Burada eğitimin dokuz net çıktısını temsil ettiği düşünülen değişkenler belirlenerek, girdi değişkenleri olan ham puanlarla aralarındaki ilişkiyi görmek üzere Kanonik Korelasyon Analizi uygulanacaktır. Veriler, Kanonik Korelasyon Analizi varsayımlarını sağlamaz ise Doğrusal Olmayan Kanonik Korelasyon Analizi ile inceleme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eğitimin Çıktıları, Kanonik Korelasyon Analizi

Iran'da Rehberlik Kurumunun Dinsel Niteliği ve Dış Politikaya Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Atay Akdevelioğlu

ÖZ

İran'daki siyasal sistem, Rehberlik (Velayet-i Fakih) kurumu üzerine inşa edilmiştir. Bu kurum, otoriter devlet başkanlığını ifade etmektedir. Rehber siyaseten 12. İmam Mehdi'nin iktidarının bekçiliğini üstlendiğinden; anayasal olan bu kurumun meşruiyetinde ilahi bir nitelik de bulunmaktadır. Bu nedenle, "İmam'ın iktidarının bekçiliğini rehber mi, yoksa, ulemanın tepesinde yer alan merci-i taklit mi yapmaktadır?" sorusunun cevabı net değildir. Humeyni bu soruya çok pratik bir cevap bulmuştur: Rehber olacak kişi, merci-i taklit olmalıdır. Kendisi de her iki makama sahip olarak bu durumun uygulamasını göstermiştir. Oysa, Hamaney sadece bir ayetullahtır. Dolayısıyla, ulema ile devlet arasındaki paralellik zedelenmiştir. Sözkonusu soruya verilecek cevap, İran dış politikasını da etkilemektedir. Dünyadaki Şii toplumlar, İran'ın en önemli dış politika araçlarındandır. Rehberlik ile merci-i taklitlik arasındaki rekabete Şia'nın bakışı, bölgeye göre değişmektedir. Bu değişiklik, İran dış politikasına da yansımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Iran, Rehber, Merci-I Taklit, Humeyni, Hamaney

Formel İşlemsel Evredeki Adölesanların Demografik Özelliklerine Göre Akıllı İşaretlere Tepkileri: Ankara Örnekleminde Amprik Araştırma

Öğr.Gör.Dr Çağla Pınar Bozoklu - Öğr.Gör.Dr. Aybige Demirci Şenkal

ÖZ

Formel işlemsel dönem, soyut düşüncenin, üstbilişin ve problem çözme yeteneklerinin geliştiği dönem olarak bilinmektedir. İzleyenleri, TV programlarının içeriği ve olası olumsuz sonuçları hakkında uyaran akıllı işaretler Türkiye'de 2006 yılında uygulanmaya başlamıştır. Bu araştırmanın amacı, Ankara'da yaşayan formel işlemsel dönemdeki adölesanların demografik özelliklerine dayalı olarak akıllı işaretlerin iletişim etkinliğini değerlendirmektir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen anket, tabakalı örnekleme yöntemi baz alınarak, Ankara'daki devlet okullarında okuyan 384 öğrenciye uygulanmıştır. Sonuçlara göre, erkek adölesanlar, kadın adölesanlara kıyasla akıllı işaretleri, program içeriği ile daha uyumlu ve etkili bulmaktadır. Keçiören ve Etimesgut ilçelerindeki okullarda okuyan adölesanlar işaretleri daha net anlaşılır, dikkat çekici, etkili, kullanışlı ve önemli algılarken; Sincan ilçesindeki adölesanlar çoğunlukla gereksiz bir uygulama olarak görmektedir. Ayrıca, lojmanda ikamet eden adölesanlar, kendi evinde oturanlara kıyasla akıllı işaretleri daha net anlaşılır, dikkat çekici, ilgi çekici ve yararlı olarak görmektedir. Son olarak, sekizinci sınıftaki adölesanlar "+13" işaretini, altıncı sınıftaki adölesanlar ise "cinsellik içerir" işaretini az anlaşılır bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Formel İşlemsel Evre, Akıllı İşaretler, Tabakalı Örnekleme, İletişim Etkinliği

Feministlerin Büyücülüğe Bakışı

Yrd.Doç.Dr. Aydın Görmez - Arş.Gör. Nevzat Ağçakaya

ÖZ

Çok karmaşık bir tarihe sahip olan "cadı" kavramının tanımı zordur. Ancak genel anlamda doğaüstü güçlere sahip olan ve bu gücünü çoğunlukla insanlara zarar vermek için kullanan, çoğunluğunu kadınların oluşturduğu, insanlara verilen isimdir. Ortaçağda tıbbın aciz kaldığı, doktorların çare bulamadıkları ani ortaya çıkan bütün hastalıkların büyüden kaynaklandığı kabul edilmekteydi. Aynı şekilde hayvanların hastalanıp telef olmaları, kötü hava koşulları ve benzeri felaketlerden cadılar sorumlu tutulurdu. Özetle açıklanması diğer türlü olanaksız ne varsa cadılara bağlanırdı. Sadece Avrupa'da 13. ve 19. yüzyıllar arasında yüz binlerce insan cadılık suçlaması sonucu yakılır. Bu suçlamalar ve infazlar Avrupa sınırlarını da aşarak Amerika'ya da yansır. 1692 ile 1693 yılları arasında Salem Cadı Mahkemeleri ile Amerika, tarihindeki en acımasız cadı avına tanık olur. Birçok kentte onlarca insan idam edilir veya hapse atılır. Tarih boyunca erkeklerin kadınlara haksızlık yaptıklarını ileri süren feministler erkek egemen güçler tarafından yazılmış tarihe tepki göstererek Ortaçağda kadınların yaptıkları şeyin, çoğunlukla erkek hekimlerin tedavilerini kabul etmeyerek ve kendi bilgilerini kullanarak hemcinslerinin tedavi etmek olduğunu iddia ederler. Bu bildirinin amacı feministlerin; erkek egemen toplumun ileri sürdüğü cadılık kavramına yaklaşımlarını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Feminist, Ataerkil, Büyü, Cadı, Kadınlar

Üniversite Öğrencilerinin Kendi Kendine Liderlik Eğilimlerinin Belirlenmesi

Öğr.Gör. Aydın Özdemir - Öğr.Gör. Ahmet Şahin - Öğr.Gör. Mert Özgüner

ÖZ

Kendi kendine liderlik; bireyin en iyi sonuca ulaşabilmek için ihtiyaç duyduğu motivasyonun birey tarafından kendi kendine sağlanması sürecidir. Bir başka ifade ile kendi kendine liderlik; insanların kendilerini yönlendirmek ve gerekli olan motivasyonu sağlamak için yaptıkları her şeydir. Kendi kendine liderlik yaklaşımı üç temel stratejiyi içermektedir. Bunlar; davranış odaklı stratejiler, doğal ödül stratejileri ve yapıcı düşünce modeli stratejileridir. Bu stratejilerin bireylerin performansları üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı Şahin (2015)'den alınan Kendi Kendine Liderlik Ölçeği Kısa Formu kullanılarak üniversite öğrencilerinin kendi kendine liderlik eğilimlerini belirlemektir. Kendi Kendine Liderlik Ölçeği Kısa Formu; davranışsal farkındalık ve irade, görev motivasyonu ve yapıcı düşünce olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Araştırmanın evrenini Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu'nda 2. sınıfta öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmakta iken, örneklemini ise; ankete gönüllü olarak katılım gösteren ve anket formunu tamamıyla dolduran 221 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri ile kendi kendine liderlik eğilimleri arasındaki farklılıkları tespit etmek amacıyla farklılık testlerinden (Independent T-Test, One-Way Anova Test) ve ilişkileri tespit etmek için korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Ayrıca demografik değişkenlerin kendi kendine liderlik eğilimi üzerine etkisini ortaya çıkarmak için regresyon analizi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, öğrencilerin demografik özellikleri ile kendi kendine liderlik eğilimleri arasında çeşitli farklılıkların/ilişkilerin/etkilerin olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Kendi Kendine Liderlik, Üniversite Öğrencileri, Analiz

Içsel Motivasyonun Sağlık Çalışanlarının Etiksel İfşa Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Ayhan Bayram - Öğr.Gör. Yusuf Yıldırım - Dr. Senem Ergan

ÖZ

İçsel motivasyon, çalışanların yaptığı işte motive olduğu, kişinin davranışlarını düzenleyen dışsal bir kontrolün olmadığı güdüdür. Etiksel ifşa, bir kuruma mensup eski ya da hala görev yapmakta olan çalışanın, işverenin kontrolü altında yasadışı, ahlaksız, kanun dışı; bireylere ya da kurumlara etkisi olabilecek uygulamaları açığa çıkarmasıdır. Bu çalışmada sağlık çalışanlarında içsel motivasyonun etiksel ifşaya etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. İçsel motivasyonu ölçmek amacıyla Mottaz'ın (1985) tarafından geliştirilen ve Dündar (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanarak, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan içsel motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Ölçek tek alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte toplam 9 madde bulunmaktadır. Etiksel ifşayı ölçmek amacıyla Heungsik Pak ve ark. (2005) tarafından geliştirilen ifşa ölçeği kullanılmıştır. Ölçek üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte toplam 9 madde bulunmaktadır. Araştırmada yüz yüze anket ve kolayda örnekleme metodu kullanılarak 123 sağlık çalışanı ile görüşülmüştür. Anketler incelendikten sonra hatalı olanlar elenmiş ve toplam 121 anket analize tabii tutulmuştur. Sağlık çalışanlarına içsel motivasyon ve etiksel ifşa ölçekleri uygulanarak, elde edilen veriler ışığında sonuçlar değerlendirilmiş, içsel motivasyon ve etiksel ifşanın demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği ve alt boyutları arasında anlamlı bir etkinin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dışsal, Güdü, Kayıtsızlık

Ortaokul Öğrencilerinin Gündelik Zaman Pratikleri ve Sosyal Sermaye Düzeyleri

Ayhan Direk - Abdurrahman Açıkgöz - Barış Ömür

ÖZ

Bu çalışma, ortaokul öğrencilerinin serbest zaman etkinlikleri bağlamında cep telefonu ile bilgisayar başında zaman geçirme, internet kullanımı, kitap okuma alışkanlıkları, sosyal medya kullanımları, televizyon alışkanlıkları, sigara ve alkol kullanımları ile sosyal sermaye düzeylerini ortaya çıkarmaktır. Sosyal medya kullanımı üzerine araştırmacılar tarafından çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Ancak bu çalışmaların daha çok gözlemlenebilir davranışlar üzerine odaklandığı görülmektedir. Ortaokul öğrencileri arasında da Facebook ve İnstagram sosyal ağlarının kullanımı oldukça yaygındır. Bu yaygın kullanım öğrencilere yönelik çeşitli tehditleri yarattığı gibi eğitsel amaçlarla kullanımı açsısından da fırsatlar sunmaktadır. Araştırmada, yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Anket, internet, internet bağımlılığı, televizyon ve sosyal medya alışkanlıklarının incelenmesi ve bu konularla ilgili mevcut literatürün taranması sonrasında hazırlanmış ve uygulanmıştır. 2016 yılında Akçakoca ilçesine bağlı iki ortaokulda öğrenim gören 396 ortaokul öğrenciye uygulanan anket çalışmasından elde edilen veriler, SPSS 21.0 adlı program aracılığıyla analiz edilmiştir. Ardahan ve Ezici tarafından Huang'tan uyarlanan Sosyal Sermaye Ölçeği'nin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı bu çalışmada .88 bulunmuştur. Anket analizinden elde edilen sonuçlarına göre, katılımcıların bilgisayar başında ve cep telefonu ile ve internette çoğunlukla 1-2 saat arasında zaman geçirmekte, büyük bir çoğunlukla internet kafeye gitmemekte, % 69,2'si Facebook'a, % 10,1'i Twitter'a, % 45,5'i İnstagram ve diğer ağları paylaşmakta , % 52'si düzenli kitap okumakta,% 64,6'sı düzenli spor yaptığını, % 8,1'i sigara kullandığını, % 5,1'i alkol kullandığını ifade etmektedirler. Öğrencilerin sosyal sermaye düzeyi x= 3,51 olarak saptanmış ve "Yüksek" değer aralığında değerlendirilmiştir. Alt boyutlar açıcından ise en fazla ortalamaya "İyi Ebeveyn İlişkileri" alt boyutuyla (x=3,84), en düşük ortalamaya ise Sosyal Duyarlılık alt boyutuyla (x=3,10) ulaşılmıştır. Analizde ayrıca katılımcıların cinsiyetleri, sınıfları, anne-baba eğitim düzeyleri ile farklı değişkenler karşılaştırılmış ve anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gündelik Hayat, Boş Zaman Pratikleri, İnternet, Medya, Sosyal Ağlar

Oryantalist Bir Strateji Olarak Sinemada Beyazlaştırma (Whıtewashıng) Olgusu

Prof. Dr. Güliz Uluç - Arş.Gör. Ayhan Küngerü - Arş.Gör. Arzu Yavuz

ÖZ

Doğu'nun bilinmeyenini ortaya çıkarmak amacıyla keşfe çıkan Batı, kendi ekonomik ve siyasi çıkarlarına göre kendi dışında kalan bölgeleri ötekileştirmiştir. Batı, kendinden olmayan halkları tanımlama ve onları sınıflandırarak belli bir kategoriye yerleştirme çabası içerisine girmiştir. Batının belirli coğrafi sınırlar içerisinde yarattığı öteki, geçmişten günümüze zihinlerde var olagelmiş, Oryantalizm kavramın çıkmasına ve zamanla bu kavramın kurumsallaşmasına sebep olmuştur. Doğu'yu keşfe çıkan seyyahlar, Doğu'daki deneyimlerini kaleme almış ve ürettikleri Oryantalist metinlerle, Batı gözüyle Doğu'nun üretilmesine katkı sağlamışlardır. Batı'nın oluşturduğu imgesel coğrafya sınırları içinde tanımlanan Doğu, sömürgeleştirme süreciyle de yeniden şekillendirilmiştir. Oryantalistler eliyle şekillendirilen Doğu, sömürgecilik sonrasında ise Hollywood sinemasında ötekinin temsili ile kendisine bir yer bulmuştur. Hollywood sinemasında ötekinin temsilinde "Beyazlaştırma" (Whitewashing) stratejisi ile beyaz olmayan karakterler, Batılı bireyler tarafından canlandırılarak Batı'nın, Doğu üzerindeki tahakkümünün güçlendirilmesi ve geniş kitlelere benimsetilmesi amaçlanmaktadır. Sinemanın toplumsal gerçekliği belirleyen bir kültürel oluşum olması sebebiyle sinemada Doğu'nun Batılı bireyler üzerinden temsil edilmesi, Batı eliyle şekillendirilen Doğu'nun zihinlerdeki kalıcılığını pekiştirmektedir. Beyazlaştırma stratejisi ile birlikte Oryantalist temsillerin yoğun olarak sunulduğu Hollywood sineması, böylelikle beyaz öznenin üstünlüğünü ideolojik bir biçimde oluştururken, izleyicinin Batılı karakterlerle kendini özdeşleştirmesi ile de, izleyici zihninde güçlü bir Batılı birey algısı yaratmaktadır. Bu çalışmada sinemada kullanılan 'beyazlaştırma' stratejisi ve 'beyazlaştırılmaya' uğratılan filmler incelenmektedir. Bu bağlamda tarihsel süreçte filmlerde söz konusu stratejinin kullanım sıklığı ve aksi uygulamaların seyrekliği irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Oryantalizm, Batı, Doğu, Sinema, Beyazlaştırma

Kurtar Bizi Beyaz Adam !: Hollywood Sinemasında Beyaz Kurtarıcı (Whıte Savıor) Figürü

Prof.Dr. Güliz Uluç - Arş.Gör. Ayhan Küngerü - Arş.Gör. Arzu Yavuz

ÖZ

18 ve 19. yüzyılda Avrupa'nın kendi dışındaki toplumlara kültürel değerlerini, toplumsal ve siyasal düzenini bu toplumları modernleştirme ve uygarlaştırma misyonunun bir gereği olarak sunması, beyaz adamın sömürgeleştirme eğilimine bir kılıf hazırlamış, bu eğilimi meşrulaştırmıştır. Bu misyon, aynı zamanda, beyaz adamın tarihe karşı olan sorumluluğu şeklinde tanımlanırken "beyaz adamın yükü" olarak ifade edilmiştir. Bu bağlamda beyaz adam kendi üstünlüğünü ilan ederken, beyaz olmayanları da kendi dünyasına dahil ederek "kurtarma" ihtiyacı içindedir. Sömürgecilik sonrası günümüz dünyasında ise bu bakış açısı Hollywood sinemasında 'beyaz kurtarıcı figürü' olarak yansımasını bulmaktadır. Filmlerde 'beyaz kurtarıcılar' beyaz olmayanları kurtaran, düzlüğe çıkartan, sorunlarından arındırıp topluma kazandıran ana kahramanlardır. Bu çalışma, Hollywood Sinemasındaki 'beyaz kurtarıcı' figürlerinin yer aldığı filmleri incelemekte, bu filmlerde beyaz adamın, beyaz olmayanları kurtararak tarihsel misyonunu (!) nasıl yerine getirdiğini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, Beyaz Kurtarıcı, Hollywood Sineması, Beyaz Adamın Yükü

Batılı Kaynaklar Işığında Amerikan-Japon İlişkileri (1853-1858)

Dr. Ayhan Kuşculuo

ÖZ

Tokugawa Şogunluğu, Japon limanlarını yaklaşık 230 sene boyunca yabancı ülkelere kapatarak sadece Çin ve Hollanda ile sınırlı ticari ilişkiler sürdürdü. 19. yüzyılın ilk yarısından itibaren İngiltere, Rusya ve Amerika gibi ülkeler bu ticarete dahil olmak amacıyla bazı girişimlerde bulundular. 1853'de Amerika Başkanı Millard Fillmore dört savaş gemisi eşliğinde Mattew C. Perry adındaki elçisini Japonya'ya gönderdi. Perry, bu sefer sırasında başkan tarafından yazılmış olan mektubu Tokugawa yönetimine teslim ederek, bir sene sonra tekrar gelmek üzere Japonya'dan ayrıldı. Amerikan başkanı, göndermiş olduğu mektupta Japon limanlarının ticaret, ikmal ve zorunlu haller için kendilerine açılmasını talep ediyordu. Bu mektuba verilecek cevap konusunda Japonya içerisinde farklı görüşler ortaya çıktı. Ancak Şogun Amerikalılara askeri olarak karşı koymanın mümkün olmadığını düşündüğü için bu mektuba olumlu cevap vermek zorunda kaldı. Bu cevap Kanagawa anlaşması ile resmi hale sokuldu. Fakat bu anlaşma ile yetinmeyen Amerikan Hükümeti, başkonsolos olarak görevlendirdiği Towsend Harris'in gayretleriyle, 1858 yılında Tokugawa Şogunluğu ile yeni bir anlaşma yaptı. Bu anlaşmayla Amerikalılar tek taraflı geniş imtiyazlar kazandılar. Tokugawa Şogunluğu, kısa bir süre sonra, Amerika'nın tesiriyle pek çok batılı ülkeye de aynı imtiyazları tanımak zorunda kaldı.

Anahtar Kelimeler: Japonya, Amerika, Şogun, Perry, Harris

Yaşam Doyumu, Kaygı ve Motivasyon İlişkisi İle İlgili Üniversite Gençliğine Yönelik Bir Araştırma: Dicle Üniversitesi Örneği

Ayhan Yalçınsoy

ÖZ

Gelişen teknoloji, toplum bireylerinin sürekli değişen ve giderek farklılaşan ihtiyaçları, yaşam doyumu ile ilgili beklentilerini de o ölçüde etkilemektedir. Bireylerin gerek iş yaşamlarını gerekse aile yaşamlarını olumlu ve olumsuz yönde etkileyen yaşam doyumu son dönemlerde araştırmacıların ilgi odağı olmuştur. Dünyada yaşanan sosyo-politik değişime bağlı olarak ortaya çıkan kaotik atmosfer tüm dünya ile birlikte ülkemiz bireylerini de etkilemektedir. Bu çerçevede, özellikle gençlerin gelecekle ilgili kaygı yaşamaları muhtemeldir. Bu durumun, gençlerin motivasyonlarını da olumsuz şekilde etkileyebilme potansiyeline sahip olduğu da söylenebilir. Sürekli kaygı (trait anxiety) geleceğe yönelik hissedilen ve bireyin kaygı yaşantısına olan yatkınlığıdır. Bu kaygı türü bireyin o içinde bulunduğu durumdan bağımsız olarak varlığını sürdürür ve bireylerin bazı davranış ve yaşantılarında ağırlığını daha çok hissettirerek yaşamın tümüne yayılır. Bu araştırmanın amacı üniversite gençliğinin yaşam doyumu, kaygı ve motivasyon düzeylerinin yanısıra bu kavramların birbirleriyle olan etkileşim düzeylerini incelemektir. Araştırma evrenini üniversite gençliği oluştururken, örneklem olarak Dicle Üniversitesi öğrencileri seçilmiştir. Araştırmanın verileri öğrencilere yapılan anket yardımıyla elde edilmiştir. Araştırmada analiz yöntemi olarak ANOVA, T-testi, korelasyon, regresyon kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, yaşam doyumu, kaygı ve motivasyonla ilgili anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Kaygı, Motivasyon, Üniversite Gençliği

"homo Faber"in Dünyasından Totalitarizme: Hannah Arendt'in Siyaset Teorisinde Totaliter Tahakkümün Vücut Bulduğu İnsanlık Koşulları Üzerine Bir İnceleme

Dr. Aylin Kılıç

ÖZ

20. yüzyıla insanlık tarihi içinde en dehşet verici yüzyıl demek herhalde yanlış olmayacaktır. Ne var ki bu yüzyılı dehşet verici kılan, yalnızca yıkım araçlarının, onları imal edenlerin tahayyülünün de ötesine geçebilecek bir güce ulaşmış olması değil, insanlığın yüzyıllar boyunca evrilerek şekillendirdiği ve şekillendiği tüm kurumları ve yapıları yok edici bir radikalliğe sahip olan totalitarizm deneyimidir. Hannah Arendt'in "Totalitarizmin Kaynakları" isimli eseri, Nazi totalitarizmini yeni ve emsalsiz kılan niteliği oluşturan unsurların kökenlerinin aslında sırada dünyada "şimdi" olup biten şeyler olduğunu çarpıcı bir biçimde ortaya koyar. Arendt'in deyimiyle "dip akıntısı" şeklinde devam eden bu yapılar, ilişkiler ve durumlar Nazizm'in yenilgisiyle de ortadan kalkmış değildir. Bu bağlamda, geleneğin iflas ettiği bir anda, kökenlere dönüp bakmak neredeyse kaçınılmazdır. İşte Arendt'in kökenlere yönelik incelemelerinin ikinci bölümünü oluşturan yetkin eseri "İnsanlık Durumu", insanlık durumunun temelini oluşturan üç etkinlik biçiminin fenomenolojik çözümlemesini yapar. Eserinde en önemli iddialardan biri, bu etkinlikler içerisinde "homo faber"in etkinliği olan "yapmanın", onun tüm iş ve imalatının güdüleyici ilkesi olan "faydacılığının" ve "araçsallık" ölçütünün tüm beşeri ilişkileri sarıp sarmalaması süreci ile totaliter yönetim biçimlerinin şekillenebileceği toplumsal iklim arasında önemli bir ilişki bulunmaktadır. Başka bir ifadeyle bir yandan beşeri her tür ilişki ve eylemi güdüleyen "faydacı" anlayışa adayalı "tüketim toplumu" ve onun kendi imalatı olan dünyadan ve giderek yeryüzünden yabancılaşmış bireyi, bir yandan kat ettiği muazzam yol sayesinde tahayyül edilenin çok ötesinde bir güç elde eden modern bilimin, kamusal tartışmaların uzağında yeryüzüne yabancı işleyişi… Arendt bütün bu süreçleri modern dünyada "şimdi", "şu anda" dip akıntısı şeklinde var olmaya devam eden totaliter nitelikler olarak değerlendirir. İşte bu çalışmada Arendt'in politika teorisinde totaliter tahakkümün vücut bulabildiği "insanlık durumu", "homo faber" ve onun egemenliğindeki "faydacı" ilkenin nasıl sonunda kendisini de içine alarak bütün dünyanın ve yeryüzünün araçsallaştırılması ve giderek değersizleştirilmesiyle sonuçlandığı, bunun ise totaliter tahakkümün aradığı insanlık koşulu olduğu açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Totalitarizm, Homo Faber, Faydacılık, Araçsallık, Animal Laborans

Dış Ticaretin Liberasyonu ve Uluslararası Rekabet Gücü: Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Ergin

ÖZ

Küreselleşen dünya ekonomisinde her bir ülkenin iç dinamiklerini göz önünde bulundurarak uyguladığı farklı ticaret stratejilerinin olduğu görülmektedir. Dış ticaretin serbestleşmesi uygulanan ticaret politikalarının doğru seçilmesini daha açık bir ifade ile seçilecek doğru sektörün teşviki ile uluslararası piyasalarda rekabet gücünü kazanmayı gerektirmektedir. Yenidünya düzeni olarak adlandırılan döneme girilmesiyle, yeni ticaret politikaları ortaya çıkmış olup, söz konusu gelişme ile piyasa ekonomisinin gereklerini iyi bilmek ve liberal ekonomiye uyum sağlamak kaçınılmaz hale gelmiştir. Rekabet insanoğlunun var oluşundan bu yana insan ilişkilerinde hep kendini hissettirmiş hatta çok büyük savaşların olmasına bile sebebiyet vermiştir. Ekonomik anlamda ise rekabet, Adam Smith' in açıklamalarıyla liberalizm oyununda yerini almış, piyasa ekonomisinin vazgeçilmez unsuru olmuştur. Bu oyunun diğer aktörü ise piyasa ekonomisinin en önemli uygulama alanı olan dış ticarettir. İşte yapılan bu çalışmanın amacı liberalizm oyununda yer alan bu iki önemli aktörün nasıl entegre olduğunu açıklamak ve bunu Türkiye örneği ile desteklemektir.

Anahtar Kelimeler: Rekabet Gücü, Dış Ticaret Politikası, Liberalizm

Türkiye'de Yapay Sinir Ağları İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma (1994-2016)

Prof.Dr. Melek Akgün - Öğr.Gör. Ayşe Soy Temür

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde yapay sinir ağları ile ilgili yapılmış kayıtlı ve ulaşılma olanağı bulunan yüksek lisans ve doktora tezlerinin; profilini, alana katkılarını, içerik ve konu açısından zaman içindeki yönelimini belirlemektir. Çalışma 1994-2016 yılları arasında yapay sinir ağları başlığı altında yazılan ve erişime açık 595 lisansüstü tezi kapsamaktadır. Tezler içerik analizi yöntemi kullanılarak konularına, kullanılan yönteme, geliştirilen öneri ve alana katkı gibi belirli kriterlere göre incelenerek sınıflandırılmıştır. Bu çalışma, yapay sinir ağları alanında yayımlanan lisansüstü tezlerin tek bir kaynakta toplanarak bir içerik analizi örneği olması, daha önce bu alana yönelik içerik analizi çalışmasının bulunmaması ve çalışmadan elde edilen bulguların bu alandaki tezlerin niteliği konusunda araştırmacılara bilgi sunması açılarından önemlidir. Veri toplama aracı olarak Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden yararlanılmış ve elde edilen veriler Excel programında değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde yapay sinir ağlarının finans, mühendislik, sağlık, jeoloji, pazarlama, muhasebe gibi birçok alanda kullanıldığı görülmektedir. Yapılan çalışmaların uygulama kısımlarında genellikle veriler iki farklı yöntem kullanılarak değerlendirilmiş ve yapay sinir ağları yöntemindeki sonuçların gerçeğe daha yakın ve hata oranlarının daha düşük olduğu görülmüştür. Bu yöntemin, gün geçtikçe kullanım alanı ve oranının artacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Sinir Ağları, Lisansüstü Tezler

Cumhuriyet Dönemi Darülfünun Tartışmaları ve 1933 Darülfünun Reformu

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Yanardağ

ÖZ

Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne devreden eğitim kurumlarından birisi olan Darülfünun yüksek öğretim / üniversite düzeyindedir. Birtakım zorluklarla açılan bu kurumun kurumsallaşması ve gelişmiş ülkelerdeki benzerleriyle yarışabilecek düzeye gelmesi için Osmanlı Devleti döneminden beri bir takım ıslahatlar/düzenlemeler yapılmıştır. Milli Mücadele yıllarında İstanbul işgal altında kaldığından Darülfünun ile ilgili düzenleme yapılması mümkün olmamıştır. Öncelikli mesele ülkenin işgalden kurtarılması olduğu için eğitim ile ilgili meseleler daha ziyade mevcut kurumların iyi yönetilmesi ve geleceğe dair ilkesel kararlar şeklinde ele alınmıştır. Milli Mücadele başarıyla sonuçlandıktan sonra milli devlet anlayışına geçilirken önemli inkılaplar yapılmıştır. Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyet'in ilanı gibi inkılapların benimsenmesi ve yeni milli Türk Devletinin gelişmesi için genel olarak eğitim meseleleri yoğun bir şekilde ele alınırken özel olarak Darülfünun ile ilgili bazı kararlar da alınmıştır. Bunlardan ilki Darülfünun özerkliği ile olup bu yönde düzenlemeler yapan TBMM'nin Darülfünun'dan beklentisi yüksektir. Ancak Darülfünun söz konusu beklentileri karşılayamadığı gerekçesiyle kısa zaman içinde eleştirilerin odağı haline gelmiştir. Bu beklentiler ve eleştiriler mevcut siyasal durum ve Darülfünun'un tarihi, bilimsel birikimi birlikte ele alındığında basında, basında mecliste dikkat çekici tartışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu çalışmada Darülfünun hakkındaki görüşlerin olabildiği kadar tümüne ulaşılmaya çalışılarak bütüncül bir bakış geliştirilmek istenmektedir. Ancak bu bütün içinde farklılıklar açıklanmaya ve tasnif edilmeye çalışılacaktır. Bu çalışmanın diğer çalışmalardan farkı Darülfünun olayları ve eleştirilerinin spesifik, kıyaslamalı ve bütün olarak ele alınmasıdır. Bu nedenle mevcut literatür tarandığı gibi taramaya ve güncellenmeye devam edilecektir. Ayrıca Darülfünun ile ilgili tartışmaların odaklandığı noktalar ve 1933 Darülfünun reformuna giden süreç sebep-sonuç ilişkisi içinde açıklanmaya çalışılacaktır. Darülfünun ıslahına ihtiyaç hissettiren teorik ve pratik uygulamalar açıklanırken karanlıkta kalan kısımların aydınlatılması ve günümüze ışık tutması amaçlanmıştır. Dönemin siyasetçi ve eğitimcilerinin görüşleri arşiv belgeleri, gazeteleri, hatıraları incelenerek karşılaştırılarak açıklanmaya ve yorumlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Eğitim Tarihi, Darülfünun, Darülfünun Özerkliği, Milli Kültür ve Darülfünun

Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Alt ve Üst Ekstremite Uzunluklarının Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Ayşegül Özdemir - Prof.Dr. Başak Koca Özer

ÖZ

Büyüme ve gelişme genetik ve çevresel koşullara bağlı olarak şekillenirken, dış etmenlere daha açık olan okul öncesi dönemle beraber çocuklar, çevresel koşullara daha duyarlı hale gelirler. Bebeklikten, erişkinliğe kadar devam eden büyüme sürecinde çocuğun vücut oranlarındaki büyüme hızı dönemsel farklılıklar göstermekte, allometrik büyüme gerçekleşmektedir. Alt ve üst ekstremite uzunlukları halk sağlığı açısından bireyin büyüme sürecinin önemli bir göstergesi olarak kabul edilmekte ve özellikle bacak uzunluğunun yaşamın erken dönemlerinde maruz kalınan çevresel faktörlerle ilişkili olduğu bilinmektedir. Çalışmamızın amacını, okul öncesi dönem çocuklardaki boy uzunluğu, üstkol, önkol, üst bacak, alt bacak uzunluğu değerleri ve oranlarının belirlenmesi oluşturmaktadır. Çalışma örneklemini Ankara ilinde yaşayan 3-5 yaş arası 815 (402 erkek, 413 kız) çocuk oluşturmaktadır. Etik izinler ve aile onamları alınan çocuklar üzerinden standart protokollere uygun olarak boy uzunluğu ile üstkol, önkol, üst bacak ve alt bacak uzunlukları alınmıştır. Alınan ölçümlerin istatistiki analizleri SPSS 20.0 programı yardımı ile yapılmış değişkenlere ait 3., 5., 25., 50., 75., 95. ve 97. persentil değerleri LMS metoduyla oluşturulmuştur. Çalışma sonuçlarına göre erkek çocukların, kız çocuklarından her yaş grubunda daha yüksek değerler gösterdiği tespit edilmiştir. 3-5 yaş arası çocuklarda her iki cinsiyette önkol/üstkol oranı 0.8, altbacak/üstbacak oranı da 0.7 olarak bulunmuştur. Ölçümler arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan korelasyon analizinde ise tüm değişkenler arasında pozitif yönde ilişki saptanmıştır ($p<0.001$). Çalışma sonuçlarının diğer ülke değerleriyle karşılaştırılması sonucu üstkol uzunluğunun Amerikalı yaşıtlarından (Hastalık Kontrol ve Koruma Merkezi (CDC)) daha düşük olduğu görülmüştür. Ülkemize özgü referans değerlerinin oluşturulması çocukların gelişimlerinin takibi, gelecek kuşakların değerlendirilmesi ve seküler değişimin belirlenebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekstremite Uzunlukları, Okul Öncesi Dönem, Büyüme ve Gelişme, Antropometri, Ankara, Türkiye

Türkiye'de ki Yunanlıların Sınır Dışı Edilmeleri ve 1964 Kararnamesi

Yrd.Doç.Dr. Ayşegül Şentürk

ÖZ

1964 yılında Kıbrıs'ta Türklere karşı saldırıların artması üzerine Türk-Yunan ilişkileri iyice gerilmiş, Türkiye tepki olarak önce 1930 tarihli Türk-Yunan Ticaret ve Seyri Sefanin Anlaşması'nı bizzat İsmet İnönü'nün verdiği önerge ile feshetmiştir. Bu fesihle birlikte Türkiye'de Yunanistan vatandaşı olanlar sınır dışı edilirken, sınır dışı edilenlerin malları üzerindeki tasarruf haklarını donduran 1964 Kararnamesi yürürlüğe girmiştir. Bu kararla binlerce Rum göç etmek zorunda kalmıştır

Anahtar Kelimeler: Göç, Yunanistan, Türkiye

Yerelleşme ve Kamu Hizmetleri

Yrd.Doç.Dr. Aytuğ Altın

ÖZ

Kamu hizmeti anlayışında çeşitli dinamiklerin etkisiyle bir değişim süreci yaşanmaktadır. Yaşanan bu değişim sürecinde rol alan önemli dinamiklerden birisi de yerelleşme olgusudur. Kamu hizmetlerinin halka en yakın birimler tarafından halka en yakın yerde, en uygun yöntemlerle sunulması konusu yerelleşme olgusunun önemli bir boyutunu oluşturur. Bu aşamada yerelleşme ile doğrudan bağlantılı olan subsidiarite ilkesi ön plana çıkmaktadır. Yerel yönetimler, kamu hizmetlerinin sunumunda ve yönetim mekanizmalarına katılımda halka en yakın birimlerdir. Bu yönüyle yerel yönetimler tarafından sunulan kamu hizmetlerine halkın katılımı da sağlanabilmektedir. Kamu hizmetlerinin halkın isteklerine ve ihtiyaçlarına en uygun şekilde, etkin, verimli, ekonomik ve kaliteli olarak sunumunda yerelleşme olgusunun önemli bir etkisi vardır. Bu çalışmada yerelleşme olgunun kamu hizmeti anlayışındaki değişim üzerindeki etkileri, subsidiarite ilkesi ve yerel yönetim birimlerinin kamu hizmeti sunum yöntemleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerelleşme, Kamu Hizmeti, Subsidiarite İlkesi, Yerel Yönetimler, Yerel Hizmet

Siyasal Liderlerin Retorik Stratejileri Kullanımı: Süleyman Demirel Örneği

Aziz Uçak

ÖZ

Retorik, sözlük anlamı ‘’söz söyleme sanatı’’, ‘’hitabet sanatı’’ olarak açıklanabilen; ilk sistematik örneklerini Antik Yunanistan ve Antik Roma dönemlerinde veren bir disiplindir. Retorik, siyasal iletişimde önemli bir yer tutmaktadır. Siyasal liderler, gerek bir meseleyi tartışmak, gerek rakiplerini eleştirmek, gerekse seçim dönemlerinde seçmenleri etkilemek için farklı retorik stratejilere başvururlar. Fikirlerini savunmak için bazen rakamlara, istatistiklere, somut gerçeklere; bazen suçlamalara ve duygusal mesajlara başvururlar. Tarihi veya güncel bir konu hakkında değerlendirmelerde bulunurken; seçim vaatlerini anlatırken, retoriği kullanırlar. Bu çalışmada, siyasal liderlerin hangi dilsel retorik stratejileri kullandıkları, 1991 Genel Seçimlerine son 1 ay kala olan dönemde Süleyman Demirel’in ulusal gazetelerde yayımlanan siyasal afişleri ele alınarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Retorik, Siyasal İletişim, Siyasal Liderlik, Süleyman Demirel

Osmanlı Reform Çağında Alışılmadık Bir Muhalefet: Prens Sabahaddin

Okutman Bahar Gidersoy

ÖZ

Osmanlı Reform Çağında Alışılmadık bir Muhalefet: Prens Sabahaddin. Osmanlı İmparatorluğu'nda 19. yy dan itibaren siyasi tartışmaların merkezini 'Osmanlı nasıl kurtarılabilir?'sorusu oluşturmuştur. Zaman geçmiş ancak bu soru hiç değişmemiştir. Devletin bekası sorunu yaklaşık iki asırdır sorulmaya devam etmiştir. Bu soruya birçok Osmanlı aydını cevaplar aramıştır. Pozitivist çizgi devleti kurtarmak fikrini 'Meşrutiyeti getirmek' ile açıklarken Prens Sabahaddin devleti kurtarmak fikrini farklı yorumlamıştır. Onda sorun bir yönetim sorunu değil, sosyal yapı sorunudur.Dolayısıyla yalnızca meşrutiyet rejimini getirmekle sorun çözülemeyecektir. Çünkü kaosu her durumda üreten bir sosyal yapı vardır. Bu çalışmamızda öncelikle alışılmadık bir muhalefet örneği gösteren Prens Sabahaddin'in sorunu nasıl bir sosyal yapı sorunu olarak ortaya koyduğunu bağlı olduğu ekol üzerine literatür taraması yaparak, düşünürün kendi eserlerine dayanarak açıklamaya çalışacağız. İkinci olarak onun çözüm önerileri olarak ortaya koyduğu 'Teşebbüs-i Şahsi' ve 'Adem-i Merkeziyet' kavramlarını inceleyeceğiz. Son olarak Prens Sabahaddin'in fikir yapısını oluşturan unsurların bugün geçerliliğini yitirmiş önermeler olup olmadığını tartışmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Meşrutiyet, Teşebbüs-I Şahsi',' Adem-i Merkeziyet'

Yapısal-Işlevselcilikte Çağdaş Eğilimler

Arş.Gör. Bahattin Cizreli - Arş.Gör. Alkan Üstün

ÖZ

Sosyoloji disiplinin kurucusu olan Emile Durkheim her ne kadar yapısal-işlevselci felsefi görüşe sahip olsa da başta çatışmacı, yorumsamacı, mikro-sosyoloji ve post-modernizm olmak üzere çeşitli ekoller farklı sosyoloji yapma biçimlerini ortaya koymuştur. Türkiye akademisi sosyoloji disiplini ve ortaya çıkan düşünce akımları hususunda her dönem oldukça ilgili olmuştur. Her ne kadar çeviri hızı yavaş olsa da özellikle yurt dışına okumaya giden sosyologlar vasıtasıyla etkiler çok hızlı ülkemize taşınmıştır. Ülkemiz akademisindeki farklı eğilimler çatışmacı ve yorumsamacı kuramın farklı alandaki temsilcilerini gündemimize sokmakta başarılı olurken yapısal-işlevselci ekole olan ilginin kıyasla daha az olduğu gözlemlenmektedir. Bu araştırmanın amacı çağdaş yapısal-işlevselci sosyologların çalışmaları ve düşüncelerini derleyerek tanıtıcı bir makale hazırlamaktır. Araştırmanın birinci bölümünde yapısal işlevselciliğin temel özellikleri ve kurucu isimleri anlatılırken ikinci bölümde çağdaş teorisyenler, araştırma merkezleri ve araştırmalar tanıtılacaktır. Robert Bellah'nın din çalışmaları, Gabriel Almond'un sivil toplum ve kültür tartışmaları, Bingham Powell'ın demokratik toplum değerlendirmeleri, Durkheimian Studies dergisinin sayıları ve bu eksende yapılmış diğer çalışmalar ele alınacaktır. Sonuç bölümünde ise yapısal işlevselciliğin günümüz sosyolojisindeki imkânları değerlendirilecektir. Din araştırmaları başta olmak üzere, çağdaş kentli grupların incelenmesinde yapısal-işlevselci bakış tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapısal-Işlevselcilik, Durkheim, Bellah, Almond, Powell

Kadına Şiddetin Türk Tv Dizi ve Reklamlarında Meşrulaştırılması

Öğr.Gör. Ebru Hançer - Öğr.Gör. Barbaros Andiç

ÖZ

Bilgiyi depolayan ve aktaran araç olarak tanımlanan medya, algı yönetimi çerçevesinde ele alındığında bilginin üretildiği, abartıldığı ve çarpıtıldığı bir araç olarak da tanımlanmaktadır. Bu özelliğini egonun, grubun ve sistemlerin meşrulaştırılması yönünde de kullanmakta; araç olarak ise televizyon dizilerini ve reklamlarını yoğun olarak kullanmaktadır. Çalışmada John Jost ve Mahzarin Banaji tarafından ortaya atılmış olan "Sistemi Meşrulaştırma Kuramı" çerçevesi içinde, Türk ulusal kanallarındaki televizyon dizilerinde ve reklamlarında dramatik ve sinemasal dil kullanımı aracılığıyla, kadına yönelik şiddetin ve toplumda kadının ataerkil perspektiften konumlandırılışının uygulamaları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Algı Yönetimi, Medya, Meşrulaştırma, Kadına Şiddet

Japonya'nın Kapitalist Dönüşüm ve Yakalama Süreci (1860-1970): Devletin Rolü

Dr. Barış Alpaslan

ÖZ

Japonya'nın Kapitalist Dönüşüm ve Yakalama Süreci (1860-1970): Devletin Rolü* Öğr. Gör. Dr. Barış Alpaslan, Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, barisa97@gmail.com ÖZET Bu çalışmanın amacı, Japonya'da yaşanan kapitalist dönüşüm ve 'yakalama' sürecini, devletin rolü açısından incelemektir. Çalışmanın kapsamı ve bağlamı gereği, çoğulcu bir metodolojik perspektif tercih edilmiş ve kavramsal, istatiksel, karşılaştırmalı ve tarihsel yöntemlerden, çalışma boyunca, yeri ve bağlamına göre yararlanılmıştır. Japon coğrafyasında devletin oynadığı rol, küresel iktisadi düzenlemelerle etkileşimin çizdiği bir genel bağlam içinde, farklı alt dönemlerde değişmeler gösteren fiili iktisadi politikaların (liberal ve müdahaleci yönelimler bütünü, sanayileşme, dış ticaret ve yenilik politikaları, korumalar, tarifeler, beşeri sermaye gibi) en genel çizgileri ve iktisadi düşünce "iklimi"ne referansla incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, "Japon" örneği açısından önemli olmuş görünen ve belirleyiciliğini koruyan, askeri yayılma gibi süreç ve boyutlar da incelemeye dâhil edilmiştir. Çalışmanın spesifik olarak öne çıkardığı temel soru, "Japon coğrafyasında gerçekleşen kapitalist tipte zenginlik ve güç birikimi açısından nasıl bir iktisadi politika ve yönelimler bütünü belirleyici olmuştur?" biçimindedir. İnceleme neticesinde, söz konusu soru, Japon kapitalist dönüşüm ve yakalama süreci açısından, "küresel kapitalist piyasa ağlarına, her geçen zaman için, marjda daha yüksek getirili iktisadi faaliyetlerin üretimi ekseninde eklemlenmeyi özendiren "liberal" ve "müdahaleci" iktisadi uygulamaların pragmatist bir birlikteliği belirleyici olmuştur" biçiminde cevaplanmıştır. *Bu çalışma, Barış Alpaslan tarafından 2016 yılında yazılan "Kapitalist Sistemde Liberal Ve Müdahaleci Dönemler: 1980 Sonrası Dönemde Devletin Yeni Müdahale Biçimleri" adlı doktora tezinden türetilmiştir

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Politikaları, Liberal Politikalar, Müdahalecilik, Tarifeler, Yenilik, Sanayileşme, Beşeri Sermaye, Yakalama

Meslek Yüksek Okulunda İşletme Yönetimi Eğitimi Alan Öğrencilerin İşletme Yönetimi Eğitimine Yönelik Beklenti ve Motivasyonlarının Belirlenmesine Yönelik Araştırma: Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksek Okulu Örneği

Öğr.Gör. Zafer Cesur - Öğr.Gör. Barış Demir - Dr. Ömer Güngör - Öğr.Gör. Ekrem Pehlivan

ÖZ

Üniversite eğitimi bireylerin mesleki sosyal ve ekonomik beklentilerini karşılayarak bireyi geliştiren bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde üniversite eğitimi ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim olarak verilmektedir. Önlisans eğitimi; 2 yıllık meslek yüksek okullarında ağırlıklı olarak mesleki deneyim ve tecrübe kazandırmaya dayalı olarak ülke ekonomisi açısından ara iş gücünü karşılamaya yönelik olarak verilmektedir. Meslek yüksek okullarında sosyal ve teknik bölümler ana başlıklarında birçok programda farklı iş kollarına yönelik olarak verilen mesleki eğitimlerle öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır. İşletme yönetimi programı ile öğrencilere işletme alanında akademik ve iş hayatına yönelik teorik ve uygulamalı bilgiler sunulmaktadır. Üniversite eğitimi almadan önce ve eğitim sırasında bireyler, alacakları eğitimle ilgili farklı motivasyonlarla hareket etmektedirler. Üniversitelerin; öğrencilerinin mesleki eğitimden beklenti ve motivasyonlarının farkında olması verilecek mesleki eğitim verimliliği ve eğitim planlaması açısından önem taşımaktadır. Araştırmanın amacı; işletme yönetimi eğitimi alan öğrencilerin beklenti, motivasyonlarının ve İşletme Yönetimi eğitimine bakış açılarının belirlenmesidir. Araştırmada kolayda örneklem yoluna başvurulmuş, Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksek Okulu İşletme Yönetimi programında okuyan 235 öğrenciye anket yöntemi uygulanmıştır. Demografik faktörler ile araştırma sonucunda belirlenen "İşletme Yönetimi Bölümünü Tercih Etme Nedenleri Faktörü","İşletme Yönetimi Eğitiminden Beklentiler Faktörü", "İşletme Yönetimi Eğitimine Bakış Açısı Faktörü" ve "İşletme Yönetimi Eğitimini Benimsemede Motivasyon Araçları Faktörü" arasında pozitif yönlü ilişkiler bulunmuştur

Anahtar Kelimeler: Işletme Yönetimi, İşletme Yönetimi Eğitimi, Eğitim Motivasyon Araçları, İşletme Yönetimi Eğitimi Beklentileri

Üniversite Öğrencilerinin İnstagram'da Gösterilen Reklamlara Yönelik Tutumlarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma

Öğr.Gör. Barış Demir - Öğr.Gör. Asiye Yüksel - Dr. Ömer Güngör – Öğr.Gör. Zafer Cesur

ÖZ

Son yıllarda sanal ağların sunduğu iletişim imkânları doğrultusunda zaman, imkân ve mekân kısıtlarının ortadan kalkması, mesafelerin insanlar için bir sorun oluşturmaması ve etkileşim ortamının yaratılmasıyla herkesin istediği bilgiye kolayca erişebilmesi mümkün olmuş bu da sosyal, ekonomik, politik vb. alanda birçok davranış değişikliğini beraberinde getirmiştir. Özellikle gençler arasında kullanım değeri bakımından hızlı bir yükseliş gösteren sosyal medya yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Reklamlar; mevcut ve potansiyel müşterilerin alımlarını işletme, marka ve ürünleri lehine olumlu tutum ve davranışta bulunması amacı ile yapılmaktadır. Reklam planlaması yapılırken reklamın hedef kitlesi ve reklam mecrası seçimi önem taşımaktadır. Sosyal medyayı yoğun kullanan üniversite öğrencilerinin sosyal medya sitelerinde gösterilen reklamlara karşı tutumlarının ölçülmesi işletmelere reklam mesajını ve görselleri gibi birçok konuda bilgi sağlaması kaçınılmazdır. Bu çalışmada; üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin dijital pazarlama iletişimi uygulamalarını belirlemeye yönelik bir araştırma yapılarak, dijital pazarlamada etkin rol oynayan "İnstagramda gösterilen reklamlara" yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Üniversite öğrencilerin "İnstagramda gösterilen reklamlara" yönelik tutumlarını belirleyebilmek amacı ile bir anket uygulanmıştır. Anket; Kazançoğlu, Üstündağlı ve Baybars (2011)'ın çalışmasından uyarlanılmıştır. Anket 400 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre "Instagram" da gösterilen reklamların içerik ve görsellerine yönelik tutumlarının, satın alma davranışları ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Instagram, Reklam, Tutum, Üniversite Öğrencileri

Deniz (Petrol) Kirliliğine Karşı Acil Müdahale Merkezi Yer Seçiminde Çizge Teorisi Yaklaşımı: İzmir Körfezi Uygulaması

Yrd.Doç.Dr. Hande Tunçel Gölpek - Yrd.Doç.Dr. Barış Kuleyin

ÖZ

Deniz emniyetinin sağlanması ve deniz kirliliğinin önlenmesi için zamanında müdahale önem taşımaktadır. Bu çalışmada, acil durumda gemilerdeki ve kıyı tesislerindeki faaliyetlerden kaynaklanan kirlenme tehlikesini ortadan kaldırmak, kirlenmeyi azaltmak, sınırlandırmak ve gidermek üzere kurulması planlanan acil müdahale merkezinin optimum yere konumlandırılması amaçlanmaktadır. Bunu gerçekleştirmek için çizge teorisi teknikleri kullanılmıştır. Kıyı tesisleri ve limanların bulunduğu bölgeler baz alınarak dokuz tepe noktası belirlenmiştir. İzmir Körfezi'nin ele alınan kısmı bağlamında, tepe noktaları arasındaki mesafe deniz mili olarak emniyetli seyir rotaları üzerinden hesaplanmıştır. Elde edilen verilere Floyd-Warshall en kısa yol algoritması uygulanarak, oluşturulan çizgenin merkez tepesi bulunmuştur. Bulunan merkez tepe acil müdahale merkezi için en uygun yerin belirlenmesi konusunda referans oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deniz Emniyeti, Deniz (Petrol) Kirliliği, Çizge Teorisi

Liberal Refah Devlet Modeli Bağlamında Abd'de Sosyal Güvenlik ve Obamacare'in İç Politikaya Etkisi

Prof. Dr. Mustafa Aykaç - Arş.Gör. Bayram Balcı - Arş.Gör. Umut Yertüm

ÖZ

Modern anlamda Refah Devleti sınıflandırması ilk olarak Esping Anderssen tarafından yapılmıştır. Anderssen yapmış olduğu üçlü sınıflandırmada ABD'yi liberal olarak nitelendirmiş ve devletin sosyal alana müdahalesinin sınırlı olduğunu belirtmiştir. Bunun bir sonucu olarak da model kimi zaman residual(kalıntı) refah modeli olarak da tanımlanmıştır. Kalıntı modelin en önemli özelliğini ise; devletin sosyal sorunların çözümünde başvurulması gereken en son kurum olarak görülmesi oluşturmaktadır. 2010 yılında dönemin ABD Başkanı Barack Hüseyin Obama primli sosyal güvenlik sisteminin ülkede sosyal barışı tehdit ettiğini ifade ederek, Obamacare da olarak bilinen, düşük gelirli yoksulları da kapsayacak şekilde sosyal güvenliğin kapsamının genişleten Affordable Care Act'i uygulamaya sokmuştur. Bu yasa ile ABD tarihinde ilk defa prim ödemeyen düşük gelirli ve yoksullar sosyal güvenlik kapsamına alınmıştır. Bu yasa ile sosyal güvenlik kapsamı dışında bulunan yaklaşık 50 milyon insanın kapsama alınması hedeflenmiştir. Kapsama alınacak bu insanların finansmanı ise %90'nı merkezi hükümet %10 ise Eyalet hükümetlerince karşılanması kararlaştırılmıştır. Ancak birçok eyalet bu yasayı kabul etmeyerek Anayasa mahkemesine yasanın iptali için başvurmuştur. Anayasa mahkemesi kararı ise bunun bir yasa olarak kalacağı ancak uygulayıp uygulanmayacağı eyalet hükümetlerin onayına bırakılmıştır. 18 eyalet yasayı uygulamış, 7 eyalet geçiş yapmayı planlarken, 25 eyalet bu yasayı uygulamama kararı almıştır. Tüm tartışmaların nedeni ise ciddi bir finans kaynağının bu reforma aktarılacak olmasıdır. 2016 Başkanlık seçiminde, önemli gündem maddelerinden olan ObamaCare'in iptal edilmesi Cumhuriyetçi aday tarafından seçim vaadi olarak kullanılmıştır. Seçim süresince cumhuriyetçi aday bu yasadan en fazla faydalanan yoksul mültecileri hedef almıştır. Liberal ideolojiye uymadığı iddia edilen bu yasa Demokrat partinin seçimi kaybetmesinde önemli bir argüman olarak kabul edilmiştir. Cumhuriyetçi partinin kendi adayını belirleme sürecinde seçim propagandasının en önemli maddesi göçmenler ve Obamacare olan medya patronu Donald Trump ilk önce parti adaylığını daha sonra ise ülkede genel seçimleri kazanarak ABD 45. Başkanı olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Güvenlik, Göçmenler, Liberal Refah Modeli, Obamacare

Işyerinde Psikolojik Şiddetin Aleksitimi İle İlişkisini Belirlemeye Yönelik KKTC'de Özel ve Devlet Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma

Öğr.Gör. Beliz Köroğlu

ÖZ

Çalışma hayatı, bireyin zamanının önemli bir kısmını kapsadığından, çalışanların hem iş içinde hem de iş dışında hayatlarının önemli derecede etkilenmesine neden olabilmektedir. İş yerinde psikolojik şiddetin varlığı çalışan bireyler üstünde tükenmişlik, stres (Dikmetaş vd., 2011) iş doyumunun azalması, yaratıcılığın, verimliliğin azalması gibi olumsuz sonuçlarına neden olabilmektedir (Doğan, 2009). İş yerinde psikolojik şiddeti arttıran temel etkenler arasında: kişilik, kültür, örgütsel yapı, yapılan görev, eğitim, cinsiyet ve sosyo-ekonomik durum gibi faktörler sayılabilir (Avcı, Kaya, 2010; Karacaoğlu, Reyhanoğlu, 2006; Tutar, 2004; Acar, Dündar, 2008). Bu çalışmanın amacı KKTC'de özel sektör ve devlet memurlarının iş yerinde psikolojik şiddete maruz kalma sıklığı ve buna bağlı olarak çalışanların aleksitimi düzeylerinin arasındaki ilişkiyi tespit etmek ve farklı sosyo demografik değişkenlere göre karşılaştırmaktır. Veriler Taylor, Ryan ve Bagby (1985) tarafından bireylerdeki aleksitimi özelliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş, Güleç ve arkadaşları (2009) tarafından Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması yapılmış 20 maddelik Toronto Aleksitimi Ölçeği ve Einarsen ve Raknes (1997) tarafından hazırlanmış olan, Aydın ve Öcel'in (2009) Türkçeye uyarlamış olduğu 22 maddeden oluşan İşyeri Zorbalığı Ölçeği ile elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aleksitimi, İşyeri Zorbalığı, KKTC

Algılanan Örgütsel Destek ve Örgütsel Öğrenmenin İç Girişimcilik Düzeyi Üzerine Etkisi: Kırıkkale Belediyesinde Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Gamze Ebru Çiftçi - Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak - Lütfi Doğan

ÖZ

Bu araştırmada, çalışanların örgütsel destek algılarının ve örgütsel öğrenme düzeylerinin iç girişimcilik davranışları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, Kırıkkale Belediyesinde çalışan toplam 100 çalışan üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket soruları hazırlanırken, literatürde kullanılan güvenilirliği kanıtlanmış ölçeklerden yararlanılmıştır. Örgütsel desteği ölçmek için, Eisenberger ve diğerleri (1986) tarafından geliştirilen toplam 36 ifadeden oluşan ölçeğin Eisenberger, Cummings, Armeli ve Lynch (1997) tarafından seçilerek oluşturulan kısa formu olan 8 ifadeden tek boyuttan oluşan ölçek; örgütsel öğrenmeyi ölçmek için, Sinkula, Baker ve Noordewier (1997) tarafından geliştirilen ölçeğin yine Baker ve Sinkula (1999) tarafından uyarlanan hali olan 18 ifadeden 3 boyuttan oluşan ölçek; iç girişimcilik düzeyini ölçmek için ise, Şeşen (2010) tarafından geliştirilen 22 ifadeden 5 boyuttan oluşan ölçek kullanılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Destek Algısı, Örgütsel Öğrenme, İç Girişimcilik

Duygusal Zekânın İş Performansı ve Bazı Demografik Özellikler İle İlişkisi: Kahramanmaraş'ta Üretim Sektöründe Bir Uygulama

Prof.Dr. Mustafa Taşlıyan - Yrd.Doç.Dr. Bengü Hırlak - Enise Fidan - Hatice Gül

ÖZ

Bu araştırmada, duygusal zekânın iş performansı ve bazı demografik özellikler ile olan muhtemel ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, Kahramanmaraş ilinde üretim sektörlerinde faaliyet gösteren çeşitli işletmelerde çalışan işgörenler üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket soruları hazırlanırken, literatürde kullanılan güvenilirliği kanıtlanmış ölçeklerden yararlanılmıştır. Duygusal zekâyı ölçmek için Wong ve Law (2002) tarafından geliştirilen (WLEIS-Wong and Law Emotinal Intelligence Scale) 16 ifadeden ve 4 boyuttan oluşan ölçek; iş performansını ölçmek için ise katılımcıların kendilerinin performanslarını değerlendirmesine dayanan Choo (1986) tarafından geliştirilen 12 ifadeden oluşan ölçek kullanılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, İş Performansı, İşletmeler

Işletme Kuluçkaları Döneminde İnovasyon Hedefi ve Performansı İlişkisi: İşgem Örneği

Yrd.Doç.Dr. Berat Çiçek - Y. Emre Karakaş

ÖZ

Devletler zaman zaman ekonomiye ivme kazandırmak amacıyla çalışmalar yapıp, işletmeleri desteklemeyi uygun görmüşlerdir. Böylelikle bazen doğrudan yardım, bazen de teşvik politikalarıyla ekonominin itici gücü olan işletmelerin güçlenmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda ülkemizde de özellikle KOSGEB ve benzeri diğer kurumlar aracılığıyla birçok maddi ve manevi destek programları hayata geçirilmiştir. Bu programlardan bir tanesi de "İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM)" kurmak suretiyle; işletmelere işyeri mekânı, ortak kullanım donanımı, danışmanlık ve benzeri hizmetleri sunmayı ve işletmelerin başarısını artırmayı amaçlamıştır. Ülkemizdeki uygulamasıyla İŞGEMLER; kuluçka dönemi diye adlandırılan, işletmelerin ilk kuruluş yıllarındaki karşılaştıkları büyük zorlukların üstesinden gelebilmelerini kolaylaştırmayı hedeflemiştir. Kuluçka dönemindeki işletmelerin başarılı bir şekilde yollarına devam edebilmesindeki önemli unsurlardan bir tanesi de yenilikçi bir kültür yapısına sahip olmaktır. Özellikle, günümüz rekabet koşullarında bilgi, teknoloji, pazarlama ve yönetimsel açıdan inovasyonu uygulayan işletmelerin hem rakiplerine karşı avantaj sağlaması hem de bulunduğu çevreye uyum sağlaması kolaylaşacaktır. Bu çalışmaya ilham veren durum da tam olarak budur. Araştırmada, İŞGEM'lerde faaliyette bulunan işletmelerin nasıl bir inovasyon hedefi koydukları ve nasıl bir inovasyon performansı sergiledikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda araştırmaya veri toplamak amacıyla çeşitli İŞGEM'lerden seçilen yöneticiler ile mülakatlar yapılmıştır. Araştırmayla elde edilen verilerin konunun aydınlatılmasına olanak sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Işletme Kuluçkası, İnovasyon, İşgem

Lizbon Stratejisi'nden Avrupa 2020 Stratejisi'ne Avrupa Birliği'nin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları Nerede Duruyor?

Yrd.Doç.Dr. Berrin Oktay Yılmaz

ÖZ

Avrupa Birliği'nin 2000 yılı Lizbon Stratejisi hedefleri arasında Avrupa'yı dünyanın en rekabetçi, dinamik, bilgi temelli ekonomisi yapmak vardır. Daha iyi istihdam politikalarını ve sosyal uyumu içeren Lizbon Stratejisi ile 2010 yılına kadar Birlik açısından sürdürülebilir büyümenin gerçekleşmesi hedeflenmiştir. Lizbon Stratejisi'nin yerini alan Avrupa 2020 Stratejisi ise, Birliğin akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme önceliklerini içerecek şekilde istihdam da dahil olmak üzere eğitim, AR-Ge, sosyal içerme, enerji ve iklim konularını içeren ve birbirini destekleyen hedeflere dayanmaktadır. Ekonomik ve sosyal uyumu gerçekleştirerek, yüksek istihdam ve verimlilik sağlamak temel amaçlar arasındadır. Avrupa Birliği'nin özellikle ekonomik ve sosyal anlamda onar yıllık politikalarını belirleyen Lizbon ve Avrupa 2020 Stratejileri, Birliğin toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları alanında nasıl bir yaklaşım benimsediğini ortaya koyması açısından da önemlidir. Çünkü toplumsal cinsiyet eşitliği Birlik açısından sürdürülebilir büyüme, rekabet edilebilirlik, istihdam ve sosyal dışlanmayla mücadelede belirlediği hedeflere ulaşmak için gerekli bir önkoşuldur. 2020 yılında Avrupa'da kadın istihdamını %75'lere ulaştırma hedefi sosyal içerme politikalarıyla desteklenerek, üye ülkelerden bu hedefe uygun programlar geliştirmeleri beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı hem Lizbon Stratejisi hem de Avrupa 2020 Stratejisi'nin hedefleri arasında yer alan kadın istihdamını artırmaya yönelik hedeflerin, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında hangi amaç, yöntem ve politikaları kapsadığını tartışmak ve Avrupa Birliği'nin bu konuda yaklaşımını güncel uygulamalarla birlikte değerlendirmektir. Birliğe üye ülkelerden seçilen örnekler ve aday ülke Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarına yönelik düzenlemeleri bu kapsamda incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Toplumsal Cinsiyet, Eşitlik Politikaları, Lizbon Stratejisi, Avrupa 2020 Stratejisi

Türk-Islam ve Batı Medeniyeti Çatışması Üzerine Akademik Görüşler

Doç.Dr Beşir Mustafayev

ÖZ

Özet: Son dönemlerde en çok tartışılan konu dünyada yaşanan bir takım savaşların ve sorunların medeniyetlerin çatışmasından kaynaklandığı yönündedir. "Medeniyetler çatışması" ifadesinin insanları ürküttüğü yadsınamaz bir gerçektir. Bugün küresel siyasette medeniyetlerarası ilişkilerin önemli yeri vardır. Diğer medeniyetleri bir tarafa bırakıyorum, ama Batı Medeniyetinin İslam ve Türk Medeniyetleri ile çatışma içerisinde olduğu bir gerçektir. Fakat bazı Batılı, Rus, İranlı bilim adamları medeniyetleri sınıflandırırken hiçbir şekilde Türk Medeniyetine ayrı bir medeniyet olarak bakmamışlar. Ne Samuel P. Huntington'un, ne Arnold Toynby'nin, ne Francis Fukuyama'nın, ne Harald Müller'in, ne Boris Kuzık'ın ve Yuriy Yakovets'in, ne de diğerlerinin eserlerinde Türk Medeniyeti kavramı bağımsız bir dal olarak geçmez. Türk Medeniyeti İslam Medeniyetinin bir parçası olarak sunulmaktadır. Tabii ki, İslam Medeniyeti Türk Medeniyeti için temel özelliklerden biridir. Fakat İslami değerleri kendinde yaşatmasına rağmen Türk Medeniyetini Arap Medeniyeti, Fars Medeniyeti gibi bağımsız bir medeniyet olarak kabul etmek zorunludur. Öte yandan Türk Medeniyetinin tamamen İslam medeniyeti çerçevesinde değerlendirilmesi yanlıştır. Çünkü meseleye bu açıdan yaklaşacak olursak eğer, Türklerin İslamiyet'i kabul ettikleri döneme kadar, bilinen en az 1000 yıllık tarihini gözden kaçırmış oluruz. Batı Medeniyeti ile Türk Medeniyeti arasında derin bir çatışmanın yüzyıllar boyu yaşandığı ve devam ettiği bir gerçektir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de Türk Medeniyetine açılan savaş, farklı isimler altında sürdürülmektedir. Türklerin İslamiyet'i kabul ettikten sonra Batı-Türk Medeniyetleri arasındaki ilişkiler Hıristiyan-İslam bağlamında gelişmiştir. Günümüzde Batı Medeniyeti denildiği zaman Hıristiyan dünyası anlaşılmaktadır. Yine Türkler İslamiyet'i kabulden sonra İslam'ın asıl hamisine çevrilmiş ve bu dinin yayılmasında büyük rol oynamıştır. Batı-Türk Medeniyetleri arasındaki ilişkiler tarih boyu hep çatışmalı olmuş ve günümüze kadar süregelmiştir. Batı'da Türk karşıtı bir düşüncenin yaygın olduğu bir gerçektir ve bu düşünce tarihsel bir gelenek gibidir. Türklerin Batı'yla olan ilişkileri 1600 yıllık çatışmalarla dolu bir geçmişe sahiptir. Türkler Batı'ya karşı Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküşünden 1699 Karlofça anlaşmasına dek tam 1300 yıl kesin bir üstünlük sağladı. Avrupalıların Hıristiyanlığı kullanarak düzenlediği tam 8 Haçlı Seferini Türkler göğüsledi ve onları yenilgiye uğrattı. Genel olarak gösterilen bu ifadeler yalnız şahısların değil, devletlerin resmi görüşlerini yansıtmaktadır. XI. yüzyıldan beri Avrupalıların gündeminde olan ve XVIII. yüzyılın ikinci yarısına kadar Türklerin büyümeleri sürekli Avrupalıların aleyhinde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Türk Medeniyeti, İslam Medeniyeti, Batı Medeniyeti, Çatışma

Yerel Medyada Mülkiyet İlişkileri: Haber Medya Grubu Örneği

Yrd.Doç.Dr. Beste Nigar Erdem

ÖZ

1980'ler basının medyaya dönüştüğü ve yatay/dikey/çapraz tekelleşmelerle mülkiyet yapılarının değiştiği yılları temsil etmektedir. Küresel ölçekte gözlemlenen bu dönüşüm, neoliberal ekonomi politikaların hayata geçirildiği Türkiye'de de yansıma bulmuştur. Böylece mesleği gazetecilik olan patronaj tarafından kontrol edilen basın sektörü, mesleği gazetecilik olmayan medya dışındaki sermaye gruplarının egemen olduğu yeni bir sahiplik yapısına doğru bir dönüşüm sürecine girmiştir. Gazete sahiplerinin hem radyo/televizyon/internet gibi mecralara ve üretim/dağıtıma yönelmeleri, hem de medya dışındaki sermaye gruplarının bu alana girmeleriyle birlikte, sektördeki tekelleşme eğilimleri ivme kazanmıştır. Bu gelişmeler, basının ekonomik/politik düzlemle bütünleşerek geleneksel işlevlerini yitirmesini de gündeme getirmiştir. Medyadaki bu yapısal dönüşüm, "yaygın medya" kuruluşlarında olduğu kadar, "yerel medya" kuruluşlarında da karşımıza çıkmaktadır. Öte yandan genellikle yerel demokrasi sürecinin gelişimine yaptığı katkı üzerinden ele alınan yerel medya, mülkiyet ilişkilerinden bağımsız değerlendirilmektedir. Samsun'daki Haber Medya Grubu, yerel medyadaki mülkiyet ilişkilerinin dönüşümünü temsil eden önemli bir örnek niteliğindedir. Bu çalışmada, Haber Medya Grubu ekonomi politik yaklaşım açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Politik, Yerel Medya, Medyanın Mülkiyet Yapısı, Medya Sahipliği

Internet Gazeteciliği ve Haber Söylemi: Reina Saldırısı Haberlerinin Çözümlemesi

Yrd.Doç.Dr. Murad Karaduman - Arş.Gör. Betül Akbulutgiller

ÖZ

Söylem, mantıksal tutarlılığa dayanan bir düşünme biçiminin yazılı ya da sözlü olarak dile getirilişidir. Haber başlıklarında ve metinlerinde yer alan söylemler, çok farklı söyleme biçimlerinden yararlanılarak, çok başka anlamlara gelecek şekilde kullanılabilmektedir. Özellikle, teknolojinin gelişmesiyle birlikte internet haberciliğinin gelişmesi ve bu habercilik türünün kolay ve hızlı bir şekilde ulaşılabilir olması, son dakika haberleriyle güncellenebilir olması ve çok fazla alternatif içermesi gibi birçok nedenden dolayı, hızla basılı gazeteciliğin yerini almaktadır. Bu nedenle; internet haberlerinin okurları etkileme gücü gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmanın amacı, 2017 yılının ilk saatlerinde İstanbul Ortaköy'deki gece kulübü Reina'ya düzenlenen ve 39 kişinin hayatını kaybettiği saldırı özelinde, internet haberlerinde yer alan haber metinlerinin söylem incelemesini yapmaktır. Çalışmanın uygun bir şekilde yürütülebilmesi için konuyla ilgili haberler, Teun Van Dijk'ın eleştirel söylem analizi modeli kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma kapsamında; saldırının yapıldığı gün olan 1 Ocak 2017 tarihinden, saldırganın yakalanmasından sonraki günleri de kapsaması için 20 Ocak 2017 tarihine kadar olan, seçilecek internet gazetelerindeki konuya ilişkin haberler, söylem analizine tabi tutulacak ve terör olaylarının internet medyasındaki ele alınış biçimi ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Medya, İnternet Haberleri, Söylem

Türkiye ve Oecd Ülkeleri'nin Temel Makro Ekonomik Göstergeler Açısından Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri İle Karşılaştırılması

Yrd.Doç.Dr. Betül Altay Topcu - Yrd.Doç.Dr. Burcu Oralhan

ÖZ

Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri, belirli kriterlerin ikili karşılaştırmalarının esas alındığı ve en doğru kararın verilmesine sayısal verilerle yardımcı olan yöntemlerdir. Bu yöntemler, teorik gelişimi ile birlikte pratik uygulamaları açısından da karar analizi alanında hızlı bir gelişme göstermektedir ve geniş bir uygulama alanına sahiptir. Bu çalışmada, Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında ekonomik performansının, Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinden olan ELECTRE ve TOPSIS Yöntemi ile 2010-2015 dönemi için yıllar itibariyle tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla temel makro ekonomik göstergeler olan KBGSYİH, büyüme hızı, enflasyon oranı, ihracat, ithalat ve istihdam oranı gibi kriterler dikkate alınarak ülkeler karşılaştırılmıştır. Çalışma, Çok Kriterli Karar Verme yöntemlerinin ekonomik veriler ile uygulanabilirliğinin ortaya konulması açısından önem arz etmektedir. Bu çalışma ayrıca, bu göstergeler açısından Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında yıllar itibariyle sıralamadaki yerinin belirlenmesi ve değişim trendinin analiz edilmesi ile ekonomik performans açısından üstünlükleri ve yetersizliklerinin ortaya konulması ve buna yönelik uygun ekonomi politikalarının uygulanması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri, Electre Yöntemi, Topsıs Yöntemi, Ekonomik Performans, Türkiye-Oecd

Akademik Arge Destekleri Bütçe Tahsisinin Önceliklendirilmesi İçin Bir Model Önerisi

Betül Cansu Özçakmak - Selim Coşkun - Dr. Fatma Merve Oğuz - Merve Başaran

ÖZ

10.12.2003 tarih ve 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9. Maddesi gereği kamu idarelerinin stratejik plan hazırlamaları zorunlu hale gelmiş; stratejik plan ile performans esaslı bütçeleme ilişkilendirilmiştir. Buradaki amaç kamu kaynaklarının etkin, verimli ve tutumlu olarak kullanılması ve şeffaflığın, hesap verilebilirliğin sağlanmasıdır. Günümüzde sürdürülebilir büyüme için Ar-Ge yapmak bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu kapsamda, kamu Ar-Ge destekleri büyük önem arz etmektedir. Türkiye'de akademiye her yıl ortalama 590 Milyon TL hibe şeklinde Ar-Ge desteği verilmektedir. Ancak, bu desteklerin istenilen etkiyi yaratmadığı dile getirilmektedir. Bu durumun en önemli nedenleri arasında; Ar-Ge desteklerinin etkilerinin hibe veren kurumlar tarafından raporlanmaması, destek programları arası bütçe dağılımı yapılırken bilimsel yöntemler kullanılmaması ve destekler verilirken yarattıkları etkilerin gözardı edilmesi gelmektedir. İstenilen faydanın elde edilebilmesi için destek programlarının etkinlikleri analiz edilerek bütçe dağılımlarının bu analizlere göre yapılması gerekmektedir. Verilen Ar-Ge desteklerinin dağıtımının iyi planlanarak daha çok katma değer yaratması sağlanmalıdır. Bu çalışmada akademiye verilen Ar-Ge desteklerinin sağladıkları faydalar oranında önceliklendirilerek verilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ilk olarak, çok ölçütlü karar verme tekniklerinden biri olan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yöntemiyle beş Akademik Ar-Ge Destek Programının etki analizi gerçekleştirilmiştir. Akademik Ar-Ge desteklerinin etkileri analiz edilirken; yaygın etki, özgün değer, yöntem, proje yönetimi-ekip-araştırma olanakları, çağrı amaç ve hedeflerine uygunluk ölçütleri dikkate alınmalıdır. Bu nedenle; bu bir, çok ölçütlü karar verme problemidir. Daha sonra; etki analizi sonuçlarını temel alarak, en yüksek toplam etkiyi sağlayacak şekilde programlar arası optimal bütçe dağılımını gerçekleştiren doğrusal programlama modeli geliştirilmiştir. Model 3 farklı politika ile çalıştırılmış, elde edilen sonuçlar 2015 yılı gerçekleşme rakamlarıyla karşılaştırılmıştır. Önerilen yöntem ile alternatif politikalar analitik yöntemlerle değerlendirilmiş, desteklerin sağlamış olduğu faydalar maksimize edilerek programlar arası bütçe dağılımı gerçekleştirilmiştir. Çalışmada sunulan modelin kamu kurumlarının bütçelerinin ve stratejik planlarında yer alacak olan hedeflerinin önceliklendirilmesinde kullanılması önerilmektedir. Çalışmanın; kamu kıt kaynakları daha rasyonel ve efektif bir şekilde kullanılabilmesi, şeffaflık ve hesap verilebilirliğinin sağlanabilmesi açısından önemli katkılarının olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Plan, Performans Esasli Bütçeleme, Ahp, Etki Analizi, Ar-Ge Destekleri, Bütçe Dağıtım Modeli, Doğrusal Programlama

Bir Fonlayıcı Kurumda Ahp Entegre Performans Değerlendirme ve Geliştirme Sistemi

Selim Coşkun - Betül Cansu Özçakmak - Özlem Özkaya - Merve Başaran - Dr. Fatma Merve Oğuz

ÖZ

Günümüzde Kurumlar için en önemli kaynağın insan kaynağı olduğu açıktır. Kurumlar insan kaynaklarını en verimli şekilde süreçlerine dahil etmek isterler. Bu nedenle çalışanların sergiledikleri performansların değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Performans değerlendirme, ortak bir çalışmaya, bilgi alışverişine, gerek hatalar gerekse başarılar açısından sorumluluğun paylaşılmasına ve gelişmeye olanak sağlayan dinamik bir sistemdir. Çalışanda yüksek moral ve organizasyona güven duygusu oluşturma açısından performans değerlendirme sistemi objektif ölçütlere göre yapılandırılmalıdır. Bu çalışmada; objektif, şeffaf bir performans değerlendirme ve geliştirme sistemi oluşturulması amaçlanmıştır. Yetkinlik değerlendirme ve amaç-hedeflere yönelik değerlendirme olmak üzere iki aşamadan oluşan bir sistem önerilmektedir. Amaç, hedeflere yönelik değerlendirmede; ön değerlendirme süresi, memnuniyet oranı, değerlendirmeyi zamanında bitirme gibi nicel performans kriterleri tespit edilmiştir. Kriterlerin ağırlıklandırılmasında çok ölçütlü karar verme tekniklerinden biri olan Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yönteminden yararlanılmıştır. İkinci aşama olan yetkinlik değerlendirmede; yönetici grubu, uzman/ araştırmacı, idari ve teknik personel/yardımcı hizmet personeli için ayrı ayrı belirlenmiş olan yetkinlikler kullanılmaktadır. Değerlendirme sonuçlarına göre çalışan performansının sürekli gelişmesini sağlamak üzere kişinin geliştirmesi gereken yönleri belirlenir ve bu bilgiler ile kişinin gelişim planı oluşturulur. Böylelikle nicel ve nitel unsurların aynı anda değerlendirilebildiği; çalışan gelişimlerini sürekli kılan bir performans değerlendirme ve geliştirme sistemi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ahp, Performans Değerlendirme, İnsan Kaynakları

1990 Sonrası Kocaeli'de, Mekan Bağlamında Değişen Seyir Deneyimi

Betül Sayış

ÖZ

1990 Sonrası Kocaeli'de, Mekan Bağlamında Değişen Seyir Deneyimi Günümüzde AVM'lerdeki eğlence alanlarının çoğunluğunu sinemalar oluşturmakta ve sinema salonlarındaki bu mekânsal değişiminin doğal sonucu olarak seyir deneyimlerinde değişim yaşanmaktadır. Türkiye'nin Sanayi Bölgesi olan Kocaeli'de 1990 yılları öncesi yaygın olarak kullanılan yazlık sinema salonları ve kapalı sinema salonları artık yerlerini AVM sinemalarına bırakmıştır. Yazlık sinema salonlarıyla kapalı sinema salonlarına giden izleyici kitlesinin AVM sinemalarına olan eğilimleri-nedenleri ve seyir pratikleri Sözlü Tarih yöntemi kullanılarak araştırılmakta ve izleyicilerin deneyimleri mekânsal değişim bağlamında incelenmektedir. Mekan değişiminin seyir deneyimlerini ne yönde etkilediğine dair veriler elde edilmeye çalışılmaktadır. Tezin birincil kaynağını Kocaeli' de 1990 yılı sonrası AVM'lere geçiş sürecini deneyimlemiş 25-80 yaş arası kadın ve erkekler , çalışmanın kuramsal çerçevesini ise Henri Lefebvre'nin mekan kuramı oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında, Kocaeli'de 1990 sonrası Alışveriş Merkezleri'ne(AVM) taşınan sinema salonlarının, çoğunluğunu işçi sınıfının oluşturduğu halkın seyir deneyimleri ve pratiklerini ne yönde etkilediği konusu Sözlü Tarih yöntemi kullanılarak ele alınmaktadır. Anahtar Kelimeler: Sözlü Tarih, Henri Lefebvre , Mekan Üretimi, Kocaeli, AVM

Anahtar Kelimeler: Sözlü Tarih, Henri Lefebvre , Mekan Üretimi, Kocaeli, Avm

Tüketimin Popüler Jeopolitiği

Yrd.Doç.Dr. Beyzade Nadir Çetin

ÖZ

Tüketim toplumu ve tüketim kültürü biçiminde adlandırılan günümüz dünyası, tüketimi üretime bir alternatif ve kapitalist sistemin kusursuz, engelsiz ve sınırsız devamını sağlamaya yönelik bir girişim düzeni olarak analiz edilmektedir. Bu analiz çerçevesinde tüketim olgusuna yaklaşım, farklı biçim ve şekillerde yapılabilmektedir. Bu bakımdan tüketim olgusuna ilişkin yeni bakış ve yaklaşımların geliştirilmesi ve sadece sosyolojik, antropolojik, felsefi ve ekonomik olmaktan öte diğer sosyal bilim alanları ile de genişletilmesi önem kazanmıştır. Özellikle bilimsel alanda daha çok inter-disipliner çalışmaların dikkat çekmeye başladığı günümüzde; tüketim olgusu da disiplinler arası bir bakış ile incelenebilir ve analiz edilebilir. Bu kapsamda tüketim olgusu ile uluslararası ilişkiler disiplini arasında bir ilişkinin var olup olmadığı ve varsa bu ilişkinin boyutlarının neler olduğu merak ve sorusundan hareketle; bu çalışmada tüketim olgusu uluslararası ilişkiler literatüründe, daha çok siyasi bağlamda ülkeler arası münasebetleri ele alan ve inceleyen jeopolitik ile tüketim arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve boyutlarının neler olduğunun ortaya konmasını amaçlamaktadır. Bu bağlamda çalışmada, jeopolitik yaklaşımın bir alt disiplini olarak popüler jeopolitik yaklaşımın tüketimi nasıl açıklayabileceği ve analiz edebileceği gözler önüne serilmeye çalışılacaktır. Popüler jeopolitik yaklaşım, söylemler ve söylemlerin yayıldığı araçlar üzerinden insanların zihnine nasıl ulaşıldığını ve düşünce ve inançlarının nasıl dönüştürüldüğünü ortaya koymaya çalışmaktadır. Tüketim olgusu günümüz dünyasında bir manipülasyon ve propagandanın zihinlerde yarattığı tahribat ve yeniden düzenleme ile açıklanmaya çalışılmaktadır. Buna göre, jeopolitiğin popüler yaklaşımı ile tüketim olgusu; başta Amerikanlaşma teorileri, homojenleşme, medya emperyalizmi gibi analizler bağlamında ilişkilendirilmeye çalışılacaktır. disiplinler arası bir bakış ile sosyoloji literatürü ile uluslararası ilişkiler literatürüne ait kavramlar bir arada kullanılarak tüketim olgusuna ilişkin farklı bir bakış açısı ve analiz çerçevesi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Popüler Jeopolitik, Tüketim Kültürü, Tüketim Toplumu, Amerikanlaşma, Medya Emperyalizmi

Propaganda Aracı Olarak Sinema: "Devrimden Sonra" Filminin Göstergebilimsel Analizi

Arş.Gör. Birgül Alıcı - Dr. Gönül Cengiz

ÖZ

Özet Son yıllarda uluslararası propaganda, iletişim teknolojisindeki gelişmeler ile doğru orantılı olarak artmıştır. İletişimin önemli parçası olan sinema da geçmişten günümüze çoğu kez farklı düşünceleri yaymak için üretilen filmlerin propagandasını yapma amaçlı kullanılmaktadır. Özellikle gelişmiş ülkeler, insanların enformasyonel ve kültürel ideolojileri lehine sinemayı bir propaganda aracı yapmışlardır. Bir Türk yapımı olan "Devrimden Sonra" filmine bu perspektiften baktığımızda sosyalist ideolojinin propagandasına yönelik unsurların kullanıldığı görülmektedir. Marksist bir yaklaşımla ele alınan film, izleyicilere diyalektik materyalizm ile küreselleşme ve liberalleşme karşıtı bir dünya görüşünü sunmaktadır. Fakat her ne kadar materyalist düşünceler sanayi devriminin bir sonucu olarak görülse de, aslında materyalist felsefe sadece kapitalizm ve sermaye değil, önceki dönem skolastik düşünce ve teist sömürüler karşıtı bir duruşun da simgesidir. Nitekim filmde de bu düşünce vurgulanmış, toplumdaki roller, sermaye sahibinin rolü, işçi sınıfının rolü ve üniversitelilerin rolleri olduğu gibi değil, olması gerektiği gibi betimlenmiştir. Film görsel göstergebilimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Fotoğrafik ve ikonik göstergelere dayalı bir analiz türü olan bu yöntemle, filmdeki sosyalist ideoloji Marksizm'e ait göstergeler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sinema, Propaganda, Marksizm

Türkiye'de 1991-2016 Yılları Arasında Kurum Ev İdaresi Alanında Yapılan Çalışmalara Yönelik Literatür İncelemesi

Arş.Gör. Birgül Çiçek - Leyla Ateşoğlu - Prof.Dr. Sibel Erkal

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de sadece kurum ev idaresi personelini (housekeeping personnel) ele alan 1991-2016 yılları içerisinde yapılmış çalışmaları incelemek ve bu alanda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara yol göstermektir. Konu ile ilgili son 26 yılda Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ulusal tez veri tabanında yer alan kurum ev idaresi alanında yapılmış izinli doktora ve yüksek lisans tezleri, TUBİTAK Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) ulusal veri tabanında yer alan dergiler, Google Akademik arama motoru, ulusal ve uluslararası olarak düzenlenmiş kongre, konferans, sempozyum gibi bilimsel toplantıların bildiri kitapları taranarak konuyla ilgili yapılmış araştırmalar ve derleme şeklinde makaleler çalışma kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda; 2'si doktora, 17'si yüksek lisans tezi olmak üzere 87 bilimsel çalışma incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda; çalışmaların % 16,1'inin 1998 yılında yapıldığı, % 19,5 ile hem iş sağlığı ve güvenliği konusunda hem de personelin yaptığı işle ilgili bilgi tutum ve davranışlarının incelendiği çalışmaların önde geldiği, % 16,1'in de ise kurum ev idaresi alanının önemini vurgulayan çalışmalara yer verildiği belirlenmiştir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde; % 59,8'inin hastane ortamını ve hastanede çalışan kurum ev idaresi personelini ele alan çalışmalar olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurum Ev İdaresi, Temizlik Personeli, Kat Hizmetleri Personeli

Hastanelerde Çalışan Kurum Ev İdaresi Personelinin Örgütsel Sessizliği: Adana Örneği

Arş.Gör. Birgül Çiçek - Fahri Özsungur - Prof.Dr. Sibel Erkal

ÖZ

Bu çalışma hastanelerde çalışan kurum ev idaresi personelinin örgütsel sessizlik durumunu belirlemek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Çalışmaya, Adana il merkezinde bulunan 10 özel hastanede çalışan 165 kurum ev idaresi personeli katılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Hazırlanan anket formunda personelin bireysel bilgilerini belirlemeyi amaçlayan soruların yanı sıra Çakıcı (2008) tarafından geliştirilen ölçekler kullanılmıştır. Çalışanların hangi konularda sessiz kaldıklarını belirlemeye çalışan ölçek; 24 madde ve 5 alt boyuttan, neden sessiz kalındığına ilişkin ölçek ise 30 madde ve 5 boyuttan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan kurum ev idaresi personeli arasında, kadınlar (% 53,3), 25-30 yaş grubunda olanlar (% 32,7), evliler (% 65,5), lise ve üzeri öğrenim durumuna sahip olanlar (% 45,5) ve hizmet içi eğitim aldığını belirtenler (% 87,3) önde gelmektedir. Personelin toplam hizmet yılı (% 53,3) ve bulunduğu hastanedeki hizmet yılı (% 47,9) 1-5 yıl arasında olanlar ise ilk sırada yer almaktadır. Genel olarak iş veya işyeriyle ilgili konu, sorun ve endişeleri hakkında yöneticileriyle genellikle rahatlıkla konuşabileceğini (% 64,8) ve aynı zamanda açıkça konuşup sessiz kalmadığını belirtenler (% 57,0) yarıdan fazla iken, yöneticileriyle endişeli olduğu bir konu veya sorunu açıkça konuşamayıp "her zaman" sessiz kaldığını belirtenler personelin % 4,8'ini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurum Ev İdaresi Personeli, Temizlik Personeli, Örgütsel Sessizlik

Muhasebe Meslek Etiği Düzenlemeleri Çerçevesinde İhbarcılık Kavramının Tartışılması

Doç.Dr. Birgül Çiftci - Doç.Dr. Yavuz Çiftci

ÖZ

Son yıllarda yoğun biçimde tartışılan kavramlardan biri olan ihbarcılık* (whistleblowing); etiğe uygun olmayan veya yasa dışı faaliyetlerin, örgüt içi ve dışındaki mercilere bildirilmesi olarak ifade edilebilir. Oldukça geniş kapsamlı olan bu tür faaliyetler, hem örgütte hem de toplumda önemli kayıplar yaratmakta olup, gizli bir şekilde yürütüldüklerinden dolayı da tespit edilmeleri oldukça güçtür. Etik dışı veya yasa dışı durumların, çoğunlukla örgüt "içinden" yapılan bildirimler yoluyla ortaya çıktığı görülmektedir. Dışsal ve içsel ihbarcılık mekanizmaları aracılığıyla, bunlar daha kolay duyurulabilmekte ve engellenebilmektedir. Suistimal İnceleme Uzmanları Derneği ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) tarafından hazırlanan "İş Suistimali ve İstismar Üzerine Uluslara Rapor"lar dünyadaki suistimal olaylarının gerçekleşme biçimleri, tespit yöntemleri ve bu riskin nasıl azaltılabileceği konusunda önemli veriler sunmaktadır. 2016 yılı raporunda (http://www.acfe.com/rttn2016.aspx); suistimallerin ortaya çıkarılmasında en yaygın yöntemin ihbarlar (%39,1) olduğu ve finansal tablo suistimallerinin yarattığı mali kayıplar açısından ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Muhasebeciler, sorumluluğunu üstlendiği işletmelerin mali durumunu ve faaliyet sonuçlarını, ilgili taraflara hazırladıkları finansal tablolarla sunma görevini yerine getirirler. Günümüzde oldukça geniş ve etkili bir çevre haline gelmiş olan işletmeyle ilgili çıkar grupları, alacakları kararların isabetli olması için, doğru ve güvenilir muhasebe bilgilerine ihtiyaç duymaktadırlar. Bilgi kullanıcılarına tarafsız, doğru ve dürüst mali bilgileri sunma yükümlülüğü sebebiyle muhasebe mesleği, kamu yararı ve sosyal sorumluluk yönü ağır basan mesleklerin başında gelmektedir. Bağımlı veya serbest çalışan muhasebeciler, yürüttükleri mesleki faaliyet gereği, bazen işletmelerin vergi kaçırma, yolsuzluk, rüşvet vb. kamu yararına aykırı faaliyetleri ve etik dışı işlemleri hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Böyle durumlarda muhasebeciler, karşılaştığı olayın ilgili mercilere ihbar edilmesinin gerekip gerekmediği konusunda kararsızlık yaşayabilmektedir. Bu kararsızlığın yaşanmasında yasal ve meslek etiğine yönelik düzenlemelerdeki muğlaklıkların etkili olduğu söylenebilir. Muhasebe mesleğini düzenleyen 3568 Sayılı Kanun'un "meslek sırları" başlıklı 43. maddesinde, meslek mensuplarına gizlilik kurallarına uyma ile birlikte suç teşkil eden konularda yetkili mercilere bildirimde bulunma yükümlülüğü getirilmekte ve muhasebecinin, ihbarı nedeniyle çeşitli kanunlarla muhbirlere tanınan hak ve menfaatlerden yararlanamayacağı belirtilmektedir. Öte yandan ulusal/uluslararası düzenleyici kurumlar tarafından muhasebe mesleği için; dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve gerekli özen, gizlilik, mesleki davranış temel etik ilkeler olarak belirlenmiştir. Muhasebeciler, mesleki faaliyetlerinde bu etik ilkelere uyumlu davranış sergilemekle yükümlüdürler. Suç oluşturan bir durum söz konusu olduğunda ihbar zorunluluğu getirilmesi, sır saklama ilkesinin yaygın ve önemli bir istisnası olarak kabul görmektedir. Ancak son yıllarda, uluslararası düzenlemelerde ve akademik çalışmalarda, muhasebeciler için ihbar sorumluluğu doğurabilecek etik ikilemlerin yoğun biçimde tartışılmaya başlandığı gözlenmektedir. Bu çalışmada ihbarcılık kavramı, muhasebe meslek etiği düzenlemeleri çerçevesinde incelenmekte ve bu kavramın muhasebe mesleği ile ilişkisi tartışılmaktadır. Literatürde ihbarcılığı kişisel, örgütsel ve kültürel açıdan ele alan akademik çalışmalar mevcuttur. Ancak ihbarcılık kavramını farklı meslek dalları ile özellikle muhasebe ve denetimle ilişkilendiren çalışmaların yetersiz olduğu gözlenmektedir. Bu çalışma ile, ihbarcılık konusunda muhasebe meslek etiğine yönelik düzenlemelerde karşılaşılan ikilemlerin ortaya konulması ve bunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Konunun bu yönüyle muhasebe meslek etiği açısından tartışma ortamına katkı sağlaması beklenmektedir. * İngilizcedeki "whistleblowing" kavramının Türkçe karşılığı olarak bilgi uçurma, bilgi ifşası, etik olmayan davranış bildirimi, izharcılık, sorun bildirme vb. kavramların kullanıldığı görülmektedir. Bu çalışmada ihbarcılık kavramı tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Meslek Etiği, İhbarcılık, Kamu Yararı, Gizlilik.

Odaklı Yerel Kalkınma Çalışmalarında Yerel Aktörlerin Fonksiyonel Etkisinin Analizi

Doç.Dr. Birol Akgül

ÖZ

Günümüzde kalkınmasını sağlayamamış toplumlar açısından kalkınma çalışmaları halen önemli bir araştırma ve tartışma konusu olmaya devam etmektedir. Çünkü kalkınamamış her bir ülkelerin en önemli amacı; halkının refah seviyesini arttırmak için kalkınma çalışmalarında başarılı olmak ve kalkınmayı sağlamaktır. Hatta gelişmiş ülkeler ile gelişmemiş ülkeler arasındaki farkın gittikçe daha fazla açılıyor olması konunun önemini ve ciddiyetini daha da artırmaktadır. Ülkelerin kalkınma çalışmalarında planlı mı yoksa plansız kalkınma çalışmalarının mı daha etkin olduğu konusu ekonomistler, araştırmacılar ve siyasetçiler tarafından uzun yıllar tartışılmıştır. Bu tartışmalar azalarak da olsa halen devam etmektedir. Ancak ülkelerin kalkınmaya yönelik uygulamaları incelendiğinde; bazı ülkelerin plansız, bazı ülkelerin de planlı kalkınma çalışmaları yapmış oldukları görülmekle birlikte, odaklı planlı kalkınma çalışmaları yapan ülkelerin daha kısa sürede ve daha yüksek oranda kalkındıkları saptanmıştır. Günümüzde bir ülkenin milli kalkınmasını sağlayabilmesi için öncelikle yerel kalkınma çalışmalarına ağırlık vermesi ve bu çalışmalarında odaklı, planlı, proje tabanlı, sürdürülebilir nitelikli ve doğrudan doğruya uygulamaya yönelik olması gerektiği hususunda ilgili tüm otoriteler arasında büyük oranda görüş birliği bulunmaktadır. Bir odaklı yerel kalkınma planlamasının etkin ve başarılı olabilmesi için yerel aktörlerin planlama çalışmalarına katılımı da önem taşımaktadır.Bu çalışmada hangi yerel aktörlerin odaklı yerel kalkınma planlama çalışmalarına katılması gerektiği tespit edilmekte ve bu yerel aktörlerin katkılarının neler olması gerektiği tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Odaklı Yerel Kalkınma, Yerel Aktörler, Proje Tabanlı Yerel Kalkınma, Sürdürülebilir Kalkınma, Yerel Aktörlerin Fonksiyonu

Kalkınma Ajanslarında Mali Destek Programlarının İzleme ve Değerlendirme Süreçlerinin Etkinliği

Doç.Dr. Birol Akgül - Mustafa Eren

ÖZ

Kalkınma Ajansları ile ilgili yasal düzenleme 2006 yılında yayınlanan 5449 sayılı kanun ile yapılmıştır. 2010 yılından itibaren 26 adet Düzey 2 bölgesinde faaliyet gösteren kalkınma ajansları, 2008-2015 yılları arasında 14.356 projeye destek vermişlerdir. Bu süre içerisinde toplamda 2,7 milyar TL'lik hibe desteği dağıtarak toplamda 4,7 milyar TL'lik yatırımın hayata geçmesi sağlanmıştır. Kalkınma ajansları ile birlikte ülkemizdeki kurum ve kuruluşların proje kültürü geliştirilirken buna bağlı olarak geçmiş devlet desteklerinden daha farklı bir izleme ve değerlendirme süreci de oluşturulmaya başlamıştır. Daha öncesinde basit başvuru süreçleri ile doğrudan dağıtılan kaynakların yerini proje temelli başvurular ve kabul edilen projeyi esas alan, performans göstergeleri ile desteklenen, destek ödemelerinin gerçekleştirmeye dayalı olduğu bir izleme ve değerlendirme yapısı oluşturulmaya çalışılmıştır. Başlangıçta DPT tarafından hazırlan DYK (Destek Yönetim Kılavuzu) ile çerçevesi çizilen bu süreç, ajanslarda oluşturulan İzleme ve değerlendirme birimi uzmanlarının yürüttükleri proje tecrübeleri ile şekillenmiş, ajanslar arasında farklı uygulamaların da oluştuğu bir gelişim süreci geçirmiştir. Gelinen noktada her proje ile edinilen yeni tecrübeler sayesinde kendini geliştiren bu yapı proje esaslı tüm desteklerin izleme ve değerlendirme sürecine örnek teşkil etmektedir. Bu çalışmada kalkınma ajansları tarafında mali destek programları kapsamında verilen hibe ve kredilerin izlenilmesi, değerlendirme süreçlerinin işleyişi ve etkinliği analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mali Destek Programları, Kalkınma Ajansları, Proje İzleme ve Değerlendirme, Hibe

Yoksulluk ve Gelecek Kuşaklar Ekseninde Çevresel Adalet ve Etik

Kıvılcım Akkoyunlu Ertan - Doç.Dr. Birol Ertan

ÖZ

Küresel yoksulluk ve adaletsizlik sorunu ulusal sınırları aşarak tüm dünya ülkelerine yayılmakla kalmıyor, bütün dünyanın yaşanabilirlik sınırlarını zorluyor. İnsanoğlu bir yandan gezegenimizin yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlar gözükürken, diğer yandan da dünyanın gelecekteki misafirleri için yaşanabilirliğini sağlayacak önlemleri almakta isteksiz davranıyor. Bugünkü kuşaklar, türler, canlı ve cansız varlıklar, bugün ve gelecek arasında ve her bir topluluğun kendi arasında adaletin sağlanması, dünya yaşamının etik bir anlayışla örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır. Dünyadaki ülkelerin pek çoğunu esir alan, yeryüzünün değerlerini sınırsızca sömüren ekonomik düzen, çevre kalitesi, adalet ve etik açıdan sorgulanmadıkça, insanlar ve türler arasındaki ayrımcılık, dünya yaşamımı tehlikeye atmaya devam edecektir. Mevcut ekonomik, siyasal, toplumsal yapı ile etik değerlerimizi bütünüyle değiştirmeden gelecekte insanlar ve diğer canlılar için yaşam olanaklarını sürdürülebilir kılmak pek mümkün görünmüyor. Bu nedenle, göstermelik önlemler yerine yaşam biçimlerimizi, tüketim alışkanlıklarımızı, etik değerlerimizi, uluslararası ilişkileri, bireyler arası ilişkileri kökten değiştirmek yaşanabilir bir dünya ve çevre için tek seçenek olarak önümüzde duruyor.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Kriz, Çevre Etiği, Yoksulluk, Gelecek Kuşaklar, Çevresel Adalet

Iş Doyumu ve İş-Aile Çatışması Arasındaki İlişki: Turizm Sektöründe Nicel Bir Araştırma

Tuncay Yılmaz - Yrd.Doç.Dr Bora Yenihan

ÖZ

En kısa tanımıyla çalışanların yapmakta oldukları işlerine karşı geliştirdikleri olumlu duygu ve düşünceler olarak ifade edilen iş doyumu farklı değişkenlerden etkilenmektedir. İş ve aile alanlarından kaynaklanan rol taleplerinin bazı yönleriyle birbirleriyle uyumsuz olması biçiminde tanımlanan iş-aile çatışmasıyla iş doyumu arasındaki ilişki son yıllarda üzerinde sıkça durulan bir konu olmuştur. Bu çalışmada da iş doyumu ile yaşanan iş-aile çatışması arasındaki ilişki nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılarak incelenmeye çalışılmıştır. Verilerin analizi sonucunda iş doyumu ile iş-aile çatışması düzeyleri arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki tespit edilmiştir. İş-aile çatışması düzeylerindeki artışın zayıf derecede de olsa iş doyumu seviyesini azalttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iş Doyumu, İş-Aile Çatışması, Turizm Sektörü

Işgücü Piyasası Verileri ve Göç Arasındaki İlişki: Kırklareli İli Üzerine Bir İnceleme

Tuncay Yılmaz - Yrd.Doç.Dr Bora Yenihan - Arş.Gör. Bayram Balcı

ÖZ

İnsanlık tarihi kadar eski bir olgu olan ve en kısa şekilde yer değiştirme olarak tanımlanan göç birbirinden farklı birçok sebebe dayalı olarak yaşanmakta ve ekonomik, sosyal ve kültürel sonuçlara yol açmaktadır. Ekonomik, sosyal ve siyasi olguların göçe sebep olması kadar doğal afetler ve eğitim ihtiyaçları da göçün nedenleri olarak belirginleşmektedir. Özellikle sanayi devriminden günümüze kadar geçen süreçte ekonomik sebepli göçlerin sıklıkla yaşandığı görülmektedir. Ekonomik nedenlere dayanan göçlerin sonuçları hem hareket edilen bölgeyi hem de hedef bölgeyi çeşitli biçimlerde etkilemekte; yaşanan değişim sosyal, kültürel ve ekonomik sonuçları da beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada Kırklareli ilinin 2008-2013 yılları arasında aldığı ve verdiği göç miktarları ile işgücü piyasası verileri, başta TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verileri olmak üzere, diğer çeşitli kurumların istatistiksel verileri ile karşılaştırılmıştır. 2008-2013 yıllarının seçilmesinin nedeni hem göç rakamları hem de işgücü verileri açısından karşılaştırmalı olarak ulaşılabilen resmi rakamların bu yılları kapsamasıdır. Yapılan incelemeler sonucunda 2008-2013 yıllarını kapsayan dönemde Kırklareli'nin nüfusu artarken aldığı göç miktarı verdiği göç miktarını geçmeye başlamıştır. Aynı dönemde işsizliğin düştüğü, işgücüne katılım oranının ve istihdam oranının arttığı görülmüştür. Veriler ışığında net göç hızı ile işgücü piyasası verileri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Işgücü Piyasası, İşgücü Verileri, Göç

Romanların Mesleki Olarak Damgalanması: Mersin Örneği

Arş.Gör. Burak Şahin - Doç.Dr. Neriman Açıkalın

ÖZ

Mersin'de Romanlar eskicilik, hurdacılık, çöp toplayıcılığı, müzisyenlik, sepetçilik, çiçekçilik, gündelikçilik gibi işlerde çalışmaktadır. Romanların mesleklerine yönelik olarak geliştirilmiş "hükümleri" dört başlık altında değerlendirmek mümkündür: 1) Şehvet düşkünlükleri dolayısıyla konsomatrislik gibi işlerde çalışmaktadırlar. 2) Eğlence, zevk düşkünlükleri ve ahlaki zayıflıkları dolayısıyla çalgıcılık yapmaktadırlar. 3) Zekâ zayıflıkları istikrarlı, "kariyerli" ve "saygın" işleri yapmalarına engeldir. Bu sebeple, "diploma" gerektirmeyen ve zekâya ihtiyaç duymayan el işlerinde çalışmaktadırlar. 4) Özden kirli oldukları için lağımcılık ve kanalizasyon işlerinde çalışmaları, gündelikçilik yapmaları manidardır. Araştırma Mersin'de yaşayan Romanların uğradıkları ayrımcılıkları meslekleri çerçevesinde merkeze almaktadır. Araştırmanın amacı, bu ayrımcılıkların hangi ön yargılar etrafında inşa olduğunu çözümleyebilmektir. Bu hedef doğrultusunda, Mersin'de 530 aileye kişisel bilgileri içeren yapılandırılmış anket formu uygulanmıştır. Bu niceliksel veri toplama tekniğine ek olarak, çalışma ve yaşam koşullarını, uğradıkları ayrımcılıkları, hayallerini, beklentilerini, aile içi ilişkilerini de kapsayan mülakatlar yapılmış, odak grup tekniği uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Romanlar, Mersin, Meslek, Damgalama, Ayrımcılık

Türkiye Türkçesi Ağızlarında Pazarlama İle İlgili Deyimler

Öğr.Gör. Arif Yıldız - Okutman Burak Telli

ÖZ

Deyimler, hem konuşma ve hem de yazı dilinde söze ahenk katan, sözün anlamını güçlendiren önemli kelime gruplarıdır. Genellikle mecaz anlam taşıyan deyimler kalıplaşmış yapıya sahiptir. Bu sebeple deyimin içerisindeki bir kelimeyi değiştirmek güçtür. Dilimizde her alanda söylenmiş deyimler bulunmaktadır. Özellikle Anadolu ağızları deyimler bakımından oldukça zengin olup Anadolu insanının kıvrak zekası ile türetilmiş, ağızlarda kullanılagelen pek çok deyim yer almaktadır. Ticari anlamda çok eski bir geçmişe sahip olan Anadolu coğrafyası ve insanının ticari faaliyetlerine ait türlü söylemleri ağızlarına da yansımıştır. Günümüzde hızlı bir değişim ve gelişimin gözlendiği alanlardan biri pazarlamadır. İşletmeler için önemli bir unsur olan bu alan, söz konusu işletmelerin kuruluş amaçları gerçekleştirme noktasında önemli bir etkendir. Nitekim pazarlamanın farklı yönlerini ortaya çıkaran farklı tanımların olduğunu söylemek mümkündür. Pazarlamanın tarihsel süreci incelendiğinde hem müşterilerin hem de işletmelerin pazarlamaya bakış açılarında önemli değişiklikler olduğu görülmüştür. Bu çalışmada Anadolu ağızlarında kullanılan pazarlama ile ilgili deyimler tespit edilmiş ve bu deyimlerin pazarlama alanındaki karşılıkları verilmek suretiyle disiplinlerarası ilişki analizi yapılmıştır. Bu vesile ile hem pazarlama alanındaki kültürel birikimin Anadolu ağızlarındaki deyimlere ne şekilde yansıdığı incelenmiş, hem de bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde halkın pazarlama ile ilgili kullandığı deyimler açıklanmıştır. Bu doğrultuda kullanılan bazı ifadelerin, pazarlamanın üretim anlayışı dönemindeki anlamıyla bazılarının satış anlayışı, bazılarının ise modern pazarlama anlayışı ile örtüştüğü söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Deyimler, Pazarlama, Anadolu Ağızları, Deyim Pazarlama İlişkisi

Karanlık (Dark) Alanları Ziyaret Eden Yerli Turistleri Motive Eden Etmenler: Ankara Ulucanlar Cezaevi Müzesine Yönelik Bir İçerik Analizi

Doç.Dr Burçin Cevdet Çetinsöz

ÖZ

Araştırmanın amacı karanlık turizm olgusunu daha iyi anlayabilmek için, Ulucanlar Cezaevi Müzesini ziyaret eden yerli turistleri motive eden etmenler ve olumlu ve olumsuz hislerini belirlemektir. Araştırmada ziyaretçileri motive eden etmenleri ve olumlu ve olumsuz hislerinin belirlenmesi için nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tercih edilmiştir. Yerli turistlerin yorumları bağlamında belirlenen toplam 127 yorum içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın ideal evrenini Ulucanlar Cezaevi müzesini ziyaret eden tüm yerli turistler oluştururken, gerçekçi evrenini www.tripadvisor.com internet sayfasında Ulucanlar Cezaevi müzesi hakkında yorum bırakan yerli turistler oluşturmaktadır. Araştırma bulgularında ziyaretçi yorumları sınıflandırılarak 6 boyut (ziyaretçilerin motivasyonları, ziyaretçilerin olumlu ve olumsuz hisleri, cezaevi müzesi faaliyetleri, deneyimler, diğer ziyaretçilere öneriler ve temenniler) belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karanlık Turizm, Hapishane Turizmi, Yerli Turist, Ulucanlar Cezaevi Müzesi, Ankara

Yavaş Şehirlerde Turizm Potansiyeli: Sürdürülebilirlik ve Turizm Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Burcu Altıparmak

ÖZ

Yavaş şehirler, sürdürülebilirlik felsefesi temelinde, çeşitli kriterlerin yerine getirilmesiyle alınan bir unvan olarak ele alınmaktadır. Turizm bağlamında ele alındığında yavaş şehirler alternatif turizm olarak adlandırılan sektöre hizmet etmektedir. Özellikle son yıllarda turizm, 3s olarak ifade edilen deniz-see, güneş-sun ve kum-sand dışında farklı hedef gruplara farklı hizmetler sunan alanlara kaymaktadır. Bu alanlar turizm müşterilerinin ve hedef grupların ilgisi sayesinde gelişmekte ve alternatif turizm destinasyonları oluşmaktadır. Yeni eğilimler doğrultusunda turizm açısından önemli merkezler haline gelen yavaş şehirlerdeki kültürel ve çevresel konulardaki çalışmaların turizm açısından değerlendirmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışmada, Türkiye'nin ilk yavaş şehri olan Seferihisar'daki turizm potansiyeli, sürdürülebilirlik felsefesi ile ilişkili olarak değerlendirilmeye çalışılmaktadır. Bu amaçla araştırmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiş ve derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Seferihisar belediye başkanıyla yapılan derinlemesine yüz yüze görüşme sonucunda Seferihisar'da yavaş şehir olarak belediye tarafından gerçekleştirilen çalışmalar turizm açısından önemi bakımından ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Sürdürülebilirlik, Turizm

Demokrat Parti Döneminde Devlet-Din-Tarikat

Uzman Burcu Çalıkuşu Aykanat

ÖZ

Demokrat Parti'nin 1946 yılında kurulması ile birlikte iktidarda olan Cumhuriyet Halk Partisi de izlediği politikalarda değişikliğe gitmiştir. Devrimleri gerçekleştirmiş olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin, özellikle çok partili hayata geçilmesi ile birlikte, din alanında izlediği politikalarda yumuşama görülmüştür. Demokrat Parti 1950 seçimlerinde yayımladığı seçim bildirisinde devrimleri cumhuriyete mal olanlar ve olmayanlar olarak ikiye ayırmıştır. İktidara geldiklerinde hazırlanan hükümet programında da seçim bildirisine atıfla ulusa mal olmuş devrimlerin korunacağı ifade edilmiştir. Demokrat Parti döneminde yapılan uygulamalar ile din alanında oldukça büyük bir değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. Ezan yeniden Arapça okunmaya başlanmış ve Yüksek İslam Enstitüleri açılmıştır. Bu çalışmada Demokrat Parti dönemindeki devlet, din ve tarikat ilişkileri üzerine inceleme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti, Tarikat

Yerel Halk Gözüyle Turistik Talebin Kültürel Mirasa Etkisi: Kapadokya Örneği

Yrd.Doç.Dr. Burcu Gülsevil Belber - Öğr.Gör. Gülhan Sözbilen

ÖZ

UNESCO Dünya Miras Listesinde yer alan Göreme Milli Parkı ve Kapadokya Kayalık Alanlarının yoğun ziyaretçi çeken bir turistik bölge olması, turizmden kaynaklanan baskının artmasına ve kültürel miras unsurlarının etkilenmesine neden olmaktadır. Yerel halk, bu etkinin olumlu taraflarının, olumsuz taraflarına kıyasla fazla olduğunu düşünüyorsa, turizme katkı sağlama ihtimali yükselecektir. Dolayısıyla çalışmada, Kapadokya'daki turistik talebin, kültürel miras unsurlarına etkisiyle ilgili yerel halkın bakış açısı araştırılmıştır. Veriler, anket tekniğiyle toplanmıştır. Yerel halkın, "turizm talebinin kültürel miras unsurlarına etkisi"ne yönelik bakış açısının tespiti için 18 ifadenin ortalamaları alınmıştır. ANOVA analiziyle; yerel halkın bakış açısının, demografik faktörlere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca frekans değerleriyle; yerel halkın, Nevşehir'e özgü olarak değerlendirdiği özelliklerin, peribacası-doğal manzara, balon turu, çanak-çömlek atölyelerinin aktiviteleri ve vadi yürüyüşü olduğu; bölgenin, ziyaretçi kapasitesini karşılama düzeyine yönelik yerel halk algısının, "yeteri kadar" şeklinde olduğu; bölgede üretilen turistik ürün miktarının, turistik talebi karşılama seviyesine yönelik yerel halk algısının, "talep miktarı kadar" şeklinde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Turistik Talep, Kültürel Miras, Yerel Halk, Kapadokya

16. ve 17. Yüzyılda Yabancı Seyyahların Osmanlı Üzerine Gözlemleri Bağlamında Antropolojik Bir Değerlendirme

Doç.Dr. Çağdaş Demren

ÖZ

Seyahatnameler uzun yol emeğidir. Aylara ve yıllara yayılan bir süreçte, kişinin daha önce bilmediği ya da duyduğu ama görmediği yerleri keşfetmesidir. Bu keşfetme süreci, kişinin kendini de bir anlamda yeniden keşfetmesiyle koşut ilerler. Bu keşfediş "öteki"nin, kendi olmayanın aynasında oluşur. Diğeriyle oluşan bu temas ve etkileşim olumlu da olabilir, olumsuz da. Bu temaslar sonucu ortaya çıkan seyahatnamelerin önemi, bu eserlerin edebi vasıflarıyla değerlendirilebilecek kurmaca metinler olmaları ötesinde, o dönemi gözlemleyip, notlar almış kişilerin bize ilk etnografik unsurları taşıyan metinleri sunmalarından da kaynaklanır. Bu etnografik unsurlar o dönemin sıradan insanların gündelik yaşamından, yönetim kademesindeki kişilere kadar toplumun farklı katmanlarından insanların hayatına dair renkli manzaralar sunar. Bu bildiride, 16. ve 17. yüzyılda İstanbul ve çevresindeki çeşitli şehirleri gezip gözlemlemiş olan seyyahların seyahatnamelerinde aktardıkları bağlamında, "seyyahlar" ve "gözlemledikleri" arasındaki ilişki ve etkileşimler antropolojik bir perspektifle ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Seyahatname, Etnografi, Gündelik Yaşam, Antropoloji

Öğrencilerin Örgütsel Vatandaşlık Davranışları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Cansu Solmaz - Öğr.Gör. Çağla Üst Can

ÖZ

Örgütsel vatandaşlık, bireyin kendisi için belirlenen standartların ötesinde gönüllü olarak çaba harcaması olarak tanımlanmaktadır. Akademik başarı ise öğrencinin akademik yaşamda amaçlanan davranışlara ulaşma düzeyi şeklinde tanımlanmaktadır. Bu iki kavramın birbirini etkileyebileceği düşüncesinden hareketle; bu çalışmanın amacı, örgütsel vatandaşlık, akademik başarı ve öğrencilerin demografik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma evrenini Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Aksaray Üniversitesi Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu Meslek Yüksekokulu ve Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Ticaret ve Sanayi Odası Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılmıştır. Kullanılan ölçek Organ'ın 5 örgütsel vatandaşlık davranışı boyutunu temel alarak, 2003 yılında Özdevecioğlu'nun geliştirdiği 15 soru ve 5 boyuttan oluşan ölçektir. Ayrıca araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeyi amaçlayan 7 soru sorulmuştur. Araştırma sonuçları çeşitli istatistiki testler ile değerlendirilecek olup, elde edilen sonuçlar farklı coğrafi bölgelerden seçilmiş 3 üniversite düzeyinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Vatandaşlık, Akademik Başarı

Toplam Kalite Yönetiminin Üretim İşletmelerine Etkisi Bir Alan Çalışması

Öğr.Gör. Cahit Öztürk - Doç.Dr. Canan Gamze Bal - Öğr.Gör. Erkan Sarsıcı

ÖZ

Günümüzde kaliteli ürün üretmek artık işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri, rekabet edebilmeleri ve büyüyüp gelişmelerinde temel faktör olarak görülmektedir. İşletmeler, Toplam Kalite Yönetimi anlayışının temel araçlarda yapılan her işin sürekli iyileştirilmesi, müşteri tatmini ve tüm modern teknikleri kullanarak gelişmeye son derece açık olan bir anlayış olduğunun farkındadırlar. İşletmeler artan iç ve dış rekabet ortamında mücadele edebilmek için daha iyiyi, daha güzeli çok daha düşük maliyet ile üretmek zorundadırlar. Bu nedenle işletmeler, Toplam Kalite Yönetimine ve Toplam Kalite Yönetiminin temel amaçlarından biri olan üretim sürecini geliştirme ve iyileştirme konusuna ağırlık vermek durumundadırlar. Bu çalışmada Toplam Kalite Yönetiminin üretim işletmelerine ve üretim süreçlerine etkileri açısından Adıyaman ilinde bir alan araştırması yapılmıştır. Çalışmadaki ana amaç; üretim işletmelerinin yönetim, çalışanlar, müşteriler, Pazar, imalat, motivasyon ve maliyet boyutlarında Toplam Kalite Yönetimi uygulamaları ile olan ilişkilerinin incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Toplam Kalite Yönetimi, Kalite, Üretim, Üretim Süreçleri, Toplam Kalite Felsefesi

Aydınlanma Felsefesi, Modern Devlet ve Türkiye

Yrd.Doç.Dr. Can Kakışım

ÖZ

Aydınlanma felsefesinin iki temel ilkesi, birbirleriyle de yakın ilişkili olan rasyonalizm ve modernizm akımlarıdır. Rasyonalizm akıl yasasının egemenliği ve bu bağlamda siyasi, ekonomik, kültürel her olgunun mantık çerçevesinde ele alınması anlamına gelirken, modernizm ise söz konusu akılcı yaklaşım dâhilinde toplumsal ilerlemenin sağlanması temeline dayanmaktadır. Buna göre, modernizm düşüncesi çerçevesinde, Orta Çağ'da hâkimiyet süren ve Aydınlanma Çağı'nda dahi Avrupa'nın belli parçalarında halen daha varlığını sürdüren eski imparatorluk yapıları değişen koşullara uygun değildir, gericidir ve dönüştürülmeleri gereklidir. Bu yapılar çağdışıdır; zira 1) merkezi değil adem-i merkezi kurumlardır, 2) halk egemenliğine değil dinsel meşruiyet unsurlarına dayanmaktadırlar ve 3) yurttaşlarına ortak bir kimlik vermekten uzaktırlar. Modernizm düşüncesine göre ise böylesi bir sistem toplumları ilerlemekten alıkoymakta, onların gerilik sarmalını kırmalarına engel olmaktadır. Eski imparatorlukların adem-i merkezi yapılarını eleştirdiklerine göre, modernistler öncelikle devletin merkezi bir yapıda olmasını öngörmektedirler. Bu, devletin tüm toprakları üzerinde doğrudan etki sahibi olması, ülke içerisindeki tüm bürokratik yapılanmanın buna göre düzenlenmesi demektir. İkinci olarak, modern devlette idareciler yönetme meşruiyetlerini Tanrı'dan değil bizzat halktan ve yasalardan almalıdır. Dolayısıyla modernizme göre ideal bir devlet dinler üstü bir karakter taşımalıdır. Üçüncü olarak ise modernizm, yurttaşlarını kaynaştırma gibi bir düşünsel temele dayanmayan eski imparatorlukların aksine, yeni devletlerin, uyruklarını bir araya getirecek birleştirici bir üst kimliği oluşturmaları gerektiğini savunmuştur. Modernizmin öngördüğü bu devlet modeli 1648'de imzalanan Westphalia Barışı'na tüm açıklığıyla yansımış ve Fransız Devrimi'yle daha da ivme kazanarak tüm dünyaya kademeli biçimde yayılmıştır. Bu değişim sürecinin sonunda, merkezi, dinler üstü ve yurttaşlarına ortak kimlik sunan ulus-devlet yapıları dünyanın her yerinde en bilindik devlet formu haline gelecektir. Türkiye'de de 1839 Tanzimat Fermanı'ndan başlayarak Cumhuriyet'in ilanına kadarki tüm modernleşme çabalarının, modernizm düşüncesinin ve onun devlet kavramsallaştırmasının doğrudan bir sonucu olduğunu söyleyebilmek mümkündür. Çalışmada bu teorik temeller çerçevesinde Batılılaşma ve modernleşme kavramları arasındaki ilişkiye vurgu yapılacak ve Türkiye'nin bu kavramlar bazındaki gelişme düzeyi eleştirel bir bakış açısıyla ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Modernleşme, Aydınlanma, Türkiye, Batılılaşma, Fransız Devrimi

Hollywood'da Kadının Yükselişi ve Düşüşü: Bilimkurgu Sinemasında Hıllary Clınton Tasvirleri

Canan Burcu Durmuş

ÖZ

Son dönemde Hollywood'daki bilimkurgu filmlerinde kadın karakterlerin hiç olmadığı kadar öne çıktığını görüyoruz. Öyle ki bazı filmlerde artık başrollerde de bu kadın karakterler yer almaktadır. Öncesinde çok sık rastlanmayan bu değişimin nedenini 2016 ABD Başkanlık seçimleri üzerinden düşünmek mümkün gözükmektedir. Bu bağlamda çalışma kapsamında güncel politik ve toplumsal süreçlerle ilişkilendirilerek Hillary Clinton benzeri kadın lider karakterlerinin yer aldığı bilimkurgu filmleri ele alınmıştır. Dougles Kellner, Hollywood'un 2008 ABD Başkanlık seçimleri öncesinde "siyahi bir başkan" öngörüsünde bulunduğunu dile getirmişti. Kellner'in "Obama Tahayyülü" dikkate alınarak yapılan bu çalışmada Uyumsuz, Açlık Oyunları ve Elysium filmlerinde Hillary Clinton'a benzerliği ile dikkat çeken karakterlerin nasıl tasvir edildiği incelenmiş ve Hollywood bilimkurgu sinemasında kadın bir başkan adayı olarak Clinton'un nasıl görüldüğü/sunulduğu anlaşılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilimkurgu, Hollywood, Politik Sinema, Hillary Clinton, Kadın

Avrupa'daki Sosyalist Partilerin Siyasal İletişim Amaçlı Sosyal Medya Kullanımları

Arş. Gör. Caner Çakı - Yrd. Doç. Dr. Yaşar Zorlu - Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karaca - Doç. Dr. Gülbuğ Ebru Erol - İlker İspir

ÖZ

Son yıllarda seçmenlerin bilgi odaklı artan talepleri televizyon, radyo ve gazete gibi geleneksel medya araçlarıyla karşılanamayacak boyuta gelmiştir. Özellikle çift yönlü iletişimde sosyal medyanın sunduğu olanaklar, geleneksel medya araçlarının geri planda kalmasına yol açmıştır. Bu ortamda siyasi partiler, seçmenleriyle daha yakından iletişim kurmak ve onlardan geri bildirim (feedback) alabilmek amacıyla sosyal medyayı kullanma ihtiyacı duymaya başlamıştır. Sosyal medya ucuz maliyeti, hızlı erişim olanağı ve geniş kitlelere hitap etmesi gibi diğer nedenlerin de etkisiyle son yıllarda yoğun olarak siyasi partiler tarafından tercih edilen bir iletişim ortamı olmaktadır. Bu ortamda siyasi partilerin siyasal iletişim sürecinde sosyal medyayı ne yönde kullandıkları sorusu da beraberinde gelmektedir. Özellikle son yıllarda başta Fransa'da Parti Socialiste (PS) olmak üzere Avrupa'nın önde gelen ülkelerinde yükselişe geçen sosyalist partilerin başarılarında, sosyal medyanın ne yönde etkili olduğu sorusu da merak konusu olmaktadır. Bu amaçla dünyada en çok kullanıcıya sahip sosyal medya platformu Facebook üzerinden incelemede bulunulmuştur. Çalışmada Avrupa Sosyalistler Partisi'ne üye, sırasıyla nüfus bakımından en kalabalık üç Avrupa Birliği üyesi ülke Almanya, Fransa ve İngiltere'den seçilen birer sosyalist parti (Sozialdemokratische Partei Deutschlands, Parti Socialiste, Labour Party) ve Avrupa Birliği'ne aday ülkeler içinde nüfus bakımından en kalabalık ülke olan Türkiye'den seçilen bir sosyalist partinin (Cumhuriyet Halk Partisi) resmi Facebook hesapları Ocak, Şubat ve Mart 2017 tarihlerindeki paylaşımları üzerinden içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultunda sosyalist partilerin siyasal iletişim amaçlı sosyal medyayı ne yönde kullandığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İletişim, Sosyal Medya, Sosyalist Partiler

Adolf Hitler'in Reklamlarda Kullanımı: Mercedes ve Bıomen Reklamlarının Karşılaştırmalı İncelemesi

Arş. Gör. Caner Çakı - Doç. Dr. Gülbuğ Ebru Erol - Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karaca - İlker İspir

ÖZ

Dünya genelinde Alman Devlet Başkanı Adolf Hitler'in ismi kötü bir şöhretle anılmaktadır. Hitler, milyonların gözünde, 2. Dünya Savaşı'nı başlatan bir numaralı savaş suçlusu olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden, kötülüğün, vahşetin, baskının ve zulmün ön plana çıkarılmak istendiği zamanlarda "Hitler" adı hemen ön plana çıkmaktadır. Milyonların gözünde halkına ve dünyaya zulmeden bir diktatör olarak görülen Hitler, zaman içinde sayısız filme, kitaba ve tiyatro eserine de konu olmuştur. Özellikle son yıllarda Hitler reklam filmlerinde de kullanılmaya başlanmıştır. Bu reklam filmlerinde, farklı ülkelerde farklı şekilde sunulan Hitler, kimi zaman olumsuz imajından sıyrılarak, olumlu algılanabilecek şekilde reklam filmlerine konu olabilmektedir. Bu çalışmada, Hitler'in farklı ülkelerde ve farklı kültürlerde reklam filmlerinde nasıl yer bulduğu ve kitlelere nasıl sunulduğu incelenmeye çalışılmıştır. Bu açıdan, 2012 yılında Türkiye'de yayınlanan Biomen şampuan markasının Hitler temalı reklam filmiyle, hemen ertesi yıl 2013 yılında Almanya'da yayınlanan Mercedes araba markasının Hitler temalı reklam filmi karşılaştırmalı olarak göstergebilimsel analiz yöntemiyle ele alınmıştır. Çalışma, göstergebilimin önemli temsilcilerinden Roland Barthes'in ortaya koyduğu düz anlam ve yan anlam temelleri çerçevesinde incelenmiştir. Böylece her iki reklam filminin kitlelere vermek istediği açık ve gizli mesajlar ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adolf Hitler, Göstergebilim, Reklam Filmi

Platon'a Bir Bakış: Tek ve Bütün Bir Ruh Mu, Üç Ayrı Ruh Mu?

Yrd.Doç.Dr. Caner Çiçekdağı

ÖZ

Platon'un ruh anlayışı felsefe tarihinde oldukça etkili olmuş, birçok teolojik temellendirme ve açıklama da bu doğrultuda gerçekleştirilmiştir. Genel kabul Platon'un üç parçalı ama tek bir ruhu kabul ettiği yönündedir. İdealar kuramıyla da uyum içinde geliştirdiği ruhun ölmezliği düşüncesi acaba üç parçalı ama iki parçası ölümlü olan bir ruh anlayışıyla bir çelişki oluşturmakta değil midir? Yine teklik ve bütünlük içinde "bir" ruh mu, yoksa parçalı ve çokluk içinde "üç" ayrı ruh mu çıkmaktadır? Ayrıca ruh ile beden ilişkisinde ruhun bazı parçaları bedenin de parçaları mıdır, yoksa sadece bedenin mi parçalarıdır? Bu çalışma bu sorulara yanıt denemesi getirmeyi amaçlayarak günümüzden Antik döneme doğru bir yorum yapacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arzu, Heyecan, Platon, Psukhe, Ruh

Cam Tavan Sendromunu Aşan Kadın Yöneticiler: Kariyer Öyküleri İncelemesi

Arş.Gör.Dr. Yasemin Özdemir - Cansu Alas - Yrd.Doç.Dr. Zeynep Sözcan

ÖZ

Sanayi Devrimi ile kadınların işgücü piyasasına katılımı başlamış ve zaman içinde artmış ve çeşitlenmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan Hanehalkı İşgücü Anket sonuçlarına göre 2004 yılında kadın istihdam oranı yüzde 20.8 iken 2013 yılında yüzde 27.1'e yükselmiştir. Bu altı puanlık artış, kadın istihdamının toplam istihdam içindeki payına bakıldığında 4 puanlık bir artışa denk düşmektedir. Türkiye genelinde toplam istihdam içinde kadının payı 2004 yılında yüzde 25,7 düzeyindedir, 2013'te ise bu oranın yüzde 29.9'a yükseldiği görülmektedir. 2016 Mart döneminde ise bu oran %31,6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak çalışan kadın sayısının bu denli artmasına karşın, üst düzey yönetici ve liderler arasında kadınların sayısı halen istenilen düzeyde gözükmemektedir. Bunun nedeni ise çalışma hayatında kadın çalışana çıkarılan gizli engelleri ifade eden cam tavandır (Karakuş, 2014). Bu çalışma ile cam tavanı aşan kadın yöneticilerin kariyer öyküleri incelenerek karşılaştıkları kraliçe arı sendromu, süper kadın sendromu ve iş-yaşam dengesi gibi cinsiyete dayalı kariyer engelleri ve bu engelleri nasıl aştıkları ortaya konmaya çalışılacaktır. Cam tavanı aşan kadınların kariyer öykülerine ilişkin ikincil veri kaynakları içerik analizine tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cam Tavan Sendromu, Kadın Yönetici, Kariyer Engelleri

Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşları: Etkinlik ve Önemine Eleştirel Bir Bakış

Yrd.Doç.Dr. Celal Kızıldere

ÖZ

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının etkinliğini ve önemini teorik olarak değerlendirmektir. Bu bağlamda önce bu kuruluşlar hakkında teorik bilgi verilecek daha sonra ise genelde ülke ekonomileri özelde ise Türkiye Ekonomisi üzerindeki etkileri incelenecektir. Ayrıca eleştirel bir bakışla güvenirlikleri sorgulanmaya çalışılacaktır. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları verdiği notlarla yatırımcıların, yatırımlarının ne derece güvenilir olup- olmadığını ölçer. Dolayısıyla insanlar da kredi derecelendirme kuruluşlarının vermiş olduğu bu notlara göre yatırımlarına yön verirler. Sonuçta da notu yüksek olan ülkelere yatırım yaparlar. Ancak 2007 başlarında ortaya çıkan ve 2008'de ivme kazanan küresel kriz kredi notu yüksek olan ülkelerin güvenilirliklerini sorgular hale getirmiştir. Çünkü söz konusu ülkelerdeki önemli kuruluşlar ya iflas etmiştir ya da iflasın eşiğine gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kredi Derecelendirme, Ekonomik Etkinlik, Kuruluş

Dünya Ekonomik Forumu Toplantıları: Eleştirel Bir Bakış ve 2017 Davos Zirvesi Değerlendirmesi

Yrd.Doç.Dr. Celal Kızıldere

ÖZ

Özet: Dünyada ekonomik faaliyetlerin yönünü belirleyen, küresel boyutta ekonomik sorunlara çözüm arayan çeşitli kurum, kuruluş, dernek ve forumlar vardır. Örneğin Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, Dünya Ticaret Örgütü, G-20 vb. Dünya Ekonomik Forumu da bunlardan biridir. Uluslararası bir vakıf olan ve dünyadaki önemli iş adamları ile siyasetçilerini buluşturan Dünya Ekonomik Forumu, küresel sorunların tartışıldığı yer olarak bilinir. Bu çalışmada önce Dünya Ekonomik Forumu tanıtılacak, daha sonra ise yapılmış olan zirvelere değinilecek, özellikle 2017 Davos Zirvesine ayrı bir önem verilecektir. Çünkü bu zirve "Sorumlu ve Yanıt Veren Liderlik" ana teması ile günümüzde yaşanan ve genellikle ekonomik kaynaklı olan küresel boyuttaki sorunlara, sorumlu Devlet Liderliği anlayışı ile adil ve sürdürülebilir çözümler üretmek ve bunları uygulamak amacıyla hareket edecekleri ümit edilmektedir. Ancak böyle davranırlarsa kalıcı ve sürdürülebilir çözümler ortaya çıkabilir. Acaba olacak mı?...

Anahtar Kelimeler: Dünya Ekonomik Forumu, Davos Zirvesi, Ekonomik Sorun

Kayseri-Iskenderun Limanı Yol Güzergâhı

Doç.Dr. Celil Arslan

ÖZ

Tarih boyunca ticaret yolları ve ticaret ülkelerin refahı için önemli rol oynamıştır. Yollar bir ülkenin can damarı gibidir. Kayseri Kızılırmak Havzası ile Tuzgölü arasında kalan Kapadokya'nın, önemli bir yerleşim yeri olma özelliğini korumuştur. Hititler'den Osmanlılar'a kadar bu bölgede yerleşen bütün kavimler, kısa bir zaman içerisinde mutlaka bir siyâsi birlik kurmuş ve bir güç olarak, tarih sahnesine çıkmış. Anadolu'daki şehirler eğer kara ve deniz yoluyla dışarıya bağlantı sağlayamaz ve ithalat ve ihracat vasıtasıyla mal takası yapamazsa, Anadolu'da yaşayan toplulukların/devletlerin refahlarını artırma imkanı mümkün olmayacaktı. Eski devirlere doğru gittikçe, M.Ö.II. Binyılın başlarından itibaren Orta Anadolu'da ticaret kolonileri kurmuş olan Eski Asurlu tüccarlar belli yol güzergahları izlemişler ve Kayseri yakınlarındaki Kültepe- Kanes'i (Karum) ticaret merkezi olarak seçmişlerdir. Çok sayıda kaya anıtının gösterdiği gibi, Hititler zamanında önem kazanan ve Gülek Boğazını saf dışı bırakarak Kayseri/Kaneš- Develi/Fraktin/İmamkulu/Taşçı-Hanyeri/Gebzeli Geçidi üzerinden Tufanbeyli'ye gelen ve burada muhtemelen ikiye ayrılan; Biri Göksun Kahramanmaraş yönüne giderken, diğeri güneye saparak Tufanbeyli-Saimbeyli-Feke Hemite-Toprakkale ve Bahçe üzerinden Kuzey Suriye'ye ulaşan yol güzergahı bulunmaktaydı. Bu çalışmada (Pınarbaşı ilçesi), Kahramanmaraş(Göksun ve Andırın ilçeleri), Osmaniye(Kadirli İlçesi) ve Hatay(İskenderun İlçesi) tarihi yol güzergahı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yol-Kayseri-Andırın-Kadirli-Iskenderun

Kula'da Karamanlıca (Grek Harfli Türkçe) Kitabeli Mezar Taşları

Öğr.Gör. Cemal Ekin

ÖZ

KULA'DA KARAMANLICA KİTABELİ MEZAR TAŞLARI Cemal EKİN Özet Ortodoks Hıristiyanların Türkçe'den başka dil bilmeyenlerine Osmanlı Dönemi'nde Karamanlı, bu halkın konuştuğu dile de Karamanlıca denirdi. Karamanlılar, Lozan Mübadelesi kapsamında yaşadıkları bölgelerden Yunanistan'a gönderildiler. Karamanlılardan bize yadigar kalan taşınmaz kültür varlıklarından ata mezarları ise bir kaç araştırma dışında çalışılmamıştır. Başta İstanbul, Kayseri, Niğde, Nevşehir, Isparta, Alanya ve Kula'da bulunan mezar taşlarından bu çalışmamızda Kula Belediyesinin Yediemin açık alanında tespit ettiğimiz korunaksız halde 9 mezar taşı incelenmiştir. Sanat ve Kültür Tarihçiliği açısından oldukça önemli olan Karamanlıca kitabeli bu mezar taşlarının form, malzeme ve süsleme özellikleriyle tanıtılması, dönemi içerisindeki yerlerinin vurgulanması amaçlanmaktadır. Anahtar Kelimeler: Kula, Karamanlıca, Karamanlılar, kitabe, mezar taşı, ----------
---

Öğr.Gör. Hitit Üniversitesi İskilip MYO Mimari Restorasyon Programı / Instructor Hitit University İskilip Vocational High School Architectural Restoration Programme

Anahtar Kelimeler: Kula, Karamanlıca, Karamanlılar, Kitabe, Mezar Taşı,

Sakarya Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğrencilerinin İlk Yardım Okuryazarlığı Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma

Doç.Dr. Cemil Örgev

ÖZ

ÖZET Dünyada ve ülkemizde kazalara ve doğal afetlere bağlı ölümler ve yaralanmalar önemli bir yer tutmaktadır. DSÖ'ünün "21. Yüzyılda Herkes İçin Sağlık" politikası hedefleri arasında "Kazalara Bağlı Yaralanmaların Azaltılması" yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi yurdumuzda da son yıllarda trafik kazalarına bağlı yaralanma sayısı, yaşlı nüfus ve yaşlılığa bağlı kronik hastalıklar artmaktadır. Bu nedenle tüm toplumun ilk yardım konusunda bilgilendirilmesi ve eğitilmesi daha çok önem kazanmaktadır. Bu çalışma, Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi ve Sakarya Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören 484 ön lisan ve lisans öğrencisinin ilk yardım ile ilgili bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi amacı ile anket uygulanarak gerçekleştirilmiş, tanımlayıcı nitelikte bir araştırmadır. Çalışmada, anne ve babaların eğitim seviyesi, öğrencilerin ön lisans ve lisans öğrencisi olması, ilk yardım konusunda daha önce ders, kurs veya sertifika programına katılım durumları dikkate alınarak analizler gerçekleştirilecektir. Elde edilen veriler SPSS (22,0 sürüm) istatistik programı ile Tek Yönlü ANOVA Testi Ki Kare, Regresyon ve Korelasyon testleri kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ilk Yardım, Ön Lisans ve Lisans Öğrencileri,ilk Yardım Eğitimi

Öğretim Elamanı ve Öğrencinin "öğrenci Odaklı Öğretim Elemanı Algısı" Konulu Bir Araştırma

Doç.Dr. Cemil Örgev - Dilek Çakmak

ÖZ

ÖZET Öğretim elemanının eğitimin derslerle sınırlı olmadığını, öncelikle öğrencilerin de bir birey olduklarını kabul etmesi durumunda kendisini birey olarak hisseden, aktif dinleyen ve sorgulayan kişiliğe sahip bir öğrenci, fikirlerini dinleyen, kontrollü cevaplar veren istikrarlı bir öğretim elemanı karşısında başarılı, sosyal ve hayata doğru hazırlanmış olacaktır. Bir iletişim mesleği olan öğretmenlikte, öğretim elemanının iyi bir iletişim becerisine sahip olması, öğrencinin değerleriyle ve gelecek planlarıyla ilgili konularda veya karşılaştıkları problemlerde onlara yardımcı olması, öğrenenlerden kaynaklanan bireysel farklılıkları dikkate alması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi ve Teknoloji Fakültesinde 148 lisan öğrencisinin ve 127 öğretim elemanının "Öğrenci Odaklı Eğitim" konusundaki algılarının değerlendirilmesi amacı ile anket uygulanarak gerçekleştirilmiş, tanımlayıcı nitelikte bir araştırmadır. Çalışmada, öğrencilerin fakülteleri ile öğretim elemanlarının fakülte ve mesleki tecrübeleri, öğretim elemanlarının cinsiyeti dikkate alınarak analizler gerçekleştirilecektir. Elde edilen veriler SPSS (22,0 sürüm) istatistik programı ile Ki Kare, Regresyon ve Korelasyon testleri kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Elemanı, Öğrenci Odaklı Eğitim, İletişim

Kent Hakkı Çerçevesinde Alternatif Bir Üretim: Geri Dönüşüm İşçileri

Ceylan Erzincan - Gülşah Tırış

ÖZ

İlk kez Henri Lefebre tarafından 1968 yılındaki yayınladığı "Le Droit A la Ville" isimli çalışmasında kullanılan kent hakkı kavramı, kentsel mekânda var olan ilişkileri yeniden yapılandırarak, kontrolü sermaye ve devletten alıp kentlilere devretmeyi öngörmektedir. Neo-liberal ekonomi politikalarının kentlerde yol açtığı çelişen, ayrımcı ve dışlamacı uygulamaları kent hakkının kullanımı açısından geri dönüşüm işçilerine özellikle odaklanmayı gerektirmektedir. Geri dönüşüm işçileri kapitalist ekonomik süreç içerisinde sistem dışı bir üretim tarzı ve çalışma sistemi geliştirmişlerdir. Bu anlamda sistemin dışında olmalarından dolayı kent hakkı çerçevesinde sağlık, eğitim, barınma, ulaşım gibi en temel insan haklarını kullanamamaktadırlar. İstihdam olanakları yaratıp kent-içi ekonomiye katılım gösteren işçilerin, kentle bütünleşme olanaklarından faydalanma noktasında tam bir katılım sağlayamadıklarını söylemek mümkündür. Bu bağlamda kenti kullanma hakkı çerçevesi ile geri dönüşüm işçilerinin kent içerisindeki durumları Antalya kent merkezinde çalışan geri dönüşüm işçileri ile derinlemesine görüşme yöntemi yoluyla incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm İşçileri, Kayıt Dışı Üretim, Kent Hakkı

Türkiye'de Enerji Tüketimi, Co2 Emisyonu ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki: 1960-2013 Dönemi

Yrd.Doç.Dr. Çiğdem Karış

ÖZ

Bu çalışmada, 1960-2013 dönemi Türkiye ekonomisi için enerji tüketimi, CO2 (karbondioksit) emisyonu, ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki, Toda-Yamamoto nedensellik yöntemiyle araştırılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, 1960-2013 döneminde Türkiye'de enerji tüketimi ile CO2 emisyonu arasında çift yönlü ve pozitif bir nedensellik ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ekonomik büyümeden CO2 emisyonuna ve ekonomik büyümeden enerji tüketimine doğru tek yönlü pozitif bir ilişki bulunmuştur. Ekonomik büyümeden enerji tüketimene doğru pozitif yönlü bir nedensellik ilişkisinin bulunması; Türkiye'de Koruyucu hipotezin geçerli olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, enerji koruyucu politikaların büyümeyi olumsuz etkilemediği ve enerji ekonomik büyüme açısından bir uyarıcı olmadığından enerji tasarrufuna yönelik politikaların uygulanmasının ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkilemeyeceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Enerji Tüketimi, Co2 Emisyonu, Ekonomik Büyüme, Toda-Yamamoto Nedensellik

Türkiye'de Bürokrasinin Gücünün Kırılma Noktalarından Biri: Bakan Yardımcılığı

Arş.Gör. Çiğdem Pank

ÖZ

Bakan yardımcılığı, bakana bağlı olarak faaliyet yürüten, bakanla müsteşar arasında bir konumda yer alan bürokratik bir makamdır. Bakan yardımcılığı Almanya, Finlandiya, ABD, İngiltere, Fransa gibi dünyanın birçok ülkesinde uygulanmaktadır. Türkiye'de bakan yardımcılığı uygulamasına, 2011 yılında 643 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile birlikte geçilmiştir. Türkiye daha çok Almanya ve Finlandiya modeline benzeyen bakan yardımcılığını benimsemiştir. Türkiye'de bakan yardımcılığı, bürokrasinin gücünün kırılma noktalarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada öncelikli olarak, bakan yardımcılığının farklı ülkelerdeki uygulamaları kısaca değerlendirme konusu yapılacaktır. Ardından, Türkiye'de bakan yardımcılığı uygulamasının ortaya çıkardığı durumlar ele alınacaktır. Çalışmanın son kısmında ise, bakan yardımcılığının müsteşarın konumunu nasıl etkilediği ve bunun sonuçlarının sisteme nasıl yansıdığı tartışma konusu yapılacaktır. Bu bağlamda, bakan yardımcılığının Türkiye'de bürokrasinin gücünün kırılma noktalarından birini oluşturmasının nedenleri açıklanacaktır. Bu çalışma, bakan yardımcılığının sisteme etkisini ele alarak ulaştığı sonuçlarla Türk bürokrasisi literatürüne katkı yapmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bakan Yardımcısı, Türk Bürokrasisi, Müsteşar

Yaşam Endeksine Göre Türkiyenin Bölgesel Farklılıkları

Prof.Dr. Çiğdem Ünal

ÖZ

Yaşam endeksi ekonomik boyutun yanında yaşamla ilgili toplumsal ilerlemenin ölçülerini ortaya koymaktadır. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) tarafından 2011 yılında uygulamaya konulan bu endeks "Daha İyi Yaşam Endeksi, Better Life Index" olarak adlandırılmaktadır. Yaşam endeksi; konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, altyapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam ve yaşam memnuniyeti olmak üzere yaşamın 11 boyutunu kapsamakta ve 41 gösterge ile temsil edilen bu boyutları tek bir bileşik endeks yapısı içinde sunmaktadır. Endeks 0 ile 1 arasında değer almakta ve 1'e yaklaştıkça daha iyi bir yaşam düzeyini ifade etmektedir. Bu araştırma, Türkiye'de ilk defa TÜİK tarafından 2016 yılında yayınlanan ''İllerde Yaşam Endeksi'' verileri kullanılarak hazırlanmıştır. Yaşam endeksi verilerine göre Türkiye'de bölgeler arasında önemli farklılıklar vardır. En yüksek yaşam endeksi değerlerinde İBBS-I bölgelerine göre ilk sırada İstanbul Bölgesi gelmekte, Doğu Marmara ve Batı Anadolu Bölgeleri onu takip etmektedir. Son sırada ise Güneydoğu ve Ortadoğu Anadolu Bölgeleri yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yaşam Endeksi, Bölgesel Farklılıklar

Türkiye'de Sanayi Sektöründeki Değişimler Üzerine Bir Analiz

Prof.Dr. Çiğdem Ünal

ÖZ

Toplumsal, ekonomik, siyasal ve kültürel bir süreç olan sanayileşme, ülkelerin ekonomik güce ulaşmalarını sağlayan en önemli faaliyetlerdir. Türkiye'de sanayileşme süreci, küresel ekonomik krizlerin ve bölgesel sorunların etkisinde devam etmektedir. Sanayi sektörü son yıllarda hızlı bir ilerleme kaydetmekle birlikte ortaya çıkan değişimler oldukça ilgi çekicidir. Araştırmada, son 10 yılda sanayi sektöründe görülen bu değişimlerin boyutları coğrafi bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Çalışan nüfus içerisinde sanayide çalışanların oranı 2006 yılında %26,8 iken 2015 yılında 27,2'ye yükselmiştir. Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla içinde sanayi sektörünün payı azalarak %24,8'den, 23,4'e gerilemiştir. İmalat sanayinin ihracattaki payı (1000 ABD Doları) % 83, 2 oranında artarken elektrik gaz ve su sektöründeki ihracatın payı ise %-28,1 oranında azalmıştır. Dünya ekonomisinde yaşanan değişimler Türkiye'deki sanayi politikalarının amacını ve etki alanı da değiştirmektedir. Önceki yıllarda "sanayileşme" temel amaçken, artık günümüzde "rekabet gücünü" artırmak uygulanan politikaların temel amacı haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanayi Sektörü, Değişimler, Ekonomik Göstergeler, Sanayileşme

Öğrencilerin Halkla İlişkiler Eğitimine Yönelik Tutumlarına ve Meslek İmajını Oluşturan Faktörlerin Belirlenmesine İlişkin Bir Değerlendirme: Halkla İlişkiler Bölümü Öğrencilerine Yönelik Bir Saha Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Gonca Yıldırım - Yrd.Doç.Dr. Cihan Becan

ÖZ

Halkla ilişkilere hem özel hem kamu sektöründe ihtiyaç duyulmasıyla halkla ilişkiler eğitimi de önemli bir rol oynamaya başlamıştır. Halkla ilişkiler endüstrisinin Türkiye'de son 20 – 25 yılda yaygınlık kazanması, temel eğitim programı ve içeriğinin de ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Devlet ve vakıf üniversitelerinde eğitimi devam eden 48 halkla ilişkiler bölümü vardır. Bunların 20'si İstanbul'daki çeşitli üniversite kurumlarındadır. Halkla ilişkiler bölüm sayısının geçmiş yıllara göre hem İstanbul hem de ülke çapında giderek artması halkla ilişkilerde sektör açısından insan kaynağına her yıl daha fazla ihtiyaç duyulduğunu işaret etmektedir. Halkla ilişkiler alanındaki insan kaynağına duyulan talebin artışı halkla ilişkiler eğitiminin de doğrudan üzerinde durulması gerektiğini göstermektedir. Bu çalışmayla ön lisans ve lisans düzeyinde halkla ilişkiler eğitimi alan öğrencilerin kendi üniversite kurumlarındaki halkla ilişkiler eğitimine yönelik algılarını tespit etmek amaçlanmıştır. Mesleki eğitimin oluşturulması ve güçlendirilmesinde, halkla ilişkiler alanındaki uygulamaları yönetebilme becerisinin geliştirilmesinde, sektörde kullanılan terimlerin – kavramların en iyi şekilde öğrenilebilmesinde kritik bir rol oynaması açısından ön lisans ve lisans eğitimi çalışma odağını oluşturmaktadır. Çalışma, halkla ilişkiler eğitimine ilişkin toplu bir veri sağlaması bakımından önemlidir. Araştırma kapsamında İstanbul ili örneğinde, basit tesadüfi örneklem yöntemiyle, halkla ilişkiler bölümü olan dört vakıf üniversitesinde öğrenim gören 400 öğrenci üzerinde, yüz yüze anket tekniği uygulanacaktır. Bu araştırma 06.02.2017 – 06.03.2017 tarih aralığı ile sınırlıdır. Çalışmanın yüz yüze anket üzerinden yapılması, bundan dolayı kısıtlı bir zaman ve maliyet gerektiğinden İstanbul'daki tüm üniversitelere ulaşılamaması çalışmanın sınırlılığıdır. Bu ankette sorular öğrencilerin eğitim aldıkları üniversite kurumları bünyesindeki halkla ilişkiler eğitimine yönelik tutumları belirten ifadeler, halkla ilişkiler mesleğine ilişkin imaj faktörleri, derslerde kullanılan iletişim araçları ile derslerde yararlanılan anlatım teknikleri ve demografik faktörler gibi sıklık belirten sorular olmak üzere dört bölümde toplanarak bu sorular üzerinden analiz edilecektir. Araştırma sonunda; öğrencilerin kendi üniversite kurumları bünyesinde aldıkları halkla ilişkiler eğitimine yönelik nasıl bir tutuma sahip olduğu ve ön lisans ile lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler arasında halkla ilişkiler eğitimine yönelik algı farklılıkları tespit edilecektir. Ayrıca halkla ilişkiler mesleğine ilişkin hangi imaj faktörlerinin ön plana çıktığı, ders sürecinde çoğunlukla hangi iletişim araçlarından ve anlatım tekniklerinden yararlanıldığı, öğrencilerin halkla ilişkiler bölümünü hangi sebeplerden dolayı seçtiği ortaya çıkacaktır. Elde edilen veriler doğrultusunda halkla ilişkiler alanında verilen eğitime ilişkin öğrenci tutumlarının daha olumlu seviyeye çıkarılması ve bu doğrultuda halkla ilişkiler eğitimindeki kalite düzeyinin artırılması noktasında üniversitelere ve ilgili akademisyenlere öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Eğitim, Tutum, Meslek İmajı

Türkiye Varlık Fonunun İslam Ülkeleri İle Kıyaslaması: Fondan Beklentiler ve Muhtemel Sonuçlar

Cihan Yılmaz - Arş. Gör. Onur Demirci

ÖZ

Ulusal Varlık Fonu (UVF), ülkelerin hidrokarbon gelirlerine, ticaret fazlalarına ve emtia dışı gelirlerine dayanılarak oluşturulan; büyüme oranlarına katkı sağlamak, sermaye piyasalarının derinliğini arttırmak ve gelir fazlasını etkin bir biçimde yönetmek amacıyla kurulan bir fondur. Türkiye beklenen bu faydaları sağlamak amacıyla Türkiye Varlık Fonu'nun kurulmasını 26 Ağustos 2016 tarihli 29813 sayılı resmi gazetede yayınlayarak yasalaştırmıştır. Buna ek olarak; aynı kanun ile özel hukuka tabi ve profesyonel yöneticiler ile idare edilecek olan Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi kurulmuştur. Çalışmanın amacı; Türkiye'de kurulan bu yeni fonun ve şirketin hukuki temellerinin, fonların içeriğinin ve işletilmesinin İslam ülkelerindeki benzer fonlarla karşılaştırılmasıdır. Ayrıca Türkiye'nin UVF'den beklentilerinin muhtemel sonuçları da belirlenmeye çalışılmıştır. Doğal kaynak gelirlerinden, ihracat fazlasından ve bütçe fazlasından elde edilen gelirlerin varlık fonunun kaynağını oluşturduğu genel uygulamanın aksine; Türkiye'deki varlık fonunun kaynağının çeşitli kamu sermayeli şirketlerin hisselerinin bir kısmının devri şeklindeki gelirden oluştuğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Varlık Fonu, Ulusal Varlık Fonu (Uvf), Türkiye, İslam Ülkeleri

Teknolojinin Tarihsel Örgütlü Yapısı Bağlamında Yeni Medya Üzerine Bir İnceleme

Deniz Akın

ÖZ

Yeni medya, yeni iletişim teknolojileri ve onlarla nicel olarak çeşitlenen yeni uygulama alanları için kullanılan kavramlardan biridir. Yeni medya bilginin üretimi, dağıtım ve kontrolünde endüstriyel kapitalist örgütlü yapıyı anlatmaktadır. Yeni medyanın ifade ettiği teknoloji egemen sınıfın kontrolünde ve bu kontrolden geçerek toplumsal değişmeye aracılık etmektedir. Çalışma yeni medyanın aracılık ettiği güç ve kontrol ilişkilerini analiz etmek amacıyla tasarlanmıştır. Niteliksel yöntemle yapılan analizde mülkiyet ilişkisi, içeriğin üretimi ve dağıtımı temel göstergeler olarak belirlenmiştir. Çalışmada yeni medyanın teknolojide niteliksel bir değişiklik olarak yeniliği ifade etmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Tarihsel Örgütlü Yapı, Yeni Medya

Osmanlı Eğitim Sisteminde Kırılma Dönemi: Medrese Eğitiminde Sadakat, Nepotizm ve Gerileme İlişkisi

Arş.Gör. Deniz Aşkın

ÖZ

Bu çalışma, Osmanlı gerileme dönemindeki eğitim sistemini sosyolojik bir zeminde tartışmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, medrese eğitim sistemi üzerine genel bir değerlendirme ile beraber bu kurumun söz konusu dönemde içine girmiş olduğu nepotizm, sadakat ve gerileme ilişkisine odaklanılacaktır. Eğitim sisteminin amaç ve müfredatı düşünüldüğünde onun döneme ve çağa göre yenilenmesi ve çağın ihtiyaçlarına cevap vermesi beklenir. Fakat Osmanlı gerilme döneminde yaşanan siyasi ve ekonomik sıkıntıların da etkisi ile medreselerin oldukça önemli bir şekilde kendi içine kapandığını ve daha önceki işleyişine uygun olmayan bazı uygulamaların kabul edildiğini görmek mümkündür. Tamda bu minvalde, Osmanlı İmparatorluğu'nda uzun süre toplumun üst düzey bürokratlarının eğitildiği medrese eğitim kurumu, toplumsal alanda meydana getirdiği etki-tepki ve neden-sonuç ilişkisi bağlamında analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Medrese Sistemi, Gerilme ve Eğitim, Nepotizm

Tekstil Sektöründe Vardiyalı Çalışan Kadın İşçilerin İş-Yaşam Dengesine İlişkin Algılarının Belirlenmesine Yönelik Araştırma

Deniz Atalay - Doç.Dr. Yasemin Özdemir

ÖZ

Özet Toplumda yaşanan olaylar toplumun dinamizmini etkisi altına almaktadır. Yaşanan toplumsal olaylar sonucunda kadınlar, çalışma hayatında farklı şekillerde istihdam edilmeye başlanmıştır. Günümüzde küçük ve orta ölçekli işletmelerde yaygın olarak yapılandırılan vardiya usulü çalışma şeklinde aktif olarak yer alan kadınların iş yaşamı ve özel yaşam ile ilgili sorumluluklarının artması ile iş-yaşam dengesinde birçok sorun yaşamasına neden olmaktadır. Yaşanan zorluklar ve ağır iş koşulları çalışma yaşamını daha da zorlaştırmaya başlamıştır. Vardiya sistemine ait zor çalışma koşulların etkisiyle iş ve özel yaşamını dengeleyememesi sonucunda ortaya çıkan çatışma kadınların stres ve tükenmişlik gibi farklı sorunlar da yaşamasına neden olmaktadır. Bu nedenle kadın istihdamının artırılması ve iyileştirilmesi amacıyla makro anlamda çözüm sağlayacak politikaların geliştirilmesi oldukça gerekli bir hal almaktadır. Çalışmanın amacı, vardiya sisteminde çalışan kadın işçilerin içinde yer aldıkları çalışma koşullarını ve bu koşulların iş-yaşam dengelerini nasıl etkilediğine ilişkin algılarını ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda nitel bir araştırma kapsamında Sakarya'da bulunan tekstil firmalarında çalışan kadın işçilerle yarı biçimsel mülakat yöntemi ile elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulacaktır. Kaynakça ATIM, RAMAZAN, 2013 ,"Küreselleşen Çalışma Hayatında Türkiye'de Kadın İstihdamını Artırmaya Yönelik Politikalar" Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas. YUVALI, ERTUĞRUL, 2013 " 4857 Sayılı İş Kanunu'nun Ve İlgili Mevzuatın Kadın İşçiler İle İlgili Hükümlerine Genel Bir Bakış" TBB Dergisi, s.106,s.s.94-114. KARABIYIK, İLYAS 2012,"Türkiye'de Çalışma Hayatında Kadın İstihdamı ", Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, c. XXXII, s. I, s.s. 231-260. ÇAKIR, AÇELYA, 2011, "Türkiye'de Esnek Çalışma Ve Kadın İşgücü Üzerindeki Etkileri" Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kadın İstihdamı, Vardiya Sistemi, İş-Yaşam Dengesi

Suriyeli Göçmenlerin Ulusaşırılaşma Süreci; Antakya Örneği

Öğr.Gör. Deniz Cengiz - Ayşe Çağlayan

ÖZ

Türkiye, günümüzde farklı dinamiklerle bir göçmen ülkesi kimliği taşıyan ve 2011 yılından günümüze kadar devam eden Suriye'deki savaş ortamı nedeniyle çok sayıda bir Suriyeli göçmene ev sahipliği yapan bir ülke konumundadır. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı Şubat 2017 verilerine göre Türkiye'de Geçici Koruma kapsamındaki Suriyelilerin sayısı 2.910.281'dur. Bu bağlamda Türkiye, daha önceleri hiç deneyimlemediği benzersiz ve ne kadar süreceği belli olmayan bir göçmen sorunuyla karşı karşıya kalmıştır, bunun yanı sıra özellikle Suriye sınırındaki illerde mülteci kümelenmesi gittikçe değişik oluşumlara yol açmaya başlamıştır. Bu çalışma, Türkiye ile Suriye arasındaki coğrafi ve kültürel yakınlık nedeniyle Türkiye'nin geçici koruma kapsamında Suriyeliyi en fazla barındıran 3. büyük kenti olan Antakya'daki Suriyelilerin Türkiye'ye zorunlu göç süreci ve yaşam pratiklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Yapılan araştırmanın verileri, Antakya'da yaşayan geçici koruma kapsamındaki 30 Suriyeli katılımcıyla yapılan görüşmelerle oluşturulmuştur. Bu çalışma nitel bir araştırma olarak tasarlanmış olup, katılımcıların görüşmelerde yarı yapılandırılmış sorulara verdikleri cevaplardan elde edilen veriler, betimsel ve içerik olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bulguları önceki ulus aşırı bağlantıların ve ağların sığınmacıların göç ve yerleşme yeri seçim sürecinde etkili olduğuna işaret etmektedir. Bunun yanı sıra Suriyeli göçmenler hedef ülkede mekansal toplanma ve topluluk oluşturma eğilimi gösterirken; aynı zamanda da köken toplumla bağ ve bağlantılarını sürdürmektedir. Yüz yüze görüşme yapılan Suriyelilerin bir bölümü köken ülkeye şartların düzelmesi halinde geri döneceğini belirtse de onlar için gelecek belirsizliği hala geçerliliğini korumakta ve zaman geçtikçe kendi ülkelerine dönüş için olumsuz yönde işlemektedir. Yapılan görüşme ve gözlemler sonucunda burada yaşayan Suriyelilerin Antakya'da bir ulus aşırı toplumsal alan meydana gelebileceğine yönelik izlere rastlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ulusaşırılaşma, Geçici Koruma, Antakya, Zorunlu Göç, Suriye

Bireysel Sorumluluk ve Sosyal Sorumluluk: Öğrencilerin Bireysel Sorumluluk Algılarının Sosyal Sorumluluk Kampanyalarına Yönelik Tutumlarına Etkisi

Öğr.Gör. Deniz Ünal Adıgüzel - Öğr.Gör. Emel Sarıtaş - Prof.Dr. Süleyman Barutçu

ÖZ

ÖZET Bireyin kendi hayatının yükümlülüklerini yerine getirme olarak tanımlanan bireysel sorumluluk, yapılması ve yapılmaması gereken davranışlara karar vermede önemli bir faktör olarak değerlendirilirken, hayatımız boyunca aslında ilgisi olmadığı düşünülen, ancak üzerinde derin düşünüldüğünde bağlantı kurulan birçok davranışımızın da temelini oluşturabilmektedir. Ürün ve hizmetleri satın alma kararı verme davranışı da bunlardan biri olarak gösterilebilir. Günümüzde, hem toplumların refah seviyelerini arttırmak hem de firmalara fayda sağlamak amacı ile yapılan sosyal sorumluluk kampanyaları tüketici satın alma kararına etki etmektedir. Öğrenciler ile yapılması planlanan bu çalışma ile(1) öğrencilerin bireysel sorumluluk algıları ile işletmelerin gerçekleştirdikleri sosyal sorumluluk kampanyalarına yönelik tutumları arasında ilişki olup olmadığının araştırılması, (2) öğrencilerin bireysel sorumluluk algıları ile işletmelerin gerçekleştirdikleri sosyal sorumluluk kampanyalarının satın almada etkili olup olmadığının analizi, (3)öğrencilerin bireysel sorumluluk algıları ile işletmelerin toplumsal konularda gerçekleştirdikleri sosyal sorumluluk kampanyalarına yönelik tutumları arasında ilişki olup olmadığının analizi, ve (4) öğrencilerin bireysel sorumluluk algıları ile işletmelerin çevresel konularda gerçekleştirdikleri sosyal sorumluluk kampanyalarına yönelik tutumları arasında ilişki olup olmadığının araştırılması amaçlanmaktadır. Araştırmanın veri toplama aşamasında anket yöntemi kullanılacak olup, elde edilen sonuçlar çerçevesinde işletmelere ve pazarlama yöneticilerine önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorumluluk, Öğrencilerin Bireysel Sorumluluğu

Toptancı Motivasyonunun Belirleyicileri : Gıda Toptancıları Üzerinde Bir Uygulama

Öğr.Gör. Derya Altıntaş

ÖZ

Değişen çevre koşulları altında üreticinin mallarını hedeflenen tüketiciye ulaştırmasında bağımsız ve aracısız olarak hareket etmesi, başka bir ifadeyle bu malların kendiliğinden üreticilerden tüketicilere ulaşması çok zordur. Üretici ile tüketici arasına giren kişi ya da örgütler çeşitli faaliyetlerle malın hareketini sağlarlar. Böylece mallar pazarlara daha kolay ulaştırılır. Malların hareketini sağlamak için kurulan bir sistem olan dağıtım kanalı çeşitli aracılar ve bunlar arasındaki ilişkilerden oluşmaktadır. Kanallarda birbirinden farklı görevleri üstlenmiş olan işletmelerin fiziki dağıtım, koordinasyon, denetim gibi faaliyetlerinin yanında ürünlerin pazarlanmasında istenen başarıya ulaşılabilmesi birbirlerini motive edici uygulamalar kullanılmaları da gerekmektedir. Bu çalışmada dağıtım kanalı üyelerinden biri olan toptancıların motivasyon belirleyicilerini tespit edebilmek için veriler gıda toptancılarıyla yapılan yüz yüze anketler aracığıyla elde edilmiştir. Analizler sonucunda toptancıların motivasyon belirleyicilerinin dört faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Bu faktörler iletişim ve tanıtım çabalar, somut göstergeler ve işletmeye uyum, eleman yeterliliği ve niteliği ile yeni ürünler hakkında bilgilendirme ve ekstra ödeme desteği adları altında toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dağıtım Kanalı, Toptancı, Motivasyon Belirleyicileri

Yerel Yönetimler Önlisans Programları Ders İçeriklerinin Afet Yönetimi Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Derya Demirdizen Çevik - Yrd. Doç. Dr. Serpil Gerdan

ÖZ

Dünyada, afetlerden etkilenen insan sayısı, hızlı ve denetimsiz kentleşmenin etkisiyle artış göstermiştir. Türkiye'de oğal afetler sonrası ödenen bedeller de oldukça ağır olmuştur. Ülkemizin sahip olduğu afet riskinin yüksekliği dikkate alındığında, afet bilincinin bireysel ve yönetsel olarak canlı tutulması son derece önemlidir. Bu konuda gerek merkezi gerekse yerel yönetimlerin önemli derecede sorumlukları bulunmaktadır. Bu araştırma, toplum ve bireyin geleceğe ait gereksinimlerini yorumlayabilen ara elemanları yetiştiren Yerel Yönetimler Programlarında afetler konusunda yeterli düzeyde eğitim verilip verilmediğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, afetlerle ilgili farkındalık ve bilgi düzeyinin yükseltilmesini hedefleyen bir projenin ön çalışması niteliğinde olup buradan elde edilecek veriler projenin gerekçelendirilmesinde önemli rol oynayacaktır. Bu kapsamda, ders planlarında yer alan afet ve kriz yönetimine ilişkin derslere ait ders içerikleri, öğrenme çıktıları ve kazanımları da değerlendirilmiştir: 2016-2017 Yükseköğrenim Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Kılavuzuna göre 42 üniversite, 46 Meslek Yüksekokulu olmak üzere yılda yaklaşık 4500 öğrenci yerel yönetimler programına (1 ve 2. öğretim) kayıt yaptırmaktadır. Ancak bunların yalnızca yedisinde afet ve kriz yönetimine ilişkin dersler seçmeli ders kapsamında yer almaktadır. Bu derslere ait planlarda, afet türleri ile afet ve kriz yönetiminin evrelerine ait bilgilerin yer aldığı ancak kurumlar arası işbirliği, planlama ve tatbikatlara yönelik bilgilerin eksik olduğu görülmektedir. Oysa bunlar afet ve kriz yönetiminin en vazgeçilmez unsurlarındandır. Bu ön araştırma sonuçları, afet ve kriz yönetimi konusunda yerel yönetimler programlarının yeterince bilgili ara eleman yetiştiremediğini göstermektedir. Ülkemizin doğal kaynaklı afetlere maruz ülkeler arasında ön sıralarda yer aldığı dikkate alınırsa, yerel yönetim birimlerinde ara elemanlarına bu konuda bilgi ve farkındalık düzeylerinin yüksek olması beklenmektedir. Bu çalışmanın devamında planlanan proje kapsamında afet farkındalığı yüksek yerel yönetimlerde çalışacak ara elemanların yetiştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Afet, Kriz Yönetimi, Afet Farkındalığı

Kapadokya Bölgesi Zelve Vadisi'nde Bulunan 6 Nolu Kilise

Arş.Gör. Derya Güneri

ÖZ

Zelve Vadisi, Göreme-Avanos karayoluna 2 km mesafededir. Bölge, Kapadokya'da Hıristiyanların önemli yerleşim ve dini merkezlerinden birisi olmuştur. 6 Nolu Kilise Zelve Açıkhava Müzesi sınırları içerisinde olup, 1 No'lu Kilise'nin karşısında, manastır alanının dışında bulunmaktadır. Şu anda dışarıdan algılanabilir durumda olmasına karşın, vadinin doğu yamacında, ulaşımın oldukça zor olduğu yüksek bir mesafede yer almaktadır. Kilise bir kayanın içerisine oyularak yapılmıştır. Doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olan kilisenin tavanında büyük bir haç vardır. Kilise; tek nefli ve tek apsislidir. Arkosoliumdaki mezarların sayıca fazla olmasından dolayı, bir mezar şapeli olarak da yapılmış olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı; daha önce çalışılmamış olan 6 Nolu kiliseyi bir bütün olarak çalışıp belgelemek, benzer kiliselerle karşılaştırma yaparak tarihlendirip, Bizans sanatı içerisindeki yerini ve önemini belirlemeye çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Bizans, Kapadokya, Zelve, Kilise, İkonaklasmus Dönemi

Kobi'lerin Tam Zamanında Üretim Sisteminde Tedarikçi İlişkilerinin Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Derya Öztürk

ÖZ

Günümüzde birçok üretici işletme küresel pazarlarda rekabet edebilmek için mamul üretim sürecinde tam zamanında üretim sistemini uygulamaktadır. Bu sistemin tercih edilmesinin nedeni, israfa duyarlı olması ve maliyetleri azaltma çabası içerisinde olmasıdır. Tam Zamanında Üretim Sisteminin üretim alanındaki başarısı işletmeleri bu felsefeyi tüm tedarik zinciri boyunca uygulamaya sevk etmektedir. Son yıllarda bir çok işletme, malzeme ve hizmet sağlama noktasında rekabet üstünlüğü elde etmede tedarikçi ilişkilerinin önemini anlamaya başlamıştır. Bu bağlamda çalışmanın amacı üretim sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin tam zamanında üretim sisteminde tedarikçi ilişkilerinin belirlenmesidir. Araştırmada kullanılan veriler, Ordu ili Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren 54 adet küçük ve orta ölçekli işletmelerden yüz-yüze anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Tedarikçi ilişkileri ölçeği veri setinin faktör analizi için uygun olup olmadığı KMO ve Barlett's testi ile sınanmıştır. Uygulanan faktör analizi sonucunda Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,671 olarak bulunmuş ve çalışmanın faktör analizi için uygun olduğuna karar verilmiştir. Sonuç olarak KOBİ'lerin tam zamanında üretim sisteminde tedarikçi ilişkilerinin belirlenmesinde etkili olan faktörler dört başlık altına toplanmıştır. Bunlar işbirliği, karşılıklı güven, iletişim ve esnekliktir.

Anahtar Kelimeler: Tedarik Zinciri Yönetimi, Tam Zamanında Üretim, Tedarikçi İlişkileri, Kobi

Fındık İşleme Tesislerinde Kalite ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemlerinin İncelenmesi: Ordu İli Örneği

Yrd.Doç.Dr. Derya Öztürk - Ferit Arıcı

ÖZ

Son yıllarda, gıdanın güvenli ve kaliteli üretimi büyük önem kazanmıştır. Buna en büyük etken, artan tüketici bilinci ve beraberinde getirdiği güvenilir ve kaliteli ürün talebidir. Bu durum, gıda işletmelerinin kendilerine uygun olan kalite ve gıda güvenliği yönetim sistemlerini kurma ve sürdürme gerekliliğini doğurmuştur. Çünkü bu yönetim sistemleri uyulması gereken kuralları içeren Gıda Kodekslerine ilave olarak yönetimsel yaklaşımlar da içermektedir. Ülkemiz dünyada Ordu ili ise ülkemizde fındığın üretimi, işlenmesi ve ihracatında çok büyük bir paya sahiptir. Bu çalışmanın amacı; Ordu ilindeki fındık işleme tesislerinin sahip oldukları kalite ve gıda güvenliği yönetim sistemlerinin incelenmesi ve bu sistemlerin işletmelerde meydana getirdiği etkilerinin belirlenmesidir. Çalışmada, firmalarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler niteliksel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak incelenmiştir. Sonuç olarak, fındık işleme tesislerinde kalite ve gıda güvenliği yönetim sistemlerinin yeri ve önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalite Yönetim Sistemi, Gıda İşleme, Gıda Güvenliği, Fındık

Küresel Yönetişim Çerçevesinde Kriz Anlarında Birleşmiş Devletler-Devlet Egemenliği Sorunsalı

Derya Özveri Bezdekovsky

ÖZ

Yönetişimi bir süreç olarak konumlandırdığımızda, bu süreci dönemsel olarak gözden geçirmek, yeni oluşan politik çıktılara göre yönetişimi değişen zaman ve olgulara uygulamak gerekliliği doğmaktadır. Küresel yönetişimin baş aktörü olarak adlandırılan Birleşmiş Milletler (BM) de yaşadığı değişimlerden yönetişimini dönüştürmek zaruretiyle karşı karşıya kalmaktadır. Soğuk Savaş, 11 Eylül, bölgesel çatışmalar, soykırıma varan toplu katliamlar dahilinde büyük şoklarla sarsılan BM sistemi yönetimsel olarak bu değişimlere oldukça statükocu bir yaklaşımla bir başka deyişle; kuruluşundaki yapı ve siyaset üretimi araçları ile değişime inatla karşı koyarak devam etmeye çalışsa da; uluslararası ilişkiler de meydana gelen bu kriz anlarında küresel yönetişim gerektirdiği bir baş aktör olarak gerek yönetsel gerekse sistemsel bir cevap vermekten aciz görünmektedir. Bu çalışma, BM içerisinde yukarıda ki değinilen kırılganlıklara neden olan kendi yapısal ve yönetsel sorunları ortaya koymayı amaçlarken, BM'nin en önemli kuruluş amaçlarından biri olan uluslararası barış ve güvenliği tesis etme konusunun, bölgesel çatışmalar sorunsalına odaklanarak; BM'nin, üye devletlerinin egemenlik temelli küresel merkezli bir ana yönetime olumsuz bakma eşiklerini aşacak süreçleri geliştirerek, BM'nin küresel başat aktör olarak konumlanabilmesi için kısmi çözümler üzerinden, küresel yönetişim sayesinde bu tür çatışmaların çözümlenmesinin daha etkin bir yol olduğu gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sküresel Yönetişim, Birleşmiş Milletler, Bölgesel Çatışmalar, Egemenlik

Postmodern Tüketim Kültürü İmgelerinin Yeni Medyadaki Görünümü: Instagram Evreni Örneği

Dilara Doğan

ÖZ

Bu çalışma, postmodern dönemde tüketim kültürü ve yeni medya ilişkisini irdelemektedir. Bireyin var olduğu andan itibaren tüketim pratikleri içinde yer alması ve tüketim olgusunun tarihsel süreci incelenerek, postmodern tüketicinin sosyal onay alma arzusu ile ihtiyaçtan ziyade gösterge ve imajları tüketme eğiliminde olduğu tartışılmıştır. Çalışma örneklemi olarak bir sosyal paylaşım platformu olan mobil uygulama Instagram üzerinden kazanç sağlayan butikler ve bloggerlar ele alınmıştır. Bu butik ve bloggerların postmodern reklam ve halkla ilişkiler stratejilerinin tüketim kültürüne izdüşümü açıklanmış, enformasyon çağı olarak adlandırılan bugün yeni medya aygıtlarının tüketim aracı olarak değerlendirmesi yapılmıştır. Sosyal paylaşım platformlarının, bireylerin sosyalleşme ve sosyal görünürlük kazanma arzusunun bir sonucu olarak gündelik yaşam pratiklerinde yer edindiği ve kişilerin tüketim eğilimlerine etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Kültürü, Postmodernizm, Yeni Medya, Tüketici Davranışı, Instagram Butikleri, Bloggerlar

Evlilik Programlarında Toplumsal Cinsiyet Kavramının İncelenmesi

Öğr.Gör. Dilay Güvenç - Yrd.Doç.Dr. Benan Yücebalkan - Öğr.Gör. Barış Aksu

ÖZ

Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten farklı olarak, kadınla erkeğin sosyal ve kültürel açıdan tanımlanmasını, toplumların bu iki cinsi birbirinden ayırt etme biçimini, onlara verdiği toplumsal rolleri anlatmak için kullanılan bir kavramdır. Sistem-toplum tarafından belirlenen/öğretilen/dayatılan roller kadın ve erkeklerin yaşamlarını şekillendiren ana öğeler haline gelmekte kadınlık-erkeklik kuralları dayatılmaktadır. Dayatmaların dışında düşünmek ve hareket etmek genellikle birtakım yaptırımlarla karşılık görmektedir. Hukuksal anlamda eşit olan kadın ve erkeğe bu yaptırımlar toplum tarafından uygulanmaktadır. Bu yaptırımlar sıklıkla ayıplanma, kınanma yoluyla öğretilirken bazen de alaylar, küçümsenmeler ve dışlanmalar halini almakta ve hatta şiddete maruz kalmalar haline dönüşebilmektedir. Televizyon kanallarında gündüz kuşağında yer alan evlilik programları da kadınlık-erkeklik ve evlilik kavramları üzerine kurgulanmakta ve kadının olması gereken "makbul gelin" adayı formatı kurgu üzerinden işlenmekte ve öğretilmektedir. Bu çalışma son dönemlerde Diyanet İşleri Başkanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı gibi kurumların tepkisini çeken ve hatta Meclis'te hakkında araştırma komisyonu oluşturulan bu programlardan birini örnek alarak öğretilen kadınlık-gelinlik kurgusunu incelemeyi amaçlamaktadır

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Evlilik Programları, Kadınlık, Mahremiyet

Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Uygulama

Öğr.Gör. Dilay Güvenç - Murat Özgür Güvenç

ÖZ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası finansal okuryazarlığı, "Bir bireyin kişisel bütçesini yönetme sürecinde etkin ve bilinçli kararlar alabilmesini sağlayan finansal bilgiye sahip olması ve bu kararları uygulayarak bireysel ve toplumsal finansal refahı artırma yetisidir." biçiminde tanımlanmaktadır. Finansal okuryazarlık bireylerin finansal konularda bilgi sahibi olmalarını, doğru karar ve davranışlar sergilemelerini amaçlamaktadır. Günümüz küresel ekonomik ortamında krizlerin etki alanı genişlemekte, rekabet ve risk sadece işletmeler için değil bireyler için de hızla artmaktadır. Teknolojik dönüşüm ve gelişimin beraberinde getirdiği ürün farklılaşması finansal sistem, ürün ve hizmetlere yönelik bilgi ve beceri düzeyinin yüksekliğini gerekli kılmakta ve konuya ilişkin farkındalığın önemini arttırmaktadır. Toplumsal kalkınma açısından elbette her yaştan bireyin finansal eğitimi önemli olmakla birlikte geleceğin tüketicileri ve bütçe yöneticileri olarak gençlerin finansal okuryazarlığının önemi dikkati çekmektedir. Bu kapsamda, çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin GEREk ve KURT tarafından geliştirilen (2001) Finansal Okuryazarlık Ölçeği ile değerlendirilmesi ve finansal alan dersleri gören Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü öğrencilerinin finansal bilgi, tutum ve davranışlarını diğer bölümlerin öğrencileri ile karşılaştırarak finansal okuryazarlığa eğitim sürecinin katkısının değerlendirilmesidir. Uygulama Kocaeli Üniversitesi Kandıra Meslek Yüksekokulu'nda gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Bilgi, Finansal Davranış, Finansal Tutum

Işte Var Olamama (Presenteeism) ve Sağlığı Geliştirme Programlarına İlişkin Bir Alanyazın İncelemesi

Dr. Dilek Şahin

ÖZ

İşte var olamama (presenteeism) hastalık, yaralanma, anksiyete vb. durumlara sahip olunmasına rağmen çalışmak için işe gelinmesi olarak tanımlanmaktadır. Sağlığı geliştirme programı ise bir işyerinin sunduğu sağlık, güvenlik ve sağlıklı yaşam etkinliklerinin tamamıdır. Bu araştırmanın amacı, sağlık nedenlerine bağlı işte var olamamayı (presenteeism) ve bu durumun önlenmesinde etkili olan sağlığı geliştirme programlarının etkililiğinin incelenmesidir. Bu çalışma alanyazın taramasına dayalı olarak hazırlanmıştır. Elektronik veri tabanlarında 1990-2017 yılları arasında yapılan tarama sonucunda, araştırmanın amaç ve kriterlerine uygun 20 araştırmaya ulaşılmıştır. Elde edilen bulgularda işte var olamama durumuna bağlı verimsizliğin sağlığı geliştirme programları ile azaltılabileceğine ve bu programlara yapılan yatırımların getiri sağladığına dair bulgular elde edilmiştir. Bu araştırma ile işte var olamama ve buna yönelik sağlığı geliştirme programlarına dair genel bir bakış açısı sunulacak ve konuya ilişkin öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Işte Var Olamama (Presenteeism), Sağlığı Geliştirme Programları, Verimlilik, Performans

Özel Hastane Çalışanlarının Yabancılaşma ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma

Dr. Dilek Şahin

ÖZ

Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın genel amacı, özel hastane çalışanlarının yabancılaşma ve işten ayrılma niyetleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Ayrıca, özel hastane çalışanlarının sosyo-demografik özellikleri ile yabancılaşma arasındaki ilişkinin de değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Evren ve Örneklem: Araştırma, Trakya Bölgesinde -Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli'nde- hizmet veren özel hastanelerde yürütülmüştür. Bu kapsamda, araştırma izni alınan 9 hastanede görev yapan toplamda 296 çalışandan dönen veriler çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen katılımcıların mesleki dağılımları şu şekildedir; 113'ü yardımcı sağlık çalışanı, 16'sı doktor ve 148'i idari personeldir. Dört çalışan ise görevini belirtmemiştir. Yöntem: Veriler anket aracılığıyla toplanmıştır. Anketteki soruların 14'ü çalışanların sosyo – demografik ve eğitim durumunu, 21'i yabancılaşma durumunu ve 3'ü işten ayrılma eğilimini belirlemeye yöneliktir. Örgütsel yabancılaşmayı ölçme amacıyla Mottaz (1981) tarafından geliştirilmiş olan ve Türkçeye uyarlaması Uysaler (2010) tarafından yapılan 3 boyutlu "Yabancılaşma Ölçeği" kullanılmıştır. İşten ayrılma niyeti ise Mobley ve diğerleri (1978) tarafından geliştirilmiş olan ve Türkçeye Tüzün'ün (2013) uyarlamış olduğu çalışmadan faydalanılmıştır. Sonuçlar: Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik teknikleri, normal dağlım özelliği taşıyan veri setlerinde t-testi ve Tek Yönlü Anova testi kullanılmıştır. Normal dağılım özelliği taşımayan veri setlerinde ise ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Yabancılaşma ve işten ayrılma eğilimi arasındaki ilişki ise Pearson Korelasyan analizi ile yapılmıştır. Sonuçların raporlanmasına devam edilmektedir. Çalışma sonucu, örgütsel yabancılaşma ve ile işten ayrılma niyeti arasındaki ilişkiye yönelik bir takım öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Yabancılaşma, İşten Ayrılma Niyeti, Özel Hastane

Modern Dünyanın Bunalımı Karşısında Radikal Bir Eleştiri ve Alternatif Çözümler: Ivan Illıch

Dönüş Sarıtaş

ÖZ

Bu çalışmada Avusturyalı filozof ve unutulmuş bir toplum eleştirmeni olan Ivan Illich'in çağdaş batı kültürü, kurumları, modern dünyanın içinde bulunduğu buhran, küreselleşme, kapitalizm, sınıf farklılıkları, endüstri toplumunun yarattığı problemler ve bunlara yönelik olarak savunduğu çözümlere yer verilecektir. Ivan Illich, çağdaş batının ve modernizmin değerlerin kurumsallaşmasna, araçların amaçlara dönüşmesine sebebiyet verdiği ve modernizmin gerektirdiği sürekli yeniliğin geleneğe ve ekolojiye zarar verdiği gerekçesiyle eleştirir. Sürekli yenilikten kastettiği endüstriyel ve teknolojik ilerlemelerdir. Illich kurumların tekelleşmesinin ve endüstri toplumuna hizmet etmesinin karşısındadır. O, daha çok vernaküler dediği geleneksel değerlerin yaşatılmasından yanadır. Batının ön plana attığı araçlara yönelik maddi yaşam tarzı bireylerin pasif, tek tip, homojen bir tüketim toplumu olmasının önünü açar. Kendi geleneksel değerleri ve yaratıcılığı olmayan toplumlar unutulmaya ve unutturulmaya, yozlaşmaya mahkumdur. Endüstri toplumu sınırsız ihtiyaçlar yaratır ve insan doğaya hükmetmeye başlayınca mekanik bir evren oluşur. Aşırı nüfuslaşma ve yanlış teknoloji çevrenin yozlaşmasına sebep olur. Buna önlem olarak Ivan Illich nüfus denetimi, dengeli tüketim ve doğum kontrolünü önerir. İnsanların hazır olanı kullanması radikal tekele yol açar. Bu da değerlerin kurumlaşmasına sebeptir. Oysa insan hazır gıdalar yerine kendi geleneksel ev yemeklerini yapsa, kendi kıyafetlerini dikse, daha çok ağaç dikse dünya daha yaşanabilir hale gelir ve aktif bir toplum oluşur.

Anahtar Kelimeler: Modernizm, Endüstri, Değer, Medeniyet, Araç, Küreselleşme, Teknoloji

Samiha Ayverdi: Medeniyet Problemi

Dönüş Sarıtaş

ÖZ

Bu çalışmada Samiha Ayverdi'nin medeniyet problemine değinilecektir. Samiha Ayverdi unutulan değerlerimizin yaşatılması gerekliliğini her eserinde dile getirir. Batıyı durmadan taklit etmek yerine kendi maddi ve manevi ilimlerimizi hatırlamamız ve hatırlatmamız gerekmektedir. Bu bakımdan Osmanlı Medeniyetini teklif eder. Osmanlı kendi içindeki kavimlere hoşgörü ile yaklaşmış, herhangi bir dayatma ya da sömürü yapmamış, dil, din, ırk ayrımı yapmamıştır. Ayrıca da hem maddi anlamda refaha ulaşmış, hem de manevi anlamda ilerleme kaydetmiştir. Batı ise hiçliğini sömürüsü ile kapatmayı tercih etmiştir. Osmanlı artık geri gelmeyecek fakat artık Türk-Müslüman bir İslam birliğinin kurulması şarttır Ayverdi'ye göre. Bunun yanı sıra ilimde de yalnızca maddi değil, manevi ilimlere de yer vermek gerekliliğini her eserinde dile getirir. Batı kültürü gençleri bir bunalıma sürüklemekte, oysa İslam'ın sahip olduğu maneviyata teşvik edilseler bu sorunların hiçbiri kalmayacaktır…

Anahtar Kelimeler: Madde, Maneviyat, Doğu, Batı, Medeniyet

Entelektüel Sermaye Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliğinin Testi: Türkiye'nin İlk 1000 Sanayi Kuruluşu'nda Ampirik Bir Araştırma

Prof.Dr. Deniz Taşcı - Dr. Burak Özdemir

ÖZ

Bu çalışmanın amacını Entelektüel Sermaye Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğini İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan güncel ilk 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu üzerinde belirlemek oluşturmaktadır. Çalışma İSO ilk 1000 Sanayi Kuruluşu listelerinden tam sayım yöntemiyle ulaşılan 213 şirket ile yürütülmüştür. Entelektüel Sermaye Ölçeği 14 ifade ve insan sermayesi, sosyal sermaye ve yapısal sermaye alt boyutlarından oluşmaktadır. Çalışmada Entelektüel Sermaye Ölçeği'nin, güvenirlik analizi, açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi, AVE (açıklanan ortalama varyans) ve CR (iç tutartlık güvenirlik) değerlerinin tespiti gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda Entelektüel Sermaye Ölçeği'nin üç alt boyuta ayrıldığı görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizinde ise revize edilmiş model iyi uyum iyiliği değerlerine sahiptir (X2/df= 2,37; RMSEA= ,08, GFI= ,9 ve CFI= ,91). Cronbach's Alpha güvenirlik değeri ,86; CR değerleri ,7'nin üzerinde ve AVE değerleri kabul edilebilir düzeydedir. Bu yönleriyle Entelektüel Sermaye Ölçeği Türkiye'de uygulandığında ölçeğin ilk hali ile birebir benzerlik göstermiştir. Ölçek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak yerel literatüre ve daha sonraki çalışmalara katkı sağlayıcı niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel Sermaye Ölçeği, Güvenirlik Analizi, Açıklayıcı Faktör Analizi, Doğrulayıcı Faktör Analizi

Örgütsel Yapı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Dr. Burak Özdemir - Prof.Dr. Deniz Taşcı

ÖZ

Bu çalışmanın amacını İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından güncel olarak açıklanan Türkiye'nin I. 500 ve II. 500 Sanayi Şirketi üzerinde Örgütsel Yapı Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğinin belirlenmesi oluşturmaktadır. İSO I. 500 ve II. 500 Şirket listelerinden tam sayım yöntemiyle ulaşılan 213 firmayla kesitsel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Örgütsel Yapı Ölçeği 12 ifade çerçevesinde merkezileşme, biçimselleşme ve uzmanlaşma örgütsel yapı unsurlarını içermektedir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirliğinin ölçümünde güvenirlik analizi, açıklayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Çalışmada CR (iç tutarlık güvenirlik) değerinin yanı sıra AVE (açıklanan ortalama varyans) değeri yakınsak ve ıraksak geçerlilik için hesaplanmıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin üç boyutlu yapısını desteklemektedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucu revize edilmiş modelin uyum indeksi değerleri (X2/df= 1,45; RMSEA= ,046; GFI= ,95 ve CFI= ,97) iyi uyum iyiliğini ortaya koymaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha değeri ,76; faktör CR değerleri ,6'dan büyük ve AVE değerleri kabul edilebilir düzeydedir. Dolayısıyla 12 ifadeden oluşan üç boyutlu Örgütsel Yapı Ölçeği'nin, örgütsel yapıya ilişkin unsurların belirlenmesinde geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçüm aracı olarak yerel literatüre ve daha sonraki araştırmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Yapı Ölçeği, Güvenirlik Analizi, Açıklayıcı Faktör Analizi, Doğrulayıcı Faktör Analizi

Sultan Iı. Abdülhamid Han'ın Türk Kütüphaneciliğine Katkıları

Doç.Dr Dündar Alikılıç

ÖZ

34. Osmanlı padişahı olan II. Abdülhamid Han devlet idareciliğinin yanında, ilmi gelişmelere merakı olan bir sultandı. Sultanın en önemli vasıflarından biri, bibliyofili (kitapseverlik) ve bibliyomani (kitap deliliği) arasındaki ince çizgide yürüyen bir kitapsever olmasıydı. Bu durum onu döneminin en zengin kütüphanelerinden birini Yıldız Sarayı'nda kurmasıyla pekişmiştir. Muhteşem bir kütüphane oluşturduğu gibi hükümdarlığı sırasında kitap yayınını ve yabancı eserlerin tercüme edilmesine teşvik etmiştir. Batı standardında ve halka açık ilk kütüphane olan Bayezid Devlet Kütüphanesi onun döneminde açılmıştır. İlk toplu katalog, neşriyatına teşvik, matbaa açmanın ve kitap telifinin devletçe desteklenmesi yine onun zamanında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada Abdülhamid'in Türk Kütüphaneciliğine olan katkısı ve kütüphanecilik ile ilgili faaliyetleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sultan Iı. Abdülhamid, Osmanlı, Kütüphane, Yıldız Sarayı Kütüphanesi, Bayezid Devlet Kütüphanesi.

Koruyucu Aile Bireylerinin Tanıtıcı Özellikleri İle Empatik Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Duygu Bölükbaşı

ÖZ

GİRİŞ Bu araştırmada, çocuğun sağlıklı büyüme, gelişim ve kişilik oluşumunun sağlanabilmesinde ebeveynlerin empatik becerilerine duyulan ihtiyacın önemimi gösteren çalışmalardan (Çağdaş ve Seçer, 2011; Çağdaş, 2012; Fesbach, 1990; Önder ve Gülay, 2007; Lauth ve Heuback, 2010) yola çıkılarak; sağlıklı koruyucu aile-çocuk ilişkisinin oluşabilmesinde, özellikle koruyucu aile yanına yerleştirilen çocukların travmatik geçmişleri göz önünde bulundurulduğunda, empatik becerilere daha da çok ihtiyaç duyulduğu öngörülmüştür. AMAÇ Bu araştırmanın temel amacı, koruyucu aile bireylerinin tanıtıcı özellikleri (sosyo-demografik durum, sosyo-ekonomik durum, koruyucu aile olma sürecine ilişkin özellikler, koruyucu ailesi oldukları çocuğun tanıtıcı özellikleri) ile empatik becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. YÖNTEM Bu araştırma, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi betimlemek üzere ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu kapsamda koruyucu aile bireylerinin tanıtıcı özellikleri ile özgecilik durumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmada, neden-sonuç ilişkisindeki "sonuç" anlamına gelen "empatik beceri" bağımlı değişkendir. Bağımlı değişken üzerindeki etkisi incelenen "tanıtıcı özellikler" ise bağımsız değişkendir. Araştırmada, nicel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmanın konusu belirlendikten sonra, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndan (ASPB) gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra ASPB'nin resmi web adresinde yer alan iller bazındaki koruyucu aile sayılarına ulaşılmıştır. Bu rakamlar doğrultusunda, Türkiye genelinde en fazla koruyucu aile sayısına sahip olan iller belirlenmiştir. Araştırmacı, belirlediği illerde bulunan ASPB İl Müdürlükleri ile telefon görüşmeleri yaparak, uzmanların gönüllülük esasına dayalı olarak belirlediği, 101 gönüllü koruyucu aile bireyine ulaşmıştır. Ulaşılan 101 koruyucu aile bireyinin, evreni oluşturan Türkiye genelindeki 3630 koruyucu aileyi temsil ettiği varsayılmaktadır. Veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış olan kişisel bilgi formu ve Empatik Beceri Ölçeği-B Formu (Dökmen, 1988) kullanmıştır. Çalışmada tüm değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Analiz sürecinde empatik becerinin farklı değişkenlerde nasıl değişimler gösterdiğini test edebilmek amacıyla bağımsız t-testi ve tek yönlü Varsans Analizi kullanılmıştır. Çalışmada analiz için α değeri 0.05 olarak belirlenmiştir ve istatistiksel analizler SPSS 15.0 versiyonunda yapılmıştır. BULGULAR VE TARTIŞMA Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, koruyucu aile bireylerinin büyük çoğunluğunun (%82.18) kadın, tamamına yakının (%87,13) evli, yaş ortalamasının 47,03 ve eğitim seviyelerinin ilkokul olduğu (39.60) belirtilebilir. Bunun yanında çoğunluğunun (%64.36) biyolojik çocuk sahibi olduğu ve biyolojik çocuk sahibi olanların da çoğunluğunun (%37,6) 2 çocuk sahibi olduğu belirlenmiştir. Koruyucu aile olan bireylerin bakımı altına almayı tercih ettikleri çocukların büyük çoğunluğunun (%67,3) kız olduğu, yarısının (%50,5) 0-3 yaş grubundaki çocukları bakımı altına almayı tercih ettikleri ve bakım altına alınan çocukların yarısına yakının araştırma yapıldığı zamanki yaşının (%42,6) 9-15 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Koruyucu aile bireylerinin çoğunluğu, koruyucu ailelik ile ilgili rehberliğe ihtiyaç duyduğunu belirtmesine rağmen, koruyucu aile olmadan önce koruyucu ailelik ile ilgili kurum tarafından herhangi bir rehberlik hizmeti almamıştır. Bir başka deyişle, koruyucu aile bireylerinin çoğunluğu, koruyucu aile olduktan sonra ne gibi güçlüklerle karşılaşacağı konusunda herhangi bir bilgiye sahip değildir. Koruyucu aile bireylerinin büyük çoğunluğunun, koruyucu ailesi oldukları çocuk ile ilgili herhangi bir problem yaşadıklarında bu problemi kurumdan destek alarak çözmek yerine, çocuk ile konuşarak çözmeyi tercih ettikleri saptanmıştır. Koruyucu ailesi olunan çocuk ile ilgili herhangi bir problem yaşandığında dışarıdan profesyonel destek alma durumu ile empatik beceri düzeyi arasında, dışarıdan profesyonel destek alan koruyucu aile bireyleri lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık vardır.

Anahtar Kelimeler: Koruyucu Aile, Empatik Beceri, Korunma İhtiyacı Olan Çocuk

Sosyal Medyada İnşa Edilen Yeni Irkçılık

Araştırmacı Duygu Nil Özer

ÖZ

Geleneksel medya sürekli olarak egemen söylemin inşasına katkıda bulunurken, sosyal medya ya da "yeni medya" diye adlandırdığımız mecralar bize biraz da olsa nefes alma imkanı sunuyor. Ancak son dönemde bunun aksini düşündürecek ırkçı, ayrımcı ve nefret içeren söylemlerin mecralar değişse dahi halkın dilinden kolay kolay yok edilemeyeceğine işaret ediyor. Bu durum günümüz konjonktüründe küreselleşme, göç gibi sebeplerle bir araya gelmek zorunda kalmış toplumların biyolojik farklılıklarına yönelen ırkçılık yerine o toplumun kültürel ve sosyal farklılıkları üzerinden bir dışlama pratiği oluşturarak "öteki"sini yaratması ile ortaya çıkıyor. Etienne Balibar'ın ortaya attığı bu kavram Türkiye'nin mülteci meselesi çerçevesinde tartışılacaktır. Türkiye'de mülteci sayısının fazlalığı göz önünde bulundurularak bu araştırma çerçevesinde Twitter'daki Suriyeli mültecileri kapsayan hashtaglerdeki yeni ırkçı ifadelerin varlığına bakılarak sosyal medyanın bu ırkçılık biçimini yeniden üreten bir platform olup olmaması sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Irkçılı, Yeni Irkçılık, Balibar, Nefret Söylemi,mülteci, Suriye, Basın Özgürlüğü

Çay Tüketim Tercihlerinin Belirlenmesi (Tokat İli Merkez İlçe Örneği)

Yrd.Doç.Dr Ebru Onurlubaş – Yrd.Doç.Dr. Bilge Gözener - Hamza Gençoğlu - Yüksek Lisans Öğrencisi Aslıhan Aydemir

ÖZ

Camelia Sinensis adlı bitkinin yapraklarından elde ve siyah, yeşil, beyaz ve oolong olmak üzere dört kategoriye ayrılan çay Türk kültüründe vazgeçilmez içeceklerin başında gelmektedir. Türkiye'de çay üretimi 1888 yılında Bursa'da denenmiş olup başarılı olunamamış ve 1924 yılında başta Rize olmak üzere, Doğu Karadeniz illerinde tekrar yetiştirilmeye başlanılmıştır. Türkiye kuru çay üretiminde dünyada Çin, Hindistan, Kenya, Sri Lanka, Vietnam'dan sonra 226,800 ton ile 6. sırada; çay tarım alanlarının genişliği bakımından 8'inci, kuru çay tüketimi yönünden ise, 3. sırada yer almaktadır. Bu çalışmada; Tokat merkez ilçede ikamet eden tüketicilerin çay tüketimine ilişkin verilere yer verilmiştir. Örnek hacminin belirlenmesinde oransal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. 272 kişiyle yüz yüze görüşülerek elde edilen anket verileri çalışmanın ana materyalini oluşturulmuştur. Araştırmada; tüketicilerin %45,59'unun aylık ortalama 0,5-1 kg arasında çay tükettikleri, tamamına yakının (%92,65) siyah çay tükettiği, %76,10'u çayı sıcak tükettirken, %59,19'unun çayı şekerli tüketmeyi tercih ettiği, %84,19'unun en fazla kış mevsiminde çay içtiği belirlenmiştir. araştırmaya ait ilginç sonuç ise; tüketicilerin eğitim durumları incelendiğinde lisans mezunu olanların diğerlerine oranla daha fazla olmasına karşın (%30,15), tüketicilerin %26,84'ünün çay satın alırken son kullanma tarihine bakmadığı ve %80,88'inin 'Alo Gıda Hattı' numarasını bilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca elde edilen veriler uygun analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilerek yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çay, Tüketim, Ki Kare, Tokat

Tasvir Sanatında Boğa Üzerinde Akrobasi Sahneleri

Yrd.Doç.Dr. Ebru Oral

ÖZ

Tarihin çeşitli dönemlerinden itibaren farklı kültürlerde ve farklı coğrafyalarda çeşitli tasvirli eserler üzerinde boğa tasvirlerine rastlamak mümkündür. Mezopotamya ve Anadolu toplumları tarafından özellikle Fırtına Tanrısı ile ilişkilendirilen ve kutsal kabul edilen boğa tasvirlerini tasvirli eserler üzerinde görmek mümkündür. Tarihsel süreç içerisinde toplumların dinsel inanışları üzerinde önemli bir yeri olduğu düşünülen boğa tasvirlerinin birtakım tasvirli eserler üzerinde akrobasi sahnelerinde de betimlendiği anlaşılmaktadır. Anadolu, Doğu Akdeniz ve Ege gibi farklı kültürlerde arkeolojik kazılar sonucunda ele geçen tasvirli eserler üzerinde, boğa üzerinde akrobasi sahnelerini görmek mümkündür. Sözkonusu yerleşimlerde özellikle duvar resimleri ve kabartmalı vazolar üzerinde boğa üzerinde akrobasi sahnelerinin betimlendiği görülmektedir. Nitekim çeşitli yazılı belgeler üzerinde boğa üzerinde akrobasi sahneleri ile ilgili ifadelere yer verilmektedir. Bununla birlikte farklı kültürlere mensup toplumların dinsel anlayışlarının şekillenmesinde ve çeşitli dinsel etkinliklerinde önemli bir yeri olan boğa tasvirlerinin, spor, müzik ve dans aktiviteleri içerisinde de önemli bir rolü olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasvirli Eser, Boğa, Akrobasi, Duvar Resimleri, Kabartmalı Vazo

Orta Paleolitik-Üst Paleolitik Geçiş Döneminde Modern İnsan Davranışlarının Gelişimi

Arş.Gör. Ece Eren

ÖZ

Anatomik açıdan modern insanların Afrika'dan Avrasya'ya dağılımı ve modern insan davranışlarının gelişmesi Orta Paleolitik'ten Üst Paleolitik'e geçiş evresinin (50.000- 35.000 yıl öncesi) en önemli özelliklerindendir. Özellikle anatomik açıdan modern insanların modern davranışları ne zaman ve nasıl kazandığı ve bu davranışların yeryüzüne nasıl yayıldığı son yıllarda araştırmacıların üzerinde tartıştığı konuların başında gelmektedir. Araştırmacılar tarafından modern insan davranışlarının gelişmesi ile ilgili iki görüş öne sürülmektedir. Geleneksel görüş modern davranışların anatomik açıdan modern insanların Avrupa'ya göç etmesiyle, yaklaşık 40,000 yıl öncesinde, kısa bir süre içerisinde geliştiğini ileri sürerken; diğer görüşe göre ise bu davranışların Afrika'da zaman içerisinde aşama aşama gelişmiştir. Bu görüşe göre insan davranışlarındaki değişim 250,000 yıl önce Afrika'da Aşölyen dönemin sonunda başlamış ve 40,000 yıl öncesine tarihlendirilen Orta Paleolitik'ten Üst Paleolitik geçiş dönemine kadar sürmüş, 40,000 yıl öncesinde de modern insan davranışları tüm özellikleriyle tamamen gelişmiştir. Araştırmacılar genellikle modern insan davranışlarını sembolik davranışların, soyut düşüncenin, gruplar arası sosyal organizasyonların, teknolojik ve ekonomik yeniliklerin ortaya çıkışıyla ilişkilendirmektir. Orta Paleolitik'ten Üst Paleolitik geçiş dönemine tarihlendirilen deniz kabuklarından yapılan süslenme eşyaları, taş ve kemik alet teknolojilerindeki değişimler, dekoratif nesneler, mağara duvarlarına yapılmış resimler ve benzeri kalıntılar insan davranışlarındaki değişimleri gösteren en önemli buluntulardır. Araştırmacılar, bu tür modern davranışların gelişmesini tetikleyen sebepler arasında algısal değişiklikleri, kültürel yapılanmalardaki değişiklikleri, nüfusta yaşanan artışları ve yaşam biçimlerindeki değişiklikleri ileri sürmektedir. Orta-Üst Paleolitik geçiş dönemine tarihlendirilen buluntular insan davranışlarındaki değişiklikleri aydınlatmak amacıyla önemli bilgiler sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modern İnsan Davranışları, Orta Paleolitik, Üst Paleolitik, Teknoloji, Sembolik Davranışlar, Sosyal Organizasyonlar.

Kullanımlar ve Doyumlar Bağlamında Sosyal Medya Kullanımı

Öğr.Gör. Eda Arısoy - Arş.Gör. Işkın Özbulduk Kılıç

ÖZ

Globalleşen Dünya'da, geleneksel medyanın dijital platforma taşınmasının, habere erişme, iletişimde hızlanma gibi kaçınılmaz sonuçları da olmuştur. Toplum bireylerinin yeni medya araçlarından faydalanırken, kendilerince farklı nedenlerle kimilerine daha çok ilgi gösterdikleri bir gerçektir. Bu ilginin, her bir birey için kişisel nedenleri olabilecekken, içinde bulunulan durum, toplumsal ve kültürel bağlamlarında önemli olduğu bir gerçektir. Son yıllarda, sosyal medyanın yoğun kullanımı, toplumsal bir takım kodlarda değişime neden olmuştur. Nedenleri arasında sıkça gözlemlenen sosyal olma olgusu, bireyler arası iletişim kurma, gözetleme gibi başlıklar sayılabilirken, bu başlıklar, sosyal medyanın diğer disiplinlerle ilişkisini de ön plana çıkarmaktadır. Salt kullanım pratiklerini sıralamak yeterli kalmayıp, neden sonuç ilişkisine dayandırılması gereken unsurlar ortaya çıkmaktadır. Temel altyapısı birbirlerine benzer sosyal medya uygulamalarının insanlar arasında hızla yayılması, bireylerin psikolojik anlamda tanıdık olmayana uzak durmaları anlamında da açıklanabilmektedir. Buradan hareketle tanıdık olanın fazlaca ve hızlıca tüketimi de sürpriz olmayacaktır. Farklı yaş grupları bazında da incelendiğinde kullanım pratikleri benzer özellikler göstermektedir. Çoğu bireyde rastlanması muhtemel bir çok sosyolojik ve psikolojik tabanlı sorunun varlığı da belirlenen unsurlar arasında yer almaktadır. Sosyal medyanın bireyleri esir alırcasına kendine bağlamasının altında yatan nedenler, salt kendi iç pratikleri ile tanımlanamaz. Disiplinler arası bir etkileşimin varlığı muhakkaktır. Diğer yandan, bireylerin tatmin alanları da bu etkileşimin nedenleri arasında yer almaktadır. Sosyal medyayı kullanan ve bu nedenle bir ihtiyacını gideren bireylerin birçoğu, kendi öz değerlendirmelerini bile yapamazken edindikleri doyumların çok çeşitli olduğunu belirtmekte de yarar vardır. Bireylerin kullanırken ve kullandıktan sonra bir çeşit doyum yaşamaları farklı nedenlerin de oluşmasına sebep olmuştur. Tüketimin artmasında da etkisi oldukça fazla olan sosyal medya platformlarının kişiler üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri oldukça önemlidir. Çalışmanın amacı, sosyal medyanın kullanımlatının bireyler üzerindeki etkisinin sosyolojik ve psikolojik açıdan tanımlanmaya çalışılmasıdır. Araştırma, 25-45 yaş arası kişilerin seçileceği odak grup ile derinlemesine mülakat yöntemi ile ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Kullanım, Doyum, Tüketim, Sosyoloji, Psikoloji

Işgücü Sunumunu Etkileyen Ücret Dışı Bir Unsur Olarak "Düzensiz İşgücü Göçü" ve Türkiye İşgücü Piyasasına Etkisi

Dr. Ekrem Ersin Cesur

ÖZ

Neoliberal küreselleşme çağı, bilişim teknolojileri ile ulaşımda yaşanan hızlı değişimler sonucunda ulusal piyasaların bütünleştiği bir dönemi ifade eder. Bu bütünleşme sürecinde ticari ve mali sınırlar ortadan kalkarak ticaret ve finans uluslararasılaşmış, aynı zamanda üretim ve dolayısıyla istihdamın yapısı da dönüşmüştür. Yaşanan dönüşüme ilişkin günümüze kadar ortaya çıkan sonuçlar, küreselleşmenin hem ülkeler arasında hem de ülkelerin kendi içinde ekonomik ve sosyal bakımdan büyük eşitsizliklere yol açtığını gösterir. Gelişmiş ülkelerin sermaye birikimlerini güvence altına alan bu yapı, azgelişmiş ülkelerde giderek daha fazla insanın ekonomik ve sosyal yaşamdan dışlanmasına neden olmaktadır. Bununla birlikte, günümüzde sözü edilen dışlanan kişi gruplarının belli bir süre sonra marjinalleşmeleri ve artan çatışmalar ise, tüm dünyayı tehdit etmektedir. Bu çalışmanın amacı, ulus devletin geri çekildiği ve piyasa mantığının egemen olduğu bu yeni yapıda, neoklasik işgücü sunumu kuramına göre "düzensiz işgücü göçü" olgusunu nedenleri ve sonuçları ile incelemek ve özellikle Suriye iç savaşı sonrasında Türkiye işgücü piyasasına etkilerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Işgücü Sunumu, İşgücü Göçü, İşgücü Piyasası, Ücret, Türkiye

Adalet Bakanlığı İnfaz ve Koruma Memurluğu Öğrenciliği Hizmet Öncesi Uygulamalı ve Teorik Eğitimi Değerlendirme: Uyum Düzeyi Üzerine Bir Çalışma

Dr. Elif Bengi Ünsal Özberk - Hülya Gümüş - Öğr.Gör. Meliha Ayşe Şahin

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumları ve Tututkevleri Personeli Eğitim Merkezlerinde İnfaz ve Koruma Memurlarına yönelik verilen hizmet öncesi eğitimin teorik ve uygulamalı bölümlerine ilişkin görüşlerinizi değerlendirmek ve aradaki uyum ve farklılıkları içerik analizi yöntemiyle ortaya çıkarmaktır. araştırmanın çalışma grubunu Ceza İnfaz Kurumları ve Tututkevleri Personeli Ankara Eğitim Merkezi'nde hizmet öncesi eğitim alan toplam 178 infaz ve koruma memuru öğrencisi oluşturmaktadır. Bu çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen Hizmet Öncesi Eğitim İnfaz ve Koruma Memurluğu Öğrenciliği Uygulamalı ve Teorik Eğitimi Değerlendirme Anketi ve verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Her bir cümle incelendikten sonra frekans ve yüzdeleri bulunmuş ve içerdiği mesajlar bazında tablolaştırılmıştır. Güvenirliği sağlamak üzere yanıtlar araştırmacılar tarafından kodlanmıştır. Daha sonra araştırmacılar arasında çapraz kontrol yapılmıştır ve her birinden elde edilen sonuçlar arasındaki korelasyon katsayısı 0.73 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın sonucunda teorik eğitim ile uygulamalı eğitimin örtüşme düzeyi her bir ceza infaz kurumu açısından hesaplanmıştır. Teorik eğitimle uygulamalı eğitim arasındaki farklılığın nedenlerine ilişkin verdikleri cevapların yüzdelik dağılımlarına bakıldığında farklılığın en önemli nedeni olarak katılımcılar %25.17 ile ceza infaz kurumu personelini görürken %1,32 ile eğitim merkezi eğitimcileri farklılığa en az etki eden neden olarak görülmüştür. Katılımcıların uygulamalı ve teorik eğitim arasındaki farkların ortadan kaldırılması için çözüm önerilerine ilişkin verdikleri cevapların içerik analizi sonuçları incelendiğinde yanıtlar fiziki koşulların iyileştirilmesi, eğitim faaliyetleri, uygulama ceza infaz kurumlarının oluşturulması, emekliliği gelmiş personelin emekli edilmesi, personelin iletişim becerilerinin artırılması, yöneticilerin personeli motive etmesi, cezaevlerinde disiplin ve denetim mekanizmasının gereğinden sıkı olması, mevzuat düzenlemeleri , eğitim merkeziye ilgili öneriler, uygulamada birlik sağlanması olmak üzere 10 kategoriye ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Öncesi Eğitim, Uygulamalı Eğitim, Teorik Eğitim, İnfaz ve Koruma Memuru, Ceza İnfaz Kurumu, İçerik Analizi

Kadınların Mekan Deneyimleri Bağlamında Gecekondu ve Apartman: Ankara Akşemsettin Mahallesi Örneği

Arş.Gör. Elif Ertem

ÖZ

Ankara, Ege Mahallesi sınırında bulunan Akşemsettin Mahallesi, kentsel dönüşüme uğramış, bölgedeki gecekondular, 'daha yaşanabilir' ve görece 'lüks' apartmanlara dönüşmüştür, yeni kurulan AVM'ler ve alışveriş merkezleri ile bölge bugün Ankara'nın gözde alışveriş mekânlarından birini oluşturmaktadır. Mahalle büyük ölçüde kentsel dönüşümünü tamamlasa da, sınırlı bir gecekondu bölgesi apartmanlara komşu şekilde varlığını sürdürmektedir, bu çalışma bu bölgedeki gecekondularda yaşayan kadınlar ve öncesinde gecekonduda yaşarken kentsel dönüşüm ile apartmanlara geçen farklı yaşlarda, çalışmayan kadınlar ile yürütülmüştür. İlgili çalışma Mayıs-Haziran 2016 tarihinde Ankara, Ege Mahallesi sınırında olan Akşemsettin Mahallesi'nde yürütülmüş ve çalışma kapsamında 360 kadın ile anket çalışması ve sınırlı bir kadın grubuyla odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırma gecekondu ve apartmanda yaşama deneyimleri bağlamında, bu geçiş kadınlık deneyimlerini ve pratiklerini nasıl etkilemiştir? Sorusundan hareketle, kentsel dönüşümü ve kadınların deneyimlerini incelemeyi amaç edinmiştir. Şu bir gerçek ki, günümüzde evde ki roller ve sorumlulukları paylaşan erkek figürü ön plana çıkmış olsa da, ev ile mekânsal ve sosyal bağ kuran kadın ve kadınlıktır. Böylelikle mekânsal dönüşüm ve en genel anlamda kentsel dönüşüm, kadınların deneyimlerinde; onların arkadaşlık ve dayanışma ilişkilerinde, komşuluk, akrabalık gibi ilişkilerde, aile ilişkilerinde, çocuklar ve çocukların eğitimleri gibi konuları da içine alarak, evin mekânsallığı üzerinde ne gibi farklılaşmalar öngörmektedir? Göç deneyimini geride bırakmış ve 'çoktan şehirli olmuş' kadın için gecekondudan apartmana geçiş hala sancılı bir süreç midir? Gecekondu ve apartman sadece birbirinden farklı iki fiziksel yerleşim alanı değildir, gecekondu ve apartman mekânsallıkları üzerinden ürettikleri farklı 'sosyal ilişkilere' ve 'sosyal üretim alanlarına' referans vermektedir (Ayata,1989). Çalışma bu noktadan hareketle gecekondu-apartman karşılaştırmaları üzerinden, anketlerin SPSS programı kullanılarak analiz edilmesinden ve odak grup çalışmalarının dökümünden yararlanarak, kadınların deneyimlerini ve bölgede ki gecekondu ve apartman komşuluğunu incelemekte ve çokça çalışılan bir alan olan kentsel dönüşüme kadınların söylemlerinden katkı sunmaya çalışmaltadır.

Anahtar Kelimeler: Gecekondu, Apartman, Kadın Deneyimleri, Kentsel Dönüşüm

Tutundurma Faaliyetlerinin Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi: Kahramanmaraş'ta Bir Saha Çalışması

Dr. Elif Kara - Yrd.Doç.Dr. T. Şükrü Yapraklı

ÖZ

İşletme, tüketicinin ihtiyaç ve isteklerine uygun malı, uygun bir fiyatla uygun dağıtım olanakları ile hazır hale getirse dahi, hedef pazardaki tüketicilere işletmeyi ve mallarını tanıtmıyorsa, sunduğu faydalardan haberdar etmiyorsa, hedef kitlesini satın almaya ikna edemiyorsa pazarlama faaliyetlerinde başarıya ulaşamayacaktır. Bu çalışmanın temel amacı, tutundurma faaliyetlerinin satın alma niyeti üzerindeki etkisini belirlemektir. Ayrıca farklı demografik özelliklere sahip kişilerin satın alma niyetlerinde farklılık olup olmadığını tespit etmektir. Bu kapsamda önerilen model Kahramanmaraş ilinde bulunan 18 yaş üzeri tüketicilerde test edilmiştir. Yapılan analizlere göre tutundurma faaliyetlerine yönelik olumlu tutumların tüketicilerin satın alma niyetlerine olumlu etki ettiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte, farklı eğitim düzeylerine ve cinsiyetlere sahip olan kişilerin satın alma niyetlerinde farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tutundurma Yöntemleri, Satın Alma Niyeti

Dijital İletişimde Kuşaklar ve Kuşakların Dijital İletişim Unsurlarına Yönelik Tutumları

Öğr.Gör. Emel Sarıtaş - Prof.Dr. Süleyman Barutçu

ÖZ

Günümüz iletişim dünyasının akıl almaz şekilde evrim geçirmesi ve iletişim alanındaki yeniliklerin pazarlama faaliyetleri içinde kullanım imkanı düşünüldüğünde gelişen teknolojiyi yakından takip etmek işletmeler için göz ardı edilmemesi gereken önemli bir faaliyet alanı olarak kabul edilebilir. Bununla birlikte işletmeler yenilikleri en uygun şekilde pazarlama karmasına dahil ederken, bu iletişim unsurları ile ulaşabilecekleri kitlenin özelliklerini belirlemekte diğer önemli bir faaliyet alanı olarak değerlendirilmelidir. Hedef kitleyi tanımlamada en temel kriter olarak kabul edilen yaş faktörü, aynı kuşağı yaşayan bireyler olarak ele alındığında işletmelere daha net bilgiler sunma imkanı da vermektedir. Bu çalışmada bireylerin içinde bulundukları kuşaklara göre dijital iletişim unsurlarını kullanım durumları ve kuşakların bu dijital iletişim unsurlarına yönelik tutumları analiz edilecek olup, elde edilen bilgiler çerçevesinde işletmelere ve pazarlama yöneticilerine önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dijital İletişim Unsurları, İnternet, Sosyal Medya, Mobil Telefonlar, Kuşaklar

Yönetici Asistanının Staj ve İşyeri Eğitim Dönemlerinde Mesleki Yeterliliklerinin Araştırılması

Öğr.Gör. Emel Selimoğlu

ÖZ

Yönetici sekreterlerinin mesleki yeterlilik düzeyleri yönetici ve örgüt performansları açısından çok önemlidir. Bu meslek için yeterlilikleri belirleyip belirli standarda bağlanmasını sağlamak çok zordur. Yönetici asistanından sektöre göre beklentilerde farklılıklar oluşmakta bu durumda mesleğin yeterliliklerini farklılaştırmaktadır. Bu çalışma mesleğe başlamadan önce uygulama eğitimi alan öğrencilerimizin çalıştıkları işletmelerde mesleki yeterliliklerinin araştırılması hedeflenmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde yönetici asistanlığının mesleki yeterliliklerinin neler olması gerektiği konusu üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ise işyeri eğitimi ve staj kapsamında çalışan toplam 80 öğrencimizin yeterlilikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Bursa ili ve ilçelerinde kamu ve özel sektörde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar oluşturmaktadır. Yönetici asistanlarımızdan sorumlu yöneticilerin görüş ve düşüncelerinden hareketle anket tekniği ile toplanan veriler analiz edilerek yeterlilikler tespit edilip eğitim alt yapısının şekillendirilmesi ve yetersiz görülen alanların farklı eğitim yöntemleri uygulanarak yeterliliklerin arttırılmasına çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yeterlilikler, Yönetici Asistanlığı, Yönetici

Sosyal Sermayenin Yönetici Asistanlığı Mesleği Açısından Önemi

Öğr.Gör. Emel Selimoğlu

ÖZ

İşletmede belirlenen amaç ve hedefleri gerçekleştirmek için yönetici tarafından planlanmış, koordine edilmiş kaynakların verimli yönetilmesinde yöneticiye yardımcı kişi olan yönetici asistanının görevini en etkin şekilde yerine getirebilmesi için sosyal unsurlara ihtiyacı vardır. Toplumların değişimi, rekabet ortamına dayanabilmenin ve her geçen gün gelişimi sağlayabilmenin zorlaşması beraberinde insan ilişkilerinin önemini ortaya koymaktadır. Mevcut kaynaklarınızın kullanımında bünyenizde bulunan personelin politik, kültürel, beşeri, entelektüel, bilimsel, teknolojik, çevresel unsurları değerlendirerek sosyal açıdan destek olması kurumun bulunduğu pozisyondan daha iyi yerlere taşınmasını sağlayacaktır. Bu çalışma bize sosyal sermayenin yönetici asistanlığı mesleğindeki öneminin ne olduğu, yönetici asistanının sorumluluklarının neler olduğu, belirlenen sorumlulukların yerine getirilmesinde sosyal sermayenin rolünün ne olacağı, sosyal sermaye birikiminde yönetici asistanının izleyeceği rol haritasının nasıl olması gerektiği gibi soruların cevaplarının bulunması ve bu tür kişisel özellikleri güçlü olan bireylerin kurum çalışanı olarak yer almasında kurumun kazanımının neler olabileceği hususunda değerlendirmeler yer alacaktır. Bunun dışında kurumlar çalışanlarını bu alanda geliştirebilmeleri için neler yapmaları gerektiği irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Yönetici Asistanlığı, Networking

Geleneksel Merzifon Evleri

Arş.Gör. Emel Şener Boy

ÖZ

Merzifon, geleneksel Türk evleri bakımından zengin olmasına rağmen günümüze kadar evlerle ilgili detaylı ve bilimsel bir çalışma yapılmamıştır. Çalışmanın amacı, gün geçtikçe çeşitli sebeplerle harap olan evleri katalog halinde belgelemek ve Türk ev mimarisi içerisinde ki yerini belirlemektir. Bu çalışma da Merzifon'un değişik mahallelerinde bulunan 18 ev incelenmiştir. Geçmişte yaşayan insanların gelenek göreneklerini, örf ve adetlerini en iyi şekilde yansıtan bu evler 19.yüzyıl sonu ile 20.yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir. Merzifon evleri genellikle iki katlıdır. Evler ahşap hımış ve bağdadi tekniği ile yapılmıştır. Bodrum katlar taş olup, depolama işleri için kullanılmaktadır. Zemin katlar hizmet alanları, üst katlar asıl yaşam alanı olup, farklı biçimlerde çıkmalarla sokağa açılmıştır. Merzifon evlerinde dört adet dış sofalı, on dört adet iç sofalı plan tipi tespit edilmiştir. İç mekanda görülen süsleme ahşap ve alçı ile yalın şekilde yapılmıştır. Çalışmamızda geçmişten günümüze kültürümüzün bir yansıması olan ve her geçen gün sayıları biraz daha azalan konut mimarimizin tanıtılarak bilim dünyasına kazandırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Merzifon, Bağdadi, Geleneksel, Süsleme, Ev

Nitel Manevi Değerlendirmede, Manevi Geçmiş Alınması İle Manevi Çevre Haritalarının Karşılaştırılması

Yrd.Doç.Dr Emel Yeşilkayalı

ÖZ

Sosyal çalışma disiplini ve mesleğinde, maneviyata duyarlı müdahale yaklaşımları, son otuz yıldır artan şekilde ilgi çekmektedir. Bu yaklaşımda, danışanın sosyal işlevselliğinin sağlanması amacına yönelik olarak, danışanın daha önceki sorunlarını çözmesinde yarar sağlayan her türlü güç ve kaynağın, danışanla birlikte keşfedilmesi ve işe koşulması gereklidir. Maneviyat, uygulama alanında danışanla daha iyi bir iletişim kurabilme ve danışanın kendi kapasitesinin farkına varabilmesi için önemli bir araç ve güçtür. Bu nedenle, manevi değerlendirme, hem danışanın maneviyata yönelimini ve bu yönelimin kaynağını ve derecesini belirleme; hem de sorun çözümünde manevi güçlerini ortaya çıkarma ve kullanma için gereklidir. Ülkemizde nitel manevi değerlendirme araçlarının tanıtıldığı tek bir çalışmaya rastlanmıştır. Ancak bu çalışmada, manevi değerlendirme araçları arasında herhangi bir karşılaştırma yapılmamıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın temel amacı, nitel manevi değerlendirme araçlarından olan manevi geçmişler ile manevi çevre haritalarının karşılaştırılarak, araçların kullanımında dikkat edilecek noktaların açıklığa kavuşturulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Maneviyat, Manevi Değerlendirme, Manevi Genogram, Manevi Ekogram

Bir Ortaokul Özelinde Okul Sosyal Hizmeti İhtiyacının Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr Emel Yeşilkayalı - Arş. Gör. Selda Meydan

ÖZ

Öğrencinin okula katılımı, devamı ve akademik başarısı, öğrencinin bireysel özellikleri kadar aile, arkadaş, okul ve mahalle çevresi, eğitim sistemi ve politikalarını da kapsayan pek çok sistemden ve bu sistemlerin birbirleriyle etkileşimlerinden etkilenmektedir. Ayrıca öğrencilerin potansiyellerini etkileyen, zihinsel, duygusal, sosyal, ekonomik pek çok ihtiyaç ve sorunlarıyla, sadece sınıf öğretmeninin, rehber öğretmeninin ya da okul personelinin ilgilenebilmesi mümkün değildir. Öğrencilerin çoklu ihtiyaç ve sorunları, meslekler ve kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu gerektirmektedir. Bu noktada, "eğitimsel düzenlemelerde öğrencilerin potansiyellerinin en üst seviyesine ulaşmalarını sağlamak için, okul, aile ve topluluk yaşamında öğrenciye destek sağlamayı" amaçlayan ve ekip çalışmasına vurgu yapılan okul sosyal hizmeti sisteminin ülkemizde de uygulanması bir gereklilik olarak görülmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada bir okul özelinde okul sosyal hizmeti ihtiyacının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla, 2015-2016 eğitim-öğretim döneminde İstanbul ili'nde bulunan bir ortaokulda gerçekleştirilen pilot bir okul sosyal hizmeti projesinde, aile ziyaretleri sırasında uygulanan aile bilgi anketlerinin sosyo-demografik bulguları yorumlanıştır. Okul sosyal hizmetinin hedeflerinden birisi de, tüm öğrencilerin eşit ve kaliteli eğitime erişiminin sağlanması olduğu için, ağırlıklı hedef kitlesini dezavantajlı bölgelerdeki öğrenciler oluşturmaktadır. Bu hedefe uygun olarak, araştırmanın yöntemi, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma olarak belirlenmiş olup İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nce düşük sosyo-ekonomik düzeydeki öğrenci popülasyonuna sahip olduğu için önerilen bir ortaokul, pilot proje uygulaması için seçilmiştir. Öğrenci ailelerinin sosyo-demografik özellikleri, araştırmacılar tarafından oluşturulan bir anket formu ile belirlenmiştir. Çalışmanın evreni, 1500 mevcutlu bir ortaokuldan oluşmaktadır. Çalışma örneklemi, 359 7. sınıf öğrencisi ve ailelerinden oluşmaktadır. Araştırmanın çarpıcı bulguları arasında: İstanbul'a göçle gelen ailelerin oranının % 89; okulu yarıda bırakan kardeşe sahip öğrencilerin oranının % 34,8; ilkokul mezunu olmayan annelerin oranının %53,2, babaların oranının % 21; çocuk evliliği yapan annelerin oranının % 41,6; ilk doğumunu çocuk yaşta yapan annelerin oranının % 25,4; evde Türkçe dışında başka bir dilin konuşulma oranının % 81 olması gibi sonuçlar bulunmaktadır. Bu bağlamda, araştırma sonuçlarının tek bir okul özelinde de olsa (ki bu okul dezavantajlı öğrencileri içermektedir) okul sosyal hizmetine duyulan ihtiyacı açık bir biçimde ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Sosyal Hizmeti, Dezavanatajlı Öğrenciler, Okul Sosyal Çalışmacısı

Halk Dershane ve Konferansları Talimatnamesi Üzerine Bir İnceleme

Gönül Türkan Demir - Doç.Dr. Emine Altunay Şam

ÖZ

Halk Dershane ve Konferansları Talimatnamesi Üzerine Bir İnceleme Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen inkılaplar siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak yeni kurulan Türk devletinin çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmasını gerçekleştirmek amacını taşımaktadır. Bu inkılap hareketlerinin gelişim aşamaları incelendiğinde gerçekleştirilen her devrimin bir ön hazırlık safhası olduğu çeşitli araştırmalarla ortaya konulmuştur. Eğitim alanında gerçekleştirilen harf inkılabı ve 1928 sonrasında açılan millet mektepleriyle ilgili de pek çok araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmaların bazılarında yer verilen halk dershaneleriyle ilgili ise başlı başına bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, 1927 yılında Maarif Vekâleti tarafından hazırlanan ve Maarif Vekâleti Mecmuasında yayınlanan, Maarif Eminlikleri mıntıkalarında açılmasına karar verilen halk dershanelerinin, kuruluş amaçları, teşkilat yapıları, eğitim süresi ve ders saatleri, halk dershane binaları, öğretim tarzı ve dersler, yapılacak olan sınavlar, halk dershanelerinin gelir ve giderleri, halk konferansları ve neşriyatlarıyla ilgili talimatname incelenecektir. 1927-28 yılları arasında 3.304 adet halk dershanesi açıldığı ve bu dershanelerden 64.302 kişinin belge aldığı araştırmalarla belirlenmiştir. Bu dönemde açılan halk dershanelerinin 1928 yılından sonra yeni bir talimatnameyle millet mekteplerine dönüştürüldüğü anlaşılmaktadır. Bu bağlamda düşünüldüğünde halk dershaneleri millet mekteplerinin ilk hali olup, oluşturulma amacı talimatnamede "çeşitli sebeplerden istediği eğitim seviyesine ulaşamamış bireylerin, bir cumhuriyet vatandaşının sahip olması gereken bütün hayati ve medeni bilgilerle donatılması ve milli kültürün böylece takviye edilmesi" şeklinde ifade edilmiştir. Ancak bu dershanelerde eğitimin Arap harfleriyle gerçekleştiriliyor olması okuma yazma oranındaki düşüklük sebebiyle beklenen başarıya ulaşılmasını güçleştirmiştir. Bu uygulamanın neticeleri sonrasında harf inkılabının gerçekleştirilmesinin ne denli gerekli olduğu anlaşılmıştır. Çalışmada 1927 yılında yayınlanan Halk Dershane ve Konferansları Talimatnamesinin transkripsiyonu yapıldıktan sonra içeriğinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Böylece yeni cumhuriyetin hedefi olan çağdaş vatandaş yetiştirme konusunda gerçekleştirilen çalışmaların somutlaştırılmasına katkı sağlanmış olacaktır. Ayrıca harf inkılabının gerekçelerinin anlaşılması konusuna da yeni bir bakış açısı getirilmesi umulmaktadır. Bu talimatnamenin içeriğinin ele alınması alan araştırmalarında ki bir boşluğun doldurulmasını da sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halk Dershaneleri, Halk Konferansları, Millet Mektepleri, Talimatname, Maarif Vekâleti

Çerçeveleme Teorisinin Sosyal Medyaya Yansıması: Siyasilerin Hashtag Kullanımı Üzerine Bir İnceleme

Öğr.Gör. Emine Ceng

ÖZ

Sosyal medya, izler kitlenin görüş ve davranışlarını çerçeveleme aracılığıyla etkileyerek siyasilere geleneksel medya karşısında fırsat sunmaktadır. Hashtag kullanımı ile parti/lider/ adaylar, belirli bir konuya dikkat çekmek için iletilerini çerçeveleyerek medya aracılığıyla kamuoyuna sunmaktadırlar. Bu anlamda, hashtag uygulamaları, bireylerin olayları ve bilgileri istendik biçimde algılamalarına olanak sağlayan araçlar olarak gerçeklik algısını yönetmektedir. Bu çalışma, çerçeveleme teorisini temel alarak, yapısal özellikleri ile hashtag kullanımının siyasal iletişim çalışmalarında siyasiler açısından önemli bir mesaj işlevi taşıdığını ortaya koyma amacı taşımaktadır. Bu amaçla, 7 Haziran 2015 Genel Seçimlerine katılan dört partinin (AK Parti, CHP, HDP, MHP) genel başkanları ve MYK üyesi siyasi kişilerinin 1 Mayıs - 10 Haziran tarihleri arasındaki hashtagleri nitel ve nicel içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Çalışma, siyasilere yapacakları siyasal iletişim çalışmalarında hashtagleri nasıl etkin kullanacakları konusunda farkındalık oluşturmakta ve öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çerçeveleme Yaklaşımı, Sosyal Medya, Hashtag, Siyasal İletişim

Yaşam Doyumu ve Performans İlişkisi: Adıyaman Üniversitesi Akademik Personeli Uygulaması

Okutman Emine Karakaplan Özer - Okutman Edip Doğan

ÖZ

Örgütlerin varlığını devam ettirebilmesi, verimliliğini ve etkinliğini arttırabilmesi için tüm kaynaklarından maksimum düzeyde yararlanabilmesi gerekmektedir. Bu kaynaklar içerisinde önemli bir yeri olan insan kaynaklarını örgüt içindeki diğer kaynaklardan ayıran çok büyük özellikleri vardır. Örgütlerdeki başarının baş faktörlerinden biri olan insan kaynağının, motivasyon düzeyinin belirlenmesi ve arttırılma çabaları bu sebeple çok önemlidir. Bu bağlamdan yola çıkan çalışmamızın amacı örgüt çalışanlarının yaşam doyum düzeyleri ile performansları ilişkisini incelemektir. Çalışmada öncelikle yaşam doyumu ve performans kavramları üzerinde durularak, kuramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Daha sonra her iki değişkenin demografik bileşenlerle ilişkisi incelenmiştir. Son olarak da yaşam doyumu ve performans ilişkisi ele alınmıştır. Araştırma Adıyaman Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 104 akademisyenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre demografik değişkenler ile yaşam doyumu arasında herhangi bir istatistiksel ilişkiye rastlanamamıştır. Ancak yaşam doyumu ve performans arasında anlamlı pozitif bir ilişki gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Performans, Örgüt

1946'dan Günümüze Türkiye'de Siyasal Parti Sistemi

Arş.Gör. Emre Savut

ÖZ

Siyasal partiler demokratik siyasetin vazgeçilmez unsuru olarak kabul edilse de bir siyasal sistemde, bir veya birden çok siyasal partinin varlığı o sistemin demokratik olduğunu göstermez. Siyasal düzen içindeki partilerin iktidar yarışında olup ol(a)mamaları, ülkedeki seçim sistemi, ideolojik yelpaze vs. o ülkedeki düzenin kaç partili bir siyasal sistem olduğunu ve demokratikleşme düzeyini ortaya koyması açısından önemlidir. Bununla birlikte gerek seçim sistemi ve iktidar olma fırsatları açısından gerekse de ideolojik açıdan yapılmış olsun parti sistemlerini ilişkin genel sınıflandırmayı; bunların kendi içerisinde farklı türlerinin de olduğunu göz ardı etmeden tek parti, iki parti ve çok parti sistemleri şeklinde yapmak mümkündür. Bu çalışmada Türkiye'de 1923-1946 arası dönemin "tek parti dönemi" olarak isimlendirilmesinin genel kabul gördüğünden hareketle 1946 sonrası siyasal düzenin parti sistemi analizinin yapılması amaçlanmıştır. Her ne kadar 1946 tarihi Türkiye'de çok partili yaşama geçiş olarak adlandırılsa da gerek seçim sistemi kaynaklı gerekse de ideoloji kaynaklı farklı parti sistemlerinin yaşandığı görülmektedir. Bu doğrultuda çalışma, Türkiye'nin parti sisteminde yaşadığı dönüşümü dönemsel ve nedensel olarak ortaya koymayı ve Türkiye'de tek parti hâkimiyetinin yaşandığı dönemleri ideolojik zeminde açıklamayı amaç edinmiştir.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Parti, Parti Sistemi, Tek Parti Sistemi, Türkiye

Bütünleşik Swara–topsıs Yöntemi İle Makine Seçimi: Bir Üretim İşletmesinde Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Engin Çakır - Yrd.Doç.Dr. Gülşah Sezen Akar

ÖZ

Günümüz üretim işletmelerinde verimli, hızlı ve güvenilir üretim için CNC (Bilgisayarlı Nümerik Kontrol - Computer Numerical Control) makineleri en önemli teçhizatlardan biri haline gelmiştir. İşletmelerin CNC makinesi satın alımlarında, işletme için uygun olan birçok alternatif bulunabilmektedir. Ancak, işletmelerin beklentilerini en üst seviyede karşılayacak CNC makinesini seçerken, sadece maliyete göre hareket etmeleri durumunda hatalı kararlar alabildiği alanda yapılan çalışmalar neticesinde tespit edilmiştir. CNC makinesinin seçimi, bir anlamda çok kriterli karar verme işlemidir. Bu çalışmada amaç, bir üretim işletmesi için optimum faydayı sağlayacak CNC makinesinin bütünleşik SWARA –TOPSIS yöntemiyle seçilmesidir. Uygulama çalışması, Aydın'da faaliyet gösteren bir üretim işletmesinde yapılmıştır. CNC makinesi satın almayı planlayan bu işletmede, CNC için göreceli seçim kriterleri "Esneklik", "Güvenilirlik", "Güvenlik", "Kullanım Kolaylığı", "Satış Sonrası Servis" ve "Verimlilik"; göreceli olmayan seçim kriteri de "Maliyet" olarak belirlenmiştir. Kriter ağırlıklarını belirleyecek ve CNC makinelerini göreceli kriterlere göre değerlendirecek üç karar vericiden oluşan bir grup oluşturulmuştur. Karar vericiler tarafından en önemlisi ilk sırada olacak şekilde kriterleri sıralayarak, kriterler arası önem düzeyleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler yardımıyla SWARA uygulama adımları kullanılarak kriter ağırlıkları ortaya konulmuştur. Daha sonra, göreceli kriterleri göz önünde bulunduran karar vericiler alternatif CNC makinelerinin değerlendirme işlemini yapmıştır. Göreceli olmayan "Maliyet" kriteri için her bir alternatif CNC makinesi için fiyat teklifi alınmıştır. Elde edilen tüm değerler TOPSIS yöntemi ile değerlendirilerek, işletme için optimum olan CNC makinesi işletmeye önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cnc Makinesi Seçimi, Kriter Ağırlıklandırma, Swara Yöntemi, Topsıs Yöntemi

Altı Sigma Karakuşak Eğitimi Alacak Personelin Swara-Gri İlişkisel Analiz Yöntemi İle Belirlenmesi: Bir Üretim İşletmesinde Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Engin Çakır - Öğr. Gör. Ümit Kacır

ÖZ

Altı Sigma, günümüz kalite yönetim standartlarının üstünde faaliyet gösterilmesine olanak sağlayan ve işletmelere yüksek seviyede katma değer yaratan bir örgüt sistemidir. Bu sistemin işletmelerde iyi işleyebilmesi ve yönetilebilmesi, her şeyden önce üst yönetimin tam desteği ve personelin bu sisteme inanması ile mümkün olabilmektedir. Altı Sigmayı benimsemiş fakat başarısız olmuş işletmelere bakıldığında, birçok örneğin personel desteğinden bağımsız sadece üst yönetimin baskısı ile bu sisteme geçildiğini görebilmekteyiz. Bu sistem, işletmeye kendini adamış personel ile çok daha fazla işlerlik kazanacaktır. Sistemin yürütücü ve yönlendirici pozisyonunda faaliyet gösteren personele Karakuşak adı verilmektedir. Personel içinden yetiştirilmek üzere seçilecek karakuşakların belirli kriterleri sağlaması da gerekmektedir. Altı Sigma uygulayan işletmelere bakıldığında, üst yönetimin karakuşak eğitimine gönderilecek personeli belirli kriterlere bakmadan seçtiği ya da çok sayıda personele bu eğitimi aldırarak zaman ve kaynak (işgücü vb.) israfına yol açtığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada amaç, karakuşak eğitimine gönderilecek personelin bütünleşik SWARA – Gri İlişkisel Analiz Yöntemi ile belirlenmesi ve işletmenin bu eğitim için katlanacağı masraflarının en aza indirgenmesidir. Uygulama çalışması ise, İzmir'de faaliyet gösteren ve Altı Sigmayı tüm süreçlerinde uygulayan bir üretim işletmesinde yapılmıştır. Öncelikle, işletme üst yönetimi tarafından karakuşak seçim kriterleri belirlenmiş ve bu kriterlere ait önem düzeyleri SWARA yöntemi ile hesaplanmıştır. Son olarak, yeşilkuşak unvanına sahip personel içinden karakuşak eğitimine gönderilecek personelin seçimi çok kriterli karar verme yöntemlerinden Gri İlişkisel Analiz yöntemi ile yapılmıştır. Bu çalışmada amaç, karakuşak eğitimine gönderilecek personelin bütünleşik SWARA – Gri İlişkisel Analiz Yöntemi ile belirlenmesi ve işletmenin bu eğitim için katlanacağı masraflarının en aza indirgenmesidir. Uygulama çalışması ise, İzmir'de faaliyet gösteren ve Altı Sigmayı tüm süreçlerinde uygulayan bir üretim işletmesinde yapılmıştır. Öncelikle, işletme üst yönetimi tarafından karakuşak seçim kriterleri belirlenmiş ve bu kriterlere ait önem düzeyleri SWARA yöntemi ile hesaplanmıştır. Son olarak, yeşilkuşak unvanına sahip personel içinden karakuşak eğitimine gönderilecek personelin seçimi çok kriterli karar verme yöntemlerinden Gri İlişkisel Analiz yöntemi ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karakuşak Seçimi, Altı Sigma, Gri İlişkisel Analiz, Swara Yöntemi

Normatif Örgütsel Bağlılığın Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkisi: Sağlık Çalışanları Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Engin Kanbur - Dr. Kubilay Özyer - Dr. Müslüme Akyüz

ÖZ

Örgütlerin değişen çevre koşullarına uyum sağlama ve sürdürebilirlik yolunda attıkları adımlar, örgütlerin çalışanlarının üzerlerine düşen görevlerden daha fazlasını yerine getirmelerini, geleneksel görev performanslarının ötesinde örgüte daha bağlı davranmalarını gerekli kılmakta ve çalışanların gönüllü olarak sergiledikleri davranışlar önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sağlık sektörü çalışanlarının normatif örgütsel bağlılıklarının örgütsel vatandaşlık davranışı ve alt boyutları üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini, Malatya ilinde, sağlık sektöründe bulunan bir kamu hastanesindeki 130 çalışan oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri anket tekniği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; güvenilirlik, frekans, korelasyon ve regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, normatif örgütsel bağlılığın örgütsel vatandaşlık davranışı üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisinin olduğu saptanmıştır. Ayrıca, normatif örgütsel bağlılığın örgütsel vatandaşlık davranışı alt boyutlarından; özgecilik, vicdanlılık ve centilmenlik üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisinin olduğu, nezaket ve sivil erdem üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Bağlılık, Normatif Örgütsel Bağlılık, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı.

Çalışanların Sosyal Destek Düzeyleri İle Algıladıkları Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Tokat İl Emniyet Müdürlüğünde Bir Araştırma

Mustafa Canbek - Yrd.Doç.Dr. Engin Kanbur - Dr. Kubilay Özyer

ÖZ

Bireyin iş yaşamında oluşabilecek olumsuz davranışlarını ortadan kaldırmak, yeni davranışlar kazanmasını sağlamak ve işe ilişkin performansını artırmak için bireyin psikolojik olarak hazır olması gerekmektedir. Bu kapsamda sosyal destek bireyin psikolojik çevresinde yer alır ve bireyin performansı için son derece önemlidir. Sosyal destek, bireyin çevresinden (aile, arkadaş, özel kişi) elde ettiği sosyal ve psikolojik destek olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın amacı, emniyet teşkilatındaki çalışanların algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile algıladıkları performansları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın örneklemi, Tokat İl Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapan 369 çalışandan oluşmaktadır. Araştırmada, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Algılanan Performans Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; faktör, güvenilirlik, korelasyon ve regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, çalışanların algıladıkları sosyal destek düzeylerinin algıladıkları performansları üzerinde pozitif yönlü ve anlamlı bir etkisinin olduğu saptanmıştır. Bu bulgulara bağlı olarak sosyal desteğin aile, arkadaş ve özel kişi olarak belirlenen alt boyutlarının çalışanların algıladıkları performansları üzerindeki pozitif yönlü ve anlamlı etkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Destek, Aile, Arkadaş, Özel Kişi, Algılanan Performans

Bekirağa Bölüğünden Malta'ya: Limni Sürgünleri

Doç.Dr. Ercan Haytoğlu

ÖZ

Osmanlı Devleti 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'ni imzalamış ve İtilaf Devletleri donanmaları 13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelmişlerdir. İngiliz Yüksek Komiseri Amiral Calthorpe'un İngiliz hükümetinden suçlu olduklarına inanılan kişilerin tutuklanarak İtilaf Devletleri'ne teslimini istemesi ve bunun için yetkilendirilmesiyle tutuklamalar başlamıştır. Asker ve sivil birçok kişi, savaş suçlusu ve Ermeni tehciri sorumlusu olarak tutuklanmışlardır. Tutuklananlar Bekirağa Bölüğüne hapsedilmişlerdir. İstanbul'da daha önce tutuklanmış ve sorgulamaları tamamlanmış olan on iki kişi Limni adasına sürgün edilmiştir. Limni sürgünü on iki kişi, 28 Mayıs 1919'da İngiliz gemisi Princes Ena ile Limni adasından alınarak Malta adasına götürülmüşlerdir. Prens Abbas Halim Paşa, Prens Sait Halim Paşa, Ziya Gökalp, Halil Bey (Menteşe), Ahmet Ağaoğlu, Mithat Şükrü (Bleda), Hacı Adil Bey, Mahmut Kamil Paşa, Kemal Bey (Kara Kemal), Ali Münif Bey, Hüseyin Tosun Bey ve Ali Şükrü Bey Limni adasında bir süre sürgün hayatı yaşamışlardır. Sürgün on iki kişinin İstanbul'dan Limni adasına nasıl götürüldükleri, nerede barındıkları, ne yiyip ne içtikleri, neler düşündükleri, günlerini nasıl geçirdikleri ve kendilerine nasıl davranıldığı önemlidir. Limni'de sürgün hayatı yaşayan Osmanlı Devleti'nin siyaset, bilim, kültür ve askerlik hayatının önemli temsilcilerinin adadaki yaşadıklarının ayrıntıları ortaya konulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Limni, Sürgün, Osmanlı Devleti, İngiltere, Mondros

A B Kişilik Tiplerinin İnternet Bankacılığına Duyulan Güvene Etkisi

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Kaynar - Yrd.Doç.Dr. Ercan Özen - Dr. Hakan Boz - Leyla Şenyıldız

ÖZ

Hizmet sektörünün son yıllarda ekonomideki payı hızla artmaktadır. Finans sektörü de hizmet sektörü içinde yer alan önemli bir sektördür. Türkiye'deki bankacılık sektörü tüm finansal kesimin yaklaşık olarak üçte ikilik kısmını oluşturmaktadır. Böyle bir öneme sahip bankacılıktaki finansal işlemlerin önemli bir kısmı internet bankacılığı aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Finansal tüketicilerin son yıllarda internet bankacılığını tercih etmesinin en önemli sebeplerinden birisinin zaman tasarrufu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte tüketicilerin internet bankacılığını kullanmalarında önemli sebeplerinden bir diğeri de kontrol duygusudur. Buna göre, tüketiciler internet bankacılığı aracılığıyla hizmetini istediği yerde, istediği zaman alma veya almaktan vazgeçme özgürlüğüne sahip olabilmektedir. Buna karşın, bazı kişiler internet bankacılığının sunduğu hizmetlerden mümkün oldukça faydalanırken bazı kişiler ise bu hizmeti tüketmeye karşı direnç gösterebilmektedirler. İnternet bankacılığının kullanılması hem tüketiciler için, hem de bu hizmeti veren finans kuruluşları için hem zaman, hem de mali tasarruf sağlamaktadır. Tüketicilerin internet bankacılığını kullanmama nedenlerinden birisi ise güven duygusunun yeterince oluşmamasıdır. Çalışmanın amacı, kişilik tiplerinin internet bankacılığına duyulan güvene etkisini incelemektir. Bu nedenle Uşak ilinde kolayda örnekleme yöntemiyle 300 kişiye anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre A tipi kişiliğe sahip olanlar B tipi kişiliğe sahip olanlara göre, internet bankacılığına daha çok güven duymaktadır. Buna paralel olarak; A tipi kişiliğe sahip olanların B tipi kişiliğe sahip olanlara göre internet bankacılığını daha sık kullandıkları görülmüştür. Çalışma sonuçlarına göre bankalar B tipi kişiliğe sahip olan mevcut ve potansiyel tüketiciler için tutum değiştirici pazarlama iletişimi unsurları kullanarak, bu kişilerin de bankacılık hizmetlerinden daha çok faydalanmalarını sağlayacaktır. Bu da hem bu kişilerin hem de bankaların zaman ve finansal açıdan daha çok tasarruf sağlamalarını mümkün hale getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Internet Bankacılığı, Hizmet Pazarlaması, Tüketici Davranışı, A B Tipi Kişilik, Güven

Yazının İcadından Roma İmparatorluğu'na Tarihçilik Anlayışı

Yrd.Doç.Dr. Ercüment Yıldırım

ÖZ

Yazının icadı ile başladığı kabul edilen tarihin, ilk yazılı belgeleri olan Sümer Kral Listeleri, Tufan olayını da kapsayarak, kronolojik bir sırayla, kralların isimlerini ve hakimiyet sürelerini belirterek insanlığın ilk tarihsel metinleri olmuştur. Kral Listelerinden sonra çivi yazısının kullanımının gelişmesi ile mitolojik anlatımlar ve yıllıklar Mezopotamya'daki devlet arşivlerinin edebi açıdan gelişmiş en önemli tarihsel belgeleri haline gelmiştir. Bu dönemde ilahi kökene dayanan ve metafiziksel güçlere sahip Gılgamış gibi efsanevi kahramanların mitosları ile Naram-sin gibi kahramanlaştırılan kralların savaşları çivi yazılı belgelere kaydedilmiştir. Asur ve Babil Devletleri'ndeki krallar kendi dönemlerinde yapmış oldukları tüm icraatları kayıt altına aldırma geleneğini başlatmıştır. Bu kayıtlar, tarihsel bir eser oluşturma amacını taşımamasına rağmen binyıllar sonra arkeolojik kazılarda ortaya çıkınca ait oldukları medeniyetin tarihinin yazılmasına imkan vermiştir. Mısır'dan Anadolu'ya kadar uzanan coğrafya üzerinde bulunan çivi yazılı ve hiyeroglif kayıtlar incelendiğinde bu dönemde henüz bir tarih algısının oluşmadığını fakat yönetici sınıfın başarılarını ölümsüzleştirmek için kayıt alma gereksinimi duyduğunu görmekteyiz. Çivi yazısının icadından sonra tarihsel kayıt tutmak yalnızca yöneten sınıfın ve onların emrindeki katiplerin tekelindeyken, Antik Yunan medeniyetinde toplumun üst sınıfına mensup olan eğitimli bireysel tarih yazıcıları ortaya çıkmıştır. Tarihçi olarak isimlendirebileceğimiz Herodotos, Thukydides ve Ksenofon, hikayeci ve öğretici tarih yazıcılığının temellerini atmış ve kendi tarih anlayışlarını oluşturmaya başlamışlardır. Bu dönemde tarih yazımı bir kralın otobiyografisinin yazılmasından ziyade bir ulusun veya coğrafyanın belirli dönem içerisinde yaşadıklarını anlatmaya odaklanmaktadır. Buna rağmen bu anlatım okuyanı ve dinleyeni etkilemek için gerekli insanüstü öğeleri içerisinde barındırmaya devam etmiştir. Antik Yunan dünyasında temelleri atılan tarih anlayışı Roma döneminde gelişerek devam etmiş ve Ammianus Marcellinus, Appinaos, Dio Cassius gibi tarihçiler ortaya çıkmıştır. Bu çalışma; insanlığın kil tabletlerden başlayıp Antik Roma dünyasına uzanan tarih yazıcılığını oluşturan temel etkenlerin oluşmasının yanı sıra dönem insanlarının sahip olduğu tarih algısını belirleyerek, bu tarih algısının binyıllar içinde nasıl değişime uğradığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarihçilik, Tarih Anlayışı, Çivi Yazısı, Herodot, Ammianus Marcellinus

Normatif Bağlılık Anlayışının Özel ve Ticari Teknede Çalışan Yat Kaptanları Açısından Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Erdal Arlı

ÖZ

Normatif bağlılık, çalışanların kendilerini işletmelerine adaması ve kalmaya devam etmeliyim anlayışı içinde bulunmalarını ifade eden örgütsel bağlılığın bir alt fonksiyonudur. Bu araştırmanın amacı deniz turizminin önemli bir alt dalını oluşturan yat turizm işletmelerinin yöneticisi pozisyonunda olan yat kaptanlarının normatif bağlılık anlayışlarının özel ve ticari tekneler bakımından değerlendirilmesidir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere Bodrum Bölgesi'nde faaliyet göstermekte olan 46 ticari yat kaptanı ile 43 özel yat kaptanına anket uygulanmıştır. Araştırmada ticari ve özel tekne kaptanlarının normatif bağlılığa olan yaklaşımlarının istatistiksel açıdan farklılık gösterip göstermediği ölçülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, özel tekne kaptanlarının normatif bağlılık derecelerinin ticari tekne kaptanlarına kıyasla daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Normatif Bağlılık, Özel Tekne Kaptanları, Ticari Tekne Kaptanları

Kırsal Bölgelerdeki Turizmin Gelişimine Yönelik Tutumlar: Yerel Halk Açısından Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Erdem Temeloğlu

ÖZ

Kırsal turizm, sadece kırsal alanda gerçekleşen değil, aynı zamanda ölçek, karakter ve fonksiyon olarak kırsal olan eşsiz unsurları yansıtan turizm hareketleri olarak değerlendirilir. Bu açıdan bakıldığında, kırsal alanlarda turizm geliştirilmesi, o bölgenin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmesi anlamına gelmektedir. Turizm her zaman olumlu etkileri olan bir sektör değildir. Aynı zamanda, olumsuz etkileri de içinde barındıran bir sektördür. Tüm bu olumlu ve olumsuz etkiler göz önünde bulundurularak turizm planlaması yapılmadır. Fakat, planlanan turizmin başarıya ulaşmasında en temel faktör yerel halktır. Yerel halkın, planlanan turizme karşı tutumları başarı için önemlidir. Bu noktadan hareketle, araştırmanın amacı, Behramkale (Asos) Köyü'nde yaşayan yerel halkın turizme yönelik tutumlarını belirlemektir. Söz konusu bu tutumlar dört başlık altında incelenecektir. Bunlar: turizmle etkileşim, kamu hizmetleri ve çevre, kültürel etkiler, ekonomik etkilerdir. Belirlenen amaç çerçevesinde, anket uygulaması yapılacaktır. Elde edilen veriler yine amaca uygun olarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Turizm, Yerel Halk, Behramkale

Finansal Oranların Hisse Senedi Getirileri Üzerindeki Etkisi: Bıst Sınai Endeksinde Bir Uygulama

Doç.Dr. Mehmet Cihangir - Yrd.Doç.Dr. Nazan Şak - Yrd.Doç.Dr. Samet Evci - Arş.Gör. Erhan Ergin

ÖZ

Hisse senedi yatırımcısı, yatırım yapacağı hisse senetlerinin seçimini temel ve teknik analize dayandırmaktadır. Teknik analiz yatırımcıya, firmanın geçmiş dönem fiyat hareketlerine göre hangi hisse senedine yatırım yapılması gerektiği hususunda yol gösterirken, temel analiz ise firmaların geçmiş dönem mali tabloları ve bu tablolardan hesaplanan finansal oranlardan hareketle yatırımcının hisse senedi seçimine yardımcı olmaktadır. Yatırımcının tercihine göre kullanılan analiz yöntemleri farklılık göstermektedir. Bu çalışmanın amacı firmaların finansal oranlarının hisse senedi getirileri üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışmada, Borsa İstanbul (BİST) Sınai Endeksinde işlem gören işletmelerin likidite, mali yapı, karlılık ve borsa performans oranları kullanılmış ve bu oranlar ile hisse senedi getirileri arasındaki ilişki lojistik regresyon yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın özellikle hisse senedi yatırımlarında temel analizi kullanan yatırımcıların, yüksek getiri sağlayacakları hisse senetlerini belirlemelerinde hangi oranlara ağırlık vereceklerine ilişkin yol göstermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi Getirileri, Finansal Oranlar, Lojistik Regresyon

Servqual Hizmet Kalitesi Boyutları ve Sadakat Arasındaki İlişkinin Modellenmesi: Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Erkan Arı - Veysel Yılmaz - Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Gürbüz

ÖZ

Bu çalışmada, önce öğrencilerin ideal bankacılık hizmetlerine ilişkin tutumlarından yararlanarak bankacılığa ilişkin SERVQUAL hizmet boyutlarının yapısı birinci ve ikinci düzey doğrulayıcı faktör analizi ile araştırılmıştır. Daha sonra, öğrencilerin müşterisi oldukları bankalar tarafından sunulan hizmetlerden algıları ile bankalara duydukları memnuniyetleri arasındaki ilişkiyi betimlemek için bir araştırma modeli önerilmiştir. Önsel olarak çalışmada sunulan SERVQUAL hizmet boyutları yapısının doğrulanması için yapılan birinci ve ikinci düzey doğrulayıcı faktör modeli uyumlu bulunmuştur. Öğrencilerin müşterisi oldukları bankalar tarafından sunulan hizmet algılarından oluşan SERVQUAL hizmet boyutları ile bankalarından duydukları memnuniyetleri ve sadakatleri arasındaki ilişki YEM analiziyle araştırılmıştır. Çalışma sonucunda, bankanın sağladığı güvencenin, müşterilerine sundukları hizmetteki güvenilirliğin, bankanın fiziki görünümün ve bankaya olan erişimin memnuniyeti arttırdığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerdeki müşterisi oldukları bankadan memnuniyetlerindeki bir birimlik artışın, bankalarına olan sadakatlerini 0.87 birim arttırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Banka Sektörü, Servis Kalitesi, Servqual, Sadakat, Yapısal Eşitlik Modeli (Yem)

Dumlupınar Üniversitesi Öğrencilerinin Şehir Yaşam Memnuniyetleri

Yrd.Doç.Dr. Erkan Arı - Veysel Yılmaz

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Dumlupınar Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin şehir yaşam memnuniyetlerini etkileyen faktörleri önerilen bir modeli yardımıyla betimlemektir. Çalışmada şehir yaşam memnuniyetini etkileyen faktörler belirlenirken, OECD'nin ülkeler için hesapladığı Better Life Index-BLI ' de kullanılan faktörler dikkate alınmıştır. Bu faktörler: güvenlik, barınma, iş, eğitim, demokrasi, kültür/sanat, ulaşım araçları, yaya ulaşımı, yerel yönetimler, sadakat, komşuluk, çevre olarak tanımlanmıştır. Çalışmada yapısal eşitlik modellemesi (SEM) kullanılmıştır. Verilerin LISREL 8.80 ile analizi sonucunda, çalışmada dikkate alınan tüm faktörlerin şehir yaşam memnuniyetini etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca, çalışmada "şehir yaşam memnuniyet indeksi (City life satisfaction index-CLSI) " de hesaplanmıştır. Şehir yaşam memnuniyeti endeksi (CLSI) Kütahya için ise %36 olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka Şehirler, Şehir Yaşam Memnuniyeti, Üniversite Öğrencisi, Şehir Yaşam Memnuniyet İndeksi

Yeni Türk Ticaret Kanununda Muhasebe Denetimi Açısından Yapılan Düzenlemeler

Doç.Dr. Çağrı Köroğlu - Prof. Dr Yusuf Kaderli - Öğr.Gör. Erkan Dendeş

ÖZ

Küreselleşen dünyaya paralel olarak üretim teknolojilerinde ve tüketici tercihlerinde meydana gelen değişiklikler işletmelerin üretim yapılarını da değiştirmiştir. Bu değişimle birlikte işletmelerin artan rekabet karşısında ayakta kalabilmeleri ve varlıklarını sürdürülebilmeleri ancak güçlü bir sermaye yapısı ile mümkün olabilmektedir. Muhasebe verilerinden elde edilen bilgiler, işletme yöneticilerini, ortak¬ları, çalışanları, kredi verenleri, devleti, tedarikçileri ve işletmeye yatırım yapmak isteyen her kesimi yakından ilgilendirdiğinden iç ve dış tüm paydaşlar işletme ile ilgili kararlarını bu bilgiler ışığında almaktadırlar. Ancak işletmeler artan sermaye ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına işletmede yaratılan muhasebe verilerinde bir takım etik dışı davranış yollarına da başvurabilmektedirler. İşletmeler ile devlet ve üçüncü şahıslar arasında köprü vazifesi gören muhasebe faaliyetlerinde son yıllarda yaşanan skandallar nedeniyle şirketlerin mali tablolarına olan güvensizliği arttırmış ve muhasebe denetimi ile ilgili düzenlemelerin yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu kapsamda Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda muhasebe denetimi ile ilgili bir takım düzenlemeler yapılmıştır. Bu çalışmada muhasebe denetimi ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra Yeni Türk Ticaret Kanunu (Yeni TTK) kapsamında denetim düzenlemeleri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Denetim, Yeni Ttk, Mali Tablo

Üretim İşletmelerinde İleri Maliyet Muhasebesi İle Geleneksel Maliyet Muhasebesinin Karşılaştırılması: Aydın İli Örneği

Doç.Dr. Çağrı Köroğlu - Öğr.Gör. Aslı Erincik Dendeş

ÖZ

Günümüzde üretim ortamında otomasyonun hakim olması sonucunda, üretim maliyeti içerisinde direkt işçilik giderlerinin payı azalmış ve genel üretim giderlerinin payı artmıştır. Bu artış, genel üretim giderlerinin ürün maliyetlerine doğru biçimde yüklenebilmesi için uygun iş ölçüsü seçiminin yapılmasını gerekli kılmıştır. Ancak, geleneksel maliyet muhasebesinde üretim hacmine bağlı değişim gösteren iş ölçülerinin kullanılması ve genel üretim giderlerinin büyük bir kısmının iş ölçüsüne bağlı olarak değişmemesi maliyetlerin yanlış hesaplanmasına neden olmaktadır. Ayrıca, gerek piyasa gerekse de rakipler, ürünlerin fiyatlarını belirlemede işletmelere esneklik tanımamaktadır. Bundan dolayı, işletmeler fiyatları belirleyebilmede yetersiz kalmakta ve sadece maliyetleri kontrol etme imkanına sahiptir. Bu bilgiler ışığı altında geleneksel maliyet muhasebesi, işletmelerin maliyetleri doğru hesaplayabilmesinde yetersiz kalmakta ve bundan dolayı işletmeler yeni yöntem arayışına girmektedirler. Bu yöntemlere, ileri maliyet muhasebesi yöntemleri adı verilmektedir. Çalışmanın amacı, geleneksel maliyet muhasebesi ile ileri maliyet muhasebesinin karşılaştırılarak Aydın İlinde faaliyet gösteren işletmelerin hangi yöntemleri niçin kullandıklarının belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, üretim sektöründe faaliyet gösteren işletmelere anket çalışması uygulanmış ve ortaya çıkan veriler SPSS ortamında analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maliyet, İş Ölçüsü, İleri Maliyet Muhasebesi, Geleneksel Maliyet Muhasebesi

1867 Nizamnamesine Göre Kafkasya Güzergâhının İran Ticari Faaliyetlerine Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Araştırmacı Erkan Işıktaş

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, 1867 nizamnamesine göre Kafkasya güzergâhının (Tiflis, Bakü, Batum ve Poti Hattı) İran Devleti ile Avrupalı devletlerarasındaki ithalat-ihracat faaliyetlerine etkisini ortaya koymaktır. Ayrıca bu güzergâh üzerinde yapılan söz konusu ticari faaliyetlerde Osmanlı Devleti'nin üstlenmiş olduğu rolü açıklığa kavuşturmak hedeflenmiştir. Bu araştırmada, tarih bilimi araştırmalarının doğasına uygun olarak tarihi doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda yapılan araştırma ve incelemeler sonucunda konu ile ilgili15 Kasım1867 tarihli bir nizamname ve bazı diğer belgeler tespit edilmiştir. Osmanlıca yazı dilindeki bu belgelerin günümüz Türkçesine transkripsiyonu yapıldıktan sonra içerik bilgisi analiz edilmiştir. İçerik analizi sonucunda konuyla ilgili çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Bu çerçevede; hem İran ticari ürünlerinin Avrupa'ya pazarlanmasında hem de Avrupa mallarının İran pazarına aktarılmasında, Kafkasya güzergâhının fonksiyonel anlamda oldukça önemli olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte bu güzergâhlar üzerinde bulunan Osmanlı gümrük noktalarında, İran ticaret mallarının aktarılması esnasında uygulanan işlemler, alınan gümrük vergisi ve malların nasıl nakil edildiğiyle ilgili ayrıntılı bilgilere ulaşılmıştır. Öte yandan bu araştırmanın, hem Kafkasya hem de 19. Yüzyılda Osmanlı-İran ilişkileri üzerine yapılacak olan tarih araştırmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, İran, Ticaret, Kafkasya Güzergâhı

Sürdürülebilir Lojistik ve İşletme Uygulamaları

Öğr.Gör. Erkan Turhan - Öğr.Gör. Göksel Kartum

ÖZ

İşletmeler, günümüzde rekabet üstünlüğü sağlamak amacıyla lojistik operasyonlarına artan derecede önem vermektedir. Verdikleri bu önem sonucunda, maliyetleri hızla düşmekte ve önemli rekabet avantajı yaratmaktadırlar. Ancak 1997'de imzalanan Kyoto Protokolü ile işletmelerin lojistik faaliyetlerinde çevreye verdikleri zararın azaltılması konusunda sosyal çevrenin önemli aktörlerinden olan toplum ve devlet, daha duyarlı olmaya başlamıştır. Bu duyarlılık sonucu işletmelerin, yürüttükleri lojistik faaliyetlerin daha çevreci ve sürdürülebilir olması konusunda çeşitli uygulamalar yapması gerekmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilir lojistik, işletmelerin lojistik faaliyetlerini sürdürürken "lojistik faaliyetlerimde nasıl daha çevreci olabilirim" sorusuna cevap aramaktır. Bu soruya cevap arayışı, lojistik yöneticileri için önemli bir sorumluluk haline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, dünyada giderek artan ilgiye sahip olan yeşil lojistiğin tanımını yapmak ve lojistik yöneticilerine sürdürebilir lojistik ile ilgili yapılan örnek uygulamaları tanıtmaya çalışmaktır. Nitel araştırma yönteminin uygulandığı araştırmada Google, IKEA, Arkas Lojistik, Ekol Lojistik, Toyota gibi dünyanın ve Türkiye'den önemli işletmelerin lojistik faaliyetlerini sürdürürken yaptıkları çevreci uygulamalar ele alınmıştır. Çalışma ile sürdürülebilir lojistik konusunda lojistik yöneticilerine yol gösterilmesi ve ileride yapılacak olan çalışmalara katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Lojistik, Sürdürülebilir Lojistik Uygulamaları, Sürdürülebilirlik

Türkiye'de Kırsal Göçün Sorun ve Fırsat Yönü

Yrd.Doç.Dr Ertuğrul Güreşci

ÖZ

Sanayileşme süreci ile birlikte başladığı kabul edilen kırsal göç olgusu, özellikle gelişmiş ülkelerde ekonomik ve sosyal gelişmenin beklenen ve istenen bir sonucu olarak değerlendirilmektedir. Oysa, sanayileşme süreci ile beraber ve aynı doğrultuda gelişme gösteremeyen kırsal göç olgusu gelişmekte olan ülkelerde ciddi sorunlara neden olabilmektedir. Söz konusu sorunun Türkiye'de 1950'lerdeden sonra başlayan kırsal öç hareketi ile giderek ivme kazandığı ve 1970'lerden sonra ise bu sorunun ciddiyetinin Türkiye için öncelikli bir konu haline geldiği bilinmektedir. Bu süreç içerisinde kırsal göçün, Türkiye için sadece bir sorun alanı oluşturmadığı aynı zamanda sanayileşme, kentleşme ve kırsal alanda başta tarımsal olmak üzere ekonomik ve sosyal politikalar için olumlu sonuçlara dönüşebilmesi için bir fırsat oluşturduğu söylenebilir. Bu çalışmada, kırsal göçün dünyada ve Türkiye'de nedenleri ve sonuçlarının ele alınması ve Türkiye için kırsal göç olgusunda yeni fırsatların tanımlanabilmesin çeşitli yönleri ile ele alınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Göç, Kır, Kent, Tarım, Sanayi

Türkiye'de Çerezlik Ayçiçeği Dış Ticareti: Çivril Örneği

Doç.Dr. Aydın Sarı - Yrd.Doç.Dr. Ertürk Alptekin

ÖZ

Çerez yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda hızlı yükseliş gösteren bir üründür. Birçok ürünü fındık, ayçiçeği, fıstık vb. ürünleri içinde barındırmaktadır. Ülkemiz çerezlik ayçiçeği üretiminde Dünyadaki üretici ülkeler ile karşılaştırıldığında önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde son beş yıllık üretim miktarı ortalama 160 bin ton civarındadır. Bu üretimin büyük kısmı ise (bazı yıllarda %30 oranında) Denizli ili Baklan, Çal ve Çivril ilçelerinde gerçekleştirilmektedir. Üretim bölgelerinde bulunduğumuz için konumuzu çerezlik ayçiçeği olarak seçtik. Türkiye'nin dış ticaret potansiyeli çerezlik ayçiçeğinde çok yüksek görünmektedir. üretim miktarının yaklaşık 1/4'lük kısmı ancak ihraç edilebilmektedir. İhraç edilen ayçiçeği ise ham olarak ihraç edilmekte; potansiyel katma değer ülke dışına gitmektedir. Çerezlik ayçiçeğinin dış ticaret imkânlarının literatürde çok tartışılmadığını görmekteyiz. Çalışmamıza yön veren sebeplerden biri bu eksikliğe dikkati çekmektir. Çalışmamızda bölgedeki çerezlik ayçiçeği alım merkezleri yöneticileri ile yüz yüze görüşmeler yapılmış, Türkiye'nin çerezlik ayçiçeği ihracatına yönelik pozitif ve negatif yönleri tespit edilip politikalar üretilmiştir. Elde edilen veriler ışığında ihracat potansiyelinin artırılmasına yönelik yeni ihracat pazarları ve yeni ürünler gibi politika önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çerez, Ayçiçeği, Çivril

Afyonkarahisar ve Kütahya İllerindeki Hisse Senedi Yatırımcılarının Profili ve Yatırım Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Analizi

Yrd.Doç.Dr. Eser Yeşildağ - Yrd.Doç.Dr. Mesut Atasever - Yrd.Doç.Dr. Necla Kuduz - Arş.Gör. Ahmet Coşkun

ÖZ

Yatırımcı profili ve bu yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyen faktörlerin analizi hisse senedi piyasalarında meydana gelen fiyat hareketlerinin analizinde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmanın amacı, Afyonkarahisar ve Kütahya illerindeki borsa yatırımcılarının profilinin belirlenmesi, yatırımcıların kararlarını etkileyen demografik, sosyal ve ekonomik faktörlerin ortaya konulması ve yatırımcıların bilgi seviyelerinin tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda borsa yatırımcıları ile anket çalışması yapılmıştır. Elde edilen veriler istatistik paket programları aracılığıyla testlere tabi tutularak analiz edilmiştir. Bu çalışmadan elde edilen bazı faktörlerin, Merkezi Kayıt Kuruluşundan elde edilen ve Türkiye'deki genel yatırımcı profiline ait bazı istatistikler ile benzer olduğu görülmüştür. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre ise, yatırımcılar borsa yatırımı konularında fazla bilgiye sahip değildir, bu nedenle rasyonel bir yatırımcı gibi hareket edememektedir. Ayrıca; yaş, cinsiyet, meslek, eğitim durumu, aile nüfusu ve gelir gibi demografik, sosyal ve ekonomik birçok faktörün yatırımcı kararlarını etkilediği yapılan analizler sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yatırımcı Profili, Hisse Senedi, Borsa Yatırımcısı, Portföy Yönetimi

Bilecik Halkevi'nin Teşkilat Yapısı ve Şube Faaliyetleri

Esin Yüzbaşı - Prof.Dr. Bayram Akça

ÖZ

19 Şubat 1932 yılında kurulan Halkevleri ilk olarak 14 il merkezinde açılmıştır. 1932-1951 yılları arasında faaliyet gösteren Halkevleri her zaman ülkeye ve millete hizmet etmek düşüncesiyle hareket etmiştir. Halkevleri kurulduğu çevrenin tarihi ve halkın eğitim ile de ilgilenmiş, köylü ile şehirli kaynaşmasını sağlamış ve sosyal yardım duygusunu insanlara aşılamıştır. 19 Şubat 1932 açılışına yetişemeyen ve 24 Haziran 1932'de açılan 19 Halkevinden biri olan Bilecik Halkevi de bu amaçları gütmüştür. Bu çalışmada, Bilecik Halkevi teşkilat yapısı ve şube faaliyetleri ele alınacak ve daha sonra Bilecik Halkevi'nin kapatılışı hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Halkevleri, Bilecik Halkevi, Şube Faaliyetleri

Cumhuriyet Döneminde (1923-1980) Isparta'nın Sosyal Yapısı

Esin Yüzbaşı - Prof.Dr. Bayram Akça

ÖZ

Geleneklerine bağlı, sosyal yapısı kuvvetli bir kent olan Isparta'nın sosyal yaşamında halıcılık, gül ve gülyağı, el sanatları ve tarım faaliyetleri önemli bir yer teşkil etmiştir. Sosyal hizmetler elektrik, su hizmetleri, ulaşım, posta ve kültür hizmetleri de Isparta'nın kalkınma planı çerçevesinde gelişmiştir. Bu çalışmada, Cumhuriyet döneminde Isparta'nın 1923-1980 yılları arasında toplum hayatı, gelenek ve görenekleri, halk deyimleri, sağlık ve sosyal yardım hizmetleri aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Isparta, Isparta'nın Sosyal Yapısı, Isparta'da Yaşam

Ohsas 18001 Yönetim Sistemi Sürecinin Ahp İle Önceliklendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Ayşe Ediz - Dr. Abdullah Yıldızbaşı - Araştırmacı Esra Baytemur

ÖZ

Kuruluşlar politika ve stratejisini destekleyecek, müşterilerini ve diğer paydaşlarını tam olarak tatmin edecek, onlar için katma değerin artmasını sağlayacak şekilde süreçlerini tasarlamakta yönetmekte ve iyileştirmektedir. Faaliyetler ve ilgili kaynaklar sistematik bir süreç yaklaşımı ile yönetilirse sonuçlara daha kolay ulaşılabilir.OHSAS 18001 (Occupational Health and Safety Assesment Series) Yönetim Sistemi iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin sistematik bir şekilde yürütülmesi için kullanılan etkin bir araçtır. Bu standardın süreç performansı hedefleri doğrultusunda gerekli iyileştirme ihtiyaçlarının belirlenerek planlanması iyileştirilmesi ve sürekliliğinin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Çalışmada OHSAS 18001 yönetim sistemi süreçlerinin daha verimli işlemesi adına süreç önem derecelerini belirlemek için; karar problemlerinde, problemin modellenmesi ve çözümü amacıyla geleneksel olarak kullanılan yaklaşımlardan olan Analitik Hiyerarşik Proses (AHP) yaklaşımı ele alınmıştır. Çalışmada OHSAS 18001 yönetim sitemi süreci PUKÖ çevrimi, bölümlere ayrılmış her süreç AHP yaklaşımıyla önceliklendirilmiştir. Buna göre OHSAS 18001 yönetim sistemi için planlama ve uygulama aşamaları büyük önem arz etmektedir. Planlama sürecinin en önemli aşaması farkındalık aşamasıdır. Üst yönetim ve çalışanlara gerekli farkındalık kazandırıldığı takdirde planlama süreci büyük ölçüde başarıya ulaşmış sayılacaktır. Uygulama sürecinde yine büyük sorumluluk üst yönetime düşmektedir. Yönetim yasal mevzuata uyumu ve makina teçhizat yeterliliğini sağlamalı daha sonra diğer ekiplerin uygulaması gereken risk değerlendirmesi, acil eylem planı, çalışan periyodik muayeneleri gibi temel iş güvenliği prensipleri sürece dahil edilmelidir. Kontrol aşamasında ölçümler büyük önem arz etmektedir. Planların gerçekleşme düzeyinin ve uygulanan sistemin faydasının ölçülmesi, önlem alma aşamasındaki geri bildirim düzeyini de etkileyecektir. Önlem alma aşamasında kuruluşta yeterli bilincin oluşmuş olması beklenmektedir. Sürekli iyileştirme prensibi yerleşmiş, proaktif yaklaşım benimsenmiş olmalıdır. Böylece OHSAS 18001 sistemi verimli bir şekilde işleyecektir. Uygulamada dikkat edilmesi gereken en önemli faktörler; kriterler ve önem katsayılarının uzman kişiler tarafından belirlenmesi, tutarlı ikili karşılaştırma matrislerinin oluşturulmasıdır. Böylelikle karar verici organizasyon için en iyi kararı verecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahp, Ohsas 18001, İş Güvenliği, Süreç İyileştirilmesi

Yeni Assur Dönemi Ordusunda Kuşatma Mekanizmaları- Koçbaşları ve Kuleler

Yrd.Doç.Dr Esra Kaçmaz Levent

ÖZ

Assurlular'ın kuşatma sanatıyla ilgili bazı tasvirleri MÖ 9. ve 7. yüzyıllardan günümüze ulaşmıştır. Assur kabartmalarında koçbaşları, kale kuşatması sırasında gerek kale kapısının kırılması ve gerekse de kale duvarlarının delinmesi ve aynı zamanda kale savunmasını yapan askerlere karşı kullanılmak için yapılmışlardı. Ahşaptan yapılmış koçbaşı çatısı 4-6 m uzunluğunda ve 5-6 m yüksekliğindedir. Koçbaşının ön kısmına ayrıca 3 m'lik bir kule yerleştirilmiştir. Bilinen ilk kuşatma kulesi, MÖ 9. yüzyılda Yeni Assur İmparatorluğu döneminde karşımıza çıkmaktadır. Kule, çıkık çatılı veya siperli olmakla birlikte okçular için mazgallar da bulundurulmuştur. Koçbaşını ateşten korumak için üzerine ıslak hayvan derileri örtülmüştür. Koçbaşının sivri uçları, taş levhaların birleştiği yerlere darbe yapmaya elverişliydi. Kule ise, kale koruyucularını duvarlardan uzaklaştırma ve böylece onların koçbaşının hücumunu engellemesini önleme amacıyla ateşli siper oluşturmak için kullanılmıştır. Kuşatma mekanizmalarından olan koçbaşları en erken II. Assurnasirpal (MÖ 883-859) döneminde görülmüş ancak araçlardaki gelişmeler en üst seviyesine III. Tiglat-Pileser (MÖ 745-727) II. Sargon (MÖ 721-705) ve Senharip (MÖ 704-681) zamanında ulaşmıştır. Belli bir ağırlığa sahip olan koçbaşları ve tekerlekli kuleler insan gücü ile kale duvarına doğru itilip yıkımı gerçekleştirmekteydi. Kuşatma kulelerini ve koçbaşlarını daha etkin kullanabilmek için bazı durumlarda rampalar inşa edilebiliyordu. Böylelikle kuşatma kuleleri, kale veya şehir surlarıyla aynı yüksekliğe geliyordu. Bütün bu zamanın ileri tekniklerine göre yapılmış olan kuşatma mekanizmalarının güçlü ve etkili sonuçlarına rağmen aslında bu makineler hem kuşatmacılara hem de düşman tarafa oldukça kayıp verdirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Assur, Ordu, Kuşatma Mekanizması, Koçbaşı, Kule

Muhasebenin Geleceği ve Alınan Muhasebe Eğitimine Yansımalarına Yönelik Bir Araştırma: Makü Örneği

Yrd.Doç.Dr. Osman Akın - Doç.Dr. Osman Kürşat Onat - Esra Sak

ÖZ

Bilimsel literatürün en temel özelliği teori ve uygulamaya yönelik taraflarının bulunmasıdır. Teorik bilginin gelişmesini ve şekillenmesini sağlayan en önemli unsurlardan birisi de uygulamalar ve uygulamalardaki gelişmelerdir. Bu yönleriyle muhasebe biliminin ve muhasebe eğitiminin dinamik bir yapısı olduğu kabul edilebilir. Benzer nitelikleri değerlendirildiğinde her bilim dalının gelecekteki formasyonunun bugünden farklı olması beklenebilir. Bu çalışmanın amacı muhasebe bilimi ve uygulamalarındaki değişimlerin muhasebe eğitimine etkisini araştırmaktır. Araştırma sonucunda, ekonomik gelişmelerin muhasebeye etkisi ve muhasebe mesleğindeki gelişimde güncel bilgileri takip etmenin önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Aynı zamanda Akademik ve mesleki kariyer planlayan katılımcılar arasında önemli farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Gelecek, Mesleki Gelişim, Muhasebe Eğitimi

Kadının Ekonomideki Yeri ve Önemi: Türkiye'deki Sosyoekonomik Değişimin Kadın İstihdamına Etkileri

Emine Fırat - Öğr.Gör. Esra Soyu - Alper Bilgiç

ÖZ

Tarih boyunca toplumlar büyük değişimler yaşamışlardır. Bu değişimler toplumların ekonomik büyüme ve kalkınmasında önemli rol oynamıştır. Toplumlar bir bütün olarak her türlü bilgiyi kullanarak refah ve kalkınmayı amaçlamıştır. Ancak avcı-toplayıcı toplumlardan itibaren kadın ekonomik ve sosyal hayatın hemen hemen tümünde geri planda kalmıştır. Bunun nedeni kadının "doğurganlık" özelliğidir. Zamanla farklı dönemlerde faklı nedenler eşliğinde bu durum hep böyle devam etmiştir. Sosyal hayatı büyük ölçüde şekillendiren semavi dinler de kadının bu durumuna ilişkin tartışmalar süregelmiştir. Rönesans ve reform hareketleriyle batı toplumları az da olsa bu durumu eşitlemeye çalışmışlardır. Sanayileşme ile birlikte kadınların ekonomik ve sosyal hayatta yer almasının giderek önem kazandığını son yıllarda ise yaşanan sosyo-ekonomik değişimlerle beraber kadının ekonomik hayattaki yerinin büyük bir oranla arttığı görülmektedir. Bu çalışmada öncelikle sosyoloji ve ekonomi bilimleri arasındaki ilişkiden hareketle, Türkiye'deki kadının ekonomideki ve istihdamdaki yerinin tarihsel süreç içerisindeki değişimi, sosyoekonomik veriler ışığında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İstihdamı, Türkiye Ekonomisi

Okul Yöneticiliği Yolunda Kadın Öğretmenlerin Karşılaştıkları Kariyer Engelleri Üzerine Bir Uygulama

Esra Taş

ÖZ

Okul Yöneticiliği Yolunda Kadın Öğretmenlerin Karşılaştıkları Kariyer Engelleri Üzerine Bir Uygulama Esra TAŞ ÖZ İş hayatında kadınların ve erkeklerin daha iyi yapacakları kabul edilen birtakım meslekler vardır. Kadınların hemşire, öğretmen gibi meslekler için daha uygun oldukları düşünülürken, yöneticiliği erkeklerin daha iyi yapabilecekleri düşünülmektedir. Kadınlar geleneksel ev işlerine yakın olan hizmet sektörlerinde daha yoğun olarak çalışmakta iken yöneticilik, askerlik, müfettişlik gibi işlerde daha çok erkekler çalışmaktadır. Kadının toplumsal hayat içerisinde yüz yüze kaldığı sorunlar bütün dünyada farklı ölçekler göstermektedir. Günümüzde gelişmiş olarak nitelendirilen ülkelerde dahil kadınlar hem aile hem de iş hayatında pek çok sorun ile karşı karşıya gelmektedir. Buna ek olarak çalışma hayatının dışında da kendilerine ağır sorumluluklar yüklenmektedir. Bu sorumluluklar birtakım kariyer engellerini de beraberinde getirmektedir. Bu araştırmanın amacı kadın öğretmenlerin okul yöneticiliği yolunda karşılaştıkları kariyer engelleri ve bu yolda ilerleyen kadın öğretmenlere karşı önyargıların neler olduğudur. Aynı zamanda, bu çalışma ile eğitim sektöründe kadın öğretmenlerin sayıca yoğun olarak çalışmasına karşın yönetsel düzeylerde yer alamamasının nedenleri konusunda da bilgi sahibi olunacaktır. Kadın yöneticilerin eğitim yöneticiliği kademelerinde az yer almalarının sebeplerini ve karşılaştıkları kariyer engellerini belirleyerek bu bilimsel bilgi çerçevesinde alınacak önlemler ile çağdaşlaşmanın göstergelerinden biri olan kadının toplumdaki yeri ve önemi konusundaki eksikliklerin giderilerek, gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşabileceğimiz düşünülebilir. Anahtar Kelimeler: Kadın, Öğretmen, Kariyer engelleri.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Öğretmen, Kariyer Engelleri

Siyasal Alanda Kadın Olmak: Siyasal Aktivizmin Görünmeyen Öznesi "kadınlar"

Arş.Gör. Evşen Altun Aslan - Tuğçe Gür

ÖZ

Aktivizm genel anlamda sosyal, siyasal ve çevresel değişiklikler meydana getirmeye yönelik yapılan eylemler olarak tanımlanabilir. Aktivizm salt bir hareketin de ötesinde ideolojiktir: "Dünyayı değiştirmek için eyleme geçmek" aktivizmin ruhunu yansıtır. Siyasal aktivizm ise zamana bağlı olarak rol alma, angajmanın sürdürülmesi ve sonlandırılması aşamalarını içermektedir. "Neden bazı insanlar içinde yaşadıkları toplumun siyasal sistemine uyum gösterirken; bazıları bu siyasal sistemi, düzeltmek ve değiştirmek için harekete geçer?" sorusu siyasal aktivizm çalışmalarının sorunsallarından biridir. Siyasal aktivizm bireyin kişisel tercihini gösteren bireysel eylemler olabileceği gibi, içinde bulunduğu siyasal, ekonomik ve kültürel koşulların etkisiyle gerçekleşen eylemler de olabilir. Bireylerin kullandıkları siyasal aktivizm araçlarının tercihini yaş, meslek, gelir, cinsiyet, eğitim ve yaşanılan dönem gibi birtakım sosyoekonomik ve demografik özellikler etkilemektedir. Bu faktörler arasında yer alan cinsiyet ve siyasal aktivizm arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalar, kadınların, erkeklerin ve son yıllarda LGBT hareketlerinin de etkisiyle homoseksüel bireylerin siyasal alanla ilişkilenme dinamiklerine odaklanmaktadır. Literatürde genel olarak erkeklerin kadınlara göre siyasetle daha çok ilgilendiği kabul edilmekte, siyasal alan erkek egemenliğine bırakılan, kadınların pasif olarak katıldığı, oyuncu değil izleyici olarak dışarıda bırakıldığı bir alan olarak kabul edilmektedir. Oysa tarih boyunca toplumsal alanda kadın erkek eşitsizliğini ortadan kaldırmak için verilen mücadelenin aktörleri kadınlar olmuştur. Genel olarak kadının siyasal alanda konumlanışı ile toplumsal alandaki konumlanışı arasında organik bir bağ kurulmakta ve kadının siyasete katılım yoğunluğunun erkeklere göre daha az olması beklenmektedir. Kuşkusuz bu durum toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile ilgili olmakla birlikte kadın ve erkeklerin toplumsallaşma süreçleri ile de ilgilidir. Bu bilgiler ışığında, çalışmamız Pierre Bourdieu'nün habitus ve alan yaklaşımlarından hareket ederek, kadınların siyasal alanla ilişkisi, siyaseti nasıl algıladıkları, bu algı etrafında şekillenen siyasal düşünce ve eylem şemalarının siyasal aktivizmlerinde nasıl bir rolü olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın verileri mütevazi sayıda siyasal alanla farklı ilişkilenme biçimlerine sahip kadınla yapılmış yarı- yapılandırılmış mülakatlara dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Aktivizm, Habitus, Toplumsal Cinsiyet

Zehirli Liderlik, Örgütsel Zehirlenme ve Zehirlenmeyi Gidermede İfşa Olasılığı Üzerine Nitel Bir Araştırma

Dr. Eylem Bayrakçı

ÖZ

Kişisel çıkarlarıyla güdülenen ve başarısı uğruna yıkıcı, kaba, zorba ve hatta usulsüz davranışlarda bulunan zehirli liderlerin sergilediği bu davranışlar başta takipçileri olmak üzere örgüt çalışanları ve örgütün bütünü üzerinde olumsuz ve kalıcı etkilere neden olabilmektedir. Zehirli liderlerin yaptığı davranışlar örgüt üyelerinin motivasyonunu ve performansını olumsuz etkilerken örgütün verimliliğini de azaltabilmektedir. Zehirli davranışların önlenebilmesi için ifşa örgüt üyesinin önündeki davranış alternatiflerinden birisidir. Ancak, örgüt üyesinin ifşaya karar verebilmesi için uygun örgütsel koşulların sağlanması gerekir. Bu araştırmada sağlık çalışanlarının liderlerin (yöneticilerin) zehirli davranışlarını ve örgütsel zehirlenmeyi önlemek ve/veya gidermek için ifşayı etkili bir mekanizma olarak algılayıp algılamadıkları ve ifşa olasılıkları nitel görüşme yöntemiyle araştırılmıştır. Çalışmanın nitel yöntemle yapılması çalışanların örgütsel zehirlenmeyi önlemek/düzeltmek için tercih edebileceği diğer davranış olasılıklarının da belirlenmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Zehirli Liderlik, Örgütsel Zehirlenme, İfşa

Elektronik Alışverişte Tüketicilerin Algıladıkları Web Sitesi Hizmet Kalitesi ve Bilişsel Çelişkileri Arasındaki İlişkide Kurumsal İtibarın Rolü

Öğr.Gör. Ezgi Özmen - Öğr.Gör. Gökçen Çetin - Arş.Gör. Meltem Yavuz - Yrd.Doç.Dr. Burcu Özge Özaslan Çalışkan

ÖZ

Teknolojinin hızlı gelişimi ve yaygınlaşan internet kullanımı günümüzde "elektronik alışveriş" kavramını popüler bir alışveriş metodu olarak karşımıza çıkarmaktadır. Elektronik alışverişin yaygınlaşması, tüketicinin satın alma kararına varma sürecine de farklı bir boyut kazandırmaktadır. Örneğin web sitesinin kurumsal itibarı, kullanım kolaylığı, güvenlik düzeyi, risk algısı, görsel sunumları gibi pek çok faktör tüketicinin kararını etkilemektedir. E-alışveriş yapan tüketici, bu faktörler nedeniyle bilişsel çelişki yaşayabilmektedir. Web sitesi kalitesinin kurumsal itibar ile ilişkilendirilmesinin, tüketicinin bilişsel çelişki içine girmesini azaltabileceği ve güven seviyesini yükselterek satın alma niyetini olumlu yönde destekleyeceği düşünülmektedir. Dolayısıyla firmaların öncelikli amacı web sitesi hizmet kalitesini tüketiciler tarafından tercih edilebilir kılmaktır. Bu çalışma ile bilişsel çelişki yaşayan tüketicinin satın alma öncesi ve sonrası kararını nasıl değiştirdiği, tereddüt yaşamasına sebep olan web sitesi kalitesi ve kurumsal itibar algısının ne olduğu tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında tüketicilerin algıladıkları web sitesi hizmet kalitesi ve bilişsel çelişki arasındaki negatif yönlü ilişki ve kurumsal itibarın ne şekilde etki ettiğinin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Çelişki, Elektronik Alışveriş, Kurumsal İtibar, Web Sitesi Hizmet Kalitesi

Bibi Ka Makbara - Mini Tac Mahal

Arş.Gör. Fadime Özler

ÖZ

Aurangabad şehrinde bulunan türbe; Muhy-ud-din Muhammad Aurangzeb zamanında oğlu Muhammed Azam Şah tarafından (1651-1661) annesi Dilras Banu Begüm diğer adı Rabia-ud-Daurani adına yaptırılmıştır. Türbe; hükümdar Aurangzeb'in validesi olan Mümtaz Mahal'in türbesi Tac Mahal ile benzerlik göstermektedir. Bu benzerlikten dolayı Dakkhani Taj (Deccan'ın Tacı) olarak bilinen yapıya "Mini Tac Mahal" adı verilmiştir. Her iki mezar yapısı da dönemin hükümdarlarının gözde eşleri için yaptırılmıştır. Yapının ana giriş kapısında bulunan kitabesinde; mimarının Tac Mahal'in mimarlarından olan Üstad Ahmed Lahauri'nin oğlu Ataullah olduğu ve dönemin mühendislerinden Hanspat Rai tarafından tasarlandığı belirtilmektedir. Beyaz mermer malzemeden yapılmış olan türbe, Babürlü Mimarisi'nin karakteristik özelliği olan çarbağ düzeninde bahçe tasarımı ile de dikkat çekmektedir. Yapının mimarisinin yanı sıra süsleme programı da oldukça önemlidir. Beyaz mermer üzerine yüksek kabartma ile yapılmış olan bitkisel bezemeler ve natüralist çiçekler yoğun olarak bulunmaktadır. Daha önce ülkemizde çalışılmamış olan bu eser, on yedinci yüzyıla tarihlenen Babürlü Türbe Mimari örnekleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bu araştırmada mezar yapısının hem mimari özellikleri hem de süsleme programı detaylı bir şekilde verilmeye çalışılacaktır. Aynı zamanda türbenin Tac Mahal ile benzer ve farklı yönlerine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Babürlü, Süsleme, Türbe, Aurangabad

Milliyet Gazetesi'nin Şahitliği ve Yorumuyla Serbest Cumhuriyet Fırkası

Yrd.Doç.Dr. Fadime Tosik Dinç - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Emin Dinç

ÖZ

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasından sonra Cumhuriyet Halk Fırkası'nın iktidarda olduğu tek parti dönemi yaşanmıştır. Bu dönemde hayat pahalılığı, alım gücünün düşüklüğü ve üretimin yetersiz olması gibi nedenlerden dolayı halk, iktidar partisinden yer yer hoşnutsuzluğunu ifade eder duruma gelmişti. Bu ekonomik tabloya bir de 1929 yılında ABD'de çıkan ekonomik kriz de eklenince Türk ekonomisi olumsuz yönde etkilenmiş ve halk da bunalmıştır. Mustafa Kemal, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal sorunların, hükümetin Meclis'te eleştirisiz ve denetimsiz olmasından kaynaklandığını düşünmekteydi. Diğer yandan Avrupa'da tek parti yönetimlerini demokrasinin ruhuna uygun bulmamaktaydı. Bütün bu sebeplerden dolayı Mustafa Kemal, yeni fırka fikrini 1929 yılında yakın çalışma arkadaşlarına açmış ve 1930 yılı başlarında bu fikir olgunlaştıktan sonra fırkanın liderinin kim olacağı ile fırkanın ismi CHF içinde tartışılmaya başlanmıştır. Fethi Okyar'ın ekonomik görüşleri hem de Mustafa Kemal ile arkadaşlıklarının çok köklü bir geçmişe dayanmasından dolayı yeni fırkanın kurucusu olarak ilk akla gelen isim de Fethi Bey olmuştur. CHF, Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşu aşamasında herhangi bir olumsuz tepkisi göstermemesine rağmen Fethi Bey'in ekonomik politikalara getirdiği eleştiriler ve Anadolu'nun muhtelif yerlerinde CHF'den istifa eden vatandaşların yeni kurulan siyasî fırkaya girmeye başlaması üzerine SCF'ye yönelik eleştirilerini ve baskılarını artırmıştır. İki fırka arasındaki çatışmanın şiddetlenmesi üzerine de fırka, Genel Başkan Fethi Okyar tarafından 17 Kasım 1930'da kapatılmıştır. Bu bildirideki amacımız dönemin önemli bir gazetesi hem de hükümet taraftarı olan Milliyet Gazetesi'nin yeni kurulan SCF'ye bakışını gün yüzüne çıkarmaktır. Bu sebeple gazetenin 23 Temmuz 1930-23 Aralık 1930 nüshaları taranmıştır. Bildiride Milliyet Gazetesinin ilgili nüshaları dışında Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi belgeleri ve tetkik eserlerden de istifade edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Halk Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası, Ali Fethi Okyar, Milliyet Gazetesi

Özel Güvenlik ve Koruma Eğitimi Alan Öğrencilerin Özel Güvenlik Sektörüne Bakış Açıları ve Algıları Üzerine Bir Araştırma

Öğr.Gör. Fahri Akbaş - Emre Ürün

ÖZ

Türkiye'de Özel Güvenlik hizmetlerinde kaliteyi artırmak ve yeni bir ivme kazandırmak amacıyla üniversite bünyesindeki meslek yüksekokullarında kurulan özel güvenlik ve koruma programındaki öğrencilerin özel güvenlik sektörüne bakış açıları ve algıları değerlendirilmektedir. Güvenlik hizmetlerinin bir türü olarak Özel güvenlik yeni bir iş fırsatı olarak görülmekte ve geliştirilmesi öngörülmektedir. Bu süreçte her düzeydeki kişi veya kurumun Özel Güvenliğe destek vermesi beklenmektedir. Özel Güvenlik eğitimi veren kurumlar, güvenliğine sağladığı kurumlara ve sektöre sağladığı insan kaynağı ile Güvenlik sektörünün şekillenmesinde önemli bir rol üstlenebilecek kuruluşlardır. Bu araştırmada anket tekniği kullanılarak, özel güvenlik hizmetlerinin gelişim sürecine katkı sağlamak amacıyla, ön lisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi alan öğrencilerin, özel güvenliğe ve özel güvenlik eğitimine bakış açıları ve algıları incelenmiştir

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik Eğitimi, Bakış Açısı, Algı.

Türkiye'deki Terör Olaylarının Turizm Sektörü Üzerindeki Etkisi

Öğr.Gör. Fahri Akbaş - Öğr.Gör. Esra Soyu

ÖZ

Terör faaliyetleri ulusal ve uluslararası alanda siyasi, ekonomik ve toplumsal bir takım sorunları da beraberinde getirmektedir. Soğuk savaş döneminin sona ermesi ile birlikte yenidünya düzeninde terör, devletlere karşı kullanılan önemli mekanizma haline gelmiştir. Türkiye bu problemi uzun yıllardır yaşayan bir ülke olarak, terör faaliyetlerinin olumsuz etkilediği ülkelerin başında gelmektedir. Bölgemizde ve ülkemizde yaşanan terör olayları bütün sektörleri etkilemektedir. Turizm sektörü için ayrı bir parantez açmak gerekmektedir. Çünkü turizm sektörü terör olaylarına en hızlı reaksiyon veren sektörlerin başında gelmektedir. Bu çalışmada ülkemizde2011-2016 yılları arasında meydana gelen terör saldırılarının ülke turizmine olumsuz etkileyip etkilemediği literatür taraması yapılarak, turist sayısı, turizm geliri ve ülke ekonomisi içindeki payı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Terör, Turizm

Diplomaside Çeviri ve Kültür Birlikteliği

Okutman Fahriye Çakır - Arş.Gör. Hasan Atmaca

ÖZ

Özet Diplomasi, devletlerarası iletişimin başat hedef olduğu bir müzakere sanatıdır. Ulusal çıkarların, uluslararası arenada savşmadan, uzlaşı yoluyla korunabileceği görüşünü savunan diplomasi kuramı 15. yy. itibariyle Avrupalı düşünürler tarafından geliştirilmeye başlanmıştır. 21. yy'da küreselleşme sürecinin doğurduğu yeni ulusal ve uluslararası güvenlik analyışı çerçevesinde dönüşüme uğramıştır. Bu dönüşümle diplomasi kuramında kültürel paradigma kırılışı yaşanmıştır. Dış politika ile mündemiç bir yapı sergileyen diplomasi, dış politikanın alt alanı değil; onu tamamlayıcı nitelikli bir araçlar bütünüdür. Diplomasiyi ve araçlarını dış politikadan bağımsız bir şekilde ele almak mümkün değildir. Bu çalışmada diplomasi için her daim önemli bir araç olan dil, son dönemlerde yumuşak güç unsuru olarak öne çıkan kültür ve her ikisinin buluşma noktası konumundaki çeviri dış politika bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Dış Politika, Diplomasi, Dil, Kültür, Çeviri

KYK Yurtlarında Sunulan Hizmetlerin Kalite Düzeylerine Yönelik Algı: Düzce Merkez Örneği

Ahmet Karaarslan - Yrd.Doç.Dr. Faruk Kerem Şentürk

ÖZ

Bu çalışmada, çağın gerekleri gereği kendisini geliştirme ve yenileme çabası içerisindeki Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı Düzce'de bulunan yurtlarda barınan öğrencilerin hizmet algılarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Evrenin tamamına ulaşılmasının zor olması nedeni ile örnekleme yoluna gidilmiş ve veriler kolayda örneklem yoluyla ulaşılan 317 öğrenciden elde edilmiştir. Öncelikle araştırma kapsamında kullanılan ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği ortaya konulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, hizmet kalitesi boyutlarına yönelik algı cinsiyet, yerleşim birimi ve yaşanılan coğrafi bölge gibi değişkenlere göre farklılıklar göstermektedir. Bununla birlikte hizmet kalitesi boyutları hem kendi arasında hem de barınma süresi, aile gelir düzeyi ve aylık harcama miktarı değişkenleri ile pozitif yönlü ve anlamlı korelasyonlara sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Kalitesi, KYK

"Türkiyelilik" Kavramı Üzerine Siyasal Bir İnceleme

Öğr.Gör. Faruk Yahşi

ÖZ

Yirminci yüzyılın son çeyreğinden itibaren dünya; ekonomik, sosyal ve siyasal alanlar başta olmak üzere büyük değişim ve dönüşümlere sahne olmaktadır. Küreselleşme olarak ifade edilen bu değişim ve dönüşüm süreci, siyasal alandaki en büyük etkisini ulus-devletler üzerinde göstermektedir. Merkezi otoritelerin zayıfladığı, ulusal sınırların anlamını yitirdiği gibi iddialarıyla küreselleşme olgusu; ulus devlete üyelik olarak kabul gören geleneksel vatandaşlık anlayışını ve ulusal kimlikleri de tartışmaya açmıştır. Bu çerçevede yürütülen tartışmalar ise farklılıkların bir arada nasıl yaşayacağı sorusu üzerine yükselmektedir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak, Türkiye'de de ulusal kimlik ve bu kimliğin Anayasa'da nasıl ifade edileceği üzerine yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Anayasa'da karşılığını bulan Türk ulusal kimliği eleştirilmekte ve alternatif öneriler sunulmaktadır. Bu önerilerden en dikkat çekici olanı ise "Türkiyelilik" kavramıdır. Ülkemizde ulusal kimlik ve vatandaşlık konuları farklı açılardan birçok kez sosyal bilimciler tarafından incelenmiştir. Ancak Anayasa'da yer alan ve ulusal kimlik olarak belirlenen "Türklük" kavramının "olumsuz" özelliklerine sıkça değinilmiş olsa da, bu kavrama ikame olarak sunulan "Türkiyelilik" kavramı üzerinde detaylı bir inceleme yapılmamış olması bir eksiklik olarak gözlemlenmiştir. Buradan hareketle, bu çalışmada; "Türkiyelilik" kavramının kimlik tartışmalarındaki yeri, tarihsel arka planı da göz önünde bulundurularak incelenmiş ve kavramın yaratacağı muhtemel faydalar ve sorunlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Ulusal Kimlik, Vatandaşlık, Türkiyelilik, Anayasa

Sınırdakiler ve Devlet: Geç Dönem Osmanlı'dan Erken Cumhuriyet Dönemine Hemavend ve Halikanlı Aşiretleri

Arş.Gör. Fasih Dinç

ÖZ

16. yüzyılda Müslüman coğrafyası, Sünni İslam'ın temsilcisi Osmanlı Devleti ile Şiiliğin temsilcisi Safevi Devleti arasında iki kutba ayrılmıştır. Her iki devletin meşruiyetlerine karşı birbirlerini öncelikli tehlike olarak görmesi, iki güç arasında yüzyıllara yayılan bir hâkimiyet mücadelesine neden olmuştur. Bu mücadele, sınır bölgesinde yaşayan yerleşik ve göçebe aşiretleri önemli aktörlere dönüştürdü. Bu nedenle hem geç dönem Osmanlı Devleti'nde hem de erken Cumhuriyet döneminde potansiyel düşman ve müttefik olabilecek aşiretlere dönük politikalar takip edilmiştir. Bu tebliğde, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İran sınırının karakteristik özelliklerini anlamlandırmak için siyasi bir arka plan verilecektir. Bununla birlikte geç dönem Osmanlı'dan Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar geçen sürede sınırda üçüncü bir kuvvet olarak tanımlanabilecek yerleşik ve göçebe aşiretlere dair devletin yürüttüğü politikaların neler olduğu Hemavend ve Halikanlı aşiretleri üzerinden ele alınacaktır. Aşiretlerin gündelik hayatlarında sınırın nerede durduğu, aşiretlerin devlet politikalarına nasıl karşılık verdiği ve Osmanlı'dan Cumhuriyet'e bu bağlamda sürekliliklerin yanı sıra kopuşların neler olduğuna odaklanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Devlet, Sınır, Aşiret, Hemavend, Halikanlı

Alexıs de Tocquevılle'de 'Yerel Yönetim/hükümet' ve 'sivil Toplum' Bağlamında Demokrasi Analizi

Doç.Dr. Fatih Duman - Arş.Gör. Damlanur Tat

ÖZ

Alexis de Tocqueville modern demokrasinin analizini henüz oluşum aşamasındayken çok yönlü ve karşılaştırmalı bir perspektifle sunmuş ve bu itibarla kendisinden sonraki süreçte hem sol hem de sağ düşünce geleneğinde etki yaratmış önemli bir düşünürdür. Bu çalışma, Tocqueville'in Amerika'da ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde ortaya çıkmaya başlayan orta sınıfa dayalı yeni toplumsal ve siyasal demokratik düzene dair şümullü analizlerini temel alarak, özellikle 'yerel yönetim/hükümet' ve 'sivil toplum' bağlamındaki çözümlemelerine odaklanacaktır. Bu çerçevede Tocqueville'in eski kıtanın geleceği olarak gördüğü Amerika ve Avrupa'ya dair demokratik düzen bağlamında yaptığı karşılaştırmalı analizleri ele alınacak; buradan hareketle demokratik düzenlerin içerdiği paradoksların, Tocqueville'in 'toplumsal' ve 'siyasal' düzeyleri kaynaştıran yöntemiyle nasıl ortaya konulduğu gösterilmeye çalışılacaktır. Tocqueville'in demokratik düzenlere dair analizlerinde sadece kurumsal ve hukuksal olanı değil ahlaki ve psikolojik olanı da analizine dâhil etmesi hasebiyle, günümüzde hâlâ aktüelliğini koruyan bir perspektif sunduğunu söyleyebiliriz. Bu itibarla çalışmada günümüzde demokratik düzenlere dair cevap aranan bazı sorulara da Tocqueville üzerinden cevap verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alexis de Tocqueville, Yerel Yönetim/hükümet, Sivil Toplum, Demokrasi

Kurgusal Yurttaşlıktan Reel Yurttaşlığa: Yurttaşlığın Geneolojisi

Doç.Dr. Fatih Duman - Arş.Gör. Damlanur Tat

ÖZ

'Yurttaşlık' kategorisi siyasal düşüncenin ve pratiğin birçok veçhesiyle ilişkili olan, bir diğer ifadeyle farklı düzeylerin kesişme noktasında yer alan kritik bir kavramdır. Devlet ve toplum, yöneten ve yönetilen, biz ve öteki, eşitlik ve farklılık, evrensellik ve yerellik/özgülük, özgürlük ve tâbiyet vb. gibi ikilikler bir yönüyle, doğrudan ya da dolaylı olarak yurttaşlık kategorisi üzerinden ya da onun aracılığıyla anlamlandırılmaktadır. Bu itibarla her siyasal düzen ve dikkate değer her bir siyasal düşünür/filozof yurttaşlığı tanımlayan ve çerçevesini çizen temel argümanlar ileri sürer. Buradan hareketle bu çalışma, modern kurgusal yurttaşlık anlayışlarıyla yurttaşlığın reel durumu/koşulları arasındaki mesafeye ya da açıklığa odaklanmaktadır. Modern dönemde yurttaşlığın değişen doğasını da dikkate alarak, günümüzde dile getirilen temel sorunsallar üzerinden kurgusal ve reel yurttaşlık ilişkisi farklı açılardan hareketle incelenecek ve modern yurttaşlığın bir tür geneolojisi ortaya konulmaya çalışılacaktır. Son olarak ise farklı yurttaşlık teorilerinin bu bağlamdaki tespitleri ve önerileri değerlendirilerek çözüm yolu olabilecek hususlar dikkate sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yurttaşlık, Kurgusal Yurttaşlık, Reel Yurttaşlık, Aktif-Pasif Yurttaşlık

Ada Ülkelerinde Turizm Gelirlerinin Ülke Ekonomilerine Etkisi: Panel Veri Analizi

Yrd.Doç.Dr. Fatih Kaplan - Öğr.Gör. Şule Güngör

ÖZ

Ada ülkelerinde turizm gelirleri ülke ekonomileri için çok önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmanın amacı, turizm gelirlerinin ülke ekonomisine etkisini küçük ada ülkelerinde incelemektir. Literatürdeki çalışmalardan farklı olarak bu çalışmada panel veri yöntemleri ada ülkeleri için kullanılmıştır. 9 ada ülkesine (Bahamalar, Dominika, Jamaika, Maldivler, Mauritius, Saint Kitts ve Nevis, Samoa, Vanuatu ve Yeşil Burun Adaları) ait 2005-2015 dönemi yıllık panel veriler ile PMGE (Pooled Mean Group Estimation) ve MGE (Mean Group Estimation) yöntemleri kullanılarak tahminler yapılmıştır. Yapılan ekonometrik analiz, ülkelerin mevcut turizm gelirlerinde bir süreklilik olduğunu, ancak turizm sektörünün bir yıl gibi kısa bir sürede ortaya çıkabilecek olumsuzlukları bir sonraki yıl ortadan kaldırabilecek potansiyele sahip olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm Gelirleri, Milli Gelir, Ada Ülkeleri, Panel Veri

Amerikan Doları Kur Endeksi İle Imf Emtia Endeksleri Arasındaki İlişki: Oynaklık Yayılma Etkisi Analizi

Yrd.Doç.Dr. Fatih Kaplan - Prof. Dr. Sevda Yapraklı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Amerikan Doları Kur Endeksi oynaklığının IMF tarafından hesaplanan enerji dışı emtia endekslerindeki oynaklığa yayılma etkisinin araştırılmasıdır. Bu amaçla 1995:1-2016:12 dönemine ait aylık seriler emtia endeksleri IMF'nin uluslararası finansal istatistik veri tabanından (IFS) alınırken, Amerikan Doları Kur Endeksine ait aylık seri Uluslararası Ödemeler Bankası veri tabanından (BIS) alınmıştır. Serilerde birim kökün varlığı yapısal kırılmalı birim kök testleri ile, koşullu varyansın varlığı ise ARCH-LM testiyle araştırılmıştır. Amerikan Doları Kur Endeksi oynaklığının emtia endekslerine yayılma etkisi Hafner ve Herwartz (2006) tarafından geliştirilen varyans nedensellik testi ile yapılmıştır. Yapılan ekonometrik analiz sonucunda Amerikan Doları Kur Endeksinden tarım sektörü emtia endekslerine doğru oynaklık yayılması yokken, maden sektörü emtia endekslerine doğru oynaklık yayılması mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: Amerikan Doları Kur Endeksi, Enerji Dışı Emtia Endeksi, Oynaklık Yayılma Etkisi

Hollywood Sinemasında İstanbul Temsilleri

Arş.Gör. Fatih Şahinoğlu

ÖZ

Sinema günümüzde artık sadece bir sanat dalı ya da bir eğlence aracı olmakla kalmayıp kitleleri ideolojik olarak etkileyip yönlendirmek için kullanılan bir mecra halini de almıştır. "İnsan eliyle hazırlanmış hiçbir görüntü masum değildir!" düsturundan hareketle sinema filmlerindeki görüntülerin belirli amaçlar doğrultusunda ve belli ideolojilerle oluşturulmuş olduğunu söylenebilir. Bir filmde mekan olarak bir kentin kullanılması, izleyicilerin zihinlerine o kent, üzerinde yaşayan toplum ve dahil olduğu ülke ile ilgili bazı fikirler yerleştirebileceği gibi bazı ön yargı ve ön kabullere de sebep olabilir. Bu çalışma kapsamında gerek coğrafi konumu ve doğal güzellikleri, gerek kültürel nitelikleri ve gerekse tarihi arka planı nedeniyle kendine has çok fazla özelliği bünyesinde barındıran İstanbul'un, dünya sinemasına birçok açıdan yön veren Hollywood'daki 2000 yılı sonrası yapımlarda sunumu ve beyaz perdeye yansıyış şekli incelenecektir. Sinema sektörünün lokomotifi olan Hollywood'un, İstanbul'u sinema-mekan ilişkisi bağlamında nasıl kullandığı ve hangi filmlerde ne şekilde sunduğunu tespit etmek çalışmanın en temel amacını oluşturmaktadır. Literatür taraması esnasında daha önce yapılmış benzer herhangi bir çalışmaya rastlamamış olmasının, çalışmayı daha da önemli kıldığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hollywood Sineması, İstanbul Temsilleri

Sağlık Çalışanlarında Kişilik ve Örgütsel Narsizim

Yrd.Doç.Dr. Fatma İnce

ÖZ

Çalışanların kurumlarını eşsiz ve özel görürken abartıya kaçarak, örgütü sınırsız güç sahibi olarak yorumlamaları şeklinde tanımlanan örgütsel narsizm algısı, olumlu şekilde yönlendirilmediği sürece verimlilik azaltıcı olarak değerlendirilmektedir. Çalışanın kurumunu lider olarak görmesi, tanıtma arzusunda olması, böbürlenmesi, hayranlık duyulmasını istemesi ve tüm bunları sergilemesi şeklinde görülen örgütsel narsizmin, kişisel özelliklerden etkilenebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmanın amacı, sağlık çalışanlarında örgütsel narsizm ve kişilik ilişkisini belirlemek olarak kurgulanmıştır. Örgütsel narsizim konusunda araştırma sayısının oldukça kısıtlı olması, araştırmaya önem kazandırmaktadır. 130 özel hastane çalışanıyla gerçekleşen ankette, örgütsel narsizim algısı için 34 ifade (Hamedoğlu ve Potas, 2012), kişilik için 10 ifade (Gosling vd., 2003) ve demografik faktörler için 6 ifade yer almaktadır. Korelasyon analizine göre, kişiliğin alt boyutlarından "sorumluluk" ile örgütsel narsizimin alt boyutlarından "sergileme" arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (r:0,245; p:0,001). Ayrıca örneklem kapsamında kadınların (n: 66), erkeklere (n:64) göre daha fazla örgütsel narsizim algısına sahip oldukları belirlenmiştir (F: 4,372; p: 0,032).

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, Narsizm, Örgütsel Narsizim, Kişilik

Belediyelerde Coğrafi Bilgi Sistemi ve Kent Bilgi Sistemi Kullanımı: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Örneği

Öğretim Görevlisi Fatma Nalbant - Arslan Uluç

ÖZ

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/h maddesi gereğince Coğrafi Bilgi Sistemini kurma görevi büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Belediyenin görev alanına giren her türlü konuda birçok imkan ve kolaylık sağlayan Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) teknolojilerinin günümüzde yerel yönetimler için vazgeçilmez bir araç haline geldiği görülmektedir. Ayrıca CBS destekli bir sistem olarak karşımıza çıkan Kent Bilgi Sistemi (KBS) ile bir kente ait grafik ve grafik olmayan veri temin edilmekte ve böylelikle KBS üzerinden imar durumu hakkında bilgi verilmesi, mülkiyet ve mülkiyet sınırlarına ait bilgi, cadde-sokak adları gibi bilgilere erişim, kentli hizmetlerinin sunumunda kolaylık sağlamaktadır. Dolayısıyla birçok belediye, hizmetlerin sunumunda işlevlerini daha da hızlandırmak için KBS kurmaktadır. Çalışma; CBS'nin KBS ile belediyelerdeki uygulama deneyimini betimlemeyi ve CBS/ KBS uygulamalarının getirdiği değişimi, 2010 yılında CBS çalışmalarına başlayan ve devam eden Kayseri Büyükşehir Belediyesi örneğinde anlatmayı hedeflemektedir. Çalışmada ilk olarak belediye, coğrafi bilgi sistemi ve kent bilgi sistemi kavramlarının tanımlaması yapılacaktır. Ardından Türkiye'de CBS/KBS'nin kullanımı anlatılmaya çalışılacaktır. Son olarak, Kayseri Büyükşehir Belediyesi CBS uygulamalarından bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Coğrafi Bilgi Sistemi, Kent Bilgi Sistemi

Iibf İşletme Bölümü Öğrencilerinin Finansal Analiz Dersine Yönelik Başarı ve Tutumları Arasındaki İlişki: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Fatma Temelli - Yrd.Doç.Dr. Ömer Çınar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde Finansal Analiz dersini alan öğrencilerin bu derse yönelik tutumlarını, bu derse yönelik başarılarını ve öğrencilerin tutum puanları ile başarı puanları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla araştırma, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü'nde Finansal Analiz dersini alan İşletme Bölümü Örgün Öğretim ve İkinci Öğretim dördüncü sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Analiz Dersi, Başarı Testi, Tutum Ölçeği, İstatistiksel Analiz

Türkiye'de İller Düzeyinde Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yaygınlaşması ve Vergi Gelirleri İlişkisinin Analizi

Yrd.Doç.Dr. Fazlı Yıldız

ÖZ

Bu çalışmada, 2010-2015 dönemine ilişkin Türkiye'de 81 il düzeyinde telekomünikasyon hizmetlerindeki yaygınlaşma ile vergi gelirleri arasındaki ilişki panel veri analizi ile incelenmiştir. Araştırmanın ampirik sonuçlarına göre; vergi gelirleri ile gayrısafi yurt içi hasıla, telekomünikasyon ve internet abone sayıları arasında çift yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı nedensellik ilişkisi olduğu tesbit edilmiştir. Panel FMOLS sonuçlarına göre; Türkiye'de iller düzeyinde belirtilen dönemde telekomünikasyon yaygınlaşmasını gösteren sabit ve mobil telefon abone sayıları ile internet abone sayısının ve gayrısafi yurt içi hasılanın vergi gelirleri üzerindeki etkisinin istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar Türkiye'de belirtilen dönemde telekomünikasyon hizmetlerindeki yaygınlaşmanın devletin vergi geliri yaratma kapasitesi olumlu yönde etkilediği sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Telekomünikasyon Hizmetleri, Vergi Gelirleri, Nedensellik İlişkisi

Kamu Mali Yönetimi Perspektifinden Bütçe Uygulamalarında Mali Saydamlık ve Mali Saydamlığın Ölçülmesi

Yrd.Doç.Dr. Fazlı Yıldız

ÖZ

Kamu kesimi faaliyetlerinin kamuoyuna doğru ve açık olarak sunulmasına imkan sağlayan mali saydamlık, hükümetlerin faaliyetlerinin güvenilir, kapsamlı, anlaşılabilir ve uluslararası karşılaştırılabilir biçimde erişimine olanak verir. Kamusal faaliyetlere ilişkin artan saydamlık düzeyi, asimetrik bilgiyi azaltarak hükümetlerin gerçek performanslarının seçmenler tarafından izlenmesine katkı sağlar. Çalışmada, mali saydamlığı sağlamaya yönelik uluslararası kuruluşlar tarafından yapılmış düzenlemeler ve bu düzenlemeler ile uyumlu Türkiye'de mali mevzuatta yapılmış yasal düzenlemeler incelenmiştir. Ayrıca, mali saydamlığın uluslararası düzeyde ölçümünün yapıldığı Açık Bütçe Endeksi ve Türkiye'de mali saydamlık ölçümünün yapıldığı Mali Saydamlık İzleme Endeksi sonuçları incelenmiştir. Uluslararası Bütçe Ortaklığı Merkezi (IBP) tarafından yayımlanan 2015Açık Bütçe Endeksi (OBI) anket sonuçları; bütçe şeffaflığı ile ülkelerin gelişmişlik seviyeleri arasında doğrusal bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. OBI 2015 sonuçlarına göre bütçe ile ilgili bilgilerin paylaşılma derecesi açısından Türkiye, ortalama düzeyde bütçe şeffaflığına sahip bir ülkedir. Türkiye'de mali saydamlığı ölçmek için kullanılan mali saydamlık endeksi ile IBP'nin açık bütçe endeksi sonuçları birbirine benzerlik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mali Saydamlık, Açık Bütçe Endeksi, Hesap Verebilirlik

Hastaların Sağlık Okuryazarlığı Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma

Prof.Dr. Abdullah Soysal - Arş.Gör. Fedayi Yağar - Arş. Gör. Pınar Öke - Özge Sedef Özübek

ÖZ

Bu çalışmanın amacı hastaların sağlık okuryazarlığı düzeyini hem sağlık süreçlerine hem de bilgi işleme süreçlerine göre incelemek ve sağlık okuryazarlığı düzeylerinin bazı demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Araştırmanın evrenini Hatay ilinde faaliyet gösteren Hacı Şerif Tosyalı Sağlık Ocağı'na başvuran hastalar oluşturmaktadır. Araştırma 09.01.2017-09.02.2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem seçimi yoluna gidilmemiş ve gelen hastaların hepsine ulaşmak hedeflenmiştir. Bu kapsamda 130 anket hastalar tarafından eksiksiz olarak yanıtlanmış ve 130 anket analize dahil edilmiştir. Veri analizinde tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sağlık süreçleri açısından hastalıktan korunma (3,19±0,64), sağlık hizmeti (3,14±0,60) ve sağlığın iyileştirilmesi (3,10±0,65) süreçleri arasında çok büyük farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir. Aynı şekilde bilgiyi işleme süreçleri (bilgiye ulaşma, bilgiyi anlama, bilgiyi değerlendirme ve bilgiyi uygulama) arasında da çok farklılık olmadığı gözlemlenmiştir. Sonuç olarak katılımcıların sağlık okuryazarlığı düzeylerinin iyi olduğu ve demografik özelliklere göre farklılaşmadığı ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Süreçleri, Bilgi İşleme Süreçleri, Sağlık Okuryazarlığı

Aile Hekimliği Uygulamasının Değerlendirilmesi: Hastalar Üzerinde Bir Çalışma

Prof.Dr. Abdullah Soysal - Arş.Gör. Fedayi Yağar - Arş. Gör. Pınar Öke - Uzm.Dr. Necibe Yıldız

ÖZ

Bu çalışmanın amacı hastaların aile hekimliği uygulaması ile ilgili düşüncelerini değerlendirmek ve memnuniyet düzeylerinin bazı demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş ilinde faaliyet gösteren Kale Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran hastalar oluşturmaktadır. Araştırma 01.11.2016-20.12.2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örneklem seçimi yoluna gidilmemiş ve gelen hastaların hepsine ulaşmak hedeflenmiştir. Bu kapsamda 208 anket hastalar tarafından eksiksiz olarak yanıtlanmış ve 208 anket analize dahil edilmiştir. Veri analizinde tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda hizmetten memnuniyet düzeyi 1,50; işlemlerden memnuniyet düzeyi 2,00; aile hekiminden memnuniyet düzeyi 2,20 ve genel memnuniyet düzeyi 2,06 olarak bulunmuştur. Hekim seçme hakkında bilgi düzeyi ve bekleme süresine ilişkin değerlendirmeler ile bazı demografik özellikler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çalışmada hekimlerin aile hekimliği konusundaki memnuniyet düzeylerinin iyi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastalar, Aile Hekimliği, Kahramanmaraş

19. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Irza Tecavüz Vakaları ve Uygulanan Cezalar

Fehminaz Çabuk

ÖZ

Irza tecavüz, kişinin ruhsal ve bedensel bütünlüğüne ve toplumun ahlak ve düzenine karşı işlenmiş bir suç olduğu için devlet, kanun ve nizamı sağlamak adına suçluları, dönemin hukukuna uygun olarak cezalandırmıştır. Osmanlı toplum yapısını incelediğimizde, bir çok toplumda olduğu gibi ahlak ve aile kavramlarına büyük bir ehemmiyet verilmiştir. Bu kavramlara karşı işlenen herhangi bir suç, kamu suçu olarak kabul edilmiştir. Tanzimat'tan önce zina suçu olarak adlandırılan ırza tecavüz vakalarında İslam hukukuna uygun olarak bu suçu işleyenler cezalandırılmıştır. Tanzimat'tan sonra ise Ceza kanunnamesine uygun olarak kişi mahkemeye çıkarılmış ve kanunun uygun gördüğü kürek, pranga ve hapis cezalarıyla suçlu cezalandırılmıştır. Tanzimat öncesinde ve sonrasında ırza tecavüz vakalarında öncelikle olayın aslı ve esası etraflıca tahkik edildikten ve bölgedeki ahalinin de şahadetine başvurulduktan sonra hakkında suçlamalar olan kişi tedip edilmekteydi. Ancak bazen ırza tecavüz vakalarında daha esnek de davranıldığı da görülmektedir. Tecavüz vakalarında araya birileri girip evlilik gerçekleştiğinde suçlu hakkındaki şikayette ortadan kalkmaktaydı. İncelediğimiz vakalarda bu suça iştirak edenler, bölgede eşkıyalıkla geçinen şakiler, toplumun ileri gelenleri, devlet makamlarında görevli idareci, memur ve asker idi. Merkezi hükümet, bu hususta müsamaha göstermemiş, suçu sabit görülen memur ve askeri derhal görevlerinden azletmiştir. Osmanlı arşiv vesikalarını incelediğimizde, bu hususta merkezi hükümete en fazla intikal eden vakalar, Osmanlı tebaası olan Hıristiyan ve Yahudi toplumlarla kıyasladığımızda Müslüman toplumlarda meydana gelmiştir. Bu araştırmanın amacı, Osmanlı toplumunda cinsel bir suç olan "ırza tecavüz" vakalarını, Osmanlı arşivinde mevcut olan vesikaların ışığında inceleyerek Osmanlı toplumunun ahlak yapısı hakkında bir değerlendirme yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Irza Tecavüz, Osmanlı, Ceza, Suç, Ahlak

Türkiye'de Artan Rüzgâr Enerji Kullanımının Avrupa Birliği İle Karşılaştırmalı Bir Şekilde Değerlendirilmesi

Okutman Ferat Kaya - Serhat Kaya

ÖZ

Günümüzün vazgeçilmez tüketim araçlarından biri olan enerjinin temiz, ekonomik ve verimli kullanımı, ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirten en önemli kıstastır. Tükenen doğal kaynaklar, küresel ısınma, iklim değişiklikleri ve dünyada hızla artan enerji kullanımı yenilenebilir enerji kaynaklarını önemli bir noktaya taşımaktadır. Gelişmekte olan ülkemizde sanayileşme faaliyetleri, yeni teknolojilere yönelim, hayat standartlarının artması ve artan nüfus nedeniyle her yıl daha fazla enerji tüketmek durumunda kalmaktadır. Türkiye'nin enerji kaynakları çok çeşitli olmasına rağmen, mevcut birincil enerji kaynakları talebi karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Enerji kaynakları arasında yenilenebilir enerji payının az olması ve kararlı adımların atılmaması, kaynak çeşitliliğinde yetersizliğe yol açmakta ve enerjide dışa bağımlılığı devam ettirmektedir. Birçok AB ülkesi, yenilenebilir enerjinin üretimini ve kullanımını sağlamak ve yeni yatırımları teşvik etmek için hükümet politikaları geliştirmiştir. Bu çalışmada Türkiye'nin artan rüzgâr enerji kullanımıyla AB'nin bu alanda yapmış olduğu çalışmalar karşılaştırılarak, Türkiye'nin rüzgâr enerji politikasına yönelik genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye-Ab, Enerji, Rüzgâr Enerji

Faiz Oynaklığının Kısa Vadeli Sermaye Akımları Üzerine Etkisi: Ardl ve Nerlove Modelden Kanıtlar

Doç.Dr. Ferhat Topbaş - Arş.Gör. H. Hüseyin Yıldırım

ÖZ

Çalışmanın amacı, Türkiye'deki reel faiz ve reel döviz kurunun, kısa vadeli sermaye akımları üzerindeki etkisini belirlemektir. Bu ilişkiyi ortaya koymak amacıyla, 2003-2016 dönemine ait aylık veriler kullanılarak, faiz değişkenliğinin kısa vadeli sermaye hareketleri üzerindeki etkileri incelenecektir. Bunun için ilk olarak değişkenler arasındaki uzun dönem eş-bütünleşme ilişkisinin varlığını saptanarak, değişkenlerin durağanlığı araştırılacak ve elde edilen sonuçlara göre ARDL ve Nerlove gecikmesi dağıtılmış modeller uygulanacaktır. Çalışmadaki temel amaç, faizdeki değişkenliğin kısa vadeli sermaye akımları üzerinde etkisi ve bu etkinin hangi zaman aralığında sermaye hareketleri üzerinde kendini gösterdiğini tespit etmektir. Elde edilen bulgular, izlenen faiz politikasının ödemeler bilançosu üzerindeki yansımalarını tespit etmek açısından önem arz edecektir.

Anahtar Kelimeler: Faiz Oynaklığı, Sermaye Akımları, Ardl Modeli, Nerlove Modeli

Petrol Fiyatlarının Cari Açık ve Enflasyon Üzerindeki Etkisi: 2002-2016 Türkiye Örneği

Doç.Dr. Ferhat Topbaş - Ebru Unat

ÖZ

Son yirmi yılda küreselleşme süreci boyunca, yükselen piyasa ekonomileri içerisinde Türkiye önde gelen ülkelerden biri olmuştur. Petrol fiyatlarının Türkiye ekonomisinin istikrarı ve makroekonomik göstergeler üzerindeki etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Bu göstergelerden en önemlileri şüphesiz cari işlemler açığı ve enflasyondur. Petrol fiyatlarının cari açık ve enflasyon üzerindeki etkileri, 2002-2016 dönemi aylık verileri kullanılarak, Otoregresif Gecikmesi Dağıtılmış Model (ARDL) ve Nerlove Kısmi Ayarlama Modeli olmak üzere iki alternatif modelin kullanarak incelendi.

Anahtar Kelimeler: Petrol Fiyatı, Cari Açık, Gecikmesi Dağıtılmış Modeller

Türkiye'de Bireysel Emeklilik İle Finansal Gelişme İlişkisi

Doç.Dr. Hüseyin Ağır - Ferid Önder

ÖZ

Bir ekonominin finansal sisteminin gelişmesine yardım eden dinamiklerden bir tanesi de, bireysel emeklilik sistemi aracılığıyla toplanan fonların artmasıdır. Sistemde toplanan bu fonlar sermaye piyasaları aracılığıyla finansal enstrüman çeşitliliğini arttırarak, sermaye piyasalarının derinleşmesine de katkıda bulunabilecektir. Bireysel emeklilik ile finansal gelişme ilişkisi üzerine Türkiye Ekonomisi örneğinde daha önce bir ampirik çalışmanın yapılmadığından hareket ederek bu çalışma 2005:1-2015:12 döneminde Türkiye'de bireysel emeklilik katkı paylarının yatırıma yönlendirilen fonları ile finansal gelişmenin bir göstergesi olarak kullanılan borsa işlem hacmi arasındaki ilişkiyi Johansen Eşbütünleşme testleri ile tahmin etmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular Türkiye'de bireysel emekliliğin finansal gelişmeye pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir katkı yaptığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Emeklilik, Finansal Gelişme, Johansen Eşbütünleşme

Bir Stalker Olarak Sıradan İnsanın Magazinleşmesi/magazincileşmesi: Stalk-Paparazzi Etkileşimi

Yrd.Doç.Dr Feridun Nizam - Müberra Nesibe Bayram

ÖZ

Teknolojik yenilikler sunduğu imkanların yanı sıra özel hayatın kolaylıkla deşifre olması/edilmesi gibi olumsuz etkileri de beraberinde getirmiştir. Gözetim olgusu sosyal medya ile tür ve nitelik olarak gelişimini sürdürmektedir. Değişen iletişim pratikleri gözetimi meşrulaştırmakta ve bireyleri durmaksızın gözetlemeye itmektedir. Sosyal medyada gözetlemeye imkan sunan olgulardan birisi de stalk kavramıdır. Avcılıkta iz sürücü anlamına gelen stalk, sosyal ağlarda ise gizli takipçi demektir. Bireylerin birbirlerini gizlice, haberleri olmadan takip etmesi, profillerinde gezinmesi, birbirleri hakkında bilgiler toplamasıdır. Stalk, sıradan insanları birer paparazziye dönüştürmüştür. Her sosyal medya kullanıcısı magazinleşmiş/magazincileşmiştir. Geleneksel medyada paparazzi kavramı da ünlü kişiler için benzer bir işlev görmekteydi. Ünlüleri ya da kamuya mal olmuş kişileri (celebrities) sürekli takip ederek onların özel hayatları hakkında bilgi toplaması ve bunları deşifre etmesine dayanmaktaydı. Stalk sayesinde bu olgu günümüzde bir meslek olmaktan çıkarak sıradan insanların sıradan insanları magazin unsuru haline getirmelerine olanak sağlamaktadır. Bireyler birbirlerini araştırarak, bilgi toplamakta ve bunları gündelik hayatta sosyal arkadaş ortamlarında deşifre etmektedir. Ancak stalk ile sıradan insanın kendisi de gözetlenebilmekte ve kendisi de paparazzi mantığından ayrı olarak ünlü-sıradan kişi ayrımı olmaksızın magazinleşmektedir. Bu çalışmada stalk kavramı üzerinden sıradan insanların da bireyleri (tanıdık/tanımadık herkesi) takibi ve deşifre etmesi magazin ve magazinleşme bağlamında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stalk,stalker, Magazinleşme, Gözetimin Magazinleşmesi, Paparazzi-Stalk İlişkisi

2019 Yaklaşırken Blade Runner'ı Kara Film-Bilimkurgu Kombinasyonu Olarak Yeniden Çözümlemek

Yrd.Doç.Dr Feridun Nizam - Mehmet Yılmaz Atila

ÖZ

Bilimkurgu, dispotik ve kara film türlerinin bileşimi olarak "multi-genre" örneklerinin başında gelen Blade Runner filmi, bu çalışmada kara film ve bilimkurgu kombinasyonu olarak yeniden ele alınmaktadır. Bilim kurgu filmi, sıklıkla fütüristik uzay mekikleri, robotlar veya diğer teknolojiler eşliğinde; dünya dışı yaşam formları, yabancı gezegenler ve zaman yolculuğu gibi hayali fenomenlerin spekülatif ve bilime dayalı tasvirlerini kullanan film türüdür. Bilim kurgu filmi, geçmişten günümüze siyasal ve toplumsal konularda toplumsal eleştiri yapma ve "bizi insan yapan şeyin ne olduğu" gibi felsefi konuları araştırma amaçlı olarak sıklıkla kullanılan bir film türü olmuştur. Ütopyaların 'her insanın yaşamak istediği yer' anlayışının bir anti-tezi olarak distopyalar, 'hiç kimsenin yaşamak istemediği yer' olarak karşımıza çıkar. Blade Runner filmi de; ortaya koyduğu tekinsiz dünya ve baskıcı otoriter düzen ile bir distopya modeli oluşturmaktadır. İnsanlar baskıcı yönetim altında, standartlaştırılmış bir hayat sürmektedir. Gelişmiş teknolojik imkânlara rağmen, dünya daha iyi bir yer haline gelmemiş, aksine tüm bu gelişmişlik insanların huzurunu kaçıran ve onları mutsuz eden bir hal almıştır Kara Film türündeki filmler tematik karamsarlıklarının yanında görsel olarak da karanlığın ve siyahın hâkim olduğu filmlerdir. Kara filmler, Amerikalıların 'hard-boiled' olarak adlandırdıkları, hoşça vakit geçirten, planlı bir anlatı yapısına sahip suç öyküleri, içinde mükemmel bir cinayetin, delillerin işaret ettiği ama genellikle masum olan bir suçlunun, kurbanın, muhbirin, gammazın, esrarengiz durumların, tuzağa düşmenin-düşürülmenin, ahmakça hataların, şiddetin, seksin ve illa ki cinayeti çözmeye çalışan, iz sürücü bir özel dedektifin var olduğu kurgulardı. Sinemada tür (genre) temelindeki çalışmaya ilham veren olgu ise Blade Runner filminin 1982 yapımı olmasına rağmen 2019 yılının Los Angeles şehrinde geçiyor olmasıdır. Ayrıca bugüne kadar bilimkurgu ve distopya yönleri ön plana çıkarılmış olmasına karşın çalışma kara film- bilimkurgu kombinasyonu olarak ilerleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Film Noir (Kara Film), Bilimkurgu, Distopya, Multi-Genre, Sinemada Türler

Avrupa Birliği-Türkiye İlişkilerinde Mülteci Meselesi ve Sınırlar

Arş.Gör. Ferit Belder

ÖZ

AB- Türkiye ilişkilerinin temel boyutlardan birini göç ve mülteciler meselesi oluşturmaktadır. Doğu Akdeniz rotasının en önemli göç yollarından birini oluşturması bu meseleyi sürekli gündemde tutmaktadır. Özellikle Ortadoğu'daki iç savaş ve artan güvensizlik sebebiyle şiddetten kaçmak zorunda kalan milyonlarca savaş mağduru başta bölge ülkeleri olmak üzere AB ülkeleri dahil güvenli ülkelere kitlesel olarak göç etmektedirler. Bu noktada göçün kontrol altına alınması meselesi AB sınır stratejilerinde merkezi önem arz etmekte ve her yıl yayınlanan ilerleme raporlarında görüldüğü üzere Türkiye ile olan ilişkilerini şekillendirmektedir. Bu bağlamda, bu çalışma temel olarak AB'nin sınır politikalarında Türkiye'nin rolüne odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ab, Türkiye, Sınır, Göç, Kontrol

Kamuda Yönetiminde İyi Yönetişimin Etkili Bir Aracı Olarak Hesap Verebilirlik

Doç.Dr Ferit İzci - Yrd.Doç.Dr. Mehmet Sarıtürk

ÖZ

İyi yönetişim, kuruluş amacı ayırımı gözetilmeksizin, 2000 binli yıllardan sonra tüm kurum ve örgütlerin gündeminde olan önemli kavramlardan bir tanesidir. Bu kavramın önemi, geleneksel kamu yönetimi anlayışının günümüzde tamamen terk edilmiş olmasından kaynaklanıyor. Vatandaşların bilinç ve algı seviyesi yükselmiş, devletten olan beklentilerinin artmıştır. Bu yüzden, devletlerin de bu değişim ve beklentiler karşısındaki rol ve sorumlulukları başka bir şekil ve yapıya bürünmüştür. Bunun sonucu olarak, Weberyen kamu yönetimi teorisi; kamu işletmeciliği anlayışından yönetişime ve son olarak da iyi yönetişim anlayış ve uygulamalarına doğru bir dönüşüm göstermektedir. İyi yönetişim pek çok özelliği bünyesinde barındırmakla birlikte, bu bileşenlerin en etkilisi hesap verebilirlik özelliğidir. Hesap verebilirlik, kamu yönetimine karşı duyulan güven krizinin aşılması ve kamu yönetiminde dürüstlüğün sağlanmasının temel anahtarıdır. Ancak hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla, devlet ve vatandaş arasındaki güven sorunu aşılabilir. Bu çalışmanın temel amacı, iyi yönetişim kavramını temel özellikleriyle itibari ile açıklamak ve iyi yönetişimde hesap verebilir bir yönetim anlayışının üstlendiği rolleri ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Iyi Yönetişim, Hesap Verebilirlik, Sorumluluk, Yönetişim

Demokratik Kamu Yönetimi ve Kamu Yönetiminde Katılım Modelleri

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Sarıtürk - Doç.Dr Ferit İzci

ÖZ

Demokratik Kamu Yönetimi veya Kamu yönetiminde katılım, çok eski dönemlerden beri var olan ve farklı kültürlerde değişik biçimlerde ortaya çıkmış bir konudur. Vatandaşların, kamu politikalarının geliştirilmesi ve biçimlendirilmesinden sorumlu olan kurumların danışma, gündem oluşturma, karar verme süreçlerine uygulamalı olarak genel bir düzeyde katılmasını ifade etmektedir. Tüm vatandaşların, özellikle karar konusuyla ilgili olanların, amaç odaklı olarak karar alma ve sorun çözme süreçlerine katılmalarını ifade eder. Kamu yönetiminde katılım anlayışı, en fazla kişi tarafından kabul edilebilir politikalara ulaşmak için tasarlanmış bir işbirliği ve problem çözme yöntemi olarak amaçların ve değerlerin çoğulluğunu kabul eden yönetişime dayalı bir yaklaşımdır. Bu nedenle ilgili vatandaşların, çıkar ve baskı gruplarının, sivil toplum örgütlerinin ve devletin birlikte karar almasını kolaylaştıran demokratik meşruiyet ve etkililiği hedefleyen bir karar alma sürecidir. Bu çalışmada, demokratik yönetimin genel esasları ile kamu yönetiminde yönetime katılmanın önemi, gerekliliği vurgulanacak, kamu yönetimine katılım modelleri ve süreçleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Yönetişim, Yönetime Katılma, Kamu Yönetiminde Katılım Modelleri

Ulusal Gazetelerin 1. Sayfa Haberlerinde Kullanılan Cumhurbaşkanı Fotoğraflarının Estetik Açıdan Analizi

Doç.Dr. Feyyaz Bodur

ÖZ

Basın fotoğraflarının değerlendirilmesinde üç ölçüt göz önüne alınır: Teknik, içerik ve estetik. Bu üç ölçüt sıralamasında "Estetik" üçüncü sırada olsa da, gazetelerin birinci sayfa haberleri ve fotoğrafları tasarım ve görsel ögeler açısından dikkat edilmesi gereken en önemli sayfadır. "Vitrin" olarak görülür, sayfa numarası gibi 1 numara olmalıdır.

Bu çalışmada, günlük ulusal gazetelerin 1. Sayfalarında yayınlanan haberlerde yer alan Cumhurbaşkanı fotoğraflarının estetik yönden analizi yapılmıştır. 25 günlük gazetenin 1 haftalık yayınlarının 1. sayfaları incelenmiştir.

Basın fotoğraflarında bazı haberler için fotoğrafın "tekliği" değerli görülebilir ve bu üç özellik göz ardı edilebilir. Ancak durağan ve elde edilmesi kolay fotoğraflarda bir sanatçı gibi davranılması, özellikle de önemli kişiliklerin fotoğraflarında bu ölçütlere daha fazla dikkat edilmesi gerekir. Kişiyi olumlu ya da olumsuz göstermek adına da olsa, fotoğrafta teknik, içerik ve estetik değerler en yüksek düzeyde olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Basın fotoğrafı, Estetik, Cumhurbaşkanı, Gazete

Bir Fotoğrafın Haber Fotoğrafı Olabilme Ölçütleri Ulusal Gazetelerde Kullanılan Haber Fotoğraflarının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Feyyaz Bodur

ÖZ

Gazeteler bir yayın politikası çerçevesinde yayın yaparlar. Yayınladıkları haberler o gazetenin olaya bakışının bir göstergesidir.Gazetecilikte fotoğraf kuşkusuz çok önemli bir ögedir. Haberin gazetecilik tanımıyla "vurucu" olabilmesi için, haberde çok iyi seçilmiş ve çok ince mesajlar veren fotoğrafların kullanılması gerekir.Fotoğrafın doğru seçilmesinde sayfa editörü, fotoğraf editörü ve gazetenin yayın politikasının önemli etkisi vardır.Ancak yayın politikaları nasıl olursa olsun fotoğrafların bazı ölçütlere uyması gerekir ki fotoğraflar okuyucu üzerinde etkili olabilsin.Bir haber fotoğrafında, yaratıcılık, amaca uygunluk, anlam derinliği gibi ölçütler göz önünde tutulurken aynı zamanda, fotoğrafın teknik kalitesi, içeriği ve estetik yönleri de fotoğrafı değerli hale getirir.

Bu çalışmada günümüz ulusal gazetelerinde bu ölçütlere ne kadar uyulduğu, gazetelerin birinci sayfa fotoğrafları analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *:* Ulusal gazete, Haber fotoğrafı, Fotoğraf editörü, Yayın politikası, Estetik

Avrupa Parlamentosu'nda İntergruplar: Türk Çıkar Gruplarının İntergruplar'la Etkileşimi

Dr. Feza Solak Tuygun - Prof.Dr. Haluk Alkan

ÖZ

İntergrup'lar Avrupa Parlamento'sunda ortak çıkarlar etrafında bir araya toplanmış, karşıt parti ve karşıt ulusal gruplardan Parlamenterlerin bir araya gelmesi ile oluşmuş gruplardır. Avrupa Parlamentosunda resmi güce ve statüye sahip olmayan bu gruplar, Parlamentonun resmi organı da değillerdir. Ancak Parlamentonun çıkar grupları ile etkileşiminde ve bunun sonucunda da belirli çıkar ve konuların Parlamento gündemine alınmasında oldukça önemli rol üstlenmektedirler. Her parlamento döneminde yeniden oluşturulan intergruplar, amaçları, faaliyet alanları, gayrıresmi olarak Parlamento dışında geliştirdikleri çok yönlü etkileşimlerle Avrupa Parlamentosu'nun karar alma süreçlerinde etkili olan aktörler olarak dikkat çekmektedir. Bu çalışmada öncelikle İntergruplar'ın oluşumu, geçirdikleri değişim, sahip oldukları avantaj ve dezavantajları ile tabi oldukları kurallar incelenecektir. Ardından en son 2014 yılında yapılan Avrupa Parlamentosu seçimleri sonrasında oluşturulması kararlaştırılmış İntergrup'larla Türkiye'de faaliyet gösteren Türk çıkar gruplarının doğrudan ve dolaylı etkileşim süreçleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Intergruplar, Avrupa Parlamentosu, Çıkar Grupları, Etkileşim

A Relationship Between On The Job Training Practices, Self-Efficacy, And İnnovation: An Empirical Study At A Public Organization İn Turkey

Yrd.Doç.Dr. Fikret Sözbilir

ABSTRACT
This study aims to determine the direction of relationship between on-the-job training, self-efficacy, and employee innovation behavior. In addition, it is aimed to provide recommendations based on results regarding effect of on-the-job training and self-efficacy on the employee innovation behavior. In this study, the data was gathered by means of a questionnaire from 938 participating trainees/apprentices who have on-the-job training in provinces in Turkey; developed (Istanbul), developing (Kahramanmaras), and underdeveloped (Artvin) in terms of industrialization. Data were subjected to analysis with SPSS 22.0 software and presented in tables. The findings showed that on-the-job training dimensions; Vocational adequacy, career motivation, trainer organization and perception of training has significant and positive impact on self-efficacy. Also, vocational adequacy, trainer organization and perception of training has significant and positive impact on employee innovation behavior, on the other hand career motivation has no significant impact on employee innovation behavior.

Keywords: On-the-job training, self-efficacy, employee innovation behavior

John Locke'un Tolerans Anlayışına Bir Eleştir

Arş.Gör. Fikret Yılmaz

ÖZ

John Locke'un Tolerans Anlayışına Bir Eleştiri John Locke (1632- 1704), Liberalizmin babası ve aynı zamanda siyasal düşünce tarihinin en önemli şahsiyetlerinden biridir. Liberalizm'in tarihi Locke'dan çok öncesinde dayanmasına karşın Locke'u bu akımın en önemli şahsiyeti kılan şey, onun " düşünce akımlarını tutarlı bir biçimde" ele almasıdır. Locke, herkesin kendi inancını özgür bir biçimde yaşaması gerektiğini düşünür. O, herhangi bir dini inanca sahip olan herkesin inancını hiçbir baskıya maruz kalmadan yaşayabilmesi gerektiğine inanır. Yaşadığı dönemde, İngiltere'de, muhalif ya da aykırı inançlara yönelik baskı her ne kadar önceki dönemlere göre azalmış olsa da Locke, toleransa ilişkin düşünceleriyle hem kendi döneminde hem de sonraki dönemlerde büyük bir etki bırakmıştır. Lakin onun Katoliklere ve Ateistlere tolerans gösterilmemesi gerektiğine ilişkin düşüncesi, bir yandan dini bir toleransın gösterilmesi gerektiğini savunan ancak öte taraftan toplum bazı kesimlerine bu hakkın verilmemesi gerektiğini düşünen bir düşünür, kanaatimizce kendisiyle çelişmektedir. Bu sunum, Locke'un tolerans anlayışına bir eleştiri niteliği taşımaktadır. Locke'un toleransa ilişkin düşüncelerinin kendi içerisinde tutarsız olduğunu düşünmekteyiz. Amacımız, bir yandan onun tolerans anlayışını sunmak öte taraftan düşüncelerindeki çelişkileri dile getirip sonunda çözüm sunmaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: John Locke, Tolerans, Hoşgörü, Tolerans Üzerine Bir Mektup,

Tolerans Paradoksu

Arş.Gör. Fikret Yılmaz

ÖZ

İnsanların farklılıklarına rağmen bir arada yaşayabilmelerini sağlayan tolerans, kendi içinde paradokslar barındırır. Tolerans kavramı öncelikle benim gibi olmayana karşı nasıl davranmam gerektiği konusunda bir rehberdir. Görülmektedir ki tolerans,insanların farklı olduklarını; ben ve öteki ayrımını bir ön kabul olarak içinde barındırır. Bunun yanı sıra tolerans kavramı, toleranssızlığa karşıt geliştirilmiş bir tavırdır. Tolerans kavramının ortaya çıkışı olumsuzluğun yani toleranssızlığın etkilerinden kurtulmak içindir. Ancak fark edilmektedir ki süreç içinde tolerans, karşıt olduğu toleranssızlık nedeniyle, ortaya çıkarmak istediği olumlu etkileritam olarak meydana getirememektedir. Paradoksal yapının etkilerini burada görmek mümkündür. Herhangi bir durum ya da konuyla bağlantılı olarak kişi, kendi değerlerinden ya da kabullerinden farklı bir duruma tolerans gösterecektir. Bu durumda kişi kendi için olanı değersiz kılabilecek ya da kendi kabul ettiği yaşam şeklinden uzaklaşabilecektir. Tolerans gösterilen şey sonucunda tolere edilecek bir konu kalmayabilir. Çünkü kendi olmaktan uzaklaşan kişi, grup, toplum oluştuğu durumda, onların tolerans gösterdiği şeyi kendi doğruları olarak kabul etme hali gerçekleşebilir. Bunun yanı sıra, " tolerans göstereceğim şeylerin bir sınırı var mıdır?" sorusu gündeme gelmektedir. Toleransızlığa tolerans gösterilebilir mi? Bir millete, topluma, topluluğa karşı insanlık suçu işleyen kişilere karşı tolerans göstermeli miyim? Toleransızlığa gösterilen tolerans, toleransın ortadan kalkmasına neden olacaktır. Bu durumda toleransız olanla tolerans gösteren arasında farkı belirleyecek olan şeyin ne olduğu muğlaklaşmaktadır. Toleransız olana aynı şekilde toleransız davranacaksam beni ondan farklı kılan şey ortadan kalkacaktır. Aynı şekilde toleransız olana tolerans gösterirsem benim zararıma ve hatta toleransın aleyhine bir yapı oluşacaktır. Bu durumda benim tolere edeceğim şey hakkında bir sınır getirmem gerekecektir. Tolerans kavramının içerdiği paradoksal yapı yine belirmektedir. Bu sınırı belirlemek mümkün müdür? Ya da sınırını içeriği nasıl belirlenecektir? Sınırın her zaman aynı kalması mümkün müdür? Anlaşılmaktadır ki bu sınırın ne oluğunu belirlemek oldukça güçtür. Öncelikle kabul edilen sınır herkes için geçerli olması durumu oldukça güç olabilecektir. İnsanların ait oldukları kültür, inançları, felsefi görüşleri, içinde bulundukları iktidar ilişkileri sınırın ne olması gerektiği konusunda belirleyici olacaktır. Ayrıca bir sınır kabul edildiğinde ve bu sınır toplumsal değerlere zarar vermeyecek şekilde sıkı olmayınca toplumun niteliklerini belirleyen özelliklerden uzaklaşılacak, toleranssızlık gösterilecek bir husus kalmayacaktır. Tolerans gösterilmesi gereken değerler baskın değerler haline gelecek, bir anlamda toleranssızlık hâkim olacaktır. Bu sınır oldukça sınırlı ve sıkı olursa toleranslı bir davranışta bulunma imkânı oldukça azalacaktır. Bunun yanı sıra tolerans, üstün olma durumunun bir ifadesi midir? Tolerans gösterecek olan kişi, tolerans gösterilene göre daha etkin bir güce sahiptir. Tolerans bu anlamda hâkimiyet/ iktidar ilişkisini belirlemekte bir ilke olup olmadığı ortaya çıkmaktadır. Hâkimiyet/ iktidar ilişkisine göre tolerans belirleniyorsa, toleransın sınırı güçlü olanın çıkarlarıyla bağlantılı olarak belirlenebilir. Bu durumda tolerans başlığı altında, toleranssızlığın meydana gelmesi imkânı doğabilir. Tolerans gösterilenin güçsüz görülmesi, onun eksik, kusurlu ya da hatalı olduğunu da gündeme getirebilir. O zaman tolerans, toleranssızlığın meydana gelmesine neden olabilir. Ernosto Laclau (1935-2014), toleransta karar-verilemezlik olduğunu ifade eder. Tolerans kavramını toleranssızlıkla bağlantılı olarak değerlendiren Laclau, bu kavramın paradoksal yapısına değinmektedir. Bu sunumda, toleransın içerdiği paradoksal durumlar temelinde, Ernosto Laclau'nun, Habermas'ın görüşlerinden hareketle toleransın ne olduğu ve olmadığı üzerine bir sorgulama gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tolerans, Hoşgörü, Ernesto Laclau, Paradoks, Toleranssızlık

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Muhasebe ve Finansal Yönetim Okuyan Öğrencilerin Kaygı Durumlarının Araştırılması

Doç.Dr. Osman Kürşat Onat - Yrd.Doç.Dr. Osman Akın - Fikriye Aydın

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencilerinin cinsiyet, yaş, sınıf, başarı durumu, kardeş sayısı, ailenin eğitim durumu, ailenin yapısı ve gelirinin sosyal, problem çözme, başarısızlık, gelecek kaygılarını nasıl etkilediğini incelemektedir. Araştırma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Muhasebe ve Finansal Yönetim bölümüne devam etmekte olan öğrencileri kapsamaktadır. Bu araştırmanın evrenini 400 öğrenci oluşturmaktadır. Fakat uygulanan anketlerin 390'ı geçerlidir.

Anahtar Kelimeler: Demografik Özellikler, Muhasebeleşme, Farklılaşma

Banka Birleşmeleri ve Devirlerinin Türk Bankacılık Sektörüne Etkileri

Yrd.Doç.Dr. Filiz Yetiz

ÖZ

Finansal küreselleşme ve teknolojik gelişmeler finans kesiminde ağırlıklı olarak bankacılık sektöründe yaşanmaktadır. Banka birleşmeleri, devralmaları Dünyada küreselleşme ile birlikte 1980'lerin başında hızlanmış, ülkemizde de yaygınlaşmaya başlamıştır. Banka birleşmelerinin temel amacı, hisse sahiplerinin getirilerini arttırmaktır. Bankacılık sektöründe sermaye yetersizliği ve likidite seviyesinde düşüklük, bankaları birleşmeye yöneltmiştir. Ancak, banka birleşmeleri başka nedenler ile de meydana gelmektedir. Hızla değişen ve yaygınlaşan küreselleşmenin etkileriyle finansal yeniliklerin devreye girmesi bankacılık sektöründe değişimlere neden olmuştur. Bankaların büyüme isteği, maliyetlerinin azaltılması ve etkinliğinin artırılması gibi nedenler de bankaları birleşmeye ve bazı bankaları devralma yoluna itmektedir. Bu bağlamda büyük bankalar farklı coğrafi bölgede faaliyet gösteren küçük bankalarla birleşerek şube dağılım alanlarını genişletip, mevduat artışı sağlamaktadırlar. Küçük bankalar ise yani karlılığı düşük olan veya sermaye yaratmakta zorlanan bankalar birbirleriyle birleşerek, performanslarını iyileştirmek istemektedirler. Bu çalışmada banka birleşmeleri ve devir işlemlerinin nedenleri, etkileri, sonuçları ve Türk bankacılık sektöründeki durumu incelenmiştir

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Bankacılık Sektörü, Birleşme, Devralma.

Örgütsel Yabancılaşmanın İş Tatmini İle İlişkisi: Sağlık Sektöründe Bir Uygulama

Öğr.Gör. Fuat Korkmazer - Öğr.Gör. Erhan Ekingen

ÖZ

Küreselleşen dünyamızda baş döndürücü bir hızla yenilikler meydana gelmekte ve yaşamını devam ettirmek isteyen işletmeler de bu yeniliklere uyum sağlamak zorunda kalmaktadır. İşletmelerin, yaşamını devam ettirmek için müşterilerine, talep edilen ürün veya hizmetleri uygun zaman ve istenen kalitede tedarik etmeleri gerekmektedir. Çalışanlar, bu ürün veya hizmeti uygun zaman ve istenen kalitede üretilmesinde kilit rol oynamaktadır. Çalışanın işinden tatmin olması, yaptığı işin kalitesi, yapma süresi, verimliliği gibi birçok önemli faktörle ilgilidir. Yöneticiler, çalışanların morallerini ve iş performanslarını artırmak ve yabancılaşma düzeylerini düşürebilmek için çalışanları birçok yıpratıcı unsurdan sakınmak ve önleyici metotlar uygulamak zorundadırlar. Bu yüzden örgütsel yabancılaşma, işletmelerin akıllıca yönetmeleri ve kontrol altında tutmaları gereken istenmeyen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın temel amacı, yabancılaşmanın çalışanların iş tatminine olan etkisini ortaya koymak ve yabancılaşma ile çalışanların iş tatmini arasında ilişki olup olmadığını test etmektir. Bu amaçla kamuya bağlı bir hastanede çalışan sağlık personelinin görüşlerine başvurulmuştur. Veri toplama aracı olarak Mottaz'ın Yabancılaşma Ölçeği ve Minessota İş Tatmini Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda, yabancılaşma ile çalışanların iş tatmini arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Yabancılaşma, İş Tatmini, Sağlık Çalışanları

Afet ve Kalkınma İlişkisinde Kadın

Yrd.Doç.Dr. Füsun Çelebi Boz - Hayriye Şengün

ÖZ

Bir ülkenin gelişimi, ekonomideki üretim faktörlerinin ve kişi başına düşen gelirin artmasına bağlı olarak gerçekleşmektedir. Ancak mevcut gelişim doğal afetler sonucunda aksayabilmekte ve ciddi ekonomik ve sosyal kayıplara neden olabilmektedir. Toplumun birlikte üreterek oluşturduğu kaynakların bir anda yok olması, can kayıplarının yanında ekonomik ve sosyal krizlerin de tetikleyicisi olabilmektedir. Bu durum ise, kaynakların farklı alanlarda kullanımıyla üretim hacminin düşmesine ve ekonomik büyümenin yavaşlamasına neden olabilmektedir. Kadın bir ülkenin ekonomisinin gelişmesi açısından önemli aktörlerden birisidir. Kadın yetiştirdiği birey dışında, kendisi de işgücüne katılım ve sosyal organizasyonlara dâhil olması sonucunda ülke ekonomisinin gelişimine katkıda bulunabileceği gibi, afetlere karşı daha etkili bir şekilde, mücadele sürecinde yer alabilecektir. Bu çalışmada, literatür tarama yöntemi kullanılarak, sürdürülebilir kalkınma için gerekli olan kaynakların gelecek nesillere aktarılması doğrultusunda, doğal afetlerle mücadele çerçevesinde kadınların rolünü ve önemini belirtmenin yanı sıra doğal afetlerle ilgili politikalar belirlenirken kadınların etkinliğinin daha fazla artırılmasına ilişkin öneriler geliştirmektir. Bu çalışma ile doğal afet zararlarının azaltması hususunda kadınların aktif olarak yer almasının önemine dikkat çekmeyi ve öneriler geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kalkınma, Doğal Afetler, Afet Yönetimi

Bağlantılı Metin Olarak Film ve Çevirileri

Arş.Gör. Gamze Güler

ÖZ

Özet Geleneksel olarak düşüncelerin, yaşanmışlıkların ve olayların yazılı bir biçimde ifade edilmesi olarak tanımlanan metin kavramının sınırlarının giderek genişlediği görülmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve iletişim olanaklarının çeşitlenmesiyle birlikte sadece yazılı belgeler değil, iletisi ve konusu olan bir fotoğraf, bir grafik de metin olabilmektedir. Bu görüşten hareketle birbirine zaman kodlarıyla bağlanmış hareketli resimlerin görüntülenmesiyle meydana gelen filmler de bir metindir. Filmler diyalogların yanısıra, görsel-işitsel ve imgesel öğeleri içinde barındırması, konusunu ve içeriğini birden fazla kanalla aktarması bakımından bağlantılı metin başlığı altında ele alınabilir. Bağlantılı metinler, metnin yanı sıra ses, video, gibi öğeleri içeren, iletinin birden fazla kanalla aktarıldığı karmaşık sistemden oluşan ortamlardır. Bağlantılı metin olarak film metinlerinin alımlanmasında izleyici farklı kanallardan gelen bilgileri alımlayabilmek için görsel okuma yapmak zorundadır. Bu çalışmada film olgusu bağlantılı metin olarak ele alınmış ve 'Willkommen in Deutschland' filmi örneğinde farklı kanallarla gönderilen bilgilerin görsel okuma yöntemiyle alımlanması ve çevirileri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Bağlantılı Metin, Film, Görsel Okuma, Çeviri.

Tanzimat, Algılar ve Abdülhamid'e Yeniden Bakmak

Araştırmacı Gazi Giray Günaydın

ÖZ

Sultan II. Abdülhamid üzerine bir tartışmaya gireceksek Tanzimat'la münasebet kurmamız kaçınılmaz olacaktır. Abdülhamid dönemine dair bir değerlendirmeye kalkışmanın Tanzimat'a dair birtakım verileri değerlendirmeyi elzem kılması, yalnızca klasikleşmiş kabullerin öngördüğü Tanzimat kronolojisi ile paralellik arz etmesiyle sınırlı tutulamaz. Bunun birkaç sebebi vardır: Birincisi, Sultan Abdülhamid dönemi Tanzimat değerleri ve politikalarının bir sonucudur. İkincisi, gözden kaçırmaya meyilli olsak da Abdülhamid'in iktidar yılları Batıcılığın ve Batılı değerlerin ilk kez kamusal düzlemde bir özne olduğu bir dönemdir. Son olarak da modernliğin toplumsal düzlemde en mühim göstergelerinden biri olarak sayılabilecek 'kamuoyu' mefhumu ilk kez ve gerçek anlamda yine bu dönemde karşımıza çıkmıştır. Bu tespitlerin müşterek vardığı yer, Tanzimat'ı anlamadan, Tanzimat'ın ne olduğuna dair en azından belli başlı birtakım fikirlere sahip olmaksızın Sultan II. Abdülhamid'i ve sonrasını anlamamızın mümkün olmayacağıdır. Bu metnin başlıca motivasyonu Tanzimat'a dair farklı bir bakışın mümkün olabileceğine dair zihinlerde soru işaretleri yaratmak ve böylesi bir imkân vesilesiyle Sultan II. Abdülhamid iktidarının merkezi bir hareket noktası olduğu yakın dönem Türkiye siyasal tarihinin seyri üzerine düşünmeye sevk etmektir. Bu metnin kapsamı çerçevesinde bu istikamete dair II. Abdülhamid dönemine dair birtakım sorulara ve tespitlere de yer vermektir.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat, Türk Siyasal Tarihi, Abdülhamid

Rekreasyon İşletmecilerinin Yetkinliklerinin ve Sektöre Yönelik Düşüncelerinin Belirlenmesi Üzerine Nitel Bir Araştırma

Öğr.Gör. Gizem Özgürel - Yrd. Doç. Dr. Sibel Sü Eröz - Prof.Dr. Ali Kemal Gürbüz

ÖZ

Turizm, eğlence ve spor sektörü ile yakın ilişkili bir alan olan rekreasyon; bu alanda çalışacak insan kaynağının özelliğini de karmaşık hale getirmektedir. Bu durum, rekreasyon alanında çalışacak bir kişinin temel rekreasyon aktörleri yanında hizmet verilen alanın, tesisin ve grupların özelliklerine göre bazı yetkinliklere sahip olmasını gerekli hale getirmiştir. Belki zaman içerisinde ortadan kalkacak olan bu insan kaynağı ile ilgili yapısal karmaşık gerçeklik, bugünlerde üzerinde çalışılması gereken bir boşluğa işaret etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, rekreasyon aktivitelerinin bu denli yoğunlaştığı günümüzde, bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin yetkinliklerini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemi kullanılan araştırmada ülke genelinde yoğun talep gören yedi adet rekreasyon işletmecisi ile görüşülmüş ve görüşme sonucunda elde edilen veriler ile gerek bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara gerekse de sektöre giriş yapmak isteyenlere yol gösterici niteliğinde katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Turizm İşletmeciliği

Kamu Yönetimi Alanında Teknolojinin Getirdiği Yeni Sistemlerden Bir Örnek: E-Konsolosluk

Yrd.Doç.Dr. Abdulsemet Yaman - Gökbörü Önalp

ÖZ

Günümüzde, yurtdışında sürekli yaşayan, geçimini dış ülkelerde sağlayan vatandaşlarımızın sayısı 7 milyona yaklaşmıştır. Bu bağlamda, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşamaya başladıkları ülkelerde, süratli ve nitelikli bir örgütlenmeyle çeşitli hizmetler verilebilmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti tarafından büyük adımlar atılmıştır. Bu çerçevede, olanaklar içinde dış temsilciliklerimizin sayısı artırılmış, yeni binalar kiralanarak veya satın alınarak, nitelikli personel ile teçhiz edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti tarafından sunulan bu hizmetler açısından, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın en somut şekilde "Konsolosluk Hizmetlerinden" yararlandığını söylemek mümkündür. Bilgi toplumu olarak tanımladığımız dönem bütün etkileriyle görünürlük kazanmış bulunmaktadır. Bu değişim sonucunda, kaçınılmaz olarak devletler de yeniden şekillenmek durumundadır. Kamu yönetiminde teknoloji uygulamaları son on yılda bütün dünyada hız kazanmış bulunmaktadır ve bu konuda bazı ülkelerin oldukça ileri adımlar atmış oldukları görülmektedir. Türkiye ise hem altyapısal hem de uygulamalara dönük çalışmalar yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu uygulamalara bir örnek olarak, vatandaşlarımızın dış dünya ile ilgili işlemlerini kapsayan e-konsolosluk hizmeti verilebilir. Bu çalışmamızda, konsolos ve konsolosluk hakkında literatür bilgisi verildikten sonra e-konsolosluk hizmeti tüm yönleriyle incelenip, getirdiği yenilikler ve kolaylıklar irdelenip yapılan çalışmalar niteliksel olarak değerlendirilecektir. Ayrıca konu ile ilgili destekleme ve bilinçlendirme projelerine de değinilecektir. Çalışmanın önemi literatürde bu konuyla ilgili herhangi bir araştırmanın bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-Konsolosluk, Kamusal Teknoloji

Kamu Yönetiminin Etkinleştirilmesi Açısından Bilgi ve İletişim Teknolojisinin Önemi: Ardahan İl Sağlık Müdürlüğü Örneği

Prof.Dr. Abdulsemet Yaman - Prof.Dr. Gökbörü Önalp

ÖZ

Son yıllarda günlük yaşantımızın hemen her boyutunda karşımıza çıkan yoğun bilgi teknolojisi kullanımı sadece bireyleri etkilemekle kalmayıp, devleti de yapısal bir dönüşüme zorlamaktadır. Bu dönüşüm sürecinde, alışılagelmiş hantal ve bürokratik devlet yapısı, yerini daha hızlı, modern, şeffaf, katılımcı ve müşteri odaklı, düşük maliyetli çalışan devlet modeline bırakmaktadır. Küreselleşme ile birlikte geleneksel kamu hizmeti sunum şekilleri değişmiş, devletler küresel rekabette kendi pozisyonlarını güçlendirmek ve devam ettirmek için hizmet sunumlarının da artık modernleştirilmesi gerekliliğinin farkına varmışlardır. Özellikle 1990'ların sonundaki teknolojik devrim, internet üzerinden hizmet sunmanın mümkün olmasıyla devletin fonksiyonlarında hızlı ve büyük bir dönüşüme sebep olmuştur. Yeni kamu yönetimi anlayışı gereği devletler, bilgi ve iletişim teknolojilerini fırsatlar dahilinde son derece etkin kullanma çabası içine girmiştir. Yeni teknolojiler; coğrafi uzaklığın üstesinden gelen, düşünce çeşitliliğini artıran, vatandaşların daha açık görüşlü ve tartışmaya cesaretli olmalarını sağlayan "iletişim"in değerini de artırmıştır. Hatta İnternet ve diğer bilgi teknolojilerinin bürokratik yapıyı yeniden düzenleyebileceği tartışılmaktadır. Bu çalışmamızda, kamu yönetiminde bilgi ve teknoloji kullanımı alanında kavramsal çerçeve tarihsel ve betimsel olarak verildikten sonra, saha araştırması isteğiyle Ardahan İl Sağlık Müdürlüğü çalışanlarına, bilgi ve iletişim teknolojileri hakkında yararlanma dereceleri ve memnuniyetleri konusunda yapılacak anket bulguları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler:

Turizm Çalışanlarının Örgütsel Sessizlik ve Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir İnceleme

Doç.Dr. Abdurrahman Benli - Yrd.Doç.Dr Gökçe Cerev

ÖZ

Örgütsel sessizlik ve tükenmişlik kavramları son zamanlarda günümüz çalışma ilişkilerinde sıkça dile getirilen ve üzerinde araştırma yapılan kavramlar olmuştur. Tükenmişlik ve örgütsel sessizlik birbirlerini etkileyen kavramlar olduğu gibi tek başlarına örgütsel yapı içindeki iş tatmini, aidiyet, bağlılık gibi kavramları da etkilemektedir. Örgütlerin sağlıklı bir şekilde işlevselliğini yerine getirerek kendilerini geliştirebilmeleri için her iki kavramda göz ardı edilemez durumdadır. Bu çalışmada turizm çalışanlarının örgütsel sessizlik ve tükenmişlik düzeyleri arasında ortaya çıkan ilişki incelenerek, her iki kavram arasında ilişki olup olmadığı ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırmada anket metodu kullanılarak 256 turizm çalışanına sessizlik ve tükenmişlik model anketleri uygulanmış, elde edilen veriler SPSS programı ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda örgütsel sessizlik ile tükenmişlik arasındaki ilişki, tükenmişliğin alt boyutu olan duygusal tükenmişlikte tespit edilmiş, örgütsel sessizliğin yapısal niteliği açısından ilişkisel sonuçlara varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt, Sessizlik, Tükenmişlik

Ardıl Çeviride Araştırma Modelleri

Gökçe Deniz Güçlü - Yrd.Doç.Dr. Aşkın Çokövün Turunç

ÖZ

Çevirinin gelişim sürecine daha önceden adım atmış bilim adamları, çevirinin bilişsel ve zihinsel boyutlarının ilginçliğini keşfederek kendi çalışma alanlarında birçok çalışmalar yapmışlardır ve bu çalışmalar sonucunda yazılı ve sözlü çevirmenlerin zihinsel süreçlerinin işleyişinde farklılık olduğu saptanmıştır. Bu farklılık, sözlü çevirinin bilişsel bir etkinlik olduğunu ve bellek süreçlerinden ayrı düşünülemeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada, bilişsel çerçevede gelişen sözlü çevirinin günümüz kuramlarından olan "Süreç Modeli", "Çaba Modeli" ve "Başarı Modeli'nden yola çıkılarak ardıl çeviri ele alınacaktır. Seleskovitch'in (1984) süreç modeli ardıl çeviri sürecini betimlemeyi; Gile'in (1985) çaba modeli ardıl çeviri işleyişini belirlemeyi ve Anderson'ın (1984) başarı modeli ise bu etkileri ve dağılımı göstermeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, ardıl çeviriye farklı bir bakış açısı getirerek, çevirmen adaylarının yetiştirilmesinde kullanılmak üzere yeni bilgiler edinilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sözlü Çeviri, Ardıl Çeviri, Tercüman, Süreç Modeli, Çaba Modeli, Başarı Modeli

Ibn Haldûn'un Asabiyyet Kavramı: Siyaset Teorisinde Yeni Bir Açılım

Yrd.Doç.Dr. Gökhan Ak

ÖZ

İçinden geçmekte olduğumuz küresel değişim ve dönüşümün dikte ettiği hızlı ve kapsamlı yapısal süreç; siyasi, kültürel ve ekonomik unsurların yanı sıra, temel felsefi, özellikle epistemolojik algılamalara da nüfuz etmekte ve bu da, söz konusu sürecin çözümlenebilmesinde bütüncül ve disiplinlerarası yaklaşımları zorunlu kılmaktadır. Bu açıdan, toplumsal değişim/dönüşümü "asabiyyet" kavramsal teorisiyle açıklayarak, dönüşüm olgusunu sistemdeki diğer tüm faktörlerle irtibatlı olan dâhili bir değişken olarak ele alan 14. yüzyıl İslam filozofu İbn Haldûn'un siyaset felsefesinin, çağdaş siyaset felsefesinin günümüzde bu anlamdaki çıkmazına çözümlemeler getirebileceği akla gelmektedir. Bu çalışmanın ana amacı, İbn Haldûn'un Mukaddime'sinde kabile, topluluk ve toplumların değişim ve dönüşümlerini ortaya koymak için teorize ettiği "Asabiyyet" kavramını incelemek ve bunun, günümüz modern toplumlarının değişimlerini açıklayabilecek yeni bir siyaset teorisi oluşturup oluşturamayacağını analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Ibn Haldûn, Mukaddime, Asabiyyet, Siyaset Teorisi, Toplumsal Değişim.

Gastroturizm Rotalarının Belirlenmesinde Coğrafi Bilgi Sistemleri Desteği

Arş.Gör. Gökhan Erşen - Yrd.Doç.Dr. Hilmi Rafet Yüncü - Arş.Gör. Taki Can Metin - Yrd.Doç.Dr. Hakan Uyguçgil - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Veri işleme, sorgulama, analiz, görüntüleme ve sunum yapabilme gibi fonksiyonlara sahip olan Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), mühendislik, tarım ve çevre uygulamalarında oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Mekâna dayalı birçok faaliyeti ele alan CBS mekân olgusunun önem arz ettiği turizm endüstrisi içerisinde artan bir ilgi görmektedir. Son yıllarda, özellikle planlayıcı ve karar vericiler için öneminin kavranmasıyla CBS turizm sektöründe de yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır. Turistik varlıkların envanterlenmesi, turizm planlarının oluşturulması, turizm değerlerinin belirlenmesi ve sürdürülebilirliği gibi konularda CBS den destek alınmaktadır. Gelişen teknolojiden bağımsız kalamayan birçok sektör gibi, emek yoğun bir özellik taşıyan turizm sektörü de günümüz teknoloji ve yeniliklerinden bağımsız kalamamıştır. CBS turizm endüstrisi açısından turizm planlamasına ve turizmin gelişimine katkı sağlayabilecek bilgi sistemi olmasının yanında, bir karar verme destek sistemidir. Bir karar verme destek sistemi olarak CBS; ulaştırma, alışveriş, kargo, trafik hizmetlerinde kullanılmasının yanında turizm bilgi sistemleri, danışma, yer bulma, tematik haritaların üretilmesi, turizm rotası ve tur güzergâhlarının belirlenmesi gibi amaçlar için de turizm endüstrisinde kullanılmaktadır. Bu çalışma kavramsal bir nitelik taşımakta olup, çalışmanın amacı gastroturizm rotalarının CBS den faydalanarak nasıl oluşturulabileceği, CBS'nin turizm endüstrisinde hangi amaçlarla kullanılabileceği, turizm ve CBS ilişkisine dair literatür ortaya koymaktır. Çalışmayla ilgili alan yazına ve uygulayıcılara katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri, Turizm, Gastroturizm, Turizm Rotaları, Gastroturizm Rotaları

2'inci Nesil Devlet (Devlet 2.0)

Dr. Goksu Urkan

ÖZ

Yaklaşık 4 asır önce Vestfalya Antlaşmaları ile modern devletin ve devletlerarası düzenin tanımlanma ve oluşturulma sürecinde ulaşılan ülkesel (territorial) ve egemen (sovereign) devlet tanımı, uluslararası ilişkiler disiplinin doğuşundan günümüze kadar yaşanan süreç içerisinde de uluslararası sistemin asli aktörü olarak kabul edilen devletin tanımındaki temel normlar olarak kabul görmüştür. Evrilme ve dönüşüm süreci sürekli bir şekilde devam eden devlet ve uluslararası sistem yapısı özellikle Soğuk Savaş Sonrası dönemde etkileri iyiden iyiye hissedilen küreselleşme ve post-pozitivist epistemolojik gelişmelerin birer sonucu olarak bu tanımdan uzaklaşmaya başlamıştır. En nihayetinde günümüzde ulaştığı hali ile artık devlet kavramının klasik tanımındaki fiziki ve sezgisel sınırların ve kuralların etkinliğinin ve netliğinin sorgulanmaya başlandığı bir eşiğe ulaşmıştır. Çevresel riskler, teknolojik gelişmelerin öngörülemez sonuçları, devlet-dışı aktörler ve bu gelişmelere bağlı oluşan diğer siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmeler ile küresel uluslararası sistem aynı zamanda varoluşsal bir paradoks içerisine girmiştir. İnşacı Görüş özellikle de Alexander Wendt'in entelektüel temellerini kurduğu Konvansiyonel (Ilımlı) İnşacı Görüş uluslararası ilişkiler alanında ulus-devleti ve askeri güvenlik algısının önemini ve gerçekliğini kabul etmesi ve bu gerçekliği materyal faktörlerden ziyade ideal faktörler ile açıklaması ile güvenlik çalışmaları alanının genişleyen yaklaşımları içerisinde en az radikal olanıdır. Soğuk Savaş sonrası yaşanan dinamik, kaotik, çok bileşenli, çok katmanlı ve bulanık yapıyı açıklamakta rasyonel teoriler teorik yetersizlikler yaşamaktadırlar. Kültür, norm, kimlik ve söylem gibi kavramlar ile sosyal bilimleri materyalist faktörleri reddetmeden idealist bakış açısı ile yorumlayan İnşacı Görüş bu özelliği ile içerisinde yaşadığımız uluslararası sistemi hem anlık hem de geleceğe yönelik olarak teorik yeteneği ve öngörüsü ile açıklamaya çalışmaktadır. Bu bilgiler ışığında bu çalışma ile insanlık tarihinin Vestfalya sürecinden günümüze kadar yaşanan süreçte oluşturduğu devlet ve uluslararası sisteme ait tanımının günümüzde ulaştığı yapıyı açıklamakta ve tanımlamakta İnşacı Görüş yönteminin teorik araçlarının kabiliyetlerinden faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Devlet, Uluslararası İlişkiler, Egemenlik, İnşacı Görüş,devlet-Dışı Örgütler, Hibrit Savaş, Kültür, Norm, Kimlik, Söylem

Kant'çı Demokratik Barış Tezine İnşacı Bakış

Dr. Göksu Urkan

ÖZ

İnşacı Görüş bilim felsefesi olarak bilginin öznelere pasif bir şekilde aktarılmadığı, bilişsel yapılar (ideal structures) aracılığıyla yorumlanarak öğrenildiğini savunan Kant'çı ekolü benimsemektedir. Fukuyama'nın da ünlü eseri "Tarihin Sonu ve Son İnsan" da belirttiği Soğuk Savaş Sonrası Dönem ile birlikte son tahlilde ulaşılan liberal-akılcı sistem sayesinde, savunduğu liberal demokrasinin hâkim olduğu bir dünyada insanların ulaştığı eşit değerlikli olarak kabul edilme ile eski dönemin uşaklarının kendilerinin efendisi olması durumu sayesinde savaş eğiliminin daha az olacağı bir dünya düzeni ortaya çıkacağı, dolayısıyla demokratik devletlerdeki iç politik yapı ile ortaya çıkan dış politik çıktılar arasındaki yüksek korelasyon nedeniyle bir demokrasinin diğer bir demokrasi ile hiçbir zaman savaşmayacağı yönelik Kant'çı demokratik barış tezi Wendt'in entelektüel temellerini kurduğu Konvansiyonel (Ilımlı) İnşacı Görüş'ün teorik araçları ile epistemolojik olarak açıklanabilmektedir. Wendt, uluslararası ilişkiler konusunun yaklaşık bin yılını kapsayan dönemi anlattığı "Social Theory of International Politics" adlı kitabında devletlerarası çıkar odaklı rekabet sistemini üç aşamalı olarak anlatmıştır. İlk dönem 17'inci yüzyıla kadar baskın olan devletlerin diğer her bir devleti kendisine "düşman" olarak gördüğü Hobbesyan kültürdür, İkinci dönem 1648 yılında imzalanan Wesfalya anlaşmasından sonraki modern devlet sistemi dönemi olan Locke kültürüdür. Bu dönemde devletler birbirlerini "rakip" olarak görmekte ve çıkarları için gerekirse şiddet kullanmayı bir norm olarak kabul etmektedirler. Ancak şiddet kullanımı ikinci dönemde kolaylıkla karar verilen bir politika olmaktan çıkmıştır. Üçüncü dönem demokratik devletler dönemini kapsayan Kant kültürüdür. Bu dönemde devletler birbirlerini "dost" olarak görmekte ve güvenliklerini tehdit eden unsurlara karşı çözüm olarak güç kullanımını değil kolektif bir akım halinde beraber hareket etmeyi benimsemektedir. Wendt'in İnşacı Görüş ile Kant kültürüne ulaşma eğiliminde ulaştığı kolektif güvenlik ve kimlik tanımlarına göre, devletler kendi güvenliklerinin tehdit altında olmadığını içselleştirdikleri ve benimsedikleri durumlarda doğru olanı yapma eğilimi ile diğer devletlere yardım edici politikalarda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Kant, Demokratik Barış, İnşacı Görüş, Liberalizm, Kolektif Güvenlik, Kolektif Kimlik, Norm, Kültür, Söylem

Türkiye İmalat Sanayinde Firma Ölçeği Değişmeleri ve İhracat Performansı İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Gonca Akgün Güngör

ÖZ

İhracat, uluslararası piyasalarda küçük ve büyük ölçekli firmalar arasında yaşanan yoğun bir rekabetin ürünüdür. Bu yoğun rekabet ortamında, firmalar maliyet avantajları ile varlıklarını sürdürebileceklerdir. Firma ölçeklerinde meydana gelen artışın ortaya çıkaracağı içsel ekonomiler; teknolojik gelişme boyutuyla üretim faktörlerinin daha verimli kullanılmasını, içsel organizasyon becerileri boyutuyla yönetim, lojistik ve pazarlama giderlerinin düşürülmesini sağlamakta ve büyüyen firmaların varlığını sürdürmesini, pazar payını artırmasını sağlayabilmektedir. Ancak, firmaların ihracat pazarlarında küçük ölçekli olmaları tek başına bir dezavantaj olarak görülmemektedir. Küçük ölçekli işletmelerde özellikle ürüne ve pazara odaklanabilme, uzmanlaşma kabiliyetinin yüksekliği, sınırlı talep olan pazarlara girebilme esnekliği, pazar koşulları ve tüketici tercihlerindeki değişmelere hızlı tepki verebilme ve nitelikli teknolojiyi kullanabilme yeteneği avantaj olabilmektedir. Türkiye imalat sanayinde toplam girişim sayısının %99'u küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. Bu ölçek yapısının ihracat performansı üzerindeki etkisi çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmamızda, Türkiye imalat sanayi alt sektörlerinde ortalama firma ölçeğindeki değişmelerin ihracat performansı üzerindeki etkisi Panel Veri Yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Firma Ölçeği, İhracat Performansı, Türkiye İmalat Sanayi Sektörleri

Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Gonca Manap Davras - Önder Gültepe - Murad Alili

ÖZ

Günümüzde değişen ekonomik, sosyal ve kültürel şartlar üniversite öğrencilerinin gelecekle ilgili bakış açılarını değiştirebilmektedir. Özellikle turizm sektörünün bu değişken unsurlarda etkilenmesi daha hızlı ve derin olmaktadır. Bu nedenle turizm sektörü gibi esnek bir yapıya sahip olan bir sektörde potansiyel işgücü olarak görülen öğrencilerin düşüncesi önemlidir. Çalışmamızda turizm eğitimi almakta olan kişilerin, gelecek beklentileri değerlendirilmiştir. Araştırmada üniversitede okumakta olan turizm bölümü öğrencileri seçilmiştir ve bu amaçla literatür taramasına göre gelecek beklentileri ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada demografik özelliklerin kararlarına etkisi ölçülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gelecek Beklentileri, Gelecek Beklentileri Ölçeği, Turizm Eğitimi

Dünya'da ve Türkiye'de Medikal Turizm Gelişimi ve Ülkemizde Geleceğe Yönelik Planlamalar

Yrd.Doç.Dr. Gonca Manap Davras - Abdullah Özkan

ÖZ

Alternatif turizm türlerinden biri olan sağlık turizmin son yıllarda en hızlı gelişim gösteren çeşidi medikal turizmdir. Medikal turizm insanların uzun mesafedeki ülkelere, bölgelere tıbbi tedavi amacıyla seyahat etmesidir. İnsanlar tarafından farklı nedenlerle tercih edilen bu turizm çeşidi gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmamızda amacımız tüm Dünya'da ve Türkiye'de medikal turizmin gelişimini ele almaktır. Devlet ve özel sektörün geleceğe dönük planlamaları da incelenmiş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medikal Turizm, Turizm Planlaması, Sağlık Turizmi

Türkiye'nin Enerji Politikaları

Okutman Gönül Turgut

ÖZ

Türkiye'nin enerji talebi her geçen gün büyümektedir. Öte yandan iklim değişikliğine karşı sera etkisi yaratan gazların azaltılması kendini dayatmaktadır. Buna rağmen petrol, kömür ve doğalgaz, Türkiye'nin toplam enerji tüketiminde en önemli paya sahiptir. Türkiye rüzgâr ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak açısından oldukça avantajlı bir konumdadır. Ancak enerji alanında dışa bağımlılığı azaltmak yönünden de çok önemli olmasına rağmen yenilenebilir enerji kaynaklarına yeterince yatırım yapılmamaktadır. Kömüre verilen teşvik nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmayı zorlaştırmaktadır. Güvenli olmadığı halde ve nükleer atıklar dünya genelinde sorun teşkil ettiği halde nükleer enerji santralleri hala gündemdedir. Yenilenebilir enerji kaynağı olarak hidroelektrik santralleri ise ÇED raporları dikkate alınmadan yapılmakta çevre yıkımına yol açmaktadır. Türkiye'de enerjinin üretim, dağıtım ve iletiminin iyileştirilmesi yeni santraller yapmaktan çok daha büyük önem taşımaktadır. Zira iletim ve dağıtım sırasında enerjinin %15'i kayba uğramaktadır. Bunun yanında enerjinin yoğun olarak kullanıldığı sanayide ve binalarda %25-30 enerji tasarrufu sağlanabileceği görülmektedir. Elektrik enerjisindeki kesinti ve kalite sorunu çözülebilecekken ekonomiye üretim kayıpları olarak doğrudan ve dolaylı kayıpların oluşmasına neden olmaktadır. Türkiye'nin enerji politikaları, artan enerji ihtiyacına ve enerji bağımlılığına odaklanmıştır. Bu sorunlar da önemli olmakla birlikte enerji kaynaklarının dağılımının çevresel ve iklimsel etkileri göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Enerji, İklim, Çevre

Türkiye'de ve Dünyada Turizm İstatistiklerinin Karşılaştırmalı Durum Analizi

Doç.Dr. İrfan Ertuğrul - Arş.Gör. Gözde Sarı - Arş.Gör. Abdullah Özçil - Arş.Gör. Tayfun Öztaş

ÖZ

Son zamanlarda turizm, dünya çapında hızlı bir şekilde gelişerek hizmet sektörleri içerisinde önemli bir konuma gelmiştir. Turizm sektörü; ekonomik, kültürel ve sosyal alanlarda ülkelerin refah düzeylerini arttırmaktadır. Bu yönüyle de turizm sektörünün, ülke ekonomilerine katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Yatırım ve istihdam maliyeti düşük, getirisi yüksek bir sektör olan turizm sektörü, bugün birçok ülkenin dikkatini çekmeyi başarmış ve ülkeler arasındaki sektörel rekabet daha üst seviyelere taşınmıştır. Bu çalışmada; Dünya Turizm Örgütü (UNWTO), Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Dünya Bankası Veri Tabanı'ndaki verilerden faydalanılarak, 2007-2014 yılları arasında Türkiye'nin ve dünyada turizmden en yüksek gelir elde eden beş ülkenin turizm gelirleri ile turist sayılarının karşılaştırmalı durum analizi yapılarak turizm sektörünün gelişimine ilişkin çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm Geliri, Turist Sayısı, Dünya Turizm Örgütü, Türkiye İstatistik Kurumu

Perception of University Students Regarding Violence against Women

Doç.Dr. Gözde Yirmibeşoğlu - Öğr.Gör. Yasemin Bilişli

ABSTRACT

Violence against women has been an issue of debate in the last decades in Turkey. In fact, it has been a topic to be discussed in many aspects after the 1980's. There are many reasons why it initiated at that period since violence against women started to become visible and the number of cases increased sharply. This paper discusses the variety of reasons for the initiation of the distinguishability of violence against women since the 1980's in Turkey. Moreover, the paper investigates the perception of university students about violence against women. Accordingly, 10 woman and 10 man university students are interviewed in order to explore their understanding of violence against women and their awareness on such an important issue in terms of its social, economic and legal dimensions.

Keywords: Turkey, Violence, Women, Students, Perception

Reflection Of St. Valentine's Day On Turkish Newspapers

Doç.Dr. Gözde Yirmibeşoğlu - Öğr.Gör. Yasemin Bilişli

ABSTRACT

A change in the attitude of couples can be observed with the introduction of St. Valentine's Day in Turkey. Although it was an unknown subject for the Turkish society, it has become a popular Day in the last decades. Turkish media has played a major role in its popularity within the country. With the initiation of neo-liberal policies, the idea of such a day has been perceived affectionately in the country. This paper discusses the causes of its approval by the wide range of Turkish society although it is not a cultural sign of the country by analyzing Turkish newspapers on such a day, 14 February. The main focus of the paper is the investigation of the consumer culture and popular culture by means of national newspapers regarding St. Valentine's Day.

Keywords : Consumer Society, Turkey, Newspapers, St. Valentine's Day

Avrupa'daki ve Türkiye'deki Dark Turizm Destinasyonlarının Karşılaştırması Üzerine Teorik Bir Çalışma

Yrd.Doç.Dr. Gülay Bulgan - Murad Alili

ÖZ

Son yıllarda turizm sektöründe meydana gelen değişimler alternatif turizm türlerine olan yönelimi arttırmaktadır. Bu bağlamda hüzün turizmi (dark turizm) gün geçtikçe popülaritesi artan yeni alternatif turizm türlerindendir. Turizmin doğası gereği dinlenmek, eğlenmek, hoşça vakit geçirmekten çok farklı bir yönelişe sahip olan dark turizm, içinde keder ve üzüntüyü barındırmaktadır. Geçmişte yaşanmış olan savaş, ölüm, kaza, deprem, vb. trajik olaylar dark turizmine katılanlarda toplumsal belleğin ileri nesillere aktarılmasında son derece önemli bir etki yaratmaktadır. Yapılan bu çalışmanın amacı, Avrupa'daki ve Türkiye'deki dark turizm destinasyonlarını tespit ederek, Türkiye'nin dünyada önemli bir dark turizm destinasyonu olabilmesi için akademik anlamda bir farkındalık yaratılmasının sağlanmasıdır. Çalışmada kapsamlı bir içerik analizi yöntemi uygulanarak, Avrupa'daki ve Türkiye'deki dark turizm destinayonları tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen verilerden yola çıkılarak, Türkiye'nin sahip olduğu dark turizm destinasyonlarına gerekli olan yatırımlar yapılarak, ülke ekonomisine bu alanda daha fazla gelir sağlanması noktasında geliştirilen önerilerin paylaşılması hedeflenmiştir. Bu çalışmadan elde edilen verilerle; Türkiye'deki dark turizm destinasyonlarının da Avrupa'dakiler gibi korunarak turistik destinasyonu haline getirilmesiyle Türkiye'ye gelen turist profilinin olumlu yönde değişeceği, Türkiye'nin tanınırlığının ve turizm gelirlerinin artacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Avrupa, Türkiye, Dark Turizm.

Eko-Etiket Olarak Mavi Bayrak Uygulamasının Turizm Sektörü Açısından Yarattığı Rekabet Gücünün İrdelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Gülay Bulgan - Önder Gültepe

ÖZ

Rekabet üstünlüğü sağlamak isteyen kıyı işletmeleri turistlerin artan çevre duyarlılığını da göz önünde bulundurarak, çevresel sertifikalardan (eko-etiket) biri olan "MAVİ BAYRAK'' eko-etiketini edinmeye başlamışlardır. Mavi bayrak eko etiketi; plaj, marina ve botların kullandığı alanlardaki plaj ve marina suyunun temiz olduğunu, kullanılan çevreye önem verildiğini, çevreyi korumaya yönelik etkinliklerin sıkça yapıldığını, plajların ve marinaların turistlerin ihtiyaçlarını karşılayacak donanıma sahip olduğunu ve tüm bunların yanı sıra turistlerin güvenliğinin iyi bir şekilde sağlandığını gösteren nitelikte bir uygulamadır. Bu çalışmada kıyı turizmini talep eden turistlerin gideceği destinasyonları seçerken, Mavi Bayrak eko-etiketinin etkili olup olmadığı ve Mavi Bayrak eko-etiket uygulamasının ülkelerin turizm sektöründe rekabet gücünü arttırıcı bir etkiye sahip olup olmadığı uygulanan içerik analizi tekniği ile araştırılmıştır. Yapılan içerik analizi sonuçlarına göre, ülkelerin sahip oldukları plajların Mavi Bayrak eko-etiketine sahip olup olmamasının ziyaretçilerin destinasyon seçimlerinde çok etkili olmadığı ve ülkelerin turizm sektöründe rekabet güçlerini arttırıcı bir etki yaratmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mavi Bayrak, Eko Etiket, Turizm Sektörü, Rekabet Gücü.

Kurumsal İtibar Yönetimi Algısının Ölçülmesine Yönelik Bir Araştırma: Antalya Özel Envar Okulları Örneği

Yrd.Doç.Dr. Osman Kürşat Acar - Gülay Dülger

ÖZ

Kurumların en değerli varlıkları itibarlarıdır. İtibar bir kurumun iç ve dış paydaşlarının kurum hakkındaki tutum ve davranışlarının oluşturduğu algı bütünüdür. İtibar yönetilerek geliştirilebilen bir süreç ve sürecin sonunda elde edilen bir sonuçtur. İtibar, kurumlardan etkilenen ve kurumları etkileyen paydaş ilişkilerinde gösterdikleri tutarlı davranışların sonucunda kazanılabilir. Son yıllarda Türkiye'de özel üniversite ve özel okulların dikkat çekici şekilde arttığı söylenebilir. Bu artışa paralel olarak yürütülen politikalar ve eğitim kalitesini arttırmak adına sektörde yoğun rekabet ortamı gelişmiştir. Rekabet artışını avantaja çevirebilmek için eğitim kurumlarında kurumsal itibarın yönetilmesi daha çok önem kazanmıştır. Tüm örgütlerde paydaşların kurumsal itibar yönetimine yönelik algısı ölçülebilir. Bu algılamalarda farklılıklar olabilir. Diğer kurumlarda olduğu gibi eğitim kurumlarında ve okullarda da kurumsal itibarın çalışan, öğrenci ve veli tarafından nasıl algılandığının bilinmesi, kurumsal itibarın geliştirilmesi ve yönetilmesi açısından önemlidir. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, özel okullarda kurumsal itibarın çalışan, öğrenci ve veli tarafından nasıl algılandığının ölçülerek değerlendirilmesidir. Özel ENVAR okullarının kurumsal itibar düzeyinin belirlenmeye çalışılacağı bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Özel ENVAR okullarında görev yapmakta olan çalışanlar ile bu okulların öğrencileri ve velileri oluşturacaktır. Yapılacak çalışma ile özel eğitim kurumları bağlamında kurumsal itibar yönetimine kavramsal bir çerçeve çizilmesi, kurumsal itibarın temel bileşenlerinin irdelenerek süreç sistematiğinde ele alınması ve nihai olarak özel eğitim kurumlarına yönelik kurumsal itibar yönetimi modeli oluşturulması konusunda literatüre katkı sağlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Itibar, Kurumsal İtibar, Kurumsal İtibar Yönetimi, Özel Okul

Heterojen Akışın Homojen Zaman Üzerindeki Zaferi: Bergson ve Novalis Felsefesinde Yaşam

Yrd.Doç.Dr. Gülay Özdemir Akgündüz

ÖZ

Çağdaş felsefenin önemli temsilcilerinden Bergson zamana ilişkin yorumuyla felsefenin bakış açısını degiştirip, derinleştirdi. Bergson'cu zaman, ölçülebilir zamanın aksine, tüketilemez olan yaşamın kendisidir. Novalis'in zaman anlayışı Bergson'cu zaman düşüncesiyle örtüşür. Novalis'de doğanın sürekliliği, içsel akış aracılığıyla sezilen, ama kavranamayan bir süreklilik olarak anlaşılır. Bu çalışmada amacım Bergsoncu yaratıcı akış oluşunu Novalıs'in felsefi roman ve şiirleri aracılığıyla izleyerek, yaşama dolayısıyla oluş sürecine bir yaşayan ya da oluşan olarak katılmak ve bu kısa deneyim aracılığıyla varoluşun gizeminin kapısını aralamaktır.

Anahtar Kelimeler: Süreklilik, Akış, Varoluş, Zaman

Türkiye'de Risk Primi (Cds), Merkez Bankası Rezervleri, Faiz Oranı ve Seçim Dönemlerine İlişkin Ekonometrik Analiz

Arş.Gör. Gülbahar Atasever

ÖZ

Bir kredi türevi olarak CDS (Kredi Temerrüt Swapı), kredinin geri ödenmeme riskinin bir bedel karşılığında belirli bir kuruma/şirkete devredilmesi sözleşmesidir. CDS primi, ülkelerin ekonomik ve politik risk düzeylerine göre günlük olarak belirlenmekte ve piyasa arz ve talep dinamiklerini iyi derecede yansıttığı için kredi derecelendirme kuruluşlarına göre daha güvenilir kabul edilmektedir. CDS priminin artması, finansal piyasadaki aktörlerin risklerinin artması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, yatırımcılar yatırım yapmadan önce ilgili ülkenin CDS primini takip etmektedir. Bu çalışmada, 2010:6-2016:12 dönemine ilişkin haftalık veriler kullanılarak Türkiye'nin risk primi, merkez bankası rezervleri, faiz oranı ve seçim dönemleri arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Johansen eşbütünleşme testi sonuçlarına göre, CDS primi, merkez bankası rezervleri ve mevduat faiz oranı arasında uzun dönemde ilişki mevcuttur. Ayrıca seçimler, CDS priminin %3,4'ünü, merkez bankası rezervleri %2,1'ini, uzun dönemli mevduat faiz oranı ise %2,2'sini açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cds Primi, Seçim Dönemleri, Johansen Eşbütünleşme Analizi

Türkiye'de Seçimler, Hükümet Değişiklikleri ve Makroekonomik Göstergeler

Arş.Gör. Gülbahar Atasever

ÖZ

Politik istikrarsızlık kavramı, legal zeminde seçimler sonucu gerçekleşen tek parti hükümetinden koalisyona geçiş, hükümet değişikliği ve anayasal değişiklikleri; illegal zeminde ise devrim, askeri darbe, ayaklanma ve suikast gibi olguları içerir. Türkiye, çok partili hayata geçmesinin ardından günümüze kadar (1946-2016) gelen yetmiş yıllık süreçte ellinci hükümet değişikliğini gerçekleştirmiştir. Bunun anlamı, hükümetlerin 1,4 yılda bir değişime gittiğidir. Söz konusu sürecin ekonomi üzerinde etkilerinin olabileceğinden hareketle, bu çalışmada Türkiye'deki seçimler ve hükümet değişikliklerinin gerçekleştiği dönemlerin dış borç stoku/GSYH, cari açık/GSYH, bütçe açığı/GSYH göstergeleri ile ilişkisi VAR analizi ile test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, dış borç stoku/GSYH ve bütçe açığı/GSYH değişkenleri seçimler öncesi, seçim dönemleri ve seçimler sonrası ile hükümet değişiklikleri dönemlerinde siyasiler tarafından dikkate alınan en temel değişkenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca günümüzde seçim öncesi bütçe açığı/GSYH'ın yaklaşık %10'u; seçim sonrası cari açık/GSYH'ın %7,3'ü ile dış borç stoku/GSYH'ın %8,4'ü seçimler tarafından açıklanabilmektedir. Bütçe açığının %6'sı ise hükümet değişiklikleri tarafından açıklanmaktadır. Neticede, seçimlerin makroekonomik denge üzerinde belirli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Politik İstikrarsızlık, Makroekonomik Değişkenler, Seçim Dönemleri, Var Analizi

Eğitim- İstihdam İlişkisinde Yeni Dönem: Mesleki Yeterlilik Belgesi Uygulaması

Yrd.Doç.Dr Gülçin Taşkıran - Asst.Prof.Dr Özlem Demir - Arş.Gör. Fatih Akpınar

ÖZ

Ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak teknik ve meslekî eğitim standartlarının ve yeterliliklerin geliştirilmesi, uygulanması ve bunlara ilişkin akreditasyon, yetkilendirme, denetim, ölçme, değerlendirme ve belgelendirmeye ilişkin kural ve faaliyetler olarak nitelendirilen Mesleki Yeterlilik sistemi, temelde eğitim ile istihdam ilişkisini güçlendirmek, öğrenme çıktıları için ulusal ve uluslararası standartlar oluşturmak, eğitim ve öğretimde kalite güvencesini temin etmek, ulusal ve uluslararası kıyaslanabilirlik altyapısını oluşturmak, öğrenmeye ulaşmayı, öğrenmede ilerlemeyi, öğrenmenin tanınmasını ve kıyaslanabilirliğini sağlamak ve hayat boyu öğrenmeyi desteklemek amacıyla faaliyete geçirilmiş bir uygulamadır. Bu uygulama ile Türkiye'de 25/05/2015 tarihinde Resmî Gazetede Bakanlıkça yayımlanan tebliğde, belirli meslek gruplarında istihdam edilen işçilerin mesleki eğitim alma zorunluluğuna ilişkin aşamalı olarak mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu getirilmiştir. Bu tarihten itibaren, tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfında olup Bakanlıkça yayımlanacak tebliğlerde yer alan mesleklerde mesleki yeterlilik belgesi zorunlu olmaktadır. Bu çalışmada emek piyasasında belirli meslek gruplarında mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu uygulamasının genel özellikleri incelenerek, eğitim- istihdam ilişkisine ve iş güvenliğinin sağlanmasına olası etkilerinin ne olacağının tartışmaya açılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Yeterlilik Belgesi, Eğitim, İstihdam

Anadolu Oyuncak Kültürü Kapsamında Mardin Müzesi Oyuncaklarının Değerlendirilmesi

Öğr.Gör. Sibel Atlı - Dr. Güler Yılmaz

ÖZ

Tarih öncesi çağlardan beri günümüze ulaşmış olan buluntular arasında; seramik atlı arabalar, bebekler, figürünler (at, köpek, horoz, koyun, tavuk), düdükler, bilyeler ve çıngırak gibi oyuncaklarda yer almaktadır. İslamiyet öncesi dönemlerde adak eşyası, dini ritüellerde kullanılan litürjik obje veya biblo olarak kullanılan değişik kil ürünlerde çeşitli kazılarda ele geçirilmiştir. Bu kil eserler biçimsel olarak oyuncaklar ile benzerlik gösterse de işlevsel olarak oyuncaklardan farklı özelliklere sahiptir. Bu makalede ise, Mardin Müzesi'nde yer alan Ortaçağ İslam dönemine ait seramik oyuncakların değerlendirilip, farklı dönem ve kültürlerle karşılaştırılarak seramik sanatı açısından oyuncakların önemi değinilmeye çalışılmıştır. Arkeolojik kazılardan müzelere getirilmiş eserler arasında olan oyuncaklar diğer kap türleri kadar şanslı olamamışlardır. Çoğunluğu sırsız olan bu eserlerin tanımlaması hep eksik ve arka planda kalmıştır. Halbuki, bu örnekler bir toplumun oyun kültürü, yaratıcılığı ve estetiği hakkında çok zengin bilgiler sunmaktadır. Günümüzdeki çalışmalara baktığımızda kaybolan oyunların, unutulup giden kültürün izlerine dair verileri görmekteyiz. Yitip giden bu oyuncakların çeşitli araştırmalarla tekrardan gündeme getirtilerek, nesilden nesile aktarılması sağlanmalıdır. Türkiye de çeşitli müzelerde sergilenmekte olan bu oyuncaklar gerek seramik sanatı açısında gerek sosyal ve kültürel açıdan önem teşkil ettiği gibi çocuk eğitimi ve gelişimi açısından da önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oyuncak, Araba, Çocuk, Müze, Kültür, Mardin

Türkiye'de Sağlık Hizmeti Sunan Hastanelerin İller Düzeyinde Verimliliklerinin Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Gülnur İlgün - Ali Güven

ÖZ

Son yıllarda artan kalite beklentisi, yaşlanan nüfus, hastalık yükünde yaşanan değişimler, hastalık yapılarının değişmesi, yeni teknolojilerin gelişmesi, hizmet sunumunda profesyonelleşmenin artması gibi faktörler sağlık hizmetlerinde maliyetlerin artmasına neden olmuştur. Ayrıca maliyetlerin artışında, toplumların eğitim seviyelerinin yükselmesiyle birlikte sağlık hizmetlerine olan talebin artmasının da payı bulunmaktadır. Bu nedenle sağlık hizmeti sunucuları ve politika belirleyicileri hem bu artan talebi en iyi şekilde karşılayabilmek hem de artan maliyetleri kontrol altına alabilmek için kaynakların verimli kullanımı konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Burada hareketle bu çalışmanın amacı, Türkiye'de Kamu Hastane Birlikleri Genel Sekreterliği'ne bağlı hastanelerin verimliliklerinin illere göre ölçülerek verimli ve verimsiz illerin belirlenmesi ve verimsiz olan illerin verimli olabilmeleri için hangi kaynaklarda ne tür iyileştirmeler yapmaları gerektiğinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'de ki illerde hizmet sunan tüm kamu hastaneleri oluşturmaktadır. Çalışmada girdi değişkeni olarak, uzman hekim sayısı, pratisyen hekim sayısı, hemşire ve ebe sayısı, yatak sayısı kullanılırken; çıktı değişkeni olarak poliklinik muayene sayısı, acil muayene oranı, yatan hasta oranı, yatak doluluk oranı, yatak devir hızı, ortalama kalış gün sayısı, kaba ölüm hızı kullanılmıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların sağlık hizmeti kaynaklarının tahsisinde karar vericilere ve sağlık hizmeti politikacılarına yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmetleri, Teknik Verimlilik, Süper Etkinlik, Ölçek Etkinliği, Veri Zarflama Analizi.

Küreselleşen Türk Toplumunda Cinsiyet Sorunu

Yrd.Doç.Dr. Gülreyhan Şutanrıkulu

ÖZ

Küreselleşen Türk Toplumunda Cinsiyet Sorunu Küreselleşme, içinde bulunduğumuz dünyanın yaşamakta olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Üçüncü binyıllık olarak bilinen bu dönem insanlığa büyük fırsatlar sunmaktadır. Bilgi ve teknoloji dünyasının hızlı bir şekilde gelişmesi bütün alanlardaki değişikliklere neden olmaktadır. Küreselleşme, son yirmi yıl içerisinde, gerek uluslararası politika ve diplomasi alanında gerek bu alana ait akademik çalışmalarda en çok kullanılan terimlerin başında gelmektedir. Küreselleşme aynı zamanda artan karmaşıklığı ve mevcut toplumsal süreçlerde ani değişiklikler olasılığını da ifade etmektedir. Türkiye'de küreselleşme olgusu 1980'lerden itibaren alınan ekonomik kararlar eşliğinde dünyadaki genel eğilimden çok da farklı olmayan bir şekilde tanınmıştır. Küreselleşmenin, sadece ekonomik bir süreç olarak değerlendirilemeyeceği, aynı zamanda sosyal ve kültürel boyutlarının da olduğu kabul edilmektedir. Küresel ekonomik politikaların da etkisiyle derinleşen ekonomik ve sosyal sorunlar cinsiyet üzerinde de farklı etkiler yaratmaktadır. Bu çalışmada erkekler ve kadınlar arasındaki ilişkilerin dinamikleri ve bununla ilgili sorunlar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme,cinsiyet, Erkeklik,toplum.

Geçmişten Günümüze Belediyelere İlişkin Yapılan Reform Çalışmalarının Yerel Aktörlerce Değerlendirmesi

Doç.Dr. Gülsüm Gürler Hazman

ÖZ

Belediyelerde sunulan hizmetlerin kalitesi ve etkinliğinin sağlanması, idari ve mali yönden yerel yönetimlerin mevcut sorunlarının çözüme kavuşturulması çerçevesinde, Cumhuriyetten günümüze reform niteliğinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Yerel yönetimlere yönelik son girişim, 2012 tarih ve 6360 Sayılı Kanun ile başlatılmış ve 2013 tarih ve 6447 sayılı Kanun ile devam ettirilmiştir. Yapılan düzenlemeler sonucunda otuz ilde il özel idareleri ve il genel meclisleri, belde belediyeleri ve belediye meclisleri, köy tüzel kişilikleri ve köy derneklerine son verilmiş; büyükşehir belediyelerinin sınırları il mülki sınırları haline getirilmiştir. Bu kapsamda, 6360 sayılı Yasa ile birlikte Türkiye'de büyükşehir belediye sayısı 30'a çıkarılmış ve bu alanlarda il özel idareleri kaldırılmış, köyler ve beldeler mahalleye dönüştürülmüştür. Yapılan düzenlemeler ile Türkiye'de yerel yönetim sistemi idari yapılanmada, mali kaynakların dağıtımında, siyasal coğrafyada, yerel hizmetlerin sunumunda ve son olarak imar ve planlama düzeni gibi alanlarda değişimlere sahne olmuştur. Yapılması tasarlanan çalışmada söz konusu reform niteliğindeki düzenlemeler ele alınarak, gerçekleştirilen düzenlemelerin sonuçlarının belediye yöneticilerince değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Burada önemle belirtmek gerekir ki; çalışmada geçmişten günümüze yapılan düzenlemeler ele alınacağından belediye yöneticilerinin yanlı olmaları da önlenmiş olmaktadır. Çalışmada belediye yöneticilerinin değerlendirmeleri esas alınacağından, belediyelerde yönetici statüsünde görev yapan kişiler ile anket formu aracılığıyla görüşme sağlanacaktır. Elde edilen bulgular SPSS programı ile analiz edilecektir. İl, ilçe, büyükşehir, büyükşehire bağlı ilçe belediyelerinden anakütleyi temsil edebilecek sayıda belediyede araştırma yapılacaktır. Bununla birlikte 2016 Yerel Yönetimler Reform Paketi'nden beklenenler de ele alınacak böylece, yerel idarecilerin paket hakkındaki beklentileri de kısmen belirlenebilecektir. Dolayısıyla yapılacak olan çalışmada, belirtilen amaçlar doğrultusunda önceden belirlenen değişkenlerin yardımıyla mevcut durum hakkında değerlendirme yapmak ve çeşitli öneriler geliştirmek hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Belediyelerde Reform, Yerel Aktörler, Belediyelerde Yeniden Yapılandırma

Hizmet Bölgelerine Göre Türkiye'nin İnsani Gelişim Endeksinin Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Gülsüm Şeyma Koca - Arş.Gör. Gülnur İlgün

ÖZ

İnsani gelişim, 20.yy'ın ikinci yarısından sonra ekonomik büyüme ve kalkınma konusundaki küresel tartışmalar ile ortaya çıkan bir kavramdır. Bu anlamda birçok ülkede ulusal ilerlemenin öncü bir hedefi ve göstergesi olarak kullanılmakta olan GSYİH, tek başına insanların temel ihtiyaçlarını karşılamada yeterli değildir. Dolayısı ile sadece ekonomik zenginlik değil, insan hayatının zenginliği konusu da önemli kavramlardan biridir. Bu çalışmada, İnsani Gelişim Endeksi (İGE) Türkiye'de hizmet gelişmişlik durumlarına göre değerlendirilmiş, bölgelere ve illere göre karşılaştırmalar sunulmuştur. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, Türkiye'de doğumda yaşam beklentisi, okuryazarlık oranı, okullaşma oranı ve kişi başına düşen milli gelir ile ilgili bilgiler sunmakta ve gelecek çalışmalar için insani gelişim endeksinin değerlendirilmesi açısından bir altyapı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Insani Gelişim Endeksi, Türkiye, Ekonomik Gelişme, İnsani Gelişme

Çalışanların Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri İle Psikolojik Dayanıklılık ve Atılganlık Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması

Prof.Dr. İsmail Bakan - Doç.Dr. Burcu Erşahan - Doç.Dr. Tuba Büyükbeşe - Araştırmacı Gülsün Kalkan

ÖZ

Çalışanların kendilerini rahatça ifade edebilecekleri bir örgüt kültüründe atılgan, psikolojik dayanıklılığı yüksek bireylerin daha verimli çalışabileceği, bunun aksine tükenmişlik yaşayan bireylerin ise düşük performans sergileyeceği düşünülmektedir. Psikolojik dayanıklılık, bireylerin yaşamı boyunca karşılaştıkları çeşitli zorluklar karşısında, kendilerini topar-layabilme veya bunların üstesinden gelebilme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Çetin ve diğerleri, 2015: 81). Atılganlık kişinin düşünce, inanç ve isteklerini karşısındakilerin haklarını çiğnemeden ifade edebilmesidir. Atılgan olan birey, çevresiyle daha etkili bir iletişim kurar, bu nedenle de çevreyle uyum içerisindedir. Kendinden ödün vermediği gibi, başkalarının hakkını da çiğnemez (Whirter ve Acar, 2000). Tükenmişlik ise, bireylerin işleri gereği karşılaştıkları insanlara karşı duyarsızlaşmaları, duygusal yönden kendilerini tükenmiş hissetmeleri, kişisel başarıda azalma şeklinde ortaya çıkan bir olgudur (Yıldırım ve Erul, 2013: 89). Bu çalışmada çalışanların atılganlık-çekimserlik, psikolojik dayanıklılık ve tükenmişlik düzeylerinin belirlenerek, aralarındaki ilişkilerin tespiti amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Kahramanmaraş'ta özel sektör çalışanlarından anketle veriler toplanmış ve SPSS programında analiz edilmiştir. Anahtar kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Mesleki Tükenmişlik, Atılganlık Kaynakça: Çetin, F., Yeloğlu, H.O. ve Basım H.N. (2015). Psikolojik dayanıklılığın açıklanmasında beş faktör kişilik özelliklerinin rolü: bir kanonik ilişki analizi. Türk Psikoloji Dergisi, 30/75, 81-92. Yıldırım, M.H. ve Erul, E.E. (2013). Duygusal emek davranışının işgörelerin tükenmişlik düzeylerine etkisi. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 5/1,89-99. Whirter, J. ve Acar,N.V. (2000). Ergen ve Çocukla İletişim. Ankara: US-A Yayıncılık.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Mesleki Tükenmişlik, Atılganlık

Halkla İlişkiler Mesleğine Yönelik Çevrimiçi İş İlanlarının Teori ve Pratik Arasındaki İlişki Bakımından İçerik Analizi Yöntemiyle İncelenmesi

Arş.Gör. Gülten Adalı Aydın

ÖZ

Halkla ilişkiler disiplini, geçen yüzyılın başlarından bu yana gerek alandaki profesyoneller gerekse akademisyenler tarafından sürekli olarak yeniden tanımlanmaya, adlandırılmaya ve konumlandırılmaya çalışılmıştır. Kimlik bunalımı içerisinde olduğu düşünülen halkla ilişkiler mesleğinde uygulayıcıların sahip olması gereken özellikleri teori ve pratik açıdan incelemek bu çalışmanın temel motivasyonudur. Bu bağlamda, araştırmanın amacı, halkla ilişkiler alanında verilen iş ilanlarının taşıdığı özelliklerin incelenmesi ve halkla ilişkiler mesleğine aday işgörenlerde aranan niteliklerin saptanmasıdır. Çalışmanın verileri Türkiye'nin önde gelen insan kaynakları sitelerinden olan yenibiris.com bünyesinde halkla ilişkiler başlığı altında yayınlanan iş ilanlarından yararlanılarak; içerik analizi ile elde edilmiştir. İnceleme sonucunda oluşturulan kategoriler –pozisyon, sektör, deneyim, eğitim, şehir ve aranan nitelikler- çalışmada tablolar halinde sunularak yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda alana yönelik iş ilanlarında adaylardan beklenen/aranan niteliklerin ortaya konulmasının yanı sıra adlandırma ve tanımlama sorunları da tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, İş İlanları, İçerik Analizi

Sol Nerede? 2009 Yerel Seçim Haberlerinde Solun Temsili

Yrd.Doç.Dr. Gülten Uçan

ÖZ

Giriş: Sol, çok merkezli, çok boyutlu ve dağınık yeni bir iktidar biçimi yaratan küreselleşme karşısında, örgütsüz kitlesel tepkiler halinde canlanmaya, kapsama alanını ulus-devlet sınırlarının dışına doğru genişletmeye çalışmaktadır. Bu çalışma solun yok olmadığını, kapitalizmin aldığı yeni biçime uyumlu yeni bir muhalif düşünce ve hareket haline geldiğini ancak Türkiye Solunun 2009 yılı itibariyle bu sürecin gerisinde kaldığını ileri sürmektedir. Amaç: Türkiye Solunun 2009 Yerel Seçimlerinde televizyon haberlerinde düşünce ve siyasal eylem biçimi olarak nasıl temsil edildiğini betimlemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Bu niteliksel çalışmada eleştirel söylem analizi yöntemi kullanılmıştır. Eleştirel söylem analizinin amacı toplumsal yapının ve iktidar ilişkilerinin metindeki izdüşümünü bulmaktır. Örneklem, rating ölçümlerine göre en çok izlendiği tespit edilen üç televizyon kanalının (Kanal D, Show TV ve Star TV) haber bültenleridir. Seçim döneminde solun medyada daha fazla yer bulacağı düşüncesi ile 2009 Yerel Seçimleri (01 Mart-05 Nisan 2009 tarihleri arası) süresince yaklaşık 35 saatlik ana haber bülteni incelenmiştir. Analizin ilk aşamasında konu ve temalar tespit edilmiş, ikinci aşamada temaların hangi savlarla desteklendiği ve kullanılan stratejiler betimlenmiştir. Aynı temayı besleyen yazılı ve görsel materyal bir araya getirilerek düzenlenmiştir. Yazı/söz/müzik/ses veya ikonografik göstergeler (görüntü, resim, kurgu, animasyon vb.) de haber anlatısına katkıları bağlamında analize dahil edilmiştir. Bulgular: Türkiye Solunun analize temel oluşturan temaları veriden yola çıkan tümevarımsal analiz yolu ile şu şekilde tespit edilmiştir: Modernleşme, din ve laiklik, Kemalizm ve küreselleşme karşıtı sol hareketler. Çalışmanın temel bulguları şu şekilde özetlenebilir: • Haberlerde sol söylemin tek temsilcisi sosyal demokrat partilerdir. • Sol, "demokrasi" kavramını İslami sağın çizdiği sınırlar içerisinde kullanmıştır. • Kemalizm sol söylemin kurucu unsurlarından biridir. • İktidar partisi genel başkanı ile solun aktörlerinin söylem alanında girdikleri mücadelelerin çoğunda anlam solun aleyhine kapanmıştır. • Türkiye Solu haber bültenlerinde teorik derinlikten yoksun, günlük siyasi kaygıların ve polemiklerin yönlendirdiği tartışmalara saplanmış bir vaziyette temsil edilmiştir. Sonuç: Sol eylem açısından incelenen dönem itibariyle Dünyada Küreselleşme Karşıtı Sol Hareketler başlığı altında toplanan muhalif gruplara benzeyen bir oluşuma rastlanmamıştır. Türkiye Solu televizyon haberlerinde sadece CHP'nin sosyal demokrasi ve resmi devlet ideolojisi ile harmanlanmış söylemi ile temsil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sol, Söylem, Haber, Yerel Seçim

Türkiye'de Çocuk Gelin Probleminin Bölgeler Ölçeğinde (Düzey II) İncelenmesi

Gürcü Aygün - Doç.Dr. Cengiz Akbulak

ÖZ

Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre her birey 18 yaşına kadar çocuk sayılmaktadır. Bu yaş sınırının altındaki kadın evlilikleri ise çocuk gelin olarak nitelendirilmektedir. Çocuk gelin problemi, eğitim düzeyinin düşük ve yoksulluk oranının yüksek olduğu az gelişmiş ülkelerde yaygın şekilde görülmektedir. Bu ülkelerde aynı zamanda kadının korunmaya muhtaç olduğu görüşü, kadınları ikinci planda tutan kalıplaşmış ve değiştirilmesi neredeyse imkânsız geleneklerin varlığı ve yasal mevzuattaki boşluklar kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmelerine zemin hazırlamaktadır. Türkiye'de kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesi geçmişten beri önemini koruyan sosyal problemlerden biridir. Bu çalışmada Türkiye'de İBBS (NUTS) Düzey 2 bölgelerinde çocuk gelinlerin dağılışı beşeri ve ekonomik göstergeler dikkate alınarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede nüfusun eğitim durumu, net göç miktarı, cinsiyet oranı, ortanca yaş, hanehalkı büyüklüğü, yoksulluk oranı, istihdamın sektörel dağılımı ve işsizlik oranı gibi etmenler göz önünde bulundurularak çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca söz konusu etmenlere ait özellikler ArcGIS 10.3 programına aktarılarak bölgelere ait haritalar üretilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis), TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır), TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) Bölgeleri'nde çocuk gelin sayısının daha fazla olduğu belirlenmiştir. Söz konusu bölgeler kadınların birçok sosyal haktan yoksun olduğu, ekonomik bağımsızlığının zayıf ve eğitim durumunun da nispeten daha düşük olduğu alanlar olarak öne çıkmıştır. Diğer taraftan, ilgili bölgelerdeki çocuk gelin oranının yüksek değerler göstermesinde, 2011 yılında başlayan Suriye'deki iç savaş nedeniyle ülkemize yönelen mülteci hareketinin de etkili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Gelinler, Eğitim, Yoksulluk, Düzey 2 Bölgeleri, Arcgıs

KKTC Yazılı Basınında Kıbrıs Müzakere Haberleri: 12 Ocak 2017 Cenevre Zirvesi

Doç.Dr. Güven Arıklı - Nazmi Pınar

ÖZ

Kıbrıs'ta Türk ve Rum kesim arasındaki soruna çözüm bulmak için BM gözetiminde sürdürülen müzakereler, KKTC Cumhurbaşkanı Akıncı ve Rum lideri Nikos Anastasiadis'in katılımıyla İsviçre'deki BM Cenevre Ofisi'nde 12 Ocak 2017 gerçekleştirilmiştir. Ekonomi, Avrupa Birliği (AB), Mülkiyet, Yönetim-Güç Paylaşımı, Toprak ile Güvenlik ve Garantiler" olmak üzere 6 temel başlıktan oluşan Kıbrıs müzakerelerinin kritik görüşmeler ele alınmıştır. Müzakereler sürecinde, "Mülkiyet", ardından "Yönetim ve Güç Paylaşımı" fikirleri görüşülmüştür. Bu süreç içerisinde "Yönetim-Güç Paylaşımı", "Avrupa Birliği (AB)" ve "Ekonomi" başlıkları ve tarafların kendi haritalarını sunarak müzakerelerde, toprak ana başlığı müzakere edilmiş, ve Mülkiyet ve diğer çözümlenmemiş konular üzerinde tartışılmıştır. 12 Ocak'ta, garantör ülkeler Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin de katıldığı uluslararası konferans düzenlenmiştir. AB, konferansa "özel gözlemci" statüsünde katılmıştır. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, konferansın açılışını yapmış ve ilk oturumuna başkanlık etmiştir. BM'nin eski Genel Sekreteri Ban Ki-mun'un da katılımıyla olumlu havada başlayan Mont Pelerin'deki müzakerelerin ilk turunun sonunda Rum lideri Anastasiadis, masada Türk tarafının açılımları karşısında zamana ihtiyacı olduğunu ifade etmiş, Türk heyetinin Anastasiadis'in bu talebini kabul etmesiyle taraflar 20 Kasım'da İsviçre'de yeniden bir araya gelme kararı alarak müzakerelere bir hafta ara verilmiştir. Mont Pelerin'deki müzakerelerin ikinci turunda da Rum tarafının aşırı taleplerde bulunması ve uzlaşmaz tavırlarından dolayı sonuç alınmamıştır. Bu noktadan hareketle, '"Barışçı birleşim" kavramı ışığında Kıbrıs Türk ve Rumları ilişkilerini ele alan bu çalışmada söz konusu ilişkilerin yazılı basında nasıl sunulduğuna dair bir değerlendirme yapılmıştır. 12 Ocak 2017 Cenevre Kıbrıs Müzakere zirve döneminde basına yansıyan haberlerin incelendiği bu metin kapsamında, KKTC yazılı basınında nasıl sunulduğu sorulmuş ve bu soruyu yanıtlamak için örneklem olarak seçilen Kıbrıs, Kıbrıs Postası, Havadis, Star Kıbrıs ve Hakikat gazetelerinin ikişer haftalık yayınları içerik analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir. Bu inceleme yapılırken haber sayısı, hangi başlıkların kullanıldığı, haberlerde kullanılan aktörler/ haberlerde konuşanların kimler olduğu ve son olarak hangi sözcüklerin en çok sayıda kullanıldığına bakılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs Müzakereleri, Yazılı Basın, İletişim

Iş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemlerinde Güvenlik Kültürünün Önemi

Güven Gümüş - Yrd.Doç.Dr. M.Aytaç Çınar

ÖZ

Gelişen teknoloji ile beraber üretim süreçlerinin karmaşıklaşması, çalışma şartlarında meydana gelen değişiklikler, firmaların rekabet ortamında kar ve verimlilik artışı için üterim temposunu artırması gibi nedenler iş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili problemleri de beraberinde getirmektedir. İşletmeler bu problemlerin çözümüne yönelik sürekli bir çaba içerisindedirler. Modern yönetim anlayışı sonrasında çağdaş ve güncel yaklaşımlar ile beraber, yönetimde yeni kavramlar ve sistemler geliştirilmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yönetim sistemleri de bunlar arasında yer almaktadır. İSG yönetim organizasyonu; beşeri ve mali kaynakların sistematik bir şekilde harekete geçirilmesi ve İSG ile ilgili düzenlemelerin izlenmesi ve kontrol edilmesi için gerekli mekanizmaların oluşturulmasını içerir. İSG yönetim sisteminin etkin işletilebilmesi, tüm örgüt üyelerinin sağlık ve güvenlik konusunda benzer inanç, fikir ve algıları paylaşmaları ile mümkündür. Bu ise işyerlerinde güvenlik kültürünün oluşturulması ile mümkündür. Güvenlik kültürü çok boyutlu bir yapı olup işletmelerin iş güvenliği ilkelerini hayata geçirme şekli ve sürecinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, İSG yönetim sistemleri ve bu sistemlerin etkinliğini artırmada güvenlik kültürünün rolü incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iş Sağlığı ve Güvenliği, İsg Yönetim Sistemleri, Güvenlik Kültürü

Otoriter ve Totaliter Rejimlerde Şiddetin Çeşitli Yüzleri

Prof.Dr H. Birsen Hekimoğlu-Örs

ÖZ

Bir politika aracı olarak şiddet kullanımı, otoriter ve totaliter rejimlerde giderek artmakta ve olağanlaşmakta, aynı zamanda biçim ve öz itibariyle çeşitlenmekte ve çeşitlendiği oranda da tanımı ve tasnifi zorlaşmaktadır. Şiddet, elbette sadece baskıcı rejim türlerine özgü bir eylem ve tavır değildir, her tür toplumda ve toplumsal/politik ilişki biçimlerinde fiziksel ve psikolojik şiddete rastlamak mümkündür. Bu yazıda daha çok günümüzde giderek otoriterleşen ve hatta totaliterleşme eğiliminde olan demokratik rejimlerde toplumu disipline ederek yönetmenin bir aracı olarak şiddetin değişik türleri ve değişen yüzleri üzerinde durulacak; günlük dilden politik dile, davranış biçimlerinden sanata ve medyaya kadar her alanda karşılaştığımız şiddet biçimlerini nasıl okuyabileceğimiz üzerinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Otoriter Rejimler, Totaliter Rejimler

Örgütsel İletişim Açısından Örgütsel Sosyalizasyon

Yrd.Doç.Dr H. Buluthan Çetintaş

ÖZ

Günümüz örgütleri için en önemli unsurun insan sermayesi olduğu kabul edilmektedir. Örgütler ancak yetenekli ve kalifiyeli çalışanları ile başarıya ulaşabilmektedir. Dolayısıyla örgütlerin rekabet gücü elde edebilmesi ancak bu tür çalışanları örgüte çekme, onları örgütün bir parçası haline getirerek verimli kılma ve örgüte bağlama ile gerçekleşebilmektedir. İstenen bu durumun oluşması ise çalışanın örgüte uyumu ile sağlanabilmektedir. Uyum bir başka ifadeyle sosyalleşme, örgütte çalışmaya yeni başlayan kişinin örgütsel değerleri, kuralları ve davranışları öğrenme süreci olarak değerlendirilmektedir. Örgütsel sosyalleşmenin temel amacı, örgütsel değerleri çalışanda oluşturarak örgüt-çalışan iş birliğini ve uyumunu kolaylaştırmak, olabildiğince geliştirmektir. Örgüt kültürünü oluşturan tüm unsurların çalışana aktarılması olan örgütsel sosyalizasyon süreci ile çalışan, örgüttün amacını ve işleyişini öğrenmekte, kendisinden beklenen davranış kalıplarını fark edebilmektedir. Böylece çalışan, örgütsel kültürü tanımakta, bu kültüre katılmakta ve örgüte uyum sağlayabilmektedir. Örgütsel kültürün tüm unsurları örgütsel iletişim ile aktarılmaktadır. Bu nedenle örgütsel iletişim, sosyalizasyon sürecinde önem taşımaktadır. Çalışmada, örgütsel sosyalizasyon sürecinde gerçekleşen iletişim olgusundan bahsedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uyum, İletişim, Örgütsel Sosyalizasyon, Sosyalizasyon Taktikleri

Internet Konulu Araştırmaların "türkiye'de İnternet Konferansları" Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr H. Buluthan Çetintaş

ÖZ

Hayatımızı kökünden değiştiren internet, kitlelere sesini duyurma olanağı, her konuda bilgi edinme ya da paylaşma özellikleri ile kişiler arasında etkileşimi ve iş birliğini sağlayan bir mecra konumuna gelmiştir. Bugüne kadar ki birçok teknolojik gelişmenin internet kullanımı ile gerçekleştiği bilinmektedir. Öte yandan internet, yeni ekonominin, yeni sektörlerin ve yeni iş imkanlarının doğmasına sebep olmuştur. Yine çevrimiçi ortamda değişik türde içerikler üretilmekte ve sosyal ağlarda farklı topluluklar oluşmaktadır. Bugün geldiğimiz noktada internet, günlük hayatın bir parçası belki de vazgeçilmez bir unsuru durumundadır. Zira gittikçe artan sayıda insan, bilimsel araştırmalardan ticari işlemlere kadar bireysel veya örgütsel amaçlarını gerçekleştirmek üzere interneti kullanmaktadır. Çalışma, internetin etkilerini akademik bağlamda belirlemek amacıyla yapılacaktır. Bu kapsamda internet kavramını temel alan ve internetle ilişkili konularda 1995 yılından beri yapılmaya devam eden "Türkiye'de İnternet Konferansları" değerlendirmeye alınacaktır. İnternetin etkileri ve internet konusunda akademik anlamda etkili olan eğilimler, konferansın ağırlıklı konuları ve konferansta yer alan bildiriler boyutunda tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Internet, İnternet Araştırmaları, İnternetin Etkileri

Dışsal Motivasyonun ve Aşırı İş Yükünün Kariyer Çapasına Etkisi

Öğr.Gör.H.Tezcan Uysal - Yrd.Doç.Dr.Sibel Aydemir

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; çalışanlarda gelişen kariyer çapası ile dışsal motivasyon ve aşırı iş yükü algısının ilişkisini sınamak, istatistiki olarak anlamlı bir ilişki var ise dışsal motivasyon ve aşırı iş yükü algısının etki derecesini saptamak, kariyer mesleklerinde çalışanların performanslarını arttırarak kariyer çapalarını azaltacak öneriler sunmaktır. Bu amaca bağlı olarak X Yükseköğretim Kurumu bünyesindeki üniversite hastanesinde çalışan 67 doktordan anket yöntemiyle veri elde edilmiştir. Bu veriler SPSS programı ile değerlendirilmiş, korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi, Kruskal-Wallis H Testi ve Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Gerçekleştirilen analizler sonucunda dışsal motivasyon faktörleri ile kariyer çapası arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş, aşırı iş yükü ile kariyer çapası arasında ise istatistiki olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Ancak bütünleşik etki incelendiğinde, aşırı iş yükünün dışsal motivasyon faktörlerinin varlığında kariyer çapasına etki ettiği belirlenmiştir. Aşırı iş yükü algısındaki 1 birimlik artışın kariyer çapası gelişiminde 0.398 birimlik bir artışa neden olduğu, dışsal motivasyon faktörlerindeki 1 birimlik artışın ise kariyer çapası gelişiminde 0.566 birimlik bir azalışa neden olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Çapası, Dışsal Motivasyon, Aşırı İş Yükü, Sağlık Sektörü

Temel Sağlık Göstergeleri Açısından Türkiye - Ab Ülkelerinin Karşılaştırılması: Betimsel Bir Analiz

Doç.Dr. Hüseyin Ağır - Hacı Hayrettin Tıraş

ÖZ

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyini belirleyen göstergeler içerisinde sağlık sektörüyle ilgili veriler önemli bir yer tutmaktadır. 1980'li yıllardan sonra ülkelerin gelişmişlik farklılıkları açıklanırken kullanılan göstergeler içerisinde beşeri sermaye göstergelerinden birisi olarak belirtilen sağlıkla ilgili göstergelerin bu farklılıkların kaynaklarından birisi olduğu ortaya konulmaktadır. Günümüzde ise sağlık harcamalarının ekonomik gelişmişliğin temel belirleyicileri arasında olduğu kabul edilmektedir. Türkiye 1990'lı yıllarda başlattığı sağlıkta reform çalışmalarına 2003 yılında sağlıkta dönüşüm programı ile hız kazandırmıştır. Her alanda Avrupa Birliği'ne (AB) yakınlaşmak isteyen Türkiye 2005 yılında AB ile üyelik müzakerelerine başlayarak ilişkilerini bir aşama daha ileriye taşımıştır. Bu bağlamda Türkiye ve AB üyesi ülkelerin sağlık göstergeleri açısından karşılaştırılması önem arz etmektedir. Bu çalışma AB ülkeleri ile Türkiye arasında, sağlık harcama çeşitleri ile bazı önemli sağlık düzeyi göstergelerini seçilen çeşitli yıllar için betimsel olarak karşılaştırmaktadır. 16 sağlık göstergesi kullanılarak yapılan karşılaştırma sonucunda, Türkiye'nin, toplam sağlık harcamaları içerisinde kamu sağlık harcamalarının oranı ve özel sağlık harcamalarının oranı bakımından AB ortalaması ile yakın değerler aldığı gözlenirken, diğer göstergeler bakımından AB ülkeleri ve ortalamaları ile ciddi farklılıklarının olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Harcama Çeşitleri, Genel Sağlık Göstergeleri, Avrupa Birliği

Bölgesel Kalkınmada Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi

Hidayet Ünlü - Arş.Gör. Hakan Bozdağ

ÖZ

İktisat yazınında Adam Smith'le başlayan geleneksel işbölümü, uzmanlaşma ve ekonomik büyüme ilişkisi, günümüzde akıllı uzmanlaşma ile farklı ve yeni boyut kazanmaktadır. Son dönemlerde özellikle Avrupa Birliği ekseninde gelişen yeni bir politika alanı olarak karşımıza akıllı uzmanlaşma stratejisi çıkmaktadır. Akıllı uzmanlaşma stratejisi, ekonomik kalkınmayı, bölgelerde belirli faaliyetlerde araştırma geliştirme ve yeniliğe dayalı bir uzmanlaşmayla sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda bölgenin kendi kaynaklarına dayalı, bölgeyi daha rekabetçi hale getiren ve uzun dönemli sürdürülebilir bir ekonomik kalkınma öngörerek, ekonomiyi dönüştürme stratejisidir. Bu süreçte bilimsel ve kantitatif analizlerin kullanılması tercih edilmektedir. Örneğin bölgenin patent/faydalı model başvuru sayıları, bu başvuruların sonuçlanma yüzdesi, araştırmacı sayısı ve dağılımı, teknolojinin ilgili olduğu sektör ve bu firmaların rekabetçiliği, teknolojinin ticarileştirilme oranı gibi analizler, odak sektör/teknoloji alanının seçilmesinde kullanılmaktadır. Akıllı uzmanlaşma stratejisinin aşamaları kısaca şunlardır: a) Kendini keşfetme süreci ya da girişim keşif süreci, b) Öncelikli faaliyetlerin belirlenmesi, c) Uzmanlaşılmış çeşitlilik, d) Değerlendirme ve izleme. Akıllı uzmanlaşmayı destekleyen bölgesel politika ise araçları şu şekilde özetlenebilir: Kümelenmeler, KOBİ'ler için yenilik dostu iş ortamı, Kültürel ve Yaratıcı Endüstriler, Araştırma Altyapıları-Araştırma ve yenilikte yaşam boyu öğrenme.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Uzmanlaşma, Bölgesel Kalkınma, İnovasyon, Kümelenme

Türkiye İçin Ekonomik Büyüme İle Enerji Tüketimi, Finansal Gelişme ve Uluslararası Ticaret Arasındaki Dinamik İlişkinin Belirlenmesi: Çok Değişkenli Model Yaklaşımı

Arş.Gör. Hakan Bozdağ - Yrd.Doç.Dr. Hidaye Tünlü

ÖZ

Bu çalışma, 1974-2015 döneminde Türkiye için finansal gelişme, uluslararası ticaret ve sermayeyi ekonomik faktörler olarak analize dahil ederek enerji kullanımı ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkileri incelemektedir. Ekonometrik yöntem olarak VAR analizi ve uzun dönem ilişki tespiti için Johensen Eş bütünleşme testi yaklaşımı uygulanırken değişkenlerin durağanlık özellikleri ADF testi ile belirlenmiştir. Ampirik sonuçlar değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişkiyi doğrulamıştır. Sonuçlar, enerji kullanımı, finansal gelişme, sermaye ve uluslararası ticaretin ekonomik büyümeyi olumlu etkilediğini göstermektedir. VECM Granger nedensellik analizi, ekonomik büyümeye ile enerji kullanımı ve finansal gelişme arasında çift yönlü nedensellik ilişkisini ortaya koymuştur. Ayrıca finansal gelişme ve enerji kullanımı arasında da çift yönlü nedensellik ilişkisi belirlenmiştir. Bu çalışma ile enerji kullanımının ekonomi de önemli bir rol aldığı gösterilmiştir. Bu bağlamda politika yapıcılar açısından ekonomik büyümeyi desteklemek için yükselen enerji talebini karşılamada yardımcı olacak yeni ve alternatif enerji kaynaklarını keşfetmek önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Enerji Tüketimi, Finansal Gelişme, Uluslararası Ticaret

Neoliberalleşme Sürecinde Türkiye'de Cari Açık Yoksulluk İlişkisi

Arş.Gör. Hakan Kaya - Arş.Gör. Mehmet Sadık Aydın

ÖZ

Nispi yoksulluk, gelir-tüketim ilişkisi üzerinden toplumun bir kesiminin diğerlerine kıyaslanmasıyla ortaya çıkan gelir dağılımındaki farklılığı yansıtmaktadır. Mutlak yoksulluk ise asgari yaşam düzeyini sürdürebilmek için ihtiyaç duyulan temel gereksinimleri karşılayamama olgusudur. Bu noktada mutlak yoksulluğun seviyesi temel gereksinimleri karşılayacak mal ve hizmetlerin fiyatıyla ilintilidir yani mutlak gelir hipotezi çerçevesinde tüketim harcamaları bugünkü gelir tarafından belirlenmektedir. 1980'li Yıllardan itibaren uygulamaya konulan neoliberal politikalar bağlamında, minimalist devlet yapının benimsenmesi, ihracata dayalı büyüme modellerinin uygulamaya konulması ve beraberinde yabancı sermayeyi destekleyici yönde gerçekleştirilen finansallaşma süreci, günümüze değin süre gelen sosyo-ekonomik sorunların temelini oluşturmuştur. Bu sosyo-ekonomik sorunlardan en çarpıcı olanı ise neoliberal politikaların gelir dağılımı üzerindeki negatif etkisiyle birlikte nispi yoksulluğun mutlak yoksulluk haline dönüşmesi durumudur. Çalışmada, gerçekleşen hızlı büyüme ile birlikte dengeli büyüme patikasından uzaklaşarak yıldan yıla artan cari açığın, yoksulluğu nispi halinden mutlak hale dönüştürüp dönüştürmediği ve başta para politikası olmak üzere para-fiskal politikaların bu sürece etkileri uygulanan neoliberal politikalar çerçevesinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Neoliberal Politikalar, Yoksulluk

Kanal İstanbul'dan Geçecek Gemilere Rehberlik Edecek Sahil Güvenlik Ekibinin Toplamda Harcayacakları Sürenin Hesaplanmasına Yönelik Bir Simülasyon Çalışması

Arş.Gör. Hakan Tahiri Mutlu - Öğr.Gör. Bülent Ordu - Yrd.Doç.Dr. Abdülhamit Eş

ÖZ

Resmi adıyla Kanal İstanbul olarak bilinen yapay kanal projesi, İstanbul'un Avrupa yakasına yapılması düşünülen bir suyolu projesidir. Mevcut koşullar altında Akdeniz ile Karadeniz arasında mecburi geçiş güzergâhı olan İstanbul Boğazı'ndaki gemi trafik yoğunluğunu hafifletmek amacıyla Marmara denizi ile Karadeniz arasında yapılması planlanmaktadır. Kanal İstanbul projesinin hiç kuşkusuz ülke ekonomisine de ciddi katkılar sağlaması beklenmektedir. Kanal İstanbul; uzunluğu 40-45 km; genişliği yüzeyde 145-150 m, tabanda ise yaklaşık 125 m; suyun derinliği de 25 m olacak şekilde planlanmaktadır. Kanal İstanbul'un faaliyete geçmesiyle birlikte İstanbul Boğazı tanker trafiğine tümüyle kapanacak, Marmara-Karadeniz yönünde kanaldan geçmek isteyen gemiler Küçükçekmece gölüne geldikten sonra Karaburun'a kadar sahil güvenlik botları rehberliğinde Karadeniz'e ulaşıp yollarına devam edeceklerdir. Dünyada Kanal İstanbul projesinin emsali olan Panama Kanalı ile Süveyş Kanalı verileri dikkate alınarak ortalama hesaplar yapılmıştır. Kanal İstanbul'dan günlük ortalama 140 geminin geçmesi öngörülmektedir. Bu modeli kurmaktaki amacımız, rehber sahil güvenlik ekibinin toplamda harcadıkları süreyi hesaplamak; buna bağlı olarak da hazırda beklemesi gereken minimum rehber sahil güvenlik ekibi sayısını belirlemektir. MATLAB paket programı yardımıyla ortalama değerler girilmiş ve bir rehber sahil güvenlik ekibinin toplamda harcayacağı süre simülasyon yardımıyla elde edilmiştir. Simülasyon çalışmasındaki parametreler şu şekildedir: • Gemilerin gündüz gelme olasılıkları 0.75 ve geçiş süreleri ortalama 4 saattir. • Rehber sahil güvenlik ekibinin gemiye ulaşması süresi gündüz 15 dk., gece 30 dk. ortalamalı üstel dağılım göstermektedir. • Sahil güvenlik botunun geri dönüş süreleri 45 dk. ortalamalı gama dağılımına uymaktadır. • Sahil güvenlik botunun arıza yapma olasılığı gidişte 0.05, gelişte 0.01; tamir süresi ortalama 50 dakikadır. • Geminin gidişte arıza yapma olasılığı 0.05; tamir süresi ortalama 100 dakikadır. Tüm bu parametreler dikkate alınarak yapılan simülasyon çalışmasında Kanal İstanbul'dan geçmek isteyen bir gemiye rehberlik edecek sahil güvenlik ekibinin harcayacağı ortalama süre 5 saat olarak hesaplanmış, bu süreye göre ortalama 140 gemi için minimum 30 rehber sahil güvenlik botunun hazır bulunması gerektiği ortaya konulmuştur. Farklı parametreler kullanılarak, farklı ekipmanlar açısından da sayı ve süre gibi hesaplamalar elde edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kanal İstanbul, Rehber Sahil Güvenlik Botu

Öğrencilerin Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisinin İncelenmesi: Bir Örnek Olay Çalışması

Arş.Gör. Hakan Tahiri Mutlu - Yrd.Doç.Dr. Abdulhamit Eş - Ahmet Taş

ÖZ

Günümüzde etkilerini yoğun olarak yaşadığımız küreselleşmenin rekabeti güçlendirmesiyle, tüm ülkeler açısından girişimcilik sürekli önemi artan bir konudur. Girişimcilik sadece gelişmiş ülkeler için değil, gelişmekte olan ülkelerin de en çok ihtiyaç duyduğu etkendir. Girişimcilik gelir artışında, işsizliğin azalmasında ve buna bağlı olarak istihdamın artmasında, para dolaşımının hızlanmasında, ekonomik refahın artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle ülkeler vatandaşlarını girişimciliğe yönlendirmek adına yüksek maliyetlere katlanmaktadırlar. Üniversite eğitiminin kişileri girişimciliğe yönlendirecek şekilde verilmesi uzun vadede hem bu maliyetleri azaltacak hem de bilinçli ve genç bireylerin girişimci olmasına vesile olacaktır. Bu çalışmada Abant İzzet Baysal Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü öğrencilerinin kişilik özelliklerinin ve aldıkları eğitimin girişimcilik eğilimlerine olan etkisi ölçülmüştür. Yapılan faktör analizi ile kişilik özellikleri 5 faktörde ve girişimcilik eğilimi 6 ana faktörde toplanmıştır. elde edilen faktörlerle yapılan doğrusal regresyonla eğilimi etkileyen kişilik faktörleri belirlenmiştir. Belirlenen hipotezler belirtilen faktörler açısından birçok hipotez doğrulanmış ve üniversite eğitimi gören öğrencilerin girişimcilik eğiliminin bulunduğu aynı zamanda girişimciliğin sadece kişilik temelli olmadığı tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimi ile olan ilişkisinin yaklaşık %18'lik bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Araştırmada cinsiyet değişkenine göre inceleme yapıldığında kadınlarla erkekler arasında farklılık bulunmayan faktörlere bakıldığında; kadınların iş kurma konusunda daha çok negatif düşüncelere sahip olduğu ancak erkeklerden daha fazla kararlı ve azimli olduğu sonucu görülmüştür. Birinci ve dördüncü sınıflar arasında yapılan incelemede ise katılımcıların üniversitede aldıkları eğitimin kendi işini kurma konusuyla ilgili faktörlerde farklılığa sebep olduğu ve eğitimleri sonucunda girişimciliğe daha yatkın bireyler olma ihtimalinin yüksek seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca ailede kendi işini kuran bireylerin girişimcilik eğilimi bulunmayanlara göre daha yüksek bulunmuş ve üniversitede girişimcilik dersi alan öğrencilerin eğilimi bu dersi almayan öğrencilere göre daha yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik Eğilimi, Üniversitede Girişimcilik, Kişilik Özellikleri

Dini Tutumların Çalışan Sesi Üzerindeki Etkisi

Hale Eda Akduru - Prof.Dr. Fatih Semercioöz

ÖZ

Dünya üzerinde topluluklar var oldukça varlığını sürdüren ve çeşitli tartışmalara sebebiyet veren inanç kavramı kendisini bireylerin sosyal ortamlardaki tutum ve davranışlarında göstermektedir. Özellikle çalışma hayatındaki bireyler dini tutumlarını istihdam edildikleri işletmede etik değerler, ahlaki yaklaşımlar, algılama ve paylaşım biçimleri gibi yollarla ortaya koymaktadırlar. Her ne kadar Türk Kültüründe 'ayıp, günah' gibi toplumsal dayatmalar nedeniyle olumsuzluklara sabretme anlayışı yaygın olsa da, işletmede memnun olunmayan konularda proaktif şekilde eleştiride bulunma veya işe ilişkin hususlarda katılımcı olma gibi tepki verme davranışlarını kapsayan çalışan sesi (işgören sesliliği) çalışanların dini tutumlarından etkilenmesi olası bir kavramdır. Bu bağlamda çalışmamız aracılığıyla çalışanların dini tutumlarının (alt boyutları ile) çalışan sesi üzerinde etkileri olup olmadığı araştırılmış ve analizlerden çıkan sonuçlar bulgular kısmında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dini Tutum, Çalışan Sesi, İslam

Romantik İlişkilerde Çelişik Cinsiyetçiliğe Bakış: Pamukkale Üniversitesi Örneği

Mahmut Dal - Okutman Hale Yayla Ustacı

ÖZ

1996 yılında ilk defa Glick ve Fiske tarafından ortaya atılan çelişik duygulu cinsiyetçilik teorisine göre herkes tarafından bilinen cinsiyetçilik olan düşmanca cinsiyetçiliğin yanı sıra korumacı cinsiyetçilik olarak tanımlanan ve pozitif bir anlamda gibi görünen, kadınların çoğu tarafından benimsenen ve onur verici olarak algılanan bir kavram daha bulunmaktadır. Buna göre kadınlar erkeğe göre zayıf ve erkeğe bağımlıdır. Bu durumda işin aslında geleneksel önyargılı ve erkek hakimiyetinin bulunduğu ve bu hakimiyetin oldukça zarar verici sonuçlara sebep olabileceği söz konusudur. Toplumlardaki cinsel eşitsizlik sosyal ortamlarda daha güçlü bir şekilde kendini göstermekte, romantik ilişkiler bu bakış açısına göre şekillenmektedir. Karşı cinsiyetle romantik ilişkinin hayatta mutluluğun temel sebeplerinden biri olduğu bilinmektedir. Bu noktada ilişkileri ve kariyerlerinin başlangıcında olan üniversite öğrencilerinin düşünceleri, belirleyici bir bakış açısı oluşturmaktadır. Gençlerin 'düşmanca cinsiyetçilik', 'korumacı cinsiyetçilik', 'koruyucu ataerkillik' ve 'cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma' konularıyla ilgili fikirleri 'Çelişik Cinsiyetçilik' kavramı kapsamında önem arz etmektedir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin çelişik cinsiyetçilik hakkındaki bakış açıları 'Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Anketi' uygulanarak belirlenecektir. Bazı fakülteler ve Meslek Yüksekokullarında uygulanacak bu anket, 5'li likert ölçeği ve SPSS 24.0 kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyetçilik, Çelişik Cinsiyetçilik, Düşmanca Cinsiyetçilik, Korumacı Cinsiyetçilik

Sığınmacı Sorununu Anlamaya Yönelik Sosyolojik Bir Kavram Olarak Yabancı: Eleştirel Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Halil Çakır

ÖZ

Klasik sosyolojinin temel kavramlarından olan toplumsal bütünleşme olgusuna, günümüzde yeniden ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın temelinde, Ortadoğu ülkelerinde yaşanan yıkımların, mültecilik olgusunun aktörlerini, benzer kültürlere mensup milyonlarca insan olarak yeniden belirlemesi yatmaktadır. Batı ülkelerinin kapılarını kapattığı ve başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerinin kabul ettiği sığınmacı nüfusun bu toplumlarla bütünleşmesi sorunu karşısında sosyolojik çalışmalar, farklı kavramsallaştırmaları işe koşmaktadır. Bu doğrultuda başvurulan yaklaşımlardan biri, Alman sosyolog Georg Simmel tarafından formüle edilen yabancıdır. Toplumsal bir gruba sonradan dahil olan kimse olarak yabancı, Simmel'in biçimsel sosyolojisinde, kimliği grup tarafından tayin edilen bir toplumsal tiptir. Simmel tarafından küçük toplumsal gruplarda kavramsallaştırılan yabancı, Simmel'i takip eden yazarlar tarafından, dini ve etnik azınlıklar gibi, içinde bulundukları toplumda tarihsel bir arka plana sahip olan büyük toplumsal gruplara uyarlanmıştır. Sığınmacı nüfus için ise yabancı tipolojisinin henüz oluşmakta olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmada, sığınmacı sorununa yönelik teorik ve ampirik literatürde yabancı kavramının kullanımlarına değinilerek, kavramın sığınmacı sorununa uygulanabilirliği tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Bütünleşme, Sığınmacı Sorunu, Georg Simmel, Yabancı

Başkale (Van) Havzasında Başkale Fay Kuşağının Akarsu Sistemlerine Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Halil Zorer - Prof. Dr. Saadettin Tonbul

ÖZ

Çalışma alanını oluşturan Başkale Havzası, Doğu Torosların doğu kesiminde yer almaktadır. Başkale Havzası morfolojik bir havza özelliği taşımaktadır. Havza kuzey – güney doğrultusunda uzanır ve yüksek dağ sıraları ile çevrelenir. Batısında Başkale Dağı (3668 m.) ve Mengene Dağları (3400 m.) ile Van Gölü Kapalı Havzasından ayrılır. Doğusunda ise Doğanlı Dağları (2950 m.) ve Yiğit Volkan Dağı (3468 m.) ile Türkiye – İran devlet sınırının belli bir bölümünü oluşturur ve Urmiye Gölü Kapalı Havzasından ayrılır. İnceleme alanının morfolojik havza olma özelliğinden dolayı sentripetal drenaj sistemi görülmektedir. Havzayı çevreleyen yüksek dağlardan akan yan kollar (İnsekant) havza tabanında ana akarsu (Konsekant) konumunda olan Çığlı Suyuna karışmaktadır. Havza jeolojik olarak Başkale Fay Kuşağının oluşturduğu bir çek-ayır (pull-apart) havzasıdır (Koçyiğit 2005). Başkale Fay Kuşağına bağlı oluşan doğrultu atımlı faylar havza eksenine ve Çığlı Suyuna (konsekant) paralel uzanırken yan kol (İnsekant) akarsuları dik ve/veya dike yakın kesmektedir. Havzadaki insekant akarsu yataklarında ötelenmeler bu durumu kanıtlar niteliktedir. Özellikle insekant akarsuların konsekant akarsuya katıldığı alanlarda kancalı drenaj sistemi görülmektedir. Kuvaterner öncesi kapalı bir havza olan inceleme alanı kuvaternerde Zap Suyu tarafından kapılarak dış drenaja açılmıştır. Bu süreç sonunda havza içerisinde güneye doğru akış gösteren Çığlı Suyu, Zap Suyunun en kuzey kolu haline gelmiştir. Havzanın dış drenaja açılması alandaki yerel taban seviyesini alçaltmış ve gençleşmeye sebep olmuştur. Gençleşme ile birlikte akarsular vadilerini aşındırarak derinleştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Başkale Havzası, Çığlı Suyu, Zap Suyu, Sentripetal Drenaj, Kancalı Drenaj

Medyada Azınlıkların Temsili ve Nefret Söylemi: Ermeni ve Yahudi Örneğinde

Halime Kök - Yrd.Doç.Dr. Feridun Nizam

ÖZ

Kitle iletişim araçları çeşitli işlevleri ile hayatımızın vazgeçilmez birer parçası haline gelmiştir. Kitle iletişim araçları, insan ve toplum arasındaki en önemli iletişim ağını oluşturmaktadır. İletişim ve kitle iletişim araçları günlük yaşantımızın bir parçası olmakla beraber, dünyayı ve içinde bulunduğumuz toplumu algılamamızda, olay ve durumlar ile ilgili yorum yapmamızda, başkalarını etkilememizde, başarı ve başarısızlıklarımızda özetle tüm yaşamımızda önemli bir rol oynamaya başlamıştır. Çok kültürlülük demokratik yaşamın vazgeçilmez unsuru olarak çoğulculuğun temsili açısından oldukça önemlidir. Etnik, dilsel, kültürel ayrımların olduğu toplumlarda haber, bilgi gibi ihtiyaçlara yanıt veren yayınların içeriklerinde farklı düşüncelere ve görüşlere yer verilmesi, yayınların kişi ve grup farklılıklarını temsil etmede istikrar sağlanması ve farklı grupları kucaklayan çoğulcu ve birleştirici yayın politikalarının yaratılması önemlidir. Bu çalışmada, etnik azınlıkların Türkiye basınında ana akım ve alternatif medyada nasıl temsil edildiği imcelenecektir. Etnik azınlıklara örnek olarak Ermeni ve Yahudi azınlıkları ele alınacaktır. Medyanın etnik azınlıkların ulusal basında nasıl temsil edildiği ve bu azınlıklara yönelik gerçekleştirilen söylem kategorileri ve nefret söylemi örnekleri incelenecektir. Anahtar Kelimeler: Medya, Temsil, Nefret Söylemi, Azınlıklar

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Medya, Temsil, Nefret Söylemi, Azınlıklar

Siyasi ve Ekonomik Krizlerde Küresel Yönetimlerin Etkileri; Demokratikleşen Dünyada Küresel Yönetimde Reform Talepleri: Imf ve Birleşmiş Milletler

Doç.Dr. Haluk Yergin

ÖZ

Birleşmiş Milletler; İkinci Dünya Savaşının kazananlar ve kaybedenler dengesine göre, gelecek nesilleri savaşın acısından korumak maksadıyla devletlerin kuvvetlerini birleştirerek insanlar ve uluslararasında eşitlik kuralından taviz verilmeksizin bir dünya düzeni kurma iradesini beyan ettikleri bir yapıdır. Oysa BM Güvenlik Konseyi'n yapısı bu günkü dünya gerçeklerine ve jeopolitik yapısına uymamaktadır. Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan günümüze kadar "dünya barış ve güvenliğinin sağlanması" hedefini gerçekleştirmesi için üye devletler tarafından yapılan katkılar ve sağlamış olduğu başarı/ başarısızlıklar hem sayısal ve hem de niteliksel olarak tartışılmaktadır. Özellikle Konsey 5 (beş) daimi üye yapısı ile 21.yüzyılın politik ve coğrafik güçler dengesine denk düşmemektedir. IMF (Uluslararası Para Fonu), uluslararası para sisteminin düzenli bir şekilde işlemesini sağlamak amacıyla 1944 yılında faaliyete geçmiş bir yapıdır. Bu çerçevede dış ödeme açıkları bulunan ülkelere kredi desteğinde bulunmakla yükümlüdür. Son dönemlerde IMF'ye kendi içinden ve dışarıdan eleştiriler artmaktadır. Bu eleştiriler, IMF'nin karar verme mekanizmasından, ince ayrıntılara kadar ulaşabilen şartlılık ilkelerine ve uyguladığı yanlış politika seçeneklerine kadar uzanmaktadır. Bu makalede, İki önemli küresel kuruluş olan BM ve IMF eleştirisel bir bakışla ele alınmış ve her iki konudaki reform çalışmaları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Imf, Bm, Reform, Demokratikleşme

Işsizliğe Etki Eden Makro Ekonomik Değişkenlerin İncelenmesi: Türkiye Uygulaması

Öğr.Gör. Hamid Yeşilyayla - Doç.Dr. Hakan Demir

ÖZ

Makro ekonomiyi önemli ölçüde etkileyen işsizlik kavramı, globalleşen dünyada oldukça hassas bir değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. İşsizlik oranı kontrol edilmesi, diğer makroekonomik değişkenlerle olan ilişkilerinin anlaşılabilmesi oldukça zor, bir yönüyle de sosyal etkenleri içerisinde barındıran bir kavramdır. Bu açıdan bakıldığında işsizliği etkileyen temel makroekonomik faktörler olarak ithalat büyüme hızı, ihracat büyüme hızı, döviz kuru değişim miktarları, nüfus artış hızı, reel GSYİH büyüme hızı ve kamu yatırımları değişkenleri karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı işsizlik oranını etkileyen makroekonomik değişkenlerin bağımsız değişken olduğu işsizlik oranının bağımlı değişken olduğu bir regresyon modeli kurularak istatistiksel çıkarım ve öngörüde bulunmaktır. Bu bağlamda oluşturulan veri setine Augmented Dickey Fuller (ADF) birim kök sınaması yapılarak değişkenlerin durağanlıkları incelenmiş, durağan olmayan seriler için gecikme değerleri alınarak durağanlaştırılmıştır. Daha sonra değişkenler arasında nedensellik sınaması yapılmak amacıyla Granger Nedensellik Testi uygulanmıştır. Regresyon tahminlemesi için gerekli olan durağan ve nedensellik testlerinden sonra çok değişkenli regresyon modeli kurulmuştur. Kurulan model iki aşamalı EKK (En Küçük Kareler) yöntemi kullanılarak çözümlenmiş ve gelecekteki işsizlik oranları tahmininde kullanılabilecek tahminciler elde edilmiştir. Yapılan tahminlerin başarısı ise geriye dönük testler aracılığıyla sınanmıştır. Bu çalışmanın özgünlüğü, işsizlik olgusunu etkileyen makroekonomik değişkenlerle kurulmuş bir regresyon modelinin iki aşamalı EKK ile tahmin edilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Işsizlik Oranı, İki Aşamalı Ekk Yöntemi, Makroekonomik Analiz, Öngörü

Elma Üretimi Maliyet Analizi: Denizli Çivril Örneği

Öğr.Gör. Nuri Avşarlıgil - Doç.Dr. Hakan Demir - Öğr.Gör. Hamid Yeşilyayla

ÖZ

İnsan yaşamında önemli gıda maddelerinden olan meyve ve sebze üretimi ve tüketimi yurtiçinde hızla artarken yurtdışı pazarlarda önemini arttırmaktadır. Türkiye'nin meyve üretiminde özellikle elma, fındık ve çay ürünlerinde Avrupa ve dünya pazarlarında liderler arasında yer alması ve son 10 yıldaki sahip olduğu üretim potansiyelinin dolayısıyla verimliliğinin azaldığının görülmesi çalışmanın referans noktasını oluşturmaktadır. Çalışmamızda verimlilik ve maliyet analizleri açısından elmanın seçilmiş olmasının sebebi bulunduğumuz konumun Türkiye elma üretiminde önemli bir yere sahip olmasıdır. Özelikle Çin'in dünya elma üretiminde elde ettiği rekabet avantajı Türkiye elma üretiminin aksaklıklarının incelenmesini zorunlu kılmıştır. Ürünlerin çiftçi tarafından üretilmesinin üreticiye maliyetleri farklı kalemlerden oluşmaktadır. Bunlar; ekili dikili arazi bedelleri, elma fidanı, organik ve inorganik gübre, tarımsal ilaçlar, sulama maliyeti, arazi tesis bedelleri, yakıt ve diğer giderler olarak özetlenebilir. Araştırmamıza bu amaçla seçilmiş Denizli Çivril bölgesinde elma üretimiyle uğraşan 46 adet üreticiyle görüşülerek 2015 ve 2016 yılları için elde edilen verilerle maliyet hesaplaması, karlılık analizleri ve yatırımların geri dönüş süreleriyle ilgili çıkarsamalar yapılmıştır. Bu amaçla birim bazında üretim maliyeti hesaplanan elmanın ortalama olarak olması gereken piyasa satış fiyatı başabaş noktası analizi ile belirlenmiştir. Kabul edilebilir bir kar oranı olarak %20'lik bir kar payına ulaşmak için olması gereken piyasa fiyatlarıyla pazarda gerçekleşen satış fiyatları kıyaslanmak suretiyle pazardaki fiyat sorunu ortaya koyulmuştur. Çıkan sonuçları kısaca özetlersek; üreticilerin bilinçsizce kullandığı tarımsal ilaçlama bedellerinin yüksekliği, standardizasyon kriterlerine uymayan üretim yapılması ve mevsimsel dalgalanmalar sebebiyle elmanın istenilen fiyattan piyasada talep görmediği belirlenmiştir. Çalışmanın yorum kısmında maliyetlerin düşürülmesi için çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Maliyet Analizi, Elma Üretimi, Başabaş Noktası Analizi, Tarım Ekonomisi

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye'de Yerel Basının Tarihsel Gelişimine Bir Bakış

Okutman Handan Haykır - Yrd.Doç.Dr. Yavuz Haykır

ÖZ

Tanzimat dönemi, 18. yüzyıl sonlarında başlayan Osmanlı yenileşme ve modernleşme çabalarının yeni bir hız ve atılım kazandığı bir dönem olmuştur. Bir yanda modernleşme çabaları diğer yanda ise Osmanlı eyaletlerinde yer yer ortaya çıkan karışıklıklar taşra yönetiminin yeniden bir düzenlenmeye gidilmesini kaçınılmaz hale getirmiştir. 7 Kasım 1964 tarihinde Vilayet Nizamnamesi hazırlanmıştır. Bu nizamname ile eyaletler kaldırılmış ve Fransız taşra teşkilatına uygun olarak livalardan oluşan vilayetler kurulmuştur. Taşra idarelerinde yapılan bu büyük değişikliklerde göze çarpan en önemli kültürel gelişmelerden biri de her vilayet merkezinde bir matbaanın açılmasıdır. Sultan Abdülaziz 1863 yılında Mısır gezisi sırasında, Mısır'ın çeşitli bölgelerinde gazeteler çıkarıldığını öğrenmiş ve Osmanlı vilayetlerinde de "vilayet matbaaları" kurularak basın- yayın faaliyetlerinin yapılmasını istemiştir. Böylece vilayetlerde matbaalar açılmaya başlanmıştır. Valilik bünyesi içinde açılan bu matbaalarda öncelikle kırtasiye işlerine ağırlık verilmiş bunun yanı sıra salnameler, takvimler, edebi ve bilimsel eserler de basılmıştır. Yine bu matbaalar vasıtasıyla birçok vilayette "resmi vilayet gazetesi" de çıkarılmıştır. Böylece bu vilayet matbaaları ve matbaalarda yayınlanan vilayet gazeteleri ile Türkiye'de taşra basını daha sonraki dönemlerde Anadolu basını tabirleriyle anılan yerel basının ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamıştır. Osmanlı Devleti vilayet gazeteleri ile merkezin görüşlerini halka duyurarak kamuoyu oluşturmayı da amaçlamıştır. Vilayet Gazeteleri, Milli Mücadele döneminde ise yapılan vatan savunmasında etkin bir rol oynamışlar. Vilayet gazeteleri yayınlama geleneği Cumhuriyetin ilk yıllarında da sürdürülmüş ve yeni rejimin halka benimsetilmesinde etkin bir görev üstlenmiştir. Vilayet gazeteleri yerel basına öncülük ve rehberlik etmişlerdir. Vilayet gazeteleri yoluyla birçok yörede ilk kez süreli yayın çıkarılmıştır. Gazetelerin basıldıkları matbaalar, kamu işlerinin yanı sıra özel kesimin işlerine de açık tutulmuştur. Birçok vilayette yayımlanan gazeteler, yörenin ilk süreli yayını olduğu için kitlenin basın aracılığıyla eğitilmesinde önemli rol oynamıştır. Yerel basının kültür hayatının gelişmesine önemli katkıları olmuş ve Anadolu'da birçok yazar ve gazetecinin yetişmesine imkân sağlamıştır. Yine bu yayın çalışmaları, yayınlandıkları bölgenin kültürel gelişiminde de bir lokomotif görevi üstlenmişlerdir. Bu çalışmada, Türkiye'de yerel basının ortaya çıkışı, Osmanlı, Milli Mücadele ve cumhuriyetin ilk yıllarındaki durumu ve özellikleri hakkında bilgiler verilerek bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Basın, Vilayet Matbaaları, Vilayet Gazeteleri, Taşra Basını, Osmanlı, Türkiye Cumhuriyeti

Potlaç Geleneğinden Tüketim Kültürüne: Arkaik Bir Törenin Postmodern İzdüşümleri

Arş.Gör. Harun Geçer - Doç.Dr Saffet Kartopu

ÖZ

Günümüz insanı post-modern dönemin akışkanlığı içinde, kendine toplumsal bir statü elde etmek için tüketimi hayatının temel bir unsuru olarak konumlandırmaktadır. İrrasyonel davranış kalıplarıyla beslenen bu durum, içinde yaşadığımız toplumda çeşitli şekillere bürünerek varlığını sürdürmektedir. Karşılıksız verme, toplumun devamı için kendini feda etme, hediyeleşme, belli merasimlerde davetlilere ikramda bulunma, düğünlerde para saçma gibi 'ben'in 'biz'de kaybolduğu kültürel uygulamaların izleri arkaik toplumlarda görebileceğimiz potlaç geleneğine kadar geriye götürülebilir. İlk dönem sosyologlardan günümüze kadar, toplumsal olguları açıklamada en önemli kaynaklardan birisi de antropolojik veriler olmuştur. Modern toplumu anlama ve açıklama saikiyle hareket eden sosyoloji, toplumsal yapının ilksel oluşumlarına kadar uzanarak bunu başarabileceğini düşünmüştür. Belli bir toplumun gelenek ve görenekleri içinde doğan insan, "Ben"ini bu toplumun kalıplarıyla inşa eder. Günümüz post-modern dönemde tüketim kültürü, bu inşa sürecinde önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma da potlaç geleneğinin izdüşümlerini post-modern dönemde tüketim kültürü üzerinden okumayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Potlaç, Tüketim Kültürü, Post-Modern Dönem.

Televizyon Haberciliğinde Etiksel Bir Sorun: Magazinleşme

Öğr. Gör. Dr. Hasan Çiftçi

ÖZ

Televizyon teknolojik gelişimin insanlara sunduğu en önemli araçlardan birisidir. Son zamanlarda televizyon kanallarının ticari kaygıları ve reyting hedefleri televizyon haberlerindeki magazinleşme olgusunun hızla artmasına sebep olmaktadır. Haber programlarında magazin haberleri sayısının artması, ulusal-uluslararası politika, ekonomi, siyasi, sağlık, eğitim, teknoloji gibi daha ciddi haber konularının kişiselleştirilerek, dramatize edilerek ya da eğlenceli yönleri ön plana çıkarılarak magazinel öğelerin yoğun kullanılmasının nedenlerinin ve sonuçlarının insanlar üzerindeki etkilerinin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Haberlerin magazinleştirilmesi bireylerin doğru, güvenilir ve tarafsız bilgi alma özgürlüğünün ihlal edilmesi anlamını taşımaktadır. Bu çalışmada temel olarak televizyon, haber ve magazinleşme, etik olguları üzerinde durulmaktadır. Televizyon haberciliğinde haberlerin magazinleşme olgusunun bir etik sorun olduğu incelenmektedir. Televizyon haberciliğinde magazinleşmenin beraberinde getirmiş olduğu sorunlar belirtilerek sorunların çözümüne ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Haber, Televizyon, Magazinleşme, Etik

Eski Türk-Islam Devletleri'nde Yakınma (Şikâyet) Kurumları

Yrd.Doç.Dr. Hasan Mahmut Kalkışım - Yrd.Doç.Dr. Kadir Caner Doğan

ÖZ

Eski Türk İslam devletlerinde kamusal otoriteler karşısında halkın yakındığı kurumlar olduğu gibi, bu kurumlar aynı zamanda devlet sisteminin ve kamu yönetimi teşkilatının işlemesinde de başat rol oynamışlardır. İslami ahlak ve kültüre bağlı olarak temelde adalet üzerine tesis edilen devletler ve siyasal kurumlar etkin bir halkla ilişkiler vazifesi de görmüşlerdir. Bu devletlerde günümüzdeki ombudsman mekanizmasına benzer faaliyet yürüten örneğin, Divan, Divan-ı Mezalim, Muhtesiblik, Kadı'al Kudat, Ahilik, Şeyhülislamlık ve Divan-ı Hümayun gibi kurumlar bulunmaktaydı. Bu kurumlar öncelikle devlet içerisinde siyasal sistemin etkin bir şekilde işlemesi ve daha sonrasında da toplumda karşılıklı hoşgörü ve saygıya dayalı yöneten-yönetilen arasında meşru bir iktidar bilinci oluşturulmasında önemli etkilerde bulunmuşlardır. Bunlar içerisinden en önemlisi, bu kurumların toplumda adaletin sağlanması ve sosyal dayanışmanın kurulmasında büyük rolleri olmuştur. Bu çalışmada da eski Türk-İslam devletlerinin siyasal sisteminde ve toplumsal yaşamında etkili olan yakınma kurumlarının hak arama kültürü üzerinden bir analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışmada, bu kurumların söz konusu devletlerdeki adalet ve yakınma üzerine ne gibi sonuçlar meydana getirdiği üzerinde de durulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eski Türk-Islam Devletleri, Yakınma, Adalet, Siyasal Kurumlar, Halkla İlişkiler

Kültürel Bariyerler Bağlamında, Kadına Yönelik Şiddet Olgusu

Yrd.Doç.Dr. Hasan Uzun

ÖZ

Şiddet her ne boyutta yaşanıyor ve sonuçları itibariyle de kimleri etkiliyor olursa olsun sosyal bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Şiddet olgusuna maruz kalanın da uygulayanın da aynı kültürel havuzda şekilleniyor olması kültürel kodların irdelenmesini gerekli kılmaktadır. Özellikle kadına yönelik şiddet olayının ülkemizde daha çok adli bir vaka ve özel alan olarak algılanması bu sürecin doğru okunmasının önüne geçmektedir. Halbuki şiddet bireysel/kişisel bir olay değil toplumsal bir hafızanın ürünüdür/dışa vurumudur. Bu nedenle son zamanlarda yapılan sosyal ve ekonomik düzenlemeler beklentinin altında kalmıştır. Şiddet olgusunun en önemli çıktısı öğrenilmiş çaresizliktir. Öğrenilmiş olması bile enformel açıdan kültürel kodlara bir atıftır. Biliyoruz ki iletişim, problem çözme becerileri (bireyin baş etme becerileri, yaşam stresörleri ile başetme), benlik saygısı, ebeveyn tutumları vb. durumlar kültürel yapı içerisinde öğrenilmekte ve şekillenmektedir. Bu nedenlerden dolayı olayın ekonomik ve yasal çerçevelerin dışında kültürel kodlar üzerinden değerlendirilmesi ve irdelenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu amaçla kadına yönelik şiddetin kültürel yönü incelenerek, kadınların yaşadıkları sosyo-ekonomik problemlerine yönelik önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Şiddet, Kognitif Süreç

Kent Planlamasında Paradigma Değişimine Bir Örnek Olarak Taktik Şehircilik (Tactical Urbanism) Akımı

Arş.Gör. Hayal Yetkin Şale

ÖZ

Kent planlamasında, kentsel mekanın düzenlenmesine dair mevcut sorunların çözümüne katkı sunmada birtakım yetersizliklerin baş göstermesi ile yeni planlama paradigmaları mekânsal planlama ve kentsel tasarımın gündemine girmiştir. 1960'larda kent bilimcilerin modern planlama paradigmalarını sorgulamaya başlamalarıyla birlikte modernist kent yaklaşımının alternatifleri araştırılmaya başlanmış; böylece planlama teorisi ve pratiği açısından yeni paradigmalar gündeme gelmiştir (Silva, 2016: 1). Çalışmanın konusunu oluşturan Taktik Şehircilik akımı bu tartışmaların odağında bir akım olarak ortaya çıkmıştır. Taktik Şehirciliği destekleyen teoriler 1960'lı yıllardaki sivil haklar hareketlerinden sonra ortaya çıkmışsa da bir akım ya da hareket olarak Taktik Şehirciliğin ortaya çıkışı 2010'ları bulmuştur. İlk olarak Amerikan kentlerinde ortaya çıkan bu akım, daha sonra dünyadaki pek çok kente yayılmıştır. Taktik Şehirciliğin ortaya çıkışının temelinde, kamu kurumlarının vatandaşların istek ve beklentilerine daha az duyarlı olduğu bir ortamda vatandaşlar açısından daha geniş bir faaliyet alanının mümkün kılınması yatmaktadır. Bu akım, kentteki yapılı çevrenin geçici ve düşük maliyetli değişimini ve kamusal alan kullanımının iyileştirilmesini amaçlayan bir hareket olarak ifade edilebilir. Bu bağlamda, çalışmanın yöntemsel modeli öncelikle bu akımın ortaya çıkışının ardındaki teori ve pratikleri ortaya koyduktan sonra akımın içeriğine değinmek olacaktır. Ardından Taktik Şehircilik akımının dünyadaki örneklerine yer verilerek, bu akımın Türkiye için uygulanabilirliği tartışması ile çalışma sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Taktik Şehircilik, Kent Planlaması, Aşağıdan Yukarıya Planlama

Türk Kamu Yönetiminde Yeni Bir Model: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

Uzman Haydar Albayrak - S. Mustafa Önen

ÖZ

Türk kamu yönetimine yönelik reform çalışmaları uzun yıllardır devam etmektedir. Kamu yönetiminde reform yapılmak istenmesinin temel gerekçesi, kamu yönetiminin hantallığı, kamu görevlilerinin tembelliği ve kamu kaynaklarının verimli kullanılamadığı iddiasıdır. Bu nedenle performansı, esnek çalışmayı ve sözleşmeli istihdamı esas alan yeni modeller önerilmektedir. 2000'li yıllardan itibaren hız kazanan reform çalışmalarının büyük bir bölümü, öneri düzeyinde kalmış; sadece küçük bir bölümü parçalar halinde uygulanabilmiştir. Ancak reform önerilerinin tam olarak vücut bulduğu bir kurumdan bahsedilebilir. 2007 yılında AB kırsal kalkınma hibelerini kullandırmak üzere kurulan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), reformlarla oluşturulmak istenen kamu yönetimi modelinin bir prototipi niteliğindedir. Çalışmada, Türkiye'deki kamu yönetimi reformu çalışmalarına kısaca değinilerek Türk kamu yönetimi için yeni bir örnek olan TKDK'nın kuruluşu, işleyişi, görevleri ve personel politikası değerlendirilmektedir. TKDK gibi somut bir örnek üzerinden yapılacak değerlendirmenin, önerilen yeni kamu yönetimi modellerinin artı ve eksi yönlerinin görülmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi Reformu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (Tkdk), Performans Ölçümü, Sözleşmeli İstihdam, Avrupa Birliği

Işletmelerin Lojistik Faaliyetlerinde Dış Kaynak Kullanımı: Trakya Bölgesinde Faaliyet Gösteren İşletmeler Üzerinde Bir İnceleme

Öğr.Gör. Hüseyin Çakırlar - Yrd.Doç.Dr. Nevin Altuğ - Doç.Dr. Adil Oğuzhan

ÖZ

20. yüzyılın ikinci yarısından sonra, küreselleşmeye bağlı olarak dünya pazarlarında yaşanan gelişmeler, hız, esneklik ve maliyet kavramlarının önemini bir kat daha arttırmıştır. Bu bağlamda; özellikle işletmelerin temel yetkinlik alanları dışındaki yatırımlardan kaçınarak, maliyetleri azaltma ve enerjilerini kendi uzmanlık alanlarına yöneltme isteği dış kaynak kullanımının (outsourcing) doğmasında ve gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Dış kaynak de bu gelişmelerden etkilenmiş ve sonucunda lojistik aktivitelerde dış kaynak kullanımı giderek yaygınlaşmıştır kullanımı ilk zamanlarda sadece temizlik, yemek, ulaşım gibi işletmenin uzmanlık alanı dışındaki faaliyetler için kullanılmaktaydı. Zaman içinde dış kaynak kullanımının kapsamı giderek genişlemiş ve günümüzde işletmelerdeki birçok faaliyet dış kaynaklardan sağlanır duruma gelmiştir. Büyük bir maliyet unsuru olan lojistik faaliyetler. Bu çalışmada Trakya bölgesinde yer alan işletmeler arasından kolayda örnekleme yöntemiyle anket çalışması yapılmış ve işletmelerin lojistik dış kaynak kullanımları incelenmiştir. Araştırmaya katılan işletmelerin % 74'ü lojistik faaliyetlerinde dış kaynak kullanımına giderken, %26'sı ise lojistik faaliyetlerini kendi bünyelerinde gerçekleştirmektedirler. İşletmeler % 92.9'luk bir oranla, maliyetleri düşürmek için lojistikte dış kaynak kullanmaktayız maddesine katıldıklarını belirtmişlerdir. Lojistik hizmet sağlayıcı seçiminde ise işletmelerin özellikle güvenilirlik ve fiyat kriterlerine önem verdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Dış Kaynak Kullanımı, 3 Pl

Neo-Liberal İktisat Politikalarının Çöküşü ve Yeni İktisadi Düzen Arayışları

Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Tezer

ÖZ

Neo-liberal İktisat Politikalarının Çöküşü ve Yeni İktisadi Düzen Arayışları; Dünya kapitalizmi, 1970'li yıllarda girdiği büyük durgunluğu aşmak için ileri sürdüğü neo-liberal politik anlayışı yüzünden, asırlardır elinde tuttuğu küresel hakimiyetini kaybetmesine mi neden oluyor? Bu çalışmada gelişmiş ekonomilerin, uzun yıllardır ellerinde tuttuğu küresel ekonomik gücünün, 21. Asırdan itibaren, eskinin az gelişmiş veya gelişmekte olan ekonomilerine doğru mu akmaktadır sorusuna yanıt aramaktadır. Özellikle Washington uzlaşmalarından sonra uygulanan liberal ekonomik politikalarının, tüm dünyaya dayatılmasıyla, öncelikle krizler yaratan ekonomik anlayışların terbiye ettiği gelişen piyasalar, küresel sermaye ve teknolojik akımlarının da etkisiyle, dünyada kapitalist gelişmiş ekonomilerin karşısına yeni bir güç merkezi veya merkezleri şeklinde çıkmaya başladığı görülmektedir. 2000'li yıllardan itibaren kapitalist gelişmiş ekonomilerin içinde olduğu ve hala aşılamayan bunalım yılları, bu ekonomilerin dünya ticaretinde rekabet üstünlüğünü kaybetmeye başladığının bir göstergesi olmuştur. Artık mutlak üstünlükler, karşılaştırmalı üstünlükler veya klasik iktisadın türettiği yeni iktisadi akımlar dahi, gelişmiş ekonomileri, içinde bulunduğu bunalımdan kurtaramamaktadır. Dünya yeni iktisadi düzenini mi aramaktadır?

Anahtar Kelimeler: Makro Ekonomi, İktisadi Düşünce Tarihi, Finansal İktisat, Uluslararası İktisat, İktisadi Gelişme ve Büyüme, İktisat Politikası

Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Avrupa ve Orta Asya Ülkelerinin Karşılaştırmalı Bir Analizi: Kümeleme Analizi ve Topsıs Yöntemi

Doç.Dr. Tuba Yakıcı Ayan - Arş.Gör. Hüseyin Ünal - Arş. Gör. Serkan Samut

ÖZ

Sürdürülebilir kalkınma, insan yaşamının gereksinimleri ve doğal kaynakların devamlılığı arasında bir denge oluşturarak, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetinden ödün vermeden, günümüzün ihtiyaçlarını karşılayan bir kalkınma süreci olarak tanımlanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma genellikle ekonomik, çevresel ve sosyal olmak üzere üç boyutta ele alınmaktadır. Bu çalışmada sürdürülebilir kalkınma için Birleşmiş Milletler tarafından belirlenmiş olan ekonomik göstergeler dikkate alınmıştır. Söz konusu göstergelere dayanılarak Türkiye dahil Avrupa ve Orta Asya ülkeleri göreli olarak değerlendirilmeye ve konumlandırılmaya çalışılmıştır. Çalışmada öncelikle kümeleme analizi ile ülkeler kümelere ayrılmış ve kümelerin birbirlerinden farklılığı istatistiksel olarak test edilmiştir. Kümeleme analizi birbirine benzer olan birimleri belli gruplar altında toplamakta fakat kümeler arası ya da küme içi göreli üstünlük değerlendirmeleri hakkında net bir bilgi vermemektedir. Kümeleme analizinin bu eksikliklerini tamamlamak amacı ile bu çalışmada TOPSIS yöntemi kullanılmıştır. Uygulama sonucunda Kümeleme ve TOPSIS bulgularının birbirleri ile tamamen tutarlı olduğu görülmüş ve daha ayrıntılı ve yararlı yorumlar yapma fırsatı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Ekonomik Göstergeler, Kümeleme Analizi, Topsıs Yöntemi.

Once More On Text Organization Models

Prof.Dr. Huseynaga Rzayev - Dr. Zana Yalçınkaya

ABSTRACT

This study, concerned with the "basics" of information development, attempts to examine the applicability of the "new-before/without-given" pattern as an additional resource to F. Danes's "given-before-new" thematic progression type in texts from different functional styles. Our controversy rests on the claim that "given-before-new" information development model as a linear relation (between "theme" and "rheme") is not a sufficient condition for organization of texts in different functional styles of language-in-use. Moreover, information "packaging" relies more on the purposive aspect of communication and thereby we will query the contention that for a text to be appropriately goal-oriented, not all uses of "given-before-new" model produce effective texts, which, in turn, serves as a basis for our next assumption: "New-before/without-given" model is an independent requirement, not a by-product or an alternative of the "given-before-new" pattern of information development, since it better reflects the relations between text parts in functional terms, and identifying the transition point of a relation, "designs" a more relevant extent of the items related.

Keywords: Theme/rheme, "given-Before-New" Model, Old/new İnformation, "discourse Motivated" İnformation, "new-Before/without-Given" Model

Bilimde Paradigmal Kayma: Nedensellikten Etkileşime

Prof.Dr. Hüsnü Erkan

ÖZ

Bilimsel gelişmede ilk ana paradigma oluşumu ve ilk bilimsel devrim Newton Mekaniği ile gerçekleşmiştir. Bu paradigmanın temelinde doğanın mekanik işleyiş modelinin "neden-sonuç" mantığı içinde işlediği algısı yer alır. Bu nedensellik, tek yönlü olarak nedenden sonuca yönelik olarak işler. Ayrıca, mekan boyutu içermeyen ve sadece noktasal düzlemde boyutsuz olarak gerçekleşen bir olgudur. Buna karşın bilimde ikinci büyük devrim ve yeni bir paradigma olarak gündeme gelen kuantum düşüncesi, doğa ve evrenin, mikro kozmos olarak atom altının ve makro kozmos olarak evrenin işleyiş sisteminin "çoklu ve dinamik etkileşim" mantığı içinde işlediği algısına sahiptir. Ayrıca beyin araştırmaları da göstermiştir ki, beynin gerek nöron sinir sistemleri arasındaki, gerekse beynin kompartımansal yapısı arasındaki işleyiş mekanizması, nedensellik ilişkisine değil "etkileşim" ve konnektivist ilişki içinde işlediğini göstermektedir.Daha derinlemesine bir analizde, nedensellik ilişkileri, çoklu ve dinamik etkileşim ilişkilerinin özel bir durumu olarak gündeme geldiği görülür. Hatta ara model olan tez anti tez ve sentez ilişkisine dayalı diyalektik algı da bu iki yaklaşım arasında ve etkileşim sisteminin bir başka özel durumu olarak gündeme gelir. Bu açıklamalar ışığında, günümüz sosyal bilimlerin analiz yönteminin, mekaniğin noktasal ve statik neden-sonuç algısı yerine; çok yönlü süreçlerin iç ve dış çevresel unsurları ile birlikte çoklu etkileşim ve ağ yapılanışı içinde ele alınması gereği kaçınılmaz olmaktadır. Başka bir deyimle, sosyal bilimlerin yeni analiz yöntemi, beynin ve evrenin işleyiş sistemlerinde kendini yansıtan, " süreçsel ve yapısal ağların etkileşim" mantığı içinde analiz edilmeleri kaçınılmaz bir zorunluluk olmaktadır. Nedensellik analizi, bütüncül olgunun sadece bir yönünü, bütünden koparark; üstelik bütünü açıladığı iddiası ile genel yasa üretmesi yerine sosyal bilim "etkileşim" mantığı ile daha değişik ilişki ve işleyişleri gündeme getirebilir. Örneğin etkileşim ağları olarak, bütünü oluşturan, nedensellik dışı ağ etkileşimleri şeklinde, karşıt etki, paralel etki, tamamlayıcı, konnektivist ve ketleyici etkiler ile uyarı ve algı tetiklemelerinin de dikkate alınması, beynin işleyiş sistem ve süreçlerinde olduğu gibi, daha derinlemesine açıklamalar getirebilecektir. Bu nedenle Sosyal bilim analizleri, nedensellik analizi ile yetinmeyip yeni bir paradigmal yaklaşım olarak, etkileşim analizlerine yönelmek durumundadır.

Anahtar Kelimeler: Paradigmal Kayma, Nedensellik, İnter-Aktif Çoklu Etkileşim

Lojistik Köylerin Amaçları ve Türkiye'deki Durumu

Öğr.Gör. İbrahim Ethem Dağdeviren - Öğr.Gör. Şakir Mirza

ÖZ

Sanayileşmenin artması ve teknolojik gelişmeler neticesinde artan ticaret karşısında sürekli gelişme gösteren lojistik sektörü ülkelerin gelişmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Firmaların rekabet üstünlüğü elde edebilmesi açısından lojistik faaliyetler, son yıllarda üzerinde durulması gereken bir konu haline gelmiştir. Lojistik faaliyetlerin öneminin artması ile birlikte lojistik süreçlerinde de birtakım değişiklikler yaşanmaktadır. Bunun neticesinde entegre taşımacılığı gerçekleştirmek, maliyetleri azaltmak, trafik sıkışıklığını gidermek amacıyla lojistik köyler oluşturulmaya başlanmıştır. En az 100 hektara sahip, genellikle yerleşim yerleri dışında oluşturulan, lojistikle ilgili tüm faaliyetlerin yerine getirildiği özel merkezlere lojistik köy adı verilmektedir. İlk olarak ABD de kullanılan daha sonra trafik sıkışıklığını gidermek amacıyla Japonya da kullanılan lojistik köyler ülkemizde 2005 yılından itibaren kullanılmaya başlanmış ve TCDD tarafından 2006 yılında oluşturulmaya başlanmıştır. "Logistical park", "transport center", "integrated merchandise center" gibi isimlerle de anılan lojistik köylerden ülkemizde 7 tanesi tamamlanmış olup toplamda 20 adet olması planlanmaktadır. Çalışmamızda da ülkemizdeki bu lojistik köylerin durumları ve sağladığı faydaları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Lojistik Köy, Lojistik Merkez, Lojistik Üs

Lojistikte Kirlilik Önleme ve Sürdürülebilirlik Yaklaşımı Olarak Yeşil Lojistik

Öğr.Gör. Şakir Mirza - Öğr.Gör. İbrahim Ethem Dağdeviren

ÖZ

Hem üretim, hem tüketim, hem de hizmet aşamasında atıklar ortaya çıkmakta ve dünyamız her geçen gün biraz daha kirlenmektedir. Üretim aşamasında ortaya çıkan kirliliği önlemek için devletlerin düzenlediği yasal mevzuatlar mevcuttur. Son yıllarda giderek artan tüketim aşamasındaki kirlenmeleri önlemek amacıyla "her atık çöp değildir'' anlayışı ile geri dönüşüm faaliyetleri ile kirlilik önlenmeye çalışılmaktadır. Lojistik de hayatın her alanında var olan bir sektördür. Ülkeler gelişmekte ve geliştikçe çevre bilinci ortaya çıkmakta bunun sonucunda, yeşil uygulamalar önem kazanmaktadır. İşletmeler için sürdürülebilirlik devamlılık unsuru olarak önem arz etmektedir. Hem sürdürülebilirlik açısından, hem de çevre kirliliğinin önlenmesi açısından her geçen gün önemi artan yeşil lojistik kavramı işletmeler tarafından benimsenen bir uygulama olarak görülmektedir. Bu bağlamda, lojistik firmalarının da yeşil uygulamalara olan eğilim artmakta ve lojistik firmalarında çevre bilinci gelişmektedir. Bu çalışmada yeşil lojistik uygulamalarını benimseyen lojistik firmaları ve son yıllarda yeşil lojistik alanında yapılan akademik çalışmalar ve yeşil lojistik uygulamalarının yeterliliği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Lojistik, Sürdürülebilirlik, Lojistik

Balıkesir'de Salyangoz, Kurbağa ve Deniz Hıyarı İşletmeciliği

Doç.Dr. İbrahim Aydın

ÖZ

İnsanoğlunun beslenme alışkanlığını; damak zevki, gelenek, görenek, inanç ve çevresel faktörler gibi birçok faktör etkiler. Bazı toplumlar için vazgeçilmez, temel ve leziz kabul edilen bir besin türü, başka toplumlar için pis hatta iğrenç olabilmektedir. Bu noktada toplumda kabul görmeyen, tüketilmeyin besinlerin üretimi, pazarlanması doğru kabul edilmez. Bunu yapanlara ise sempati ile bakılmaz. Bazen ezber bozan uygulama ve gelişmeler de yaşanmaktadır. Buna en güzel örnek de Balıkesir Bandırma'daki salyangoz, kurbağa ve deniz hıyarı üreten, toplayan, işleyen ve ihraç eden deniz ürünleri işletmesidir. Kuruluşu 1983 yılına dayanan Kocaman Balıkçılık, Müslüman toplum tarafından kabul gören deniz ürünleri dışında, Müslümanlar tarafından tüketilmeyen salyangoz, kurbağa ve deniz hırayı üretmekte, toplamakta, işlemekte ve dünyanın farklı ülkelerine ihraç etmektedir. Böylece ülkemizde talep olmadığı için ticari değeri olmayan bu ürünleri değerlendirmekte, döviz girdisi sağlamaktadır. Ayrıca sadece işletmede 250 civarında işçi çalıştırarak istihdama da önemli oranda katkı sağlamaktadır. Ayrıca sahadan tesise, tesisten pazar ülkelerine ulaşımda çalışanlar, aracı toplayıcılar gibi diğer aşamalarda çalışanlar da dikkate alınırsa ekonomik anlamdaki katkısı daha da büyümektedir. Bu çalışmamızda Bandırma'daki salyangoz, kurbağa ve deniz hıyarı ticareti ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deniz Ürünleri, Bandırma, Salyangoz, Kurbağa, Ticaret

Türkiye'de Zincir Otel Uygulamaları: Turizm ve Pazarlama Stratejileri Üzerine Bir Alan Araştırması

Doç.Dr. İhsan Çapcıoğlu - Araştırmacı Ertan Özçoban

ÖZ

Küresel gelişmelerden en fazla etkilenen sektörlerden biri olan konaklama sektörü ve bu sektör içinde faaliyet gösteren konaklama işletmelerinin, özellikle incoming turizmi içindeki önemi her geçen gün artmaktadır. Turizmin yoğun bir faaliyet alanı ve endüstri haline geldiği dünya ülkeleri ile Türkiye'nin turizm durumu ve potansiyeli düşünüldüğünde, Türkiye'de konaklama sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı zincir otel uygulamalarının pazarlama stratejilerinin irdelenmesi işlevsel öneme sahiptir. Bu bağlamda, konaklama sektörünün ülke turizmi açısından öneminin ve uluslararası zincir işletmelerinin küresel turizm içindeki konumunun vurgulanması gerekir. Bu çalışmada, Türk turizm sistemi içerisinde büyük paya sahip konaklama sektöründe faaliyet gösteren zincir otel uygulamasının hizmet standartlarının incelenmesi, pazarlama stratejilerinin saptanması ve bu sistem içerisinde gösterdiği faaliyet ve edindiği konum itibariyle tartışılması amaçlanmaktadır. Çalışmada, söz konusu amacı gerçekleştirmek için, öncelikle literatür taranması yoluyla elde edilen bilgi ve belgelere müracaat edilmiştir. Bu teorik çerçevenin pratik yansımalarını gözlemlemek için nitel yaklaşıma dayalı olarak Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir ve Antalya illerinden seçilen 15 yerli ve yabancı sermayeli zincir otelde görüşmeler yapılmıştır. Söz konusu görüşmeler, zincir otellerin reklâm ve halkla ilişkiler müdürleri, satış temsilcileri ve üst düzey yöneticileri ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, turizm ve pazarlama ilişkisi bağlamında çeşitli boyutlarıyla değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Turizm, Pazarlama, Zincir Otel, Konaklama.

Yerel Seçimlerde Siyasal Bilinç ve Aday Faktörü

Yrd.Doç.Dr. İhsan Kurtbaş

ÖZ

Seçmen karar ve tercihlerine etki eden birçok faktör olmakla birlikte; yerel seçimlerde aday; genel seçimlerde ise parti faktörünün daha etkili olduğuna dair genel bir kabul vardır. Öte yandan adayın hangi özelliğinin, neye göre, nerede, nasıl ve ne kadar etkili olduğu hususu ise, siyaset bilimi açısından önemini sürdürmektedir. Zira bununla ilgili birçok çalışma yapılmasına rağmen; bizce hala yetersizdir. Bu çalışmanın özgünlüğü ve önemi siyasal bilincin mevcudiyeti ile yerel seçimlerde adaya oy verme davranışına etki eden faktörler arasında ilişki aramasından kaynaklıdır. Bu bağlamda Ardahan ilinde 30 Mart 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nden önce 460 seçmen ile yüz yüze anket yapılmıştır. Elde edilen verilerin, yerel seçimlerde aday faktörü ile ilgili yapılan çalışmaların bilgi havuzuna katkı sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aday, Yerel Seçimler, Siyasal Bilinç

Giyilebilir Teknoloji Ürünlerini Benimsemede Farklılıklar, Zaman İçinde Değişim; Sosyal ve Fen Bilimleri Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. İkram Daştan

ÖZ

Teknolojik değişim ve gelişim bireylerin yaşam alanlarında da etkisini hız kesmeden artırmaya devam etmektedir. Teknoloji yayılım hızının son dönemde çok hızlı olması yeni teknolojilerin kullanıcılar tarafından hızla benimsendiğini göstermektedir. Yakın zamanda kullanıcıların yaşam alanlarında yer edinmeye başlayan giyilebilir teknolojilerde bu alanlardan biridir. Teknolojik ürünlere bakış açısı, benimseme ve kullanım kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Bu araştırmada da sosyal bilimler alanında okuyan öğrenciler ile fen bilimler alanında okuyan öğrenci grupları arasında giyilebilir teknolojik ürünlere bakış açısında farklılık olup olmadığı ve bu farklılığın zaman içerisinde değişip değişmediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Toplam 800 öğrenci üzerinde 2 yıllık bir süreçte gerçekleştirilen araştırmada giyilebilir teknoloji kapsamında sosyal,parasal, duygusal ve fonksiyonel değer boyutlarının bireylerin tutumları ve satın alma niyetlerindeki etkileri ve sosyal / fen bilimleri öğrencileri arasındaki farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Giyilebilir Teknolojiler

Xıx. Yüzyılda Doğu Karadeniz Yaylalarında Değişim, Rekabet ve Tartışmalar

Prof.Dr. İlhan Ekinci

ÖZ

Nehir vadileriyle bölünmüş Karadeniz coğrafyası, sahillerinden başlayarak yaylalarına kadar uzanan bir mekanda sosyal ve ekonomik bir bütünlük arz eder. Konar-göçer Türk yaşam biçiminin en önemli unsurlarından olan yaylalar, bu yaşam biçiminin yarı zamanlı mekanları olarak görülmüş ve o oranda tarihin ilgi alanına girmiştir. Bir kaç asır boyunca klasik Osmanlı düzeninin bir parçası olan yaylalar, XIX. Yüzyılda çeşitli değişim ve dönüşümler geçirmiştir. Karadeniz'in uluslararası ticarete açılması, sahillerde yaşanan kentleşme, iç ve dış göçler, ayanlık gibi Osmanlı Devleti'nin yaşadığı gelişmeler bulanık bir mülkiyet alanı haline gelen yaylalar üzerinde yaşanan tartışmaları daha da alevlendirmiştir. Bu bildiri, XIX. Yüzyılda yaşanan gelişmeler ışığında Doğu Karadeniz'in bazı yaylalarında yaşanan rekabetleri ve tartışmaları örnekler üzerinden incelemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Karadeniz, Yayla, Göç, Kentleşme

Ilkokul Öğrencilerine Yönelik Analog ve Sayısal Ortamda Harita ve Harita Benzeri Ürünlerin Tasarımı ve Kullanıma Sunulması

Yrd.Doç.Dr. İlkay Buğdaycı - Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Zahit Selvi

ÖZ

Haritaların temelde en önemli özelliği bilgi iletişim aracı olmasıdır. Haritalar, belli matematiksel kurallara bağlı kalarak, yeryüzünün tamamı ya da belirli bir bölgesi ile ilişkili konulara ait mekansal objeleri, kartografik işaretlerle çeşitli altlıklar üzerine aktararak bilgi iletimi sağlamaktadır. Bu nedenle çok farklı alanlarda kullanılmakta ve ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitim sürecinin başlangıcında gerek televizyon programlarında, gerek bilgisayar oyunlarında gerekse okul öncesine yönelik hazırlanmış resimli eğlenceli haritalardan oluşan atlaslar ve kitaplarla harita kullanımının erken yaşlarda başladığı görülmektedir. Özellikle çocuk kullanıcılara yönelik nitelikli ürünlerin eğitim sisteminde yer alması ve eğitim alanında harita kullanımına özen gösterilmesi küçük yaştaki kullanıcıların ileriye dönük bilinçli harita kullanıcısı olmaları ve mekansal düşüncelerinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Eğitimde harita kullanımı alanında kartografların da önemli görev ve sorumlulukları vardır. Haritaların kartografik tasarımı ne kadar başarılı ise haritalar o kadar etkin bir şekilde kullanılabilir. Farklı kullanıcılara ve farklı amaçlara göre haritalara ihtiyaç duyulması kartografik tasarımın da geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda harita üzerinde kullanılan işaret, yazı, renk, grafik gösterimler, işaret tablosu (lejant) tasarımının çocuk kullanıcıların yaşına bağlı algılama ve eğitim seviyelerine uygun olarak tasarlanması ve buna bağlı olarak algılama seviyesi geliştikçe, kullanılan haritaların, konuların içeriği ve coğrafi bilgilerin tasarımı açısından değişmesi gerekmektedir. Bu çalışmada üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü desteğiyle yürütülen "İlkokul Öğrencilerine Yönelik Analog ve Sayısal Ortamda Harita ve Harita Benzeri Ürünlerin Tasarımı ve Kullanıma Sunulması" isimli projenin tanıtımı ve ilk 6 aylık dönemde yapılan çalışmalar ele alınmaktadır. Proje kapsamında ilkokul öğrencileri için yaş gruplarına ve algılama seviyelerine uygun harita tasarımlarının yapılması ve bu tasarımların bu yaş grubundaki çocukların harita kullanma becerisine katkısının ölçülmesi amaçlanmaktadır. İyi tasarlanmış haritaların eğitim sisteminde yer almasıyla görsel olarak anlatılan derslerin çocuklar üzerindeki olumlu etkisi düşünüldüğünde, coğrafya, sosyal bilgiler ve hayat bilgisi gibi haritanın sıklıkla kullanılması gereken derslerin öğretilmesinde önemli kazanımlar sağlanacağı açıktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Haritaları, Kartografik Tasarım, Eğitimde Harita Kullanımı, Coğrafi Bilgi Sistemi

Kentsel Planlamada Ütopyalar: Gökkuşağının Ötesi

Yrd.Doç.Dr. İlke Bezen Tozkoparan

ÖZ

Italo Calvino'ya göre kentler anıların, arzuların, bir dilin işaretleri gibi birçok şeyin bir araya gelmesidir: Kentler "takas yerleridir, tıpkı bütün ekonomi tarihi kitaplarında anlatıldığı gibi, ama bu değiş-tokuşlar yalnızca ticari takaslar değil; kelime, arzu ve anı değiş-tokuşları"dır. Kentler de düşler gibi, "bir arzuyu ya da arzunun tersi, bir korkuyu gizleyen resimli birer bilmecedir" ve "söylediklerinin ana hattı gizli, kuralları saçma, verdiği umutlar aldatıcı, her şey, başka bir şeyi gizliyor olsa da kentleri de rüyalar gibi arzuların veya korkuların kurduğunu" ifade etmektedir. "Arzular ve korkular" antik çağlardan günümüze birçok insana ilham kaynağı olarak ideal toplum için ideal yerleri ya da kentleri düşünmeye, planlamaya ve yazmaya yönlendirmiştir. İşte ütopyalar belki de arzuların ve korkuların başladığı yerlerden ortaya çıkmaktadır. Ütopya bilindiği üzere Yunanca kökenli bir terimdir, hem hiçbir yer (outopia) hem de iyi bir yer (eutopia) olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda ütopyaların her zaman yer ile bağlantısı olduğu ifade edilmektedir. İlk baştan beri ütopyaların belirgin olarak kentsel bir forma sahip olduğu ve başlangıçta her kentin özünde bir miktar ütopya olduğu kabul edilmektedir. Bununla birlikte, kentin, antik çağlardan başlayarak ideal olarak ortaya konulan toplum tasarımlarının mekanı olduğu da bilinmektedir. Ütopyalarda kentin, ideal yaşam, ideal toplum, ideal yönetimin gerçekleştiği mekan olması açısından önemli olduğu vurgulanmaktadır. Planlı ve düzenli tasarımların ürünü olması gerektiği düşünülen kentlerin, mekansal örgütlenmeler ile toplumsal düzen arasında uyum ve denge sağlanabildiği ölçüde "iyi yer" niteliklerini endüstri devrimine kadar koruyabildiği ifade edilmektedir. İlk örnekleri Antik Yunan'da ortaya konulan klasik ütopyalardan günümüze kadar uzanan bazı ütopya örneklerini kent ütopyaları olarak değerlendirmenin mümkün olduğu da eklenmektedir. Kentler ütopyalarda ya edebi eserlerde yazar tarafından hayal edilen mutlu toplumun yaşadığı yer olarak (bunun tersi de mümkün) ya da kendisi bizzat bir ütopya olarak tasarlanmış ve kurgulanmış olarak ortaya çıkmaktadır. "İyi" olan ve "mutlu olunan" yerin karşısında "diğer" ve "kötü" olan yer de bulunmalıdır. Toplumsal düzensizliğin, ahlaki çürümüşlüğün ve katıksız kötülüğün zemini olarak ta kent figürü bulunduğu bilinmektedir. Kısaca, Antik Yunan'dan 20. yüzyıla kadar oluşturulan ütopyalarda kentin olumlu ya da olumsuz yaşam yeri olarak ele alındığı, ancak 20. yüzyıldan sonra endüstri devrimi sonucu kentsel ve çevresel yaşam kalitesi olumsuz olarak etkilendiğinden dolayı kent ütopyalarının insanın toplum ve doğaya uyumunu aramaya yöneldiği ifade edilmektedir. "Gökkuşağının ardında hayatımızı yaşayabileceğimiz bir yer biliyorum" diyen bir şarkıdan ve Görünmez Kentler'de Kubilay Han'ın "bir kent daha anlat bana" ifadesinden esinlenilen bu çalışmada kent, ütopya, kentsel planlama kavramları ve bunların birbirleri ile olan ilişkileri ele alınmaya çalışılacaktır. Antik çağlardan günümüze kronolojik bir sıra ile -Devlet'ten başlayarak Ütopya'ya sonra da 19. ve 20. Yüzyılda endüstrileşmiş Batı dünyasındaki- ütopyalardaki kentler ele alınıp; bununla birlikte olumlu ve olumsuz ütopya örnekleri üzerinden kent planlarının nasıl yapıldığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Ütopya, Kent Ütopyaları, Kentsel Planlama

Alman ve Amerikan Maliyet Sistemlerinin Maliyet Merkezi Açısından İncelenmesi

Arş.Gör. İlker Kefe - İrem Kefe - Prof.Dr. Veyis Naci Tanış

ÖZ

Maliyet muhasebesi alanında güncel gelişmelerle ortaya çıkan yeni yaklaşımlar sadece geliştirildiği ülkede değil, aynı zamanda diğer ülkelerde de yaygın olarak kullanılmaktadır. Gelişmelerin transfer yönü çoğunlukla İngilizce konuşulan ülkelerden diğer ülkelere şeklinde olmasına rağmen, son dönemde tersi durumlarla karşılaşılmaktadır. Örneğin; Japon yönetim muhasebesi ve Alman maliyet muhasebesi uygulamaları uluslararası literatürde yer almış ve farklı ülkelerde faaliyet gösteren birçok işletme tarafından kullanılmıştır. Almanya'da kullanılan en yaygın maliyet muhasebesi yöntemlerinden birisi olan Grenzplankostenrechnung (GPK) esnek standart maliyetleme olarak tanımlanmaktadır. Alman maliyet sistemi; Almanya, Avusturya, İsviçre gibi Almanca konuşulan ülkelerde ve Danimarka, İsveç, Hollanda gibi Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren üretim işletmelerinde yaygın şekilde kullanılmaktadır. Bununla birlikte Alman maliyet sistemi, son yıllarda Amerika'da kullanılan maliyet ve yönetim muhasebesi uygulamaları üzerinde etkili olmaktadır. Alman ve Amerikan maliyet sistemleri birçok noktada benzerlikler taşımakla birlikte, maliyet merkezlerini farklı açılardan ele almaktadırlar. Bu çalışmada; maliyet merkezinin her iki sistem tarafından nasıl tanımlandığı, maliyet merkezinde yer alan maliyetlerin nasıl sınıflandırıldığı, maliyet merkezi sayısı ve büyüklüğünün her iki sistemde nasıl farklılaştığı açıklanmaktadır. Çalışmada ayrıca yöneticilerin karar alma aşamasında her iki sistemden elde ettikleri maliyet bilgilerini nasıl kullandıkları ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Maliyet Merkezi, Alman Maliyet Muhasebesi, Grenzplankostenrechnung (Gpk), Maliyet Sistemleri, Maliyet Yönetimi

Yalın Üretim Süreci ve Endüstri 4.0

Arş.Gör. İlker Kefe - İrem Kefe - Prof.Dr. Veyis Naci Tanış

ÖZ

Teknolojinin hızla gösterdiği gelişim, üretim sistemlerinin ve üretim araçlarının değişmesini sağlamaktadır. Makineleşme ve bilgisayar sistemlerinde yaşanan devrimsel gelişmeler ile işletmeler üretim faaliyetlerinde yoğun otomasyon kullanmaktadır. Endüstri 4.0 bu değişime katkı sağlayan ve son dönemde ortaya çıkan yeniliklerin başında gelmektedir. Endüstri 4.0 sayesinde gelişmiş üretim sistemleri kullanılmakta, yüksek teknolojiye sahip makine ve üretim bantlarının olduğu üretim alanlarında gerçek zamanlı üretim yapılmaktadır. Endüstri 4.0 işletmelerin zamanında, doğru ve güvenilir bilgi akışına sahip olmasına imkan tanırken; daha etkin ve esnek bir üretim süreci sunmaktadır. Birden fazla üretim ve yönetim tekniğini tek bir çatı altında birleştirerek istenen üretim sistemini tasarlamada işletmelere yol gösteren yalın üretim mantığı, Endüstri 4.0 bünyesinde yer alan benzer özelliklere sahiptir. Yalın üretimi hedefleyen işletmelerin temel hedefi, yüksek kalitenin düşük maliyetle elde edilebileceği bir üretim sistemine sahip olmaktır. Endüstri 4.0 sistemlerini kullanan işletmeler; taşıma, bekleme, hareket, stok, aşırı üretim ve arızalar nedeniyle oluşan atık maliyetlerini düşüren bir sistem hedeflemektedir. Bu sayede işletmeler, ürüne katma değer sağlamayan maliyetleri minimize etmeyi düşünmektedir. Bu çalışmada Endüstri 4.0 yaklaşımı, yalın üretim ve yalın muhasebe çerçevesinde ele alınmaktadır. Çalışmada ayrıca işletmelerin yalın üretim sürecinde uyguladıkları yöntemler ve Endüstri 4.0 sisteminin işletmelere sunduğu yenilikler karşılaştırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Yalın Muhasebe, Yalın Üretim

Amasya Merkezdeki Türk İslam Dönemi Yapılarında Devşirme Malzeme Kullanımı

Öğr.Gör. İlknur Gültekin Özmen

ÖZ

Eski yapılara ait malzemelerin tekrar kullanımı her dönemde karşımıza çıkan oldukça yaygın bir uygulamadır. Antik dönem yapılarından derlenen malzemelerin yeni inşa edilen yapılarda tekrar kullanımı görüldüğü gibi, aynı döneme ait kullanılamaz durumda olan yapıların da malzemelerinin başka yapılarda tekrar kullanımı söz konusudur. Elde edilen malzemeler işlevine uygun olarak ya da yeni bir işlev kazandırılarak kullanılmaktadır. Amasya merkezde bulunan bazı yapılarda çok sayıda devşirme malzemenin kullanıldığı görülmektedir. Bölgedeki devşirme taş eserler ile ilgili daha önce bir çalışma yapılmış, fakat taş eserler detaylı şekilde tanıtılmamıştır. Bu çalışmada bölgedeki devşirme malzemelerin kullanıldığı yapılar ve devşirme malzemeler detaylı şekilde tanıtılacak, Amasya çevresindeki bölgelerde bulunan diğer taş eserlerle karşılaştırma yapılacaktır. Bölgede üretim yapan, malzeme gönderen atölyelerin varlığı veya taş ocakları ile ilgili bir sonuca varılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Amasya, Devşirme, Taş Eser

Kadın Hükümlülerin "Suç, Kadın ve Coğrafya" Kavramlarına İlişkin Metaforik Algıları: Antalya ve Mardin Ceza-Tevkifevleri Örneği

Prof.Dr. Kadir Temurçin - İlknur Haydaroğlu

ÖZ

Suç ve suçluluk olgusu insanoğlunun doğuşundan bugüne merak ve ilgi konusu olmuştur. Bu konu üzerine yapılan çalışmalar; suçlunun cinsiyet, yaş, medeni hal, eğitim durumu, sosyo-ekonomik ve coğrafi koşularına odaklanmıştır. Cinsiyet-suç ilişkisi bağlamında, istatistiklerle kabul edilen bir gerçek olan suçluluğun erkeklerde daha sık görülmesi kadın suçluluğunun "göz ardı edilebilir" olmasına yol açmıştır. Fakat kadının toplumsal hayatta aldığı rollerin değişmesi ve gelişmesi ile birlikte kadının işlediği suç türlerinde de değişme görülmüştür. Bir toplumsal sorun hakkında bilgi eksikliğinin o sorunla ilgili önlemlerin alınmasını ve politikaların oluşturulmasını engelleyici bir etken olduğu düşünüldüğünde; farklı bakış açılarıyla kadın suçluluğu konusunda araştırma yapmanın gereği ortaya çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı, kadın hükümlülerin "suç, kadın ve coğrafya" kavramlarına ilişkin zihin algılarını fenomenografik analiz yöntemi ile ortaya çıkarmaktır. Araştırma grubunu Antalya ve Mardin Ceza ve Tevkifevlerinde bulunan toplamda 105 kadın hükümlü oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak, kadın hükümlülere metaforlar yoluyla karmaşık değişkenlerin önemli özelliklerini basit bir formatta tanımlamaları için yarı yapılandırılmış bir anket formu dağıtılarak, "suç, kadın ve coğrafya" kavramları konusunda, metaforlar oluşturmalarını sağlamak için "Bana göre suç (kadın-coğrafya) … gibidir, çünkü … " ifadesi yöneltilmiş ve verilen ifadeleri tamamlamaları istenmiştir. Araştırma neticesinde elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Veriler analiz edilirken sırasıyla şu aşamalar takip edilmiştir: Adlandırma aşaması, tasnif aşaması, kategori geliştirme aşaması, geçerlik ve güvenirliği sağlama aşaması. Elde edilen verilerin analizi sonucunda; kadın hükümlüler, suç kavramını dokuz farklı kategori ile betimlemişlerdir. Bu kavram için Antalya ve Mardin ili örnekleminde de benzer olarak en sık tekrarlanan "pişmanlık" metaforu (Antalya f12 - Mardin f8) olmuştur. Kadın kavramına dair metaforlar ise dört farklı kategori altında toplanmıştır. Kadını "fedakâr, anne, melek" gibi olumlu sıfat veya durumlarla tanımlayan metaforların yanı sıra "mağdur, ezilen, hor görülen," gibi olumsuz algılaya sahip metaforlarda kullanılmıştır. Coğrafya kavramında ise üç farklı kategori oluşturulmuş olup kadın hükümlülerin net bir coğrafya tanımı yapmadıkları ve bu kavramı daha çok mekânın ifadesi veya hayal etikleri bir yeri tanımlama olarak (özgürlük, suçsuz bir yer, cezaevi dışındaki her yer) ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Suç Coğrafyası, Metafor, Kadın Hükümlüler, Cezaevi

Sosyal Medyanın Etkileşim ve İfade Belirtmeye Katkısı, Ulusal Gazetedeki Kullanıcı Yorumları ve Köşe Yazarlarının Kişisel Sosyal Medya Hesaplarındaki Yorumlar Üzerine Bir Araştırma.

İlknur Nina Paslanmaz - Öykü Büyükçelikok - Dr. Tuğba Mutluer

ÖZ

Bilginin ve iletişimin son derece değerli olduğu günümüz toplumunda durdurulamaz teknolojik gelişmeler günümüzde pek çok yapının da dönüşmesine neden olmuştur. Bu dönüşüm en fazla iletişim dünyasını etkilemiştir. Çünkü, teknolojinin yarattığı yeni toplum yapısı yani bilişim toplumu insanların iletişim sistemindeki rolünü farklılaştırmıştır. Teknoloji temelli bilişim toplumunun yarattığı iletişim dünyasını geleneksel iletişim dünyasından ayıran en önemli özelliği etkileşim kavramını baş aktör olarak benimsemesidir. Bilişim toplumundaki yeni iletişim ortamlarında web1.0'dan web 2.0'a geçişle birlikte etkileşim ortamları artmıştır, böylece izleyici ya da okuyucu artık aktif bir rol üstlenerek kullanıcı konumuna geçmiştir. Ancak; kullanıcı olarak var olabildiğimiz bu etkileşimli ortam hayatımıza geleneksel medya sayesinde değil, teknolojik gelişmelerle birlikte hayatımızın bir parçası haline gelen sosyal medya sayesinde girmiştir. Sosyal medya ile birlikte kullanıcılar kendi fikirlerini paylaşabilir ve geri besleme(feedback) alabilir hale gelmişlerdir. Bununla birlikte kullanıcılar sosyal medyada görsel-işitsel verileri üretip paylaşabilmekte ve başka insanlarla fikir alışverişinde bulunabilmektedir. Yeni teknolojik buluşların doğrultusunda artık insanlar çok rahat bir şekilde iletişim kurmaya başlamış bu da insanların yalnız olmadığını, kendi düşüncelerinden olan kişileri farkına varmalarını sağlamıştır. Bu sayede çok seslilik olmaya başlamış ve demokrasi, insan hakları, özgürlük, adalet, eşitlik gibi kavramlar daha fazla söylenmeye ve etkili olmaya başlamıştır. Bu çok sesli ve özgür ortamın geleneksel medyada sosyal medyadaki kadar var olmadığı bir gerçektir. Geleneksel medyadaki suskunluk sarmalı sosyal medya ile birlikte aşılmıştır. Etkileşimli ortamla birlikte kullanıcı taleplerinin değişmesi üzerine geleneksel medya da sosyal medya içerisinde kendine yer edinmek durumunda kalmıştır. Bu çalışmada da; geleneksel medya içerisinde yer alan ulusal gazetelerdeki köşe yazarlarının kullanıcılarla etkileşim oranını, gazetenin resmi internet sitesindeki yorumlar ve sosyal medya yorumları açısından karşılaştırılması ve incelemesi yapılacak, köşe yazarlarının etkileşim oranları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Etkileşim, Köşe Yazarları, Sosyal Medya, Geleneksel Medya, Gazete

Çalışanlarda Öfke İfade Tarzının Örgüt İçi İletişime Etkisi: Sungurlu Belediyesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Gamze Ebru Çiftçi - Öğr.Gör. İlknur Tüfekçi

ÖZ

İletişimin insan hayatındaki yeri tartışmasız büyük önem arz etmektedir. İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek en temel ihtiyaçlarını karşılamak için yaşamlarının büyük bir süresini iş hayatında geçirmektedir. Bu süre insan yaşamı içinde iş hayatının önemli bir yere sahip olduğunun göstergesidir. İnsanların çalıştığı bu süre zarfında ise gerek amirleri ile gerekse mesai arkadaşları ile kurduğu iletişim oldukça önemlidir. Aynı zamanda, örgütlerin bütünlüğü ve sürekliliği açısından da büyük öneme sahip olan örgüt içi iletişim, çalışanlar arasında koordinasyon sağlar (Ölçer ve Koçer,2015: 342) . Bununla birlikte örgütte var olan nitelikli bir iletişim sistemi, örgüt faaliyetlerinin koordineli yapılmasına olanak sağlarken; örgüt içi iletişim yetersizliği de örgütsel amaçlara ulaşmayı olanaksız hale getirir, bazen de emek ve zamanın fazla harcanmasına (israfına) neden olur (Kuşçu,2014:3). Bu nedenle örgütte iletişimin sağlıklı olması için iletişime engel olan faktörlerin iyi tespit edilmesi gerekir. Çalışanlarda görülen öfke ifade tarzının da iletişimi etkileyen önemli faktörler arasında olduğu düşünülerek, bu çalışma çalışanlardaki öfke ifade tarzının örgüt içindeki iletişimi etkilediği hipotezinden yola çıkılarak tasarlanmıştır. Bu amaçla Çorum ili Sungurlu ilçesi Belediyesi bünyesinde çalışan 243 kişi evren olarak seçilmiş ve anket form hazırlanmıştır. Çalışma da evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılacaktır. Anket formu üç bölümden oluşturulmuştur, ilk bölümde çalışanlara ilişkin demografik bilgi soruları, ikinci bölümde ise Özer (1994) tarafından hazırlanan geçerliliği ve güvenirliliği test edilmiş yazım alanında sıkça kullanılan "Öfke İfade Tarzı Ölçeği" kullanılmıştır. Formun üçüncü bölümünde, Postmes vd., (2001) tarafından geliştirilen ve Melikoğlu (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Örgüt İçi İletişim Ölçeği" kullanılmıştır. Çalışma anket formların doldurulması ve elde verilerin SPSS 16.0 programında frekans, korelasyon ve regrasyon analizleri kullanılarak elde edilecek bulguların değerlendirilmesiyle son bulacaktır. Kaynakça Kuşçu Ali Fuat (2014), Örgütsel İletişimin Örgüt Kültürü Üzerine Etkisinin İncelenmesi: Alışveriş Merkezlerinde Çalışan Özel Güvenlik Görevlileri Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep, 2014. Özer, A. K. (1994). Sürekli Öfke (Sl-Öfke) Ve Öfke İfade Tarzı (Öfke-Tarz) Ölçeklerinin Ön Çalışması. Türk Psikoloji Dergisi, 9(31), 26-35. Melikoğlu, M. (2009). The Distinctive Role Of Prestige, Communication And Trust: Organizational Identification Versus Affective Commitment. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Anahtar Kelimeler: Öfke İfade Tarzı, Örgüt İçi İletişim

Iş-Aile Çatışması Ölçeği (Iaçö) Türkçe Formu: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Prof.Dr. Ahmet Akın - Merve Tunca - İmran Bayrakdar

ÖZ

Bireylerin iş-aile rolleri dengesinin sağlanabilmesi için bu iki önemli alanda yaşadıkları çatışmaların saptanması oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı, İş-Aile Çatışması Ölçeği'ni (İAÇÖ; Haslam, Filus, Morawska, Sanders & Fletcher, 2015) Türkçe'ye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Araştırma 203 çalışan birey (115 kadın, 88 erkek,) üzerinde yürütülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda 10 maddeden oluşan iki boyutlu (aile-iş çatışması, iş-aile çatışması) modelin yeterli uyum verdiği görülmüştür (x^2= 86,78, sd= 30, RMSEA= .097, CFI= .95, IFI= .95, GFI= .92). Ölçeğin madde toplam korelasyon katsayıları .44 ile .68 arasında sıralanmaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık güvenirlik katsayıları iş-aile çatışması alt boyutu için .91, aile-iş çatışması alt boyutu için .87, ölçeğin bütünü için .86 olarak bulunmuştur. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .43 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Bu sonuçlar İş-Aile Çatışması Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Iş-Aile Çatışması, Geçerlik, Güvenirlik

Şemseddin Sami'den Ahmet Nebil'e Yeni İnsan Algısının Doğuşu

Doç.Dr. İnan Kalaycıoğulları

ÖZ

XIX. yüzyıla kadar insana dair genel kabul, insanın Tanrı tarafından yaratılan canlılar arasında bağımsız ve üstün bir tür olduğu ve bu eşsizliğe de diğerlerinde olmayan "akıl" ile sahip olduğudur. Ancak bu algı, başta Lamarck ve Darwin olmak üzere bilim insanlarının eserleriyle ve jeoloji, antropoloji, karşılaştırmalı anatomi ve fizyoloji çalışmalarından elde edilen yeni bilgilerle değişime ve dönüşüme uğramaya başlamıştır ve sonuçta insanın, diğer türlerden maddi ve manevi özellikler bakımından pek bir farkının olmadığı ortaya konulduğu gibi, türlerin değişebildiği ve birbirinden hasıl oldukları da kabul edilmiştir. Öte yandan, insana dair geleneksel algı, Osmanlılarda XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar hâkimiyetini sürdürmüştür, bu dönemden itibaren ise Batılı kaynaklardan yararlanarak hazırlanan antropoloji ve jeoloji içerikli eserlerle çağdaş Osmanlı düşünürleri Batı'dakine koşut bir algının yerleşmesine zemin hazırlamışlardır. Bu bildiride önce Şemseddin Sami'den Ahmed Nebil'e uzanan süreçte, antropoloji alanında Osmanlılarda yayımlanan eserler kısaca tanıtılacak, ardından Osmanlılardaki yeni insan algısının oluşma sürecinin kavranabilmesi amacıyla, bu eserlerde insana ve insanın kökenine dair düşüncelerin (İnsanın ne olduğuna, insanın hangi devirde ortaya çıktığına) hangi bağlamda ele alındığı tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlılarda Antropoloji, İnsanın Kökeni, Şemseddin Sami, Osman Bey, Mustafa Satı Bey, Ahmed Nebil

Etik Liderlik Psikolojik Sözleşme İhlallerini Engelleyebilir mi?

Arş.Gör. İnci Fatma Doğan - Prof.Dr. İsmail Bakan - Y.Sonay Yılmaz

ÖZ

Örgüt ve çalışan arasındaki istihdam ilişkisini belirleyen beklentiler, karşılıklı yükümlülükler ve değerler üzerinde tarafların isteklerini ifade etmek için kullanılan psikolojik sözleşmelere ilişkin taraflardan birinin verdiği sözleri yerine getirmemesi neticesinde psikolojik sözleşme ihlalleri ortaya çıkmaktadır. Bu ihlaller neticesinde çalışanların iş tatmin ve motivasyon düzeyleri düşebilir, örgüte olan bağlılıkları zayıflayabilir, tükenmişlikleri ve işten ayrılma istekleri artabilir. Peki bu olumsuzlukların yaşanmaması adına örgütsel amaçlara ulaşırken yürürlükte bulunan yasa ve yönetmeliklere, mesleki etik ilkelere uygun davranış gösteren, adil, dürüst ve güven telkin eden yöneticilerin bir etkisi var mıdır? Bu çalışmanın temel amacı, yöneticilerin etik liderlik davranışları ile psikolojik sözleşme ihlalleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Yöneticilerin etik değerlere uygun davranışlarının psikolojik sözleşme ihlallerine engel olup olamayacağı irdelenecektir. Ayrıca psikolojik sözleşme türlerine göre (işlemsel ve ilişkisel) etik liderlerin bu ihlaller üzerindeki etki düzeyleri arasında bir farklılık oluşup oluşmadığı da incelenecektir. Bu amaç doğrultusunda yürütülecek bir anket çalışması ile veriler toplanacak ve elde edilen verilerin SPSS programı aracılığıyla analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etik Liderlik, Psikolojik Sözleşme, Psikolojik Sözleşme İhlali

Batı Avrupa'daki Göçmen Türklerin Türkiye-Ab İlişkisine Etkisi

İpek Gökbayrak

ÖZ

II. Dünya Savaşı sonrası Batı Avrupa ülkelerinin ekonomik kalkınmaya paralel olarak iş gücü piyasasındaki ihtiyacı karşılamak adına Türkiye ile karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde göçmen alımı gerçekleştirmesiyle birlikte, Avrupa'ya geçici istihdam amaçlı birçok göçmen gitmiş ve kendilerine ait bir düzen kurmalarından ötürü bu göç, kalıcılığa dönüşmüştür. Böylelikle göçmenler siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel hayata katılımını sağlayan bir süreç başlamıştır. Fakat bu süreçte Türklerin başta yabancı düşmanlığı olmak üzere, işsizlik, eğitim, dil, din, kimlik, İslamofobi algısı, fırsat eşitsizliği, aile, gençlik problemleri, örgütlenme/dernekleşme gibi konularda birtakım sorunlarla karşı karşıya kaldığı görülmüş ve bu sorunlar çerçevesinde de Avrupalıların gözünde zamanla değişim ve gelişim gösteren bir Türk imajı oluşmasına sebep olmuştur. Bu bağlamda çalışmamızın amacı göç ile birlikte giden Türklerin, Avrupa'daki varlığı, entegrasyon sürecindeki mevcut sorunları ve bu sorunlar çerçevesinde oluşan imajın günümüz Türkiye-AB ilişkilerine etkisi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Avrupa'daki Türkler, Göç, Entegrasyon, İmaj, Türkiye-Ab İlişkileri

Türkiye'de Toplu Sözleşmenin Kamu Personel Rejimine Etkisi

Doç.Dr. İpek Özkal Sayan

ÖZ

1982 Anayasasına göre memurların özlük hakları kanunla düzenlenmekteydi. 2010 yılında yapılan değişiklikle mali ve sosyal haklar konusunda toplu sözleşme ile de düzenleme yapılmasına olanak tanındı. Toplu sözleşme sürecinde, kamu görevlilerini temsil eden yetkili sendika ile hükümet temsilcileri tüm kamu çalışanlarını ilgilendiren birçok konuda değişiklik yapmaktadırlar. 2012 yılından itibaren 3 adet toplu sözleşme imzalanmıştır. Bu çalışmada toplu sözleşmelerin içeriği ve hukuki niteliği analiz edilerek yapılan düzenlemelerin kamu personel rejimine etkisi tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Statüter Yapı, Esneklik, Toplu Sözleşme, Yeni Kamu Personel Rejimi, Türkiye

Sinema ve Yapısöküm: Rüya Filminin Yapısökümcü Okuması

Arş.Gör. Işkın Özbulduk Kılıç

ÖZ

19. yüzyılın başlarında, 17. Ve 18. Yüzyılda hüküm süren modernizm sarsılmaya başlamıştır. Bu sarsıntılar postmodernizm tartışmalarının başlamasına neden olmuştur. 1930 yılında ilk defa Onis tarafından dile getirilen postmodernizm yaklaşımının kuşkusuz en belirgin ismi bu görüşe dayalı bir okuma yöntemi olan yapı sökümünü de getiren Derrida'dır. Derridacı yapı sökümü yaklaşımı önce edebiyatta sonra ise 1960'ların sonu itabriyle sinemaya da sirayet etmiştir. Dil ve anlam arasındaki sonsuz anlamlar dizgesine ulaştıran ilişki sinemada da bir okuma yöntemi olarak kullanılmıştır. Derrida'nın okuyucuyu yazarın karşısına aktif bir güç olarak koyduğu yaklaşımı, sinemada anlamı aramak için oldukça verimli bir kulvar olmuş anlamın bir kozalak gibi dışa doğru yayılarak açıldığı bu yöntem çalışma kapsamında "Rüya (2016)" filmde uygulanmaya çalışılmıştır. Bu okuma denemesi Derridacı bir yaklaşımla ikiliklerin, dezavantajlı tarafların açığa çıkarıldığı sarsıntılı bir şekilde işlemeyi ummaktadır.

Anahtar Kelimeler: Jacques Derrida, Yapısöküm, Rüya, Derviş Zaim

Çocukları İlkokula Devam Eden (7-10yaş Grubu) Ebeveynlerin Ana-Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Çumra İlçesi Örneği)

Doç.Dr. İsmail Sevinç - Ayşe Albayrak

ÖZ

Bu araştırmada çocukları ilkokul eğitime devam eden (7-10 yaş grubu) ebeveynlerin ana-baba tutumlarının çocuklarının cinsiyetleri, sahip oldukları çocuk sayıları,yaşları, eğitim düzeyleri ve meslekleri değişkenlerinden etkilenip etkilenmediği incelenmiştir. Araştırma 7-10 yaş grubu çocuğu olan 69 anne ile 47 baba, toplam 116 anne baba ile yürütülmüştür.Veriler, görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre çocukları ilkokul eğitime devam eden (7-10 yaş grubu) annelerin sahip oldukları çocuğun cinsiyetleri ve meslekleri değişkenlerine göre çocuklarına karşı tutumlarının farklılaşmadığı; çocuk sayıları, yaşları, eğitim düzeyleri değişkenlerine göre ise çocuklarına karşı tutumlarının farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Babaların ise; sahip oldukları çocukların cinsiyetleri, sahip oldukları çocuk sayıları ve yaşları değişkenlerine göre çocuklarına karşı olan tutumlarının farklılaşmadığı; eğitim düzeyleri ve meslek değişkenlerine göre çocuklarına karşı tutumlarının farklılaştığı saptanmıştır. Ayrıca babaların annelere göre daha çok demokratik tutum ve annelerin babalara göre daha çok izin verici tutum sergiledikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Baba, Çocuk, Ana Baba Tutumları

Diaspora Turizmi Üzerine Kavramsal Bir İnceleme

Jamaladdin Shahbazov - Yrd.Doç.Dr Gökhan Ayazlar

ÖZ

Diaspora, anavatanlarından sürgüne maruz kalmış veya ekonomik sebeplerden dolayı farklı ülkelerde yaşayan azınlık kitleleri tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu kitlelerin ana yurtlarına yönelik olarak yaptıkları seyahatler uluslararası turizm hareketlerinde ilgi çekici bir konu haline gelmiştir. Diaspora Turizmi, azınlık halkların kendi ülkelerine yaptığı arkadaş ve akraba ziyareti turizmi, kültürel miras turizmi, inanç turizmi, dark turizm, gibi turizm çeşitleri kategorisinde yapmış oldukları turistik gezilerdir. Son dönemlerde yeni turizm trendleri arasında yer alan Diaspora Turizmi günümüzde 2,5 milyar dolar olarak tahmin edilen pazar payına sahiptir. Bu pazarda en büyük pay ise Doğu Avrupa ülkelerinin alacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışmada diaspora turizmi öncelikle kavramsal düzeyde ele alınmıştır. Daha sonra ulusal ve uluslararası alan yazın doküman analizi yöntemi ile incelenerek diaspora turizmi üzerine yapılan çalışmalar incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre diaspora turizminin hangi bölgelerde çalışıldığı ve çalışma bulguları dizin halinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Diaspora, Diaspora Turizmi, Turistik Davranış

Karahanlı ve Gazneli Döneminde Horasanın Siyasi ve Dini Yapısı

Yrd.Doç.Dr. Kader Altın - Op.Dr Nazan Aydoğdu

ÖZ

Eski Farsça'daki hur (güneş) ve aşan (gelen-doğan) kelimelerinin birleşmesinden meydana gelen Horasan adı "güneşin doğduğu yer, güneş ülkesi, doğu ülkesi" anlamlarını taşımaktadır. Tarihte İran'ın kuzey doğusunda yer alan çok geniş bir coğrafi bölgenin adı olan Horasan'ın toprakları günümüzde üç ülkenin toprakları arasında bulunmaktadır. Bugün Horasan'ın bir bölümü Türkmenistan (Merv-Serahs, Nesa), bir bölümü Afganistan (Belh-Herat) ve en geniş bölümü de İran sınırları içinde bulunmaktadır. En geniş bölümünün İran da yer almasından dolayı Horasan denildiğinde akla "İran Horasan'ı" gelir. Horasan bölgesi bu jeopolitik konumu ve taşıdığı büyük önem sebebiyle tarih boyunca pek çok devletin ilğisini çekmiştir. Etnik yapı itibariyle büyük çoğunluğunu Farsların oluşturduğu Horasanlılar kendilerine yıllarca bağımlı bir halde yaşayan ve gerek sosyal yaşantı ve gerekse kültürel birikim olarak küçük gördükleri Arapların kısa bir süre içerisinde kendi topraklarını ele geçirmelerini ve idareci sınıfı oluşturmalarını bir türlü kabullenememişlerdir. Bu kabullenmeyiş bu dönemde söylenen ve gerek Mecusiliği gerekse Farsları ve Fars kültürünü öven şiirlerde açık bir şekilde görülmektedir. Karahanlılar ve Gaznelilerden önce Horasan bölgesi Samanilerin hakimiyetinde idi. Bu devlet 389/999 yılında İliğ Han tarafından yıkıldığında Samani toprakları Karahanlı ve Gazneliler arasında paylaşıldı. İki devlet arasında yapılan antlaşmaya göre sınır Ceyhun nehri olarak kabul edildi. Ançak Gazneli Mahmud'un Hindistan seferine uğradığı bir dönemde İliğ Hanı'ın Horasanı istila etmek için ordu gönderdi. Bu durum iki devlet arasında antlaşmanın bozulmasına sebep oldu. Bu bildiri kapsamında Karahanlı ve Gazneli ilişkileri çercevesinde Horasan'ın bölgedeki üstlenmiş olduğu tarihi misyon ve dini yapısı çercevesinde şekillenen etnik kimliği ortaya konmaya çalışılaçaktır.

Anahtar Kelimeler: Karahanlılar-Gazneliler- Horasan

Türk Hava Sahasında Meydana Gelen Ölümcül Uçak Kazalarına İnsan Faktörleri Analiz ve Sınıflandırma Sisteminin (Hfacs) Uygulanması

Arş.Gör. Kadir Dönmez - Yrd.Doç.Dr. Suat Uslu

ÖZ

Uçak kazalarının önlenmesi için en önemli faktör daha önce meydana gelen kazalardan dersler çıkarmaktır. Uçak kaza ve kırımlarının analiz edilmesi, kazaya neyin sebep olduğunun bulunması bir sonraki kazayı önlemek için atılacak ilk adımdır. Bir kazanın analizinde eğer sebep çevre ya da teknik sebepler ise bu kazanın nedenin sınıflandırmak kolay olacaktır. Örneğin motor arızası, yoğun sis nedeniyle görüşün azalması ya da türbülans çok kolay bir şekilde kategorize edilebilir. Ancak kaza insan kaynaklı bir faktörden meydana geliyorsa bunu sınıflandırmak nispeten zor olacaktır. Shappell ve Wiegmann insan faktörlerinden meydana gelen kazaların sınıflandırılması için ilk olarak Amerikan deniz kuvvetlerinde meydana gelen kazaları inceleyerek insan faktörleri analiz ve sınıflandırma sistemini (HFACS) geliştirmişlerdir. İnsan faktörleri analiz ve sınıflandırma sisteminin temeli Reason'un İsviçre peynir modeline dayanmaktadır. Bu çalışma da bu modeller detaylı anlatılacak ve daha sonra Türk hava sahasında meydana gelen en ölümcül kazalara insan faktörleri analiz ve sınıflandırma sistemi uygulanacaktır. Yapılan analizler sonucu elde edilen veriler yorumlanacak ve analizlere uygun olarak kazaların önlenebilmesi için çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uçak Kazaları, İnsan Faktörleri, Türk Hava Sahası, Hfacs

Kalkınmanın Temeli Olan Ticarette Rol Model Olarak Ahilik

Yrd.Doç.Dr. Kadir Tuğ

ÖZ

Ahilik, Anadolu'da 13-19'uncu yüz yıllar arasında meslek erbabının sanat ve ahlak açısından yetişmesini sağlayan, çalışma hayatını ve insan kabiliyetlerini esas alarak düzenleyen bir örgütlenmedir. Ahilik bu bağlamda ticari ahlakın, doğruluğun, yardımlaşmanın ve bütün güzel meziyetlerin birleştiği sosyo-ekonomik bir sistemdir. Bu sistem sayesinde sağlam, dayanıklı ve standart mal üretimi sağlamayı amaçlamışlardır. Bu yapmakla Anadolu'da Türklerden önce bulunan esnafla rekabet yapabilme kabiliyetine ulaşmışladır.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Anadolu, Ticaret, Ticari Ahlak, Doğruluk.

Roma İmparatorluğunun Bithynia Eyaletinde Uyguladığı Askeri Politikalar

Yrd.Doç.Dr Kamil Doğancı

ÖZ

M.Ö. 74 yılında son Bithynia kralı Nikomedes IV vasiyetle krallığını Roma'ya bırakınca Bithynia eyaleti kuruldu. Günümüzde kabaca Kuzeybatı Anadolu'da yer alan Bithynia eyaletinin batısında Mysia, güneyinde Phrygia ve Galatia yer alıyordu. Eyaletin en önemli kentlerini; başkent Nikomedia başta olmak üzere Nikaia, Prusa, Chios, Khalkedon, Prusias, Claudiopolis vd. olarak sayabiliriz. Bithynia eyaleti iç bölgede yer aldığı ve savaş bölgelerinden uzak olduğu için imparator Nero (MS 54-68) dönemine kadar sıradan bir Senato eyaleti statüsünde kalmıştır. Ancak bu dönemden itibaren Roma'nın doğudaki askeri faaliyetleri ve Parthlarla olan mücadeleler neticesinde Bithynia askeri açıdan önem kazanmaya başlamıştır. Doğuya gönderilen lejyonlar Bithynia güzergahını kullanmış, bu durum eyaletin sosyo-ekonomik durumunu da etkilemiştir. Askeri açıdan önem kazanmaya başlamasından sonra eyalette imparatorun gönderdiği procurator'ların sayısında da artış görülür. İmparatorun temsilcisi olan ve doğrudan ona hesap veren procurator'ların eyaletteki görevi öncelikli olarak askeri idi. Plinius'un M.S. 111 yılında eyalete legatus Augusti pro praetore olarak gönderilmesi imparator Traianus'un (MS 98-117) Parth seferiyle ilişkili olmalıdır. M.S. 165 yılında Dacia'da savaş hazırlıklarına başlayan imparator Marcus Aurelius (MS 161-180) Bithynia'yı kalıcı olarak imparator eyaleti yaptı. Bunun nedeni Tuna nehri üzerinde konuşlandırılan askeri birliklere erzak sağlanmasında Bithynia'nın lojistik bakımdan önemli bir mevkiide bulunması idi. İmparator Caracalla döneminde de Bithynia toprakları doğuya sevkedilen askeri birliklerin geçiş noktası olmuştur. Caracalla kış mevsimini Nikomedia'da geçirdikten sonra M.S. 215 yılında Parth seferine çıkmıştır. Daha sonra ordusunun geçiş güzergahında bulunan Prusias (Konuralp= Üsküdü) kentinde konaklamıştır. Sonuç olarak imparator Claudius (MS 41-54) döneminden itibaren askeri önemi ön plana çıkmaya başlayan Bithynia-Pontus eyaletinin bu özelliği MS 3. yüzyılın sonuna kadar artarak devam etmiştir. Eyalet toprakları doğuya yapılan askeri seferlerde ordunun ikmal merkezi olarak kullanılmıştır. Askeri hareketliliğin bu derece yoğun olduğu bir Senato eyaleti düşünülemeyeceği için özellikle savaş zamanlarında Bithynia imparator eyaleti yapılmış, savaş sonunda tekrar Senato'ya iade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bithynia, Roma, Provincia, Lejyon

Serbest Bölgeler; Türkiye Ekonomisine Yönelik Beklentiler ve Sonuçlar

Öğr.Gör. Kartal Türk - Öğr.Gör. Süleyman Bakkal - Öğr.Gör. Dilek Türk

ÖZ

Serbest bölgeler özellikle gelişmekte olan ülkelerin kalkınma çabalarını destekleyici role sahiptirler. Halen ihracata yönelik kalkınma stratejisi benimsemiş bulunan bazı gelişmekte olan ülkeler, serbest bölge uygulamasından önemli ekonomik yararlar sağlamaktadır. Hiç şüphesiz, ihracatın sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması ekonomik kalkınma sürecinin hızlandırılmasına somut bir katkıda bulunacaktır. İhracatta devamlılığın sağlanması, ekonomik canlanmanın gerçekleştirilebilmesi ve günümüzde yaşanmakta olan küresel mali krizin etkilerinin yoğunluğunun azaltılabilmesi için önem taşımaktadır. Serbest bölgeler, ilk zamanlardan günümüze kadar amaçları, şekil ve özellikleri bakımından ve kuruldukları ülkelerin yapılarına göre çeşitli aşamalardan geçmiştir. Serbest bölgeler etkin bir şekilde kullanıldıkları taktirde ülkelerin ekonomilerine önemli katkılar yapabilmektedir. Günümüzde serbest bölgeler, hem gelişmekte olan ülkelerde hem de gelişmiş ülkelerde yaygın bir kullanım alanı bulmuştur. Ülkemizde Dış ticaret hacmi son 10 yılda yüzde 110 büyürken, serbest bölgelerin ticaret hacmi yüzde 4'lük düşüşe işaret ediyor. Bu tablo, serbest bölgelerin ticaret hacminin, Türkiye toplamına oranının, yüzde 12.3'ten yüzde 5.6'ya gerilediğini ortaya koyuyor. Bu çalışmanın amacı, serbest bölgelerin genel amaç ve özellikleri belirterek, serbest bölgelerin ülke ekonomilerindeki olumlu ve olumsuz etkilerinin açıklanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Serbest Bölge, Dış Ticaret, Türkiye Ekonomisi

Myo Öğrencilerinin Kariyer Planlaması: Hilvan Örneği

Öğr.Gör. Kayhan Ahmetoğulları - Arş.Gör. Melike Güneş

ÖZ

ÖZET Yeni düzende meslek edinme ve mesleki planlama genç dimağlar için oldukça ehemmiyetlidir. Bu çalışmanın amacı, MYO öğrencilerinin kariyer planlarının ve beklentilerinin ne olduğunu değerlendirmektir. Çalışma, Harran Üniversitesi Hilvan MYO öğrencilerinden oluşmaktadır. Evreni temsil etme yetisi olan 197 örnekleme %5 hata oranıyla ulaşılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 18 paket programıyla analiz edilmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi ile kariyer planlaması soruları tek bileşen altında toplanmıştır. Bağımsız gruplar arasındaki farklılığın testini içeren One-Way ANOVA ve Independent Samples T Testi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin okudukları programlar ile kariyer planlamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dahası, programlarını kendi istekleri ile seçip seçmemeleri ile kariyer planlamaları arasında da anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Ancak cinsiyete göre öğrencilerin kariyer planlamaları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. En nihayetinde, öğrencilerin sınıflarına göre de kariyer planlamaları arasında anlamlı bir farklılık teyit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Myo'lar, Kariyer ve Planlaması, Hilvan Myo

Rekabet Yoğunluğu ve Teknoloji Yöneliminin Muhasebe Bilgi Sistemi ve Firma Performansı İlişkisine Etkileri

Doç. Dr. Rahmi Yücel - Öğr.Gör. Kayhan Ahmetoğulları

ÖZ

Özet Rekabet yoğunluğunun üst düzeyde olduğu günümüz koşullarında, firmaların istenen performans çıktılarını elde etmesi performans öncülerini daha iyi anlamasıyla yakından ilgilidir. Bu kapsamda çalışmanın amacı, rekabet yoğunluğu ile teknoloji yöneliminin muhasebe bilgi sistemi aracılığıyla firma performansına etkisini incelemektir. Çalışma, Batı Marmara bölgesindeki 256 KOBİ yöneticisinden elde edilen verileri kapsamaktadır. Elde edilen veriler faktör ve regresyon analizleri yardımıyla analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda, rekabet yoğunluğundaki artışın işletmelerin teknoloji yönelimi üzerinde anlamlı ve pozitif etkisi gözlenmiştir. Rekabet yoğunluğu ile teknoloji yöneliminin muhasebe bilgi sistemi kullanım düzeyini de anlamlı ve pozitif yönde artırdığı elde edilen bir diğer sonuçtur. Bulgular ayrıca muhasebe bilgi sistemi kullanım düzeyindeki artışın firma performansı üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü etki doğurduğunu da göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekabet Yoğunluğu, Teknoloji Yönelimi, Muhasebe Bilgi Sistemi, Firma Performansı

19. Yüzyıl Ortalarında İstanbul'da Bir Semt: Kuzguncuk

Kazım Kartal

ÖZ

19. YÜZYIL ORTALARINDA İSTANBUL'DA BİR SEMT: KUZGUNCUK İsmini Fatih Sultan Mehmed döneminde buraya yerleşmiş Kuzgun Baba adlı bir veliden almıştır. Çoğunlukla Rum ve Yahudilerin yaşadığı köye, XVIII. yüzyıldan itibaren Ermeniler de yerleşmişlerdir. XIX. yüzyılda Uryanizadeler tarafından burada inşa edilen cami sonrasında Müslümanların da rağbet ettiği bir semt olmuştur. Osmanlı Devleti'nde Yahudiler, dini inanışlarını, gelenek ve göreneklerini, korumayı her zaman önem vermişlerdir. Ticaret başta olmak üzere birçok mesleği icra ederek, toplumda aktif olarak var olabilmişlerdir. Osmanlı Devleti bünyesinde yaşayan Yahudiler, ticaretin her dalında faaliyet göstermişler, özellikle simkeş, sarraflık, eczacılık, hekim, attar gibi mesleklerde etkin olmuşlardır. 1840/1841 tarihli NFS.d. Sıra numarası: 00350 olan nüfus defterine göre İstanbul'da bulunan Kuzguncuk mahallesindeki Yahudi nüfusunun demografik verileri ve meslek grupları ile ilgili veriler ortaya konulup bu veriler üzerinde bir değerlendirme yapılacaktır. Anahtar Kelime: Nüfus, Yahudi, Kuzguncuk, İstanbul

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelime: Nüfus, Yahudi, Kuzguncuk, İstanbul

Şehir Pazarlamasında Logoların Katkısı Var Mı? Türkiye'nin Sakin Şehir Logolarının İçerik Analizi

Yrd.Doç.Dr. Kazım Mert

ÖZ

Pazarlama her alanda kendine yer bulan önemli bir disiplindir. İster tasarım süreci olsun ister üretim süreci olsun isterse satış süreci olsun pazarlamanın etkisi ve katkısı vazgeçilmez bir gerçek olarak her zaman karşımıza çıkmaktadır. Bu gerçekten yola çıkarak pazarlamanın katkı sağladığı bir alan olan şehir pazarlaması bu çalışmanın ana konusu oluşturmaktadır. Şehir pazarlaması kavramı sadece şehir merkezlerini ilgilendiren bir konu değildir. Şehirlerin sınırları içinde sahip olduğu doğal, kültürel, yeraltı ve ekonomik zenginliklere sahip bütün değerleri içermektedir. Söz konusu bu değerler sadece yerel ve ulusal sınırlar içinde katkı sağlamayıp uluslararası alanda da rekabet farklılığı gösterebilecek özellikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu farklılıklardan biri de 2017 yılı itibariyle 30 ülkede 208'e ulaşan sayısıyla "Sakin Şehir" dir. Sakin şehir, kavramı şehir pazarlamasında önemli bir fark oluşturan uluslararası bir girişimdir. Ülkemizde, Sakin şehir sayısı 2016 yılı itibariyle 11, 2017 yılı itibariyle yeni 3 Sakin şehir daha eklenmiştir. Bu çalışma, şehir pazarlaması kavramını "sakin şehirler" üzerinden irdeleyerek sakin şehir belediye ve kaymakamlıklarının logolarının içerik analizini içermektedir. Logoların, pazarlamada ne kadar önemli olduğu bilinmektedir. Şehir logoları, şehre ait olan ve şehir ile özdeşleşmiş bazı sembolleri taşımakta bu değerlerin şehir ile özdeşleştirerek tanıtımı bakımından önem arz etmektedir. Şehir pazarlamasında logoların tanıtımı ile birlikte farkındalık yaratma hem ulusal hem de uluslararası arenada görsel pazarlama haritasında yer edinme bakımından avantaja dönüştürme bakımından önemlidir. Çalışmada söz konusu logoların şehir pazarlaması açısından değerlendirildiğinde avantajları ve dezavantajları ortaya çıkarılarak fayda sağlayacağı düşünülen tavsiyelere de yer verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir, Logo, Şehir Pazarlaması

Partilerin Siyasal Halkla İlişkiler Faaliyetleri Açısından Medya Sıralamasının Önemi

Yrd.Doç.Dr. Kemal Avcı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; siyasal faaliyetlerde kullanılan araç, teknik ve yöntemlerin önem sıralamasını ortaya koymaktır. Siyasal yönetim biçimi liberal demokratik yönetim geleneğine dayanan toplumlarda siyasal partiler sistemin en önemli ve birinci aktörleridir. Bu aktörler; seçmeni ikna ederek onların rızasını (oyunu) almak suretiyle meşru siyasal yönetimi ele geçirmek için bir dizi yasal faaliyetlerde bulunurlar. Bu faaliyetler özellikle seçim kampanyası dönemlerinde çok çeşitli ve yoğun olmaktadır. Siyasal partilerin bu faaliyetlerinin etkili ve verimli olabilmesi için başvurdukları en önemli kampanya yöntemleri; siyasal propaganda, siyasal reklam ve siyasal halkla ilişkilerdir. Bu bağlamda 1950'lerden beri siyasal iletişim araştırmaları ve tecrübeleri; hem siyasal faaliyetlerde siyasal halkla ilişkiler uygulamalarını ön plana çıkarmış, hem de bu uygulamalarda mesajın etkili bir şekilde seçmene ulaştırılması için medyanın önem sırasını ortaya koymuştur. Söz konusu önem sıralaması zaman içinde gelişen teknolojik gelişmelerle birlikte; televizyon, internet-sosyal medya, gazeteler, yüz yüze iletişim gibi oluşmaktadır. Bu sıralama televizyon faaliyetleri özelinde ise; ana haber bültenlerinde, televizyon tartışma programlarında ve televizyondan yayınlanan siyasal reklamlarda yer almak olarak kendini göstermiştir. Çalışmada oluşturulan çerçeve kapsamında partilerin kampanyaları açısından; siyasal halkla ilişkiler faaliyetlerinin ve bu faaliyetlerde kullanılan kitle iletişim araçlarının etkililiği ve etkinliğindeki sıralama ortaya konularak önemi üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İletişim, Siyasal Halkla İlişkiler, İletişim Araçlarının Etkisi

Kırsal Alanda Aktif Yurttaşlık: Sosyolojik Bir Alan Araştırması

Yrd.Doç.Dr. Kemal Dil - Prof.Dr. Sedat Yazıcı - Doç.Dr. Ensar Çetin - Yrd.Doç.Dr. Hakan Arslan

ÖZ

Yurttaş/vatandaş (citizen) sözcüğünün çoğu batı dillerindeki karşılığı etimolojik olarak city (şehir) sözcüğünden gelse de, günümüzdeki kullanımı yerel, ulusal ve evrensel boyutları kapsamaktadır. Kuram ve uygulama açısından ele alındığında, başta liberal/bireyci, cumhuriyetçi ve cemaatçi yaklaşımlar olmak üzere farklı yurttaşlık anlayışları mevcuttur. Ancak, siyasal yapısı veya geleneği ne olursa olsun, günümüz demokratik toplumları sağlıklı ve işleyen bir demokrasi için yurttaşlık nitelik veya erdemlerinin önemini kavramışlardır. "Yurttaşlık" hem etimolojik, hem de kavramsal olarak mekana ve gruba göndermede bulunan bir sözcüktür. Günümüzde yurttaşlığın mekansal boyutuyla genişlemesi ve katılımcılık boyutuyla farklılaşması yurttaşlık nitelikleri açısından beklentileri yükseltmiştir. Bu projede yurttaşlık konusu, demokratik ve katılımcı yurttaşlığı da içine alan yurttaşlığın bilgi, beceri, değer ve katılımcılık boyutlarını ön plana çıkaran aktif yurttaşlık açısından ele alınacaktır. Aktif yurttaş, temel demokratik değerlere inanır ve onlarla yaşamaya çalışır; kendisinin, ailesinin ve toplumunun iyiliği için sorumluluk kabul eder; içinde yaşadığı yerel topluma, ulusa ve dünyaya ilişkin olaylar ile temel belgeler, sivil kurumlar ve siyasi süreçler hakkında bilgi sahibidir; yerel, ulusal ve küresel düzeyde insanlara etkisi olan olay ve sorunların farkındadır; kamusal ve özel yaşamda etkili karar verme ve problem çözme becerisi kullanır; bilgiye dayalı düşünceler ve yaratıcı çözümler geliştirmek için farklı kaynaklardan ve görüş açılarından bilgiler araştırır; anlamlı sorular sorar, bilgi ve fikirleri değerlendirebilir ve çözümleyebilir; etkili işbirliği kurma becerisine sahiptir; sivil ve toplumsal yaşama etkili bir şekilde katılır. Bu projenin genel amacı kırsal Türkiye'de yaşayan yetişkinlerin aktif yurttaşlık nitelik ve davranışlarını araştırmaktır. Bu kapsamda, katılımcıların yurttaşlık ilgileri, yurttaşlık katılım düzeyleri, yurttaşlıkla ilgili hak ve sorumluluk farkındalıkları, yurttaşlık öz-yeterlilikleri ve engeller çeşitli değişkenler açısından araştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre, kırsal alanda yurttaşlık katılım düzeyinin oldukça düşük olduğu bulgusuna rastlanmıştır. Bu proje kapsamında elde edilen bulguların her düzeydeki yönetici ve karar vericilerin yurttaş niteliklerini tanımalarına, katılımcılığı artırmaya yönelik eğitimsel etkinlikler ve uygulamalar geliştirmelerine, kırsal alana yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetlerinin etkin hale gelmesine, karar verme ve problem çözme süreçlerini anlamalarına, aktif yurttaşlılığın önündeki engelleri tanımalarına; yurttaşların epistemik kaynaklarını, ilişkilerini ve yapılarını anlamalarına katkı sağlaması açısından yaygın etkisi söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: Yurttaş, Aktif Yurttaş, Katılım, Kırsal Alan

Bilgi Yönetimi Alt Yapısı ve Süreç Yeteneklerini Etkileyen Faktörlerin Dematel Yöntemi İle Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Kemal Vatansever - Öğr. Gör. Dr Yakup Akgül

ÖZ

Küreselleşme süreci ile birlikte, doğru bilgiye rakiplerden çok daha önce erişip firma çıkarları doğrultusunda kullanmak, örgütlere rekabet avantajı kazandırmaktadır. Bu amaçla firmalar bilgi yönetim altyapısı ve bilgi yönetimi süreç yeteneklerine odaklanmaktadırlar. Bilgi yönetim altyapısını teknolojik alt yapı, örgütsel yapı, örgüt kültürü, ödüller ve insan kaynağı oluşturmaktadır. Bilgi yönetimi süreç yetenekleri ise bilginin sağlanması, bilginin dönüştürülmesi, bilginin uygulanması ve bilginin kullanılması gibi kriterlerden oluşmaktadır. Bu kriterlerin firmalar için önemi ilgili literatürde birçok çalışmada yer almıştır. Bu doğrultuda çalışmamızın amacı etkin ve verimli kullanıldığında rekabet avantajı sağlayacak olan bilgi yönetimi altyapı ve süreç yeteneği kriterlerinin değerlendirilmesidir. Kriterlerin ilgili oldukları ana faktör ve birbirleri üzerindeki etkilerini nedensel bir bakış açısıyla değerlendiren DEMATEL yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda bilgi yönetimi alt yapı yeteneklerinden örgütsel yapı ve örgüt kültürünün; bilgi yönetimi süreç yeteneklerinden de bilginin sağlanmasının diğer faktörler üzerinde etkili oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Yönetimi Alt Yapı Yetenekleri, Bilgi Yönetimi Süreç Yetenekleri, Dematel Yöntemi

Sınıra Sosyolojik Bakmak: Türkiye-Gürcistan Sınır Bölgesinde Yaşayanların Sınırı Algılama Biçimleri ve Sınır Deneyimleri

Yrd.Doç.Dr. Kerem Özbey

ÖZ

Modern ulus-devletler, egemenliklerini çerçevelemek ve topluluğu bir arada tutabilmek amacıyla sınırlara başvurmakta ve sınırlar üzerinden kendi meşruiyetini oluşturmaktadır. Hem modern devletin hem de ulusun çevresel organlarını sembolize eden sınırların, günümüzde taşıdığı anlamlar ve içerdiği işlevleri değişmektedir. Söz konusu değişimi, sınır bölgelerinde yaşayanların sınırı algılama biçimleri ve sınır aracılığıyla oluşturdukları deneyimler üzerinden anlamak mümkündür. Bu çalışmada, Gürcistan'dan Hopa'ya çalışma amacıyla göç eden 14 göçmen işçi ve Hopa'da yaşayan 16 kişi olmak üzere, toplamda 30 kişi ile derinlemesine mülakat tekniğiyle görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde, sınır bölgelerinde yaşayanların sınırı algılama biçimleri ile modern devletin sınır anlayışının örtüştüğü, göçmen işçilerin ve Hopa'da yaşayanların farklı sınır deneyimlerine sahip olduğu ve sınırın çok yönlü sosyolojik etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınır, Sınırı Algılamak, Sınır Bölgeleri, Türkiye-Gürcistan Sınırı

Yeni Medya ve Feminist Hareketler: "üniversiteli Kadın Kolektifi" ve "uçan Süpürge" Örnekleri

Arş.Gör. Kevser Akyol Oktan - Yrd.Doç.Dr. Ahmet Oktan

ÖZ

Ataerkil anlayışın hâkim olduğu tüm düşünme biçimleriyle mücadele içerisine giren feminist hareket, bu düşünme biçimlerini dönüştürmek ya da egemen yapı içerisindeki cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan sorunlara dikkat çekmek üzere geleneksel iletişim yöntemlerinin yanında yeni iletişim mecralarını da kullanmaktadır. Bu amaçla feminist gruplar ve STK'lar, "sosyal medya" ya da "yeni medya" şeklinde adlandırılabilecek ve "alternatif medya" olma konusunda görece "özgürleştirici" özelliği olan ve demokratik gelişim, politik katılım açısından önemli mecralar olduğu kabul edilen facebook, twitter, instagram gibi uygulamaları da iletişim çalışmalarına dâhil etmektedirler. Bu çalışmanın odağını feminizm ve yeni medya ilişkisine yönelik tartışmaların yanı sıra "feminist örgütlenmenin yeni medyayı hangi amaçlarla kullandığı ve ne tür içerikler sunduğu" sorusu oluşturmaktadır. Bu bağlamda en çok takipçi sayısına sahip olan feminist örgütlenmelerden "Üniversiteli Kadın Kolektifi" ve "Uçan Süpürge"nin bir aylık Twitter paylaşımları içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma kapsamında tweetler amaçlarına ve konularına göre kategorize edilmiş ve mesajlar metinlerarası bağlamları çerçevesinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, Feminizm, Sosyal Medya, Kadın

Bilişim Teknolojilerinin Haberleşme Kültürüne Etkisi

Kübra Nur Atasever

ÖZ

Son 50 yıldaki teknolojik gelişmeler insan hayatını, üretimi, yönetimi değiştirdiği kadar kültürel hayatı da etkilemiştir. Bu etkinin meydana gelmesinde kişisel bilgisayarın icadını ve yaygınlaşmasını milat kabul edecek olursak toplumsal ve kültürel değişimin hızı her geçen gün geometrik olarak artmaktadır. Haberleşme hem bireysel hem de toplum hayatında bir ihtiyaç olduğu kadar aynı zamanda kültürel önemli bir bileşendir. Bu çalışmanın amacı genelde iletişim teknolojilerinin, özelde de kişisel bilgisayarların toplumsal hayata girmesiyle toplumsal ve kültürel değişimin özellikle de haberleşme kültürünün hangi yönlere nasıl yöneldiği konusunda hem kavramsal hem de örneklerle bir sonuca varmaya çalışmaktır. Çalışmanın yöntemi olarak veri toplama, gözlem ve nitel analiz kullanılmıştır. Çalışmayla geleneksel haberleşme yöntemleri ile kişisel bilgisayarların icadından sonraki haberleşme yöntemleri kültürel yönden kıyaslanmıştır. Bu çalışma bilgisayar mühendisliği ve sosyoloji alanlarında ortak çalışılan disiplinler arası bir çalışma olduğundan ve bu alanda fazla çalışılmamış olduğundan dolayı özgündür. Bu çalışmanın disiplinler arası çalışan bilim insanlarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Haberleşme Kültürü, Bilgi Teknolojileri, Değişim

Osmanlı Devleti'nden Günümüze Kamu Yöneticilerinin Eğitilmesinde Enderun Mektebi'nin Önemi

Öğr.Gör. Ali Yıldırım - Arş.Gör. Kürşad Emrah Yıldırım

ÖZ

Kamusal hizmetlerin üretimi ve sunulmasında ihtiyaç duyulan kaynakların başında insan kaynağı gelmektedir. Kamusal hizmetlerin istenilen düzeyde yararlanıcılara sunulabilmesi için, insan kaynağının eğitilerek belirli kamusal amaçlar doğrultusunda harekete geçirilmesi gerekmektedir. Osmanlı Devleti'nin devletleşme süreci ile birlikte hizmet sunacak insan kaynağına ihtiyacı önemli ölçüde artmıştır. Osmanlı Devleti'nde bu ihtiyacı gidermek için yönetici yetiştiren, bir imparatorluğun uzun yıllar başarılı hizmet sunmasına katkı sağlayan ve dünyada en önemli kamu yönetimi okulları arasında sayılan "Enderun Mektebi" kurulmuştur. Özellikle yönetici sınıfında görev alacak insan kaynağını temin etmede önemli bir yere sahip olan Enderun Mektebi, araştırılması gereken bir kuruluş olarak görülmektedir. Bu çalışmada Enderun Mektebi'nin eğitim sistemi ve özelliklerine değinilerek günümüzde kamu yöneticilerinin eğitiminde Enderun Mektebi'nin taşıdığı öneme vurgu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Kamu Yöneticisi, Enderun Mektebi

Kazak Toplumu Açısından Tolerans Esaslarının Önemi

Dr. Laziza Nurpeıs

ÖZ

20. yüzyılın sonu, 21. yüzyılın başlarındaki süreçte, yani 16 Kasım 1995'te tarihinde UNESCO tarafından gerçekleştirilen konferansta "Tolerans prinsiplerinin deklarasyonunun" kabul edilmiştir. Bu deklerasyona göre, tüm dünyada geçmişin ve geleceğin her açıdan araştırmaları kararı çıkmıştır. Konferansta sunulan bildirinin prinsipleri ve talepleri arasında miliyonlarca masum insanın yaşama hakkını bitiren sorunlara karşı bir protesto vardır. Bildiri metninin amacı gelecekte böyle sorunların yaşanmasını engellemektir. Tolerans, toleranslı bilinç, toleranslı medeniyet gibi kavramlar 21. yüzyılın medeniyetlerinin önemli paradigmalarıdır. Ele alınan çalışmada "toleranslı nesil yetiştirmek, milletler ve ulusların barışı üst düzeyde tutmak ve korumak" gibi sorunlara cevaplar aranacaktır. Bu bağlamda Kazakistan'daki üniversitelerde zorunlu ders olarak okutulan "tolerans esasları" derslerinin Kazak toplumunda nasıl ve ne şekilde yer edindiği ve gelecekte toplumu nasıl şekillendireceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kazakistan, Unesco, Assamblya, Nursultan Nazarbayev, Tolerans, Tolerans Esasları

Yaşam Kalitesine Geronteknolojik Bakış

Dr. Oya Hazer - Leyla Ateşoğlu

ÖZ

Teknolojinin artan oranda kullanılmaya başlanması yaşlılar için sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmakta ve yaşam kalitesini artırmaktadır. Yaşlıların sınırlamalarının bilinmesi ve gerekli geronteknolojik tasarımların sağlanması, bu bireylerin kendi çevrelerinde bağımsız yaşamalarını sağlayarak, sosyal güvenlikle ilgili harcamaların minimuma indirilmesinde rol oynayacaktır. Bu çalışmanın amacı; kardiyovasküler rahatsızlıkları olan ve vücutlarında LVAD ve Kalp Pili taşıyan katılımcıların geronteknolojiye olan bakış açılarının belirlenmesi ve geronteknolojinin bu bireylerin yaşam kalitelerine olan etkisini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda 48 adet katılımcıya; tanıtıcı özelliklerini içeren bilgi formu ve Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Yaşlı Modülü uygulanmıştır. Bulgular ışığında; katılımcıların %91,7'sinin geronteknoloji terimini daha önce hiç duymadıkları ancak %79,2'sinin vücutlarında taşıdıkları cihazın varlığından güven duydukları saptanmıştır. %97,9 oranında ilaç saatlerini hatırlamak için teknolojik ürün kullanan katılımcılar büyük oranda teknolojinin günlük yaşamlarını kolaylaştırdığını düşünmektedir. Yarıdan fazla katılımcı yaşam kalitelerinin kullandıkları cihazlardan sonra kısmen olumlu yönde etkilendiğini düşünürken, yaşamdan aldıkları zevkin değiştiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Geronteknoloji, Yaşam Kalitesi, Yaşam Kalitesine Geronteknoloji Etkisi

The Relationship Between Technology Choise and Firm Size in Turkish Manufacturing Industrie

Doç.Dr M. Akif Arvas - Arş.Gör. Mustafa Torusdağ

ÖZ

In this study, the relationship between technology choice and firm size is examined using ordered propit model for Turkish Manufacturing Industries. For this porpuse, the data set for the latest year 2013 has been gathered from Turkish Statistical Institue. According to the results, as firm size increases, firms tend to choice different kind of technologies in order to escalate their level of competitive fringe. These findings also support size-wage premium hyptohesis in which it is asserted that there is a positive correlation between firm size and wages.

Anahtar Kelimeler: Firma Büyüklüğü, Teknoloji Seçimi, Sıralı Probit Modeli

Sekülerleşme Sürecinde Dinî Gruplar

Prof.Dr. M. Ali Kirman

ÖZ

Modernleşme süreciyle birlikte tüm dünyada eş zamanlı bir gelişme grafiği çizmiş olan sekülerleşmenin kapsamı dini ve dinî oluşumları da içine alacak şekilde genişleme eğilimi göstermiştir. Bu kapsamlı sürecin Türk toplumunda da etkileri ve yansımaları olmuştur. Bunun en bariz görüldüğü alanlardan biri de dinî grup ve cemaatlerdir. Dini cemaatlerin sekülerleşme sürecinde yaşadıkları savrulmaların en tipik örneği önceden "Fethullah Gülen cemaati" olarak bilinen oluşum olduğu söylenebilir. Bu oluşumun yeni adı "FETÖ terör örgütü" tabiri yaklaşık on-on beş yıldan beri ifade edilmesine rağmen 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren Türkiye ve hatta dünya gündeminde daha sık duyulur olmuştur. Bu örgüt, uzun zamandan beri din sosyolojisi literatüründe "yeni dini oluşumlar" olarak adlandırılmaktadır. Bu tür oluşumlar, üyelerinin dini ve manevi ihtiyaçlarını karşılamak iddiasıyla ortaya çıkmakla birlikte kendi iddialarının aksine modernleşme ve sekülerleşme süreçlerinden etkilenmek suretiyle ne kadar dini oldukları yönünde tartışmaların yapılmasına yol açan bir faaliyet alanı oluşturmuşlardır. Bu tebliğde dini grupların sekülerleşme sürecinden ne denli etkilendikleri ve bu çerçevede dini, dinî sembolleri istismar amaçlı kullanmalarıyla ilgili sosyolojik bir analiz yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sekülerleşme, Dinî Grup, Yeni Dinî Hareket, Partikülarizm, Din İstismarı

Sinema Filmlerinde İnsan Onurunun İhlâli

Arş.Gör. Mahmut Bingöl

ÖZ

Doktrin ışığında "kişilik hakkı", kişisel varlıklar üzerinde, kişiye sıkı sıkıya bağlı, devredilmez, vazgeçilmez mutlak bir hak olarak tanımlanabilir. Bu haklar mal varlığı değil, kişinin şahıs varlığı üzerindeki haklarını kapsadığı için genellikle manevî değerler üzerinde söz konusu olmaktadır. Bu manevi varlıklardan bir tanesi de "insan onuru" diğer bir deyişle "şeref ve haysiyet"tir. İnsan onuru, kişiye insan olması nedeniyle doğuştan verilen değerlerle toplum tarafından verilen manevî değerlerin toplamı olarak tanımlanabilir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere, bu değerlerin bir kısmı kişiye doğuştan verilirken, bir kısmı ise, kişinin sosyal çevresi içerisindeki konumuna bağlı olarak, toplumun kendisine atfettiği niteliklerle sonradan kazanılır. İnsan onuru, Anayasa ve yasalarda temel bir hak olarak korunmasına rağmen, hukukî ya da hukuk dışı yollarla çeşitli saldırılara mazur kalmaktadır. Bu saldırılar en sık Anayasada yine temel bir hak olarak öngörülen "ifade hürriyeti" ile çatışması durumunda yaşanmaktadır. Söz konusu ifade hürriyeti olduğunda ise, akla ilk olarak akla kitle iletişim araçları gelmektedir. Dolayısıyla, bir kitle iletişim aracı olarak sinema da ifade hürriyetinin kullanıldığı mecralardan biridir. İşbu çalışma, bir kişisel varlık olan ifade hürriyeti ile bir diğer kişisel varlık olan insan onurunun sinema filmlerinde çatışması durumunda, mevzuat hükümleri bağlamında, izlenecek yolu ele almaktadır. Dolayısıyla, sinema filmlerinde ifade hürriyetinin sınırını saptamak ve bu saldırılara karşı kişi şeref ve haysiyetinin hukuki olarak korunmasını ortaya koymak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, ilk olarak "kişilik hakkı" ve "kişisel varlıklar" kavramları tanımlanacak, ardından manevi bir kişisel varlık olarak kabul edilen insan onuru kavramı ve türleri açıklanacaktır. Daha sonra, sinema filmlerinde insan onurunun ihlâlini sonuçlayan faktörler ifade hürriyeti zemininde tesbit edilecek ve konu, filmlerle örneklendirilecektir. Son olarak, sinema filmlerinde insan onurunun hukuksal korunması ile çalışma sonlandırılacaktır. Makaleyi önemli kılan faktör ise, basın-yayın yoluyla genelde kişilik hakkı ve özelde insan onuru ihlâllerini inceleyen çok fazla çalışma olmasına rağmen, sinemada benzer alandaki çalışmaların yetersiz olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Film, Şeref ve Haysiyet, Sinemada İnsan Onuru.

Faiz Oranları ve Döviz Kuru Dönemsel Analizi; Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Doğan - Arş.Gör. Mahmut Şaban Afsal - Arş.Gör. Bayram Aydın

ÖZ

Döviz kuru ve faiz oranlarının nominal ve reel kesimdeki gelişmelerin ortaya çıkmasında ve belirlenmesinde önemli bir rol oynaması nedeniyle bu ikili arasındaki teorik ve ampirik ilişki konusunda ekonomi literatüründe özel bir ilgi alanı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, merkez bankalarının parasal politikaların uygulamaları reel kesimin üzerinde sonuçları bakımından hayati bir rol oynaması yadsınamaz bir gerçekliktir. Fakat bu konu üzerindeki çalışmalar açık bir sonuç sağlamamaktadır. Bu konuda yapılan zaman serisi analizlerinde genelde çelişkili ve önemsiz sonuçlar bulunmuştur (Calvo, 2001; Calvo and Reinhart,2002, 2005; Eichanbaum and Evans, 1995; Eichengreen, 2006;Hnatkovska et al., 2012). Çalışmadaki amaç faiz oranındaki içsel bir değişimin döviz kurları üzerindeki etkisinin üzerine odaklanmak olacaktır. Bu amaçla daha çok finansal değişkenlerde literatürün çok kullandığı GARCH ekonometrik metodu istihdam edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru, Garch Yöntemi.

Makedonya Meselesi

Dr. Mehibe Şahbaz

ÖZ

Üzerinde pek çok ırkın yaşadığı, çeşitli dillerin konuşulduğu ayrı ayrı medeniyetlerin yükseldiği, farklı din ve mezheplerin barındığı bir yer olan Rumeli, Osmanlı idaresine girdikten sonra devletin gösterdiği hoşgörüyle bu özelliğini pek fazla değiştirmeden zamanımıza ulaştırmıştı. XX. yüzyılda patlak veren Milliyetçilik fikir ve hareketleri doğal olarak Balkanları ilk fethettiğimiz günlerdeki haline döndürme arzusunu da beraberinde getirmişti. Osmanlı fethi öncesi birbirleriyle amansız mücadele içinde olan Balkan halkları zayıflayan Türk idaresi ile çekişmelerine yüzyıllar öncesinde bıraktıkları yerden tekrar başlamışlardı. "Rumeli Meselesi" adını verdiğimiz eski adıyla da Makedonya Meselesi bu kargaşaya bir de emperyalist devletlerin menfaatleri doğrultusunda Balkanlar da imtiyaz sahaları bulabilmek için etnik mücadeleyi kışkırtmaları meseleye yeni boyutlar katmıştı.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Makedonya, Balkanlar, Irk, Medeniyet, Milliyetçilik

Iklim Değişikliği Uyum ve Azaltım Politikaları İçin Kentsel Dönüşüm Bir Yöntem Olarak Kullanılabilir mi? Sürdürülebilir Performanslı Kentsel Dönüşüm (Süperkent) Projesi Örneği

Dr. Mehmet Akalın

ÖZ

Günümüzde, kentsel dönüşüm projeleri çoğunlukla; deprem riskine karşı dayanıklı konutlar üretmek, fiziksel çöküşün önüne geçebilmek, kentteki tarihi motiflerin sürdürülebilirliğini sağlamak, ekonomik yaşamı canlandırmak, mimarlık ve kentsel yaşam kalitesini arttırmak, kültüre dayalı dinamikleri harekete geçirmek ve proje sürecine ilgili aktörlerin katılımını sağlamak gibi saiklerle yapılmaktadır. Diğer taraftan, dünya çapında yaklaşık bir milyar kişinin sağlıksız ve iklim değişikliğinin potansiyel etkilerine karşı korunmasız yerleşimlerde yaşadığı tahmin edilmektedir. Bu insanlar yetersiz barınma koşuları, kalitesiz yapılar ve altyapı eksikliği nedeniyle toprak kayması, sel, taşkın, kuraklık ve aşırı sıcaklar gibi tehlikelere maruz kalmaktadır. Bu nedenle kentsel dönüşümün iklim değişikliğinin potansiyel etkilerini bertaraf edebilmek bağlamında önemli roller üstlenebilmektedir. Kentsel dönüşüm politikaları ile iklim değişikliği arasında çift taraflı ilişkiden söz edilebilir. Kentler, sera gazı emisyonlarını arttıran çeşitli faaliyetlerin merkezi konumundadır. Yine kentsel alanlardaki ormansızlaşma ve arazi kullanımının değişmesi küresel ısınman ve iklim değişikliğinin başlıca nedenleri arasında gösterilmektedir . Diğer taraftan kentler, dünya nüfusunun yarıya yakınına ve ekonomik kaynakların çok büyük bir bölümüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu itibarla, gerekli önlemler alınmadığı taktirde iklim değişikliğinin potansiyel olumsuz etkilerinin kentlerde ekonomik ve fiziksel olarak yıkıma sebep olması kaçınılmazdır. Eskişehir Kocakır mevkiinde hayata geçirilmeye çalışılan sürdürülebilir kentsel dönüşüm projesi (SüPerKent) küresel ısınma ve iklim değişikliği uyum ve azaltım kapasitesini arttırmak ve kaynakları etkin olarak kullanmak amacıyla oluşturulması ve Türkiye'de bu konuda yapılan ilk toplu konut uygulama örneği olması bakımından önemlidir. Amacı; kentsel dönüşüm kararlarının çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik esasları çerçevesinde ele alınmasını ve kentsel dönüşüm uygulamalarının karbon salınımlarının azaltılmasına hizmet etmesini teşvik etmek olan bu projenin uygulanabilirliğinin ve etkinliğinin sorgulanması da bu bildirinin esaslı konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Dönüşüm, Küresel Isınma, İklim Değişikliği, Uyum/azaltım Stratejileri, Sürdürülebilirlik

Kümeleme Analizi: Bir İhracat Sofistikasyonu Uygulaması

Prof.Dr. Murat Canıtez - Arş.Gör. Fatih Cura - Arş.Gör. Mehmet Akif Gündüz

ÖZ

Uluslararası ticarete dair istatistikler genellikle ürünlere ve ülkeler arasındaki ticaret miktarlarına göre sınıflandırılmaktadır. İhracat sofistikasyonu ise ülkelerin ihracat büyüklüklerinin ne kadar sermaye yoğun ürün bileşimine sahip olduğunu gösteren yeni bir ölçüm yöntemidir. İhracatçı ekonomilerin gelir düzeylerine, araştırma-geliştirme harcamalarına ve birim ihracat fiyatlarına dayalı bir gelişmişlik endeksi olarak da ifade edilebilecek ihracat sofistikasyonu sayesinde, ülkeler ihracatlarında sofistike olmaları bakımından nitelendirilebilmektedir. Bu çalışmada ülkelerin her GTİP fasılları bazında toplam ihracatlarının toplam ihracat birim miktarına bölünmesiyle birim ihracat fiyatları elde edilmiştir. Birim ihracat fiyatlarına göre oluşturulan bir sofistikasyon endeksi ve kişi başı Ar-Ge harcamaları ile kümeleme analizi yapılmıştır ve ülkeler bu kriterlere göre sınıflandırılmıştır. Kümeleme yöntemi sonucunda 5 farklı ülke kümesi belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret, İhracat, İhracat Sofistikasyonu

Kadın Düşkünü Romanı Üzerinden Bir Döneme Bakmak: 1950'ler Türkiye'sinde Toplumsal Yapının Analizi

Öğr.Gör. Mehmet Akif Kara

ÖZ

Edebiyat ve diğer disiplinler arasındaki ilişki özellikle toplumsal gerçekçi çalışmalarla artmış ve disiplinler arası, bütünlüklü bir bakış açısı akademik yazın içerisinde giderek artmaya başlamıştır. Türkiye toplumsal tarihi açısından önemli bir dönem olarak karşımıza çıkan 1950'liler, hem siyasi hem de ekonomik olarak önemli gelişmelerin yaşandığı yıllardır. Bu yıllarda çok partili döneme geçilmiş ve ekonomi politikalarında değişimler yaşanmıştır. Bu çalışmada da Kemal Safa Güntekin tarafından kaleme alınan ve İletişim Yayınları'nca basılan "Kadın Düşkünü" romanı üzerinden bahsi geçen dönem ele alınacaktır. Güntekin, bu eserinde dönemin insan profilini akıcı ve etkileyici bir dille aktarırken toprak ağası, devlet, "ötekiler" arasındaki ilişkiyi, sınıfsal bir bakış açısı ile ele almaktadır. Romandaki karakterlerin içinde bulundukları sınıfsal konumu "kadın" imgesi üzerinden aktaran yazar, aynı zamanda dönemin Türkiye'sine dair de ipuçları vermektedir. Çalışmada, edebiyat ve sosyal politika arasında bir bağ kurulacak ve bütünlüklü bir bakış açısı ile dönem ayrıntılı olarak değerlendirilecek ve kapitalizmin gelişim süreci, toplumsal yapı üzerindeki etkileri, kuramsal bir çerçeve dahilinde roman üzerinden analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Düşkünü, Kemal Safa Güntekin, Toplumsal Yapı, 1950'li Yıllar

Kültürel Miras Alanındaki Kültür Festivallerinin Turizme Etkisi: Güzelyurt Türk-Yunan Dostluk, Kültür ve Turizm Festivali Örneği

Öğr.Gör. Çağla Üst Can - Öğr.Gör. Mehmet Can

ÖZ

Kimliğimizle, kültürümüzle, tarihimizle ilgili somut ve somut olmayan değerlerin tümü olarak tanımlanan kültürel mirası barındıran kültürel miras alanları, hem bulunduğu bölge için hem de ülkemiz için turistik açıdan büyük önem arz etmektedir. Bir yörenin simgesi haline gelerek gelenekselleşen, toplumun belleğinde yer edinen ve belirli bir sürede ve isimde düzenlenen etkinlikler olan festivaller ise bir yörenin, bir kültürel miras alanının, tanıtımını ve gelişimini etkileyen önemli unsurlardandır. Bu araştırmanın amacı, Aksaray ili Güzelyurt ilçesinde geçtiğimiz yıl 6.sı düzenlenen Türk-Yunan Dostluk, Kültür ve Turizm Festivali'nin ilçenin gelişimi ve tanıtımına etkileri ile ilgili yerel paydaşların görüşünü almaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniğinin kullanıldığı araştırmanın evrenini Güzelyurt ilçesinde bulunan yerel paydaşlar oluşturmaktadır. Yapılan görüşmeler sonrası elde edilen bilgiler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güzelyurt, Festival, Türk-Yunan

Hititler'de Ülke Savunması

Arş.Gör. Mehmet Cevher

ÖZ

Kızılırmak kavsi içinde bulunan Hatti Ülke'si etrafındaki parçalı siyasi yapıdan faydalanarak kısa sürede genişleme başarısını göstermiştir. Anadolu'da merkezi bir krallık kurmayı başaran Hititler bir kara ülkesi olup doğal savunma itibariyle çok az alana sahiptir. Hatti anayurdunu kuşatan Kızılırmak nehri ise doğal bir savunma hattı yaratmaktan uzaktır. Bu fiziki şartlar içinde yayılmacı politikasından vazgeçmeyen Hititler için elde edilen yerlerin merkez yönetime bağlılıklarının tesis edilmesi kadar ve bu yerlerin güvenliğinin sağlanması önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Hatti ülkesinin Kuzey ve Kuzeydoğusunda Kaşkalar, yine Kuzeydoğusunda Azzi-Hayaşa Ülkesi, Güneybatıda Arzawa Ülkesi, güneydoğuda Hurriler yer alırken sınırda yer alan bu toplulukların tamamı Hitit sınırları için tehdit içermektedir. Düşman ile çevrili olan kara parçası içinde Hititler güvenliklerini sağlamak için çeşitli yöntemler geliştirmişlerdir. Düşman ülkeler ile antlaşmalar imzalamak, zayıf düşülen dönemlerde düşmana arazi bağışlamak düşman yerleşimlerinin boşaltıp bu alanları Hitit yerleşimcileri ile doldurmaya çalışmak iktidar arası evlilikler yapmak ve sınıra yakın alanlarda tampon bölgeler kurarak bu bölgelere garnizon kentleri ve gözetleme kuleleri inşa etmek sureti ile ülke savunması gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemler içinde Hitit tampon bölgeleri ülke güvenliği kapsamında savunmanın başlangıç noktasını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tampon Bölgeler, Hitit Savunması, Aşağı Ülke, Yukarı Ülke, Garnizon Kentleri

Muhasebe Meslek Mensuplarının Vergi Aflarının Etkinliğine Yönelik Görüşleri: Sivas İlinde Bir Araştırma

Doç.Dr. Mehmet Demir - Ayşe Eker

ÖZ

Vergi affı; siyasi otoritelerin ekonomik, siyasi, psikolojik, sosyal vb. gerekçelerle sıkça başvurduğu yöntemlerden birisidir. Toplum tarafından algılanma şekli ihtiyaca göre farklılık göstermekle birlikte vergi aflarının, bazı kesimlerce devlet ve halkın uzlaşması olarak algılandığı; diğer bazı kesimler tarafından ise kişileri vergi ile ilgili sorumluluklarından uzaklaştıran unsur olarak görüldüğü bilinmektedir. Vergi aflarının olumlu ve olumsuz yanlarıyla ilgili literatürde de birçok çalışma mevcuttur. Bu çalışmanın amacı, muhasebe meslek elemanlarının (SMMM) bakış açılarıyla vergi aflarının etkinliğini ve meslek mensuplarının vergi aflarına yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu amacı gerçekleştirmek için Sivas SMMM Odasına kayıtlı ve mesleğini fiilen icra eden 95 SMMM üzerinde, Ocak-Şubat 2017 tarihleri arasında, bir anket uygulanmıştır. Ankette toplam 33 soru/ifade yer almaktadır. Bunların 4'ü demografik yapıyla; 29'u ise çalışmanın amacıyla ilgilidir. 5'li likert ölçeğine göre hazırlanmış 29 ifadenin Cronbach's Alfa Güvenilirlik Katsayısı, 0,807 olarak bulunmuştur. Elde edilen veriler SPSS 23 paket programından yararlanılarak analiz edilip sonuçlar yorumlanmıştır. Verilerin analizinde; frekans, yüzde, standart sapma, aritmetik ortalama ve anlamlılık analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Afları, Smmm, Muhasebe Meslek Elamanı

George Orwell's East

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ertuğ Yavuz

ABSTRACT

George Orwell's works bear a political tone. Burmese Days is not only a narrative of Burma's historical past, but a sociological document in which the cultural and social specificities of the country feature prominently. His escape into the jungle and his choice of this place as a setting for his play support his desire to reach sublimity. My presentation will trace the markers of the sublime through his use of landscape and his criticism of imperialist politics.

Keywords : Burmese Days, George Orwell, Politics, Sublimity

Sağlık Hizmetlerinde Markalaşma ve Marka Sadakatini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Karahan - Müntaz Korkutan - Özkan Yıldırımçakan

ÖZ

Marka sadakati çağımızda işletmeler açısından büyük öneme sahip olup, bu kavram özellikle hizmet pazarlaması anlamında son yıllarda gitgide önem kazanmaya başlamıştır. Marka sadakati, günümüzde tekrar satın almadan öte bambaşka bir anlama bürünmüş, marka sadakatinin temeline duygusal bağlılık oluşturma düşüncesi konumlanmıştır. Rekabet şartlarının oldukça zorlaştığı günümüz pazarlarında. marka sadakati oluşturma önemli bir rekabet aracı olarak kullanılmaktadır. Marka sadakati, kuruma sadık müşteri profili oluşturma anlamına gelmektedir. Bu gelişmeler doğrultusunda günümüz rekabet koşullarına uyum sağlamaya çalışan sağlık işletmelerinde de müşteri bağlılığını artırıcı stratejilerin uygulamaları yaygınlaşmaya başlamıştır. Sağlık hizmetlerinde marka sadakati oluşturmak için birçok etkenin varlığından bahsetmek mümkündür. Bunlar; sosyo-ekonomik etkenler, statü yaratma hissi, kuruma karşı hissedilen güven ve aidiyet duygusu, fiziksel kanıt olarak nitelendirilen bina, cihaz, ekipman gibi etmenlere verilen önem, hizmeti sunan hemşire/doktor ile hasta ilişkileri, zincir hastanelere karşı duyulan marka algısı gibi unsurlar marka sadakati yaratılmasına etki edebilmektedir. Sağlık kuruluşlarında marka sadakati oluşturma, özelleşmenin artması ve tüketici memnuniyeti odaklı çalışmaların artmasından sonra yaygınlaşmaya başlamıştır. Çalışmanın amacı, sağlık işletmelerinde markalaşma ve marka sadakatini etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Bu kapsamda, marka ve marka sadakati kavramı detaylı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya bilgi sağlamak amacıyla hazırlanan marka ve marka sadakatini ölçmeye yönelik bir anket ile tüketicilerin konuyla ilgili görüşleri alınmıştır. Anket uygulaması sonunda, elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve SPSS paket programı ile istatistiksel değerlendirmeleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Marka Farkındalığı, Marka Sadakati, Sağlık Hizmetlerinde Markalaşma

Işletme Yöneticilerinin Çevre Bilinci ve Yeşil Ürün Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Karahan

ÖZ

Çevrenin korunmasında toplumu oluşturan tüm bireylerin ve tüm kuruluşların ortak sorumlulukları bulunmaktadır. Topluma yakın ve insanlarla sürekli ilişki içinde bulunan tüm kuruluşlar ve bunların yöneticilerinin çevre konusunda bilinçlenmesi ve bu bilinci faaliyetlerine yansıtmaları çevrenin korunması açısından oldukça önemlidir. Çevresel olumsuzlukları en aza indirmek, bu gün toplumsal sorumlulukların belki de en önemlilerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden günümüz işletme yöneticilerinden öncelikli olarak bu tür sorumlulukları yerine getirmesi, aldıkları kararlarda çevre konularına daha duyarlı bir yaklaşım göstermeleri ve insan yaşamı ile çevre konularını birlikte değerlendirmeleri beklenmektedir. İşletmelerin dünyamızdaki çevre sorunlarının çözümünde önemli sorumlulukları bulunduğundan, çevre sorunlarının çözümünün bir parçası olmaları ve tüm faaliyetlerinde çevre konularına odaklanmaları oldukça önemlidir. Çevre konularında sorumluluk hisseden işletmelerin kirliliği önleme teknolojileri için daha çok kaynak ayırmaları başarı oranları artırılabilecektir. İşletmelerin çevreye karşı sorumlulukları kapsamında üretim yönetimindeki kararlarında da çevre konularına verilen önem her geçen gün hızla artmaktadır. Günümüzde işletmelerin, üretim yönetimine ilişkin kararlarında çevre konularını da dikkate almaları gerekmektedir. İşletme yöneticileri, ürünün kullanımı sonucunda, ürünün bileşenlerinin geri dönüşüm ve tekrar kullanım imkanlarını da araştırmalıdırlar. Kullanılamaz duruma gelen bileşenlerin çevreye etkisi en az olacak biçimde bertaraf yöntemleri de üretim yöneticileri tarafından değerlendirilmelidir. Yapılan bu çalışmada, işletme yöneticilerinin çevre bilinci ve yeşil ürün farkındalık düzeyleri, konuyla ilgili faaliyetlere katılımları, çevre konusunda karşılaştıkları sorunların belirlenmesi hedeflenmiştir. Yapılan literatür araştırması sonucunda hazırlanan anket formuyla gerekli veriler toplanmıştır. Araştırmada, Elazığ ilinde faaliyette bulunan işletme yöneticilerinin çevre bilinci ve yeşil ürün farkındalığı konularına ilişkin görüşlerini almak amacıyla yaklaşık 400 işletme yöneticisine anket uygulanmıştır. Anket çalışmasından elde edilen sonuçlara göre; işletmeler çevre konularını maliyet unsuru olarak görmekle birlikte bunun dikkate alınması sonucunda önemli kazançlar sağlanacağını belirtmişlerdir. Ayrıca, ankete katılan işletme yöneticilerinin büyük bir kısmı, çevreye ilişkin faaliyetlerin sadece çevre yasalarına ve düzenlemelerine uyum sağlanması ile sınırlı kalmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci, Çevre Farkındalığı, Yeşil Ürün

Atatürk İnkilabının Türk Kadınına Getirmiş Olduğu Yeniliklerin Uygulanma Süreci

Prof.Dr. Mehmet Köçer - Arş.Gör. Şule Egüz

ÖZ

Tarih boyunca kadınlar farklı toplumlarda farklı sosyal statülere sahip olmuşlardır. Genel olarak modern toplumlara kadar kadınlar çoğunlukla erkeklerin sahip olduğu statünün gerisinde kalmışlardır. Tarihi perspektiften bakacak olursak kadınlar sanayileşme, artan öğrenim ve istihdam olanakları ile birlikte toplumda özgürlükler kazanma fırsatı elde etmişlerdir. Bu süreç Türk kadını açısından ele alınacak olursa Türk kadını İslamiyet öncesinde erkekten farklı olmakla birlikte eşit bir birey olarak saygı görmekteydi. Kız çocuğu sahibi olmak asla bir olumsuzluk olarak algılanmamış ve yine kız çocuklarının öldürülmesi gibi durumlara rastlanmamıştır. Ayrıca mülkiyet hakkı bakımından da kadın erkekle eşit bir pozisyonda idi. Yine kadın savaşta, siyasi toplantılarda ve özellikle sosyal ilişkilerde her zaman kocasının yanı başında yer alırdı. Türklerin İslâm dinini benimsemeleri sonrasında da kadın aktiftir. Günlük hayatın içerisinde var olmuş ve eve kapanmamıştır. Osmanlı toplumunda ise ilk dönemlerde kadın sosyal hayatta kısmen olumlu bir pozisyona sahip olmuşsa da zamanla hareme kapatılması ile şartlar aleyhine dönmüştür. Tanzimatla başlayan değişim hareketi kadınlara yönelik değişimin de başlangıcı olmuştur. Bunun en önemli yansıması eğitim alanında olmuştur. Tanzimat öncesinde kız çocuklarının gidebildikleri yegâne okul Sıbyan Mektepleri iken Tanzimatla birlikte yeni eğitim kurumları açılmıştır. Tanzimattan sonra da Türk kadınının lehine olan bu süreç devam etmiş Meşrutiyet dönemi ilerlemelerin üst düzeye çıktığı bir dönem olmuştur. Cumhuriyet Türkiye'sinde kadınlar Atatürk İnkılabı ile yasalar önünde kadın-erkek eşitliğini elde etmiştir. Eğitim, seçme-seçilme, boşanma gibi bir çok alanda önemli atılımlar yapılmıştır. Bu çalışmada Atatürk'ün gerçekleştirmiş olduğu kadınlara yönelik İnkılabın Türk toplumu ve özellikle kadınlar tarafından nasıl algılandığı ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadınlar, İslamiyet, Osmanlı Devleti, Tanzimat, Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk İnkılabı

21. Yüzyıl Kütüphaneleri: Karma (Hyrid) Kütüphaneler

Arş.Gör. Mehmet Kürşat Değer - Nazmiye Gizay Öztürk

ÖZ

Gelişen dünyada her alanda yapılan yenilikler kütüphaneleri de yenilik döngüsünün içine almıştır. Geleneksel kütüphaneler, çağın gerektirdiği kullanıcı hizmetlerini vermekte yetersiz kalmış; koleksiyonundaki kaynakların güncelliğini koruyamamasına neden olmuştur. Tüm bu teknolojik gelişmeler literatürde önce "dijital kütüphane" kavramını sonrasında ise "karma kütüphane" olarak adlandırılan geleneksel ve dijital kütüphanelerin ortak olarak yer aldığı kütüphane kavramı ortaya çıkarmıştır. Karma kütüphaneler, çağımızın getirmiş olduğu teknolojik gelişmelere ayak uyduran, aynı zamanda geleneksel kütüphanelerde alışılmış olan kullanıcı hizmetleri ve somut koleksiyonu birlikte barındıran 21. Yüzyılın kütüphaneleri olarak anlatılabilir. Bu bildiride, Antik çağlardan günümüze uzanan kütüphane kavramı irdelenmiş; değişen çağlar ve gelişen teknolojinin kütüphanelere kattığı değer/değişim anlatılmaya çalışılmıştır. Bilgi arama davranışlarının en yoğun olarak gözlemlendiği yerler olan kütüphaneler için gelişen teknoloji bir tehdit midir, yoksa dijitalleşmenin ardından da karma (hybrid) adı verilen kütüphaneler için bir fayda yaratmış mıdır sorusu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kütüphaneler, Bilgi Teknolojileri, Karma (Hybrid) Kütüphaneler, Kullanıcı Hizmetleri.

Klasik Mortgage, Bai Bithamin Ajil (Bba) ve Musharakah Mutanaqisah (Mm) Sözleşmeleri İle Konut Finansman Yöntemleri

Dr. Mehmet Levent Erdaş

ÖZ

Konut (barınma) insanlığın var olmasından buyana giyinme, ısınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlardan biri haline gelmiştir. Ancak günümüzdeki en önemli sosyal problemlerden biri konut yetersizliğidir. Konut yetersizliğindeki bu sorun sadece ülkemizde değil tüm dünyada endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Ayrıca orta ve düşük gelir seviyesine sahip bireylerin konut finansmanı sorunu yıllarca yüksek konut maliyetleri, enflasyon ve faiz oranları yüzünden yetersiz kalmaktadır ve birikimleri zaman içerisinde değer kaybetmektedir. Bu konut finansman yetersizliğinin üstesinden gelebilmek ve orta ve düşük gelir seviyesine sahip bireylerin konut edinmelerini sağlamak için birtakım girişimlerde bulunulmuştur. Bu girişimlerden biri de klasik bankalar, faizsiz bankalar ve kredi kurumları tarafından sunulan konut finansman sistemleridir. Bu amaçla bu bankalar ve kredi kurumları tarafından yaygın bir şekilde kullanılan konut finansman yöntemleri geliştirilmiştir. Konut piyasasında ağırlıklı olarak klasik konut finansman sistemi kullanılmaktadır. Ancak klasik konut finansman sistemi hem Kuran-ı Kerimde Müslümanlara yasaklanan faiz kavramını içermesi hem de toplumdaki sosyal adaletsizliği arttırması nedeniyle klasik konut finansman sistemi dini hassasiyet gösteren kesimler tarafından tercih edilmemektedir. Bu problemi ortadan kaldırmak ve dini hassasiyet gösteren kesimlerinde bu finansman sisteminden mahrum kalmaması için faizsiz bankalar devreye girerek İslami konut finansman yöntemini geliştirmişlerdir. İslami konut finansman sistemi belirsizlik ve faiz kavramlara ve İslami ilkelerin sınırlandırdığı diğer unsurlara yer vermeksizin klasik konut sistemine alternatif olarak çıkmış bir finansman tekniğidir. Günümüzde bai bithamin ajil ve musharakah mutanaqisah olmak üzere iki temel konut finansman sözleşmesi vardır. Bai bithamin ajil yöntemi murabaha sözleşmesi özelliği taşır ve temelde ertelenmiş ödeme satışına dayanmaktadır. Musharakah mutanaqisah yöntemi ise musharakah sözleşmesi özelliği taşır ve paylaşım ile mülkiyet unsurlarındaki azalan ortaklığa dayanmaktadır. Bu çalışmanın amacı artıları ve eksileriyle İslami konut finansman sisteminin özelliklerini incelemek ve örnek uygulamalarla İslami konut finansman sisteminin klasik konut finansman sistemine alternatif bir finansman aracı olduğunu göstermektir. Bu çalışma faizsiz bir yöntemle konut almak isteyen dini hassasiyet gösteren bireylere, gayrimenkul yönetim uzmanlarına ve potansiyel yatırımcılara yararlı olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Konut Problemi, Klasik Konut Finansman Sistemi, İslami Konut Finansman Sistemi, Bai' Bithaman Ajil, Musharakah Mutanaqisah

Portföy Optimizasyonunda İşlem Maliyetleri ve Kredili İşlemleri İçeren Bir Doğrusal Programlama Model Önerisi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Sigorta ve Banka İşletmeleri Üzerine Bir Uygulama

Dr. Mehmet Levent Erdaş

ÖZ

Finansal literatürün en önemli konulardan biri yatırım analizi ve portföy yönetimidir. Portföy belirli bir kişi veya grubun sahip olduğu yatırımcının gelirine, bütçesine ve zaman dilimine bağlı olarak, ağırlıklı olarak hisse senedi, tahvil ve türevleri olmakla birlikte çeşitli menkul kıymetlerden oluşan finansal bir varlıktır. Portföy yönetimi ise portföy yöneticilerinin danışmanlığında belirli bir kişi veya grubun elindeki fonların, menkul kıymetler arasında en düşük riskte en yüksek karlılığı sağlayacak şekilde dağıtılmasıdır. Portföy yönetimi yatırımın getirebileceği riskleri en aza indirir ve müşterinin kar elde etme şansını arttırır. Bu bağlamda portföy yönetiminde önemli olan risk ve getiri unsurları arasında ilişki kurabilmektir. Portföy oluşturma süreci bu iki unsurun karşılaştırılmasını ve bu unsurlar arasında optimum bir bileşimin belirlenmesini gerekli kılmaktadır. Finans literatürde portföy optimizasyonu alanında birçok çalışma mevcut olmakla birlikte iki temel yaklaşım bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan ilki geleneksel portföy yönetimidir. Bu yöntemin bilimsel dayanaklarının olmaması nedeniyle fazlaca eleştirilmiş ve kullanım alanı kalmamıştır. İkinci yaklaşım ise Markowitz'in kuadratik programlama yöntemidir. Bu model teorik olarak popüler olmasına rağmen işlem zorlukları ve fazla zaman gerektirmesi gibi dezavantajları nedeniyle uygulamada sınırlı kalmıştır. Markowitz'in geliştirdiği bu yönteminin olumsuzluklarını ortadan kaldırmak için alternatif birçok portföy optimizasyonu modeli geliştirilmiştir. Bu alternatif modellerden birisi de Konno ve Yamazaki portföy seçim modelidir. Konno ve Yamazaki modeli varyans yerine ortalama mutlak sapma risk fonksiyonunu kullanarak hem portföyün risk ve getirisini kolay bir şekilde hesaplanabilmesine hem de optimal portföyü basit bir doğrusal programlama modeline dönüştürerek probleminin çözümlenmesine imkan tanımıştır. Bu amaçla çalışmada Konno ve Yamazaki tarafından portföy optimizasyonu için ileri sürdüğü matematiksel doğrusal programlama modeli temel alınmıştır. Konno ve Yamazaki modeline alım satım maliyetlerini ve kredili işlemleri içeren kısıtlamalar ilave edilerek, yatırımcılara belirli bir risk ve getiri düzeyinde bir portföy seçim modeli önerilmiştir. Bu çalışmanın amacı işlem maliyetleri altında kredi kullanarak yatırım yapmayı planlayan ve bir portföy oluşturmak isteyen yatırımcılara en doğru yatırım yapma konusunda yol göstermek ve bu doğrultuda bir portföy seçim modeli geliştirmek ve uygulamalarıyla birlikte sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Portföy Yönetimi, Portföy Optimizasyonu, Doğrusal Programlama, İşlem Maliyetleri, Kredili İşlemler

Vasili Fiveyski'nin Travmatik Yaşamı

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Özberk

ÖZ

Rus edebiyatında büyük ses getiren eserlere imzasını atan Leonid Nikolayeviç Andreyev çağdaşları olan diğer büyük sanatçıların gölgesi altında kalmış yazarlardandır. Başladıktan iki yıl sonra noktayı koyabildiği Vasili Fiveyski'nin Yaşamı, 1903) adlı uzun öyküsü sanat camiasında büyük yankı uyandırır. Bir kilise pederinin inişli çıkışlı yaşamını anlattığı bu eseri okuyucularla buluştuğunda ise satış rekorları kırar. Sanat kariyerinin başlangıç yıllarında, Andreyev'in en önemli eserim olarak nitelendirdiği bu öyküde her bir karakter ayrı bir travma yaşamaktadır. Çok katmanlı insan ruhunun analizini yapan Andreyev bu eserinde özellikle travmaların inanç sistemine etkisi üzerinde durur. Başkahraman peder Vasili Fiveyski öykü boyunca birçok trajik durumla karşılaşır ve sonunda çıldırarak can verir. Eserin diğer kahramanları olan pederin eşi, kızı ve oğulları da içinden çıkılması güç ruhsal bunalımlar yaşarlar. Bu çalışmada, Leonid Andreyev'in Vasili Fiveyski'nin Yaşamı adlı uzun öyküsündeki travmatik ögeler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Leonid Andreyev, XX. Yüzyıl Rus Edebiyatı, İnanç, Travma, Öykü

Dünya Yükseköğretim Sıralama Sistemleri ve Türk Yükseköğretim Kurumlarının Bu Sistemler İçerisindeki Yeri

Arş.Gör. Mehmet Sadık Aydın - Arş.Gör. Hakan Kaya

ÖZ

Küreselleşmenin yükselmesiyle birlikte, ülkeler arası rekabet daha da önem kazanmaya başlamış, ülkeler rekabette avantajlı konuma gelmek için yeni zenginlik kaynakları keşfetmeye yönelmiştirler. Önceleri ülkeler arası rekabet, ticari açıdan üstünlük, ekonomik üstünlük, sanayi üstünlüğü gibi unsurlarla ölçümlenebilirken, günümüzde rekabet açısından en önemlik zenginlik kaynağı olarak beşeri sermaye kabul edilmektedir. Güney Kore'nin Yirminci Yüzyılın ortalarından günümüze gelen süreçte yaşadığı tecrübe ülkeler açısından buna örnek olarak gösterilmektedir. Beşeri sermayenin en önemli özelliği bireylerin, eğitim, sağlık gibi açıdan donanımlı halde olmasıdır. Eğitimli bireyin en önemli koşulu ise nitelikli bir yükseköğretim sisteminin olmasıdır. Nitelikli bir yükseköğretim sistemi sayesinde hem beşeri sermaye güç kazanacak hem de ülkeler arası rekabette avantajlı konuma geleceklerdir. Üniversitelerin niteliği, dünya genelinde belirli kuruluşlar tarafından belli niteliklere göre yapılan ölçümlerle belirlenmektedir. Dünya genelinde ölçüm yapan kuruluşlar; yayın sayısı, atıf sayısı, öğrenci sayısı, öğrenci başına öğretim elemanı sayısı, fiziki yeterlilik gibi belli koşulları göz önünde bulundurmaktadırlar. Yükseköğretim sıralama sistemleri farklı amaçlarla yapılabilmektedir,kimi zaman mevcut durumu analiz edip o doğrultuda çalışma yapmaya yardımcı olması sağlanırken, kimi zaman da yükseköğretim politikalarında değişiklik yapma amacıyla sıralama yapılabilmektedir. Bu çalışmada, dünya genelinde üniversite sıralaması yapan kuruluşlar ve Türkiye'de sıralama yapan belli kuruluşların sıralama sistemleri ve bu sistemlerim baz aldığı temel kriterler anlatılarak Türkiye'de yükseköğretim kuruluşlarının bu sıralama sistemi içerisindeki mevcut durumu ve bu durumun daha iyi hale getirilebilmesi için yapılması gerekenlerin neler olduğu anlatılmaya çalışılacaktır. Çalışma sonucunda, Türk yükseköğretim sisteminini daha nitelikli bir duruma gelmesi ve uluslararası alanda rekabet edilebilir bir duruma gelmesine yardımcı olması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Performans, Kriter

Osmanlı-Rus Savaşlarında Esir Düşen Muallim Abdurrahim Pertev ve Rus Esir Kampında Aruz Vezniyle Kaleme Aldığı "esir Çocuklara Ahlak Aşısı" Adlı Manzum Kitabı

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Sait Çalka

ÖZ

1914-1917 Osmanlı Rus Savaşları kapsamında vuku bulan Bitlis muharebeleri sırasında 1332/1914'te Ruslara yaralı olarak esir düşenlerden birisi de Muallim Abdurrahim Pertev'tir. Hazar Denizi'nde Yılanlı Ada olarak da bilinen Nargin Adası'nda kurulan esir kampına götürülen Muallim Abdurrahim Pertev, burada esirler arasında bulunan 120 kadar Müslüman çocuğa eğitim vermek için kendini vakfetmiştir. Bu bildiride, Muallim Abdurrahim Pertev'in Rus esir kampındaki Müslüman çocuklar için aruz vezniye kaleme aldığı ve Esir Çocuklara Ahlak Aşısı adını verdiği şiir kitabında bulunan şiirler üzerinde durulacak, şiirler değerlendirilecek ve söz konusu bu manzumelerin metin neşri yapılacaktır. Kaleme alınan bu manzumelerin bir kısmında, esir çocukların duyguylarının da şair tarafından verilmesi, yaşanan trajedinin çocuklar üzerinde bıraktığı derin travmayı göstermesi açısından da son derece dikkate değer olduğu kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Rus Savaşları, Muallim Abdurrahim Pertev, Esir Müslüman Çocuklar, Manzum Şiirler ve Nasihatler.

Karagül Televizyon Dizisi'nin Eski Halfeti Yerleşmesindeki Turizm Faaliyetlerine Etkisi

Doç.Dr. Mehmet Sait Şahinalp - Doç.Dr. Veysi Günal - Bedir Çiftçi

ÖZ

Dizi turizmi veya film turizmi kültür turizmi kapsamında değerlendirilen bir turizm çeşididir. Sinema ve televizyonlarda gösterime giren veya DVD, CD vb. ortamlarda gösterimi yapılan filmlerin, çekim setleri ve oyuncularının görülmesi, filmlerde gösterilen evler, oteller veya diğer modern ve tarihi yapılar ile doğal ve beşeri ortamın gezilmesi amacıyla yapılan ziyaretler dizi veya film turizmi olarak tanımlanmaktadır. Araştırma konusunu Eski Halfeti yerleşmesi, bir başka ifade ile Şanlıurfa ili Halfeti ilçesinin eski merkezi oluşturmaktadır. Birecik Barajı'nın yapılmasından sonra yerleşmenin önemli bir kısmı sular altında kalmış ve ilçe merkezi daha yukarıdaki yeni yerine taşınmıştır. Böylece Eski Halfeti baraj gölünün hemen yanı başında yer alan bir yerleşme haline gelmiş, geleneksel ev mimarisi ve su altında kalan yapıların da önemli etkisiyle bilinen turistik bir yerleşme halini almıştır. Bunun sonucunda 2013 yılında Türkiye'nin dokuzuncu yavaş şehri (citta slow) ilan edilmiştir. Sahip olduğu bu özellik nedeniyle Eski Halfeti'de Karagül adlı bir televizyon dizisi çekilmiştir. Bu araştırmada Karagül dizisinin Eski Halfeti yerleşmesinin tanıtımı ve turizm faaliyetlerinin gelişimine etkisi ortaya konulmuştur. Konunun araştırılması amacıyla Coğrafya'nın temel metodu olan gözlem metodu kullanılmış, bu kapsamda yerinde gözlemler yapılmış, turistlere, yerel halka ve turizm işletmecilerine hazırlanan anket uygulanmış ve elde edilen veriler analiz edilerek sonuçlara ulaşılmıştır. Elde edilen anket sonuçlarına göre dizinin Eski Halfeti'nin tanıtımına ve turist çekmesine önemli oranda bir katkı sağladığı ortaya çıkmıştır. Özellikle izlenen dizinin etkisiyle, dizi setinin gezilmesi, oyuncularla tanışma, dizide gösterilen geleneksel hayatın ve mekânın yerinde görülmesi vb. nedenlerle Eski Halfeti'ye gelenlerin turistler içinde önemli bir paya sahip oldukları ortaya çıkmıştır. (*Bu bildiri, "Turizm Coğrafyası Açısından Dizi Turizmi: Karagül Dizisi Örneği" başlıklı Yüksek Lisans Tezi'nden üretilmiştir)

Anahtar Kelimeler: Turizm Coğrafyası, Şanlıurfa, Halfeti, Dizi, Film, Karagül.

Diyarbakır Şehrinde Yer Alan Alışveriş Merkezlerinin Yer Seçimi Özellikleri ve Müşteri Analizi

Doç.Dr. Mehmet Sait Şahinalp - Doç.Dr. Veysi Günal - Prof.Dr. Erdal Çelik

ÖZ

Günümüzde alışveriş merkezlerinin yer seçimi ve müşteri profili önemli bir araştırma konusu oluşturmaktadır. Alışveriş merkezlerinin yer seçimi tercihlerini belirleyen en önemli özellikler arasında önemli ulaşım güzergâhlarına ve sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş alanlara yakınlık gibi faktörler ön plandan yer almaktadır. Bu çalışmada Diyarbakır şehrinde yer alan alışveriş merkezlerinin yer seçimi üzerinde rol oynayan faktörlerin neler olduğu, her bir alışveriş merkezinin lokasyonunun mekânsal analizi yapılarak ortaya konulmuştur. Alışveriş merkezlerine gelenlerin geliş amaçları ve sosyo-ekonomik profilleri de araştırmanın diğer önemli bir konusunu oluşturmaktadır. Yukarıda bahsedilen amaçların ortaya çıkarılması amacıyla, alışveriş merkezlerinin lokasyonları belirlenmiş, CBS ortamında haritalara aktarılmıştır. Yine alışveriş merkezlerinin yer aldıkları alanların sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri de haritalanmıştır. Alışveriş merkezlerine gelen müşterilere anket uygulanmış, müşterilerin geliş yerleri, amaçları, sosyal ve ekonomik profilleri ortaya konulmuştur. Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri yapılmış ve coğrafyanın dağılış, bağlantı ve nedensellik ilkeleri ışığında değerlendirilmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda, Diyarbakır'daki alışveriş merkezlerinin yer seçiminde önemli caddelere yakınlık, fazla nüfuslu ve sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş mahallelerde yer alma veya yakınlık gibi faktörlerin belirleyici rol oynadıkları tespit edilmiştir. Yine alışveriş merkezi müşterilerinin genel olarak 15-44 yaş aralığında yer aldığı, üniversite öğrencisi veya mezunlarının önemli bir paya sahip olduğu, eğitim seviyesi ve sosyal amaçlı gelişler arasında doğru orantı bulunduğu ortaya çıkmıştır. (**Bu bildiri "Diyarbakır Şehrindeki Alışveriş Merkezlerinin Mekân ve Müşteri Analizi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir)

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Coğrafya, Diyarbakır, Alışveriş Merkezleri, Yer Seçimi, Mekânsal Analiz

Türk Devletleri`nin Sağlık Harcamalarının Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Mehmet Şener - Öğr.Gör. Özgür Yeşilyurt - Öğr.Gör. Fuad Salamov

ÖZ

Günümüzde türk devletleri jeopolitik konumu ve sahip oldukları doğal kaynaklar bakımından dünyada önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda ele alınan türk devletlerinin sağlık sistemlerinin karşılaştırılması ve sağlık harcamalarının incelenmesi de önem taşımaktadır. Sağlık hizmetleri finansmanı ülkelerin gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) içerisinde önemli bir paya sahiptir. Sağlık hizmetlerine yapılacak olan harcamanın ne kadar olması gerektiği, diğer harcamalarla nasıl dengeleneceği günümüzde tartışılan bir konudur. Ülkelerin GSYH'den sağlık harcamalarına ayrılan pay ülkenin ekonomisine, yönetim biçimine ve nüfusuna göre değişmektedir. Ayrıca ülkedeki hastanelerde kullanılan yatak sayısı ve kalifiye sağlık personeli sayısı ile sağlık harcamaları arasında doğrusal bir ilişki vardır. Türkiye'de sağlık sigortacılığı konusu araştırmaya konu olan diğer devletlere nispetten daha ileri düzeydedir. Sovyetler Birliği döneminde sağlık harcamaları devlet tarafından yapıldığı için Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra bağımsızlığını elde etmiş devletlerde (Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan, Kazakistan ve Kırgızistan) sağlık sigortası uygulaması bulunmamaktadır. Ekonomik durumdan dolayı kalifiye sağlık çalışanları kamu hastanelerinde çalışmak yerine özel sektör hastanelerinde çalışmayı tercih etmektedir. Kamu ve özel sağlık sigortacılığı gelişmediği için bu ülkelerde sağlık harcamalarının büyük bölümünü cepten harcamalar oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı; türk devletlerinin sağlık harcamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Araştırmada 2010 yılı fiyatları ile 2013 ve 2014 yıllarında ülkelerin genel makroekonomik göstergeler dikkate alınarak yorumlamalar yapılmıştır. Çalışma sonucunda; nüfus, GSYH, kişi başına gayrisafi hasıla, toplam sağlık harcamaları ve kişi başına toplam sağlık harcamalarında en yüksek rakamlara sahip olan ülke Türkiye, toplam sağlık harcamasının GSYH içerisindeki payına göre ise Kırgızistan olduğu görülmüştür. Bunlara ek olarak; nüfus ve toplam sağlık harcamalarının GSYH içerisindeki payına göre ise en düşük olan ülke Türkmenistan, diğer makroekonomik göstergelerde en düşük olan ülke Kırgızistan olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Devletleri, Sağlık Sistemleri, Sağlık Harcamaları, Gsyh

Gelir Dağılımı Ekonomik Büyüme İlişkisi: Geçiş Ekonomileri

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Şengür - Prof.Dr. Sami Taban

ÖZ

Üretim süreçleri sonucunda yaratılan değeri ifade eden gelir, ülke ekonomilerinin gelişimi ve bireyler arasındaki dağılımı bakımından önem taşımaktadır. Gelir dağılımını etkileyen sayı ve çeşit bakımından oldukça çok unsur bulunmaktadır. Bu çalışmada seçilen on geçiş ekonomisi ülkesi için 1995-2011 yıllarına ait ekonomik büyüme ve gini değerleri statik panel veri analizi yöntemleri ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, geçiş ekonomilerinde Kuznets'in ters-U hipotezine uygun olarak gelişmenin ilk aşamalarında gelir eşitsizliğinin arttığı tespit edilmiştir. Gelişmenin sonraki aşmalarında ise ekonomik büyümenin gelir eşitsizliğini azaltıcı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Kontrol değişkenlerinden sadece eğitime katılım oranının istatiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Ayrıca katsayısı istatiksel olarak anlamlı olmasa da kamu harcamalarının gelir eşitsizliği üzerinde azaltıcı bir etkisinin olduğu elde edilen diğer bir bulgudur. Sonuç olarak bu çalışmanın bulguları Kuznets'in ters-U hipotezini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Geçiş Ekonomileri, Gelir Eşitsizliği, Statik Panel

Merkezi Yönetim Bütçesi İle Kamu Yatırım Programının Kodlama Sistemleri Bazında Karşılaştırılması, Tespitler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mehmet Yavuz

ÖZ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu yürürlükten kaldırılmış ve kamuda yeni bir bütçeleme anlayışına geçilmiştir. Yeni bütçeleme anlayışı ile birlikte bütçe kodlama sisteminde de değişiklik yapılmış ve Analitik Bütçe Sınıflandırması (ABS) olarak adlandırılan kod sistemi, program bütçe ismiyle bilinen kod sisteminin yerini almıştır. 2004 yılından itibaren uygulanan ABS, uluslararası alanda kabul gören "Goverment Finance Statistics (GFS) (Devlet Mali İstitatsikleri)" temel alınarak geliştirilmiştir. Merkezi yönetim bütçesinin tamamını içine alan bu sistem kapsamında harcama, gelir ve açık ile fazlanın (harcama ile gelir arasındaki fark) finansmanı olmak üzere üç ana başlık altında kodlama yapılmaktadır. Buna karşılık, merkezi yönetim bütçesinin yatırım harcamaları ABS'nin yanı sıra Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu Yatırım Programı (KYP) kapsamında da takip edilmektedir. KYP, ABS'den oldukça farklı bir kodlama sistematiğine sahiptir ve bu farklı kodlama sistemleri birbirini tanımamaktadır. Çalışmanın amacı da farklı kodlama sistemlerine sahip ABS ile KYP'nin karşılaştırılması, kodlama sistemlerinin birbirlerini tanımamasının yol açtığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik çözüm önerileri sunulmasıdır. Bu bağlamda, öncelikle her iki kodlama sisteminin metodolojileri hakkında bilgi verilmesi ardından farklılaşan noktaların yol açtığı sorunların tahlil edilmesi planlanmaktadır. Kaynak ve zaman israfı ile yatırım projelerinin izleme ve değerlendirmesinin yapılması için gerekli kaliteli veri üretiminin yapılamaması, önemli sorun alanları olarak dikkati çekmektedir. Bu sorun alanlarına yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi de çalışmanın kapsamı içerisinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Analitik Bütçe Sınıflandırması, Kalkınma Bakanlığı, Kamu Yatırım Programı, Maliye Bakanlığı, Merkezi Yönetim Bütçesi

Sürdürülebilir Kalkınmada Dış Ticaretin Yeri ve Önemi: Türkiye ve Brıc Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi

Öğr.Gör. Melahat Yeşilkaya

ÖZ

Günümüzde dünya gelişmiş ve az gelişmiş ülkeler olmak üzere iki kutba ayrılmaktadır. Türkiye gibi bu iki kutup arasında kalan gelişmekte olan ülkelerin temel amacı ise, bir an önce kalkınma hamlesini gerçekleştirerek gelişmiş ülkelerdeki refah seviyesine ulaşabilmektir. Gelişmekte olan ülkeler için, uluslararası ticaretin katkıları olmadan kalkınabilmek mümkün değildir. Dış ticaret ile başta teknoloji ve sermaye temini ile birlikte, bilgi birikimi ve uzmanlaşmaya dayalı üretimin sağlanabilmesi ve bunun sonucunda da üretim ölçeğinde meydana gelen artışlar; ekonomik büyüme üzerinden toplumun refahına katkı sağlamaktadır. Özellikle bir ülke, yüksek teknoloji ihraç eden ülke konumundaysa, bilgiye ve dolayısıyla uluslararası bir güce sahip ülke olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, yükselen piyasa ekonomileri içerisinde yer alan Türkiye ve BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ülkelerinin kalkınma serüvenini, makro ekonomik göstergeler çerçevesinde incelemek, ülkelerin göreceli olarak üstün oldukları tarafları ortaya koymak ve Türkiye'nin daha hızlı kalkınabilmesi, 2023 ihracat hedeflerine ulaşabilmesi için çıkarımlarda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kalkınma, Uluslararası Ticaret, Türkiye, Brıc Ülkeleri

Çalışma Hayatında Kadın İstihdamı ve İstihdamı Etkileyen Faktörler

Tahire Hüseyinli - Melahet Berikan

ÖZ

Kadınların toplum içinde konumunun güçlendiği günümüz koşullarında kamu ve özel sektörde istihdam edilen eğitimli ve bilinç düzeyi yüksek kadın sayısının günden güne arttığını görmekteyiz. Ancak gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kadın işgücü sayısının artmasına rağmen, işgücü piyasasında cinsiyete dayalı ayırımcılığın azalmadığı ifade edilmektedir. Bu çalışmada kadınların çalışma hayatındaki rolü ve kadın istihdamını etkileyen faktörler incelenmiştir. Daha sonra ise çalışma hayatında kadın erkek eşitsizliğinin ortadan kaldırılması ve daha çok kadın istihdamının sağlanması için devletin önleyici tedbirler ve düzenlemeler yapması gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın İşçi, İstihdam, Kadın İstihdamı, Ücretsiz Aile İşçiliği, Cinsiyet Eşitsizliği

Türkiye İle Rusya Arasındaki Siyasi Sorunların Ekonomik İlişkiler Üzerindeki Etkisi

Melahet Berikan - Tahire Hüseyinli

ÖZ

Türkiye ile Rusya ülkeleri arasında ilişkiler çok boyutlu olarak karşılıklı sürdürülmektedir. Son dönemlerde iki ülke arasındaki siyasi sorunlar ciddi bir krize yol açtı. Özellikle uçak düşürülme olayı sonrası Rusya siyasilerinin izlediği politikalar, bu ilişkileri durma noktasına getirdi. Ancak bunun akabinde yaşanan gelişmeler sonrası stratejik bir iş birliğine yönelik siyaset izlenmektedir. Bu çalışmada Türkiye - Rusya arasında politik gelişmelerin ekonomik işbirliğini nasıl etkilediği konusu üzerinde durulacaktır. Ayrıca iki ülkenin ekonomik ilişkilerinin son on yıldaki gelişimi ve ilişkilerin geldiği nokta dikkate alınarak; siyasi sorunların iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerdeki olası etkileri analiz edilmektedir. Nitekim ülkeler arasındaki ilişkilerde sağlam bir zeminin nasıl sağlanabileceği ve siyasi stratejilerin ekonomik iş birliklerinin nasıl bir doğru zeminde sürdürüleceği sorularına çalışmamızda değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye ve Rusya İlişkileri, Siyasi Kriz, Ekonomik İşbirliği

Siyasal İletişimde Web Sayfalarının Halkla İlişkiler Amaçlı Kullanımı: Siyasal Partiler Üzerine Bir Analiz

Doç.Dr. Ahmet Tarhan - Melis Karakuş

ÖZ

Teknolojinin gelişmesi her alanda değişikliğe sebep olduğu gibi iletişim alanında da köklü değişiklere sebep olurken yeni olanaklar da ortaya çıkarmıştır. İletişimde eskiden kullanılan geleneksel medya araçları yerini bugün teknoloji sayesinde yeni iletişim araçlarına bırakmıştır. Web teknolojisinin gelişimi, gelinen noktada hem web sitesi kullanıcılarına hem de kurum ve kuruluşlar adına birçok avantaj sağlamıştır. Günümüzde çift yönlü etkileşim ve Web 2.0'ın sağladığı olanaklar, internet ortamındaki iletişimi çevrimiçi yapıya büründürmüş; zaman ve mekan gibi kavramlar ikinci planda itmiştir. Kuruluşlar ve hedef kitleleri her türlü işlemlerini, online olarak web sayfaları üzerinden yapabilmektedir. Siyasal partiler de etkin bir araç olarak kurumsal web sayfalarını gerçekleştirdikleri halkla ilişkiler faaliyetlerini duyurmada, hedef kitlelerini iletişim süreçlerine katmada ve onlardan gelen geri dönüşlere göre politika üretmede kullanmaktadırlar. Araştırmada mecliste grubu bulunan üç partiden AK Parti, CHP ve MHP'nin kurumsal web sayfaları içerik analiziyle değerlendirilecektir. Siyasal partilerin, web sayfalarının içerikleri, tanıma ve tanıtma faaliyetleri, kullanım kolaylığı, web sayfasının genel görünümleri, basınla ilişkiler ve iletişim kategorilerinin ele alınması çalışmanın ana araştırma konularını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Yeni İletişim Teknolojileri, Siyasal Partiler, İçerik Analizi

Damgalanma Algısı ve Sapma Davranışı İlişkisinde Kişilik Özelliklerinin Rolü

Yrd.Doç.Dr. Burcu Özge Özaslan Çalışkan - Dr. Meltem Akca

ÖZ

Stigma kavramı sosyolog Erving Goffman tarafından 1963 yılında "toplum tarafından itibarsız olarak görülen bir olguyla ilintili bireyin bu olgudan ötürü dışlanması" şeklinde ifade edilmektedir. Çalışma ortamında stigma, bireyin haklı ya da haksız olmasına bakılmaksızın çalışanın itibarını zedeler. Stigma; Türk yazınında yer alan araştırmalarda yaygın şekilde "damgalama" olarak ele alınmaktadır. İşyerinde damgalanmış kişiler kendilerini genellikle iş arkadaşları ve yöneticileri tarafından dışlanmış, aşağılanmış ve hafife alınmış hissederler. Dil, din, ırk, mezhep, siyasi görüş, cinsiyet, cinsel tercih, fiziksel ve sağlık konusundaki diğer engeller nedeniyle kendilerinin ötekileştirilerek haksızlığa uğradıklarını düşünürler. Damgalanma konusu olan durum; örgüt kültürüne uymayan, kontrol edilebileceği düşünülen ve ahlaki değer yargılarına aykırı görülen bir özellik ise bu organizasyonlarda kişiye yapılan damgalama sosyal olarak kabul görebilir. Bu şekilde ayrımcılığa maruz kalmış çalışanların organizasyon içerisinde sapma davranışı eğilimi göstermesi ve verimlilik karşıtı davranışlarda bulunması bireysel hedefler ile örgütsel hedefler arasındaki uyumu bozacaktır. Söz konusu çalışmada damgalanma algısı ile bireyin sapma davranışı arasındaki ilişkide etkili olabileceği düşünülen duygusal denge, dışa dönüklük, açıklık, uyumluluk ve sorumluluk gibi kişilik özelliklerinin etkisi incelenecektir. Damgalanma algısı yüksek olan çalışanların işyerinde sapma davranışı eğilimini daha yüksek düzeyde gösterecekleri ve bu süreçte kişilik özelliklerinin de önemli bir etkisinin olabileceği düşüncesinden hareketle örgütlerde verimliliği arttırabilmek ve olumsuz davranışları en düşük düzeye indirebilmek amacıyla organizasyonlara öneriler geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda alan araştırması beyaz yakalı çalışanlar üzerinde gerçekleştirilecektir. Araştırmada elde edilmesi planlanan veriler uygun istatistiksel analiz metotları kullanılarak değerlendirilecek ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sapma Davranışı, Stigma, Kişilik Özellikleri, Damgalama

Otel İşletmelerinde Muhasebe Çalışanlarının İş Tatmin Düzeylerinin Belirlenmesi: Dört ve Beş Yıldızlı Otel İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Halil Akmeşe - Arş. Gör. Sercan Aras - Meltem Tuncel

ÖZ

İş tatmini, çalışanların işe olan bağlılıkları ve işletmenin performansıyla doğrudan ilgilidir. Çalışanların iş hayatlarından kaynaklanan stres ve tükenmişlik hem çalışanların sağlığı açısından hem de işletme performansı açısından olumsuz etkilere neden olabilmektedir. Muhasebe meslek mensupları tarafından hazırlanıp sunulan bilgiler iç ve dış bilgi kullanıcıları için oldukça önemlidir. Bu bilgilerde yapılacak hata veya hileler bu kullanıcıların hak kaybına neden olabilmektedir. Bu nedenle diğer çalışanlar gibi muhasebe meslek mensuplarının da iş tatmin düzeylerinin belirlenmesi önemlidir. Buradan hareketle, çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren 4 ve 5 yıldızlı otel işletmelerindeki muhasebe çalışanlarının iş tatmin düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada 5'li likert tipi Minnesota İş Tatmin Ölçeğinin kısa formu kullanılarak anket tekniği uygulanmıştır. Anket yöntemiyle toplanan veriler istatistik paket programı ile analiz edilip yorumlanmıştır. Çalışmanın sonucunda otelcilik sektöründe çalışan muhasebe meslek mensuplarının iş tatmin düzeyleri belirlenmiş ve buna yönelik öneriler sunulmuştur

Anahtar Kelimeler: Iş Tatmini, Muhasebe Çalışanları, Otel İşletmeleri

Otel İşletmelerinde Engelli Olanaklarına İlişkin Yöneticilerin Görüşleri: Konya Örneği

Dr. Ahmet Büyükşalvarcı - Arş.Gör. Mustafa Cüneyt Şapcılar - Meltem Tuncel

ÖZ

Engelli turizmi, engelli bireylerin turizme engelsiz bir şekilde katılımlarını ifade etmektedir. Dünyada engelli turizmi hızla gelişmekte olan bir kavramken Türkiye'de ise yeni ortaya çıkmaya başlayan, yeni faaliyet alanları bulan bir kavramdır. Araştırmada Konya ili uygulama alanı olarak seçilmiştir. Konya ilinde faaliyet gösteren dört ve beş yıldızlı otel işletmeleri araştırmanın evrenini ve örneklemini oluşturmaktadır. Otel işletmelerinin sahip oldukları engelli olanakları ve yöneticilerin görüşleri anket yöntemiyle elde edilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda Konya'da faaliyet gösteren konaklama işletmelerinin engelli turizmine yeteri düzeyde önem vermedikleri oda, genel kullanım alanlarındaki ve banyo gibi alanlarda daha titiz davrandıkları ancak işitme engelliler için görsel levhaların, görme engelliler için ses sistemlerinin yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Otel işletmelerinin zorunluluk gerektiren durumlara daha çok ağırlık verdikleri görülmüş ancak spesifik alanlara daha az eğilim gösterdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Engelli Turizmi, Dört ve Beş Yıldızlı Oteller, Konya

Iş Zanaatkârlığı Kavramı: Birey ve Örgüt Açısından Önemi

Arş.Gör. Meltem Yavuz - Prof.Dr. İnci Erdem Artan

ÖZ

Çalışanların işleriyle ilgili nasıl deneyim elde ettikleri ve bu süreçte iş dizaynı uygulamasının oldukça etkili olduğu ise uzun yıllardır araştırılan bir konudur. Geleneksel iş dizaynı teorisi, üst düzey yöneticiler tarafından astın işinin doğasını belirlemeye çalışması üzerine yoğunlaşmaktadır. Fakat son yıllarda gelişen modern düşünceye göre, bir işin doğası belirlenirken yalnızca yöneticilerin değil, çalışanların da bu süreç içerisinde proaktif olarak rol aldıkları ve işlerinin kendileri tarafından şekillenmesinin daha anlamlı bulunduğu ifade edilmektedir. Tam bu noktada iş zanaatkârlığı (job crafting) kavramı ön plana çıkmaktadır. Kişinin işiyle ilgili görevsel ve ilişkisel sınırlarına uygulamak üzere yapmış olduğu fiziksel ve bilişsel değişiklikleri ifade eden kavramın anlaşılması, bireysel ve örgütsel performans açısından önem arz etmektedir. İlgili kavramla alakalı itibarlı uluslararası akademik dergilerde son yıllarda yapılan yayın sayısındaki artış yazarların dikkatini çekmiştir. Uluslararası akademik arenada böylesi popüler olan bir kavramla ilgili Türkçe dilinde çalışmaya rastlanmamış olması bu çalışmanın ulusal yazına potansiyel katkısına işaret etmektedir. Bu çalışmada öncelikle iş zanaatkârlığı kavramının tarihsel gelişim süreci ve etimolojik kökeni üzerinde durulmuştur. Daha sonrasında iş zanaatkârlığıyla ilgili mevcut literatür incelendikten sonra kavramla ilişkilendirilen bireysel ve örgütsel çıktılara değinilmiştir. Son olarak, bu konuda çalışma yapmak isteyen öğrenci ve akademisyenlere dönük olarak test edilebilecek araştırma soruları geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Psikolojisi, Job Crafting, İş Zanaatkârlığı, Örgütsel Davranış

Popüler Sağlık Söylemi: Sağlık-Form Ekseninde Ticarileşen ve Denetlenen Bedenler

Yrd.Doç.Dr. Meral Timurturkan - Doç.Dr. Gönül Demez

ÖZ

Bu çalışma popüler kültür araçları tarafından üretilen, bireylerin yaşamsal süreçleri ve bedenleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olan popüler sağlık söyleminden yola çıkarak, tıbbi bilginin ticari ve politik amaçlarını medya çözümlemesi özelinde tartışmaya açmayı hedeflemektedir. Modern tıbbın ilk ortaya çıktığı ve yegâne bilginin tıbbi profesyonellerin elinde olduğu, bireylerin bu bilgiye bağımlı yaşadığı süreçten farklı olarak, günümüz tüketim toplumunda, tıbbın popülerleşerek halka doğru yayılımı söz konusu olmaktadır. Popüler kültür araçları yeni sağlık söylemlerinin üretimine katkıda bulunarak, tıbbın tüketim kültürü içinde hem politik hem ticari bir güç kazanmasına neden olmaktadır. Bir yandan tüketim kültürünün aktörleri daha fazla tüketim alanları yaratarak bireylerin sağlığı üzerinden tüketim ve kâr politikaları yürütmekte, öte yandan bireylerin genel sağlığı ve bedenin görünümüne yönelik birçok alanı harekete geçirmektedir. Moda, spor, kozmetik, beslenme, bakım, sağlık merkezleri sadece bu aktörlerin harekete geçirdiği alanlardan bazılarıdır. Çünkü popüler sağlık söylemi daha çok bedensel formlar üzerinde söylemini üretmekte, sıklıkla estetik değerlere göndermede bulunmaktadır. Özellikle zayıf-genç-estetik beden popüler sağlık söylemin en çok üzerinde durduğu konulardır. Böylelikle bireyler, sağlık ve görünüm teması altında pek çok bilgiye maruz kalmakta, farklı araçlar tarafından yönlendirilmektedir. Özelikle popüler sağlığa ilişkin temel bilgi kaynaklarına baktığımızda eczane vitrinleri, billboardlar, kozmetik dükkânları, broşürler, radyo, gazete, dergi, internet ve televizyon gibi çok yaygın olarak kullanılan araçlarla karşılaşırız. Tıbbi bilginin kolayca dolaşımını sağlayan ve tıbbi dili uzmanlığından çıkarıp halka yayılmasını sağlayan, onun popüler kültürün bir parçası haline gelmesini sağlayan ve bedenlerimizle ilgili yeni formlar ve söylemler oluşturan aktörlerin başında medya gelmektedir. Bu çalışma medyanın popüler sağlık söylemini yaymadaki rolü göz önünde bulundurarak gazetelerde yer alan sağlık haberlerinin tıbbi profesyoneller tarafından nasıl popülerleştirerek ticari ve politik hedeflerin öncülü haline getirdiğini söylem analizi yöntemiyle tartışmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Popüler Sağlık, Estetik, İktidar, Beden

"toplumsal Değişme, Cezalandırma Sistemlerindeki Dönüşümler ve Yeni Tartışmalar"

Doç.Dr. Gönül Demez - Yrd.Doç.Dr. Meral Timurturkan

ÖZ

Bu çalışma, toplumsal bütünleşme bağlamında, yeni ceza sistemleri ve toplumsal sapma, suç ve yabancılaşma kavramlarına odaklanacaktır. Bu çerçevede sosyalleşme, yeniden sosyalleşme ve yabancılaşma çerçevesinde suç ve cezaya yönelik yeni tartışmalar irdelenecektir. Bireyin toplum içindeki konumuna yönelik çalışmalar göstermiştir ki; günümüzde suçlu bireyin bedensel ve şiddet içeren cezalarla toplum dışına itilmesi, soyutlanması ya da dışarıda bırakılması yerine toplumla bağlarını yeniden kurmasını sağlayarak, toplum içinde rehabilite etmeye dönüşen cezalandırma anlayışı suçu önlemede daha başarılı sonuçlar vermektedir. Bu anlayışla sosyal sapma ve suç bireyin toplumsal sözleşmeye aykırı davranması durumu olarak değerlendirilip, bireyi yeniden toplum içinde kendisi ve başkalarının haklarını koruma yönündeki sözleşmeye uygun davranması için rehabilie etmeyi içeren cezalar uygulanmaktadır. ABD ve bazı Avrupa ülkelerinde yaklaşık iki yüz yıldır uygulanan ve bireyi toplum dan soyutlamadan cezalandıran bir uygulama olan denetimli serbestlik uygulaması Türkiye'de 2006 yılından itibaren uygulanmaktadır. Söz konusu çalışmada yeni cezalandırma sistemlerinin sosyal ve felsefi temellerine ilişkin tartışmalardan hareketle; Antalya'da yapılan 2560 denetimli serbestlik altındaki bireyin katılımıyla gerçekleştirilen bir alan araştırmasının; cezalandırmada değişen anlayışlar ve toplumsal yeniden bütünleşmeye ilişkin verilerinin suç, ceza, yabancılaşma, dışlanma, damgalanma ile ilişkilendirilerek analiz edilen verileri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Suç, Ceza, Sapma, Dışlanma, Yabancılaşma, Yeni Cezalandırma Sistemleri

Osmanlı Devletinde Misyonerlik: Nebatatçı Örneği

Yrd.Doç.Dr. Meriç Aybar - Yrd.Doç.Dr. Yusuf Ziya Keskin

ÖZ

Osmanlı açısından misyonerlik girişimlerinin en yoğun yaşanmaya başladığı tarihler 18. Ve 19. Yüzyıllardır. Devletin içerisinde bulunduğu durum ülke üzerinde oynanan oyunların artmasına neden olmuş ve bu oyunlar farklı sahnelerde farklı şekillerde sahnelenmiştir. Osmanlı'da Misyonerlik çalışmalarının artmasında sadece devletin içinde bulunduğu durum etkili olmamış aynı zamanda diğer güçler arasında yaşanan çıkar çatışmaları da bu durumu etkilemiştir. Misyonerler çoğu zaman farklı şekillerde devlete sızmışlardır. Bazen bir seyyah, bazen bir uzman, bazen bir doktor ya da bazen de nebatat toplama bahanesi. Biz bu çalışmamızda Osmanlı için misyonerlik çalışmalarını incelerken değişik tarihlerde ülkemize gelen nebatatçılar üzerinden değerlendirme yapmaya çalışacağız. Bu çalışmamızda bilimsel kaynaklardan ve arşiv kaynaklarından faydalanacağız.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Misyonerlik, Nebatatçı, Rusya, İngiltere, Fransa

Medya Manipülasyonu Bağlamında Yeni Bir Kavram: Medyatokrasi

Arş.Gör. Merve Çetin Dağdelen

ÖZ

Medya araçlarının tüm dünyada tartışmasız etkiye sahip olduğu kabul edilebilir. Zira bireylerin yaşamlarının her aşamasında medya araçları onlara eşlik ettiği görülmektedir. Bu çerçevede düşünüldüğünde yasama, yürütme, yargıdan sonra belirli bir yaptırıma içkin olan medya araçlarının etkisinin kaçınılmazlığı daha anlaşılır olacaktır. Medyanın tarihsel süreci göz önünde bulundurulduğunda birçok grubun ve özellikle şirketlerin ve devlet yöneticilerin medya araçlarına sahip olma ve onları kontrol edebilme arzusuna sahip olduklarını söylemek yanlış olmayacaktır. Zira dünya için önemli olan birçok başat meselede dahi medyanın mutlaka varlığını gösterdiği ya da hissettirdiği ortadadır. Örneğin, İkinci Dünya Savaşı'nın devam ettiği yıllarda radyo istasyonlarının etkisinin birçok ülke tarafından bilindiği ve kabul edildiği söylenebilir. Bu tür etkilerin oluşumunda medya manipülasyonunun yaratılması önem kazanmaktadır. Zira manipülasyon ile bireyler farkında olmaksızın etkilenmeleri durumu söz konusu olacaktır. Çalışma manipülasyon kavramının medyaya uyarlanması ile ortaya çıkan medya manipülasyonunu bir yönetim şekline benzetmekte ve bu durumu "medyatokrasi" kavramı ile açıklamayı hedeflemektedir.Çalışmada, Frankfurt Okulu Kültür Endüstrisi teorisyenlerinin kuramları üzerinden "medyatokrasi" kavramı sosyolojik olarak irdelenmiştir. Çok yeni bir kavram olan "medyatokrasi" hakkında yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Öyle ki, "medyakrasi" kavramıyla karıştırıldığı yapılan literatür taramasında saptanmıştır. Dolayısıyla kavramın temel anlamı, kullanıldığı alanlar ve güncel örnekler ile çalışma oluşturulmuştur. Çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Literatüre yeni girmiş bir kavramın anlamını netleştirmek ve bilimsel olarak kullanımına katkı sağlamak adına önemli bir araştırma olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Medyatokrasi, Kültür Endüstrisi, Medya, Manipülasyon

Can "Counter Movement" Explain The Development Of Welfare State?

Arş.Gör. Merve Kayaduvar

ABSTRACT

In the era of post-Second World War, all over the world, a new economic order emerged. Protectionist, interventionist policies became dominant and the free market was replaced by the regulated market, the laissez-faire state by the interventionist state. The starting point of this paper is Polanyi's thesis in The Livelihood of Man that the counter-movement which accompanied self-regulating market system for the social self-protection would give birth to the welfare state. Like Polanyi, Pat Devine claimed that the welfare state that was created after the Second World War was the ultimate point of Polanyi's counter-movement, in which society succeeded in effectively protecting itself from the worst effects of the free market by re-embedding economy into the society. The objective of this paper is, however, to argue that Polanyi's concept of counter movement is not sufficient to explain the development of welfare state after the Second World War. This will be discussed in three ways. Firstly, the counter movement is not a class movement, it includes people from different social strata therefore this movement ignores the significance of social classes. However the social classes played important role in the emergence of welfare state. Secondly, the counter movement has emerged for the protection of society from the devastative effects of the market system but the development of welfare state was not for the protection of society but for the sake of long-term continuation of the capitalist system. Thirdly, while the counter movement has aimed at re-embeddedness of the economy in order to protect society, welfare state after World War II did not provide re-embedding of the market to the society. Because of these three reasons, explaining the emergence of the welfare state in terms of the ultimate point of Polanyi's countermovement is not sufficient.

Keywords : Counter-Movement, Welfare State, Self-Regulating Market, Double Movement

Bir Meslek ve Bilim Dalı Olarak Sosyal Hizmetin Geleceğinde Disiplinlerarası Yaklaşımlar

Yrd.Doç.Dr. Meryem Salman

ÖZ

Tarihsel süreç göz önüne alındığında geçmişten günümüze Dünya üzerindeki her toplumun varlığı sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi alanlardaki birikimlerini koruması ve nesiller boyunca aktarması ile mümkün olan bir sistemi tanımlamaktadır. Genel yaklaşımla sosyal hizmetler bu sistemlerden birisidir. Bir meslek ve bilim dalı olarak anlamlandırılan bu sistem; toplumları oluşturan sosyo-ekonomik yapıya, örf, adet ve geleneklere, toplum içerisindeki sosyal ve kültürel alanlara bağlı olarak çalışmaktadır. Bu anlamda sosyal hizmetlerin koordine edilmesi ve toplumsal kollektif bilinç/bilgilenme aracılığı ile bireye ve topluma sunulan hizmetlerin örtüşmesi ve kaynakların etkili kullanımı oldukça büyük önem taşımaktadır. Sosyal hizmet mesleğinin toplumsal süreçte geniş bir açıya sahip olduğu bu perspektifte sorunların çok yönlü ve dinamik bir bakış açısıyla ele alınabilmesi bu mesleğe farklı disiplinlerle işbirliğine yatkın bir nitelik kazandırmaktadır Günümüzdeki veya gelecekteki sosyal hizmet alanında bu etkili kullanım sahaları meslekler ve çalışma alanları hakkında disiplinlerarası çalışmaların uygulanmasının önemini kaçınılmaz olarak ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Disiplinlerarası Çalışmalar, Toplum, Kültür.

Kadın Tüketicilerin online Alışverişte kozmetik Ürünlerini Satın Almadaki Tutumları Üzerine Bir Çalışma

Yrd.Doç.Dr. Mesut Atasever - Merve Nur Oklu

ÖZ

Kozmetik sektörü dünyada piyasası olan geniş ürün yelpazesine sahip bir sektördür. Özellikle kadın tüketicilerin kozmetik ürünlerinin tüketimi konusundaki hassasiyeti pazarlamacıların farkında olduğu bir pazarlama fırsatıdır. Kozmetik ürünlerine olan kadın ilgisi online alışverişte de bu ürünlerin satış oranını artırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, kadın tüketicilerin online alışverişte kozmetik ürünleri satın alma eylemindeki tutumlarını belirlemektir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere online kozmetik ürünler satın alan kadın tüketicilerle yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanarak tutumlar belirlenmeye çalışılarak kadın tüketicilerin online alışveriş vasıtasıyla kozmetik ihtiyaçlarını giderirken tercihlerini belirleyen hususlar incelenmiştir. Kapsam olarak sadece internetten alışveriş yapan kadın tüketiciler belirlenmiştir. Çalışmada kozmetik ürünlerini online satın alan 60 kadın ile yüz yüze yarı yapılandırılmış görüşme yöntemiyle sorular sorulup tercih sebepleri üzerinde dönütler alınmaya çalışılmıştır. Kişilerin gerçek duygularını ve tercih sebeplerini ortaya koymak istemeyebilecekleri sınırlılık olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat verilen cevapların oldukça tatmin edici olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın gelecekte, işletme başarısı, pazarlama ve tüketici tercihleri konusunda çalışacak kişilere faydalı olacağı düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Online Alışveriş, Kozmetik Ürünleri, Kadın Tüketiciler

Işletme Kültürü ve Sosyal Medyada İşletme-Facebook Örneği

Yrd.Doç.Dr. Mesut Atasever

ÖZ

İşletmecilik kültürü ve anlayışının her geçen gün değiştiği bilinen bir durum olmakla birlikte son 20 yıldır, inanılmaz ve tahmin edilemez biçimde hızlı ve köklü değişikliklerin görülmesi, hem üreticileri hem tüketicileri, hem işletme yönetim anlayışını, kültürel olarak etkilemektedir. İşletmecilik kültürünü en çok etkileyen unsurların başında bilişim teknolojileri, internet, özellikle de sosyal medya konusu gelmektedir. Gerçek hayatta insanların fiziksel olarak bir araya gelmeleriyle oluşan etkileşimin belki daha etkilisi sosyal medya ile meydana gelebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, işletme kültürünün sosyal medya, özellikle de facebook tarafından nasıl etkilendiği konusunun değerlendirilmesidir. Bu amaca yönelik kaynak taraması, gözlem ve yorumlardan yararlanılmıştır. Sosyal medyanın sadece sosyalleşmeyle ilgili bir alan olduğu kanaati yaygın olmakla birlikte aslında sosyal medya hem ticari hem genel işletmecilik alanını, hem de müşteri eğilimlerini oluşturan etkileyen yeniden değerlendiren bir alan olduğu gözlemlenmektedir. Bu çalışmanın az çalışılan bu alana katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Işletme Kültürü, Sosyal Medya, Akıllı Reklamcılık

Probıng The Factors Affectıng Consumers' Attıtude Towards Gray Market Goods: A Qualıtatıve Approach

Dr. Mesut Çiçek - Yrd.Doç.Dr. İkram Daştan - Prof. Dr Selime Demet Sezgin

ABSTRACT

Globalization, technological developments and advancements in logistics make gray market activities, which were popular in 1990's, popular again. Gray Marketing is defined as the importation and distribution of genuine products without the permission of the authorized distributors and manufacturers. Since these activities affect the strategies of the authorized distributor, more study is needed to be conducted in this field. One of the most important fields to be investigated regarding to gray marketing is the factors affecting consumers' attitude towards gray market goods. Hitherto, there has been only a limited number of studies were conducted on the consumers' attitude towards gray market goods. Therefore a qualitative research was applied to probe more comprehensive information about the perspectives of the consumers about the gray market goods. In this context, two focus groups were conducted. The results were analyzed via Atlas.ti software and a thematic analysis approach was used to probe information gathered via focus groups. The results indicated that Factors Affecting to Buy Gray Market Goods is the global theme. The organizing themes have been grouped under the following headlines: The product related factors, price related factors, personality factors, gray marketer related factors, authorized distributor factors and past purchase experience. In addition, total 19 basic themes were revealed. The results of the analysis provide valuable insights for the authorized distributors and manufacturers of the international brands who wish to create effective strategies to reduce and prevent gray market activities, and for gray marketers who wish to increase their sales and market share.

Keywords: Gray Marketing, Attitude, Focus Group

Çatışma Stillerinde Dil İfadelerinin Sonuçlarına İlişkin Bir Değerlendirme

Öğr.Gör. Mete Tan - Yrd.Doç.Dr. Emel Güler Yılmaz

ÖZ

Çatışmanın kaynağında bireylerin değer, pozisyon ve çıkarları arasındaki farklılıklar vardır. Bu farklılıklar tarafların davranışlarını belirlemekte ve çatışmaların yönünü tayin etmektedir. Çatışma esnasındaki davranışsal yönelimleri tanımlayan çatışma stilleri uyum, uzlaşı ve işbirliği ikliminin oluşmasına katkı sağlayabilmektedir. Bununla birlikte ayrımcılığa, nefret söylemine, kendilik nefretine, fiziksel ve psikolojik şiddete de sebep olabilmektedir. Ortaya çıkan bu davranışsal sonuçların ipuçları ise çatışma stillerinin dil ifadelerinde gizlidir. Çatışma odaklı çalışmaların büyük bir çoğunluğu çatışmayı yönetilmesi gereken bir süreç olarak ele almaktadır. Oysa ki çatışmayla birlikte ortaya çıkacak davranışsal çıktıları önceden kestirebilmek mümkündür. Bu çalışmada "çatışma stilleri" ve bunların dil ifadeleri literatür taramasıyla irdelenmiş, davranışsal sonuçları da örneklem olarak alınan bir film incelenerek ortaya konmuştur. İstenmeyen davranışsal sonuçları engelleyebilmek için de öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Çatışma Stilleri, Dil İfadeleri, Çatışma İçerikli Konuşma

Xıx. Yüzyıl Ortalarında Bodrum Kasabasında Aile Adları (1845 Tarihli Temettuât Defterlerine Göre)

Arş.Gör. Metin Menekşe

ÖZ

Dilbilim, halkbilim ve kültür tarihi çalışmaları bakımından önemli bir yere sahip olan aile adları, bu çalışmanın esasını teşkil etmektedir. Bu aile adlarının veriliş şekilleri ve sosyolojik anlamları üzerinde durulmuştur. Çalışmanın ana kaynağını, 1845 yılında kaydı tutulan 9 mahalleye ait Bodrum Kasabası Temettuât Defterleri oluşturmaktadır. Bu kayıtlar içerisinde, her biri bir haneye kaydedilmiş olan aile adları çalışma kapsamında ele alınmıştır. Temettuât defterlerinde yer alan aile adları, meslekler ve lakaplar sosyo-kültürel alanda bizleri aydınlatmaktadır. Araştırma konusu kapsamında değerlendirildiğinde hane reislerinin büyük oranda aile adı ile kaydedildiği görülmektedir. Şöyle ki aile adına sahip hanelerin toplam hane sayısının yaklaşık %70'ine tekabül ettiği kayıtlardan tespit edilmiştir. Aile adlarının oluşmasında; sosyo-kültürel durum, meslek, belirgin fiziksel özellikler, tavır ve davranışlar, geldiği memleket, etnik köken gibi özellikler rol oynamıştır. Neticede bu çalışma ile kültürün devamlılığı ve gelecek kuşaklara aktarımında önemli bir işleve sahip olan aile adlarının toplumsal özelliklerinin ve Türk kültürel hayatındaki sembolik boyutunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Bodrum, Temettuât Defterleri, Aile Adları, Onomastik (Ad Bilimi)

Kant'ın Radikal Kötülük Tezi

Arş.Gör. Metin Topuz

ÖZ

Kant, bütün felsefi hayatı boyunca kötülük kavramına bazen örtük bazen açık bir biçimde yer vermiştir. Lizbon Depremi üzerine yazdığı makalelerde bunu örtük bir biçimde görürüz. Fakat örneğin teodise üzerine yazdığı makalede, geleneksel kötülük kavrayışına nasıl karşı olduğunu, aklın mahkemesi önünde ifade eder. Eleştiri-sonrası döneminde daha çok kişilerarası ilişkilerde etik ilkeler bakımdan uygun bir eylemin olanaklarına odaklanır. Bu bağlamda aklın, kendisinin oluşturduğu ahlak yasası aracılığıyla belirlenen isteme ile ilişkisini ele alır. Bu noktada kötülük, istemenin ahlak yasasına uymak yerine başka güdüleyicilere uyması olarak dolaylı biçimde belirlenir. İlerleyen yıllarda Kant, kötülüğün kendi başına ne anlama geldiğini sorgulamaya çalışır. Bu konudaki düşüncelerini radikal kötülük teziyle temellendirmeyi tercih eder. Radikal kötülük tezi, yüzeysel biçimde söylenecek olursa, üç varsayıma dayanır. (1) İnsan doğal olarak doğuştan kötülüğe yatkındır. (2) Kötülüğe yatkınlık evrenseldir. (3) Kötülüğün insan doğasındaki kökü kazınamaz. Bildirinin amacı ilk amacı Kant'ın radikal kötülük tezini bu üç kabul bağlamında incelemektir. İkinci olarak bu tezi dile getirmeden önceki düşünceleriyle tutarlı olup olmadığını değerlendirmektir. Üçüncü olarak radikal kötülük tezi ile Arendt'in kötülüğün sıradanlığı tezi arasındaki bağlantıya temas etmektir.

Anahtar Kelimeler: Iyilik, Kötülük, Radikal Kötülük, İstenç, Akıl, Kötülüğün Sıradanlığı

Suçluluk ve Topluma Geri Dönüş

Yrd.Doç.Dr. Metin Türkmen

ÖZ

Bu çalışmanın başlıca amacı suç tekrarının azaltılması ve toplumun korunması odaklı suçlularla ilgili yapılan çalışmaların, sosyal devlet ve sivil toplum çerçevesinde incelemesini gerçekleştirerek, Avrupa ve Amerika'daki bu yöndeki faaliyetlerle Türkiye karşılaştırmasını yapmaktır. Bu amaçla Türkiye'deki ve yurtdışındaki kurumsal yapı ve ilgili literatür karşılaştırmalı bir anlayışla değerlendirilecektir. Herhangi bir şekilde hukuk kurumunun karşısına sanık olarak geçen bir birey, sonrasında tutuklu ya da hükümlü sıfatını taşımasa da toplum ve iş gücü piyasası karşısında olumsuz bir değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır. Suçluların bu anlamda hukuk tarafından verilen cezayı çektikten sonra dışarı çıktıklarında ikinci bir defa iş gücü piyasası tarafından cezalandırıldığını ifade edebiliriz. Eski suçlular ceza evinden çıktıktan sonra damgalanmakta ve dolayısıyla iş gücü piyasasına katılamamaktadırlar. İş gücü piyasasında eski suçlular tek bir sınıflamaya tabi tutulmaktadır. Onların durumu sadece suç işlemiş kişiler olarak değerlendirilmektedir. Buna karşılık yapılan çalışmalarda yeniden suç işlemenin önlenmesinde en etkili yollardan birisinin bir meslek sahibi olmak olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Suçlular, Suç Tekrarı, İş Gücü Piyasası, İstihdam.

Kuyumculuk Sektörü ve Gaziantep'deki Durumu

Doç.Dr. Ersin Kaya Sandal - Yrd.Doç.Dr Nadire Karademir - Ramazan Çiftçi - Muammer Taşır

ÖZ

Kuyumculuk geçmişten günümüze varlığını geliştirerek devam eden kültürel olduğu kadar ekonomik bir faaliyet alanıdır. Metal veya metal olmayan birçok hammaddenin kullanıldığı kuyumculukta altın en çok kullanılan metaldir. Türkiye'de binlerce yıllık bir geçmişe sahip olan bu sektörün tarihsel süreç içerisinde büyük bir gelişme gösterdiği görünmektedir. Özelde Gaziantep şehri de kuyumculukta benzer şekilde bir gelişme göstermektedir. Bu araştırmada kuyumculuk sektörünün genelde Türkiye'deki ve özelde ise Gaziantep'teki gelişimi incelenmektedir. Sektördeki ihracat ve ithalat durumu da değerlendirilmektedir. Araştırmada sektörün Gaziantep'teki durumunu ortaya koymak için sektörde çalışanlarla mülakatlar yapılmıştır. Mülakat sonuçları değerlendirildikten sonra, sektörün Gaziantep'te gelişimi ve sorunlarının çözümü için neler yapılması gerektiği ortaya konmuştur. ArcGIS10.2 programında kuyumcuların Gaziantep'te mekânsal dağılışlarını ve yoğunlaştıkları yerleri gösteren haritalar üretilmiştir. Anahtar Kelimeler: Kuyumculuk, Kuyumculuk Sektörü, Altın, Gaziantep tasir46@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Kuyumculuk, Kuyumculuk Sektörü, Altın, Gaziantep

Kahramanmaraş'ta Deprem Olgusu ve Risk Algısı

Yrd.Doç.Dr Nadire Karademir - Doç.Dr. Ersin Kaya Sandal - Muammer Taşır

ÖZ

Çalışma alanı olarak seçilen Kahramanmaraş şehri tektonik açıdan Anadolu Levhası ile Arabistan Levhası'nın çarpışma sahası üzerinde yer alır. Bu saha aynı zamanda Ölü Deniz-Doğu Anadolu Fay hattına karşılık gelir. Güneyden gelip kuzeydoğuya doğru uzanan ve aktif bir özellik gösteren bu fay hattından ve kırılgan tektonik yapıdan dolayı şehir birinci derece deprem alanı üzerinde bulunmaktadır. Şehrin depremselliğinde etkili olan Doğu Anadolu Fayı; Bingöl Karlıova'dan başlayıp Gölbaşı ve Pazarcık üzerinden geçerek Aksu Çayı'nın batısına ulaşırken, Ölü Deniz Fayı ise Türkoğlu ve Narlı yakınlarında Doğu Anadolu Fayı ile birleşir. Bu tektonik oluşumlar Kahramanmaraş'ın bulunduğu alan için deprem potansiyeli ve risk üretirler. Birinci dereceden deprem bölgesinde yer alan Kahramanmaraş'ın uzun süredir yıkıcı bir deprem yaşamamış olması ve taşıdığı bu yüksek deprem riskine karşın giderek artan nüfus, sanayi ve yerleşim faaliyetleri nedeniyle olası bir depremden olumsuz etkilenme olasılığı yüksektir. Bu araştırma birinci derece deprem bölgesinde yer alan ve uzun bir dönemdir büyük bir depremin olmadığı Kahramanmaraş'ta yüksek deprem riskine karşı halkın depreme bakışı, onu nasıl algıladığı ve deprem konusunda yeterli bilinç düzeyine sahip olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu amaç çerçevesinde yöre halkına uygulanmak üzere anket formu oluşturulmuş, anket uygulaması gerçekleştirilmiş ve sonuçları uygun istatistik metotlarla SPSS programında değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları ve buna dayalı çıkarımlar ortaya konmuştur. Anahtar kelimeler: Kahramanmaraş, Fay, Deprem, Algı

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş, Fay, Deprem, Algı

6360 Sayılı Kanun Kapsamında Kurulan Veya Sınırları Genişleyen Büyükşehir Belediyelerinin Mali Sorunları ve Çözümü Üzerine Bir Değerlendirme: Ordu Büyükşehir Belediyesi Örneği

Mücahit Bıyıkoğlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı: Yasama Organınca 12/11/2012 günü kabul edilen 6360 sayılı Kanun kapsamında 30 Mart 2014 tarihinde kurulan ondört Büyükşehir Belediyesi ile sınırları il mülki idare sınırlarıyla eşleşen oniki Büyükşehir Belediyesinin söz konusu kurulma/genişleme süreçlerindeki genel mali durumlarının; Ordu Büyükşehir Belediyesi örneği üzerinden değerlendirilmesi ve yeni kurulması planlanan otuz yeni büyükşehir (bütünşehir) belediyesi için rehber olabilecek bir perspektif sunulmasıdır. Söz konusu Kanunla; ülke yüzölçümünün yaklaşık yüzde 51'i ile ülke nüfusunun yüzde 80'ini Büyükşehir Belediyelerince yönetilir hale gelmiştir. Bu düzenlemeyle; hizmetlerin tek elden etkin, ekonomik ve verimli sunulması hedeflenmiştir. Yerel Yönetimlerde son yıllarda yaşanan reform çalışmaları, mahalli idareleri daha güçlü hale getirmiştir. Ancak Büyükşehir Belediyelerinin mezkûr hedefe ulaşılabilmesi, yeterli mali imkânlara sahip olmaları ile mümkündür. 2014'den günümüze, konuyu tartışmak için yeterince veri oluşmuştur. Bu veriler, genişleyen hizmet alanlarıyla belediye mali kaynaklarının birebir örtüşmediğini ortaya koymuştur. Ayrıca dönüşüm süreçlerinde yaşanan mali sorunların (devralınan borç yükü, vergi paylarının paylaşımı, öz gelir imkânları vb. hususlar) çözümüne ilişkin yeknesak uygulamalar yapılmadığı, şehirden şehire değişen düzenlemeler yapıldığı, ikincil mevzuat düzenlemelerinin yetersiz kaldığı tecrübe edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Büyükşehir, Bütünşehir, Belediye, Mahalli İdare, Mülki İdare, Reform, Mali Yapı, Yerel Yönetim, Vergi, Borç, Özgelir

Kars İline Gelen ve Giden Göçlerin Çeşitli Nüfus Özellikleri Bakımından Analizi

Yrd.Doç.Dr. Mucip Demir

ÖZ

Türkiye'nin Kuzeydoğusunda yer alan Kars İli ortalama irtifası 2000 metre civarında olan ve birçok yeri volkanik materyallerle örtülü Kars Platosu üzerinde bulunmaktadır. İlde mevcut konum özelliklerinden kaynaklı olarak sert karasal iklim koşulları hâkim olup bu nedenle yaşam önemli ölçüde kısıtlanmış olup beşeri ve ekonomik faaliyetler büyük oranda hayvancılık ve kamu istihdamına bağımlılık göstermektedir. Mevcut yaşam koşullarının elverişsizliği nedeniyle yoğun göç veren aynı neden bağlı olarak göç almayan Kars İli bu nedenlere bağlı olarak Türkiye'nin en çok göç veren illeri arasında ilk sıralarda bulunmaktadır. 2015 yılı ADNKS verilerine göre 292.000 nüfusa sahip olan ilde Kars doğumluların nüfusu 257.000 il dışından gelenlerin nüfusu 35.000 civarındadır. İlden ülke geneli ve yurtdışına göç eden il doğumlu nüfus yaklaşık 667.000 civarında olup ildeki nüfusun iki katını oluşturmaktadır. İlden göç eden nüfus içinde daha çok çocuk ve genç yaştaki eğitim durumu düşük ve çalışma hayatına atılmamış ekonomik olarak bağımlı bireyler ağırlık gösterirken İle göçle gelen nüfus içinde genç ve orta yaş gurubunda yer alan ve eğitim durumu nispeten iyi olup kamu istihdamına bağlı çalışan bireyler ağırlık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Nüfus, Demografi, Kars

Nuri Bilge Ceylan Sineması'nda Postmodernizmin Yansımaları

Arş.Gör. Muhammed Said Tuğcu

ÖZ

Postmodernizm çağdaş düşünce ve kültüre dair esaslı kavram ve perspektiflerin sorunsallaştırılmasıyla ve hatta bunların yadsınmasıyla birlikte yürütülmektedir. Bu ikircikli durum, zamanla tüm akademik, entelektüel ve sanatsal alana yansımıştır. Postmodernizmin etkisini gösterdiği en önemli alanlardan biri hiç şüphesiz sinemadır. Sanatı bilimle buluşturan dokusuyla sinema, bugün birçok sosyal bilimcinin faydalandığı popüler olduğu kadar seçkin bir zemin haline gelmiştir. Son dönem Türk Sineması'nda en fazla öne çıkan figürlerden olan Nuri Bilge Ceylan, gerek aldığı sayısız prestijli ödülle ve gerekse filmlerindeki ufuk açıcı derinlikle akademisyenlere ve sanat eleştirmenlerine değerli ipuçları sunmaktadır. Bu bildiri, tam da bu sebeple, Nuri Bilge Ceylan'ın tüm filmlerini birer yansıtıcı olarak ele alarak, bir tür postmodernizm okuması ve eleştirisi yapmanın yollarını sorgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Sinema, Film Eleştirisi, Nuri Bilge Ceylan

'Buralarda Yabancı Yok': Ankara'da Oflu Hemşehri Derneklerinin Kentlileşme Üzerine Etkisi

Arş.Gör. Muhammet Öksüz

ÖZ

Türkiye 1950'lerden beri hızlı bir kentlileşme süreci yaşamaktadır. 1950'lerde kırda yaşayan nüfus %75'iken bugün nüfusun % 92'si il ve ilçe merkezlerinde yaşamaktadır. Bunun sonucunda kent merkezlerinde aşırı bir nüfus baskısı oluşmuştur. Göçle beraber kentlileşme sorunları ortaya çıkmış ve bu sorunların çözümü için de bir tampon mekanizması görevi gören hemşehri dernekleri kurulmuştur. Hemşehri derneklerinin göçün ilk dönemlerinde adaptasyonu kolaylaştırdığı sonraki dönemlerde ise kentlileşme sürecini yavaşlattığına dair görüşler vardır. Bu çalışma Ankara'ya Karadeniz Bölgesinden göç edenlerin kurdukları dernekler arasında ilk sıralarda yer alan Trabzon dernekleri içindeki Of ilçesi kökenlilerin kurduğu hemşehri dernekleri üzerinedir. Bu derneklerin göç sürecinde ve sonrasında göçmenlerin kentlileşme süreçlerini nasıl etkilediği konu edinilmektedir. Bu bağlamda, göçmenlerin kentsel aidiyetlerinin gelişiminde, köken bölgeyle ilişki kurma biçimlerinde, köken bölgeye ait kırsal pratiklerin kent kültüre aktarımda ve bu aktarımın niteliğinin değişiminde derneklerin rolünün kuşaklararası farklılıklar gözetilerek tartışılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla "Of" adı altında Ankara'da kurulmuş olan derneklerin üyelerinden 10 kişiyle derinlemesine yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Bunlar arasında "anahtar görüşmeci" olarak bir tane dernek yöneticisi bulunmaktadır. Görüşmeler boyunca ses kaydı yapılmış, ses kayıtları çözümlenmiş, içerik ve söylem analizi yapılmıştır. Kentlileşme süreci, pek çok farklı faktöre bağlı olarak gelişmektedir ve bu faktörler arasında yer alan kurumsal destek mekanizmalarının yani derneklerin rolü, bu mekanizmaların etkinlik alanı genişledikçe artmaktadır. Bu çalışma, bir bütün olarak kentlileşmeyi, dernekler üzerinden okuma iddiası taşımamakla birlikte, derneklerin özellikle göçün ilk dönemlerinde etkin bir ara mekanizma olduğunu kabul ederek, göçmenin kentteki birincil pozisyonunu belirleyen bir çerçeve sunduğunu iddia etmektedir. Bununla birlikte kuşaklararası farklılıkların gelişimi yanında derneklerin Türkiye'de yerel yönetimlerin güçlendirilmesine yönelik politikalardan etkilenerek dönüştükleri söylenebilir. Çalışma sonucunda, bu derneklerin Ankara'daki Ofluların kentlileşme süreçlerinde bir ara kurum olarak çalıştığı anlaşılmıştır. Özellikle ilk göçmenlerin belirli kentsel alanlarda ve iş kollarında kümelenmelerine neden olmuş, sonraki kuşaklarda kişilerin eğitim düzeyi arttıkça mesafe geliştirdikleri bir mekânsal birime dönüşmüştür.

Anahtar Kelimeler: Göç, Hemşeri Dernekleri, Kentlileşme, Kentsel Aidiyet

Velid B. Abdülmelik'in Dış Politikası ve Endülüs'ün Fethi

Doç.Dr Muhittin Kapanşahin

ÖZ

Emevi halifesi Abdülmelik'in ölümü üzerine 705 yılında yerine oğlu Velid geçmiş ve 10 yıl sürecek devlet başkanlığı sırasında İslam coğrafyası en büyük sınırlarına ulaşarak refah devleti oluşmuştur. Bu kısa sürede yapılan fetihler, dünya tarihinin en parlak askeri zaferleri olarak kabul edilmiştir. Velid b. Abdülmelik'in doğu, batı ve kuzey yönünde yaptığı ve takip ettiği fetihler, İslam dünyasını en büyük sınırlarına ulaştırmıştır. Bu bağlamda İspanya'nın fethi özel bir önem taşımaktadır. Bu fetih sadece Gotların tarih sahnesinden silinmesine sebep olmamış, aynı zamanda İslam'ın Avrupa'ya hakimiyetinin başlangıcını oluşturmuştur. İslam'ın 800 yıllık Avrupa'daki varlığı, dünya tarihinin şekillenmesinde ve Avrupa'nın siyasi, dini, sosyal ve iktisadi hayatında derin etkiler oluşturmuştur. Tarık b. Ziyad ve Musa b. Nusayr bu fethin gerçekleşmesinde en büyük rolü oynamıştır. Fethi ve tarihi önemi bakımından Endülüs'ün İslam hakimiyetine girmesi, dünya tarihi bakımından da büyük önemi haizdir.

Anahtar Kelimeler: Velid B. Abdülmelik, Endülüs, Tarık B. Ziyad, Fetih

Kütahya'da Bed-I Besmele" yada "âmin Alayı'' Geleneği

Dr. Münire Baysan

ÖZ

Eğitim hayatına atılan ilk ciddi adım olan ilkokula başlama çocukların hayatındaki önemli dönüm noktalarından birisidir. Çocuğun yeni bir hayata başlaması ve bu hayatta istikrarlı bir başarı sağlaması için okul öncesi yapılan bazı merasimler mevcuttur. Bu merasimlerden birisi de "bed-i besmele" ya da "âmin alayı" geleneğidir. Osmanlı Devleti zamanında dört yaş, dört ay, dört günlük iken yapılan merasim günümüzde resmi eğitim yaşında okullar başlamadan en geç bir hafta önce yapılmaktadır. Eski dönemde temiz ve süslü kıyafetler giydirilip dualar işliğinde faytonla gezdirilen çocuklar, günümüzde okul kıyafetleri giydirilerek gene dualar eşliğinde evinde çıkartılmakta, geniş aile çevresinin oluşturduğu araç konvoyları ile şehirde meftun bulunan manevi büyükler dualar ile ziyaret edilmektedir. Bu uygulamadaki maksat okula başlamayı eğlenceli hale getirmek, çocukların bu dönüm noktasına sevinçle başlamalarını sağlamak, aile büyülerini, akraba ve arkadaş çevresini bu merasim ile bir araya getirmektir.

Anahtar Kelimeler: Kütahya, Çocuk, Eğitim

Ikinci Dünya Savaşı'nın Başlangıç ve Bitiş Evrelerinde Gazete Manşetleri: Karşılaştırmalı Bir Analiz

Dr. Murat Başarır - Öğr.Gör. Mehtap Başarır

ÖZ

Çalışma, II. Dünya Savaşı'nın başlangıç ve bitiş evrelerindeki manşetler üzerinden dönemin gazetelerine yönelik karşılaştırmalı bir analiz yapmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, dönemin baskı sayısı yüksek gazetelerinden Akşam, Cumhuriyet, Tan ve Ulus gazetelerinden 707 manşet içerik analizine; analiz neticesinde elde edilen veriler ise Ki-kare testine tabi tutulmuştur. Yapılan analiz ve testler neticesinde elde edilen bulgular, dönemin gelişmelerinin kısıtlılık göstermeksizin gazetelerde aktarıldığını, ancak gazetelere göre duyarlılık gösterilen konuların farklılaştığını göstermektedir. Bu bağlamda, Akşam gazetesinin harpteki gelişmelere, Cumhuriyet gazetesinin diplomatik gelişmelere, Tan gazetesinin problemli konulara, Ulus gazetesinin ise yurt içi gündeme ve reisicumhura diğer gazetelerden görece daha fazla duyarlılık sergilediği gözlemlenmiştir. Çalışma, dönemin gazetelerini, manşetlerine odaklanarak mukayeseye etmesi bakımından alan yazındaki benzerlerinden ayrılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Iı. Dünya Savaşı, Türk Basını, Manşet, Milli Şef Dönemi

Z Kuşağının Alternatif Arayışı: Trekking Turları

Murat Demirci - Sezer Kalkıci

ÖZ

Günümüzde kentleşmenin gelişim göstermesi ve kent yaşamanın içselleştirilmesi neticesinde 'Modern Dünya' şeklinde adlandırılan girift ve karmaşık yeni bir dünya algısı ortaya çıkmıştır. Çeşitli iş kollarında çalışan bireyler için, "mesai" ve "tatil" kavramları artık kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. Kentleşme ile beraber gelen toplumsal yaşam dinamiklerinin, devingen bir yapıda olmasından dolayı kavramlara yüklenen anlamlar ve beklentiler de kuşkusuz değişim göstermektedir. Bu değişim sürecinde kişiler "kuşak" adı verilen sınıflar içerisinde konumlandırılmaktadır. Günümüzde etkin bir şekilde üç kuşağın varlığından söz etmek mümkün görünmektedir. Bu kuşaklar "X", "Y" (Milenyum) ve "Z" kuşakları olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışmada toplum içerisinde "Z Kuşağı" olarak adlandırılan kuşağın değişkenlik gösteren anlayışları ve 'tatil' kavramı çerçevesinde değişen 'turizm' algısı ile turizm faaliyetlerinden beklentileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada Fırat Üniversitesi'nde okumakta olan öğrencilere anket marifetiyle sorular yöneltilmiş ve elde edilen veriler SPSS yardımıyla yorumlanmıştır. Çalışma kapsamında önem arz edecek verilere ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplum, Kuşak, Turizm, Trekking, Algı, Farklılık

Az Gelişmiş Yerleşim Yerlerine Farklı Yerlerden Gelmiş Tüketicilerin Beklentileri ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma: Erzurum İli Oltu İlçesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Özgür Erakkuş - Yrd.Doç.Dr. Murat Dilmaç - Yrd.Doç.Dr. Muhammet Kutlu

ÖZ

Mal ve hizmet talebi alıcıların sayısı, ekonomik gücü, ürünün teknolojisi, tasarımı, fiyatı, tüketicilerin beklentileri vb. unsurlardan etkilenmektedir. Türkiye'nin az gelişmiş bölgelerinde tüketicilerin beklentilerine uygun mal ve hizmetlere göreceli olarak ulaşmasının daha güç olduğu düşünülmektedir. Bu şehirlere farklı yerleşim yerlerinden eğitim, iş vb. amaçlarla gelen kişilerin yaşam kalitesini düşürmekte ve o şehire aidiyet kazanmalarını zorlaştırmaktadır. Bu araştırmanın amacı az gelişmiş yerleşim yerlerinde farklı yerlerden gelmiş tüketicilerin beklentilerini, karşılaştıkları sorunlarını ve işletmelerin bu sorunlarının sebeplerine ilişkin görülerini tespit etmektir. Bu araştırma kapsamında Erzurum ili Oltu ilçesinde tüketiciler ve işletmelerle mülakat yapılmış ve elde edilen bulgular betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında katılımcılara mal ve hizmet satın alma tercihlerini etkileyen unsurlar ve beklentilerini mevcut durumun ne kadar karşıladığı sorulmuştur. Araştırma sonucunda tüketicilerin malların fiyat, çeşitlilik, kalite ve satış sonrası hizmetlerde sorun yaşadığı, hizmet sektöründe ise hizmet sektörüne ilişkin seçeneklerin genel olarak çok az olduğu, özellikle kadınların yararlanacağı mekânların yok denecek ölçüde yetersiz olduğu, şehiriçi ve şehirdışı ulaşımda sistematik bir işleyişin olmadığı öne çıkan bulgulardandır. Yerli halkın bu durumu kanıksadığı, kamu görevlilerinin ise yeterli denetim yapmadığı katılımcılarca belirtilmiştir

Anahtar Kelimeler: Tüketici Beklentileri, Tüketici Tatmini, Gelişmişlik, Tüketici Davranışı

Efsaneye Göre Roma İmparatorluğu'nun Kuruluşu

Arş.Gör. Murat Katar

ÖZ

Bir efsaneye göre Roma kenti M.Ö.753'te Romus ve Romulus tarafından kurulmuştur . Günümüzde, geçmişteki olayların tarihlendirilmesinde Hz.İsa'nın doğumu milad olarak kabul ediliyor ise Romalılar Roma'nın kuruluşunu tarihin başlangıcı olarak kabul ederdi. Roma'nın Fenikelilerin Afrika'nın kuzeyinde Kartaca'yı kurmalarından yaklaşık 60 yıl sonra kurulduğu bilinmektedir. Kartaca sonradan Roma'nın en büyük rakiplerinden biri oldu . Roma dininde mitler oldukça fazladır. En meşhur olan ve bilinen Romulus ve Romus adına olandır . Romanın kuruluşuna ilişkin çok farklı söylentiler bulunmaktadır. Resmi söylentilere göre Aeneas Troya'dan kaçıp kurtulduktan sonra, Latium'a gelip yerleşti. Ascanius'un soyu uzun yıllar bu kentte yaşadıktan sonra Amulius, büyük kardeşi Numitor'u tahttan indirdi ve kendini kral ilan etti. Kız kardeşinin kızı Rhea Silvia'yı da Vesta Tapınağı'na rahibe yaptı. Rhea Silvia'nın Savaş Tanrısı Mars'tan Romulus ve Romus (Remus) adlarında ikiz oğulları olunca Amulius ikiz çocukları bir sepete koyarak Tiber Irmağı'na bıraktı. Kıyıya sürüklenen sepetin içindeki çocukları önce bir dişi kurt emzirdi, daha sonra da bir çoban büyüttü. İki kardeş delikanlı yaşına gelince Albalonga Kenti'ne gelerek buradaki kralı öldürdüler. Ardından sepet içinde Tiber Irmağı'na sürüklendikleri yerde yeni bir şehir kurmaya karar vediler. Ancak daha kenti kurmaya karar verdikleri anda, kuracakları kente kimin adı verileceği ve kimin kral olacağına ilişkin aralarında kavga çıktı ve sonunda Romulus, Romus'u öldürdü ve kenti tek başına Palatinus Tepesi'nin üzerine kurdu. Romulus bir inanca göre bir Vesta rahibesi Rhea Silva ile Mars'ın oğludur. Erkek kardeşi olan Remus ile beraber bir batında dünyaya gelmiştir. Romulus çobanlar arasında haydutça bir hayat yaşarken 18 yaşına geldiği zaman 21 Nisanda, VI. olimpiyatların III. yılında Troia'nın çökmesinden sonra yaklaşık olarak 394.yılda Palatium (Palatius) tepesinde küçük bir kent kurmuştur . Bu bilgiye dayanarak Romalılar, M.Ö. 21 Nisan 753 tarihini Roma'nın kuruluş günü kabul ettiler .

Anahtar Kelimeler: Roma, Romus, Romulus, Mitoloji, Kuruluş, Roma İmparatorluğu

5018 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kamu Sektöründe İç Kontrol Faaliyetleri: Bir Üniversite Örneği

Yrd.Doç.Dr Servet Önal - Ayhan Küçük - Arş.Gör. Murat Mat

ÖZ

Uluslararası genel kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak ülkemizde 2003 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanun ile beraber kamu mali yönetimlerinde iç kontrol ve iç denetim birimlerinin kurulma çalışmaları hız kazanmıştır . Avrupa Birliği müzakereleri çerçevesinde ülkemizin mali yapısıyla birlikte iç denetim ve iç kontrol olguları gelişmiş ve yeni uygulama alanları ortaya çıkmıştır. 5018 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde kamu sektöründe iç kontrol faaliyetlerinin durum değerlendirmesini amaçlayan bu araştırmada bir kamu üniversitesi olan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde istihdam edilen akademik ve idari personelin, iç kontrol hakkındaki görüşlerini yansıtan bir anket çalışmasından yararlanılarak, bu kurum içerisindeki iç kontrol faaliyetleri değerlerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iç Kontrol, İç Denetim, 5018 Sayılı Kanun, Denetim Standartları, Kamu Üniversitesi

Turizmde Yaşanan Krizin Müşteri Memnuniyetine Etkisi / Alanya Örneği

Mustafa Yıldırım - Öğr.Gör. Murat Yetkin

ÖZ

Araştırma bir pilot çalışma niteliğindedir. Araştırmanın konusu Türkiye turizmi açısından olağan, diğer bir deyişle herhangi bir krizin yaşanmadığı 2015 yılıyla, turizmin büyük bir kriz yaşadığı 2016 yılını müşteri yorumları üzerinden karşılaştırmaktır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler, Tripadvisor internet sitesinde Alanya'da bulunan beş yıldızlı oteller hakkında 2015 ve 2016 yıllarında yapılmış yorumlardan elde edilmiştir. Tripadvisor sitesinde Alanya bölgesinden 368 otel listelenmektedir. Bunların içinden beş yıldızlılar seçildiğinde otel sayısı 53'e düşmektedir. Olası bir manipülasyonun araştırma sonuçlarını saptırmaması amacıyla sadece hakkında 100 ve üstü yorum yazılmış tesisler inceleme kapsamına alınmıştır. Bu şartları karşılayan otel sayısı 39'dur. Bunların içinden rassal olarak 11 otel seçilmiştir. Bu oteller hakkında 2015 yılında 993 ve 2016 yılında 960 yorum yapılmıştır. Tripadvisor sitesindeki müşteri yorumlarında otel değerlendirmeleri "berbat-kötü-orta-çok iyi ve mükemmel" olarak sınıflandırmaktadır. Bu sınıflama 5'li Likert ölçeğine uyarlanmış ve iki yıla ilişkin değerlendimeler arası olası farklılaşmayı tespit etmek için independent sample t-test analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak, iki yıl arasında müşteri memnuniyeti açışından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Müşteri Memnuniyeti, Otel Yorum Siteleri, Kriz

Iktisat ve İşletme Bölümü Öğrencilerine Verilen Eğitimin Girişimcilik Eğilimlerine Etkilerinin Analizi

Arş.Gör. Mürsel Güler - Arş.Gör. İbrahim Kırmızı - Doç.Dr. Ömer Nasuhi Şahin - Prof.Dr. Cengiz Duran

ÖZ

Girişimcilik ülke zenginliğini arttırmak için ve yeni iş imkânları üreterek istihdama sağladığı katkılar, girişimciliğe olan ilginin de artması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Girişimcilik, ülke ekonomisinin gelişimine katkı sağlamanın yanında, küresel rekabette avantaj sağlayan ve bu açıdan ekonomiklerin gelişmesindeki stratejiler kapsamında üzerinde durulması gereken bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Girişimcilik çalışmalarıyla sağlıklı bir ekonomi kurmak isteyen, modern işletmeler ile iş imkânlarını güçlendirmeyi amaçlayan, işsizliği ve fakirliği önlemek yolunda ilerleyen ülkelerde girişimciliğe aşırı önem verilmektedir. Bundan dolayı girişimcilik kültürünün, ekonomik gelişme, yenilikçilik, istihdam ve rekabet üstünlüğü konularında ülke ekonomilerine önemli katkılar sağladığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu çalışmada girişimcilik eğilimleri üç boyutta incelenecektir. Bunlar, yatırım boyutu, düşünce boyutu ve proje boyutudur. Düşünce Boyutu; girişimcinin yatırım yapma sebebinin ana oluşum taşıdır. Bireyi girişimcilik yapmaya iten güçtür. Proje Boyutu; girişimcinin proje fikrinin uygulanabilir olup olmadığının ortaya konmasıdır. Yatırım Boyutu; girişimcinin proje fikrinin harekete geçmesidir. Bu çalışmanın amacı Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, İşletme ve iktisat öğrencilerinin aldıkları eğitimin girişimcilik eğilimlerini artırıp artırmadığını ölçmektir. Buna ek olarak işletme ve iktisat bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri arasındaki fark olup olmadığı analiz edilecektir. Araştırmada t testi ve Anova yöntemi kullanılacaktır. Ayrıca girişimcilik eğilimleri cinsiyet ve kişilerin daha önce yaşadığı yerle, anne baba mesleği, yaş ile ilişkili olup olmadığı araştırılacaktır. Öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin hangi boyutunun demografik özelliklerden etkilendiği araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğitimi

Kamu Kamu Yönetimi ve İşletme Bölümü Öğrencilerine Verilen Eğitimin Girişimcilik Hislerine Katkısının Ölçülmesi

Arş.Gör. İbrahim Kırmızı - Arş.Gör. Mürsel Güler - Doç.Dr. Ömer Nasuhi Şahin - Prof.Dr. Cengiz Duran

ÖZ

Girişimcilik kavramı sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişin başlaması ile daha da önem kazanmaya başlamıştır. Bu kavram iktisat ve işletme literatüründe sıklıkla araştırılan bir konudur. Bazı yazarlara göre girişimcilik Amerika'da işletme okullarında en hızlı büyüyen ders alanı olarak belirtilmiştir. 20.yy'da yönetimin profesyonelleşmesiyle beraber girişimciliğin de profesyonelleşmesi beklenmektedir. Girişimcilik bir ülke ekonomisinin büyümesi ve gelişmesi, kalkınması için vazgeçilmez unsurlardandır. Girişimcilik; ekonomik, psikolojik, sosyal alanları içerecek biçimde işletme yönetimi içerisinde ele alınmaktadır. Ekonomik sistemde girişimciler, buluş yaparlar, yeni işler kurarlar ve ekonomik büyümeye katkı sağlarlar. En bilinen anlamda girişimci, kendi işini kuran, riskle beraber çeşitli üretim faktörlerini toplayarak ve üretim surecinde bulunan ve bu süreç sonunda kar elde etmeyi amaçlayan kişidir. Bu çalışmada girişimcilik yaklaşımlarında önemli bir yeri olan bireysel yaklaşımın odağında bulunan girişimcilik hislerine eğitimin yaptığı katkı teorik ve ampirik olarak ele alınacaktır. Genelde eğitim seviyesi artıkça kişilerin risk alma ve bağımsızlık duygusunun yükselmesinden dolayı kendi işlerini kurma isteğinin arttığı bulgulanmıştır. Bireylerin kendiişlerini kurmaları da girişimcilik potansiyelini artırır. Bununla birlikte girişimcilerin başarılı olmalarının altında yatan en önemli nedenin içsel kontrol odağı belirtilebilir. Bu çalışmanın amacı Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, İşletme ve kamu yönetimi öğrencilerinin aldıkları eğitimin girişimcilik hislerini artırıp artırmadığını ölçmektir. Bununla birlikte işletme ve kamu yönetimi bölümü öğrencilerinin girişimcilik hisleri arasındaki fark olup olmadığı analiz edilecektir. Araştırmada t testi ve Anova yöntemi kullanılacaktır. Ayrıca girişimcilik hisleri cinsiyet ve kişilerin daha önce yaşadığı yerle, anne baba mesleği, yaş ile ilişkili olup olmadığı incelenecektir. Girişimcilik eğiliminin aldıkları eğitim itibariyle işletme ve kamu öğrencilerinin farklılık göstermesi beklenmektedir. Daha çok özel sektöre odaklı eğitim alan öğrencilerinin kendi işine sahip olma eğilimlerinin yüksek olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Hissi

Doğu Karadeniz Hayvancıları ve Çobanları Arasında Halk Hukukunun Meslekî Temsilleri

Dr. Mustafa Açа - Yrd.Doç.Dr. Abonoz Küçük

ÖZ

Yazılı hukuk düzenlemelerinin henüz gelişmediği veya mevcut düzenlemelerin halk hayatının çeşitli alanlarında ihtiyacı karşılayamadığı durumlarda, topluluk tarafından sözlü ve geleneksel karakterde geliştirilen hukuk kuralları işlerlik kazanmıştır. Halk gruplarının her biri bir ölçüde bir çeşit halk hukukuna sahiptir. Doğaları gereği çoğu zaman değişime dirençli olan geleneksel hukuk kuralları, başlangıçta karmaşık koşulları karşılamak üzere ortaya çıkarlar. Mevcut koşullar devam ettiği sürece işlerliklerini koruyan kurallar, koşulların değişmesi halinde değişime uğrarlar. Geleneksel nitelikler taşıyan meslek organizasyonlarında halk hukukunun temsilinde sosyal hukukun genel ilkelerine, icra edilen mesleğin doğasından kaynaklanan özel hükümler de eklenmektedir. Bu bağlamda çobanlık gibi uygulama ve üretime dayalı dinamik mesleklerde, meslekî süreçlerin çeşitlilikleri ile uyumlu olarak uygulanan süreçler içinde ortaya çıkan ve takip edilebilen özel kurallar da geliştirilebilmektedir. Katılımcıları aynı amaçlar etrafında birleştirmenin ve harekete geçirmenin yanında üretimin sürekliliğini sağlamayı amaçlayan her bir geleneksel kural, mesleğin zamanla bütün bir kurallar sistemine sahip olmasını sağlamaktadır. Bu çalışmada, Doğu Karadeniz bölgesinde hayvancılığa dayalı bir ekonomik modelle geçimlik ihtiyaçlarını karşılayan toplulukların ve bu topluluklar içinde çoban vasfıyla yer alan temsilcilerin meslek ekseninde geliştirdikleri veya uygulamaya devam ettikleri enformel hukuk kuralları değerlendirilmeye çalışılacaktır. Alan araştırmaları ile tespit edilen geleneksel hükümlerin meslekî uygulama alanları ve işlevleri çok yönlü olarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Karadeniz, Meslek Folkloru, Halk Hukuku, Meslek Grubu, Çoban.

Bitkisel Kaynaklı Antimikrobiyel Maddeler

Prof.Dr. Gürkan Uçar - Arş.Gör. Yılmaz Seçim - Mustafa Akturfan

ÖZ

Dünya Sağlık Örgütü'nün araştırmalarına göre tedavi amaçlı kullanılan tıbbi bitkilerin sayısı 20.000 civarında olup, çok eski zamanlardan beri gıdalara tat, koku ve renk vermede kullanılmaktadırlar. Antimikrobiyal aktivite gösteren bitkiler ilaç, gıda, parfüm ve kozmetik gibi birçok sanayi dalında hammadde olarak kullanılmaktadır. Antioksidanlar bedende yıldırıcı faaliyet gösteren serbest radikallerin etkilerini yok edici modellerdir. Günümüzde, yapay antioksidanların güvenirlilikleri üzerinde artan endişelerden dolayı çeşitli bitkisel malzemelerle doğal antioksidanların elde edilmesi üzerinde gıda endüstrisinin yoğun bir ilgisi oluşmuştur. Bu durum, doğal antioksidan kaynağı olarak büyük bir potansiyele sahip olan tıbbi ve aromatik bitkilerin, özellikle et, süt ve fırıncılık ürünleri gibi yağlı gıdalarda oksidasyonu önlemek amacıyla kullanımının giderek artmasına neden olmuştur. İnsanlar bitkileri farklı şekillerde hazırlayarak, açık yaralara lapa haline getirip sürerek uygulamış, kaynatarak suyundan faydalanmış veya direk gıda olarak tüketmiştir. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çeşitli bitkiler yıllardan beri halk arasında çay, baharat ve tedavi amaçlı olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de 9000'e yakın farklı doğal bitki türü bulunmaktadır ve bunların %30'u sınırlı yayılışa sahiptir yani dar bölgede bulunan endemik gruplardır. Buna rağmen bu bitki zenginliğinden yeterince faydalanılamamaktadır. Bitkilerin mikroorganizmaları öldürücü ve insan sağlığı için önemli olan özellikleri laboratuvarlarda araştırılmaktadır. Bitki kaynaklı ilaçlar mikroorganizma kaynaklı hastalıkların tedavisinde büyük umut kaynağı olmuştur. Araştırmacılar bitkilerin kimyasal bileşimlerini ortaya çıkarıp, antimikrobiyal mekanizmasını çözmeye çalışmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Antimikrobiyel, Bitki, Tedavi, Aroma, Sağlık

Küresel Yerel Etkileşiminde Bilim Gazeteciliği Dilinin Kuruluşu: "Popular Science" Örneği

Arş.Gör.Dr Çağdaş Ceyhan - Dr. Mustafa Berkay Aydın

ÖZ

1872 yılında yayın hayatına başlayan bilim ve teknoloji konulu "Popular Science" dergisi 30'un üzerinde dile çevrilmekte ve 45 ülkede yayınlanmaktadır. Dergi 2012 yılından beri Türkçe basılı olarak yayınlanmaktadır. Şubat 2017 yılına kadar Türkçe'de 58 sayısı yayınlanmıştır. Derginin Türkçe versiyonunda askeri, bilimsel, çevre, eğlence, elektronik, enerji, havacılık,uzay, doğa kendin yap, sağlık, teknoloji gibi konu başlıkları etrafında haberler ve bilimsel yazılar yer almaktadır. Derginin Türkçe http://popsci.com.tr/ isimli bir web sitesi de bulunmaktadır. Dergi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama ve A.Ş. tarafından basılmakta ve dağıtılmaktadır. Bu doğrultuda bilim ve teknoloji haberciliğinin kendi söylemini küresel ve yerel düzeylerde hangi kuruluş aşamalarında geçirdiği bu düzeyler arasında geçişkenliklerin neler olduğu, öznel bir dilin mi kullanıldığı yoksa nesnel bir dilin mi kullanıldığı, bilgi ve iktidar arasındaki ilişkinin niteliğinin nasıl sorunsallaştırıldığı, ticari olanla bilimsel olanın arasındaki ayrımların ne derece belirgin olduğu, bilim gazeteciliği pratikleri ele alınarak değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu çalışmada derginin Türkçe internet sitesi versiyonun küresel yerel etkileşiminde bilim gazeteciliği pratiklerini nasıl kurduğu, konularını nasıl çeşitlendirdiği ve Türkiye özeline ilişkin ne gibi içerik üretimi yaptığı anlaşılmaya çalışılacaktır. Bu hususta derginin Türkçe web sitesi (http://popsci.com.tr/) ve İngilizce web sitesi (http://www.popsci.com/) karşılaştırmalı bir şekilde konu ve içerik bakımından söylem analizine tabii tutulacaktır. 2017 yılının ilk 4 ayında her iki sitede yer alan haberler ve bilimsel yazılar eleştirel söylem çözümlemesi doğrultusunda incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilim Gazeteciliği, Bilim, Söylem Analizi, Küreselleşme

Perakende Sektöründe Müşteri Memnuniyetinin Önemi: Bir Süpermarket Örneği

Doç.Dr. Mustafa Boz - Dr. Murat Çakırkaya - Polat Yücekaya

ÖZ

Süpermarket alışverişi genellikle self servis perakendecilik çerçevesinde sınıflandırılmaktadır. Işıklandırma, havalandırma, kaliteli ve taze ürünler sunma, müşteri hizmetleri gibi süpermarket ortamının temel unsurlarının müşteride yol açtığı memnuniyet seviyelerini izlemek, ölçmek müşterileri ilişkilerini geliştirmek isteyen süpermarket perakendecileri için son derece önemlidir. Bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, literatür taraması yapılarak, gününüz rekabet ortamında, müşteri memnuniyetinin önemi üzerinde durulmuş, konu ile ilgili benzer bazı çalışmalar incelenerek, elde edilen bulgular ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın uygulama bölümünde, müşteri memnuniyeti yaratan ana değişkenleri belirleyebilmek amacıyla, bir Türk süpermarket zincirinin bir şubesinin müşterileri ile araştırma yapılmıştır. Araştırmada yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Süpermarket müşterilerinden, perakendeci tarafından sağlanan, mağaza ortamı, kaliteli ve taze ürünler sunma, müşteri hizmetleri gibi belirli öğelerin kendilerini tatmin düzeylerini değerlendirmeleri istenmiştir. Elde edilen veriler, istatistik analize tabi tutularak bulgular elde edilmiştir. Sonuç bölümünde, bulgular değerlendirilerek öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müşteri Memnuniyeti, Perakende Sektörü, Zincir Süpermarketler

Populizm ve Liberal Demokrasi Rejimi Arasındaki Çelişki: Avrupalılaşma Sürecinde Bulgaristan Örneği

Dr. Mustafa Cagatay Aslan

ÖZ

Mevcut siyasi düzenlerin halkı değil az sayıdaki siyasi ve ekonomik elitlerin çıkarlarını güvence altına almak için inşa edildiğini ve kendilerini ise halkın gerçek temsilcileri oldukları iddiası ile sunan popülist siyaset, çoğulculuk ilkesinden ziyade çoğunluk ilkesi üzerinde durarak, liberal demokrasi rejiminin azınlık gruplarının haklarını teminat altına alan çoğulculuk ilkesinin yerleşmesine engel teşkil edebilirler. Bu sebeple, eklektik olarak popülist ideolojiyi benimseyen siyasi partiler demokratikleşme sürecini deneyimleyen ülkelerde, söz konusu sürecin yavaşlamasına ve hatta gerilemesine yol açabilirler. Özellikle son 10 yıl içerisinde siyasi partiler üzerine yapılan çalışmalar Populizm kavramını, çeşitli Avrupa ülkelerinde seçmen destekleri artma eğiliminde olan ve tek-kültürlü toplum yapısını savunan radikal sağ partiler ile özdeşleştirmektedir. Radikal sağ partilerin ülke toplumundaki çoğunluğun ya da "öz grubun" kültürüne bina edilmiş tek-kültürlü bir toplumsal yapıyı savunması, benimsedikleri popülist ideoloji ile birlikte ele alındığı zaman, bu ülkede yaşayan azınlık grupların ekonomik, siyasi ve sosyal haklarında zayıflamaya sebep olmaları muhtemeldir. Dahası, radikal sağın artan seçmen desteğini engellemek amacı ile parti sistemi içerisinde yer alan diğer ana akım partiler, radikal sağa oy veren seçmene hitap edebilmek amacı ile, parti sistemini tek-kültürlü toplum yapısını savunan radikal sağ politikalara doğru kaydırarak bu politikaların meşru hale gelmesine yol açabilirler. Bu çalışma, 2000li yıların ilk 10 senesi içerisinde, Avrupa Birliği kural ve normlarına uyma süreci olarak tanımlanan Avrupalılaşma Sürecini deneyimleyen Bulgaristan ülkesinin siyasi parti sisteminde önemli aktörler olarak ortaya çıkan radikal sağ partilerin, popülist ideolojiyi benimseyerek, ülkenin deneyimlediği demokratikleşme sürecine nasıl etki ettiğini tartışmayı amaçlamaktadır. Ülke siyasi partileri arasında radikal sağ partiler kümesinin üyeleri olarak tanımlanabilecek olan ATAKA ve Bulgaristan Kurtuluşu için Ulusal Cephe partilerinin politikaları tartışılacak ve bu partilerin ülkedeki demokratik sistemin azınlık hakları bakımından işleyişine etkisinin niteliği üzerinde değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Populizm, Liberal Demokrasi, Avrupalilasma, Radikal Sag, Ataka,

Organik Ürün Tüketim Nedenleri Üzerine Bir Araştırma: Şanlıurfa Örneklemesi

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Hakkı Aydogdu - Fikret Kaya - Okutman Mehmet Emre Eren - Hatice Parlakçı Doğan

ÖZ

Günümüzde, artan nüfusun gıda ihtiyacının karşılanabilmesi için konvansiyonel tarımdan, teknoloji yoğun üretim tekniklerine geçilmiş ve daha fazla kimyasallar kullanılmaya başlanmıştır. Aşırı ve kontrolsüz olarak kullanılan kimyasallar, tarımsal ürünlerde kalıntıların oluşmasına, insan sağlığına ve doğal kaynaklara olumsuz yönde etki etmektedir. Bu durum tüketiciler açısından endişe verici bir hal almaya başlamıştır. Bunun doğal sonucu olarak da tüketiciler daha güvenli gıda arayışına ve tüketimine yönelmeye başlamış olup, bu da organik gıdaların üretimini ve tüketimini, hem önem ve hem de miktar olarak arttırmıştır. Bu çalışmada, organik ürünlere karşı tüketici davranışları ve nedenleri ile bunları etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda Şanlıurfa'da, %95 güven sınırında, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen organik ürün tüketicileriyle yüz yüze görüşmeler yoluyla anketler yapılmıştır. Bu çalışmada Likert tutum ölçeği, Ki-kare ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre; tüketim çeşidi ve miktarında cinsiyet, yaş, medeni hal, meslek, eğitim ve gelir etkili faktörler olup, tüketicilerin eğitim ve gelir seviyesi arttıkça organik ürün tüketicisi olma eğilimi de artmaktadır. Kadınlar, erkeklere göre daha duyarlıdırlar. Katılımcıların %59'u üç yıldan fazla bir süredir tüketici olup, organik ürünleri aile bireylerinin sağlığı için (%78), ihtiyaç olduğunda (%35) ve doğrudan üreticiden (%31) satın almaktadırlar. Katılımcılar, %36 ile kamu kontrolünde ve denetiminde olan yerlerde satılmasını istemektedirler. Organik ürünler hakkında yeterli bilgiler verildiğine inananların oranı %5'dir. Katılımcılar organik ürünlerin pahalı olduğunu ve ayrıca temininde zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Organik ürünler için fiyat farkı ödemek isteyenlerin oranı %24, ürüne göre olabilir diyenlerin oranı ise %23'dür. En fazla fiyat farkı ödenmek isteyen ürün çeşidi bebek maması ve en az ödeme ise baharatlaradır.

Anahtar Kelimeler: Organik Ürün, Tüketim Nedenleri, Tüketici Davranışları ve Etkileyen Faktörler, Şanlıurfa

Doğal Hak Kavramı Bağlamında Hobbes ve Spinoza

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kaya

ÖZ

İnsanoğlunun insan olmak bakımından doğuştan getirdiği bazı hakları olduğu fikri, siyaset felsefesinin önemli konularından biridir. İnsanın bazı haklara sahip olması, siyasal iktidarın kararlarını ve uygulamalarını eleştiriye açık hale getirme zemini hazırladığından devletin kendi içine kapanmasını engellemekte ve bu sayede toplumun daha açık ve özgürlükçü bir yapıya kavuşmasını sağlayabilmektedir. Siyasi ve sosyal açıdan büyük bir öneme sahip olan insan hakları düşüncesinin temeli, "doğal hak" kavramına dayanmaktadır. Doğal hak düşüncesi her ne kadar Antik Yunan kökenli olsa da 17. ve 18. yüzyılda düşünce tarihinde Hobbes, Locke ve Spinoza gibi düşünürler insanın bazı doğal haklara sahip olduğu düşüncesini yoğun bir şekilde ele alıp incelemişlerdir. Machiavelli'nin başlattığı modern siyaset felsefesi geleneği içerisinde yer alan Hobbes ve Spinoza, Machiavelli'nin başlattığı sekülerleşme hareketini, politik alanda aklı, geleneksel dinden bağımsızlaştırma işini devam ettirmişlerdir. Başka bir deyişle her iki filozof da dinin siyaset alanıyla ilişkisi konusundaki hatalı görüşlere karşı çıkmışlardır. Hobbes, bu sekülerleşme hareketini, geleneksel felsefenin yaptığı gibi siyasal alanı, hukuku, ahlakı "yasa ve ödev" kavramına değil, "hak" kavramına dayandırarak yapar. Onun siyaset kuramı, doğal eğilimler, tutkular ve doğal yasalar arasında aracılık işlevi gören "doğal hak"tan, kendini koruma hakkından başlar. Böylece Hobbes siyaset kuramını, dinsel veya metafiziksel aşkın bir ilke yerine, içkin olan, doğal durumdaki bireylerin sahip oldukları haktan başlatır. Hobbes ve Spinoza modern insanın politik problemlerine getirilecek sağlam ve etkili bir çözümü insana dair gerçekçi bir kavrayışı, bilimsel bir insan doğası telakkisine dayandırır. Hayatın anlam ve amacının ancak insan tarafından tesis edilen düzenin kendisinden çıktığı bir "doğa durumu"na geri gitmek suretiyle anlaşılabileceğini düşünürler. Hobbes' "doğa durumu"nu her insanın birbirinin kurduğu olduğu bir durum olarak görürken ve insanın bu durumdan ancak en doğal hakkı olan yaşama hakkı hariç bütün haklarını bir sözleşmeyle, egemene, Leviathan'a devrederek kurtulabileceğini düşünürken; Spinoza, "doğa durumu"nu insanların birbirinin kurdu olduğu bir durum olarak görmekten ziyade insanın insana muhtaç olduğu bir durum olarak görür. Ayrıca insanın yaşama hakkı yanında düşünce özgürlüğünün de egemene devredilmemesi gerektiğini düşünür. Çoğunlukla benzer terminolojleri kullanmaları bakımından Spinoza'nın siyaset felsefesi Hobbes'un siyaset felsefesinin bir uzantısı, bir devamı gibi okunmuştur. Ancak iki düşünür arasında benzer terminolojileri kullanmalarına rağmen bazı farklılıklar mevcuttur. İşte bu farklılıklar, iki filozofun birini, Hobbes'u, en iyi yönetim biçimi olarak mutlak monarşiye götürürken, bir diğerini, Spinoza'yı demokrasiye götürür. Bu da onların "hak" kavramına yükledikleri farklı anlamlar dolayısıyladır. İşte, bu çalışmada Hobbes ve Spinoza'nın doğal hak kavramına dair geliştirdikleri düşüncelerin ortak ve farklı yanlarının neler oldukları gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Hak, Doğa Durumu, İnsan Doğası, Toplum Sözleşmesi, Egemenlik

Yaratıcı Yönetmen Sineması ve Yeşim Ustaoğlu

Arş.Gör. Mustafa Kemal Sancar

ÖZ

İlk kez "Cahiers du Cinéma" yazarlarınca 1950'li yıllarda dile getirilen ve tartışılan "auteur" yönetmen kavramı, çektikleri filmlerin her aşamasında mutlak egemenliğe sahip olan ve bu nedenle filmografileri birçok ortak biçim ve içerik özelliklerini yansıtan filmlere imza atmış yönetmenleri tanımlamak için ortaya atılmıştır. "Auteur" tartışmaları daha sonra Amerika'ya uzanmış ve iki farklı yönde günümüze kadar sürdürülmüştür. Bu çalışma, "auteur" kuramın temel niteliklerini ortaya koymuş ve Yeşim Ustaoğlu'nun Güneşe Yolculuk (1998), Pandora'nın Kutusu (2008) ve Tereddüt (2016) filmleri çerçevesinde tartışmıştır. Bu tartışmanın temel varsayımı Yeşim Ustaoğlu'nun yaratıcı (auteur) bir yönetmen olduğudur. Ustaoğlu'nun yazıp yönettiği bu üç film, filmografisinin temel bileşenlerini ortaya koyan özellikler taşımaktadır. Bu özellikler, çalışmada temel başlıklar altında ele alınmış ve filmler vasıtası ile örneklendirilmiştir

Anahtar Kelimeler: Yeşim Ustaoğlu, Auteur Kuramı, Türk Sineması

Otel İşletmelerinde Stratejik İnovasyon

Mustafa Tandoğan

ÖZ

Küreselleşme süreciyle birlikte yaşanan gelişmeler, işletmelerin değişen dünya koşullarına ayak uydurabilmek için birbirleriyle rekabet etmelerini zorunlu hale getirmiştir. Böylelikle işletmeler varlıklarını sürdürebilmek ve rakiplerinin gerisinde kalmamak için rekabet stratejilerine başvurmaktadır. Son zamanlarda inovasyon rekabette yeni bir yaklaşım haline gelmiştir. Dolayısıyla rekabet üstünlüğü sağlama adına yapılan çalışmalarda inovasyon faaliyetleri yer almaktadır. Ürün, hizmet, süreç, pazarlama ve organizasyon gibi artımsal ve radikal inovasyon faaliyetleri uygulanmaktadır. Bu inovasyon faaliyetleri rakip işletmelere veya faaliyet gösterilen bölgeye göre saldırgan, savunmacı, taklitçi, bağımlı, geleneksel ve fırsatları izleyen inovasyon stratejisi olarak rekabet üstünlüğü sağlayabilmektedir. Bu bağlamda araştırmanın ilk temel amacı; Kocaeli'nde faaliyet gösteren üç, dört ve beş yıldızlı otel işletmelerinin inovasyon faaliyetlerini belirlemek ve bu doğrultuda izlediği inovasyon stratejisini tespit etmektir. İkinci amacı ise; araştırmaya dahil edilen otel işletmelerinin rekabet stratejilerinin, uygulanacak olan inovasyon stratejilerinde belirleyici bir nitelik taşıyıp taşımadığını tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Otel İşletmeleri, Stratejik İnovasyon, İnovasyon

Türkiye'de Alternatif ve Nükleer Enerji Kaynakları İle Ekonomik Büyüme İlişkisi'nin Nedensellik Analizi

Arş.Gör. Mustafa Torusdağ - Doç.Dr M. Akif Arvas

ÖZ

Ekonomik kalkınmanın temel etkenlerinden biri olan enerji tüketimi, hem üretimde kullanılan önemli bir girdi olması yönüyle hem de ekonomik büyüme için gerekli bir girdi olması açısından önemlidir. Enerji tüketimi ve ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisinin olmasının yanısıra üretimde de önemli bir girdi olması yönüyle, enerji üretimi olmayan ülkelerin enerji yönünden dışa bağımlı hale gelmelerine yol açmakta ve bu durumda ülkeler alternatif enerji kaynaklarına yönelmektedir. Bu çalışmada, Türkiye'de alternatif ve nükleer enerji kaynakları ile ekonomik büyüme ilişkisi, 1975-2015 dönemine ait yıllık verileriler kullanılarak, dinamik panel veri analizi yöntemiyle incelenmektedir. Analiz sonucunda, ekonomik büyüme ile alternatif ve nükleer enerji tüketimi arasındaki ilişkinin yönü tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Alternatif Enerji, Nedensellik Analizi

Sosyal Medya Kullanımı ve Aile İçi İletişim İlişkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Mustafa Yalçın - Öğr.Gör. Melis Yalçın

ÖZ

Sosyal medya kullanıcı sayısında ve sosyal medya kullanım yoğunluklarında sürekli olarak artış görülmektedir. Söz konusu artış, sosyal medyanın toplumsal yaşamın merkezine oturduğunu ve toplumun vazgeçilmez bir parçası haline geldiğini göstermektedir. Bu süreçte toplumun en temel birimi olan aile, sosyal medya ortamlarından etkilenmektedir. Sosyal medyanın yoğun bir şekilde kullanımı, aile içinde bireylerin birbirlerine daha az zaman ayırmalarına, dolayısıyla ailede yüz yüze iletişimin azalmasına yol açmaktadır. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım düzeylerine bağlı olarak aile içinde görülen iletişim farklılıklarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Bu bağlamda üniversite öğrencilerine yönelik sosyal medya ve aile içi iletişim ölçeği uygulanarak, elde edilen veriler SPSS istatistik programının 21.0 sürümü kullanılarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, İletişim, Aile İçi İletişim

Kent Markalaşması Sürecinde Kalkınma Ajanslarının Rolü: İzmir Kalkınma Ajansı Örneği

Prof. Dr. Z. Beril Akıncı Vural - Mustafa Yalçın

ÖZ

Günümüzde kurumlar arasında marka olma konusunda yaşanan rekabet, artık kentler arasında da yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. Bu rekabet ortamında yatırım çekmek, turist çekmek, ihracatı artırmak, nitelikli iş gücünü çekmek, yerli halkı cezbetmenin en iyi yolu markalaşmaktan geçmektedir. Markalaşma sürecinde kentlerin, diğer kentlerden farklılaşması ve tüm hedef kitleleri kentte çekmesi için diğer kentlerin avantajlarını ön plana çıkardığı bir takım stratejiler geliştirmeleri ve uygulamaları gerekmektedir. Markalaşmanın kentlere sağladığı birçok avantaj sağladığını bilinmesinin yanından sürecin uzun soluklu ve birden fazla çabayı gerektirdiği de kabul edilmektedir. Bu sebeple markalaşma sürecinde yerel yönetimlere, kamu kurumlarına, sivil toplum kuruluşlarına, özel sektör kurumlarına ve yerel medyaya ve kent sakinlerine sorumluluk düşmektedir. Bu bağlamda kentlerin markalaşmasında Kalkınma Ajansları da diğer kurum ve kuruluşlar gibi önemli role sahiptir. Kalkınma ajansları kentlerin gelişimi için proje faaliyetlerini destekleme, araştırma, planlama, koordinasyon ve tanıtım gibi çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmada, İzmir Kalkınma Ajansı'nın, İzmir'in markalaşmasına yönelik yaptığı faaliyetler incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden yüz yüze görüşme ve doküman incelmesi yoluyla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Marka, Kent Markalaşması, Kalkınma Ajansı

Tüketicilerin Alışveriş Motivasyonları İle Hizmet Deneyimleri Arasındaki İlişkiler

Yrd.Doç.Dr. Mutlu Uygun - Dr. Ebru Güner

ÖZ

Günümüzde pazarlamada, tüketiciler için olası tüm temas noktalarında anılmaya değer hizmet deneyimleri yaratmaya yönelik önemli bir dönüşüme şahitlik edilmekte, günümüz tüketicisinin istendik davranışlar geliştirmesinde hizmet deneyimlerinin önemli bir belirleyici olduğu alanyazında öne çıkarılmaktadır. Dolayısıyla tüketicilerin hizmet deneyimlerinde belirleyici olan değişkenlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar güncelliğini ve önemini korumaktadır. İlgili alanyazın incelendiğinde, harekete geçiren ve tepkilere yön veren alışveriş motivasyonlarının da tüketicilerin hizmet deneyimleri ve dolayısıyla gelecekteki davranış eğilimleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceğine ilişkin tartışmalara rastlanabilmektedir. Motivasyon, amacı yönlendiren bir davranışa yol açan ve kişinin içindeki aktif ya da harekete geçirici tahrik, teşvik, ihtiyaç ya da arzuya işaret etmekte, başka bir deyişle uyarılmış ihtiyaç olarak tanımlanmakta ve belirli bir tepkiye yön vermektedir. Uzun yıllar rasyonel bilgi işleme yönlü (faydacı) ele alınan alışveriş motivasyonları zamanla duygusal ya da hedonik boyutu da kapsayacak biçimde genişletilmiş ve her ikisinin de tüketicilerin deneyimleri ve davranışları üzerinde belli ölçüde etkiler taşıdığı tartışılmaya başlanmıştır. Ancak alanyazında (özellikle Türkiye'de) doğrudan bu konuyu merkeze alan, başka bir deyişle tüketiciler açısından yaşanan ya da arzulanan hizmet deneyimlerinin, bu deneyimlere yön veren alışveriş motivasyonları ile ilişkisini ele alan yeterli sayıda araştırma yürütülmemiş olduğu dikkat çekmektedir. Dolayısıyla tasarlanan bu araştırmanın amacı, tüketicilerin alışveriş motivasyonları ile pastane, kafe ve restoranlar bağlamında yaşadıkları hizmet deneyimleri arasındaki olası ilişkileri, hizmet deneyimlerinde belirleyici olan öncelikli motivasyonları da dikkate alarak incelemektir. Bu amaçla, nicel yaklaşımdan hareketle, Aksaray şehrinde yaşayan tüketicilerden basit tesadüfi örnekleme yöntemine göre amaca yönelik ilgili ölçekleri de içerecek biçimde oluşturulmuş bir anketle veri toplanmıştır. Toplanan veriler, betimsel istatistikler, faktör analizi, korelasyon analizi, regresyon analizi ve çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) ile test edilmiştir. Sonuçlar, bu mekânlarda tüketicilerin çeşitli duygusal (sosyal, eğlence, kaçış, estetik, özgürlük deneyimi gibi) ve akılcı deneyimler (hizmet kalitesi, ekonomik değer deneyimi gibi) yaşadıklarını, bu deneyimlerin tüketicilerin alışveriş motivasyonları ile anlamlı bir ilişki gösterdiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alışveriş Motivasyonu, Tüketici Hizmet Deneyimi, Alışverişçi Türleri

Üniversite Öğrencilerinin Eğitim Hizmeti Deneyimlerinin Fotoğraflara Dayalı Öykülemelerle İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Mutlu Uygun - Dr. Ebru Güner

ÖZ

Pazarlama alanyazınında tüketici deneyimlerinin önemine giderek daha sık vurgu yapılırken, hizmet sektörünün deneyim ekonomisinin çok önemli bir alanını oluşturmaya başladığı dikkat çekmektedir. Tüketici beklentilerindeki değişim ve dönüşümün bir sonucu olarak tüketicilere anılmaya değer deneyimler yaşatabilme, giderek hizmet işletmeleri açısından daha da yaşamsal bir nitelik kazanmakta ve müşteri deneyim yönetimi önemli bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır. Tüketici deneyimi ya da hizmet deneyimi, bir tüketicinin bir hizmet işletmesi ile olan olası tüm etkileşimlerine yönelik öznel tepkisi olarak kavramsallaştırılmakta ve sunulan hizmetin ve hizmet tasarımının özünü oluşturmaktadır. Bu önemine karşın, eğitim hizmetleri de dahil olmak üzere çok sayıda etkileşimin söz konusu olduğu hizmet sektöründe yürütülen araştırmalarda konunun müşteri deneyim kalitesi yerine, daha çok nicel ve algılanan hizmet kalitesi yaklaşımı ile ele alındığı, Parasuraman ve meslektaşları tarafından geliştirilmiş olan Hizmet Kalite Ölçeği'nden (SERVQUAL) sıkça yararlanıldığı dikkat çekmektedir. Deneyim olgusu, geleneksel faydacı bakış açısından duygusal boyutları da içermesi yönüyle farklılaşmakta, duygusal ve bilişsel unsurların bütününün önemli olduğu öznel bir nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla daha çok tüketicilerin sunulan hizmetin işlevsel özelliklerine yönelik bilişsel değerlendirmelerine odaklanan hizmet kalitesi yaklaşımı ve hizmet kalitesini ele alan araştırmacıların çoğu tarafından büyük ölçüde yararlanılan SERVQUAL modeli, müşteri hizmet deneyimlerinin bütününü ve ayrıntısını yansıtma açısından sadece akılcı bileşenlerle sınırlı kalabilmekte ve eleştirilebilmektedir. Ayrıca, hizmet deneyim tasarımı açısından bu deneyimlerin bütüncül bir bakış açısı ile ayrıntılarını ortaya koyan (özellikle Türkiye'de) araştırmalara da pek rastlanamamaktadır. Dolayısıyla bu araştırmanın problemi, üniversite eğitim hizmeti bağlamında bir üniversitenin öğrencilerinden oluşan katılımcıların o üniversiteyle ilişkili yaşadıkları deneyimleri (öznel anlamları) ve ayrıntılarını belirlemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi esas alınarak amaçlı örneklemeye göre seçilen katılımcılardan fotoğrafa-dayalı-öyküleme tekniği ile veri toplanmış ve tümevarım yöntemiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar, bir üniversite eğitimi bağlamında bu hizmetin tüketicisi olan öğrencilerin sosyal deneyimler başta olmak üzere çeşitli sayıda akılcı ve duygusal deneyimler yaşadığını ortaya koymuştur. Sonuçların gerek kavramsal alanyazına gerekse uygulamaya katkı sağlayıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Deneyimi, Hizmet Deneyimleri, Hizmet Deneyim Yönetimi, Fotoğrafa Dayalı Öyküleme

Ulusal Düzeyde Sanayi 4.0'a Göre Yeniden Yapılanmanın İşletme ve Sektörlere Ekonomik Etkileri

Naci Atalay Davutoğlu - Doç.Dr. Birol Akgül - Okutman Erşan Yıldız

ÖZ

Günümüz dünyasında uluslararası ekonomik alanda ülkeler arasındaki ekonomik rekabetin gittikçe daha çok arttığı gözlemlenmektedir. Rekabetin artması ile birlikte teknolojik yenilik ve buluşlarında arttığı gözlemlenmektedir. Teknolojideki gelişmelere dayalı olarak sanayilerin yapısında da büyük değişimlerin olduğu ve bu değişime bağlı olarak ülke sanayilerinin de dönüşümünün sağlanması gerektiği saptanmaktadır. Teknolojik gelişmeye bağlı yaşanan bu değişim ve dönüşüm süreci dördüncü sanayi devrimi ya da sanayi 4.0 olarak nitelendirilmektedir. Dördüncü sanayi dönemi yapılanmasının ya da Sanayi 4.0 yapılanmasının Siber-Fiziksel Sistem, Nesnelerin İnterneti ve Hizmetlerin İnterneti olmak üzere üç kavramın bileşkesinden oluştuğu söylenebilir. Sanayi 4.0; ürün geliştirimi, üretim süreci, üretim sonrası hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi ve birbirleriyle iletişimi, makineler ile ürünler arasında bilgi alışverişi, otonom kontrol ve optimizasyon, modüler yapılı fabrikalardaki fiziksel işlemleri kapsamaktadır. Sanayi 4.0sistematiği aynı zamandanesnelerin birbirleriyle iletişimimin yanı sıra insanlarla olan iletişimi de içermektedir.Bu çalışmanın amacı; ülkemizdeki işletmelerin yönetici ve çalışanları, üniversitelerin akademik personel ve öğrencileri, tüm kamu kurum-kuruluş yöneticileri ve çalışanlarında farkındalık yaratmaktır. Bu kapsamda Sanayi 4.0 kavramını tanıtarak, benimsenmesini sağlama, Sanayi 4.0 kavramını benimsemiş işletmeler aracılığı ile ülkemizin küresel pazar payının hızlı yükselişini sağlama, bununyanı sıraişletmelerinbüyük değişime zaman geçirmeden uyumunu sağlamak amacıyla bilgilendirmektir. Bu kapsamda Sanayi 4.0 kavramınıikincil veriler çerçevesindeanaliz yaparak Türkiye'deki işletmelerin yeni teknolojik gelişim, dönüşüm ve yeniden yapılanma sürecinde farkındalık yaratılması ve fırsatın kaçırılmaması hedeflenmiştir.Bu nedenle bu çalışmada Sanayi 4.0 ile ilişkili temel kavramlar ele alınmakta, kapsamı belirlenmeye çalışılmakta ve işletme yönetimlerinde olası değişik yeniden yapılanma kurguları analiz edilmektedir

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Siber-Fiziksel Sistem, Nesnelerin İnterneti, Hizmetlerin İnterneti

Dördüncü Sanayi Devrimi Unsurlarından Bulut Bilişim Sistemi ve Hizmetlerin İnterneti Kapsamında İşletmelerde Sanal Organizasyonlar Oluşturma

Naci Atalay Davutoğlu

ÖZ

Bilgi çağı olarak adlandırılan yüzyılımızda teknolojik gelişim, bilgi iletişim yapısının yanı sıra toplumlar arası oluşan kültürel etkileşimin yapısını da değiştirmiştir. Günümüzde Dördüncü Sanayi Devrimine hazırlık dolayısıyla işletmelerde bilgi teknolojisi ve buna bağlı olarak, iletişim ve üretim teknolojilerindeki ilerlemeler sürekli farklılaşarak boyut değiştirmektedir. Dünyanın neresinde olursa olsun belirli malların ve hizmetlerin, üretim ve dağıtımı için bilişim teknolojilerini kullanarak birbirlerine bağlanan ve personelin olmadığı içi boş Sanal organizasyonlar ile işletmeler sanal bir yapı içerisinde temel yetenekler, kaynaklar, müşteri ve pazar fırsatlarını bir araya getirmektedir. Bu çalışmada, Dördüncü Sanayi Devriminin giderek önemli hale geldiği dünyamızda teknolojinin yarattığı hızlı gelişim ve değişim ortamı içerisinde ortaya çıkan sanal organizasyonlar ikincil veriler ile teorik açıdan analiz edilmiştir. Dolayısıyla çalışmada öncelikle sanal organizasyonlar Sanayi 4.0'ın bileşeni olan Hizmetlerin İnterneti kavramı teknolojik faktörler ile analizi edilmiş, Sanal organizasyonun oluşum nedeni ve önemi açıklanmış, Sanayi 4.0 çerçevesinde Sanal organizasyonların oluşum süreci incelenmiş, son olarak Sanayi 4.0 çerçevesinde Sanal organizasyonların örgütsel yapılanması ve bu yapılanma için etkin modeller ele alınmıştır. Bu çalışmanın temel amacı Sanal organizasyon biçimleri ve yönetimleri konusunda yöneticiler ve girişimciler açısından farkındalık yaratmaktır. Çünkü geleceğin işletme yapısında, Sanal organizasyonlar büyük öneme sahip olacak ve siber uzay çağının vizyonu olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dördüncü Sanayi Devrimi, Hizmetlerin İnterneti, Bulut Bilişim Sistemleri, Siber Uzay, Sanal Organizasyon

Alanya'da Kültür Turizmi Potansiyeli ve Turizm İşletmeciliği Lisans Öğrencilerinin Buna İlişkin Algıları Üzerine Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Nacide Uysal - Merve Uzun

ÖZ

Kitle turizminin büyük ölçüde devam ettiği ülkemizde turizm sektörünün daha kalıcı hale gelmesi için diğer mevcut alternatif turizm türlerine eğilim oluşmuş ve bu durum giderek artmaya başlamıştır. Ayrıca turistlerin tatil anlayışlarının değişmesi de yeni turizm türlerinin gelişmesinde etkili olmuştur. Ülkemiz alternatif turizm türlerinden biri olan kültür turizmi açısından oldukça verimli bir alana sahip olup, bu kültürel varlıkların korunup amacına uygun olarak değerlendirilmesi kültür turizmine büyük oranda katkı sağlayacak ve ülkemizde turizmin daha kalıcı hale gelmesinde büyük rol oynayacaktır. Alanya "deniz-kum-güneş" için tercih edilen kitle turizmi açısından oldukça önemli bir bölge konumundadır. Fakat bu bölge aynı zamanda tarihsel anlamda çok önemli bir konuma sahip olup bu önem kültürel varlıklarla şehirde kendini göstermektedir. Kültürel varlıkların olduğu bir coğrafya da sadece kitle turizmi faaliyetlerinin yoğun olarak yaşanması hem yöre hem de ülkemiz açısından üzücü bir durumdur. Bunun en büyük nedenlerinden biri de bölge tanıtımının yeterli seviye de olmayışıdır. Bu nedenle çalışmamızda turizm denildiğinde akla ilk gelen destinasyonlardan biri olan Alanya ilçesinin kültür turizmi potansiyeli incelenmiş ve turizm işletmeciliği lisans öğrencilerinin buna ilişkin algılarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Araştırma verileri Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde turizm işletmeciliği bölümünde okuyan 300 öğrenciye yapılan anket uygulaması ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS22.0 (Statistical PackageforSocialSciences) paket programında analiz edilmiştir. Araştırma verilerinde gruplar arasındaki farklılıkların incelenmesi amacıyla T-testi ve tek yönlü ANOVA testinden faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kültür, Kitle Turizmi, Kültür Turizmi, Alanya

Felsefe Doğa İlişkisinde Spinoza Felsefesi

Yrd.Doç.Dr. Naciye Atış

ÖZ

17. yüzyıl rasyonalist felsefesi, felsefe doğa ilişkisini belirleyen önemli bir dönemdir. Bu dönemin önemi, felsefe doğa ilişkisini akıl temelinde kurma çabasındadır. Descartes, 17. yüzyıl felsefesindeki bu çabanın önemli temsilcilerinden birisidir. Descartes rasyonalizmi, felsefe yapan insanı doğanın içerisine değil üzerine yerleştirir. Descartes felsefesinin doğa açıklaması, insanın doğanın efendisi olduğu kabulü ile sonuçlanır. 17. yüzyıl rasyonalist felsefesinde Descartes'ın ardılı olan Spinoza ise bu sonuca karşı çıkar. Spinoza'ya göre insanın felsefeyle doğayı bilme amacı, doğanın efendisi olmak değil, doğayla uyum ve denge içerisinde yaşamaktır. Spinoza, bu karşı çıkışını, Tanrı, doğa ve insanın bir ve aynı olduğu kabulüne dayandırır. Spinoza felsefesinde bu kabulün olanağı, içkin Tanrı anlayışıdır. Spinoza, bu anlayışın sonucu olarak felsefe doğa ilişkisinin, aşkın değil içkin olduğunu ifade eder. Spinoza bu ifadesiyle, 17. yüzyıl rasyonalist felsefesiyle doğanın Descartes'ın bakış açısından farklı bir şekilde yorumlanabileceğini gösterir. Spinoza felsefesi, felsefe doğa ilişkisinde, Descartes felsefesine karşıt olmak için yapılan bir felsefedir. Bu karşıtlık, Spinoza felsefesinin Descartes felsefesini eleştirmekte kullandığı argümanlar açısından önemlidir. Ancak bu önem, 17.yüzyıl felsefesi ile sınırlı değildir. Descartes ile başlayan modern felsefeye kadar uzanır. Bu çalışma, Spinoza felsefesinin, felsefe doğa ilişkisindeki önemini, Descartes eleştirileri bağlamında göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rasyonalist Felsefe, Doğa, Tanrı, İçkin, Aşkın, Spinoza, Descartes

Çalışma Yaşamında Emekliler

Yrd.Doç.Dr. Nagihan Durusoy Öztepe

ÖZ

Emeklilik, bireyin genellikle yaşlılık nedeniyle çalışma gücünü kısmen ya da tamamen kaybetmesi sonucu, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan hakları gereğince çalışma yaşamına son verdiği ve kendisine hayatının geri kalan dönemi için aylık bağlandığı durumu ifade etmektedir. Özellikle primli sosyal güvenlik sistemlerine tabi olarak çalışıp, belirli bir yaşa kadar prim ödeyen sigortalılar, ömrünün geri kalan dönemi için emekli aylığı almaya hak kazanmakta ve çalışma yaşamından ayrılmaktadır. Ancak emekli olan bireylerin önemli bir kısmı geleneksel olmayan bir emeklilik süreci yaşayarak çalışma yaşamına tekrar dönmektedir. Bu durum, büyük ölçüde, bağlanan emekli aylıklarının seviyesi ve yaşanan gelir yetersizliği ile yakından ilgilidir. Bununla birlikte, son yıllarda ve özellikle bazı sektörlerde emekli istihdamına ilişkin ciddi artışlar yaşanmaktadır. İşverenlerin, iş sözleşmesinden kaynaklanan çeşitli yükümlülüklerden kurtulma isteği, emeklilerin kayıtdışı istihdamının yolunu açmaktadır. Bu çalışma, Türkiye'de emeklilerin yaşam koşullarını, çalışma yaşamına dönme nedenleri ile emekli istihdamının yasal süreçlerini ve emeklilerin ne tür işlerde istihdam edildikleri gibi konuları analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Emeklilik, Gelir ve Yaşam Koşulları, Emekli İstihdamı

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Profilini Belirlemeye Çalışan Bir Araştırma: Selçuk Üniversitesi Karapınar Aydoğanlar Meslek Yüksekokulu Örneği

Öğr.Gör. Durmuş Ali Ceylan - Öğr.Gör. Naim Çağlar Diri

ÖZ

Yoğun rekabet ortamının yaşandığı küresel iş dünyasında kurumların hayatta kalabilmeleri için, çalışanların rolü son derece önemlidir. Bilgi ve teknik birikimi olan, etkin bir vizyona sahip, yenilik ve gelişime açık, doğru ve hızlı karar verebilen çalışanlar kurumların başarılarını sürekli kılacaktır. Bu noktada, günümüzde değişik misyonlar yüklenen meslek yüksekokullarına da; sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe ihtiyaç duyulan bilgi ve teknolojiye hakim ara eleman yetiştirme görevi düşmektedir. Bu çalışmada 2016-2017 eğitim öğretim döneminde Selçuk Üniversitesi Karapınar Aydoğanlar Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin bazı sosyo-ekonomik ve demografik değişkenleri, sosyolojik yapısı incelenmiş, bu bağlamda öğrencilerin eğitim sürecinde karşılaşmış oldukları sorunlar ile geleceğe yönelik planlarına ulaşılmak amaçlanmıştır. Bu amaçlara ulaşma adına 260 öğrenciye anket çalışması yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programında frekanslar, ortalamalar ve korelasyon gibi analizler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokul Öğrencileri, Sosyo - Demografik Özellikler.

Birey-Örgüt Uyumu ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkide Örgüte Bağlılığın Aracılık Rolü

Arş.Gör. Namık Öztürk - Abdülkadir Özen - Erdal Yıldırım - Yrd.Doç.Dr. Burcu Özge Özaslan Çalışkan

ÖZ

ÖZ Örgüte bağlılık, kişinin kendisini çalışmakta olan bir sistemin işlevlerinden biri olarak görmesiyle başlar ve olumlu birey-örgüt uyumu ile gelişir. Bu nedenle çalışanın örgüte olan bağlılığı, birey-örgüt uyumu ve işten ayrılma niyetine bağlı olabilmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, iş görenlerin algılamış oldukları birey-örgüt uyumu ve işten ayrılma niyetleri arasındaki etkileşimde örgüte bağlılık seviyelerinin rolünün ne olabileceğini ortaya koyabilmektir. Araştırma için hizmet sektöründe yaklaşık 120 beyaz yaka çalışan üzerinde anket çalışması yapılması planlanmaktadır. Araştırmanın modeline uygun olarak kantitatif yöntemlerden yararlanılacak verilerin analizinde SPSS IBM 21 programı kullanılacaktır. Araştırma sonucunda, elde edilen bulgular ışığında birey-örgüt uyumu ve örgüte bağlılığın, işten ayrılma niyeti arasındaki negatif yönlü ilişkiyi anlamlı bir şekilde kuvvetlendireceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Birey-Örgüt Uyumu, İşten Ayrılma Niyeti, Örgüte Bağlılık

Yeşil Yönetim-Finansal Performans İlişkisi: Bıst 50 Endeksi'nde Yer Alan İşletmeler Üzerine Bir Uygulama

Öğr.Gör. Nazlıgül Gülcan

ÖZ

İşletmelerin yaşamlarını devam ettirebilmeleri, bilgi kullanıcılarının taleplerini karşılamalarına bağlı olduğu düşüncesiyle; çevre dostu dış bilgi kullanıcıları çevrede yaşanan olumsuzluklara karşı işletmelerin de duyarlı davranışlar sergilemesini beklemektedir. Bu amaçla yapılan çevre sorumluluğuna ilişkin faaliyetler için işletmelerin faaliyet raporlarında ek maliyetler üstlenerek bu faaliyetleri gerçekleştirdikleri ortaya çıkmıştır. Klasik amaçlarının kar olması çerçevesinde; işletmelerin gerçekleştirdikleri bu çevresel sosyal sorumluluk faaliyetlerinin finansal performansları üzerinde etkisinin olup olmadığının araştırıldığı bu çalışmada; Borsa İstanbul 50 Endeksi'nde yer alan işletmelerin yeşil yönetim çerçevesindeki faaliyetleri ile muhasebe ve piyasa temelli oranları analiz edilmiştir. Regresyon analiz tekniği kullanılan çalışmada; işletmelerin çevresel sosyal sorumluluk faaliyetlerinin finansal performansları üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorumluluk, Finansal Performans

Türkiye'nin Lojistik Perfomansının Analizi

Öğr.Gör. Necati Akyüz - Yrd.Doç.Dr. Muhammed İhsan Çubukcu - Nejla Binici Demir

ÖZ

Lojistik; tüketici ihtiyaçlarını karşılamak üzere mal ve/veya hizmetlerin ve ilgili bilgilerin üretim noktasından tüketim noktasına kadar ki süreçte etkili ve verimli biçimde ulaşım akışını, depolanmasını, tüm süreci organize eden, planlayan ve denetleyen proaktif yapıdır. Dünya Bankası lojistik performans indeks verilerini, lojistik faaliyetlere(gümrük, altyapı, uluslararası sevkiyat, lojistiğin yetkinliği, sevkiyatın takibi ve izlenmesi, zamana riayet) göre sunmuştur. Çalışmamızda bu veriler baz alınarak ülkemizin yıllar itibariyle lojistik faaliyetleri kıyaslamalı olarak analiz edilmiştir. Ülkemizin lojistik performansına baktığımızda 2007 yılından 2012 yılına kadar yükselme eğiliminde olduğu gözlemlenirken 2012 yılından 2016 yılına kadar düşme eğiliminde olduğu gözlenmiştir. Lojistik performansımızı artırmak için lojistik faaliyetlerimizin analizi değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Lojistik Perfomans İndeksi, Türkiye.

Satış Geliştirme Tekniklerinin Hazcı (Hedonik) Tüketim Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Necla Kuduz - Prof. Dr. Semra Aytuğ

ÖZ

Küreselleşme, teknolojik gelişmeler, hızlı nüfus artışı, kültürel ve sosyo-ekonomik yapıda meydana gelen değişmeler vb… çeşitli nedenlerle tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarında, yaşam tarzlarında ve dolayısıyla satın alma davranışlarında değişiklikler meydana gelmiştir. Gelinen noktada tüketiciler artık sadece ihtiyaçlarını gidermek için alışveriş yapmamakta; bunun yanında alışverişten haz almaya çalışmaktadırlar. Tüketicileri satın alma davranışına iten faktörler arasında mal ya da hizmetlere ihtiyaç duymalarının yanında bu mal ve hizmetlerin onlar için ne anlam ifade ettiği gelmektedir. Bu da hedonik tüketim kavramını ortaya çıkarmıştır. İşletmeler de hızla değişen tüketici istek ve ihtiyaçlarına zamanında ve doğru cevap verebilmek için, çeşitli farklılaşma yolları arayarak farklı satış ve pazarlama yöntemleri geliştirmeye başlamışlardır.Pazarlama iletişimi karması unsurlarından olan satış geliştirme bunlardan biridir. Bu çalışmada; pazarlama iletişimi karması unsurlarından olan satış geliştirme tekniklerinin hedonik tüketim üzerindeki etkisi incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama İletişimi, Satış Geliştirme, Hedonik Tüketim.

Giyilebilir Teknolojilerle Mavi Okyanuslara Açılmak

Yrd.Doç.Dr. Nermin Kişi

ÖZ

Rekabetin yoğun olduğu günümüz iş dünyasında işletmelerin sürdürülebilir rekabet avantajı sağlaması stratejik düşünme ve yenilikçilik yeteneklerine bağlıdır. Sürekli değişimin yaşandığı dinamik çevrede faaliyet gösteren işletmelere mevcut pazarda rekabet etme yerine yeni bir pazar yaratarak rekabeti anlamsız hale getirmeyi öneren Mavi Okyanus Stratejisi, uygulanması zor ancak katma değer yaratan güncel bir yaklaşım olarak görülmektedir. Bu stratejinin temelinde pazar sınırlarının yeniden yapılandırılması, büyük resme odaklanılması, mevcut talebin ötesine erişilebilmesi, doğru stratejik dizilimin yapılması, örgütsel engellerin üstesinden gelinmesi ve stratejinin yapılandırılması vardır. Mavi okyanuslar açılmamış pazar alanı, talep yaratma ve yüksek karlı büyüme fırsatlarını ifade eder. Bu araştırmada teknolojinin kıyafetlerle veya aksesuarlarla birleştirilmesi olarak tanımlanan giyilebilir teknolojiler, Mavi Okyanus Stratejisi kapsamında değerlendirilecektir. Elde edilen sonuçların stratejik yönetim, yenilikçilik ve pazarlama konusunda araştırma yapanlara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mavi Okyanus Stratejisi, Rekabet, Giyilebilir Teknolojiler

Inovatif Şirketlerin Özellikleri Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Nermin Kişi

ÖZ

Küreselleşmenin beraberinde getirdiği hızlı ve sürekli değişim, şirketleri rekabet ortamına sürüklemektedir. Şirketlerin rekabette başarılı olabilmelerinin yolu ürün, hizmet veya süreçlerinde farklılık yaratarak katma değer sağlayacak faaliyetler sunmaktan diğer bir ifade ile inovasyon yapmalarından geçmektedir. Sürdürülebilir büyümenin anahtarı olan inovasyon günümüzde küçük, orta veya büyük ölçekli tüm şirketlerde temel rekabet aracı olarak görülmeye başlamıştır. Bu araştırmada çeşitli kriterler çerçevesinde Dünya'daki ve Türkiye'deki inovasyon konusunda en başarılı şirketlerin analizi yapılacaktır. Buna göre araştırmada şirketlerin konumu, sektörü, ürün/hizmet konusu vb. temel özellikleri incelenecektir. Yıllar itibariyle sektörler arası farklılıkların olup olmadığı tespit edilecektir. Ayrıca, araştırmanın sonunda inovatif şirketlerin sahip olduğu ortak özelliklere de yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Inovasyon, İnovatif Firmalar, Rekabet

Kadına Yönelik Şiddet ve Medya: Gazete Haberlerinde Kadına Yönelik Şiddetin Görünürlüğü

Araştırmacı Neslihan Çakıroğlu

ÖZ

Son günlerde kadına yönelik şiddet olaylarının giderek artması ve haberlere daha çok konu olmasıyla birlikte dikkatler medyanın yönlendirici etkisinden hareketle şiddet gibi hassas bir konuda medyanın sahip olduğu şiddet algısını ve sunumunu tartışmalara açmıştır .Konunun tartışmaya açılmasıyla birçok çalışma ortaya konulmuş ve genel olarak hepsinin ortak vurguladığı şey medyanın şiddeti artırıcı bir etki yarattığı konumu üzerine olmuştur. Yapılan çalışmaların ortaya koyduğu sonuç düşünüldüğünde medyanın bugün hala insan hakları ve halk sağlığı olarak görülen hassas bir konuda nasıl bir sorumluluk anlayışıyla bunu topluma sunduğu çok önemlidir. Buradan hareketle bu çalışmada medyanın kadına yönelik şiddet haberlerini topluma sunuş şeklinin şiddeti doğrudan olmasa da dolaylı bir şekilde artırdığı veya artırmasında etkili olduğu varsayımdan yola çıkarak farklı yayın anlayışına sahip gazetelerdeki kadına yönelik şiddet haberleri içerik yöntemi ile incelenerek araştırma soruları dahilinde sorgulanmıştır. Çalışma sonunda söz konusu haberlerde dilin şiddet içerikli üslupla, eril bir söylemin hakimiyeti ve bakış açısıyla ele alınıp üretildiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet, Medya, Haber

Amasya Taşova İlçesi Özbaraklı Köyü Camileri

Yrd.Doç.Dr. Neslihan Korkmaz

ÖZ

Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Özbaraklı Köyü'nde Yukarı Baraklı Camii ve Aşağı Baraklı Camii olmak üzere iki cami bulunmaktadır. Yukarı Baraklı Camii'nin giriş kapısı üzerinde yer alan kitabede H.1287/M.1870-1871 tarihi okunmaktadır. 1985 yılında yapı doğuya doğru genişletilmek suretiyle değişikliğe uğramıştır. Yapının ahşap kapı kanatları ve tek kat bindirmeli ortası kubbeli ahşap tavanı ve süslemeleri orijinaldir. Aşağı Baraklı Camii'nde giriş kapısı üzerinde yer alan mermer kitabede günümüz harfleri ve rakamlarıyla 1302 yazmaktadır. Hicri olan bu tarih Miladi olarak 1884-1885 tarihine denk gelmektedir ve yapılış tarihi olarak belirtilmiştir. Giriş kapısı alınlığında ise usta ismi yazılıdır. Yapıda harimin duvar yüzeyleri ve ortası kubbeli düz ahşap tavanın kubbe yüzeyi üzerindeki zengin kalem işleri dikkat çekicidir. Her iki yapı da Karadeniz Bölgesi'nde özellikle XIX. yüzyılda yoğun olarak karşılaşılan ahşap tavanlı camiler arasında yer almaktadır. Çalışmamızda yapılar mimari ve süsleme özellikleri ile detaylı olarak tanımlanacak, benzer yapılarla karşılaştırmalı bir analizi yapılacaktır. Anahtar Kelimeler: Özbaraklı, cami, ahşap, tavan

Anahtar Kelimeler: Özbaraklı, Cami, Ahşap, Tavan

Pamukkale Üniversitesi'nde Okuyan Öğrencilerin Başarı Durumlarını Etkileyen Faktörlerin Lojistik Regresyon Analizi İle Belirlenmesi: Honaz Myo ve Mühendislik Fakültesi Örneği

Öğr.Gör. Nigar Karagül - Öğr.Gör. Veli Rıza Kalfa

ÖZ

Başarı, öncelikle öğrencilerin kariyer hedeflerine ulaşması adına öğrencinin öz başarısını ifade eder. Fakat öğrenci başarısı sonuç değil bir süreçtir ve süreçteki tüm faktörlerin ortak bileşenidir. Bu süreci etkileyen değişkenlerin belirlenmesi ve bu değişkenlerin başarı üzerindeki etkilerinin saptanması öğretim elemanlarına konuyla ilgili bir bakış açısı sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu ve Mühendislik Fakültesi'nde okumakta olan öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörleri belirlemek, başarıya etkisi olan faktörlerin, öğrencilerin yüksekokul veya fakültede okuyup okumadıklarına göre farklılıklarını tespit etmektir. Çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak, yeni kayıt yaptıracak öğrenciler için başarı durumlarını tahmin ederek danışmanlara ve öğrencilere yönelik tavsiyelerde bulunmaktır. Çalışmada, 01.01.2014-01.01.2017 tarihleri arasında Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu ve Mühendislik Fakültesi'nden mezun olan öğrencilerin mezuniyet akademik ortalamaları bağımlı değişken, bölüm/program, öğrenim türü, cinsiyet, nüfusa bağlı olduğu bölge, yerleşme türü, lise türü, yaş, mezun olma süresi, ÖSS/ÖYS/LYS puanı ve burs/kredi alma durumları vb. değişkenler bağımsız değişken olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Regresyon, Akademik Başarı Ortalaması, Başarıyı Etkileyen Faktörler

Iş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarının Çalışanların Stres Düzeylerine Etkisi İle Demografik Özellikler - Stres İlişkisini Ortaya Koymaya Yönelik Alan Araştırması

Dr. Nilay Karasakal - Yrd.Doç.Dr. Benan Yücebalkan

ÖZ

Günümüz dünyasında işletmelerin karşı karşıya kaldığı en önemli değişim nedenlerinin başında; küreselleşme, teknoloji, rekabet ve sürekli değişen müşteri istekleri gelmektedir. Özellikle teknolojik gelişmeler ve rekabet işletmeler üzerinde baskı oluşturmaktadır. Yeni yöntem ve teknikler, makineleşme, verimlilik ve üretkenlik hedefleri, rekabette artı değer yaratma ve sürekli yeni ürünlerle müşterinin karşısına çıkma ve elbette ki zamanında ve eksiksiz olarak bu süreci tamamlama özellikle işletme çalışanları üzerinde oldukça etkili bir baskı oluşturmaktadır. Aslında bu baskının adı iş stresidir. Hemen hemen her alanda yaşandığı gibi, çalışma hayatında da stres önemli bir psiko sosyal etmen olarak insanların karşısına çıkmaktadır. Özellikle işletme yönetiminin benimsediği yönetim anlayışı, tutum ve davranışları, politikaları çalışanların stres düzeyini etkilemektedir. Bu politikalar içerisinde, çalışanların stres düzeyi üzerinde etkili olan önemli uygulamaların başında iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları gelmektedir. Yönetim uygulamalarının dışında çalışanların stres düzeyi demografik özelliklere bağlı olarak da değişkenlik gösterebilmektedir. Yapılan bu araştırma ile işletmelerde uygulanan iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının, çalışanların stres düzeyine etkisini ve demografik özellikler ile stres ilişkisini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stres, İş Sağlığı ve Güvenliği, Demografik Özellikler

Türk Sineması Örneklemi Bağlamında, Türkiye'nin Batı İle Kültürel Yakınlaşma Serüveni

Dr. Nizamettin Doğar

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türk ve Batı toplumları arasında özellikle son 50 yılda meydana gelen kültürel yakınlaşmayı incelemektir. Örgütsel ekoloji yaklaşımının bir yansıması olarak toplumun da değiştiği ve değişim içerisinde kültürün önemli bir yer tuttuğu düşüncesinden yola çıkan çalışmada, kültürler arası etkileşim incelenmiş, her iki kültürün birbirine yaklaşıp yaklaşmadığı ve yakınlaşmada yönün ne tarafa olduğu sorgulanmıştır. Çalışmada kültürün bireysellik-toplumculuk boyutu üzerine durulmuştur. Genelde teknoloji, özelde de sinema ve TV'nin kültürel yakınlaşmada önemli etkisine vurgu yapan çalışmada, küreselleşmenin bu önermedeki kayda değer ve başat etkisine gönderme yapılmıştır. Araştırmada gözlem ve literatür taraması metodu kullanılmıştır. Bu kapsamda Türk toplumunda başta kültürel olmak üzere, hayatın tüm alanlarında değişimi ortaya koymada uygun bir gözlem aracı olduğu düşünülen Türk sinemasına ait son elli yılda öne çıkan filmler üzerinden analizler yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar, Türkiye bağlamında kültürel yakınlaşmanın varlığını ancak tek taraflı olduğunu göstermektedir ki bunu genelde Türk kültürünün Batıya yaklaştığı, özelde ise toplumculuktan bireyselliğe doğru evrilme şeklinde ifade etmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültürel Yakınlaşma, Türk Sineması, Bireysellik-Toplumculuk, Küreselleşme

Otel İşletmelerindeki Yöneticilerin Muhasebe Eğitiminden Beklentileri: Konya'da Faaliyet Gösteren Otel İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Halil Akmeşe - Arş.Gör. Sercan Aras - Nuh Muhammet Ketenci

ÖZ

Muhasebe üretim işletmelerinde olduğu gibi hizmet işletmelerinde de oldukça önemlidir. Otel işletmelerinde, mali nitelikli işlemlerin hatasız yapılabilmesi için nitelikli muhasebe elemanlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Otel işletmelerinde çalışan veya çalışacak olan muhasebe elemanlarının muhasebe bilgisinin yanında sektörle ilgili de bilgilere de hâkim olması gerekebilmektedir. Çalışmada, otel işletmelerindeki yöneticilerin üniversitelerin muhasebe eğitimlerinden beklentilerinin araştırılması amaçlanmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla anket tekniği kullanılmıştır. Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre Konya'da bulunan turizm belgeli toplam 37 otel araştırma kapsamına alınmıştır. Elde edilen veriler istatistik paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda otel işletmelerindeki yöneticilerin muhasebe eğitiminden beklentileri ortaya çıkarılmış ve buna yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Otel İşletmeleri, Konya

Iran Geleneksel Kadın Giysi Geleneği ve Yaşanan Toplumsal Hareketlerin Giyim Kültürüne/aksesuarlarına Etkisi

Doç.Dr. Sibel Kılıç - Öğr.Gör. Nuray Öz Ceviz

ÖZ

Tarihsel süreçte meydana gelen her türlü toplumsal, siyasal, iktisadi, sosyo-kültürel köklü hareketler, tüm topluluklarda olduğu gibi İran'da da bir takım değişim ve dönüşümlere sebep olmuştur. Ayrıca, çeşitli sebeplerle gündeme gelen göç hareketleri ve İran'da yaşayan farklı etnik topluluklar, kültürel etkileşim ve sentezleri de beraberinde getirmiştir. Söz konusu oluşumlardan etkileşim ve değişim bağlamında nasibini alan konulardan birisi de kadın giyim kuşam kültürü olmuştur. Dolayısı ile bu çalışmada, küçük ya da büyük ölçekli her türlü toplumsal hareketlerin ve İran'da yaşayan mevcut etnik toplulukların materyal kültür unsurlarından birisi olan giyim, kuşam ve aksesuarlarına, takılarına yansımaları ele alınmış, İran materyal kültür unsuru olarak giysilerin İran kültür ve geleneğindeki yeri ve önemi irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iran Giyim–kuşamı, İran Toplumsal Değişimi, Giysi Geleneği, İran Kadını

Izleyici Kitlenin Demokratik Katılım Beklentisi: Bireysel Bir Yanılsama

Yrd.Doç.Dr. Yalçın Yılmaz - Öğretim Görevlisi Nurgül Soydaş

ÖZ

Yeni medyadaki değişimler, kitle iletişiminde bireyin daha aktif ve katılımcı olmasına imkan sunmakta, iletişimin gönderenin kontrolünden alıcının kontrolüne geçmesini kolaylaştırmaktadır. Yeni iletişim teknolojileri ile yer ve mekân yeniden şekillenmekte, birey neredeyse istediği her şeyi yapabilme ve görebilme gücüne sahip olmaktadır. Kullanıcılarına daha çok kontrol, yorumlama ve etkileşim hakkı tanıyan yeni medya teknolojisi, geleneksel medya araçlarının içerik ve işleyişine de müdahale edebilme fırsatları sunmaktadır. Bir geleneksel medya aracı olan televizyon için, yeni medya araçları aracılığıyla etkileşim halinde bulunmak, bireyin demokratik katılım ve kendini ifade edebilme beklentisini de artırmaktadır. Yeni iletişim teknolojileri sayesinde pasif izleyicilikten aktif - anlık etkileşimli izleyici kitlesine geçen birey, televizyon tartışma programlarında, aynı zamanda gerçek bir tartışmaya tanık olarak katılma yanılsamasını yaşamaktadır. İzleyici kitlenin, bireysel olarak müdahale etme yeteneğini ve etkinliğini gerektiren demokratik katılım beklentisi, sınırları önceden çizilmiş, kuralları konulmuş bir simülasyondan ibaret televizyon yayınlarında boşa çıkmaktadır. Geleneksel medyada her şey önceden belirlenmiş gibidir, düzenleyici otorite ve çok sayıda belirleyici unsur yer almaktadır. Televizyon haber-tartışma programları da, bireysel katılıma imkan sunmakla birlikte, elektronik-dijital medya aracılığıyla ulaşan iletiler ve izleyicinin etkileşimine dayalı anlık tepkiler, geleneksel medya düzeninin süzgecini aşamadığından demokratik katılım sınırlı olmaktadır. Bu çalışmada, iletişimde iki aşamalı akış modeli ile kullanımlar ve bağımlılık yaklaşımları çerçevesinde Televizyon haber-tartışma programlarından örnek çözümlemeler ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, Kullanımlar ve Bağımlılık, Demokratik Katılım, Haber-Tartışma Programları

Portföy Yönetim Şirketlerinin Etkinlik Ölçümü:veri Zarflama Analizi Uygulaması

Doç.Dr. Kemal Vatansever - Öğr.Gör. Nuri Avşarlıgil

ÖZ

Çalışmamızda birden çok sayıda girdi ve çıktı değişkeninin yer alması durumunda karar birimlerinin etkinliklerinin ölçülmesinde kullanılan Veri Zarflama Analizinden faydalanmak suretiyle, Türkiye Sermaye Piyasasına kayıtlı Portföy Yönetim Şirketlerinin etkinlikleri ölçülmüştür. Bu amaçla, 2014 ve 2015 yıllarındaki etkinlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Türkiye Sermaye Piyasasına kayıtlı 51 adet portföy yönetim şirketinden, hem 2014 hem de 2015 yıllarında faaliyet gösteren 34 adet portföy yönetim şirketinin verileri kullanılarak veri seti oluşturulmuş, veriler ise www.kap.gov.tr adresinde yer alan Kamuyu Aydınlatma Platformu ara yüzünden elde edilmiştir. Çalışmanın sonucunda, 10 adet portföy yönetim şirketinin her iki yılda da % 100 etkinlikle çalıştığı, 3 adet portföy yönetim şirketinin 2014 yılında etkinliği % 100 iken 2015'te etkinliklerini kaybettikleri, 2 adet portföy yönetim şirketinin ise 2014 yılında etkin çalışmadıkları halde 2015'te % 100 etkinliğe ulaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Veri Zarflama Analizi, Portföy Yönetim Şirketi, Etkinlik Ölçümü

Bölge Planlamada Coğrafi Haritaların Önemi ve Kullanımı

Prof.Dr. Nuriye Garipağaoğlu

ÖZ

Planlama; bir bütünün herhangi bir parçasını, doğal ortamın, imkanlarına en uygun ve toplum açısından en yararlı şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan bir düzenleme ve gelişme programıdır. Dolayısıyla bu bütünün parçalarından olan; bir köy, kasaba, şehir, yöre, bölge, ülke, ülkeler topluluğu ya da bir havza ünitesinden herhangi biri, planlama bölgesini oluşturabilir. Bölgenin imkanları ise, öncelikle sahip olduğu arazi potansiyeli ile ifade edilir. Bölgenin potansiyelinin tespiti, uygun planlama ve düzenleme için öncelikle belirlenmesi gereken, yönlendirici bir çalışmadır. Planlama bölgesinde, gerek veri toplama ve gerekse analiz ve sentez aşamasında, birçok coğrafi haritadan yararlanılması veya birçok yeni haritanın oluşturulması bir zorunluluktur. Planlama bölgeleri için; jeoloji haritası, tektonik haritası, topoğrafya haritası, jeomorfoloji haritası, hidrografya haritası, toprak haritası, iklim haritası (sıcaklık, yağış, basınç, rüzgar, vs), bitki örtüsü haritası, doğal afetler haritası, arazi kullanılış haritası (kırsal alanların arazi kullanılış haritası, şehirsel alanların arazi kullanılış haritası), nüfus haritası (nüfus dağılış haritası, nüfus yoğunluk haritası, göç haritası), tarihi coğrafya haritası, yerleşme haritası, ekonomik haritalar (tarım, sanayi, madencilik, enerji, ulaşım, turizm,vs), alt yapı hizmetleri haritası, ticaret haritası, sağlık haritası, birinci derecede önem taşıyan haritalardır. Planlama bölgesi için oluşturulacak bu haritalar, gözlem ve araştırmaların verdiği sonuçları en belirgin bir biçimde ortaya koyması bakımından hazırlık çalışmalarının özü olduğu gibi, daha sonraki aşamalarda haritalar üzerinde planlama bölgesinde incelenmiş olan her olayın dağılışını göstermeleri ve planlamada alınacak kararların isabeti açısından gerek duyulan malzemelerdir. Coğrafi haritaların esas alındığı bu çalışmada, ilgili haritalar, kullanım amaçlarına göre kategorize edilerek incelenecektir. Böylece coğrafi haritaların planlama bölgesinde yapılacak çalışmalara katkıları belirlenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Planlama, Bölge Planlama, Coğrafi Harita

Osmanlı Şehirlerinin Oluşumu İaşesi ve Finansmanı

Yrd.Doç.Dr. Nurullah Karta

ÖZ

Osmanlı şehirleri, fiziksel, kültürel, sosyal ve ekonomik özelliği kendinden önceki İslam devletlerinin kurmuş olduğu şehir yapısının bir devamı niteliğindedir. Büyük bir iktisadi ve sosyal birliğin merkezi konumunda olan Osmanlı şehirleri, ilk döneminden itibaren yeni mahallerin kurulmasına bağlı olarak gelişmiştir. Köylerden göçebelerden ve başka merkezlerden gelen göçmenlerden oluşan homojen gruplar, etnik kökenlerine veya aynı toplumsal mesleki, dini gruplara göre az aileli topluluklar halinde yerleşerek yeni mahalleleri meydana getirmekteydi. Genelde evler bir dini kompleks çevresinde inşa ediliyordu. Şehirler kadılar veya kadı naipleri tarafından yönetilmekte idi. Osmanlı şehirlerinde oturanlar birkaç zümreye ayrılmıştı. Şehrin nüfusunu oluşturan diğer kesimde sınai üreticiler, esnaf ve sanatkârlar fütüvvet ilkelerine göre teşekkül etmişlerdi. Ahi zümrelerin çoğunu bunlar oluşturmaktaydı. Ahiler iktisadi olduğu kadar siyasi bakımdan da etkilidirler. Kuruluş dönemlerinden itibaren Osmanlı şehirlerinin sosyal ve ekonomik değişiminde etkili oldukları görülmektedir. Osmanlı kentleri barındırdıkları değerlerin zenginliğini kültürel ve sosyal yaşamada toplumun sanatsal ve ekonomik birikimlerini yansıtmaktadır. Bu yönüyle şehirler doğal çevresi ve güzellikleri ile ayırt edici bir kimlik yapısı ortaya koymuştur. Öte yandan Osmanlı Şehirleri, insanların bir arada, benzer ortak beklentiler ve idealler etrafında kümelenmiş can ve mal güvenliğini esas alan yönetim anlayışına göre yapılandırılmıştır. Şehirlerin iaşesi bakımından Osmanlı Devleti temel mallar arzını sağlayabilmek için tüm bölgeleri kapsayan gelişmiş bir iaşe sistemine sahipti. Bölgeler arasındaki ekonomik bütünleşmenin ve işbölümünün temelini malın üretimi, tedariki, taşınması, depolanması, fiyatlandırılması ve dağıtımı ile ilgili kurumlar hayata geçirilmiş, böylece halkın yaşamı güvence altına alındığı gibi, refah düzeyleri de gözetilmiştir. Bu çalışmada, Osmanlı şehir yapısını oluşturan kurumlar, bu kurumların şehrin sosyal ve ekonomik gelişmesine etkisi, şehirlerin iaşesi ve finansman kaynakları üzerinde bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Şehirleri, İaşe, Kurum, Finansman.

Animasyon Filmlerin Kent Markalaşmasına Yönelik Kullanımı: Ayas ve Kötü Kedi Şerafettin Örneği

Arş.Gör. Ömer Aydınlıoğlu - Arş.Gör. Birgül Alıcı

ÖZ

Üretim ve tüketim ilişkilerinin her geçen gün daha ileri boyutlara taşındığı günümüzde, kentler bir ürün olarak değerlendirilip başta yerel yönetimler tarafından markalama faaliyetlerine tabi tutulmaktadır. Bu süreçte yerel yönetimlere kamu veya özel sektör kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, kent sakinleri vb. pek çok aktör destek verebilmektedir. Zaman içerisinde büyüyen, gelişen ve kalabalıklaşan kentler, her ne kadar yoğun ilgi ve talepten memnun görünse de bu ilgi ve talebin arttırılması veya sürdürülebilmesi etkili stratejiler altında çeşitli faaliyetlerin gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Nitekim bir kentin marka kent olması, farklı araçlar vasıtasıyla sağlanabilmektedir. Bu araçlardan bir tanesi olan sinemanın ve onun ayrılmaz bir parçası olan animasyon filmlerin bu bağlamda son yıllardaki payı dikkatlerden kaçmamaktadır. Bu çalışma, son birkaç yılda üzerinde önemle durulan bir kavram olan kent markalaşmasına Türk animasyon filmleri perspektifinden bakmaktadır. Türk animasyon filmlerinde geleneksel motiflerimiz yanında kentsel mekan olarak İstanbul'a ayrı bir önem atfedilmesinden yola çıkan çalışmada seçilmiş olan iki animasyon film, kent markalaşmasına katkısı bağlamında ele alınacak ve analize tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kent Markalaşması, Animasyon, Animasyon Film

Kadın Yoksulluğuyla Mücadelede Mikrokredinin Rolü: Erzurum İli Örneği

Öğr.Gör. Ömer Faruk Aslan - Yrd.Doç.Dr Emine Demet Ekinci Hamamcı

ÖZ

Günümüzde yoksulluk dünya geleceğini tehdit eden en önemli küresel sorunlardan biri olarak algılanmakta ve sorunun çözümü ülkelerin en önemli gündem maddesi olmaktadır. Bu noktada ülkeler yoksulluğu yok etmek ya da en azından minimum düzeye indirmek amacıyla gerek uluslararası gerekse ulusal bazda mücadele etmekte ve yoksullukla ilgili stratejiler geliştirmektedirler. Bu stratejilerden biri de son dönemin popüler uygulaması mikrokredidir. Mikrokredi, düşük kredilerle ticari bankaların uygulamış oldukları normlara uygun olmayan dar gelirli kadınları kapsayan herhangi bir kefalet veya ipotek işlemi gerektirmeyen bir borç verme yöntemidir. Bu çalışmada, Erzurum ilinde mikrokredi kullanan kaadınların mikrokredi öncesi ve sonrası ekonomik koşullarına bakılarak mikrokredinin başarısını tespit etmek amaçlanmıştır. Erzurum ilinde 122 adet Türkiye Grameen Mikrofinans Programı (TGMP) üyesine yapılan anketten elde edilen bulgulara göre, mikrokredi katılımcıların gelir seviyesini artırmaktadır. Ayrıca, mikrokredi, sermaye eksikliğinden dolayı çalışamayan kadınların ekonomik hayata girmelerine yardımcı olmaktadır. Son olarak, kadınlar para kazanmaya başladıkları zaman kendilerine güvenmeye başlamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, yoksulluk, yoksullukla Mücadele, mikrokredi, grameen Bank

Bilim Felsefesinde İlgi Kayması: Popper-Kuhn

Arş.Gör. Ömer Fatih Tekin

ÖZ

Bilim felsefesi çalışmalarında kabaca iki anlayış mevcuttur. Bunlardan biri, bilimi bir ürün olarak gören ve bilimsel araştırmaların sonuçlarını ele alıp çalışmalar yürüten, bilimin birikimsel ilerlediğini iddia eden "neo-pozitivist" bilim anlayışıdır. Diğeri ise, bilimi bir ürün olarak görmekten ve bilimsel çalışmaların sonuçlarına bakmaktan çok, bilimi bir süreç olarak ele alan, bilimsel çalışmaların tarihini inceleyen ve bilimin devrimsel bir şekilde ilerlediğini iddia eden "post-pozitivist" bilim anlayışıdır. 20. yüzyılda etkili olan neo-pozitivist bilim anlayışından çağın gereksinimleri doğrultusunda post-pozitivist bilim anlayışına doğru bir değişim gerçekleşmiştir. Bu çalışmada, ilgi kayması şeklinde cereyan etmiş olan söz konusu değişim ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, bilimi bir ürün olarak gören yaklaşımdan bilimi bir süreç olarak gören yaklaşıma geçiş çalışmamızın özünü oluşturmaktadır. Bunun için Popper'ın ve Kuhn'un bilim görüşleri ve Popper ve Kuhn arasındaki karşılıklı etkileşim incelenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, bilim felsefesindeki iki farklı bilimsel çalışma tarzı arasındaki geçişi göstermeye çalışması bakımından önem arz etmektedir. Çünkü bilim felsefesinde meydana gelen bu ilgi kaymasıyla birlikte bilim felsefecilerinin bilime bakış açıları değişmiş, bakış açıları değiştiği için soruları değişmiş ve doğal olarak yanıtları da değişmiştir. Bu bağlamda bu çalışma, bilimi bir ürün veya sonuç olarak gören anlayış ile günümüz bilim felsefesinin anlayışı olan bilimi tarihsel bir süreç olarak gören yaklaşımın özelliklerini belirlemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler: Neo-Pozitivizm, Post-Pozitivizm, Sonuç, Süreç, Ürün, Popper, Kuhn

Iş Güvenliği Kültürünün Oluşturulmasında Eğitimin Önemi

Dr. Ömer Güngör – Öğr.Gör. Zafer Cesur - Öğr.Gör. Barış Demir - Yrd.Doç.Dr. Öznur Gökkaya

ÖZ

İş sağlığı ve güvenliği kavramı, işçinin sağlığı, emniyetini ve iş dolayısıyla doğan tehlikeler karşısında korunmasını kapsamaktadır. Fakat bu kavramı sağlık ve güvenlik olarak iki boyutta ele almak daha doğru olacaktır. Dünya sağlık örgütü iş sağlığı kavramını "İş sağlığı, hangi işi yaparlarsa yapsınlar bütün çalışanların fiziksel, zihinsel ve sosyal refahlarının mümkün olan en yüksek düzeye çıkarılmasını ve burada tutulması" olarak tanımlamaktadır. İş Güvenliği kavramı ise, Kişilerin bulundukları ortamlardaki tehlikelerden ve bu tehlikelerin doğurduğu risklerden korunmasını ifade etmektedir. Güvenlik kültürü kişilerin risk ve güvenlik konusunda tutum ve davranışlarını ifade etmektedir. Güvenlik kültürü konusunda birçok araştırma yapmış olan S. Cox ve T. Cox güvenlik kültürünü, Güvenlikle ilgili çalışanlar tarafından paylaşılan, değerler, algılar, inançlar ve tutumları yansıtması olarak tanımlamışlardır. Daha genel bir ifade ile kişilerin bulundukları ortamdaki tehlike ve risklere karşı korunmak amacıyla konulmuş olan kurallara uyulmasını ifade etmektedir. Güvenlik kültürünün oluşturulmasında amaç: doğru davranış normları oluşturmak, kişilerin güvenliğe bağımlılığını artırmak, kaza ve yaralanmaları azaltmaktır. Bu çalışma nitel ve nicel metotlar birlikte kullanılmıştır. Bu kapsamda Kocaeli Üniversitesi Hereke Ö.İ.U. MYO Marshall kampüsünde seçilmiş olan denekler ile anket soruları eşliğinde yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Daha sonra denek grubuna "iş güvenliği bilinci ve güvenlik kültürü" ile ilgili eğitim verilmiştir. Eğitimden bir ay sonra tekrar yüz yüze görüşme yapılarak eğitim öncesi ve sonrasında güvenlik kültürü ile ilgili davranışları ve fikirleri kıyaslanmıştır. Çalışmada, eğitim almadan önce genel olarak kişilerin güvenlik kurallarına direnç gösterdikleri ve politik ve dinamik kültürel alışkanlıkları ile hareket ettikleri gözlenmiştir. Eğitim sonrasında ise güvenlik kurallarının kendileri için gerekli olduğu ve bu kurallara uymanın kendileri için daha faydalı olduklarını düşüncesi hâkim olmuştur. Bu çalışmada sonucunda eğitimin güvenlik kültürü oluşturulmasında önemli bir yeri olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Iş Güvenliği, Güvenlik Kültürü, Eğitim

Örgütsel Kültürün Bilgi Yönetimi Üzerine Etkileri

Doç.Dr Ömer Okan Fettahlıoğlu - Zekiye Feyza Sayın

ÖZ

Bu çalışmanın amacı bir organizasyonun içindeki kişilerin ve grupların davranışını yönlendiren, normlar, davranışlar, inançlar ve alışkanlıklar sistemi olarak tanımlanan "örgüt kültürü" ile "bilgi yönetimi" arasında ilişki olup olmayacağını, varsa da ne yönlü bir ilişki olabileceğini tespit etmektir. Bu bağlamda araştırmanın temel hipotezi örgütsel kültür etmenlerinin, bilgi yönetim çalışmaları üzerinde etkili olabileceği olgusu üzerine kurulmuştur. Hipotezleri test etmek amacı ile Kahramanmaraş ilinde bankacılık sektöründe faaliyet gösteren özel bir firmada çalışan 238 personel üzerinde anket uygulaması yapılmış ve elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, örgütsel kültür ile bilgi yönetimi arasında orta düzeyde, pozitif yönlü anlamlı korelasyon olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca örgütsel kültürün bilgi yönetimi değişkenine ait varyansı %21,4 ile %38,3 oran aralığında açıkladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Kültür, Bilgi Yönetimi, Bankacılık Sektörü, İşletmeler.

Işletmelerde Örgütsel Güven ve Örgütsel Sapma İlişkilerinin İncelenmesi

Doç.Dr Ömer Okan Fettahlıoğlu - Zekiye Feyza Sayın

ÖZ

Örgüt içinde tüm örgüt üyelerinin katılımı ile yaratılması gerekli olan olumlu bir ortam söz konusu olmalıdır. Örgütsel güven olarak ifade edilebilecek bu olumlu ortamın ortaya çıkmaması durumunda ise örgütsel sapma olarak belirtilen davranışlar ortaya çıkabilmektedir. Bu çalışmanın amacı örgütsel güven ile örgütsel sapma arasında ilişki olup olmayacağını, varsa da ne yönlü bir ilişki olabileceğini tespit etmeye yöneliktir. Araştırmanın temel hipotezi örgütsel güven ortamının, örgütsel sapma davranışları üzerinde etkili olabileceği üzerine oluşturulmuştur. Hipotezleri test etmek amacı ile Kahramanmaraş ilinde bankacılık sektöründe faaliyet gösteren özel bir firmada çalışan 293 personel üzerinde anket uygulaması yapılmış ve elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler hipotezlerimizi desteker niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sapma, Örgütsel Güven, Örgüt, Çalışanlar

1848 - 1871 Almanya'nın Ulus Devlet Olma Süreci ve Osmanlı Devletine Etkisi

Dr. Onur Yılmaz - Sezen Ceren Yılmaz

ÖZ

1845-1846 yıllarında Avrupa'da barış zamanında var olan en büyük açlıkla karşı karşıya kalınması, bunun yanı sıra uzun çalışma saatleri, halkın giderek fakirleşmesi, şehirlerdeki nüfus yoğunluğu, salgın hastalık da dönemin diğer özellikleri arasında yer almaktaydı. Avrupa Sanayi devrimini yaşarken Osmanlı imparatorluğunda tahtta Sultan Abdülmecit bulunmaktaydı. 1836 yılında Tanzimat Fermanı ilan edilmiş ve böylece Tanzimat Devri başlamıştı. Bu fermanla birlikte Osmanlı devletinde padişahın hakları ilk defa kısıtlanmış, gayrimüslimlere çeşitli haklar tanınmıştı. Bu Osmanlı devleti için yeni bir süreçti. 1789 Hürriyet, Eşitlik ve Kardeşlik prensiplerine dayanan Fransız İhtilali'nin ardından 1848 yılında Avrupa'nın birçok ülkesinde ihtilaller ortaya çıkmıştır. Fransız İhtilali ile daha belirgin duruma gelen milli birlik ve milliyetçilik fikirleri sonucunda 1848-1871 yılları arasında Almanya ve İtalya'da millet kavramı oluşturulurken, Osmanlı devleti özellikle 1848 devriminden birebir etkilenmemiştir. Ancak 1848 yılında Osmanlı devletine kaçıp yerleşen özellikle Macar mülteciler sayesinde Avrupa'da hakim olan yeni düşüncelerin Osmanlı devletinde gelişmesinde önemli bir paya sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu çalışmada 1848 Almanya'sında ki anayasallaşma hareketleri ile başlanacak ve 2.Reich'ın ilanına kadar (1871) ele alınacaktır. Yine aynı dönemin Osmanlı Devleti'ne etkileri ve Osmanlı devletinde var olan modernleşme ve anayasacılık hareketleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ulus Devlet, Alman Devrimi, Osmanlı Devleti

Yabancı Uyruklu Müslüman Öğrencilerin Kastamonu İlinin Helal Turizm Potansiyeline Yönelik Düşünceleri

Yrd.Doç.Dr. Orhan Kandemir - Esra Gökbeşe

ÖZ

Kastamonu İli, coğrafi konumu ve özellikleri nedeniyle, deniz turizmi, doğa turizmi, inanç turizmi, kış turizmi gibi turizm aktivitelerine uygun olup, dört mevsim turist çekebilme imkânına sahiptir. Fakat İl bu potansiyelini yeterince kullanamamış, sosyo-ekonomik gelişme düzeyi bakımından hak ettiği yere gelememiştir. Oysaki İlin sahip olduğu bu potansiyelin değerlendirilebilmesi hem bölgenin hem de dolaylı olarak ülkenin kalkınması açısından önemlidir. Özellikle son dönemlerde, Rusya ve Avrupa ülkelerinden gelen turist sayısının azalması Türkiye'nin İslam ülkelerinden gelen turistlere dolayısıyla helal turizme daha fazla önem vermesini zorunlu kılmaktadır. Kastamonu İli, sahip olduğu doğal güzellikleri yanında, Anadolu Türk-İslam kültürünü yansıtan camileri, külliyeleri, medreseleri, türbeleri, konakları ve gelenek-göreneklerine bağlı misafirperver halkı ile helal turizm potansiyeline sahip bir il olarak düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı; Kastamonu İlinin helal turizm açısından potansiyelini ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşmak için Kastamonu Üniversitesi'nde eğitim gören ve Müslüman olan yabancı öğrencilerle odak grup görüşmesi yapılarak, onların gözünden İlin bu alandaki potansiyeli objektif olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu çalışma sayesinde, eğitim amacıyla bile olsa, yabancı ülkelerden gelen Müslümanların bakış açısı ile ilin helal turizm bakımından olumlu ve olumsuz yönlerinin ortaya konulması imkânına kavuşulacaktır. Elde edilen bulgular çerçevesinde öneriler getirilerek, İlin bu potansiyelinin ortaya çıkarılmasına katkıda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Helal Turizm, Kastamonu

Bir Osmanlı Subayı, Resneli Çarkçı Yüzbaşı Osman Efendi

Prof. Dr. Osman Bülent Yorulmaz

ÖZ

Bildirim, Resneli Bahriye Çarkçı Yüzbaşı Osman Efendi'nin Makedonya'dan İstanbul'a gelişi, eğitim ve meslek hayatı ve şahsiyeti üzerine olacaktır. Yüzbaşı Osman Efendi'nin İstanbul'da aldığı eğitim, Yüzbaşılık rütbesine kadar yükselişi, Torpido fabrikasında görev alışı anlatıldıktan sonra, İtalyan ve Balkan Savaşlarına katılmış olduğu İstanbul, Beşiktaş'ta bulunan Osmanlı Deniz Kuvvetlerinden temin edilmiş arşiv belgeleriyle ortaya konulacak ve daha sonra Birinci Dünya Savaşı sırasında Dördüncü Ordu'da görevlendirilişi ve oradan da Hicaz'a gidişi, orada Hicaz müdafii Fahrettin Paşa emrinde görev yapışı anlatılacaktır. Daha sonraki hayatı ise Ankara'da bulunan Kamu Emeklileri Arşiv Müdürlüğünden temin edilmiş belgelere göre değerlendirilecektir. Çarkçı Yüzbaşı Osman Behlül Efendi 1879 yılında Makedonya'nın Resne şehrinde dünyaya gelmiştir. Babası Behlül Ağa, tüccardır ve ticaretle meşgul olurken vefat etmiştir. Osman Behlül'ü 1901 yıında İstanbul'da Haddehane'de eğitim alıyor. Maalesef buradan önceki eğitimi hakkında bilgi yok. Arşiv belgelerine dayanılarak aldığı eğitimler, bulunduğu görevler incelenecektir. 27 Aralık 1923 yılında Deniz Kuvvetlerinden emekli olmuş ve 6 Eylül 1932 yılında 53 yaşında İstanbul'da vefat etmiştir. Arşiv belgeleri incelenirken hem ele aldığımız Çarkçı Yüzbaşı Osman Efendi'nin şahsiyeti incelenecek hem de bu belgelerden Osmanlı Döneminde şahsi siciller tutulurken ne kadar ayrıntıya dikkat edildiği gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Resne, Osman Efendi, Hicaz, Fahrettin Paşa, Bilâd-I Harre

Osmanlı Dönemi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bulunan Mezar Taşı ve Çeşme Kitabeleri

Prof. Dr. Osman Bülent Yorulmaz

ÖZ

Kıbrıs'ta 300 yıldan fazla devam eden Osmanlı hâkimiyetiyle kendilerine yeni hayat kuran Türkler, sadece bireysel hayatlarının değil aynı zamanda, toplum halinde yaşamanın getirdiği sosyal ihtiyaçlarla, yüzyıllarca pek çok eser meydana getirdiler: Camiler, hanlar, hamamlar, çeşmeler, medreseler, mektepler, su kemerleri türbeler, kabirler gibi günümüze kadar ulaşan kalıcı eserlerdi bunlar. Geçen zaman sürecinde yaşananlar, sosyal ihtiyaçların ve yaşam biçimlerinin değişikliğe uğraması sonucunda bu meydana getirilen eserlerin büyük bir kısmı ne yazık ki -tabiatın da acımasız şartları altında- bir kısmını da maalesef kendi ellerimizle yok edilmiştir. Bugüne ulaşan eserlerimizi, Kıbrıs'ta kimliğimizin bir parçası olarak, bizim mührümüz olarak, Türklerin bu adada 1571'den beri yaşadığının, varlığının ispatı eserler olarak, muhafaza etmeye mecburuz. Bugün, sevindirici olan taraf ilgili bakanlıkların, Eski Eserler ve Müzeler Dairesi'nin ve Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'nin katkılarıyla yapılan restorasyon çalışmalarıyla ve yeni müzecilik anlayışıyla bu eserlerin muhafaza edilmeye çalışılması. Bugüne ulaşan ve eski eser olarak değerlendirilen bu eserler gerçekten, dediğimiz gibi çok az. Bu eserler arasında öyleleri var ki bunlar ecdadımızın varlık belgeleri adeta. 1928 yılından önce eski Osmanlı Türkçesiyle yazılmış olan bu taşlar, adanın çeşitli yerlerinde bulunmakta. Gerek Türkiye'den gelen, gerek üçüncü dünya ülkeleri turistleri, bu eserlerle karşılaştıklarında, üzerlerinde ne yazdığını, yazı dilinin bugün kullanılmaması nedeniyle anlamamaktadırlar. Bir mezar taşı yazısı veya bir çeşme kitabesi diye bakıp geçmeyelim. Onlarda çok derin bir hayat görüşü, felsefesi, yaşanan ıstıraplar, çekilen acılar, yapılan iyi işler, görevler sözün kısası en geniş mânâsıyla insan hayatını bulmak mümkündür. Bildirimizde kısaca Kıbrıs Ada'sının tarihi geçmişinden günümüze kadar söz edildikten sonra,bütün mezar taşları ve çeşme kitâbelerinden söz edilemeyeceği için, çok ilginç olan bir kaç mezar taşı ile bir kaç çeşme kitabesini inceleyeceğiz. Kıbrıs'ta valilik yapmış, Ali Ruhi Efendi'nin mezar taşı hikayesi ile hem müftü hem de şair olan ve Müftü Raci Efendi olarak bilinen bir şairin bir mezar taşı üzerinde bulunan şiirinden söz edilecek, ve bir iki çeşme kitabesinin -Girne, Hüseyin Kavizade çeşmesi, Lefkoşa Büyük Medrese çeşme kitâbesi'nin ilginç hikayelerinden söz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: KKTC, Mezar Taşı, Çeşme Kitâbesi, Ali Ruhi, Müftü Raci

“ölmez Ağacın” Ölümsüz Lezzetleri: Didim’de Zeytin ve Zeytin Yağından Hazırlanan Yöresel Yiyecekler

Öğr.Gör. Aytekin Kalkan - Yrd.Doç.Dr. Osman Çulha

ÖZ

Rakip turizm kentleri ile kıyaslandığında, Türkiye’nin bir turizm kenti olan Didim, turizmde hak ettiği ilgiyi görememektedir. Didim’de deniz, kum, güneş ve tarihi çekiciliğe ek olarak, Akdeniz üçlüsünden biri olarak kabul edilen ve kültürel izleri tarihöncesi çağlardan başlayıp günümüze kadar uzanan zeytin ve yağından hazırlanan yöresel yiyecekler ön plana çıkartılarak, yöresel yiyeceğin ekonomik, kültürel, sosyal ve çevresel faydalarından yararlanılabilir. Bunun için öncelikle zeytin ve zeytinyağından hazırlanan yöresel yiyeceklerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı Didim’de zeytin ve zeytinyağından hazırlanan yöresel yiyecekleri belirlemektir. Bu amacı gerçekleştirmek için Didim’e Balkanlar’dan gelerek yerleşen yöre sakinlerden veriler, nitel veri toplama tekniklerinden yararlanarak toplanmış ve betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçları, yöre sakinlerinin mutfak kültürünün ana unsurunu zeytinyağı oluşturduğunu ve çorbalar, salatalar, ot kavurmaları, hamur işleri, ana yemekler, tatlılar ve mezeler gibi giderek unutulmaya yüz tutmuş birçok yemeğin zeytinyağı ile hazırlandığını ortaya koymuştur. Elde edilen sonuçlar, destinasyon imajını geliştirmek isteyen yöneticilere fayda sağlayacaktır.

*Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Anahtar Kelimeler: Yöresel Yiyecekler, Zeytin ve Zeytin Yağı, Didim

Tms - 18 Hasılat Standardı ve Muhasebe Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. Osman Nuri Şahin

ÖZ

TMSK tarafından çıkarılan muhasebe standartları muhasebe alanındaki uluslararası gelişmelere paralel olarak muhasebe sistemine birçok yenilik getirmektedir. İşletmelerin faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların muhasebeleştirilmesindeki farklılıklar ve belirsizliklerin giderilmesi standartların esaslarından gerçeğe uygun raporlama açısından çok önemlidir. Bu amaçla 18 numaralı muhasebe standardı olan Hasılat standardı yayınlanmış ve işletmelerin her türlü faaliyetlerinden elde ettikleri hasılatların muhasebeleştirilmesi için esaslar belirtilmiştir. Bu çalışmada söz konusu 18 numaralı Hasılat standardının amacı, kapsamı ve içeriği literatürle birlikte incelenmiş ve son kısımda standarda göre hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin örnekler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tms, Hasılat, Tms-18, Gerçeğe Ugun Değer

Yükseköğretimde Servqual Ölçüm Modeli İle Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi Üzerine Bir Uygulama: Selçuk Üniversitesi Örneği

Osman Nurullah Berk - Arş.Gör. Emel Gelmez - Yrd.Doç.Dr. Derya Özilhan Özbey

ÖZ

Günümüz küresel rekabet ortamında artan tüketici beklentileri, işletmeleri kaliteli ürün ve hizmetler sunmaya zorlamaktadır. Bu anlamda ortaya çıkan hizmet kalitesi kavramı, işletmelerin üzerinde önemle durması gereken bir konudur. Hizmet sektörleri içinde eğitim sektörü de büyük bir öneme sahiptir. Birer hizmet işletmesi olarak Yükseköğretim kurumları bireylere yönelik hizmetlerin kalitesini geliştirme sorumluluğuna sahiptir. Hizmet kalitesini tespit etmek amacıyla çeşitli ölçüm modeller kullanılmaktır. SERVQUAL ölçüm modeli müşteri memnuniyetinin ölçümünde kullanılan genel kabul görmüş modellerden birisidir. Bu bağlamda, bu çalışmada SERVQUAL hizmet kalitesi ölçüm modeli kullanılarak, Selçuk Üniversitesi bünyesinde yer alan iki fakültenin İşletme Bölümü öğrencilerinin memnuniyet algısındaki farklılıklar tespit edilip, iki fakülteye ilişkin karşılaştırmalar yapılarak kurulan hipotezlerin doğruluğu sınanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Kalitesi, Servqual Ölçüm Modeli

Kapitalizmin Araçsal Aklının Getirisi Olarak Kültürel Dönüşüm ve Adorno'nun Eleştirisi

Arş.Gör. Özgül Ekinci

ÖZ

Adorno, kapitalist toplum ile birlikte birçok alanda rastlanılan yozlaşmanın kültürel alanda da kendini gösterdiğini düşünür. İnsanın doğayla ilişkisinde olduğu gibi, kendi yaratısı olan dünyayı ifade eden kültür dünyasında da araçsal aklın izlerine rastlamak mümkündür. Artık sanat ve değerler de kapitalist gücün insanları uyuşturmak için kullandığı araçlar haline gelmiştir. Kültür dünyasındaki biriciklik, özgürlük, kendine içkinlik gibi bu dünyayı doğa dünyasından ayıran özellikler ortadan kalkmıştır. Standartizyon ve seri üretim bu alanı da ele geçirmiştir. Bu sebeple de Adorno sözde sanat olarak değerlendirdiği bu alana kültür endüstrisi adını verir. Reklamlarla cazip hale getirilen bu kültür endüstrisi kendi içinde yer almayanları dışlayıcı bir özellik sergiler. Tiyatro, müzik, resim… ve daha bir çok sanatsal alan radyo, sinema, reklamlar aracılığıyla kendilerinde olan değerlerden kaynaklı olmayan ekonomik gücün yönlendirmesine ve onun sınıflandırmasına dayalı bir sınıflamayla değer kazanmaktadır. Bu bağlamda, kapitalizmin araçsal akılının kültürel dünyamıza müdahil olmasının, beraberinde kültür alanında olumsuz bir dönüşüme neden olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Araçsal Akıl, Kültür, Endüstrileşme, Kapitalizm

Iktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mezunlarına Yönelik İş İlanlarının Genel Değerlendirmesi

Arş.Gör. Abdullah Yiğit Güngör - Arş.Gör. Muhammet Kutlu - Yrd.Doç.Dr. Özgür Erakkuş - Yrd.Doç.Dr. Murat Dilmaç

ÖZ

Yükseköğretim kurumlarındaki bazı programlar doğrudan bir mesleğe yönelik unvan verirken bazı programlar daha genel bir tanımı olan unvanlar vermektedir. Bugün pek çok üniversitede bir veya birden fazla İktisadi İdari Bilimler veya benzer içeriğe sahip farklı adlı fakülteler bulunmaktadır. Dört yıllık eğitim veren yüksekokullarda da bu programlar bulunmaktadır. Bu fakülte mezunlarına yönelik pek çok sektörde çeşitli iş türleri bulunmaktadır. İş ilan siteleri incelendiğinde bu fakülte mezunlarına yönelik çok sayıda ilan olduğu görülmekle beraber hem mezun sayısı, mezunların o işlerle ilgili yeterlik durumları, çalışma koşulları vb. mezunların iş arama süreçlerini etkilemektedir. Bu çalışma ile İktisadi ve İdari Bilimler ve benzer fakülte mezunlarının yapabileceği işlere yönelik belli dönem de iş ilan sitelerinde yayınlanan ilanların incelenmesi ve değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda iş ilan sitelerindeki ilanlar içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, İibf, Meslek Seçimi, İş İlan Siteleri

Öğrencilerin Algıladıkları Hizmet Kalitesi İle Memnuniyetleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Öğr.Gör. Özgür Kayapınar - Öğr.Gör. Pınar Yürük - Uzman Burcu Ören Özer - Uzman Serdar Özer

ÖZ

Eğitim sektörlerinde sunulan hizmetlerde kalite, okulların sadece öğrenme ortamı olmasının yanı sıra bir yaşam biçimi haline gelmesi nedeniyle üniversitelerde ve sektörde önemli bir konu haline gelmiştir. Okulların kendilerine sundukları hizmetlerden faydalanan öğrencilerin kalite beklentileri, yaşanılan çevresel değişimler ışığında her geçen gün önemli ölçüde değişmektedir. Bir hizmet sektörü olarak görülebilen eğitim işletmelerinin öğrencilerine sundukları her bir kalite düzeyi onların beklentilerini karşılayabildiği sürece öğrencilerin ilgili eğitim kurumuna dair sadakatlerini oluşturmaktadır. Meslek yüksekokulları da yükseköğretim kurumları içerisinde, endüstrilerin önemli bir ihtiyacı olan ara elaman ihtiyaçlarını karşıladıklarından oldukça önemli bir yerdedir. Öğrencilerin, kalite beklentilerinin karşılanması hem okulları tercih etmelerine hem de eğitim düzeylerinde tatmine sebep olabilecektir. Çalışmada, meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin algıladıkları eğitim hizmetinin kalitesi ile memnuniyetleri arasındaki ilişkinin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin demografik özellikleri arasındaki ilişki de incelenecektir. Literatür taraması sonucunda daha önceden geçerlilik ve güvenilirliği tespit edilmiş ancak Türkiye'de daha önce uygulanmamış olan ölçekler kullanılmıştır. Likert tipi anket formu ile meslek yüksekokulu öğrencilerden veriler toplanılacaktır. Elde edilecek olan verilerin geçerlilik ve güvenilirliklerinin test edilmesi için SPSS 20.0 paket programı kullanılacaktır. Algılanan hizmet kalitesi ile öğrenci memnuniyeti arasındaki ilişki regresyon analizi kullanılarak incelenecek ve algılanan hizmet kalitesi boyutlarının öğrencilerin demografik özelliklerine göre fark gösterip göstermedikleri ANOVA ve t testi ile açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalite, Öğrenci Memnuniyeti, Meslek Yüksekokulu, Algılanan Hizmet Kalitesi

Kentsel Soylulaştırmada Kültür Endüstrisinin Rolü: Santral İstanbul Örneği

Doç.Dr Özgür Sarı

ÖZ

Kentsel dönüşüm ve soylulaştırma kent merkezlerinde çöküntü alanı olarak karşımıza çıkan ve sınıf dışı insanların ve enformel sektörlerin kümelendiği mekanları dönüştürmektedir. Suçun odaklandığı ve sosyal dışlanmanın yoğunlaştığı bu mekanları yaşanılır kılıp orta ve üst sınıfların kullanımına açmaktadır. Kentsel mekan üzerinden cereyan eden bu dönüşüm kentsel kapitalizmin mekan üzerinden kendini yeniden ürettiği bir süreçtir. Küresel bir şehir olan İstanbul, küresel kapitalizmin kentsel mekanlar üzerinden gerçekleştirdiği dönüşümleri yoğun bir şekilde hissetmektedir. Bu kapsamda İstanbul'un elektrik ihtiyacını karşılayan tarihi Santral'ın özel bir üniversite eliyle kültür ve eğitim merkezi haline getirilmesi ele alınmaktadır. Endüstriyel bir alanın eğitim ve kültür faaliyetlerinin merkezi haline getirilerek yeniden değer kazanması kültür endüstrisi, soylulaştırma ve küresel kapitalizm tartışmaları ışığında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür Endüstrisi, Kentsel Soylulaştırma, Mekanın Politiği, Kentsel Dönüşüm, Kentsel Kapitalizm

Fransız İhtilali'nin Tarih Derslerinde Öğretimi Üzerine Düşünceler

Doç.Dr. Özgür Yıldız

ÖZ

1789 yılında Fransa'da ihtilale neden olaylar ve ihtilalin ortaya çıkışı; yakınçağ kavramının tarihlendirilmesinde ve 1789 öncesi ve sonrası olayların farklı bakış açılarıyla incelenmesinde etkili olmuştur. Yakınçağ tarih algısının oluşmasında ve Tarih öğretiminde öğrencilerin evrensel bakış açısı yakalamasında Fransız İhtilali'nin öğrenilmesi ve öğretilmesi önemlidir. Bunun yanında olaylar incelendiğinde, Fransa'da çok belirgin bir şekilde görülen sınıf ayrılığının belirtilmesi ve gerek görsel olarak gerekse inceleme metodu ile net olarak sınıf ayrılığının gösterilmesi elzemdir. Bu bildiride, Fransız İhtilali'nin diğer ülkelere etkisi hususunun öğretilmesi, öğrencilerin yakın ve uzaktaki devletlerin tarihi hakkında bilgi sahibi olmaları nasıl olabilir? Sorusuna cevap aranacaktır. Sonuç olarak bu araştırmada; Fransız İhtilali'nin tarihi seyrine göre Tarih derslerinde nasıl anlatılması gerekliliği üzerine bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır. Tarih öğretimi yapanlara farklı bakış açısı getirmek ana gaye olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Öğretimi, Eğitim, Fransız İhtilâli, Yakınçağ

Içerden Öğrenenlerin Ticaretinin Bilgi İçeriği: Türkiye'den Bulgular

Yrd.Doç.Dr. Özlem Akın - Arş.Gör. Gözde Sungu-Esen

ÖZ

We investigate the information content of insider trading activity in Turkey by analyzing insider transactions in firms listed in Borsa Istanbul (BIST) during the period from January 2008 to December 2015. We first show that aggregate insider trading significantly predicts future market returns. Secondly, we show that insiders can predict cross-sectional variations in stock-returns.

Anahtar Kelimeler: Içerden Öğrenenlerin Ticareti, Gelişmekte Olan Ülke Piyasası, Borsa Istanbul (Bıst), Etkin Piyasalar Hipotezi

Antalya'da Organize Sanayi Bölgesinde Faaliyet Gösteren Kobi'lerin Pazarlama Sorunları Üzerine Bir Araştırma

Doç.Dr. Özlem Çetinkaya Bozkurt - Yrd.Doç.Dr. Nil Esra Dal

ÖZ

Günümüzde KOBİ'lerin en önemli sorunlarından birinin pazarlama olduğu bilinen bir gerçektir. Bu araştırmanın amacı, KOBİ'lerin, pazarlamanın 4 P'si olan ürün, fiyat, dağıtım ve tutundurma kapsamında yaşadıkları sorunları ortaya koymaktır. Çalışma Antalya Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren KOBİ'ler üzerinde yürütülmüştür. Araştırmaya ilişkin verileri toplamak için anket tekniğinden yararlanılmıştır. Soru seti oluşturulurken Akoğlan (2015) ile Keskin ve arkadaşlarının (2009) çalışmalarında kullandıkları ölçeklerden faydalanılmıştır. Basit tesadüfî örneklem yoluyla ulaşılan KOBİ'lere anketler yüzyüze uygulanmıştır. 144 anketten elde edilen veriler, bilgisayara girilmiş ve amaca uygun olarak hazır bir istatistik programı ile analizler yapılmıştır. Araştırmada güvenilirlik analizi, faktör analizi ve sorunları belirlemek için betimsel analizler kullanılmıştır. Sonuç olarak, KOBİ'lerin pazarlamaya ilişkin en önemli sorunları olarak seri üretime geçmede zorluk, ambalajlama sorunu, fiyat belirleme sorunu, pazara olan uzaklık, tüketicilerle iletişim kurmada yaşanan zorluklar ve döviz kurlarındaki dalgalanmalardan olumsuz yönde etkilendikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kobi, Pazarlama, Pazarlama Sorunları

Sosyal Medya ve Tüketici Davranışları İlişkisi: Türkiye'deki Sosyal Medya Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma

Gülin Tuğçe Söyleyici - Yrd.Doç.Dr. Özlem Çetinkaya Bozkurt

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, sosyal medyanın tüketicilerin satın alma öncesi ve sonrasındaki davranışları ile ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma Türkiye genelindeki sosyal medya kullanıcıları üzerinde yürütülmüştür. Araştırmaya ilişkin verileri toplamak için anket tekniğinden yararlanılmıştır. Soru seti oluşturulurken Aytan (2014) ile İşlek'in (2012) çalışmalarında kullandıkları ölçeklerden faydalanılmıştır. Anket formu Google Documents Web sitesi kullanılarak oluşturulmuş ve ankete 370 sosyal medya kullanıcısı katılım göstermiştir. 370 anketten elde edilen veriler, bilgisayara girilmiş ve amaca uygun olarak hazır bir istatistik programı ile analizler yapılmıştır. Araştırmada güvenilirlik analizi, betimsel analizlerin yanı sıra bazı demografik değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, eğitim vb.) tüketicilerin satın alma öncesi ve sonrası davranışlarının farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Ayrıca, faktör analizi ve korelasyon analizleri yapılmıştır. Sonuç olarak ise sosyal medya kullanım düzeyi ile sosyal medyada satın alma öncesi ve sonrası tüketici davranışı arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya Pazarlama, Tüketici Davranışları

Iibf Son Sınıf Öğrencilerinin İş Bulma Ümitlerini Etkileyen Faktörler Üzerine Nicel Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Özlem Demir - Yrd.Doç.Dr Gülçin Taşkıran

ÖZ

Son yıllarda Türkiye'de giderek önem kazanan ve yapısal bir sorun haline gelen önemli konulardan biri eğitimli geçlerin işsizliğidir. TUİK verilerine göre 2014 yılında üniversite mezunlarının işsizlik oranı genel işsizlik oranın üzerinde %12,9 olarak gerçekleşmiştir. Özellikle eğitimli işsizler içinde İİBF sayılarının artması ile İİBF mezunlarının işsizliği dikkat çekici boyutlara ulaşmıştır. Bu çalışma ile bir kamu üniversitesinin İİBF son sınıfta eğitim gören öğrencilerin (mezun adayların) "iş bulma ümitleri"nin, demografik değişkenlere, akademik başarı düzeylerine, mezun olunan bölümden memnuniyet durumuna, mezun olunan bölümü tercih etme nedenlerine gibi birçok değişkene göre farklılık veya benzerlik gösterdiğini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında toplam 41 soru ile bir anket oluşturulmuş ve 251 öğrenciye uygulanmıştır. Çalışmada veriler sayı ve yüzde kullanılarak sunulmaktadır. Nitel değişkenler için çapraz tablolar oluşturularak ilgili değişkenler arasındaki ilişkiler için Ki-kare testi kullanılmış, "p" değerleri 0.05'in altında hesaplandığında istatistiksel olarak önemli kabul edilmiştir. Hesaplamalar hazır istatistik yazılımı (IBM SPSS Statistics 19, SPSS inc., an IBM Co., Somers, NY) ile yapılmış ve öğrencilerin "iş bulma ümitleri" ile diğer değişkenler arasındaki istatistiksel olarak anlamlı olan sorular tespit edilerek değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Işsizlik, Eğitimli Genç İşsizliği, İş Bulma Ümidi

Macaristan'da Türk-Kuman Çobanlık Kültürünün İzleri

Yrd.Doç.Dr. Özlem Demren

ÖZ

Macaristan, diğer bir deyişle büyük Macar ovası, tarihi olarak Kumanlara da ev sahipliği yapmış verimli, geniş düzlüklerden oluşur. Orta Asya'dan Macaristan'a göçen Kumanlarla birlikte büyük Macar ovasında var olan hayvancılık ekonomisi güçlenmiş ve yenilenmiştir. Hayvancılık konusunda deneyimli olan Kumanlar geldikleri yerin kültürünü de önemli ölçüde etkilemişlerdir. Bu yüzdendir ki, Macaristan'da hayvancılık ve çobanlık deyince akla Kumanlar gelir; örneğin hayvancılıkla ilgili terimlerin çoğu Kuman diline aittir. Bu bildiride, Macaristan'da çobanlık kültürü üzerine gerçekleştirilen alan araştırması ve görüşmelere dayanılarak, çobanların toplumdaki yerleri ve statüleri, çoban müzeleri, Kumanların Macar çobanlık kültürüne kazandırdıkları terimler, gibi konularda bilgiler verilecektir. Yine çobanların yaşamına dair bilgiler edinmemizi saplayan baladlardan (şarkılar), anlatılardan örneklerle günümüz Macaristan'ında çobanlık kültürü ve bu kültür üzerinde Kumanların etkisi konusuna değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Macaristan, Çobanlık, Kumanlar

Yabancı Uyruklu ve Türk Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Karşılaştırılması: Uşak Üniversitesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Özlem Duğan - Yrd.Doç.Dr. Emre Vadi Balcı - Yrd. Doç. Dr. Salih Tiryaki

ÖZ

İletişim her meslekte olduğu kadar iletişim sektöründe çalışacak olan öğrenciler için de önemlidir. İletişim becerileri yüksek olan kişilerin hayatta daha başarılı olduğu yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Çalışma, Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde okuyan yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin karşılaştırılması ve bazı değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında iletişim becerisini ölçmek için Korkut (1996) tarafından geliştirilen ve geçerlik ve güvenirliği yapılmış İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) ile araştırmacılar tarafından oluşturulan anket soruları kullanılmıştır. Anket yöntemi ile veriler toplanmıştır. 100 yabancı uyruklu ve 100 Türk öğrenciye sorular yöneltilmiş ve elde edilen veriler SPSS 22 programında işlenmiştir. Çalışma sonucunda yabancı uyruklu öğrencilerin Türk öğrencilere oranla iletişim açısından belirli problemlerle karşılaştıkları bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası İletişim, İletişim Becerisi, Yabancı Uyruklu Öğrenciler

Korku Kavramı ve Sinemaya Yansıması

Özlem Uğuroğlu

ÖZ

Sinema var olduğu günden beri insanların duygularını, yaşanılan dönemin toplumsal, siyasal ve ekonomik koşullarını perdeye yansıtmaktadır. Bu nedenle de insanın doğasında her daim var olan korku kavramı değişkenlik göstererek sinemada kendine yer bulmuş ve tüm dünya sinemalarında ilgi görmüştür. Korku türünün başlangıcında canavarlar gibi öğelerin kullanıldığı Frankestein, Dracula gibi Gotik yazın sanatından etkilenen filmler yapılmış olsa da, zamanla korkunun kaynağının "insanın kendisi" de olabileceği gerçeği, Teksas Katliamı, Sapık, Testere gibi filmlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Gerek doğaüstü güçler gerekse insanın kendisi korku imgesi olarak sunulmuş olsun, temelde yatan sebep insanın ölümden ve ölüm sonrası bilinmezlikten korkması, bu korkuyu yenebilmek için bilinmez alanı tanımlaya çalışması korku sinemasının çıkış noktasıdır. Korku filmleri, kostüm ve makyajla, yaratılan karakterlerle, mekanın yaratmış olduğu korkuyla, sinemaya sesin eklenmesi ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte yarattığı efektlerle izleyicinin bilinçaltındaki korkuları ortaya çıkarmış ve onlara yenilerini de eklemiştir. Korku sineması toplumların yerel inanışlarına göre de şekillenmiş, her ülke kendi inancına göre filmler üretmiştir. Japonya'da geleneksel intikamcı ruh inanışının etkisi ile çekilen Ringu (Halka)serisi gibi filmler, Türkiye'de ise İslam etkisi ile çekilen Büyü, Dabbe serisi gibi filmler bu tanımlamaya örnek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Korku Kavramı, Korku Filmleri, Türk Korku Sineması

Türkiye'de Müzik Sosyolojisi Bağlamında Popüler Kültür ve Popüler Müzik Tartışmaları: Arabesk Örneği

Arş.Gör. Öznur Yılmaz

ÖZ

Türkiye'de müzik sosyolojisinin serüveni uzun ve meşakkatli olmuştur. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren müzik üzerine düşünülmüş ve gerek politik gerekse de sosyolojik çalışmalar yapılmıştır. Osmanlı-Türk modernleşmesinin temel unsurlardan biri haline gelen müzik, sosyal bilim çalışmalarında da önemli bir karşılığa sahiptir. Popüler kültür kavramı, Batı toplumlarında ortaya çıkmıştır. Batılı toplumsal ilişkilerle anlam kazanan bu kavrama yaklaşımlar da temel olarak toplumsal ilişkileri yorumlama biçimiyle ilişkilidir. Batılı kavramlar ile Türkiye'deki olguları tartışmanın imkânı bu çalışmadaki temel sorudur. Türkiye'nin özgül koşullarında ortaya çıkan olguları Batılı kavramlar ile açıklama çabası, Türkiye'deki müzik sosyolojisinin -belki de- en temel çalışma alanı olan popüler müzik çalışmalarında önemli bir yarılma oluşturmuştur. Bu yarılmanın belirleyici kısmı popüler kültüre yaklaşımlardır. Popüler kültüre olumlu ve olumsuz yaklaşımların yansımaları arabesk müzik üzerine yapılan tartışmalarda açık bir şekilde izlenebilmektedir. Arabeskin ele alınmasının önemli sebeplerinden biri, müzik sosyolojisinin en yoğun tartışmalarının yaşandığı olgu olmasıdır. Arabesk üzerine yapılan çalışmaların seçiminde sosyolojik bir kaygı söz konusudur. Bu nedenle müzikolojik olarak arabesk tartışmasına yer vermeyecek olan bu çalışma, sosyal bilimciler tarafından arabesk müziğin ele alınışına yoğunlaşacaktır. Teorik farklılaşmanın arabesk tartışmalarına yansıması incelenecek temel konudur.

Anahtar Kelimeler: Popüler Kültür, Popüler Müzik, Müzik Sosyolojisi

Ismet İnönü Döneminde Ziraat Bankası'nın Köylüye Verdiği Krediler

Arş.Gör. Pakize Çoban Karabulut

ÖZ

Ziraat Bankası, Cumhuriyet döneminde tarım sektörünün itici gücünü oluşturmuştur. Bankaya tarımsal kredi yanında her türlü bankacılık faaliyetinde bulunabilme yetkisi tanınmış ve tek parti döneminde banka, tarımın geliştirilmesine yönelik devletin destekleme politikalarında önemli rol oynamıştır. Savaş yıllarında tarımda çalışan genç nüfusun askere alınmasıyla üretim düşmüş, köylülerin bankadan aldıkları krediler geri ödenememiş ve savaş döneminde bankaya borcu olanların sayısı ikiye katlanmıştır. Ziraat Bankası, savaş yıllarında kredi borcu olan köylüler için ödeme kolaylığı sağlamak amacıyla, borçlar ertelenmiş ve faizler düşürülmüştür. İsmet İnönü döneminde çeşitli bankalar faaliyet göstermesine rağmen Ziraat Bankası, kırsal kesim için üç temel çalışma alanında önemli rol oynamıştır. Bu alanlar, çiftçiye sağladığı tarımsal kredi ve destek, Ziraat Vekâleti tarafından alınan zirai alet ve makinelerin dağıtımının yapılması, müstahsil için gerekli potas, kükürt ve göztaşı gibi gerekli maddelerin ithal edilmesidir. Bu bildiride Ziraat Bankası'nın kırsal kesime sağladığı tarımsal kredi ve desteğin, tarım sektörü için ne kadar önemli olduğuyla ilgili bilgilere yer verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ismet İnönü, Ziraat Bankası, Kırsal Kesim, Kredi.

Üniversite Gençleri Kamu Spotlarını Nasıl Okuyor: Madde Bağımlılığı Üzerine Bir Alımlama Çalışması

Yrd.Doç.Dr. Pelin Öğüt Yıldırım - Yrd.Doç.Dr. Aslıhan Ardıç Çobaner

ÖZ

Medyanın madde bağımlılığından kurtulma ya da korunma konusunda pozitif mesajları teşvik etme, karşılaşılabilecek sağlık riskleri konusunda gençlerin daha iyi kararlar vermelerine yardımcı olma ve daha geniş izleyici kitlesine ulaşma açısından önemli fırsatları içerisinde barındırdığı söylenebilir (Klein vd, 1993). Madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıklarla mücadelede kitlesel medya kampanyaları dünyada 50 yıldan fazla bir zamandır uygulanmaktadır (Wartella vd, 1991). Aynı zamanda televizyon programları ve filmler, içki/sigara/uyuşturucu madde kullanma ve kumar oynamanın olumsuz etkilerini gösterebilir. Ancak genel olarak medyanın okul, aile, öğretmen, arkadaş, politika gibi sosyal çevrenin bir parçası olabileceği ve birlikte verilecek bir mücadeleyi güçlendirebileceği unutulmamalıdır. Bu noktada bağımlılık yapıcı maddelerle mücadelede medya aracılığı ile gerçekleştirilen kampanyalar ayrı bir önem kazanmaktadır. Medya kampanyaları, gençlerde sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımının önlenmesi için yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Amaç kullanımı azaltmak ve farkındalık yaratmaktır. Kanıtlar, bu tür kampanyaların titizlikle, iyi tasarlanarak ve hedef kitleye yönelik değerlendirmeler bağlamında yapılması gerektiğini göstermektedir (EMCDDA, 2013). Bu çalışmada Türkiye ve dünyada madde bağımlılığı ile mücadele amacıyla üretilen ve çeşitli televizyon kanallarında gösterilen kamu spotları odak grup çalışması kullanılarak yapılacak olan alımlama analizi ile analiz edilecektir. Çalışmada Mersin Üniversitesi'nde Sağlık Yüksek Okulu Sağlık Yönetimi ve Hemşirelik bölümleri ile İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema ve Gazetecilik bölümlerinde eğitim gören öğrencilerinden oluşan, her biri 6-8 kişilik dört ayrı odak grup çalışması yapılacaktır. Odak gruplar 60-100 dakika süreyle gerçekleştirilecek; katılımcılardan öncelikle demografik bilgilerini ve çalışmaya katılmak için onamlarının sorulduğu formu doldurmaları istenecektir. Daha sonra kamu spotları izletilecek ve şu sorular sorulacaktır: 1. Bu filmleri daha önce izlediniz mi? Nerede izlediniz? 2. Filmlerde dikkatinizi çeken unsurlar nelerdir? 3. Filmleri başarılı buluyor musunuz? 4. Filmler sizi etkiledi mi? 5. Sizce bu filmler madde bağımlıları üzerinde etkili olur mu? Çalışmanın Türkiye ve dünyada madde bağımlılığı ile mücadele amacıyla üretilen kamu spot içeriklerini karşılaştırmalı olarak ele alması ve aynı zamanda Sağlık Yüksek Okulu öğrencileri ile İletişim Fakültesi öğrencilerinin bakış açısı farklılıklarını ortaya koyması açısından alana katkı sunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Madde Bağımlılığı, Kamu Spotu, Alımlama Analizi, Odak Grup

Simülasyon Evreninde Hipergerçeklik Satmak: "Türk Hava Yolları - Batman V Superman: Dawn Of Justıce" Örneği

Arş.Gör. Pelin Ügümü

ÖZ

Tüketim kültürünün taşıyıcısı olan ve ürün satmaktan çok imge satmak üzerine kurgulanan reklam metinlerinde kullanılan göstergelerle gerçeklik dönüştürülmekte ve yerini kurgulanmış bir gerçekliğe bırakmaktadır. Baudrillard'ın "simülasyon" kavramına paralel olarak karşımıza çıkan bu "hipergerçeklik", gerçekle kurgu arasındaki çizgiyi belirsizleştirmektedir. Türk Hava Yolları'nın 2016 yılının en popüler filmlerinden biri olan 'Batman v Superman: Dawn of Justice' için Warner Bros. Pictures ile imzaladığı sponsorluk anlaşmasının ardından uluslararası medyada yayınlanan ve filmin evreninde geçen reklam filmleri de bu çerçevede örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın amacı, bu örnekleri inceleyerek reklam metinlerinde hipergerçekliğin nasıl yaratıldığını ortaya koymaktır. Bu amaçla; kampanya kapsamında yayınlanan iki reklam filmi, kampanyanın diğer etkinlikleri de göz önünde bulundurularak, göstergebilimsel çözümleme yöntemiyle incelenmiş ve filmin senaryosuyla paralel olarak yaratılan kurgunun reklam metinlerinde gerçeklik olarak sunulduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Reklam, Tüketim, Simülasyon, Hipergerçeklik, Göstergebilim

Kavramsal Bir Değerlendirme: Kent Yönetimine Katılma Hakkı ve Kent Hakkı

Öğretim Görevlisi Pınar Akarçay

ÖZ

Literatürde kente ve kent yönetimine ilişkin çalışmalara bakıldığında, kent yönetimine katılma hakkı ile kent hakkı kavramlarının kullanımında bir tür benzerlik ya da aynılık yaklaşımı olduğu dikkati çekmektedir. Her ne kadar bu iki kavram birbiri yerine kullanılabilecek kavramlarmış gibi algılansalar da esasında ciddi bir anlam farkı bulunmaktadır. Kent yönetimine katılma hakkı, daha anayasal, yasal, yöntem ve mekanizmaları içermekteyken, kent hakkı, kent üzerinde kolektif olarak değişiklik yapabilme, kenti şekillendirebilme hakkı anlamını içermektedir. Kent hakkını talep etmek, kentleşme süreçleri üzerinde, şehirlerin nasıl şekillendirildiği üzerinde bir tür belirleyici güç talep etmeyi ve bunu kökten radikal bir biçimde yapmayı içermektedir. Dolayısıyla kent yönetimine katılma hakkı ile kent hakkı kavramlarının analizi bu çalışmanın temel konusunu oluşturmaktadır. Söz konusu kavramsal analiz ile literatürdeki anlam karmaşasına bir ölçüde açıklık getirilmek istenmiştir. Bu doğrultuda çalışma, her iki kavramın teorik arka planı ve kavramsal tartışmalarına yer vererek her iki kavramın anlam farklılıkları, yöntemleri ve mekanizmaları üzerinde duracaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent Hakkı, Siyasal Katılma, Yerel Siyaset

Isveç ve Türkiye'de "devlet Baba"

Öğretim Görevlisi Pınar Akarçay

ÖZ

Hem Türkiye hem de İsveç'te toplum devleti "baba" olarak nitelemektedir. Her ne kadar her iki ülkede baba sıfatı benzerlik gösterse de taşıdığı anlam bütünüyle farklıdır. Türkiye'de devletin "baba" olarak nitelenmesinin temelinde, kültürün bir uzantısı olarak iktidar-halk ilişkilerindeki yüksek güç mesafesi ve yönetici elitlerin yalnızca hiyerarşik üstler değil, aynı zamanda varoluşsal bir üstünlüğe sahip olan insanlar olarak görülmelerine neden olmaktadır. Bu anlayış, otorite tarafından yönlendirilmeyi veya denetlenmeyi bekleyen, otoriteye bağımlı olan bireyi yaratmaktadır. Türk toplumu gibi güç mesafesinin yüksek olduğu toplumlarda, üst otoritelerin yüce-üstün (baba) insanlar oldukları, bireylerin erişim alanlarının üstünde oldukları varsayımına dayalıdır. İsveç'te ise devletin baba olarak nitelenmesinin temelinde, 1930'lu yıllardan itibaren sosyal demokratlar tarafından daha etkili olarak uygulanmaya başlayan ve diğer Avrupa ülkelerine göre çok daha başarılı hayata geçirilen refah devleti politikaları sonucu sunulan kamu hizmetleri ve sağlanan korporatist anlayış vardır. Bu çalışmanın konusu Türkiye ve İsveç'te devlete atfedilen baba sıfatının karşılaştırılmasıdır. Bu doğrultuda, her iki ülkenin devlet-toplum ilişkileri ele alınacaktır. Burada amaç, birbirlerinden çok büyük ölçüde farklı yönlü birey-toplum-devlet anlayışına dayanan iki ülkenin "baba" olarak nitelediği devlete verdiği anlamı değerlendirmektedir. Çalışma iki aşamalı olarak ele alınacaktır. İlk olarak her iki ülkenin siyasal, tarihsel ve toplumsal gelişmeleri, ikinci olarak bu gelişmelerin "devlet baba" nitelemesine etkileri.

Anahtar Kelimeler: Bireyselleşme, Kolektivite, Otorite, Sosyal Devlet

Türkiye'de Yoksunlukve Sosyal Dışlanma: Karşılaştırmalı Bir Analiz

Öğr.Gör. Pınar Çomuk - Prof.Dr. Sibel Selim

ÖZ

Sosyal dışlanma kavramı Fransa'da 1970'li yıllarda ortaya çıkmış, hızlı bir şekilde diğer Avrupa ülkelerinde de kavram olarak kabul edilmiş ve hızla yayılmıştır. Özelikle artan uluslararası göçler, işsizlik oranlarındaki artış ve refah devletinin gerilemesiyle sosyal dışlanma kavramının önemi giderek artmaya başlamıştır. Sosyal dışlanma kavramı gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde sorun olarak kabul edilmiş ve ülkeler sosyal politikalarının içerisine sosyal dışlanmayı da dahil etmeye başlamıştır.Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, 2006-2009 ve 2010-2013 dönemlerinde Türkiye İstatistik Kurumu'nun gerçekleştirmiş olduğu Gelir ve Yaşam Koşulları (Panel) araştırması verileri ile sosyal dışlanmayı ortaya çıkaran önemli unsurlar dikkate alınarak bir yoksunluk indeksi oluşturmak ve eğitim, barınma, sağlık imkanlarından yoksun kalan bireylerin yaşadığı sosyal dışlanmaya neden olan etmenleri Panel Regresyon Modeli ile karşılaştırmalı olarak incelemektir. Çalışmadan elde edilen ilk bulgulara göre eğitim, barınma, sağlık imkanlarından yoksun kalan bireyler yaşamlarının her döneminde sosyal dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi (Panel), Sosyal Dışlanma, Yoksunluk İndeksi, Panel Regresyon Modeli

Öğrencilerin Sosyal Medyaya ve Sosyal Medya Reklamlarına Yönelik Algılarının İncelenmesi

Öğretim Görevlisi Özlem Tan - Öğr.Gör. Pınar Yürük - Öğr.Gör. Özgür Kayapınar

ÖZ

Günümüzde internet ve teknoloji kullanımının artması, sürekli artan ve değişen tüketici tercileri yeni teknolojik araçlarının ve uygulamalarının gelişmesine ortam hazırlamış ve bu süreci hızlandırmıştır. Bu nedenle tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarını tatmin etmek isteyen işletmeler de farklı alternatifler aramakta, sundukları ürün ve hizmetlerin reklamlarını ortaya çıkan yeni uygulamalarla yapmak istemektedirler. Kısa bir sürede geniş kitlelere ulaşmayı sağlayan, hem işletmeler hem de tüketiciler tarafından günümüzde en çok kullanılan iletişim aracı sosyal medya olmaktadır. İşletmelerin hedef pazar olarak belirlediği tüketicilere anında ulaşma, birbirleriyle anında iletişim kurma, düşüncelerini paylaşma ve tüketicilerin ürün veya hizmete yönelik tepkilerini anında ölçebilmek sosyal medya reklamlarını daha da önemli hale getirmektedir. Çalışma ile, sosyal medyayı daha fazla kullanan özellikle gençlerin sosyal medyaya ve sosyal medya reklamlarına yönelik algılarını ölçmek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Namık Kemal Üniversitesi, Saray Meslek Yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin sosyal medya reklamlarına yönelik algıları incelenmekte, sosyal medyaya yönelik tutum ve davranışları araştırılmakta, hangi sosyal medya araçlarının daha fazla tercih edildiği, sosyal medyayı ne kadar sıklıkta kullandıkları ve kullanma amaçlarının neler olduğu tespit edilmektedir. Saray Meslek Yüksekokulu öğrencilerinden toplanan veriler, SPSS 20.0 İstatistik Paket Programı ile analize tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya Reklamları, Saray Meslek Yüksekokulu.

Sergey Dovlatov'un Bavul'undan Çıkanlar

Arş.Gör. Rabiye Özberk

ÖZ

XX. yüzyıl Rus edebiyatının ev sivri dilli yazarlarından biri olan Sergey Donatoviç Dovlatov (1941-1990) kırk dokuz yıl süren yaşamına on iki kitap sığdırır. Tallinn ve Leningrad gibi şehirlerde çeşitli gazete ve dergilerde çalıştıktan sonra 1978 yılında Amerika'ya göç etmek zorunda kalan Dovlatov kitaplarını ancak Rus göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Batı Avrupa'da yayımlayabilir. Çalışmamızın kaynağı, sanatçının kendi hayatından yola çıkarak 1986 yılında kaleme aldığı ve sekiz hikâyeden oluşan Bavul adlı romanıdır. Sanatçı içinde yaşadığı dönemde sansür nedeniyle bir türlü ifade edemediği düşüncelerini kara mizahla harmanlayarak bu öykülerde yer verir. Bavulun içine koyduğu çorap, şapka, kemer gibi her bir eşyanın kendine özgü bir hikayesi vardır ve sembolik olan bu eşyalar bavuldan çıktıkça yazarın kendi ülkesiyle ilgili hatıraları da yeniden canlanır. Baskıcı Sovyet rejiminin bir yansıması olan ve okuyucuyu en hüzünlü anlarda bile gülmeye yönelten bu eser ironik bir dille kaleme alınmıştır. Bu çalışmada, Sergey Dovlatov'un yazın sanatında önemli bir yere sahip olan Bavul romanında otobiyografi, Sovyet rejimi ve kara mizah unsurları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sergey Dovlatov, Xx. Yüzyıl Rus Edebiyatı, Göçmen, Kara Mizah, İroni

Kemalist İdeolojide Kadın İmgesi Kadınlara Seçme ve Seçilme Hakkının Verilmesi Bir Lütuf Mu Yoksa Kazanılmış Bir Hak Mı?

Yunus Demir - Rahime Fulya Yüksel

ÖZ

Bu çalışmada Türk tarihinde kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasının hangi gelişmeler neticesinde vuku bulduğu incelenmiştir. Öncelikle Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarından hareketle Cumhuriyet'in ilk on yılına uzanan tarihsel süreci ele alınmıştır. Bu kronolojik incelemede modernleşme hareketlerinin yüzü olduğu kadar uluslaşmanın aktarılmasında ve modern neslin eğiticiliğini üstlenecek annelik misyonunu da taşıyan Türk kadınının hak ettiğini alma üzerine giriştiği çabalar gerek iç siyasal yapıda yaşanan olaylar ve anayasal gelişiminde kadın üzerine yapılan çalışmalar, gerek medeni kanunun kabulü ile gelen hem eşitleyici hem sınırlandırıcı maddeler ile karşılaştırılarak anlatılmaya çalışılmıştır. Dış dünyada artan faşist ve diktatör rejimlere ''modern'' tepkisi olarak kanunlaşan kadınlara seçme ve seçilme hakkının, toplumsal ve kültürel gelişmenin dışında kalan kadın kesiminde bu kazanımdan yeterince faydalanılamadığı üzerine durulmuş ve bu mücadelede partileşemeyen Kadınlar Halk Fırkası'nın tarihsel süreçteki Türk Kadınlar Birliği dönüşümü ele alınmıştır. Özetle, incelenen kaynaklar üzerinden bu hakların kadınlara verilmesinin 1920li yılların gazetelerinde eleştirildiği gibi yeterli kriterlere sahip olmayan kadınlara lütfedildiği mi yoksa savaş esnasında orduyla birlikte hareket edip, gerekli fedakarlıklarda bulunan kadınların aldıkları mı tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadınlara Seçme ve Seçilme Hakkı, Türk Kadınlar Birliği, Siyasette Kadın İmgesi, Türk Modernleşmesi ve Kadın

Kazakların Aile Değerlerinin Şekillenmesinde Ulusal Mantalitesinin Rolü

Okutman Rahiya Umirbekova

ÖZ

Günümüz kültür araştırmalarında ulusların kültürel değerlerine özel ilgi ön planda tutulan çok sayıda çalışmalar yapılmaktadır. Bu anlamda toplumun önemli kurumu olan ailenin Kazaklarda değerlerinin şekillenmesi, bu sürece etki eden ulusal mantalitenin etkisi bildirinin ana konusudur. Eski uluslardan biri olan Kazakların aile içi ilişki ve iletişiminde manevi değerler çok eskilerden şekillenmiş ve günümüze dek korunup saklanarak kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır. Göçebe yaşam tarzı, doğa şartları ve bir geçim kaygısından ortaya çıkan bir durum olsa da tarih boyunca yerleşmiş hayat biçiminde o, kendisine ruhsal, kültürel, geleneksel ve belirli kural ve kaideler içerisindeki yaşantıyı bu ulusun hayatına biçimlendirmiştir. Bildiride günümüz dünyasında ulusal ve etnik camiaların ilişki ve sorunlarının önem arz ettiği, farklılıkların bir yaşam biçimi şeklindeki norma olarak algılanması yönünde araştırmalara katkı sağlamak ve Kazak halkının ulusal değerleri ve aile içerisindeki ilişkilerinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mantalite, Aile Değerleri, Kültür ve Ulus, Ulusal Kimlik, Gelenek ve Görenekler, Juzi

Suriye Denkleminde Türkiye'nin Fırat Kalkanı Harekâtı: İç ve Dış Etkiler

Doç.Dr. Ramazan Erdağ

ÖZ

Türkiye 2000'li yıllarla birlikte dış politikada yeni bir döneme girmiştir. Aktif ve çok boyutlu dış politika anlayışı Türkiye'nin yakın dönemde dünya siyasetinde yaşanan birçok gelişme karşısında geleneksel tutumundan farklı bir yaklaşım benimsemesiyle sonuçlanmıştır. Bu yeni dış politika anlayışının en temel göstergelerinden birisi Arap Baharı süreci sonrası Türkiye'nin Suriye politikasıdır. Türkiye Suriye'de yaşanan gelişmeler neticesinde ılımlı muhalif grupları destekleyerek Suriye rejiminin halkına karşı uyguladığı baskıcı ve şiddet yanlısı tutumu kabul etmediğini ortaya koymuştur. Uyguladığı açık kapı politikası ile önemli sayıda sığınmacıya ev sahipliği yapan Türkiye, Suriye'nin kuzeyindeki otorite boşluğu nedeniyle bölgede etkin hale gelen terör gruplarına karşı Özgür Suriye Ordusunu (ÖSO) destekleyerek askeri bir operasyon başlatmıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin Suriye'de yürüttüğü Fırat Kalkanı Harekâtını iç ve dış etmenler ile birlikte analiz etmektir. Çalışmada harekât öncesi Türkiye'de iç politikada yaşanan gelişmeler ile harekâtın uluslararası politikadaki yansımaları incelenecektir. Çalışma, Türkiye'nin yaşadığı başarısız bir darbe girişiminin hemen ardından askeri ve diplomatik başarısına dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dış Politika, Suriye, Terör, Fırat Kalkanı Harekâtı

Türkiye'de Okul Sosyal Hizmetinin Önemi ve Gerekliliği: Konya Örneği

Arş.Gör. Rasim Babahanoğlu - Arş.Gör. Doğa Başer

ÖZ

ÖZET Amaç: Bu çalışma, Türkiye genelinde olmak üzere bütün okullarda sosyal hizmet birimi oluşturmanın önemini ve gerekliliğini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Okul sosyal hizmetinin amacı, çocuk ve ailelere yönelik daha kapsamlı hizmetlerin ortaya koyulmasını içermektedir. Yöntem: Araştırma literatürden yararlanılarak geliştirilen anket formu ile yapılandırılmış olan bu form ile de yarı görüşme/mülakat tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın Evreni Selçuklu İlçesinde yer alan devlet okullarında çalışan öğretmenler, örneklemi ise Bosna Hersek mahallesinde bulunan üç tane okulda çalışan öğretmenler olarak rastgele seçilmiştir. Konya Selçuklu ilçesi Bosna Hersek mahallesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı üç okulda çalışan (Aliya İzzet Begoviç İmam Hatip Ortaokulu, Necip Fazıl Kısakürek Ortaokulu ve Bosna Hersek İmam Hatip Lisesi) 139 öğretmene çalışma uygulanmıştır. Sonuç: Araştırma sonuçları konuyla ilgili literatür ışığında tartışılmış ve okul sosyal hizmetinin uygulamasında rolüne ve önemine dikkat çekilmiştir. Bu model uygulamanın sosyal hizmet uzmanları tarafından gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanmış ve mesleğin görevleri tanımlanmıştır. Sonuçta sosyal hizmet uygulamalarının yetersiz olduğu ülkemizde okul sosyal hizmetinin okullar vasıtasıyla sunulmasını öngören bir okul sosyal hizmet uygulaması modeli geliştirilmesi için bütün katılımcılardan destek ve istek gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Okul Sosyal Hizmeti, Sosyal Hizmet, Aile

Osmanlı Dönemi Antalyalı Âlimler

Prof.Dr Recep Dikici

ÖZ

Tarihteki en önemli ilim ve kültür merkezlerinden biri de, Antalya ilidir. Bu bölgedeki mevcut medreseler ile çeşitli bilim dallarında yetişen âlimler, bu gerçeği açıkca göstermektedir. Bu yüzden Nadir Tabakât kitaplarından ve Türkiye İhtisas Kütüphânelerinden tesbit edebildiğimiz aralarında Aksekili Ahmed Hamdi Efendi, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Mehmet Hilmi Efendi, Abdurrahman Habib Efendi, Muhammed Sinan Ümmi, Alâiyeli Abdullah Hilmi Efendi, Muhammed b. Mustafa Alâiyevî, Elmalı Muhammed Hakkı Efendi, Alâiyeli Minkârizâde Ömer Efendi ve İbrahim Himi Efendi'nin de bulunduğu Osmanlı dönemi Antalyalı âlimlerin hayatları ile fıkıh, hadis, tefsir, kelam, kıraet, İslâm tarihi, ahlâk, tasavvuf, dinler Tarihi, lügat, felsefe ve mevize'ye dâir kütüphânelerde bulunan Arapça, Farsça ve Osmanlıca elyazması ve matbû eserlerini topluca sunmak, bilim dünyası için son derece faydalı olacaktır. Böylece Antalya kültür tarihi ile ilgili ciddî bir boşluk doldurulacak ve araştırmacılara bu hususta yön verilecektir. Maalesef böyle önemli bir konu, günümüze kadar hiç ele alınmamıştır. Burada "Büyüklerini tanımayan bir millet, asla yükselemez." vecizesi de, burada hatırlatılmalıdır. Antalya'nın kültür tarihini de gün yüzüne çıkarmak, şanlı milletimizin bu azîz değerlerine katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Antalya, Âlimler

Otel İşletmelerinde Kapalı Alan Hava Kalitesinin Önemi

Yrd.Doç.Dr. Reyhan Arslan Ayazlar

ÖZ

Temiz hava yaşamın temel gereksinimlerinden biridir. Günümüzde bireylerin zamanlarının büyük bir kısmı kapalı alanlarda geçmektedir. Dolayısıyla kapalı alan hava kalitesi en az açık alanlardaki kadar öneme sahiptir. Hava kirliliği turistlerin destinasyon tercihlerinde de etkili olmaktadır. Bu kapsamda çalışmada otellerdeki kapalı alan hava kalitesinin önemini ortaya konmak amaçlanmaktadır. Uluslararası literatürde konuyla ilgili sınırlı sayıda çalışma yer almaktadır. Ulusal literatürde otel işletmelerinde kapalı alan hava kalitesine yer verilmemesi nedeniyle bu çalışma ile literatürdeki boşluğa katkıda bulunmak hedeflenmiştir. Çalışmada otellerdeki kapalı alan hava kalitesinin önemine değinildikten sonra bu konudaki öneriler ele alınmıştır. Bu çalışma ile başta otel yöneticileri olmak üzere, otel çalışanları ve turistlere yönelik farkındalık oluşturulması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otel İşletmeleri, Kapalı Alan Hava Kalitesi

Türkiye'de Otomotiv Sanayi

Yrd.Doç.Dr. Rıdvan Erdoğan

ÖZ

TÜRKİYE'DE OTOMOTİV SANAYİ Ülkelerin kalkınmalarının temelinde sanayi faaliyetleri yer almaktadır. Sanayi devrimi ile birlikte önemini kavrayan bir takım ülkeler, yatırımlarını bu alana kaydırmışlardır. Kalkınmış, gelişmiş ülkelerin gelişmişliğinin temelinde sanayi faaliyetleri yatmaktadır. Bir çok çeşidi olan sanayiinin bazı kolları diğer sanayi faaliyetlerine de temel teşkil etmektedir. Bunlardan biride otomotiv sanayidir. Dünyada 49 ülkede otomotiv üretimi yapılmaktadır. Bu ülkeler arasında Türkiye,2015 yılı itibariyle 1 359 bin araç üreterek küresel otomotiv sanayiinde 13. sırada yer almaktadır. Pazarda Çin, ABD, Japonya, Almanya ve Güney Kore ilk beş sırayı almaktadırlar. 91 milyonun üzerinde araç üretiminin gerçekleştiği 2015 yılında dünya üretiminde Türkiye'nin payı % 1,49' dur. 1963 yılından beri üretim yapılan bu sanayi kolunda 7 çeşit ürün üretilmektedir. Üretilen araç sayısı yanı sıra yedek parça üretiminin de gerçekleştiği bu sanayi kolunda 14 firma üretim yapmaktadır. Ülkemizim sanayi tesislerinin yoğunluk kazandığı Marmara bölgesi, otomotiv sanayinin de yoğunlaştığı bölgedir. Bölgede Kocaeli, Sakarya ve Bursa illeri bu sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı yerlerdir. Bunun yanı sıra İstanbul ve Tekirdağ illerinde de bu sanayi faaliyetleri mevcuttur. Marmara bölgesinden başka İç Anadolu'da (Ankara) ve Akdeniz (Adana) bölgelerinde de bu sanayi faaliyetine yönelik üretim yapılmaktadır. Tüm bu sayılan alanlarda 2015 yılı itibariyle 48 748 kişi istihdam edilmektedir. Otomotiv sanayi kendisi imalat yaptığı gibi başka sanayi kollarından hammaddeye gereksinim duyarak farklı sanayi faaliyetlerininde canlı olmasını sağlamaktadır. Bu açıdan hem küresel pazarda yer etmek hem de ülke kalkınmasını hızlandırmak için çok önemli sanayi kollarından birini hatta belki birincisini oluşturmaktadır. Bu sanayi kolunda ülkemizde hem yerli imalata öncelik verilmesi hem de daha fazla firmaların yatırım yapmaları teşvik edilerek ekonomik kalkınmışlığın sağlanması, gelecek nesillere olan borcumuzun ödenmesini sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanayi, Otomotiv

Siyasi Ahlak İkilemleri: Pamukkale Üniversitesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Ferihan Polat - Rıdvan İlbek

ÖZ

İnsanlık tarihi kadar eski olan ahlak ve siyaset, bireylerin toplumla ilişkisinde değer tutum ve davranış kodlarını belirleyen iki olgudur. Antik Yunandan Pozitivizmin doğuşuna kadar siyasi olanın ahlakiliği üzerine yapılan tartışmalar, felsefi boyutta yürütülürken; Siyaset Biliminin bir bilim dalı olarak gelişimi sonrasında daha amprik çalışmalara yönelmiştir. Bu çalışma Shelton S. Steinberg ve David T. Austern'in kamu görevlilerinin karşılaştıkları ikileme dayanarak yaptıkları araştırmayı temel almış ve siyasal ahlak açısından Yoldan çıkarıcı, Görevci ve Ahlakçı davranış tiplerini kullanmıştır. Buna göre de Pamukkale Üniversitesi'nde, Siyaset Psikolojisi dersi alan ve kamu görevliliğine aday olan 154 öğrenciye beş örnek olay üzerinden "evet" veya "hayır" olarak cevaplayacağı ve bu cevaplarını gerekçelendireceği ikilemler sorulmuştur. Alınan cevaplar neticesinde siyasal ahlak açısından hangi tipe ne kadar öğrencinin girdiği açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Ahlak, Yoldan Çıkarıcı Davranış, Görevci Davranış, Ahlakçı Davranış, Pamukkale Üniversitesi

Siyasal Pazarlama Kapsamında 30 Mart 2014 Yerel Seçimlerine Katılan Muhtar Adaylarının Pazarlama Faaliyetlerine ve Tutundurma Çabalarına Yönelik Bir Araştırma: Niğde İli Örneği

Öğr.Gör. Ruhan İri - Yrd.Doç.Dr. Murat Toksarı

ÖZ

Bu çalışma, siyasal pazarlama kapsamından hareketle 30 Mart 2014 Türkiye Yerel Seçimlerinde Niğde il merkezindeki mahallelerde adaylıklarını ilan eden muhtar adaylarının yürüttükleri seçim kampanyalarında kullandıkları tutundurma faaliyetlerine yönelik olarak hazırlanmıştır. 01-30 Mart tarihleri arasında Niğde il merkezindeki muhtar adaylarıyla yapılan yüz yüze görüşmeler neticesinde elde edilen veriler ve bilgiler doğrultusunda kullanılan tutundurma faaliyetlerine yönelik olarak içerik çözümlemesi yöntemi yapılarak sonuçları değerlendirilmiştir. Aynı zamanda, muhtar adaylarının yayınladıkları kendilerini tanıtıcı broşürlerdeki sloganlarının yanı sıra seçmenlerine yönelik uyguladıkları tutundurma çabaları arasında yer alan reklam, halkla ilişkiler, tanıtım ve propaganda faaliyetlerine yer verilmiştir. Gerçekleştirilen çalışma, tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Niğde il merkezindeki mahalle muhtar adayları oluşturmaktadır. Araştırma mevcut durumu belirlemeye yönelik tanımlayıcı durum tespiti yapmak amacındadır. Yine araştırma daha önce bu alanda çalışma yapılmaması ve ileride daha sonra bu alanda yapılabilecek araştırmalara ışık tutması açısından önemlidir. Araştırma sonucunda, muhtar adaylarının seçim kampanyalarında kendilerinin ürettikleri pazarlama ve tutundurma faaliyetlerini kullandıkları, uzman bir pazarlama işletmesi veya ajansından destek almadıkları sonucunu ortaya çıkarmıştır. Yine adaylar tarafından pazarlama faaliyetlerinde çok fazla sosyal medya, internet, radyo, televizyon, yerel gazete ve dergilerin bir tanıtım aracı olarak tercih edilmediği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhtar, Niğde, Siyasal Pazarlama, Reklam, Yerel Seçim

Kilis'te Yaşayan Suriyeli Sığınmacılar

Doç.Dr. Sadettin Paksoy - Mine Karadeniz Özgüven

ÖZ

Küreselleşmenin etkisiyle meydana gelen değişme ve gelişmeler yeryüzündeki bütün ülkeleri etkilemektedir. 21. Yüzyılda gerçekleşen ekonomik, politik, teknolojik değişme ve gelişmeler bütün ülkelerin siyasal, ekonomik ve sosyal yapılarını etkilemiştir. Son zamanlarda Arap ülkelerinde yaşanan siyasal, ekonomik ve sosyal problemler yönetimin değişmesine, toplumsal bilincin güçlenerek halkın ortak hareket etmesine vesile olmuştur. Arap ülkelerindeki bu radikal değişim Arap Baharı'nı ortaya çıkarmıştır. 21. Yüzyılın en büyük olayı olarak nitelendirilen Arap Baharı ilk olarak 17 Aralık 2010'da Tunus'ta başlayıp daha sonra Ortadoğu'daki birçok ülkeye yayılmıştır. Suriye, 15 Mart 2011'de Arap Baharı'na dahil olup bu baharı en acı şekilde yaşayan ülke olmuştur. Suriye'deki Arap Baharı zamanla iç savaşa dönüşmüş ve çok ağır bilançolarla karşı karşıya kalınmıştır. Suriye'de hala devam etmekte olan iç savaş neticesinde birçok Suriyeli ülkelerini terk etmek zorunda kalmıştır. Bu göç çeşitli ülkelere yapılırken en büyük göç dalgası Türkiye'ye olmuştur. Dolayısıyla Türkiye de Arap Baharı'ndan ciddi anlamda etkilenmiştir. Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin bir kısmı Kilis'te yaşamaktadır. Kilis nüfusundan daha fazla Suriyeli Kilis'te yaşamaktadır. Bu saha çalışması Arap Baharı'nın başlangıcından günümüze kadar yaşanan gelişmeleri saptamak; savaş nedeniyle sığınmacı pozisyonuna düşen insanların; özellikle komşu ülkelere yerleşmeleri halinde; yerleştikleri yerler üzerindeki etkisini ölçmeyi ve oluşabilecek olumlu-olumsuz sonuçları saptamayı hedeflemektedir. Bu amaçla Kilis'teki yerli işletmecilere 24 sorudan oluşan 100 adet anket uygulanmış, Kilis'te bulunan Suriyeli sığınmacıların il ekonomisine etkisi ve Kilis halkının Suriyeli sığınmacılarla ilgili değerlendirmeleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Baharı, Suriyeli Sığınmacılar, Ekonomi, Kilis

Özel Hastane Tercihinde Kurumsal İmajın Rolü

Öğr.Gör. Şadiye Nur Güleç

ÖZ

Günümüz rekabet koşullarında gittikçe büyüyen ve birbiriyle benzeşen kurumlar için önemli bir ayırdedicidir kurum imajı. Sanayi devriminden bu yana ürünlerin, hizmetlerin ve kurumların birbiriyle tıpa tıp benzer hale geldiği, artık somut anlamda bir farklılık elde edilemediği noktada kurum imajı imdada yetişmiş ve kurumlar için gözle görülemeyen, elle tutulamayan ancak önemli bir katma değer olarak varlığını kabul ettirmiştir. Nitekim imajını yöneten kurumlar dışarıya rakiplerinden daha olumlu bir intiba vererek hedef kitlelerinin tercihinde ilk sıralara yerleşmeyi sağlayabildiği gibi, girdiği darboğazlardan daha kolay çıkabilmeyi, ekonomik değerini artırabilmeyi, nitelikli elemanları bünyesine çekebilmeyi ya da hükümet organlarıyla iyi ilişkiler geliştirebilmeyi kolaylıkla başarabilmektedir. Hizmet sektöründe faaliyet gösteren kurumlar için imajın ayrı bir önemi olduğu söylenebilir. Çünkü hizmetin taşınamaz ve depolanamaz özelliklere sahip olması yerinde ve anında tüketilmesini gerektirmekte ve bu da verilen her bir hizmetin birbiriyle aynı özene sahip olmasını gerektirmektedir. Özellikle sağlık hizmeti sağlayıcısı olarak "Özel Hastane"ler, hizmet alanının insan sağlığı olması nedeniyle müşterisi olan hastalarına hem hizmet anında hem de sonrasında ayrı bir ihtimam ve hassasiyet göstermekle mükelleftirler. Çünkü özel hastanelerden alınan hizmetin hastanenin imajıyla uyumlu olması hastanenin olumlu imajını pekiştirecek, tercih edilirliğini artıracaktır. Yukarıdaki bilgiler ışığında özel hastane tercihinde kurumsal imajın rolünü inceleyen bu çalışma 3 bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, imaj kavramı üzerinde durularak, imajın tanımı, ögeleri, fonksiyonları ve çeşitleri ele alınmış, özellikle çalışma konusu olması dolayısıyla kurumsal imajın nasıl oluştuğu, tarihi gelişimi ve kurum imajını oluşturan ögelere yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde, sağlık hizmeti ve hastane kavramları üzerinde durularak özel hastanenin açılımı yapılmış ve özel hastane tercihinde etkili olan faktörler sıralanarak, özel hastanelerde kurumsal imaj oluşturmaya yönelik çalışmalar tek tek açıklanmıştır. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ise veri toplama tekniği olarak gerçekleştirilen anket uygulaması Samsun ili baz alınarak 504 kişiye uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilerek, bulguları ve yorumları aynı bölüm içerisinde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Imaj, Kurum İmajı, Sağlık Sektörü, Özel Hastane, Halkla İlişkiler

Türkiye'de İller Arası Göç Hareketinde Cinsiyet Yapısının Analizi (2014-2015)

Yrd.Doç.Dr. Salih Birinci - Arş.Gör. Çağlar Kıvanç Kaymaz - Prof.Dr. Mehmet Zaman

ÖZ

Nüfusun değişimi üzerinde önemli bir paya sahip olan göçlerin miktarı, yönü, göç etme nedenlerinin yanı sıra göçe katılanların sosyoekonomik niteliklerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar göç araştırmalarında ön plana çıkmaktadır. Bunlar içinde göçe katılanların cinsiyet yapısı, kadın veya erkek nüfusun göç hareketine ne düzeyde katıldığı ve bu durumun göç alan ve göç veren alanlarda meydana getirebileceği sosyoekonomik değişikliklerin tespiti açısından önem taşımaktadır. Göçler nüfusun sayısal değişimi yanında hem göç alan hem de göç veren alanların nüfusun sosyoekonomik niteliklerini önemli ölçüde değiştirme etkisine sahiptir. Bu çalışmada 2014-2015 döneminde Türkiye'de iller arasında gerçekleşen göç hareketi cinsiyet bakımından incelenerek cinsiyet bazında illerde oluşan nüfus değişimi ve göç etkinliği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bunun için TÜİK'in 2014-2015 dönemi ADNKS nüfus sayım sonuçları ve göç istatistiklerinden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda elde edilen veriler Excel programına girilmiş ve göç devinimi ve göç etkinliği yöntemleri kullanılarak il düzeyinde kadın ve erkek nüfusta göç etkinliği ve bu durumun cinsiyet bazında meydana getirdiği nüfus değişimi hesaplanmıştır. İl düzeyinde tespit edilen bu oranlar ArcGIS 10.3 programı ile dağılım haritaları yapılarak 2014-2015 döneminde meydana gelen göçlerin cinsiyet bazında gösterdiği özellikler açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Iç Göç, Göç ve Cinsiyet, Nüfus, Türkiye

Işletmelerin Sermaye Yapılarının Öz Sermaye Karlılığı Üzerine Etkisi: Bist Teknoloji Endeksi Üzerine Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Nazan Şak - Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kıllı - Yrd.Doç.Dr. Samet Evci

ÖZ

İşletmelerin, varlıkların finansmanında kullandığı yabancı kaynak ve öz kaynak bileşiminin belirlenmesine ilişkin uyguladığı sermaye yapısı politikaları işletmelerin karlılığını etkilemektedir. Yabancı kaynak kullanımı nedeniyle katlanılan faiz giderlerinin vergi matrahından indirilmesiyle sağlanan avantaj karlılığı da olumlu yansıyabilmektedir. Aynı miktarda kaynak kullanılsa dahi işletmelerin sermaye yapısı içerisindeki yabancı kaynak ve öz kaynak bileşimi bu işletmelerin karlılığın farklılaşmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, finansal yapı oranlarından (borç oranları, kaldıraç oranları) hareketle işletmelerin sermaye yapılarının öz sermaye karlılığı üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışmada, Borsa İstanbul (BİST) Teknoloji Endeksinde işlem gören işletmelerin finansal yapı oranları ile öz sermaye karlılık oranı kullanılmış ve oranlar arasındaki ilişki regresyon yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu yönüyle çalışmanın, işletmelerin varlıklarının finansmanında kullanacağı yabancı kaynak öz kaynak bileşimini en uygun şekilde belirlemelerine katkı sağlaması ve kaynak kullanımlarının öz sermaye karlılıklarını nasıl etkileyebileceğini ortaya koyması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Yapı Oranları, Öz Sermaye Karlılığı, Sermaye Yapısı

Genel Sistemler Teorisi ve Uluslararası İlişkiler

Arş.Gör. Samet Yilmaz

ÖZ

Sistem düşüncesi endüstriyel üretimden silah sanayisine, kitle iletişimden politikaya uzanan bir yelpazede bahsi geçen bir kavramdır. 1950'li yıllarda gelişmeye başlayan sistem düşüncesi klasik bilim anlayışının ortaya çıkardığı eksiklikleri gidermeye yönelik bir girişimdir. Bilindiği üzere klasik bilim anlayışında olgular, parçalar arasındaki etkileşime indirgenerek açıklanmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra modern bilimin artan oranda uzmanlaşmaya yönelmesi çeşitli bilim dalları arasındaki ilişkilerin kopmasına sebep olmuştur. Bu çerçevede modern bilimin bu eksikliğini gidermeye yönelik olarak, farklı bilimsel alanlar arasında izomorfik bir bağlantı kurmak amacıyla "Genel Sistemler Teorisi" (GST) geliştirilmeye çalışılmıştır. GST'nin temel amacı farklı bilim dallarına uygulanabilecek bir sistem modeli ya da yaklaşımı ortaya koymaktır. Bu girişim hem sosyal bilimlerde hem de doğa bilimlerinde etkili olmuş ve bütünü açıklamaya yönelik sistemik modeller geliştirilmeye çalışılmıştır. Belirtilen bu yaklaşım çerçevesinde, uluslararası ilişkileri disiplini içerisindeki sistem yaklaşımları ve GST'nin bu yaklaşımlar üzerindeki etkisi ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sistem, Genel Sistemler Teorisi, Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Sistem

Siyasal Yönetim Sistemlerinden Parlamenter Sistem ve İtalya Örneği

Dr. Sami Zariç

ÖZ

Ulus devletler 20. yüzyılda modernleşme süreciyle birlikte değişen dünya koşulları ve iç siyasi yapıları gereği değişik yönetim biçimleri benimsemişler, farklı sistemleri uygulamaya geçirmişlerdir. Egemenliğin biçimsel ve/veya biçimsel ve gerçek anlamda halk adına kullanıldığı rejimler Meclis Hükümeti, Parlamenter, Yarı başkanlık ve Başkanlık Rejimleri seklinde sınıflama genel kabul görmektedir. Bu rejimler "Çağdaş Siyasal Rejimler" olarak da adlandırılmaktadır. Parlamenter rejimler devlet başkanının seçimle işbasına gelmediği meşruti monarşilerde uygulanabildiği gibi devlet başkanının dolaylı bir şekilde veya doğrudan halk tarafından seçildiği cumhuriyetlerde de uygulanmaktadır. Parlâmenter hükümet sistemi, yasama ve yürütme kuvvetlerinin birbirinden "yumuşak" şekilde ayrıldığı bir hükümet sistemidir. Bu sistemde, yasama ve yürütme yetkileri kural olarak iki ayrı organa verilmişse de, bu organlar birbirinden tam olarak bağımsız değildir. Anayasal hükümlere göre İtalya'yı bünyesinde siyasal yerinden yönetim unsurları bulunan üniter bir devlet şeklinde tanımlamak mümkündür. Hatta İtalya'yı (bölgeselleşmiş bir devlet) olarak tanımlayanlar da bulunmaktadır. Parti ve seçim sistemlerine bağlı olarak, tek partinin çoğunluğa sahip olmaması durumunda ortaya çıkan koalisyon hükümetleri yasama-egemen parlamenter sistemlerin sorunlarından birisi olarak gösterilmektedir. Tüm bunların yanı sıra İtalyan siyasal sistemini nitelendirmek için partikrasi kavramı da kullanılmaktadır. İtalyan siyasal sistemini şekillendiren Anayasa, yürürlüğe girdiği 1948 yılının atmosferini de yansıtmaktadır. Henüz geride kalmış olan Faşist Rejime tepki anlayışı içerisinde hazırlanmış bulunan Anayasa, iktidarın mümkün olan en fazla sayıda merkez arasında paylaşımını hedeflemiştir. Özellikle ekonomik krizden etkilenen İtalya ve İspanya gibi ülkelerde ekonomik sorunlar beraberinde sistem tartışmalarını da getirebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Parlamenter Sistem, Hükümet, Anayasa, İtalya, Kuvvetler Ayrılığı, Yasama

Kadın İstihdam Sorunlarının Aşılmasında Belediyelerin Üzerine Düşenler

Yrd.Doç.Dr. Sanem Berkün - Yrd.Doç.Dr. Banu Özbucak Albar

ÖZ

Kadınların istihdam sürecinde dezavantajlı durumda olduğu bilinmekte, bu durum gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde farklı düzeylerde gözlenmektedir. Kadın istihdamı önündeki engellerin kaldırılması uluslararası, ulusal ve yerel düzlemde çözüm bekleyen önemli sosyal sorunlar arasındadır. Son yıllarda halka en yakın yönetim birimi olan yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluk alanının geliştirilmesi ve alternatif yerel sosyal politikaların üretilmesine hız verilmiştir. Türkiye gelişmekte olan ve dezavantajlı sosyal gruplar açısından ek sosyal politikalara ihtiyaç duyan ülkelerden biridir. 2000'li yıllarla mevzuat ve uygulamalarda yerel yönetimlerin sorumlulukları önemli ölçüde artmış ve Türkiye'de yaşanan değişimden etkilenmiştir. Bu çalışma ile öncelikle Türkiye'de kadın istihdamı önündeki engellere değinilecek ve kadın istihdamının artırılmasında belediyelerin üzerine düşenler mevzuat ve uygulamalar üzerinden irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Istihdam, Kadın, Belediye, Yerel Yönetim, Türkiye

Bir Yükseköğretim Kurumunda Çalışan Akademisyenlerin Mesleki Profesyonellik Tutumlarının Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Satı Dil - Yrd.Doç.Dr. Kemal Dil - Öğr.Gör. Güzin Yasemin Tunçay

ÖZ

Herhangi bir insan topluluğu gibi devlet de toplumun içinde doğmakla birlikte, kendisine özgü bir yapısı olan, bu yapıyı koruyacak, denetleyecek, yeniden üretecek ve kalkındırıp geliştirecek kurumlaşmayı içeren siyasal, hukuksal ve toplumsal nitelikleri olan bir varlıktır (Althusser, 2003, 62-79; Akal, 2005). Literatürde, siyaset, hukuk, ekonomi, aile, din, eğitim gibi kurumlar üzerinde şekillenen bu kurumlaşmada özellikle devlet yapısının üretimi, yeniden üretimi, gelişimi ve sosyo-ekonomik refahı açısından eğitim kurumunun başat rol oynadığı vurgulanmıştır (Sen, 2004; Althusser, 2003, 62-79; Bourdieu, 2006, 121; Bourdieu, 2015, 239-261; Apple, 2006). Bununla birlikte, bir devlette hem kendi içindeki yurttaşların hem de insanlığın refahı ve mutluluğu için bireylerin yeteneklerinin keşfine, gelişimine ve üretkenliğinin arttırılmasına; özgür, eşit ve adaletli bir yaşam alanının oluşturulmasına yönelik teorileri, modelleri, teknolojileri, fikirleri, uygulamaları vs. ortaya koymada yine eğitim kurumunun hayati işleve sahip olduğu uluslararası farklı eğitim kuramlarınca da desteklenmiştir (Field, 2006, 64-71; Sen, 2004; Gutek, 2006; Freire, 2003). Eğitim kurumunun bu işlevleri ve işleyiş süreci konusunda Türkiye'ye yönelik literatür mevcuttur (Akyüz, 2007; Kaya, 1984; Okçabol, 2005; Tekeli, 2011). Kuşkusuz eğitim kurumu, sahip olduğu bu işlevi, farklı bileşenler (ilk ve orta dereceli okullardan yükseköğretim kurumlarına, öğretmenden profesöre, öğrenciden, veliye, kurum idarecilerinden politikacılara) üzerinden yerine getirmektedir. Yükseköğretim kurumları ve buralardaki akademik personeller de bu bileşenler arasında yer almıştır. Türkiye'de kanunla tanımlanmış amaç ve ilkelere göre kamu adına profesyonel düzeyde hizmet üreten kurumlar yükseköğretim kurumları; bu kurumlarda öğretim elemanları olarak tanımlanan çalışanlar ise, profesyonel düzeyde hizmet üreten akademik personeli oluşturmuştur (YÖK, 2015). Bilim adamı, akademisyen, bilim insanı, aydın, entelektüel gibi nitelemelere muhatap olan akademik personel, her türden teorik ve deneysel bilgi ile düşün, teknoloji ve uygulama arasında ilişki kurmaktadır (Timur, 2000; Okçabol, 2007; Ercan, 2011; YÖK, 2006; TÜSİAD, 2008; Nalbantoğlu, 2011; Çetinsaya, 2014). Uzun eğitim süreci içinde elde ettikleri bilgi ve beceri ile uzmanlaşmaları, bu uzmanlıklarını, belirlenmiş standartları içeren belgelere (diploma vs) dayandırmaları, belli etik ve hukuki ilkeler çerçevesinde örgütlü mesleki alan içerisinde etkinlikte bulunmaları nedeniyle bu toplumsal kesim profesyonel niteliklere sahip olarak görülmektedir (Karasu, 2001). Türkçe'deki kullanımıyla özel bilgi ve beceri içeren işleri çağrıştıran "profesyonellik" kavramı, insanlık tarihinde bin seneyi aşan varlığıyla pek çok değişiklik geçirmiştir (Karasu, 2001, 37; Mook vd., 2009). Bu kavram çoğunlukla önemli olduğuna inanılan bir tutum ve davranış biçimi olarak tanımlansa da, tek bir tanımla açıklanması güç bir kavramdır. Kişinin aldığı eğitim ve tabi olduğu değerlendirmeler sonucunda kazandığı yeterlilik durumu olarak açıklanmış olan profesyonellik terimi "başkalarının iyiliği için (örneğin refah devleti gibi) hizmet olarak ortaya konulan, bilgi ve beceriyi içeren bir uğraş" olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda akademisyenlerin profesyonel davranışlara sahip olması, yükseköğretimde kalitenin artması açısından önemlidir. Ülkemizde son yıllarda farklı meslek üyelerinin (hemşirelik, öğretmenlik vd) profesyonellik algılarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalara ulaşılmış, ancak akademik personellik üzerinde yapılmış bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, bir üniversitedeki akademik personellerin meslekte profesyonellik tutumlarının betimlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmada, akademik personellerin profesyonellik tutumları ile bazı sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişkiler değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, akademisyenliği tercih nedenleri ile mesleklerinin avantaj ve dezavantajlarına ilişkin görüşleri de belirlenmiştir. Araştırma tanımlayıcı tipte olup, araştırmanın evrenini bir üniversitede çalışan tüm akademik personel oluşturmuştur. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip, veri toplama sürecinde raporlu, izinli ya da diğer kurumlara görevlendirilen akademisyenler hariç, 255 akademisyene ulaşılmıştır. Çalışma, görüşmeyi ve anket formunu doldurmayı kabul eden ve ölçme araçlarını değerlendirmeye uygun şekilde tamamlamış olan 230 kişi ile yürütülmüştür. Veri Toplama Araçları olarak Akademisyen Tanıtım Formu ve Meslekte Profesyonel Tutum Envanteri kullanılmıştır. Veriler sayı, yüzde, Mann-Whitney-U ve Kruskal-Wallis ve regresyon analizi testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmada akademisyenlerin MPTE puan ortalamasının iyi düzeyde (143.18+9.65) olduğu saptanmıştır. Regresyon analizi sonucunda akademisyenliği tercih nedeninin profesyonellik tutumunu yordadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Personel, Profesyonellik, Meslekte Profesyonel Tutum

Yabancı Turistlerin Belek Bölgesi'ni Bir Golf Destinasyonu Olarak Tercih Etmesinde Etkili Olan Çekici Faktörler

Melahat Avşar - Yrd.Doç.Dr. Savaş Artuğer

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'ye gelen yabancı turistlerin Belek Bölgesi'ni bir golf destinasyonu olarak tercih etmesinde etkili olan çekici faktörleri belirlemektir. Araştırmanın evreni, Belek'i 2016 yılı Mart ayında ziyaret eden yabancı golf turistlerden oluşmaktadır. Bu bağlamda toplam 440 yabancı turistten veri elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel analizlerden, faktör analizi, güvenirlik analizi, t-testi ve varyans analizi gibi istatistiksel testlerden faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda, yabancı turistlerin Belek Bölgesi'ni bir golf destinasyonu olarak tercih etmesini etkileyen en önemli faktör; "golf tatil yeri/sahası olanakları ve hizmetleri" olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer bir ifadeyle, Belek'in kaliteli golf sahalarına sahip olması, golf tatil yeri özellikleri ve olanakları ve golf oynayan kişilere sunmuş olduğu hizmetler yabancı turistlerin Belek'i tercih etmesinde etkili olmuştur. Ayrıca araştırma sonucunda; yabancı turistlerin Belek Bölgesi'ni bir golf destinasyonu olarak tercih etmesinde etkili olan çekici faktörlerin, turistlerin cinsiyet, yaş, eğitim seviyeleri, ziyaret sayıları ve golf tatiline katılım şekillerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Seyahat Motivasyonu, Çekici Faktörler, Golf Turisti, Belek

Tarıma Dayalı Sanayi İşletmelerinde Finansal Performans Analizi (Amasya İli Un Sanayi Sektöründen Bir Örnek)

Prof.Dr. Halil Kızılaslan - Savaş Nalinci

ÖZ

Bu çalışmada, tarıma dayalı sanayi işletmelerinde finansal performansın nasıl ölçülebileceği ve analiz edilebileceği konusu irdelenmektedir. İlk olarak, finansal performans ölçümü ve analizinin neden önemli olduğuna değinilmekte, ardından finansal performansın ölçülebilmesi için ihtiyaç duyulan verilerin ana unsurları, referans değerler ve kârlılık, likidite, borç ödeme gücü ve verimliliğin anahtar ölçütleri olarak rasyolar üzerinde durulmaktadır. Daha sonra rasyoların hesaplanması ve bir işletmenin finansal performansının değerlendirilebilmesi için eldeki rasyo değerlerinin referans değerlerle karşılaştırılması konusu tartışılmakta ve sağlıklı veri tabanına olan ihtiyacın önemi vurgulanmaktadır. Son olarak da Amasya'da un sanayi sektöründe faaliyetini sürdüren bir tarıma dayalı sanayi işletmesinin örnek analizine yer verilmektedir. Araştırma sonucunda; örnek işletmenin 2014 ve 2015 yılı verilerine göre öz kaynak yapısı güçlü tarıma dayalı bir sanayi işletmesi olduğu belirlenmiştir. İşletmenin orta vadede rekabet şansını arttırabilmesi için pazarlama stratejisini geliştirmesi, yeni pazarlara ve hatta uluslararası pazarlara açılabilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarıma Dayalı Sanayi İşletmeleri, Finansal Performans Analizi

Kırsal Kalkınmanın Sağlanmasında Agroturizm Olanaklarının Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Saye Nihan Çabuk - Prof.Dr. Verda Canbey Özgüler - Arş.Gör. Taki Can Metin - Yrd.Doç.Dr. Hilmi Rafet Yüncü - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Birleşmiş Milletler tarafından yeşil ekonominin oluşturulmasında etkili on sektörden biri olarak tanımlanan turizm, istihdam sağlayarak yoksulluğun azaltılması ve kırsal kalkınmanın sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Turizme konu olan doğal ve kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımı, hem ekonomik hem de sosyal bir sürdürülebilirlik için şarttır. Bu çerçevede sürdürülebilir turizm türleri giderek önem kazanmaktadır. Yerel tarımsal ürünlerin, faaliyetlerin ve yaşam biçimlerinin yerinde deneyimlenmesi olarak tanımlanabilen agroturizm, günümüzde kırsal kalkınmanın desteklenmesini sağlayan turizm türlerinin başında gelmektedir. Kırdan kente göçün artması sonucu kırsal yerleşimlerin terk edildiği, tarım arazilerinin, kırsal kaynakların, değerlerin ve kültürün giderek yitirildiği ülkemizde agroturizm, sağladığı olanaklarla hem kalkınmayı hem de kültürel ve çevresel değerlerin korunmasını sağlayacak önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu çerçevede, Anadolu Üniversitesi bünyesinde İzmir-Karaburun örnekleminde agroturizm fırsatlarının değerlendirilmesini amaçlayan bilimsel araştırma projesi yürütülmektedir. Bu bildiride agroturizmin kırsal kalkınmadaki rolü ele alınarak bahsi geçen proje de kısaca tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Agroturizm, Sürdürülebilir Turizm

Havalimanı Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma

Doç.Dr. Nuriye Güreş - Arş.Gör. Harun Yılmaz - Arş.Gör. Seda Arslan - Arş.Gör. Cemal Durmuşçelebi

ÖZ

Son yıllarda, havayolu taşımacılığı sektöründe rekabetin artması ve hizmetlerin yolculara daha uygun fiyata sunulmasıyla, yolcu sayısında artış ve sektörde hızlı bir gelişim yaşanmaktadır. Yolculara yönelik havacılık hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde, havayolu işletmelerinin yanı sıra havalimanlarının da kaliteli hizmet sunması son derece önemlidir. Bu nedenle bu çalışmada, Türkiye'deki havalimanlarının hizmet kalitesinin değerlendirilmesi amacıyla bir saha çalışması yapılmıştır. Türkiye'nin çeşitli havalimanlarında yolculara, havalimanlarının sunduğu hizmetlerle ilgili, 5'li Likert ölçeğinde hazırlanan sorular ve demografik sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. 370 yolcuya anket uygulanmış ve 345 geçerli anket elde edilmiştir. Verilerin analizi amacıyla; Faktör analizi, T-Test ve ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre; havalimanlarına ulaşım, havalimanlarındaki güvenlik ve sağlık hizmetlerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Son olarak, havalimanlarındaki hizmet kalitesinin arttırılmasına yönelik havalimanı yöneticilerine bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Havacılık Endüstrisi, Hizmet Kalitesi, Havalimanı, Yolcu

Yaşlı Dostu Kent Kavramının Sosyal Politikalar Açısından Önemi Antalya Örneği

Yrd.Doç.Dr. Seda Topgül - Ahmet Güven

ÖZ

Dünya nüfusu hızla yaşlanmaktadır. 2050 yılı için yapılan projeksiyonlara göre, 60 yaş üstü nüfus dünya nüfusunun yüzde 22'sini oluşturacaktır. Yaşlıların ihtiyaç ve isteklerinin gelişen çevreye cevap vermesi sosyal politikalar ve kamu politikaları açısından sorun oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü 2006 yılında kabul ettiği bir programla toplumdaki aktif ve sağlıklı yaşlanmanın amaçlanması için gösterilen bir çaba olarak değerlendirdiği yaşlı dostu kent kavramını ortaya koymuştur. Bu program doğrultusunda bütün dünyada yaşlı dostu kentleri yaygınlaştırabilmek için "Yaşlı Dostu Şehirler Küresel Ağı" oluşturulmuştur. Bu ağa 24 ülkeden 33 şehir katılmış ve yaşlı dostu kentler için temel kriterler belirlenmiştir. Sekiz başlık altında toplanan kriterler; dış mekânlar ve binalar, ulaşım, konut, sosyal katılım, toplumsal yaşama dâhil olma ve toplumun yaşlıya saygısı, vatandaşlık görevini yerine getirme ve işgücüne katılımdır. Türkiye'de ise 2016 yılı için 65 yaş üstü nüfus toplam nüfusun yüzde 8.3'ünü oluşturmaktadır. Bu çalışmada yaşlılar için ideal şehrin ne olduğu ve yaşlı dostu kent kapsamında belirtilen kriterler çerçevesinde Antalya ilinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Politika, Yaşlılık, Yaşlanma,yaşlı Dostu Kent, Antalya

Bilgi Merkezlerinde Bulut Bilişim: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Merkez Kütüphane Örneği

Sefa Bayraktar - Şeyda Bayraktar

ÖZ

Bulut bilişim, klasik bilgisayar ve internet hizmetlerinden farklı olarak kullanıcılarına zaman, mekân ve platformdan bağımsız hareket etme özgürlüğü sunmaktadır. Birlikte çalışma imkânı, depolama çözümleri, erişilebilirlik gibi nedenlerle kullanım alanı genişleyen bulut hizmetleri, kütüphanecilik alanında da kendisine yer bulmakta; geleneksel kütüphanecilik anlayışına web 2.0 yorumunu katmaktadır. Araştırma kapsamında, bulut bilişimin genel yapısından, avantaj ve dezavantajlarından bahsedilmiş; kütüphanelerde genel kullanım şekilleri irdelenmiş; kütüphane oryantasyon ve bilgi okuryazarlığı eğitimi için bulut tabanlı hizmet veren Canvas Instructure LMS yazılımı ile bir eğitim programı hazırlanmıştır. Hazırlanan bilgi okuryazarlığı eğitimi ile kütüphanecilik alanında kullanılan bulut hizmetlerine yeni kavram kazandırılması ve bilgi okuryazarlığı eğitiminin web ortamında gerçekleştirilmesi hususları irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bulut Bilişim, Bilgi Okuryazarlığı, Kütüphane Oryantasyon, Saas

Işletmelerin Sosyal Sorumluluk Bağlamında Çevre Koruma Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Konya İli Örneği)

Doç.Dr. Seher Ersoy Quadir - Nuran Erdem

ÖZ

Bu araştırma, yurdumuzdaki işletmelerin "Çevre Koruma Uygulamaları"nı ne oranda gerçekleştirdiklerini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini 2013 yılında Konya il merkezinde yer alan işletmeler evreninden tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 54 işletme oluşturmuştur. Çalışmada "İşletmelerde Çevre Koruma Uygulamaları Ölçeği" geliştirilmiş; ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. Araştırmada, örnekleme alınan işletmelerin "Çevre Koruma Uygulamaları" na yönelik ifadelere çoğunlukla ((% 75.9) katıldıkları saptanmıştır. Ancak söz konusu işletmelerin genel olarak çevre politikaları incelendiğinde; hammadde ve enerji kaynaklarının tüketimlerinin takibi (% 81.5) ve fire vermemek için gerekli önlemlerin alınması (% 85.2) gibi işletmeye kar sağlayan uygulamalara azami özen gösterirken; ek masraf gerektiren karbon emisyonlarını hesaplama çalışmasını çok az sayıda gerçekleştirdikleri (% 13) saptanmıştır. Bu doğrultuda işletmelere sürdürülebilir kalkınma için ne gibi tedbirleri almaları gerektiği yönünde geçerli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Işletmelerde Çevre Koruma Uygulamaları, İşletmelerde Sosyal Sorumluluk, Sürdürülebilir Kalkınma

Örgütsel Sessizlik Kültürel Bir Sonuç mudur?

Yrd.Doç.Dr. Selcen Sarı Aytekin - Öğr.Gör. Elif Sis Atabay - Yrd.Doç.Dr. Tarhan Okan

ÖZ

Örgütsel sessizlik, örgütsel gelişimin önünde bir engel oluşturmakta ve toplumsal kültür normlarının örgütsel sessizliği besleyen bir değişken olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle çalışma kapsamında, ulusal kültürün sağlık çalışanlarının sergileyecekleri örgütsel sessizlik davranışı üzerindeki etkisinin ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Çalışmada ulusal kültür özellikleri Hofstede (1980) tarafından ortaya konulan belirsizlikten kaçınma ve güç mesafesi boyutlarında ele alınmıştır. Kültür boyutlarının ölçülmesinde Dorman ve Howell (1988) tarafından geliştirilen ölçeğin, ilgili boyutları temsil eden sorularından yararlanılmıştır. Örgütsel sessizlik kavramı ise Van Dyne ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan çalışmada yer alan sınıflama çerçevesinde "razı olma sessizliği", "savunmacı sessizlik" ve "prososyal sessizlik" olmak üzere üç farklı boyutta ele alınmış ve boyutların ölçülmesinde adı geçen çalışmada yer alan formun sadece sessizlik ile ilgili olan soruları kullanılmıştır. Araştırmanın verileri Trabzon ilinde bulunan Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Tıp Fakültesinde araştırma görevlisi olarak görev yapan hekimlerden toplanmaktadır. Çalışma kapsamında geliştirilen hipotezlerin testine yönelik yöntem ve bulgular, kongrenin ilgili oturumunda ayrıntılı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sessizlik, İşgören, Kültür

Sürdürülebilir Kentleşmede Dezavantajlı Kesimler: Politikalar, Uygulamalar

Arş. Gör. Selda Polat Erdoğan - Elif Şengül

ÖZ

Kentler günümüzde dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğunun yaşadığı mekânlardır. Dünya nüfusunun hızla artması kentsel mekânları paylaşan insanların da artmasına neden olmuştur. Kentlerin nüfusu attıkça yeni kentsel sorunlar ortaya çıkmıştır. Günümüz kent yaşamının insanlar üzerindeki olumsuzluklarının artması, daha iyi bir çevre ve sosyal yaşam için yeni kent alternatiflerinin geliştirilmesini sağlamıştır. En fazla üzerinde durulan alternatif ise "sürdürülebilir kentler"dir. Sürdürülebilir kentler kentte yaşayan vatandaşlar için yaşanabilir bir çevre inşa etmeyi amaçlar. Yani kentin bütün kentli vatandaşlar için yaşanabilir mekânlar olması önemlidir. Bu kapsamda dezavantajlı kesim olarak ifade ettiğimiz sınıfın kentsel imkânlardan yararlanabilmesi ve kentleri onlar için de yaşanabilir kılmak için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Çalışmada günümüz sürdürülebilir kentlerinde dezavantajlı kesimlerin kentsel hizmetlerden yararlanma imkânları özellikle kentges uygulaması bağlamında incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler;sürdürülebilir Kentleşme,dezavantajlı Kesim,

Yeni Bir Meslek Alanı Olarak Yaşam Koçluğu ve Yaşam Koçluğunun Topluma Sunumu

Arş.Gör. Selime Ünal

ÖZ

Toplumumuzda yeni bir meslek türü olarak yaşam koçluğu giderek öne çıkmaktadır. Yaşadığımız çağın temel özelliklerinden biri olan hızlı yaşam temposuna ayak uydurmaya çalışan bireyler iş hayatı, evlilik, ebeveynlik, kariyer gibi birçok alanda karşılaştığı sorunlarla başa çıkabilmek için ya da mevcut durumundan daha iyi bir yaşama ulaşabilmek için yaşam koçlarına müracaat etmektedir. Ekonomik ve sosyal parametreler açısından ancak belli bir kesimin faydalanabildiği yaşam koçluğu meslek olarak kendine bir alan oluşturmayı başarabilmiş ve giderek çeşitlenen alan yelpazesiyle bir çok alanda danışmanlık hizmeti vermeyi vaad etmektedir. Araştırmada son zamanlarda sıklıkla duyduğumuz yaşam koçluğunun ne olduğu, hangi alanlarda ne gibi işlevlerinin olduğu, vaad ettikleri, kimlerin ve hangi amaçla yaşam koçuna gitmeyi tercih ettikleri gibi sorular üzerinden temelde yaşam koçluğuna olan toplumsal eğilimin nedenlerinin sorgulanması amaçlanmaktadır. Yeni bir danışmanlık hizmetinin günümüz alternetifler toplumunda kendine alan oluşturabilmesinde ve giderek alanını genişletebilmesinde kuşkusuz bu alanın kendini nasıl ve hangi vaatlerle sunduğunun önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmada nihai olarak arz talep ilişkisi üzerinden okunabilecek söz konusu eğilimin nedenleri bağlamında günümüz toplumundaki ihtiyaçların sosyolojik analizinin yapılması hedeflenmektedir. Araştırmanın amacı kapsamında yaşam koçluğu mesleğini yapanların yaşam koçluğunu topluma nasıl sundukları ve bu bağlam çerçevesinde 3 farklı alanda yaşam koçluğu yapan toplam 12 yaşam koçunun internet sayfalarındaki sunumları nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniğiyle incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Koçluk, Yaşam Koçluğu, Danışmanlık, Meslek Sunumu

Performans Değerlendirme Sürecinde Geleneksel Yöntem İle Topsis Yönteminin Karşılaştırılması

Öğr.Gör. Bedrettin Türker Palamutçuoğlu - Dr. Selin Çavuşoğlu - Aynur Palamutçuoğlu

ÖZ

Performans Değerlendirmesi; çalışanların belli bir zaman dilimi içerisinde işlerindeki başarılarını, iş yerindeki tutum ve davranışlarını, kişisel niteliklerini belirlemeye yönelik, personelin işletmenin başarısına olan katkılarını ölçen bir süreçtir. Örgütle ilgili yönetsel kararların alınmasında performans değerlendirme sonuçları önemli bir kaynak oluşturur. Bu bağlamda performans değerlendirme yöntemlerinin, örgüt yöneticileri tarafından bilinmesi ve yöneticilerin bu konuda gerekli bilgi ve beceriye sahip olması, örgütlerin etkili olması açısından çok önemlidir. Performans değerlendirme, insan kaynakları yönetiminin en önemli fonksiyonlarından birisi olmasına rağmen, halen organizasyonlarda performans değerlendirme sisteminden beklenen faydanın tam olarak elde edildiği söylenemez. Bu çalışmada, geleneksel değerlendirme yöntemi ile çok kriterli karar verme yöntemlerinden TOPSIS' in (Technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution) performans değerlendirme sürecindeki etkililiğinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, otomotiv sektöründe faaliyet gösteren bir üretim işletmesinde 2016 yılı içerisinde kalite kontrol bölümünde çalışan 16 çalışanın performans değerlendirme sonuçları geleneksel değerlendirme yöntemi ve TOPSİS yöntemine göre değerlendirilerek elde edilen sıralama sonuçları karşılaştırılmıştır. Yöneticilerin ortalama puanlarla yaptıkları değerlendirmelerle TOPSİS yönteminin ortaya çıkardığı sıralamada bazı farklılıklar görülmüştür. Doğrudan ortalama almak yerine TOPSİS ile sıralamayı belirlemenin daha doğru olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Performans Değerlendirme, Çok Kriterli Karar Verme, Topsıs

Kültürlerarası Farklılığın Yönetilmesinde Kültürel Zeka'nın Rolü

Yrd.Doç.Dr. Ali Osman Kılıç - Doç.Dr. Semih Soran

ÖZ

Günümüzde, küreselleşen bir iş ortamında etkin bir sonuç elde etmek için, kültürel farklılıkların yönetilmesi çok önemlidir. Bu kapsamdaki bir ihtiyaç kültürel zeka kavramının doğmasına neden olmuştur. Bu kavram farklı kültürlerden insanlarla sosyalleşmek ve çalışmak için bir yetenektir. Bu nedenle çok kültürlülük, farklı kültürel geçmişe sahip insanların, bu farklı kültürel geçmişlerin sentezlenmesine ihtiyaç duyulan ortak bir çatının altına girebileceği fikrini getirir. Bu çalışmanın amacı kültürler arasındaki farklılıkları yönetmek için kullanılan stratejilerden biri olan kültürel zeka olgusunu incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Zeka, Kültür

Dünya Sorunlarına Özel Mülkiyet Bağlamında Genel Bir Bakış

Öğr.Gör. Semir Temiz

ÖZ

Yaşamın her alanında beliren ve dünyanın her yerindeki insanların karşılaştığı gündelik problemler olarak dünya sorunları küresel bir hal alırken, bu sorunlar geçmişe kıyasla günümüzde çok daha tehlikeli ve yıkıcı sonuçlar doğurmaya devam etmektedir. Pratik yaşam alanında kendini gösteren dünya sorunlarına dünyanın dışında kalan akılsal tasarımın ürünü olan çözüm arayışlarının –yapılandırmacı psikolojik ve teosantrik çözüm arayışları da dahil- yolu tıkanmakla birlikte, pratik yaşamda belli bir karşılıklarının olmaması nedeniyle bu bağlamdaki çözüm önerileri, insana aşılması güç yeni problemler yüklemiştir. Geçmiş zamanda yaşanmış olan, şimdi yaşanmakta olan ve gelecekte yaşanması olası olan küresel problemlerin çeşitliliği ve şiddeti aynı değildir. Değişen yaşam biçimine eşlik eden bu problem çeşitliliğini belli bir çağa indirgemek ve bunun üzerinden çözüm üretmek bizleri kalıcı ve kesin bir sonuca götürmez. Çünkü değişmekte olan, sadece dünyanın (doğa) kendisi değil, yaşamın her alanında doğal işleyişe müdahale etmenin kendisine psikolojik ve entelektüel haz yaşattığı insanın yaşamsal gayesidir. Bu bağlamda dünya sorunlarına dair çözüm geliştirmenin koşulu, yaşama anlam yükleyen ve kendine amaç koyan varlık olarak insanın kendini, türünü ve bir bütün olarak dünyayı (doğa) olumlayacak dolaysız yaşamını keşfetmektir. Dolayısıyla öncelikle insan ilişkilerinde ortaya çıkan problem temelinde, özel mülkiyet olgusunun implikasyonları bağlamında bu kavrama bakmak, bu olgu ve kavramın insanda ortaya çıkardığı sorunsallarla ilgiler kurmak önceliklidir. Çünkü çoğul olarak kavranan dünya sorunları sarmalından çıkabilmenin tek olanağının bu olduğu kanısındayım.

Anahtar Kelimeler: Doğa, İnsan, Özel Mülkiyet

Çalışan Kadınların Çalışma Kararlarını Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler: Zonguldak İli Örneği

Yrd.Doç.Dr. Şenay Saraç - Servet Kapçak

ÖZ

Hem dünyada hem de Türkiye'de kadınların çalışma hayatına katılımını önemli düzeyde etkileyen birçok sosyo-ekonomik faktör bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; eğitim düzeyinin düşük olması, yaş, medeni durum, ekonomik kriz, çocuk sayısının fazla olması, çocuk bakım tesislerin yeteri kadar olmaması, ücretsiz aile işçiliği, piyasa yapısı ve önerilen ücret düzeyi düşüklüğü vb. gibidir. Kadın istihdamını etkileyen faktörler üzerine makro düzeyde birçok çalışma bulunmasına rağmen mikro ölçekli çalışmaların sayısı oldukça azdır. Bu çalışmanın amacı, Zonguldak ilinde çalışan kadınları etkileyen sosyo-ekonomik faktörlerin neler olduğunu ve çalışma hayatları üzerinde ne derece etkili olduklarını ortaya koymaktır. Bu çalışmada veriler 750 kadın çalışana uygulanan yüz yüze anket metoduyla elde edilmiştir. Uygulanan anket, Zonguldak ilinde çalışan kadınların demografik özelliklerinin belirlenmesine yönelik 13, iş durumu ve çalışma koşullarına ilişkin 6, çalışma hayatlarına ilişkin 21 olmak üzere toplam 58 sorudan oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS programına aktarılarak ki-kare testi, t-testi, F testi vb. istatistiksel testler yapılmış ve analiz sonuçları yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın İstihdamı, Spss, Zonguldak

Toksik İletişimin Sosyal Dışlanma Üzerine Etkisi

Şeniz Bıyık - Yrd.Doç.Dr. Emel Güler Yılmaz

ÖZ

Kişilerarası iletişimin karanlık yüzü olarak ifade edebileceğimiz kişilerarası toksik (zehirli) iletişim, olumsuz ve yıkıcı davranışları kapsayan, istenmeyen bir iletişim biçimi olarak hayatın her alanında karşımıza çıkmaktadır. İş yeri ortamında informal iletişim ağlarında ortaya çıkan ve sağlıklı bir kurum atmosferinin önünde engel teşkil eden kişilerarası toksik iletişim, yapısı itibariyle hem bireysel hem de kurumsal olarak bazı olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Kişi ya da gruplar nezdinde iş yeri ortamı içerisinde dışlanma davranışına maruz kalınması bu olumsuz sonuçlardan biridir. Çalışmada, "kişilerarası toksik iletişim" ve "sosyal dışlanma" kavramlarıyla ilgili yapılacak literatür taramasının ardından, çalışma yaşamında toksik iletişimin, kişi veya gruplar üzerinde sosyal dışlanma davranışına olan etkisi bir vak'a analizi ile ele alınacak ve sağlıklı bir kurum atmosferinin oluşturulup korunması için öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toksik İletişim, Sosyal Etki Kuramı, Sosyal Dışlanma

Türkiye'de Kamu Politikası Yapım Sürecine Katılım Örneği Olarak Engelli Şûraları

Yrd.Doç.Dr. Şerafettin Erten - Doç.Dr. Mehmet Aktel

ÖZ

Kamu politikası, belirli toplumsal sorun alanlarına ilişkin, devletin yapmayı ya da yapmamayı seçtiği şeyler olarak ifade edilmektedir. Politika yapımı çeşitli aşamalardan oluşan bir süreçtir. Bu süreçte resmi-gayri resmi birçok aktör yer almaktadır. Bu aktörler problemin tanımlanması, gündemin belirlenmesi ve politikaların formüle edilmesi aşamalarında oldukça etkili olmaktadır. Bu çalışmada, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de önemli bir toplumsal sorun alanı olan engellilik ve engellilerin kamu politikası yapım sürecine katılımlarının bir örneği olarak Engelli Şûraları ele alınmıştır. 1999-2009 yılları arasında gerçekleştirilen bu Şûralar, o dönem ortaya konan engelli politikalarının oluşmasında belirleyici rol oynamıştır. Engelli Şûralarının sona ermesi engelliler ve engelli politikaları açısından önemli bir kayıp olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Engellilik, Engelli Politikaları, Kamu Politikası, Kamu Yönetimi, Türkiye

Türkiye'de İller Bazında Yatırım Teşviklerinin Etkinliğinin Analizi ve İstihdama Etkisi: İmalat Sektörü Üzerine Bir Uygulama

Doç.Dr. Serap Çoban - Selen Yılmaz

ÖZ

Ekonomi politikası uygulamalarında sıkça başvurulan araçlardan biri teşviklerdir. Teşvikler, bölgeler arasındaki dengesizliği ortadan kaldırmak ve devletin doğrudan yatırım yapamadığı alanları desteklemek gibi önemli rolleri üstlenmektedir. Ayrıca, ekonomik büyümenin sağlanmasında ve istihdamın arttırılmasında öne çıkan politika araçlarından biri olma özelliğini de taşımaktadır. Bu çerçevede, Türkiye'de hem bölge bazında hem de il bazında yatırım teşvikleri ile istihdam arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalar (Kaynar, 2001; Karaca, 2004; Gür 2004; Selim vd., 2014) bulunmaktadır. Uygulanan teşvik politikalarının söz konusu işlevlerini yerine getirip getirmediği sorunsalı aynı zamanda politika yapıcılarının hedeflerine ulaşıp ulaşmadıklarının bir göstergesi olması açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın temel amacı ise, Türkiye'de iller düzeyinde 2001-2016 dönemi için imalat sektöründe uygulanan yatırım teşviklerinin etkinliğini Veri Zarflama Analizi ile ölçmektir. Çalışmada girdi olarak kullanılan değişkenler; yatırım teşvikleri belge sayısı ve sabit yatırım tutarıdır. Çıktı olarak kullanılan değişken ise, yatırım teşvikli istihdam sayısıdır. Buna ilave olarak, VZA skorlarına göre, teknik olarak etkin ve etkin olmayan iller arasında bir ayrım yapılarak, teşviklere ilişkin değişkenlerin istihdam yaratmadaki etkisi dinamik panel veri yöntemiyle analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yatırım Teşvikleri, İstihdam, Vza, Dinamik Panel Veri Analizi

Gezici Orman İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşulları Üzerine Bir Araştırma; İnegöl Örneği

Prof.Dr. Serap Palaz – Yrd.Doç.Dr. Kemal Yıldız

ÖZ

Ormanlık alanlarda çalışan işçiler ve aileleri eğitim, barınma, güvenlik, ulaşım, sağlık, sosyal güvenlik, yetersiz sosyal ilişki ve düşük kazanç gibi konularda ciddi sorunlar yaşamaktadırlar (Menemencioğlu, 2006; Daşdemir ve Kanburoğlu, 2009; Bulut ve Bal, 2015). İlgili literatür incelendiğinde "tahtacı" olarak da bilenen mevsimlik çalışan gezici orman işlerine yönelik çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Bu araştırma ile sınırlı sayıda çalışılan bu alanda ampirik bir çalışma ile literatüre katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Gezici gruplar halinde çalışan orman işçilerinin yaşam ve çalışma şartları, karşılaştıkları sorunlar ve iş kazaları hakkında görüşlerini tespit etmek üzere bir anket çalışması yapılmıştır. Bu çalışma ile hem bu işçilerin çalışma koşullarının ne olduğunun daha iyi kavranması hem de yaşadıkları problemlerin boyutunun ortaya konulması hedeflenmektedir. Ayrıca Türkiye'de ormanlık alanlarda oldukça zorlu şartlarda çocuk, kadın ve erkek ailece geçimlerini sağlamaya çalışan bu kesimi görünür kılmak ve onların çalışma şartları ve sorunlarının iyileştirilmesi için farkındalık yaratılması için önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gezici Orman İşçileri, Çalışma Koşulları, Çalışma Yaşamında Karşılaşılan Sorunlar

Kamu Harcamaları ve Büyüme Arasındaki İlişki: Orta Asya Ülkeleri Üzerine Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Serap Ürüt Kelleci

ÖZ

Kamu harcamaları ile ekonomik büyüme ilişkisini araştıran literatürde çok sayıda teorik ve ampirik çalışma bulunmaktadır. Söz konusu çalışmaların temel amacı, kamu harcamalarının ekonomik büyümeyi etkisinin ortaya konulmasıdır. Bu konuda genel yaklaşım ya kamu harcamaları ile ekonomik büyüme arasında pozitif bir ilişki olduğu ya da kamu harcamalarının ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkilediği yönündedir. Bu çalışmanın amacı, kamu harcamaları ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki 1995-2014 döneminde Orta Asya ve Türkiye için analiz etmektir. Bu noktada çalışmada öncelikle konu ile ilgili teorik bilgilere anlatılacaktır. Daha sonra konu ile ilgili literatür incelenecektir. Son kısımda ise analiz sonuçları ve genel değerlendirme yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Harcamaları, Ekonomik Büyüme, Orta Asya

Iç Anadolu, Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri Yaşlılarının Obezite Referans Değerleri

Arş.Gör. Sercan Acar - Yrd.Doç.Dr. Ziynet Çınar - Uzman Faruk Ay - Akgül Dalkıran - Doç.Dr. Gülüşan Özgün Başıbüyük

ÖZ

Yaşlılık; yetişkinliğin devamında ve yaşam süresinin ileriki zamanlarında fiziksel ve ruhsal değişimlerinin görüldüğü bir evre olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de 65 yaş ve üzeri 6 milyon 495 bin 239 kişi bulunmaktadır. Her yaşta olduğu gibi yaşlılık döneminde de yetersiz ve dengesiz beslenme sonucunda şişmanlık (obezite), kalp-damar, felç, osteoporoz gibi hastalıklar meydana gelmektedir. Bu hastalıkların izlenmesi amacıyla çeşitli antropometrik ölçümlerden yararlanılmaktadır. Amaç: Bu araştırmada, 65 yaş ve üzeri kadın ve erkek bireylerden bazı antropometrik ölçüler alınarak Karadeniz, Akdeniz ve İç Anadolu Bölgesi'nde ki yaşlı bireylerin obezite durumlarının saptanması hedeflenmiştir. Materyal ve Metot: Araştırmamız, Karadeniz, Akdeniz ve İç Anadolu Bölgesi'nde ki 65 yaş ve üzeri toplam 989 kadın (551) ve erkek (438) bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bireylerden standart antropometrik yöntemler ile boy, ağırlık, kalça çevresi, üst kol çevresi ve bel çevresi ölçümleri alınarak, Beden Kitle İndeksi (BKİ) değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22,0 paket programında değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırma sonucunda, üç bölgedeki bireylerin boyları karşılaştırıldığında bölgeler arası farklılık önemsiz bulunurken; ağırlık, üst kol çevresi, bel çevresi, kalça çevresi ve BKE değerleri karşılaştırıldığında bölgeler arası farklılık önemli bulunmuştur. Sonuç: Araştırmamızdan elde edilen veriler ile İç Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz bölgeleri arasındaki 65 yaş ve üzeri kadın ve erkek bireyler arasındaki obezite oranları Karadeniz bölgesinde daha fazla iken; İç Anadolu ve Akdeniz bölgesindeki obezite oranı daha düşüktür.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Antropometri, Beslenme, Obezite, Bki

Meslek Yüksekokullarının Üniversite Sanayi İşbirliği Entegrasyonu

Uzman Serdar Özer - Uzman Burcu Ören Özer - Öğr.Gör. Özgür Kayapınar - Öğr.Gör. Pınar Yürük

ÖZ

Gelişmiş ülkeler incelendiğinde mesleki eğitiminin başarısının üniversite sanayi işbirlikleri ile gerçekleştiği ve ilkokul düzeyinden başlayarak kişilerin yapılarına uygun bir yönlendirme ile yapılmaktadır. Aynı şekilde teknolojik gelişmelere ayak uydurup refah seviyesinin yükseltilmesi için eğitim kurumları ile sanayi firmalarının işbirliği kültürü çerçevesinde birleşmesi zorunlu hale gelmiştir. Türkiye'nin genç nüfusunun etkin bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla bazı reformlar yapılmıştır. Bu reformlarda uygulamalı eğitimlere yer verilerek üniversite sanayi entegrasyonu amaçlanmıştır. Bu amaçla meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin öğrenim süreci içerisinde kazandıkları teorik bilgi ve deneyimi pekiştirmek ve yeni teknolojileri tanımak amacıyla staj programları uygulamaya konmuştur. Özellikle sanayinin ihtiyaç duyduğu ara elemanların yetiştirilmesinde meslek yüksekokullarının sanayi ile işbirliği ile yapacakları uygulamalı çalışmalar önem arz etmektedir. Temelde, üniversite sanayi işbirliklerinde esas olan iki yönlü iletişimin sağlanmasıdır. Sanayi, yapacağı çalışmalar ile ihtiyacı olan eleman, bilgi, proje gibi konularda üniversiteleri yönlendirmeli aynı şekilde üniversite de gelişen bilimsel çalışmalar doğrultusunda da sanayi kurumlarını yönlendirmelidir. Bu iki yönlü iletişim mevcut durumda sorunlu bir şekilde sağlanmaktadır. Bu sorunu çözmek için çeşitli projeler ve destekler hayata geçirilse de yine de Avrupa Birliği ülke standartlarında bir üniversite sanayi işbirliği mevcut değildir. Çalışmada, üniversite sanayi işbirliği ve Türkiye'de uygulanan çalışmalar ve bu çalışmalar üzerinden üniversite sanayi işbirliğinin önündeki sorunlar incelenmektedir, meslek yüksekokullarının üniversite sanayi işbirliklerine entegrasyonu için yapılabilecek çalışmalar kavramsal açıdan yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Sanayi İşbirliği, Meslek Yüksekokulu, Mesleki Eğitim

Anayasal İktisat Perspektifinden Anayasal Mali Sınırlandırmalar: ABD Eyaletleri Analizi

Prof.Dr. Serpil Ağcakaya - Öğr. Gör. Dr. Ökkeş Yücel

ÖZ

1980'li yıllarda anayasal iktisat ilk olarak ABD'de gelişmiş, 1986 yılında ABD'li bilim insanı James M. Buchanan bu alanda Nobel ekonomi ödülünü almıştır. Temelleri ABD'de atılan Anayasal iktisadın, ABD Anayasası'nda ilgili dönemde yapılan değişikliklere bakıldığında konuyla ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Eyalet bazında incelendiğinde ise 1970 ve 1980'li yıllarda borçlanma, kamu gelirleri ve harcamaları üzerine devrimsel nitelikli birçok anayasal düzenleme yapıldığı görülmektedir. Çalışmanın konusu anayasal iktisadın temellerini oluşturan eyaletlerin, anayasal iktisat perspektifinde incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Anayasal İktisat, California Analizi, Michigan Analizi, Colorado Analizi

Türkiye'deki Mülteci Kadınların Sorunları

Yrd.Doç.Dr. Serpil Bardakçı Tosun

ÖZ

TÜRKİYE'DEKİ MÜLTECİ KADINLARIN SORUNLARI Yoksullaşma, işsizlik, siyasal istikrarsızlık, ekonomik geri kalmışlık, siyasi ve dini baskılar ile iç savaş gibi nedenler; göç hareketlerinin en önemli unsurları kabul edilmektedir. Her ne sebeple olursa olsun göç edenler, gittikleri toplumda kabul edilme bağlamında sorunlar yaşamaktadırlar. Bu sorunlardan en fazla etkilenen kesim ise şüphesiz ki çocuklar ve kadınlardır. Özellikle kadınlar, güvenlik konusunda ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu çalışmada, 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaş ve siyasal nedenlerle ülkelerini terk edip Türkiye'ye gelen Suriyeli kadın sığınmacıların; Türkiye genelinde yaşadıkları sorunlar çeşitli başlıklar altında konu edilmektedir. Araştırma, literatür ve medya taraması, ilgili kişilerle yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla elde edilmiş verileri içermektedir. Çalışmada kadın sığınmacıların bakış açısıyla; yerel halkla sosyal ve kültürel alandaki uyum ve çatışma noktaları, dışlanma/ayrımcılık alanları, güvenlik sorunu ve iş bulma aşamasında karşılaşılan sorunlar bakımından görüşleri ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kadın Sığınmacılar, Ayrımcılık, İş Bulmanın Zorluğu

M.Ö 1800-1200 Yılları Arasında Ugarit Şehrinin Ekonomik Önemi

Prof.Dr. Süleyman Çiğdem - Serpil Sevim Kartal

ÖZ

M.Ö 1800- 1200 YILLARI ARASINDA UGARİT ŞEHRİNİN EKONOMİK ÖNEMİ Doğu Akdeniz tarih boyunca her zaman ekonomik önemini koruyan bir yer olmuştur. Doğu Akdeniz ticareti içinde önemli bir yere sahip olan Ugarit Şehri, ekonomik anlamda bölge içerisinde önemli bir merkez konumundadır. Ugarit'in ekonomisi, geniş bir coğrafyaya yayılmış olan bir ticaret ağının merkez noktası olması sebebiyle büyük bir zenginliğe ulaşmıştır. Çalışmamızda M.Ö. 19. ve 13. yüzyılları arasında Suriye sınırları içinde bulunan ve günümüzde Ras Şamra olarak anılan Ugarit Şehrinin ekonomik önemi, ticaret yolları üzerindeki konumu ve bazı devletlerle olan siyasi ve ekonomik ilişkileri ele alınacaktır. Anahtar Kelimeler: Ugarit, Ticaret Yolları, Hitit, Ekonomik ilişkiler

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ugarit, Ticaret Yolları, Hitit, Ekonomik İlişkiler

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Demografik ve Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Alan Çalışması: Selçuk Üniversitesi Çumra Meslek Yüksekokulu Örneği

Sertaç Arı

ÖZ

Teknoloji çağını yaşadığımız 21. Yüzyılda bilginin üretilip, işlenmesi ve sonunda değerlendirilmesi süreçlerini başarı ile yerine getirebilen işletmeler maddi imkânları doğrultusunda bu çağı yaşayabilmektedir. Saymış olduğumuz süreçlerin tam anlamıyla yerine getirilmesi ise eğitimli iş gücünün teknolojik gelişmelere uyumu ile mümkün olabilmektedir. Bir başka deyişle yeterlilikleri tam olan bireylerin, kurumların rekabetlerinde etkin rol oynayacakları görülmektedir. Bu nokta da Meslek Yüksekokullarında okumakta olan öğrencilerin uygulamalı eğitimlerle desteklenerek mezun edilmeleri hem ara eleman ihtiyacının eğitimli bir şekilde karşılanmasını hem de ülkemizin rekabet gücünün artmasında Meslek Yüksekokullarının ne derecede önemli olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, bu çalışma 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde Selçuk Üniversitesi Çumra Meslek Yüksekokulunda okumakta olan öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerinin belirlenmesi ve sonucunda öğrencilerin eğitim sürecince karşılaştıkları sorunların genel anlamda analiz edilebilmesi için 325 Öğrenciye anket çalışması yapılarak uygulanmıştır. Elde edilen anket sonuçları SPSS paket programında frekanslar, ortalamalar ve korelasyon gibi analizler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Ara Eleman, Demografik, Sosyo-Ekonomik

Otel İşletmelerinde Çalışan İşgörenlerin İntikam Davranışları

Dr. Sertaç Sert - Yrd.Doç.Dr. Mustafa Yıldırım

ÖZ

İnsanlar yaşamlarının en az üçte birlik dilimini çalışma hayatında, örgütlerde, işletmelerde vb. yerlerde geçirmektedir. Modern yönetim paradigmasında birer organizma ve sistem olarak tasvir edilen örgütlerde işgörenler, yaşadıkları veya algıladıkları olumsuz durumlara yönelik çok çeşitli davranışlar sergilemektedir. Söz konusu davranışlar işletmede yaşanan sorunları anlayabilmek ve açıklayabilmek için önemli bir geribildirim olmaktadır. Özellikle otel gibi emek yoğun hizmet işletmelerindeki işgörenler müşteri memnuniyeti ve hizmet kalitesinin sağlanabilmesi için anahtar rol ve görevler üstlenmektedirler. Modern pazarlama yaklaşımında iç müşteri olarak değerlendirilen işgörenlerin örgütsel problemleri alanyazında haklı olarak oldukça fazla ilgi gören bir konu olmaya devam etmektedir. Bu araştırmada iş hayatındaki olumsuz davranışlardan biri olan intikamın, otel işletmelerinde çalışan işgörenler tarafından nasıl kavramsallaştırıldığı, neden ve nasıl uygulandığı üzerinde durulmuştur. Alanyazında adalet ve eşitlik kuramlarının intikam davranışlarını açıklayabildiğine ilişkin çalışmalar bulunmaktadır. Ayrıca medea sendromu (bireyin kendi zararına bile olsa mağdur olduğu için zarar vermekten kaçınmaması) olarak bilinen durumun da intikam davranışını açıklayabilme kapasitesi olan bir model olarak değerlendirilebileceği belirtilmektedir. Bu çalışma otel çalışanlarının hangi davranışları intikam olarak nitelendirip, hangi neden ve gerekçelerle intikam davranışlarına başvurdukları ortaya konarak, otel işletmelerinde bireysel ve örgütsel açıdan yaşanan olumsuz davranış ve çıktıların çözümüne katkı sunmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi ve probleme yönelik olarak bulgular elde edilebilmesi için nitel araştırma deseni tercih edilmiş ve fenomenolojik model kullanılmıştır. Derinlemesine analiz ve güvenirlik ile geçerliğin artırılabilmesi için birden fazla kaynaktan veri toplanacaktır. Araştırma konusu gereği doküman incelemesine ve gözleme imkan vermemesi nedeniyle sadece görüşme yöntemiyle (yarı yapılandırılmış) veri toplanacaktır. Veriler kaynak kişilerin izni ile ses kaydı yapılacak ve betimsel olarak analiz edilecektir. Bulgular sonucunda uygulama ve araştırmaya yönelik olarak değerlendirme ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Intikam, İşyerinde İntikam, Otel İşletmeleri

Türkiye'de Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Turizm ve Dışa Açıklık Arasındaki İlişki: 1974-2014 Dönemi.

Prof.Dr. Harun Terzi - Arş. Gör. Seval Akbulut Bekar

ÖZ

ÖZET Bu çalışmada, 1974-2014 dönemi Türkiye ekonomisinde doğrudan yabancı yatırımlar (FDI), dışa açıklık (DA) ve turist sayısı (TS) değişkenleri arasındaki ilişki Dolado-Lütkepohl(DL) Granger Nedensellik ve ARDL Dolado-Lütkepohl(DL) Granger Nedensellik yaklaşımları kullanılarak araştırılmıştır. DL Granger nedensellik testi sonucunda; doğrudan yabancı yatırımlar ile dışa açıklık arasında çift yönlü pozitif bir nedensellik ilişki var iken; turist sayısından doğrudan yabancı yatırımlar ve dışa açıklıktan turist sayısına doğru tek yönlü pozitif bir nedensellik ilişkisinin var olduğu sonucuna ulaşılmıştır. ARDL analizi sonucunda doğrudan yabancı yatırımlar üzerinde turist sayısı ve dışa açıklık değişkenlerinin etki ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Turizm, Dolado-Lütkepohl, Ardl

Özel Yetenekli Öğrencilerin Göçmenlerin Oy Kullanmalarına Yönelik Düşünceleri: Elazığ Örneği

Seval Topcu - Uzman. Halil Aslan - Mustafa Buğra Güler

ÖZ

Suriye'de yaşanan savaş, halkın zor durumda kalmasına ve başta Türkiye olmak üzere birçok ülkeye göç etmelerine sebep olmuştur. Göç alan ülkelerden biri olan Türkiye tarihinin en büyük göç dalgasının etkisi altına girmiştir. Türkiye'nin, tarihsel bağları ve sorumluluk anlayışıyla zor durumda bulunan bu sığınmacılara kucak açması bu meseleye daha fazla önem verilmesini zorunlu kılmaktadır. Araştırmanın amacı, Elazığ Bilim ve Sanat Merkezine devam eden üstün yetenekli öğrencilerin göçmenler ve göçmenlerin oy kullanmalarına yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılında Elazığ Bilim ve Sanat Merkezine devam eden öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Betimsel tarama türündeki bu araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 40 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, örneklem grubuna uygulanan anket çalışmasından elde edilmiştir. Verilerin analizi, SPSS 16 istatistik paket programı aracılığıyla frekans, çapraz ve yüzde dağılımları elde edilerek yapılmıştır. Çalışma bulguları, amaçlar doğrultusunda yorumlanmış, veriler tablolar hâlinde sunulmuştur. Araştırma bulgularına göre üstün yetenekli öğrenciler göçmenlerin oy kullanmasını istemektedir fakat her göçmenin oy kullanmasını kabul etmemektedir. Oy kullanmada "Demokrasi" ve "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası" na sadakati önceleyen üstün yetenekliler ayrıca Türkiye'ye yasalara uygun bir biçimde girmiş ve beş yılı aşkın süreyle yasalara saygılı olmuş olmayı göçmenlerin oy kullanmalarını doğru bulmaktadırlar. Ayrıca üstün yetenekli öğrenciler, Türkiye'deki göçmenlerin oy kullanmaları konusunda yasal ve kültürel uyum kriterinin sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Oy Kullanma, Suriyeli Sığınmacılar, Üstün Yetenekli Öğrenci

Gıda Sanayiinde Yeşil Ekonomi Uygulamaları: Tokat İli Örneği

Yavuz Selim Gülmez - Doç.Dr. Sevgi Tüzün Rad

ÖZ

Günümüzde çevre ile ilgili sorunlar, gıda üretimi ve işlenmesinde ülke, kurum ve işletmeleri yeni arayışlara yöneltmektedir. Yeşil ekonomi kavramı ve uygulamaları da bu arayışların sonucudur.Yeşil ekonomi uygulamaları mevcut ekonomik düzende gerçekleşen işletme faaliyetlerinin yeşile dönüştürülmesi ve çevreye uygun hale getirilmesidir.Çalışmada yeşil ekonomi uygulamalarının kapsamı; atık yönetimi, yeşil satın alma, yeşil üretim, yeşil depolama, yeşil paketleme, yeşil dağıtım, yeşil bina, yeşil sevkiyat ve rota planı uygulamaları olarak belirlenmiştir.Tokat İlinde, en fazla işletme sayısına sahip sektör gıda sanayidir.Bu bağlamda çalışmanın amacı; Tokat İli gıda sanayinde faaliyet gösteren işletmelerin yeşil ekonomi konusundaki mevcut durumunu saptamak ve işletmeleri yeşil ekonomi uygulamalarına iten ve engelleyen etmenleri belirlemektir. Çalışmada Tokat İli gıda sanayindeki orta ve büyük ölçekliişletmelerin yeşilekonomi uygulamalarını önemli ölçüde gerçekleştirdikleri saptanmıştır.İşletmeleri yeşil ekonomiuygulamalarına iten en önemli nedenler; işletmeye itibar kazandırması ve uluslararasıiş birliklerive anlaşmalardır. İşletmelerin yeşil ekonomi uygulamalarını engelleyen nedenler ise;devletteşviklerinin yetersiz olmasıvemevcut işletmefaaliyetlerinin sürdürülmesininkolaylığıdır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Ekonomi Uygulamaları, Gıda Sanayii, Tokat, Türkiye

Kurumsal Markalarda Sosyal Medya Etkileşim Faktörleri: Garanti Bankası Örneği.

Prof. Dr. Z. Beril Akıncı Vural - Araştırmacı Sevilay Ulaş

ÖZ

Son yıllarda özellikle bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelere paralel internet ve internet tabanlı uygulamalarda da değişiklikler yaşanmaktadır. Bilgi iletişim teknolojilerinin gündelik kullanım pratiklerinin yanı sıra kurumsal markalar tarafından da etkin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. İnternet tabanlı ortamların gelişmesi ile yeni medya olarak da karşımıza çıkan sosyal medya ortamları marka iletişimi açısından önem kazanmaktadır. Dolayısıyla markalar iletişim süreçlerinde geleneksel iletişim ortamlarının yanında sosyal medya ortamlarını da etkin olarak kullanmakta ve iletişim stratejilerinde bu ortamlara yer vermektedirler. Kurumsal marka iletişim sürecinde sosyal paydaşlar, marka takipçileri ve potansiyel marka takipçileri gibi iletişimde olunan her bir paydaş için ayrı bir sosyal medya stratejisi üretilmektedir. Kurumsal markalarda sosyal medya etkileşim faktörlerini içeren bu çalışmada kurumsal markaların sosyal medya ortamlarında nasıl yer aldıkları ve nasıl etkileşimi sağladıkları incelenecektir. Bu noktada sosyal medya ortamlarından özellikle markalar için etkin kullanım olanakları sağlayan ve tercih edilen sosyal ağ Facebook üzerinden araştırma gerçekleştirilecektir. Çalışmanın birinci bölümünde kurumsal marka kavramı ve süreci, ikinci bölümde sosyal medya kavramı ve kurumsal markaların sosyal medya kullanımı irdelenecektir. Çalışmanın araştırma kısmında ise, kurumsal markların sosyal medya ortamlarında yer almaları ve Facebook üzerindeki çalışmalarını daha derin ve detaylı inceleyebilmek adına nitel bir yöntem olan içerik analizi uygulanacaktır. Çalışmada dijital varlıkları en etkin kullanan markalar üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre çalışma alanı belirlenmiştir. Buna göre, Türkiye'de ilk kez uygulanan Dijital Varlık Reytingine göre, Capital500, ISO500 ve popüler sosyal ağlarda öne çıkan markaların arasından web siteleri, mobil uygulamalar ve sosyal medya hesapları dikkate alınarak gerçekleştirilen Sosyal Marka100'de ilk sırada yer alan Garanti Bankası araştırmanın çalışma alanını oluşturmaktadır. Yapılan araştırma sonuçlarına göre ilk sırada yer alan Garanti Bankasının sosyal medya ortamlarından en etkin olarak Facebook uygulamasını kullanması sebebiyle araştırmada Facebook üzerinden ilerleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Marka, Sosyal Medya, Sosyal Medya Etkileşimi

Bir İletişim Modeli Olarak Nefes Dilinin İncelenmesi

Uzman Sevinç Korkmaz

ÖZ

Yüzyıllardır süregelen yazısız ve sonrasında yazılı, teknik iletişim modelleri varlığına beden dilini de ekleyerek devam ederken yeni bir model daha ortaya sunulmakta. Adı Nefes Dili. Aldığımız ve verdiğimiz her nefes kişiliğimizi, sağlığımızı, ilişkilerimizi olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedir. Hızlı nefes alıp tam olarak vermeden tekrar aldığımız kısa nefesler stres düzeyimizi artırırken bu esnada kişi, olay ve durumları anlama, kavrama, sorun çözme ve başarma kabiliyetimizi büyük oranda sekteye uğrattığı gözlemlenmektedir. Alışkanlık haline getirdiğimiz nefesler günlük yaşamdan, iş hayatına, bireysel başarıdan, sosyal başarıya her alanda istenmeyen sonuçlar yaratabilmektedir. Bu anlamda kişilerin nefeslerini gözlemleyerek iletişim boyutları hakkında bilgi edinebilmekteyiz. Bu çalışmada nefes dilinin tanımı, iletişimdeki yeri, bireysel ve sosyal etkileri ile nefesin gücünün etkili kullanım yöntemleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Nefes Dili, İletişim Türleri, Başarı, Sağlık, Eğitim

Bilgi Merkezlerinde Kullanıcı Odaklı Web Siteleri: Makü Merkez Kütüphanesi Kullanıcıları Üzerine Bir Araştırma

Şeyda Bayraktar - Sefa Bayraktar

ÖZ

Gelişen teknoloji ile birlikte bilişim sistemleri hayatın hemen her alanında görülmektedir. Doğal olarak teknoloji çeşitliliğinin artması bilgi merkezlerini de etkisi altına alarak günümüz kütüphane hizmetlerinin gelişmesine ve değişmesine olanak sağlamaktadır. Bu araştırmanın temel amacı, bilgi merkezi web sitelerinde kullanıcı odaklılığı inceleme, kullanıcıların bilgi ve belgeye ulaşma sürecinde web sitelerinden ne ölçüde faydalanmakta olduğunu irdeleme ve merkez kütüphane web sitesinin kullanılabilirliğini araştırmaktır. Araştırmaya ilişkin verileri toplamak için anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket formu oluşturulurken Akın'ın (2015) çalışmasında kullandığı ölçekten yararlanılmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Merkez Kütüphanesi web sitesini kullanan 141 kişiye anket çalışması uygulanmıştır. Elde edilen veriler amaca uygun olarak hazır bir istatistik programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda MAKÜ Merkez Kütüphane Web Sitesinin basit arayüzü ve siteye erişimin kolay olması kullanıcıların memnuniyet durumunu ortaya çıkarmıştır. Ancak, interaktif danışma hizmetinin olmaması ve site tasarımının monoton bir yapıda olması kullanıcıların kütüphanede eksiklik gördüğü bir hizmet olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Web Sayfaları, Kütüphane Web Siteleri, Kullanıcı Odaklı Web Siteleri, Kütüphane 2.0

Eko-Sistem Yaklaşımı Çerçevesinde Çocuk Evinde Kalan Çocukların Sosyalleşme Sürecindeki İlişkilerinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Şeyda Yıldırım

ÖZ

Sosyalleşme insanın yaşadığı çevresi ile olan etkileşimi sonucu gerçekleşir. Birbirine karşılıklı bağımlı insanların etkileştiği yapıya sosyal sistem denir. Ekosistem yaklaşımı yaşayan varlıklar arasındaki ilişkiler ve varlıklar ile çevrelerinin diğer görünümleri arasındaki ilişkilere odaklanmaktadır. Kişinin bütün ekosistemleri onun iyilik halini destekler. Ekosistem yaklaşımına göre mikro, mezzo, ekzo ve makro sistem olarak birbirine geçmiş olan dört sistem bulunmaktadır. Mikro sistem günlük yaşam içinde etkileşim kurulabilen ve bireyin ilişkide olduğu fiziksel ve sosyal çevre olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede bu çalışmanın amacı İzmir'de çocuk evlerinde kalan çocukların sosyalleşme sürecindeki sistemlerin ve bu sistemlerin ailesi yanında yaşayan çocuklarla farklılıkların belirlenmesidir. Çocuk evleri çocukların ev ortamı içerisinde bakım ve korumasını sağlayan bir hizmettir. Bu evler, 0-18 yaş arası çocukların mahalle içinde bir evde 6-8 çocuğun kaldığı ve çocukların sosyalleşme sürecinin gerçekleştiği ortamlardır. Nicel bir araştırma olarak tasarlanan bu çalışmada İzmir'de çocuk evlerinde kalan 12-18 yaş arasındaki 101 çocuk araştırmaya katılmıştır. Kontrol grubu olarak aynı yaş gruplarından ailesiyle yaşayan 101 çocuk araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri arşiv taraması ve çocukların doldurması için hazırlanmış olan soru kağıtları ile toplanmış ve istatistik olarak frekans dağılımı ve ki kare analizi kullanılmıştır. Bulgulara bakıldığında çocuk evinde kalan çocukların % 77,2'sinin her iki ebeveyninin de hayatta olduğu ve % 93'ünün kardeşinin bulunduğu görülmüştür. Buna rağmen çocukların % 50'ye yakını anne ve babalarıyla ve % 47,5'i akrabalarıyla görüşmemektedir. Anne-baba ve akrabanın yerini evdeki bakım elemanı üstlenmekle birlikte bir evde vardiyalı çalışan üç bakım elemanı bulunmakta ve bu bakım elemanları da zaman zaman değişebilmektedir. Bu sosyalleşme sürecinde olumsuz etki edecek bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ailesi yanında yaşayan çocuklarla çocuk evinde yaşayan çocuklar arasında diğer farklar mahallede ve okulda arkadaş edinme, komşuluk ilişkileri, sosyal etkinliklere katılma konularında da ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak bu farklılıkların ortadan kaldırılması için çocuğun ailesiyle olan ilişkilerini güçlendirme ve sosyal çevreye katılmasını sağlamak konusunda mesleki çalışmaların arttırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekosistem Yaklaşımı, Çocuk Evi, Korunma Gereksinimi Olan Çocuk, Sosyalleşme, Sosyal Hizmet

Sosyal Hizmet Eğitimi Alan Öğrencilerin İletişim Becerileri Düzeyi ve Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi

Yrd.Doç.Dr. Şeyda Yıldırım - Yrd.Doç.Dr. Gülten Uçan - Yrd.Doç.Dr Hakan Baydur

ÖZ

Giriş: Sosyal hizmet uzmanları, müracaatçılarını müdahale sürecinde kurulan mesleki ilişki içinde destekler ve yardım ederler. Sağlıklı ve güçlü bir mesleki ilişki geliştirebilmek için müracaatçılarının kendilerini rahat, güvende ve değerli hissetmelerini sağlamaya çalışır. Bu sayede müracaatçılar yetenek ve kapasitelerinin farkına vararak yaşadıkları bireysel sorunlara çözüm üretebilirler. Sosyal hizmet uzmanı adayı öğrenciler, müracaatçı ile güçlü ve sağlıklı bir mesleki ilişki kurabilmek için gerekli iletişim becerilerine sahip olmalıdır. Amaç: Sosyal hizmet eğitimi alan öğrencilerin iletişim becerileri düzeyini ve etki eden faktörleri tespit etmektir. Yöntem: Araştırma kesitsel olarak yürütülmüş niceliksel bir çalışmadır. Araştırmanın amaca uygun olarak seçilen örneklemi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nün 1. ve 4. sınıfta eğitim gören toplam 182 öğrenciden oluşmaktadır; ulaşma oranı % 97,3'tür. Ölçüm aracı olarak Ersanlı ve Balcı'nın geçerlilik ve güvenirlik çalışmasını yaptığı "İletişim Becerileri Envanteri", sosyodemografik veri elde etmeyi amaçlayan sorular ile birlikte kullanılmıştır. Frekans dağılımı ve t testi, mann withney U, ANOVA ve Kruskal wallis testi uygulanmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin (%51,1), % 62'si kadın olup ortanca kardeş sayısı 3'tür. Öğrencilerin %15,6'sı gelirlerinin giderlerinden az olduğunu, %5,6'sı sosyal güvencelerinin olmadığını bildirmiştir. Tüm öğrencilerin %49,2'sinin annesi, %34,1'inin babası ilkokul mezunudur. İletişim becerileri ölçeğinin alt boyutlarında öğrencilerin aldığı ortalama puan zihinsel 54,7±5.4, duygusal 53,9±6.9, davranışsal 58,1±6.3 ve toplam 167.4±16.2 düzeyindedir. Ölçekten alınan toplam ve alt boyut puanları ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır($p>0.05$). Buna karşın cinsiyet ile ölçeğin zihinsel, davranışsal alt boyutları ve toplam puan arasında ilişki olduğu görülmektedir($p<0.01$). Kitap okuma sıklığı ile zihinsel, davranışsal alt boyutlar ve toplam puan arasında pozitif yönde korelasyon tespit edilmiştir($p<0.01$). İletişim becerileri puanlarına bakıldığında sosyal hizmet öğrencilerinin ölçeğin ortalama puanının üstünde puan aldıkları görülmüş olup ve bu durum öğrencilerin mesleki becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülen bir faktör olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Iletişim, İletişim Becerisi, Sosyal Hizmet, Eğitim

Üniversite Öğrencilerinde Vücut Algısı ve Antropometrik Değişkenlerin Analizi

Prof.Dr. Başak Koca Özer - Prof.Dr. Mehmet Sağır - Yrd. Doç. Dr. Seçil Sağır - Arş.Gör. Sibel Önal - Arş.Gör. Ayşegül Özdemir - Arş.Gör. Sercan Acar - Arş.Gör. Duygu Hilal Akça - Cansev Meşe

ÖZ

Vücut algısı, bireyin kendi vücudu ile ilgili farkındalık ve zihinde canlandırma olarak tanımlanmaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde alarm veren seviyeye ulaşan obezite Dünya Sağlık Örgütünce Global Epidemik olarak ilan edilmiş ve prevelansı ülkemizde tüm yaş gruplarında olduğu gibi genç erişkinlerde de hızlı bir artış göstermektedir. Medya ve ilaç sanayisinde zayıflığın idealleştirilmesi gibi faktörler, erkek ve kadınların vücut algısını büyük oranda etkilemektedir. Araştırmanın temel amacını üniversite öğrencilerinde vücut algı düzeylerinin belirlenmesi ve boy, ağırlık ve Beden Kitle Endisi (BKE) arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Araştırma Ankara, Sivas ve Kırşehir illerindeki 17-30 yaş arası 881 (401 erkek ve 480 kadın) üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Boy ve ağırlık ölçümleri uluslararası antropometrik protokollere göre alınmış, BKE Dünya Sağlık Örgütü'nün standartlarına göre, öğrencilerin vücut algısı Hovardaoğlu'nun (1993) Vücut Algısı Ölçeği yardımıyla değerlendirilmiştir. Fiziki olarak ölçülen boy ve ağırlıktan hesaplanan BKE değerlerine göre erkek öğrencilerin % 1.2'si ve kadın öğrencilerin % 8.1'i zayıf, erkeklerin % 29.9'u ve kadınların % 19.0'u fazla kilolu, erkeklerin % 9.7'si ve kadınların % 5.4'ü obez olarak saptanmıştır. Vücut algı düzeylerine göre erkek bireylerin % 22.9'u ve kadın bireylerin % 40.2'si kendini kilolu, erkek bireylerin % 19.2'si ve kadın bireylerin % 12.9'u kendini zayıf kabul etmektedir. Cinsiyetler arası Vücut Algısı Ölçeği istatistiki açıdan farklılık göstermekte ($p<0.05$), kadınlar kendilerini erkeklerden daha fazla beğenmektedir. Sonuçlar, bireyleri anlama ve fiziki durumlarını değerlendirmede imgesel memnuniyetsizliğin rolü açısından da tartışılmıştır. Ülkemizdeki genç erişkin bireylerdeki vücut algı düzeyi ve fiziki durumlarının tespiti psikolojik olarak toplumdaki yerlerinin oluşmasında rol oynarken, aynı zamanda beslenme profilleri açısından da önemli bir etken olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Antropometri, Vücut Algısı, Beden Kitle Endisi

Kent Parklarının Yararları: Kentten Kaçış

Arş.Gör. Sibel Önal

ÖZ

Kentlerin temel bileşenlerinden birisi olan parklar, kent sakinleri ile doğa arasında bir köprü vazifesi görmektedir. Kentlerin kalabalıklaşması ve çevresel olarak kirlenmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkan kent parklarının varlığı, sanayi devrimi sonrasında olduğu gibi günümüzde de önemini korumaktadır. Kent sakinleri hava kirliliği, su kirliliği, trafik, stres ve kalabalık gibi pek çok olumsuz durumla yaşamak zorunda kalmaktadır. Bu açıdan kent parkları, stres ve zihinsel rahatsızlıkları azaltıp fiziksel aktiviteyi artırarak halk sağlığına katkıda bulunmaktadır. Yeşil varlığı ile çevresel ve ekolojik yararlar sağlamasının yanı sıra kent sakinlerini bir araya getirmesi ile sosyal bağları da güçlendirmektedir. Kentleşmenin hızlandığı günümüzde açık-yeşil alanlar olarak kent parklarına ihtiyaç duyulduğu açıktır. Betonlaşmanın her geçen gün yeşil alanların azalmasına neden olduğu göz önünde bulundurulduğunda kent parkları sağladığı yararlarla kentlerin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bu çalışmada farklı disiplinlerde yapılmış olan çalışmalar üzerinden kent parklarının sağladığı yararların incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Açık-Yeşil Alan, Kent Parkı, Sağlık

Küreselleşme Ekseninde Devletin Değişen Rolü ve Yeni Güvenlik Algısı

Arş.Gör. Sinem Şahnagil

ÖZ

Güvenlik kavramı, uluslararası sistemde varlık gösteren aktörler arasındaki ilişkileri yöneten en önemli unsurların daima başında gelmiştir. Öncelikli amaç olarak istikrarlı bir güven ortamı oluşturmak isteyen uluslararası sistem aktörleri ve özellikle devletler için güvenlik kavramı, hayati bir değer arz etmiştir. Soğuk Savaş sonrası dönemde küreselleşmenin ivme kazanmasıyla birlikte tehdit algılamaları çeşitlenmiş ve güvenlik kavramının derinleşme süreci hızlanmış, herkesin üzerinde mutabık kalabildiği bir güvenlik kavramı sınırı ve çerçevesi çizmek zorlaşmıştır. Kimin güvenliği sorusuna verilen cevap, değişmez şekilde ulus devlet iken artık başta birey olmak üzere başka toplulukların da olduğu öznelere doğru evrilmiştir. Tehditlerin türüne ilişkin sorular ise salt askeri nitelikli cevaplar olmaktan çıkmıştır. Ne tür tehditler sorusunun karşılığı, yeni mücadele alanının hemen hemen bütün dünya olduğu, kaynağı ve zamanı önceden tahmin edilmesi güç olan, küresel veya ulusal ekonomiye, refaha, çevreye karşı saldırılar gibi çok boyutlu tehditler olmuştur. Çalışmanın amacı, küreselleşmenin güvenlik algısı üzerindeki dönüştürücü etkisini ortaya koyarak bu kapsamda devletle bağlantılı olarak güvenlik algısının geçmişten günümüze geçirdiği değişimi açıklamaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Güvenlik, Soğuk Savaş, Realizm

Giysilerde Yaşayan Doğa Temalı Posta Pulları

Yrd.Doç.Dr. Songül Kuru - Pınar Olgaç

ÖZ

Pullar dünyaya bakış açısı olup bir toplumun tarihini, sanatını, kültürünü, çevre ve doğa bilimini, antropolojiyi, astronomiyi, tıp ve her türlü detayını yansıtan küçük boyutlu, kapsadığı insani değerler bakımından çok önemli olan tarihsel dokümanlardır. Pul önemli görsel mesaj taşıyarak ülke sınırlarını aşan, bir ulusun kimlik kartı niteliğindedir. Bir ülkenin tüm maddi ve manevi değerleri ile kültürünü yansıtarak, aynı zamanda adını taşıdığı ülkenin sembolü ve yansımasıdır. Kapsadığı yer bakımından küçük, fakat insani değerler bakımından çok büyük ifade ve değeri olan pullar sanatsal çalışmanın ürünleridir. Günümüzde önemli bir sanat dalı olan pullar tasarım temalarının esin kaynağı olmuştur. Çalışmada tanımlayıcı araştırma tasarımı yöntemi uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini; T.C. PTT Pul Müzesinde yer alan "DOĞA" temalı pullar oluşturmaktadır. Doğa temalı pulların oluşturduğu evren içerisinden, giysi tasarımında obje olarak kullanımı uygun olan böcek ve baykuş pulları örneklem olarak seçilmiştir. Temaya uygun çizilen koleksiyondan seçilen modeller hazırlanmış ve her model irdelenerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğa, Pul, Tasarım, Sanat, Giysi

Kuşaklar Arası Helâl Sertifikalı Ürün Tercihleri ve İlgilenim Düzeylerinin Demografik Özelliklere Göre Farklılıkları

Öğr.Gör. Suat Kartal - Yrd.Doç.Dr. Tahir Benli - Yrd.Doç.Dr. Kübra Karaosmanoğlu

ÖZ

Yaşadığımız yerküre gün geçtikçe her alanda değişmekte ve gelişmektedir. Dünyamızdaki nüfus artışı, sosyo kültürel değişimler, teknolojik gelişmeler, küreselleşme gibi değişim ve gelişmeler beraberinde işletmeleri, rekabeti, tüketicileri ve ihtiyaçları değiştirmektedir. Nüfus artışı ile birlikte küreselleşmenin de etkisi ile artan yoğun rekabet baskısı nedeni ile işletmeler dış pazarlara açılma ihtiyacı duymaktadırlar. Bu durum tüketicilerin yaşadıkları yerde dünyanın dört bir yanında üretilmiş ürün bulmalarını sağlamakla birlikte tercihlerini zorlaştırmaktadır. Tüketiciler ürün tercihlerinde eskiye göre daha çok bilgiye ve güvene ihtiyaç duymaktadır. Tüketicilerin ürün tercihinde kendi kişisel özelliklerinin etkisi büyüktür ve ürün tercihlerini etkileyen kişisel özelliklerinin önemli bir parçası dini inançlarıdır. Tüketici tercihlerinde dini inançlar küreselleşsen dünyamızda önemli bir yer tutmaya başlamıştır. Dini inançların etkisi ile tüketici tercihleri dini denetim ve sertifikasyon sistemleri ihtiyacı doğurmuş ve Yahudi inancı benimseyen tüketiciler için Koşer, İslami inancı benimseyen tüketiciler için de Helâl sertifikası geliştirilmiştir. Dünya nüfusunun oldukça büyük bir kısmını Müslümanlardan oluşmaktadır ve bu işletmeler için dikkate alınması gereken önemli bir pazar niteliğindedir. İşletmelerin bu pazardaki paylarını artırabilmeleri için tüketicilerin demografik özelliklerine göre helâl sertifikali ürün tercihlerini öğrenmeleri önemlidir. Çalışmanın amacı, kuşaklararası helâl sertifikalı ürün tercihleri ve ilgilenim düzeylerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Uygulanan anket sonucu elde edilen verilerin analizinde SPSS programından yararlanılmıştır. Veriler, araştırmanın amacı doğrultusunda tanımlayıcı istatistikler, t-testi ve varyans analizi gibi istatistiksel testlerle değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: X Kuşağı, Y Kuşağı, Helal Ürün, Tüketici Tercihi, Tüketici İlgilenim Düzeyi

Kamu Personel Rejiminde Performans Esaslı İstihdam Dönemi: Sözleşmeli Öğretmenlik Örneği

Yrd.Doç.Dr. Süha Oğuz Albayrak

ÖZ

1960'lı yıllarda Fordist birikim rejimine uygun olarak "statüter" bir anlayışla düzenlenen kamu personel rejimi günümüzde önemli ölçüde nitelik değiştirmeye başlamıştır. Geleneksel memurluk rejiminin en temel iki özelliği göreve ilk defa atanmada merkeziyetçi anlayış (merkezi sınava dayalı merkezi yerleştirme) ve göreve son vermenin (çok ağır işleyen disiplin süreci) çok zor olmasıdır. İşte yeni başlanan sözleşmeli öğretmenlik uygulamasıyla bu iki zorluğun aşılması, kamu personel rejiminde özel sektör istihdamına benzer bir pencere açılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, memuriyete geçişte bir ara kademe, bir deneme statüsü olarak uygulamaya konulan "sözleşmeli öğretmenlik" uygulaması ayrıntılı olarak analiz edilecektir. Bu bağlamda, performansa dayalı olarak kurgulanan değerlendirme sistemi ile "performans" ve "geçicilik" esaslı yeni istihdam anlayışının kamu personel rejimine getireceği farklı boyut bütün yönleriyle birlikte değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Performans, Sözleşmeli Öğretmen, Yeni Kamu Yönetimi, Esnek İstihdam

Amerikan İstisnacılığı Bağlamında Hollywood'un Eve Dön(E)meyen Odysseus'ları: The Deer Hunter, Amerıcan Snıper ve Good Kıll Filmleri Üzerine Bir İnceleme

Arş.Gör. Şükrü Aydın

ÖZ

İster savaş yanlısı, ister savaş karşıtı olsun Amerikan film endüstrisi içinde askerleri ve savaşları konu alan filmler önemli bir yere sahiptir. Hollywood tarafından savaşların dehşetini ve bireyler üzerindeki yıkıcı etkilerini anlatma iddiasıyla pazarlanan filmler, Amerikan istisnacılığı yoluyla yayılmacı ve müdahaleci politikaları meşrulaştırmaktadır. Savaşların yaşandığı tarihler ve coğrafyalar değişiklik gösterse de Amerikan yayılmacılığı konusunda Hollywood'un ideolojik işlevi değişmeden kalmaktadır. Filmlerde bir taraftan savaşın dehşetini tecrübe eden gazilerin yaşadığı travmalar resmedilirken, diğer taraftan yaratılan 'canavar düşman' imgesi ile savaşların gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada, amaca yönelik örnekleme yöntemiyle seçilen, Vietnam Savaşı'nı konu alan The Deer Hunter (Avcı, 1978) ve 11 Eylül saldırılarından sonra gelişen Terörle Savaş (War on Terror) dönemini konu alan American Sniper (Keskin Nişancı, 2014) ve Good Kill (2014) filmleri metin analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Amerikan İstisnacılığı, Açık Kader, Savaş Filmleri, Metin Analizi

Terör Eylemlerinin Ekonomik Maliyetleri

Yrd.Doç.Dr. Şükrü Cicioğlu - Abdülkerim Kaplan

ÖZ

Terörizm, siyasi hedefler yanında, ekonomik aktörlerin davranışlarını ve geleceğe ilişkin beklentilerini etkilemek ve ekonominin temel dinamiklerinde önemli değişikliklere yol açmak yoluyla, saldırılar düzenlediği ülkenin ekonomik faaliyetlerini kesintiye uğratıp vergi tabanını daraltarak vergi gelirlerini azaltmayı amaçlamaktadır. Böylece kamu harcamalarının bileşimini bozarak mali yapıyı kötüleştirmeyi ve etkin kamu hizmeti sunulmasını engelleyerek devleti halkın gözünde kötü duruma düşürmeyi hedeflemektedir.Terör ile ekonomi arasında sebep ve sonuç ilişkisinin varlığı genel kabul gören bir yaklaşım olmakla beraber, terörün ekonomiye verdiği zarar çok daha ciddi boyutlardadır.Küresel bir köy haline gelen ve küçük olayların bile makro planda etkileri olduğu günümüz dünyasında, bir bölgede meydana gelen terör olaylarının etkilerinin sadece o bölgeyle ve eylemin içeriğiyle sınırlı kalması mümkün değildir. Bu çalışmada Türkiye özelinde PKK terör örgütünün varlığı nedeniyle yaşanan ekonomik kayıplar başlıklar altında incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Maliyet, Terör Olayları, Türkiye'de Terör Maliyetleri

Alışveriş Merkezlerinde Esnek Çalışma Deneyimlerine İlişkin Eleştirel Etnografik Bir Alan Araştırması

Emine Özdil - Yrd.Doç.Dr. Şule Aydın Turan

ÖZ

1970'li yıllardan itibaren uygulandığı bilinen esnek çalışma modelleri çeşitlilik arz etmektedir. Literatüre geçmiş belirli süreli iş sözleşmeleri, evde çalışma, tele çalışma vb gibi çok sayıda esnek çalışma modeli bulunmaktadır. Bütün esneklik modellerinin uygulanmasının gerekçesi olarak işletmeler açısından "verimlilik" argümanı çalışanlar açısından da "rekabet avantajı, iş-ev yaşamı dengesi" gibi argümanlar öne sürülmektedir. Ama araştırmalar, uygulama sonuçlarının özellikle çalışanlar açısından, iddia edilenin tam aksi sonuçlar doğurabildiğini göstermektedir. Bu konuyla ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında ikincil veri analizine dayanan çalışmalar ile daha çok niceliksel alan araştırmalarının yoğunlukta olduğu görülmektedir. Alışveriş merkezleri (AVMler) pek çok disiplin açısından ilgili çekici bir araştırma alanı olmuştur. Ama bu alanlarda yaşanan çalışma deneyimlerine ilişkin yapılmış çalışmalar sınırlıdır. AVM'lerde taşeron çalışanı olma, kısmi-süreli çalışma gibi esnek çalışma modelleri bir arada görülebildiği için bu konu ayrıca ilgi çekicidir. Bu çalışmanın amacı AVM'lerde esnek çalışma deneyimlerine ilişkin keşfedici bir araştırma yürütmektir. Yöntem olarak, literatürde çok eksik bırakılmış olan nitel çalışma tasarımı benimsenecektir. Araştırmanın odağında AVM çalışanlarının esnek çalışma deneyimleri bulunmaktadır. Esnek çalışanların AVMler içerisinde paylaştıkları kültürel alanı da önemsediğimiz için etnografik alan araştırması tasarımı tercih edilmiştir. Perspektif olarak ise, çalışanlar ile ilgili olumsuz etkilere duyarlılık temelinde, eleştirel perspektif benimsenecektir. Araştırma 4 alışveriş merkezinde yürütülecek olup katılımsız gözlem ve derinlemesine görüşme ile odak grup görüşmeleri ile veri edinilmesi planlanmaktadır. Veri analizinde MAXQDA nitel veri analizi yazılımından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Esnek Çalışma, Avm Çalışanları, Etnografik Alan Araştırması

Profesyonel Sosyal Medya Mecralarının Kullanımında İş Dünyası - Akademi Kıyaslaması: "linkedin" ve "academia" Örneği

Cansu Kırmızıgül - Yrd.Doç.Dr. Şule Aydın Turan

ÖZ

Sosyal medya, sadece günlük yaşantımızda değil aynı zamanda iş dünyasında tercih edilen bir araç haline gelmiştir. Genel sosyal ağ mecraları çalışma yaşamına yönelik olarak kullanılabildiği gibi özellikle profesyonel nitelikli (iş yaşamına yönelik) sosyal medya ağları da (linkedIn, Xing) bulunmaktadır. Akademik dünyada da iş dünyasında olduğu gibi profesyonel sosyal ağ mecralarının yaygınlaşıyor olması (Academia.edu, Reserchgate, Methodspace, Epernicus) bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Araştırmamızın odağındaki soru "iş dünyası ile akademik dünyada çalışan bireylerin sosyal ağ mecralarını kullanım mantığının benzeşip benzeşmediğidir". Sosyal medya mecralarına odaklanan bir iletişim teorisi yaklaşımı olan "kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı" kitle iletişim araçlarının bireylere ne yaptığı değil aksine, bireylerin kitle iletişim araçlarıyla ne yaptığı sorusunu sormaktadır.. Araştırmada bu yaklaşım ışığında, bireylerin bu kanalları kullanım deneyimlerini nasıl anlamlandırdıkları irdelenecektir. Yeterliliklerini belirleme ve geliştirme, kariyer hedeflerini belirleme, gündemi takip etme gibi alt başlıklar üzerinden kıyaslamalı olarak deneyimin detaylarına bakılacaktır. Bu bağlamda en fazla kullanıcı sayısı kriterine göre seçtiğimiz iki ağ olan "linkedin" ile "academia.edu" araştırmaya konu edilecektir. Araştırma nitel araştırma tasarımına uygun olarak yürütülecek olup veri edinme stratejisi olarak ikincil verilere ek olarak adı geçen sosyal medya araçlarını yoğun şekilde kullanan akademisyen ve özel sektörden profesyoneller ile derinlemesine görüşme ve odak grup görüşmesi gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Linkedin, Academi.Edu, Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı, Nitel Araştırma Tasarımı

Siyasi Partilerin İdeolojileri Doğrultusunda Partilerin Seçim Müzikleri ve Propaganda Afişlerinin Kullanımı: 1999 Genel ve Yerel Seçimleri Örneği

Yrd. Doç. Dr. Derya Karaburun Doğan - Arş. Gör. Şule Sayan - Arş. Gör. Caner Çakı

ÖZ

1946 yılında Türkiye'nin çok partili hayata geçmesinden itibaren genel ve yerel seçimler Türkiye'de yönetim kademelerinin belirlenmesinde öncü rol oynamaktadır. Bu açıdan Türkiye'de yaşanan 18 Nisan 1999 seçimleri hem genel hem de yerel seçimlerin aynı anda yapılması bakımından Türk siyasal yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. Seçmenler bu seçimde aynı gün oy kullanarak hem genel seçimlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) milletvekillerini, hem de yerel seçimlerde yerel yönetimlerdeki temsilcilerini seçmişlerdir. Siyasi partiler diğer seçimlerde olduğu gibi bu seçimlerde de propaganda faaliyetleri yürüterek genel ve yerel yönetimlerde söz sahibi olma çabası içine girmiştir. 18 Nisan 1999 seçimleri hem genel hem de yerel seçimlerin bir arada yapılması hem de seçim sonuçları itibariyle farklı ideolojilere sahip partilerin TBMM' ye taşımasından dolayı bu çalışmanın inceleme konusunu oluşturmuştur. Çalışmada 18 Nisan 1999 yılında yüzde onluk seçim barajını geçerek, TBMM'de temsil edilme hakkı kazanan beş siyasi parti incelenmiştir: Demokratik Sol Parti (DSP), Milliyetçi Hareket Partisi (MHP), Fazilet Partisi (FP), Anavatan Partisi (ANAP) ve Doğru Yol Partisi (DYP). Siyasi partilerin seçim döneminde kullandıkları seçim müzikleri ve propaganda afişleri göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda siyasi partilerin ideolojileri ve vaatleri kapsamında seçim müziklerini ve propaganda afişlerini ne yönde kullandığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İletişim, Propaganda Afişleri, Seçim Müziği

Gümrük Birliği Sonrası Türk Dış Ticaretinin Görünümü ve Yapısal Değişimi

Öğr.Gör. Süleyman Bakkal - Öğr.Gör. Kartal Türk - Dilek Türk

ÖZ

Türkiye ekonomisi her geçen gün büyüyen hacminin yanında dış ticarette de önemli aşamalar kaydetmekte ve yapısal bir dönüşüm sürecini devam ettirmektedir. Özellikle Gümrük Birliği sonrasında Türkiye'nin dış ticaretinde önemli yapısal değişimler meydana gelmiştir. Bu değişimlerin başında ticarete konu olan mallar gelmektedir. Bu süreçte Türkiye'nin dış ticaret hacmi artarken buna paralel olarak dış ticaret açığı verdiği görülmektedir. Buna karşılık fasıllar düzeyinde ve üretim teknolojisi açısından emek yoğun üretim alanlarından sermaye ve teknoloji yoğun alanlara yönelimin aynı süreç içersinde gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Çalışma, Türkiye ekonomisinde meydana gelen bu nicelik ve nitelik değişimlerini Avrupa Birliği ülkeleri ile ticari ilişkilerin yoğunlaştığı ve Türkiye Ekonomisinde bir dönüşümün başlangıcı sayabileceğimiz Gümrük Birliği sonrası dönemler itibariyle inceleme amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Fasıl Değişimi, Yapısal Dönüşüm

Bıst Sınai Endeksi İle Çeşitli Metaller Arasındaki İlişki: Toda-Yamamoto Nedensellik Testi

Yrd.Doç.Dr. Sümeyra Gazel

ÖZ

Metaller geçmişten günümüze birçok devlet, kurum ve kişi açısından önem arz etmektedir. Sanayi kuruluşları açısından ham ya da yardımcı madde niteliğinde olması sebebi ile dikkat çeken metaller son zamanlarda bir yatırım aracı olarak da portföylerde yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı Borsa İstanbul Sanayi Endeksi ile sıklıkla kullanılma kriterine göre seçilen metaller (alüminyum, nikel, bakır, kurşun) arasındaki ilişkinin 2004:08-2016:08 yılları arasındaki süreç için Toda-Yamamoto nedensellik testi ile incelenmesidir. Analiz sonuçlarına göre alüminyum ve bakırdan BIST Sınai endeksine doğru bir nedensellik tespit edilirken diğer metaller için Sınai endeksine doğru nedensellik saptanamamıştır. Ayrıca metallerin kendi aralarındaki nedensellik ilişkisine bakıldığına bakırdan incelenen diğer metallerin tamamına doğru bir nedenselliğin olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bıst, Sınai Endeksi, Metaller, Toda-Yamamoto

Zorunlu Göçün Zorlu Yolları: Kabil-Istanbul Mülteci Ağları

Doç.Dr. Yusuf Adıgüzel - Sümeyye Açıkgöz

ÖZ

Suriye iç savaşına kadar dünyanın en büyük mülteci kaynak ülkesi olan Afganistan, on yıllardır süren savaş, iç çatışmalar ve istikrarsızlık nedeni ile halen her yıl milyonlarca insanın ayrılmak zorunda kaldığı bir ülkedir. Büyük çoğunluğu komşu ülkeler Pakistan ve İran'a sığınmak zorunda kalan Afganistanlılar'ın önemli bir kısmı ise, daha uzun ve tehlikeli bir yolculuğu göze alarak Avrupa ülkelerine veya Türkiye'ye ulaşmaya çalışmaktadır. Türkiye, komşu ülke olmamasına rağmen Afganistanlılar için önemli bir transit ve hedef ülke durumundadır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre, Suriyelilerden (%40) sonra en fazla düzensiz göçmenleri Afganistanlılar (% 18) oluşturmaktadır. 2015 yılında Türkiye üzerinden Akdeniz'i geçerek Avrupa'ya ulaşanların 205 binini (% 24) Afganistanlıdır. Mültecilik statüsü almak isteyen Afganistanlılar Avrupa'ya gitmeyi hedeflerken, 1951 Cenevre Sözleşmesine göre mültecilik statüsü alamayan Afganistanlılar ise "kayıt dışı – kaçak- çalışmayı göze alarak Türkiye'de düşük statülü işlerde çalışmaktadırlar. Dünyanın onlarca ülkesine dağılmış bulunan Afganistanlılar ülkelerinden çıkıp, hedefledikleri ülkelere ulaşmak için genellikle uluslararası göçmen ve mülteci ağlarını kullanmaktadırlar. Bu ağlar, çeşitli göçmen dernekleri gibi formel ağlar olabilirken, çoğunlukla da insan kaçaklığı yapan uluslararası şebekeler olabilmektedir. Afganistanlılar, genellikle insan kaçakçılarının organize ettiği ağlara katılarak yasadışı yollardan İran üzerinden Türkiye'ye ulaşmaktadırlar. Bu bildiride, İstanbul'da mülteci ağlarını kullanarak gelen 5 Afgan ile derinlemesine mülakatlar yapılarak, Türkiye'ye ulaşmakta kullandıkları mülteci ağları, bu ağlara nasıl ulaştıkları, bağlarının devam etmediği, geri dönmek için tekrar bu ağları kullanıp kullanmayacakları gibi hususlar anlaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, İltica, Afganistanlılar, Mülteci Ağları, İnsan Kaçakçılığı

Rekreasyon Aktivite Türleri ve Rekreasyon Aktivitelerinin Kategorileştirilmesine İlişkin Bir Envanter Çalışması

Arş.Gör. Taki Can Metin - Prof.Dr. Alper Çabuk

ÖZ

Rekreasyon aktivitelerinin neler olduğu ve nasıl bir kategorileştirmeye tabi tutulması gerektiği ile ilgili pek çok farklı kaynak bulunmaktadır. Leitner ve Leitner'in (2004) çalışması bu çalışmalar içinde en kapsamlı olanıdır. Buna karşın söz konusu çalışmada dahi bilinen pek çok rekreasyon aktivitesinden bahsedilmemiştir. Ayrıca yine söz konusu çalışmada rekreasyon aktivitelerinin kategorileştirilmesi ile ilgili bir takım problemler bulunmaktadır. Rekreasyon aktivitelerine ilişkin envanter niteliğinde kapsamlı bir çalışmanın bulunmamasının pek çok nedeni bulunmaktadır. Rekreasyon aktivitelerinin çok fazla olması, bölgelere göre farklı aktivitelerin olması, söz konusu aktivitelerin duyulmaması ve araştırmacıların konuyla ilgili yaptıkları çalışmalarda aktiviteleri kategorileştirme kısmında oluşan tutarsızlıklar nedeniyle pek çok çalışma için kaynak niteliğinde olabilecek kapsamlı bir rekreasyon aktivite envanteri ortaya konulmamıştır. Bu çalışmada birincil olarak; rekreasyon aktivitelerine ilişkin literatür taraması yoluyla rekreasyon aktivitelerini içeren bir envanter listesi hazırlanmıştır. İkincil aşamada rekreasyon aktiviteleri ile ilgili genel bir kategorileştirme çalışması gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak çalışmada, rekreasyon ile ilgili çalışmalara altlık teşkil edecek bir envanter listesi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon Aktiviteleri, Rekreasyon Envanteri, Rekreasyon Aktivite Kategorileri, Rekreasyon Tipleri

Medya Okuryazarlığının Önemi ve Etkisi (Elazığ İli Örneği)

Yrd.Doç.Dr Tamer Kavuran - Recep Altay

ÖZ

Bu çalışmanın amacı medya okuryazarlığı konusunda yeni ufuklar açmak üzere temel bilgileri aktarmayı sağlamaktır. Belirtilen amaç doğrultusunda medya okuryazarlığı tanımlanmış, tarihçe ve gelişim incelenerek medya okuryazarlığının önemi ve gerekliliği tartışılmıştır. Elazığ'daki medya okuryazarlığının boyutları irdelenmiş ve genel eğilimler yorumlanmıştır. Anket yönteminin kullanıldığı araştırmamızda Fırat Üniversitesi öğrencileri ve Elâzığ'daki farklı demografik özelliklere sahip bireylerle yapılan görüşmelerden edinilen verilir SPSS programı ile analiz edilmiştir. Medya okuryazarlığının genel olarak günlük hayat içerisinde internet ortamından elde edilen bilgilere belirli bir süzgeçten geçirdikten sonra kullanmamız gerektiği konusunda önemli olduğu, bu araştırmada ise medya okuryazar olmanın önemi, etkisi ve gerekliliği konusunda vatandaşların hemfikir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Medya Okuryazarlığı, Fırat Üniversitesi, Elazığ

Çin Halk Cumhuriyeti ve Türkiye'de Devlet Bütçesi Süreçlerinin Karşılaştırmalı Analizi

Arş.Gör. Tarık Iliman - Prof. Dr. Recep Tekeli

ÖZ

Tek parti rejimi ile yönetilen Çin Halk Cumhuriyeti son yirmi yıl içerisinde kamu maliyesi alanında önemli ölçüde gelişim göstererek bazı reformları hayata geçirmiştir. Bu reformlardan biri; bütçenin hazırlanması, onaylanması, uygulanması ve denetimini diğer bir ifadeyle bütçeleme sürecinin tamamını kapsamaktadır. Ancak Çin kamu maliyesi yönetiminde ve bütçe alanında gerçekleştirilen reformlara rağmen devlet bütçesi sisteminde hala önemli derecede eksiklerin olduğu ileri sürülmektedir. Parlamenter cumhuriyet sistemi ile yönetilen Türkiye'de bütçeleme anlayışı son on üç yıldır stratejik planlamaya dayalı performans esaslı bütçeleme esaslarına uygun olarak yürütülmektedir. Bu çalışmada birbirinden farklı sistemler ile yönetilen Çin Halk Cumhuriyeti ve Türkiye'nin bütçe süreçleri karşılaştırmalı olarak incelenmektedir. Ayıca yeni anayasa teklifinin halk tarafından onaylanması ile bütçeye getirilecek olan yenilikler de ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çin Bütçe Reformu, Çin Devlet Bütçesi Süreci, Türkiye'de Stratejik Planlamaya Dayalı Performans Esaslı Bütçeleme, Türkiye'de Devlet Bütçesi Süreci

Piyasa Ekonomisi Düzenleyicileri: Rekabet Kurumu İle Amerikan Federal Ticaret Komisyonu Karşılaştırmalı Teorik Analizi

Arş.Gör. Tarık Iliman - Prof. Dr. Recep Tekeli

ÖZ

Son dönemlerde piyasa ekonomisinin ülke ekonomilerinde egemen olması devletin ekonomi üzerindeki etkisini en aza indirmektedir. Piyasa sahip olduğu aktörler ile kendi başına karar verebilmekte ve ekonomiyi şekilllendirmektedir. Ancak, piyasa içinde gerçekleşen adil olmayan ve özellikle tüketicileri zarara uğratan uygulamalar merkezi hükümetten bağımsız olarak çalışan ve kendilerine ait tüzel kişiliği olan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar (DDK) tarafından düzenlenmektedir. DDK'ların ilk örnekleri Amerika Birleşik Devletlerin'de (ABD) ortaya çıkmış olup zamanla Avrupa'ya ve diğer ülkelere yayılmıştır. ABD'de rekabeti olumsuz yönde etkileyen ve rekabeti bozucu her türlü iş ve eylemler Federal Ticaret Komisyonu (FTC) tarafından incelenmektedir. Türkiye'de ise bu görevi Rekabet Kurumu (RK) üstlenmektedir. Bu çalışmada; FTC ve RK görevleri, yetkileri ve ellerinde bulundurkları yetkilerin hukuksal zeminleri açısından teorik olarak karşılaştırılmakta olup FTC'nin RK'ya göre Anayasal bakımdan daha güçlü bir hukuki zemine ve etkiye sahip olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Federal Ticaret Komisyonu Görev ve Yetkileri, Rekabet Kurumu Görev ve Yetkileri, Anayasal Hukuksal Zemin

The True Value Of The Islamic Sciences Today

Yrd.Doç.Dr. Tarık Masud Quadir

ABSTRACT

The true value of the Islamic sciences is not in their being simply reminders of a glorious past in the Islamic civilization. Their true value lies in the principles that they upheld. These are the principles of Islam that modern science ignores altogether. These are the principles which we all know are real when we read the Quran or the Hadith. The talk will highlight an enchanted worldview that Islamic sciences upheld through examples from Islamic math, medicine, astronomy, and alchemy. The talk will emphasize the urgent need to regain a similar vision of the world around us and hence the imporatance of the Islamic sciences.

Keywords: Islamic Science, Islamic Principles, Enchanted Worldview

Istatistiksel Süreç Kontrol Teknikleri Bağlamında Üniversite Öğrencilerinin Ders Başarı Durumlarının Analizi

Doç.Dr. İrfan Ertuğrul - Arş.Gör. Tayfun Öztaş - Arş.Gör. Abdullah Özçil - Arş.Gör. Gözde Sarı

ÖZ

Üniversiteler, öğrencilerin bilimsel bakış açısıyla çeşitli alanlarda teorik ve pratik eğitim aldıkları eğitim kurumlarıdır. Bu kurumların temel iki amacı, öğrencilerine bilgiye nasıl ulaşılacağını öğretmek ve öğrencilerini yönelecekleri kariyer alanlarına donanımlı bir şekilde yetiştirmektir. Bu bağlamda öğrenciler başarı koşullarını sağladıklarında üniversite eğitimlerini tamamlayabilmektedirler. Bu çalışmada, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin başarı durumlarının İstatistiksel Süreç Kontrol teknikleri kullanılarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu noktadan hareketle, öğrencilere anket uygulanarak mevcut durumları belirlenmiştir. Uygun teknikler kullanılarak da başarısızlık nedenlerinin analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğrenim, Beyin Fırtınası, Neden-Sonuç Diyagramı, İstatistiksel Süreç Kontrol Teknikleri

Planlanmış Davranış Teorisi Çerçevesinde Firmaların Fuarlara Katılım Kararları:bir Alan Araştırması

Prof.Dr. İsmail Bakan - Doç.Dr. Burcu Erşahan - Doç.Dr. Tuba Büyükbeşe - Timuçin Sağer

ÖZ

Planlanmış Davranış Teorisine göre, bir davranışın ortaya çıkmasında tutum, algılanan davranışsal kontrol, norm ve amaç etkili olmaktadır. Buna göre bireyler davranışlarının sonucu hakkında önceden durum değerlendirmesi yapar ve kararlar alırlar. Davranışlar belirli bir amaç sonucunda oluşur. Ancak amacı da tutumlar etkilemektedir (Şahin ve diğerleri, 2016: 451). Bu açıdan firmaların fuarlara katılmaya yönelik tutumları, kontrol algısı, normları ile amaçları katılım kararını etkileyebilmektedir. Firmaların fuarlara katılıp katılmama tercihlerinin altında yatan psikolojik ve sosyal sebepler hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak, firmaların bu konuda uyguladıkları stratejilerini daha etkin ve doğru belirlemesine önemli katkılar sağlayacaktır (Turan, 2011: 128). Bu çalışmada, planlanmış davranış teorisi çerçevesinde yer alan davranışa yönelik tutum, kişisel normlar ve algılanan davranış kontrolünün firmaların fuarlara katılım kararları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Araştırmada nicel yöntem tercih edilmiş olup anket aracığıylatoplanan veriler SPSS programı kullanılarak betimsel istatistikler, güvenilirlik analizi, korelasyon analizi ve regrasyon analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Planlanmış Davranış Teorisi, Fuarlara Katılım

Örgütsel Desteğin İşyeri Maneviyatı Üzerindeki Etkisi: Bir Alan Araştırması

Prof.Dr. İsmail Bakan - Doç.Dr. Burcu Erşahan - Doç.Dr. Tuba Büyükbeşe - Timuçin Sağer

ÖZ

ÖZET Kişinin hayatına dair temel amaçlarını bulma, iş ilişkisi olan kişilerle güçlü bir bağ kurma ve kendi inançları ile işyeri değerleri arasında uyum sağlama çabaları olarak tanımlayabileceğimiz işyeri maneviyatı; kişilerin çalışma hayatındaki kişilerle saygılı, güvenilir ve samimi ilişki kurabilmelerini sağlayacak bir iş yeri için ortak bir vicdan oluşturmayı hedefler (Neal, 2000; Akt. Örgev ve Günalan, 2011: 55). Algılanan örgütsel destek ise, çalışanların kendilerini güvende hissetmeleri ve arkalarında örgütün var olduğunu bilmeleri anlamına gelmekte olup (Özdevecioğlu, 2003:113), örgütü tarafından desteklendiğini algılayan çalışanların, minnettarlık hissederek, işyeri maneviyatı açısından karşılık verme olasılıkları bulunmaktadır (Kaplan ve Öğüt, 2012:389). Bu araştırmanın amacı; Örgütsel desteğin, algılanan örgütsel maneviyata etkisini araştırmaktır. Araştırmada Kahramanmaraş ilinde özel sektörde faaliyet gösteren çalışanların örgütsel destek ve işyeri maneviyatına ilişkin algıları anket aracılığıyla ölçülmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde güvenirlik testi, korelasyon ve regresyon analizleri uygulanmıştır. Sonuç olarak örgütsel desteğin, işyeri maneviyatı üzerinde olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: İşyeri Maneviyatı, Algılanan Örgütsel Destek

Türkiye'de Turizm Gelirlerinin Cari Açığın Sürdürülebilirliğine Etkisi

Prof.Dr. Tuncay Çelik - Prof.Dr. Muhittin Kaplan - Doğan Barak

ÖZ

Türkiye'de, "24 Ocak 1980 Kararları" olarak bilinen ve ekonominin dışa açıldığı dönemin başlangıcı olarak kabul edilen dönüşümün ardından, dış ticaret açığı ülke ekonomimizin önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Ekonominin üretim ve tüketim yapısına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmeler, 1980 sonrası dönemde sürekli olarak ihracatın ithalatımızdan daha az olmasına, bu durumun da ülke ekonomisinde sürekli bir cari açık baskısı yaratmasına neden olmuştur. Dış açık kaynaklı ekonomik belirsizliklerin ortadan kaldırılması ve sürdürülebilir bir dış ticaret açığının sağlanabilmesi ekonomimiz için kaçınılmaz hale gelmiştir. Ülkemizde 1990'lı yıllardan sonra ciddi anlamda artış göstermeye başlayan turizm hareketlerine bağlı olarak ortaya çıkan turizm gelirleri, dış ticaret açığından kaynaklı cari açık baskısının azaltılmasında son 20 yılda önemli bir etken olmaktadır. İşte bu motivasyonla bu çalışmada, TÜİK üç aylık dış ticaret ve turizm gelir-gideri üçer aylık zaman serileri kullanılarak 1992:1-2016:4 döneminde turizm gelirlerinin cari açığın sürdürülebilirliğine olan etkisi ARDL (autoregressive distributed lag model) modeli kullanılarak test edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Turizm Gelirleri, Sürdürülebilirlik, Türkiye Ekonomisi, Ardl Modeli

Orta Gelir Tuzağı, Nedenleri, Çıkış Yolları ve Türkiye

Doğan Barak - Prof.Dr. Tuncay Çelik

ÖZ

Belli bir gelir seviyesine ulaşan ülkeler yüksek ekonomik büyüme yıllarından sonra bir durgunluğa düşmektedir. Bu ülkeler yüksek bir büyüme gösterdikten sonra yüksek karlar düşme eğilimine girdiğinden, teknolojik üretim gerçekleştiremediklerinden sürekli büyüme gösterememektedirler. Dolayısıyla bu ülkeler orta gelir tuzağına düşmektedirler. Türkiye uzun zamandır orta gelirli ülkeler grubunda yer almaktadır. Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda istenilen gelir seviyesine ulaşması için yapısal reformlar gerçekleştirerek yüksek gelirli ülkeler grubunda yer alması söz konusu olabilir Çalışmanın amacı Türkiye'nin orta gelir tuzağından nasıl kurtulacağını incelemektir. Bu doğrultuda eğitim ve beşeri sermayenin güçlendirilmesi, Ar-Ge faaliyetlerinin arttırılması, yurt içi tasarrufların arttırılması ve hizmet sektöründe katma değer artışının sağlanması politikaları uygulanarak Türkiye'nin orta gelir tuzağından nasıl kurtulabileceği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orta Gelir Tuzağı, Ar-Ge Harcamaları, Yurt İçi Tasarruf

Tarih Bilimi Açısından Afyonkarahisar Kent Müzesi'nin Kuruluş Çalışmaları

Doç.Dr Turan Akkoyun

ÖZ

Kent müzeleri; iletişim, eğitim misyonuna ağırlık veren, görsel malzemeleri sergileyen, başta bilişim olmak üzere ileri teknolojiden yararlanan, sergilere, etkinliklere öncelik tanıyan, yaygınlık kazanan kurumlardır. Hızlı bir kentleşmenin yaşanması; tarihi birikimin ürünü kültürel varlıkları, eserleri daha da kıymetli hale getirir. Kent müzeleri; hızla uzaklaşılan, yitirilen konulara ağırlık verir. Şehrin sosyal ve kültürel sürekliliği sağlar. Tesis edilmekte olan Afyonkarahisar Kent Müzesi, insanın her türlü faaliyetini konu kabul eden tarih biliminin değerlendirme alanına girmektedir. Kurumun hedefleri sıralandığında öne çıkan hususlar şunlardır: - Afyonkarahisar kentinin hafızası, tüm belleği oluşturmak, çok yönlü kültürel ve sosyal unsurları ortaya koymak. - Kimliği, aidiyeti benimsemek ve kuvvetlendirmek. - Kültürel gelişimi desteklemek. - Kent modeli ortaya koymak. - Afyonkarahisar sevgisini aşılamak. - Eğlenerek, zaman geçirerek öğrenmeyi gerçekleştirmek. Afyonkarahisar Kent Müzesi'nin ulaşmaya çalıştığı kesimler şunlardır: - Toplumun tüm kesimleri; - Şehirde yaşayanlar; - Kente dışarıdan gelenler göçmenler; - Kente yeni gelenler: Afyonkarahisar'a resmi geçici göreve gelenler, çalıştay, sempozyum, kongre ve konferansa gelmiş olanların yanında gelecek kuşakları temsil eden öğrenciler. - Yerli ve yabancı ziyaretçiler - Araştırmacılar Tebliğimiz Afyonkarahisar Kent Müzesi'ni, tarih başta olmak üzere bütün sosyal bilimlere kaynak olabilecek ve katkı sağlayabilecek bir metotla, bilim dünyasına aktarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afyonkarahisar, Tarih, Kent Müzesi, Kültür, Toplum

Karar Vermede Bulanık Dilsel Niceleyicilerin Özellikleri ve Uygulanması

Doç.Dr. Turgay Kalaycı - Yrd.Doç.Dr. Suat Karagöz

ÖZ

Bu bildirinin amacı, günümüzde çok önem arzeden karar verme eyleminin, belirsiz bilgilerin bulunduğu bulanık bir ortamda nasıl uygulanabileceğine değinmektir. Bunun için Ordered weighted Averaging (OWA) birleştirme operatörleri kullanılacaktır. Dilsel olarak ifade edilen birleştirme talimatlarını modelleme kabiliyetlerinden dolayı, bu operatörler sayısal zekada (computational intelligence) sıkça kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Dilsel Niceleyiciler, Owa, Birleştirme, Karar Verme, Bulanık Çoğunluk

1933-1948 Yılları Arasında Halkevleri Kütüphanelerine Seçilen Eserler Üzerine İnceleme

Prof.Dr. Muammer Nurlu - Arş.Gör. Türkan Güler Arı

ÖZ

Cumhuriyet ilan edildikten sonra, Türk kültürünü canlandırmak ve Türk milletinin bilinçlenmesini sağlamak için yurdun dört bir yanında çalışmalar başlatılmıştır. Şüphesiz ki bu çalışmaların en önemlilerinden biri halkevlerinin açılmasıdır. Halkevlerinin bünyesinde barındırdığı bütün bölümler halkın eğitiminde önemli rol oynamıştır. Bu bölümlerin can damarı kütüphanelerdir. Bu nedenle kütüphanelere seçilen eserler, oluşturulan komisyonlar tarafından titizlikle incelenmiş ve uygun görülen eserler kabul edilmiştir. Bu çalışmanın amacı, 1933-1948 yılları arasında Halkevleri kütüphanelerine seçilen bu eserlerin seçilme kriterlerini tespit etmektir. Çalışmanın bu amacına yönelik olarak Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nde yer alan eserler incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi, veri tekniği olarak ise belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda yurdu ilgilendiren işleri ve konuları halka, bilhassa köylüye okutmak, anlatmak ve yaptırtmak amacı güden halkevleri kütüphanelerine seçilen eserlerin ortak temalarının "millî folklor, millî spor, Türk ruhu, vatan, millet, köy hayatı, öz Türkçe, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, cumhuriyet ve salgın hastalıklar" olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halkevleri, Kütüphane, Seçilen Eserler

Mahmut Tibet'in Kitaplarındaki Örgüt Kültürü Unsurları Üzerine Bir İnceleme

Doç.Dr. Uğur Keskin

ÖZ

Bu çalışmada, karikatür sanatçısı Mahmut Tibet'in yayınlanmış kitaplarında işlenen başlıca temalar, örgüt kültürü bağlamında incelemeye konu edilmiştir. Mahmut Tibet, çizimlerinde genellikle hiyerarşik kademe sayısı fazla olan dikey (sivri) örgütlerde ön plana çıkan davranış biçimlerini ele almıştır. Mizahçı olması sayesinde, gerek bireyler ve gerekse zümreler üzerinde yapmış olduğu çarpıcı gözlemleri, çizgi karelerine aktarabilmiştir. Nitel bir araştırma olarak yürütülen bu çalışmada, çizere ait kitaplardaki çizimlerin, örgüt kültürü kuramları bakımından ağırlıklı olarak Charles Handy tarafından "rol kültürü" davranışı doğrultusunda biçimlendiği ortaya konulmuştur. Çalışmada sadece Handy tarafından belirlenen tipoloji ile yetinilmeyip, başta Geert Hofstede tarafından geliştirilen Bileşke Boyutlar Teorisi olmak üzere diğer örgüt kültürü teorisyenleri tarafından yürütülen çalışmalar, kullanılan kavramlar ve açıklayıcı mekanizmalardan da faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mahmut Tibet, Örgüt Kültürü, Mizah, Yönetim

Batı Trakya Türklerinin Eğitim Sorunu

Uğur Serçe

ÖZ

Batı Trakya Türk azınlığı geçmişten bugüne çeşitli insan hakları ihlalleri ile karşı karşıya kalmış, sınırları içerisinde yaşadığı Yunanistan tarafından baskı politikalarına maruz bırakılmıştır. Türk azınlık, 1923 yılında imzalanan Lozan Antlaşması ile dinsel, dilsel ve kültürel haklara sahip olmasına karşın Yunan devleti tarafından daima bir tehlike unsuru olarak görülmüş ve bu haklarını hiçbir zaman tam anlamıyla kullanamamıştır. Eğitim meselesi de, hem bu alandaki sorunların çeşitliliği hem de bu sorunlardan etkilenenlerin sayısı dikkate alındığında Türk azınlığın en kritik sorunlarından biridir. Yapılacak olan sunumda önce Türk azınlığın eğitimine ilişkin yasa ve antlaşmalara değinilerek mevzuata dair genel bilgi verilecektir. Sonrasında İlkokullar ve Ortaöğretim genel başlıkları altında azınlık eğitimin sorunları ortaya konulacaktır. Bu yapılırken, uluslararası raporlar ve Türk azınlığı temsil eden isimlerce kaleme alınmış çalışmalar ana kaynaklar olacaktır. Son olarak ise ortaya konulan sorunların çözümü yönünde atılabilecek adımlar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Batı Trakya Türkleri, Eğitim Meselesi, Azınlık Eğitimi

Tarihsel Olayların ve Uluslararası İlişkilerin Analizinde "yeni Güç Denklemi"nin Uygulanması

Dr. Uğur Tatlısumak

ÖZ

Analizci, mukayeseli tarih çalışmalarının kıtlığı, günümüzde yapılan bilimsel çalışmalarda göze çarpmaktadır. Buna karşılık, malumat furuşluk tarihçiliğinin gittikçe öne çıktığı ve yaygınlaştığı görülmektedir. Bu dar çerçeveden çıkıp, tarih anlayışımızı geliştirebilecek ve sosyal problemlerin çözümünü kolaylaştıracak yeni usul ve bakış açılarına ihtiyaç duyulduğu muhakkaktır. Bu amaçla, geliştirmeye çalıştığımız "yeni güç denkleminin" tarih çalışmalarında ve sosyal olayların çözümünde uygulanabilirliğini masaya yatırdık. Kuşkusuz "güç denklemi"ni ilk kez biz icat etmiyoruz. Çeşitli formüllerde şekillenmiş güç denklemini başka kaynaklarda da görmek mümkündür. Ancak bizim ortaya koyduğumuz epistemolojinin ve bilgi patronajının bu güç denklemlerinde göz ardı edildiğini fark ettik. Halbuki, epistemoloji ve bilgi patronajı temelli bir güç denklemi, asırlardır ülkemizin ihtiyaç duyduğu bir kalkınma formülü ve stratejik akıldır. Bu denklem, sadece tarihe yeni bir bakış açısı geliştirmeyecektir, aynı zamanda, geçmişte ve günümüzde hala İslam toplumlarının modernleşmeyi ne kadar yanlış anladığını da ortaya koyacaktır. Şu ana kadar uygulanan güç denklemlerinde, epistemolojinin ve bilgi patronajının göz ardı edilmesi, yanlış kalkınma metotlarının uygulanmasına ve yanlış stratejilerinin benimsenmesine sebep olmuştur. Başka bir açıdan, yanlış güç denklemleri, acaba sömürgeci güçlerin, zihnimize asırlardır üfürdüğü bir fikir ve bir algı yönetimi midir? Tarihte gücün şeklinin ve tanımının değişmesiyle, güç denklemi unsurları değişmişse de bilginin ve ona değer veren milletlerin yükseliş trendi hiç değişmemiştir. Bu çalışmayla amaçlanan, Osmanlı modernleşmesinin başarısızlıklarına, bu denklemle ışık tutmak, bir nevi denkleme projektör görevi vermektir. Ayrıca bu denklemin yardımıyla, Osmanlı modernleşmesinin, Japon ve Rus modernleşmesi karşısındaki eksiklikleri, başarısızlıkları bilgi patronajı açısından da kısaca ortaya konulmaya çalışılacaktır. Şunu belirtmekte fayda var ki, bu formül, tamamen bir kalkınma sorununu çözme ve güç sistemini mutlak anlama iddiasında değildir. Tüm eksikleriyle beraber, geliştirilebilir bir formüldür. Güç denklemi, tarihe ve olaylara sistematik ve analizci bir şekilde bakmamıza olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güç Denklemi, Kalkınma, Epistemoloji, Bilgi Patronajı, Modernleşme

Çalışan Kadınların Eğitim Düzeyleri ve İllerin Yaşam Endeksleri İlişkisi

Öğretim Görevlisi Uğur Uğur - Hakan Saraç

ÖZ

Giderek ağırlaşan yaşam koşulları ve sosyo-ekonomik faktörler kadınların iş yaşamında daha fazla yer almasını zorunlu hale getirmiştir. Kadınların iş yaşamındaki yeri, bireysel ve toplumsal kalkınma bakımından hayati bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada çalışan kadınların toplam işgücü içerisindeki oranı ve özellikle eğitim seviyeleri, verimliliği etkileyen en önemli unsurlardandır. İllerde yaşam endeksi; konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, altyapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam ve yaşam memnuniyeti olmak üzere yaşamın 11 boyutunu kapsamakta ve bireylerin ve hanehalklarının yaşamını objektif ve subjektif göstergeler kullanarak yaşam boyutları ayrımında il düzeyinde ölçmeye, karşılaştırmaya ve zaman içinde izlemede kullanılmaktadır. Araştırmada, İŞKUR ve TUİK verilerinden yararlanılarak, Türkiye'nin farklı bölgelerinden verilerine ulaşılabilen 7 ildeki (Bolu, Denizli, Nevşehir, Düzce, Mersin, Siirt, Van) çalışan kadınların eğitim seviyeleri (ortaöğretim, önlisans, lisans) ile bu illerin yaşam endeksleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Sonuç olarak, çalışan kadınların eğitim seviyeleri ile illerin yaşam endeksleri arasında önemli bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın İstihdamı, Yaşam Endeksi, İstihdam Eğitimi

Acente Personelinin Bakış Açılarıyla Müşterilerin Kasko Yaptırma Düşüncesini Etkileyen Faktörler: Sivas İlinde Bir Araştırma

Doç.Dr. Mehmet Demir - Dr. Ülkü Mazman İtik

ÖZ

Sigorta, kişi ve kurumların yılların birikimiyle kazandıkları varlıklarını, her an karşılaşabilecek risklere karşı koruma ve bu riske maruz kalındığında ise bu varlıklarını güvence altına alma ihtiyacından doğmuştur. Belirli rizikolar sonucu motorlu kara taşıt araçlarında meydana gelecek hasarları güvence altına alan kasko sigortası da günden güne önem kazanmaktadır. Araştırmanın birbiriyle ilişkili iki amacı vardır: Birinci amaç; sigorta acentelerinde çalışan personelinin bakış açısıyla, müşterilerin araç kaskosu yaptırma düşüncesini etkileyen faktörleri belirlemektir. İkinci amaç ise elde edilen bulgulardan hareketle, sigorta pazarlamasında başarı sağlayabilecek stratejileri ortaya koyabilmektir. Bu amaçlara ulaşabilmek için anket yöntemi uygulanmıştır. Anket formu, Sivas ilindeki sigorta acentelerinde çalışan 65 personele 2016 yılının Mayıs ayında doldurtulmuştur. Katılımcılardan, anketteki 5'li likert ölçeğine sahip 23 önermenin her birisine "1 Kesinlikle Doğru" dan "5 Kesinlikle Yanlış" aralığında görüş bildirmeleri istenmiştir. Veriler, SPSS 22 istatistik programıyla analiz edilmiştir. Anketin güvenilirliği için Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmış ve oran %72,5 bulunmuştur. Ölçeğeait toplam skorların demografik verilerdeki olası farklarının incelenmesi için "t" ve "F" testi uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Risk, Sigorta, Araçkasko Sigortası

Kısmi Süreli Çalışma ve Yoksulluk İlişkisi: Kuzey-Güney Avrupa Örneği

Arş.Gör. Umut Yertüm - Arş.Gör. Bayram Balcı

ÖZ

Yoksulluk ve çalışma arasındaki bağ geçmişten günümüze değişmekle birlikte devam etmektedir. 16. Yüzyıl Avrupa'sında yoksullar ile çalışanlar arasında belirgin bir farkın olmadığı aksine; yoksul kavramı ile çalışan kesimin de vurgulandığı görülmektedir. Bu durumun 19. Yüzyıla kadar devam ettiğini söylemek mümkündür. Sanayi devrimi ile birlikte bu durum değişmiş; çalışma kavramının ve çalışanların yoksulluk ile birlikte anılmadığı hatta çalışmayanların yoksulluk ile ilişkilendirildiği gözlemlenmektedir. 20. yüzyıla gelindiğinde ise sosyal politika açısından esas olanın bireylerin istihdamının sağlanması olduğu fikri yaygınlık kazanmıştır. Sosyal politikanın altın çağı olarak nitelendirilen 1945-1980 yıllarında ülkeler toplumdaki gelir adaletsizliğini gidermek ve yoksulluğu önleyebilmek için istihdam politikalarına önem vermiş ve bu yolla tam istihdamı sağlamaya yönelmiştir. Sosyal politikanın "Altın Çağı" sonrası yaygınlaşan "bireyleri yoksulluktan çıkarmanın en kolay yolu, onları iş piyasasına sokmaktır" ya da "istihdam yoksulluğu azaltmanın en önemli aracıdır" fikri bu çalışmanın da ana konusunu oluşturmaktadır. Bu kapsamda kuzey ve güney Avrupa ülkelerinin kısmi süreli istihdam oranları ile yoksulluk ve gini kat sayıları karşılaştırılmış ve sonuç olarak; toplam istihdam içerisinde kısmi süreli istihdamın artması ile yoksulluk arasında negatif bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, İstihdam, Kısmi Süreli İstihdam

Örgütsel Bağlılık ve Yenilik Yönetimi İlişkisi: Mutfak Personeli Üzerine Bir Araştırma

Yrd. Doç. Dr. Sibel Sü Eröz - Ünal Gürsel

ÖZ

Günümüz ekonomisi, işletmeleri diğerlerinden farklı olmaya zorlamaktadır. Özellikle hizmet sektöründe farklılığın yolu yenilik yapabilmekten geçmektedir. Bunun yanı sıra sektörde örgüt amaçlarına hizmet edecek en önemli üretim faktörü insandır. İşletmeler bu üretim faktörünü etkin bir şekilde kullanarak iş verimliliğini ve dolayısı ile karlılıklarının artırılmasını amaçlamaktadırlar. İşletmeye olan bağlılığın işletmedeki yenilik ve yenilik ile ilgili çalışmaları artıracağı düşünülmektedir. Çalışmanın temel amacı; yiyecek içecek sektöründe mutfak alanında çalışan işgörenlerin örgütsel bağlılıkları ile yenilik yönetimi arasındaki ilişkinin tespit edilmesidir Araştırmanın evrenini Tüm Aşçılar ve Pastacılar Konfederasyonu üyeleri oluşturmaktadır. 388 adet işgörenine anket uygulaması gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler IBM SPSS Statistic 20.0 istatistik paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda örgütsel bağlılık ve yenilik yönetimi arasında pozitif yönlü orta düzeyde ($r=0,483$; $p=0,000<0,05$) bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Bağlılık, Yenilik Yönetimi

Gülbaba Türbesi İle İlgili Birkaç Kayıt

Doç.Dr Ünal Taşkın

ÖZ

Budin'in Osmanlı hâkimiyeti altına alınmasından sonra bina edilen Gülbaba Tekkesi, XVI. Yüzyılda Macaristan'da gaza dervişlerinin mekânlarından biriydi. En büyük Müslüman mezarlığını da içeren tekke ve türbenin olduğu yer, önemli uğrak yerlerinden biri idi. Macaristan'ın Osmanlı Devleti'nin elinden çıkmasından sonra, Müslüman mezarlığı bağa, tekke binalarının bir kısmı da manastıra dönüştürülmüştür. Gülbaba Türbesi ise bu zamanda Cizvit rahipleri tarafından kilise olarak kullanılmıştır. Osmanlı Devleti, özellikle XIX. yüzyıldan itibaren türbeye ayrı bir ilgi göstermiş, tamir ve tanzimi için çaba sarf etmiştir. Ayrıca bu yüzyıl itibariyle Anadolu'dan, Hindistan'dan ve Hicaz'dan pek çok Müslüman, türbeyi ziyaret etmek için girişimde bulunmuştur. 1910 yılında türbenin tanzim ve tezyini için gerekli harcamaların keşfi yapılmış, akabinde Almanya'da bulunan Mimar Kemaleddin'in, yurda dönerken türbe ile ilgili keşif yapması uygun görülmüştür. Macarların gösterdiği ilgi ve Türk bürokratlarının girişimleri neticesinde günümüze kadar ulaşan türbe, bugün iki ülke arasındaki manevi ve kültürel bağlardan biri olarak itibar görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Budin, Gülbaba, Osmanlı Devleti

Kırsal Alanlarda Kurulan Meslek Yüksekokullarının Sorunları ve Çözüm Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Utku Ongun - Prof.Dr. Bekir Gövdere - Yrd.Doç.Dr. Uğur Çiçek

ÖZ

Meslek yüksekokulları mal ve hizmet sektöründe ihtiyaç duyulan, alanında yeterli düzeyde bilgi ve beceriye sahip ara elamanların yetiştirilmesi amacıyla kurulmuş yükseköğretim kurumlarıdır. Genellikle kırsal alanlarda kurulan meslek yüksekokulları kuruldukları yerleşim yerlerine hem ekonomik hem de sosyal açıdan katkı sağlamaktadır. Türkiye'de meslek yüksekokullarının yaygınlık kazanmasının temel nedenlerinden birisi bu olmakla beraber, bir diğer neden de üniversite eğitimi almak isteyen ancak lisans bölümlerini kazanamayan genç nüfusa alternatif bir seçenek olmalarıdır. Bu okullardan mezun olan öğrencilerin işsizlik sorunu ile karşı karşıya kalmaları aldıkları eğitimin kalitesini tartışılır hale getirmektedir. Kırsal alanlarda açılan meslek yüksekokullarının şehir merkezlerinde veya kampüs içerisinde yerleşik bulunan meslek yüksekokullarına göre mevcut sorunlara ek olarak birçok ekstra problemleri bulunmaktadır. Bu çalışma Burdur ili Bucak ilçesindeki Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu'nda 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören öğrencilerle kısıtlıdır. Nitel araştırma tekniklerinden biri olan odak grup görüşmesiyle veriler elde edilmiştir. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler analiz edilmiş ve ayrıca, meslek yüksekokullarının mevcut yapısal durumu ve sahip olduğu temel sorunlar, Burdur ili Bucak ilçesinde yer alan Bucak Hikmet Tolunay Meslek Yüksekokulu'nda yaşanan tecrübeler ışığında ele alınmıştır. Daha sonra bu kurumlarda verilen eğitimin kalitesini etkileyen sorunlar tespit edilmiş ve her bir sorun için çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, Kırsal Alan, Yüksekokul Eğitimi

Değişen Turistik Eğilimlere Bir Cevap: Kırsal Turizm ve Türkiye Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. Utku Ongun

ÖZ

Özet Türkiye'de genellikle kırsal turizm denilince akla, kırsal alanlardaki çiftlik sahipleri tarafından gerçekleştirilen turizm faaliyetleri ile hafta sonları günübirlik yapılan piknik türü faaliyetler akla gelmektedir. Ancak son yıllardaki turist eğilimindeki değişimle birlikte kırsal turizm algısında da farklılıklar göze çarpmaktadır. Kentlerin yoğun temposundan kurtulmak isteyen kişiler ellerine geçen kısa bir tatil fırsatını bile kırsal alanlarda geçirmek için çaba harcamaktadırlar. Kişilerin gerek doğaya olan saygılarının artması gerekse ekolojik ürünleri tercih etme nedenleri kırsal turizme olan ilgiyi bir kat daha arttırmıştır. Türkiye'nin coğrafi özellikleri göz önüne alındığında kırsal turizm potansiyelinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, kırsal turizm açısından önemli bir potansiyele sahip olan Türkiye'nin değişik coğrafi bölgelerindeki kırsal turizm faaliyetlerinden örnekler vererek kırsal turizmin yerel halka katkıda bulunmasını sağlamaktır. Ayrıca Türkiye'nin kırsal turizm uygulamalarında zaman içindeki gelişim evreleri ve kırsal turizm katılımcı kitlesinin sosyo-kültürel özelliklerine değinilmiştir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle ikincil verilerden faydalanılarak literatür taraması yapılmış olup çalışma üç bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde kırsal turizm kavramı ve kırsal turizmin katkılarına (çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel) değinilmiştir. İkinci bölümde ise, kırsal turizmin zaman içindeki gelişim evreleri göz önüne alınarak Türkiye'deki uygulamalarından örnekler verilmiştir. Son bölümde ise kırsal turizm potansiyeline sahip olan Türkiye'nin bu potansiyeli iyi değerlendirebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Kırsal Turizm, Kırsal Turizmin Katkıları, Türkiye'de Kırsal Turizm

Fınancıal Practıce At Busıness

Üzeyir Yıldız

ÖZ

İşletmenin mali durumunun etkin , verimli ve vizyonuna cevap verebilmesi için işletmenin faaliyet alanını belirleyen kuralların etkili olabilmesi, faaliyet koşullarının ve etkinliğinin çok iyi planlanması ve uygulama sahası iyi tespit edilmesi durumunda duruş yeri olan ve kimliğini tanımlayan misyonun u belirlemesi gereklidir. İşletmeler misyonunu belirledikten sonra , ileriye dönük olarak, Kısa, Orta ve Uzun Vadeli Vizyonunu belirleyen Ar-ge çalışmaları yaparak Vizyonunu belirleyen planlamalar yapmalı. Mali disipline bağlı kalacak şekilde uyumlu bu planlara bağlı kalan kısa , orta ve uzun vadeli bütçeler oluşturulmalı , izleyen dönemlerde bu planları uygulayarak izlemeli oluşabilecek olumsuz durumlara karşı tedbir alıp ekstra gelişen ve işletmeye artı katma değer sağlayan fırsatları da değerlendirerek verileri çok iyi takip ederek işletmenin bütçesi hakkında tahminlere yer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: R & D- Financial Application - Mission - Vision

Akademisyenlerin Öğretim Performansını Değerlendirme Anketleri İle Ders Başarısı Arasındaki İlişki: Karşılaştırmalı Analiz

Öğr.Gör. Veli Rıza Kalfa - Öğr.Gör. Nigar Karagül

ÖZ

Akademisyenlerin performansını belirlemede kullanılan birçok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden biri de ders alan öğrencilere, akademisyenleri değerlendirmeleri amacıyla anket yoluyla sorular sorulmasıdır. Öğretim elemanlarının ders öncesi hazırlık, ders anlatım sürecinde öğrencilere gösterilen tavır ve ders anlatım sonrasında öğrencilerin bilgilerini değerlendirmeye yönelik süreç, hazırlanan anketler elektronik ortamda öğrencilere sunulmakta ve derslerine giren akademisyenlerin yukarıda bahsi geçen süreçteki performanslarını değerlendirmelerini istemektedir. Öğrencilerin başarı notlarını görebilmeleri için cevaplamaları zorunlu olan bu anketlerden elde edilen veriler, hem her bir boyut için ayrı ayrı hem de genel olarak sayısal değerlere dönüştürülmekte ve tablo haline getirilerek akademisyenlerin bilgisine sunulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğrenciler tarafından akademisyenlere verilen performans değerlendirme puanı ile ders başarı durumu arasındaki ilişkiyi çeşitli boyutlarda analiz etmektir. Bu çalışmanın amacını gerçekleştirebilmek için Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Honaz Meslek Yüksekokulu'nda görev alan akademisyenlere ait, Bilgi İşlem Daire Başkanlığından elde edilen performans değerlendirme puanlarının oluşturduğu verilere gerekli analizler uygulanarak sonuçları yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Akademisyen Performans Değerlendirme Anketi, Performans Değerlendirme Puanı, Ders Başarı Durumu

Il Nüfuslarındaki Değişimi Etkileyen Yapay Faktör: Türkiye'de İdari Taksimat Alanındaki Düzenlemeler (1927-2017)

Doç.Dr. Veysi Günal - Doç.Dr. Mehmet Sait Şahinalp - Fatma Altuğ

ÖZ

İL NÜFUSLARINDAKİ DEĞİŞİMİ ETKİLEYEN YAPAY FAKTÖR: TÜRKİYE'DE İDARİ TAKSİMAT ALANINDAKİ DÜZENLEMELER (1927-2017) Herhangi bir yerleşmedeki nüfusun miktarı ve diğer özelliklerinin değişimine neden olan çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bunlar doğumlar, ölümler, göçler ve idari taksimattaki değişimlerdir. Bunlardan doğum ve ölümler arasındaki fark doğal artışa neden olurken, göçler ve idari düzenlemeler ise yapay anlamda nüfusun değişimini sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışma Türkiye'deki idari taksimat ve nüfusa etkisini içermektedir. Türkiye'de 1927-2017 yılları arasında çeşitli şekillerde idari taksimatta düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. İllerdeki nüfusun miktarını etkileyen bu değişimler de, ilçelerin ile dönüştürülmesi, ilin iki farklı ile bölünmesi sonucunda yeni illerin ortaya çıkması yanı sıra, illerin statüsünün değiştirilerek ilçeye dönüştürülmesi ve ilçelerin bağlı oldukları ilden başka ile aktarılması şeklinde görülmektedir. Bu anlamda Türkiye'de ilk kapsamlı değişim 1930-1935 döneminde yaşanmıştır. Bu dönemde Muş ve Ağrı yeni oluşturan iller olurken, Bitlis, Aksaray, Şebinkarahisar, Osmaniye, Hakkâri, Doğubayazıt, Rize, Artvin ve Mersin ise il olma özelliğini kaybetmişlerdir. Aynı zamanda söz konusu dönemde iller arasında birçok ilçe alışverişi de yapılmıştır. 1935-1940 döneminde de benzer durumlar yaşanmış ve Bingöl, Bitlis, Rize, Tunceli, Hakkâri ve Hatay il statüsüne kavuşmuştur. 1950'li (1950-1955) yıllarda da Adıyaman, Nevşehir, Adapazarı ve Uşak bağlı oldukları illerden ayrılıp müstakil bir vilayet merkezine dönüştürülmüşlerdir. Bu dönemde Kırşehir ili ise il olmaktan çıkarılmıştır. Bundan sonra uzun bir süre idari taksimatta değişim olmamış ve 1989 yılına kadar Türkiye'deki il sayısı 67 olarak kalmıştır. Ancak 1989'dan itibaren çeşitli gerekçeler ile (güvenliğin sağlanması, deprem sonrası yeniden yapılanma, vb) 14 il daha oluşturulmuştur. Yeni illerin oluşturulması ile birlikte, yeni ilçelerin kurulduğu ve bazı ilçelerin de bağlılığının değiştiği görülmektedir. İdari taksimattaki bu değişimler illerin nüfus miktarı ve yıllık artış hızını da önemli oranda etkilediği bir gerçektir.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, Nüfus Coğrafyası, Nüfusun Değişimi, Türkiye, İdari Taksimat

Tercih Bağlamında Harran Üniversitesi Coğrafya Bölümünün Etki Alanındaki Değişim (2005-2015)

Doç. Dr. Veysi Günal - Doç.Dr. Mehmet Sait Şahinalp

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Şanlıurfa şehrinde bulunan ve 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren öğrenci almaya başlayan Harran Üniversitesi Coğrafya Bölümüne gelen öğrencilerin geldikleri illere ve bölgelere dağılımındaki değişim ve nedenlerini ortaya koymaktır. Elde edilen verilere göre ilk dikkat çeken husus tüm yıllar itibariyle Güneydoğu Anadolu Bölgesinden gelen öğrencilerin belirgin bir ağırlığının olduğudur. Bununla birlikte bölgenin oranını iki döneme ayırmak mümkündür. Birinci dönem %50'lik pay civarında bir oranın görüldüğü 2005-2009 dönemidir. Bu dönemde bölge kökenli öğrencilerin, toplamdaki payı %50 civarındadır. İkinci dönemi ise 2010-2015 yılları arasındaki eğitim-öğretim dönemlerini kapsamaktadır. Bu yıllarda bölge öğrencilerinin payı %50'nin çok üstünde seyretmiştir. Öyle ki, 2015 yılında bölümü tercih eden Güneydoğu Anadolu Bölgesi öğrencilerinin payı %83'ü aşmıştır. Bu açıklamalardan Güneydoğu Anadolu Bölgesi kökenli öğrencilerin sayısının diğer altı bölgeden gelenlerin toplamından genellikle daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin geldiği iller bağlamında da benzer durum görülmektedir. Nitekim 2015 yılında bölümün en fazla öğrenci aldığı iller sırasıyla Şanlıurfa (%43), Diyarbakır (%16) ve Mardin (%10) oluşturmaktadır. Oran değişmekle birlikte söz konusu illerin ağırlığı 2005 yılında da söz konusudur. Yukarıdaki açıklamalara göre, 2005-2015 yılları arasında bölümün etki alanında önemli değişiklikler görülmüştür. Başka bir ifade ile, öğrencilerin geldikleri il bağlamında değerlendirildiğinde, Coğrafya bölümünün artık bölgeye ve hatta ile ait bir bölüm olma özelliğine sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Söz konusu bu değişimin temelinde, Türkiye'nin çeşitli üniversitelerindeki Coğrafya bölümlerinin ve kontenjanlarının artması ile bölgedeki terör olaylarıdır. Gerçekten de 2005 yılında 25 olan bölüm sayısı (Coğrafya bölümü ile Coğrafya öğretmenliği bölümlerinin örgün, ikili ve açıköğretim programlarının tümü) 2015 yılında 57'ye yükselmiştir. Bu bölümlerin öğrenci kontenjanları da sürekli artarak 1.087'den 4.569'a ulaşmıştır. Bu durum Harran Üniversitesi Coğrafya Bölümünün bulunduğu bölge dışındaki diğer illerden öğrenci alımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Öte yandan bölgede terör olaylarının meydana geldiği yıllarda da bölge dışından öğrenci tercihinin önemli oranlarda düştüğü görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, Etki Alanı, Harran Üniversitesi Coğrafya Bölümü, Öğrenci Tercihi

Antalya Şehrindeki Genel Seçimlerin (1980-2015) Coğrafi Analizi

Mehmet Işık - Doç.Dr. Veysi Günal - Doç.Dr. Mehmet Sait Şahinalp

ÖZ

Seçim coğrafyası ile ilgili çalışmaların son dönemlerde hız kazandığı görülmektedir. Bu çalışmada da Antalya şehri, seçim coğrafyası bağlamında ele alınmaktadır. Buna göre, katılım oranları, geçerli oy sayısı ve parti bağlamındaki sonuçları itibariyle, 1980-2015 yılları arasındaki genel seçimler coğrafi ilke ve prensiplere göre incelenmektedir. Ayrıca şehirdeki bu yapının Türkiye ortalaması ile karşılaştırılması da yapılmaktadır. Öte yandan bu çalışma ile şehirde söz konusu dönem içinde meydana gelen siyasi değişimler ve nedenleri üzerinde durulmaktadır. Dolayısıyla söz konusu çalışmanın temel verileri Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile çeşitli internet web sayfalarından elde edilmiştir. Elde edilen verilerden yola çıkarak katılım oranlarının 1980 yılından günümüze kadar sürekli değiştiği dikkat çekmektedir. Darbe sonrası gerçekleşen 1983'deki %91.2 ve 1987 yılındaki %91,4'lük katılım oran ile, tüm ülkede olduğu gibi, %90 bandını geçmiş ve bu oran şehirde bir daha yakalanamamıştır. 2002 yılı seçimlerindeki katılım oranları ise önemli oranda düşüş göstermiştir. Öte yandan Antalya şehrinde katılım oranları 1991, 1995, 2007 ve 2011 seçimlerinde Türkiye ortalamasını aştığı görülmektedir. Oylama sonuçları göre ise, Türkiye'de olduğu gibi, Antalya şehrinde de 1983, 1987, 1991 yılı seçimlerinde merkez sağın, buna karşın 1995, 1999, 2002'de merkez solun ve 2007, 2011 ve 2015 seçimlerinde tekrar merkez sağın başarılı olduğu görülmektedir. Bu durum bize Antalya'da dönem dönem seçimlere katılan seçmenlerin tercihlerinde oynamalar olduğunu göstermektedir. Diğer bir taraftan ise milliyetçi ve muhafazakâr seçmenlerin Antalya şehrinde belli bir oy yoğunluğuna ulaştığı seçim sonuçlarından tespit edilebilmektedir. 7 Haziran 2015 seçimlerinde %29,41 oy oranlarına çıkan milliyetçi partiler dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Seçim, Seçim Coğrafyası, Antalya Şehri, Genel Seçimler

Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun İncelenmesi: Honaz Myo Örneği

Öğr.Gör. Volkan Akçit - Doç.Dr. Esin Barutçu

ÖZ

Bireylerin kendilerini hangi şartlarda iyi hissettikleri, bu hislerin kaynağının ne olduğu, çeşitli çalışmalarda cevaplanmaya çalışılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkan yaşam doyumu kavramı genel bir mutluluk hali, iyi oluş, kişinin yaşadığı hayat ile beklentileri arasındaki uyum olarak tanımlanmıştır. Genç neslin yaşam doyumunun yüksek olması ülkenin geleceğe emin adımlarla yürümesine imkan vermektedir. Bu araştırma Honaz Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yaşam doyumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Honaz Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin yaşam doyumları demografik faktörlere göre incelenmiştir. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde öğrencilerin yaşam doyumlarının ortalamanın üzerinde olduğu, yaşam doyumu ile medeni durum, öğrenim görülen bölüm, bölümün beklentileri karşılaması, gelir arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Öğrenci, Yaşam Doyumu, Honaz Myo

Erzurum ve Kars İllerinde Yeni Bir Takı Materyali: "obsidyen"

Yrd.Doç.Dr. Volkan Çil - Yrd.Doç.Dr. Yeşim Mualla Çil

ÖZ

Çalışma sahası Doğu Anadolu Bölgesi'nin Erzurum-Kars Bölümü sınırları içinde yer almaktadır. Ana hatlarıyla Erzurum-Kars Platosu'na tekabül eden volkanik saha obsidyen yatakları bakımından zengin bir potansiyele sahiptir. Doğu Anadolu Bölgesi'nin çarpışma kökenli riyolitik volkanizmaya ev sahipliği yapan kesimlerinde yüzeylenen obsiyenler Miyosen ve Pliyosen yaşlı riyolitik bileşimdeki felsik lav akıntılarının kenar bölümlerinde hızlı soğuma nedeniyle kristalleşememiş bölümleri temsil etmektedir. Keskin kenarları moleküler inceliğe kadar ulaşabilen bu kayacın eski çağlarda olduğu gibi günümüzde de başta takı gereci olmak üzere geniş bir kullanım alanı bulunmaktadır. Erzurum-Kars illerindeki obsidyen yataklarından sağlanan örneklerin modern işleme teknikleriyle takı materyali haline getirilmesi ve böylece ekonomiye kazandırılması bakımından dikkat çekmeyi amaçlayan bu çalışmada yakın zamanlara kadar siyah bir kayaç olmaktan öteye değeri olmayan obsidyenlerin bazı fiziko-kimyasal özellikleri, kaynak değer olarak önemi ve Atatürk Üniversitesi, Oltu Meslek Yüksek Okulu Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Programı Gemoloji (taş işleme) atölyelerinde hammaddeden mamul madde haline gelinceye kadar geçirdiği aşamalar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Obsidyen Yatakları, Erzurum, Kars, Türkiye.

Rusya'nın Suriye Politikasının Tarihi, Askeri ve Ekonomik Boyutları

Vugar Savzaliyev

ÖZ

20. Yüzyılın ilk yarısının sonlarına doğru Suriye ile imzaladığı gizli bir anlaşma ile Ortadoğu'ya ayak basan, Rusya, Suriye ile ideolojik eksende başlattığı müttefiklik ilişkilerini zamanla, ekonomik, askeri ve siyasi boyutlara taşımıştır. Soğuk Savaş Dönemi'nde devam eden müttefiklik ilişkileri, SSCB'nin dağılmasından sonra, Rusya'nın kendi iç sorunlarına dönmesi hasebiyle, bir müddet kesintiye uğramıştır. 2000'lerin başında Putin'in iktidara gelmesiyle Rusya yeniden dikkatini Ortadoğu'ya yöneltmiş ve Rusya'nın Suriye politikası yeni bir ivme kazanmıştır. Sovyetler Birliği Dönemi'nde elde ettiği üsler ve Rusya'nın Akdeniz'deki kalıcılığını sağlaması açısından önemi, Suriye'yi Rusya'nın Ortadoğu politikasının merkezi haline getirmiştir. Bu sebeple Rusya Suriye'de tarihi müttefiki olan Beşar Esad ailesine ve Rejimine her türlü desteği sağlamıştır. Bu çalışmada, Rusya Suriye ilişkilerinin tarihi ele alınmış, ekonomik ve askeri boyutları incelenmiştir. Analiz esnasında, IMF verileri de dahil olmak üzere, konu üzerine yazılmış bilimsel makaleler, uzman görüşleri, güncel gelişmeler, haberler ve Rusya ile Suriye devlet başkanlarının ve üst düzey resmi yetkililerinin açıklamaları dikkate alınmıştır. Rusya'nın iç ve dış politikasındaki bazı olumsuz gelişmeler, Suriye politikasını sert güç unsurlarını kullanma üzerine kurmasına ve ekonomik boyutu göz ardı etmesine neden olmuştur. Bu bağlamda, çalışmada, Rusya'nın yaşadığı bu gelişmeleri ve sonuçlarını analiz ederek, elde edilmiş veriler sayesinde Rusya'nın Suriye politikasının kapasitesi tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rusya’nın Suriye Politikası, Askeri Boyut, Ekonomik Boyut, Üsler, Suriye Operasyonları

Tarihsel Gelişim Sürecinde Modernleşmenin Okzidantal ve Oryantal Aile Yapısına Etkisi: (Elazığ ve İstanbul İli Karşılaştırması)

Yakup Baydar

ÖZ

Çağımızda toplumsal değişmeye paralel olarak hızlı bir devinime ve deformasyona uğrayan kurumlardan biri de kuşkusuz ailedir. Kutsiyet atfedilen bu kurumsal yapının Nietzsche'nin tanımlaması ile çöküntüye (decadenz) uğraması şüphesiz toplumsal yapının da bozulmasına aracılık etmektedir. Cumhuriyetin ilanının akabinde, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sosyo-kültürel bu modernleşme anlayışının tüm toplumsal katmanlarda kendisini baskın şekilde hissettirdiğini söylemek mümkün görünmektedir. Tarihsel bir seyir izleyen modernite anlayışının aynı zamanda kentlerin sosyal dokusunun yeniden yapılanmasına, şekillenmesine zemin hazırladığı gibi toplumsal kurumun temel taşı olan aile yapısındaki olumsuz değişimlere de neden olduğu söylenebilir. Bu araştırma Batı (okzidantal) tarzı bir yaşam kültürünü benimseyenler ile Doğu orijinli (oryantal) geleneksel yaşam kültürünü sürdüren bireylerin "modernite" algısına ve beklentilerine yönelik korelasyonu ölçmeye ve tespit etmeye yöneliktir. Çalışma Türkiye evreninden hareketle Elazığ ve İstanbul illeri örneklemi üzerinde survey yöntemi ile yürütülmüştür. Basit-Rastgele Örnekleme ve random yöntemi ile belirlenen katılımcılara uygulanan anket sonuçları SPSS 16.0 programı yardımıyla basit frekans dağılımı ve yüzdelik dilimleri alınarak yorumlanmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler sonucunda bu araştırma için belirlenen hipotezleri destekler mahiyette önemli ve anlamlı bulgulara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Modernite, Sosyal Yaşam, Aile

Avrupa Birliği Yakın Gelecek Senaryosu ve Türkiye Prospektif Yaklaşım

Öğr.Gör. Yakup Karakuş - Arş.Gör. Ali Yasin Kalabak

ÖZ

Avrupa Birliği, İkinci Dünya Savaşı öncesi Avrupa Birleşik Devletler hayali ile başlamıştır. Schuman Planı, AKÇT, Roma Antlaşması ve 1993'te yürürlüğe giren Maastricht Antlaşması (Avrupa Birliği Antlaşması) ise ekonomik-siyasi birleşmeler ve ulusal uzlaşmazlıkların çözümü olan Avrupa Birliği hayalini gerçekleştirmiştir. Günümüzde Avrupa Birliği bir çok genişleme dalgalarının yer aldığı stratejilerle birlikte, 28 ülkenin var olduğu büyük bir oluşum sergilemektedir. Mart 2010 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı José Manuel Barrosa Avrupa 2020 Strateji Belgesini açıklamış ve Avrupa'nın genel amaçlarına uygun üç temel öncelikten bahsetmiştir. Akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme, alt hedeflerle birlikte stratejinin esası niteliğindedir. Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa Parlamentosuna ve Konseye sunulan "Genişleme Stratejisi ve Başlıca Zorluklar 2013-2014" adlı bildirim, Türkiye'ye ilişkin kısımda "genişleme ülkelerinin tümü açık bir Avrupa perspektifine sahiptir, üyelik yolundaki ilerleme, her aday ülkenin kendi başarısına göre değerlendirilmesi ilkesine dayanarak, yerleşik kriterleri karşılamak için atacakları adımlara bağlıdır"… ifadesi gelecekte oluşabilecek senaryolara zemin oluşturmaktadır Bu çalışmada; literatür çalışması yanında Eurostat, World Bank , UNDP, Türkiye İstatistik Kurumu gibi resmi istatistiki veriler esas alınarak GSMH, büyüme oranları, nüfus ve sosyal parametreler değerlendirilecektir.Senaryo analizi yöntemi ile sonuç olarak; Avrupa Birliği'nin yakın gelecekte nasıl bir profil sergileyeceği ve Türkiye'nin bu senaryoda nasıl bir rol üstleneceği, Türkiye'nin potansiyel varlığını ortaya koyacak nitelikte olan çalışmanın sonucunda parametrelere bağlı Avrupa Birliği ve Türkiye prospektifi değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ab , Türkiye Profili, Senaryo Analizi, Prospektif

Mülteci Sorunu Türkiye Yansıması: Analiz ve Öneriler

Öğr.Gör. Yakup Karakuş

ÖZ

Mülteci; vatandaşı olduğu ülke dışında olan ve ırkı, dini, tabiiyeti, belirli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncesi nedeniyle zulme uğrayacağından korkan kişidir. Haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkeye dönemeyen veya dönmek istemeyen kişileri ifade etmektedir. Türkiye; yaklaşık olarak 3.500.000 mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Bu rakamın yakın zamanda 4 Milyon olması beklenmektedir. Türkiye mülteciler için yaklaşık olarak 25 Milyar Dolar harcama gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada; Türkiye Mülteci genel profili ve özellikle Suriyeli Mültecilerin Türkiye'deki Yaşam Döngüsü Analizi ile birlikte öneriler sunulacaktır. Mülteci sorununun Türkiye tarafında ne tür önlemler alınması gerektiği konusunda, bir değerlendirme ile yansımalar kritize edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mülteciler, Türkiye Profili, Yaşam Döngüsü Analizi, Kritik, Öneriler

Yerel Yönetimlerin Kamu Politikalarının Oluşumunda Kent Konseyleri: İzmir Kent Konseyi

Arş.Gör. Yakup Özkaya

ÖZ

Habitat I'in devlet merkezli çözüm önerilerinin yetersizliği, sorumluluğun sadece devlete değil, toplumdaki kamusal ve özel tüm aktörlere yüklenmesini gerekli kılmıştır. Bu amaçla 1992 yılında düzenlenen Rio Zirvesi'nin iki önemli belgesinden biri olan Gündem 21; çevre üzerinde etkisi olan ve etkilenen tüm kurumlar ve kişilere sorumluluklar yükleyen kapsamlı bir belge olarak ortaya çıkmıştır. Toplum merkezli, çok aktörlü ve katılımcı anlayışa sahip bu belgenin temel önerisi ulusal eylem planlarının hazırlanmasına destek sağlayacak yerel eylem planlarının hazırlanması olmuştur. 21.yüzyıla hazırlık anlamındaki çalışmaların belirleyici kavramı "Yerel Gündem 21" olarak ifade edilmiştir. Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin uygulanması yönündeki faaliyetler, 2005 yılından itibaren demokrasi kültürünü geliştiren birer müzakere ortamları olan kent konseylerine dönüşerek kent konseyleri yapılanmasını ve işleyişini kolaylaştırmıştır. Kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, saydamlık, hesap verebilirlik, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, katılım, yönetişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmek amacıyla oluşturulan Kent Konseyleri bu dinamiklerin tümünün, yerel karar alıcılar tarafından kamu politikası olarak hayata geçirilmesinde esas teşkil etmektedir. Bu anlamda kamu politikalarının oluşturulması sürecinde özellikle büyükşehir ve diğer belediyelerde yasal karar alıcı ve yürütücü konumundaki kurum ve kuruluş temsilcilerinin Kent Konseyi'nde yer almaları kararların yerindeliğinin ve politikaların verimliliğinin sağlanması açısından oldukça önemlidir. Mevzuatta Kent Konseylerinin işleyiş mekanizmaları açıkça belirtilmiştir. Ancak, Konsey yapılanması ve yönetimi çalışmaları pratiğinde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Yerel yönetimlerin mevzuatta yer aldığı gibi halka danışma geleneğinin olmayışı ve halkın katılımının da bürokratik toplumsal yapı içerisinde pek mümkün olmaması Kent Konseylerinin uygulamada mevzuatla ne kadar uyumlu çalıştığı noktasında tartışma yaratmaktadır. Yerelde karar alıcıların karar gündemine giren konularda Kent Konseyleri'nin ne derece etkili olduğu, eğer etkili olduysa da bu etkinin konseyi oluşturan aktörlerin öznel çıkarları doğrultusunda mı yoksa gerçekten hemşehrilerin çıkarları doğrultusunda mı gerçekleştiği oldukça önemlidir. Bununla birlikte bir konunun karar alıcıların gündemine girmesinin veya girmemesinin kamu politikası sürecinde etkili olan malî kaynak, ideoloji, sosyo-kültürel değerler, fayda-maliyet analizi, süreci etkileyen aktörler, problemin önem derecesi vb. gibi değişkenlerden hangisine ya da hangilerine bağlı olarak gerçekleştiği de Kent Konseyleri'nin kent yönetimindeki etkinliği ve karar alıcıların Kent Konseyleri'ne yönelik yaklaşımları açısından dikkat çekicidir. Kamu politikası süreci aynı zamanda siyasal alan ile de doğrudan ilişki içersindedir. Bu anlamda, bir konunun karar alıcıların gündemine girmesini isteyen toplumsal kesimlerin toplumsal iktidar ilişkileri içerisindeki yeri, bu kesimlerin karar alıcıların kültürel, ideolojik ve ekonomik tutumlarıyla uyumu, alınacak kararın sonuçları gibi birçok konu, politika yaratma sürecinde etkili olmaktadır. Dolayısıyla da Kent Konseylerini oluşturan aktörlerin temsil ettikleri toplumsal kesimler ve bu kesimlerin etkinlik derecesi de önem arz etmektedir. Bu çalışmada, kent konseylerinin kamu politikası oluşturma sürecinde yerel karar alıcıları ne derecede etkilediğinin İzmir Kent Konseyi özelinde ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada öncelikle kamu politikası süreci hakkında kuramsal bilgi verilecek ve Kent Konseyleri hakkında mevzuat bilgisi aktarılacaktır. Öte yandan Kent Konseyleri yerel gündem 21 felsefesini ne kadar taşımaktadır, Kent Konseyleri farklı çıkar gruplarının kendi isteklerinin gerçekleşmesi için kullanılan bir araç mıdır? yoksa yerel gündem 21 felsefesiyle hareket eden toplum merkezli, çok aktörlü katılımcı bir anlayışa mı sahiptirler? sorularına yanıt verilmeye çalışılmıştır. Bu maksatla çalışmada, İzmir Kent Konseyi çalışma grupları, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Sekretaryası ve Yerel Gündem 21 sürecinde yer alan Ulusal ve Yerel Stratejisyenler ile yapılacak yüz yüze derinlemesine görüşmeler aracılığıyla çalışmanın ana hedefini oluşturan, Kent Konseylerinin uygulamada kuruluş felsefesinin neresinde olduğu hususu incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Politikalarında Etkinlik, Müzakareci Toplum, Katılımcı Yerel Siyaset, İzmir Bşb, İzmir Kent Konseyi

Önlisans Öğrencilerinin Staja İlişkin Beklenti ve Algılarının Tespitine Yönelik Bir Araştırma

Öğr.Gör. Yakup Öztürk - Öğr.Gör. Aslı Öztürk

ÖZ

Beceri eğitimi (staj), öğrencilerin öğretim programlarında elde ettikleri teorik bilgilerin ve uygulamaların, iş yaşamında nasıl kullanıldığını öğrenmelerini sağlayan önemli bir süreçtir. Staj eğitimi ile öğrenciler, sahip oldukları teorik bilgileri pratikte nasıl kullanmaları gerektiğini öğrenir, meslekle ilgili pek çok uygulamayı doğrudan görme imkânına sahip olur. Önlisans düzeyinde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren meslek yüksekokullarında öğrencilerin, bilgi ve becerilerini, endüstri ve hizmet sektörlerinde uygulayabilmeleri için staj büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin staj yapmadan önce beklentilerini ve staj sonrasında oluşan görüşlerinin ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın evreni Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulunda 2016-2017 akademik yılında ders kaydı yapmış 2131 öğrenciden oluşmaktadır. Evren içerisinden küme örnekleme yöntemiyle bölümlere göre gruplar belirlenmiş ve bu gruplarda yer alan öğrencilerden rastgele örnekleme yoluyla seçilen 300 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, teknik ve sosyal alanlardaki öğrencilerin staja ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Staj, Önlisans Öğrencileri

Ön Lisans Öğrencilerinin İletişimde ve Öğrenmede Akıllı Telefon ve Sosyal Ağları Kullanımını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma

Öğr.Gör. Yakup Öztürk - Öğr.Gör. Aslı Öztürk

ÖZ

Akıllı telefonlar, çağımızın en önemli iletişim teknolojisi araçlarından birisidir. Akıllı telefonların ve mobil internet kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte sosyal ağların kullanımı da artmıştır. Sosyal ağlar, kişilerin yaşamlarını, duygu ve düşüncelerini, yazı, fotoğraf, video gibi araçlarla paylaşıma açtıkları ve diğer kişileri takip ettikleri ağlardır. Bu araştırmanın amacı, ön lisans öğrencilerinin akıllı telefon ve sosyal ağları iletişim ve öğrenme süreçlerinde nasıl ve ne sıklıkla kullandıklarını ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın evrenini Çankırı Karatekin Üniversitesi Meslek Yüksekokulunda 2016-2017 akademik yılında ders kaydı yapmış 2131 öğrenci oluştururken, evren içerisinden küme örnekleme yöntemiyle bölümlere göre gruplar belirlenmiş ve bu gruplarda yer alan öğrencilerden rastgele örnekleme yoluyla seçilen 300 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, öğrencilerin büyük bir bölümünün akıllı telefonları iletişim ve öğrenme süreçlerinde yaygın olarak kullandığı, öğretim elemanlarının bu durumu göz önüne olarak öğrenme süreçlerini ve eğitim materyallerini geliştirmelerinin öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı sağlayacağı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Sosyal Ağ, Mobil İnternet

Sosyal Ağlarda Kendini Temsilin Maddi ve Manevi Kazanımları

Abdurrahman Akyıldız - Yrd.Doç.Dr. Yalçın Yılmaz

ÖZ

Günümüz internet mecrasında birçok seçeneğe sahip sosyal ağlar mevcut. Web 2.0'la birlikte ortaya çıkan internette, çift yönlü ve anlık iletişim olanağı insanları önceden tüketici oldukları bu ortamda artık birer üre-tüketiciye dönüştürmektedir. Sanal ortamda gerçeklik algısına dayalı soyut üretim de, maddi ve manevi bir değer olarak görülmektedir. İnternet medyasının içeriğini oluşturan sanal ortam, bu mecrada ünlenen üreticiye sosyal ağların etkileşimselliğiyle fenomenlik ve şöhretlik ortamı sunmaktadır. İnsanların sosyal ağları eğlenme temelli kullanması ve etkileşimselliğini, eğlence temeline dayandırması sonucunda artık yeni nesil yayıncılık, kullanıcı türevli içerik üretme esasına dönüşmektedir. Sunumun pratikleşmesi, kişilerin kendi üretimi üzerinden kendisini temsil etmesi temel nitelik olarak görülmektedir. Oyunlaştırmayla gelen ödüllendirme kavramı da, sosyal ağların web 2.0 ile üreten bir mecraya evrilmesini ve bütünsel bir paylaşım ortamına dönüşmesini sağlamaktadır. Paylaşım temelli ilerleyen bu bant sisteminde (timeline), insanlar üretimlerinin meyvesi olarak ödüllendirilmeyi kendilerinde bir hak olarak görmektedirler. Üretimin paralelinde gerek maddi, gerekse manevi olarak bir kazanım mevcut olmakta ve sosyal ağlardaki bu fantastik etkileşim bize temel nitelik olarak şöhret ve fenomen olmanın kapılarını açmaktadır. Özellikle geçmişteki gibi zamana ve sürece bağlı olan ün kazanma, günümüz ağ yapısıyla, insanların anında ve hızlı şekilde popülerleşmesi yoluyla daha kolay gerçekleşmektedir. Bu çalışmada, iletişimdeki teknolojik belirleyicilik ve bağımlılık kuramları bağlamında,paylaşım temelli sanal üretimin popüler kültür içinde sunduğu fırsatlar örneklerle ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Internet Medyası, Sosyal Ağ, Şöhret, Fenomen, Bağımlılık Kuramı

Bilgi Toplumu Mu Enformasyon Toplumu Mu: Türkiye Yolun Neresinde?

Arş.Gör. Yasal Özdemir

ÖZ

Bu çalışmada Batı'da 1960'li yıllardan itibaren akademik yazına giren, ülkemizde ise 1990'lı yıllardan itibaren akademik alanda olduğu kadar popüler yayınlarda ve politik alanda da sıkça kullanılan "bilgi toplumu" söylemi anlambilimsel açıdan incelenmiştir. Popüler bir söylem olmasına rağmen tanım olarak üzerinde tam bir uzlaşma olmaması nedeniyle çoğu kez Internet, mobil telefon ve yüksek teknoloji ürünlerinin yaygın kullanımına indirgendiği, bu nedenle sosyal ve kültürel boyutunun ihmal edildiği, bunun bilgi toplumunun yaygınlaştırılması ile ilgili politik çabalara da yansıdığı savunulmuştur. Ayrıca iletişim ve medya boyutunun birey ve kültür üzerindeki etkisinin çağın gerektirdiği bilişsel beceri ve birikim olgusunun önüne geçtiği ortaya konmuştur. Ardından Türkiye'nin bilgi toplumu çalışmaları özetlenerek genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Toplumu, Enformasyon Toplumu, Bilgi, Enformasyon

Enformasyon Toplumu Ölçümünde Kullanılan Modeller ve Küresel Değerlendirme

Arş.Gör. Yasal Özdemir - Öğr.Gör. Erkan Turhan

ÖZ

Enformasyon toplumu söyleminin yaygınlaşması ile birlikte 2000'li yılların başından itibaren ülkelerin enformasyon toplumu olma konusunda bulundukları noktanın belirlenmesi için modeller geliştirilmiş ve geliştirilen bu modellere dayalı olarak ölçüm ve değerlendirmeler yapılmıştır. Bu modellerden en yaygın olanları Uluslararası Telekomünikasyon Birliğinin hazırladığı "ICT Development Index (IDI)" ve Dünya Ekonomik Forumunun hazırladığı "Network Readiness Index (NRI)" isimli modellerdir. Teknolojik unsurlar dışında olan sosyal gelişmişlik, yönetim performansı ve yargı sistemi gibi unsurları da içeren NRI endeksi daha bütünsel bir değerlendirme olanağı sunmaktadır. Bu çalışmada enformasyon toplumu ölçümü için kullanılan modeller incelenmiş ve bunlara dayanarak gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin durumu tablo ve grafikler yolu ile ortaya konulmuştur. Özel olarak teknoloji ve ekonomi dışındaki boyutların enformasyon toplumu ölçütleri ile ilişkisine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Idı, Nrı, Enformasyon Toplumu Ölçümü

Abd'de Nanoteknoloji Alanında Araştırma Çıktısı ve Ekonomik Büyüme

Yrd.Doç.Dr. Yaşar Serhat Yaşgül - Burak Güriş - Yrd.Doç.Dr. Yavuz Turguter

ÖZ

Nanoteknoloji gibi görece yeni teknolojilerde bilimsel yayın üretimi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle bilimsel yayın üretimi ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin incelenmesi bu çalışmanın temel sorunsalı olmuştur. Buna göre 1973-2015 dönemi için ABD'de nanoteknoloji alanındaki bilimsel yayın sayısı ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki bootstrapped Granger nedensellik testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında, Nanoteknoloji alanında yayın sayısı 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 2000 ve 2009 yıllarında GDP'nin nedeni olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Böyle bir nedensellik ilişkisinin belirlenmesi, ABD'de bilim ve teknoloji için ayrılan fonların görece doğru bir alana yönlendirildiğini ortaya koyması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Nanoteknoloji, Abd, Bootstapped Granger Nedensellik

Türk Ticaret Kanununda Finansal Raporlama

Arş.Gör. Yasin Cebeci - Arş.Gör. Hakan Cavlak

ÖZ

Şirketlerin hazırlayacağı finansal tablolar ve bunların sunumları ile ilgili düzenlemeler, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yapılmaktadır. Kurum finansal raporlamada kullanılmak üzere Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının birebir çevirisi olan Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarını yayınlamakta ve bu standartlar ile ilgili güncellemeleri de kamuoyu ile paylaşmaktadır. Ayrıca kurum, taslak olarak sunmuş olduğu Yerel Finansal Raporlama Çerçevesinin nihai halini de 2017 yılı içerisinde yürürlüğe koymayı planlamaktadır. Bununla beraber mevcut Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin belli durumlarda kullanılmasını da öngörmektedir. Söz konusu düzenlemelerden hangisine uyulacağı konusunda ise genel olarak "bağımsız denetime tabi şirketler" ve "bağımsız denetime tabi olmayan şirketler" ayrımına gitmiştir. Bu çalışmada hangi şirketlerin hangi düzenlemelere tabi olacağının ortaya konması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, Yerel Finansal Raporlama Çerçevesi

Armağan Ekonomileri Bağlamında ABD ve Türkiye Zaman Bankaları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Doç.Dr. Yavuz Çiftci - Arş.Gör. Fırat Botan Şan

ÖZ

Antropologlar ilkel toplumlardaki ekonomik sistemi fonksiyonel paradigma açısından incelediklerinde, düşünülenin aksine bu toplumların oldukça karmaşık sistemlere sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Karşılıklı ihtiyaçlar temelinde ticareti yapılan metaların üretiminde toplum üyelerinin görevleri, imtiyazları ve karşılıklı yükümlülükleri önemli bir yer tutmaktadır. Bu toplumlardaki pozisyon ve unvanlar da derecelere, yaşa ve kişisel yeteneklere göre belirlenmektedir (Malinowski, 1926). Toplumsal yaşamı belirleyen bu ekonomik düzende, günümüzdeki anlamda bir para birimi kullanılmamış; hatta takas ekonomilerindeki gibi bir anında karşılıklılık ilkesi de güdülmemiş ve bu durum saf armağan olarak adlandırılmıştır. İlkel toplumlardaki Kula ve Potlaç törenleri bu tarz ekonomik değiş tokuşların en önemli örneklerindedir. Harcama bir gösteriş ve statü nesnesine dönüşmekte ve en çok katkı sunan, o topluluğun lideri konumuna gelmektedir. Formel yasalara bağlı olmayan bu değiş tokuşlarda, günümüz finansal sisteminin gelişmiş araçlarından biri olduğu düşünülen faiz kavramına da (alınan hediyeden belirli bir süre sonra daha fazlasının verilmesi formunda) rastlanmaktadır. Burada değişimin asli fonksiyonu olan güven unsuru, hediyenin ruhu olarak adlandırılan Hau tarafından sağlanmaktadır. Günümüzde armağan ekonomilerini temsil etme iddiasında olan çeşitli alternatif ekonomik sistemlere, dünyanın çeşitli ülkelerinde rastlanmaktadır. Ulusal para birimlerinin yerine, yerel para birimleri veya zamanın kullanılması buna örnek olarak gösterilebilir. Doğadan ayrı toplumsal bir gerçeklik olarak dil aracılığıyla kurumsallaşan para (Searle, 2005), tabiatı itibariyle sonsuz sayıda çoğaltılabilmekte iken; zamanın para birimi olarak kullanıldığı bu sistemde bireyler, verdikleri hizmet tutarında (zaman/süre) sistemden hizmet alma hakkına sahip olmaktadırlar. Hizmetlerin karşılıklı olarak tespit edildiği platform (piyasa) ve harcanan veya elde edilen zaman tutarlarının hesabının tutulduğu platformada "zaman bankası" ismi verilmektedir. Zaman bankacılığı terimi ilk olarak A.B.D.'de Edgar Cahn tarafından ortaya konulmuş ve piyasa ekonomisinin değeri tespit etmekteki aksaklıkları giderme, çevreyi koruma, sağlıklı ve eğitimli yeni nesiller yetiştirme, yüksek demokrasi ile sosyal adaleti destekleme amaçlarıyla ilk zaman bankası kurulmuştur (Cahn, 1999). Daha önce Şan ve Çiftci (2017) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye ve K.K.T.C.'de yaklaşık 40.000 üyesi bulunan ve 2009 yılından beri faaliyet gösteren Zumbara, Bourdieu'nun ekonomik olmayan (sosyal, kültürel ve sembolik) sermaye faktörleri bağlamında ele alınmış ve bu faktörlerin zaman bankasının kuruluşundan beri gerçekleştirilen 8.000'in üzerindeki hizmet değişimini açıklamaya katkısının olduğu nitel ve nicel yöntemlerle (karma yöntem) tespit edilmiştir. Bu çalışmada da bu sosyal kuramın uluslararası bir örnekle karşılaştırması yapılarak farklılıklar ve benzerliklerin tespit edilmesi planlanmaktadır. Türkiye'de faaliyet gösteren zaman bankasının bir özelliği, ülkeyi kapsayan bir üst organ gibi faaliyet göstermesi ve armağan ekonomisinde yerelleşmeyi sağlayamamasıdır. Dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyet gösteren zaman bankacılığı örnekleri incelendiğinde A.B.D.'deki zaman bankasının bu duruma benzer özellikler gösterdiği görülmektedir ve bunun sonucu olarak karşılaştırma öznesi olarak belirlenmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden çoklu durum çalışmasından faydalanılarak gerçekleştirilecektir. Çoklu durum çalışmasında birden fazla kurum, birey veya ortamın geçirdiği değişim ve dönüşüm derinlemesine analiz edilmesiyle benzer durumların anlaşılması üzerine kurulmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Veriler yapılandırılmamış mülakat tekniğinden faydalanılarak kurum yöneticileri ile yapılacak görüşme ile elde edilecektir. Elde edilen veriler betimsel analiz ile değerlendirilerek çalışmanın sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zaman Bankası, Armağan Ekonomisi, Sosyal Sermaye

Elazığ'ın Sosyal ve Kültür Hayatının Gelişiminde Elazığ Halkevi ve Faaliyetleri (1934 - 1951)

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Haykır - Okutman Handan Haykır

ÖZ

Milli Mücadeleyi gerçekleştirerek milletin istiklalini ve vatanın bağımsızlığını sağlayan kadrolar Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarak, devletin sağlam ve güçlü bir temele oturtulması, ülkenin kalkınmış mamur bir yurt haline getirilmesi ve bu ülkede yaşayan yurttaşların modern medeniyet seviyesinde bir hayat yaşamaları idealini devlet politikası haline getirmişlerdir. Bu bağlamda siyasi, sosyal, ekonomik kültürel alanlarda köktenci bir dönüşüm sürecini başlatmışlardır. Tepeden inmeci devrimlerle sürdürülmeğe çalışılan köktenci dönüşüm sürecini topluma yayma politikası izlenmiştir. Bu politikanın yürütülmesinde Cumhuriyet Halk Fırkası'na organik bir şekilde bağlı, partinin kültür kolu olarak anılacak Halkevleri projesi gündeme alınmıştır. Avrupa da bulunan örnekleri incelenerek ve Türk Ocakları deneyiminden de faydalanarak kurulan Halkevleri inkılapların kökleştirilmesi, halka benimsetilmesi başta olmak üzere, modern dünyaya ayak uyduran bir toplum modelini hedeflemiştir. Halkevlerinde milli kültürün geliştirilmesi, sosyal, siyasi, kültürel bir birlik oluşturulması, yetişkinlerin eğitilmesi, kentli ile köylünün kaynaştırılması, halkın bilgi ve görgüsünün artırılması gibi birçok amaçlar için faaliyet alanları oluşturulmuştur. Kurulduğu 19 Şubat 1932 tarihinden kapatıldığı 8 Ağustos 1951'e kadar hemen hemen Türkiye'nin tüm vilayetlerinde halkevleri kurulmuştur. Halkevleri imkanlar dahilinde, dil ve edebiyat, güzel sanatlar, temsil, spor, sosyal yardım, halk dershaneleri-kurslar, kütüphane-yayın, köycülük, tarih ve müze adı altında dokuz şube halinde faaliyetlerini sürdürmüştür. Halkevlerinin kuruluşunun ikinci yıldönümünde 25 yerleşim merkezinde açılan halkevlerinden biri olarak 23 Şubat 1934 tarihinde açılarak faaliyete geçen Elazığ Halkevi ciddi çalışmalar yapmış ve şehrin kültürel ve sosyal hayatına bir dönem damgasını vurmuştur. Dokuz şubesiyle faaliyete geçen Elazığ Halkevi, güçlü bir kültürel geçmişe sahip olan Elazığ vilayetinin cumhuriyet sonrasındaki sosyal ve kültürel gelişmelerin odak noktası olmuş bir nevi lokomotif görevi üstlenmiştir. Kültürel, sosyal, sportif etkinliklerin yanı sıra bölgenin tarihi, coğrafyası, edebiyatı, folkloru hakkında yapılan çalışmalara da öncülük etmiştir. Bu çalışmamızda arşiv belgeleri, resmi yayınlar, halkevlerinin yayınları, dönemim gazete ve dergileri başta olmak üzere o dönem Elazığ Halkevinde aktif bir şekilde görev yapmış şahısların hatıratları ve konu ile alakalı tetkik eserlerden istifade edilerek Elazığ halkevinin faaliyetleri ve bu faaliyetlerin Elazığ sosyal ve kültürel hayatına katkıları hakkında bilgiler ortaya çıkarılacaktır. Yine bu çalışmada sözlü tarih çalışmasından da faydalanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Cumhuriyet, Toplum, Elazığ (Elaziz), Halkevleri, Elazığ Halkevi, Altan Dergisi, Kültür, Tarih, Folklor,

1980 Sonrası Türkiye Sinemasında Kürt Kadın Temsiline Aykırı Bir Örnek: Hakkari'de Bir Mevsim

Araştırmacı Yektanurşin Duyan

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye sinemasında Kürt kadınlarının nasıl temsil edildiğini incelemektir. Filmleri seyreden kadınlar için, bu filmlerin varlığının bir anlam taşıdığı düşünülmektedir. Filmler sadece onları üretenler için değil onları izleyenler için de anlamlı ve etkilidir çünkü filmleri izleyen kadınlar, filmlerde öyküleri kurulan kadınlar aracılığıyla birbirlerine seslenmekte ve onların diliyle birbirleriyle konuşmakta, bu öykülerin kahramanları aracılığıyla yaşamlarındaki belirsizlikleri ifade etmeye çalışırlar. Bir bakış, bir meydan okuyuş, bir giysi, bir oturuş ile simgelenen bu ifadeler, filmler aracılığıyla kadınların yaşamında önemli yer tutar (Köker, 1994:135). Bu nedenlerden dolayı Türkiye sinemasındaki filmlerde Kürt kadınlarının temsili önemlidir. Çalışmanın sorusu 1980 sonrası Türkiye sinemasında Kürt kadınlarını konu alan veya Kürt kadınların yer aldığı filmlerde Kürt kadını ile ilgili egemen kabulün nasıl yer aldığıdır. Kürt kadınların konumu aynı coğrafyada yaşayan diğer kadınlarla benzer olduğu halde egemen görüş; bu kadınların ezilmiş, töre kurbanı ve eğitimsiz olduğu yönündedir. Türkiye sinemasına baktığımızda genel olarak kadınlarla ilgili bir tek düzelik olsa da zaman zaman farklı siyasi tercihleri, meslek grubu olan, "geçmişini yeniden kuran, geleceğine ilişkin tasarımları bulunan kadınların" (Köker, 1994:140) öyküleriyle ilgili farklı filmlerle karşılaşılmaktadır. Türkiye sinemasında Kürt kadınına dair öykülerin nasıl kurulduğuna bakıldığında bir-iki istisna dışında çoğunun birbirine benzediği görülür. Bu istisnalardan en önemlisi Erdem Kıral'ın 1982 yılında yönettiği Hakkari'de Bir Mevsim isimli filmdir. Çalışmada önce 1980 sonrası Türkiye sinemasında Kürtler, Kürt kimliği, Kürt kültürünün ele alındığı filmler incelenecek daha sonra Hakkari'de Bir Mevsim'in nasıl bir istisna teşkil ettiği ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Sineması, Kürt Kadını, Temsil, Hakkari'de Bir Mevsim

Iyi Yöneticinin Cinsiyeti Var Mı? "erkeksi", "kadınsı" yada "androjen"

Yrd.Doç.Dr. Yeliz Mohan Bursalı - Yrd.Doç.Dr. İbrahim Aksel - Prof. Dr. Sabahat Bayrak Kök

ÖZ

İnsanın kadın veya erkek olarak ifade edilmesinin, bireysel ve toplumsal hayatın temel niteliklerini ve dayanaklarını oluşturduğu ifade edilebilir. Cinsiyet olarak ifade edilen bu kavram, bireye yönelik toplumsal rolleri, anlayışları, değerleri biçimlendiren; özellikleri ve beklentileri içeren önemli bir sosyal kategoridir. Zira toplumsal cinsiyet kavramı içerisinde kendisine yer bulan cinsiyete ilişkin kalıp yargılar kültürün cinsiyetlere çocukluk çağından itibaren uygun bulduğu duygu, tutum, davranış ve rollere işaret etmektedir. Tarihsel süreç içinde cinsiyete ilişkin kalıp yargılar, bireylerin standartlarını ve davranışa ilişkin değerlendirmelerini güçlü bir biçimde etkilemiştir. Özellikle kadın ve kadınsı özelliklerle kıyaslandığında erkeğe ve erkeksi özelliklere daha fazla değer verildiği yaygın olarak görülmektedir. Yapılan çeşitli çalışmalarda kadınlar ve erkekler açısından sosyal olarak arzu edilenin erkeksi özelliklere sahip olmak olduğu görülmektedir. Bu yönde kadınlar uzun bir süre toplumsal düzlemdeki çalışma yaşamından uzak kalmışlar, çalışma yaşamının üst seviyelerinde ise çok az temsil edilmişlerdir. Ancak zaman içerisinde geleneksel cinsiyet rollerinin ve kalıp yargıların yavaş yavaş değişmeye başladığı düşüncesi ve daha çok kadının yönetim kademelerinde kendine yer bulması, "iyi yönetici erkeksi özelliklere sahip olmalıdır" yönündeki geleneksel düşüncenin hala geçerli olup olmadığını sorgulamaya yol açmaktadır. Bu çerçevede çalışma, yöneticilik ve iyi yönetici söz konusu olduğunda bireylerin "yöneticilik mi: erkeksilik" biçimindeki bakış açısında bir değişiklik olup olmadığını eğer değişiklik varsa bunun hangi yönde olduğunu tespit etmeye yöneliktir. Bu kapsamda ileride herhangi örgütte yöneticilik yapması ya da bir yöneticiye bağlı olarak çalışması muhtemel olan üniversitenin İİBF bölümü öğrencilerine yönelik bir araştırma yapılarak, bulgular tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Kadınsı, Erkeksi

Işletme Sermayesi Yönetiminin Piyasa Değeri ve Aktif Karlılığa Etkisi: Turizm Sektöründe Panel Veri Analizi

Yrd.Doç.Dr. Yeşim Helhel - Sezer Karasakal

ÖZ

İşletme sermayesi, işletmelerin günlük faaliyetlerini yürütebilmeleri bakımından gerekli olan nakit ve benzeri varlıklar ile bir yıl içinde nakde dönüşebilecek varlıkların tümünü ifade eden bir kavramdır. İşletmenin tam kapasite ile çalışabilmesi, faaliyetine kesintisiz devam edebilmesi, günlük yükümlülüklerini yerine getirebilmesi, karlı ve verimli bir şekilde çalışabilmesi ve mali yönden güçlenebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Finans yönetimi üç temel karara dayanmaktadır. Bunlar; sermaye yapısı, sermaye bütçelemesi ve işletme sermayesi yönetimi kararlarıdır. Bunların arasında işletme sermayesi yönetimi, bir işletmenin karlılık, likidite ve faaliyet etkinliği düzeyini en çok etkileyen finansal yönetim unsuru olarak öne çıkmaktadır. Türkiye ekonomisinde önemli bir yeri olan turizm sektörünün mihenk taşı olarak kabul edilen konaklama işletmelerinde sezonluk faaliyet, mevsimsel dalgalanma, belirsizlik ve risk koşullarının yüksek olması gibi nedenlerle etkin işletme sermayesi yönetimi büyük önem arz etmektedir. Çalışmamızda, Borsa İstanbul'da (BİST) işlem görüp konaklama sektöründe faaliyet gösteren ve konsolide olmayan mali tablolara sahip 5 adet işletmenin 2005-2015 dönemine ait verilerinden yararlanarak işletme sermayesi yönetiminin karlılık performansı üzerindeki etkisi panel veri analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İşletme sermayesi yönetiminin karlılığa olan etkisinin tespit edilebilmesi amacı ile bağımlı değişken olarak aktif karlılık ve piyasa değeri kullanılmıştır. Bağımsız değişken olarak işletmenin ilgili faaliyetlerinin etkinliğini gösteren "ticari alacak devir hızı", "stok devir hızı", "aktif devir hızı" ve "işletme sermayesi devir hızı", işletmenin finansman politikasını belirlemede kullanılan "kısa vadeli borç/toplam aktif" (KVB/TA) ve "toplam borçlar/toplam aktif" (kaldıraç) oranları kullanılmıştır. Analiz sonucunda; Karlılık performansını gösteren oranlardan aktif karlılık, aktif ve alacak devir hızından pozitif, toplam borç oranından(kaldıraç) negatif etkilenmektedir. Diğer değişken piyasa değeri ise kısa vadeli borç/toplam aktif" (KVB/TA) ve kaldıraç oranından negatif etkilenmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgulara dayanarak bir değerlendirme yapıldığında; söz konusu işletmelerin fazla borçlanarak yüksek kaldıraçtan yararlanması onların aleyhinedir. Başarılı tahsilât yönetimiyle işletme sermayesi için ek finansmana ihtiyaç duyulmaması, elindeki aktiflerin etkin kullanılması sonucu satışların artırılması konaklama işletmelerinin karlılık performansını olumlu etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Aktif Karlılık, İşletme Sermayesi Yönetimi, Konaklama Endüstrisi, Panel Veri Analizi, Piyasa Değeri

The Impact Of Open Markets Aspect Of Economıc Freedom On Economıc Growth: A Study Of Guam Countrıes

Faruk Burak Selçuk - Aytakin Mammadli - Yrd.Doç.Dr. Yeşim Helhel

ABSTRACT

The more globalization is spread over the world, the more the countries are associated with the liberalization of their economies. As the years pass by, the rate of international trades and investments are increasing owing to the excessive number of global companies with which also the governments have strong relationships. In 1997 four pro-western post-Soviet states (Georgia, Ukraine, Azerbaijan and Moldova) formed The GUAM Organization for Democracy and Economic Development in order to jointly work against the challenges that they face and cooperate together for European integration. In this study, the main objective is to examine the effects of open market parameters that based on economic freedom index on the economic growth of GUAM countries by multiple linear regression analysis for the period 1997–2015. Open market category is divided into three parameters called as investment, financial and trade freedom. Data for open market parameters are taken from The Heritage Foundation. As a result of the analysis, open market parameters affect the economic growth of these countries. However, it Differs from one to another.

Keywords: Economic Freedom Index, Economic Growth, Open Market Parameters, GUAM Countries, Multiple Linear Regression

A Postcolonial Ecocritical Reading Of Indra Sinha's Animal's People

Arş.Gör. Yeşim İpekçi

ABSTRACT

There has been an increasing interest in establishing an effective dialogue between postcolonial and ecological studies, based on the convergences and divergences between the two fields. Notably, the mutual relationship between nature and empire over centuries lays ground for mentioning a postcolonial ecology and emphasizing the vitality of environmental autonomy of nations. The argument that historical exploitation of the colonized people is parallel with the subjugation of colonized nature points out the human/non-human binary constructed by the Western upon its will to power. Postcolonial ecological studies aim to reveal the conditions of human and nonhuman beings living in the postcolonial environments (mainly the global south), as they are more vulnerable to the destructive impacts of neo-colonial, late-capitalist, and transnational practices (taking the place of previous imperial and colonial practices). In this respect, the British-Indian writer Indra Sinha's Animal's People (2007), shortlisted for the 2007 Man Booker Prize, fictionalizes an ecological disaster in Bhopal, India. Generally known as the Bhopal disaster, this tragedy occurred on 2-3 of December, 1984 at the pesticide factory called Union Carbide India Limited. Thousands of people, animals, and plants lost their lives and more than a half million of people were exposed to methyl isocyanate gas as well as other dangerous chemicals. This gave rise to many disabled people and a disabled environment still fighting against the consequences of the disaster. Examining the imperialist, humanist and anthropocentric approach to human/non-human beings and underlining the idea that social history is intertwined with nature, this study aims to analyse the novel's postcolonial and ecological dimensions at the human (with special focus on certain characters with various disabilities) and non-human (based on physical and social environment) levels.

Keywords : Keywords: Indra Sinha, Animal's People, Postcolonial Ecocriticism

Çalışanların İşe Gömülmüşlüklerinin Öncül ve Sonuçlarını Belirlemeye Yönelik Kuramsal Bir İnceleme

Doç.Dr. Yılmaz Akgündüz - Sabahat Ceylin Şanlı - Gaye Kızılcalıoğlu

ÖZ

İşe gömülmüşlük çalışanların işte kalmak için kararlarına etki eden genel faktörleri ifade etmektedir ve özellikle çalışanların neden kaldıklarıyla ilgilidir. Eğer bir işgören işinden ayrıldığında birçok kişisel kayba uğruyorsa, işgörenin işe gömülmüşlüğü yüksek olmakta ve bu durum onun işine daha çok bağlanarak çalışmasını sağlayıp işinden ayrılmasını güçleştirici bir etki yaratmaktadır. İşe gömülmüşlük kavramının ilişki, uyum ve fedakarlık olmak üzere üç önemli boyutu vardır. Bu üç boyutun her biri örgütsel ve toplumsal olmak üzere iki ayrı alt boyuta sahiptir. Örgütsel gömülmüşlük bireyin çalıştığı örgüte nasıl bağlı kaldığı ile ilgiliyken; toplumsal gömülmüşlük bireyin kendi topluluğuna nasıl bağlı kaldığıyla ilişkilidir. Bu altı ayrı faktörün etkileri insanlar, iş veya koşullar ya da bireyin yaşı veya örgütün büyüklüğü gibi durumların arasında değişebilir. İşe gömülmüşlüğü yüksek olan çalışanların örgütle ilişkileri daha fazla, uyumları daha iyi ve gönüllü işten ayrılmaları durumunda kaybedeceklerine ilişkin anlayışları tamdır. Türkiye'de işsizlik resmi olarak %12'nin üzerindedir. Bu nedenle alternatif iş fırsatlarının düşük olduğu sektörlerde çalışanların işe gömülmüşlüğü bir zorunluluk olarak ortaya çıkabilmektedir. Özellikle işgören devir hızının yüksek olduğu sezonluk olarak faaliyet gösteren turizm işletmeleri daha fazla ortaya çıkabilmektedir. Bu araştırmanın amacı, örgütsel davranış alanında yeni bir değişken olarak kabul edilen işe gömülmüşlük kavramını, ilişkili olduğu diğer değişkenlerle birlikte irdelemektedir. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası alanyazın Şubat 2017 döneminde "işe gömülmüşlük" ve "job embeddedness" anahtar kelimeleri esas alınarak taranmıştır. Araştırmanın ilk bölümünde işe gömülmüşlük alt boyutları itibariyle kuramsal olarak açıklanmıştır. İkinci bölümünde ise işe gömülmüşlük değişkeninin hangi değişkenlerle ilişkili olduğu yapılan amprik araştırmalara bağlı olarak özetlenmiştir. Sonuç bölümünde ise gelecekte yapılacak çalışmalarda işe gömülmüşlüğün ilişkilendirilebileceği değişkenler turizm alanyazını özelinde gerekçeleri ile birlikte sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşe Gömülmüşlük, Örgütsel Davranış, Kuram

Gastronomik Açıdan Türk Mutfağının Tarihsel Gelişimi ve Osmanlı-Selçuklu Mutfağı

Arş.Gör. Yılmaz Seçim - Öğr.Gör. Ali Şen - Yusuf Yiğit

ÖZ

İnsanlık tarihinin ilk anında günümüze yemek ve beslenme büyük gelişim göstermiş çok büyük yol kat etmiştir. Türk tarihi açısından gastronominin gelişimi hızlı ve esnek bir yapıda olmuştur. Türkler feth ettikleri her toprakta yeni gıdalar ve yeni yemeklerle kendi yemeklerini birleştirip adeta bir füzyon mutfak oluşturmuşlardır. Türk mutfağı günümüzde dünyada en değerli üç mutfak içerisinde yer almaktadır. Türk Mutfağının oluşumunda Orta Asya Türkleri, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu döneminin etkisi büyüktür. Ayrıca günümüz Türk mutfağının şekillenmesinde ve zenginleşmesinde, Anadolu da yaşamış olan uygarlıkların da etkisi büyüktür. Orta Asya Türk mutfağı, Selçuklular ve Beylikler döneminde mutfak ve beslenme alışkanlıklarını sürdürmüş, Osmanlı İmparatorluğu döneminde şekillenerek büyümüş ve giderek önem kazanmıştır. 19.yy'da uygarlıklarla etkileşim sonucunda, İngiliz ve Fransız mutfaklarının etkisi altında kalınmaya başladığı bilinmektedir. Orta Asya Türkleri Çin'in temel besin kaynağı olan ve yine Çin'in etkisiyle pirinci yetiştirmeyi öğrenen Türkler eski zamanlardan beri pirinci kullanmaktadır. Türk mutfağında özellikle günümüzde neredeyse her yemekte kullanılan domates ve patates gibi gıdalar ise Türk mutfağına 19 yy. da girmiştir. Tarihten günümüze gelişen Türk mutfağı her geçen gün gastronomik açıdan değerini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Mutfağı, Gastronomi, Osmanlı Mutfağı

Turizm Pazarlamasında Sosyal Medyanın Etkisi

Prof.Dr. Gürkan Uçar - Arş.Gör. Yılmaz Seçim - Mustafa Akturfan

ÖZ

Günümüzde turizm gelişmesi beraberinde sosyal medyanın önemini de artırmıştır. Turizm tüketicileri seyahat ve tatil ihtiyaçları için büyük oranda sosyal medyayı kullanmaya başlamıştır. Bunun neticesinde sosyal medya üzerindeki turizm firmalarının sayısında her geçen gün artış yaşanmaktadır. Ayrıca Turizm tüketicileri yaşadıkları seyahat deneyimlerini, seyahatleri sırasında çektikleri fotoğrafları, videoları, seyahatleri hakkında yaptıkları yorumları Facebook, Twitter, TripAdvisor vb. sosyal medya platformlarında birbirleri ile paylaşmaktadırlar. Paylaşılan deneyim ve bilgiler özellikle o yerlere gitmek isteyen kişileri teşvik etmekte veya bu seyahat düşüncelerinden vazgeçmelerine sebep olmaktadır. Son yıllarda sosyal medyanın yaygın olarak kullanılması, işletmelerin hedef müşteri gruplarıyla iletişim kurmak, marka bilinirliğini arttırmak ve müşteri bağlılığını sağlamak gibi pazarlama amaçlarına ulaşmak için Facebook, Twitter, LinkedIn, Bloglar ve YouTube gibi sosyal medya araçlarını kullanmalarını gerekli kılmıştır. Turizm tüketicileri, bu sosyal paylaşım sitlerini yoğun bir şekilde takip etmekte veya bu sitelerde gruplar oluşturarak bilgi alış verişinde bulunabilmektedirler. Böylece, sosyal medyada bir ürün/hizmetin ne kadar ve nasıl konuşulduğu işletmeler için önemli hale gelmektedir. Bu noktada sosyal medyanın tüketici davranışlarına etkisini incelemek önemli bir hal almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Turizm, Pazarlama

Karizmatik Lider Olarak Recep Tayyip Erdoğan

Yunus Vuran - Doç.Dr. İbrahim Sani Mert

ÖZ

İnsanoğlu topluluk halinde yaşamaya başladığı andan itibaren bu topluluğa yön verecek, yönlendirecek bir kişiye diğer bir ifadeyle bir lidere ihtiyaç duymuştur. Yani liderlik aslında insanlık tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Grupların, toplulukların olduğu her dönemde liderler de bulunmaktadır. Liderler liderlik ettikleri tüm grup, topluluk ve toplumlar üzerinde önemli etkilere sahip olan, onların bir anlamda kaderlerinde en önemli belirleyiciler arasında yer alan kişilerdir. Zaman içerisinde toplumsal yapıda meydana gelen gelişim/değişime bağlı olarak liderlerin üstlenmiş oldukları rollerin de geliştiği/değiştiği açık bir şekilde görülmektedir. Liderler sahip oldukları pek çok özellik ile toplumdaki diğer insanlardan ayrılan kişilerdir. Liderlerde, özellikle de siyasi liderlerde bulunması gereken en önemli özelliklerden birisi karizma olgusudur. Türk siyasi tarihinde parti liderlerinin büyük bölümünün halk ve basın tarafından bazı yönlerinin, özellikle de karizmatik yönlerinin öne çıkarıldığı görülmekte olup bilhassa çok partili yaşama geçişle beraber liderler arasında bir karizma yarışının olduğu açık bir şekilde görülmektedir. Son dönem halk tercihleri göz önünde bulundurulduğunda Recep Tayyip Erdoğan'ın bu hususta diğer liderlere göre açık ara öne çıktığını söylemek yanlış olmaz. Bu çalışmada Recep Tayyip Erdoğan'ın sahip olduğu liderlik özelliklerinden karizma olgusu incelenmiştir. Çalışma kapsamında Türk siyasi tarihindeki diğer siyasi liderlerle karşılaştırılmak suretiyle karizma açısından Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Karizma, Recep Tayyip Erdoğan, Siyasi Lider

Twıtter'daki Haberlerin Doğruluk Algısını Tespit Etmeye Yönelik Bir Araştırma

Arş.Gör. Yusuf Bahadır Doğru - Sema Doğru

ÖZ

Yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi ile birlikte bireylerin bilgi edinme kanalları da artmıştır. Bilgi edinme kanallarının artması bireyleri farklı kanallara yönlendirip bilgi edinmelerini sağlamasının yanında, bazı dezavantajları da beraberinde getirmiştir. Bu dezavantajlardan biri de Türk Dil Kurumuna göre "bilgi çarptırma" olarak ifade edilen dezenformasyon kavramıdır. Bu kavram genel olarak, doğruluğu olmayan bilgilerin yayılması olarak bilinir. Yeni iletişim teknolojileri bu tarz bilgilerin kolayca yayılmasını sağlarken, bilgiyi edinen kişinin dünya görüşüne göre bu bilgiyi tekrar dolaşıma sokup, yeni bir süreç başlatmasına da imkan sağlamaktadır. Bireylerin yeni iletişim teknolojileri aracılığı ile edindikleri bilgileri, eleştirel bir bakış açısı ile sorgulayıp sorgulamadıkları ve yeniden üretim süreçleri araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Araştırmanın temel amacı bireylerin, yeni iletişim teknolojilerine yönelik bilgi ve beceri sahibi olma ve yeni medyanın tehditlerine karşı farkında olma durumlarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, erişim kolaylığı göz önünde bulundurularak örneklem olarak Kocaeli Üniversitesi öğrencileri tercih edilmiştir. Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik örgün ve ikinci öğretim öğrencileri araştırmaya dahil edilmiştir. Gazetecilik bölüm öğrencilerinin lisans ders içerikleri doğrultusunda, farkındalıklarının yüksek olduğu varsayılarak araştırmaya dahil edilmesi amaçlı örneklem yönteminin kullanılmasını gerekli kılmıştır. Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin Twitter 'da karşılaştıkları haberleri/ bilgileri doğrulama ve paylaşıma sokma güdüleri anket tekniği ile incelenecektir. Anket tekniği, araştırma kapsamında %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ile 267 kişiye uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dezenformasyon, Twitter, Haber, Doğru Bilgi, Farkındalık

Gsm Operatörlerinde Marka Algılama Haritaları: Düzce İlinde Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Öcel - Arş.Gör. Hakan Tahiri Mutlu -Prof.Dr. Kahraman Çatı - Yrd.Doç.Dr. Abdülhamit Eş

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı GSM operatörlerinin marka algılama haritalarını incelemektir. Rekabetin arttığı günümüz şartlarında markaların nasıl algılandıkları işletmelerin rakiplerini analiz etmeleri açısından önem arz etmektedir. Toplumun büyük bir kesiminin GSM operatörlerini kullandığı düşünüldüğünde müşteri algılarının araştırılması işletmelerin kendilerini yenilemeleri açısından da önemlidir. Ayrıca bu araştırma ile GSM operatörü kullanıcılarının aslında hangi operatör müşteri grubu özelliği taşıdığını incelemekte bir diğer amacı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda GSM operatörlerinde marka algılama haritalarının çıkarılması amacıyla Düzce İlinde yapılan bu araştırmada anket yöntemi kullanılarak veriler toplanmıştır. Geçerlilik, güvenilirlik ve diskriminant analizi yapılan bu araştırma sonuçlarında Turkcell, Vodafone ve Türk Telekom GSM operatörlerinin müşteriler tarafından nasıl algılandıkları incelenmiştir. Katılımcılara kullanmış oldukları GSM operatörü ile ilgili "çekim gücü", "fiyat", "markaya olan güven", "promosyon ve reklam", "indirim kampanyaları", "marka İmajı", "müşteri hizmetleri", "fiyat kalite uygunluğu" soruları yöneltilmiştir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre GSM operatörleri müşterilerinin kullandıkları operatörü tercih etme nedenlerinin ortalama puanları incelendiğinde Turkcell ve Türk Telekom (Avea, Bimcell) müşterilerinin bu operatörleri seçmedeki en önemli nedenleri "Marka İmajı" faktörü iken, Vodefone müşterilerinin bu operatörü tercih etme nedeni " Promosyon ve Reklam" faktörü olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yapılan diskiriminant (ayırma) analizi sonuçlarına göre "Çekim Gücü", "Fiyat", "Promosyon ve Reklam" ve "İndirim Kampanyaları" faktörlerinin müşterilerin bu üç operatör arasında tercih yapmalarına anlamlı bir şekilde etki eden faktörler olduğu görülürken, "Markaya Olan Güven", "Marka İmajı", "Müşteri Hizmetleri" ve "Fiyat Kalite Uygunluğu" faktörlerinin müşterinin operatör seçmede tercihini anlamlı olarak etkilemediği ortaya çıkmıştır. Son olarak GSM operatörlerinin müşteri yapısı incelendiğinde araştırmaya katılan 133 Turkcell müşterisinden 16 sının (%12) Vodafone, 24 ünün (%18) ise Türk Telekom müşterisi özelliği taşıdığı, aynı şekilde araştırmaya katılan 131 Vodafone müşterisinden 18 inin (%13,7) Turkcell, 44 ünün (%33,6) Türk Telekom müşterisi özelliği taşıdığı görülmüştür. Araştırmaya katılan 135 Türk Telekom müşterisi incelendiğinde ise bunlardan 31 inin (%23) Turkcell, 39 unun (%28,9) ise Vodafone müşterisi özelliği taşıdığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar kapsamında GSM operatörlerinin algılama haritası çıkarılıp tercih yapıları incelenerek işletmelerin kendilerini hangi yönde stratejiler geliştirmeleri gerektiği görülmektedir. Ayrıca GSM operatörleri müşteri tercihlerini dikkate alarak uygulamalarında yeniliklere ve müşterinin istekleri doğrultusundaki uygulamalara yer verebileceği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Gsm Operatörleri, Marka, Algılama Haritaları

Siyasal Yönetim ve Süreklilik Anlayışında Meslek Odalarının Yeri

Öğr.Gör. Yusuf Yıldırım

ÖZ

Demokratik yönetim anlayışının benimsenmiş olduğu toplumlarda bireylerin siyasal yönetim içerisinde yer almasını sağlayan en temel araçlardan biri siyasi partilerdir. Partiler belirlemiş oldukları parti programları çerçevesinde hareket ederek öngördükleri amaçlarını ülke menfaatleri doğrultusunda uygulamaya çalışırlar. Yönetimde yer alan bir siyasi partinin amaçlarını kısa vade içerisinde gerçekleştirebilmesi ve uygulamaya koyması oldukça zordur. Hedeflenen amaçların toplumun desteğini alarak belirli bir süre içerisinde yapılması gerekir. Mevcut iktidar projelerinin, hayatın her alanında (kültürel, ekonomik, sosyal alanlar gibi) kendini gösterebilmesi için yönetimde sürekliliğin sağlanması gerekir. Bu sürekliliğin sağlanmasında bazı özeliklere sahip olan aracılara ihtiyaç vardır. Peki, bu aracılar kimlerdir ya da nelerdir ve hangi özelliklere sahip olmalıdır gibisorular karşımıza çıkmaktadır. Çalışmamız siyasal hayattaki bu sürekliliğin sağlanmasında meslek odalarının mevcut durumlarını incelemeyi ve odaların toplumsal hayattaki yerinin belirlenmesine yönelik bir değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. Çalışma hazırlanırken siyasal yönetim anlayışı ve meslek odaları ile ilgili hazırlanan kitap, tez, dergi ve makale gibi eserlerden faydalanılacaktır. Bu çalışma ile siyasal yönetimin; ekonomi, eğitim, sağlık ve güvenlik gibi gerek iç gerekse dış politikaya ilişkin hedeflerini gerçekleştirme de belirli bir zamana ihtiyacı olduğu ve bu zamanın sağlanmasında meslek odalarının önemli bir aracı kuruluş olduklarına ilişkin veriler muhtemel bulgular olarak karşımıza çıkacaktır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Katılım, Siyasi Partiler, Yönetimde Süreklilik, Meslek Odaları

A Stylıstıc Analysıs Of Hemıngway's Hılls Lıke Whıte Elephants

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Ziyaettin Turan

ABSTRACT

In this paper, Hills Like White Elephants which is a short story written by famous American short story writer Ernest Hemingway in 1927 is presented through a stylistic analysis by providing a semantic, lexical and grammatical investigation of the short story. This stylistic study provides a better and deeper linguistic understanding of the short story and shows its literary value more clearly. Besides, it attempts to investigate the style and the language of the short story by focusing on its overall structure and the grammatical structure of the sentences. The stylistic analysis has four main sections which are lexical categories, grammatical categories, foregrounded features and cohesion and context. Therefore, the stylistic analysis of this kind of text will provide to better understanding and expose the hidden or beyond meanings under the trivial dialogues of the characters and limited information of the setting, time and identity of characters in the story.

Keywords: Stylistic Analysis, Hills Like White Elephants, Ernest Hemingway, Short Story

Ingilizce Öğretiminde Söylem Kullanımının Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Zana Yalçınkaya

ÖZ

Yabancı dil öğretimindeki yaklaşım ve yöntemlerle ilgili olan bu çalışmada, dil öğretiminde, söylem tabanlı yaklaşımlar söylem ve bağlamsal açıdan incelenecektir. Dil öğretimine yönelik çeşitli yeni yaklaşımlar olmasına rağmen, bu yaklaşımlar dilin işlevsel ve iletişimsel amaçlarına ulaşmada yetersiz kalır. Bunun sebeplerinden biri de söylemin, yetersiz ve yanlış kullanımıdır. Başka bir deyişle, günümüzdeki dil öğretiminde ağırlıklı olarak yapısal ögelerin mevcut olması ve dil öğretiminin geleneksel tarzda yetişmiş kişilerce yapılması, söylemin geri plana atılmasına neden olur. Bu da öğretimde istenilen amaçlara ulaşmada engel teşkil eder. Çalışmada, geleneksel cümle temelli dil öğretiminin yani bağlamından arındırılmış olarak dilde ilerlemenin, gerek teorik gerekse de pratik açılardan dil öğretimi hedefinin gerçekleştirilmesi için ne kadar tatmin edici bir yaklaşım olduğu tartışılmaktadır. Ayrıca dil öğreniminde söylem odaklı önemli unsurlar olan metinler, bağlamla birlikte yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Söylem, Dil Öğretimi, Bağlam, Text

Acılarıyla Eğlenenlerin Oyunu: Hıdrellez

Prof.Dr. Zeki Taştan

ÖZ

Firuze Engin, son dönemin yazarlarından biridir. Özellikle tiyatro hususunda çalışmaları olan yazar, Hıdırellez ve Cambazın Cenazesi oyunlarıyla dikkatleri çeker. Hıdrellez, 2013-2015 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda sahnelendi. Cambazın Cenazesi adlı oyun ise 2014-2016 yılları arasında İkinci Kat Tiyatro'da sahnelenir. Bu oyunla 2015 Afife Tiyatro Ödülleri'nde Cevat Fehmi Başkut Özel Ödülü'nü kazanan Engin, tiyatro yazarlığı dışında, yönetmenlik ve oyunculuk gibi görevler de üstlenir. Hıdrellez'in konusu yazarın doğduğu kent Edirne'de geçer. Meriç Nehri kıyısında yaşayan Çingenelerin hayatlarından kesitler sunan oyun, bir aşk öyküsü etrafında cereyan eder. Kargakapı Mahallesi'nde geçen oyunda yaşam, Çingeneler için yoksulluk ve çaresizliğin etrafında şekillenir. Bir gün mahalleye sığınma amaçlı gelen Ender'le Seyyal arasında başlayan yakınlaşma iki farklı kültür arasındaki bir çatışmayı da ortaya çıkarır. Biz bu çalışmada, yazarın Hıdrellez oyununu yapısal ve tematik açıdan incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Hıdırellez, Firuze Engin, Türk Tiyatrosu, Gelenek, Çingeneler, Edirne.

Kastamonu-Taşköprü İlçesinde Osmanlı Dönemi Kamu Yapıları

Arş.Gör. Zeynep Aytekin

ÖZ

Osmanlı Döneminde 19. yüzyılda gerçekleştirilen idari, askeri ve eğitim alanındaki reformların gereği olarak mimaride de değişimler yaşanmıştır. Bu yeni süreçte, yüzyıllardır aynı işlevde kullanılan bazı yapı türleri yeni koşullara göre düzenlenirken, yeni yapı tipleri de ortaya çıkmıştır. Başkente paralel olarak taşrada da bu yönde imar faaliyetleri yürütülmüştür. Bu çalışmada; 19. yüzyılda Kastamonu Eyaleti'nin Kastamonu Livası'na bağlı Taşköprü Kazası'nda 19. yüzyıl ve sonrasında yürütülen imar faaliyetleri sırasında inşa edilmiş kamu yapıları incelenmiştir. Taşköprü ilçesinde bu kamu yapılarından günümüze hükümet konağı, redif taburu binası, cephanelik binası ve okul binasının ulaştığı tespit edilmiştir. Kitabeler, Osmanlı arşiv belgeleri ve salnameleri ile dönemin mimari özelliklerinden yola çıkılarak yapılar tarihlendirilmiş ve kendi içinde toplu bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Taşköprü, Hükümet Konağı, Redif Taburu Binası, Cephanelik, Okul

Kadınların Girişimcilik Sürecinde Karşılaştıkları Engellerin Analizi

Yrd.Doç.Dr. Zeynep Oyuryüz

ÖZ

Son yıllarda Türkiye'de girişimcilik kültürünün bireysel ve kurumsal ölçekte geliştiği, yaygınlaştığı ve teşvik edildiği bilinmektedir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde girişimciliğin özendirilmesine önem verildiği için ülkemizde de rekabet gücünün artırılması ve girişimciliğin özendirilmesine yönelik destekleme programları ve politikaları geliştirilmektedir. Teknolojik gelişmeler, ekonomik beklentiler ve özendirme politikaları ile birlikte girişimciliğin kadınlar arasında daha da yaygınlaştığı görülmektedir. Böylece her geçen gün serbest iş hayatına katılan kadın sayısında artış olmaktadır. Ancak kadınların girişimcilik fikrini benimseme, işletmesini kurma ve faaliyetlerini sürdürme aşamalarında birçok engelleyici unsur ile karşılaştığı da görülmektedir. Bu bağlamda sorun niteliğindeki unsurların tespit edilip, kadınların serbest iş hayatında kalıcı olmalarını sağlamak üzere çözüm önerileri üretecek araştırmalar yapmak ekonomik sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir. Araştırma, Tekirdağ'da faaliyet gösteren Ticaret ve Sanayi Odaları ve Esnaf ve Sanatkârlar Odalarına bağlı 111 kadın girişimci işletmesinin incelenmesinden oluşmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı; Tekirdağ'da girişimcilik faaliyetlerinde bulunan kadınların işletme faaliyetlerine bağlı; sermaye temini, kuruluş yöntemleri, pazar durumu, desteklerden yararlanma, iş kurma, iş yürütme vb. sorunlarını değerlendirmek, kalkınma politikalarına yön vermek amacı ile kadın girişimciliğinin ekonomik kalkınma ve gelişmede bir fırsat olabilirliğini analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimci, Kadın İşletmeleri, Tekirdağ

Sosyal Güvenlik Reformu Bağlamında Türk Sosyal Güvenlik Sistemi Finansmanının Değerlendirilmesi

Dr. Zeynep Özmen

ÖZ

Sağlık hizmetlerinin finansmanı, dünya genelinde tüm insanlar ve hükümetler için önemi hızla artan bir konu halini almıştır. 1970'lerden sonra meydana gelen makroekonomik krizlerin etkisiyle yeni liberal politikaların artması sonucunda sosyal güvenlik sistemi hem gelişmiş ülkelerde hem de gelişmekte olan ülkelerde yönetilebilir olmaktan çıkmıştır. Bu amaçla sosyal güvenlikte tek katmanlı sistemlerden çok katmanlı sistemlere geçilmiş aynı zamanda Şili'nin başını çektiği; sosyal güvenliğin özelleştirilmesine yönelik radikal uygulamalar faaliyete geçirilmeye çalışılmıştır. Türkiye'de yaşanan finansman sorunuyla da, sosyal güvenliğin Devletin sırtına yük teşkil ettiği yargısıyla yaklaşılıp, IMF baskısıyla alelacele reform yapılmaya çalışılmıştır. Sistem, IMF zorlamaları ile Şili modeline doğru gitmektedir. Ancak bu modelin temel amacı sosyal güvenlik sağlamak değil, finans piyasalarına kaynak sağlamaktır. Bu çalışmada Türk Sosyal Güvenlik sistemindeki finansman sorununun diğer ülkelerden farkına değinilerek, IMF'in önerdiği kar saikiyle hareket eden bireysel emeklilik sistemi yerine çözüme ulaştırılabilecek adımlara değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Güvenlik, Sosyal Güvenliğin Finansmanı, Emeklilik Sistemleri, 5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu

Avrupa'da Sosyal Güvenlik Sisteminin Finansmanı : Farklı Refah Devletleri Üzerine Bir İnceleme

Dr. Zeynep Özmen

ÖZ

Avrupa'da sosyal güvenlik sisteminin finansmanı ülkeden ülkeye farklılıklar göstermekte ve bu farklılıklar ülkelerin refah modelleri ile de bağlantılandırılmaktadır. Çalışmada, gelişmiş ülkeler, sosyal refah hizmetleri açısından, belirli nitelik ve kriterlere göre sınıflandırılmış ve farklı refah devleti kategorilerine ayrılmıştır. Bu konuda literatürde yer alan önemli çalışmalardan biri, Esping Andersen'in refah modeli ayrımıdır. Esping-Andersen, refah modellerini; liberal refah modeli, muhafazakar refah modeli ve sosyal-demokrat refah modeli olarak sınıflandırmıştır. Leibried ise, refah kapitalizminin üç dünyası adını verdiği çerçeveye, bir dördüncü dünya olarak Güney Avrupa Modelini eklemiştir. Çalışmada; farklı refah devletlerinde uygulanan sosyal güvenlik sistemlerinin finansmanına ilişkin politikalara değinerek, Türkiye'deki sosyal güvenlik sisteminin geleceğine ışık tutulmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Güvenlik, Refah Devleti, Sosyal Güvenliğin Finansmanı

Yaşlılık ve Siyasette Temsili

Yrd.Doç.Dr Zuhal Güler - Yrd.Doç.Dr. Doğancan Özsel

ÖZ

Dünya nüfusunun 2015 yılında %8,5'ini yaşlı nüfus oluşturmaktadır. Türkiye'de yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2014 yılında %8 iken 2015 yılında %8,2'ye yükselmiştir. Yaşlı nüfusun %43,8'ini erkek nüfus, %56,2'sini kadın nüfus oluşturmaktadır. Yaşlılık günümüzde artık küresel bir sorun olarak görülebilir. Konunun siyasal, ekonomik ve toplumsal bağlamları ile ele alınım incelenmesi gerekmektedir. Çalışmanın konusu, Türkiye'de yaşlıların siyasal alanda nasıl ve ne kadar temsil edildikleridir. Çalışmanın amacı ise bu konuda farkındalık yaratılarak, Türkiye'de hızla artan yaşlı nüfusun siyasal alanda temsillerinin ve varoluşlarının, sorunlarının çözümü açısından öneminin ortaya konulmasıdır. Çalışmada veri toplama tekniği olarak içerik çözümlemesi tekniği kullanılacaktır. Bu amaçla, Türkiye büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasi partilerin tüzük ve programları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Yaşlı, Siyasal Temsil

Vaka Analizi İle Eğitim ve Adli Muhasebe Alanında Bir Uygulama

Dr. Züleyha Yılmaz

ÖZ

Amerika Birleşik Devletleri'nde 2000'li yılların başlarında yaşanan Enron, WorldCom ve Tyco gibi muhasebe skandalları; muhasebede hile, etik, denetim, vb. gibi pek çok kavramı gündeme getirmiş, Sarbanes Oxley ve Muhasebe Standartları gibi pek çok yasa ve düzenlemeyi de beraberinde getirmiştir. Bahsi geçen skandallardan sonra dünya genelinde etik ve adli muhasebe alanlarında pek çok çalışma yapılmıştır. Ayrıca bu tür skandallar sonucu etik, denetim ve hile olgularına muhasebe eğitiminde daha çok yer verilmesi gerektiği sonucuna varılmış ve bu alanlarda pek çok üniversitenin ilgili bölümlerinde müfredata yeni dersler eklenmiştir. Bu çalışmanın amacı, lisans derslerinde genel muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebede etik ve hile denetimi konularında bilgilendirilmesi aşamasında vaka analizi üzerinden işlenen dersler ile vaka analizi kullanılmadan işlenen dersler arasında konunun anlaşılması bakımından bir fark olup olmadığının incelenmesidir. Bu amaçla Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde bir uygulama yapılmıştır. Uygulama sonrası yapılan anketler SPSS programında analiz edilmiş ve araştırmanın sonuç kısmında bulgular değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adli Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Vaka Analizi, Muhasebede Etik, Muhasebe Hileleri

Fırat Üniversitesi Öğrencileri Örneğinde Kültürlerarası İletişimde Empati Sorunu

Zulfiye Tutar - Yrd.Doç.Dr. Feridun Nizam

ÖZ

Günümüzde teknoloji alanında hızlı yaşanan değişmeler ve gelişmeler, farklı kültürleri de yan yana getirmektedir. Farklı ülke, din ve dile sahip olanlar arasında etkileşim gerçekleşmektedir. Bu ietkileşimler bazen başarılı bazen de başarısız olmaktadır. Böylece kültürlerarası iletişim kavramı karşımıza çıkmaktadır. Kültürlerarası iletişim, günlük yaşamın ve toplumsal hayatın çeşitli alanlarında farklı kültürlere mensup insanlar arasındaki etkileşimi konu alır. Dolayısıyla kültürel olarak bir farktan söz edilebildiği ve söz konusu farklılıklar ya da farklı olanlar arasında etkileşimin olduğu her durum kültürlerarası iletişim disiplininin inceleme alanına girebilir. Kültürlerarası iletişimdeki engeller toplumların birbirleri ile etkili bir iletişim gerçekleştirmelerinin önüne set koymaktadır. Empati de bu sorunlardan biri olup, insan ilişkilerinde işlevsel bir yönü bulunmaktadır. Empati insanlar arasında yakın ilişkilerin geliştirilebilmesi için anahtar bir role sahiptir. Empati insanların birbirlerine yaklaşmalarını ve dostluk geliştirmelerini olanak sağlar. Bu araştırmanın konusu; kültürlerarası iletişimde yerel kültürel öğeler üzerinden yerel halk ve o ülkeye yaşamaya giden insanlar arasında bir empati problemi olup olmadığını tespit etmektir. Önemi ise Psikoloji bilimi ile sürekli etkileşim halinde olan iletişim bilimi arasında multidisipliner bir çalışma hazırlamaktır. Kültürlerarası iletişim de empati bir sorun mudur sorusu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. En az bir yıl süreyle bir yabancı ülkede öğrenci olarak bulunmuş ve hayatında hiç yurtdışına gitmemiş insanlar araştırmada sınırlılık olarak belirlenmiştir. Fırat Üniversitesi'nden öğrenci değişim programıyla en az bir yıl süreyle yut dışında bir üniversiteye öğrenim görmek amacıyla giden öğrenciler; Fırat Üniversitesi'nde en az bir yıldır okuyan yabancı öğrenciler, Fırat Üniversitesi'ne öğrenci değişim programıyla gelen ve en az bir yıl süreyle öğrenim görmüş öğrenciler, Fırat Üniversitesi'nde okuyan ve hayatları boyunca hiç yurtdışına çıkmamış öğrenciler, araştırmanın örneklemini oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültürlerarası İletişim, Empati, Kültürlerarası Etkileşim

Binlerce Kilometrelik Bakım Yolculuğu: Türkiye'deki Filipinli Kadınlar

Arş.Gör. Ayla Deniz

ÖZ

Son yıllarda geleneksel olarak kadınların sunması talep edilen bakım hizmetleri ticarileşmeye ve uluslararası işgücü hareketlerinde görünür olmaya başladı. Bugün, devletlerin politikalarının, aracı firmaların ve internetin kolaylaştırıcı etkisiyle çok sayıda kadın, başka ülkelerde bakım hizmeti sunmak için yola çıkıyorlar. Uluslararası bakım hizmeti sağlayıcıları arasında Filipinli kadınlar, İngilizce bildikleri ve bakım konusunda eğitim aldıkları için en fazla talep gören gruptur. Gelişmiş Batı ülkeleri kadar, tüketici orta sınıfın geliştiği Türkiye'de de, bakım hizmetlerinin Filipinli kadınlardan sağlanması, hem ekonomik bir seçim hem de bir prestij unsuru haline gelmiştir. Bu çalışmada, görüşme, gözlem ve medya taraması gibi veri toplama kaynakları yoluyla, Filipinler'den Türkiye'ye çalışmak için göç eden kadınların göç sürecindeki deneyimlerinin kesişimsellik yaklaşımıyla ve feminist bir bakış açısıyla ortaya konması amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışma 2 kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda göçe karar verme ve hazırlık süreci, ikinci kısımda ise göç etme ve sonrası üzerine bir tartışma geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Göç, Türkiye, Filipinler, Bakım

Sosyoloji-Teoloji İlişkisi Çerçevesinde Teolojinin Toplumsal Bağlamı

Doç.Dr. İhsan Çapcıoğlu - Araştırmacı Ertan Özçoban

ÖZ

Normatif bir bilim olan teolojinin amacı, belli bir dinin incelenmesi, yorumu ve açıklanmasıdır. Sosyoloji ve özelde din sosyolojisi ise deskriptiftir. Onun gayesi yalnızca dinin doğasını anlamaktır. Teoloji ve sosyoloji disiplinlerinin yaklaşım biçimleri, yöntemleri ve amaçları arasında bir nicelik ve nitelik farkı bulunmaktadır; her ikisinin de amacı, bir dinin veya çeşitli dinler grubunun incelenmesidir; fakat metotlarına gelince biri normatif, diğeri deskriptiftir. Sosyoloğun üzerinde çalıştığı veriler, bir ya da birkaç dinî sistemden, kendi dinî sisteminden veya tamamen başka dinî sistemlerden elde edilmiş olabilir. Örneğin o, küçük ve çok kısa süre varlık göstermiş bir mezhebin sınırlı analizi gibi oldukça dar bir alanda çalışabileceği gibi, büyük bir din ve toplum kuramı geliştirmeye çalışarak her çeşit ve tipteki dini fenomenden faydalanmayı da tercih edebilir. Sosyoloğun görevi, toplumun sahip olduğu dinî sistemin anlamını, o dinîn ya da dini sistemin sosyal yapıyla ve kültürün dinî olmayan yönleriyle karşılıklı ilişkilerini anlamaktır. Bu karşısındakileri anlama çabası, sosyoloğun kendi kişisel dinî yöneliminden olumlu ya da olumsuz etkilenebilir. Aynı şekilde, onun sosyal hayatın herhangi bir yönü üzerinde yaptığı inceleme, kişisel sempati ve ilgisinden iyi ya da kötü yönde etkilenmiş olabilir. Peşin hüküm ve değer yargıları problemi, burada da diğer sosyal inceleme alanlarında olduğu gibidir; fakat prensip olarak din sosyoloğu, kendi incelemesinin amacı uğruna, kendisini inananlardan birisi olarak ilan etmeksizin, inanan kişinin davranışlarını anlama konusunda duygudaş bir tavır içine girebilir. Bununla birlikte, bir sosyolog olarak incelediği grubun inananlarından biri olmak, bütünüyle objektif bir tutuma sahip olmayı engelleyebilir. Bu çalışmada, teologlarla sosyologlar arasındaki zihinsel tutum ve ilgi alanı farkı çeşitli boyutlarıyla incelenmektedir. Bu çerçevede, sosyoloji-teoloji ilişkisi çerçevesinde teolojinin toplumsal bağlamı tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Din Sosyolojisi, Teoloji, Yöntem.

Endüstriyel Yoğunlaşma ve Uzmanlaşmanın Bölgesel Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi: Türkiye İmalat Sanayi Üzerine Bir İnceleme

Arş.Gör. Mustafa Gömleksiz - Doç.Dr. Birol Mercan

ÖZ

Günümüzde bölgesel ekonomik büyüme bağlamında başarılı bölge örnekleri incelendiğinde, belirli sanayi dallarının bu bölgelerde yoğunlaştığı ya da kümelendiği görülmektedir. Bu doğrultuda literatürde ortaya çıkmış çok sayıdaki çalışmada, yığılma (agglomeration) ekonomilerinin bölgesel ekonomik büyümedeki rolü sıklıkla ele alınmıştır. Bu çalışmalarda, sanayileşme süreçleri ile birlikte anılan uzmanlaşmanın da önemine değinilirken, endüstriyel yoğunlaşmanın uzmanlaşma ile birlikte bölgesel büyümeye yaptığı katkıların altı çizilmektedir.Bu çalışmada, endüstriyel yığılmalar ve uzmanlaşmanın bölgesel ekonomik büyüme üzerindeki etkilerinin imalat sanayi özelinde incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Glaeser vd. (1991, 1992) tarafından ortaya konan yöntem dikkate alınarak, imalat sanayi yoğunlaşma ve uzmanlaşma katsayılarının 2006-2014 yılları arası dönemde 26 Düzey 2 bölgedeki büyüme hızları üzerindeki etkileri ekonometrik olarak analiz edilecektir. Çalışmadan elde edilecek bulguların bölgesel ekonomik politikalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yığılma Ekonomileri, Uzmanlaşma, Bölgesel Ekonomik Büyüme

XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı-Iran İlişkileri Üzerine Bir Değerlendirme

Arş.Gör. N. Betül Güney

ÖZ

1746 yılındaki Kerden Antlaşmasından XIX. yy başlarına kadar Osmanlı Devleti'nin İran'la olan ilişkileri sınır ihlallerinden kaynaklı huzursuzluklara rağmen genelde barışa dayalı olarak sürmekte idi. Ancak XVIII. yüzyıl sonunda İran'da meydana gelen hanedan değişikliği ile birlikte Osmanlı-İran ilişkilerinde de yeni bir sürece girilmiştir. Yine bu dönemde Fransa ve İngiltere'nin politikaları, ortak düşman olan Rusya'nın varlığı iki ülke ilişkilerini etkilemiştir. Bu çalışmada XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı-İran siyasi ilişkileri; Fransa, İngiltere ve Rusya'nın politikaları da göz önüne alınarak Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan belgeler ışığında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, İran, Aşiret, Haydaranlı, Sebki, Erzurum

Örgütsel Şeffaflık ve Çalışan Memnuniyeti Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması

Prof. Dr. İsmail Bakan - Doç.Dr. Burcu Erşahan - Doç.Dr. Tuba Büyükbeşe - Araştırmacı Turan Kurt

ÖZ

Dünyadaki güncel gelişmeler, çalışanların piyasa beklentileri hakkında bilgilendirilme gerekliliğini vurgu yapmış ve tüm örgütler için şeffaflık kavramını günümüzde önemli bir konu haline getirmiştir (TBB, 1999). Bilginin ulaşılabilir olmasını sağlama amacına yönelik düzenlemeler konusunda yol gösterici bir özelliğe sahip olan şeffaflık ilkesi, hem örgüt içinde uyumlu bir atmosferin oluşmasında hem de örgütün tüm paydaşlarıyla olumlu ilişkiler geliştirmesinde büyük rol oynamaktadır (Akt. Dinç ve Abdioğlu, 2009 :160). Bu özelliği ile şeffaflık ilkesi, çalışanların memnuniyet düzeylerinin artmasına katkıda bulunmaktadır. Çalışanın işinden duyduğu mutluluğu ifade eden çalışan memnuniyeti, son yıllarda araştırmacıların ilgi odağı olmuştur. Günümüzde birçok örgüt, çalışanlarının memnuniyetlerini artırmak adına kaynak ayırmaya gitmiştir (Eskildsen ve Dahlgaard, 2000: 1081; Akt. Emhan ve Gök, 2011: 161). Bu çalışmanın amacı da örgütsel şeffaflık düzeyleri ile çalışanların memnuniyet algıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmada veri ve bilgiler anket yöntemiyle elde edilmiştir. Uygulamadan elde edilen verilerin istatistiksel analizleri yapılarak çalışan memnuniyeti ile örgütsel şeffaflık değişkenleri arasındaki ilişkiler ortaya konmuştur. Anahtar Kelimeler: Örgütsel Şeffaflık, Çalışan Memnuniyeti Kaynakça: -Dinç, E. ve Abdioğlu, H. (2009). İşletmelerde kurumsal yönetim anlayışı ve muhasebe bilgi sistemi ilişkisi: imkb-100 şirketleri üzerine ampirik bir araştırma. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12, 21. -Emhan, A. ve Gök, R. (2011). Bankacılık sektöründe personel memnuniyeti ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişkilerin araştırılması. Muhasebe ve Finansman Dergisi, 157-174. Eskildsen, J. K. ve Dahlgaard, J. J. (2000). A casual model for employee satisfaction. Total Quality Management, 11/8, 1081-1094. -Türkiye Bankalar Birliği-TBB (1999). Şeffaflık ve sorumluluk uluslar arası mali krizler mali sistemlerin güçlendirilmesi konularında çalışma grupları raporları. Kasım, 11, www.tbb.org.tr/ turkce/arastirmalar/Transparency.doc adresinden erişildi (ET: 10.02.2017).

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Örgütsel Şeffaflık, Çalışan Memnuniyeti

Spor ve Oyun: Gümüşhane Köy Seyirlik Oyunları

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Yılmaz Albayrak - Okutman Necati Yılmaz - Okutman Recep İmamoğlu

ÖZ

Tarihsel açıdan birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan ve stratejik açıdan oldukça önemli bir coğrafyada bulunan Gümüşhane, aynı zamanda sahip olduğu medeniyetlerin kültürel varlığının izlerini günümüzde dahi tüm sıcaklığı ile bünyesinde barındırmaktadır. Yüzyıllardan buyana Anadolu'nun bütün bölgelerinde olduğu şekliyle Gümüşhane köylerinde de oyun çıkartma, oyun yapma geleneğinden yola çıkarak yansılanan köy seyirlik oyunları dünyadaki benzerleri gibi ritüel kökenli olup, zamanla görevsel özelliklerini kaybederek Anadolu insanı tarafından güncellenmiş ve eğlenme işlevi kazandırılmıştır. Karakter geliştirme, kimlik, kültür, iletişim, işbirliği, sportmenlik, eğlence vbg. amaçlara hizmet eden köy seyirlik oyunları, içinde barındırdığı oyun ve sporun örgütsel yapısıyla Gümüşhane insanının toplumsallaşmasına ve sosyalleşmesine önemli bir kaynak olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Oyun, Gümüşhane Köy Seyirlik Oyunları

Tenis Eğitiminde Tek ve Çift El Backhand Tekniklerinin Karşılaştırılması

Yrd.Doç.Dr. Bülent Kilit

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, tenis eğitiminde tek ve çift el backhand tekniklerinin karşılaştırılmasıdır. Çalışmaya Hitit Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 36 erkek öğrenci katıldı. Öğrenciler tek ve çift el backhand vuruşlarını uygulamak üzere rastgele iki ayrı gruba ayrıldıktan sonra, Hitit Üniversitesi spor salonunda 12 hafta süresince haftada 2 gün (2gün x 90dk.) tenis eğitimi verildi. Çalışma sonrası öğrencilerin tenis beceri düzeyleri Revize Dyer Duvar testi (RDD) ile belirlendi. Elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistik analizleri yapılıp, gruplar arası karşılaştırma için t testi kullanıldı ($p<0.05$). Öğrencilere uygulanan RDD (sadece backhand vuruş) testinde, Çift el backhand: 54.2±9.4; tek el backhand: 45.8±8.9 vuruşlarında anlamlı fark tespit edilmiş ($p<0.05$), çift el backhand vuruşu yapan grup daha yüksek test skoruna ulaşmıştır. Grupların Forehand vuruşlarında (66.3±6.1 ve 65.9±5.9) fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Bu sonuçlarla başlangıç aşamasındaki öğrencilerin çift el backhand vuruşlarının, tek el backhand vuruşlarına kıyasla daha başarılı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Revize Dyer Duvar Testi, Forehand, Backhand

Öğretmen Adaylarının Temel Bilişim Becerileri Hakkındaki Görüşleri: E-posta ve YouTube Kullanım Durumları

Doç.Dr. Ercan Top

ÖZ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması ile birlikte bu teknolojilerin çeşitli amaçlarla eğitim / öğretim sürecine dâhil edilmesi birçok kurum tarafından desteklenmekte ve beklenmektedir. Ülkemizde bu amaçla birçok büyük proje yürütülmüş ve yürütülmektedir (örneğin FATİH projesi). Fakat bütün bu çalışmalara rağmen yapılan birçok ulusal ve uluslararası çalışma öğrencilerin ve eğitimcilerin temel bilgisayar becerilerinin sınırlı olduğunu göstermektedir. Top (2015) çalışmasında öğrencilerin, öğretmenlerin ve eğitim fakültesi akademisyenlerinin temel bilişim becerilerindeki performanslarının sınırlı olduğunu belirtmiştir. Fraillon ve diğerleri (2014) Türkiye'deki 14-16 yaş grubundaki öğrencilerin % 91'inin en alt veya daha alt seviyede bilişim okuryazarı olduklarını bildirmiştir. Bu çalışmada ise Beden Eğitimi ve Spor Bölümünden formasyon eğitimi alan öğrencilerin yaptıkları e-posta (N=254) ve YouTube (N=255) ödevi ile ilgili görüşleri alınmış ve içerik analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Öğrencilerin e-posta ödevini zorlanmadan yaptıklarını (N=136), ödevin kendilerine bir şeyler öğrettiğini (örneğin link verme ve gizli gönderme) (N=80), ödevi beğendiklerini ve ödevin zor olduğunu (N=19) bildirdikleri görülmüştür. YouTube ödevi ile ilgili olarak da sırasıyla, en çok, ödevin kendilerini geliştirdiğini (N=136), ödev sayesinde YouTube kanalı sahibi olduklarını (N=112), ödevi beğendiklerini (N=47), ödevi zorlanmadan yaptıklarını (N=47) ve ödevden önce YouTube'u sadece bir şeyler izlemek için kullandıklarını (N=32) vurguladıkları görülmüştür. Üniversite mezunu veya mezun adayı öğrencilerin en çok kullanılan iletişim aracı olan ve tanışma amacı ile verilen e-posta ödevinden bir şeyler öğrendiklerini bildirmeleri manidar bulunmuştur. Yine aynı şekilde, temel becerilerin istendiği YouTube ödevinin de öğrencilerin yarısından fazlası tarafından öğretici bulunması manidar bulunmuştur. Öğrencilerin e-posta ve YouTube gibi temel bilişim teknolojilerini daha verimli ve etkin kullanmalarına yardımcı olmak için bu uygulamaları deneyimlemelerini sağlayacak görevler tasarlayarak ve bu görevlerden elde edecekleri ürünlere detaylı dönütler vererek bu becerileri daha erken yaşlarda edinmeleri sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Okuryazarlığı, E-posta kullanımı, YouTube kullanımı

Genç Futbolcularda Yo-Yo Aralıklı Toparlanma Test (Seviye 1) ve Mekik Testi Performanslarının Tekrarlı Sprint Yeteneği İle İlişkisinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Erşan Arslan

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; genç futbolcularda yo-yo aralıklı toparlanma test seviye 1 (YYIRT) ve 20-m mekik testi (MST) performanslarının tekrarlı sprint yeteneği (RSA) ile ilişkisinin değerlendirilmesidir. Araştırmaya 17 futbolcu (yaş = 15.8 ± 0.7 yıl; vücut ağırlığı = 60.1 ± 6.4 kg; boy uzunluğu = 165 ± 5 cm) gönüllü olarak katılmıştır. Sporcuların dayanıklılık performanslarını belirlemek amacıyla YYIRT ve MST uygulanırken, tekrarlı sprint performanslarını belirlemek için 20 sn dinlenmeli 12x20m tekrarlı sprint testi uygulanmıştır. Test performansları arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda RSA performansından elde edilen en hızlı sprint süresi ve yorgunluk indeksi ile YYIRT testinden hesaplanan maksimum oksijen tüketim değeri arasında orta düzeyde negatif ilişki bulunmuştur (sırasıyla $r = - 0.54$, $r= - 0.65$; $p < 0.05$). Bu sonuç, YYIRT performansı yüksek olan futbolcuların RSA performanslarında yüksek olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Tekrarlı Sprint, Aerobik Kapasite

Üniversite Öğrencilerinin Sosyotropik Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi

Esra Bayrak Ayaş - Yrd. Doc. Dr. Atalay Gacar - Eyyup Nacar

ÖZ

Sosyotropi bireyin ihtiyaçlarını karşılayarak diğer bireyler tarafından destek sağlamak için diğer bireylere yönelik düşüncelerini, tutumlarını ve amaçlarını içeren karakteristik özelliktir. Sosyal aidiyet olarak da bilinen sosyotropi bireyin diğer insanlarla olumlu etkileşim gösterebilme özelliği olarak da tanımlanmaktadır. Sosyotropik özelliği yüksek olan bireyler diğer bireylerden yoğun şekilde ilgi ve onay beklerler, sevmeyi ve sevilmeyi isterler, fazla inatçı olmayan ve başkaları tarafından kullanılmaya yatkın, ortak faaliyetlere katılıp başkalarına yardım etmeyi seven kişilerdir. Bu nedenden dolayı çalışmamızın amacını üniversite öğrencilerinin sosyotropik kişilik özelliklerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında araştırmamızın evrenini Fırat üniversitesi öğrencileri örneklemini ise beden eğitimi öğretmenlik bölümü öğrencileri ile Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplam 384 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik 8 madde, ikinci ölümde ise 1979 yılında Beck, Rush, Shawve Emery, tarafından geliştirilmiş, ülkemizde ise 1997 yılında Savaşır ve Şahin, tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmış olan 60 soruluk likert tipi "Sosyotropi Otonomi Ölçeğinin", 30 soruluk sosyotropi alt ölçeği kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarında öğrencilerin sosyotropi kişilik özelliklerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin bölüm, cinsiyet, aile yapıları, kardeş sayıları ve ailelerinin gelir durumları ile sosyotropi kişilik özelliği ile aralarında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Sabuncunun, yapmış olduğu "Üniversite öğrencilerinde empati ve sosyotropik otonomik kişilik özellikleri" isimli çalışmada sosyotropi ile yaş, cinsiyet, yaşamının en uzun süresini geçirdiği yer ve aile yapısı faktöründe anlamlı farklılığa rastlamış bölüm bazında ise anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Akkaya da "Üniversite öğrencilerinin otonomik-sosyotropik kişilik özellikleriyle öğrenilmiş güçlük düzeyleri arasındaki ilişki" isimli çalışmasında öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelere göre sosyotropi puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır. Otacıoğlu, "Müzik öğretmenlerinin sosyotropik ve otonomik kişilik özellikleri ile depresyon düzeyleri üzerine ilişkisel bir araştırma" isimli çalışmasında araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri ile genel Sosyotropi - Otonomi ölçek değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptamıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Kişilik, Sosyotropi

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Otonomik Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi

Esra Bayrak Ayaş - Doç.Dr. Eyyup Nacar - Yrd.Doç.Dr. Atalay Gacar

ÖZ

İnsanların sergilemiş oldukları kişilik özelliklerinden biri de otonomik kişilik özelliğidir. Otonomi, kişinin haklarını koruyarak bu hakları artırabilmesi ve bireyin bağımsızlığı olarak tanımlanmaktadır. Otonomik kişilik özelliği sergileyen bireyler çevresindeki diğer insanlara karşı daha az sevecen ve samimi tavırlar sergilemektedir. Çevresinde oluşabilecek olaylar karşısında çatışmalara daha fazla eğimlidirler. Bu özelliği oluşması bireylerin bireysel başarıya, bireysel üstünlüğe ve çevre üzerindeki enginliğine bağlıdır. Spor ile ilgilenen bireylerin sosyal çevre ile daha samimi ve içten bir ilişki kurdukları bilinmektedir. Bu nedenden dolayı sporu aktif olarak yapan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin otonomik kişilik özelliklerinin incelenmesi çalışmamızın amacını oluşturmaktadır. Araştırmamızın evrenini Fırat üniversitesi örneklemini ise spor bilimleri fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplamda 384 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçlarını elde etmek için anket yöntemi kullanılmıştır. Kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır birinci bölümünde öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik 5 soru, ikinci bölümde ise likert tipi ölçek olan "Sosyotropi Otonomi Ölçeğinin" 30 maddelik otomoni ölçeği kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde spss programı kullanılmış ve 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Yapılan analiz sonucunda spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin otonomik kişilik özelliklerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin bölümleri, cinsiyetleri, sınıf düzeyleri ve kardeş sayıları ile ölçek toplam puanları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Ancak öğrencilerin ailelerinin gelir durumları ile ölçek arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Bilimleri, Öğrenci, Kişilik, Otonomi

Uyuşturucu Maddeden Dolayı Denetimli Serbestlik Altına Alınmış Yükümlülerin Boş Zamanlarını Yapılandırmasına Yönelik Uygulanan Halk Oyunları Çalışmalarının Sosyal Bütünleşmeye Etkilerinin Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Gözde Algün Doğu - Yrd.Doç.Dr. Gamze Erikoğlu Örer

ÖZ

Denetimli Serbestlik, mahkemece belirtilen koşullar ve süre içinde, denetim ve denetleme planı doğrultusunda şüpheli, sanık veya hükümlünün toplumla bütünleşmesi açısından ihtiyaç duyduğu her türlü hizmet program ve kaynakların sağlandığı toplum temelli bir uygulamayı" ifade etmektedir (18 Nisan 2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmi Gazete). Halk oyunları hareket, bolluk, kötülükten arınma, güç kazanma gibi hayatın özünü taklit eden yönüyle toplum üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Ayrıca, birlikte hareket etme, dayanışmadan güç alma, geleneklere uygun hareket etme ve uyumlu davranış kazanma gibi pek çok açıdan da toplum üzerinde güçlü etkileri bulunmaktadır (Aydın C. Halk Oyunlarında Toplumsal Yapılanma. İzmir: Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Yayınları No:7; 1992). Bu noktadan hareketle, toplumsal yaşamın her döneminde farklı bir biçimde insanların yaşamında yer alan halk oyunları, sosyal bütünleşmeyi sağlamada önemli roller üstlenmektedir (Artun E. Türk Halkbilimi. 5. Baskı. İstanbul: Kitabevi Yayınları; 2009). Bu çalışma, uyuşturucu maddeden dolayı denetimli serbestlik altına alınmış 151 yükümlüye, yükümlülerin boş zamanlarını yapılandırmasına yönelik uygulanan halk oyunları çalışmalarının sosyal bütünleşmeye etkilerinin değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır. Araştırmanın evrenini; Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Ankara 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumları bulunan 14-29 arasındaki gençler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise; araştırma süresince yapılan halk oyunları çalışmalarına katılan 151 yükümlü oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Yılmaz, Karlı ve Yetim (2006) tarafından geliştirilen ve sporun sosyal bütünleşmeye etkisini değerlendiren 7 alt boyutlu "Sporda Sosyal Bütünleşme Ölçeği" (SSBÖ) model alınarak, Karacan (2011) tarafından geliştirilmiş ölçek kullanılmıştır (Karacan P. Halk Oyunlarının Sosyal Bütünleşmeye Etkisi Ankara; 2011). Çalışmanın güvenilirlik katsayısı, Cronbach Alpha (α) iç tutarlılık yöntemi ile hesaplanmış ve güvenilirlik katsayısı (α) ,83 olarak tespit edilmiştir. Veri analizinde; frekans, aritmetik ortalama, yüzde, standart sapma, t-testi ve ikiden fazla gruplarda tek yönlü varyans analizi (Anova), farkın hangi gruplarda olduğunun belirlenmesinde ise Tukey istatistik teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada $p<0,05$ anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Gelişen ve değişen yaşam koşulları sonucunda önemi günden güne artan ve modern toplum hayatının vazgeçilmez bir parçası olan halk oyunlarının sosyal gelişmeye ve bütünleşmeye önemli katkı sağladığı bilinmektedir (Karacan P. Halk Oyunlarının Sosyal Bütünleşmeye Etkisi Ankara; 2011). Ancak yapılan çalışmada halk oyunlarının sosyal bütünleşmeye etkisi çeşitli değişkenlere göre ölçek toplam puan ve ölçek alt boyutları bakımından değerlendirildiğinde etki düzeyinin değişkenlere göre farklılık göstermediği görülmüştür ($p<0,05$). Bu durumu; araştırma kapsamına alınan bireylerin özel bir grup olması ve yapılan çalışmalara katılımın zorunluluk arz etmesinin etkilediği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk Oyunları, Uyuşturucu, Denetimli Serbestlik

Tenis Branşıyla Uğraşan Sporcularda Sürekli Sportif Kendine Güvenin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öğr.Gör. Hande İnan - Esra Bayrak Ayaş - Dr. Mehmet Kartal

ÖZ

Spor, bireyin fizyolojik, psikolojik yönden ve sosyal davranışlarını düzenleyen, bir olgudur. Uzun yıllardır sporda, başarı performansını belirleyen ve etkileyen kavramların incelenmesine önem verilmiştir. Sporda performansı belirleyen ve etkileyen psikolojik faktörlerden biri, sporda kendine güven kavramıdır. Sportif kendine güvenin, spordaki performansı etkileyen en önemli faktör olduğu bilinmektedir. Sportif güven, sporcunun oyun içindeki durumlara göre zihinsel ve bedensel olarak her daim hazır olması ve bu hazır bulunuşluğun kendi benlik algısı tarafından onaylanması şeklinde gerçekleşmektedir. Bu durum sonucunda sporcuda başarı inancı ve sporcunun kendisiyle ilgili olumlu yargılar neticesinde iyi bir sportif performans sergileyebilir. Sportif güvenin, çok boyutlu bir yapı olduğu; fiziksel becerileri öğrenip uygulama, psikolojik becerileri kullanabilme, algısal becerileri kullanabilme söz konusu olabilmektedir. Bu çalışmada, sürekli sportif kendine güven kavramının çeşitli değişkenlerle ilişkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için, iki bölümden oluşan anket uygulaması yapılmıştır. Anket formunun ilk kısmında katılımcıların demografik özelliklerini tespit edilmesine yönelik 5 soru hazırlanmıştır. Anket formunun ikinci kısmını ise Vealey (1986) tarafından sportif güveni değerlendirmek için geliştirilen ölçme aracının bir alt boyutu olan Sürekli Sportif Kendine Güven Ölçeği (SSKGÖ) kullanılmıştır. Araştırma grubu, Adıyaman ilindeki Adıyaman Belediye Sporda tenis branşıyla uğraşan 32 sporcudan oluşturulmuştur. Katılımcılara, Sürekli Sportif Kendine Güven Ölçeği uygulanmıştır. Verilerinin değerlendirilmesinde, bağımsız gruplar için t-testi, analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcıların, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu ve lisanslı sporculuk yılı değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir. Ancak cinsiyet değişkeni açısından katılımcılar değerlendirildiğinde Sürekli Sportif Kendine Güven faktörlerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Aile bireylerinde lisanslı sporculuk geçmişi değişkeni açısından da anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Sporcu, Kendine Güven

Özel Gereksinimli Çocukların Yaşam Kalitelerine Fiziksel Aktivite ve Hareket Eğitiminin Etkisi

Okutman Büşra Süngü - Öğr.Gör. Sinan Tarkan Aslan - Yrd.Doç.Dr. Hulusi Alp

ÖZ

Bu araştırma, özel eğitim ve uygulama okullarında eğitim gören özel gereksinimli çocukların (Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli) yaşam kalitelerine fiziksel aktivite ve hareket eğitiminin etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma da deneysel desenlerden ön – test ve son - test kontrol grup deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini; Isparta ili Eğirdir ilçe merkezinde özel eğitim ve uygulama okullarında eğitim gören özel gereksinimli (Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli) çocuklar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise; evreni oluşturan öğrencilerin arasından basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 9-13 yaş aralığındaki on dokuz (19) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın deney grubu seçilen on dokuz (19) öğrencinin arasından basit tesadüfi yöntemle on (9) öğrenci (6 kız öğrenci ile 3 erkek öğrenci) ile kontrol grubu ise seçilen on (10) öğrenci (6 kız öğrenci ile 4 erkek öğrenci) ile oluşturulmuştur. Deney grubunu oluşturan öğrencilere on (10) hafta boyunca, haftada iki (2) gün, bir (1) saat araştırmacı tarafından özel olarak hazırlanan fiziksel aktivite ve hareket eğitimi (atma, tutma, koşma vb.) etkinliklerinden oluşan bir program uygulanmıştır. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilere ise herhangi bir fiziksel aktivite ya da hareket eğitiminden oluşan özel bir program uygulanmamıştır. Araştırma sonunda değerlendirme yapabilmek için deney grubunu ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin ailelerine "Zihinsel Engelli Bireylerin Yaşam Kalitesi Ölçüm Aracı" araştırmanın başında ön-test, araştırmanın sonunda son-test olarak uygulanmıştır. Bu testin sonuçları spss istatistik programı ile yapılmıştır. Gruplar arası sıra ortalaması farklarının karşılaştırmasına, sıralı olmayan bağımsız değişkenlere Mann-Whitney U Nan-Par testle, Grup içi ortalama farklarının karşılaştırmasına ise Wilcoxon Nan Par testle bakılmıştır. Tip 1 hata için $\alpha = 0.05$ ve 0.01 düzeyi alınmıştır. Araştırma sonucunda; fiziksel aktivite ve hareket eğitimi etkinliklerinden oluşan programın uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin yaşam kalitelerinde bir değişimin olduğu ve bu değişimin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Kontrol grubundaki öğrencilerin yaşam kalitelerinde bir değişimin olmadığı görülmüştür. Deney grubunu oluşturan öğrencilerin yaşam kalitelerindeki değişime uygulanan programın etkisinin olduğu söylenebilir. İstatistikî sonuçlar ($p < 0.05$) ve ($p < 0.01$) önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinimli Çocuk, Fiziksel Aktivite, Hareket Eğitimi, Yaşam Kalitesi

Türk Sporunda Markalaşma Problemi

Doç.Dr. Sebahattin Devecioğlu

ÖZ

Son yıllarda dünya genelinde görülen çağdaş ve teknolojik yönelimler etkisini her alanda göstermektedir. Spor alanı da bu değişimlerden olumlu ve olumsuz etkilenmekle birlikte, toplumun spordan beklentileri her zaman olumlu olmaktadır. Bu nedenle çağdaş spor, kişilerin ve toplumun beklentilerini karşılayabilecek fırsatlar ve kolaylıklar sunmalıdır. Kitleleri peşinden sürükleyen, insanlara ulaşmanın en kolay yollarından biri olan spor etkinlikleri, spor imajı, küreselleşen ve bilgi çağını yaşayan dünyada şirketlerin bir pazarlama aracı olarak kullanabildiği ve hedef kitle ile iletişim kurabildiği bir alan haline gelmiştir.. Çok farklı insan ve gruplarını bir araya getiren spor kavramının, daha uzun süre ve gittikçe artan bir hızla pazarlama stratejilerinde kullanılacağı ön görülmektedir. Türk sporunun bir çok sembolik amblemlerinden yola çıkarak markalaşma çalışmalarına başlaması ve onu geliştirmesi, inkar edilmeyecek kadar önemli bir pazara sahip olan spor sektöründen hakkına düşen payı alması gerekmektedir. Türk Sporunda yeniden yapılanma sürecinde, kurumsallaşmanın yanı sıra, spor ürün ve hizmetlerini, yeni ekonomi kuralları çerçevesinde markalaştırarak, Dünya spor pazarına sürülmesi önemli bir gelir kaynağının oluşturulmasının yanı sıra güçlü bir tanıtım ve ekonomik dinamikleri de yanında getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Pazarlama, Marka, Ürün

Spor Sektöründe Hatırlı Pazarlama Yöntemi

Doç.Dr. Sebahattin Devecioğlu - Öğr.Gör. İsmail Polatcan

ÖZ

Spor sektörünün ürün ve hizmetlerin kitlelere ulaştırılmasında kullanılan yöntem ve stratejiler, spor pazarlaması açısından önem arz etmektedir. Dijital çağın tüketicileri, bir ürün ya da hizmeti satın almadan bir dizi sosyal medya kanalından diğer kullanıcıların deneyim ve düşüncelerine göz atmaktadır. Bu durum markaları, potansiyel müşterilerinin bulunduğu bu kanallarda yer alarak satış kararlarını etkilemeye yönlendirmektedir. Dijital ortamlarda "hatırlı" diyebileceğimiz birçok takipçisi olan kanaat önderleri toplulukları yönlendirebilmektedir. Markaların bu doğrultuda kanaat önderleri ile ortak pazarlama çalışmaları yapmasına "Influencer Marketing" (Hatırlı Pazarlama) denilmektedir. (enterasançizgi,2017). Hatırlı Pazarlama, bir markanın veya ürünün, internet üzerinden ağızdan ağza yayılarak bilinirliğinin arttırıldığı bir pazarlama stratejisidir. Diğer bir deyişle sosyal medyada fenomen olmuş kişilerin markaları tanıtması faaliyeti olarak tanımlanmaktadır. Youtube, Facebook, Twitter, Periscope, Instagram gibi sosyal medya kanallarında yüksek takipçi sayılarına sahip kişilerin içerik yoluyla bir ürün ya da marka hakkında deneyimlerini takipçilerine aktarmaktadırlar (Ünal, 2016). Bu çalışmada Spor sektöründeki ürün ve hizmetlerin tüketiciye ulaştırmada kullanılan "Hatırlı Pazarlama" stratejilerinin görünümü değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Pazarlama, Sektör, Kulüp

Uluslararası Tesis ve Rekreasyon Alanlarının Kullanım Devamlılığının Sağlanabilmesi İçin Gerekli Yer Seçim Kriterleri

Yrd.Doç.Dr. Veli Ozan Çakır - Yrd. Doç. Dr. Sevda Korkmaz - Rıza Tayfur Özkan

ÖZ

Uluslararası organizasyonlarda, uluslararası kriterlerde spor ve rekreasyon tesisleri zorunluluğu; milyonlar harcanarak kısa süreli organizasyonlar hedefli yapılan ve ardından verimli kullanılamayan beyaz fil denilen hantal yapıları gündeme taşımıştır. Çalışmamızda İstanbul örneğinde(T1) oluşturduğumuz yerel kriterlerin; uluslararası organizasyonların yapılabileceği spor tesisi ve rekreasyon alanlarının yerinin seçiminde öncelikli olmasının, tesislerin yerel kullanıcı taleplerinin devamlılığını sağlamak ve atıl duruma düşmesini önlemekte fayda sağlayacağını göstermeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın öncelik aşamasında (yerel kriterler); bireylere fırsat eşitliği sayısal hedefiyle; ilçelerin metrekare bazlı spor alanına düşen kişi sayısı İstanbul ortalamasıyla karşılaştırılarak, ortalamadan kötü ilçeler belirlendi(T2). Ardından ilçelerdeki spor tesislerindeki ve faal kulüplerdeki branşlar tespit edilip ilçe sakinlerinin branş eğilimiyle, mevcut tesislerdeki branşlar karşılaştırılarak yetersiz ilçeler saptandı(T3). Yerel kriterlerle; uluslararası yapılacak tesis branşının ihtiyaç bölgeleri tespit edildikten sonraki aşamada (uluslararası kriterler); tüm ilçelerdeki uluslararası tesislerin branş tablosuna bakılarak, tesisi olmayan veya az ilçeler saptandı(T4-T5). Son olarak uluslararası spor organizasyonları için tesis kriterleri (ulaşım, konaklama, güvenlik vb) incelenip proje tesis alanları belirlenip İstanbul için önerilerde bulunuldu. Araştırmamızda literatür tarama, gözlem, veri toplama ve analizi yöntemleri kullanılarak İstanbul çerçevesinde durum tespiti yapılmıştır. Böylelikle uluslararası spor tesisi yatırımlarının ve politikalarının sağlıklı oluşturulmasında, kaynakların doğru ve yerinde kullanımında bilimsel bir kaynak sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Spor Tesisi, Rekreasyon, Kullanım Devamlılığı

Takım Sporu ve Bireysel Spor Yapan Beden Eğitimi Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanlarının İncelenmesi

Doç.Dr. Yalçın Kaya - Emin Altınok

ÖZ

Özet Bu çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre çoklu zekâ alanlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Örnekleme alınan öğrencilerin çoklu zekâ ölçeği puanlarının cinsiyete, öğrenim gördükleri alana, gelir düzeylerine, yaşadığı yere ve branşlarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Saban tarafından, geliştirilen geçerlik ve güvenirlik çalışması (α=0,93) yapılmış olan çoklu zekâ alanı envanteri tesadüfî örneklem yoluyla araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 10.0 istatistik paket program kullanılmıştır. Normallik sınamasına göre, normal dağılım gösteren veriler için parametrik testlerden bağımsız örneklerde t testi ve normal dağılım göstermeyen veriler için nonparametrik testlerden Mann-Whitney U testi testleri kullanılmıştır. Bu çalışmada hata düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Araştırmadaki değişkenlerin normallik sınamasına göre, Bedensel-Kinestetik Zekâ, Sosyal Zekâ, İçsel Zekâ değerlerinde anlamlı sonuçların alındığı ($p<0,01$), Müziksel-Ritmik Zekânın bayanlarda erkeklerden daha yüksek olduğu tesbit edilmiştir ($p<0,001$), takım sporlarıyla bireysel sporlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor bölümlerinde öğrenim gören bireylerin cinsiyet, sınıf, spor türü, gelir durumu ve yaşadığı yer değişkenlerine göre bir veya birden fazla zekâ alanına sahip olduğu ve bireyler arasında farklılık olduğu görülmüştür. Bu zekâ alanlarının sosyal, çevresel, ekonomik vb durumlardan etkilendiği düşünülmektedir. Anahtar kelimeler: çoklu zekâ, beden eğitimi, takım sporları, bireysel sporlar.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çoklu Zekâ, Beden Eğitimi, Takım Sporları, Bireysel Sporlar

Briç Sporcularının Profillerinin Zeka Alanlarına Göre İncelenmesi

Doç.Dr. Fatma Pervin Bilir - Dr. Yeliz Şirin

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, briç sporcularının profillerinin ortaya konulması ve zekâ alanlarına göre incelenmesidir. 2016 yılında Şubat ayında Adana ilinde düzenlenen "Çukurova Açık İkili Briç Şampiyonasına" katılan 200 briç sporcusundan gönüllü olan 100 sporcu çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler "Kişisel Bilgi Formu" ve Gülşen (2015) tarafından geliştirilen "Çoklu Zeka Alanları Değerlendirme Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanısıra, ikili karşılaştırmalarda Mann Whitney U testi, çoklu karşılaştırmalarda Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan sporcuların profillerine bakıldığında; %30'unun kadın, %70'inin erkek, en yoğun yaş aralığının %25 ile 51-60 yaş, %67'sinin evli, %71'inin üniversite mezunu olduğu, %57'sinin kamu sektöründe, %33'ünün özel sektörde çalıştığı belirlenmiştir. Briç oynayan sporcuların çoğunluğunun öğretmen, mühendis, hekim olarak görev yaptıkları ve %50'sinin briç sporunun yanında çoğunlukla yürüyüş, futbol ve basketbol gibi fiziksel aktivite yaptıkları belirlenmiştir. Sporcuların içsel zeka alanının diğer zeka alanlarına göre daha yüksek, en düşük zeka alanının ise müziksel/ritmik zeka olduğu görülmüştür. Sporcuların çalıştıkları sektörlere göre; içsel, mantıksal/matematik, kişilerarası, bedensel/kinestetik zeka alanlarında ve fiziksel aktivite yapan sporcular ile yapmayanların arasında bedensel/kinestetik zeka alanında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Briç, Çoklu Zeka Alanları, Fiziksel Aktivite, Bedensel/kinestetik Zeka

10 Haftalık Spınnıng Egzersizlerinin Sedanter Kadınların Vücut Kompozisyonları Üzerine Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Yetkin Utku Kamuk

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 10 haftalık spinning egzersizlerinin sağlıklı sedanter kadınların vücut kompozisyonlarındaki etkilerini araştırmaktır. Çalışmaya yaşları 26 ile 42 arasında değişen (33,7±4,76 yıl) sağlıklı ve sedanter 31 kadın denek katılmıştır. Denekler rassal yöntemle iki gruba ayrılmıştır. Denekler, son iki yıldır hiçbir planlı herhangi bir düzenli fiziksel aktivite/egzersiz programına katılmadıklarını beyan etmişlerdir. Deney grubu (N=16, yaş 32,9±4,64 yıl, BKİ=24,9±3,83 kg/m2) 10 haftalık egzersiz programına (60'ar dk.lık 30 seans) dahil olmuş, diğer denekler (N=15, yaş 34,5±4,91 yıl, BKİ=24,0±2,9 kg/m2) ise kontrol grubunu oluşturmuşlar ve çalışma süresince hiçbir planlı fiziksel aktiviteye dahil olmamışlardır. Yüklenme şiddeti %50-70 arasında olacak şekilde, deney grubundaki her bir deneğin minimum ve maksimum hedef kalp atım sayıları (220-yaş) x şiddet / 100 formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Çalışmanın başlangıcında ve spinning egzersizlerinin tamamlanmasından sonra vücut kompozisyonu değerlendirmesi ile birlikte, göğüs, kalça ve bel çevresi ölçümlerinden oluşan antropometrik ölçümler de yapılmıştır. Deneklerin günlük yaşam tarzları ya da beslenme alışkanlıkları ile ilgili herhangi bir kısıtlama yapılmamış, mevcut alışkanlıklarında majör değişiklikler yapmamaları istenmiştir. Elde edilen veriler ortalama±SD olarak verilmiştir. Gruplar arasındaki farklar bağımsız örneklem t-testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Göğüs çevresi dışında, ölçülmüş olan tüm değişkenlerin olumlu olarak etkilendiği bulunmuştur. Sonuç olarak, 10 haftalık spinning egzersizlerinin sağlıklı sedanter kadınların vücut kompozisyonları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ($p<.01$) bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Vücut Yağ Yüzdesi, Bisiklet Ergometresi, Fiziksel Aktivite

Futbol Seyircisinin Sosyo-Ekonomik Yapısının Şiddet Eğilimindeki Rolü (Çorum Belediyespor Örneği)

Yrd.Doç.Dr. Zafer Doğru

ÖZ

Bu çalışma; Çorum Belediyespor seyircisini şiddete yönelten sosyo-ekonomik faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; 3. Lig 3. Grup kategorisinde mücadele eden Çorum Belediyespor'un evinde oynadığı müsabakalardaki taraftarlardan rastgele örneklem yolu ile seçilmiş olan 300 taraftar oluşturmaktadır. Araştırmada seyircilerin yaş grupları ile; tuttukları takımın mağlubiyetinden sonra etkilenme durumları ve müsabaka esnasında ortaya çıkabilecek şiddete yönelik davranışlar (amigoların davranışları, mağlubiyetinden sonra hırslarını kimden çıkardıkları, müsabaka izlerken kötü ve küfürlü tezahüratta bulunup bulunmadıkları) ile ilgili tutumları araştırılmıştır. Elde edilen verilere ilişkin yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Seyircilerin şiddete yönelik eylemlerinde eğitim durumları ve aylık gelir dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Araştırma bulguları; seyircilerin eğitim seviyelerin ve ekonomik düzeylerinin yükseltilmesinin, şiddette yönelik eylemlerinin önlenmesinde olumlu sonuçlar sağlayabileceği yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Sporda Şiddet, Futbol Seyircisi, Şiddet, Sosyo-Ekonomik Durum

2016/17 Sezonu Tff 1.Lig İlk Yarı Değerlendirmesi

Doç.Dr. Zeki Coşkuner - Dr. Abdurahman Kırtepe - Yrd.Doç.Dr. Yunus Emre Karakaya - Yrd.Doç.Dr. Oguzhan Altungul

ÖZ

Günümüzün en popüler ve sevilen takım oyunlarından biri olan futbolun doğuşu çok eski zamanlara dayanmaktadır. Yapılan arkeolojik ve tarihsel araştırmalar, futbolun tarihinin Sümerler'e kadar dayandığını göstermektedir. Belirli kurallar dahilinde oynanan futbol 11 kişilik iki takım ile birlikte oynanır. Modern futbolun İngiltere'den çıkarak yayılması sırasında Osmanlı İmparatorluğu'nun belli başlı ticaret limanlarındaki kentlere yerleşen İngilizler futbolu ülkemize sokan kişiler olmuşlardır. TFF 1. Lig, 1963 yılında kurulan Türkiye'deki ikinci seviye futbol ligidir. Bir sezonda toplam 18 takımın katılımıyla oynanan 1. Ligde sezon sonunda 3 takım bir alt lige düşerken, ilk iki sırayı alan takımlar doğrudan Süper lige çıkar, ligi 3,4,5,6.sırada tamamlayan takımlar elemeli olarak yapılacak maçlar sonunda son takım olarak bir üst lige çıkar. Dokümantasyon metodu kullanılarak yapılan bu çalışmada TFF 1.lig in ilk yarı değerlendirmesinin takımların bütçelerine, hedeflerine göre değerlendirilmesi ayrıca iç saha, dış saha, skor zamanlamaları ile ilgili karşılaştırmalı analizler yapılacaktır. Sonuç olarak; TFF 1.ligde mücadele eden takımların bütçelerine ve hedeflerine uygun olarak ilk sıralarda yer aldığı sürpriz bir şekilde, Evkur Malatya spor ve Ümraniye Sporun üst sıralarda yer aldığı Şanlıurfa spor ve Samsun spor gibi takımların ise bütçelerine ters orantıda beklentileri karşılayamadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Tff 1.Lig, Analiz

2016/2017 Sezonunda Tff 1.Lig'de Oynayan Yabancı Futbolcuların Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Zeki Coşkuner - Zarife Pancar - Yrd.Doç.Dr. Talha Murathan - Dr. Abdurahman Kırtepe

ÖZ

Futbolun günümüzde sadece futbol olmayıp, takımların, illerin, ülkelerin kendilerini ifade edebilme sektörü haline geldiği, popülaritesi, ekonomisi ve izlenme oranları ile spor sektörleri içerisindeki birinci branş olarak varlığını devam ettirmektedir. Takımlar başarıya ulaşmak için oyuncular transfer etmekte genellikle bütçelerinin büyük kısmını yabancı statüsündeki oyunculara ayırmaktadırlar. TFF 1.lig inde yabancı oyuncu oynatma sayısı 3'ten 5'e çıkartılmıştır. Türkiye Futbol Federasyonunun belirlediği statüye göre, ligde 25 kişilik A takım listesinde en az 15 yerli futbolcu bulundurma zorunluluğu olan takımlar, en fazla 10 yabancıyla sözleşme imzalama hakkına sahip. Takımlar, bu futbolculardan sadece 5'ini 18 kişilik müsabaka listesine alabiliyor. Süper Lig'e çıkmak için kıyasıya mücadelenin sürdüğü ligde, takımlar hedefleri doğrultusunda kadrolarını yabancı futbolcularla güçlendiriyor. Kulüp kararı doğrultusunda yabancı futbolcu oynatmayan Altınordu dışında ligde mücadele eden 17 takım, kadrolarında 39 ülkeden toplam 103 yabancı futbolcu bulunduruyor Dokümantasyon metodu uygulanarak yapılan bu çalışmada TFF 1.ligde mücadele eden takımların yabancı futbolcuların ekonomik değerleri, takımlarında oynama verileri üzerinden karşılaştırmalı analizler yapılacaktır. Sonuç olarak; TFF 1. Lig'deki takımlar arasında Eskişehirspor ile Şanlıurfaspor, sekizer futbolcuyla en fazla yabancıyı kadrosunda bulunduran ekipler oldu. Bu ekipleri, yedişer futbolcuyla Göztepe, Elazığspor, Samsunspor, Giresunspor, Boluspor ve Büyükşehir Gaziantepspor takip etti. Evkur Yeni Malatyaspor, Manisaspor, Adana Demirspor ve Denizlispor altışar, Balıkesirspor ile Bandırmaspor beşer, Mersin İdmanyurdu ve Sivasspor dörder yabancı futbolcuyla diğer takımların ardından geldi. Ümraniyespor, 3 oyuncuyla, kadrosunda en az yabancı futbolcu bulunduran takım olarak ön plana çıktı. Altınordu ise kulüp kararı gereği kadrosuna yabancı futbolcu bulundurmuyor.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Yabancı Futbolcu, Tff 1.Lig

Klasik Türk Edebiyatında "Tâtâr"

Buse Atalay

ÖZ

Aslında bir Moğol ulusu olan Tâtârların adına Orhon yazıtlarında rastlanmıştır. Çinliler, Cengiz Han'dan önce Moğolca konuşan toplulukları ayırmadan hepsine Tâtâr adını vermiştir. Moğol hâkimiyetinden sonra Türkçe konuşan bir kısım topluluklara hatta bazen Orta Asya'daki Türkçe konuşan bütün kavimlere "Tâtâr" denmiştir. Bugün "Tâtâr" kelimesi bir Türk boyunun adıdır ve genellikle İdil-Ural bölgesindeki Kazanlılar ve Kırımlılar için kullanılmıştır. İslam kaynaklarında ise Tâtâr ifadesi daha ziyade Moğollar için kullanılır. Bilindiği üzere Moğollar, Türk tarihi açısından dönüm noktası oluşturmuştur. Kösedağ Savaşı'nın Moğollara karşı kaybedilmesiyle Anadolu, Moğol istilasına uğramış ve yağmalanmıştır. Tâtâr ile Moğolların özdeşleştirilmesi sonucunda "Tâtâr" ifadesi akıllara ilk olarak olumsuz özelliklerin gelmesine neden olmuştur. Bundan dolayı, Klasik Türk şiirinde "Tâtâr"a kavram olarak: Yakıp yıkan, akıncı, kavgacı, yağmalayan gibi savaşçı vasıflar yüklenmiş ve ok, şemşir, navek, taraç gibi savaş aletleriyle bu vasıflar güçlendirilmiştir. Diğer taraftan "Tâtâr" ifadesiyle Doğu Türkistan kast edilmiş: Nafe- i Tâtâr, misk-i Tâtâr, Tâtâr-ı zülf, Tâtâr-ı benefşe, gamze-i Tâtâr, ahû-yu Tâtâr gibi olumlu örneklerinin de kullanımı divanlarda mevcuttur. Bu bildiride Türk edebiyatında Tâtâr ifadesinin şairler tarafından kullanım sahası ve amaçları değerlendirilecek ve 'Tâtâr -Gâmze' ilişkisi üzerinde durulacaktır. Bildiri için çeşitli divanlar taranmış Tatar ve kullanıldığı kavramlar seçilmiş, bu kavramların beyitlerdeki ele alınışına göre bir sınıflandırma yoluna gidilmiştir. Bu sınıflandırılmaların sonucunda "Tâtâr ile gamze" ilişkisi ön planda tutularak bu iki kavram birlikte ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gamze, Nâfe, Misk, Ahu, Tâtâr

Klasik Türk Edebiyatında Şâirlerimizin "sâkî" Kavramına Kazandırdığı Anlamlar

Buse Atalay

ÖZ

"Sâkî", sözlük anlamı ile su dağıtan veya sunan, su veren, bezm işretinde içilen şarap vesaireyi kadehlere döküp dağıtan kimsedir. Divan şiirinde bezm aleminin en önemli unsurlarından biri olan sâkî meclise neşe ve canlılık verir. Ortada dolaşarak içki dağıtmak onun görevidir. Edebiyatımızda gerçek veya mecazlı anlamıyla içki ve içki aleminin övülerek anlatıldığı manzum eserlere de sâkî-nâme denir. Sâkî-nâmelerden, sâkîliğin çok eski bir meslek olduğu, bezm meclisinde içki sunma, meclis adabını düzenleme gibi görevleri içerdiği, ayrıca bu mesleğin giderek zarafet kazandığı ve sâkîlerin özel yetenekler yanında şiir ve musiki bildiği anlaşılmaktadır. Şairin gözünde sevgili, bir sâkî sayılır ve güzelliğiyle dikkat çeker. Hatta âşık içkiden değil sâkînin güzelliğinden sarhoş olmalıdır. Şair ondan çeşitli isteklerde bulunabilir. Örneğin vuslat veya dudağının içkisini sunmasını isteyebilir. Bunların dışında sâkî, Hızır'a benzer ve bereket dağıtıp herkesin gönlünü yapar, içki sunar, meclise neşe ve parlaklık verir, şarkılar söyler. Tasavvufi boyutunda ise "sâkî", aşk şarabını sunan pîr-i mugan, meyhanenin mürşid-i kamilidir. Meyhane ihtiraslardan uzak aşk ve şevk dolu bir yerdir. "Sâki" beyitlerinin geçtiği beyitlerde ise mey, bâde, meyhane, bezm, cam gibi ifadeler görülür. Bu bildiride ise "sâkî" kelimesinin Klasik Türk Edebiyatında kullanımı ve şairin bu kavram ile beyitlere hangi anlamları kazandırdığı ele alınacaktır. Bunun için öncelikle divanlar taranmış, "sâkî" kelimesi ve kullanıldığı kavramlar seçilmiştir. "Sâkî" kavramı beyitlerde şairler tarafından ele alınışına, kullanım alanlarına ve şairlerin kullanım amaçlarına göre sınıflandırılma yoluna gidilmiştir. Bu sınıflandırma sonucunda edebiyatımızda sâkî kavramı ve bu kavrama şairler tarafından yüklenen özellikler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sâkî, Bezm, Cam, Bade, Mey

Gümrük Vergisi İle Vuk Kapsamındaki Vergilerinin Usul Açısından Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Abdullah Ceylan

ÖZ

Türk Vergi Mevzuatına göre vergiler idari yöntem ve tahsil açısından iki gruba ayrılabilmektedir. Birinci grup, VUK kapsamına giren ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilip tahsil edilen vergiler iken, ikinci grup olarak da VUK kapsamı dışında kalan ve ilgili diğer kamu kuruluşları tarafından yönetilip tahsil edilen vergiler şeklinde sayılabilir. Gümrük vergisi ikinci gruba dâhil olup Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre yönetilip tahsili gerçekleştirilir. VUK m.2'de de belirtildiği üzere gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler Vergi Usul Kanununa tabi değildir. Gümrük Kanunu maddi ve usul hükümlerinin düzenlenmesi nedeniyle esas itibariyle bir vergi kanununu olması yanında Türk Gümrük Sistemini de kapsayan çerçeve kanundur. Gümrük Kanunu'nda gümrük vergisi ile ilgili olarak gümrük yükümlülüğü, gümrük rejimleri, cezalar gibi konular düzenlenmiş olup VUK hükümlerinden farklı durumlar mevcuttur. Çalışmamızda Gümrük Kanununu ile VUK kapsamındaki vergilerin usul açısından karşılaştırması yapılarak değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vuk, Gümrük Vergisi, Gümrük

Trafik Kazalarında Sürücü Yeterlilikleri Belgelenmesinde Prosedürel Bakış

Yrd.Doç.Dr. A. Erhan Bakırcı

ÖZ

Ülkemizde her yıl binlerce maddi hasarlı ve yüzlerce yaralamalı-can kayıplı trafik kazalarının meydana geldiği bilinmektedir. Trafik kazalarının yarattığı sosyal travmalar ve ekonomik kayıplar ülkemizin insan sermayesi ve fiziki sermayesinde müthiş negatif bir etki yarattığı görülmektedir. Trafik kazalarını meydana getiren etmenleri ulaştırma sistemini meydana getiren tüm unsurların bütünleşik sistem yaklaşımı ile çözümlenmemiş olmasında aramak gerekeceği açıktır. Farklı modlarda ulaştırma sistemlerinin zayıf entegrasyonu, alt ve üst yapı eksiklikleri, ulaştırma yapıları standartlarının yüksek maliyeti, insan sermayemizin eğitimi ve araç parkımızın yaşı, kanun koyucu ve piyasa yapıcıların iş birliği, kişilerin-kurumların farkındalığı gibi pek çok faktör trafik kazalarının neden ve niçin'lerinin araştırılmasında rol oynamaktadır. Meydana gelen trafik kazalarının büyük çoğunluğu maddi kayıtlara "Sürücü Hatası" olarak belirtilmektedir. Sürücü hatası kişilere özgülenmiş/yükümlendirilmiş ödevlerin yapılmamasından doğan hukuki sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Kişinin yükümlülüğü kazanın meydana gelmesinden sonra doğal olarak sorgulanmaktadır. Ancak kişinin sürücü yeterliliğini nasıl elde ettiği, bunu alırken hangi prosedürlerin ne kadar gerçekçi bir şekilde uygulandığı konusunda bugün sadece ülkemizde değil tüm dünyada ciddi çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Kişilerin sürücü yeterliliklerini belgeleyen "ehliyet" almalarında gerçekçi yaklaşımlar, net tanımlamalar ve prosedürler, trafik kazalarının meydana gelme sıklıklarını azaltacağı, dolayısı ile maddi kayıpları azaltacağı ve en önemlisi sosyal travmalara yol açan can kayıpları ve yaralamalı kazalarda ciddi azalmalar olacağı öngörülmektedir. Bu çalışmada ülkemizdeki sürücü ehliyeti alma prosedürleri, sürücülerin ruh ve beden sağlığı, yaş gibi temel parametreler altında yeterliliklerinin diğer ülkelerdeki aynı prosedürel çalışmalar ile karşılaştırılması yapılmış ve trafik kazalarının önlenmesinde ne kadar önemli bir yer tuttuğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Trafik Kazaları, Sürücü Ehliyetleri, Sürücü Kusuru

Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu Hakkında Düşünceler

Yrd.Doç.Dr. Altan Fahri Gülerci

ÖZ

Ticari işlerde iş hacminin genişlemesi krediye erişim imkânlarının kolaylığı ile doğru orantılıdır. Finansman kuruluşları bakımından ise önemli olan verilen kredinin geri dönüşünün garanti altına alınmasıdır. Bu noktada güven oldukça önemli bir yer işgal etmektedir. Ticari sözleşmelerde güven tesisi ise genellikle kredi karşılığında verilen teminat ile kendini gösterir. Bu anlamda nakit ya da kıymetli maden karşılığı verilen krediler ile taşınmaz rehni karşılığında verilen krediler, güven unsurunu yüksek oranda bünyesinde taşırlar. Taşınır rehni karşılığı verilen krediler ise güven unsurunun zayıf olduğu grupta yer almaktadır. Ayrıca taşınır rehninde teslim şartının bulunması da önemli bir sorundur. İşte tüm bu etkenler ticari işlerde kredi olanaklarının zayıflamasına sebebiyet vermekte ve dolayısıyla tacirin iş hacminin genişlemesini sekteye uğramaktadır. Bütün bu sorunların önüne geçmek adına ülkemizde ilk olarak 1971 yılında Ticari İşletme Rehni Kanunu kabul edilmiştir. Bu kanun ticari işletme bünyesinde bulunan taşınırların teslim olmadan rehni imkânını tanımıştır. Ayrıca bu kanuna göre rehin sözleşmesinin noterde yapılması gerekmektedir. Keza rehinli alacaklılar da sınırlı sayıda sayılmıştır. Yine cezai müeyyideler ile alacaklılar korunmaya çalışılmıştır. Bu önemli kanun 2016 yılında 6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni kanunu ile yürürlükten kalkmıştır. Yeni kanun her şeyden önce ismi ile öncekinden farklıdır. Ancak maddi olarak pek çok önemli farklılık ve yenilik de içermektedir. Örneğin, rehinli alacaklı sıfatı genişlemiştir. Rehin hakkının kurulmasında öncekinden farklı bir yöntem kabul edilmiştir. Rehinli taşınırların bir sicile kaydedilmesi esası kabul edilmiştir. Rehinli taşınırlarda derece sistemi benimsenmiştir. Yine üzerinde rehin hakkı kurulabilecek taşınır varlıkların kapsamı genişletilmiştir. Sonuç olarak 6750 Sayılı Kanun'un pek çok noktada selefi Ticari İşletme Rehni Kanunu ile ayrıştığı görülmektedir. Tebliğimizde yeni kanunun getirdikleri hakkında bilgiler verilecektir. Bu yapılırken eski kanundan farklı olan hususlara karşılaştırmalı olarak değinilecektir. Ayrıca uygulamada ortaya çıkabilecek sorunlar üzerinde de değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ticari İşler, Rehin, Ticari İşlerde Taşınır Rehni

Hukuksal Yapısıyla Vergi İncelemeleri ve Vergi Kayıp ve Kaçakları Üzerindeki Etkisi

Doç.Dr. Emine Koban - Yrd.Doç.Dr. Tayfun Ercan

ÖZ

Hukuksal Yapısıyla Vergi İncelemeleri ve Vergi Kayıp Ve Kaçakları Üzerindeki Etkisi Devletin önemli bir gelir kaynağı olan vergilerin tespitinin beyan esasına dayalı olması, mükellefler tarafından beyan edilen vergilerin doğruluğunun vergi idaresi tarafından araştırılması ve tespit edilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Mükelleflerin genel eğilimi vergi miktarlarını en düşük seviyede tutmak iken, vergi idaresi ise vergi miktarını azami düzeyde alma eğilimindedir. Dolayısıyla, vergi idaresi, mükelleflerin vergisel işlemlerinin gerçeğe uygun olmadığını denetlemektedir. Vergi denetimi denildiğinde ise, ilk akla gelen denetim tekniği vergi incelemeleridir. Türkiye'de vergi kayıp ve kaçaklarının önlenmesinde önemli bir yer tutan vergi incelemeleri 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu çalışmanın amacı, Vergi Usul Kanunu'muz içerisinde düzenlenen vergi incelemesinin hukuki boyutuyla ele alınması ve vergi incelemesinin Türkiye'deki vergi kayıp ve kaçaklarının üzerindeki etkisinin değerlendirilip çeşitli önerilerde bulunulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi İncelemeleri, Vergi Kayıp ve Kaçakları

Iş Yargılamalarında Bilirkişilik Kurumunun Güncel Gelişmeler Işığında Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Fatih Akpınar

ÖZ

Türkiye'de mahkemelerin dava yükü dağılımına bakıldığında, iş mahkemelerindeki dosya sayısının ilk sıralarda yer alması, bu alandaki yargılama sürelerine yönelik bir takım tedbirler alınmasını gerektirmiştir. Bu tedbirlerin başında iş mahkemelerinde sıklıkla başvurulan bilirkişilik kurumuna yönelik yapılan düzenlemeler gelmektedir. Öyle ki, son yasal düzenlemeyle birlikte artık hukukçular uzmanlıklarını ayrıca belgelemedikleri takdirde iş mahkemelerinde bilirkişilik yapamayacaklardır. Yine işçi alacaklarına dair hesap raporunun alınabileceği "hesaplama sistemi", 30.01.2017 tarihinde (UYAP üzerinden) hakimler ve katiplerin kullanımına sunulmuştur. Diğer bir gelişme de T.C. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun E. 2015/22-1078, K. 2016/1010 numaralı ve 02.11.2016 Tarihli kararıyla içtihat değişikliğine giderek işçi alacaklarına ilişkin davaların yalnızca belirli alacak davası olarak açılabileceğine karar vermesidir. Bu çalışmada tüm bu gelişmeler birlikte değerlendirilerek, ilgili güncel düzenlemelerin iş davalarında bilirkişilik kurumunun geleceğini nasıl etkileyeceği, bu düzenlemelerle iş davalarında bilirkişiliğe olan ihtiyacın tamamen ortadan kaldırılmasının amaçlanıp amaçlanmadığı, bilirkişilik kurumunun ne yöne evrildiği hususları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilirkişilik, İş Mahkemesi, İşçi Alacakları, İş Davası

Parlamenter Hükümet Sistemlerinde ve Türkiye'de Cumhurbaşkanının Parlamento Tarafından Seçiminde Yaşanan Sorunlar

Arş.Gör. İsmail Yazıcıoğlu

ÖZ

Parlamenter hükümet sistemlerinde, farklı uygulamalar olmakla birlikte, devlet başkanının sorumsuzluğu ve tarafsızlığı, sembolik yetkilere sahip olması ve parlamento tarafından seçilmesi esastır. Bu sistemi benimsemiş ülkelerde, devlet başkanının parlamento tarafından seçiminde genellikle nitelikli çoğunluklar aranmaktadır. Yani devlet başkanının seçilebilmesi, parlamentonun önemli çoğunluğunu oluşturan üyelerin desteğiyle gerçekleşmektedir. Türkiye'de gerek parlamenter hükümet sisteminin benimsenmediği fakat siyasal sistemin parlamenter sistem gibi işlediği 1924 Anayasası döneminde gerekse de parlamenter sistemin kabul edildiği 1961 ve 1982 Anayasası dönemlerinde (2007 yılı anayasa değişikliği öncesi dönem) cumhurbaşkanı seçimlerinde sorunlar yaşanmıştır. Bu sorunlar, yalnızca parlamentoda parçalı bir yapının bulunduğu dönemlerde değil, tek partinin parlamentoda çoğunluk oluşturduğu dönemlerde de söz konusu olmuştur. Bu çalışma, Türkiye ve parlamenter hükümet sistemini benimsemiş ülkelerin devlet başkanının parlamento tarafından seçiminde yaşanan sorunları ele almış, bu sorunların çözümünde nasıl bir yol benimsendiğini açıklamıştır.

Anahtar Kelimeler: Hükümet Sistemi, Parlamenter Sistem, Cumhurbaşkanı, Devlet Başkanının Seçimi

Mülteci Krizinde Kurumsal Yükümlülükler ve Ötesi: İnsan Hakları Karnesinde İngiltere, Hollanda, Fransa, Almanya ve Belçika'nın Karşılaştırmalı Analizi

Dr. Itır Aladağ Görentaş

ÖZ

Tarih boyunca Avrupa büyük göçlere sahne olmuştur. II. Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkımın üzerinden bir asır bile geçmemişken Suriye İç Savaşı sonrası, yaşlı kıta bir kez daha ancak bu sefer Avrupa dışından gelen insan akınını yönetmek zorunluluğu ile karşı karşıya kalmıştır. II. Dünya Savaşı döneminden farklı olarak, Avrupalı devletler günümüzde Avrupa Birliği ve Avrupa Konsey üyeliklerinden kaynaklanan kurumsal yükümlülükler taşımaktadır. Bahse konu örgütler, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü öncelemektedir. Hukuki sorumlulukların varlığına rağmen, 2016 siyasi çıkarların soğuk yüzünün ve devletlerin insan hakları ile güvenlik gündemi arasındaki derin uçurumun ortaya çıktığı bir yıl oldu. Avrupalı devletlerin pek çoğu, mülteci alımına kotalar koyarak, açıkça ya da dolaylı olarak ayrımcı politikaları destekleyerek ve uygulayarak, mültecilerin ve koruma ihtiyacında olan diğer bireylere olan yükümlülüklerinin farkında değilmiş gibi davrandılar. Bu çalışmada özellikle İngiltere, Hollanda, Fransa, Almanya ve Belçika gibi Avrupa'da en çok göç alan ve en çok göçmene ev sahipliği yapan devletlerin 2015 yılında Avrupa'ya göçün patlama yapmasından sonra konuya ilişkin yaptıkları siyasi ve hukuki düzenlemeler ele alınacaktır. Bahse konu düzenlemelerin, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi ile kurumsal bağlardan kaynaklanan hukuki sorumluluklar ile olası çelişkileri çalışmanın odak noktasını oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Insan Hakları, Mülteci Krizi, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği

Idari Yaptırım Olarak Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi

Arş.Gör. Kader Sarıusta

ÖZ

5326 Kanun numaralı ve 30.3.2005 tarihli Kabahatler Kanunu düzenlemesiyle hukuk düzenimizde idari yaptırım başlığı altında kendine yer edinmiş bulunan "mülkiyetin kamuya geçirilmesi" idari tedbiri, idari para cezalarından sonra günümüzde en sık uygulanan yaptırım türüleri arasındadır. Bu çalışma genelinde öncelike idari yaptırım kavramının yaptırım kavramı çerçevesinde tanımına ve Kabahatler kanunu sistematiği içerisinde düzenleme altına alınmış bulunan idari yaptırım türlerine temas edilmiş ve bu idari yaptırım türleri arasında mülkiyetin kamuya geçirilmesi tedbirinin 18.madde düzenlemesi ekseninde uyulama koşullarına ilişkin açıklamalarda bulunuluştur. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi tedbirinin Ceza Kanunumuzda düzenleme altına alınmış bulunan müsadere güvenlik tedbiri ile göstermiş olduğu benzerlik ve müsaderenin ceza hukuku uygulamasındaki vazgeçilmez yeri göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu idari tedbirin idare ve ceza hukuku arasında ortak bir çalışma alanı yarattığı noktasında bir çok müellif hemfikirdir.

Anahtar Kelimeler: Idari Yaptırım, İdari Tedbirler, Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi, Müsadere

Osmanlı Anayasal Belgelerinde ve Kanun-I Esasi'de Birlikte Yaşamaya İlişkin Hükümler

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Aykanat - Arş.Gör. Mustafa Güçyetmez

ÖZ

Osmanlı Devleti, ilk dönemlerinden itibaren batıya doğru genişleme yönünde bir politika izlemiştir. Bu politikanın sonucu olarak fethettiği topraklarda yaşayan insanlar, Osmanlı vatandaşı olarak yaşamaya devam etmiştir. Osmanlı Devletinin uyguladığı iskan politikası sonucunda da pek çok şehirde, din, dil, köken olarak farklılıklara sahip insanlar birlikte yaşamaya başlamıştır. Osmanlı Devletinin sınırlarını oldukça genişlettiği dönemlerde farklılıklara sahip Osmanlı vatandaşlarının daha da arttığı söylenebilir. Osmanlı Devleti, vatandaşlarının birlikte yaşayışlarını sağlayacak bir sistem oluşturmuştur. Millet sistemi olarak adlandırılan bu yapıda, farklı vatandaşları bir arada tutacak bir hukuk sistemi de düşünülmüştür. Hukuki düzenlemeler, birlikte yaşamaya ilişkin devletin üzerine düşen görevlerden birini oluşturmaktadır. Osmanlı Devletinde, Tanzimat dönemi ile birlikte artan kanunlaştırma çalışmalarında da birlikte yaşamaya ilişkin hukuki düzenlemeler görmek mümkündür. Bu düzenlemelerden bazıları var olan durumu kanun haline getirmiş, bazıları ise yeni haklar sağlamıştır. Düzenlemeler içinde anayasal düzeyde olanların ayrı bir önemi vardır. Çünkü anayasal düzenlemeler uygulamadaki öneminin yanında sembolik değere de sahiptirler. Osmanlı Devletinin anayasal düzenlemeleri Sened-i İttifak, Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı olarak kabul edilmektedir. Özellikle Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı gayrimüslimlere tanınan haklar ile ön plana çıkmış düzenlemelerdir. Osmanlı Devletinin ilk anayasası kabul edilen Kanun-i Esasi de birlikte yaşamaya ilişkin hükümlere sahiptir. Bu düzenlemeler içinde özellikle Islahat Fermanı, daha ayrıntılı hükümler getirmiştir. Bu hükümler, Osmanlı Devletinin birlikte yaşamaya ilişkin yeni bir sistem oluşturduğu anlamına gelmemektedir. Daha çok mevcut haklar hukuki güvenceye kavuşturulmuştur. Düzenlemelerde öne çıkan haklar temel haklar olarak nitelendirilen haklardır. Can, namus ve mal güvenliği özellikle vurgulanmıştır. İnanç ve ibadet hürriyetine ilişkin ayrıntılara yer verilmiştir. Eğitim hürriyeti, adil yargılanma hakkı ve eşitlik ilkesine ilişkin hükümler konulmuştur. Yargıya ilişkin özgürlükler de düzenlemelerde yer bulmuştur. Tüm Müslümanları teorik olarak vatandaşı kabul eden Osmanlı Devleti, gayrimüslim vatandaşlarına verdiği bu hakları özellikle vurgulama gereği duymuştur. Daha önceki hakları teyit ederek, yeni haklarla desteklemiştir. Temel hakların sağlanması, eşitlik ve adalet ilkeleri devletin birlikte yaşamaya ilişkin en önemli destekleridir.

Anahtar Kelimeler: Birlikte Yaşama, Osmanlı Devleti Anayasaları, Temel Hak ve Hürriyetler

Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesindetarafların Üçüncü Kişilerle Yaptıkları Hukuki İşlemlere Dayalı Sorunlar

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Ünlütepe

ÖZ

Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesi, geçici-sürekli karmaşığı ve karma tipli bir sözleşmedir. Sözleşmenin tarafları arsa sahibi ve yüklenicidir. Sözleşme ile arsa sahibi, arsasının belirli paylarının mülkiyetini yükleniciye devretmek borcu altına girer. Buna karşılık, yüklenici de arsa üzerinde bağımsız bölümleri inşa etmek ve arsa sahibine ait olacağı kararlaştırılan bağımsız bölümleri ona teslim etmek borcu altına girer. Üçüncü kişiler, arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesinin tarafları (arsa sahibi ya da yüklenici) ile bağımsız bölümlerin devrine ilişkin olarak sözleşmeler yapabilmektedirler. Bu kapsamda, söz konusu sözleşmelerin hukuki niteliği ve geçerliliği, yüklenicinin inşaatı tamamlamaması ve arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesinin sona ermesi gibi çeşitli hukuki sorunlar da ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, söz konusu sorunların ve bu sorunlara ilişkin çözümlerin Yargıtay kararları ile sunulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Arsa Payı, Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesi, Alacağın Devri, Taşınmaz Satış Vaadi

Uluslararası Sözleşmelerde ve Türk İş Hukukunda Geçici İş İlişkisi ve Özel İstihdam Bürolarına İlişkin Düzenlemeler

Yrd.Doç.Dr. Namık Huseyinli - Öğr.Gör. Hakkı Özbaş

ÖZ

Esnek çalışma politikalarının bir ürünü olan geçici iş ilişkisi, küresel rekabet ortamında işletmelerin rekabete ayak uydurabilmeleri açısından çözüm yollarından biri olarak görülmektedir. Ancak geçici iş ilişkisinin çalışma ilişkilerinde meydana getireceği tahribatı gözardı etmemek gerekir. Nitekim değişik kesimlerce özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi kurma yetkisi verilmesi kiralık işçi olarak nitelendirilmektedir. Düzenlemenin amaçlanan sorunları ortadan kaldırmayacağı, istihdama katkı sağlamayacağı ve aksine çalışma hayatındaki sorunları daha da derinleştireceği gerekçesiyle eleştirilmektedir. Geçici iş ilişkisi ilk olarak Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından dile getirilmiş ve bu konuda çeşitli sözleşmeler yapılmış ve tavsiye kararları yayınlanmıştır. AB Hukukunda geçici iş ilişkisine dair çalışmalar 1980'li yıllarda başlamış olup, son olarak 2008 yılında çıkarılan çerçeve direktif olan 2008/104/EC ile önemli bir adım atılmıştır. Geçici iş ilişkisinin Türkiye mevzuatına girişi ise 4857 sayılı kanunu ile başlamış ve 2016 yılında yapılan değişikliklerle ise yeni bir boyut kazandırılmıştır. Çalışmada Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yaptığı düzenlemeler ile Avrupa Birliği ve Türk Hukuk Sistemi içerisinde geçici iş ilişkisi düzenlemeleri incelenmiş ve 4857 sayılı İş Kanunu ile getirilen yeni değişiklikler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geçici İş İlişkisi, Özel İstihdam Büroları, Kiralık İşçi, Ilo ve Avrupa Birliği Sözleşmeleri, Türk İş Hukukunda Geçici İşçi

Yıllık Fazla Mesai Sınırı Üzerinde Çalıştırılması Halinde İşçinin Fesih Hakkının Değerlendirilmesi (Karar İncelemesi)

Yrd.Doç.Dr. Namık Huseyinli

ÖZ

Fazla çalışma 4857 sayılı İş Kanuna göre, haftalık normal çalışma süresi olan kırkbeş saati aşan çalışmalara verilen isimdir. İşverence yaptırılan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin %50 yükseltilmesiyle ödenmesi gerekir. Ancak fazla çalışma açısından önemli olan husus, fazla çalışma süresinin 11 saatten, toplamının ise bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı hususudur. Bu süre işçilerin şahıslarına ilişkin olup, o işyerinde çalışılan toplam çalışma süresi değil, her işçi için ayrı ayrı çalışmış olduğu toplam süre esas alınarak 270 saatin aşılıp aşılmadığı tespit edilecektir. İnceleme konusu Yargıtay kararı açısından üzerinde durulacak nokta, yıllık kanunla belirlenen çalışma sınırının aşılıp aşılamayacağıdır. Karara konu olan olayda, işveren tarafından işçinin onayı alınmadan, yıllık yasal sınır olan 270 saatten fazla mesai yaptırıldığı, sınırı aşan çalışma süresinin işverence ödendiği ancak buna rağmen işçi tarafından çalışma şartlarının uygulanmaması nedeniyle sözleşmenin feshedildiği görülmektedir. Yargıtay yıllık sınırı aşan çalışmaların varlığının tespiti halinde, davacının fesih hakkının doğduğunu kabul etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fazla Çalışma, Fazla Çalışma Sınırının Aşılması, Azami Çalışma Süresi, Yıllık Fazla Çalışma Süresi

Küresel Isınmanın Yol Açtığı Sorunlardan Biri: İklim Mültecilerinin Hukuki Statüsü

Arş.Gör. Özge Demirdelen - Prof.Dr. M. Tevfik Odman

ÖZ

İnsanlık tarihine bakıldığında birbiriyle etkileşim içinde olma, toplum haline gelme, toprak sahibi olma, devlet kurma, farklı görüş ve düşüncelerin, inançların ve birçok etkenin ortaya çıkması ve varlığını sürdürmesi ile birlikte kutuplaşmalar, farklılaşmalar, çatışmalar sonucunda insan güvenliğinin olumsuz yönde etkilenmesi olası olmuştur. İnsan güvenliği, ülke çapında iç siyasal olaylar, tabiat olayları veya savaş, diğer ülkelerin iç ilişkilere karışması, dış tehdit unsurları şeklinde ülke dışından gelen tehditlerle de etkilenebilir. Bunların sonucunda insanlar aidiyet bağı ile bağlı oldukları ülkeyi veya herhangi bir ülkeyle aidiyet bağı bulunmayanlar açısından ikamet ülkesini terk etmek zorunda kalmış ve hala terk etmek zorunda kalmaya da devam etmektedir. Terk ettikleri ülkelerin coğrafi konumu, hangi şartlar altında bulundukları yerleri terk ettikleri, herhangi bir ülkeye aidiyetlerinin bulunup bulunmaması gibi hususların netleştirilmesinin ardından hukuki statüleri ve sahip oldukları haklar ve diğer hususlar belirlenmektedir. Korku, baskı, zulüm, şiddet gibi nedenlere dayalı olarak bireysel veya kitlesel yer değiştirme hareketlerinin başlamasıyla beraber başka devletlerin koruma sağlaması ve devletin egemenlik alanıyla ilgili bir konu haline gelmesine bağlı olarak mülteci hukukunun temeli oluşturulmuştur. İkinci Dünya Savaşı' nda ve sonrasında çok ağır insan hakları ihlalleri yapılması sonucunda bütün dünyada çok fazla yer değiştirmelerin olmasıyla birlikte Birleşmiş Milletler, mülteci hukukunun en önemli konuları arasına almış ve bazı temel düzenlemeler getirmiştir. İnsan haklarının ihlal edilmesiyle birlikte yeni bir hukuk alanın doğmasının yanı sıra küresel ısınma gibi çevresel faktörlerin neticesinde insanların vatandaşı oldukları veya ikamet ettikleri ülkeleri terk ederek başka ülke topraklarına yerleştikleri günümüzde olan bir gerçekliktir. Bunun sonucunda kişiler ülkelerine dönememekte fakat bulundukları ülkeler açısından da hukuki statü belirlemesine gidilememektedir. İklim mültecileri küresel ısınmanın yol açtığı sorunlar yüzünden ülke topraklarını terk etmek zorunda kalan, yasal bir dayanağı henüz oluşturulamamış bir hukuki statüye sahip kişilerdir. Bu çalışmada, iklim mültecilerinin durumu irdelenerek bu sayede hukuki statülerinin belirlenmesiyle birlikte uluslararası hukuk açısından koruma altına alınıp alınamamasıyla ilgili genel bir bakış sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Iklim Mültecileri, Mülteci, Vatansız, Küresel Isınma, Hukuki Statü

Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi İle İhraç Edilen Kamu Görevlisinin Yargı Kararı İle Görevine Dönmesi Mümkün Müdür?

Yrd.Doç.Dr. Seçkin Yavuzdoğan

ÖZ

1982 Anayasası'na göre olağan dönem kanun hükmünde kararnamelerinin siyasi bakımdan denetimi TBMM tarafından, yargısal yönden denetimi de Anayasa Mahkemesi tarafından yapılmaktadır. Anayasa, olağanüstü hal ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamelerini yargı denetimi dışında tutmuştur. 148. maddenin 1. fıkrasına göre " olağanüstü hallerde ve sıkıyönetim ve savaş hallerinde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesi'nde dava açılamaz" hükmünü getirerek bu tip kanun hükmünde kararnamelerin yargısal denetim yolunu kapamıştır. Anayasa'nın 148. maddesindeki bu düzenleme esas ve şekil açısından iptal davası açılamayacağı ancak, defi yoluyla Anayasa Mahkemesi'nin önüne götürülmesi olanağının saklı tutulduğu şeklinde yorumlanmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu Hakkında Kanunla anayasa koyucunun asıl iradesi gözönüne alınarak, olağanüstü hal ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamelerinin defi yoluyla denetimi de kapatılmıştır. 2949 sayılı kanunun 19. maddesine göre, " olağanüstü hallerde, sıkıyönetim ve savaş hallerinde Anayasa'mn 121. ve 122. maddeleri gereğince çıkarılan kanun hükmünde kararnamelere karşı şekil ve esas bakımından iptal davası açılamaz ve mahkemelerde Anayasa'ya aykırılık iddiası ileri sürülemez" hükmünü getirmiştir. Burada, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkmdaki Kanun'un bu hususu düzenleyen 19. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu ve Anayasa'da düzenlenmeyen bir denetim yasağının kanunla konduğu için bu kanunun Anayasa'ya aykırı olduğu söylenebilirse de, bu görüş geçerlik kazanamaz. Çünkü, Anayasa koyucunun asıl isteği, olağanüstü hal ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamelerinin tamamen yargı denetimi dışında bırakılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Idare Hukuku, Kanun Hükmünde Kararname, Kamu Görevlisi

Yabancı Unsurlu Elektronik Tüketici Sözleşmelerinin Möhuk Kapsamında İncelenmesi

Arş.Gör. Semiha Önder Balaman

ÖZ

Teknolojinin her alanda gelişmesi iletişim araçlarının gelişmesine de olanak sağlamıştır. Gelişen iletişim teknolojisi ile birlikte internetin hayatımızın bir parçası haline gelmesi sonucu kişilerin birbirleri ile iletişime geçmesi oldukça kolaylaşmıştır. Farklı ülke vatandaşlarının elektronik tüketici sözleşmelerini kolaylıkla kurması da yabancılık unsurunu ortaya çıkarmaktadır. Yabancı unsurlu elektronik tüketici sözleşmelerle ilgili çıkabilecek uyuşmazlıklar 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK)' da genel sözleşmeleri düzenleyen maddelerden ayrı olarak özel bir hükümle düzenlenmiştir. Milletlerarası özel hukukta taraflara tanınan hukuk seçimine ilişkin özgürlük, tüketici sözleşmelerinde sınırlandırılmıştır. Çünkü tüketicilerin, sözleşmenin diğer tarafına göre daha zayıf konumda olması, korunmalarını gerektirmiştir. Bu sebeple MÖHUK, hukuk seçimini çeşitli şartlara bağlamıştır. Hukuk seçiminin yapılmaması halinde uygulanacak hukuk için MÖHUK m.26' da tüketici sözleşmeleri için düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemenin elektronik tüketici sözleşmelerine uygulanmasında çeşitli zorluklar çıkabilir. Yabancı unsurlu elektronik tüketici sözleşmelerinin sanal ortamda kurulması, ilgili kanun maddesinde istenen şartların varlığında tereddütler oluşturacaktır. Bu durum yetkili mahkemenin tespitinde de ortaya çıkmaktadır. Tüketici sözleşmelerinde yetkili mahkeme MÖHUK m.45' de düzenlenmiştir. Tüketici sözleşmesinin sanal ortamda kurulması çeşitli bilgi eksikliklerine sebebiyet verebilme ihtimali, bu madde kapsamında yetkili mahkemenin tespitini güçleştirecektir. Günümüzde yabancı unsurlu elektronik tüketici sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıkların karşımıza çıkma ihtimali oldukça fazladır. Ancak net bir sonuca varmanın zorluğu sebebiyle, bildiride, bu uyuşmazlıkların MÖHUK kapsamında ele alınarak ihtimallere göre tartışılması yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Sözleşme, Tüketici Sözleşmesi, Kanunlar İhtilafı

Political Responsibility Of The Government Before The Parliament İn Poland

Prof.Dr. Viktoriya Serzhanova

ÖZ

Political responsibility of the supreme state officials is an extremely essential mechanism of functioning of a contemporary democratic state. This paper aims at presenting a concept and procedures, as well as legal means allowing to apply and execute this kind of liability on the ground of the Polish Constitution. The subject of the paper touches upon the explanation of the notion and determining the origin of parliamentary responsibility, pointing out the essence of the countersignature institution, analyzing the forms and scope of the liability of the Government and its members, as well as the content and extent of the legal provisions which regulate the parliamentary responsibility on the basis of the Constitution of the Republic of Poland of 1997. The estimation of the effectiveness of these legal instruments is also a very important element of the hereby paper.

Anahtar Kelimeler: Political/parliamentary Responsibility, The Countersignature İnstitution, The Constitution Of The Republic Of Poland Of 1997, The Government, The Members Of The Government, Legal İnstruments

Devletlerin Kendi Ülkesine Yabancıların Girişini Sınırlandırması

Yrd.Doç.Dr. Süleyman Dost - Arş.Gör. Semiha Önder Balaman

ÖZ

Her devletin kendi ülkesi üzerinde tam ve münhasır egemenlik yetkisi vardır. Bu kapsamda devletler, yabancıların kendi ülkesine girişini yasaklayabilir veya belirli bazı şartlarla sınırlandırabilir. Bu durum egemenlik hakkının doğal bir sonucudur. Ancak bu hakkın mutlak bir şekilde uygulanması hem günümüz hayat şartlarına hem de ulaşılmış olan modern uluslararası insan hakları hukuku standartlarına pek de uygun düşmemektedir. Temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan ikili veya çok taraflı bazı uluslararası andlaşmalar ve bildirgeler devletlerin bu hakkını sınırlandırmaktadır. Mesela Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 13/1. maddesi "Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma" hakkına sahip olduğunu belirtmektedir. Ancak aynı Bildirge'nin 29. ve 30. maddelerine göre, her insanın sahip olduğu bu hak sınırsız değildir. Bu kapsamda devletler, kamu düzeni, kamu sağlığı, güvenlik gibi bazı gerekçelerle genellikle süreli olarak yabancıların kendi ülkelerine girişine sınırlama getirebilmektedir. Mesela ABD, "Yabancı Teröristlerin ABD'ye Girişinden Ülkeyi Korumak" başlıklı kararname ile "terörle ilintili olduğu düşünülen" ülkelerden gelenlerin 90 gün boyunca ABD'ye girişini yasaklamıştır. Bu bildiride devletlerin kendi ülkesine yabancıların girişini sınırlandırması, egemenlik hakkı ve kişilerin seyahat özgürlüğü bağlamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Egemenlik, Seyahat, Sınırlama, Giriş, İnsan, Hak

Suriye'deki Silahlı Çatışmalara Diğer Devletlerin Destek ve Müdahaleleri İle Uluslararası Hukuki Sonuçları

Yrd.Doç.Dr. Süleyman Dost

ÖZ

Suriye, stratejik konumu ve sahip olduğu doğal zenginlikler sebebiyle, yüzyıllar boyunca silahlı ve/veya siyasi çatışmaların merkezi olmuş ve olmaya devam etmektedir. Bu çatışmalar siyasi, coğrafi, ekonomik, kültürel ve hukuki sonuçlar doğurmaktadır. Bu sonuçların bir kısmı devletler açısından ulusal nitelikte olurken, bir kısmı ise uluslararası nitelikte gerçekleşmektedir. Aslında günümüzde herhangi bir gelişme, sadece ulusal boyutta kalmamakta, ulaşım ve iletişim araçları sayesinde uluslararası boyuta rahatlıkla taşınabilmektedir. Bu kapsamda mesela bir ülkede meydana gelen terör eyleminin sadece o devleti ve ülkeyi ilgilendirdiğini söylemek mümkün değildir. Bu bağlamda Suriye'de yaşanan ulusal silahlı çatışmalar karşısında çok sayıda devlet farklı düşüncelerle farklı tavırlar sergilemişler ve bu bölgede yaşanan çatışmaların doğrudan veya dolaylı olarak tarafı olmuşlardır. Bu nedenle Suriye'de yaşanan ulusal silahlı çatışmalar, uluslararası silahlı çatışmalara dönüşmüştür. Bu arada evrensel nitelikteki uluslararası örgüt olan Birleşmiş Milletler ve Güvenlik Konseyi bu bölgede yaşanan çatışmalarla ilgili çeşitli kararlar almışlardır. Ancak bu kararların hiçbirisi çatışmaları sona erdirmediği gibi, sorunların daha da derinleşmesine sebep olmuş ve olmaktadır. Bu nedenle devletlerin Suriye'de yaşanan silahlı çatışmalara olan doğrudan veya dolaylı destek ve müdahaleleri ve hukuki sonuçlarının uluslararası hukuk açısından ele alınması gerekmektedir. Bu bildiride Suriye'de yaşanan silahlı çatışmalara diğer devletlerin yaptıkları destek ve müdahaleleri ile ortaya çıkan hukuki sonuçlar uluslararası hukuk açısından ele alınacaktır. Bu bağlamda bu bölgeden gelen terör tehdit ve unsurlarına karşı müdahale eden Türkiye açısından değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası, Suriye, Müdahale, Hukuki, Sonuç

Tüketici Kredisi Sözleşmelerinde Cayma Hakkı

Arş.Gör. Süleyman Kalender

ÖZ

Tüketicinin gerek yaptığı işlemin cazibesi gerekse satıcı veya sağlayıcının kullandığı etkileyici pazarlama teknikleri nedeniyle çok fazla düşünmeden hareket etmesi, tüketicinin taraf olduğu sözleşmelerin temel sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Böyle durumlarda tüketici yapmış olduğu sözleşmenin hemen ardından pişmanlık duymakta ve bu sözleşmeyle bağlı kalmak istememektedir. Tüketicinin tarafı olduğu sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını daha sağlıklı bir şekilde değerlendirebilmesi için makul bir süreye ihtiyaç duyabileceği öngörülerek, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun' da tüketici lehine bazı tüketici sözleşmelerinden cayma hakkı getirilmiştir. Bu sözleşmelerden biri de, tüketici kredisi sözleşmelerinde tüketiciye tanınan cayma hakkıdır. Tüketici, on dört gün içinde hiçbir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin tüketici kredisi sözleşmelerinden cayma hakkına sahiptir. Çalışmamızda, genel olarak tüketici kredisinin sözleşmesinin kapsamı ve sınırları açıklandıktan sonra bu sözleşmelerde tüketiciye tanınan cayma hakkı; hukuki niteliği ve kullanılmasında geçerli olan usul ve esaslar çerçevesinde kapsamlı şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tüketici, Cayma Hakkı, Tüketici Kredisi

Yargı Kararları Çerçevesinde İnternet Alışverişlerinde Tüketici Hakları

Öğr.Gör. Ülkü Göktürk

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye'deki yasal düzenlemeler ve yargı kararları çerçevesinde internet ortamında yapılan alışverişlerde genel olarak tüketicilerin sahip oldukları haklar incelenmiştir. Teknolojinin ve internet kullanımının vazgeçilmezliği ile sanal ortamlarda yapılan alışverişler hayatımızdaki yerini almıştır. Yüz yüze yapılan alım satım sözleşmelerinde alıcılar ürünleri inceleyerek, deneyerek hatta üründen memnun kalmaz ise birden fazla kere değiştirerek satın almaktadırlar. İnternet ortamındaki alışverişlerde ise tüketici muhatabının ne denli güvenli bir firma olduğunu bilmeden sanal bir ortamda alışverişini gerçekleştirmekte, satın almaya niyetlendiği ürünleri eline alıp inceleyememekte, aldığı ürünün ya da markanın bire bir aynısının gönderilip gönderilmeyeceği noktasında tereddüt yaşamaktadır. Üstelik kart bilgilerini de her türlü bilişim suçlarının ziyadesiyle yaşandığı internet ortamında paylaşmaktadır. Bu ve benzeri nedenlerle, pek çok tüketici sanal ortamlarda gerçekleştirilen alışverişlere karşı çekingen ve temkinli bir bakış açısı sergilemektedirler. Bunun yanı sıra elektronik alışveriş, tüketiciye daha fazla ürün çeşidine, daha az zaman ve maliyet ile ulaşabilme imkanını sağlamaktadır. Firmalara ise, hem tüketicilerin kişisel istek, ihtiyaç ve taleplerine uygun mal ve hizmetleri sunma, hem de daha az maliyetle ve çok daha kısa sürede teslim etme imkanını vermektedir. Yasal düzenlemelerin ve e- ticaret şirketlerinin aldığı tedbirlerle artık tüketiciler sanal ortamda eskiye oranla çok daha rahat ve güvenle alışveriş yapabilmekte iseler de sahip oldukları haklardan çoğunlukla habersizdirler. İnternet üzerinden yapılan satın alma işlemleri, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun ile devlet tarafından korunmakla birlikte ayrıca Mesafeli Satış Sözleşmelerine Dair Yönetmelik hükümlerine de tabidir. Çalışma; internet alışverişlerinde mağduriyet yaşayan tüketicilerin hukuki haklarını Türkiye' deki yerel mahkeme ve Yargıtay kararları ışığında ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tüketici Hakları, E-Ticaret, İnternet, Tüketici Hukuku

Yabancı Yatırımların Teşviki: Turkuaz Kart Uygulaması ve İstisnai Yolla Türk Vatandaşlığının Kazanılması

Yrd.Doç.Dr. Zeynep Çalışkan

ÖZ

Türk göç politikasının temel unsurlarından biri olan uluslararası işgücü politikasının oluşturulması amacıyla 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu 13.08.2016 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanun, yabancıların çalışma izinleri ve çalışma izni muafiyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlenmektedir. Özellikle bu kanun ile yabancı yatırımların teşvikine ilişkin Turkuaz kart sistemi ilk defa Türk hukukunda kabul edilmiştir. Ülkemiz ekonomisine ve istihdama olumlu katkıda bulunacak nitelikli yabancılara Turkuaz Kart adı altında yeni bir çalışma izin sistemi getirilmiştir. Bu çalışmada ilk olarak, Turkuaz kart ve bu kartın nasıl ve kimler tarafından alınabileceği incelenecektir. Turkuaz kart sahibi olan nitelikli yabancılara tanınan haklardan belki de en önemlisi, istisnai yolla Türk vatandaşlığına alınmaktadır. Bu bağlamda, mukayeseli hukuktan örnekler verilerek, Turkuaz kart uygulaması ile istisnai yolla Türk vatandaşlığının kazanılması çalışmamızda değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı, Çalışma İzni, Turkuaz Kart, Uluslararası İşgücü, İstinai Yolla Vatandaşlık

Head Lice Among Displaced and Local School People in Kirkuk-Iraq Head lice

Diğer Mohammed A. Kadir, Diğer Ayoub M. Al-Windawi, Prof.Dr. Al-Sheikly

ABSTRACT

Introduction: In Iraq there are thousands of internally displaced persons, who are forced to free on leave their home or place of habitual residence due to several wars which impact on their economic status and public health.

Aim: The current study was carried on to compare the distribution of head lice among local and internal displaced school girls in Kirkuk.

Materials and Methods: A study was conducted on 1360 primary school girls, 200 internal displaced primary school students and 300 secondary school girls. The hair of girls was examined for head lice and blood samples were withdrawn from each student for estimation of PCV, Hb and WBC values. Information was obtained from each student including age, residency, family members and education of mother.

Results: The rate of head lice infestation among primary school girls was 22.36%. The highest rate was among 14-15 years old and among low standard living (16.77%). The infestation rate in rural area (18.75%) was higher than urban (15.10%) ones and among rough curly hair (36.37%) higher than soft straight hair (13.16%). Among displaced primary school girls the highest rate was among 12-13 years and low standard living. Family members over 5 had higher rate of infestation than those below 5. Regarding displaced secondary school girls, the rate of infestation was 34.7%. The highest rate was among 16-18 years age. The lice infestation did not lead to anemia in primary or secondary school girls among both local and displaced girl students.

Keywords: Head lice, local and displaced primary and secondary students.

Ortaokul 6. Sınıf Öğrencilerinin Tema Eğilimlerinin İncelenmesi

Arş.Gör Sedat EROL- Doç.Dr. İlhan ERDEM-

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin tema eğilimlerini belirlemek ve betimlemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Adıyaman Cengiz Topel Ortaokulunda 6. sınıf düzeyinde öğrenim gören 78 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada verileri elde etmek amacıyla serbest yazma etkinliği düzenlenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin değerler, okuma kültürü ve çevre temalarına eğilimlerinin yüksek oranda olduğu ve tema eğilimlerinin 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan temaları kapsadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin sıklıkla değindiği okuma kültürü temasına 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer verilmediği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlardan hareketle, 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda okuma kültürü temasına yer verilmesi ve öğrencilerin ilgi duyduğu değerler temasına önem verilmesi önerilmiştir.

Menü Kartı Olmayan Restoranlar: Bir Örnek Olay Çalışması

Osman ÇALIŞKAN-Oğuz NEBİOĞLU -Mevlüt UYAR

ÖZ

Araştırmanın amacı menü kartı olmayan restoran olgusunu bir örnek olay çalışması aracılığı ile incelemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemi ile Alanya sınırları içerisinde hizmet sunan, menü kartı olmayan bir restoran işletmesinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında yüz yüze görüşme ve gözlem tekniğinden yararlanılmıştır. Veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulguları menü kartı olmayan restoranın genel özellikleri, üretim, insan kaynakları, pazarlama, ekonomi-finans ve muhasebe olmak üzere altı ana boyutta ele alınmıştır. Çalışmada ayrıca menü kartı olmayan restoranların menü kartı kullanan restoranlardan farklı yönleri tartışılmış; restoran yönetimi alanında çalışan akademisyenlere ve restoran işletmecilerine somut öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Menü Kartı Olmayan Restoran, Restoran Yönetimi, Nitel Araştırma

NON-MENU RESTAURANTS: A CASE STUDY

Osman ÇALIŞKAN-Oğuz NEBİOĞLU -Mevlüt UYAR

ABSTRACT

The aim of this research is to examine non-menu restaurant phenomenon by a case study. The study was realized with qualitative approach in a non-menu restaurant operating in Alanya. Data were gathered by interview and observation methods and content analyzed. Findings were categorized six main categories. General features of non-menu restaurant, production, human resources, marketing, economy-finance and accounting. Additionally, different dimensions of non-menu restaurants from other restaurants were discussed and concrete proposals were presented to academicians studying in restaurant management and restaurant operators.

Keywords: Non-menu restaurants, restaurant management, qualitative research

“Yapabilirlikten Yoksunluk” Bağlamında Yaşlı Yoksulluğu

Hicran ŞAHIN GÖKÇE- Doç.Dr.Filiz YILDIRIM

ÖZ

Yaşlıların genel nüfus içindeki oranının artması ile birlikte yoksulluk riski altındaki gruplardan biri olarak yaşlılara yönelik sosyal politika önlemlerinin önemi artmaktadır. Yoksulluk genellikle gelir, kaynaklar ve yapabilirlikler olmak üzere üç temel ölçüte bağlı olarak tanımlanmaktadır. Yapabilirlikler bir bireyin işlevselliği ile yakından ilişkilidir. Çünkü her insanın yaşamını sürdürebilmesi için ekonomik kaynaklara sahip olması ne kadar gerekli ise bu kaynakları özgür bir biçimde kullanabileceği işlevleri de oldukça önemlidir.

Yaş alan bireyler için gelir ve kaynak yoksunluğunun (yaşlıların sadece kaynak ve hizmetlere erişememeleri) yanı sıra sahip oldukları işlevleri günlük yaşamlarında özgür bir biçimde gerçekleştirememek de yoksulluk açısından belirleyici olmaktadır. Yaşlıların özellikle duygu, düşünce, bilgi, tecrübe gibi yapabilirlikleri desteklenmediği sürece sosyal işlevselliklerini artırabilmeleri ve dolayısıyla kaynaklara, hizmetlere erişebilmeleri de mümkün olamamaktadır. Bu çalışmada yaşlılık döneminde yoksulluk, Nussbaum’un yapabilirlik yaklaşımından hareketle açıklanmaktadır. Ülkemizde yoksulluk riski altındaki yaşlılarının yapabilirliklerini korumak ya da genişletmek üzere gerçekleştirilecek girişimlere katkıda bulunmak açısından bu çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, yoksulluk, yapabilirlik

İlköğretim Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Azot ve Fosfor Döngüsü Hakkındaki Bilgilerinin Yazı ve Çizim Metoduyla Karşılaştırılması

Cansu FİLİK İŞÇEN

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının azot ve fosfor döngüsü ile ilgili bilgi düzeylerini ifade ve çizim yöntemiyle ortaya çıkarmaktır. Canlıların yaşamı için gerekli olan azot ve fosforun canlı ve çevresi ile döngüsel bir ilişkisinin bilinmesi madde döngülerinin anlaşılmasında önemli rol oynar. Bu çalışmaya, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümünde 3.sınıfa devam eden 60 öğretmen adayı katılmıştır. Öğretmen adaylarından doğadaki azot ve fosfor döngüsünü hem yazılı hem de çizimle ifade etmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarının iki döngü konusundaki yazı ve çizimleri nitel olarak değerlendirilip betimsel analizi yapılarak, çizim ve ifadelere göre bilgi düzeyleri Bartoszeck ve diğ. (2008), Uzunkavak (2009a) ile Uzunkavak (2009b) tarafından kullanılan seviyeler temel alınarak gruplandırılmıştır. Araştırmanın sonunda, azot döngüsü ile ilgili olarak öğretmen adaylarının %63.3'ünün bilgi seviyeleri, %76.6' sının ise çizimleri seviye 3 düzeyinde çıkmıştır. Fosfor döngüsü incelendiğinde ise öğretmen adaylarının %43.3'ünün bilgi seviyeleri, %45' inin ise çizimleri seviye 3 düzeyinde çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: çizim, azot döngüsü, fosfor döngüsü, yazım

The Comparison of the Knowledge of Pre-Service Science Teacher on the Nitrogen – Phosphorus Cycles using the Writing and Drawing Method

Cansu FİLİK İŞÇEN

ABSTRACT

The purpose of this study is to reveal the levels of knowledge held by pre-service science teacher concerning the nitrogen – phosphorus cycle, using the expression and drawing method. Awareness of a cyclical relationship between nitrogen and phosphorus, which are a vital requirement for living creatures, and living beings and their environment, plays an important role in the understanding of material cycles. 60 candidate teachers, whose education in the 3rd year of the Program in Elementary Science Education, in the Faculty of Education, at the Eskisehir Osmangazi University, is continuing, have participated in this study. It was requested that candidate teachers express the nitrogen and phosphorus cycle in nature both in words and pictures. The writings and drawings of candidate teachers on the two cycles have been have been analysed using the descriptive analysis method. The drawings and written explanations have been grouped and interpreted in terms of levels. As a result of the study, the level of knowledge held by candidate teachers in respect of the nitrogen cycle was determined as level 3 in terms of the levels of knowledge of 63.3%, and in terms of the drawing levels of 76.6% of candidate teachers. When the phosphorus cycle was examined, the levels of knowledge of 43.3%, and drawing levels of 45% of candidate teachers were determined to be at level 3.

Keywords : drawing, nitrogen cycle, phosphorus cycle, writing

KORKU SİNEMASININ İÇ MEKAN TERCİHLERİNE BİR BAKIŞ

Araştırmacı ONUR KILIÇ

ÖZ

Hollywood yapımı korku sinema örnekleri ele alındığında zihinlerde kalıcı şekilde yer etmiş olan bazı unsurlar öne çıkmaktadır. Bu unsurları, filmlerin senaryoları ve kurgularının benzerliğini yanısıra iç mekan özellikleri olarak da sınıflandırmak mümkündür.

Senaryoları, bir yapı veya mekan içesinde geçecek şekilde kurgulanan korku filmi örneklerinin çok büyük bir kısmında iç mekanın genel atmosferi ve kullanılan öğeler açısından benzerliklerin olması dikkat çekmektedir. Yeteri kadar aydınlatılmış, iç mekan tasarımı açısından modern çizgilere sahip, donatı ve mobilyaların düzenli şekilde konumlandırıldığı ve temiz görünümlü bir mekanda korku filmlerinin hiç kurgulanmadığı görülmektedir. Bunun aksine her zaman loş, az aydınlatılmış mekanlar, duvar ve tavanlardaki eskimiş boya, yıpranmış duvar kağıtları ve oluşmuş çatlaklar, eskimiş mobilyalar, gıcırdayan zemin döşemesi ve merdiven basamakları ilk akla gelebilecek korku filmi klişelerinden bazılarıdır. Bu çalışmada, filmlerde korku atmosferinin yaratılabilmesi için film senaristleri tarafından tercih edilen iç mekan unsurlarının kullanım biçimleri incelenerek iç mekan tasarımı açısından değerlendirilmiştir. Bu inceleme ve değerlendirme korku sinemasında ses getiren ve en fazla izleyici kitlesine ulaşan korku filmleri üzerinden yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Korku, sinema, iç mekan

SÜRDÜRÜLEBİLİR MİMARİDE ATIK VE GERİ DÖNÜŞTÜRÜLEN MALZEMELERİN ROLÜNÜN İRDELENMESİ

Araştırmacı ONUR KILIÇ

ÖZ

Mimaride, yapı maliyetlerinin yarısından çok daha fazlasını malzeme giderleri oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında malzemenin yapıdaki önemi ortaya çıkmaktadır. Günümüzde gittikçe yaygınlaşan ve enerji ve kaynak korunumunu önceleyen bir yaklaşım olan sürdürülebilir mimari, yapıyı meydana getiren madde olan yapı malzemesini farklı bir boyutta ele almaktadır. Bu anlayış çerçevesinde, yapının sürdürülebilirliği açısından yanlızca malzemelerin istenilen nitelikleri karşılaması değil, aynı zamanda bu malzemelerin çevreye duyarlı, ulaşılabilir olması açısından yerel ve tekrar kullanılabilir olması bakımından da geri dönüştürülebilir olması beklenmektedir. Bu temelde de tasarımcılar atık veya geri dönüştürülmüş malzemeleri tasarımlarında tercih edebilmekte, yapı kabuğu ve iç mekan bu yaklaşımdan etkilenmektedir. Bu yaklaşım, yapıda kullanım için veya başka bir amaçla üretilen malzemelerin kullanım ömürlerini tamamladıktan sonra yeniden üretim sürecine alınarak yapı malzemesine dönüştürülmesini ve kullanımını ifade etmektedir. Bu sürecin etkin şekilde yürütülmesi, yapılardaki malzeme maliyetini düşürebilmekte ve doğal kaynakların tüketimini de azaltarak sürdürülebilirliğe katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada, atık ve geri dönüştürülerek kullanılan yapı malzemelerinin sürdürülebilirlik açısından sunduğu yenilikçi imkanlar seçilen örnekler üzerinden ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilirlik, yapı malzemesi, atık malzeme, geri dönüşüm

KÜLTÜR TURİZMİNİN DALYAN BÖLGESİNDEKİ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Ozan BAHAR-Yrd. Doç. Dr. Mehmet AVCI-Nur ÇELİK-Onur YILDIZ

ÖZ

Bir bölgenin tarihsel yönü, sosyal dokusu, yerel halkın yaşam tarzı, yerel değerleri gibi unsurları kültürel zenginliklere işaret etmekte ve turizm potansiyeli taşımaktadır. Geçmişten günümüze aktarılan kültürel mirasa ve günümüzde yaşatılan kültürel varlıklara artan ilgi, güncel turizm eğilimleri arasındadır. Bu çalışmada Dalyan Bölgesi'nin tercih sebebi olmasında kültürel varlıkların rolü ele alınacak ve kültür turizminin Dalyan Bölgesi'ndeki etkileri değerlendirilecektir. Çalışmanın amacı, yabancı ziyaretçilerin Dalyan Bölgesi'nde bulunan kültürel ve tarihi yerlere yönelik beklenti düzeyleri ile gerçeklik düzeyleri arasındaki ilişkiyi ölçmektir. Bu bağlamda araştırma verileri, 2016 yılı yaz sezonunda Dalyan Bölgesi'ne gelen ziyaretçilerden yapılandırılmış veri toplama formuyla toplanmıştır. 502 geçerli formdan elde edilen verilere uygulanan analiz sonuçlarına göre bölgeye gelen ziyaretçilerin % 76'sı bölgedeki kültürel çekicilikten memnuniyet duyacakları beklentisiyle gelmiş ve gerçeklik düzeyi % 71,5 olarak gerçekleşmiştir. Bir diğer faktör olan tarihi alanların çekiciliği konusunda beklenti düzeyi % 75 olarak gerçekleşmiş ve bölgeyi ziyaret ettiklerinde ise gerçeklik düzeyi % 71.3'e gerilemiştir. Dalyan Bölgesi'ne gelen ziyaretçilerin kültürel ve tarihi yerlerin çekiciliği konusundaki beklentileri yeterince karşılanamamıştır. Bölgede bulunan kültürel varlıklar ve tarihi alanların, ziyaretçiler tarafından bölgenin tercih sebebi olmasında etkili olduğu bilinmektedir. Ayrıca turistlerin bölgeyi tekrar ziyaret etme ve çevrelerine tavsiye etmelerinde söz konusu faktörler belirleyici rol oynamaktadır. Bu bağlamda turistlerin beklentilerine cevap aranarak kültürel ve tarihi çekiciliklerden etkin olarak yararlanılması, turizmin 12 aya yayılması açısından bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kültür, Kültür Turizmi, Dalyan